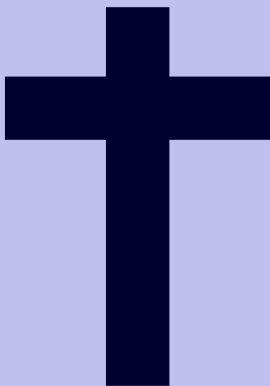

Teoso sãkire
amaneri

New Testament in Apurinã (BR:apu:Apurinã)

Teoso sãkire amaneri New Testament in Apurinã (BR:apu:Apurinã)

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Apurinã

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Apurinã

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

253eaec7-f0c7-5b49-b6be-65ee5354d0ed

Contents

Mateo	1
Marko	88
Arókasi	138
Xoão	228
Átosi	288
Homano	366
1 Korïto	403
2 Korïto	434
Karásia	456
Épeso	470
Piriposi	483
Koroso	492
1 Tesarónika	500
2 Tesarónika	507
1 Tximótxio	511
2 Tximótxio	522
Txito	530
Piremõ	535
Epireo	537
Txiako	563
1 Petro	572
2 Petro	582
1 Xoão	588
2 Xoão	597
3 Xoão	598
Xota	600
Apokoripisi	604

MATEO

Xesosi Nirimaneakori Iua Apisapanika Auakani
(Arókasi 3.23-38)

¹ Xesosi Teoso mereëkiti itxaua. Uai aua Xesosi apika atokiriakorini uãka. Xosee inakori Xesosi iri atoko ïkorapokoriti. Apraãoni, Taviini pakini Xesosi apika atokiriakorini atoko. Ininiã Xesosi Taviini, Apraãoni pakini imi atoko itxa.

² Ininiã ia atoko itxa:
Kitxakapirïka Apraão, Isaki iri.

Isaki, Xakoo iri.

Xakoo, Xotaa itariakorikata iri.

³ Xotaa, Péresi, Sera pakini iri. Inorona Tamara.

Péresi, Ésirõ iri.

Ésirõ, Arão iri.

⁴ Arão, Aminatapi iri.

Aminatapi, Nasoõ iri.

Nasoõ, Sáomõ iri.

⁵ Sáomõ, Póasi iri. Póasi inoro Haapi.

Póasi, Opetxi iri. Opetxi inoro Hotxi.

Opetxi, Xesee iri.

⁶ Xesee, Tavii iri. Tavii Isaeokini auïte itxaua.

Tavii, Saromão iri. Saromão inoro mitxi Oria ïtanoro.

Eereka Tavii takaro oa.

⁷ Saromão, Hopoão iri.

Hopoão, Apia iri.

Apia, Asa iri.

⁸ Asa, Xosapaa iri.

Xosapaa, Xorão iri.

Xorão, Osia iri.

⁹ Osia, Xotão iri.

Xotão, Akasi iri.

Akasi, Esekia iri.

¹⁰ Esekia, Manasee iri.

Manasee, Amõ iri.

Amõ, Xosia iri.

¹¹ Xosia, Xekonia itariakorikata iri. Iuasaaki ïkorakanani kãkiti Isaeokini maïkaãka. Papirõnia tixinimoni anikaãkana.

¹² Papirõnia anikikona atoko,

Xekonia, Saratxieo iri.

Saratxieo, Soropapeo iri.

¹³ Soropapeo, Apiotxi iri.

Apiotxi, Eriakiï iri.

Eriakiĩ, Asoo iri.

¹⁴ Asoo, Satoki iri.

Satoki, Akĩ iri.

Akĩ, Eriotxi iri.

¹⁵ Eriotxi, Ereasa iri.

Ereasa, Mataã iri.

Mataã, Xakoo iri.

¹⁶ Xakoo, Xosee iri. Iua Xosee, Maria İtaniri. Xesosi, iuara Teoso Mereëkiti itxaua. Inoro Maria.

¹⁷ Apraão, iua äkiri, imekaniri, apika mekaniri, apika mekaniri äkiri, apika mekaniri apika mekaniri, apiko itxaãpota. Tavii auakasaaki, katosipeka pakini ninoa uäka. Eereka aua Tavii, Tavii äkiri, imekaniri, apika mekaniri, apiko itxaãpota. Katosipeka pakini ninoa uäka. Iuasaakiika Xoteoakori anikaäka Papirónia tixinimoni. Ninoa mekaniriakori katosipeka inakasaaki, Xesosi iponaniäpeka.

Xesosi Iponaniini Pirena

(Arókasi 2.1-7)

¹⁸ Ia atoko itxapaniko Xesosi. Teoso mereëkiti iponaniäkasaaki, Maria ominapatari Xosee. Oİtaniriuatini apisapanika, omotokiäri amarini Erekarı Matamatakoti sikakiti. ¹⁹ Xosee uäkatari Maria kamari maerekati ätikata. Atäo inakarınoka kamakari iua, ininiä kona inirekari käkiti imaropiretiniri oa kamixi onini. Käkiti sauaki osiniä, Xosee !inirekaro opëtauatini, kotxi erekari kamakari iua. Ininiä inirekari itakanapiniro oa, ixika käkiti mimarotakaniä. ²⁰ Ikara atoko inini ixiniremoni, Teoso nitiri iaxitikiri apoka itaponemoni. Ininiä itxa:

—Xosee, Taviini apika mekaniri pite. Kona pipıkapero Maria papakapini pıtanoro İkapani, kotxi Erekarı Matamatakoti, iuara kamixipeka txıkitakaro. ²¹ Auako oa äkiri. Pitakauäkatarike Xesosi itxauako, kotxi imakatzakari käkiti maerekani —itxa Teoso nitiri.

“Xesosi” popıkarı säkireë, iuatxikana, “Käkiti Maerekani Makatzakakari,” itxa.

²² Apikomoni Teoso nitiri txari:

—Ikara atoko inakari auapeka, kotxi kitxakapirıka Teoso säkire säpiretakari säpiretapekari ikara säkiretxi. ²³ Kitxakapirıka ia atoko itxa:

Hıkenakotari. Sito kikikata masırıkato mixiuatako. Auako oimi. Itakauäkataäka Emanoeo inakori —itxa Teoso nitiri Xoseemoni. “Emanoeo” popıkarı säkireë “Teoso atekata aua.”

²⁴ Xosee merəkasaaki, iua auikari Teoso nitiri säkire. Ininiä İtanorouata Mariakata. ²⁵ Eereka amarini iponaniäkasaaki, Xosee takauäkatari Xesosi itxaua. Amarini iponaniini apisa iua !isirıka Mariakata.

2

Atokatxi Pokīkinimoni Auakani

¹ Xesosi iponaniā Pereē inakori sitatxiti, Xotéia tōpa, Erotxi auītetxi inakasaakia. Iuasaaki atokatxi pokīkinimoni auakani sari Xerosareē sitatxitimoni Pereē takote. Iōriki imarotakani ninoa.

² Ininiā itxana kākitimoni:

—Naniparari amarini Xoteo auīte inakariau? Ate itikapekaro iōrikite atokatxi pokīkinimoni. Oa iōriki oerekaua auītetxi Apiananiri iponaniāpeka. Ininiā ate apoka uai akapotoreēkiniua iua apisatoō, kotxi Apiananiri itxaua — itxana ninoa.

³ Erotxi ikara ikenakoenetakasaaki, kona erekaxinireri. Kona inirekari āti auītetxi apokini. Ininiā ikinimane Xerosareē auakani kona erekaxinirena, kotxi ninoa pīkari Erotxi. ⁴ Ininiā iua apotiitana sasetotxi auīteakori, kaiōkatsoparerini pakini. Ininiā Erotxi pimaāna:

—Nanipa Teoso Mereēkiti iponaniāko? —itxa.

⁵ Ninoa apakapapiretari:

—Pereē sitatxiti, Xotéia tōpa aua. Ia atoko itxapaniko Teoso sākire sāpiretakari iōkatsopatakiti kitxakapirīka:

⁶ Pereē sitatxiti auakani, Xotéia tōpa, hīte sitatxine poiāori, iuaritika kona hīpētauatape, kotxi hīte sitatxineē iponaniāko Isaeokini auīte. Kākiti mīkiikakari itxauako —itxa ninoa auītetxiakori Erotximoni.

⁷ Ininiā Erotxi akiritana ninoa iōriki imarotakani, ni-noanani imisākiretini īkapani. Ininiā ipimaāna:

—Mitxipitipanika kirisaakipa hītikataro oa iōriki? —itxa ninoamoni.

Ininiā ninoa sāpiretari. ⁸ Iposo atoko iokanatana Pereēmoni:

—Hīsako Pereēmoni amarini hinitini īkapani. Hāpokasaakiri, hīsāpiretano. Ininiā nota apaka sako, iua apisatoō nikapotoreēkiniua īkapani —itxa Erotxi.

Txamari inirekari okiniri Xesosi, kotxi inirekari āti auītetxi auini.

⁹ Erotxi sākire ikenakotakana atoko, ipotorikana. Iōriki atokatxi pokīkinimoni itikakitona īkiika. Anikana Xesosi auinimoni. Iuaātaā oa iōriki iotoka. ¹⁰ Ninoa atamatakasaakiro iōriki, iteene ipoxokoniuatana. ¹¹ Ininiā apokana aapoko. Īroāna. Apokarina amarini inoro Mariakata. Ininiā ikapotoreēkauana Xesosi apisatoō. Itxarina:

—Apiananiri pitxaua. Aāuīte pitxaua —itxana.

Iposo atoko itiina imakatzakana. Ininiā imakatzakarina erekari imīkitina auītetximoni isikakitina īkapani. Isikarina oro, īsēso inakori, miha inakori pakini. Īsēso, miha pakini kamariāro peerekari. ¹² Ininiā eereka Teoso sāpiretana iōriki imarotakanimoni itaponeēna:

—Kona hīkanapiriāpe Erotximoni —itxa Teoso ninoa taponemoni.

Ininiā ninoa kanapiriākasaaki auinimoni, āti kimaporitimonisana.

Exitomoni Xosee, Maria Pakini Sini

¹³ Iōriki imarotakani sipeka atoko, Teoso nitiri iaxitikiri sāpiretari Xosee itaponemoni:

—Paiamata. Pōkitikaua. Panikari amarini, inoro apaka Exito tixinimoni. Himiteka. Kona hīkanapiriāpe nota masāpiretakanisaakii, kotxi Erotxi nitari amarini okiniri īkapani —itxa Teoso Xoseemoni.

¹⁴ Ininiā Xosee:

—Nisapitikako —itxa.

Ininiā iua īkanōkatika Xosee ōkitikaua. Aiamata Exito tōpamoni isini, amarini anikini īkapani. Ininiā imimitekari amarini inorokata Exitomoni. ¹⁵ Erotxi ipinakasaaki, iusaaki ikanapiriāko. Kona ikanapiriā Erotxi ipinini apisa. Ia atoko itxapaniko kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakari sāpiretakiti:

Nakiritariko namarite Exito tixini itakanapini.

Amarini Okiko Pirena

¹⁶ Erotxi imarotakasaakiri iōriki imarotakani sipe inakasaaki, !imisākiretaikarina iua, ininiā iua omanākarauata. Ininiā amarini ipikananipeka inakanuia, apaka axapitipanika inakanuia, imakinikana okākitaka Pereē sitatxitiā auakani. Ikara atoko itxa, kotxi iōriki imarotakani sāpiretari ipikananipeka oa iōriki tokiā. ¹⁷ Kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakari Xeremia inakori sāpiretakiti iaōka auape iusaaki. ¹⁸ Iua txari:

Hamaa sitatxiti ikenakotaākako ātsaātxi. Hakeo atoko sitoakoro txiapatako oimiakori matinani. !Onirekari kākiti mīkapiritiniro oa, kotxi oimiakori kona auaika.

Exito Tixini Ikanapiriinina

¹⁹ Erotxi ipinaka atoko, Xosee Exito tixini auakasaaki, Teoso nitiri misākiretari iua itaponemoni. ²⁰ Itxari:

—Pōkitikaua, pimikanapiriāri amarini, inorokata Isaeo tixinimoni. Amarini kinirāo okaka inakani kona auaika —itxari.

²¹ Ininiā Xosee mikanapiriāri amarini, inorokata Xotéia tōpamoni, Isaeo tixinimoni. ²² Txamari imarotakasaakiri Aki-rao, Erotxi ākiri auñtetxi ininiua irini tikini, Xosee pīkari Xotéia tōpa auini. Ininiā Teoso nitiri iuaīkana itaponemoni sāpiretari ātiātaā isini īkapani. Ininiā Xosee, Maria, Xesosi pakini sari Kariréia tōpamoni Isaeo tixini. ²³ Nasaree sitatxiti kaikota itxana. Ia atoko itxa kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakani sāpiretakiti iaōka inini. Ninoa txari:

Nimereëkiti, Nasareekiri itxauako.

3

Xoão Kapatxisareri Sãpiretakiti
(*Marko 1.1-8; Arókasi 3.1-20; Xoão 1.19-28*)

¹ Eereka Xesosi aneëpe. Iuusaaki Xoão kapatxisareri, ãparaã makipakaniãtaã Xotéia tõpa aua. Iuaã iua oerekari Teoso sãkire kãkitimoni. ² Iua txa:

—Himaerekani hĩtakanapako, kotxi Teoso mereëkiti paĩtiki apokako iua ikinipoko auĩte ininiua ĩkapani —itxari Xoão.

³ Kitxakapirĩka Isaía inakori, Teoso sãkire sãpiretakari, sãpiretapekari Xoão pirena. Itxari:

Auako kiki ãparaã makipakaniãtaã. Isãpirenauatako. Itxariko:

“Hõeretariko kimapori Apiananiri apokini apisapanika.

Itĩkaãpo erekari hĩkamako iua napini ĩkapani,”

itxa Isaía kitxakapirĩka.

⁴ Xoão takari mãkatxi kamero piti kamakori. Kamero kãkiti pira. Ipakiotsere aamata kamakori. Inikari txĩtxiri. Itximari mapaã ĩtopakero. ⁵ Kãkiti Xerosareëkini, ikinimane Xotéia tõpakini, ikinimane Xotão tinikata auakani pakini sari ikenakotinirina ĩkapani. ⁶ Iuaã ninoa sãpiretari Teosomoni maerekati ikamakitina, imaerekani imakatzakini ĩkapani. Eereka iua patxisatana Xotão uiniti.

⁷ Txama Xoão atapakasaakina pariseoakori, satoseoakori pakini apokini iuamoni ipatxisatikona ĩkapani, iua txana:

—Imini katsiiri anaakorirai hĩte. Teoso misiritapitikai himaerekani xika. Himitekini ! auari. Hinirekari hĩpatxisatiko, txamari ! hinirekari hĩtakanapiniri himaerekani.

⁸ Hinirekiniãri himaerekani hĩtakanapini, ininiã hĩkamariko erekari. Ikara atoko ininiã, hõerekari Teoso atão hĩtakanapiniri himaerekani. ⁹ Hãkixiniremoni ! hĩxinikapiri: “Teoso apakapapitikauako ate, kotxi ate atokirini Aprãoni txaua,”

!hĩtxapeko. Ari, nota sãpiretai hĩte, Teoso nirekiniãri, iposotari ia kai soroã Aprãoni mekaniriakori ikamini. Kona Aprãoni posotari anikini Teosomoni. ¹⁰ Aamina maereka iriti atoko hĩtxa. Teoso iposopeka hĩte ixipokini. Kãkiti auari ikitaite kauanari aamina maereka iriti itokini ĩkapani. Ikinika aamina maereka iriti tokaãkako. Xaminaã oka inaãkanako. Teoso kamakiti iua atokokana itxa. Ininiã Teoso kitaite kauanapeka, aamina kotsa sauakiko tĩkane. Iua atokokana ininiã, Teoso aiamatapeka hĩte ixipokini ĩkapani.

¹¹ —Hĩte nipatxisata ãparaã. Hĩpatxisatiko oerekari maerekati hĩkamakiti hĩtakanapapeka. Nota tikini apoãkari patxisataiko hĩte Erekari Matamatakotiã, xaminaã pakini. Apiatakari itxaua iua. !Apakata iua takote napokini ikiti mata nimakatzakini ĩkapani, kotxi iua apiata. Nota poiãoka.

Imakatzakari himaerekani, itxiko metao āki auakari arikini atoko. ¹² Katakakeri āpokari ahoisi otāta imakatzakini ĩkapani. Otāta arikaāka. Oki nīkataāka ikiena nīkatikoātaā. Iua atokokana Teoso nīkatariko kākiti erekarini. Maerekati kamakani arikaākako xamina maxipoākatiā —itxa Xoāo.

Xesosi Patxisatiko Pirena
(Marko 1.9-11; Arókasi 3.21-22)

¹³ Iuasaaki Xesosi potorika Kariréia tōpa. Isari Xotāo uiniti-moni, Xoāo patxisatiniri ĩkapani. ¹⁴ Txamari Xoāo txari Xesosi: —Pite nirekatari nota patxisatinii? !Apakata, kotxi pite-moni maerekati !auari. Notara nirekari pite patxisatinino nota —itxa Xoāo.

¹⁵ Xesosi apakapapiretari:

—Apakatapitika pipatxisatinino. Uatxa akamariko ikinika Teoso nirekaākiti —itxa.

Ininiā Xoāo:

—Ateeneka.

¹⁶ Eereka ipatxisataāka atoko ikanīkiūta imiriĩ. Iuasaakipeka iaxiti takaka. Ininiā kākiti atapari Erekari Matamatakoti katzakaāpotini kamoā atoko inakari. Xesosimoni oāpoka. ¹⁷ Eereka Teoso sākirauata iaxiti:

—Pite namarite, nitiretakiti, napokaerekatai, kotxi ninirekakiti pikama —itxa Teoso.

4

Satanasi Nirekari Xesosi Kaminiri Maerekati
(Marko 1.12-13; Arókasi 4.1-13)

¹ Erekari Matamatakoti anikari Xesosi āparaā makipakaniātaā Satanasi atamakaerekatini ĩkapani. ² Iuaā Xesosi takanapari inipokotini Teoso imisākiretini ĩkapani. Koarēta pokamara, koarēta ĩkanōkati pakini itakanapari inipokotini. Ininiā inatxikatani iuani.

³ Ininiā iuasaakiika Satanasi apoka Xesosimoni. Iua kata-makaerekareri itxaua. Itxari:

—Pite Teoso ākiri pininiāua, ininiā ere kai soro komiri pitxīkitaka —Satanasi txari Xesosi.

⁴ Xesosi apakapapiretari:

—Kona nikamari pite paniātakiti, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Kona komirinanini txīkitakari kākiti ātipirika auini tīkane.
Ikinika Teoso sākirera txīkitakari kākiti ātipirika auini tīkane

—itxa Xesosi Satanasimoni.

⁵ Eereka Satanasi anikari Xesosi Xerosareēmoni. Iua sitatxi akiritaāka Teoso nakiti. Satanasi anikari Xesosi Teoso misākiretiko aikotimoni apiata otano tsokitiri nopini. ⁶ Ininiā Satanasi txari Xesosi:

—Teoso ākiri pininiāua, pokaua xiti. Ininiā ikinipoko kākiti imarotariko Teoso ākiri pininiāua, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Teoso iokanatanako initiriakori iaxitikini pite inīkatinina tīkane. Ninoa maīkai pimapinakani tīkane, ininiā pikarouatini !auari. Kona kai soro karotari pikiti,

—itxa Satanasi.

⁷ Xesosi apakapapiretari:

—Teoso sākire iōkatsopatakori apaka txari:

Kona patamakaerekatapiri Apiananiri piTeosone.

⁸ Eereka Satanasi anikari Xesosi ātiātaā iuaīkana. Itano xiratarimoni anikari. Iuaā Satanasi oerekari ikini itixiti, ikinika tiitxiti iuaā auakari pakini. ⁹ Ininiā itxa:

—Pikapotoreēkiniāua nota apisatoō piteosonetinino, ininiā ikinika nisikaiko —itxa Satanasi.

¹⁰ Xesosi apakapapiretari:

—Konapitini. Pisipeka Satanasi. Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Apiananiri piTeosone, iuanokara piteosoneta. Iua iġkananinokara piparīkauatako

—itxa Xesosi.

¹¹ Ininiā Satanasi takanapa txari iua. Ininiā Teoso nitiriakori iaxitikini apoka Xesosimoni inīkatinirina iġapani, kotxi itapara !auaika.

*Xesosi Mipotorikari Iparīka Kariréia Tōpa
(Marko 1.14-15; Arókasi 4.14-15)*

¹² Xesosi kenakoenetakasaakiri Xoāo kapatxisareri kateia āki takiko, isari Kariréia tōpamoni. Nasaree sitatxitimoni isa.

¹³ Ininiā eereka itakanapari Nasaree sitatxiti. Kapanaoō sitatxitipeka aua itxa. Kapanaoō, Kariréia poa takote, apaka Seporō, Natarii pakini tōpati takote. ¹⁴ Kitxakapirīka Isaía, Teoso sākire sāpiretakari sāpiretapekari, iuaā Xesosi auako. Ia atoko Teoso sākire txapeka:

¹⁵ Seporō, Natarii pakini tōpati ipoa mitari takote, Xotāo uiniti ipiniā. Kākiti takauākatari iua itixi, Kariréia tōpa. Xoteo minakaniua tixine itxaua. Iuaā Erekari apokako. ¹⁶ Ninoa kākiti, ipiā auakani, !imarotari Teoso. Ipīkaniātaā ninoa auanāta. Ninoa atamatariko tirikapi. Ikamara mitari. Iua tirikapi iopinipokotako ipiā auakani sauaki.

Ikara atoko itxa Isaía kitxakapirīka.

¹⁷ Xesosi apokasaaki Kapanaoō sitatxiti, imipotorikari oerekarauatini. Ia atoko itxa:

—Himaerekani hītakanapa, kotxi iposope Teoso hīauīte ininiua —Xesosi txana ikinipoko kākiti.

*Xesosi Akiritari Ipi Ipi Pakini Kokatsaãriti**(Marko 1.16-20; Arókasi 5.1-11)*

¹⁸ Xesosi Kariréia poa tiniã itĩpokotakasaaki, itikari ipi kiki, Simão Petro inakori, itari Ātree inakori pakini. Itakanātarina hetxi. Kokatsaãriti itxauana. ¹⁹ Ininiã Xesosi akiritana ninoa: —Masa notakata. Hītakanapariko hōkatsaātini parĩkatxiti. Noerekaiko hīte Teoso sākire hōerekini ĩkapani, kākiti imarotini ĩkapani —itxa Xesosi.

²⁰ Ininiã iuasaakiika ninoa takanapari okatsaātinina. Xesosikata sa itxana.

²¹ Apikomoni itĩpokotakasaaki, atamatana Txiako, Xoão pakini. Sepeteo anaakori itxauana. Ninoa irikata kanauaã auanāta. Ihetxina iotsaãnātana. Ininiã Xesosi akiritana ninoa. ²² Iuasaakipeka itakanaparina iri, kanaua pakini. Xesosikata sa itxana imoianatinirina ĩkapani.

*Xesosi Amianatakani Imakananitini**(Arókasi 6.17-19)*

²³ Xesosi sari ikini Kariréia tōpamoni. Aiko Xoteoakori apotitiniātaãua isa. Iuaã isãpiretana Teoso iokanapirena erekari, Teoso kākiti auĩte inini pirena. Apaka erekapeka itxĩkitakana amianatakani. ²⁴ Xesosi kamakiti, apaka isãpiretakiti, iaripiretapeka ikinika Síria tixini. Ininiã kākiti minana itomaneri amianatakani iuamoni. Ikini sereti amianari auakini sari iuamoni. Kākiti maerekati matamatakoti Satanasi nitiri auaĩtotakiti apoka iuamoni. Apaka kākiti mapitxiritakani apoka. Apaka titinanakakari amianariti auakini apoka. Apaka kākiti maposota tĩpokotakani pakini apoka Xesosimoni. Ikinikana erekape itxĩkitakana ninoa. ²⁵ Itomaneri sari iua tikini. Kākiti Kariréiakini, tesi pakini sitatxitikini, Xerosareẽkini, kākiti Xotéia tōpakini, Xotão uiniti ipiniãkini pakini sari iua tikini.

5*Xesosi Sãkirauata Ixirata Auĩte Nopini**(Kapítoro 5, 6, 7)*

¹ Xesosi itomaneri kākiti atapakasaaki, ixirata nopini isa, topãka itxa oerekarauatini ĩkapani. Imoianariakori apotiitaua iuamoni. ² Iuasaaki oerekana ia sãkiretxiti:

*Kirimonipa Teoso Sikatari Erekarĩ?**(Arókasi 6.20-23)*

³ —Teoso takari erekari kãkitimoni, ia atoko inakanimoni. Ninoa nirekari Teoso nireẽkiti ikaminina, iuaritika imarotarina !iposotarina Teoso nireẽkiti ikaminina, ininiã amanaãrina Teoso sikaposotiiretinina ninoa. Teoso takari erekari kākiti ikara atoko inakanimoni. Ninoa sari Teoso auĩtetxi ininiãtaãua.

4 —Teoso takari erekari kãkitimoni, ia atoko inakanimoni. Mitxi ninoa txiapata imaerekanina xika. Ininiã eereka Teoso mĩkapiritana ninoa, amarini mĩkapiritiko atoko.

5 —Teoso takari erekari kãkitimoni, ia atoko inakanimoni. Pataparaxinirena ninoa, iuaritika !itxitarina ãti. Iamonĩkarina ãti. Teoso sikapanikariko ikinika itixi ikara atoko inakanimoni.

6 —Teoso takari erekari kãkitimoni, ia atoko inakanimoni. Ninoa iteene nirekari erekarinoka ikaminina. Nipokori inirekinina atoko, ãparaã inirekinina atoko, ninoa iteene nirekari erekari ikaminina. Ininiã Teoso sikana ninoa ikinipoko erekari inirekakitina.

7 —Teoso takari erekari kãkitimoni, ia atoko inakanimoni. Ninoa amonĩkari ninoa misiritakani, ininiã iua atokotxikana Teoso amonĩkanaço ninoa kaamonĩkarerini.

8 —Teoso takari erekari kãkitimoni, ia atoko inakanimoni. Ninoa kamari Teoso nireẽkitinoka, ininiã ninoa aõkitariko Teoso.

9 —Teoso takari erekari kãkitimoni, ia atoko inakanimoni, kauaĩrerinimoni. Ninoa parĩkauata neenamtxi xipokini ĩkapani. Ininiã ninoa akiritaãkako Teoso anaakori.

10 —Teoso takari erekari kãkitimoni, ia atoko inakanimoni. Ninoa kamari erekari, ininiãkara apanakini kãkiti misiritana. Ninoa erekari kamakani auako Teoso auĩtetxi ininiãtaãua.

11 —Teoso takari erekari hĩtemoni, apanakini misiritakasaakii, imisãkirepiretakasaakii, aãpirena ikamakasaaki hĩtemoni nota sãkire hãuikini xika. 12 Poxokonoka hĩtxako, kotxi Teoso sikai hĩparĩka ĩki ito, itixine hãpokasaaki. Hĩte misiritiko atokokana Teoso sãkire sãpiretakani kitxakapirĩka misiritaãka, ininiã hĩpoxokoniuatoko —itxa Xesosi.

Iõkira Pirena

(*Marko 9.50; Arókasi 14.34-35*)

13 Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:

—Iõkira erekaro atoko hĩtxaua ikinimane ĩkapani. Iõkira matxoatapeka onakasaaki, ininiã !apakata otxoa kanapiriini iuaĩkana. Ininiã oõkaãka. Kãkiti kitakaro, kotxi kona otxaika.

Tirikapi Pirena

14 —Tirikapi atoko hĩtxaua ikinimane kãkiti ĩkapani. ! Hĩposotari hĩkipatiniri sitatxi xirata nopini auakari, kotxi ikinimane atamatarari tirikapi. 15 Kãkiti !itakari tirikapi kopiti ãki. Itakarina itano ikini aapokotxiti iopinikini ĩkapani. 16 Iua atokokanera hĩtxako, kotxi erekari hĩkamakiti tirikapi kamara atoko itxa. Erekarinokara hĩkamako. Ininiã apanakini atamatarari erekari hĩkamakiti. Ininiãra itxarina aĩri iaxitikirimoni: “Peerekai pite.”

Teoso Sãkire Moisesi Apakapakiti

17 Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:

—Kona h̄txape: “Xesosi xipokariko Teoso s̄akire Moisesini apakapakiti,” kona h̄txape. Apaka, “Kitxakapir̄ika Teoso s̄akire s̄āpiretakani s̄āpiretakiti Xesosi xipokako,” kona h̄txape. Kona ikara inakari !nixipoka. Nota ina ikinipoko nino s̄āpiretakiti nikamini ĩkapani. ¹⁸ At̄āopitika ikinika Teoso s̄akire apokako. Kona xatiki Teoso s̄akire iōkatsopatakori kona xipoka. Iaxiti, itixi pakini xipokini apisa Teoso s̄akire !ixipoka. Apokapitikako imakinika is̄akire. ¹⁹ Teoso s̄akire ipaniātakiti apiari aua, apaka poiāori aua. Kākiti makamakaniāri ikinika Teoso s̄akire, oerekiniāri apanakini ikinika Teoso s̄akire imakamakani ĩkapani, poiāori itxaua Teoso aūttxi ininiātaāua. Āti k̄akitipekana, ikaminiāri ikinika Teoso s̄akire, oerekiniāri apanakini ikinika Teoso s̄akire ikamini ĩkapani, apiari itxaua Teoso aūttxi ininiātaāua. ²⁰ Ia nis̄āpiretai. Kaiōkatsopareriakori, pariseoakori pakini !ikamari at̄āo inakari Teoso nireēkiti. Ininiā h̄te kaminiāri ninoa atokotxikana, !h̄airitaāka h̄īroini Teoso aūttxi ininiātaāua. At̄āo inakari Teoso nireēkiti h̄kaminiā, h̄īroāpitika iuaā.

Omanākaretxi Pirena

²¹ —H̄ite imarotari k̄akiti kitxakapir̄ika s̄āpiretaāka. Ia atoko inaāka: “Kona apanakini h̄okape. Kokaniri anikaākako imisiritikomoni,” inaāka kitxakapir̄ika. ²² Uatxa apikomoni nota s̄āpiretaiko h̄ite. Maxikatīika pomanatiniāri pitari, panikaākako pimisiritikomoni. Pite napetiniāri pitari, ininiā aūttxiakori misiritapitikai. Pakiritiniāri pitari: “K̄īkitei,” ininiā pimisiritiko pāitiki apokako. Nota txai h̄ite, kona erekari kokaniri. Iua atokokana kona erekari hinaperauatini. Hinaperauatiniā, ininiā maerekani misiritikoātaā h̄sapitikako.

²³ —Ininiā h̄sikasaaki Teoso apisatoō h̄sikakiti h̄sikini ĩkapani, iusaaki h̄xinikari h̄tari homanatakiti. ²⁴ Iusaakiika h̄takanapariko h̄sikakiti iuaā h̄sikiniri apisa. H̄isako katimaritika homanatakitimoni. Himis̄akiretari, homanākare h̄xipokini ĩkapani. Iposo atoko kanapiriā, h̄sikakiti t̄kane sika h̄txako Teosomoni —itxa Xesosi.

²⁵ Iuākana Xesosi s̄ākirauata:

—Kākiti kinir̄āo apōitakiniāi, ininiā pimisiritiko mereēkarimoni iua anikinii apisapanika, katimariā pisa iuamoni. Pimis̄akiretari iua, kotxi pimisiritiko mereēkari sikaiko pite pimisiritakirimoni. Ininiā eereka iua takai kateia āki. Iuaā pikaikotako. Ininiā apisapanika pimis̄akiretariko iua pomanatakiri. ²⁶ At̄āo nis̄āpiretai, kona posipikari kateia ikinika pimisiritiko mereēkari paniātakiti pim̄īkitxitanisaaki —itxa Xesosi.

Kipa Tx̄ikitakai Maerekati Pikamini?

27 Xesosi apikomoni sākirauata:

—Hīte imarotapekari kitxakapirīka sāpiretakori: “Pītanoro minakotokatika kona pisirīkape.” 28 Kitxakapirīka ikara atoko itxama. Nota sāpiretaiko hīte apikomoni. Sito atamatakari kinirāo oakata sirīkaka inakari, iuara kamapekari maerekati ākixinireē. 29 Kona pauiritapiri maerekati pikamini txīkitaākari pitekata ikaikotini. Patamatakiti txīkitakiniāi maerekati pikamini, pimakatxakari poki, oka pitxari, kotxi maerekati pikaminiā, maerekani misiritikoātaā pokaākako. Apiaerekata Teosokata ātipirika pauini āti pokinoka pauini. 30 Piuako pikikomoni auakari txīkitakiniāi maerekati pikamini, ininiā pisauaka, oka pitxa, kotxi maerekati pikaminiā, maerekani misiritikoātaā pokaākako. Apiaerekata mauakotikai pauini ātipirika Teosokata. Kona pauiritapiri maerekati kaikotini pitekata. Pitakanapariko maerekati.

Kiki Ītanorokata Itakanapakakini

(Mateo 19.3-9; Marko 10.2-12; Arókasi 16.18)

31 —Kitxakapirīka ia atoko itxa sākiretxi:

Pītanoro pitakanapiniā, aātsopa pisika oamoni ĩtanorotxi takanapiko aātsopati.

32 Iuaritika nota sāpiretaiko hīte, !hītakanapaperoko pītanoro. Pitakanapiniāro, ininiā maerekati pikamapitika, kotxi eereka oa atxiīti nirekakari āti kiki. Ininiā iuasaaki oa kamari maerekati apaka pite xika. Apaka oa takakari kamari maerekati. Apakata pitakanapiniro pītanoro, ātikata osirīkiniā —itxa Xesosi sākire.

Atāōpitika Inakari Sākiretxi

33 Iuaīkana Xesosi sākirauata:

—Hīte imarotapekari kitxakapirīka sākiretxiti. Ia atoko itxapaniko: “Hīkamariko imakinika hīkamaenetakiti. Hīkamariko hīkamaenetakiti Teoso ĩkapani,” itxa. 34 Notara sāpiretai hīte apikomoni: “Nikamapitikariko,” pinakasaaki, !pakiriuākatapiri Teoso tixine uāka, kotxi iuaā Teoso auītetxi ininiātaāua. “Nikamapitikariko,” pinakasaaki, kona apikomoni pakiritape. 35 “Nikamapitikariko,” pinakasaaki, !pakiriuākatapiri itixi uāka, kotxi Teoso uai aua apaka. “Nikamapitikariko,” pinakasaaki, !pakiriuākatapiri Xerosareē uāka, kotxi auītetxi Apiananiri sitatxine itxa. 36 “Nikamapitikariko,” pinakasaaki, !pakiriuākatapiri pikii uāka, kotxi !apakata pitxīkitakiniri piāko pomama inini, kasarori inini. Ātika piāko kona piposotari pitxīkitakiniri kasarori inini, pomamari inini. 37 “Ari,” pinakasaaki, pikamapitikariko. “Kona,” pinakasaaki, kotxi kona piposotari pikaminiri. Kona āti sākiretxi ! pikamape.

Maxikatiūka kamakori sākiretxiti Satanasi sākire itxaua —itxa Xesosi.

Xikatxitakaniua Pirena
(Arókasi 6.29-30)

³⁸ Xesosi oerekarauatapanika:

—Ia atoko kitxakapirīka sākiretxiti: “Nenamatzisaaki āti makatzakiniāri poki, pixikatxitariko. Iuasaaki pimakatzakariko iua oki apaka. Pitsiriī pataka āti kākiti xika, pixikatxitariko. Iuasaaki iua tsiriī apaka pimapatakako,” itxa sākiretxi kitxakapirīka. ³⁹ Txamari nota sāpiretaiko hīte apikomoni. Kona hīxikatxitapiri maerekati hītemoni auakasaaki. Āti aritiniāri pitoō, ininiā pikirioka ipinitoō iaritini īkapani. ⁴⁰ Atxiīti āti nirekari anikinii pimisiritiko mereēkarimoni, kotxi iua nirekari pite sikiniri pimāka iuamoni iua txineirote pimasikakani xika. Ininiā anikinii apisapanika, pisikariko pimāka inirekakiti, apaka apikomoni āti pimāka. Ikara atoko hīkamako. ⁴¹ Ia āti sākiretxiti: Āti paniātiniāi itii panikini āti ōti, ininiā ipi ōti panikari itii. Poerekariko pitiraōki. ⁴² Atxiīti āti amanaāi pitii, ininiā pisikariko iuamoni inirekakiti. Iua amanainiāi pitii “Akamoni iuaīkana !nisikai,” ininiā iuasaaki pisikariko iuamoni —itxa Xesosi.

Pomanatakini Pitiretini
(Arókasi 6.27-28, 32-36)

⁴³ Iuaīkana Xesosi sākirauata:

—Hīkenakotapekari ia sākiretxiti: “Hītiretariko hinirimane. Homanatariko himokaiakari.” Ikara atoko kitxakapirīka auari. ⁴⁴ Ikara atoko itxama. Nota sāpiretaiko hīte ipinimoni. Kona homanatapiri himokaiakari. Hītiretariko iua apaka. Hamanaāri Teoso hīte omanatakani erekari isikini īkapani. ⁴⁵ Apakatapitika amokaiakarimoni erekari akamini, kotxi Teoso kamari atokatxi kākiti erekarini auiniātaā iopinikini īkapani, apaka maerekani auiniātaā iopinikini īkapani. Iua iokanatarī āparaā atāo inakari kamakanimoni, apaka atāo minakati kamakanimoni. ⁴⁶ Hīte tirketakaninani hītiretiniā, kinirepa Teoso sikari erekari hītemoni hinirimanenokara hītiretakasaaki? Kotxi kākiti maerekati kamakani apaka tirketari ninoa tirketani. ⁴⁷ Hīte misākiretakaninani himisākiretiniā, kākiti Teoso mimarotakani atoko hītixa, kotxi ninoa misākiretakani imisākiretana. ⁴⁸ Ikinipoko hīri iaxiti auakari kamakiti erekari, ininiā iua atokokana hītixīkitakariko ikinipoko hīte kamakiti erekari —itxa Xesosi.

6

Xesosi Oerekari Teoso Sikiko

¹ Iuaīkana Xesosi sākirauata:

—Erepaniko. Erekarri pikamakasaaki, kona pikamapiri piuikiniua ĩkapani, erekarri pikamakiti apanakini imarotini ĩkapani. Pikaminiãri erekarri apanakini apokaerekatinii ĩkapani, kona papakapari piparĩka ĩki iaxiti, aĩri iaxiti auakari sikakiti. ² Aua kãkiti ia atoko inakari. Ikamakiti atxiĩti erekarri, txamari ixinikakiti kona erekarri. Kãkiti ikara atoko inakari sikarauatakasaaki minakati matiitimoni aiko Xoteo apotiitiniãtaãua, apaka mapara kãkiti napiniãtaã, inirekarina ikinimane itikiniri erekarri ikamakitina. Inirekarina kãkiti iuikinina. Ikara atoko !pitxape minakati matiitimoni pisikarauatakasaaki. Pixinikariko ia: Ninoa apakapapekarri ĩkinika erekarri kãkiti sikakiti, txamari !apakaparina erekarri Teoso sikakiti. ³ Pisikarauatakasaaki minakati matiitimoni, kona pauiritapiri piuako pisaneremoni auakari imarotiniiri piuako pikikomoni auakari sikakiti. ⁴ Ikara atoko ininiã, pitenani imarotari pisiãkiti. Piri iaxitikiri, ikinipoko atamatakari, ĩkitxitaiko kãkiti apisatoõ —itxa Xesosi.

Teoso Misãkiretiko Pirena
(Arókasi 11.2-4)

⁵ Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:

—Teoso himisãkiretakasaaki, kona hĩkamapiri kamisirienereri atoko hinini. Ninoa potxitari itiminina aiko Xoteo apotiitiniãtaãua, kimaporiã apaka, Teoso imisãkiretini ĩkapani. Ininiã ikinimane itikana. Hĩxinikari. Ninoa apakapapekarri poxokonitxi uai ĩkorapokoriti auakari. Txamari ninoamoni atão poxokonitxi ! auari. ⁶ Teoso pimisãkiretakasaaki, pisa pitenani auiniãtaã. Kona pauiritapiri ãti kaikotini pitekata Teoso pimisãkiretakasaaki. Iuaã pimisãkiretari piri matamatakoti. Iuaã iua atamataiko pite. Eereka isikaiko erekarri iaxitikiri.

⁷ —Teoso pimisãkiretakasaaki, pimixinikariko pisãkire. Maxikatiĩka kona pisãkirauatape iuakata. Teoso sãkire mauĩãkati xinikari Teoso kenakotiniiri isãkire kotxi kaiãori isãkire. ⁸ Ikara atoko !pikamape pimisãkiretakasaakiri iua, kotxi pisãkirauatini apisapanika Teoso imarotapekarri pinirekakiti.

⁹ Ia atoko hĩtxako Teoso himisãkiretakasaaki:

“Aĩri iaxiti auakari, ate nirekarri piuãka paxitiko.

¹⁰ Anirekarri ikini itixiti auakani auĩtetinii pite. Pite tixine pinireẽkiti kamiko atokokana, anirekarri pinireẽkiti kamiko ĩkorapokoriti,

¹¹ Nipokori ikiniõtika pisikauako.

¹² Pimaxinĩkaretariko maerekati akamakiti. Maerekati atemoni kamakori amaxinĩkaretini atokokana pimaxinĩkaretariko.

¹³ Kona panikapeua aãtaerekatikomoni. Pisikakauako ate, maerekati sauaki aãuakasaaki. Ikara atoko piposota,

kotxi pitenanira auñtetxi txaua. Pitenanira kaposotire. Ætipirika peerekai pite. Ameẽ.”

Ikara atoko hñtxako Teosomoni.

¹⁴ —Pimaxinñkaretiniãri maerekati ãti kamakiti pitemoni, ininiã piri iaxiti auakari maxinñkaretari maerekati pite kamakiti apaka. ¹⁵ Pimamaxinñkaretakaniãri maerekati ãti kamakiti pitemoni, ininiã piri iaxitikiri kona maxinñkaretari maerekati pite kamakiti apaka —itxa Xesosi.

Nipokori Takanapiko Pirena

¹⁶ Iuañkana Xesosi sãkirauata:

—Aua kãkiti ia atoko inakari. Ikamakiti atxiñti erekari, txamari ixinikakiti kona erekari. Kãkiti ikara atoko inakari takanapari inipokotini Teosokata isãkirauatini ñkapani. Txamari ninoa nirekari ikinimane imarotini itakanapinirina inipokotinina, kãkiti iuikinina ñkapani. Ininiã ninoa matinaniuata itooãna ikara kãkiti imarotini ñkapani. Atão nitxai, ninoa apakapapekari ikinika erekari kãkiti sikakiti, txamari !apakaparina erekari Teoso sikakiti. Kona ikara atoko !pitxape nipokori pitakanapakasaaki Teoso pimisãkiretini ñkapani. ¹⁷ Hñte ikara atoko !hñkamape. Hinipokotini hñtakanapakasaaki Teoso himisãkiretini ñkapani, hãrokatoõtaua. Hõeretari hiãko. ¹⁸ Ininiãkara apanakini !imarotari hñtakanapiniri hinikini. Ininiã hñri matamatakoti, iuananira itikariko hñkamakiti, apanakini mimarotakiniti, ininiã isikaiko hñparñka ñki —itxa Xesosi.

Pitiretakiti

(Arókasi 12.33-34)

¹⁹ Iuañkana Xesosi sãkirauata:

—Maxikatñka kona papotiitapiri pitiretakiti uai auakari, kotxi atxiñti kamara nikari pitii. Atxiñti oerëkata. Atxiñti kiñtiriri ñtirñkari iua. ²⁰ Ikara atoko kona pikamape. Papotiitariko pitiretakiti Teoso tixineẽ, kotxi iuaã !auari kamara. Iuaã tiñtxi !oerëkata. Kona ixipoka. Kiñtiriri !ñtirñkari iua. ²¹ Pitiretakiti auiniãtaã, iuaã pixinikapika. Iuaã pinirekari pauini —itxa Xesosi.

Tirikapi Ñtotxiãkiri Pirena

(Arókasi 11.34-36)

²² —Poki tirikapi atoko itxa piñto ñkapani. Poki ereka inakasaaki, ipinikare aua pãkixinireẽ, ininiã pinireẽkiti imakinika erekari. Erekarinokara patamatiniã, erekari pixinire. ²³ Txamari poki oerekasaakii maerekati pikamini, ipiã apoka pãkixiniremoni. Iuasaaki tirikapi kamara na xatiki !auari pitemoni —itxa Xesosi.

Ipi Auñtetxi Pirena

(Arókasi 16.13; 12.22-31)

²⁴ Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:

—! Apakata kãkiti parĩkauatini ipi iauĩtena ĩkapani, kotxi atxiĩti ãti omanata, ãti itireta. Atxiĩti ãti apokaerekata, ãti inorita. Iua atokokana kãkiti kona posotari iparĩkauatini tiĩtxi ikinipoko iamotini ĩkapani, Teoso ĩkapani iparĩkauatakasaaki. ! Apakata piauĩtetiniri Teoso, txineiro piauĩtetakasaaki.

Teoso Nĩkatiniua Ate
(*Arókasi 12.22-31*)

²⁵ —Ininiã nitxai: Pinirekari nipokori, iãriã pakini auãki pinini ĩkapani. Apaka pinirekari mãkatxi piĩto ĩkapani. ĩkara pinirekini xika maerekaxiniretika kona pitxape. Erekarĩ nipokori. Apiaerekata pixinire. Erekarĩ mãkatxi. Apiaerekata piĩto. Ininiã ãtipirika ! pixinikapiri nipokori, mãkatxi pakini pinitini. ²⁶ Kona pipĩkarauatape nipokori poião auakasaaki. Pixinikariko kotipiriki. Kona ninoa takarauata. Kona apotiitari ikiena. Kona ipotetari ikiena. Iuaritika piri iaxitikiri sikakienatana ninoa. Ininiã ninoamoni nipokori ! ixipoka. Teoso apia xinikai hĩte. Ininiã kona pipĩkarauatape. ²⁷ Kinirepa maerekaxiniretinoka pitxa? Pimaerekaxinirene lĩtxĩkitakai apikomoni ãti oara pauini.

²⁸ —Kinirepa maerekaxiniretinoka pitxa pimãka pinirekini xika. Aãui pixinikako. Kona aãui parĩkauata. !Ikamari imãka, iuaritika aãui peereri. ²⁹ Kĩtxakapirĩka auĩtetxi Saromão inakori, iteene katiiri itxaua. Kaiãori imãka ereri, iuaritika apia ereri ikinika aãui. ³⁰ Aãui !okanani aua. Uatxa aua. Katana ikatikata iotikaãka. Iuaritika Teoso nĩkatari aãui. Ininiã apiata inĩkakai hĩte. Ikamamãkatapitikai. Poiãonoka hĩte auikari Teoso sãkire. Ikara xika maerekaxiniretinoka hĩtxa.

³¹ —Ininiã maerekaxiniretinoka kona hĩtxape. “Kipa ninika? Kipa niãta? Nãpa napokari mãkatxi?” kona hĩtxape. ³² Teoso sãkire mauiãkani maerekaxiniretinoka itxana ikara atoko. Piri iaxiti auakari imarotari pinirekaãkiti. Ininiã maerekaxiniretika !pitxape. ³³ Merepitipanika pinirekariko Teoso piauĩte ininiãua. Iua nireẽkiti pinitako, ininiã atão inakarĩnoka pikamako. Ikara atoko inakari pikaminiã, pite nirekakiti apaka isikaiko. ³⁴ Maerekaxiniretinoka kona pitxape katana pinirekakiti pixinikini xika. Pinirekakiti auapĩtikako katana, iuaritika mitxipanika kona pixinikapiri ikara maerekaxiniretika, kotxi ikiniõtika aua ikara atoko inakari —itxa Xesosi.

7

Apoĩretxi Pirena
(*Arókasi 6.37-38, 41-42*)

¹ Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:

—“Kona erekari pikamakiti,” kona pitxape âtimoni, ininiâkara Teoso kona txai pite: “Kona erekari pite kamakiti,” ! itxai, ² kotxi Teoso misiritai pimaerekani xika, âti pite misiritini atokokana. Iteene pimisiritiniâri âti imaerekani xika, iteene Teoso misiritai pite, pite maerekani xika. ³ Ikara ia atoko. Pisâpiretari âti: “Aâsoro aua poki âki,” txamari kona pimaâkatari aâtxirata pite oki âki auakari. Kinirepa ikara atoko inakari pikama? ⁴ ! Apakata pisâkire pitarimoni: “Pauiritano aâsoro poki âki auakari nimakatzakini.” Ikara atoko pininiâ ! erekari, kotxi aâtxirata aua pite oki âki. ⁵ Maerekati kamakarii pite, kotxi pikamakiti erekari atxiïti, txamari maerekatinoka pixinikakiti. Pimakatzakariko aâtxirata pite oki âki auakari merepanika, ininiâ eereka apakata patamatiniri aâsoro pitari oki âki auakari pimakatzakini. Ikara oerekaua piteka maerekani auakasaaki, pitakanapariko piteka maerekani, ininiâ eereka apakata pimoianatiniri âti iua maerekani itakanapini ikapani.

⁶ —Kâkiti kona sikari Teoso nakiti anâpamoni, kotxi atxiïti iua anâpa kirioka, akatsata txai. Iua atokokana Teoso nakiti kona asika Teoso mapaxitakatimoni, kotxi iua anâpa atoko. Eereka iua misiritapitikai.

—Apaka kona pinoakitsa ereri kona pisika irarimoni, kotxi iua katxaratari. Iua atokokanera Teoso mapaxitakanimoni kona hîsikari Teoso nakiti, kotxi eereka imisiritari Teoso nakiti noakitsatxi irari misiritini atoko —itxa Xesosi.

*Kona Hîtakanapapiri Teoso Himisâkiretini
(Arókasi 11.9-13)*

⁷ Iuaîkana Xesosi sâkirauata:

—Teosomoni pamanarauatakasaaki, papakapariko pinirekakiti. Pinitarauatakasaaki, papokapitikariko pinireêkiti. Aîri iaxitikiri pakiritiniâ, iua apakapapiretai. Ia atoko itxako: “Pikanikauata. Piïroâ,” itxako. ⁸ Ikinika amanarauatakari apakapariko inirekakiti. Nitarauatakari apokariko initakiti. Teoso akiritakari apakapaâkapitikako. ⁹ Amarini amanainiâri iri komiri, atauako kai sorokani isikatari imi? ¹⁰ Ximaki amanainiâri, atauako iminikani isikari? Konapitini. Irîtxi kona kamari ikara atoko inakari. ¹¹ Kâkiti maerekani apaka imarotari erekari isikini amaritenamoni. Aîri iaxitikiri apiata imarotari isikiniri erekari iua anaakorimoni, ninoa amanaâkasaakiri.

Âti Pitiretini Pirena

¹² —Pixinikariko. Natokopa pinirekari apanakini tiretini pite? Ininiâ iua atokokana pitiretariko apanakini. Ikara atoko itxa ikinika Teoso paniâtakiti aâtsopaâ auakari, apaka

Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretakiti kitxakapirĩka —itxa Xesosi.

Ipi Kimapori Pirena

(Arókasi 13.24)

¹³ Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:

—Teoso tixine hĩroã axapitiri ĩronakikoãtaã. Mitari ĩronakikoãtaã sikari sari maerekani misiritikoãtaã. Iua kimapori mitari, kotxi itomaneri kãkiti sari iuaã. ¹⁴ Axapitiri ĩronakikoãtaã, kimapori axapitiri. Iua apo sari auapininiika inini tixinemoni. Iua kimaporiti axapitiki, kotxi poiãoka kãkiti sari iua kimaporiti —itxa Xesosi.

Omina, Ori Pakini Pirena

(Arókasi 6.43-44)

¹⁵ Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:

—Erepaniko. Auapitika Teoso sãkire sãpiretakari, txamari iua na atão isãpireta, kotxi isãpiretari iua sãkire Teoso sãkirekata. Ikoketari. Atão inakari ikoketa maerekatikata. Erepaniko. Pamonõkoniri iua. Mapara patamatakasaakiri, soti auĩte atoko itxa. Ākixiniremoni ãkiti atoko itxa. ¹⁶ Pimarotari kãkiti ikara atoko inakari, kotxi patamatari ninoa kamakiti maerekati. Inako mina kona iritari kĩpaima. Aanaia kona iritari pama. Iua atokotxikana kãkiti maerekati kamakani kona kamari erekari. ¹⁷ Ikinika aamina erekari, erekari iri. Aamina maerekati, ininiã maerekati iri. ¹⁸ Aamina erekari kona posotari maerekati iritini. Iua atokokana aamina maerekati kona posotari erekari iritini. ¹⁹ Aamina maereka iriti itoãka, arika inaãka. ²⁰ Ininiã aamina iriãra kãkiti imarotari ereka inini. Iua atokokanera kãkiti imarotaãka —itxa Xesosi.

Kãkiti Teoso Tixine ĩroãkani

(Arókasi 13.25-27)

²¹ Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:

—Apanakini txano nota: “Pite niauĩte” inakani, ! isapanina Teoso auĩtetxi ininiãtaãua. Niri iaxiti auakari nireẽkiti kamakarinanira sapaniko iuaã. ²² Itixi xipokini õtisaaki, itomaneri kãkiti maxikatĩika akiritano: “Pite aãuĩte apiatakari. Papakapaua. Aõerekapekari pisãkire apanakinimoni. Aõmitikapekari maerekati matamatakoti piuãkaã. Akamapekari posotiiiretxi kaiãopokori,” itxanako ninoa. ²³ Txamari nitxanako: “Kona nimarotai hĩte. Hĩsipiniikaua. Maerekatira hĩkama.” Ikara atoko nisãpiretanako ninoa, kotxi maerekati kamakani itxauana —itxa Xesosi.

Aapokotxi Kamakari

(Arókasi 6.46-49)

²⁴ Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:

—Nisäkire kenakotakari, nisäkire nïkaenetakari, ia kiki kimaroreri atoko itxa. Ia kiki kamakasaakiri aapoko, iopitimita aapokotxi tsota. Otsomori ikama. ²⁵ Ininiã ãparaã kipakasaaki, uini apoãtakasaaki, ïtima apisatakasaaki, aapoko kona irika, kotxi iua tsota itakapekari otsomori. Nisäkire kenakotakani nisäkire nïkaenetakani, iua kiki kimaroreri atoko itxana.

²⁶ —Nisäkire kenakotakari, nisäkire miinïkaenetakati, kãkiti miikiteti atoko itxa. Iua kamari aapoko ikipatxiteë.

²⁷ Ikipakasaaki, uini apoãtakasaaki, ïtima apisatakasaakiri, aapoko irika. Irika, kotxi aapokotxi !otsomori. Poião tsoimikari. Irikasaaki, ikinika xipoka. Ikara atoko itxa nisäkire miinïkaenetakati. Iua imarotapitikamari, txamari !ikamari. Ikara atoko nisäkire mapaxitakani —itxa Xesosi.

Xesosi Posotiire Pirena

²⁸ Xesosi oerekarauatini xipoka atoko, kãkiti xinikari: “Paimatireri Xesosi. Iua imarotari atão.” ²⁹ Ikara atoko ixinikana, kotxi Xesosi imarotapitikari Teoso sãkire oerekini. Kaposotiireri iua isãkirauatakasaaki. Kaiõkatsoparerini atoko kona itxa. Ninoa kona imarotari Teoso sãkire Xesosi imarotini atoko.

8

Kiki Maere Matati

(*Marko 1.40-45; Arókasi 5.12-16*)

¹ Xesosi ixirata iokiriïtaka atoko, itomaneri kãkiti sari iua tikini. ² Iuasaaki amianatakari maere matati apoka iuamoni. Ikapotoreëkaua iua apisatoõ. Itxari:

—Nimarotari pinirekiniã, erekapeka pitxïkitakano nota —itxa.

³ Xesosi maãtakari iua. Ininiã itxa:

—Ari, ninirekapitikari. Erekapekai —itxari.

Iuasaakipeka erekapeka itxa. ⁴ Ininiã Xesosi:

—Kona ïkora !pisãpiretape apanakinimoni. Uatxa sasetotximoni pisa. Poerekaua iuamoni erekapeka pinini. Moisesini paniãtakiti atoko pikama. Pikaminiãri ipaniãtakiti atoko, ininiã ikinimane imarotari erekapeka pinini —itxa Xesosi.

Eereka isari Xesosi paniãtakiti ikamini ïkapani.

Sotato Auïte Nitiri Makananitiko

(*Arókasi 7.1-10*)

⁵ Kapanaoõ sitatxiti apokasaaki, sotatoakori auïte sari Xesosimoni. Homano itxaua. Iua iteene amanaãri Xesosi:

⁶ —Xesosi, ninitiri iteene amianata naapoko. Ikikinana. !Itïpokotaika. Inikoriãtsiitari —itxari Xesosi.

⁷ Ininiã Xesosi:

—Iuaã nisako erekape inini ïkapani —itxa Xesosi.

⁸ Ininiã iua Homano:

—Konapitini. Pite auñtetxi apiatakari pitxaua. Nota poiãorino. !Apakata naapoko piñroini. Pisãkirenani piokanata. Ininiã erekapeka itxako ninitiri. ⁹ Nimarotari ikaranani apakatako, kotxi nota kamari nota auñte paniãtakiti. Apaka sotato auñte nitxaua nota. Nisãkirauatakasaaki, nisotatone kamapitikari nipaniãtakiti. Nota txari: “Pisa.” Iuasaakipeka isa. Nitxari ãti: “Pina.” Iuasaakipeka ina itxa. “Ia pikama,” nitxari ninitiri. Iuasaakipeka ikamari. Ininiã pisãkirenani apakatapitika —itxari Xesosi.

¹⁰ Isãkire Xesosi kenakotakasaaki, iteene ipotxitari isãkire. Iposo atoko itxa:

—Atão nitxai. Isaeo auakani poião auikari nisãkire. Ia Homano itxaua, iuaritika apiata iua auikari nota posotiire. Kona nitikapanikari kãkiti Isaeo auakari auikiniri nisãkire ia kiki auikiniri atoko. ¹¹ Nota sãpiretai hñte, itomaneri kãkiti ãti uãka atokatxi pokĩkini tixinimoni auakani, atokatxi ereẽkokini tixinimoni auakani apaka, itomaneri itixi auakani kiiniritauatako Teoso auñtetxi ininiãtaãua. Ninoa nipokotako anir-
 imanekata kitxakapirĩka auakanikata. Apraão, Isaki, Xakoo pakinikata inipokotana. ¹² Iuasaaki apanakini Apraão apika mekaniriakori kona sari iua Teoso kiiniritemoni, kotxi ninoa !auikari Teoso sãkire. Piãkatximoni iokanataãkanako. Iuaã itx-
 iapatanako, akatsakatsirĩũtauanako imisiritikona xika —itxa Xesosi sãkire.

¹³ Ininiã Xesosi txari sotatoakori auñte:

—Pisa paapokomoni. Pite auikari niposotiire pinitiri erekape inini ãkapani. Uatxa auape pinirekakiti —itxa Xesosi.

Ininiã initiri iuasaakipeka erekape itxa.

Simão Petro Imakiro Makananitiko
 (Marko 1.29-34; Arókasi 4.38-41)

¹⁴ Iposo atoko Xesosi sari Petro aapokomoni. Iuaã apokasaaki, atamataro Petro imakiro. Osirimata nopini osirĩkanãta. Oãpoomata. ¹⁵ Ininiã Xesosi takapiotaua ouako nopini. Iuasaakipeka apoomari xipoka. Ininiã oõkitikaua. Osikakienatana ninoa.

Xesosi Makananitana Amianatakani

¹⁶ Mapiãpeka inakasaaki, kãkiti anikana itomaneri maerekati matamatakoti auañtotakini iuamoni. Isãkireẽ omitikana maerekani matamatakoni. Imakananitana ikinikana amianatakani. ¹⁷ Ikara atoko itxa Xesosi, kotxi inirekari Isaía sãkire iaõka apokini. Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakari Isaía inakori txari:

Iua tiretariko amianatakari. Imakatzakariko aamianare. Imakananitaua. Iuaka atatsiirauata ate ãkapani.

Kãkiti Xesosi Imoianatinina Nireẽkani
 (Arókasi 9.57-62)

18 Itomaneri kākiti iuakata auakasaaki, Xesosi txari imoianariakori:

—Masa ipiniãmoni —itxana.

19 Iuasaakipeka āti kaiōkatsopareri apoka Xesosimoni. Itxa:

—Koerekareri, nota iposope nisini pite nirekinimoni —itxa.

20 Ininiã Xesosi:

—Atauako pinirekatari pisini notakata? Aripa aua auini iriko. Araākani auari ikoa. Txamari nota kākiti itari iaxitikiri lauari nimakiniãtaã —itxa Xesosi.

21 Ātepekana apoka Xesosimoni. Xesosi moianari iua. Itxari:

—Niauñte, pauiritano niri nikatanapini merepanika, kotxi kiomãtxipekari iua. Eereka nisa pitekata —itxari.

Iteene iua !inirekari isini Xesosikata. 22 Xesosi apakapapiretari:

—Notakata pisa uatxa. Nisãkire mauiãkani ipĩkani atoko itxana. Ininiã pauiritana ipĩkani katiniri inirimane nisãkire mauiãkani —itxa Xesosi.

Xesosi Iotokakiniri Ītima Pirena
(Marko 4.35-41; Arókasi 8.22-25)

23 Iposo atoko, Xesosi imoianariakorikata iereẽtaua, ĩpiriãtinina ĩkapani. 24 Mokatanitika ĩtima kataparari apoãkata. Tsakati okari āparaã kanaua āki. Iuasaaki Xesosi imakanãta.

25 Imoianariakori sari iuamoni. Ōpirĩkarina. Akiripoakatana: —Apiananiri, !pauiritapiri apinini. Apinanapanoka —itxana.

26 Ininiã Xesosi:

—Kinirepa hĩpĩkarauata? Poiãonoka hãuikari niposotiire —itxa.

Iposo atoko ōkitikaua, pinita itxari ĩtima, tsakati pakini. Iuasaakipeka ĩtima, tsakati pakini iotoka. 27 Ininiã imoianariakori tsorĩkaãta. Itxana:

—Natokopa inakaripa ia kiki? Ītima, tsakati pakini kenakotari isãkire —itxana imoianariakori.

Ipi Kiki Maerekani Matamatakoni Auaĩtotakini
(Marko 5.1-20; Arókasi 8.26-39)

28 Ipinia apokasaakina Xerasa tōpamoni, itaōkitarina ipi kiki itomane maerekani matamatakoni auaĩtotakini. Akauariã auanãtana. Paneenamana. Ikara xika kākiti pĩkari akauarimoni isinina. 29 Xesosi inaãpotakasaaki, maerekani matamatakoni ĩtoãna auakani akiripoakata:

—Xesosi, Teoso ākiri pitxaua. Kiripa pinirekaka atemoni? Pite ina uaimoni amisiritiko ōti apisapanika pimisiritiniua ĩkapani atxĩiti? —itxarina.

30 Ikara ininiãtaã takote auana itomane irariakori. Ikira atoko inipokonãtana. 31 Ininiã maerekani matamatakoni txari:

—Ate pomitikiniã, irariakorimoni piokanataua —itxarina.

³² Ininiã Xesosi:

—Hĩsipeka ninoamoni —itxa.

Iuasaakipeka irariakori ĩtoã ĩroãna. Ininiã imakinikana irariakori miteẽkata. Iokiriĩkatana. Ipoamoni isana. Iuaã ikomokana, axãpoãta itxana. ³³ Ninoa irariakori nĩkatakani miteka sitatximoni. Iuaã ikinika isãpiretana irari ipinini pirena, kiki maerekani matamatakoni auaĩtotakini pirena apaka. ³⁴ Ininiã ikinimane sitatxikini sari Xesosi itaõkitinina ĩkapani. Iua itaõkitakasaakina, amanaãrina ninoa tixine itakanapini ĩkapani.

9

Matĩpokotakati Pirena

(*Marko 2.1-12; Arókasi 5.17-26*)

¹ Ininiã Xesosi iereẽtaua kanauaã. Ikanapiriã iua auinimoni Kapanaoõ sitatxitimoni. ² Ātikaka kikiakori minari matĩpokotakati Xesosimoni. Xesosi imarotari ninoa auikiniri iua sãkire. Ininiã itxari:

—Namarite, pipoxokoniuatako. Pimaerekani makatxakapeẽkaika —itxa.

³ Iuasaaki aua ātikaka kaiõkatsoparerini iuaã. Ninoa ākixinireẽ itxana:

—Kona erekari isãkire. Teosonanira posotari kãkiti maerekani imakatzakini —itxana ninoa.

⁴ Xesosi imarotari maerekati ixinikakitina ākixinireẽna. Ininiã iua txa:

—Kinirepa hũũakatari nisãkire maerekati inini? ⁵ Nitxari iua imaerekani nimakatzakini, txamari ! himarotari imaerekani atão nimakatzakini. “Põkitikaua. Pitĩpokota,” nininiã, himarotari nisãkire atão ininiãua, kotxi hĩtikari. Niposotiire imaerekani nimakatzakini ĩkapani, niposotiire iua nõkitikini ĩkapanitxikana. ⁶ Ininiã uatxaika noerekai hĩte, Teoso iokanatano nota hĩtari iaxitikiri ĩkorapokoritimoni kãkiti maerekani nimakatzakini ĩkapani —itxa Xesosi.

Ininiã itxari matĩpokotakatimoni:

—Põkitikaua. Pisirimata pikoseka, sipe pitxa paapokomoni —itxa Xesosi.

⁷ Iuasaakipeka iua õkitikaua, aapokomoni sipe itxa. ⁸ Ikara inakari apanakini itikasaaki, ipĩkarauatana.

—Peerekari Teoso, kotxi iua oerekari iposotiire kãkitimoni —itxana.

Mateo Pirena

(*Marko 2.13-17; Arókasi 5.27-32*)

⁹ Ikara inakari oereka atoko Xesosi sipeka. Isikasaaki, itaõkitari Mateo inakori. Auĩtetxiakori txineirote apotiĩtakari

iua. Xesosi napakasaaki, iitopãkanãta txineiro apakapiniãtaã. Ininiã Xesosi txari:

—Masa notakata pimoianatinino ïkapani.

Ininiã Mateo õkitikaua, Xesosikata sa itxa. ¹⁰ Eereka Xesosi imoianariakorikata nipokota Mateo aapoko. Txineiro apotiitakani, apanakini kãkiti maerekati kamakani pakini apoka Xesosikata inikinina ïkapani. Kãkiti kona potxitari txineiro apotiitakani, kotxi ninoa sikaro oa txineiro ãti uãka auïteakorimoni. !Neerekana ninoa. ¹¹ Pariseoakori itikari ninoa nipokotini, ininiã itxana Xesosi moianariakorimoni:

—Kinirepa hãauïte nipokota txineiro apotiitakanikata, maerekanikata? —itxana.

¹² Ininiã Xesosi kenakotari ninoa sãkire. Itxa:

—Maerekati kamakari amianatakari atoko itxa. Ninoa nirekari erekape ininina. Kãkiti mamianatakani !inirekari ipini sikakarimoni isinina. Amianatakaninoka nirekari ipini sikakarimoni isinina. Hïte !inirekari nota makatxakiniri himaerekani, kotxi hïte uãkatari !auari himaerekani.

¹³ Hïxinikariko ia Teoso sãkire iõkatsopatakori:

Hïskarauata notamoni. Apiaerekata hiamonïkiniri apanakini. Nota ina ïkorapokoriti kona kãkiti “atão inakarinnoka kamakarino nota” inakani ïkapanini, kotxi ninoa uãkatari erekarini ininiãuana, txamari kona erekana. Kãkiti maerekati kamakani ïkapanira nina nota uai imaerekanina itakanapinina ïkapani —itxa Xesosi.

Nipokori Takanapiko Teoso Misãkiretiko ïkapani

(Marko 2.18-22; Arókasi 5.33-39)

¹⁴ Eereka Xoão kapatxisareri moianariakori apoka Xesosi-moni. Itxana:

—Ate, pariseoakori pakini atakanapari anipokotini itokata Teoso amisãkiretini ïkapani. Kinirepa pite moianariakori ! itakanapari inikinina Teoso imisãkiretinina ïkapani? —itxana.

¹⁵ Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Nota kiiniri kamakari atoko nitxa. Kiki nirekiniã ïtanorouatini, ikamari kiiniri. Iuusaaki imoianariakori kona nirekari imatinaniuatinina, iua ninoakata auakasaaki. Ininiã kona itakanaparina inikinina Teoso imisãkiretinina ïkapani. ãti õti nimaïkaãkako. Nanikaãkako ninoa mauakaniãtaã. Iuusaakiko itakanaparina inikinina Teoso imisãkiretinina ïkapani —itxa Xesosi.

Mãkatxi Tãpanatiko Pirena

¹⁶ —Kiomãtxiakori kitxakapirïka auakani sãkirekata kona hïkoketapiri nota sãkire. Ikara hïkaminiã, ininiã mãkatxi kitxakari amaneriã hïtãpanatini atoko itxa. Mãkatxi kitxakari amaneriã kona hïtãpanatape, kotxi parokasaakiri, amaneriã

txikika, ininiã ikatsorākari mākatxi kitxakari. Ininiã mitari itsorākare. Mākatxi amaneri nota oerekakiti atoko. Mākatxi kitxakari, kākiti kitxakapirīka oerekakiti atoko itxa. Hīkoketiniāri kitxakapirīka oerekakiti, amaneri oerekakitikata, imakinika xipoka.

Sako Aamata Kamakori

17 —Kitxakapirīka kākiti takari iāriã sako aamata kamakori āki. Iuasaaki kona kākiti takari amaneri iāriã kitxakari mata āki, kotxi iāriã txiōkaātakasaaki, itiākaāpota. Ininiã omata kitxakari tsorakitako, kotxi paikori. Kona itiāka. Ininiã iāriã katxaka. Iāriã, aamata pakini xipoka. Amaneri matariã itakaāka iāriã amaneri. Ikara atoko ininiã, erekapitikari. Kona ixipokapaniko. Iua atokokana kona hīkoketapiriko kiomātxi kitxakapirīka oerekakiti nota oerekakitikata —itxa Xesosi sākire.

Xoteoakori Auīte Pirena

(*Marko 5.21-43; Arókasi 8.40-56*)

18 Xesosi sākirauatapanika, inakasaaki Xoteoakori auīte apoka iuamoni. Ikapotoreēkaua Xesosi apisatoō. Itxa:

—Namarite opinanapanoka. Masa. Piuako pitaka oa nopini, ininiã kona opina —itxari Xesosi.

19 Ininiã Xesosi imoianariakorikata ōkitikaua, iuakata sa itxana.

Xesosi Māka Maātakakaro

(*Mateo 9.20-22; Arókasi 8.43-48*)

20 Isikasaakina, sito apoka iua porikimoni. Oamianare oārēka !iotokiniāro. Tosikanani oamianatini. Oāpokasaaki, omaātakari imāka imapotomatare. 21 Oākixinireē otxa:

—Imāka nimaātakiniã, erekape nitxako —otxa.

Ininiã otikakari imāka. 22 Iuasaakipeka Xesosi kirioka, atamata itxaro:

—Namarite, kataparaxinire pitxako. Pauikari niposotiire, ininiã erekapekai —itxaro.

Iuasaakipeka oa erekape.

Xáiro Ākero Ōkitikiko Pirena

(*Marko 5.35-43; Arókasi 8.49-56*)

23 Iposo atoko Xesosi sari Xoteoakori auīte aapokomoni. Iuaã apokasaaki, iūroã. Itikari sokonaki xōkakani, itomaneri kākiti txiapatakani apaka. 24 Ininiã Xesosi:

—Mapara hīsa, kotxi oa amarini kona opina. Omakanāta —itxa Xesosi.

Ininiã ninoa napetari Xesosi:

—!Omakanāta. Opīpe. Pite !imarotari —inapetarina.

25 Ikinimane mapara isikasaakina, Xesosi sari oa ātokoromoni. Imaīkaro ouako. Iuasaakipeka oōkitikaua.

26 Ikara ene iaripireta iua tōpa.

Xesosi Kōsiãrepeka Txĩkitakari Mōsiãreti

²⁷ Iposo atoko Xesosi sipe. Iuasaaki ipi mōsiãreni sari iua tikini. Iuasaaki ninoa akiripoakata:

—Tavii apika mekanirii, piamonĩkaua ate —itxana.

²⁸ Aapokotxi Xesosi ĩroãkasaaki, ninoa ĩroã apaka. Ininiã Xesosi:

—Hãuikatarari niposotiniri erekapeka nitxĩkitakinii hĩte? —itxa Xesosi.

Ininiã ninoa:

—Ari, Apiananiri —itxana.

²⁹ Ininiã itakapiotaua ninoa oki nopini. Ininiã itxa:

—Ari, hãuikakiti iaõka itxako —itxa Xesosi.

³⁰ Iuasaakipeka ninoa kōsiãrepeka itxana. Ininiã Xesosi:

—Kona hĩsãpiretapiri nikamakiti apanakinimoni —itxa Xesosi.

³¹ Eereka ninoa sipe. Txamari iaripiretarina ikamakiti ikinika iua tōpa.

Masãkireti Pirena

³² Ninoa kiki potorikasaaki, masãkireti anikaãka Xesosimoni. Iua kona kasãkireri, maerekati matamatakoti auaĩtotakiti xika. ³³ Iuasaaki Xesosi omitikari iua maerekati matamatakoti. Iuasaakipeka iua kiki sãkirauata. Itomaneri kãkiti itikari. Iuasaakiika ninoa tikoka. Ininiã itxana:

—Ikinika Isaeo tixiniã auakani, mitxi !itikapanikari ĩkora atoko inakari —itxana.

³⁴ Txamari pariseoakori txari:

—Xesosi omitikari maerekati matamatakoti Satanasi posotiireẽ —itxana.

Na atão ninoa sãkire.

Xesosi Ikini Sitatxiti Sini

³⁵ Ininiã Xesosi sari ikini sitatxiti tōpa. Aapokotxi auiniãtaã apaka isa. Oerekarauata aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. Isãpiretari Teoso iokanapirena erekari, Teoso auĩtetxi ininiãua pirena. Apaka erekapeka itxĩkitakana ikinipoko amianatakani. Ikini sereti amianari aua kãkitimoni. Ikinika imakananita. ³⁶ Atamatakasaakina ninoa kãkitipokoni, iamoniãkana ninoa, kotxi soti auĩte minĩkatakoni atoko itxana, kotxi !imarotarina isininonina. Imaãkauana. ³⁷ Ininiã itxari imoianariakori:

—Kaiãori kãkiti iposope auikiniri nisãkire, txamari !imarotarina nisãkire, kotxi !ikenakotapanirina. Ninoa kikio erekari atoko itxana. Imakinika iposope iuaã. Ininiã iposope auikininina nisãkire. Txamari, poiãoka parĩkauatakani aua nisãkire isãpiretinina ĩkapani. ³⁸ Ininiãkara himisãkiretariko Apiananiri iaxitikiri iokanatinina parĩkauatakani iua sãkire auĩãkani apotiitinina ĩkapani. Ikara atoko hĩtxako Teosomoni —itxa Xesosi.

10

Xesosi Mereēna Tosi Imoianariakori
(Marko 3.13-19; Arókasi 6.12-16)

¹ Xesosi mereēna tosi imoianariakori. Isikari iposoti-ire ninoamoni maerekati matamatakoti omitikinina ĩkapani. Isikari iposotiire ninoamoni amianatakani imakananitinina ĩkapani, ĩkinika amianari inokasaakina ninoa amianatakani. ² Naia imoianariakori uāka: Merepitipanika auari Simāo Petro inakorima, apaka itari Ātree inakorima. Auari Txiakoma, apaka itari Xoāoma. Ninoa Sepeteo anaakori. ³ Auari Piripima, Patoromeoma, Tomeema. Apaka auari Mateoma, txineiro apotiitakari. Apaka āti Txiakoma, Aopeco ākiri. Aua Tateoma. ⁴ Aua Simāoma, Homano omanatakari. Apaka aua Xotasi Isikariotxi inakorima. Iua Xesosi mĩkapiritakari itxaua. Ninoa Xesosi moianariakori itxauana.

Xesosi Iokanatana Imoianariakori Kākitimoni
(Marko 6.7-13; Arókasi 9.1-6)

⁵ Ininiā Xesosi iokanatana ninoa isākire isāpiretinina. Ia atoko ōtākikana:

—Kona hĩsipeko Xoteo minakonimoni, apaka Samaria tōpa sitatxitimoni kona hĩsipeko. ⁶ Hĩsako kākiti Isaeo tixinikimoni. Hinirimanemoni, Xoteoakorimoni hĩsako. Ninoa soti auĩte pĩpinanaākani atoko itxana. ⁷ Hāpokasaaki kākitimoni, hĩtxariko: “Teoso ĩkinimane auĩte ininiua manapi paĩtiki apokako.” ⁸ Himakananitanako amianatakani. Maere matati erekapeka hĩtxĩkitakako apaka. Ipĩkani hōkitikako. Homitikariko maerekati matamatakoti kākiti auaĩtotakini. Ikara atoko hĩkamako. Kona hĩte ĩkitxitari Teoso hāpakapakiti ĩkapani. Ininiā ikara atokokana hĩtxako. Kona hinirekapiri kākiti ĩkitxitinini hĩte, hĩte sikakiti ĩkapani. ⁹ Kona hanikapero txineiro oro kamakoro. Pirata kamakoro, ātiāo txineiro apaka, kona hanikape. ¹⁰ Uatxa hianaxititakasaaki, sako mata ! hanikape. Āti himāka ! hanikape. Āti hĩkiti mata kona hanikape. Hĩtsonere ! hanikape. Kona himaākapeua, kotxi parĩkauatakani apakapariko nipokori. Hinirekakiti apokapitikako.

¹¹ —Sitatxi hāpokasaaki, hinitari kākiti Teoso sākire kenakotakani, hĩte apakapakani. Hĩkaikota ninoakata. Eereka kona hĩsipe āti aapokomoni hĩkaikotini ĩkapani. ¹² Aapokotxi āki hĩroākasaaki, hĩtxako: “Erekari Teoso sikakiti kaikotako hĩtekata,” hĩtxako. ¹³ Kākiti ipoxokoniritika apakapiniāi, hĩtxako: “Teoso takari erekari hĩtemoni,” hĩtxako. Imanirekakaniāi, hĩtxariko: “Teoso kona takari erekari hĩtemoni.” ¹⁴ Atxiĩti aapokotxi hāpokasaaki, kākiti iuaātaā ! apakapai. Atxiĩti ! inirekarina hĩsākire, ininiā iuaasaaki hĩsipeka. Hĩtakanapariko iuaātaā. Hĩpotorikasaaki,

himaktxakari kipatxi hīkiti mataã auakari. Ininiã iuasaaki ninoa imarotari Teoso kona apokaerekatana. ¹⁵ Hīxinikariko ia nisākire. Kākiti misiritiko ōti apokasaaki, ninoa apiata misiritaãka. Sotoma sitatxiti auakani, Komoha sitatxiti auakani pakini misiritaãka poiãoka —itxa Xesosi.

Misirikaretxi Pirena
(Marko 13.9-13; Arókasi 21.12-19)

¹⁶ Iuaĩkana Xesosi sākirauata:

—Erepaniko, pamonōkoniri. Hīte soti auĩte atoko hĩtxa, kotxi lkaposotiirei hīte, iuaritika niokanatai kākitemoni. Ninoa ākiti atoko, ininiã erepaniko. Ininiã kimarorei hĩtxako. Imini kimaroreri atoko hĩtxako. Ininiã maerekati ninoa auakiti kona misiritai. Iuasaakiika kamao atoko hĩtxako, kotxi kamao limisiritari kākiti.

¹⁷ —Erepaniko. Araōkire hĩtxako. Auako kākiti kinirão anikinii maxikatiĩka kākiti misiritiko mereēkanimoni. Apanakini xirokaiko hīte maxikatiĩka aiko āki Xoteo apotiitiniãtaãua. ¹⁸ Nota sākire hāuikini xika hanikaãkako auĩtetxiakorimoni himisiritiko himarotini ĩkapani. Ikara atoko ininiã, iuasaaki erekapitikari, kotxi hīsāpiretariko nota sākire iuaã auakanimoni, Xoteo minakonimoni apaka.

¹⁹ —Kākiti misiritiko mereēkarimoni hanikikosaaki, kona himaãkapeua hīsākirauatini apisa. Teoso sikaiko hīsāpirena tĩkane. ²⁰ Sākiretxi hīsāpiretakiti kona hīte sākireni. Erekaru Matamatakoti, iuarako sikariko sākiretxi hīsākirauatini ĩkapani iuasaaki.

²¹ —Āti ōti hītari sikaiko hīte homanatakinimoni okinii ĩkapani, kotxi hīte auikari nota sākire. Iua atokokanerako irĩtxi sikariko imi ātimoni okiniri ĩkapani, kotxi imi auikari nota sākire. Auako apaka imi omanatinina iri, inoro pakini, kotxi inoro, iri pakini auikari nota sākire. Iua sikanako ātimoni okinina ĩkapani. ²² Ikinimane omanataiko hīte nota sākire hāuikini xika, iuaritika hāuikiniāri nisākire ātipirika, nimaktxakai himapinakani ĩkapani. ²³ Sitatxiã hāuakasaaki, himisiritikosaaki, āti sitatxitimoni himitekako. Atão nota sāpiretai hīte. Kona hīte xipokapaniri hīparĩka ikini sitatxiti Iseao tixini hītari iaxitikiri kanapiriini apisa —itxa Xesosi sākire.

Apiatakari, Poiãori Pakini

²⁴ Iuaĩkana Xesosi sākirauata:

—Apaiaōkarauatakari poião. Koerekareri apiata. Apaka nitiritxi poião. Iauĩte apiata. ²⁵ Apakatapitika apaiaōkarauatakari koerekareri imarotakiti iaōka imarotini. Iua atokokanera nitiritxi iua auĩte atoko inini. Apanakini akiritano nota “Peosepoo,” Satanasi inakori. Ininiã itakauãkakai hīte hīuãka apia maerekati, kotxi nota anaakorirai hīte —itxa Xesosi.

*Kipatakori !Auari**(Arókasi 12.1-3)*

²⁶ —Ininiã kona !hĩpĩkapena ninoa maerekati kamakani, kotxi nota kanapiriãkasaaki, kona kipatakori auapanika. Ikinika imarotaãkako. ²⁷ Hĩtemoni ĩkanõka nimaasakapiretakiti, ikara nisãkire hãkiripoakatako aapokotxi nopini imakinika kãkiti imarotini ĩkapani. Uatxa hĩtemoninani nisãpiretakiti ãti õti ikinimanemoni hĩsãpiretako.

*Kipa Apĩka?**(Arókasi 12.4-7)*

²⁸ Kona hĩpĩkapena hĩto okakani, kotxi !iposotarina hĩxinire okinina. Hĩpĩkariko Teoso, kotxi iuanokara posotari iokanatinii hĩte, hĩto, hĩxinire pakini maerekani misiritikoãtaã. Iuara hĩpĩkako.

²⁹ —Ipi kotipiriki ĩki poião, ãtika txineiro otanoka. Iuaritika hĩri iaxiti auakari turetana ninoa. Imauritakaniãri, kona ãtika ipina. ³⁰ Kipakinipa piãko pikiã auakari aua? !Pimarotari. Teoso imarotapitikari, kotxi iteene inĩkatai, ininiãkara !hĩpĩkarauatape. ³¹ Kotipiriki ĩki poião, iuaritika Teoso turetari kotipiriki. Ininiãkara kona hĩpĩkarauatape. Kaiãopokori kotipiriki auiniã, iuaritika hĩte ĩki apiata, ininiã Teoso turetapitikai hĩte —itxa Xesosi.

*Xesosi Tiretakani, Xesosi Manirekakani Pakini**(Arókasi 12.8-9)*

³² Xesosi sãkirauatapanika:

—Apanakini apisatoõ hĩsãpiretiniãri: “Xesosi nakiti nitxaua nota,” iua atokokanerako nitxariko niri iaxiti auakari apisatoõ: “Nota nakitipitikara iua,” nitxako —itxa Xesosi.

³³ Hĩsãpiretiniãri apanakini: “Xesosi nakiti !nitxaua nota,” iusaaki nisãpiretari niri iaxiti auakari: “Kona nota nakitini iua.”

*Pinirekakiti Pirena**(Marko 8.34-35; Arókasi 12.49-53; 14.26-27)*

³⁴ —Kona hĩxinikapiri nota ĩkorapokoriti napokini neenamtxi nixipokini ĩkapani. Kotxi kãkiti auikari nisãkire, ininiã eereka apanakini omanatana. Kona neenamtxi xipokapanika, kotxi nota minari niposotiire maerekati nixipokini ĩkapani. ³⁵ Nota apokini xika imi omanatana iri, inoro pakini, kotxi ninoa auikari nisãkire. Tĩĩrotxi omanataro oimakiro, kotxi ãto omanatano nota, ãto turetano nota. ³⁶ Iusaaki pinirimane pimokaiakarini karako itxauanako.

³⁷ —Poiãoka pitiretiniãno nota, apiata pitiretiniãna pinoro, piri pakini, kona erekari nimoianari pininiua. Apiata pitiretiniãna pamariteakori, kona erekari nimoianari pininiua.

³⁸ Nota kinirão moianataka hinakasaaki, notakata hĩsa.

Himamĩteenekakanisaakiri himisiritiko nota ĩkapani, ininiã ! apakata himoianatinino. ³⁹ —Pite ātipirika kaminiãri piteka nireēkitinoka, ininiã pinireēkiti xipokapitikako pitekata. Pite nireēkiti xipokiniã, nota sãkire pauikini xika, pite auapinini-ika txako Teosokata —itxa Xesosi.

Hĩte Apakapakani Pirena
(Marko 9.41)

⁴⁰ Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:

—Kãkiti hĩte apakapakani, apakapano nota apaka. Nota apakapakari apakapari nota iokanatakari apaka. ⁴¹ Papakapiniãri Teoso sãkire sãpiretakari, kotxi iua sãpiretari Teoso sãkire, ininiã papakapari erekari Teoso sikakiti iua apakapakiti iaõka. Papakapiniãri atão inakari kamakari, kotxi iua kamari atão inakari, ininiã papakapari erekari Teoso sikakiti iua apakapakiti iaõka. ⁴² Pisikiniãri āparaã nimoianari poiãorimoni iãtini ĩkapani, kotxi nimoianari itxaua, Teoso ĩkitxitapitikai pite —itxa Xesosi.

11

Xoão Kapatxisareri Tikini Sikani
(Arókasi 7.18-35)

¹ Xesosi moianariakori tosi pakini isãkire oerekini xipoka atoko, Xesosi sipe. Isa āti sitatxitimoni, eereka āti sitatxitimoni Karirėia tōpa itxaãpota oerekarauatakasaaki. Teoso sãkire isãpiretari kãkiti.

² Xoão kapatxisareri, kateia āki auakasaaki, ikenakoenetari Xesosi kamakiti, ininiã iokanataripari imoianariakori Xesosimonikari.

³ Ininiã Xoão txari imoianariakori:

—Hĩpimaãri Xesosi: “Pitekani iaxiti ĩkari, kãkiti iãtapakiti pitxataua? Ātikani atxiĩti aiãtapakiti pitxataua?” hĩtxariko —itxa Xoão.

Ininiã ninoa sipe. Ipimaãrina Xesosi Xoão sãkire iaõka.

⁴ Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Hĩkanapiriã Xoãomoni. Hĩsãpiretari hĩkenakotakiti, hãtamatakiti pakini. ⁵ Hĩte atamatapekari mōsiãreti kōsiãrepeka inini. Matĩpokotakati tĩpokotapeka. Hãtamatapekari maere matati erekapeka inini. Makenakokiti kakenakokipeka. Ipĩkani õkitikapekua. Teoso iokanapirena erekari sãpiretapeẽkaika minakati mauapikinitinimoni. Pakini hãtamatapeka. Ikara hĩsãpiretako Xoãomoni. ⁶ Kãkiti iteene auikiniãri nota sãkire, Teoso takari erekari iuamoni. Ikara nisãkire hĩsãpiretari Xoão —itxa Xesosi.

⁷ Ininiã ninoa sipe. Isikasaakina, Xesosi sãpiretari Xoão pirena itomaneri kãkitimoni. Ia atoko itxa:

—Kipa ĩkai hĩte, Xoão kapatxisarerimoni hĩsikasaaki, ãparaã makipakaniãtaã iua auakasaaki? Hĩte sari iuamoni, kotxi ãtixika isãkire aua. Teoso sãkirenoka isãpireta. Ītima ãpokaxitikasaaki, katsotati ipinimoni ipapĩka, iuaĩkana ipinimoni ipapĩka inini atoko kãkiti, kotxi isãkire kita ãti, isãkire uatxa ãtião, isãkire katana iuaĩkana ãtião, itxaãpota isãkire. Ikara atoko !itxa Xoão.

⁸—Kipa ĩkai hĩte Xoãomoni hĩsikasaaki? Hĩte sari iuamoni, kotxi !inirekari tiitxi, txineiro pakini. !Kakaroneri imãka, kotxi !ikaikota auĩtetxi aapoko. Auĩtetxi aapoko peereri mãkatxi.

⁹—Kipa ĩkai hĩte iuamoni hĩsikasaaki? Hĩte sari iuamoni, kotxi iua Teoso sãkire sãpiretakari itxaua. Atãopitika Teoso sãkire sãpiretakari itxaua. Iua Xoão Teoso sãkire sãpiretakari apiari.

¹⁰—Teoso sãkire iõkatsopatakori kitxakapirĩka txari: Niokanatariko nisãkire sãpiretakari kãkitimoni pite apisa, papokini isãpiretini ĩkapani, kãkiti iposope inini ĩkapani.

¹¹ Atãopitikara. Ikinimane sauaki Xoão kapatxisareri apiatakari itxaua. Iuaritika Teoso auĩtetakari poiãori inakari apia imarotariko Teoso kamakiti tĩkane. ¹² Xoão auakasaaki Teoso auĩtetakani misiritaãka, kotxi kãkiti kaneenamari naiatana ninoa. Ninoa nirekari ixipokinirina Teoso auĩtetxi ininiua ĩkorapokoriti. Uatxapiĩma auapanika ikara atoko inakari. ¹³ Xoão apokini apisapanika, ikinika Teoso sãkire sãpiretakani, ikinika Teoso sãkire iõkatsopatakani, sãpiretari Teoso auĩtetxi ininiua pirena. Xoão apokasaaki, iua apaka oerekari Teoso auĩtetxi ininiua pirena.

¹⁴—Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretaua: Āti Teoso sãkire sãpiretakari Erĩasi atoko inakari apokako, itxana. Iuakara Xoão. Hãuikiniãri nisãkire, hãuikariko iuara apokapeka. ¹⁵ Kakenakokii, ininiã hĩkenakotariko nisãkire — itxa Xesosi.

¹⁶—Kanatokopa itxa kãkiti ĩkorasaaki auakani? Amarini sarauatini atoko itxana ĩkorasaaki auakani. Ninoa amarini topãka tiitxi amotikoãtaã. Apanakini amarini txitana apanakini amarini. Itxana: ¹⁷ “Ate xikarauata hĩte serenini ĩkapani, txamari !hĩserena. Kãkiti pĩkasaaki xikariti axikareta, txamari ! hĩtxiapata.” Ninoa amarini sarauatini atoko itxana ĩkorasaaki auakani, ¹⁸ kotxi Xoão kapatxisareri apoka ĩkorapokoriti. Itakanapari inikini Teoso imisãkiretini ĩkapani. ! Iãtari ovaã. Iuaritika hĩte txari: “Maerekati matamatakoti auaĩtotari Xoão,” hĩtxari. ¹⁹ Nota hĩtari iaxitikiri apoka ĩkorapokoriti. !Nitakanapari ninikini. Ikinĩõtika ninipokota. Niãtari ovaã. Ininiã hĩte txari: “Iua kiki ixori. Poãtakari iua. Iua moianatana txineiro apakapakani, kãkiti maerekati kamakani,” himisãkirepirenãtano. Kimaroreri atão inakari

kamari erekarinani. Kākiti atamatakasaakiri ikamakiti, imarotari kimaroreri atāo inakari ininiua —itxa Xesosi.

Sitatxi Auakani Teoso Sākire Mauiākani
(Arókasi 10.13-15)

²⁰ Ininiā Xesosi pinitana Korasiī sitatxiti auakani, Petsáita sitatxiti auakani pakini, kotxi kaiāopokori iposotiire ikamapeka iuaātaā, iuaritika kona itakanaparina maerekati.

²¹ Xesosi txana ninoa:

—Kākiti Korasiī auakani himisiritaākako. Kākiti Petsáita auakani hīte apaka misiritaākako. Kitxakapirika Txiro, Sitoō pakini sitatxitikini kamari maerekati, ininiā Teoso xipokana ninoa arikatxiā. Ninoa atamataākamariko nota posotiire hīte atamatiniri atokokana, ininiā ninoa mākatamariko sako mata. Itakamariko atapani iītoāna. Ikara atoko ininiā, ninoa oerekari maerekati itakanapinina. ²² Nisāpiretai hīte ia: “Kākiti misiritiko ōtisaaki, Txirokini, Sitoōkini pakini misiritaāka poiāo. Hīte apiata.” ²³ Hīte Kapanaoōkinipekana, Teoso ākiri aua hītekata. Hīte itikapekari ito posotiiretxi iaxitikiri. Txamari hōkakatapeēkako maerekani misiritikoātaā. Nikamakiti hītemoni Sotoma auakani sauaki nikamaākamako, kona ninoa xipokamako. Auapanikamanako. ²⁴ Ininiā nitxai hīte: “Himisiritikosaaki, apiata himisiritaāka. Poiāoka Sotomakini misiritaāka,” —itxa Xesosi.

Teoso Imarore Apakapakani
(Arókasi 10.21-22)

²⁵ Iuasaaki Xesosi misākiretari iri:

—Niri, pitixine auakani auīte pitxaua. Uai ikini itixiti auakani auīte apaka pitxaua. Peerekai pite, kotxi na perekari pimarore kākiti kimarorerinimoni, iuikakanimoni. Pite oerekari pimarore kākiti poiāorinimoni, miuikakanimoni. ²⁶ Ari niri, ikara atoko pinireka. Ikara atoko papokaerekata —itxari iri.

²⁷ Eereka imisākiretari kākiti:

—Niri sikapekano ikinika. Kākiti !imarotano nota Teoso ākiri nininiua. Nirinokara atāo imarotano nota. Apaka kākiti na atāo imarotari niri. Notanokara imarotari niri, kotxi iua ākiri nitxaua. Kākiti nirekiniāri imarotiniiri niri, nota oerekari niri iuamoni.

²⁸ —Iteene minari atoko itxa himaerekani. Hinireka hītakanapiniri iua, txama !hīposota hītakanapiniri. Hīsāpakiniā himaerekani xika, hina notamoni hītomatini ikapani. Iuasaaki nimaktxakari himaerekani. ²⁹ Hītakariko nipaniātakiti hākixinireē. Hāpaiaōkariko nota pirena. Erekapitikari hāpaiaōkiniri ninirekakiti, kotxi kona kaneenamano. Kona nota napetari kākiti. Niuikiniua !auari. Ikara atoko ininiā, hīxinire tomatapitika. ³⁰ Hīposotapitikari nipaniātakiti hīkamini,

notakata hīparīkauatiniā. Nipaniātakiti ! kasāpaniri. Kona kamimari. Peerekari nipaniātakiti —itxa Xesosi.

12

Tomatiko Ōti Pirena
(Marko 2.23-28; Arókasi 6.1-5)

¹ Mapaōti atoko tomatiko ōtisaaki, Xesosi imoianariakorikata napaāpota triko takikoātaā. Inatxitana. Inapaāpotakasaakina, imakatzakarona triko iki mapaki inikinirona īkapani. ² Pariseoakori ikara itikasaaki, itxarina Xesosi:

—Patamata. Pimoianariakori kamari ate mauiritakiniti. Ninoa parīkauata tomatiko ōtisaaki —itxana.

³ Ininiā Xesosi:

—Atxiīti kona hātatsopatapanikari Taviini kamakiti imoianariakorikata kitxakapirīka inatxitakasaakina? ⁴ Iua ĩroā Teoso misākiretikoātaā. Imoianariakorikata inikari komiri Teosomoni sikakori. Sasetotxinokara auiritaāka iua komiri inikinina. Apanakini ! auiritaāka inikiniri. Iuaritika ninoasasetotxiakori tiretari Taviini, imoianariakori pakini inatxitakasaakina. ⁵ Atxiīti kona hātatsopatapanikari Moisesini iōkatsopatakiti. Iua auiritari sasetotxi parīkauatini tomatiko ōtisaaki, Teoso misākiretiko aikotiā. Iuasaaki ninoa ! ikamari maerekati, kotxi iparīkauatana Teoso misākiretiko aikotiā. ⁶ Atāo nisāpiretai, hīte paniātakiti poiāori. Nota paniātakiti apiari. ⁷ Teoso sākire iteene hāuikasaaki, kona hāpoītana kākiti maxikatiūka, kotxi Teoso sākire txari:

Nota nirekari apanakini hītiretini. Pimatiretakanisaakiri āti, !apakata pisikarauatini notamoni. Iuasaaki kona ninirekari pisikakiti, itxa Teoso kitxakapirīka.

⁸ —Nota hītari iaxitikiri posotari ikinipoko ninireēkiti nikamini tomatiko ōtisaaki, kotxi Apiananiri nitxaua —itxa Xesosi.

Motīkauakotakari Pirena
(Marko 3.1-6; Arókasi 6.6-11)

⁹ Xesosi ikara inaāka atoko, isa aiko Xoteoakori apotitiniātaāua. ¹⁰ Iuaā aua kiki motīkauakotakari. Iuaā aua apaka pariseoakori Xesosi kinirāo apoītaka inakani tomatiko ōtisaaki iparīkauatini xika. Ninoa amanaāri Xesosi:

—Atauako apakata atxiīti tomatiko ōtisaaki, erekape pitxīkitakiniri kākiti? —itxarina.

¹¹ Ininiā Xesosi pimaāna:

—Hīpira soti auīte tomatiko ōtisaaki aariko āki irikiniā, himakatzakatari? Atāopitikara Teoso sākire auiritapitikari kākiti makatzakiniri ipira tomatiko ōtisaaki. ¹² Soti auīte poiāori,

kākiti apiari. Ininiā Teoso sākire auiritapitikari tomatiko ōti erekape nitxīkitakiniri kākiti —itxa Xesosi.

¹³ Ininiā itxari kiki motīkauakotakarimoni:

—Poerekauakotauako —itxa.

Oerekauakotakasaakia, erekapeka itxa, ipini uako atokopeka itxa. ¹⁴ Iuasaaki pariseoakori sipeka atoko, ninoakakarika misākiretakakauana:

—Natokopa atxatari Xesosi aōkini? —itxakakana.

Nitiritxi Teoso Mereēkiti

¹⁵ Xesosi imarotakasaakiri ninoa okaenetiniri iua, iuasaakipeka Xesosi sipeka. Itomaneri kākiti sa iuakata. Ikinika amianatakani erekapeka itxīkitaka. ¹⁶ Xesosi ! auiritana isāpiretinirina ikamakiti apanakinimoni. ¹⁷ Ikara atoko itxa Xesosi, Teoso sākire sāpiretakari Isaía inakori sāpiretakiti iaōka apokini ikapani. Ia atoko itxa Teoso Isaíamoni: ¹⁸ Ia ninitiri nimereēkiti. Ia nitiretakiti napokaerekatakiti.

Nota sikariko Erekarī Matamatakoti iuamoni. Iua sāpiretariko nota sākire Xoteo minakonimoni.

¹⁹ !Kataparasākireri ahoa kimaporiti itiniāpo isākirauatakasaaki. !Ineenamauata. !Itxitakaka apanakinikata kākiti napiniātaā.

²⁰ Apanakini Teoso sākire auīākani oiōkapeta ākixinireēna. Itapara !auari. Ninoa aanaia katxitoākori atoko itxana. Iuaritika kona imapirinikari iua aanaia katxitoākori. Iua atokokana kona ixipokari iua sākire auīākani mataparani. Itiretana. Apanakini Teoso sākire auīākani, kona iteene auikari Teoso sākire. Ininiā ninoa tirikapi iopinikare xapitikiri atoko itxana, iuaritika kona iua oakari. Iua atokokana kona ixipokana Teoso sākire auīākani. Ikamaāpotari erekari, erekarinoka kāiatini ikapani.

²¹ Xoteo minakanuia auikariko iua sākire.

Itxa Isaía sāpirena kitxakapirīka.

Maerekani Matamatakoni Omitikiko

(Marko 3.20-30; Arókasi 11.14-23)

²² Iuasaaki kākiti anikari kiki maerekati matamatakoti auaitotakiti Xesosimoni. !Isākirauata. Mōsiāreti itxaua iua, maerekati matamatakoti xika. Xesosi erekapeka txīkitakari iua. Iuasaaki kōsiārepeka, kasākirepeka itxa. ²³ Iuasaaki kaiāopokori kākiti iuaā tsorīkaāta. Ininiā ipimaākakauana:

—Atauako ia kiki aāuīte Taviini apika mekanirikani? Atxiīti Teoso iokanatakitekani? —itxana.

²⁴ Pariseoakori ikara ikenakotakasaakina:

—Konapitini. Maerekati matamatakoti auīte Peosepoo inakori sikari iposotiire Xesosimoni maerekati matamatakoti omitikini ikapani —itxana pariseoakori.

²⁵ Xesosi imarotari ikara ixinikakitina. Ininiā itxa Xesosi:

—Kākiti tixine auakani ninoakakarika inaiatakakiniāuana, ixipokakakauana. Iarikapenako. Iua atokokana kākiti aapokoā auakani inaiatakakiniāuana, ixipokakakauanako.
²⁶ Iua atokokana Satanasi nitiriakori, ninoakakarika inaiatakakiniāuana, ixipokako Satanasi tapara. ²⁷ Hīte sākire, Peosepoo sikari iposotiire notamoni maerekati matamatakoti nomitikini ĩkapani. Ininiā nota pimaāi: “Kipa sikari posotiiretxi hīte moianariakorimoni, maerekati matamatakoti omitikinina ĩkapani?” Himoianariakori sāpiretai: “Teosonoka sikari posotiiretxi maerekati matamatakoti omitikakanimoni.” ²⁸ Teoso posotiireē nomitikari maerekani matamatakoni. Ikara atoko ininiā, Teoso oerekai iua apokapeka hītemoni hīauīte inini ĩkapani.

²⁹ —Kiki pataparari iua aapoko auiniā, kona kiītiriri ĩroā ĩtiriuatini ĩkapani. Kiītiriri iaxirikiniāri iua kiki pataparari, iuasaakiika apakata ĩtirĩkiniri itii.

³⁰ —Notakata maparĩkauatakani omanatano nota. Imamoianatakaniāno, inirekari niparĩka ixipokini.
³¹ —Ininiā nisāpiretai. Apakata Teoso makatxakiniri ikinipoko maerekati kākiti kamakiti, imaerekani Teoso imisākirepiretini pakini. Txamari Erekar Matamatakoti misākirepiretakari maerekani makatxakiko kona auari.
³² Kākiti misākirepiretiniāno nota hītari iaxitikiri, eereka amanainiāri Teoso ikara imaerekani imakatxakini, ininiā Teoso makatxakapitikari. Kākiti misākirepiretiniāri Erekar Matamatakoti, !kimakatxakikori ikara maerekati ikamakiti —itxa Xesosi.

Aamina Iri Pirena
(Arókasi 6.43-45)

³³ Ininiā Xesosi sākirauata iuaĩkana pariseoakorimoni:

—Aamina atoko hītxa. Aamina erekari ininiā, iri erekari apaka. Aamina maerekati ininiā, iri apaka !erekari. Patamatiniāri amātiiri, pimarotari imina. ³⁴ Nimarotai hīte. Imini katsiiri atoko hītxaua hīte. Hīte maerekati kamakanii. Ininiā !hīposotari erekari hīsāpiretini, kotxi hākixinire !erekari. Hinamaā hīsāpiretakiti hākixinireē potoriākari itxaua.
³⁵ Kākiti erekari ininiā, erekarinoka isākire, kotxi iua ākixinireē erekarinoka aua. Kākiti maerekati ininiā, isākire maerekati apaka, kotxi maerekatinoka auari iua ākixinireē. ³⁶ Atāo nisāpiretai hīte. Ikinipoko kākiti sākire Teoso atamakaerekata xipokatxi ōtisaaki. Iuasaaki Teoso mereēri kākiti misiritiko. Maxikatiĩka hīsāpiretakiti kona apakata. Kona iua potxitari. Ininiā iuasaaki iua pimaāi: “Kinirepa ikara atoko pisākire?” itxako. ³⁷ Pisākire ereka ininiā, ixika !auari Teoso misiritinii. Pisākire maerekati ininiā, pisākire maerekati xika Teoso misiritai —itxa Xesosi.

*Pariseoakori Nirekari Xesosi Oerekiniri Iposotiire
(Marko 8.11-12; Arókasi 11.29-32)*

³⁸ Ātikaka kaiōkatsoparerini, pariseoakori pakini txari:

—Koerekareri, takaōtxikari Teoso posotiire poerekaua ate, aātamatiniri ĩkapani, Teoso iokanatinii ĩkorapokoriti aimarotini ĩkapani —itxarina.

³⁹ Xesosi apakapapiretana:

—Kākiti uatxarini !erekana. Itakanaparina Teoso. Hīte nirekari noerekinii Teoso takaōtxikare, iposotiire. Konapitini. Kona noerekai hīte. Kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakari Xonasini inakori auakasaaki, Teoso kamari posotiiretxi. Ikara atoko inakari posotiiretxi Xonasini auakasaaki, iuaīkana ikamapanikariko. Iua posotiiretxi Teoso takaōtxikare itxapanikaua hīte ĩkapani. Iua takaōtxikarinoka Teoso takaōtxikare hīte ĩkapani. ⁴⁰ Xonasi kaikota ximaki mitari tikako āki ipi āti pakini ōti. Iua atokokanerako hītari iaxitikiri napako ipi āti pakini ōti ipīkani auiniātaā.

⁴¹ —Itixi xipokini ōtisaaki, kākiti Nīnivi sitatxiti auakani sākirauatapitikako. Ninoa txai hīte: “Kona erekai hīte, kotxi ! hītakanapari himaerekani. Ate takanapari amaerekani Xonasi sākire akenakotakasaaki,” itxanako ninoa. Uatxa uai aua hīte apisatoō Xonasi apiatakari. Imisākiretai hīte, iuaritika kona ! hītakanapari himaerekani.

⁴² —Xipokatxi ōtisaaki, sito Sapaa auakani auīte sākirauatapitikako. Oa ōtakoxiti auakaro, iuaritika osari Saromāomoni imatire okenakotini ĩkapani. Uatxa apopeka Saromāo apiatakari, iuaritika hīte !auikari nota sākire —itxa Xesosi.

*Maerekati Matamatakoti Kanapiriini Pirena
(Arókasi 11.24-26)*

⁴³ Iuaīkana Xesosi sākirauata:

—Maerekati matamatakoti kiki auaiītōtakiti takana-pakasaakiri iua kiki, iua maerekati matamatakoti saāpota āparaā makipakaniātaā, ikaikotiniātaā initini ĩkapani, txamari !apokari. ⁴⁴ Ininiā itxa: “Nikanapiriāpiriko mitxi nauinimoni nipotorikinimonikari,” itxa iua maerekati matamatakoti. Ininiā ikanapiriā. Apokasaaki, āti iuaā auakari ! auari. Oeretapeēkaika. Iposope āti auini ĩkapani. ⁴⁵ Ininiā apana apikomoni setxi pakini maerekani matamatakoni apia maerekanitakani. Imakinikana aua iua kiki ĩtoā. Ininiā iua kiki mitxi poiāoka imaerekani, eereka apia maerekanita. Ikara atoko itxako kākiti uatxarini maerekani —itxa Xesosi.

*Xesosi Inoro, Itariakori Pakini
(Marko 3.31-35; Arókasi 8.19-21)*

⁴⁶ Xesosi sākirauata itomane kākitimoni, inakasaaki oāpoka inoro, itariakorikata. Iporikiti auana. Ipīkapiretarina. ⁴⁷ Ininiā āti txari Xesosi:

—Pinoro, pitariakori ikiraā iporikiti auana. Inirekakarina imisākiretinii pite —itxa.

⁴⁸ Ininiā Xesosi:

—Keropa ninoro? Kiripa nitariakori? —itxa Xesosi.

⁴⁹ Ininiā imioakari imoianariakori:

—Hātamata. Uai aua ninoro, nitariakori pakini. ⁵⁰ Niri iaxitikiri nirekaākiti kamakanira, ninoara nitariakori, nitaroakoro, ninoro txaua —itxa Xesosi.

13

Katakareri Pirena

(Marko 4.1-9; Arókasi 8.4-8)

¹ Iua ōtisaaki Xesosi takanapari iua aapokotxi. Ipoa tiniā isa. Iuaā ipoa tiniā iitopāka. ² Iuaā auana itomaneri kākiti. Apotiitauana iua takote. Ininiā kanaua āki iereētaua, topāka itxa oerekarauatini īkapani. Ninoa kaikota imiriī. ³ Ininiā itori sāpirenatxi atāo inakari oerekiko isāpiretana ninoa Teoso imarotinina īkapani.

Ia atoko itxa:

—Katakareri potorika itakarauatini īkapani. ⁴ Takari iki itakaāpotakasaaki, okaāpotakasaaki, ātikaka irika kimapori tiniāpo. Kotipiriki apoka. Inikari imakinika. ⁵ Apanakini irika kai auiniātaā. Poiāoka kipatxi auari, ininiā mokatanitika ipitxaka. ⁶ Txamari, atokatxi papatakari inakasaaki, arikari iua takari. Otxiaroka, kotxi kona kakotsari. ⁷ Apanakinipekana irika aanaia auiniātaā. Ininiā aanaia aneē takari takote. Aāpitsa iapinokari takari, oka txari. ⁸ Apanakinipekana irika kipatxi erekariātaā. Ininiā iriuata. Ātiātaā āti takari iriuata seī oki pakini. Ātiātaā takari iriuata sesēta oki pakini. Ātiātaā āti takari iriuata trīta oki pakini. ⁹ Kakenakokii, ininiā hīkenakotariko nisākire —itxa Xesosi.

Kākiti Mimarotakiniti Xesosi Sāpiretini Pirena

(Marko 4.10-12; Arókasi 8.9-10)

¹⁰ Imoianariakori apoka Xesosimoni. Ipimaārina:

—Kinirepa sāpirenatxi atāo inakari oerekiko pisāpiretari kākiti? —itxarina.

¹¹ Ininiā Xesosi:

—Kākiti xinikiniāri Teoso auītetxi ininiāua pirena, auapitika kaiāopokori ninoa mimarotakiniti, kotxi Teoso kona oerekana ninoa. Teoso oerekai hīte ninoa mimarotakiniti. ¹² Teoso sākire auakiti, iua sākire kīpitakari, Teoso sikari apikomoni imaroretxi iuamoni. Txamari Teoso sākire kenakotakari, isākire makīpitakati, imarore xapiti iuamoni

auakari makatxakaãkako. ¹³ Nisãkirauatakasaaki kãkitikata, nisãpiretana sãpirenatxi atão inakari oerekiko, kotxi kokiri kãkiti, iuaritika !atamatar Teoso kamakiti. Kakenakokiri kãkiti, iuaritika !imarotari Teoso sãkire. ¹⁴ Ininiã apokapeka Isaia sãkire kitxakapirika, kotxi iua sãpiretari Teoso sãkire:

Hïkenakotapiikamari nisãkire, iuaritika ! himarotari.
Hïtikapiikamari nikamakiti, iuaritika !himarotari,

¹⁵ kotxi !hinirekari himarotiniiri atão inakari. !Hinirekaikari nisãkire hïkenakotini. !Hinirekaikari nikamakiti hãtamati. Hinirekaãkamariko, hãtamatariko nikamakiti. Hinirekaãkamariko, hïkenakotamariko nisãkire. Hinirekaãkamariko, himarotamariko nisãkire. Hïkanapiriaãkamako notamoni, nimaktxakamariko himaerekani,

itxa Teoso.

¹⁶—Hïtepekana, Teoso sikari erekari hïtemoni, kotxi hõki atamatapitikari iua kamakiti. Hïkenakoki kenakotapitikari iua sãkire. ¹⁷ Atão nisãpiretai. Itomaneri Teoso sãkire sãpiretakani, apanakini kiki atão inakari kamakani pakini kitxakapirika nirekari atamatiniri hïte atamatakiti, txamari kona atamatarina. Inirekarina ikenakotinirina hïte kenakotakiti, txamari kona ikenakotarina —itxa Xesosi.

Katakareri Pirena Oerekiko
(Marko 4.13-20; Arókasi 8.11-15)

¹⁸ Xesosi sãkirauanãtapanika:

—Hïtakaõtxikari ikara sãpirenatxi atão inakari oerekiko, katakareri pirena. Noerekai ikara. ¹⁹ Kãkiti kenakotakasaakiri Teoso auñtetxi ininiua pirena, imimarotakaniãri ikenakotakiti, kimapori kãkiti katxaratakiti ikotaxiti atoko itxa iua ãkixinire, kotxi Satanasi apoka iuamoni. Imaktxakari Teoso sãkire iua ãkixinireẽ apokakari. Teoso sãkire takariki atoko itxa.

²⁰—Takariki kai auiniãtaã iriãkari, Teoso sãkire ipoxokoniritika apakapakari atoko itxa. ²¹ Itxama kona okanani aua, kotxi kona kakotsari. Omanatiko inakasaaki, inapetiko inakasaaki, Teoso sãkire auikini xika, itakanapari Teoso sãkire auikini.

²²—Ñti kãkitipekana kenakotari Teoso sãkire, txamari ixinikapikari tiitxi, nipokori, iparika pakini. Ikinipoko ixinikapika, ininiã maerekaxiniretinoka itxa. Txineiro ipotxitini xika linirekaikari Teoso sãkire. Takariki aanaia auiniãtaã iriãkari atoko itxa iua. Takari mariti atoko itxa iua ãkixinire.

²³—Ñti kãkitipekana ikenakotakasaakiri Teoso sãkire, atão iua auikari. Iua ãkixinire kipatxi erekari atoko itxa. Takari mininiua atoko, iua kãkiti minari atxiiti sei pakini kãkiti Teosomoni isãkire auikinina ïkapani. Atxiiti iminari seseta pakini

kākiti. Atxiīti iminari trīta pakini kākiti Teosomoni isākire auikinina ĩkapani —itxa Xesosi.

Katsotati Ahoisi Atoko Inakaro

²⁴ Iuaĩkana Xesosi sãpiretari āti sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Ininiã ia atoko itxa:

—Teoso auĩtetxi ininiua ia atoko itxa. Teoso katakareri atoko itxa. Iua katakareri takari erekari takariki ikikioteẽ.

²⁵ Āti ĩkanõkati ikinimane imakasaaki, imokaiakari apoka. Itakaro katsotati ahoisi atoko inakaro ahoisi sauaki. Kona ! otxa. Iposo atoko ĩkorape itxa. ²⁶ Takari aneẽka atoko, oriuata. Iuasaaki kākiti imarotapekari katsotati ahoisi atoko inakaro auapeka. Kona otxa. ²⁷ Ininiã katakareri nitiriakori apoka iauĩtemonina. “Auĩtetxi, pite takaro takariki erekaro. Nanipa oina katsotati?” itxana ninoa.

²⁸ —“Amokaiakari takari,” itxa.

—“Pinirekatari amaporokiniri?” itxana initiriakori.

²⁹ —“Kona. Katsotati himaporokiniã, atxiīti himaporokaro nitakare apaka. ³⁰ Hĩtakanapari imakinika aneinina ĩkapani. Oamikosaakirako, omakatzakaãka. Ininiã iusaakiko nipaniãtaiko hĩte: ‘Merepanika himakatzakaroko katsotati. Hãpotiitaro. Xaminamoni oka inaãkako. Iposo atoko hãpotiitari ahoisi. Hĩtakari nikiena nĩkatiko aikoti āki.’ ”

Mostata Pirena

(*Marko 4.30-32; Arókasi 13.18-19*)

³¹ Iuaĩkana Xesosi oerekari āti sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Ininiã ia atoko itxa:

—Teoso auĩtetxi ininiua, kiki takiniro mostata iki ikikioteẽ atoko itxa. ³² Mostata iki axapitiki. Apanakini takariki apiata, iuaritika oaneẽka atoko amananiikaro. Aamina otxaua. Ininiã kotipiriki ina. Ikamari ikoa okatiã —itxa Xesosi.

Tirekakari Pani

(*Arókasi 13.20-21*)

³³ Xesosi iuaĩkana sãpiretari sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Ininiã ia atoko itxa Xesosi:

—Teoso auĩtetxi ininiãtaãua ĩkorapokoriti ia atokokana itxa. Sito kosekari tirekakari pani. Okoketari axapiti tirekakari pani kaiãopokori triko panikata, ãparaãkata. Eereka ikinika ipe tirekaãpota otxa.

Sãkiretxi Atão Inakari Oerekiko

(*Marko 4.33-34*)

³⁴ Xesosi sãkirauatakasaaki kākitikata, isãpiretari sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Ikara sãpirenatxinokara isãpiretari kākiti.

³⁵ Ininiã kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakari sãpiretakiti apokapeka, kotxi iua txari:

Nisākirauatakasaaki kākītikata, nisāpiretari sāpirenatxi atāo inakari oerekiko. Itixi kamikosaakipanika aua kākīti mimarotakiniti. Ikara noerekako kākītimoni, itxa Teoso sākire.

Xesosi Sāpiretari Katsotati Pirena

³⁶ Eereka Xesosi takanapana ninoa kākītipokoni. Iīroā aapokotxi. Imoianariakori apoka iuamoni. Itxana:

—Poerekaua ate ikara sāpirenatxi atāo inakari oerekiko, katsotati pirena, mixikanani pisāpiretakiti. Ate !imarotari — itxana.

³⁷ Ininiā Xesosi:

—Hītari iaxitikiri, iua erekari oki taākari itxaua. ³⁸ Itixi iua kikio atoko itxa. Teoso auītetakani takariki erekari atoko itxana. Kākīti Satanasi nakītiakori iua katsotati atoko itxana. ³⁹ Katsotati takakari Teoso nakītiakori mokaiakari itxaua. Satanasi itxaua. Itixi xipokini ōti iua takari amiko ōti atoko itxa. Teoso nitiriakori iaxitikini ninoa takari amakani atoko itxana. ⁴⁰ Iua katsotati apotiitaāka, xaminamoni oka inaāka. Iua atokotxikana inaāka itixi xipokini ōti. ⁴¹ Hītari iaxitikiri iokanatanako initiriakori itiximoni. Apotiitarinako maerekati oerekakani. Apotiitarinako ikinimane maerekati kamakani. ⁴² Iposo atoko Teoso nitiriakori okana ninoa xaminamoni. Iuaā iteene itxiapatana. Akatsatsiriītauana. ⁴³ Iuasaaki atāo inakarinoka kamakani aua iotximerena Teoso auītetxi ininiātaāua. Atokatxi iotximere atoko itxa ninoa iotximere. Kakenakokii, ininiā hīkenakotariko nisākire — itxa Xesosi.

Txineiro Kipatakoro Pirena

⁴⁴ —Teoso auītetxi ininiua, txineiro itomanero kipatakoro atoko itxa. Oa txineiro kipataāka kikio. Āti ōti kiki napaāpotakasaaki, apokaro, ininiā iuaīkana ikipataro. Iteene ipoxokoniuata, ininiā ivētxitari ikinika itii, iua kikio iamotini īkapani. Eereka sa itxa iua kikio iamotini īkapani. Ikara atoko itxa Teoso auītetxi ininiua.

Pérora Inakori Pirena

⁴⁵ —Teoso auītetxi ininiua, pérora iamotakari atoko itxa. Iua nitari pérora apia erekari. ⁴⁶ Pérora iteene erekari apokiniā, ikinika itii ivētxita iua pérora iamotini īkapani.

Hetxi Pirena

⁴⁷ —Teoso auītetxi ininiua hetxi ipoaā taākari atoko itxa. Ikinī sereti ximaki apotiita hetxi. ⁴⁸ Ixāpokasaaki kaiotaroariti kosekaāpotari itakoāmoni. Iuaā kaiotaroariti iitopāka. Imereērīna ximaki. Ximaki erekari kotariā itaka. Kākīti maniākiniti mapara oka. ⁴⁹ Xipokatxi ōtisaaki ikara atoko itxa. Teoso nitiriakori mereērīko kākīti. Mapara itakarina

erekarini. Mapara itakarina maerekani. ⁵⁰ Ininiã xaminamoni okanako kãkiti maerekati kamakani. Iuaã itxiütana. Akerakitatsiriütana, kotxi patsiiri.

Kitxakapirïka Oerekakori, Amaneri Oerekakori Pakini

⁵¹ Xesosi pimaãna imoianariakori:

—Hïte imarotatari ikara atoko inakari nisãpiretakiti? —itxa.

—Ari, aimarotapitikari —itxarina.

⁵² Ininiã Xesosi:

—Kaiökatsopareri oerekikosaaki Teoso auïtetxi ininiua imarotini ikapani, imarotari amaneri oerekakori, apaka kitxakari oerekakori. Kaapokori atoko itxa. Iua kaapokori makatxakari apokaerekatakiti mareta ãki inïkatakiti. Amaneri, kitxakari apaka imakatxaka.

Nasaree Auakani Kona Auakari Xesosi Sãkire
(Marko 6.1-6; Arókasi 4.16-30)

⁵³ Ikara sãpirenatxi atão inakari oerekiko ixipokapiretaka atoko, Xesosi sipe. ⁵⁴ Ikanapiriã Nasaree sitatxitimoni. Ininiã oekarauata aiko Xoteoakori apotiitiniãtaãua. Ininiã kãkiti tsoriãkaãta isãkire ikenakotakasaakina. Itxana:

—Kiripa sikatari iua imarore? Kiripa sikaposotiiretari iua?

⁵⁵ Aapokotxi kamakari ãkiri iua. Inoro Maria. Itariakori Txiako, Xoão, Simão, Xotasi pakini. ⁵⁶ Itaroakoro uai apaka aua. Nanipa apaiaökari ikinika imarore? —itxana.

⁵⁷ Ininiã kona inirekarina iua. Ininiã Xesosi txari:

—Teoso sãkire sãpiretakari paxitaãka, txamari Teoso sãkire sãpiretakari itixineẽ auakasaaki, inirimane sauaki auakasaaki, lipaxitaãka. Isãkire !auikaãka —itxa Xesosi.

⁵⁸ Ininiã Xesosi kona kamari itori Teoso posotiire iuaã Nasaree sitatxiti auakani ikapani, kotxi kãkiti iuaãkini !auikari isãkire.

14

Xoão Kapatxisareri Ipinini Pirena
(Marko 6.14-29; Arókasi 9.7-9)

¹ Iuasaaki Erotxi Karirëia auakani auïte txaua. Iuasaaki ikenakopiretari Xesosi pirena. ² Iuasaaki itxana iniritariakori:

—Iua Xoão kapatxisareri ipïpekariika ökitapekaua. Iuakara Xesosi txaua. Ininiã uatxa apiata iposota ikamini —itxa Erotxi.

Txamari Xesosipitikara. Kona Xoãoni iua. ³ Mitxi Erotxi paniãtari Xoão kapatxisareri iaxirikiko, itari Piripi ïtanoro xika. Ouãka Erotxia. Oomanatari Xoão, ininiã itakaãka kateia ãki. ⁴ Mitxi Xoão kapatxisareri txari Erotximoni:

—Kona erekari pitari ïtanorokata pisirïkini. !Apakata pika-makiti —itxa.

⁵ Ininiã Erotxi nirekamari okiniri Xoão, iuaritika kona okari, kotxi ipĩkana Xoão sãkire auiãkani. Ninoa uãkatari Xoão, Teoso sãkire sãpiretakari ininiua. ⁶ Erotxi kamari kiiniri auini õti pirena. Erotxia ãkero serena iua Erotxi apisatoõ, ike-maĩtxitakini apisatoõ pakini. Ininiã oserenini kamari ninoa poxokoniuatini. ⁷ Ininiã Erotxi poxokoniuatakasaaki itxa:

—Nisikai imakinika pinireẽkiti pitemoni —itxaro oa.

Ininiã osari onoromoni. ⁸ Onoro nirekari Xoão okiko, ininiãkara oamanaãri Xoão kii prato nopini. Ininiã otxari Erotximoni:

—Xoão kapatxisarereri kii ninireka prato nopini.

⁹ Ininiã Erotxi kona erekaxinireri. Kipa ikama? Kotxi ikini-mane ikemaĩtxitakini kenakotari isikaenetiniri oa nirekakiti oamoni. Ininiã iua paniãtari oa nirekakiti sikiko oamoni.

¹⁰ Ininiã iua iokanatarari sotatoakori kateiamoni Xoão kii tso-takiko ikapani. ¹¹ Ininiã ninoa minari ikii prato nopini. Isikarina oamoni. Oa sikari onoromoni. ¹² Eereka Xoão moianari-akori sari kateiamoni. Ninoa anikari iĩto akauarimoni. Iuaã ikatarina. Eereka ninoa sari Xesosimoni. Isãpiretarina Xesosi Xoão ipinini pirena.

Sĩko Mio Kãkiti Xesosi Sikakienatini
(Marko 6.30-44; Arøkasi 9.10-17; Xoão 6.1-14)

¹³ Xesosi kenakopiretakasaakiri Xoão okiko, ipotorika kanauaã. Ātiãtaã iuanani auini nire isa, txamari itomaneri kãkiti imarotari Xesosi sinimoni. Ininiã itakanaparina sitatxi. Isana imiriĩ iua sinimoni. ¹⁴ Iua kanĩkiĩtakasaaki, atapari kãkiti apokaãpotini. Ininiã iua amonĩkana ninoa. Imakananitana amianatakani.

¹⁵ Mapiãpeka inakasaaki, imoianariakori apoka iuamoni. Itxarina:

—Mapiãpeka. Uai aapokotxi mauakaniãtaã, ininiã uai nipokori ! auari. Piokanatarari kãkiti aapokotximoni, ininiã iamotarina nipokori iuaãtaã —itxana imoianariakori.

¹⁶ Xesosi apakapapiretana:

—Nota kona iokanatanana isinina. Hĩtekarako sikakienatana ninoa —itxa Xesosi.

¹⁷ Ininiã ninoa:

—Komiri ipi ipi ãti pakininokara aua atemoni. Ipi ximaki apaka aua. !Apakata —itxana.

¹⁸ Ininiã Xesosi:

—Himina uai notamoni —itxa.

Ininiã imoianariakori minari Xesosimoni. ¹⁹ Eereka iua paniãtari kãkiti xiti topãkini. Eereka ikosekari komiri sĩko, ximaki ipi pakini. Ininiã iua ionakaãta iaxiti. Itxari:

—Niri pisikakiti peerekari —itxa.

Ininiã imaxinĩkaãpotari. Isikaãpotana imoianariakori. Ninoa sikaãpotana kãkiti. ²⁰ Ikinikana nipokota. Ikinimane:

—Kamitopekaua ate —itxana.

Eereka imoianariakori apotiitari itetakori. Ininiã xãpokaka itxarina tosi kotari. ²¹ Iuasaaki sïko mio kikiãkini nipokota. Sitoãkini, amarini pakini nipokota apaka.

Xesosi Ipoa Nopini Itïpokotini

(Marko 6.45-52; Xoão 6.15-21)

²² Eereka ipaniãtana imoianariakori kanauaã iereëtiniua iua apisa ïpiriãtinina ïkapani. Ninoa sipeka. Iua kaikota kãkiti itakapiretini nire. ²³ Kãkiti itakapiretanapaka atoko, Xesosi sari oxiratarimoni, Teoso imisãkiretini nire. ïkanõkapeka inakasaaki, iuanani iuaã aua. ²⁴ Iuasaaki kanaua ipoa apanïkakiãpeka. ïtima apiãkataro kanaua. Ininiã tsakati iteene apoãkata.

²⁵ Imaropirïkatapeka inakasaaki Xesosi sari ninoamoni. Itïpokota ipoa nopini. ²⁶ Imoianariakori atapakasaakiri Xesosi ipoa nopini itïpokotini, ninoa pïkarauata.

—Kamiri napani —itxana.

Akiripoakatana. ²⁷ Iuasaakipeka Xesosi:

—Kataparaxinire hïtxako. Notara. Kona hïpïkarauatape —itxa.

²⁸ Ininiã Petro sãkirauata:

—Apiananiri. Xesosi pininiãua, pipaniãtano pitemoni napokini ipoa nopini —itxa Petro.

²⁹ Ininiã Xesosi:

—Uai pina —itxari.

Ininiã Petro katxaka. Ipotorika ianini ipoa nopini Xesosimoni isini. ³⁰ Txamari kataparari ïtimati itikasaaki, ipïkarauata, ininiã ipatapiã itairakaãpota. Ininiã iua akirikata:

—Apiananiri. Pimaïkano.

³¹ Iuasaakipeka Xesosi maïkari iua. Itxari:

—Poiãoka pauikari niposotiire. Kinirepa kona atão pauikari? —itxa Xesosi.

³² Iuaïkana morõkoka itxauana kanaua ãki. Iuasaaki ïtima iotoka. ³³ Imoianariakori kapotoreëkaua Xesosi apisatoõ:

—Apiananiri pitxaua. Atãopitikara Teoso ãkiripitikarai —itxana.

Xesosi Makananitana Amianatakani Xenesareekini

(Marko 6.53-56)

³⁴ Ipoa ïpiriãtana, Xenesaree tõpamoni apoka itxana. ³⁵ Iuaã kãkiti imarotari Xesosi, ininiã iokanapireta kãkiti ninoa tixine takote auakanimoni:

—Amianatakani himina.

Ininiã kãkiti minari itomane amianatakani Xesosimoni.

³⁶ Amianatakani amanaãri Xesosi:

—Pauiritaua pimãka mapotomatare atakapiotini —itxana.

Ikinimane imãka takapiotakani makananitaãka.

15

Xoteoakori İkite Pirena
(Marko 7.1-13)

¹ Iuasaaki pariseoakori, kaiðkatsopareriakori pakini apoka Xesosimoni. Xerosareëkini ninoa. İpımaärına Xesosi:

² —Kinirepa pımoianariakori kona kamari aätokiriakorini säkire iaðka, kotxi inipokotakasaakina, kona arokauakotauana —ıtxana.

³ İniniä Xesosi apakapıretana:

—Hıtepekana, kinirepa kona hıte kamari Teoso säkire iaðka? Hıte kamari hõereëkitinokara, ⁴ kotxi Teoso txari: “Pıpaxıtarıko piri. Pıpaxıtaroko pınoro.” Apaka Teoso txari: “Piri, pınoro pımısäkırepıretınıä, pokaäkako.” ⁵ Txamari hıte oerekari käkiti: “Käkiti auakiti iri, inoro pakini nırekınıä, iua manırekakanıäri isikiniri nınoamoni, isäpıretana: ‘İa nota auakiti nisıka Teosomoni.’” İniniä !isikari nınoa nırekakiti nınoamoni. ⁶ İniniä hıte oerekari käkiti mapaxıtakanına iri, inoro pakini. İniniäkara hıte säkire hõereëkiti kipatari Teoso säkire. ⁷ Hıte txari: “Akamapıtikari Teoso säkire iaðka,” txamari kona hıte kamari. Atäopıtikara İsaía säkire kıtıxakapırıka. İua säpıretari Teoso säkire hıte pırena. Teoso txari:

⁸ Kamısirıenererını nınoa käkiti. Nınoa säkireënanıra ipaxıtanona. Äkixınıreëna İnırekanona.

⁹ Maxıkatııka nınoa kapotoreëkaua nota apısatoo. Maxıkatııka nınoa txano: “Ateosone pıtıxaua,” kotxi nınoa !oerekari nota säkire. Nınoaka säkire oerekana, txamari “Teoso säkire asäpıretai” itxana.

İtxa Teoso İsaıamoni kıtıxakapırıka —ıtxa Xesosi.

Äkixınıretxi Txıko Pirena
(Marko 7.14-23)

¹⁰ Xesosi akırıtana käkiti, inınıä itxana:

—Hıkenakota hımarotını İkapanı. ¹¹ Nıpokori, pııxıräkakiti kona kamatıxıkotari päkixınıre. Pısäkire maerekati, pınamaä potoriäkari, iuara txıkotapıtikari päkixınıre —ıtxa Xesosi.

¹² İuasaaki Xesosi moianariakori apoka iuamoni. İtxarına:

—Pımarotatari pariseoakori !apokaerekatari ikara pısäkire nınoamoni?

¹³ İnınıä Xesosi:

—Käkiti takari atoko itxa. İnınıä İkinıka takari nırı İaxıtıkırı mataäkınıtı maporokaäkako. ¹⁴ Kona hımaäkatapena pariseoakori. İkiıkakani mösiärenı atoko itxana. Mösiäreti mikiikınıäri mösiäreti, İkınıpoko İrikako aarıkı äki. İua atokokana maerekati ötäkikınıäri maerekati, İmakınıka nınoa sarı İmisırıtıkooätaä —ıtxa Xesosi.

¹⁵ İnınıä Petro:

—Poerekaua ate ikara sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Ate limarotari —itxa.

¹⁶ Ininiã Xesosi:

—Hĩte apanakini atoko hĩtxa atxiĩti? Kona himarotapanikari? ¹⁷ Himarotari. Nipokori hinamaã hĩxirãkakiti hĩtikakomoni isa. Eereka hĩtikatakasaaki, inapa. ¹⁸ Hĩsãkire hinamaã pokĩkakari potorika hãkixinireẽ. Iuara txikotari kãkiti ãkixinire. ¹⁹ Kotxi hãkixinireẽ hĩxinikakiti maerekati potorika. Okaniuatakatxi, ãti kãkiti ĩtanorokata sirĩkiko nire, anokaretxi, ĩtiriuatakatxi, misirieneretxi, ãti misãkirepiretiko pakini potorika hãkixinireẽ. ²⁰ Ikara atoko inakarinanira txikotari kãkiti ãkixinire. Kãkiti marokauakotakanuia kona txikotari ãkixinire —itxa Xesosi.

Xoteo Minakatoua Auikiniri Xesosi Sãkire
(Marko 7.24-30)

²¹ Ikara atoko inaãka atoko Xesosi sipe. Isipeka Txiro, Sitoõ pakini tõpamoni. ²² Iuasaaki sito Kanaaãkero, iuaã auakaro, apoka Xesosimoni. Iteene oamanaãri:

—Apiananiri, Tavii apika mekaniri, piamonĩkano. Maerekati matamatakoti auaitotaro namarite. Iua iteene misiritaro oa —otxari.

²³ Txamari Xesosi kona apakapapiretaro oa. Imoianariakori apoka Xesosimoni. Itxana:

—Piokanataro, osipekako. Atemoni ãtipirika oãkiripoanãta —itxana. ²⁴ Xesosi apakapapiretaro oa:

—Niokanataãka Isaeokini ninĩkatini ĩkapani. Ninoa soti auĩte pĩpinanaãkani atoko itxana. Txamari pite kona Isaeokero. Pite ãto uãka —itxa.

²⁵ Iuaritika oa sito apoka iuamoni. Okapotoreẽkaua iua apisatoõ. Ininiã oa:

—Apiananiri, pimakananitaro namarite —otxari.

²⁶ Ininiã Xesosi:

—Isaeokini amarini atoko. Nota ninoa iri atoko. Kona erekari amarini komirite nimixirikini, anãpamoni nisikini ĩkapani —itxaro.

²⁷ Ininiã oa:

—Ari, atãopitikara pisãkire. Anãpa atoko nitxaua, iuaritika anãpa nikari nipokori iriãkari kaapokori patapi koa —otxa.

²⁸ Ininiã Xesosi:

—Atãopitikara. Sito, pite iteene auikari niposotiire. Pinirekakiti nikamapitikako —itxaro.

Iuasaakipeka oimi erekapeka otxa.

Xesosi Erekapeka Txĩkitakari Kãkiti

²⁹ Eereka Xesosi sari Karirėia poatimoni. Iuaã oxiratari nopini topãka itxa. ³⁰ Itomane kãkiti iuamoni apoka. Ninoa minari iuamoni kãkiti mōsiãreni, masãkireni, matĩpokotakani, apanakini amianatakani itomaneri pakini. Xesosi

makananitana ninoa. ³¹ Kākiti iuaā auakani tsoriākaāta, kotxi itikarina Xesosi makananitinina amianatakani. Kākiti masākireti sākirauatapeka. Kākiti matīpokotakati tīpokotapeka. Mōsiāreti, kōsiārepeka itxapeka. Ikinimane txari:

—Peerekari Teoso, Isaeo auakani Teosone —itxana.

Xesosi Sikakienatana Ipi Ipi Pakini Mio Kākiti

(Marko 8.1-10)

³² Xesosi akiritana imoianariakori. Itxana:

—Nota amonīkana naia kākiti. Ipi ōti, āti ōti pakini notakata auana. Uatxa kona minakati kona auari inikinina ikapani. Kona nota iokanatanana ninoa natxiritika, kotxi arikama ipītaxititamana, irika itxamana —itxa Xesosi.

³³ Ininiā imoianariakori txari:

—Nanipa ate apokari nipokori komiri naia kākiti asikakientatini? —itxana.

³⁴ Ininiā Xesosi:

—Kipakinipa komiri aua hītemoni? —itxa Xesosi.

Ininiā ninoa:

—Setxi komiri, ātikaka ximaki axapitiri pakini —itxana.

³⁵ Ininiā Xesosi:

—Hīpaniātana kākiti xiti topākini —itxa Xesosi.

³⁶ Eereka imaīkari ninoa setxi komiri, ximaki pakini. Itxari

Teoso:

—Erekapitikari ia komiri, ximaki pakini pite sikakiti.

Mapixinika itxari komiri, ximakikata. Eereka xanakaāpota itxari imoianariakorimoni. Ininiā ninoa xanakaāpotari kākitimoni. ³⁷ Ikinika nipokota. Kamitopeka itxana. Imoianariakori xāpokakari setxi kotari nipokori itetakori. ³⁸ Ipi ipi pakini mio kikiākini nipokotapeka, apaka sitoākini, amarini pakini. ³⁹ Eereka Xesosi iokanatanana kākiti aapokomonina. Iposo atoko iereētaua kanaua āki. Makataā tōpamoni isa.

16

Teoso Takaōtxikare

(Marko 8.11-13; Arókasi 12.54-56)

¹ Pariseoakori, satoseoakori pakini sari Xesosimoni. Inirekarina Xesosi kerokiniri, ininiā itxarina Xesosi:

—Takaōtxikari, Teoso posotiire poerekaua ate, aātamatiniri ikapani, Teoso iokanatinii ikorapokoriti aimarotini ikapani —itxarina.

² Txamari Xesosi txana:

—Na noerekai. Mapiānikata iaxiti pōkamarari inakasaaki: “Peereōtiri katana,” hītxa. ³ Iua atokokana ikanōkapanika iaxiti pōkamarari, piākaxitita inakasaaki: “Āparaānapani. Kataparari itimatipani,” hītxa. Himarotapitikari takaōtxikari iaxiti auakari. Txamari kona himarotari Teoso kamanātakiti ikorakanani. Hīsākirauatakasaaki, kākiti erekarini atoko hītxa, txamari maerekati hīkama. ⁴ Kākiti uatxarini !

erekana. Itakanaparina Teoso. Hīte nirekari noerekini Teoso takaōtxikare, iposotiire. Konapitini. Kona noerekai hīte. Kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakari Xonasi inakori auakasaaki, Teoso kamari posotiiretxi. Ikara atoko inakari posotiiretxi Xonasi auakasaaki, iuaīkana ikamapanikariko. Iua posotiiretxi Teoso takaōtxikare itxapanikaua hīte īkapani. Iua takaōtxikarinoka Teoso takaōtxikare hīte īkapani —itxa Xesosi.

Ipošo atoko Xesosi takanapana, sipe itxa.

Pāo Tireēkari Pirena
(Marko 8.14-21)

⁵ Xesosi imoianariakorikata īpiriātari ipoa. Ipinia apokasaakina, imoianariakori xinikaro pāo imaxinīkaretakitona. ⁶ Iuasaaki Xesosi ōtākikana ninoa:

—Erepaniko. Pariseoakori, satoseoakori pakini pāote tireēkari pamonōkoniri —itxana imoianariakori.

⁷ Ininiā imoianariakori misākiretakakaua:

—Pāo amaxinīkaretini xika Xesosi ikara atoko txaua ate —itxana imoianariakori.

⁸ Xesosi imarotari imisākiretakakiniuana, ininiā iua:

—Kinirepa himisākiretakakaua, pāo himaxinīkaretini xika? Kona iteene hāuikari ninīkatini. ⁹ Atauako kona kiikitepanikai hīte? Atauako himaxinīkaretapekari pāo sīkonoka sīko mio kākiti nisikakienatini? Hīxinikariko kipakinipa kotari hīxāpokaka pāo itetakoro? ¹⁰ Atauako kona hīxinikatari āti ōti ipi ipi pakini mio kākiti setxinoka pāo nisikakienatini? Hīxinikariko kipakinipa kotari hīxāpokaka pāo itetakoro? ¹¹ Hīte nōtākikasaaki: “Erepaniko. Pariseoakori, satoseoakori pakini pāote tireēkari pamonōkoniri,” ninakasaakii, kinirepa kona himarotatari kona pāoni ikara atoko nitxai hīte? —itxa Xesosi ninoamoni.

¹² Iuasaakiika imarotarina kona pāo tireēkarini monōkori txaua. Imarotarina pariseoakori, satoseoakori pakini sākirera, ninoa oereēkitira, monōkori txaua.

Petro Auikari Xesosi Teoso Ākiri Ininiāua
(Marko 8.27-30; Arókasi 9.18-21)

¹³ Xesosi sari Sesaréia-Piripi sitatxiti takote. Iuaā ipimaāna imoianariakori:

—Kipa kākiti uākatano nota hītari iaxitikiri?

¹⁴ Ininiā imoianariakori:

—Ātikaka uākatai Xoāoni kapatxisarerini iuaīkana ōkitikaua inakarii. Apanakini uākatai Eríasini iuaīkana ōkitikaua inakarii. Apanakinipekana uākatai Xeremiani iuaīkana ōkitikaua inakarii. Minakanisaaki ātikaka: “Āti Teoso sākire sāpiretakarini iuaīkana ōkitikaua inakarii,” itxaina —itxarina.

¹⁵ Ininiā Xesosi:

—Hītepekana, kipa hīte uākatano nota? —itxana ninoa.

¹⁶ Simão Petro apakapapiretari:

—Teoso mereëkitirai pite. Teoso mapĩkati ãkirirai pite — itxari iua.

¹⁷ Ininiã Xesosi:

—Simão Petro, Xoão ãkiri, Teoso takari erekari pitemoni, kotxi kona kãkitini sãpiretai Teoso ãkiri nininiua. Niri iax-itikirira sãpiretai. ¹⁸ Nisãpirenauatapanika pitemoni. Piuãka Petro. Kai sorotxikana piuãka. Kai aapokotxiti kamakari mereëri kai kaikori xiti itakini ĩkapani, aapokotxi iua kai nopini ikamini ĩkapani, ininiã aapokotxi !irika, kotxi kaikori nopini aua. Aapokotxi kamakari takari kai kaikori xiti. Iua kai atoko itxa ikara Teoso sãkire, isãpiretakiti pitemoni. Kãkiti nota nakitiakori naapoko atoko, ninoa sauaki nauini ĩkapani. Napotiinãtapanikari kãkiti naapoko ĩkapani. Satanasi tapara kona posotapaniri ixipokiniri ia naapoko. ¹⁹ Nipaniãtai Teoso sãkire pisãpiretini kãkitimoni. Xavi nisikinii atoko itxa ikara, kotxi kãkiti auikasaakiri Teoso sãkire ĩroã Teoso auĩtetxi ininiãtaãua. ĩkorapokoriti kãkiti kamakiti pimauiritakaniã, Teoso tixine apaka !auritaãka. ĩkorapokoriti kãkiti kamakiti pauiritiniã, apaka auiritaãka Teoso tixine —Xesosi txari Petro.

²⁰ Iposo atoko Xesosi:

—Teoso mereëkiti nininiua, apanakinimoni !kasãpirena hĩtxapeko —itxana imoianariakori.

Xesosi Sãpiretari Ipinini

(Marko 8.31–9.1; Arókasi 9.22-27)

²¹ Iua õtisaaki Xesosi potorika isãpiretinina imoianariakori:

—Nisako Xerosareëmoni. Iuaã kiomãtxiakori, kaiõkatsoparerini, sasetotxi auĩteakori pakini misiritanoko. Iposo atoko oka ninaãkako. Ipi ãti õtisaaki iuaĩkana nõkitikaãkako. Iuaĩkana aua nitxako —itxana.

²² Ininiã Petro misãkiretari Xesosi iuanoka inakasaaki. Itapararitika itxari:

—Konapitini, kona ikara atoko inakari kona auapani pitemoni, Apiananiri. Kona Teoso auiritapaniri ikara atoko piniko —itxari.

²³ Ininiã Xesosi kirioka Petromoni.

—Pisipiniikaua Satanasi. Nikimapore katokapareri atoko pitxa, kotxi pite nireëkiti kãkiti nireëkiti atokotxikana. Pite nireëkiti kona Teoso nireëkiti atokoni —itxari.

Xesosi Moianari Atão Inakari

(Marko 8.34-38; Arókasi 9.23-27)

²⁴ Iposo atoko Xesosi misãkiretana imoianariakori:

—Notakata kinirão sika pinakasaaki, piteka nireëkiti kona pinirekape. Notakata kinirão sika pinakasaaki, nota misiritiko atokokana pimisiritaãkako. Ia atoko pinirekiniã,

notakata pisapitikako. ²⁵ Pite ātipirika kaminiāri pite nireēkitinoka, ininiā pinireēkiti xipokapitikako pitekata. Pite nireēkiti pimanirekakaniā, nota sākire pauikini xika, Teoso iokanapirena erekari pisāpiretini xika, pite auapininiika txako Teosokata. ²⁶ Atxiīti papakapari ikinipoko tiitxi, ikini itixiti auakani tii, pinakiti ikapani. Atxiīti iua tiitxi xika kona pikīpitari Teoso sākire, ininiā kona pikaikota ātipirika Teosokata. Ikara atoko ininiā, erekari atxiīti ikinipoko tiitxi auinii? Konapitini. Apiaerekata Teosokata ātipirika pikaikotini. !Apakata kākiti iikitxitiniri Teoso, iuamoni isini ikapani. ²⁷ Nota hītari iaxitikiri apokako ninitiriakorikata. Iuasaaki niri iotximeretxikana nota iotximeretako. Iuasaakirako erekari isika erekari kamakanimoni. Iparikana iki isika iparikana iaōka. Txamari imisiritanako maerekati kamakani. ²⁸ Atāopitikara nisāpiretai hīte. Uai uatxa aua kākiti, ninoa imarotapanikariko nota hītari iaxitikiri auītetxi nininiua. Ikara imarotinina apisa kona ipinapanikana —itxa Xesosi.

17

Moisesi, Eríasi Pakini

(Marko 9.2-13; Arókasi 9.28-36)

¹ Seisi ōti napaka atoko Xesosi anikana Petro, Txiako, Xoão pakini. Xoão Txiako itari. Ikanikana oxiratari nopinixiti. Ni-noanani anika iuaā. ² Iuaā ninoa atamatari iua. Ipinimonipo itxapeka. Itoō iotximere atokatxi iotximere atoko itxa. Imāka serōka ipinikare atoko itxa. ³ Iuasaakipeka Moisesi, Eríasi pakini tokiā iuaā, misākireta itxarina Xesosi. ⁴ Ininiā Petro akiritari Xesosi:

—Apiananiri, erekapitikari uai aūini. Pinirekiniāri, nota kamari ipi āti pakini papiri uai. Pite nakiti ikapani, Moisesi nakiti ikapani, Eríasi nakiti ikapani nikama.

⁵ Petro sākirauanātakasaaki, katxiāri pomēkoriri ninoa nopini apoka. Katxiāri āki Teoso txari:

—Ere namarite, nitiretakiti. Napokaerekatari iua, kotxi ikamari ninirekakiti. Hīkenakotariko iua sākire.

⁶ Xesosi moianariakori ikara atoko inakari ikenakotakasaakina, iteene ipīkarauatana, ininiā iriākatana xitipe. Itoōna ikipatana. ⁷ Xesosi sari ninoamoni. Itakauakotaua ninoa nopini. —Hōkitikaua. Kona hīpīkarauatape —itxana.

⁸ Ininiā itikapokotana. Xesosinoka aua.

⁹ Oxiratari xirata iokiriiāpotakasaakina, Xesosi txana ninoa:

—Kona hīsāpiretapiri apanakinimoni hītikakiti. Nota hītari iaxitikiri nipina uaiikana naua ninaka atokoikarako hītikakiti mixikanani hīsāpiretako —itxana.

—Ateenea —itxarina.

¹⁰ Xesosi moianariakori pimaāri iua:

—Kinirepa kaiōkatsoparerini oerekaua: “Eríasi apokako Teoso mereēkiti apokini apisa?”

¹¹ Ininiā Xesosi apakapapiretana ninoa:

—Ari, atāopitikara ninoa sākire. Merepitipanika Eríasi apokapitika. Iua kamari imakinika iposope inini ĩkapani.

¹² Ari, nisāpiretai, Eríasi apokapeka. Txamari kākiti limarotari iua. Imisiritarina iua inireēkitina iaōka. Iua atokotxikana itx-anonako nota hītari iaxitikiri. Imisiritanona —Xesosi txana Petro, Txiako, Xoāo pakini.

¹³ Ininiā imoianariakori imarotari Xesosi sākire. Eríasi, Xoāo kapatxisareri itxaua.

*Amarini, Maerekati Matamatakoti Auaĩtotakiti Pirena
(Marko 9.14-29; Arókasi 9.37-43)*

¹⁴ Ikanapiriākana atoko, itomaneri kākiti apotiitiniātaāua apokasaakina, kiki apoka Xesosimoni. Ikapotoreēkaua iua apisatoō. ¹⁵ Itxari:

—Apiananiri, piamonĩkari namarite. Maerekati mata-matakoti auaĩtotari iua. Atatsiirauata. Xaminaā irikapika. Kāuaāriā ikomokapika. ¹⁶ Niminamari namarite pimoianari-akorimoni. Ninoa kona posotari erekapeka itxĩkitakinirina.

¹⁷ Ininiā Xesosi txari:

—! Kauikarei hĩte. Maerekati kamakanii hĩte. Kipakinikananipa Teoso nirekatari hĩtekata nauini? Kipakinikananipa Teoso nirekatari hĩte nimĩteenekini? Himinari amarini notamoni —itxana.

¹⁸ Apokaāka atoko, Xesosi txitari iua maerekati mata-matakoti:

—Pisipe.

Ininiā iua maerekati sipe. Iuusaakipeka iua amarini erekapeka itxa.

¹⁹ Eereka imoianariakori apoka Xesosimoni. Iuusaaki ni-noanoka aua iuakata. Imisākiretarina:

—Kanatokopa ininiāpa ate kona posotari maerekati mata-matakoti aomitikini?

²⁰ Ininiā Xesosi:

—Kona atāoni hāuikari nisākire, ininiā kona hĩposotari homi-tikiniri iua. Atāoenepitikara nisāpiretai hĩte. Mostata iki axapitikiri. Axapitipitika nisākire hāuikiniā, mostata iki atoko nisākire hāuikiniā, hĩposotari ia ōtanoxiratarari hĩpaniātini: “Pite oxiratarari, uai posipika, ikaimoni pisa,” ininiā oxiratarari sapitikamako. Hĩte posotari ikinipoko hinireēkiti hĩkamini. ²¹ Txamari himamisākiretakaniāri Teoso, hinipokotini himatakanapakaniā Teoso himisākiretini ĩkapani, ininiāra kona hĩposotari maerekati matamatakoti homitikini —itxa Xesosi.

Xesosi Iuaĩkana Sãpiretari Ipinini
(Marko 9.30-32; Arókasi 9.43-45)

²² Kariréia tōpa apokasaakina, Xesosi misãkiretana imoianariakori:

—Nota, hĩtari iaxitikirino mĩkapiritaãkako. Nisikaãkako kikiakorimoni inirekaãkitina ikaminina tĩkane. ²³ Ninoa okano nota. Ipi ãti pakini õtisaaki iuaĩkana nõkitikauako, iuaĩkana aua nitxako —itxana ninoa.

Ikara inakari ikenakotakasaakina, imatinaniuatana.

Txineiro Teoso Misãkiretiko Aikoti Īkapani

²⁴ Kapanaoõ sitatxiti apokasaakina, kikiakori sari Petromoni. Ninoa kiki apakaparo txineiro Teoso misãkiretiko aikoti nĩkatakani amanaãkito. Ipimaãrina Petro:

—Hĩte oerekakari sikataro txineiro Teoso misãkiretiko aikoti nĩkatakani amanaãkito? —itxarina iua Petro.

²⁵ Ininiã Petro:

—Ari, isikapitikaro —itxa.

Eereka Petro ĩroã aapokotxi ãki ikara sãkiretxiti Xesosi isãpiretini ĩkapani. Xesosi sãkirauata, Petro masãkirauatakani apisa:

—Petro, ikini itixiti kipa sikataro txineiro auĩtetxiakorimoni? Atauako auĩtetxi nirimane sikataro? Atauako kãkiti ãtiãtaã ĩkanikani sikataro? —itxari.

²⁶ —Kãkiti ãtiãtaã ĩkani sikaro txineiro auĩtetximoni —itxa Petro.

—Ari atãopitikara. Ininiã kona auĩtetxi nirimaneni sikaro txineiro iuamoni. Iuaritika asikapitikaro. ²⁷ Txineiro amasikakaniã, txineiro apotiitakani ! apokaerekataua. ! Anirekari ikara atoko inakari. Ininiã ĩpoa pisa. Pokat-saãta. Pimanamãkaro ximaki merepitipanika pimaĩkakito. Onamaã papokaro txineiro ota aĩkitxirauatini ĩkapani. Oa txineiro ota apakata nota sikakito ĩkapani, pite sikakito ĩkapani apaka. Panika. Pisikaro oa txineiro Teoso misãkiretiko aikoti nĩkatakanimoni —itxa Xesosi.

Ininiã Petro kamari Xesosi sãkire iaõka.

18

Kiripa Kãkiti Apiatakari Txataua?
(Marko 9.33-37; Arókasi 9.46-48)

¹ Iuasaaki Xesosi moianariakori apoka iuamoni.

—Teoso auĩtetxi ininiãtaãua, kipa kãkiti apiatakari txataua? —itxana.

² Xesosi akiritari amarini axapitiri. Ninoa apisatoõ taka itxari.

³ —Atãopitikara nota sãkire. Himaerekani himatakana-pakanisaaki, Teoso nireẽkiti himakamakanisaaki, amarini axapitiri atoko himinakanisaaki, kona hĩsapani Teoso auĩtetxi ininiãtaãua. ⁴ Ia amarini axapitiri !iuikaua. Kãkiti ia amarini

atoko inakarira, iuaka poiãotakiniãua, iuara apiatakari itxaua Teoso auñtetxi ininiãtaãua. ⁵ Nota nireẽkiti pikamakasaaki, pipoxokoniritika papakapiniãri amarini ia atoko inakari pinakasaaki, papakapano nota apaka —itxa Xesosi.

Maerekati Oerekakari
(Marko 9.42-48; Arókasi 17.1-2)

⁶ Xesosi sãpirenauatapanika:

—Kãkiti txĩkitakiniãri amarini, nota sãkire auĩãkari, maerekati ikamini, !apakata. Erekamariko kai mitari iua kãkiti maerekati oerekakari iaxirikanokitaãkamako, iposo atoko ipoa apanĩkakiã okaãkamako ipinini ikapani. ⁷ Kãkiti ikini itixiti auakani misiritaãkako, kotxi auari kãkiti maerekati apanakini kamini txĩkitakakani. Auapika kãkiti ikara atoko inakani. Ninoa misiritaãkako. ⁸ Piuako txĩkitakiniãri maerekati pikamini, ininiã pitsotakari, oka pitxariko. Pikiti txĩkitakiniãri maerekati pikamini, ininiã pitsotakari, oka pitxariko. Kotxi maerekati pikaminiã arikatxi maxipokatimoni pokaãkako. Apiaerekata mauakotikai pauini ãtipirika Teosokata. Apiaerekata makititikai pauini ãtipirika Teosokata. Pauiritiniãri maerekati pikamini txĩkitaãkari pitekata ikaikotiniã, ininiã pite kamari maerekati apaka, ininiã arikatxi maxipokatimoni pokaãkako. ⁹ Iua atokokana poki txĩkitakiniãri maerekati pikamini, pimaporoka, oka pitxariko. Kotxi maerekati pikaminiã, arikatximoni maerekani misiritikoãtaã pokaãkako. Apiaerekata Teosokata ãtipirika pauini ãti pokinoka pauini. Kona pauiritapiri maerekati pikamini txĩkitaãkari pitekata ikaikotini —itxa Xesosi sãkire.

Soti Auñte Pĩpinanaãkari
(Arókasi 15.3-7)

¹⁰ —Ikinipoko amarini pipaxitako, kotxi niri tixine aua niri nitiriakori. Ninoa nĩkatari amarini. Niri apisatoõ ãtipirika iniritiriakori auapika, ininiã kãkiti mapaxitakaniãri amarini, isãpiretarina niri. ¹¹ Nota hĩtari iaxitikiri napoka ikorapokoriti kãkiti pĩpinanaãkani atoko inakani napokini ikapani, kotxi ! imarotarina Teoso kimapore.

¹² —Kiãtokopa itxa hĩxinikakiti? Kiki aua ipiraakori soti auñte seĩ pakini. Txamari ãtika pĩpinanaka. Kiãtokopa itxa? Itakana-pari ipiraakori novẽta novi pakini. Isari oxiratarimoni. Initari iua pĩpinanaãkari. ¹³ Ipiraakori novẽta novi na pĩpinanaka, ininiã ipoxokoniuata. Apokasaakiri iua pĩpinanaãkari, iteene ipoxokoniuata. ¹⁴ Iua atokokana hĩri iaxitikiri kona nirekari amarini ãtika pĩpinanakini. Hĩri nirekari imakinika amarini imarotiniri ikimapore iuamoni sikari apo —itxa Xesosi sãkire.

Maerekati Pitemoni Kamakari

15 —Pitari nisäkire auiäkari kaminiäri maerekati pitemoni, ininiã pisa iuamoni. Pitenoka pisa iuamoni. Iuanani pimisäkiretako. Põtãkikiniri ikĩpitakasaaki, pimoianari iuaĩkana itxapekaua. 16 Põtãkikiniri imakĩpitakanisaaki, ipi kãkiti panikako iuamoni. Ipi minakanisaaki ãtika panika iuamoni. Ininiã iuaĩkana põtãkikari iua maerekati kamakari. Iuasaaki pitekata sikani apaka õtãkikari. Kotxi Teoso sãkire iõkatsopatakori oerekaua kãkiti sãkire kenakotakani, kãkiti kamakiti itikakani ipi ãti pakini auiniã, apakata apanakini atão inakari imarotini ikapani. Ipi ãti minakanisaaki, ipi apakata. 17 Ninoa pitekata sikani sãkire imakĩpitakanisaaki, pisãpiretana kãkiti Teoso misãkiretikoãtaã apotiitakaniua. Ninoa ikinipoko Teoso sãkire auiãkani õtãkikariko iua. Imakĩpitakanisaakiri ninoa sãkire, himarotari atão maerekati kamakari itxaua iua. Teoso sãkire mauiaĩkati atoko itxaua iua, kotxi kona inirekari õtãkikiko. Ate mokaiakari moianari atoko itxaua —itxa Xesosi sãkire.

Pauritakiti, Pimauritakiniti Pakini

18 —Atãopitikara nitxai hĩte. Īkorapokoriti kãkiti kamakiti himauritakiniti, Teoso tixine apaka !auritaãka. Īkorapokoriti kãkiti kamakiti hãuritakiti, apaka auiritaãka Teoso tixineẽ.

19 —Apikomoni ia nisãpiretai. Pite xinikakititxikana ãti xinikiniã apaka, hinirekakiti hamanainiãri Teoso, niri iax-itikiri sikapitikai hamanaãkiti. 20 Kãkiti apotiitakasaakiaua nota ixinikinina ikapani, nota ninoakata aua. Atxiĩti ipi ãtinoka aua. Atxiĩti ipinoka aua. Iuaritika nota aua ninoakata —itxa Xesosi.

Nitiritxi Āti Matiretakati

21 Petro sari Xesosimoni, pimaã itxari Xesosi:

—Apiananiri, kipakinikatapa napakapari nitari, maerekati ikaminano ãtipirika inakasaaki? Setxikata atxiĩti?

22 Ininiã Xesosi:

—Kona, kona setxikatani papakapari iua. Setxikata setẽta papakapari iua, ininiã ãtipirika papakapariko.

23 —Apikomoni noerekai papakapiniri kãkiti, maerekati ikamakasaaki pitemoni. Teoso auĩtetxi ininiua patrão ia atoko inakari itxa. Ia patrão nirekari initiriakori iĩkitxitiniri iua. 24 Ininiã iua iaõtaro txineiro isikakitopeka. Iuasaaki iniriti minaãka iuamoni. Mitxipeka iua patrão sikari tesi mirão txineiro ota iua initirimoni. Txineiropokoni. Oa txineiro isikasaaki, itxari iniriti: “Āti õti iuaĩkana pisikano oia nitxineirote,” itxari initirimoni. Txamari, lisikaro, kotxi !oãuaika. 25 Kona katxineiroteri. Ininiã ipatrãote paniãtari ivẽtxitiko iua, itanoro, imiakori, itii ikinipoko, ipatrãote iĩkitxitini ikapani.

²⁶ Iua initiri ikara inakari sãkiretxiti ikenakotakasaaki, ipatrãote apisatoõ ikapotoreẽkaua. Itxari iua: “Piãtaparoko. Ikinika pitxineirote nisikaiko,” itxari ipatrãotemoni.

²⁷ —Ininiã ipatrãote amonĩkari. “Kona ninirekaikaro nitxineirote pisikinino.” Ininiã auritari isini.

²⁸ —Ininiã sipe itxa. Iua nitiritxi mitxi sikapekaro txineiro iua inakito seĩ ota ãti ipatrãote nitirimoni. Poiãonoka oa txineiro. Iuasaaki, aapokomoni isikasaaki, aõkitari iua ãti nitiritxi ipatrãote nitiri. Imaĩkari inoakiã. “Uatxa pisikano nitxineirote,” itxari.

²⁹ —Ininiã imoianari kapotoreẽkaua iua apisatoõ. “Piãtaparoko. Ikinika pitxineirote nisikaiko,” itxari.

³⁰ —Txamari mitxiri nitiritxi: “! Niãtapaikaroko,” itxari. Ininiã kateiamoni ieretakakitãkari imoianari txineiro xika. “Ikinika nitxineirote pisikasaakiikanoko, pikatxakako,” itxari.

³¹ Ikara inakari ene apanakini iua patrão nitiriakori kenakotakasaaki, ninoa naiataua. Ininiã isana ipatrãotemonina. Isãpiretarina initiri iokanatiniri ãti initiri kateiamoni. ³² Ininiã iua patrão akiritari iua initiri: “Pite maerekati pitxaua, kotxi kita pite amanaãno nota niamonĩkini, ininiã piĩkitxitinino ! ninirekaika. ³³ Kinirepa kona pite amonĩkari pimoianari nota amonĩkini atokokana? Kona erekai,” itxari.

³⁴ —Ininiã ipatrãote iteene naiataua. Iokanatar iua kateiamoni imisiritikomoni ipatrãote txineirote okinika imasikakanisaaki.

³⁵ Ininiã Xesosi xipokapiretari ia isãpirena:

—Niri iaxitikiri iua atokokana txaike hĩte, maerekati ãti kamakasaakii hĩtemoni himamaxinĩkaretakaniã hãkixinireẽ — itxa Xesosi.

19

Kiki Ītanorokata Itakanapakakini

(Mateo 5.31-32; Marko 10.1-12; Arókasi 16.18)

¹ Ikara inaka atoko Xesosi potorika Kariréia tõpa. Isa Xotéia tõpamoni uini Xotão ipiniã. ² Iuaã itomaneri kãkiti sari iuamoni. Erekapeka itxĩkitakana amianatakani.

³ Pariseoakori apaka sari iuamoni. Inirekarina Xesosi kerokiniri isãkire. Ininiã ipimaãrina Xesosi:

—Auritaãka atxĩiti kiki takanapiniro Ītanoro, itakanapiniro inirekasaaki? —itxarina.

⁴ Ininiã Xesosi:

—Hĩte imarotapekari ia Teoso sãkire iõkatsopatakori: Kitxakapirĩka merepitipanika ikinipoko Kamakari kamari kãkiti, kiki inini, sito onini apaka ikamari kãkiti.

⁵ Ikara atoko ininiã, kiki takanapari iri, inoro pakini, ãtanorokata auini ãkapani, ininiã ninoa ãtika atoko itx-auana,

itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori. ⁶ Ininiã kona ipi !itxaikauana. ãtika itxauana. Ikara atoko ininiã, !erekari kãkiti kaiarikiniri Teoso apotiitakini —Xesosi txana ninoa.

⁷ Ininiã ninoa pariseoakori pimaãri:

—Ikara atoko ininiã, kinirepa Moisesi paniãtari kiki iõkatsopatiniri aãtsopa, ãtanoro itakanapini aãtsopate, ininiã eereka auiritari iua iokanatiniro oa?

⁸ Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Moisesi auiritai hãtanoro hãtakanapini, kotxi paikori hãxinire. Teoso nireẽkiti himanirekakani xikara, Moisesi auiritai hãtanoro hãtakanapini. Txamari kitxakapirika merepitipanika kona kiki takanaparo ãtanoro. ⁹ Ininiã nitxai hãte, kiki takanapiniãro ãtanoro, ãtikata masirãkatoka, iua kamari maerekati. Itakiniãro ãto sito, maerekati apiata ikama, kotxi !imaãkatari Teoso paniãtakiti. Oa itakanapakito taãkari apaka kamari maerekati —Xesosi txana ninoa.

¹⁰ Ininiã imoianariakori ikara ikenakotakasaakina, itxarina Xesosi:

—ãtaniritxi, ãtanorotxi !auiritaãka itakanapakakinina, ininiã erekapiimana imãtaniriuatakanina —itxarina.

¹¹ Ininiã Xesosi:

—Erekapitikari kãkiti ãtanorouatini. ãtikakanoka Teoso kona nirekari ãtanorouatinina. ¹² Ixika auapitika kãkiti mãtanorouatakani. Kotxi ãtikaka kiki auakasaaki, iãtona kona apakata ninoa takiniro sito. Apanakinipekana ikisauakatsikitiko xika kona ninoa posota itakinirona sito. Apanakinipekana kona nirekari ãtanorouatini Teoso auãtetxi ininiãua ãtipirika isãpiretini ãkapani. Teoso manirekakaniãri pite ãtanorouatini, ininiã kona pãtanorouatape —itxa Xesosi.

Xesosimoni Amarini Apokini

(Marko 10.13-16; Arókasi 18.15-17)

¹³ Iposo atoko kãkiti minana amarini Xesosimoni. Inirekarina ninoa kii nopini iuako itakini. Inirekarina Xesosi misãkiretiniri Teoso amarini ãkapani. Txamari imoianariakori txitana. !Auiritana amarini anikinina Xesosimoni. ¹⁴ Ininiã Xesosi txana imoianariakori:

—Hãuiritanako amarini notamoni apokini. Kona hãtokakapena notamoni apokinina. Kotxi kãkiti Teoso auãtetakani amarini atoko itxauana —itxana.

¹⁵ Ininiã iuako itaka ninoa kii nopini. Iposo atoko ãkorape itxa.

ãtokori Ito Txineiroteri

(Marko 10.17-31; Arókasi 18.18-30)

¹⁶ Ātokori apoka Xesosimoni.

—Koerekareri erekarii, kiripa erekari nikama ātipirika Teosokata nauini ĩkapani? —itxari.

¹⁷ Ininiã Xesosi:

—Kininiãpa “erekari” pitxano? Kãkiti erekari !auari. Teosonanira erekari. Teosokata ātipirika pauini pinirekiniã, pika-mariko Teoso paniãtakiti.

¹⁸ —Īkiripa? —itxa.

Ininiã Xesosi:

—!Pokaniuatape. !Pisirĩkape āti ĩtanorokata. !Piĩtiriuatape. Poxiene ! pikamape. ¹⁹ Piri, pinoro pakini pipaxitako. Pitiretanako apanakini, piteka pitiretiniua atokokana, pitxapaniko —itxari.

²⁰ —Nikamapitikari ikara atoko pinakiti. Kiripa apikomoni nikamaã Teosokata ātipirika nauini ĩkapani? —itxari.

²¹ —Ikinika kinirão kamaka pinakasaaki, ikinika pitii pivẽtxitako. Txineiro papakapakito pisika kãkiti matxineirotenimoni. Ikara atoko inakari pikaminiã, Teoso tixine papokasaaki ikinipoko erekari auiniiko pite. Pitii pivẽtxitaka atoko, notakata sa pitxako —Xesosi txari.

²² Iua ātokori ikara ikenakotakasaaki, isipe. Imatinaninoka itxari ātokori, kotxi kaiãori itii. !Inirekari itii ivẽtxitini. ²³ Ininiã Xesosi txana imoianariakori:

—Atãopitikara ia nitxai hĩte. Pamimari katxineiroterini auĩtetiniri Teoso. ²⁴ Apikomoni nisãpiretai. Atauako kamero napatari ãkorike sonakiã? Apia mimari kãkiti katxineiroterini auĩtetiniri Teoso —itxana.

²⁵ Xesosi moianariakori ikara ikenakotakasaakina, itsorĩkaãtana. Ninoa uãkatari katxineiroterinimoni txineiro aua, kotxi Teoso apokaerekatana ninoa, ininiã txineiro isika ninoamoni, ninoa uãkatakiti. Ininiã ninoa pimaãri:

—Katxineiroteri maposotakaniãri Teoso tixinemoni isini, kipa posotari iuaã isini? —itxanãtana.

²⁶ Xesosi atamatana. Apakapapiretana:

—Kãkitika kona posotari. Teoso posotari ikinipoko ikamini.

²⁷ Petro misãkiretari Xesosi:

—Atepekana, ate takanapapekari ikinipoko pitekata asini ĩkapani. Ikara atoko aniniã, kiripa ate apakapako? —itxari.

²⁸ Ininiã Xesosi:

—Atãopitikara nitxai hĩte. Nota, hĩtari iaxitikiri niitopãkako auĩtetxi itopanere nopini. Iuasaaki ikini itixiti amaneri itxauako. Ikinipoko atamatanoko nota hĩtari iaxitikiri iotximere. Iuasaaki hĩte nisãkire kĩpitakanii apaka topãkako auĩtetxi itopanere nopini. Iua iitopaneretxi tosi pakini. Tosi nirimanetxi Isaeo tixine auakani auĩteakori hĩtxauako. ²⁹ Atxiĩti nota ĩkapani pitakanapari paapoko, pitariakori, pitaroakoro. Atxiĩti nota ĩkapani pitakanapari piri, pinoro,

pamarite. Atxiiti pitakanapari pikikiote nota ĩkapani. Ikara pitakanapakasaaki nota ĩkapani, apiata papakapariko. Itori papakapariko. Ikara atoko pininiã nota ĩkapani, âtipirika paua Teosokata. ³⁰ Itori kãkiti apiarini uatxa, itixi xipokini õtisaaki poiãorini itxapekauana. Uatxa itori kãkiti poiãorini, apiarini itxapekauana itixi xipokini õtisaaki —itxa Xesosi sãkire.

20

Ova Takakoriãtaã Parĩkauatakani

¹ Xesosi txari:

—Teoso auĩtetxi ininiua ia kakikioteri atoko itxa. Ia kakikioteri takapekari txipokori ova inakoro ikikioteẽ. Ovanoka itaka. Oiõpeka onakasaaki, iua kakikioteri potorika ĩkanõkapanika. Initari parĩkauatakani ova amakanĩ ĩkapani. ² Aõkitakasaakina, ipimaãna: “Hinirekatari parĩkatxi?” itxa.

—“Ari, anirekapitikari,” itxana.

—“Atauako âtoka txineiro ota pirata kamakori apakata âti õti pokamara piparĩka ĩki ĩkapani?” itxana.

—“Ari, apakatapitika,” itxana. Kotxi âtoka ota pirata kamakori iusaaki atão parĩkatxi ĩki âti õti pokamara kãkiti parĩkauatini ĩki. Ininiã itakaremoni iokanatana iparĩkauatinina ĩkapani.

³ —Novi oarape inakasaaki iuaĩkana ipotorika. Nipokori vẽtxitikoãtaãmoni isa. Iuaã atamatana kãkiti maparĩkauatakani.

⁴ Ininiã imisãkiretana: “Hĩte apaka atxiiti nirekatari hĩparĩkauatini nitakareãtaã, ininiã niĩkitxitai atão inakari hĩparĩka ĩki,” itxa. Ininiã ninoa apaka sari.

⁵ —Apaniãxitipeka inakasaaki iuaĩkana iokanatana apanakini parĩkauatakani itakaremoni. Itinĩtikitakasaaki iuaĩkana iokanatana apanakini parĩkauatakani itakaremoni. Mitxi isãkire atokokana itxa isãkire ninoamoni. ⁶ Mapiãnikata takotepeka inakasaaki iuaĩkana isa parĩkauatakani initini. Apokapanikana maparĩkauatakani. Ipimaãna: “Kinirepa ia õti maparĩkauatakanika hĩtxa?” itxana.

⁷ —“Kotxi kona kãkiti sikaua parĩkatxi,” itxarina.

—“Nitakareãtaã hĩsa. Iuaã hĩparĩkauata. Hĩte apakapariko hĩparĩka ĩki erekari,” itxana.

⁸ —ĩkanõkapeka inakasaaki kakikioteri akiritari initiri apiari: “Parĩkauatakani pakirita. Piĩkitxitana. Merepanika piĩkitxitana kikata parĩkauatakani. Eereka piĩkitxitana tinĩtikita parĩkauatakani, pitxaãpotako,” itxari.

⁹ —Kikata parĩkauatakani imakinikana apakapari âtoka txineiro ota pirata kamakori. ¹⁰ Kikiãkini ĩkanõkapanika parĩkauatakani ikara itikasaakina, oãkatarina: “Ate apakaparocho apiatako aparĩka ĩki,” itxamana. Âtoka txineiro ota

pirata kamakoro imakinikana apakapana. ¹¹ Txineiro apakapakana atoko, omanākarauatana. “!Erekari kakikioteri,” itxanātana. ¹² Ininiā ninoa txari iua: “Naia kikata parīkauatakani poiāoka iparīkauatana. Āto oaranoka iparīkauanātana. Ate parīkauata ikiniōtika kapatakariā. Ate parīkauatapitipo, txamari pite ikitxitaua ate naia piikitxitini atokokana. Kona erekai,” itxarina.

¹³ —Iua kakikioteri apakapapiretana: “Nitiretakini, kona nota misirienetai hīte. Īkanōkapanika nipimaāi: ‘Atauako ātoka txineiro ota pirata kamakori apakata āti ōti pokamara piparīka īki īkapani?’ nitxai mixikanani. Ininiā hīte: ‘Ari, apakatapitika,’ hītxa. Ininiā na nimisirienetai hīte. ¹⁴ Ininiā txineiro nisikakito hanikaika. Haāpokomoni hīsipeka. Nota nirekari niikitxitinina hīte tikini parīkauatakani hīte niikitxitini iaōka. ¹⁵ Atauako kona erekari nota txineirote ninirekakiti-moni nisikini? Hīte xikotano, erekari nikamini xika,” itxana ninoa.

¹⁶ Xesosi xipokari isāpirena:

—Itori kākiti apiarini uatxa, itixi xipokini ōtisaaki poiāorini itxapekauana. Uatxa itori kākiti poiāorini, apiarini itxapekauana itixi xipokini ōtisaaki. Teoso aiatana kaiāopokori kākiti itixine isinina īkapani, txamari poiāonoka iua mereē — itxa Xesosi.

Iuaīkana Xesosi Sāpiretari Ipinini

(Marko 10.32-34; Arókasi 18.31-34)

¹⁷ Xesosi Xerosareēmoni ikimaporitakasaaki, akiritana imoianariakori. Ninoanoka imisākireta.

¹⁸ —Hīkenakotari nisākire. Xerosareēmoni asako. Iuaā nota hītari iaxitikiri mīkapiritaākako. Sasetotxi auīteakori, kaiōkatsoparerini pakinimoni nisikaākako, ininiā ninoa apotitaua. Iuasaakiko ninoa txari: “Okaākapitikako.” ¹⁹ Eereka ninoa sikano Xoteo minakonimoni. Ninoa napetano. Ixirokitatanona aāpitsaā. Iposo atoko aamina ĩpiriāmitakariā tokakita ninaākako, oka itxanonako. Ipi āti ōtisaaki nōkitikauako, iuaīkana aua nitxako —itxa imoianariakorimoni.

Txiako, Xoāo Pakini Amanaākiti

(Marko 10.35-45)

²⁰ Eereka Sepeteo ĩtanoro apoka Xesosimoni. Ominana imi Txiako, Xoāo pakini. Ninoa Txiako, Xoāo pakini Xesosi moianariakori. Okapotoreēkaua iua apisatoē.

—Atauako ninirekakiti pikaminano? —otxari.

²¹ —Kipa pinireka? —itxaro.

—Ikinimane auīte pinakasaakia, ninirekari naia ipi namariteni auītetxiakori ininiāuana pitekata. Pauritatana pitekata iitopākinina, āti pikikomoni inini, āti pisaneremone inini? —otxari.

22 Ininiã Xesosi apakapapiretana ninoa:

—! Himarotari hamanaãkiti. Mapaõti napa atoko iteene nimisiritaãkako. Atauako hĩposotatari hātatsiitiniri notakata? —itxana ninoa.

—Aposotapitika —itxarina.

23 —Atãopitikara hātatsiirauata notakata, txamari kona notani mereẽna kãkiti nikikomoni, nisanaremoni topãkakani ïkapani. Nirira mereẽpekana ninoa kãkiti notakata topãkini ïkapani —itxana.

24 Apanakini Xesosi moianariakori kenakoenetari Txiako, Xoão pakini amanaãri Xesosi auĩtetxi ininiuana ïkapani, ininiã omanatana. 25 Ininiã Xesosi akiritana ninoa imakinikana iuamoni.

—Himarotari Xoteo minakanuia auĩteakori paniãtari kãkiti ikinika auĩteakori nireẽkiti ikaminina ïkapani. Kona atão itiretana kãkiti. Kãkiti kona kamari auĩtetxiakori mauiritakinini. 26 Kona ninoa auĩtetxiakori atoko !hĩtxape. Atão apiari pininiua pinirekiniã, pimoianatariko apanakini. 27 Apanakini auĩte pininiã pinirekiniã, nitiritxi pitxauako merepanika. 28 Ikara atoko nitxa nota hĩtari iaxitikiri ïkorapokoriti napokasaaki. Ninitiri ! auari. ïkorapokoriti napoka, kãkiti nitiri nininiua ïkapani, kãkiti nitiretini ïkapani. ïkorapokoriti napoka nipinini ïkapani, kaiãopokori kãkiti mapinakani ïkapani, kotxi nota ïkitxirauata ninoa mapinakani ïkapani —itxana ninoa.

Ipi Mõsiãreni Xesosi Makananitini
(Marko 10.46-52; Arókasi 18.35-43)

29 Xerikoo sitatxiti ipotorikasaakina, itomaneri kãkiti sari Xesosikata, imoianariakori pakinikata. 30 Iusaaki ipi mõsiãreni topãkanãta kimapori tiniãpo. Xesosi napaãpotini ikenakotakasaakina, akiritana:

—Apiananiri, aãũte Taviini apika mekanirii, piamonĩkaua ate —itxarina.

31 Kãkiti iuaã pinitana:

—Himaãtako —itxana.

Txamari apiata akirikatana:

—Apiananiri, aãũte Taviini apika mekanirii, piamonĩkaua ate —itxarina.

32 Ininiã Xesosi iotoka. Akiritana ninoa mõsiãreni. Apokana iuamoni.

—Kipa hinireka nikaminii hĩte? —itxa.

33 —Apiananiri, aĩtikapokotini anireka.

34 Ininiã Xesosi amonĩkana. Okina nopini itakari iuako. Iusaakipeka kõiãrepekana, sa itxana Xesosikata.

21

Xesosi Xerosareē Apokaāpotini

(Marko 11.1-11; Arókasi 19.28-40; Xoão 12.12-19)

¹ Xesosi imoianariakorikata imatokoāpotari Xerosareē. Apokana Petxipaxee inakori aapokotxiti, ōtanoxirataritari takote Oriva inakori xiratamoni. Iuaā Xesosi iokanatana ipi imoianariakori aapokotximoni.

² —Hīsa ikiraā kaixiti auakari aapokotxitiā. Iuaxiti hāpokasaaki, hāpokaroko xomēta iaxiriākororo oimikata. Hīkoxirikana. Uaimoni miña hītʰxanako. ³ Āti misākiretakasaakii: “Kinirepa hīkaxirikataritari pirātxi?” Ininiā hīte: “Apiananiri nirekana,” hītʰxako. Ininiā iua auiritai himininina —itxana ninoa.

⁴ Kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakari sāpiretapekari ikara atoko inakari. Ininiā iua sāpiretakiti kitxakapirīka atāo inakari apokapeka. ⁵ Iua txari:

Hītʰxariko Xerosareē auakanimoni: “Hātamata. Hīauīte apokaāpota hītemoni. !Kaneenamari. Xomēta nopini iitopākanāta. Xomēta ākiri nopini isaāpota,” hītʰxako ninoamoni,

itxa Teoso sākire sāpiretakari kitxakapirīkapeka.

⁶ Ininiā Xesosi moianariakori sari. Ipaniātakiti iaōka ikamana. ⁷ Ininiā iminaro xomēta oimikata. Itakarina imākana inopinina Xesosi topākini ikapani. Ininiā Xesosi topāka xomēta ākiri nopini. ⁸ Itomaneri kākiti katamēkari imākana kimapori āpo. Apanakini sauakari aāxike. Ikasirīkaxikeāpotarinana aāxike kimapori āpo. Ikara atoko ikamana, Xesosi paxitiko oerekinina ikapani. Imākana nopini, aāxike nopini, xomēta napaāpota. ⁹ Kākitipokoni īkiikakani. Kākitipokoni Xesosi tikini īkani. Imakinika saāpotakasaakina, akirikatana:

—Peerekari Tavii apika mekaniri. Teoso posotiirekata īkari, Teoso nireēkiti kamakari iua. Teoso sikariko erekari iuamoni. Peerekari Teoso, iaxiti apiko nopinixiti auakari. Apiananiri itxaua —itxaāpokatana.

¹⁰ Ininiā Xesosi apokapeka Xerosareē. Iuasaaki ikinimane Xerosareē auakani tsorīkaāta.

—Kirinapanipa ikira kiki inatari? —itxanātakakana.

¹¹ Kākiti Xesosikata īkani sāpiretana:

—Xesosikara ikira. Teoso sākire sāpiretakari, ikira. Nasaree sitatxitikiri, Kariréia tōpa auakari ikira —itxana.

Pirātxi Vētʰxitakani Omitikiko

(Marko 11.15-19; Arókasi 19.45-48; Xoão 2.13-22)

¹² Xesosi ĩroā aiko āki Teoso misākiretikoātaā. Omitikenatana tiitxi vētʰxitakani. Amotiitakani Teoso misākiretikoātaā auakani omitikenata. Ikitakari txineiro vētʰxitakani mesate. Kamoā vētʰxitakani topākini apaka ikitaka.

¹³ Xesosi misākiretana:

—Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Ia naapoko, “Teoso misākiretiko aikoti” akiritaākako, itxa. Txamari hīte txīkitakari ia aiko kiītiririni iomaātiniātaā ininiua —itxa Xesosi.

¹⁴ Mokirini, kākiti matīpokotakani pakini apoka Xesosi-moni Teoso misākiretiko aikotiā. Erekapeka itxīkitakana nino. ¹⁵ Iuasaaki amarini Teoso misākiretikoā auakani iteene akirikata:

—Peerekari aūūte Taviini apika mekaniri —itxanātana.

Sasetotxi aūūteakori, kaiōkatsoparerini pakini itikari Xesosi posotiire, kākiti erekapeka itxīkitakini. Ninoa kenakotari amarini akiritakiti:

—Peerekari aūūte Taviini apika mekaniri.

Ininiākara ninoa omanākarauata. ¹⁶ Ininiā imisākiretarina Xesosi:

—Pikenakotatari ikara amarini akiritakiti? —itxana.

—Nikenakotapitikari. Hīte atatsopatapekari ia Teoso sākire iōkatsopatakori:

Ātokoriakori, amarini pakini, ninoapeka apaka txariko: “Peerekari iua,” itxanako, itxa Teoso sākire iōkatsopatakori. Ininiā Teoso sākire iaōka ninoa kamanāta. Ininiā erekapitikari ninoa akiritakiti —itxa Xesosi.

¹⁷ Iposo atoko itakanapana. Īkorape itxa. Itakanapari Xerosareē. Isa aapokotximoni Petánia inakorimoni. Iuaā itxiaka.

Piko Mina Marito Pirena
(Marko 11.12-14, 20-25)

¹⁸ Katimatinīkata iuaīkana Xesosi sari sitatximoni. Ipinipokoriti inatxita. ¹⁹ Atamataro piko mina kimapori itiniāpo. Isa oamoni txipokori itximini īkapani. Txamari otsopanani auaro. Iuasaaki itxa:

—Kona kariikaiko —itxaro.

Iuasaakipeka otxiaroka.

²⁰ Imoianariakori ikara itikasaakina, itsorikitaātana.

—Ī natokopa otxape katimari otxiarokini? —itxanātana ninoa.

²¹ Ininiā Xesosi:

—Atāo nisāpiretai. Teoso sākire hāuikiniā, hīte posotari hīkaminiri mixikanani nikamakiti atoko inakari. Piko mina txiarokini nitxīkitakini atoko, hīposota hīkamini. Teoso sākire iteene hāuikiniā, apiata hīkamako. Hīposotamariko hīpaniātiniri ikira ixirata: “Pōkitikaua. Ipoamoni oka pitxaua.” Iuasaakipekamako ixirata ipoamoni oka itxamauako.

²² Pite atāo pauikiniāri Teoso sākire, iua pimisākiretakasaaki, ikinipoko pamanaākiti Teoso sikai —itxa Xesosi.

Xesosi Paniãtakari Moerekakoni
(Marko 11.27-33; Arókasi 20.1-8)

²³ Xesosi iroã Teoso misãkiretiko aikotiã. Kãkiti oerekasaaki, sasetotxi auãteakori, kiomãtxiakori pakini apoka iuaã. Ipi-maãrina Xesosi:

—Kipaniãpa pikamari ãkora pikamakiti? Kipa paniãtai? — itxarina.

²⁴ Ininiã Xesosi:

—Nota apaka pimarauatako hãtemoni. Ætinoka nipimaãiko hãte. Nota pimaãkitiko hãtemoni hããpiretiniãno, nota apaka sãpiretai hãte hãpimaãkiti notamoni, ininiã nisãpiretai nota paniãtakari uãka apaka. ²⁵ Ia nipimaãi hãte: “Kipa paniãtari Xoãoni ipatxisarauatini? Teosokani paniãtari Xoão? Kãkitikani paniãtari Xoão?” —itxana.

Ininiã ninoa misãkiretakakaua:

—“Teoso paniãtari,” aniniã, “Kinirepa kona hãuikatarisãkire?” Xesosi txamaua eereka. ²⁶ “Kãkitira paniãtari Xoão,” aniniã, apanakini omanatamaua, kotxi ninoa uãkatarisãkire Teoso sãkire sãpiretakari ininiua.

Ikara atoko itxana imisãkiretakakiniuana. ²⁷ Ininiã apakapapiretana:

—!Aimarotari iua paniãtakari.

Ininiã Xesosi:

—Nota apaka kona sãpiretai nota paniãtakari uãka.

Iri Sãkire Kãpitakari, Iri Sãkire Makãpitakati Pakini

²⁸ —Hãxinikariko ia nisãpiretakitiko: Kiki auari ipi imi. Akiritari anekari. “Namarite uatxa piparãkauata nitakare ova auiniãtaã,” itxari imi.

²⁹ —Ininiã imi anekari: “! Nisapani. ! Ninirekari niparãkauatini,” itxari. Eereka ixinikaxitinãta. “Ari, nisapitikako,” ininiã isa iri takaremoni.

³⁰ —Iua kiki akiritari imi maneritakari. Ipaniãtari iua atokokana. Iua imi: “Ari, nisapitikako.” Txamari, !isari.

³¹ —Ininiã ãkiripa kamatarisãkire? —itxa Xesosi.

Ininiã ninoa kiomãtxiakori, sasetotxi auãteakori pakini apakapapiretari:

—Anekarira.

Ininiã Xesosi:

—Atãopitika nisãpiretai hãte. Kiãtiriri apokako Teoso auãtetxi ininiãtaãua hãte apisapanika. Kanokarero apokako Teoso auãtetxi ininiãtaãua hãte apisapanika. ³² Kotxi Xoão kapatxisarerini apoka hãtemoni. Oerekai erekari kimaporiti. Txamari kona hãte auikarisãkire. Kiãtiriri, kanokarero pakini auikarisãkire. Iuasaaki himarotari ninoa maerekati kamakani takanapiniri imaerekanina. Ikamarina erekarinoka. Hãte itikapekari. Txamari hãte kona takanapari himaerekani. Kona hãuikari Xoão sãkire, ininiã iua kiki sãkire makãpitakati

atoko hĩtxa, kotxi hĩsākire: “Akĩpitapitikari Teoso sākire,” txamari kona hĩkĩpitari —itxa Xesosi.

Parĩkauatakani Maerekani
(Marko 12.1-12; Arókasi 20.9-19)

³³ —Āti sãpirenatxi atão inakari oerekiko nisãpiretai. Hĩkenakota —Xesosi txana.

—Kiki kakikioteri takaro txipokori ova inakoro. Ovanoka itaka. Iposo atoko ipiriketaro. Eereka iuaãtaã ikamari ova katsonakiko. Iposo atoko ikamari aapokotxi õtanori, ikinipoko itakare atamatini ĩkapani. Iposo atoko iĩkitxitana kikiãkini itakare nĩkatakani ĩkapani. Ininiã ninoa nĩkatari itakare. Eereka kakikioteri sari āti itixiti. ³⁴ Ova manapi inakasaaki, iokanatana initiriakori itakare nĩkatakanimoni, ova apakapinina ĩkapani.

³⁵ —Txamari, ninoa maĩkapena initiriakori. Ixirokitatarina āti. Okapirina āti. Āti kai soroã ikiporonakana. ³⁶ Iuaĩkana iua kakikioteri iokanatana initiriakori. Iuasaaki ito iokanata. Mitxirini atokokana itakare nĩkatakani txapena ninoani. ³⁷ Eereka imapotõkire iokanatarari imi ninoamoni. Iuãkatari: “Namarite iua, ininiã ninoa paxitari iua,” itxa.

³⁸ —Txamari, imi atapakasaakina, imisãkiretakakana: “Erepani imi. Maõkari, ininiã okinika itakare kaikotinaua atemoni.” ³⁹ Ininiã imaĩkarina imi. Kikio xiripirexiti anikarina. Iuaã oka itxapirina.

Ininiã Xesosi pimaãri kãkiti iua takote auakani:

⁴⁰ —Ininiã iua kakikioteri ĩkasaaki, kiãtokopa itxatanako ninoa kikiãkini? —itxa Xesosi.

⁴¹ Ininiã ninoa iua takote auakani apakapapiretari:

—Kakikioteri okanako ninoa maerekati kamakani. Iĩkitxitanako apanakini itakare nĩkatakani ĩkapani, ininiã ninoa sikapitikaroko ova oiõkasaaki —itxarina Xesosi.

⁴² Ininiã Xesosi:

—Hĩte atatsopatapekari ia iõkatsopatakori Teoso sākire: Kai aapokotxi kamakani kona nirekari āti kai soro. Iua kai imanirekakiniti kai apiari itxapekaua. Apanakini kai soro maĩkakari itxaua. Teosokara txĩkitakari ikara atoko inini. Ikara peerekari atemoni.

Nota hĩtari iaxitikiri iua kai atoko nitxaua. Peerekari Teoso, kotxi nota hĩtari iaxitikiri kãkiti manirekakiniti. Teoso txĩkitakano nota apiananiri nininiãua.

⁴³ —Ininiã nisãpiretai hĩte, Teoso kona hĩauĩte !itxaikauako. Iua mereẽriko apanakini kãkiti inakitiakori ĩkapani. Ninoa kamapitikari Teoso nireẽkiti. ⁴⁴ Apikomoni Teoso sākire iõkatsopatakori sãpiretaua iua kai apiari atoko inakari. Itxari: Kãkiti iua kai nopini irikasaaki, ikarouata iua. Kai kãkiti nopini irikiniã, !auaika kãkiti,

—Xesosi txana ninoa.

⁴⁵ Sasetotxi auñteakori, pariseoakori pakini kenakotakasaakiri ikara sãpirenatxi atão inakari oerekiko Xesosi sãpiretakiti, ninoa ! apokaerekatarina isãpirena, kotxi imarotarina ninoa takari nĩkatakani maerekani atoko inakani itxauana. ⁴⁶ Ininiã ia xika inirekarina imaĩkinirina. Txamari limaĩkarina, kotxi ipĩkarina kãkiti iuaã apotiitakaniua. Kãkitimoni Xesosi atão Teoso sãkire sãpiretakari itxaua.

22

Kiiniri Ìtanorouatiko Pirena (Arókasi 14.15-24)

¹ Iuaĩkana Xesosi sãkirauatakasaaki kãkitikata, isãpiretari sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Itxari:

² —Teoso auñtetxi ininiãua ia auñtetxi atokokana. Ia auñtetxi kamari kiiniri imi Ìtanorouatini Ìkapani. ³ Ipaniãtari initiriakori akiritinina ikemaĩxitakini kiiniriã ininina Ìkapani. Txamari ikemaĩxitakini ! inirekari ikiiniriteẽ isinina. ⁴ Iuaĩkana iokanatarari apanakini initiriakori ikemaĩxitakinimoni. “Hĩtxanako: ‘Nipokori iposopeka. Nokapekari kema auñte, kema auñte ãkiri pakini. Paĩpepokori. Imakinika niposotapekari. Hĩsapoka kiinirimoni,’ hĩtxanako.” Ininiã ninoa kamari isãkire iaõka.

⁵ —Txamari ikemaĩxitakini !imaãkapiretarina. Iparĩkamoni isana. Ætikaka sari kikiomoni. Apanakini sari ãtiãtaã ti-itxi ivẽtxitininimoni. ⁶ Apanakinipekana maĩkapena initiriakori, noropata, oka itxapena. ⁷ Iua auñtetxi ikara inakariene ikenakotakasaaki, iteene inaiataua. Iokanatarari isotatoneakori ninoamoni. Ininiã okapena ninoa kokanirini. Iotikapirina ninoa aapoko.

⁸ —Eereka iua auñtetxi akiritana apanakini initiriakori: “Kiiniri namarite Ìtanorouatini pirena iposopeka. Txamari merepitipanika nikemaĩxitakini !erekana. ⁹ Iua atoko ininiã, hĩsa ahoaãtaã, kãkiti napanakiniãtaã. Hĩkemaĩxitana ikini-mane haõkitakini,” itxana ninoa.

¹⁰ —Ininiã isana ahoaãtaã. Ikemaĩxitana ikinimane aõkitakini. Apotiitarina kãkiti itanapoko. Maerekani, erekarini pakini apotiitana. Anikana kiinirimoni, ininiã kãkitipokoni xãpoãkata.

¹¹ —Iua auñtetxi atamatana ikemaĩxitakini. Atamatari kiki mãkatxi Ìtanorouatikosaaki ieretaãkori mieretaãkati. ¹² Ininiã akiritari iua: “Nimoianari, kiãtokopa piĩroã naapoko, kotxi mãkatxi Ìtanorouatikosaaki ieretaãkori kona pieretaka?” Iua kona kasãkireri.

¹³ —Ininiã iua auñtetxi paniãtari initiriakori: “Himaĩkariko. Hĩaxirikariko iuako, ikitinota pakini, anika hĩtxariko mapara.

Piãkatximoni hõkariko,” itxana initiriakori. Iuaãtaã kãkiti txi-apatiniãtaã, kãkiti akerakitatsiriĩtiniãtaã.

¹⁴ Xesosi xipokapiretari isãpirena.

—Itomaneri kemaĩtxitakoni. Txamari poiãoka mereẽkoni — itxana ninoamoni.

Homano Auĩte Ìkitxitiko Pirena
(Marko 12.13-17; Arókasi 20.19-26)

¹⁵ Ninoa pariseoakori sipeka. Eereka apotiitauana.

Imisãkiretakakana. Ixinikaxitinãtarina:

—Anirekari Xesosi kerokiniri isãkire, aãpoĩtiniri ìkapani. Ininiã kiãtokopa atxatari apimainiri ikerokiniri ìkapani? — itxanãtakakana.

¹⁶ Ininiã ninoa pariseoakori paniãtana ãtikaka ninoa oerekakini, apaka ãtikaka Erotxi sãkire auiãkani, Xesosimoni isinina ìkapani. Ininiã isana iuamoni. Imisãkiretarina. Pariseo sãkire iaõka isãpiretana.

—Koerekareri, aimarotari atãoenepitikara pisãkire. Atãoenepitikara pisãpiretari Teoso nireẽkiti akamini ìkapani. Pite na pĩkarauata xatiki kãkiti sãkire xika. ãtinoka pisãkire pisãpireta ikinakariti kãkitimoni. Apanakinimoni pisãpiretakiti iuatxikana pisãpiretari apanakinapemoni. ¹⁷ Ininiã pisãpiretaua. Atãokani txineiro asikini Homanoakori auĩtemoni, Sesa inakorimoni? Apakata amasikakaniri iuamoni? —itxarina iua.

¹⁸ Xesosi imarotari ninoa nirekari ikerokiniri isãkire. Ininiãkara itxana:

—Kinirepa hinirekari nikerokiniri nisãkire? Kona erekai hĩte. Hĩsãkirauatakasaaki, kãkiti erekarini atoko hĩtxa, txamari maerekati hĩkama. ¹⁹ Hõerekano txineiro ota Homano auĩte asikini ìkapani.

Ininiã iminarona txineiro ota.

²⁰ —Kisanõkapa ia? Kiuãkapa aua uai? —itxana ninoa.

²¹ —Ari, Homano auĩte —itxana.

—Ininiãkara hĩsìkariko Sesamoni iua nakiti. Hĩsìkariko Teosomoni iua nakiti —Xesosi txana ninoa.

²² Ìkara apakapapirenatxi ikenakotakasaakina itsorĩkaãtana.

—Paimatireri iua —itxanãtakakana.

Ininiã itakanaparina, sipeka itxana.

Ipĩkari Òkitikiniua Mauikakoni
(Marko 12.18-27; Arókasi 20.27-40)

²³ Iua õtisaakipeka ãtikaka satoseo apoka Xesosimoni. Satoseo inakoni !auikari ipĩkani iuaĩkana õkitikiniua.

²⁴ —Koerekareri, Moisesinira oerekari ia sãkiretxiti: “Kiki meenetipanika ipininiã, iua itari takaroko tikinitakoro. Iua itari keene ininiã, itakauãkatari amarini iua itarini ipĩpekarini uãka,” itxa Moisesini. ²⁵ Setxi itaritxiakori aua mitxi

Īkorapokoriti. Apia anekatakari ĩtaniriuata. Eereka ipĭpe meenetika, ininiã itari takaro iuani tikinitakito. ²⁶ Iua atokokana iua itari ipĭpe meenetika. Āti itari iuaĭkana takaro iuani tikinitakito. Txamari iua atokokana ipĭpe meenetika. Iua atokokana txaãpota ikinika itariakori. ²⁷ Eereka oa sito apaka opĭpe. ²⁸ Ininiã ipĭkani iuaĭkana ôkitikasaakia iuaĭkana auãki ininina, ĩkiripa oĭtaniri aua oakata iusaaki? Kotxi ikini-manee ninoa setxi itariakori takapekaro oa —itxarina iua.

²⁹ Ininiã Xesosi:

—Hĭte kerokari, kotxi ! himarotari Teoso sãkire iôkatsopatakori. !Himarotari Teoso posotiire apaka. ³⁰ Ipĭkani iuaĭkana aua inakasaaki, kona ninoa ĩtaniriuataika. Teoso nitiriakori iaxitikini atokopeka itxanako. ³¹ Hĭte ! auikari ipĭkani ôkitikiniua iuaĭkana auãki inini. Atauako kona hãtatsopatapanikari Teoso sãpiretakiti hĭtemoni? Iara isãpiretai:

³² Apraão, Isaki, Xakoo pakini Teosonekarano nota, itxa Teoso. Ininiã Apraão, Isaki, Xakoo pakini auãkipanika itxana, kotxi auãki inakani Teosonera iua. Ninoa uatxa auãki inakani, kotxi kona ipĭkani Teosoneni Teoso —itxa Xesosi.

Iusaaki kãkitipokoni kenakotari ikara Xesosi sãkire. ³³ Xesosi sãkire ikenakotakasaakina, itsorĭkaãtana, kotxi paimatireri Xesosi apakapapiretakiti satoseoakorimoni.

Teoso Paniãtakiti Apiari Akamini

(Marko 12.28-34)

³⁴ Xesosi iĭkiteritika apakapapiretari satoseo pimainiri, ininiã satoseo ! ipimarauataika. Pariseoakori kenakotari ikara, ininiã apotiitauana. ³⁵ Pariseo, Moisesi sãkire oerekakari, iua nirekamari Xesosi kerokiniri isãkire. Ininiã ipimaãri:

³⁶ —Koerekareri, ĩkiripa Teoso paniãtakiti apiari txataua? Kipa apiaerekata Teoso nireẽkiti akamini? —itxa.

³⁷ Ininiã Xesosi apakapapiretari:

—“Pitiretariko Apiananiri piTeosone, ikinipoko pinireẽkitiã, ikini pãkixinireẽ, ikinipoko pixinikakitiã pakini.”

³⁸ Ikara atoko inakari Teoso merepitipanika paniãtaua akamini. Ia ipaniãtakiti akamini apiari itxaua. ³⁹ Iuaĭkana Teoso paniãtaua. Ia ipaniãtakiti apaka apiari. Merepanika ipaniãtakiti akamini atoko itxa. “Piteka pitiretiniãua atokotxikana, pitiretariko ãti.” ⁴⁰ Iteene atiretiniãri Teoso, iteene atiretiniãri ãti, ininiã akamapitikari apanakini Teoso paniãtakiti, Moisesinimoni isãpiretakiti. Iteene atiretiniãri Teoso, iteene atiretiniãri ãti, ininiã akamapitikari Teoso sãkire sãpiretakani paniãtakiti apaka —Xesosi txari iua.

Teoso Mereẽkiti Tavii Apika Mekaniri

(Marko 12.35-37; Arókasi 20.41-44)

41 Pariseoakori apotiitapanikaua inakasaaki, Xesosi pimaãna ninoa:

42 —Teoso mereëkiti pisãpiretano. Kiripa apika mekaniripa iua? —itxana ninoa.

Ninoa apakapapireta:

—Ari, Taviini apika mekanirira —itxana.

43 Ininiã Xesosi:

—Ikara atoko ininiã, kinirepa Erekaru Matamatakoti kamasãkiretari Tavii: “Teoso mereëkiti niauïte itxaua,” ina sãkiretini? 44 Kotxi Tavii txari:

Apiananiri misãkiretari niauïte: “Nota kikomoni piitopãkiniritika nixipokariko pimokaiakariakori. Nikamariko ninoa pikiti pitakiniãtaã atoko ininiua,” Apiananiri txari niauïte,

itxa Taviini. 45 Ininiã Tavii akiritari Teoso mereëkiti “niauïte.” Ikara atoko ininiã, kiãtokopa itxa Teoso mereëkiti Taviini apika mekaniri ininiãua? —Xesosi txari pariseoakori.

46 Kona imarotarina, ininiã kona kasãkirena ninoa. Ikara eereka kona kãkiti pimarauataika Xesosimoni, kotxi ipïkarina Xesosi imarore.

23

Xoteo Auïteakori Maerekani

(Marko 12.38-40; Arókasi 11.37-54; 20.45-46)

1 Ininiã Xesosi misãkiretana imoianariakori, itomaneri kãkiti iuaã auakani apaka. 2 Ia atoko isãpiretana:

—Kaiõkatsoparerini, pariseoakori pakini, Moisesini sãkire oerekakani itxauana. 3 Ininiãra ikinika kaiõkatsoparerini, pariseoakori pakini paniãtakiti hïkamako, kotxi ninoa sãpiretari Moisesini sãkire Teoso oerekakiti. Ikara erekari. Txamari kona ninoa kamari Moisesini paniãtakiti. Ikara !erekari. Ininiã ninoa kamakiti atoko !hïkamape. Kotxi isãkirena erekari, txamari ikamakitina !erekari. 4 Ninoa kaiõkatsoparerini, pariseoakori pakini, kiki ia atoko inakari ninoa. Ia kiki takari iminani imoianariakori porikiã, txamari iuaka na xatiki nirekari iporikitiniri. Kaiõkatsoparerini, pariseoakori pakini, ikara kiki atoko itxana. Ninoa paniãtakiti iua iminani atoko itxa.

5 —Pariseoakori kamari erekari apanakini atamatini ïkapaninoka, ereka ininina apanakini uãkatini ïkapaninoka. Himarotari kãkiti ieretakarï Teoso sãkire iõkatsopatakori aãkoana xapitikiri ãki. Eereka iaxirikarina iteëtaãna, iuakonotaãna pakini. Ninoa kaiõkatsoparerini, pariseoakori pakini takari aãkoana mitari apanakini atamatini ïkapaninoka. Païtanori itsarãpe imãkana apanakini atamatini ïkapani.

6 Kiinirisaaki ninoa nirekari kãkiti potxitiniãtaã iitopãkinina. Aiko ãki Xoteoakori apotiitiniãtaãua inirekarina kãkiti

potxitiniãtaã iitopãkinina. ⁷ Apokaerekatarina okapiretikona ipaxitikona kienatxi vēxtitikoãtaã. Apokaerekatarina kãkiti akiritinina: “Koerekareri” inikona.

⁸ —Txamari, ãtinani hïte oereëkari txaua, Teoso mereëkitira iua. Koerekareri hiniko ! hãuiritapeko, kotxi himakinikara hïtaritakakaua. ⁹ Kona ïkorapokoriti auakari “niri,” ! hïtxape, kotxi ãtinani aïri auari iaxiti auakari. ¹⁰ Apaka apanakini akiritinini “aãuïte,” ! hãuiritapeko, kotxi ãtinani hïauïte. Teoso mereëkiti itxaua. ¹¹ Auïtetxi pininiua pinirekiniã, apanakini nitiri atoko pitxauako. ¹² Iua “Auïtetxi nitxaua,” inakari, Teoso txïkitakariko nitiritxi itxauako. Iua “Nitiritxi nitxaua,” inakari, Teoso txïkitakariko auïtetxi itxauako.

Xoteo Auïteakori Misiritaãkako
(Marko 12.40; Arókasi 11.37-44, 52; 20.47)

¹³ Iuaïkana Xesosi sãkirauata:

—Erepaniko hïte kaiökatsoparerinii, pariseoakorii pakini. Hïsäkire atxiïti erekari, txamari kona hïkamari hïsäkire iaõka. Kinirão ïroãkari apisapanika aapokotxi tore totakani atoko hïtxa, kotxi hïte iotokakari kãkiti Teoso säkire atão auikini, ininiãkara hïte iotokakari kãkiti ïroini Teoso auïtetxi ininiãtaãua. Hïte kona ïroã. Apaka kona hïte auiritana kinirão ïroãkani. ¹⁴ Erepaniko hïte kaiökatsoparerinii, pariseoakorii pakini. Hïsäkire atxiïti erekari, txamari kona hïkamari hïsäkire iaõka. Hïte mixirikari tikinitakoro aapoko. Himisirienetana. Teosokata hïsäkirauatakasaaki, itori säkiretxi hïkama apanakini, “paimatirena” inini ïkapaninokara. Ikara xika himisiritiko apiatako.

¹⁵ —Erepaniko hïte kaiökatsoparerinii, pariseoakorii pakini. Hïsäkire atxiïti erekari, txamari kona hïkamari hïsäkire iaõka. Hïte sari õtakoxiti. Hïpiriãtari kãuaãri. Imiriï õtakoxiti hïsa, hïsäkire auikakari hinitini ïkapani. Ætinoka hïsäkire auikakari auiniã, iuaritika hïsa iuaxiti. Eereka hõerekari iua ikinipoko himarotakiti. Eereka hïte maerekani xika, iua kiki maerekani apiatako. Isapitika hïtekata maerekani misiritikoãtaã.

¹⁶ —Erepaniko hïte. Mõsiãreni atoko hïtxa, iuaritika hinirekari hõerekiniri Teoso kimapore apanakinimoni. ! Hïposotari. Hïte oerekari apanakini ia hïsäkire: “‘Ia nikamapitikako’ pinakasaaki, Teoso misãkiretiko aikoti pakiriuãkatakasaaki, pimamakaniãri, kona pimisiritaãkako,” itxa hïte säkire. Iuaïkana hïte säkire: “‘Nikamapitikariko,’ pinakasaaki, Teoso misãkiretiko aikoti ãki auakaro oro pakiriuãkatakasaaki, pikamapitikariko pikamaenetakiti. ïkara pimamakakanisaaki, pimisiritaãkako,” itxa hïte säkire.

¹⁷ —Hïte mõsiãreni atoko. Kona kiïkitei hïte. ïkiripa apiari? Orokani? Teoso misãkiretiko aikotikani? Teoso misãkiretiko

aikoti apiari, kotxi oa oro aiko āki aua, ininiā aiko txīkitakaro oro Teoso nakito oniniāua.

¹⁸—Hīte oerekari apanakini ia hīsākire apaka: “Nikamapitkariko’ pinakasaaki, Teosomoni sikakori takikoātaā pakiriuākatakasaaki, pikamaenetakiti pimakamakaniā, kona pimisiritaākako. ‘Nikamapitikako’, pinakasaaki, Teosomoni sikakori takikoātaā nopini takakori pakiriuākatakasaaki, pikamapitkariko pikamaenetakiti. Pimakamakanisaakiri, pimisiritaākako,” itxa hīte sākire.

¹⁹ Hīte mōsiāreni atoko hītxa. !Kiīkitei hīte. Īkiripa apiata? Sikakorikani? Sikakori takikoātaākani? Sikakori takikoātaā apiata, kotxi sikakori inopini takikosaaki, iusaakipeka Teoso nakitipeka. Ininiā sikakori takikoātaā txīkitakari sikakori Teoso nakiti ininiāua. ²⁰ Ininiā pišāpiretakasaakiri Teoso pikamaenetakiti, Teoso sikakori takikoātaā pakiriuākatiniā, iuatxikana iua nopini auakari pakiriuākata. ²¹ Pakiriuākatakasaakiri Teoso misākiretiko aikoti, iua atokotxikana pakiriuākatari Teoso, kotxi iua aiko āki aua. ²² Pakiriuākatakasaakiri Teoso tixine, ininiā iua atokotxikana pakiriuākatari Teoso topākini. Iua atokotxikana pakiriuākatari Teoso, kotxi Teoso topākini nopini iitopāka Teoso.

²³—Erepaniko hīte kaiōkatsoparerinii, pariseoakorii pakini. Hīsākire atxiīti erekari, txamari kona hīkamari hīsākire iaōka. Ipixini hinakiti hīsikari Teosomoni. Tesi hītii auiniāi, hīsikari āti Teosomoni. Tesi txineiro ota auiniāi, hīsikari āto Teosomoni, hītxaāpota. Ikara hīkamakiti erekari. Nipokori koke, oteraā, erva tosi, komīnio, axapitikiri inakari, iuaritika ipixini hīsika Teosomoni. Ikara Teoso paniātakiti hīkamapitika. Txamari, Teoso paniātakiti apiari !hīkama, kotxi !hīkamari atāo apanakinimoni. !Hiamonīkana apanakini. Hīkamaenetakiti !hīkama. Ikinika Teoso paniātakiti hīkamako. ²⁴ Mōsiāreni atoko hītxaua, iuaritika hinirekari hōerekiniri Teoso kimapora apanakinimoni. !Hīposotari. Himakatzakaro xikiri iāriā āki komokakaro, txamari hīxirapoataro kamero, kotxi Teoso paniātakiti poiāori hīkama, txamari ipaniātakiti apiari kona hīkama.

²⁵—Erepaniko hīte kaiōkatsoparerinii, pariseoakorii pakini. Hīsākire atxiīti erekari, txamari kona hīkamari hīsākire iaōka. Hōeretari hīto maparakiri, txamari hākixinireē !erekari. Papotxinanii, patirenanii, paītirii. ²⁶ Hīte pariseoakorii, mōsiāreni atoko hītxa. Merepitipanika himakatzakariko maerekati hākixinire auakari, ininiā hīto erekatxikana. Hākixinire ereka ininiā, hīkamakiti ereka apaka.

²⁷—Erepaniko hīte kaiōkatsoparerinii, pariseoakorii pakini. Hīsākire atxiīti erekari, txamari kona hīkamari hīsākire iaōka. Kai auīte iriko, ipīkari takikoātaā atoko hītxa. Mapara txīta

kasarori minapaãkapeka, ininiã mapara peerekari. Txamari, iriko ãki ipinakari api, arakapoakatakari aua. ²⁸ Iua atokokanera hĩtxa. Kãkiti uãkatali hĩte atão inakarínoka kamakani hininiua, kotxi hinopini ererini hĩtxaua. Txamari, hãkixinire !ereri, kotxi maerekatínoka hĩkama. Hĩsãkire atxiĩti erekari, txamari kona hĩkamari hĩsãkire iaõka —itxa Xesosi sãkire.

Xoteo Auĩteakori Misiritiko
(Arókasi 11.47-51)

²⁹ Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:

—Erepaniko hĩte kaiõkatsoparerinii, pariseoakorii pakini. Hĩsãkire atxiĩti erekari, txamari kona hĩkamari hĩsãkire iaõka. Hĩkamari akauari Teoso sãkire sãpiretakanini ikapani. Peereri akauari hĩkama. Hĩkamari akauari ipĩkani atão inakarínoka kamakani ikapani. Txĩta himinapa akauariã. Aãui hĩtaka iuaãtaã. ³⁰ Hĩtxari: “Kitxakapirĩka aãtokiriakorini okana Teoso sãkire sãpiretakani. Atepitika auaãkamako iusaaki, konimako ate okana ninoa,” hĩtxa. ³¹ Teoso sãkire sãpiretakanini okakani mekaniriakori hĩtxaua hĩte. Kotxi hĩtekara txari: “Aãtokiriakorini okana Teoso sãkire sãpiretakani.” Hĩte maerekati kamakani ninoa atokokana hĩtxa. ³² Hãtokiriakorini mipotorikari Teoso sãkire sãpiretakani okinina. Hĩte xipokapanikanako ãtikaka kaikotakani Teoso sãkire sãpiretakani.

³³ —Imini atoko hĩtxa. Imini anaakori atoko hĩtxa hĩte. Himisiritaãkapitikako maerekani misiritikoãtaã. Himitekini ! auari. ³⁴ Ininiã nisãpiretai hĩte. Niokanatanapanikari hĩtemoni Teoso sãkire sãpiretakani, Teoso iokanapirena imarotakani, koerekarerini pakini niokanata hĩtemoni. Txamari ãtikaka hõka, aamina ipiriãmitakari nopini hĩtokakitana apanakini. Apanakinipekana hĩxirokitata aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. Eereka hãsikatikinitana ninoa ãti sitatxitimoni sikani, eereka ãti sitatxitimoni, eereka ãti sitatxitimoni hĩtxaãponãta ninoa hãsikatikinitini. ³⁵ Ininiã hĩte misiritaãkako ikinika atão inakari kamakani okiko xika. Kitxakapirĩka Apeo inakorini okapeẽka. Atão inakari kamakari iua. Ikinimane okapekoni tikinimoni okapeẽka Sakariani, Parakia ãkiri. Iua Sakariani okapeẽka sikakori takikoãtaã takote Teoso misãkiretiko aikoti ãki. ³⁶ Atãopitikara nisãpiretai hĩte. Kãkiti uatxa auakani apakapariko misirikaretxi ninoa erekarini okapekoni xika — itxa Xesosi sãkire.

Xerosareẽ Xesosi Tiretini
(Arókasi 13.31-35)

³⁷ Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:

—Xerosareẽ auakanii, Xerosareẽ auakanii, hĩte okapekana Teoso sãkire sãpiretakani. Kai soroã hĩkiporonakana ninoa hĩtemoni Teoso iokanatakini. Kaiãokatani ninirekamari

ninĩkatinii, patari oimiakori omĩkita patapi otakini atokokana nitxanakamaiko hĩte. Txamari ! hãuiritano nota nĩkatinii. ³⁸ Ikara atoko inakari xika haãpoko asikaãkako. Teoso ! auaiika hĩtekata. ³⁹ Nisãpiretai. Ia õti hãtamatanano, eereka ! hãtamataikano. “Teoso takari erekari uaimoni ĩkarimoni, Apiananiri posotiireẽ ĩkarimoni,” hinakasaaki, iuasaakinanirako hãtamatanoko nota —itxa Xesosi.

24

Teoso Misãkiretiko Aikoti Irikiko
(Marko 13.1-2; Arókasi 21.5-6)

¹ Teoso misãkiretiko aikoti Xesosi potorikasaakipeka, imoianariakori apoka iuamoni.

—Patamata. Peerepokori aikoniri —itxarina.

² Ininiã Xesosi:

—Ari, hãtamatatari ere aikoniri? Atãopitikara nisãpiretai hĩte. Koniko kai kaikotapani ãti kai nopini. Imakinika kai irikaãkako —itxana.

Misirikaretxi Apokaenetini
(Marko 13.3-13; Arókasi 21.7-19)

³ Iposo atoko Xesosi sari oxiratarimoni, Oriva inakorimoni. Iuaã topãka itxa. Imoianariakori sari iuamoni. Ninoanoka auari iuaãtaã.

—Pisãpiretaua kirisaakiparako aiko Teoso misãkiretiko irikataãkako. Natokopa ininiãparako ate imarotatari pite kaiama kanapirikape pinini? Natokopa ininiãparako aimarotatari itixi xipokini õti kaiamapeka inini õti? —itxarina Xesosi.

⁴ Ininiã Xesosi:

—Erepaniko. ! Hãuiritapena apanakini misirienetini.

⁵ Kotxi apokako kãkiti itomaneri “Teoso mereẽkiti nitxaua nota,” inakani. Ninoa misirienetana itomaneri.

⁶ Hĩkenakopiretariko neenamatzxi ene uaimoni, õtakoxiti apaka. Iuaritika ! hĩpĩkarauatape. Kotxi auapitikako neenamatzxi. Txamari itixi xipokini õti ! apokapanika. ⁷ Ikara inakari apisapanika, ãti uãka neenamauatako ãti uãkakata. Apanakini auĩte inirimanekata neenamauatako apanakini auĩtekata inirimane pakinikata. ãtiãtaã kãkiti inikoriãriko natxi. ãtiãtaã amianari inokanako kãkiti. ãtiãtaã itixi iakeẽkatakako. ⁸ Ikara atoko itxako misirikaretxi potorikini. Sito amarini tsii atoko itxako iuasaaki.

⁹ —Iuasaaki hĩte maĩkaãkako, himisiritiko ĩkapani. Iposo atoko oka hinaãkako. Nisãkire hãuikini xika ikinimane omanataiko hĩte. ¹⁰ Iuasaaki itomaneri ! auikaikari Teoso sãkire. Itakanapapekarina Teoso kimapore. Imĩkapiritakakanako. Omanatakakanako. ¹¹ Apokako kãkiti “Nota Teoso sãkire sãpiretakari nitxaua,” inakari.

Txamari kona atão. Ninoa misirienetanako itomaneri kãkiti. ¹² Kãkiti tiretiko poiãotako, kotxi maerekanitxi iarikako ikini itixitimoni. ¹³ Iuasaaki kãkiti mĩteenekiniãari misirikaretxi, imatakanapakaniãari Teoso sãkire, auapikako ãtipirika Teosokata. ¹⁴ Teoso iokanapirena erekari, Teoso auĩtetxi ininiãua, sãpiretaãkako ikini itixiti auakani, ikini kãkititi imarotiniri ikapani. Ikara inakari auaãka atokoikarako itixi xipokini õti apokako.

Iteene Maerekanitxi Apokini

(Marko 13.14-23; Arókasi 21.20-24)

¹⁵ Xesosi sãpirenauatapanika:

—Hĩte itikariko iteene maerekati kamakari timini aiko Teoso misãkiretiko ãki. Kitxakapirĩka Tanieo inakori, Teoso sãkire sãpiretakari, sãpiretapekari ikara ene. Hĩte ia atatsopatakani, himarotariko ikara. ¹⁶ Ikara atoko inakari hĩtikasaaki hĩte ĩkorapokoriti Xotéia auakani, oxiratarimoni himitekako. ¹⁷ Ikara õti apokasaaki haãpoko nopini hãuiniã, katima hĩtxako himitekini. ! Apakata haãpoko ãki hĩtii himaktxakini. ¹⁸ Kikio hĩparĩkauanãtakasaaki, hãapokomoni ! hĩkanapiripe himãka hãpini ĩkapani. ¹⁹ Ikara õti apokasaaki, kamixironi, kaxitakareroni pakini iteene atatsiitariko. Pasãpaniri ninoa mitekini. ²⁰ Hamanaãriko Teoso katxĩkareri mauakani himitekini õtisaaki. Hamanaãriko tomatiko õtisaaki ikara inakari mauakani ĩkapani. ²¹ Kotxi ikara mitekatxi õtisaaki kãkiti iteene atatsiitariko imisiritiko. Ikara õti apisa kãkiti ! imarotari iteene imisiritiko. Itixi kamikosaakipanika ! auari ikara atoko inakari misirikaretxi. Ikara mitekatxi õti napaãka atoko kãkiti ! imarotaikari iteene imisiritiko. Ikara õti apiatakã kãkiti misiritiko. ²² Teoso poiãotakari iua õti ikinipoko kãkiti mapinakani ĩkapani. Ito õti ininiã, kãkiti ! auaika. Ipoiãotakari iua õti, kotxi itiretana kãkiti imereẽkini.

²³ —Iuasaakiko ãti: “Ia kiki Teoso mereẽkiti aiãtapakiti inakari,” inakasaakii, ! hãuikapiri. ãtipekana: “Ikira Teoso mereẽkiti inakari,” inakasaakii, ! hãuikapiri. ²⁴ Kotxi apokako kãkiti paxirari kamakari, “Teoso mereẽkiti hiãtapakitino nota,” inakari, “Teoso sãkire sãpiretakari nitxaua nota,” inakari. Ninoa kamariko posotĩiretxi kãkiti tsorikitaãtini ĩkapani. Inirekarina kãkiti Teoso mereẽkini imisirienetinina. ²⁵ Hĩkenakota. Nõtãkikai hĩte ikara inakari apokini õti apisa.

²⁶ —Hĩte sãpiretikosaaki: “Hĩkenakota. Teoso mereẽkiti aiãtapakiti ãparaã makipakaniãtaãpekarari,” hinikosaaki, ! hĩsipe iuaã. Hĩsãpiretikosaaki: “Iriko ãkirari iua,” hinikosaaki, kona hãuikapiri. ²⁷ Kotxi nota hĩtari iaxitikiri nikanapiriãkasaaki, ! ikara atokoni nitxa. Mẽkokari atoko itxa nota hĩtari iaxitikiri nikanapiriãkasaaki, kotxi mẽkokari atokatxi pokĩkinimoni imẽkoka, isapitipo atokatxi

ereëkokinimoni, ininiã ikinimane itikariko. Iua atokokana nota hītari iaxitikiri napokini. Ikinimane itikanoko nota.
²⁸ Aãtamatakasaakiri maiori apotiitiniua, aimarotari ipīkari iuaãtaã auini. Iua atokokana nota kanapiriãkasaaki, ikinimane imarotari napokini.

Kākiti Itari Iaxitikiri Kanapiriini
 (Marko 13.24-27; Arókasi 21.25-28)

²⁹ Xesosi sãpirenauatapanika:

—Apikomoni nisãpiretai nikanapiriini pirena. Iua inikoriãkori napaka atoko, atokatxi piãkako. Kasiri kona ponikaikako. Iōriki iaxitikero irikako. Iaxiti iōriki auiniãtaã auakari iakeëkatako. ³⁰ Iuasaaki Teoso takaõtxikare auako iaxiti, nota hītari iaxitikiri kaiamapeka uai nikanapiriini himarotini ĩkapani. Ikara atoko inakasaaki, ikini kãkititi itixi auakani txiapatako, kotxi ninoa atapanoko nota kãkiti itari iaxitikiri katxiãri āki nikatxakaãpotini. Nitapararitika napoãkatako, kotxi ikinimane auite nitxauako iuasaaki. Niotximerekata nikatxakaãpota. ³¹ Okenakotaãkako koitxi mitaro, trōpeta inakoro. Iuasaakipekako niokanatananinitiriakori itixi iaōka kãkiti Teoso mereëkini apotiitakani ĩkapani.

Piko Mina Pirena
 (Marko 13.28-31; Arókasi 21.29-33)

³² Xesosi sãpirenauatapanika:

—Nisãpiretai sãpirenatxi atão inakari oerekiko, piko mina pirena, nikanapiriini apiata himarotini ĩkapani. Pooĩoporipeka onakasaaki, otomorekasaaki, “Kamoĩ apokanapanoka,” hītxa. ³³ Iua atokokana, ikara misirikaretxi mixikanani nisãpiretakiti hītikasaaki, himarotapekariko nota kaiama kanapirikapeka ninini. ³⁴ Ia nisãkire atão. Itixi auakani ! ixipoka ikinipoko nisãpiretakiti mapokakani apisa. ³⁵ Iaxiti xipokapitikako. Īkoraxiti apaka xipokapitikako. Iuaritika nota sãkire lixipoka.

Kãkiti !Imarotari Xesosi Apokini Manapi
 (Marko 13.32-37; Arókasi 17.20-37)

³⁶ Xesosi sãpirenauatapanika:

—Kãkiti ! imarotari ikara õti, nota hītari iaxitikiri nikanapiriini õti. Teoso nitiriakori iaxitikini apaka ! imarotari ikara õti. Nirinanira imarotari. ³⁷ Nota hītari iaxitikiri nikanapiriãkasaaki, kitxakapiriika Noee auakasaaki atoko itxako. ³⁸ Xirataãtxi apisa ikinimane nipokota, iãta itxa. Kiki, sito ĩtaniriuata. Ikara atokokanera itxa Noee maporo āki iereëtini õti. ³⁹ Ikara apisa !imarotarina ipininina tīkane. Mokatanitika xirataãtxi apoka, ikinikana xipoka itxana. Nota

hītari iaxitikiri nikanapiriākasaaki, iua atokokanerako itxa, ininiā iposope hītxako.

40 —Iuasaaki nikanapiriini ōtisaaki, ipi kiki parīkauanāta kikio. Teoso nitiri iaxitikiri anikariko āti, āti kaikota itxako. 41 Ipi sito atarokiri kamakani, āto anikaākako, āto takanapaākako. 42 Ininiā iposope hītxako, kotxi kona himarotari hīauīte kanapiriini ōti. 43 Hīxinikariko. Kaapokori imarotaākamariko kiītiriri apokini ōti, !imakamako. !Auiritamariko kiītiriri anikiniri itii. 44 Kiītiriri apoka kākiti miātapanikinitipanika. Iua atokokanerako nota apokako himarotakinitipanikarako. Ininiā iposope hītxako nota hītari iaxitikiri hiātapini —itxa Xesosi sākire.

Nitiritxi Erekarī, Nitiritxi Maerekati Pakini
(Arókasi 12.41-48)

45 —Ininiā Teoso nitiriakori erekarini hītxauako. Nisāpiretai nitiritxi kimaroreri inakari, kotxi iua kīpitari ipatrāote sākire. Iuakara ipatrāote paniāta, apanakini initiriakori inīkatini īkapani. Isikakienatana ipatrāote nitiriakori, nipokori sikiko manapi. 46 Iua initiri poxokoniuata ipatrāote paniātakiti iaōka ikaminiā, ipatrāote apokasaaki iposope itxa. 47 Atāopitikara nitxai hīte. Iua patrāo paniātarike iua initiri ikinika inakiti inīkatini īkapani. 48 Nitiritxi maerekatipekana xinikari: “!Katimari ikanapiriā nipatrāote,” itxa. 49 Ininiā apanakini nitiritxi ixiroka. Inipokota, iāta poātakanikata. 50 Ininiā ipatrāote kanapiriāko imiātapanikinitipanika. Ikanapiriāko initiri mimarotakinitipanika. 51 Ininiā ipatrāote xirokitatariko aāpitsaā. Iposo atoko imisiritaākako maerekanikata, “Erekapitikaue ate,” inakanikata. Iuaā kākiti txiapata, akatsatsiriūtaue ātipirika. Ininiā ikara nitiritxi maerekati atoko kona hītxape —itxa Xesosi sākire.

25

Tesi Ātokoroakoro Pirena

¹ Xesosi sāpirenauatapanika:

—Ia nisāpirena oerekai Teoso auītetxi ininiāua. Tesi ātokoroakoro kosekari tirikapi. Isana kimaporiā. Iātaparina ipatrāotena. Iua inapanikako kiinirimoni ītanorouatini īkapani. ² Sīko ātokoro kiīkiterini, sīko miīkiteni. ³ Miīkiteni anikari tirikapi koana, txamari ! anikarina tirikapiā. ⁴ Kiīkiterini anikari tirikapi koana. Apaka anikarina tirikapiā. ⁵ Ipatrāotena !katimari apokini. Ininiā itaponoka ininiāna, imakanātana.

⁶ —Apanīkanōka ikenakotarina: “Apokanapanoka. Hīsapoka. Hāpiākatari.”

7 —Ininiã ätokoroakoro ökitikaua, tirikapi iopotokaka, sa itxana. 8 Ninoa müikiteni amanaãri kiikiterini tirikapiãte, kotxi müikiteni tirikapite oakaarita.

9 —Kiikiterini apakapapiretana: “Kona. Tirikapiã ate nakiti lapakata hïte ïkapani. Ate ïkapaninokara apakata. Hïsa tirikapiã vëtxitakarimoni. Hiamotariko.”

10 —Ininiã ninoa müikiteni sari tirikapiã iamotinina. Ninoa sikasaaki, ipatrãotena apoka. Ätokoroakoro iposope inakani ïroã iuakata aapokotxi äki ïtanorouatakari kiiniritiã. Itore to-taãka.

11 —Eereka ätokoroakoro tirikapiã amotakani kanapiriã. Ninoa akirita: “Patrão, patrão, pimatakakinoua itore aïroini ïkapani,” itxana.

12 —Ipatrãotena apakapapireta: “Hïsipeka. Atão nisãpiretai. ! Nimarotai hïte.”

13 Xesosi säkirauata:

—Erepaniko. Iposope hïtxako, kotxi ! himarotari nota hïtari iaxitikiri kanapiriïni öti. ! Himarotari amonikitaauako napokini —itxa Xesosi.

Ipi Äti Pakini Nitiritxiakori

(Arökasi 19.11-27)

14 Xesosi säpirenauatapanika:

—Nikanapiriïni ia atoko itxapaniko. Kiki aiamatapeka ötakoxiti äti itixitimoni isini ïkapani. Ininiã akiritari initiriakori. “Hinïkatariko ikini nitii,” itxana. 15 Isikari initiri apia imaroretakari txineiro ota sïko mio. Äti initiri isika txineiro ota ipi mio. Äti initiri poiãoka imarotakari ätika mio txineiro ota isikari iua. Eereka sipe itxa.

16 —Sïko mio apakapakari amotari tiitxi, eereka vëtxita itxari. Ikara atoko ininiã apakaparo txineiro ota tesi mio.

17 Iua ipi äti mio apakapakari iua atokokana itxa. Iua apakaparo ipi ipi pakini mio txineiro ota. 18 Iua ätika mio txineiro ota apakapakari, ikisakari kipatxi, taka itxaro txineiro iua aariko äki. Ikatáro ipatrãote txineirote.

19 —Eereka okananixiti inaka atoko ipatrãotena kanapiriã. Akiritana: “Kiätokopa hïtxataro nitxineirote?” itxana. 20 Iua sïko mio apakapakari minari tesi mio. Iua säpiretari ipatrãote: “Patrão, pite sikano sïko mio txineiro ota. Patamata. Napakapari apikomoni sïko mio txineiro ota pite ïkapani,” itxa.

21 —Ipatrãote apakapapiretari: “Erekapitikai pite. Erekarini nitiritxi pitxaua. Erekarini pinïkatiniro nitxineirote. Erekapitikari pinïkatiniro poiãoka nisikini. Ininiã nauiritaiko itomaneri pinïkatini. Ininiã pipoxokoniuatako notakata,” itxa.

22 —Iua ipi mio ota apakapakari apoka. Iminaro ipi ipi pakini mio. Isãpiretari ipatrãote: “Patrão, pite sikano ipi mio

txineiro ota. Patamata. Apikomoni nota apakaparo ipi mio txineiro ota pite ĩkapani,” itxa.

²³ —“Erekapitikai pite. Erekarı nitiritxi pitxaua. Erekapitikari nitxineirote pinĩkatini. Erekarı poiãoka pinĩkatini. Ininiã itomane nitakanapako pinĩkatini ĩkapani. Ininiã pipoxokoniuatato notakata,” itxa.

²⁴ —Eereka iua ãtika mio txineiro ota apakapakari apoka. Iua sãpiretari ipatrãote: “Patrão, nımarotai pite. Pataparaxınirei pite. Pite amotari pikiena, kotxi kona pite takarauata. Pite apari pikiena pimaparĩkauatakaniãtaã. ²⁵ Nipĩkarauatiniã, nikipataro pitxineirote kipatxi ãki. Patamata. Oia pitxineirote,” itxa.

²⁶ —“Nitiritxi maerekati iareri pitxaua pite. Pımarotari nıamotiniri nikiena, kotxi !nitakarauata. Pımarotari nota apari nikiena nımaparĩkauatakaniãtaã. ²⁷ Ikara atoko ininiã, pımanırekakaniãri piparĩkauatini, kinırepa kona pisıkatari nitxineirote pãkomoni? Pisikaãkamaroko, napakapamaroko apikomoni nitxineirote nıkanapiriãkasaaki,” itxa.

²⁸ Ininiã ãti ipaniãta:

—“Pımakatxakariko iua mio ãtika mio auakiti. Tesi mio txineiro ota auakitimoni pisika. ²⁹ Kotxi apikomoni isiãkako iua itomaneri auakiti, ininiã apiata auınariko iua. Iua poiãoka auakiti, inakito mixırıkaãkako. ³⁰ Ia nınitiri iareri hõka mapara piãkatximoni. Iuaã kãkiti txıapata. Akerakitatsıriũta itsiũ xika.”

Ikinımane Apotiãtaãkako Xesosi Apısaatoõ

³¹ Apikomoni Xesosi sãpirenauata:

—Nota hĩtari iaxıtikiri nıkanapiriãkasaaki auĩtetxi nınakasaakiua, ikinıka Teoso nitiriakorıkata, niıtopãkako auĩtetxi itopanere nopini. Peerekari iusaaki. Ikinımane paxıtanoko nota. ³² İkını uãkati kãkiti apotiãtaãkako nota apısaatoõ. Iusaaki nıkaiarıkıtatanako nınoa. Soti auĩte, kapra pakini pıratakarı ipıraakori koketakaniua ikaiarıkıtatini atokokanera, nota hĩtari iaxıtikiri kaiarıkıtatana ikinımane kãkiti. ³³ Pırıãtxi pıratakarı takıniri soti auĩte ikikomoni, itakıniri kapra ısanaremoni, iua atokokanera nota hĩtari iaxıtikiri takari kãkiti erekarini nıkikomoni. Kãkiti maerekani nitaka nısanaremoni.

³⁴ —Eereka nota kãkiti auĩte txanako nınoa kãkiti erekarini nıkikomoni auakani: “Niri sikari erekarı hĩtemoni. Hına. Hıĩroã auĩtetxi nınınıãtaãua. Ia auĩtetxi nınınıãtaãua maıamatapeẽkaika hıte ĩkapani itixi kamıkosaakıpeka. ³⁵ Mıtxıpeka nınatxıtakasaaki, hıte sikakıenatapekano nota. Nıposonatakasaaki, ãparaã hısikapekano. ãti itıxıti nıksaaki, hıte apakapapekano nota. ³⁶ Nımamãkanısaaki, mãkatxi hısikapekano. Nımanatakasaaki, hınıkatapekano. Kateia ãki

nauakasaaki, himotikaētapekano. Ininiã hĩiroã,” nota kãkiti auĩte txanako kãkiti erekarini.

³⁷—Ininiã kãkiti atão inakari kamakani apakapapiretariko: “Apiananiri, kirisaakipa pinatxitakasaaki, asikakienatai? Kirisaakipa piposonatakasaaki, ãparaã asikai? ³⁸ Kirisaakipa ãti itixiti pĩkasaaki, aãpakapai? Kirisaakipa pimamãkanisaaki, mãkatxi asikai? ³⁹ Kirisaakipa pamianatakasaaki, anĩkatai? Kirisaakipa kateia ãki pauakasaaki, amotikaētai?” itxanonako nota.

⁴⁰ —Ininiã nota kãkiti auĩte apakapapiretanako: “Atãopitikara nitxai hĩte. Kãkiti poiãori, nisãkire auĩãkari, hĩtiretiniã, iusaaki nota hĩtiretini atokokana hĩtiretari,” nitxanako ninoa.

⁴¹ —Iusaaki nitxanako nisanaremoni auakani: “Hĩsipeka. Teoso misiritaiko hĩte, kotxi ! hĩkĩpitari iua sãkire. Hĩsipeka arikatxi maxipokatimoni. Teoso kamari iua arikatxi, Satanasi misiritikoãtaã tĩkane, Satanasi nitiriakori misiritikoãtaã tĩkane. Hĩsipeka iuamoni. ⁴² Kotxi ninatxitakasaaki nipokori ! hĩsikano. Niposonatakasaaki, ãparaã ! hĩsikano. ⁴³ ãti itixiti nĩkasaaki, !hinirekano haãpoko napokini. Nimamãkanisaaki, kona mãkatxi ! hĩsikano. Namianatakasaaki, !hinĩkatano. Kateia ãki nauakasaaki, ! himotikaētano,” itxanako kãkiti maerekani.

⁴⁴ —Ininiã ninoa apakapapiretariko: “Apiananiri, pinatxitakasaaki, piposonatakasaaki, pamianatakasaaki, pimamãkanisaaki, kateia ãki pauakasaaki, ãti itixiti pĩkasaaki, kirisaakipa ate !apakapai?” maerekani txanoko nota.

⁴⁵ —Ininiã nota kãkiti auĩte apakapapiretanako ninoa: “Atãopitikara nitxai hĩte. Himanirekakanisaakiri hĩtiretiniri kãkiti poiãori nisãkire auĩãkari, iusaaki ! hinirekari nota hĩtiretini,” nitxanako ninoa.

⁴⁶—Ininiã Teoso iokanatanako ninoa maerekani kamakani misiritikoãtaã. Iuaãtaã ninoa misiritaãkapikako. Imisiritikona kona xipokaikako. Kãkiti atão inakarínoka kamakani auap-ininiika imaxipopekaniika Teosokata —itxa Xesosi.

26

Xesosi Okaenetiko Pirena

(Marko 14.1-2; Arókasi 22.1-2; Xoão 11.45-57)

¹ Ikara inakari isãpiretaka atoko, Xesosi misãkiretana imoianariakori:

² —Hĩte imarotari ipi õti napaka atoko aua Páskoa inakori kiiniriti. Iua kiiniriti auakasaaki nota hĩtari iaxitikiri nisikaãkako nimokaiakariakorimoni. Aamina ĩpiriãmitakari nopini nitakaãkako. Iua atoko ipina nitxako —Xesosi txana imoianariakori.

³ Iuasaaki sasetotxi auñteakori, kaiõkatsopareriakori, kiomãtxiakori pakini apotiitaua. Sasetotxi auñte apiatakari Kaipasi inakori aapoko ãki apotiitauana. ⁴ Imapapiretarina Xesosi imañkinina ïkapani. Inirekarina Xesosi imañkinina apanakini mimarotakinitika. Imisãkiretakakana Xesosi okinina ïkapani.

⁵ —Kiinirisaaki !amaïkapaniri. Amaïkiniãri, apanakini kãkiti naiatamaua ate —itzakakana.

Sito Kamariãro Mïkaro
(Marko 14.3-9; Xoão 12.1-8)

⁶ Xesosi auanãta aapokotxi Petãnia inakoriãtaã. Isari Simão inakori aapokomoni. Iua Simão mitxi amianatakari, maere matati. Eereka erekapekari. ⁷ Simão aapoko Xesosi auakasaaki, sito apoka iuamoni. Ominari kopitipaki kai kamakori, kai arapãstiro inakori. Kopitipaki xãpoka kamariãro. Oa pakaronero. Xesosi nipokonãtakasaaki, oa sito kitakaro kamariãro ikiiã.

⁸ Imoianariakori itikari Xesosi kiiã okitakiniro, ininiã ninoa naiataua:

—Kinirepa oa ioanatataro kamariãro? ⁹ Kinirepa kona ovẽtxitataro? Ovẽtxitaãkamaroko oãpakapamaroko txineiro ito, matxineirotenimonikari osikini ïkapani —itzakakana.

¹⁰ Xesosi imarotari ninoa ikara atoko ininina.

—Kinirepa homanatatataro oia sito? Erekari okaminano notamoni. ¹¹ Auapikanako matxineiroteni hïtekata. Kona nota auapani hïtekata. ¹² Oia kitakaro kamariãro nikiiã, nota iposope ninini nikatiko apisa. ¹³ Atão nisãpiretai hïte. Teoso iokanapirena erekari sãpiretikoãtaã ikini itixiti, isãpiretaãkako apaka oia sito kitakiniro kamariãro nikiiã, ininiã kãkiti ikini itixiti auakani xinikapikaro oa —Xesosi txana ninoa.

Xotasi Sari Sasetotxi Auñteakorimoni
(Marko 14.10-11; Arókasi 22.3-6)

¹⁴ Eereka Xesosi moianari Xotasi Isikariotxi inakori sari sasetotxi auñteakorimoni.

¹⁵ —Xesosi nisikiniãi hïtemoni, kiripa hïte sikano nota? —itxana ninoa.

Ininiã ninoa:

—Asikaiko trïta txineiro ota pirata kamakoro —itxana ninoa.

Ininiã iïkitxitarina. ¹⁶ Eereka Xotasi iãtapari Xesosi poiãonoka kãkitikata auakasaaki, imïkapiritiniri ïkapani.

Pãskoia Kiiniriti Kamiko
(Marko 14.12-21; Arókasi 22.7-13)

¹⁷ Pão miãtiãkati nikiko kiiniriti potorikini õti, Xesosi moianariakori apoka iuamoni.

—Namonipa ate maiamatari Pãskoia kiiniriti pite ïkapani? —itxarina iua.

18 —Hīsa sitatximoni. Nisāpiretakiti iaōka hinitari kiki. Hāpokasaakiri, hītchariko iua: “Koerekareri txai, ipinini tīkane kaiamapeka. Ikamariko kiiniri Páskoa inakori pite aapoko imoianariakorikata,” hīt xako.

19 Ininiā imoianariakori kamari Xesosi paniātakiti iaōka. Imaiamatari ikinika kiiniri ĩkapani.

20 ĩkanōkapeka inakasaaki, Xesosi imoianariakorikata topāka inipokotinina ĩkapani. 21 Inipokotakasaakina, Xesosi txāna:

—Atāo nisāpiretai hīte. Ātika hīte sauaki mīkapiritanoko nota.

22 Ininiā imoianariakori tsorīkaāta. Iteene imatinaniu-atana. Āti pimaāri:

—Apiananiri, atauako notakani?

Iua atokokana ātipekana:

—Apiananiri, atauako notakani?

Ikara atoko itxanātana ikinikana, ipimaaāpotinirina Xesosi.

23 Ininiā Xesosi apakapapiretana:

—Ia tiitxiā notakata nikakari mīkapiritanoko. 24 Nota hītari iaxitikiri okaākako. Teoso sākire iōkatsopatakori sāpiretapekari nipinini tīkane. Nota hītari iaxitikiri mīkapiritakari iteene misiritaākako. Erekarariko maponaniākatika inaākamako.

25 Ininiā Xotasi kamīkapirireri misākiretari Xesosi:

—Koerekareri, atauako notakani?

Xesosi apakapapiretari:

—Ari, pitepitikara.

Xesosi ĩto, Iarēka Pakini

(Marko 14.22-26; Arókasi 22.14-23; 1 Korīto 11.23-25)

26 Inipokonātakasaakina, Xesosi kosekari komiri. Imisākiretari Teoso:

—Erekapitikari ia komiri pisikakiti atemoni —itxa.

Eereka imaxinīkitari, sika itxari imoianariakorimoni.

—Apakapa, nika hīt xako. Ia niīto —itxana.

27 Eereka ikosekari iākoanatxi iāriā auini. Imisākiretari Teoso:

—Erekapitikari ia iāriā pisikakiti atemoni —itxa.

Eereka sika itxari iākoanatxi ninoamoni:

—Hīkinika hiātariko. 28 Ia niarēka xiketakari makatx-akariko kaiāopokori kākiti maerekani. Teoso sāpiretapekari kākiti ikamaenetakiti amaneri kākiti ĩkapani. Ia niarēka oerekari kākiti, Teoso kamapekari ikamaenetakiti. 29 Atāo nisāpiretai. !Niātaikaroko ovapeē, Teoso auītetxi ininiātaāua nimapokakanisaaki. Iuaā napokasaaki niātari. Amaneri iāriāti niātako hītekata —itxana imoianariakori.

30 Xipoka atoko ixikaretarina xikari Teoso ĩkapani. Eereka isana oxiratarimoni Oriva inakorimoni.

*Xesosi Sāpiretari Petro Kipatiniri Iua**(Marko 14.27-31; Arókasi 22.31-34; Xoõo 13.36-38)*³¹ Iuaã Xesosi misākiretana imoianariakori:

—Ia ìkanõkati hīkinika hīte takanapanoko nota, kotxi Teoso sākire iõkatsopatakori sāpiretapekari ikara atoko inakari. Itxari: Nokariko soti auīte piratakari, ininiã ikinika ipiraakori iarikitatako,

itxa Teoso sākire iõkatsopatakori. ³² Ininiã eereka nota nipinaãka atoko, iuaĩkana nõkitikaãkaua atoko, nisako hīte apisa Kariréiamoni —itxa.

³³ Ininiã Petro apakapapiretari:

—Nota ! nitakanapai pite. Atxiīti ikinimane takanapai, iuaritika kona nota takanapai —itxa.

³⁴ Ininiã Xesosi:

—Atão nisāpiretai. Ia ìkanõkati patari sākirauatini apisapanikako, “!Nimarotari iua,” pitxanoko ipi āti pakinikata.

³⁵ Ininiã Petro:

—Ikara atoko ! nitxapanii pite. Nikipatinii apisapanikamako, nipinamako.

Ikiniã Xesosi moianariakori ikara atoko itxana.

*Xesosi Misākiretiniri Teoso Xetsémani Inakoriãtaã**(Marko 14.32-42; Arókasi 22.39-46)*

³⁶ Eereka Xesosi sari imoianariakorikata Xetsémani inakoriãtaã. Xesosi:

—Uai hīitopāka. Ikiraã nisako Teoso nimisākiretini ìkapani —itxa Xesosi.

³⁷ Anikari Petro, Sepeteo anaakori ipi pakini iuakata isinina.

Iuaã Xesosi tsoriãkaãnãta, imaromaxiretari.

³⁸ Imisākiretana ninoa:

—Nixinire imaromaxiretari. Iteene nimaxire, ininiã okaaritano. Uai hīkaikota. Araõkire hītxako —itxana ninoa.

³⁹ Apikomoni isa, pamaka itxa, misākireta itxari Teoso:

—Niri, atauako apakata pimakatxakiniri nimisiritiko akamoni ìkari? Kona ninirekari natatsiirauatini. Iuaritika pite nirekiniãri, ininiã nota apaka nirekari —itxari Teoso.

⁴⁰ Iuasaaki ikanapiriã ipi āti imoianariakori auiniãtaã. Ninoa imakanãta:

—Petro, atauako kona hīte mīteenekari hītikapokotini āto oaranoka? ⁴¹ Erepaniko. Hinirekasaakiri maerekati hīkamini, !hīkamapiri. Araõkire hītxako. Himisākiretariko Teoso, ininiã ! hīkamari maerekati. Kākiti xinire atxiīti !inirekari maerekati ikamini. Txamari kākiti ìto tapara poiãoka, ininiã ikamari maerekati. Ininiã erepaniko —Xesosi txari Petro.

⁴² Iuaĩkana isa apikomoni Teoso imisākiretini ìkapani:

—Niri, pinirekiniãri natatsiitiniri nimisiritiko akamoni ìkari, ininiã nikamapitikariko pinirekakiti —itxari Teoso.

⁴³ Iuaĩkana ikanapiriã imoianariakorimoni.

Imakanãtapanikana. Itaponoka itxana. Kona iposotarina

ikoatinina. ⁴⁴ Iuaĩkana Xesosi takanapana, iuaĩkana ikanapiriã iuaãtaãkana. Iuaĩkana misãkireta itxari Teoso. Mĩtxi atokokana itxa isãkire.

⁴⁵ Iuaĩkana ikanapiriã imoianariakorimoni:

—Himakanãtapanika? Hĩtomanãtapanika? Nisikiko manapi apopeka. Nota hĩtari iaxitikiri nimĩkapiritaãka maerekani-moni nisikiko, inireẽkitina ikaminina ĩkapani. ⁴⁶ Hõkitikaua. Masipeka. Hãtapa. Ikiraã ina nota mĩkapiritakari —itxana ninoa.

Xesosi Maĩkiko Pirena

(Marko 14.43-50; Arókasi 22.47-53; Xoão 18.1-11)

⁴⁷ Xesosi sãkirauanãtapanika inakasaaki, Xotasi, Xesosi mitxi moianari, apoka. Iuakata ina itomaneri kãkiti, saasara mĩkani, piriri mĩkani pakini. Sasetotxi auĩteakori, kiomãtxiakori pakini iokanatana ninoa. ⁴⁸ Iua Xotasi kamĩkapirireri sãpiretapekana ninoa:

—Iuapitipanikarako napitxokapaniko. Himaĩkariko iua napitxokakiti.

⁴⁹ Xotasi apoka. Xesosimonipitipo isa.

—Ereẽkai koerekareri.

Eereka apitxoka itxari. ⁵⁰ Ininiã Xesosi txari Xotasi:

—Nitiretakiti, pikamariko pinirekakiti. Nauiritai —itxari.

Iuasaakipeka Xotasikata sikani sakata Xesosimoni, maĩka itxarina. ⁵¹ ãti Xesosi moianari kosekaro saasara. Isuaãkatari sasetotxi auĩte apiatakari nitiri. Itsotakakĩpitatari.

⁵² Ininiã Xesosi txari:

—Pitaka saasara mitxi oãuiniãtaã. !Pineenamauatape. Ikeekotxi himaĩkiniã, ãti õti hĩpinako ikeekotxi xika. ⁵³ !Pimarotari niposotiire. Nota nirekiniãri, nakiritari niri moianatinino nota. Nakiritiniãri, iuasaakipeka iua iokanatariko seĩ mio initiriakori nota imakatzakinina ĩkapani. ⁵⁴ Kona nakiritari niri, kotxi Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretapekari nimaĩkiko tĩkane ia atoko inakari.

⁵⁵ Iuasaaki Xesosi misãkiretana iuamoni ĩkani:

—Kinirepa himinari saasara, piriri pakini himaĩkinino ĩkapani? !Kĩtirino nota. !Kikeekono nota. Ikiniõtika niitopãka Teoso misãkiretiko aikoti ãki noekinini hĩte. Iuasaaki kona himaĩkano. ⁵⁶ Ia atoko himaĩkano, kotxi kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani iõkatsopatapekari ia atoko himaĩkinino. Ininiã Teoso sãkire iõkatsopatakori iaõka uatxa apokapeka —itxa Xesosi. Iuasaakipeka Xesosi moianariakori asikari iua, miteka itxana.

Xesosi Xoteo Auĩteakori Apisatoõ

(Marko 14.53-65; Arókasi 22.66-71; Xoão 18.12-14, 19-24)

57 Ninoa Xesosi maĩkakani anikari Xesosi Kaipasi aapokomoni. Iua Kaipasi sasetotxi auĩte apiatakari itxaua. Iuaãtaã kaiõkatsopareriakori, kiomãtxiakori pakini apotiitapekaua iuasaaki. 58 Ninoa anikasaakiri Xesosi, Petro sari Xesosi tikini. Ikira atoko auããponãta. Sasetotxi auĩte apiatakari aapoko takote isa. Iĩroã pirikere ãki. Iitopãka Kaipasi nitiriakorikata. Kiatokopa inaãkapani Xesosi, ininiãra isa Xesosi tikini imarotini ĩkapani.

59 Kaipasi aapoko ãki Sasetotxi auĩteakori, kiomãtxiakori, ikinika Xoteo auĩteakori pakini nitana kãkiti aãpirena kamakani Xesosi okinina ĩkapani. 60 Itori kãkiti sãpiretari aãpirena Xesosi ikamapiretinina. Txamari ixika !auari Xesosi okinina ĩkapani.

Eereka apokana ipi aãpirena kamakani. 61 Ninoa txari:

—Ia kiki txari: “Nota posotari aiko Teoso misãkiretiko nirikini. Ipi ãti õtisaaki niposotari iuaĩkana nõkitikiniri,” itxa isãkire.

Kona atão ninoa sãkire. 62 Sasetotxi auĩte apiatakari õkitikaua.

—Kona papakapapiretari pitemoni apoĩrauatakani? Atãokani piposotari ĩkara atoko pikamini? —itxari Xesosi.

63 Xesosi ! kasãkireri. Ininiã sasetotxi auĩte apiatakari iuaĩkana misãkiretari Xesosi:

—Uatxa nipimaãi Teoso mipĩkati apisatoõ. Atãonani pisãpiretaua. Pite, Teoso mereẽkiti pitxataua? Teoso ãkirikai pite? —itxari Xesosi, kotxi inirekari Xesosi kerokiniri isãkire.

64 —Ari, iuapitikarano. Nisãpiretaiko hĩte hĩkinika. Hãtamatariko kãkiti itari iaxitikiri topãkini Kaposotiireri kikomoni. Hãtapariko kãkiti itari iaxitikiri uai apokaãpotini katxiãri ãki —Xesosi txana ninoa.

65 Sasetotxi auĩte apiatakari kenakotari ikara Xesosi sãkire. Iuasaakipeka iua matsorãkari imãka, kotxi kona xatiki ipotxitari Xesosi sãkire.

—Maerekati isãkire: “Teoso ãkirirano,” itxa. !Anirekaikari apanakini kamapiretiniri Xesosi. Uatxaika hĩkenakotapekari isãkire maerekati. 66 Kiãtokopa atxatari Xesosi? —itxana ninoa.

—Ixika auapeka ipinini ĩkapani ininiã uatxa okaãkapitikako —ninoa txari iua.

67 Eereka ikiisokatoõtarina. Iãsokarina. Apanakini aritoõtari Xesosi.

68 —Pite Teoso mereẽkiti pininiãua, pisãpiretaua, kipa aritai? —itxarina iua.

Inapetarina.

Petro Kipatari Xesosi Imarotini

(Marko 14.66-72; Arókasi 22.54-62; Xoão 18.15-18, 25-27)

⁶⁹ Iuasaaki Petro topākanāta mapara pirikeri āki. Ātokoro Kaipasi nitero sari iuamoni.

—Pite Xesosi Kariréiakiri moianaripitikarai —otxari iua.

⁷⁰ Txamari iua kipatari ikinimane apisatoō.

—!Nimarotari ikara atoko pinanātakiti.

⁷¹ Ininiā isa pirikeri ĩroānakikomoni. Iuaā āto ātokoropekana Kaipasi nitero atamatari iua. Ininiā osāpiretana kākiti iuaā auakani:

—Xesosi Nasareekiri moianaripitikara ikira —otxa.

⁷² Iuaīkana ikipatari:

—Teoso imarotari iua kiki nimimarotakani —itxa.

⁷³ Eereka paītiki atoko kikiākini iuaā auakani sari Petromoni:

—Pite atāōpitika iua moianaripitikarai, kotxi pisākire ipinimoni. Kākiti Kariréiakiri sākire atokokana, Xesosi sākire atokokana pitxa pite sākire —ninoa txari Petro.

⁷⁴ Ininiā Petro apakapapiretana:

—Atāo nisākire minakaniāua Teoso misiritanoko. Nisākire atāōpitika. !Nimarotari iua kiki —itxama.

Iuasaakipeka patari sākirauata. ⁷⁵ Ikara ikenakotakasaaki, Petro xinikari Xesosi sākire, kotxi mitxipe Xesosi txari iua: “Patari sākirauatini apisapanikako, ipi āti pakinikata, ‘!Nimarotari iua,’ pitxanoko.” Ininiā Petro sipeka. Itxiapakata.

27

Xesosi Pirato Apisatoō

(*Marko 15.1; Arókasi 23.1-2; Xoāo 18.28-32*)

¹ Katimatiniŋkata sasetotxi auīteakori, kiomātxiakori pakini apotiitaua. Imisākiretakakana:

—Kiātokopa atxtatari Xesosi aōkini? —itxana.

² Eereka iaxirikākitakarina Xesosi, anika itxarina Homano auīte Pōsio Pirato inakorimoni, sikanapa itxarina.

Xotasi Ipinini

(*Ātosi 1.15-19*)

³ Xotasi, Xesosi mīkapiritakari, kenakoenetakasaakiri Xesosi ipinini tīkane, maerekaxiniretinoka itxa, kotxi iuaka sikari Xesosi imokaiakariakorimoni okiko tīkane. Iuaīkana isipikaro trīta txineiro ota pirata kamakoro sasetotxi auīteakori, kiomātxiakori pakinimoni.

⁴ —Nota kamari maerekati. Nimīkapiritari Xesosi. Ixika ! auari iua ipinini ĩkapani —itxana ninoa.

Ininiā ninoa:

—Pite kamakiti xikakara. Pitekara sikaua ate Xesosi.

⁵ Ininiā Xotasi okaro txineiro ota Teoso misākiretiko aikoti āki, eereka isipe ātiātaā. Iuaātaā iuaka iaxirikanokitapeua, aamina poriā iaxirikaua, arōka, ipīpe itxa.

⁶ Teoso misākiretiko aikoti āki sasetotxi auñteakori kosekaro oa txineiro.

—Oia txineiro kiki okiko ĩki. Ia xika ate ! auiritaāka aāpotiitniro oia txineiro āto txineirotikata Teoso misākiretiko aikotiākeru. ⁷ Kiātokopa atxataro oia txineiro? —itxakakana.

Eereka ninoa imarotape. Iamotarina kikio, tiitxi kamakari kikiote, Xoteo minakaniua ikatiko tĳkane. ⁸ Oa txineiro kiki okiko ĩki xika, Xesosi okiko ĩki xika, iua akauari takauākataāka “Arēkatxi Akauariti” inaāka. Uatxa akiritaākapanika iuaātaā “Arēkatxi Akauariti.” ⁹ Iua atoko ininiā, kitxakapirĳka Teoso sākire sāpiretakari Xeremia inakori atāo txari:

Isaeo auakani ĩkitxitari trĳta ota pirata kamakoro Teoso mereēkiti okiko ĩkapani.

¹⁰ Eereka isikarona oa txineiro ota tiitxi kamakarimoni, ikikiote iamotinina ĩkapani, kotxi Teoso nirekari ia atoko ikaminina,

itxa Xeremia kitxakapirĳka. Ininiā Xeremia sākire iaōka apopeka iuasaaki.

Xesosi Pirato Apisatoō

(*Marko 15.1-5; Arókasi 23.1-5; Xoāo 18.28-38*)

¹¹ Iuasaaki Xesosi tima Homano auñte Pirato inakori apisatoō. Pirato pimaāri Xesosi:

—Pitekani Xoteoakori auñte txataua?

—Ari, iuapitikarano —itxari.

¹² Eereka sasetotxi auñteakori, kiomātxiakori pakini apoĳtari Xesosi. !Kasākireri Xesosi iuasaaki. ¹³ Ininiā Pirato txari:

—Atauako kona pikenakotatari apoĳtiniina?

¹⁴ Xesosi !kasākireri, ininiā Pirato tsorĳkaāta. Ākixinireē iua:

—Kininiāpa !kasākireri?

Xesosi Okiko Nirekiko

(*Marko 15.6-15; Arókasi 23.13-25; Xoāo 18.38-19.16*)

¹⁵ Ikini kiiniriti Páskoa inakori, Homano auñte sikakari ātika kateia āki auakari kākiti nirekakiti. ¹⁶ Iuasaaki aua kateia āki auakari Pahapasi inakori. Ikinimane imarotari iua.

¹⁷ Itomaneri kākiti apotiitakasaakiaua, Pirato pimaāna ninoa:

—Īkiripa kateia āki auakari hinireka nisikakini? Paha-pasikani? Xesosi Teoso mereēkiti inakorikani? —itxana ninoa.

¹⁸ Pirato imarotari Xesosi isikinina iuamoni ixikotinirina xika.

¹⁹ Iuasaaki Pirato topākanāta kākiti misiritiko isāpiretini pakita āki. Iuasaaki ĩtanoro iokanapireta iuamoni.

—Maerekati !pikamape iua kikimoni, kotxi ixika ! auari pokiniri. Erekaru iua. Minipani nitaponetari iua kiki, ininiā maerekaxiniretinoka nitxa —otxari.

²⁰ Mapara sasetotxi auñteakori, kiomātxiakori pakini misākiretana kākiti iuaātaā apotiitakaniua:

—Piratomoni hĩtxako: “Pisikakariko Pahapasi. Pokākitakariko Xesosi,” hĩtxariko —itxana kākiti.

Ininiā ninoa auikari isākirena. ²¹ Eereka Pirato pimaāna kākiti iuaā apotiitakaniua:

—Īkiripa kateia āki auakari hinireka nisikakini?

Ininiā ninoa akirikata:

—Pahapasira.

²² —Kiātokopa nitxtari Xesosi, Teoso mereēkiti inakorima? —itxa Pirato.

Ikinikana apakapapiretana:

—Aamina ĩpiriāmitakari nopini pitokakitariko.

²³ Ininiā Pirato:

—Kixikapa? Maerekati likama —itxa.

Iuasaakipeka ninoa iteene akiripoakatana:

—Aamina ĩpiriāmitakari nopini pitokakitariko.

²⁴ Ininiā Pirato kona sāpiretaikari Xesosi isikakini, kotxi ninoa neenamauatanapanoka. Ikosekari āparaā. Arokauakotaua ninoa apisatoō.

—Na nota xikani ia kiki ipinako. Hĩte xikakara ia kiki ipina —Pirato txana ninoa.

²⁵ Ikinimane apakapapiretari:

—Atāopitikara. Misirikaretxi auiniā okiko xika, ate, aamariteni pakini apakapariko iua misirikaretxi —itxana.

²⁶ Iuasaakipeka Pirato sikakari Pahapasi. Eereka ipaniātari Xesosi xirokitatiko aāpitsaā. Eereka isikari Xesosi isotonemoni aamina ĩpiriāmitakari nopini itokakitinirina tĩkane.

Sotatoakori Napetiniri Xesosi

(Marko 15.16-20; Arókasi 22.63-65; Xoāo 19.2-3)

²⁷ Ininiā sotatoakori anikari Xesosi ninoa auĩte aapokomoni. Iuaā akiritarina apanakini sotatoakori, ininiā ikinimane sotatoakori ākitari Xesosi. Inapetarina.

²⁸ Imakatzakarina Xesosi mākā. Mākatxi pōkamarari ieretaka itxarina. ²⁹ Eereka itakarina saporieĩta kotipiaro kamakori ikiiā. Iuako ikikomoni taka itxari aāke. Ininiā itxĩkitakarina Xesosi auĩtetxi atoko ininiāua. Eereka ikapotoreēkauana iua apisatoō, napeta itxarina Xesosi:

—Aāuĩte —itxarina Xesosi inapetinina.

—Xoteo auĩtekai pite —itxarina.

³⁰ Ikiisokarina. Iua aāke ikosekana, arikiita itxapikarina.

³¹ Inapetarina, eereka imakatzakarina mākatxi pōkamarari. Iua nakiti imākā iuaĩkana ieretaka itxarina. Eereka mapara anika itxarina, aamina ĩpiriāmitakari nopini itokakitinirina ĩkapani.

Xesosi Tokakitaāka Aamina ĩpiriāmitakari Nopini
(Marko 15.21-32; Arókasi 23.26-43; Xoāo 19.17-27)

³² Xesosi anikaãpotakasaakina, aõkitarina Sireni sitatxitikiri, Simão inakori. Ninoa paniãtari iua, Xesosi anikakiti aamina ìpiriãmitakari, anikini ìkapani, kotxi Xesosi !iposotaikari anikiniri. Ininiã Simão anikari. ³³ Apokana Kóokota inakoriãtaã. Apanakini akiritari “Kiitãtatxi” inaãka akiritiko. ³⁴ Iuaã iãriãmoni ikoketarina pinĩtxi kipixiãri, sika itxarina Xesosimoni, Xesosi iãtini ìkapani, imakini ìkapani. Atapixiãtaãka atoko, !iãtari. ³⁵ Ininiã itokakitarina Xesosi aamina ìpiriãmitakari nopini. Inaãka atoko ikamarina sarauatxi kai soroã. Sarauatxi kãiatakani apakapari Xesosi mãka. Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakari sãpiretapekari ikara atoko inini tĩkane. Iua txari:

Ixanakarina nimãka. Sarauatxi ikamana nimãka apakapani imarotininina ìkapani.

Itxa Teoso sãkire sãpiretakari kitxakapirĩka. ³⁶ Sarauatxi xipoka atoko iitopãkana. Imoiaãrina Xesosi, kãkiti manikakaniri ìkapani. ³⁷ Aamina ìpiriãmitakariã ikii nopini itakarina iõkatsopatakori: “Xesosi, Xoteoakori Auĩte,” itxa iõkatsopatakori. Ikara xika okaãka Xesosi.

³⁸ Xesosi takote itokakitarina ipi kiĩtiririni aamina ìpiriãmitakari nopini, ãti Xesosi kikomoni, ãti Xesosi sanaremoni. ³⁹ Kãkiti iuaã napakani napetari, nokonoko itxa kiitana. Maerekaeneti isãkirepiretarina Xesosi:

⁴⁰ —Pite txari: “Aiko Teoso misãkiretiko niriãka atoko, ipi ãti õtisaaki iuaĩkana nõkitikari,” pitxa. Piteka pimakatxakaua. Pite Teoso ãkiri pinakasaakiua, pikatxaka. Ikara atoko itxa sãkiretana kãkiti iuaã napakani. ⁴¹ Iua atokotxikana itxana sasetotxi auĩteakori, kaiõkatsoparerini, kiomãtxiakori pakini ikara atoko inapetarina Xesosi:

⁴² —Iua makananitapekari apanakini. Txamari iuaka !iposotari imakananitiniua. Iua Ísaao auakani auĩte ininiãua, iuaka imakatxakamauako. Ikatxakiniã, ate auikari iua sãkire. ⁴³ Iua auikari Teoso sãkire. Maiãtapari. Atauako Teoso nirekari imakatxakiniri iua uatxa, kotxi iua txari: “Teoso ãkikirano nota,” itxa —itxana.

⁴⁴ Kiĩtiririni iuakata tokakitakoni apaka maerekaeneti isãkirepiretarina Xesosimoni.

Xesosi Ipinini Pirena

(Marko 15.33-41; Arókasi 23.44-49; Xoão 19.28-30)

⁴⁵ Apaniãxiti itixi piãka. Ipi ãti pakini oara ipiãka. ⁴⁶ Ipi ãti pakini oarape kikatamonipeka Xesosi iteene akirikata:

—Erii, Erii, aremaa sapatani.

Ikara Epireo sãkire. Ia atatsopatakari sãkireẽ, “NiTeosone, niTeosone, kinirepa pitakanapano?”

⁴⁷ Kākiti iuaã auakani kenakotari Xesosi sākire. Ninoa uākatarari akirinātiniiri Eríasi.

⁴⁸ Ininiã āti miteka, mapoa atoko inakari iãka itxari iãriã katxioārimoni. Aãke mapotōkire taka, isiríka itxamari Xesosi iãtini íkapani. ⁴⁹ Txamari apanakini:

—Kona pisikapiri. Atxiíti Eríasi makatxakari iua —itxana.

⁵⁰ Iuaíkana Xesosi iteene akirikata. Eereka iokanatarari ixinire Teosomoni, eereka ipípe.

⁵¹ Iuasaakipeka mākaxi mata Teoso misākiretiko aikoti āki arōkakari tsorakita. Itano itsorakita. Ixitipeka apoka. Mítxi iua mākaxi mata ! auiritari kākiti íroini Teosonani Auini Pakitaãtaã. Itsorakitakasaaki, itixi iakeēkata. Kai mitari xoreka iuasaaki. ⁵² Apanakini akauari xoreka. Ito-maneri kākiti ipíkani Teoso nakitiakori iuaíkana ōkitikapekaua. ⁵³ Osipikarina akauari. Xesosi iuaíkana ōkitikaãkaua atoko, isana Xerosareēmoni, Teoso nakiti sitatxitimoni. Iuaã ito-maneri kākiti itikana ninoa iuaíkana ōkitikakaniua.

⁵⁴ Sotato auíte, sotatoakori Xesosi moiaãkani apaka, itikarina Xesosi ipinini. Imarotarina itixi iakeēkatini, ininiã iteene ipíkarauatana.

—Atãopitikara Teoso ākiri itxaua —itxana.

⁵⁵ Ito ro sitoãkini ikira atoko atamanãtari Xesosi. Kariréia tōpa Xesosi potorikasaaki ninoa sitoãkini moianatarari iua.

⁵⁶ Maria Matarena inakoro iuaã aamina ípiriãmitakari ikira atoko auanãta apaka. Txiako, Xosee pakini inoro, Maria inakoro iuaã aua. Sepeteo anaakori inoro iuaã auanãta apaka.

Xesosi Ikatiko Pirena

(Marko 15.42-47; Arókasi 23.50-56; Xoão 19.38-42)

⁵⁷ Íkanōka katxineiroteri Xosee inakori, Arimateia sitatxitikiri, apoka. Iua apaka Xesosi sākire auíãkari itxaua. ⁵⁸ Isa Piratomoni. Xesosi íto amanaã. Ininiã Pirato paniãtari isikiko.

⁵⁹ Ininiã Xosee anikari Xesosi íto. Mākaxi mataã iapirika itxari. Mākaxi mata amaneri arínio inakoriã iapirikari.

⁶⁰ Eereka taka itxari akauari āki. Iua akauari amaneri, Xosee kisakakiti kai auíte iriko. Ikamari iua akauari ipíkasaaki ikatiko íkapani. Xesosi íto iriko āki itaka atoko ikakanapiritari kai meraminapoari, itota itxari akauari iriko, sipe itxa.

⁶¹ Iuasaaki Maria Matarena inakoro, āto Maria inakoro apaka topãkanãta akauari apisatoõ.

Imoiaãrina Xesosi Akauari

⁶² Iua ōti sesta veira, tomatiko ōti apisa. Iua ōti Xoteoakori paríkauatapitipo, tomatiko ōti imaparíkauatakani íkapani. Katimatiníkata sasetotxi auíteakori, pariseoakori pakini sari Piratomoni. ⁶³ Ninoa txari:

—Ate xinikari iua kamisirienereri sākire. Iua txari: “Nipíkasaaki eereka ipi āti pakini ōtisaaki iuaíkana

nōkitikauako.” ⁶⁴ Pipaniātana pisotatoneakori ipi āti pakini ōti akauari imoiainina. Imamoiaākaniārina, imoianariakori ĩkanōka sari iuaā ĩto ĩtirīkinina. Ininiā eereka isāpiretarina kākiti: “Teoso ōkitikapekari iua. Iuaĭkana auāki itxapeka,” itxamana ninoa imoianariakori. Ininiā ikara misirieneretxi apiatama eereka. Mitxiri misirieneretxi poiāoka —itxarina Pirato.

⁶⁵ —Ininiā hanikari sotatoakori akauari moiaākani tīkane. Hīsa. Hītotariko akauari sona —Pirato txana.

⁶⁶ Ininiā isana iuaā. Akauari sona iteene itotinina ĩkapani. Itakarina Pirato takaōtxikare itore nopini. Sotatoakori iuaā kaikota. Imoiaārina akauari.

28

Xesosi Iuaĭkana Auāki Inini
(Marko 16.1-8; Arōkasi 24.1-12; Xoāo 20.1-10)

¹ Tomatiko ōti xipoka atoko, tomīko ĩkanōkapanika Maria Matarena, oa āto Maria pakini sari akauarimoni.

² Ninoa saāpotakasaaki, katimaritika itixi iakeēkata itapararitika. Iuasaaki Teoso nitiri iaxitikiri katxaka. Ikatapakiritari kai akauari tore, topāka itxa iua kai nopini.

³ Itoō atokatxi iotximere atoko itxa. Imāka mapoa saro atoko itxa. ⁴ Sotatoakori, akauari moiaākani, kikinanaākata, ipīkarauatinina. Irikana xitipeka. Ipīkani atokopeka itxana.

⁵ Eereka ninoa sitoakoro apoka akauari. Teoso nitiri misākiretana:

—!Hīpīkarauatape. Nimarotari hīte nitanātiniri Xesosi, aamina ĩpiriāmitakari nopini tokakitakori. ⁶ !Auaika uai. Teoso ōkitikapekari iua. Īkara iua sāpiretapekai hīte. Uai hina. Hātamatari ĩto mitxi auiniātaā.

Ininiā ninoa atamatari.

⁷ —Katima hītako imoianariakorimoni hīsini ĩkapani. Hīsāpiretana: “Iuaĭkana auapeka itxa Xesosi. Teoso ōkitikapekari iua. Iua sari hīte apisapanika Kariréiamoni. Iuaā haōkitariko iua,” hītako ninoamoni. Īkara atoko nitxa nisāpirena hītemoni —itxa Teoso nitiri.

⁸ Ininiā ninoa takanapari akauari. Ipīkareritikana, ieneniritikana isana. Imitekana Xesosi moianariakorimoni ōkitikiniua isāpiretini tīkane. ⁹ Ninoa mitekaāpotakasaaki, ipixinipokoriti Xesosi tokiā ninoamoni:

—Hītepinini ina —itxana.

Ininiā ninoa kapotoreēkaua iua apisatoō, maīkakitita itxarina.

—Peerekai. Apiananiri pitxaua —itxanātana.

¹⁰ Ininiā Xesosi:

—Kona hīpīkarauatape. Nitariakorimoni hīsa. Hīsāpiretana Kariréiamoni isinina. Iuaā aōkitanonako nota —Xesosi txana ninoa Mariaakoro.

Ininiã ninoa sipe.

Sotatoakori Xesosi Akauare Moiaãkani

¹¹ Sitoãkini sikasaaki, ãtikaka sotatoakori akauari moiaãkani kanapiriã sitatximoni. Isãpiretarina itikakitina sasetotxi auĩteakorimoni. ¹² Ininiã sasetotxi auĩteakori, kiomãtxiakori pakini apotiitaua ikara ene ixinikinina ïkapani. Eereka isikarina itoro txineiro sotatomoni, atão imasãpiretakanina ïkapani apanakinimoni. ¹³ Ininiã sasetotxi auĩteakori, kiomãtxiakori pakini txana:

—Hĩtxariko apanakinimoni: “Xesosi moianariakori apoka ïkanõka aimakasaaki. Iĩtirĩkarina Xesosi ïto,” hĩtxako. ¹⁴ Hĩauĩte Pirato imarotakasaakiri himakini, ininiã ate misãkiretariko iua, ininiã kona himisiritaãka himakini xika —itxarina sotatoakorimoni.

¹⁵ Ininiã sotatoakori apakaparo txineiro, sãpireta itxarina kãkiti Xesosi moianariakori ïtirĩkiniri Xesosi ïto. Ikara aãpirena iaripireta Xoteoakorimoni. Uatxa apaka ikara aãpirena auĩãkapanika.

Xesosi Apoka Imoianariakorimoni

(*Marko 16.14-18; Arókasi 24.36-49; Xoão 20.19-23; Átosi 1.6-8*)

¹⁶ Õsi pakini Xesosi moianariakori sari oxiratarimoni Xesosi paniãtinimoni Kariréia tõpamoni. ¹⁷ Ninoa atamatari Xesosi. Ikapotoreẽkauana iua apisatoõ.

—Peerekai. Apiananiri pitxaua —itxanãtana.

Txamari ãtikaka kona iteene auikari iua Xesosi ininiãua. ¹⁸ Xesosi apoka ninoa takote, misãkireta itxana ninoa:

—Teoso txĩkitakano itixine auakani auĩte nininiãua. Itxĩkitakano ïkoraxiti auakani auĩte apaka nininiãua. Ininiã ikinika posotiiretxi aua notamoni. ¹⁹ Ininiã nipaniãtai. Hĩsako ikini uãkati kãkitimoni ikini itixitika. Hõerekanã ninoa nisãkire, Hĩpatxisatana nisãkire kĩpitakani niri uãkaã, imi uãkaã, Erekari Matamatakoti uãkaã pakini hĩpatxisatanako. ²⁰ Hõerekanako ninoa ikinika nipaniãtakiti ikaminina ïkapani. Hĩxinikariko ia. Nota ãtipirika auako hĩtekata. Hĩtekata nauiniritika itixi xipokako —itxa Xesosi sãkire.

MARKO

Xoão Kapatxisareri Sãpiretakiti

(Mateo 3.1-12; Arókasi 3.1-20; Xoão 1.19-28)

¹ Ia Xesosi Kristo iokanapirena erekari. Teoso ãkiri itxaua Xesosi.

² Teoso sãkire sãpiretakani iõkatsopataria ia:

Niokanatariko niokanapirena aniãkari kãkitimoni kimapori oeretini ìkapani pite uai apokini apisa.

³ Iua auako ãparaã makipakaniãtaã. Isãpirenauatako: “Hõeretariko kimapori Apiananiri apokini apisapanika. Itiãkaãpo erekari hìkamako iua napini ìkapani,” itxa iua.

Itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori kitxakapiriãka.

⁴ Ikara atoko Xoão kapatxisareri ãparaã makipakaniãtaã aua. Ipatxisatakasaakiri kãkiti, isãpiretari ia pirena:

—Hìtakanapariko maerekati hìkamakiti. Hìpatxisataãkako.

Ininiã Teoso makatxakariko maerekati hìkamakiti —itxa Xoão kapatxisareri.

⁵ Ikinimane kãkiti Xotéia auakani Xerosareẽ sitatxiti auakani pakini sari Xoãomoni isãkire ikenakotinina ìkapani. Ninoa sãpiretakasaakiri maerekati ikamakitina, ipatxisatana uini Xotão inakoriãtaã.

⁶ Xoão takari imãka kamero piti kamakori. Itakari ipakiomatare pirãtxi mata kamakori. Inikari txiãtxiri. Mapaã itxima. ⁷ Iua txari kãkitimoni:

—Nota poiãori. Nota tikini apokako apiatakari. !Apakata nikapotoreẽkiniua iua takote ikiti mata nimakatzakini ìkapani, kotxi nota poiãoka. Iua apiata. ⁸ Nota patxisatai ãparaãnokara. Iua patxisataiko Erekari Matamatakotiã. Iuasaaki hite apakapariko Erekari Matamatakoti.

Xesosi Patxisatiko Pirena

(Mateo 3.13-17; Arókasi 3.21-22)

⁹ Iuasaaki Xesosi apoka Nasaree sitatxiti, Kariréia tõpamoni. Iuasaaki Xoão kapatxisareri patxisatari iua uini Xotão inakoriãtaã. ¹⁰ Xesosi kanikiãtakasaaki, iua itikari iaxiti takakini. Iuasaaki Erekari Matamatakoti katxaka kamoã katxakini atoko. Iua nopini apoka. ¹¹ Iuasaakipeka Teoso iaxitikiri txari:

—Pite namarite, nitiretakiti, napokaerekatai, kotxi ninirekakiti pikama.

Satanasi Atamakaerekatiniri Xesosi

(Mateo 4.1-11; Arókasi 4.1-13)

¹² Iuasaaki Erekari Matamatakoti iokanataria Xesosi ãparaã makipakaniãtaã. ¹³ Iuaãtaã ikaikota koarëta õti. Iuasaaki Satanasi atamakaerekatari iua. Iuaãtaã auari kaxipirini

kaneenamarini. Ininiã Teoso nitiriakori iaxitikini nĩkatari Xesosi.

Xesosi Mipotorikiniri Iparĩka Karirėia Tõpa
(Mateo 4.12-22; Arókasi 4.14-15)

¹⁴ Xoão kateia ãki takikosaaki, Xesosi sari Karirėia tõpamoni. Iuaãtaã isãpiretari Teoso iokanapirena erekari, Teoso auĩtetxi ininiãua pirena. ¹⁵ Itxari:

—Teoso keto apopeka. Iua auĩtetxi ininiua apokaãpotapeka. Ininiã hĩtakanapariko himaerekani. Hãuikariko Teoso iokanapirena erekari —itxa Xesosi.

¹⁶ Xesosi tĩpokota Karirėia poati tiniã. Iuasaaki atamatana ipi hetxi takakani, Simão Petro, itari Ætree pakini. Iua atamatana itakinirina hetxi. ¹⁷ Ininiã Xesosi txana:

—Uatxa masa notakata. !Himaĩkaikariko ximaki. Ætião hĩparĩka auako. Nisãkire hĩsãpiretako kãkitimoni —itxa.

¹⁸ Ininiã iuasaaki ninoa takanapari hetxi, sa itxana Xesosikata.

¹⁹ Apikomoni ninoa saãpota. Itikana Txiako, itari Xoão pakini. Ninoa Sepeteo anaakori. Kanaua miramaneri ãki auanãtana iuasaaki. Hetxi iotsaãnãtana. ²⁰ Iuasaaki iua akiritana ninoa. Ininiã ninoa takanapari iri, iri nitiriakori pakini kanaua ãki. Eereka isana Xesosikata.

Kiki Maerekati Matamatakoti Auaĩtotakiti
(Arókasi 4.31-37)

²¹ Xesosi imoianariakorikata apoka Kapanaoõ sitatxiti. Ininiã tomatiko õtisaaki Xesosi sari aiko Xoteo apotiitiniãtaãua oerekarauatini ĩkapani. ²² Iua sãkire kenakotakani tsorĩkaãta, kotxi kona kaiõkatsoparerini atokoni !itxa. Iua oerekakiti sãkiretxiti pataparari, kotxi !isãpiretari ãti koerekareri sãkire apanakini kaiõkatsoparerini atoko. Iuaka sãkirekara isãpireta.

²³ Iuasaaki aiko ãki Xoteo apotiitiniãtaãua aua kiki maerekati matamatakoti auakiti. Iua akiripoakata:

²⁴ —Xesosi Nasaree sitatxitikiri. Kipa pinireka atemoni? Pite ina ate pixipokini ĩkapanikani? Erekarinoka kamakarii. Teoso nakiti pitxaua —itxa.

Ikara atoko iua akiripoakata, kotxi iua maerekati matamatakoti pĩkari Xesosi.

²⁵ Ininiã Xesosi itapararitika txari:

—Piotoka. Pitakanapariko ere kiki ĩto.

²⁶ Iuasaaki maerekati matamatakoti iõkokaĩtotari. Ikatxakasaaki, akiripoakata.

²⁷ Kãkiti iuaãtaã auakani tsorĩkaãta. Iuasaaki imisãkiretakauana:

—Kiripa? Atxiĩti oerekakori sãkiretxiti amaneri apopeka? Iua sãkire kaposotiireri. Ipaniãtakiti maerekati matamatakoti kamapeka —itxanãtana.

28 Ininiã ikara pirena iaripireta ikini Kariréia tōpati.

Xesosi Makananitiniro Simão Petro Imakiro
(Mateo 8.14-15; Arókasi 4.38-39)

29 Ininiã Xesosi, Txiako, Xoão pakini takanapakasaakiri aiko Xoteo apotiitiniãtaãua, isana Simão, ãtree pakini aapokomoni. 30 Iuasaaki Simão imakiro apoomata. Osirīkanāta. Ininiã ninoa sãpiretari Xesosi oamianare. 31 Ininiã Xesosi sari oamoni. Imaīkaro ouako. Ōkitikaro. Iuasaakipeka oãpoomare ! au aika. Ininiã opotorika oparīkauatini, ninoa kiena okamini īkapani.

Xesosi Makananitinina Amianatakani
(Mateo 8.16-17; Arókasi 4.40-41)

32 Ininiã mapiānikata kākiti minana ikinipoko amianatakani, maerekati matamatakoti auaiītotakini pakini iuamoni. 33 Ininiã ikinimane iua sitatxi auakani apotiitaua aapokotxi tore takote. 34 Ininiã Xesosi makananitana itomaneri amianatakani. Kaiāopokori amianari auakini imakananita. Apaka omitikana itomaneri maerekani matamatakoni. Iuasaaki !auiritana ninoa sākirauatini, kotxi ninoa imarotari Teoso ākiri ininiua Xesosi.

Xesosi Sãpiretiniri Teoso Sākire
(Arókasi 4.42-44)

35 İkanōkapanika mapiāpanika Xesosi ōkitikaua. Itakanapari aapokotxi. Iuanoka sari kākiti mauakaniãtaã iri iaxitikiiri imisākiretini īkapani. 36 Eereka Simão imoianariakorikata sari Xesosi initinina īkapani. 37 Ninoa apokasaakiri, itxana:

—İkinimane nitai —itxarina.

38 Xesosi apakapapiretana:

—Masa ātiãtaã kākiti aapokomoni. Iuaã nisãpiretariko Teoso sākire, kotxi ikara atoko itxa niparīka kākitimoni. 39 Xesosi sari ikini Kariréia tōpa. Aiko Xoteo apotiitiniãtaãua isãpiretari Teoso sākire. Apaka omitikana maerekani matamatakoni kākiti İtoã auakani.

Kiki Maere Matati
(Mateo 8.1-4; Arókasi 5.12-16)

40 Amianatakari maere matati apoka Xesosimoni. İkapo-toreēkua iua apisatoō. Iua iteene amanaāri:

—Nimarotari, pinirekiniāri piposotari erekape pitxīkitakinino —itxa.

41 Ininiã iuasaaki Xesosi iteene tiretari iua. Itakari iuako iua nopini. İtxari:

—Ari, ninirekapitikari. Erekepekai uatxa.

42 Iuasaakipeka amianari !au aika. Erekepekari iua.

43 Xesosi iokanatarari iua. Iuasaaki isãpiretari iua:

44 —Kona pisāpiretapiri apanakini pitemoni nikamakiti. Uatxa merepanika pisa sasetotxiakorimoni. Poerekari pīto ninoamoni. Eereka pikamariko Moisesini paniātakiti. Ikara atoko oerekari kākiti atāo erekapeka pinini —itxari.

45 Iuaritika isāpiretapikari Xesosi kamakiti. Ininiā iaripireta ikara pirena. Ikara xika Xesosi !iposotaika isini aapokotx-imoni. Ikaikota kākiti mauakaniātaā. Iuaritika kākiti sari iuamoni.

2

Matīpokotakati Pirena

(Mateo 9.1-8; Arókasi 5.17-26)

1 Eereka mapaōtipeka inaka atoko iuaīkana Xesosi Kapanaoō sitatxiti apoka itxa. Iaripireta Xesosi inirimane aapoko apokini. 2 Iuasaakipeka mirikiniti kākiti apoka iuamoni, ininiā iua aapokotxi xāpoka. Apotiitauana ĩronakikoātaā apaka. Ininiā !apakata apanakini kākiti ĩroini aapokotxi āki. Iuasaaki Xesosi sāpiretari Teoso sākire kākitemoni. 3 Iuasaaki ipi ipi pakini kikiakori minari matīpokotakati. 4 Kākiti itomaneri ĩronakikoātaā aua, ininiā kona iposotarina Xesosi takote apokinina. Ininiā aapokotxi nopini, Xesosi manapi ninoa sonatari iua matīpokotakati iokatxakinina tīkane Xesosimonikari. Iposo atoko isikakaāpotarina iua manapi. 5 Xesosi imarotari ninoa atāo auikiniri iua sākire. Ininiā Xesosi txari matīpokotakatimoni:

—Namarite, pimaerekani makatxakapeēkaika —itxa.

6 Iuasaaki ātikaka kaiōkatsopareriakori topākanāta iuaā. It-sorīkaānātana. Ixiremoninani:

7 —Kinirepa ia kiki ikara atoko itxa? Maerekati isāpiretakiti, kotxi Teosonanira posotari imakatxakiniri kākiti maerekani —itxa ninoa sākire.

8 Iuasaakipeka Xesosi imarotari ninoa xinikakiti ākixinireēna. Ininiā Xesosi txana ninoa:

—Kininiāpa ikara atoko hītxa xinireta? 9 Nitxari iua imaerekani nimakatxakini, txamari !himarotari imaerekani atāo nimakatxakini. “Pōkitikaua. Pisirimata pikoseka, sipe pitxa,” nininiā, iuasaaki himarotari nisākire atāo ininiāua, kotxi hītikari. Niposotiire imaerekani nimakatxakini ĩkapani, niposotiire iua nōkitikini ĩkapanitxikana. 10 Ininiā uatxa-aika noerekai hīte, Teoso iokanatano nota hītari iaxitikiri ĩkorapokoritimoni kākiti maerekani nimakatxakini ĩkapani —itxana kaiōkatsopareriakori.

11 Ininiā matīpokotakatimoni itxa:

—Pōkitikaua. Pisirimata pikoseka, sipe pitxa paapokomoni —itxa.

12 Iuasaakipeka iua ōkitikaua. Ikosekari isirimata. ĩkorape itxa ikinimane okiātaā. Imakinika kākiti tikoka.

—Peerekari Teoso kamakiti. Kona mitxi ate itikari ĩkora atoko inakari —itxanātana kākiti.

Mateo Pirena

(*Mateo 9.9-13; Arókasi 5.27-32*)

¹³ Ininiã iuaĩkana isari ipoamoni. Kaiãopokori kākiti apotitaaua iuakata. Iuasaaki oerekana ninoa. ¹⁴ Isaãpotakasaaki, atamatarari Arevii inakori. Āti iuaĩka Mateo inaãka. Aopeo inakori ākiri itxaua iua. Iitopãkanãta auĩtetxiakori txineirote apakapiniãtaã. Ininiã Xesosi txari:

—Masa notakata.

Iuasaakipeka õkitikaua, Xesosikata sa itxa.

¹⁵ Eereka Xesosi nipokota Arevii aapoko. Itori auĩtetxiakori txineirote apakapakani, itori apanakini maerekani, topãkanãta Xesosi takote, imoianariakori takote pakini. Kaiãopokori kākiti aua iuasaaki, kotxi kaiãopokori kākiti Xesosikata sikani. ¹⁶ Pariseoakori, kaiõkatsopareriakori pakini itikari Xesosi auĩtetxiakori txineirote apakapakanikata, apanakini maerekanikata pakini inipokotini. Ininiã kaiõkatsopareriakori, pariseoakori pakini pimaãna Xesosi moianariakori:

—Kinirepa hinipokota auĩtetxiakori txineirote apakapakanikata, maerekanikata? —itxana.

¹⁷ Xesosi ikara ikenakotakasaaki, itxana:

—Kākiti mamianatakani kona nirekari kākiti pinĩtxi imarotakari. Amianatakaninokara nirekari pinĩtxi imarotakari. Nota uai apoka maerekani nakiritini ĩkapani, imaerekanina itakanapinina ĩkapani. Kona nakiritari kākiti “atão inakari kamakani” uãkatakaniua —itxa Xesosi.

Nipokori Takanapiko Teoso Misãkiretiko ĩkapani

(*Mateo 9.14-17; Arókasi 5.33-39*)

¹⁸ Āti õti Xoão moianariakori, pariseoakori pakini takanapari inikinina Teoso imisãkiretinina ĩkapani. Iuasaaki kākiti pimaãri Xesosi:

—Kinirepa Xoão moianariakori, pariseoakori pakini takanapari inikinina Teoso imisãkiretinina ĩkapani, txamari pite moianariakori kona ikara atoko ĩtxana.

¹⁹ Ininiã Xesosi:

—Kiiniri kākiti ĩtanorouatakasaaki, ĩtanorouatakari aua iuaã, ininiã kona kākiti takanapari inikini iuasaaki. Kona iua ĩtanorouatakari nirekari kākiti natxitini. Ininiã iua auakasaaki ninoakata, ikinimane nipokota.

²⁰ Ininiã nota ĩtanorouatakari atoko nitxa. Nota auakasaaki nimoianariakorikata, kona itakanaparina inikinina Teoso imisãkiretinina ĩkapani. Āti õti nota !auaika nimoianariakorikata. Iuasaakiikarako itakanaparina inipokotinina Teoso imisãkiretinina ĩkapani.

Amaneri Mākatxi Pirena

²¹ Kona kākiti tāpanetari mākatxi kitxakari mākatxi mata amaneriā. Mākatxi mata amaneri itxikika, ininiā kitxakari tsorakita.

Amaneri Sako Aamata Kamakori

²² Kona kākiti takari iāriā amaneri sako kitxakari aamata kamakori āki. Itakiniāri, koanatchi kitxakari aamata kamakori tsorakita, ininiā iāriā xikepoata, ininiā koanatchi !kikeikari. Sako amaneri āki itakaāka iāriā amaneri. Iua atokokana kona hīkoretari kitxakari sākiretxiti amaneri sākiretxitikata.

Tomatiko Ōti Pirena

(Mateo 12.1-8; Arókasi 6.1-5)

²³ Tomatiko ōti Xesosi imoianariakorikata napaāpota kíkio triko takikoōtaā. Ininiā ninoa makatxakaro triko iki mapaki inikinirona ĩkapani. ²⁴ Pariseoakori atamatana, ininiā itxarina:

—Kinirepa ninoa parĩkauata tomatiko ōtisaaki? —itxana.

²⁵ Ininiā Xesosi apakapapiretana:

—Kona hātatsopatapanikari Taviini kamakiti? Iua, imoianariakorikata natxitakasaaki, kona himarotatari ikamakiti?

²⁶ Iua ĩroā Teoso misākiretikoōtaā. Apiataa inakori sasetotxi auĩte apiatakari iuasaaki. Iuaā Tavii nikari komiri Teosomoni sikakori. Sasetotxinokara auiritaāka iua komiri inikinina. Apanakini !auiritaāka inikiniri. Txamari Tavii sikari imoianariakori inikinina ĩkapani.

²⁷ —Tomatiko ōti kamaāka, kākiti ĩto ereka inini ĩkapani. Kona kākiti kamaāka tomatiko ōti auini ĩkapani. ²⁸ Nota hĩtari iaxitikiri posotari ikinipoko ninireēkiti nikamini tomatiko ōtisaaki, kotxi Apiananiri nitxaua —itxa Xesosi.

3*Motĩkauakotakari Pirena*

(Mateo 12.9-14; Arókasi 6.6-11)

¹ Iuaĩkana Xesosi imoianariakorikata ĩroā aiko Xoteoakori apotiitiniātaāua. Iuaā apokari kiki motĩkauakotakari. ² Ininiā iuaā auakani txari

—Atxiĩti iua erekapeka txĩkitakari motĩkauakotakari uatxa tomatiko ōtisaaki?

Ninoa xinikari ikara atoko inini, kotxi ninoa kinirāo apoĩtaka txari Xesosi. ³ Ininiā Xesosi akiritari iua motĩkauakotakari:

—Uaimoni pina —itxari.

⁴ Iposo atoko ipimaāna iuaā auakani:

—Kipa atāo Teoso paniātaua akamini tomatiko ōtisaaki? Maerekati akaminikani? Erekaru akaminikani? Ipaniātataua āti amakananitini? Ipaniātataua āti aōkini?

Txamari ninoa !kasäkirena. ⁵ Xesosi atamatana. Iuasaaki inaiataua, iuaritika imatinaniuata, kotxi ninoa !inirekari atão imarotinina. Ininiã Xesosi txari iua motïkauakotakari:

—Pisirikauakota —itxari.

Ininiã itamëkauakota. Erecape itxa iuako. ⁶ Ininiã pariseoakori potorika iuaã. Isana Erotxi säkire auiãkanimoni. Iuaãtaã ninoa xinikari Xesosi okaenetinina.

Itori Amianatakani Sari Xesosimoni

⁷ Ininiã Xesosi sari Kariréia poamoni. Iuasaaki itori kãkiti Kariréia tixinikini, Xotéia tixinikini pakini sari iuamoni. ⁸ Xerosareë sitatxitikini, Itoméiakini, Xotão ipiniãkini, Txirokini, Sitoökini pakini sari iuamoni. Ninoa kenakoentari ikamakiti, ininiã iuamoni isana. ⁹ Ininiã ipaniãtana imoianariakori:

—Kanaua himina, kotxi kaiãopokori kãkiti katikaãpotano. Ininiã kanaua äki niereëtaua —itxa Xesosi.

¹⁰ Iuasaaki kaiãopokori kãkiti erekapeka itxïkitakapeka. Apanakini amianatakani nirekakari imaãtakinirina Xesosi, erekapeka ininina ïkapani. Ininiã ikatikaãpotarina Xesosi, kotxi kaiãori kãkiti. ¹¹ Maerekati matamatakoti auakini atamatakasaakiri Xesosi, irikana Xesosi apisatoõ. Akiripoatana:

—Teoso äkiripitikai pite.

¹² Ininiã Xesosi kona auiritana ninoa: “Teoso äkiripitikai,” ininina.

Xesosi Mereëna Tosi Imoianariakori
(Mateo 10.1-4; Arókasi 6.12-16)

¹³ Iposo atoko Xesosi sari õtanoxiratarimoni, akirita itxana inirekaãkini. Ininiã ninoa sari iuamoni. ¹⁴ Ininiã iua mereëna tosi kikiakori iuakata kaikotakani ñkane, Teoso säkire säpiretakani ïkapani. ¹⁵ Iua sikari iposotiire ninoamoni, amianatakani erekapeka itxïkitakinina ïkapani, apaka maerekati matamatakoti omitikinina ïkapani. ¹⁶ Ininiã akiritari Simão. Xesosi takauãkatari Simão äti iuãka. Petro itxaua. ¹⁷ Akiritana Txiako, itari Xoão pakini. Sepeteo anaakori itxauana. Xesosi takauãkatana ninoa Poanexi. Poanexi Popïkari säkireë “Ikarokirauari anaakori.” ¹⁸ Akiritana Átree, Piripi, Patoromeo, Mateo, Tomee, Txiako pakini. Aoepo äkiri itxaua iua Txiako. Akiritana Tateo, Simão pakini. Homano omanatakari iua Simão. ¹⁹ Akiritari Xotasi Isikariotxi inakori apaka. Xesosi mïkapiritakari itxaua iua Xotasi Isikariotxi. Pakini Xesosi akiritakini imoianariakori ininiuana ïkapani.

Maerekani Matamatakoni Omitikiko
(Mateo 12.22-32; Arókasi 11.14-23; 12.10)

²⁰ Iuaïkana äti aapokotxitimoni isa Xesosi, imoianariakorikata. Iuasaaki mirikiniti kãkiti iuaïkana apotiitaua. Ikara atoko ininiã kona ninoa nipokota. !Apakata inipokotinina,

kotxi mirikiniti kākiti aua iuaã. ²¹ Xesosi nirimane kenakotari kākiti apotiitiniua iuakata. Ininiã isana iua apinina ïkapani.

—Imapitxiritapeka —itxana.

²² Kaiõkatsopareriakori Xerosareë ïkani apoõtari Xesosi maerekati ikamini. Ninoa sãkire:

—Peosepoo inakori auaõtotari iua. Ininiã Peosepoora omi-tikari maerekati matamatakoti —itxana.

Peosepoo Satanasi itxaua. Apanakini sãkire:

—Maerekani matamatakoni auïte sikaposotiiretari Xesosi maerekati matamatakoti omitikini.

²³ Ininiã Xesosi akiritari kākiti isãkire ikenakotinina ïkapani. Sãpirenatxi atão inakari oerekiko isãpiretana ninoa. Ipimaãna:

—Natokopa itxa Satanatika omitikiniua? ²⁴ Auïtetxi tixine auakani naiatakakiniãua, ixipokaãkanako. ²⁵ Kākiti aapoko ãki auakani ninoakakarika neenamauatiniã, ixipokaãkanako apaka. ²⁶ Iua atokokana, Satanasi nitiriakori, ninoakakarika naiatakakiniãua, Satanasi tapara xipokako.

²⁷ —Kona kākiti ïroã kiki mitapoari aapoko ãki iïtirituati ni ïkapani. Kinirão iïtirituataka, ininiã iaxirikari mitari mitxi. Iposo atoko inirekaãkiti iïtirïka.

²⁸ —Ari, atãopitikara nota txai hïte. Apakata Teoso makatx-akiniri ikinipoko maerekati kākiti kamakiti, imaerekani Teoso imisãkirepiretini pakini. ²⁹ Txamari atipekana maerekati kamakari aua. Erekaru Matamatakoti misãkirepiretakari maerekani makatxakiko kona auari. Ikara atoko inakani inikoriãriko imisiritiko maerekani misiritikoãtaã —itxa Xesosi.

³⁰ Xesosi ikara atoko itxa, kotxi pariseoakori txari: “Iua auari maerekati matamatakoti.”

Xesosi Inoro, Itariakori Pakini
(Mateo 12.46-50; Arókasi 8.19-21)

³¹ Iuasaaki itariakori inorokata apoka porikiti. Ipaniãtarina ãti akiritiniri Xesosi. ³² Iuasaaki itori kākiti topãkakani ãkitari Xesosi. Isãpiretarina:

—Pitariakori, pinoro apaka porikiti aua. Initanãtai —itxarina.

³³ Ininiã Xesosi apakapapireta:

—Kiripa nitariakori, ninoro pakini?

³⁴ Iua atamatana itakote topãkakani:

—Hãtamata, uai aua ninoro, nitariakori pakini. ³⁵ Teoso nireëkiti kamakani nitariakori, nitaroakoro, ninoro pakini itxauana —itxa Xesosi.

4

Katakareri Pirena
(Mateo 13.1-9; Arókasi 8.4-8)

¹ Iuaĩkana Xesosi oerekarauata ipoa takote. Kãkiti mirikiniti, ininiã imorõkokoua kanaua ãki. Iitopãka. Ninoa aua imiriĩ, ininiã iua kanauaã oerekarauata. ² Itori Teoso sãkire oerekana ninoa sãpirenatxi atão inakari oerekikoã. Itxana:

³ —Hĩkenakota. Katarareri takarauata. ⁴ Itakarauatakasaaki itakareki irika kimapori tiniãpo. Ininiã kotipiriki nikari itakareki.

⁵ —Apanakini itakareki irika kai auiniãtaã, kipatxi mauakaniãtaã. Atãoka ipitxaka. ⁶ Kipatxi poiãoka auiniã atokatxi pataka apokasaaki itxarika. Omakotsani xika osonãka. ⁷ Apanakini irika inako sauaki. Inako aneẽkasaaki, okari takari. !Iriuata. Ipina.

⁸ —Apanakini irika kipatxi auiniãtaã. Ininiã iriuata. Āti poiãoka iriuata, trĩtakata. Āti apiata iriuata, sesẽtakata. Āti kaiãopoko iriuata, seĩkata.

⁹—Kakenakokii, ininiã hĩkenakotariko nisãkire —itxa Xesosi.

*Kãkiti Mimarotakiniti Xesosi Sãpiretini Pirena
(Mateo 13.10-23; Arókasi 8.9-15)*

¹⁰ Iuanani imoianariakorikata auakasaaki, ipimaãrina Xesosi:

—Poerekaua mixikanani sãpirenatxi atão inakari oerekiko pisãpiretakiti? —itxarina.

¹¹ Ininiã isãpiretana:

—Teoso sãkire mauĩãkani !imarotari Teoso auĩtetxi ininiua. Teoso oerekai hĩte ninoa mimarotakiniti. Teoso oerekana ninoa isãkire sãpirenatxi atão inakari oerekikoã. ¹² Atxiĩti ninoa iteene atamatari Teoso oerekakiti, iuaritika !imarotarina atamakitina. Atxiĩti iteene ikenakotarina Teoso sãkire, iuaritika !imarotarina ikenakotakitina. Imarotaãkamariko, akiritaãkamariko Teoso, ininiã Teoso makatxakamariko ninoa maerekani.

¹³ Ininiã Xesosi txari:

—Himarotatari ikara sãpirenatxi atão inakari oerekiko?

—!Aimarotari —itxana.

—Ininiã natokopa ininiãparako himarotatari apanakini sãpirenatxi atão inakari oerekiko?

¹⁴ Ininiã imimarotakinitina oerekana:

—Iua takarauatakarĩ takari Teoso sãkire. ¹⁵ Aua kãkiti kimapori tiniãpo takarekitxi irikiniãtaã atoko inakani. Ininiã Teoso sãkire ikenakotakasaaki Satanasĩ apoka. Ininiã imakatxakarĩ Teoso sãkire ãkixinireẽna apokakarĩ.

¹⁶ —Aua kãkiti kai auiniãtaã atoko inakani. Ninoa kenakotakasaakiri Teoso sãkire, iusaakipeka apakaparina ipoxokoniritikana. ¹⁷ Itxamana, kona kakotsari. Imaxikiko apokiniã, imisiritiko Teoso sãkire auikinina xika apokiniã, iusaaki itakanaparina Teoso sãkire.

18 —Aua kākiti aanaia auiniātaā atoko inakani. Ninoa kenakotapitikari Teoso sākire. 19 Txamari maerekaxiniretinoka itxana. Txineironoka inirekana, ininiā ikara misiriene-tana ninoa. Kaiāopokori inireēkitina, Teoso manirekakiniti. Maerekaxiniretinoka ininina, txineiro, inireēkitina pakini inako atoko itxa, ininiā lixinikaikarina Teoso sākire, ininiā kona iriuata.

20 Aua kākiti kipatxi erekari auiniātaā atoko inakani. Ninoa aukari Teoso sākire. Iriuatana. Āti iriuata poiāoka, trītakata. Āti iriuata apiata, sesētakata. Āti iriuata ito, seīkata.

Tirikapi Pirena

(*Arókasi 8.16-18*)

21 Xesosi pimaāna ninoa:

—Nanipa hītakari tirikapi? Kopiti ākikani hītakatari? Amesa patapikani hītakatari? Konapitini. Hītakari itano imakinika iopinikini ikapani. 22 Iomaātakori āti ōti oerekaākako. Kipatakori oerekaākako, kotxi nota imarotapitikari hīkamakiti. 23 Kakenakokii, ininiā hīkenakotariko nisākire —itxa Xesosi.

24 Xesosi sākirauatapanika:

—Hītaōtxikariko nisākire. Imakinika hīkenakotako. Erepaniko pikamakiti ātimoni, kotxi pite kamakitixikana kamaāka pitemoni. Erepaniko, kotxi apiata ikamaāka pitemoni. 25 Teoso sākire auakiti, iua sākire kīpitakari, Teoso sikari apikomoni imaroretxi iuamoni. Txamari Teoso sākire kenakotakari, isākire makīpitakati, imarore xapiti iuamoni auakari makatxakaākako.

Takariki Pirena

26 Apikomoni Xesosi txari:

—Teoso auītetxi ininiāua kiki takariki taākari atoko itxa. 27 Itakarauata. Imaka ikanōka. Āti iparīka ikama poka-mara. Iuasaaki itakare pitxakapeka. Kona iua imarotari otomorekini. 28 Merepanika otomoreka. Iposo atoko opitxaka. Eereka opa aua. 29 Oaneēpeka onakasaaki katakareri makoapataro, kotxi oamiko manapipeka itxa.

Ikara atoko itxa Teoso auītetxi ininiāua.

Mostata Pirena

(*Mateo 13.31-32; Arókasi 13.18-19*)

30 Xesosi sākirauatapanika. Itxari:

—Natokopa itxa Teoso auītetxi ininiāua? Īkiripa sāpirenatxi atāo inakari oerekiko oerekaua? Ia atoko itxa: 31 Teoso auītetxi ininiāua mostata oki atoko itxa. Axapitikiro oa. Apanakini iki apiata. 32 Otakaāka atoko opitxaka. Eereka oaneē. Apanakini takari itano apiata oa. Amaripokoro okati. Kotipiriki takari okoa okatiā. Iua atokotxikana Teoso auītetxi ininiātaāua.

Merepanika poião kãkiti. Eereka apiata. Eereka kaiãopokori kãkiti auñtetari Teoso. Txamari iuasaaki Satanasi apoka ninoamoni kotipiriki apokini atokokana.

³³ Kaiãopokori sãpirenatxi atão inakari oerekiko isãpiretana, Teoso sãkire imarotininina ãkapani. Ninoa imarotakasaakiri isãkire, apiata isãpiretana. Imimarotakanisaakiri isãkire, poiãonoka isãpiretana. ³⁴ Teoso sãkire oerekasaakina ninoa, sãpirenatxi atão inakari oerekikonoka isãpireta. Eereka imoianariakorinoka auakasaaki iuakata, oerekana ikara imarotininina ãkapani.

Xesosi Iotokakiniri Ìtima
(Mateo 8.23-27; Arókasi 8.22-25)

³⁵ Iua õtipanika mapiãnikata itxana imoianariakori:
—Mañpiriãta ipoa. Ipiniãmoni masa —itxana.

³⁶ Ininiã itakanapana itomaneri kãkiti. Iuasaaki imoianariakori anikari Xesosi kanauaã. Apanakini kanaua axapitiri apaka sari ninoakata. ³⁷ Ìpiriãtakasaakina ãtima kataparari apoka ninoamoni. Tsakati kataparari, ininiã ãparaã ierepeẽpokataua kanaua ãki. Kanaua sakikaariãpotape.

³⁸ Iuasaaki Xesosi ikapokiãmoni imakanãta. Isirimata nopini imakanãta. Ninoa õpiriãkari iua:

—Kona pimaãkataua ate. Kona pitiretataua? Apinapanoka —itxana.

³⁹ Ininiã imereka. Ipinitari Ìtima:

—Piotoka. Auapika pitxako —itxari ipoa.

Ininiã itsoriãkaxitita. Ìtima iotoka. Tsakati iotoka apaka.

⁴⁰ Ininiã Xesosi:

—Natokopa ininiãpa kapãkarei hñte? Kinirepa hñte kona auikano nota? —itxana ninoa.

⁴¹ Apiapãkareta ninoa. Ininiã ninoa:

—Kinakaripa ia kiki, kotxi ãtima, tsakati pakini auikari iua sãkire —itxana.

5

Kiki Maerekani Matamatakoni Auãñtotakiti
(Mateo 8.28-34; Arókasi 8.26-39)

¹ Xesosi imoianariakorikata apoka ãtiãtaã Xerasa tãpa, Kariréia poa ipiniã. ² Xesosi kanãkiãtakasaaki, kiki ina iuamoni. Iua akauariãtaã auakari. ³ Iuaãtaã iua auanãta. Kãkiti liposotari iñtxikiniri iua. Iñtxikare metao kamakori karakitapekata.

⁴ Kaiãokatani kãkiti ãtxikari iuako, ikiti pakini metaoã, txamari ikakaraksatari metao. !Apakata kãkiti nãkatiniri iua.

⁵ Ìkanõka, pokamara pakini ixirataãtaã akiripoanãta akauari

auiniãtaã. Kai soroã iuaka ikisauakitataua. ⁶ Õtakopanika atapari Xesosi inini. Ininiã imiteẽkata iuamoni. Ikapotoreẽkaua iua apisatoõ.

—Apiananiri pitxaua —itxa.

⁷ Akiripoakata:

—Xesosi, Teoso ãkiri pitxaua. Apiananiri ãkiri pitxaua. Kipa pinireka nota ìkapani? Teoso uãkaã namanaãi pite, kona pimisiritapeno —itxa maerekati matamatakoti. ⁸ Ikara atoko itxa kotxi Xesosi paniãtari:

—Maerekati matamatakoti pisipeka. Pitakanapari ere kiki —itxari.

⁹ Xesosi pimaãri:

—Kipa piuãka? —itxari.

Iua apakapapiretari:

—“Itori” ninaãka niuãka. Kotxi itori maerekani matamatakoni ate.

¹⁰ Iteene iua amanaaãpotari Xesosi:

—Kona piokanatapeua ãtiãtaã.

¹¹ Iuasaaki auari kaiãopokori irari ixiratamoni nipokonãtakani. ¹² Maerekati matamatakoni iteene amanaãri Xesosi:

—Piokanataua ate irarimoni. Pauiritaua ate sini ninoamoni —itxanãtana.

¹³ Ininiã Xesosi iokanatana. Iuasaakipeka maerekani matamatakoni takanapari iua kiki, ìroã itxana irari ìtomoni. Iuaãtaã auari ipi mio irari. Ninoa ìroãkasaaki, irari miteẽkata oiokiriãtini ipoamoni. Komoka, axãpoãta itxana iuasaaki.

¹⁴ Irari nĩkatakani miteka sitatximoni, aapokotxi poião auinimoni pakini. Isãpiretana kãkiti itikakitina. ¹⁵ Eereka isana Xesosimoni. Iuasaaki atamatarina kiki mitxi maerekati auãitotakiti. Iitopãkanãta. Mãkatxi auapekari. Atão ìikitapeka auari. Iuaritika ninoa pĩkarauata. ¹⁶ Itikakani sãpiretari apanakini iua kiki pirena, irari pirena pakini. ¹⁷ Kãkiti iuaãtaã auakani paniãtari Xesosi osipikiniri iuaãtaã.

¹⁸ Xesosi iereẽtakasaakiua kanaua ãki, iua kiki amanaãri iuakata isini ìkapani. ¹⁹ Xesosi !auiritari. Itxari:

—Pisa pinirimanemoni. Pisãpiretana Apiananiri kamakiti pite ìkapani. Pisãpiretana iua iteene iamoniãkai pite. ²⁰ Ininiã iua sipe. Iuaãtaã auari sitatxi tesi pakini. Iua kiki sari ninoa tesi sitatxitimoni. Isãpiretari kãkiti Xesosi kamakiti iua ìkapani. Iuaãtaã auakani tsoriãkaãta:

—Anekani, peerekari Teoso —itxana.

Xáiro Amanaãkiti Pirena

(Mateo 9.18-19; Arókasi 8.40-42)

²¹ Ininiã eereka Xesosi ìpiriãta ipoa. Ininiã ipoa ìtiniã kaiãopokori kãkiti apotiãtaua iuakata. ²² Aiko Xoteo apotiãtiniãtaãua sikani auãte apoka iuamoni. Akiritaãka Xáiro iua.

Iua kapotoreēkaua Xesosi apisatoō. ²³ Iua iteene amanaāri Xesosi:

—Namarite opinanapanoka. Masa notakata. Pitakari pi-uako oa nopini erekape onini ikapani.

²⁴ Ininiā Xesosi sari iuakata. Kākiti kinapokope itxakata isinina.

Xesosi Māka Maātakakaro
(Mateo 9.20-22; Arókasi 8.43-48)

²⁵ Iuasaaki sito amianatakaro apoka. Tosikanani oa arēka ! iotoka. ²⁶ Okinika otxineiroteē oikitxitapekari oamianare imarotakani. Kaiāopokori ipitamaro. Txamari ninoa ! iposotari imaktxakinirina oamianare. Kona erekaro. Apiata oamianare. ²⁷ Okenakoenetakasaakiri Xesosi napini, osari iuamoni. Omaātakari imāka, ²⁸ kotxi oamoni: “Nimaātakiniāri imāka, iuasaakiika erekapekano,” otxanāta oxinikakiti. ²⁹ Ininiā omaātakasaakiri, oarēka iotoka. Iuasaakipeka oimarotari erekape onini.

³⁰ Iuasaakiika Xesosi posotiire sari oamoni. Ininiā ikirioka kākiti sauaki. Eereka ipimaāna:

—Kipa maātakatari nimāka? —itxa.

³¹ Iuasaaki imoianariakori apakapapiretari:

—Apiananiri, patamata. Itomaneri kākiti kinapokopeka, iuaritika pite pimaāri kākiti: “Kipa maātakatano?” pitxa — itxana.

³² Iuaritika Xesosi nitari imāka maātakakari. ³³ Iuasaaki oa sito imarotari erekape onini, ininiā okapotoreēkaua iuamoni. Opīkarauata. Okikinanaka. Eereka osāpiretari ikinika oami-anare iuamoni. ³⁴ Ininiā Xesosi txaro:

—Namarite, pite erekapekai uatxa, kotxi pauikari niposoti-ire. Pisipiniikaua, erekaxinirepekai —itxa Xesosi.

Xáiro Ākero Ōkitikiko
(Mateo 9.23-26; Arókasi 8.49-56)

³⁵ Xesosi sākirauatakasaaki oakata, apanakini Xáiro nitiri-akori apoka. Itxari:

—Pamarite !auaika. Opīpeka. Pauiritari Xesosi kanapiriini.

³⁶ Ininiā Xesosi limaākatari ikara pirena. Itxari Xáiro:

—Kona pipīkarauatape. Pauikano —itxari.

Ininiā ninoa sari Xáiro aapokomoni. ³⁷ Xesosi auiritana Petro, Txiako, Txiako itari Xoño pakini sini iuakata. !Auir-itana apanakini sini iuakata. ³⁸ Ninoa apokasaaki Xáiro aapoko, kākiti iuaātaā auakani !imarotarina ikamakitina. Ikinipoko kākiti txiapanāta, akiripoakanāta. ³⁹ Xesosi ĩroā. Itxana:

—Kinirepa iteene hītxiapanāta? Kinirepa hākiripoanāta? Amarini lipina. Oimakanāta —itxa.

40 Ininiã inapetarina iua. Ininiã iokanatana ninoa m-para. Oïri, onoro, Xesosi moianariakori pakini ïroã amarini auiniãtaã. 41 Imaïkaro ouako. Iuasaaki isãpiretaro oa isãkireë:

—Taritaa komii.

Popïkari sãkireë: “Amarini põkitikaua.” 42 Iuasaakipeka oõkitikaua. Otïpokota. Oa amarini aua tosi anokanani. Iuasaaki ninoa iteene tsorïkaãta. 43 Ininiã Xesosi paniãtana:

—!Hïsãpiretapiri apanakini nimakananitiniro oa.

Apaka ipaniãtana isikakienatiniro oa.

6

Nasree Auakani Kona Auikari Xesosi Sãkire
(Mateo 13.53-58; Arókasi 4.16-30)

1 Xesosi imoianariakorikata potorika iuaã. Nasree sitatx-itimoni isana. Iuaãtaã mitxi Xesosi aneë. 2 Tomatiko õtisaaki iua oerekari kãkiti aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. Xesosi sãkire kenakotakani tsorïkaãta. Itxana:

—Nanipa apaiaõkarauata, ikara atoko imarotini? Kipa oerekari imarore? Ikamakiti oerekari apiata imarore aua. Kininiãpa ïkora atoko itxa posotiireta? 3 Ate imarotari iua, kotxi aapokotxi kamakari itxaua iua. Maria ãkiri iua. Iua itariakori Txiako, Xosee, Xota, Simão pakini itariakori itx-auana. Itaroakoro apaka aua uai, ininiã ate imarotari iua — itxana.

Ikara xika kona ninoa auikari isãkire.

4 Ininiã Xesosi txana ninoa:

—Teoso sãkire sãpiretakari paxitaãka, txamari Teoso sãkire sãpiretakari itixineë auakasaaki, iuaã auakani, inirimane, iua aapoko ãki auakani pakini !ipaxitari. !Auikarina iua sãkire — itxa.

5 Ininiã iuaã kona ikamari iposotiire apiari. Iuako itaka ãtikaka amianatakani nopini, ininiã amianatakani erekapeka itxïkitaka. 6 Itsorïkaãta, kotxi iuaã auakani !auikari isãkire. Ininiã iua tõpa isari aapokotximoni. Oerekarauata iuaã. Eereka isari apanakini aapokotxitimoni. Iuaïkana oerekarau-ata. Itxaãpota iuaãtaã.

Xesosi Iokanatana Imoianariakori Kãkitimoni.
(Mateo 10.5-15; Arókasi 9.1-6)

7 Xesosi akiritana imoianariakori tosi pakini. Ipi iokanata ãtiãtaã, iuaïkana ãtiãtaã iokanatana ipi. Ikara atoko iokanaãpotana imoianariakori. Iposotiire isikana ninoa maerekani matamatakoni omitikinina ïkapani.

8 Itxana:

—Kona minakati hanikape. Hïtsonerenoka hanika. Kona hïtii, kona auatxi, kona txineiro !hanikape.

9 Hïkiti mata hïeretaka. ãtika kasipiri himãka hanika.

10 Sitatxi hãpokasaaki, ãtika aapokotxinanirako hãua. Iua

sitatxi hãuakasaaki, hĩkaikota iua kãkiti aapoko. Kona hãuape ãti kãkiti aapoko. ¹¹ Kãkiti mapakapakanisaakii, hĩsãkire imakenakotakanisaakina, ininiã hĩtakanapana. Hĩpotorikasaaki, hĩxaxipokari kipatxi hĩkiti mataã auakari, ininiã ikara atoko hõerekana ninoa maerekani ininiuana. Kãkiti misiritiko sãpiretiko õti apokasaaki, Sotoma sitatxiti auakani misiritiko auapitika. Iuasaaki Komoha sitatxiti auakani misiritiko auapitika. Iuaritika sitatxi auakani hĩte mapakapakani misiritaãkako apiata iuasaaki.

¹² Ininiã isana. Isãpiretari kãkiti imaerekani itakanapini.

¹³ Mirikiniti maerekati maãamatakoti iokanatana. Iĩtxiã itakana amianatakani nopini. Ininiã erekapeka itxĩkitakana amianatakani.

Xoão Kapatxisareri Ipinini

(Mateo 14.1-12; Arókasi 9.7-9)

¹⁴ Auĩtetxi Erotxi inakori kenakopiretari Xesosi pirena. Xesosi uãka iaripireta ikini tõpati. Ininiã Erotxi xinikanãta:

—Ikara Xesosi, Xoão kapatxisareri itxaua. Uatxa iua õkitikapekua. Iuakara Xesosi itxa. Ininiãkara iposotiire aua iuamoni.

¹⁵ Ætikaka uãkatari Xesosi Eríasi ininiua. Ætikaka uãkatari Xesosi Teoso sãkire sãpiretakari kitzakapirĩka ininiua.

¹⁶ Ikara Erotxi kenakopiretakasaaki, itxari: —Xoãokara nitsotakakiitakitikara iua Xesosi txa. Ipĩpekariika iuaĩkana õkitikapekua —itxa.

¹⁷ Mitxi Erotxi takaro itari Piripi ãtanoro. Ouãka Erotxia inakoro. Oa xika Erotxi maĩkari Xoão. Iaxiriĩtotari, kateia ãki taka itxari. ¹⁸ Xoão takaãka kateia ãki, kotxi itxari Erotximoni: —!Erekari pitari ãtanoro pitakini —itxari.

¹⁹ Ikara xika Erotxia apaka omanatari Xoão. Oa iteene kinirão okaka otxamari Xoão. Kona oposotari oõkiniri iua, ²⁰ kotxi Erotxi pĩkari Xoão. Iua imarotari, atão inakarinoka kamakari, erekarinoka kamakari ininiua Xoão. Xoão sãkire ikenakotakasaaki, !iteene !imarotari isãkire, iuaritika iua apokaerekatari ikenakotiniri isãkire.

²¹ Erotxi kamari isaiã kiiniriti. Iua kemaĩtxitana sotato auĩteakori, Kariréia auakani auĩteakori, apanakini auĩteakori pakini. ²² Ininiã Erotxia ãkero apoka iua kiiniritiã. Iuasaaki oserenapirĩkata Erotxi apisatoõ, ikemaĩtxitakini apisatoõ pakini. Ninoa potxitari oserenini. Ininiã Erotxi txaro oa ãtokoro:

—Pinirekakiti pamanaãno, ininiã nisikai. ²³ Atãopitikara nisikai pamanaãkiti. Nitixine pinirekiniã, ipixini nisikai —itxaro.

²⁴ Ininiã oa miteka onoromoni. Oa pimaã txaro onoro:

—Kiripa namanaãtari? —otxaro.

Ininiã onoro txaro:

—“Xoão Kapatxisareri kii prato nopini ninireka,” pitxari. Ikara atoko pamanaãri iua —otxaro.

²⁵ Ininiã katimariã okanapiriã kiiniri auiniãtaã iuaĩkana. Katimariã auĩtetximoni osa. Oamanaãri iua:

—Ninirekari Xoão kapatxisareri kii prato nopini —otxa.

²⁶ Ininiã Erotxi maerekaxiniretinoka itxa, kotxi mitxi iua sãpiretaro oa amanaãkiti isikiniro oa ikemaĩxtitakini apisatoõ. Ininiã !apakata imasikakaniãri isikaenetakiti. ²⁷ Ininiã kati-mariã ipaniãtari sotatoakori okiniri Xoão:

—Ikii himina —itxa.

Ininiã isana kateiamoni. Itsotakakiitarina Xoão. ²⁸ Pirato nopini itakarina ikii, sika itxarona ãtokoro. Ininiã oa sikari onoromoni.

²⁹ Ininiã Xoão moianariakori kenakopiretakasaakiri Xoão okiko pirena, isana kateiamoni. Aparina iĩto. Itakarina iĩto kai iriko ãki.

Sĩko Mio Kãkiti Xesosi Sikakienatini
(Mateo 14.13-21; Arókasi 9.10-17; Xoão 6.1-14)

³⁰ Ininiã Xesosi iokanatakini kanapiriã iuamoni. Apoka itxana Xesosimoni. Isãpiretarina ikamakitina, oerekakitina pakini. ³¹ Iuasaaki kaiãopokori kãkiti aua iuaãtaã, ininiã ! apakata inipokotinina. Ininiã:

—Amasipeka kãkiti mauakaniãtaã atomatini iƙapani — itxana.

³² Ininiã kanauaã iereẽtauana. Īpiriãtarina ipoa. Isana kãkiti mauakaniãtaã. ³³ Kãkiti itikari Xesosi inapaãpotini, ininiã ninoa miteka. Iopiriãrina ipoa koropoa, apoka itxana Xesosi apisapanika. ³⁴ Iua kanĩkiĩtakasaaki apisamoni mirikiniti kãkiti, ininiã iamoniĩkana, kotxi soti auĩte ipitikiri mauakiniti atoko itxana. Iuasaaki Xesosi oerekana kaiãori Teoso sãpiretakiti.

³⁵ Ininiã mapiãpeka inaãpotiniã, Xesosi moianariakori iuamoni apoka. Itxarina:

—Kona kãkiti aapoko auari uai. Uatxa mapiaãpopeka.

³⁶ Ininiã pipaniãtana kãkiti isinina iƙapani nipokori iamotinina tĩkane.

³⁷ Ininiã Xesosi:

—Hĩtekarako sikakienatana ninoa —itxana.

Ininiã ninoa:

—Pinirekatari asini komiri aamotini iƙapani? Oito kasiriti kãkiti parĩkauatini iƙi anireka komiri iƙi naia kãkiti nikini iƙapani —itxana.

³⁸ Ininiã Xesosi pimaãna ninoa:

—Kipakinipa komiri katari aua? Hãtariko —itxa.

Ninoa imarotakasaakiri, apoka iuamoni. Itxana:

—Sĩko pakini komiri katari, ipi ximaki pakini aua — itxarina.

³⁹ Xesosi paniātana ikinika kākiti topākini katsotati nopini.
⁴⁰ Ātiātaā iitopākana sīkoēta, ipinimoni iitopākana seī. Imakinikana ikara atoko itxaāpotana iitopākinina.

⁴¹ Ininiā Xesosi kosekari sīko pakini komiri, ipi ximaki pakini. Iuasaaki ionakaāta iaxiti:

—Erekapitikari pisikakiti —itxa.

Eereka imaxiōpekari komiri. Isikari imoianariakori. Imoianariakoripekana sikaāpotana apanakini. Iuaīkana imapirinikari ximaki, xanaka itxari imakinikana.
⁴² Ikinimanekana nipokota, kamitopeka itxana. ⁴³ Ininiā imoianariakori apotiitari ximaki itetakori, komiri itetakori pakini. Tosi pakini kotari xāpoka itetakori. ⁴⁴ Iuasaaki sīko mio kikiakori nipokotakani.

Xesosi Ipoa Nopini Itīpokotini
 (Mateo 14.22-33; Xoāo 6.15-21)

⁴⁵ Xesosi takapiretakasaakiri kākiti, iuasaaki iokanatana imoianariakori ĩpiriātinina iua apisa, Petsáita tixinimoni isinina ĩkapani. ⁴⁶ Xesosi takapiretanapaka atoko, mitaxiratarari nopini isa Teoso imisākiretini ĩkapani. ⁴⁷ Mapiāpe inakasaaki kanaua ipoa apanīkakiāxitipeka aua. Iuasaaki Xesosi imiriīpanika aua.

⁴⁸ Xesosi atamatana ninoa, itaparanoka itxana imekoātinina, kotxi ĩtima, tsakati pakini anikaāpotana ninoa. Ininiā ikatimaāpotakasaaki, Xesosi apokaāpota ninoamoni. Itīpokota ipoa nopini. Inapaāpoaritana imoianariakori.
⁴⁹ Ininiā ninoa atapakasaakiri ipoa nopini itīpokotini, ninoa uākatari kamiri. Ininiā ninoa akiripoakata. ⁵⁰ Ininiā iua misākiretana:

—Kataparaxinire hītxako. Notakara. Na !hīpīkarauatape —itxana imoianariakori.

⁵¹ Eereka kanauaā iereētaua. Iuasaaki ĩtima iotoka itxa. Ininiā itikokitatana ninoa. Itsorīkaātana:

—Kiripa atxiīti? —itxana.

⁵² Ikara atoko isākirena, kotxi kona ixinikaikarina Xesosi posotiire komiri ixanakasaaki. Paikoxinirena ninoa iuasaaki.

Xesosi Makananitana Amianatakani Xenesareekini
 (Mateo 14.34-36)

⁵³ Xesosi imoianariakorikata ĩpiriātari ipoa. Isari Xenesaree tixinimoni. ⁵⁴ Ikanīkiītakasaakina apanakini itikari Xesosi.

—Xesosira —itxana.

⁵⁵ Ininiā imitekana kākiti auinimoni amianatakani apinina ĩkapani. Anikana isirimatana nopini Xesosimoni.
⁵⁶ Ikini sitatxiti kākiti amianatakani sirīka kimapori tiniāpo. Amanaārina Xesosi auiritinina ninoa imāka itikakinina. Ikinikana imāka tikakakani erekepeka itxīkitaka.

7

Xoteoakori Ikite Pirena
(Mateo 15.1-9)

¹ Ininiã pariseoakori, kaiõkatsopareriakori pakini, Xerosareẽ ikani, apotiitaua Xesosikata. ² Iuasaaki itikarina Xesosi moianariakori marokapiotakaniua nipokori inikinina apisa. Ininiã itxana:

—!Erekari imarokapiotakaniuana —itxana.

³ Pariseoakori, imakinikana Xoteoakori apaka kamari ikiomaneakori kitxakapirĩkarini sãkire iaõka. Inipokotinina apisapanika arokapiotauana.

⁴ Nipokori amotikoãtaã Xoteoakori sikasaaki, eereka apokasaakina aapokona imarokapiotakaniãuana kona inipokotana. Tiitxi iãkoanatxi, kopiti, apanakini itiina pakini arokasaakina ikiomaneakorini oerekakiti iaõka arokana.

⁵ Ininiã pariseoakori, kaiõkatsopareriakori pakini pimaãri Xesosi:

—Kinirepa pimoianariakori kona kamatari kitxakapirĩka atoko ininina? Kinirepa marokapiotakanikaua inikarina nipokori? —itxarina.

⁶ Ininiã Xesosi apakapapireta:

—Mitxipitipanika Isaía sãpiretai hĩte. Atão iua sãkire, kotxi hĩsãkire atxiĩti erekari, txamari kona hĩkamari hĩsãkire iaõka. Iua txari:

Kamisirienererini ninoa kãkiti. Ninoa sãkireẽnanira ipaxitanona. Åkixinireẽna linirekanona.

⁷ Maxikatũka ninoa kapotoreẽkaua nota apisatoõ. Maxikatũka ninoa txano: “Ateosone pitxaua,” kotxi ninoa loerekari nota sãkire. Ninoaka sãkire oerekana, txamari “Teoso sãkire asãpiretai” itxana.

Ikara atoko Isaía iõkatsopatakiti Teoso sãkire.

⁸ —Ininiã hĩtakanapapekari Teoso sãkire, kãkiti oereẽkiti hĩkamini ikapani. ⁹ Hĩtakanapapikari Teoso paniãtakiti, hinirekaãkiti hĩkamini ikapani. ¹⁰ Kitxakapirĩka Moisesi txari: Pipaxitariko piri. Pipaxitaroko pinoro. Piri, pinoro pimisãkirepiretiniã, pokaãkako,

itxa Moisesi sãkire. ¹¹ Txamari hĩte oerekari kãkiti: “Kãkiti auakiti iri, inoro pakini nirekiniã, iua manirekakaniãri isikiniri ninoamoni, isãpiretana: ‘Ia nota auakiti nisika Teosomoni.’” Ininiã !isikari ninoa nirekakiti ninoamoni. Ikara atoko inakari kãkiti sikakiti Teosomoni, hĩte takauãkatari “Kopaã.” ¹² Ininiãkara hõerekari kãkiti imatiretakanina iri, inoro pakini. !Apakata hõerekakiti. ¹³ Ikara hõerekakiti xika kona hĩte maãkatari Teoso sãkire. Apiata hinirekari kãkiti oereẽkiti. Auapanika itori hõereẽkiti sãkiretxiti ikara atoko inakari —itxa Xesosi.

Ākixiniretxi Txiko Pirena
(Mateo 15.10-20)

¹⁴ Xesosi iuaĭkana akiritana ikinimane kākiti. Itxana:

—Hĭkinika hĭkenakota. Hĭtakaōtxikariko nisākire. ¹⁵ Imakinika hinikakiti, mapara auakari. ! Ikamari ate maerekani. Hĭxinireē potoriākari kamari maerekanitxi. ¹⁶ Kakenakokii, ininiā hĭkenakotariko nisākire —itxa Xesosi.

¹⁷ Ikinimane kākiti itakanapaka atoko, aapokotxi āki ĩroā. Iuasaaki imoianariakori pimaāri:

—Pisāpiretaua mixikanani pisāpiretakiti —itxana.

¹⁸ Ininiā iua txari:

—!Kiĭkitei hĭte. Kona hĭte imarotatari hinamaā ĩroākari kona kamari maerekanitxi. ¹⁹ Kotxi ĩroākari ! isari hĭxiniremoni. Hĭtikako āki isa. Iposo atoko hĭtikatakasaaki inapa. Ikara atoko ininiā, erekari ikinipoko kākiti niākiti.

²⁰ —Ixinireē potoriākari iuara kamari kākiti maerekani.

²¹ Kākiti ākixinire ipotorika ixinikakiti maerekati, anokaretxi, ĩtiriuatakatxi, okaniuatakatxi, āti kākiti ĩtanorokata isirĭkini nire pakini. ²² Kākiti ākixinireē ipotorika itirenani, maerekati Satanasi oerekakiti, misirieneretxi, pĕtauatakatxi kamakari, xikotakatxi, āti misākirepiretiko, iuikiniua, miĭkiteti inini pakini. ²³ Ikinika ikara maerekati kākiti ākixinire auakari txikotari kākiti xinire —itxa Xesosi.

Xoteo Minakatoua Auikiniri Xesosi Sākire
(Mateo 15.21-28)

²⁴ Xenesaree tixini Xesosi potorika. Txiro sitatxiti tōpa, Sitoō tixini pakinimoni isa. Iuaā kākiti aapoko ĩroā. Kona inirekari kākiti imarotiniiri iua auiniātaā. Txamari ! iposotari iomaātiniua. Kākiti imaroāpotari iua auiniātaā. ²⁵ Sito apoka Xesosimoni, kotxi oa kenakopiretari Xesosi pirena. Maerekati matamatakoti auaiĭtotaro oimi. Oāpokasaaki Xesosimoni, okapotoreēkaua iua apisatoō.

²⁶ Oa sito sākiretari Kreko sākire. Āto uāka oa. Siropenĭsia tixinikero oa. Okapotoreēkasaakiua Xesosi apisatoō, oamanaāri Xesosi:

—Pomitikenatariko maerekati matamatakoti namarite ĩtoā auakari —otxari.

²⁷ Ininiā Xesosi:

—Xoteo !pitxaua. Maparakerorai. Pite nirekakari nisikinii Xoteoakori nakiti. Amarini mitxi nikini atāo. ! Erekari nokiniri amarini kiena anāpamoni —itxaro oa.

²⁸ Oa apakapapireta:

—Atāopitikara ikara atoko pitxa, kotxi nota maparakerero, anāpa atoko Xoteoakorimoni. Iuaritika kākiti auiritari anāpapiki nikiniri nipokori katxakakari amarini nipokotiniātaā patapi —otxari Xesosi.

²⁹ Ininiā Xesosi apakapapireta:

—Erekari papakapapiretini, ininiã paapokomoni pisa. Maerekati matamatakoti !lauaika pamarite ïtoã —itxaro.

³⁰ Oaãpoko oãpokasaaki, oãpokaro oamarite sirïkanãta. Erekapekaro oa. Maerekati matamatakoti asikapekaro.

Makenakoreti Pirena

³¹ Eereka Xesosi takanapari Txiro sitatxiti tõpa. Ìpirixititari Sitoõ tixini. Sitatxi tõpa tesi pakini Ìpirixitita. Apoka Kariréia poamoni. ³² Ætikaka kãkiti minari makenakoreti Xesosimoni. !Iposota atão isãkirauatini. Ninoa iteene amanaãri Xesosi:

—Piuako pitaka iua nopini kakenakorepeka inini ïkapani —itxana.

³³ Xesosi anikari iua kiki kãkiti mauakaniãtaã. Itakari iuakoki ikïpita ãki. Eereka ikiisoka, taka itxari ienemaã masãkireti nini nopini. ³⁴ Eereka ionakaãta iaxiti, oõka itxa:

—Epataa —itxa.

Popïkari sãkireẽ, “Piauãka.” ³⁵ Iuasaakipeka ikenakoki auãka, ininiã kakenakorepeka itxa. Iuasaaki inini poiõpeka apaka. Eereka erekapeka itxa isãkirauatini. ³⁶ Ininiã Xesosi txana ninoa:

—Kona hïsãpiretapiri apanakini nimakananitiniri iua.

Txamari apiata ninoa sãpirenauata. ³⁷ Kãkiti tsorïkaãta:

—Ikinika ikamakiti peerekari. Makenakoreti kakenakorepeka itxa. Mimatasãkiretakati, kasãkirepeka itxa —itxana.

8

Xesosi Sikakienatana Ipi Ipi Pakini Mio Kãkiti (Mateo 15.32-39)

¹ Eereka mapaõti itomaneri kãkiti apotiitaua Xesosimoni. Nipokori xipokapeka, ininiã Xesosi akiritana imoianariakori. Itxana ninoa:

² —Nota amonïkana naia kãkiti, kotxi ipi õti, ãti õti pakini õtipeka auana notakata. Ininiã uatxa nipokori !auaika.

³ Niokanatinianã auinimoni manipokotakatipanikana, ininiã ipixiniãpo iõkapetana. Irikana. Ætikaka õtako ïkani kona apakata manipokotakanika isinina —Xesosi txana imoianariakori.

⁴ Imoianariakori apakapapireta:

—Uai aapokotxi mauakaniãtaã, ininiãkara nãpa aãpokari nipokori ito naia kãkiti asikakienatini ïkapani? —itxana.

⁵ Ininiã Xesosi:

—Kipakinipa komiri katari hïtemoni aua?

—Setxinokara komiri aua atemoni —itxana.

⁶ Ipaniãtari kãkiti topãkini ixiti. Imaïkari iua komiri setxi.

—Erekari pisiãkiti —itxari Teoso.

Iposo atoko imaxiõpekari komiri, sika itxana imoianariakori. Imoianariakori sika itxana apanakinimoni.
⁷ Ninoamoni aua âtikaka ximaki axapitiri. Ininiã Xesosi txari:

—Ia erekari —itxa Teosomoni.

Eereka ipaniâtana imoianariakori sikiniri kãkitimoni.

⁸ Ininiã ikinipoko kamitopeka itxana. Iposo atoko apotiita itxarina itetakori. Xãpokaka itxarina setxi kotarina. ⁹ Ninoa komiri nikakani ipi ipi pakini mio kãkiti. Kamitopeka itxana.

Ininiã itakapiretanapana ninoa. ¹⁰ Iposo atoko imoianariakorikata iereëtaua kanaua âki. Taomanota tõpamoni isana.

Pariseoakori Nirekari Xesosi Oerekiniri Iposotiire
(Mateo 12.38-42; 16.1-4; Arókasi 11.29-32)

¹¹ Pariseoakori apoka Xesosimoni. Inirekarina Xesosi kerokiniri, ininiã itxarina Xesosi:

—Takaõtxikari, Teoso posotiire poerekaua ate, aãtamatiniri ïkapani, Teoso iokanatinii ïkorapokoriti aimarotini ïkapani — itxarina. ¹² Ininiã Xesosi oõka. Itxari:

—Kinirepa kãkiti uatxarini nirekari noerekiniri Teoso takaõtxikare, iposotiire? Atãopitikara nota txai hïte, kona noerekai hïte.

¹³ Ininiã itakanapana. Iereëtaua kanaua âki. Ikanapiriã ipoa ipiniãmoni iuaïkana.

Pão Tireëkari Pirena
(Mateo 16.5-12)

¹⁴ Xesosi moianariakori maxinïkaretari pão. Ætika pão porii kanaua âki aua. ¹⁵ Ininiã Xesosi õtãkikana:

—Erepaniko, pamonõkoniri pariseoakori, Erotxi pakini pãote tireëkari —itxa Xesosi.

¹⁶ Xesosi moianariakori misãkiretakakaua:

—Ikara atoko itxaua, kotxi amaxinïkaretari pão.

¹⁷ Xesosi imarotari ninoa sãkire, ininiã itxana:

—Kinirepa hïskirauanãta pão mauakani xika? Kona himarotatapanikari niposotiire? Kona hïikitetapanikari? Kona hinirekatari hãuikiniri nisãkire? ¹⁸ Kokimai, txamari, ! hãtamatar. Kakenakokimai, txamari ! hïkenakotari nisãkire. ¹⁹ Kona hïxinikapanikari iuasaaki nimaxiõpekitakiti sïko komiri, sïko mio kãkiti nisikakienatini? Kipakinipa kotari itetakori hïxãpokaka? —ipimaãna.

Ininiã ninoa apakapapireta:

—Tosi kotari axãpokaka.

²⁰ Xesosi txana ninoa:

—Eereka âti õti nimaxiõpekari setxi komiri porii. Nisikari ipi ipi pakini mio kãkiti. Itetakori hãpotiitakiti, kipakinipa kotari hïxãpokaka? —ipimaãna.

Ininiã ninoa:

—Setxi kotari axãpokaka.

²¹ Ininiã Xesosi:

—Ininiã kinirepa kona hiikitetapanikari?

Mōsiãreti Petsáita Aapokotxitikiri

²² Xesosi Petsáita aapokotxitimoni apoka. Iuasaaki kākiti minari mōsiãreti iuamoni. Amanaãrina Xesosi maãtakiniri iua mōsiãreti. ²³ Ininiã iua anikaãpotari iuakoã kākiti mauakani-moni. Iuaã iminapari ienemaã mōsiãreti okiã. Eereka taka itxari iuako iïtoã. Ipimaãri iua:

—Kōsiãrepekai? —itxari.

²⁴ Ininiã iua atamata.

—Nota itikapokotapeka, txamari nitikari kākiti tïpokotakari aamina atoko —itxa.

²⁵ Iposo atoko Xesosi iuaïkana takari iuako mōsiãreti nopini. Eereka mōsiãreti atão itikapokotapeka. Ikinipoko atamata.

²⁶ Ininiã Xesosi iokanatari:

—Pisipeka paapokomoni. Kona pisipe Petsáita aapokotxitimoni, kotxi kona ninirekari pisãpiretiniri nikamakiti kãkitimoni —itxa Xesosi.

Petro Auikari Xesosi Teoso Mereëkiti Ininiãua
(Mateo 16.13-20; Arókasi 9.18-20)

²⁷ Eereka Xesosi imoianariakorikata sari kākiti poiãoka auinimoni, Sesaréia-Piripi sitatxiti takote isana. Ipixiniãpo Xesosi pimaãna imoianariakori:

—Kiripa kākiti uãkatano nota? —itxa.

²⁸ Ninoã apakapapireta:

—Xoão kapatxisareri iuãkataina. Apanakini “Eríasi inakori” iuãkataina. Ininiã apanakini “Teoso sãkire sãpiretakari” iuãkataina —itxana Xesosi moianariakori.

²⁹ Iuaïkana Xesosi pimaãna:

—Hïtepekana, kipa hïte uãkatano? —itxana.

Ininiã Petro apakapapiretari:

—Teoso mereëkiti, kākiti iãtapanãtakiti pitxaua —itxari.

³⁰ Ininiã Xesosi txana imoianariakori:

—Teoso mereëkiti nininiua !hïsãpiretapiri apanakini —itxa.

Xesosi Sãpiretari Ipinini

(Mateo 16.21-28; Arókasi 9.22-27)

³¹ Ininiã ia atoko oerekarauata:

—Nota hïtari iaxitikiri iteene atatsiirauatako. Kiomãtxiakori, sasetotxi auïteakori, kaiõkatsoparerini pakini kona nirekapanino nota. Nokaãkako. Eereka ipi äti pakini õtisaaki iuaïkana nõkitikauako.

³² Ikara isãpireta ikinimane kãkitimoni. Ininiã Petro anikari iua maparamoni. Itxari:

—Kona ikara atoko !pitxape. Kona erekari pisãkire ikara atoko pinini —itxa Petro.

³³ Ininiã Xesosi kirioka imoianariakorimoni. Iua txitari Petro:

—Pisipiniikaua Satanasi. Pite nireēkiti kākiti nireēkiti atokotxikana. Pite nireēkiti kona Teoso nireēkiti atokoni — itxa Xesosi.

Xesosi Moianari Atāo Inakari
(Mateo 16.24-28; Arókasi 9.23-27)

³⁴ Xesosi akiritana kākiti imoianariakori apaka. Itxana ninoa:

—Notakata kinirāo sika pinakasaaki, piteka pinireēkiti kona pixinikape. Notakata kinirāo sika pinakasaaki, nota misiritiko atokokana pimisiritaākako. Ia atoko pinirekiniā, notakata pisapitikako. ³⁵ Pite ātipirika kaminiāri piteka nireēkitinoka, ininiā pinireēkiti xipokapitikako pitekata. Pite nireēkiti xipokiniā, nota sākire pauikini xika, Teoso iokanapirena erekari pisāpiretini xika, pite auapininiika txako Teosokata.

³⁶ Atxiīti papakapari ikinipoko tiitxi, ikini itixiti auakani tii, pinakiti ĩkapani. Atxiīti iua tiitxi xika kona pikĭpitari Teoso sākire, ininiā kona pikaikota ātipirika Teosokata. Ikara atoko ininiā, erekari atxiīti ikinipoko tiitxi auinii? Konapitini. Apiaerekata Teosokata ātipirika pikaikotini, kotxi tiitxi ĩki poiāoka, pixinire karone apiata. ³⁷ !Apakata kākiti ĩkitxitiniri Teoso, iuamoni isini ĩkapani.

³⁸ ĩkorasaaki kākiti !inirekari Teoso. Inirekari maerekatinoka. ĩkorasaaki pipētatinianō nota, pipētatinianāri nota sākire, ininiākara nota kākiti itari iaxitikirino pētataiko pite, uai nikanapiriākasaaki. Nikanapiriākasaaki, niri iotximere aua notamoni. Nina niri nitiriakorikata, erekarinikata.

9

¹ Xesosi txana ninoa:

—Hĭxinikariko ia nisākire. Apanakini hĭte uatxa uai auakanii, hĭpinini apisapanika himarotari Teoso auĭtetxi ininiāua. Auĭtetxi kaposotiireri itxaua —itxa Xesosi.

Moisesi, Erĭasi Pakini
(Mateo 17.1-13; Arókasi 9.28-36)

² Seisi pakini ōti napaka atoko Xesosi anikana Petro, Txiako, Xoāo pakini oxiratarimoni, mitaxiratarimoni. Iuasaaki ni-noanani aua iuaā. Iuaā auakasaakina, Xesosi ĩto ipinipo itxa. ³ Imāka kasarori itxaua. Iotximere apaka auari. Ikara imāka saro atoko inakari, !auari. Kākiti iteene arokiniāri mākatxi, iuaritika ikara isaro atoko !auari. ⁴ Iuasaaki Erĭasi, Moisesi pakini tokiā iuaā. Isākirauatana Xesosikata. ⁵ Ininiā Petro txari Xesosi:

—Koerekareri, erekapitikari uai aāuini. Makamari papiri ipi āti pakini, pite ĩkapani, Moisesi ĩkapani, Erĭasi ĩkapani —itxa.

⁶ Ikara atoko itxa Petro, kotxi !imarotaikari isākire, iteene ipĭkarauatiniā.

⁷ Iuasaaki katxiāri apoka ninoamoni. Katxiāri āki auana. Katxiāri āki Teoso txari:

—Ere namarite, nitiretakiti. Hikenakotariko iua sākire—itxa.

⁸ Katimaritika Xesosi moianariakori sapotorika. Itikapokotana. Mitxi Xesosikata sākirauatakani !auaika iuaā. Xesosinokara kaikota ninoakata.

⁹ Ōtanoxirataro iokiriiāpotakasaakina, Xesosi txana:

—Mixikanani hītikakiti !hīsāpiretapiri apanakini. Nota hītari iaxitikiri nipinaka atoko iuaīkana nōkitikaākaua atokoikarako, hīsāpiretariko mixikanani hītikakiti—itxana.

¹⁰ Ininiā ! isāpiretarina apanakinimoni. Ninoanoka isākirauanātana:

—Natokopa itxa kākiti ipīkaripeka iuaīkana ōkitikiniāua — itxanātana.

¹¹ Ipimaārina Xesosi:

—Kinirepa kaiōkatsoparerini sākire: “Teoso mereēkiti apokini apisapanikarako Eríasi apokako.” Kinirepa ikara atoko itxana?

¹² Ininiā Xesosi:

—Inipitikara Eríasi apoka merepanika, kākiti iposope inini īkapani. Teoso sākire iōkatsopatakori txari: “Kākiti itari iaxitikiri iteene atatsiirauatako. !Inirekaākako.” Kinirepa ikara atoko itxa Teoso sākire iōkatsopatakori? ¹³ Nisāpiretaiko Eríasi apokapeka. Kākiti misiritapekari iuani. Inireēka iaōka imisiritarina. Teoso sākire iōkatsopatakori sāpiretapekari ikara ene — itxa Xesosi.

*Amarini Maerekati Matamatakoti Auāītotakiti
(Mateo 17.14-21; Arókasi 9.37-43a)*

¹⁴ Ninoa apokaāpotakasaaki apanakini imoianariakorimoni, atamatana kākitypokoni. Ninoa ākitana Xesosi moianariakori. Iuasaaki kaiōkatsoparerini kākitykata itaparakienetakakaua.

¹⁵ Iuasaaki kākity atapari Xesosi. Ipoxoniritikana itxana:

—Xesosi napani.

Ininiā imitekana iuamoni, okapireta itxarina:

—Piteni?

¹⁶ Ininiā Xesosi:

—Ari, notara.

Ipimaāna:

—Kininiāpa hītixitakakaua? —itxa.

¹⁷ Ininiā kiki kākity sauaki auakari apakapapiretari:

—Nota minamari namarite pitemoni. Maerekati matamatakoti auāītotari iua. !Auiritari namarite sākirauatini. ¹⁸ Iua māksaakiri, okaītotari iua xiti. Iuasaaki namarite sorikipeta. Akatsakatsirīītaua. Itorōkaītota. Ininiā nimisākiretamana pi-moianariakori omitikiniri maerekati matamatakoti, txamari ninoa !iposotari.

¹⁹ Xesosi txari:

—! Kauikarei h̄ite. Maerekati kamakanii h̄ite. Kipakinikananipa Teoso nirekatari h̄itekata nauini? Kipakinikananipa Teoso nirekatari h̄ite nim̄iteenekini? Himinari amarini notamoni —itxana.

²⁰ Ininiã ninoa anikari iua amarini Xesosimoni. Iuasaakipeka maerekati matamatakoti atamatari Xesosi. Iuasaakipeka maerekati matamatakoti tx̄ikitakari amarini okaratiniua. Ininiã iua amarini iriãkata. Ikanapirikata, isorikipekata, itx̄ikitakari amarini. ²¹ Xesosi pimaãri iri:

—Kirisaakipa ipotorika ãkora atoko inini?

—Axapitipanikara ipotorika ãkora atoko inini. ²² Itokata maerekati matamatakoti okaĩtotari xaminamoni. Itokata okaĩtotari kãuaãrimoni. Inirekari okiniri iua. Piposotiniãri, pomitkariko maerekati matamatakoti. Piamonĩkauako atepaniko —itxa iri sãkire.

²³ Ininiã Xesosi:

—Nota posotatari? Teoso sãkire auiãkari posotari ikaminiri ikinika —itxari.

²⁴ Iuasaaki iua kiki apakapapiretari iãtsaritika:

—Nauikapitikari piposotiire. Axapitikinoka ! nauikari, ininiã pisikaposotiiretano iteene pisãkire nauikini ãkapani.

²⁵ Isãkirauanãtakasaakina, kãkitipokoni miteẽkata ninoamoni Xesosi kamakiti imarotinina ãkapani. Ininiã Xesosi itaparar-itika tx̄itari maerekati matamatakoti:

—Pite maerekati matamatakoti. Pitx̄ikitakari kãkiti masãkireti inini. Pitx̄ikitakari kãkiti makenakokiti inini. Nota omitikai pite. Pipokika. Iuaĩkana !piĩroãpinikako iua ãtoã —itxa Xesosi.

²⁶ Iua maerekati matamatakoti akiripoakata. Okaraĩtokatari atoko, sipe itxa. Iua amarini ipĩkari ãto atokopeka itxa. Ininiã apanakini kãkiti:

—Ipĩpeka —itxarina.

²⁷ Ininiã Xesosi maĩkauakotari. Õkitikari iua, ininiã itima.

²⁸ Xesosi aapokotxi ãki auakasaaki, iuanoka inakasaaki, imoianariakori pimaãri:

—Natokopa ininiãpa kona ate posotatari maerekati matamatakoti aomitikini? —itxana iuamoni.

²⁹ Ininiã Xesosi:

—Teoso pimisãkiretakasaaki, iuasaaki pimanipokotakaniãra, iuasaaki piposotari ikara atoko inakari maerekati matamatakoti pomitikini —itxa Xesosi.

Xesosi Iuaĩkana Sãpiretari Ipinini

(Mateo 17.22-23; Arókasi 9.43b-45)

³⁰ Iuaã ipotorikana. ãpirixititarina Kariréia tõpa. Xesosi ! inirekari apanakini kenakoenetiniri iua auiniãtaã.

³¹ Kotxi inirekari oerekinina imoianariakorinoka ipinini pirena. Ininiã Xesosi:

—Nota hītari iaxitikiri mīkapiritaākako. Nisikaākako kikiakorimoni inirekaākitina ikaminina tīkane. Ninoa okano nota. Ipi ōti āti ōti inakasaaki iuaīkana nōkitikauako —itxa.

³² Ninoa !imarotari Xesosi sākire. Ninoa pīkari ipimainirina iua.

Kiripa Kākiti Apiatakari Txataua?

(Mateo 18.1-5; Arókasi 9.46-48)

³³ Kapanaoō sitatxiti apokana. Aapokotxi āki auakasaakina, Xesosi pimaāna ninoa:

—Natokopa itxa hīsākire, uaimoni aīkasaaki hītaparakienatakakasaakia? —itxa.

³⁴ Masākirenika itxana, kotxi kimaporiāpo ninoa sākire: “Īkiripa ate apiatakari?” itxana. ³⁵ Xesosi, iitopāka atoko, akirita itxana imoianariakori tosi pakini.

—Hīkinika uaimoni hīitopāka. Apiatakari pininiāua pinirekiniā, piteka poiāotakaua. Ikinimane nitiri pitxauako.

³⁶ Xesosi kosekari amarini, mina itxari imoianariakori sauaki, katarata itxari.

³⁷ —Papakapiniāri amarini pipoxokoniritika, papakapano nota apaka. Papakapiniāno nota, na notananini papakapa. Iuasaaki papakapari iua uaimoni niokanatakiri —itxa Xesosi.

Maerekani Matamatakoni Omitiākari

(Arókasi 9.49-50)

³⁸ Xoão sāpiretari Xesosi:

—Koerekareri, ate kenakotari kiki omitikinina maerekani matamatakoni pite uākaā. Kona pimoianarini iua. Ininiā ate: “Īkara atoko !pitxape,” atxari.

³⁹ Ininiā Xesosi:

—!Hīotokakapiri ikara ikamini. Kākiti nota uākaā maerekati matamatakoti omitiākari, kona imisākirepiretano. ⁴⁰ Iua ate mokaiakari minakatiua. Atiretakiri itxaua. ⁴¹ Nota atāopitikara nitxai hīte. Atxiīti kākiti sikai āparaā, kotxi Teoso mereēkiti nakiti pitxaua. Iua kamakiti erekari, ininiā apakapapitikariko ikamakiti īki.

Maerekati Oerekakari

(Mateo 18.6-9; Arókasi 17.1-2)

⁴² !Erekari kākiti mitari oerekiniāri amarini nota sākire auīākari maerekati ikamini. !Erekari. Erekamariko kai mitari iaxirikaākamako iua kākiti mitari nokiā, eereka okaākamako ipoamoni ipinini īkapani. ⁴³ Piuako maerekati ikamākitakiniāi, pitsotakarī. Erekamariko ātinani piuako Teosokata ātipirika pauini īkapani, kotxi maerekati pikaminiā, pisa maerekani misiritikoātaā. Iuaā xamina tirinapika. !Oakaāka. Atxiīti piuako ipi aua, txamari pite sari iuaātaā. !Erekari. ⁴⁴ Iuaā kītxi piītoā auakaro !opina. Xamina !oakaāka. ⁴⁵ Pikiti

maerekati ikamākitakiniāi, pitsotakari. Erekarariko ātinani pikiti Teosokata ātipirika pauini ĩkapani, kotxi maerekati pikaminiā, pisa maerekani misiritikoātaā. Iuaā xamina tirinapika. !Oakaāka. Atxiīti pikiti ipi aua, txamari pite sari iuaā. !Erekari. ⁴⁶ Iuaā kītxi piītoā auakaro !opina. Xamina !oakaāka. ⁴⁷ Poki maerekati ikamākitakiniāi, pimakatxakari. Erekarariko ātinoka poki auini Teoso auītetxi ininiātaāua pisini ĩkapani, kotxi maerekati pikaminiā pisa maerekani misiritikoātaā. Iuaā xamina tirinapika. !Oakaāka. Atxiīti poki ipi aua, txamari pite sari iuaā. !Erekari. ⁴⁸ Iuaā kītxi piītoā auakaro !opina. Xamina !oakaāka.

⁴⁹ Iōkira nipokorimoni takiko atokokana xamina tirinakari takaākako ikinimane kākitimoni. Ikara atokokana ikini-mane ataerekataākako. ⁵⁰ Iōkira erekaro. Txamari iōkira koketikosaaki kipatxikata, !erekaikaro. !Apakata xinitxi piōkiratini ĩkapani. Atāo iōkira atoko hītxako. !Hītxitakakapeua.

10

Kiki Ītanorokata Itakanapakakini

(Mateo 5.31-32; 19.1-12; Arókasi 16.18)

¹ Xesosi potorika iuaā. Xotéia tōpa isa. Īpiriākitari Xotāo kāuaāriti. Iuaākana kākiti apotiitaua iuamoni. Kaiāopokori kākiti, ininiā oerekarauata, mitxi oerekarauanātini atokokana.

² Kikiakori, pariseo inakaniua, apoka Xesosimoni. Ninoa nirekari Xesosi kerokiniri isākire, ininiā ipimaārina:

—Atāokani erekari kiki takanapiniro ĩtanoro?

³ Ininiā Xesosi:

—Kiatokopa itxa Moisesi paniātakiti?

⁴ Ininiā ninoa:

—Moisesi paniātari kiki iōkatsopatiniri aātsopa, ĩtanoro itakanapini aātsopate, ininiā eereka auiritari iua iokanatiniro oa—itxana.

⁵ Ininiā Xesosi:

—Moisesi auiritai hītanoro hītakanapini, kotxi paikori hīxinire. Teoso nireēkiti himanirekakani xikara, Moisesi auiritai hītanoro hītakanapini. ⁶ Kotxi merepitipanika Teoso ikinipoko ikamakasaaki, ikamari kiki, sito pakini. ⁷ Ikara atoko ininiāpitikara, kiki takanapari iri, inoro pakini, ĩtanorokata auini ĩkapani. ⁸ Ininiā ātika atoko itxauana. Ininiā ipi kākiti !itxaikauana. Ātinokara itxapekauana. ⁹ Ikara atoko ininiā, !erekari kākiti kaiarikiniri Teoso apotiitakini —itxa Xesosi.

¹⁰ Eereka Xesosi imoianariakorikata kanapiriā aapokomonina. Iuaā apokasaakina, imoianariakori pimaāri

iua ikara sãkiretxiti iuaĩkana oerekinina ĩkapani. ¹¹ Ininiã isãpiretana:

—Kiki ĩtanoro takanapakari, ãto sito itaka inakari, maerekati ikaminaro ĩtanoro. ¹² Iua atokokana sito õtaniri takanapakaro, ãti õtanirita inakaro maerekati okaminiri õtaniri —itxa Xesosi.

Xesosimoni Amarini Apokini

(*Mateo 19.13-15; Arókasi 18.15-17*)

¹³ Iposo atoko ãtikaka kãkiti anikari amarini Xesosimoni. Inirekarina Xesosi misãkiretiniri Teoso ninoa amarini ĩkapani. Txamari imoianariakori txitana. ! Auiritana amarini anikinina Xesosimoni. ¹⁴ Xesosi ikara ikenakotakasaaki, ! apokaerekatari. Ininiã iua:

—Hãuiritariko amarini notamoni apokini. ! Hĩotokakapiri, kotxi kãkiti Teoso auĩtetakani amarini atoko itxauana. ¹⁵ Ia atão: Kãkiti mapakapakaniãri Teoso, amarini apakapiniri atoko iminakaniã, kona isa Teoso auĩtetxi ininiãtaãua —itxa Xesosi.

¹⁶ Ininiã Xesosi kataratari amarini. Itakari iuako ikiina nopini. Amanaãri Teoso erekari itakini amarinimoni.

Ãtokori Ito Txineiroteri

(*Mateo 19.16-30; Arókasi 18.18-30*)

¹⁷ Xesosi iuaĩkana potorika. Iuasaaki ãtokori miteka iuamoni. Ikapotoreẽkaua Xesosi apisatoõ.

—Koerekareri erekari, kiripa nikama Teosokata ãtipirika nauini ĩkapani? —itxa.

¹⁸ Ininiã Xesosi:

—Kininiãpa “erekari” pitxano? Teosonanira erekari. ¹⁹ Pite imarotari Teoso paniãtakiti. ! Pokaniuatape. ! Pisiriãkape ãti ĩtanorokata. ! Piĩtiriuatape. Poxiene ! pikamape. Apanakini ! pimisirienetape. Piri, pinoro pakini pipaxitako —itxa Xesosi.

²⁰ Iua ãtokori txari:

—Noereẽkiri, axapitipanikara ninakasaaki, nikĩpitari ikara Teoso paniãtakiti —itxari.

²¹ Ininiã Xesosi apokaerekatari iua.

—Auapanika ãtinoka pikamini tĩkane. Pisa. Tiĩtxi ikinika pinakiti pivẽtxitako. Txineiro papakapakito pisikako matxineirotenimoni. Eereka pimoianatanoko nota. Ikara atoko inakari pikaminiã, Teoso tixine papokasaaki ikinipoko erekari auiniiko pite —itxari iua.

²² Ikara Xesosi sãkire ikenakotakasaaki, imatinaniuata. Isipe. Maerekaxiniretinoka itxa, kotxi kaiãori itii.

²³ Xesosi saporika, misãkireta itxana imoianariakori:

—Pamimapaniri katxineiroteri sini Teoso auĩtetxi ininiãtaãua —itxa.

²⁴ Imoianariakori:

—Anekani? —itxana.

Iuaĩkana Xesosi txari:

—Pamimapaniri katxineiroteri sini Teoso auĩtetxi ininiãtaãua. ²⁵ Atauako kamero napatari ākorike sonakiã? Apia mimari kākiti katxineiroterini auĩtetiniri Teoso —itxana.

²⁶ Imoianariakori iteene tsorĩkaãñãta.

—Ininiã kipa sari Teoso auĩtetxi ininiãtaãua? —itxana imoianariakori.

²⁷ Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Teoso posotari ikinipoko ikamini. Kākiti !iposotari. Teoso posotari anikiniri katxineiroteri itixinemoni —itxa.

²⁸ Petro txari:

—Ate takanapapekari ikinipoko pite amoianatini ĩkapani —itxari Xesosi.

²⁹ Ininiã Xesosi:

—Atão nitxai. Paapoko pitakanapiniã, pitariakori, pitaroakoro, piri, pinoro, pĩtanoro, pamariteni, pikikiote, pitakanapiniã notakata pisini ĩkapani, Teoso iokanapirena erekari pisãpiretini ĩkapani, ³⁰ pitakanapakiti iua apiata nisikaiko. ĩkorasaaki nisikaiko itomaneri aapokotxi, itomaneri pitariakori, itomanero pitaroakoro, itomanero pinoroakoro, itomaneri pamariteni, itomaneri pikikiote, nisikaiko. Txamari iuasaaki patatsiitari pimisiritiko. Iuaritika eereka Teosokata pauapika ātipirika. ³¹ Uatxa apiari inakari, iuasaakiko minakati itxauako. Uatxa minakati inakari, iuasaakiko apiari itxauako —itxa Xesosi sãkire.

Iuaĩkana Xesosi Sãpiretari Ipinini

(Mateo 20.17-19; Arókasi 18.31-34)

³² Xesosi imoianariakorikata Xerosareẽ kimaporite iãpotakasaakina, Xesosi ĩkiika. Iuasaaki ninoa maerekax-iniretinoka itxana. Apanakini ninoa tikini sikani pĩkarauata. Ininiã Xesosi iotoka. Akiritana imoianariakori tosi pakini. Isãpiretana paĩtiki kākiti kamakiti iuamoni tĩkane. ³³ Ininiã iua:

—Hĩkenakota. Xerosareẽmoni asa uatxa. Iuaã nota hĩtari iaxitikiri sikaãkako sasetotxi auĩteakorimoni, kaiõkatsopareriakorimoni pakini. Ninoa paniãtariko nota okiko. Iposo atoko Xoteo minakonimoni sika ninaãkako. ³⁴ Inapetanonako. Inoropatanonako aãpitsaã. Ikiisokanonako. Iposo atoko oka ninaãkako. Ipi āti pakini õti inakasaaki iuaĩkana nõkitikauako —itxa imoianariakorimoni.

Txiako Xoão Pakini Amanaãkiti

(Mateo 20.20-28)

³⁵ Iposo atoko Txiako, Xoão pakini sari Xesosimoni. Ninoa Sepeteo anaakori.

—Koerekareri, ate nirekari aamanaãkiti pikamini —itxana.

³⁶ Ininiã Xesosi pimaãna:

—Kipa hinireka nikaminii hīte? —itxana.

³⁷ —Pite ikinimane auīte pinakasaakia, pauiritaua pitekata aītopākini, pikikomoni, pisaneremoni aītopākini —itxana.

³⁸ Ininiā Xesosi:

—!Himarotari hamanaākiti, kotxi mapaōti napa atoko nota apakapariko iātatxi tsiītxiā niātini īkapani. Hīposotatari ikara hiātini? Nipatxisataākako tsiītxiā. Hīposotatari ikara atoko hīpatxisatiko?

³⁹ —Aposotapitika —itxana ninoa.

Xesosi txana ninoa:

—Inipitikara hiātariko nota iātakiti. Inipitikara hīpatxisataākako nota patxisatiko atokokana. ⁴⁰ Txamari ! niposotari nauiritinii hīte nikikomoni, nisanaremoni hīītopākini, kotxi Teoso mereēpekana kākiti nikikomoni, nisanaremoni topākakani tīkane —itxa Xesosi.

⁴¹ Xesosi moianariakori tesi pakini kenakopiretakasaakiri Txiako, Xoāo pakini amanaākiti, ininiā ninoa omanatana.

⁴² Ininiā Xesosi akirita txana imoianariakori:

—Uaimoni hina. Hiītopāka notakata —itxana ninoa.

—Hīte imarotari Xoteo minakanuia auīteakori pataparana. Ninoa auiritari kākiti kaminiri ninoa paniātakinoka. ⁴³ Ninoa atoko ! hītxape. Apiari pininiua pinirekiniā, pimoianatana apanakini. ⁴⁴ Apanakini auīte pininiā pinirekiniā, nitiritxi pītxauako merepanika. ⁴⁵ Ikara atoko nitxa nota hītari iaxitiki īkorapokoriti napokasaaki. Ninitiri ! auari. Īkorapokoriti napoka, kākiti nitiri nininiua īkapani, kākiti nitiretini īkapani. Īkorapokoriti napoka nipinini īkapani, kaiāopokori kākiti mapinakanani īkapani, kotxi nota iīkitxirauata ninoa mapinakanani īkapani —itxa Xesosi.

Mōsiāreti Patximeo Inakori
(Mateo 20.29-34; Arókasi 18.35-43)

⁴⁶ Xesosi imoianariakorikata apoka Xerikoo sitatxiti. Eereka ipotorikasaaki imoianariakorikata itomaneri kākitikata, iusaaki mōsiāreti Patximeo inakori kimapori itiniāpo iītopākanāta. Tximeo inakori ākiri iua. Iua mōsiāreti amanaānātaro txineiro. ⁴⁷ Iua kenakotari Xesosi Nasareekiri inapaenetini, ininiā akirināta:

—Xesosi, Taviini apika mekanirii, piamonīkanoko —itxa.

⁴⁸ Ininiā apanakini kākiti pinitari:

—Maātako. !Pakirinātape —itxarina mōsiāreti.

Iuaritika apiata akirinanikata:

—Taviini apika mekani. Piamonīkanoko nota —itxanāta.

⁴⁹ Ininiā Xesosi iotoka itxa.

—Hākiritari iua mōsiāreti —itxa.

Ininiā ninoa:

—Pipoxokoniuatoko. Pōkitikaua. Akiritapekai —itxarina iua mōsiāreti.

⁵⁰ Ininiā Patximeo okanapari imāka inopini auakari. Pako-teri ōkitikaua, sa itxa Xesosi akiritiniri manapi.

⁵¹ Ininiā Xesosi:

—Kipa pinireka nota kaminii pite? —itxari.

—Apiananiri, nōsiārera ninireka —itxari.

⁵² Ininiā Xesosi:

—Pisa. Erekapekai, kotxi pite auikari niposotiire —itxari.

Iuasaakipeka Patximeo kōsiārepeka itxa. Xesosikata sa itxa kimaporiā.

11

Xesosi Xerosareē Apokaāpotini

(Mateo 21.1-11; Arókasi 19.28-40; Xoão 12.12-19)

¹ Xesosi imoianariakorikata imatokoāpotari Xerosareē. Ōtanoxiratarari, oriva mina takikoātaā takote apokana. Iuaā aua aapokotxi Petxipaxee inakori, Petánia inakori apaka. Iuaā Xesosi iokanata ipi imoianariakori.

² —Hīsa ikiraā kaixiti auakari aapokotxiā. Iuaā hāpokasaaki, hāpokari xomēta ākiri iaxiriākori. Kākiti ! iitopākapanika iua nopini. Hīkoxirikari. Uaimoni mina hītxari. ³ Kākiti pimaākasaakii hīte: “Kinirepa hīkoxirikatarari xomēta ākiri?” hīnikosaakiko: “Apiananiri nirekari iua. Iuaīkana akamoni aminariko,” hītxako.

⁴ Ininiā eereka isana. Apokarina iua xomēta ākiri iaxiriākori kimaporiā aapokotxi tore takote. Ininiā ikoxirikarina.

⁵ Ātikaka kākiti iuaā auakani:

—Kinirepa hīkoxirikatarari xomēta ākiri? —itxana Xesosi moianariakorimoni.

⁶ Ininiā Xesosi paniātini iaōka apakapapiretana. Ininiā kākiti iuaā auakani:

—Ininiā hanikaikari —itxana.

⁷ Ninoa anikari xomēta ākiri Xesosimoni. Ininiā imākana āti imākana nopini auakari itakarina xomēta ākiri nopini Xesosi topākini īkapani. ⁸ Apanakini kākiti matameēkari imākana āti imākana nopini auakari kimaporiā Xesosi napini tīkane. Apanakinipekana sauakari aāxike. Kimaporiā itakaāpotarina. ⁹ Ninoa Xesosi tikini īkani, iua apisa sikani pakini akiriāpokatana ipoxokoniritikana imakinikana:

—Peerekari Teoso, Apiananiri. Iua iokanatai pite atemoni. Anirekari erekari isikinii pite. ¹⁰ Peerekari Teoso, aātokirini Tavii aāuīte ininiua atokokana iuaīkana apoka. Peerekari Teoso, iaxiti apiko nopinixiti auakari. Apiananiri itxaua — itxaāpokatana.

¹¹ Xesosi apoka Xerosareë. Teoso misäkiretiko aikotimoni isa. Iuaã ñroã itxa. Ikinika iroko ñki itikapokota. Iua atoko mapiãpe, ininiã isari Petánia aapokotxitimoni tosi imoianari-akorikata.

Piko Mina Marito Pirena
(Mateo 21.18-19)

¹² Ikatimatakasaaki ipotorikana Petánia. Iuasaaki Xesosi natxita. ¹³ Ikira atoko atamataro piko mina. Ito otsopa aua. Isari oamoni kariro iuãkatiniãro, kotxi piko mina tsopa auakasaaki, ori auapitika. Txamari apokasaaki, otsopanani auari, kotxi kona ori manapini. ¹⁴ Ininiã Xesosi:

—Kãkiti !itximaikaiko piri —itxari piko mina.

Imoianariakori kenakotari isãkire.

Pirãtxi Vẽtxitakani Omitikiko
(Mateo 21.12-17, 20-22; Arókasi 19.45-48; Xoão 2.13-22)

¹⁵ Xesosi imoianariakorikata apoka Xerosareë. Xesosi ñroã Teoso misäkiretiko aikotiã. Omitikana kãkiti iuaãtaã amoti-itakani, sikatiitakani. Ikapakitikari amesa ninoa txineiro apakapakani amesane. Ikapakitikari kamoã vẽtxitakani topãkini apaka. ¹⁶ Iua !auritana kãkiti anikiniri tiitxi aiko ñpirikoatinina. ¹⁷ Xesosi oerekana kãkiti iuaã auakani:

—Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Ia naapoko. “Teoso misäkiretiko aikoti” akiritaãkako, ikini itixiti auakani misäkiretinino ñkapani, itxa. Txamari hite txikitakari ia aiko kiitiririni iomaãtiniãtaã ininiua —itxa Xesosi.

¹⁸ Sasetotxi auiteakori, kaiõkatsoparerini pakini kenakotari Xesosi sãkire. Ininiã ninoa tsorïkaãta. Ixinikaxititana.

—Kanatokopa atxatari Xesosi aõkini? —itxanãtana.

Ikinimane iteene apokaerekatari Xesosi sãkire, ininiãkara sasetotxi auiteakori, kaiõkatsoparerini pakini pïkari Xesosi.

¹⁹ Ipiãkapokotapeka Xesosi takanapari sitatxi imoianariakorikata.

²⁰ Katimatinïkata kimaporiã isaãpotakasaakina, atamatarona oa piko mina. Opïpe. Okotsapekara ipinakepeta apaka.

²¹ Petro xinikari iua apisapanika Xesosi sãkire, ininiã akiritari Xesosi:

—Koerekareri, patamataro piko mina. “Kãkiti !itximaikaiko piri,” pinakito. Oa piko mina ipïpeka —itxari.

²² Ininiã Xesosi:

—Pauikapiretariko Teoso sãkire.

²³ Atãoenekara nisãpiretai. Pauikiniãri Teoso sãkire, piposotari pipaniãtiniri ikira õtanoxiratarì: “Põkitikaua. Pokakataua potxoari uinitimoni.” Pãkixinireë iteene pauikiniãri pisãkire iaõka apokini, ininiã apokapitikako pamanaãkiti. ²⁴ Ikara atoko ininiã nota txai hite, Teoso pimisäkiretakasaaki, pamanaãkasaakiri pinirekakiti, pauikariko iposope

Teoso sikinii, ininiã papakapapanikariko. ²⁵ Teoso pimisãkiretakasaaki, ãti pomanatiniã, pitakanapariko pomanãkare. Pimaxinĩkaretiniãri maerekati ikaminii, ininiã piri iaxitikiri maxinĩkaretari maerekati pite kamakiti. ²⁶ Pimamaxinĩkaretakaniãri maerekati ãti kamakiti pitemoni, ininiã piri iaxitikiri kona maxinĩkaretari maerekati pite kamakiti apaka.

Xesosi Paniãtakari Moerekakoni
(Mateo 21.23-27; Arókasi 20.1-8)

²⁷ Iuaĩkana apokana Xerosareẽ. Xesosi tĩpokota aiko Teoso misãkiretiko pirikere ãki tinikata. Itĩpokonãtakasaaki, sasetotxi auĩteakori, kaiõkatsoparerini, kiomãtxiakori pakini apoka iuamoni. ²⁸ Ininiã ninoa txari:

—Kipaniãpa pikamari ĩkora pikamakiti? Kipa paniãtai? — itxarina Xesosi.

²⁹ Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Nota apaka pimarauatoko hĩtemoni. Ātinoka nipimaãiko hĩte. Hĩsãpiretiniãno, nota sãpiretai hĩte niokanatakiri uãka apaka. ³⁰ Kipa paniãtari Xoãoni ipatxisarauatini? Teosokani paniãtari Xoão? Kãkitikani paniãtari Xoão? Hĩsãpiretano — itxana.

³¹ Ininiã ninoa xinikaxitinãta. Imisãkiretakakana. Ipi-maãkakana:

—Natokopa itxa aãpakapapiretiniri iua? Aãpakapapiretiniãri: “Teoso paniãtari iua,” ininiã iua: “Kinirepa kona hãuikataru iuani sãkire?” itxapemaua. ³² Aãpakapapiretiniãri: “Kãkiti paniãtari iua,” ikinimane omanataua — itxanãtana.

Ninoa pĩkari kãkiti kotxi ikinimane auikari Xoãoni atão Teoso sãkire sãpiretakari ininiua. ³³ Ikara atoko ininiã ninoa apakapapiretari Xesosi:

—Ate !imarotari.

Ininiã Xesosi:

—Ikara atoko ininiã, nota ! nisãpiretai hĩte nipaniãtakiri uãka.

12

Parĩkauatakani Maerekani
(Mateo 21.33-46; Arókasi 20.9-19)

¹ Eereka Xesosi sãpiretana ninoa sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Itxari:

—Kiki takarauata. Txipokori ova inakoronoka itaka. Ipiriketari. Ikamari ova maõkiko. Iposo atoko itakare apanĩkakixitika ikamari aapokotxi axapitiri õtanori ikikiote imakinetini ĩkapani. Iposo atoko ipaniãtana ãtikaka kikiakori itakare inĩkatinina ĩkapani, kotxi iua sariko õtakoxiti. Nino-a apakapamaroko ipixini ova iparĩkana ĩki. Iposo atoko katakareri sipe. ² Ova manapi, iua katakareri iokanataru

initiri ninoa kikiakorimoni ova ipixini apakapini ĩkapani.
³ Txamari iua apokasaaki ninoa maĩkari iua. Ixirokitatarina.
 “Pisipeka,” itxarina. Miketika ikanapiripe.

⁴ —Iuaĩkana katakareri iokanatari āti initiri ninoa-
 monikana. Txamari ninoa kikiakori misiritari iua. Kai
 soroā ikiporonakarina, karota itxapirina ikiiā. ⁵ Iuaĩkana
 katakareri iokanatari āti ninoamonikana, txamari ninoa
 okapiri iuani. Kaiāopokori initiriakori iokanata ninoamoni.
 Apanakini inoropatana. Apanakini okana. Itxaāpotana.

⁶ —Iua katakareri auapanika ātinoka iokanatini ĩkapani,
 imi iteene itiretakiti. Imapotōkire iokanatari imi ninoa-
 monikana. “Notamoni ninoa paxitariko namarite” itxa.
 Ininiā imi apoka ninoamoni. ⁷ “Katakareri ākiri napani.
 Maōkari. Aōkiniāri, itakare imakinika kaikotinaua ate,” itx-
 akakana kikiakori.

⁸ —Ininiā ninoa maĩkari katakareri ākiri, oka itxapirina,
 kikio xiripire oka itxarina iĩto.

⁹ —Ininiā kiripa ikama katakareri? —itxa Xesosi.

—Iua kanapiriā. Okanako ninoa kikiakori. Ipaniātana
 apanakini itakare imakinetinina ĩkapani —itxa Xesosi.

¹⁰ Hĩte atatsopatapekari ia Teoso sākire iōkatsopatakori:
 Aapokotxi kamakani kona nirekari ātika kai soro. Iua kai
 imanirekakiniti kai apiari itxapekaua. Apanakini kai
 soro maĩkakari itxaua.

¹¹ Teosokara txĩkitakari ikara atoko inini. Ikara peerekari
 atemoni,
 itxa Teoso sākire iōkatsopatakori.

¹² Xoteo auĩteakori imarotarina Xesosi sākire. Ninoa imaro-
 tari ikamakitina takari makinetakani kamakiti atokokana,
 ininiā ninoa omanākarauata Xesosi sāpiretakiti xika. Ninoa
 kinirāo maĩkaka itxarina Xesosi, txamari limaĩkarina iua, kotxi
 ipĩkarina kākiti. Ininiā itakanaparina Xesosi, sipe itxana.

Homano Auĩte Īkitxitiko
 (Mateo 22.15-22; Arókasi 20.19-26)

¹³ Eereka Xoteo auĩteakori iokanatana ātikaka Erotxi sākire
 auĩākani, ātikaka pariseoakori pakini Xesosimoni. Inireka-
 rina Xesosi kerokiniri isākire, kotxi ninoa nirekari Xesosi
 kaminiri maerekati imaĩkinirina ĩkapani. ¹⁴ Ninoa apokasaaki,
 imisākiretarina Xesosi:

—Koerekareri, ate imarotari pite sākire atāonani ininiāua.
 Poerekari atāonani Teoso nireēkiti kākiti kamini ĩkapani. !
 Pipĩkari kākiti. Kākiti poiāori pimisākiretini atokokana kākiti
 apiari pimisākireta apaka. Ikara atoko ininiā, pisāpiretaua.
 Atāokani txineiro asikini Homanoakori auĩtemoni, Sesa
 inakorimoni? ¹⁵ Atāokani asikiniri iuamoni? Apakata
 amasikakaniri iuamoni? —itxana.

Xesosi imarotari isākirena. Imarotari ninoa pimarauatini isākire ikerokini ĩkapani. !Inirekarina atāo inakari imarotina. Ininiā Xesosi txana ninoa:

—Kinirepa hātamakaerekatano nota? Himinaro txineirota. Ninirekari natamatiniro —itxa.

¹⁶ Ininiā iminarona.

—Kisanōkapa ia? Kiuākapa aua uai? —itxana.

Ininiā ninoa:

—Sesa sanōka, iuāka pakini —itxana.

¹⁷ Ininiā Xesosi:

—Ikara atoko ininiā, hīsikariko Sesamoni iua nakiti. Hīsikariko Teosomoni iua nakiti —itxana.

Ininiā kasākirena ninoa, kotxi peerekari Xesosi apakapapiretakiti.

Ipīkari Ōkitikiniua Mauikakoni

(Mateo 22.23-33; Arókasi 20.27-40)

¹⁸ Kikiakori satoseo inakoni, ! auikari kākiti ipīkaripeka iuaīkana ōkitikiniua iuaīkana auāki inini ĩkapani. Ninoa satoseo apoka Xesosimoni.

¹⁹ —Koerekareri, Moisesini iōkatsopataria ia ipaniātakiti: “Kiki meenetipanika ipininiā, iua itari takaroko tikinitakoro. Iua itari keene ininiā, itakauākatari amarini iua itarini ipīpekarini uāka,” itxa Moisesi. ²⁰ Setxi itaritxiakori aua ĩkorapokoriti. Apia kiomanetakari takaro sito. Txamari ipīkasaaki meenetopanika itikinitaro. ²¹ Ininiā āti itari takaro oakana. Ipīkasaaki ! keenepanikaro oa. Iua atokokana itxape āti itari. ²² Ininiā imakinikana ninoa takapiimaro oa. Ikinikana ninoa meenenipanika ipīpena. Eereka oanipekana apaka opīpe. ²³ Ipīkani ōkitikasaakiua, kiriītanoropa otxatauako? Kotxi ikinikana setxi takapekaro oa —itxana.

²⁴ Ininiā Xesosi:

—Hīte kerokari, kotxi ! himarotari Teoso sākire iōkatsopatakori. Teoso posotiire apaka !himarota. ²⁵ Ipīkani iuaīkana ōkitikasaakiua, Teoso nitiriakori iaxitikini atoko itxapekauana. ! Ītanorouataikako. ²⁶ Hīte ! auikari ipīkani ōkitikiniua. Hīte atatsopatapekari Moisesi iōkatsopatakiti aanaia tirinakari pirena. Iuasaaki Teoso misākiretari Moisesi: “Apraō, Isaki, Xakoo pakini Teosonekarano nota,” itxari Moisesimoni. ²⁷ Ikara atoko ininiā Apraō, Isaki, Xakoo pakini ōkitikapekaua iuaīkana, kotxi auāki inakani Teosonera iua. Kona ipīkani Teosoneni itxaua Teoso. Amananini hīkerokari —itxa Xesosi satoseoakorimoni.

Teoso Paniātakiti Apiari Akamini

(Mateo 22.34-40)

28 Iuaãtaã aua kaiõkatsopareri. Ikenakotana ninoa misãkiretakiniua. Ikenakotari Xesosi apakapapiretakiti erekari ene. Ininiã iua pimaãri Xesosi:

—Ïkiripa Teoso paniãtakiti apiari txataua? Kipa apiaerekata Teoso nireëkiti akamini?

²⁹ Xesosi apakapapiretari:

—Teoso paniãtakiti apiari ia: “Isaero tõpa auakani, hïkenakota. Ateosone Apiananiri iua. Iuananira Teoso txaua. ³⁰ Pitiretariko Apiananiri piTeosone, ikinipoko pinireëkitiã, ikini pãkixinireë, ikinipoko pixinikakitiã, ikini pitaparaxinireë pakini.” ³¹ Ætipekana Teoso paniãtakiti apiari ia: “Piteka pitiretiniãua atokotxikana, pitiretariko ãti.” Iuananira Teoso paniãtakiti ipi apiari txaua —itxa Xesosi.

³² Ininiã iua kaiõkatsopareri apakapapiretari Xesosi:

—Inipitikara pisãkire, koerekareri. ! Auari ãti Teoso. Iuanokara auari. ³³ Ininiã atiretamariko Teoso ikinipoko anireëkitiã, ikinipoko axinikakitiã, ikini ataparaxinireë. Atiretamanako apanakini ãtoka atiretini atokokana. Ikara Teoso paniãtakiti ipi apiari txaua. Teoso paniãtakiti pirãtxi aõkini iua ïkapani poiãori —itxa Xesosimoni.

³⁴ Xesosi kenakotakasaakiri isãkire ereka inini, itxari iua:

—Pite auïtearitari Teoso.

Iposo atoko apanakini !kataparaxinireika apikomoni ipi-mainirina.

Teoso Mereëkiti Tavii Apika Mekaniri

(Mateo 22.41-46; Arókasi 20.41-44)

³⁵ Xesosi Teoso misãkiretiko aikoti oerekarauanãtakasaaki, ipimaãri:

—Kinirepa kaiõkatsoparerini sãkire: “Tavii apika mekanirako Teoso mereëkiti txauako?” itxana. ³⁶ Erekari Mata-matakoti kamasãpirenatakari Tavii:

Apiananiri misãkiretari niauïte: “Nota kikomoni piitopãkiniritika nixipokariko pimokaiakariakori. Nikamariko ninoa pikiti pitakiniãtaã atoko ininiua,” Apiananiri txari niauïte,

itxa Taviini. ³⁷ Tavii akiritari iua Teoso mereëkiti “Niauïte.” Ikara atoko ininiã, natokopa itxa iua Tavii apika mekani ininiua? —itxa Xesosi.

Iuasaaki ikinimane kãkiti iuaã apitiitakaniua potxitari Xesosi sãkire.

Kaiõkatsoparerini Maerekani Pirena

(Mateo 23.1-36; Arókasi 20.45-47)

³⁸ Xesosi oerekarauanãtakasaaki, õtãkikana kãkiti:

—Kaiõkatsoparerini moianari ! hïtxapeua. Ninoa potxitari mãkatxi ereri ieretakinina kãkiti apisatoõ inapinina ïkapani, kãkiti atamatinina ïkapani. Ninoa

apokaerekatari imisäkiretikona ipaxitikona nipokori sikikoãtaã inapaãpotakasaakina. ³⁹ Ninoa potxitari kãkiti topãkini apiaerekatakari nopini iitopãkinina aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. Kiiniriã ninoa potxitari kakiiniriteri topãkinimoni iitopãkinina. ⁴⁰ Ninoa mixirikari tikinitakoni aapoko, iuaritika okanani imisäkiretarina Teoso kãkiti apisatoõ, ininiã kãkiti uãkatari ninoa erekarini atoko ininiãuana. Teoso iteene misiritanako kãkiti ikara atoko inakani.

Tikinitakoro Matxineiroto Sikakito
(*Arókasi 21.1-4*)

⁴¹ Xesosi topãka txineiro Teoso ìkapani apakapikoãtaã. Xesosi itikari kãkiti ieretakiniro txineiro kaixa ãki. Itori katxineiroterini okaro txineiro mirikinito kaixa ãki. ⁴² Eereka tikinitakoro matxineiroto apoka iuaã. Otakaro ipi txineiro otaki kaixa ãki. Poiãonoka txineiro. ⁴³ Ininiã Xesosi akiritana imoianariakori.

—Inipitikara nisãpiretai hïte. Õkora tikinitakoro matxineiroto sikakito apiata. Apanakini sikakito poiãoka. ⁴⁴ Kotxi ninoa sikaro txineiro itetakoro. Oa matxineiroto sikari okinika onakito —itxa Xesosi.

13

Teoso Misäkiretiko Aikoti Iríkiko
(*Mateo 24.1-2; Arókasi 21.5-6*)

¹ Teoso misäkiretiko aikoti Xesosi pokïkasaaki, imoianari misäkiretari iua:

—Koerekareri, patamata ia kai aapokotxiti itomaneri. Amaripokori. Ia aiko Teoso misäkiretiko peerekari.

² Ininiã Xesosi:

—Hãtamatari ia aiko mitari. ãti õti imakinika irikaãkako. Kona kai kaikotaikako ãti kai nopini —itxa Xesosi.

Misirikaretxi Apokaenetini
(*Mateo 24.3-14; Arókasi 21.7-19*)

³ Xesosi topãka oxiratarì nopini Teoso misäkiretiko aikoti apisatoõ. Iuaã aua oriva minanape. Iuusaaki Petro, Txiako, Xoão, ãtree pakini apoka iuamoni. Ninoanoka aua iuaã.

⁴ Ipimaãrina Xesosi:

—Kirisaaakipa aiko Teoso misäkiretiko irikaãka? Natokopa itxa aimarotiniri ikara õti apisapanika?

⁵ Ininiã Xesosi:

—Erepaniko. ! Hãuiritapiri apanakini misirienetini hïte. ⁶ Itoipaniriko kãkiti, “Xesosikarano,” inakanipaniko. Ninoa misirienetari kaiãopokori kãkiti. ⁷ Neenamtxi hïkenakoenetakasaaki, neenamtxi ene hïkenakoenetakasaaki, !hïpïkarauatape. Ikara auapitikako, iuaritika kona xipokatxi õtipanikani. ⁸ ãti uãka neenamauata ãti uãkakata. ãti tixini

auakani neenamauatako āti tixini auakanikata. Ātikaka itixi iakeēkatakato. Kaiāopokopaniri natxi. Amarini auini tsii atoko itxapaniko.

⁹—Erepaniko hīte. Himaīkaākako, auītetximoni hīsiākako. Hinoropataākako aāpitsaā aiko āki Xoteo apotiitiniātaāua. Nota sākire hāuikini xika hīte anikaākako poiāori auītetximoni. Apiari auītetximoni apaka hanikaākako. Iuasaaki hīte sāpiretanako nino Teoso iokanapirena erekari. ¹⁰Itixi xipokini apisapanika Teoso iokanapirena erekari sāpiretaākako ikinimanemoni ikini itixitikinimoni. ¹¹Kākiti maīkasaakii hīte, anikasaakii hīte auītetxiakorimoni, !hīxinikapiri hīsākire tīkane hīsākirauatini apisapanika. Hīsākirauatakasaaki, iuasaakipeka himarotari hīsākire. Erekari Maṭamatakoti txīkitakai iuasaaki hīsākire himarotini. ¹²Kākiti sikanapariko atāo itariakori auītetximoni okiko tīkane. Iriakoritxi sikanapanako imiakori auītetximoni okiko tīkane. Eenetxiakori omanatana iriakori, inoroakoro pakini. Eenetxiakori xika nino okapeēka. ¹³Nota sākire hāuikini xika, ikinimane omanatai hīte, iuaritika himatakana-pakaniāri nisākire hāuikini, hanikaākako Teoso tixinemoni — itxa Xesosi imoianariakorimoni.

Iteene Maerekanitxi Apokini

(Mateo 24.15-28; Arókasi 21.20-24)

¹⁴Iuaīkana Xesosi sāpiretana:

—Hītikariko Maerekati Apiatakari Teoso misākiretiko aikoti āki. Kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakari Tanieo inakori sāpiretapekari ikara pirena. (Ininiā hīte ia atatsopanātakanii, hīkenakotariko Xesosi ōtākikiniua.) Maerekati Apiatakari Teoso misākiretiko aikoti āki hītikasaaki, hīte Xotéia tōpa auakanii, himitekapoka mitaxiratarimoni. ¹⁵Iuasaaki hīte haāpoko nopini auakanii, katima hītxako hīkatxakini. Haāpoko ! hīiroāpe hītii himaktxakini ikapani. ¹⁶Hīte kikio auakanii, ! hīkanapiripe haāpokomoni himāka hāpini ikapani. ¹⁷Ikarasaaki ! erekapaniri sito kamixiromoni, sito kaxitakakareromoni. ¹⁸Teoso hamanaā himitekini kamoīsaaki, kotxi himitekini mitaāsaaki ! erekari. ¹⁹Iuasaaki atatsiiri auakatapitikako. Ia atatsiiri apiata atatsiitaākako. Kitxakapirīka itixi Teoso kamakasaaki kākiti atatsiirauata poiāoka. Ikara atatsiiri ōti apisa kākiti atatsiirauata poiāoka. Ikara atatsiiri ōti napa atoko ! ikara atoko inakari atatsiiri ! auaikako. ²⁰Teoso mapoiāotakaniāri iua ōti kākiti atatsiirauatini ōti, !auaikamako kākiti. Ikinipekamako ipīpemanako. Teoso iotokakariko ikora atatsiiretxi, imereēkini mapinakani ikapani.

²¹—Apanakini sāpiretiniāi hīte: “Xesosi Teoso mereēkiti ia,” hinikosaaki, !hāuikapiri. “Xesosi Teoso mereēkiti ikiraātaā,” hinikosaaki, !hāuikapiri. ²²Kotxi Teoso mereēkiti minakaniua apokapitikako, “Xesosikarano nota,” inakari. Apaka

apanakini apokapitikako, “Teoso sākire sāpiretakarikarano nota,” inakari. Paxirari ninoa sākire. Kākiti ikara atoko inakani kamariko posotiiretxi, kākiti itikiniri ĩkapani. Ninoa nirekamari Teoso mereēkini imisirienetinina. ²³ Erepaniko. Ikara ōti apokini apisapanika nōtākikai hīte —itxa Xesosi imoianariakorimoni.

Kākiti Itari Iaxitikiri Kanapiriini
(Mateo 24.29-31; Arókasi 21.25-28)

²⁴ —Iua misirikaretxi napa atoko atokatxi iuakapeka. Kasiri !iponikaika. ²⁵ Iōriki iaxitikero irikako. Ikinipoko kaikori iaxiti auakari ioĭketaākkako. ²⁶ Iuasaakipekako ikinimane atapariko kākiti itari iaxitikiri apokaāpotini katxiāri āki. Itapararitika apoka. Kaiotximereri itxaua iusaaki. ²⁷ Iuasaaki iokanatana initiriakori iaxitikini ĩtinixitimoni, ipinimoni ĩtinixitimoni, atokatxi pokĭkinimoni, atokatxi ereēkokinimoni. Iokanatana initiriakori ikini itixitimoni kākiti imereēkini apitiitinina ĩkapani —itxa Xesosi imoianariakorimoni.

Piko Mina Pirena
(Mateo 24.32-35; Arókasi 21.29-33)

²⁸ Iuaĭkana Xesosi sākirauata.
—Nisāpiretai sāpirenatxi atāo inakari oerekiko, piko mina pirena, nikanapiriini apiata himarotini ĩkapani. Pooĭoporipeka onakasaaki, otomorekasaaki, “Kamoĭ apokanapanoka,” hĭtxa. ²⁹ Iua atokokana ikara misirikaretxi mixikanani nisāpiretakiti hĭtikasaaki, himarotapekariko nota kaiama kanapirikapeka ninini. ³⁰ Ia nisākire atāo. Itixi auakani !ixipoka ikinipoko nisāpiretakiti mapokakani apisa. ³¹ Iaxiti xipokapitikako. ĩkoraxiti apaka xipokapitikako. Iuaritika nota sākire lixipoka —itxa Xesosi imoianariakorimoni.

Kākiti !Imarotari Xesosi Apokini Manapi
(Mateo 24.36-44)

³² Iuaĭkana Xesosi sākirauata:
—Kākiti !imarotari ikara ōti manapi apokini. Teoso nitiriakori iaxitikini apaka !imarotari ikara ōti. Nota Teoso ākirikanera !imarotari ikara ōti. Nirinanira, Teosonanira, imarotari. ³³ Hiātapapikariko. Hĭkoatapikako. Teoso himisākiretapikako. Kotxi !himarotari ikara ōti apokini.
³⁴ —Nikanapiriākasaaki, kiki ōtako sikari kanapiriini atoko nitxa. Iua kiki potorikasaaki, ipaniātana initiriakori aapoko inĭkatinina. Ikininape isikanapana parĭkatxi ikaminina. Ipaniātari initiri aapoko toreātaā kaikotakari, “Araōkire pitxako,” itxari. ³⁵ Nota hĭtari iaxitikiri iua kiki ōtako sikari atoko nitxako. Ātipirika hiātapapikanoko, kotxi !himarotari nota apokini ōti. !Himarotari mapiātikikauako napoka. !Himarotari apanĭkanōkauako napoka. Imaropirĭkatauako

napoka. Īkanōkapanikauako napoka ! himarotapaniri.
³⁶ Atxiiti patimari napokini, ininiā hīkoatapikako, mimakatika hinini Īkapani nota apokasaaki. ³⁷ Ininiā ātipirika hiātapapikanoko. Ikininapemoni apaka ikara nitxa —itxa Xesosi imoianariakorimoni.

14

Xesosi Okaenetiko Pirena

(*Mateo 26.1-5; Arókasi 22.1-2; Xoão 11.45-53*)

¹ Iuasaaki kākiti apotiitaua ipi kiiniriti auakasaaki. Páskoa kiiniriti, pāo miātiākati nikiko kiiniriti pakini aua. Ipi ōti kiiniri potorikini apisapanika sasetotxi auīteakori, kaiōkatsoparerini pakini xinikaxitita:

—Natokopa atxatariko Xesosi amaīkini aōkini Īkapani? ² ! Amaīkapaniri kiinirisaaki, kotxi amaīkiniāri, kākiti naiatamaua eereka —itxanātana.

Sito Kamariāro Mīkaro

(*Mateo 26.6-13; Xoão 12.1-8*)

³ Xesosi auanāta Petánia aapokotxiti Simão inakori aapoko. Iua Simão akiritaāka “Maere Matati.” Simão aapoko Xesosi nipokonātakasaaki, sito apoka. Oa minari kopitipaki kai kamakori, kai arapástiro inakoro. Kopitipaki āki aua kamariāro, nato inakoro. Pakaronepokoro. Oāpokasaaki Xesosimoni, opakauanakari kopitipaki. Okitakaro kamariāro Xesosi kiiā.

⁴ Iuasaakipeka apanakini iuaā auakani omanākarauata.

—Kinirepa oioanataāka kamariāro? ⁵ Ovētxitamaroko, ininiā kaiāopokomaniko txineiro oāpakapamako. Tresētosi txineiro ota prata kamakori oāpakamako. Txineiro mauakinitimoni osikiniā erekamariko —itxana.

Iteene ikapatitana. ⁶ Ininiā Xesosi:

—Ikara atoko ! hītxapero. ! Homanatapero. Erekarī okaminano. ⁷ Kākiti matxineiroteni auapikako hītekata. Hinirekasaakiriko hīsikaro txineiro ninoamoni. Nota ! auari ātipirika hītekata. ⁸ Oia sito kamari ikinipoko oimarotakiti nota Īkapani. Nipinini apisapanika oina notamoni. Omaritari niūto, niūto iposope inini nikatiko Īkapani. ⁹ Atāo nisāpiretai hīte. Teoso iokanapirena erekari sāpiretikoātaā ikini itixiti, osāpiretaākako apaka oia sito kitakiniro kamariāro nikiiā, ininiā kākiti ikini itixiti auakani xinikapikaro oa —itxa Xesosi.

Xotasi Mīkapiritiniri Xesosi

(*Mateo 26.14-16; Arókasi 22.7-16, 21-23; Xoão 13.21-30*)

¹⁰ Tosi pakini Xesosi moianariakori. Imoianari Xotasi inakori sari sasetotxi auīteakorimoni. Imisākiretana ninoa Xesosi imīkapiritini Īkapani, ninoamoni isikiniri Īkapani.

¹¹ Ikenakotakasaakirina Xotasi sākire, ipoxokoniuatana.

Isikaenetarona txineiro iuamoni. Eereka Xotasi iātapari Xesosi imīkapiritini ōti.

Páskoia Kiiniriti Kamiko
(*Mateo 26.17-25; Arókasi 22.7-13*)

¹² Páskoia kiiniriti potorikini ōti, soti auñte anaakori okiko ōti, Xesosi moianariakori misākiretari iua:

—Namonipa pinirekatari Páskoia kiiniriti akamini?

¹³ Ininiā Xesosi iokanatana imoianariakori ipi.

—Hīsa sitatximoni. Iuañ kiki āparañ kopitiā anikakari hāpiākata. Iua kikikata hīsa. ¹⁴ Iua sinimoni kaapokori himisākireta. Hītchariko iua: “Koerekareri nirekari imarotiniri, namonipa erekari imoianariakorikata inipokotini Páskoia kiiniriti ikamaķasaakina?” hītchariko. ¹⁵ Ininiā iua oerekaiko hīte itanokiri koa mitapoari. Auapeka kākiti topākini. Imakinika oeretapeēkaika —itxana.

¹⁶ Ininiā imoianariakori sari. Sitatxi apokasaakina Xesosi sākire iaōka aua. Ininiā ninoa kamari nipokori Páskoia kiiniriti īkapani.

¹⁷ Īkanōkapeka inakasaaki Xesosi apoka tosi imoianariakorikata. ¹⁸ Inipokonātakasaakina, Xesosi txana:

—Atāo nisāpiretai. Āti hīte notakata nipokotakari mīkapiritanoko nota —itxa.

¹⁹ Ininiākara Xesosi moianariakori matinaniuata. Ipi-mārina Xesosi:

—Notakani atxiīti?

Ātipekana:

—Notakani atxiīti?

Ininiā imakinikana ikara atoko itxana. ²⁰ Ininiā Xesosi:

—Ātika hīte notakata auakari mīkapiritano. Notakata komiri iopitiātakarikarako sikano nimokaiakariakorimoni.

²¹ Nota hītari iaxitikiri okaākako. Teoso sākire iōkatsopatakori sāpiretpekari nipinini tīkane. Nota hītari iaxitikiri mīkapiritakari iteene misiritaākako. Erekamariko maponaniākatika inaākamako.

Xesosi Īto, Iarēka Pakini
(*Mateo 26.26-30; Arókasi 22.14-23; 1 Korīto 11.23-25*)

²² Xesosi imoianariakorikata nipokonātakasaaki, Xesosi kosekari komiri. Imisākiretari Teoso:

—Erekapitikari ia komiri pisikakiti atemoni —itxari.

Imapopeēri komiri, xanaka itxari imoianariakorimoni.

—Apakapa, nika hītako. Ia niñto —itxana.

²³ Ipošo atoko koseka itxaro iākoanatchi. Imisākiretari Teoso:

—Erekapitikari ia iāriā pisikakiti atemoni.

Ininiā iākoanatchi isikana imoianariakori. Ikinikana iātarina iāriā. ²⁴ Ininiā Xesosi:

—Ia niarēka xiketakari makatxakariko kaiãopokori kākiti maerekani. Teoso sãpiretapekari kākiti ikamaenetakiti amaneri kākiti ïkapani. Ia niarēka oerekari kākiti, Teoso kamapekari ikamaenetakiti. ²⁵ Atão nisãpiretai. !Niãtaikaroko ovapeẽ, Teoso auñtetxi ininiãtaãua nimapokakanisaaki. Iuaã napokasaaki niãtari. Amaneri iãriãti niãtako —itxa Xesosi.

²⁶ Eereka ninoa xikarauata Teoso ïkapani. Iua atoko isana oriva mina auiniãtaã, oxiratari nopini.

Xesosi Sãpiretari Petro Kipatiniri Iua

(Mateo 26.31-35; Arókasi 22.31-34; Xoão 13.36-38)

²⁷ Xesosi misãkiretana imoianariakori:

—Ia ïkanõkati hñkinika hñte takanapanoko nota, kotxi Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretapekari ikara atoko inakari. Itxari: Nokariko soti auñte piratakari, ininiã ikinika ipiraakori iarikitatako,

itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori. ²⁸ Ininiã eereka nota nipiãnaãka atoko, iuañkana nõkitikaãkaua atoko, nisako hñte apisa Kariréiamoni —itxa Xesosi.

²⁹ Ininiã Petro:

—Nota !nitakanapai pite. Atxiñti ikinimane takanapai, iuaritika kona nota takanapai.

³⁰ Ininiã Xesosi:

—Atão nisãpiretai. Ia ïkanõkati patari ipikata sãkirauatini apisapanikako, ipi ãti pakinikata, “!Nimarotari iua,” pitxanoko —itxari Petro.

³¹ Petro apakapapiretari itaparaxinireritika:

—Atxiñti pitekata nokaãka, iuaritika kona nota sãpiretari apanakini nimimarotakanii pite.

Ikininape Xesosi moianariakori Petro sãkire iaõka ikamana.

Xesosi Misãkiretiniri Teoso Xetsémani Inakoriãtaã

(Mateo 26.36-46; Arókasi 22.39-46)

³² Xesosi imoianariakorikata apoka ãtiãtaã kākiti akiritakiti Xetsémani inakoriãtaã. Iuaã Xesosi paniãtana imoianariakori:

—Uai hñtopãka. Teoso nimisãkiretako —itxa.

³³ Anikari Petro, Txiako, Xoão pakini iuakata apikomoni. Iuaã Xesosi iteene matinaniuata. Maerekaxiniretinoka itxa.

³⁴ Ininiã iua:

—Nixinire imaromaxiretari. Iteene nimaxire, ininiã okaaritano. Uai hñkaikota. Araõkire hñtxako —itxana.

³⁵ Apikomoni isa. Ipamaka xitimoni, misãkireta itxari Teoso. ³⁶ Itxari iri:

—Papai, pite posotari ikinipoko pikamini. !Pauiritapeno pañtiki natatsiirauatini, iuaritika ninirekari pite nirekakiti nikamini. Nota nirekakiti nikamini kona ninireka —itxari iri.

³⁷ Eereka ikanapiriã Petro, Txiako, Xoão pakinimoni, txamari ninoa imakanãta. Xesosi akiritari Petro:

—Simão, himakanāta? Kona hīposotatari āti oaranoka hīkoatini? ³⁸ Erepaniko. Hinirekasaakiri maerekati hīkamini, !hīkamapiri. Araōkire hītxako. Himisākiretariko Teoso, ininiā ! hīkamari maerekati. Kākiti xinire atxiīti !inirekari maerekati ikamini. Txamari kākiti īto tapara poiāoka, ininiā ikamari maerekati. Ininiā erepaniko —itxana ninoa.

³⁹ Iuaīkana isa Teoso imisākiretini īkapani. Teoso imisākireta, mitxi isākire atokokana itxa. ⁴⁰ Iposo atoko ikanapiriā. Txamari iuaīkana ninoa imakanātapanika. !Iposotarina ikoatinina. Ipētauatana, ininiā !kasākirena.

⁴¹ Iuaīkana ikanapiriā Petro, Txiako, Xoāo pakinimoni.

—Himakanātapanika? Hītomanātapanika? Iaōpe. Hātapana. Hītari iaxitikiri uatxa sikaākako maerekati kamakanimoni. ⁴² Hōkitikaua. Masa. Hātapana. Apokaāpota kiki nimīkapiritakiri —itxana.

Xesosi Maīkiko Pirena

(*Mateo 26.47-56; Arókasi 22.47-53; Xoāo 18.1-11*)

⁴³ Xesosi sākirauanātakasaaki, Xotasi apoka. Iua Xotasi Xesosi moianarikamara. Iminana ito kiki, saasara mīkani, piriri mīkani. Sasetotxi auīteakori, kaiōkatsoparerini, kiomātxiakori pakini iokanataro Xotasi kikiakorikata Xesosi imaīkinina īkapani. ⁴⁴ Xotasi mitxipeka sāpiretari kikiakori:

—Nota apitxokakiti Xesosipitikarako iua. Iuasaaki himaīkapekariko. Erepaniko hanikasaakiri, imamitekakani īkapani —itxa.

⁴⁵ Xotasi apokasaaki, isakatapitipori Xesosimoni. Akiritari:

—Koerekareri.

Inakasaakipeka apitxoka itxari.

⁴⁶ Inakasaakipeka kikiakori maīka, anika itxarina Xesosi. ⁴⁷ Kiki iuasaaki iuaā auakari kosekaro saasara. Iua sauākatari sasetotxi auīte apiatakari nitiri. Itsotakakīpitari.

⁴⁸ Iuasaakipeka Xesosi:

—Hīte ina himaīkinino īkapani, saasarakata, piririkata. Kiītiriri atoko hītxapeno nota himaīkinino. ⁴⁹ Ikinioṭtika nota auanātari hītekata Teoso misākiretiko aikoti āki, noerekarau-atakasaaki. Iuaā hīte ! imaīkano nota, kotxi Teoso sākire iōkatsopatapeēkaika hīte maīkinino kiītiriri himaīkini atoko —itxana ninoa.

⁵⁰ Iuasaakipeka ikinika Xesosi moianariakori miteka, asika itxarina iua. ⁵¹ Iuasaaki ātokori sari Xesosi tikini. Iua māka ātinoka aua iūtoā pirikakari. Kikiakori maīkamari iua.

⁵² Imākanoka kaikota iuakoāna. Kasarapeka imiteka iua ātokori.

Xesosi Xoteo Auīteakori Apisatoō

(*Mateo 26.57-68; Arókasi 22.54a, 63-71; Xoāo 18.12-14, 19-24*)

53 Ninoa anikari Xesosi sasetotxi auñte apiatakari aapokomoni. Iuañ ikinika sasetotxi auñteakori, kiomãtxiakori, kaiõkatsoparerini pakini apotiitaua. 54 Petro ikira atoko isaãpota Xesosi anikakani tikini. Ìroã sasetotxi auñte aapoko piriketakoriã. Iuañ iitopãka sasetotxi auñte apiatakari nitiriakorikata. Iroka xamina tinipoki.

55 Aapokotxi ãki sasetotxi auñteakori, ikinika Xoteo auñteakori pakini pimaãna kãkiti:

—Kipa imarotatari maerekati Xesosi kamini?

Ninoa nirekari Xesosi okiko imaerekani xika. Txamari ! apokarina imaerekani imarotakani, kotxi ! ikamari maerekati. 56 Kaiãopokori kãkiti sãpiretari maerekati Xesosi kamakiti, txamari paxirari ninoa sãkire, kotxi ãti sãpiretakiti ipinimoni, ãti sãpiretakiti ipinimoni, itxaãpotana.

57 Apanakini kiki õkitikaua, sãpireta itxarina ia aãpirena Xesosi ikamapiretinina. 58 Ninoa:

—Ate kenakotari isãpiretiniri: “Nirikariko ia aiko Teoso misãkiretiko aikoti kãkiti kamakiti. Ipi ãti pakini õti inakasaaki nikamariko ãti aiko kãkiti makamakiniti,” itxa isãkire.

59 Txamari ikara sãkiretxi ãti sãpiretakiti ipinimoni, ãti sãpiretakiti ipinimoni, itxaãpota.

60 Iposo atoko sasetotxi auñte apiatakari tima ikinimane apisatoõ. Iua pimaãri Xesosi:

—Kininiãpa na papakapapiretari ninoa sãkire? Kixikapa ninoa ikara atoko txanãtai? —itxari.

61 Txamari ! kasãkireri Xesosi. ! Apakapapiretari. Ininiã sasetotxi auñte apiatakari iuaãkana pimaãri:

—Pitekani Teoso mereëkiti txataua? Pitekani Teoso ãkiri txataua? —itxari.

62 Ininiã Xesosi:

—Ari, iua ãkiripitikarano. Hãtamatariko kãkiti itari iaxitikiri topãkini Kaposotiireri kikomoni. Hãtapariko kãkiti itari iaxitikiri uai apokaãpotini katxiãri ãki —itxa.

63 Iuasaakipeka sasetotxi auñte apiatakari matsorãkari imãka, kotxi iuãkatari Xesosi sãkire maerekati ininiua.

—! Anirekaikari Xesosi kamakiti sãpiretakani. Atokopeka.

64 Kotxi hñte kenakotapekari isãkire maerekati, “Teoso ãkirirano” inini. Natokopa atxatari iua? —itxana.

Ininiã ninoa apakapapiretari:

—Okaãkapitikako —itxarina.

65 Apanakini kiisokari Xesosi. Mãkatxi mataã iapirikarina ikiiã oki manapi imatamatakani ìkapani. Iposo atoko iãsokarina.

—Pisãpiretaua, kipa ãsokai? —itxarina.

Sasetotxi auñte nitiriakori apaka ãsokari iua iuakoãna.

*Petro Kipatari Xesosi Imarotini**(Mateo 26.69-75; Arókasi 22.54b-62; Xoão 18.15-18, 25-27)*

⁶⁶ Iuasaaki Petro ixiti aua aapokotxi piriketakori āki. Sasetotxi auíte apiatakari nitero ātokoro apoka iuaā. ⁶⁷ Oātamatarari Petro irokanātini xamina tinipoki. Oa mixinitari iua. Ininiā oa:

—Xesosi Nasareekiri moianarikai pite apaka —otxa.

⁶⁸ Ininiā:

—Kona, nota limarotari pisākire —itxaro.

Iuasaaki pirikere ĩronakikoātaā isari. Iuasaakipeka patari sākirauata. ⁶⁹ Oa sasetotxi auíte nitero atamatarari iua iuaā.

—Ere kiki iua moianaripitikara —otxana ninoa Petro takote auakani.

⁷⁰ —Kona iuano nota —itxa.

Paĩtiki ninoa iuaā auakani:

—Iua moianaripitikarai. Pite Kariréiakirikarai. Pisākireēra ate imarotai —itxarina.

⁷¹ Ininiā Petro:

—Nota !imarotari kiki ikara atoko hinanātakiti. Atāoene nimasāpiretakaniā, Teoso misiritamanoko. Teoso imarotari nota sākire atāoka nisāpiretinii —itxana.

⁷² Ikara atoko Petro inakasaaki, iuaĩkana patari sākirauata. Ininiā Petro xinikari Xesosi sāpiretakiti iuamoni. “Ipikata patari sākirauatini apisapanikako, ipi āti pakinikata, ‘!Nimarotari iua,’ pitxanoko.” Ikara inakari ixinikasaaki, itxiapata.

15*Xesosi Pirato Apisatoō**(Mateo 27.1-2, 11-14; Arókasi 23.1-5; Xoão 18.28-38a)*

¹ Katimatinĩkata sasetotxi auíteakori, kiomātxiakori, kaiōkatsoparerini, ikinimane Xoteo auíteakorikata xinikaxitināta. Ipaniātarina Xesosi iaxirikiko. Iposo atoko anika, sika itxarina Piratomoni. ² Pirato pimaāri Xesosi:

—Pitekani Xoteoakori auíte txataua? —itxari.

Ininiā Xesosi:

—Ari, pisākire atāopitikara.

³ Sasetotxi auíteakori apoiāpotari Xesosi, txamari Xesosi !kasākireri. ⁴ Ininiā Pirato:

—Na papakapapiretari? Ninoa iteene misākirepiretai —itxari.

⁵ Iuaritika Xesosi !apakapapiretari. Ininiā Pirato ākixinireē:

—Kinirepa kona apakapapiretari? —itxa.

*Xesosi Okiko Nirekiko**(Mateo 27.15-26; Arókasi 23.13-25; Xoão 18.38b-19.16)*

⁶ Páskoa kiiniriti auakasaaki, Pirato itotari isikakiniri kateia āki auakari kākiti nireēkiti. ⁷ Iuasaaki Xesosi maĩkikosaaki, Pahapasi inakori aua kateia āki. Iua Pahapasi apanakini kateia āki auakanikata okaniuatapeka Homanoakori

inaiatakasaakina. ⁸ Pirato sãkirauatakasaaki Xesosikata, kãkitipokoni apoka Piratomoni.

—Kateia ãki auakari pisikaka —itxarina.

⁹ Ininiã Pirato pimaãna:

—Hinirekatari nisikakiniri Xoteo auïte hïte ïkapani? —itxana.

¹⁰ Pirato iteene imarotari sasetotxi auïteakori sikari Xesosi iuamoni Xesosi ixikotinina xika. ¹¹ Sasetotxi auïteakori maasakana ninoa iuaã apotiitakaniua:

—Hamanaãri Pirato Pahapasi isikakini ïkapani —itxana kãkitimoni.

¹² Pirato iuaïkana pimaãna:

—Natokopa nitxatari ia kiki Xoteo auïte inakori? —itxa.

¹³ Akiripoakatana:

—Aamina ïpiriãmitakari nopini hïtokakitari —itxana.

¹⁴ Ininiã Pirato:

—Kixikapa? Maerekati likama —itxa.

Apiata akiripoakatana:

—Aamina ïpiriãmitakari nopini hïtokakitari —itxakatana.

¹⁵ Ininiã Pirato sikakari Pahapasi ninoa ïkapani, kotxi inirekari ikamapoxokonitina ninoa kãkiti. Eereka ipaniãtari Xesosi xirokitatiko aãpitsaã. Eereka Pirato paniãtari sotatoakori tokakitiniri Xesosi aamina ïpiriãmitakari nopini.

Sotatoakori Napetiniri Xesosi

(Mateo 27.27-31; Arókasi 22.63-65; Xoão 19.1-3)

¹⁶ Ininiã sotatoakori anikari Xesosi Pirato aapoko ãki. Akiritarina ikinika sotato. ¹⁷ Iposo atoko ieretakarina mãkatxi põkamarari Xesosi ïtoã. Ikamarina saporieãta kotipiaro kamakori, taka itxarina Xesosi kiiã.

¹⁸ —Aãuïte —itxarina Xesosi inapetinina.

—Xoteo auïtekai pite —itxarina.

¹⁹ Iaritakiitarina aãkeë. Ikiisokarina. Ikapotoreëkauana Xesosi apisatoõ.

—Aãuïte —itxarina Xesosi inapetinina.

²⁰ Inapetakarina atoko imaktxakarina mãkatxi põkamarari. Xesosi mãka iuaïkana ieretaka. Eereka anikarina Xesosi aamina ïpiriãmitakari nopini itokakitinirina ïkapani.

Xesosi Tokakitaãka Aamina ïpiriãmitakari Nopini

(Mateo 27.32-44; Arókasi 23.26-43; Xoão 19.17-27)

²¹ Ipixinipokoriti itaõkitarina kiki Simão inakori. Sireni sitatxitikiri iua. Iua anaakori Arexãtri, Hopo pakini. Iuasaaki Simão apoka Xerosareë. Sotatoakori paniãtari iua:

—Ia aamina ïpiriãmitakari panikinari —itxana.

²² Anikarina Xesosi ixirataã, Kóokota inakoriãtaã. Xoteo sãkire “Kóokota.” Apanakini akiritari iua oxirataru uãka “Kitãtatxi,” inaãka akiritiko. Iuaã apokana. ²³ Isikamarina

iãriã pinĩtxikata, miha inakorokata, Xesosi iãtini ĩkapani, itsii imimarotakani ĩkapani, txamari !inirekaro iãtiniro. ²⁴ Ininiã itokakitarina aamina ĩpiriãmitakari nopini. Eereka ikamarina sarauatxi, Xesosi mãka apakapakani imarotiniina ĩkapani. Ikara atoko apanakini anikari Xesosi mãka. ²⁵ ĩkanõkapanika novi oara itokakitapeẽka Xesosi aamina ĩpiriãmitakari nopini. ²⁶ Aaminaã auari iõkatakítina, apoĩtiko pirena, “Xoteoakori Auĩte” itxa. ²⁷ Ninoa tokakitana ipi kiĩtiririni apaka aamina ĩpiriãmitakari nopini, ikikomoni ãti, isanaremoni ãti. ²⁸ Kitxakapirĩka Teoso sãkire iõkatsopatakori txari: Okapeẽkako iua, kokaniri okiko atoko inapeẽkako. Ininiã Xesosi okikosaaki ia Teoso sãkire iõkatsopatakori iaõka auapeka iuasaaki.

²⁹ Ninoa iuaã napakani misãkirepiretapikari Xesosi:

—Kiĩkitei. Pite sãkire: “Nirikariko Teoso misãkiretiko aikoti. Ipi ãti pakini õti inakasaaki nikamari iuaĩkana,” pitxama. ³⁰ Ikara atoko piposotiniã, piteka pimakatzakauako, ininiã pikatzaka aamina ĩpiriãmitakariã —itxarina Xesosi inapetinina.

³¹ Sasetotxi auĩteakori, kaiõkatsoparerini pakini napetari Xesosi:

—Iua makananitapekari apanakini. Txamari iuaka !iposotari imakananitiniua —itxakakana.

³² —Ikatzakiniãrako ate auikari Teoso mereẽkiti ininiãua. Ikatzakiniã, aãuikari Isaeo auakani auĩte ininiãua —itxakakana.

Kiĩtiririni iuakata tokakitakoni apaka misãkirepiretari.

Xesosi Ipinini Pirena

(Mateo 27.45-56; Arókasi 23.44-49; Xoão 19.28-30)

³³ Iuasaaki apaniãxiti ipiãka. Ikini itixitika piãka. Ipi ãti pakini oara ipiãka. ³⁴ Ipi ãti pakini oara napa atoko Xesosi akiripoakata:

—Erii, Erii, aremaa sapatani —itxa.

Ia atatsopatakari sãkireẽ: “NiTeosone, niTeosone, kinirepa pitakanapano?” itxa.

³⁵ Kãkiti iuaã auakani kenakotari akirinãtini.

—Hĩkenakota. Akirinãtari Eríasi —itxana.

³⁶ Iuasaakipeka kiki ina katimariã. Iãkari mapoa atoko inakari iãriã katxioãrimoni, aãke mapotõkire taka itxari, sika itxari Xesosi iãtini ĩkapani.

—Mitxipanikako. Maiãtapari. Atauako Eríasi makatzakapaniri Xesosi —itxana.

³⁷ Xesosi itapararitika akiripoakata, eereka ipĩpe itxa.

³⁸ Iuasaakipeka mãkatxi mata Teoso misãkiretiko aikoti ãki arõkakarí tsorakita. Itano itsorakita. Ixitipeka apoka. Mitxi

ia mākatxi mata !auiritari kākiti ĩroini Teosonani Auini Paki-
taātaā. ³⁹ Sotatoakori auĭte aua aamina ĩpiriāmitakari apisatoō.
Ikenakotari Xesosi akiritini. Itikari ipinini.

—Atāopitikara Teoso ākiri itxaua ia kiki —itxa.

⁴⁰ Ātokaka sitoakoro ikira atoko atamanātarina Xesosi, Maria
Matarenama, Saromeema, āto Mariama, apanakini sitoako-
rokata. Xesosi, Txiako pakini inoro oa Maria. Iua Txi-
ako maneripanika inakari. ⁴¹ Xesosi Kariréia auakasaaki,
ninoa sitoakoro moianatari iua. Imiparĭkatarina. Xesosi
ipĭkasaakikanera apanakini sitoakoro kaiāopokoro aua iuaātaā.
Ninoa apoka Xerosareē Xesosikata.

Xesosi Ikatiko Pirena

(*Mateo 27.57-61; Arókasi 23.50-56; Xoāo 19.38-42*)

⁴² Ikara ōti, Xesosi ipinini ōti, kākiti parĭkauatini ōti, kākiti
tomatini ōti apisapanika, iuasaaki kikatatikipeka. ⁴³ Iuasaaki
Xosee inakori, Arimateia sitatxitikiri, sari Piratomoni. Iua
Xosee Xoteo auĭte apanakinikata. Ikinimane paxitari iua.
Iua apaka iātapari Teoso ikinimane auĭte ininiua ōti apokini.
Itaparaxinireritika Piratomoni isa, amanaā itxari Xesosi ĩto.

⁴⁴ Ininiā Pirato ākixinireē:

—Atauako patimari Xesosi ipinini? —itxa.

Ininiā ipĭkapiretari sotatoakori auĭte. Iua apokasaaki Pirato
pimaāri:

—Atauako Xesosi ipĭpeka? —itxa.

⁴⁵ Ininiā iua:

—Ari, ipinapitipeka —itxari.

Ininiā Pirato:

—Panikaikari ĩto —itxari Xoseemoni.

⁴⁶ Iuasaaki Xosee amotari mākatxi mata erekari, arĭnio in-
akori. Eereka imakatzakari Xesosi ĩto. Iapirikari ĩto mākatxi
mataā, anika itxari akauari irikomoni. Kai kisakakori āki
ieretakari Xesosi ĩto. Eereka kai mitapoari ikatika, tota itxari
iriko. ⁴⁷ Ipi Maria itikanātari Xesosi ĩto takikoātaā, Maria
Matarenama, Maria, Xesosi inakori inoroma pakini.

16

Xesosi Iuaĭkana Auāki Inini

(*Mateo 28.1-8; Arókasi 24.1-12; Xoāo 20.1-10*)

¹ Tomatiko ōti xipoka atoko mapiānikata, ipi āto pakini
sito amotaro kamariāro, Xesosi ĩto ĩkamamaritinina ĩkapani,
Maria Matarenama, Saromeema, Maria Txiako inoroma
pakini. ² Katimatinĭkata, tomĭkosaaki, ĩkanōkapanika, atokatxi
pokĭkasaaki, ninoa sari akauarimoni. ³ Kimaporiā isikasaak-
ina, isākirauāpotana:

—Kipa makatzakinaua kai auĭte iriko tore? —itxaāpotana.

Amaripokori iua kai. ⁴ Iuaã apokasaakina, atamatarina. Kai makatxakapeëkaika. ⁵ Ininiã ñroãna iriko ãki. Atamatarina ãtokori topãkanãta ikikomoni. Imãka ñtanori, kasarori. Ininiã ninoa tikoka.

⁶ Ininiã iua:

—! Hítikokape. Híte nitanãtari Xesosi Nasareekiri, aamina ñpiriãmitakari nopini tokakitakori. Õkitikapekaua iua. ! Auaika uai. Hãtamata. Mitxi itakarina ñito uai. ⁷ Hĩsipeka. Hĩsãpiretari Petro, apanakini Xesosi moianariakori pakini: “Xesosi sapanikako híte apisa Kariréiamoni. Iuaã híte aõkitari iua, kotxi ipinaka apisapanika isãpiretapekari ikara hitemoni,” —itxana ninoa.

⁸ Itimaritikana ninoa pokika. Imitekana. Ikikinanakana, ipikarena xika. !Isãpiretarina apanakini, kotxi ipikarauatana.

Xesosi Oerekaua Maria Matarenamoni
(Mateo 28.9-10; Xoão 20.11-18)

⁹ Xesosi õkitikasaakiua ipinaka atoko ñkanõkapanika semana potorikini õti, tomikosaaki, oerekaua merepitipanika Maria Matarenamoni. Mitxipe Xesosi aõkitakasaakiro oa Maria, omitikari maerekani matamatakoni setxi pakini oa ñtoã auakani. ¹⁰ Xesosi õkitikasaakiua, iua oaõkitaka atoko, osari merepanika Xesosi moianariakorimoni. Iuasaaki iteene imatinaniuatana. Itxiapanãtana. Osãpiretana ninoa:

¹¹ —Xesosi iuaikana auãki itxapeka. Nota aõkitari iua —otxana.

Txamari ninoa kona auikari osãkire.

Xesosi Oerekaua Ipi Imoianariakorimoni
(Arókasi 24.13-35)

¹² Eereka iuaka oerekaua ipi imoianariakorimoni, kimaporiã isikasaakina aapokotxi mauakaniãtaã. Iuasaaki itoõ ipinipo itxa. ¹³ Eereka ninoa kanapiriã. Isãpiretana apanakini imoianariakori, txamari !auikarina isãkirena.

Xesosi Oerekaua Imoianariakorimoni
(Mateo 28.16-20; Arókasi 24.36-49; Xoão 20.19-23)

¹⁴ Eereka Xesosi oerekaua õsi imoianariakorimoni inipokotakasaakina. Xesosi õtãkikana:

—Kinirepa híte !auikatari nota iuaikana auãki ninini? Kinirepa !hãuikatari nota aõkitakani sãkire? !Kaiokakarekii —itxa.

¹⁵ Iposo atoko Xesosi txana:

—Ikini itixiti hĩsako. Hĩsãpiretariko Teoso iokanapirena erekari ikinimanemoni. ¹⁶ Teoso sãkire auiakari patxisatakori, iuarako sari Teoso tixinemoni. Teoso sãkire mauikakati, Teoso misiritapikariko. ¹⁷ Teoso sikaposotiiretanako isãkire auiakani, ininiã apanakini imarotari Teosokara sikari iposotiire ninoamoni. Ia

atoko Teoso sikaposotiiiretana. Omitikarina maerekani matamatakoni nota uãkaã. Isãkirauatana imimarotakinitina sãkiretxitiã. ¹⁸ Imaĩkiniãrina imini, ! ipinana. Iãtiniãrina ikianari, ! amianatana. ! Ipinana. Itakauakotaua amianatakani nopini, ininiã amianatakani makananitaãka —itxa Xesosi sãkire.

Xesosi Anikaãka Teoso Tixinemoni

(Arókasi 24.50-53; Átosi 1.6-11)

¹⁹ Imoianariakori imisãkiretanapaka atoko, Xesosi anikaãka Teoso tixinemoni. Iuaã iua topãka Teoso kikomoni. ²⁰ Xesosi moianariakori eereka isipekana, Teoso sãkire ikini aapokotx-iti auakani isãpiretinina ãkapani. Apiananiri moianatana. Apiananiri sikaposotiiiretana ninoa, ininiã apanakini imarotari ninoa sãpiretakiti atão inini. Ameẽ.

ARÓKASI

Arókasi Iōkatsopata Teópiromoni

¹ Nota Arókasi iōkatsopata pite Teópiromoni. Iteene nipaxitai. Kākiti ito iōkatsopatapekari ikinipoko Xesosi kamakiti Xoteoakori sauaki auakasaaki. ² Ninoa, nota pakini imarotari ikinipoko Xesosi kamakiti, kotxi Xesosi kamakiti atamatakani, isākire oerekakani, sāpiretapekaua ate. ³ Nota apaka apaiaōkapekari ikinipoko Xesosi sākire, ikamakiti pakini. Ininiā nota apokaerekatari ikinipoko Xesosi pirena niōkatsopatini pite Teópiromoni. Merepítipanika ikamakiti nisāpiretai. Ininiā eereka ikamakiti nisāpiretai. Ininiā eereka ikamakiti nisāpiretai, nitxaāpotako. ⁴ Koerekarerini oerekapekai Xesosi pirena, ininiā uatxa pimarotari ninoa oerekakiti atāo inini.

Xoão Kapatxisareri Iponaniini Sāpiretiko

⁵ Erotxi inakori Xoteoakori auīte inakasaakiua Xotéia tōpa, iuasaaki auanāta sasetotxi Sakaria inakori. Sakaria auīte, apanakini sasetotxiakori auīte apaka, Apia inakori. Sakaria tanoro ouāka Isapeo otxaua. Oīri, oātokiri, oātokiri iri imakinikana sasetotxi itxauana. Oātokiri kitxakapirīkari Moisesi itari Arāo inakori. Iua apaka sasetotxi itxaua. ⁶ Teoso nirekaākitinanira ikamana Sakaria, Isapeo pakini. Ninoa kamari ikinipoko iua paniātakiti, Apiananiri paniātakiti. Atāo inakarínoka ikamana. !Ikerokarina ikamakítina. ⁷ Txamari !keenena. Isapeo !oposotari kamixi onini. Iuasaaki ikiomaneēpekana.

⁸ Āti ōti Sakaria, apanakini sasetotxiakorikata, parīkauanāta Teoso misākiretiko aikoti āki. Iuasaaki ninoatene iuaā parīkauata. ⁹ Sasetotxiakori itotari sasetotxi imereinina Apiananiri misākiretiko aikoti ĩroini kamariāro arikini ĩkapani, ininiā iuasaaki ninoa mereēri Sakaria. Ininiā iua ĩroā. ¹⁰ Sakaria aiko āki kamariāro arikanātakasaaki, mapara kākiti apotiitakaniua misākiretari Teoso.

¹¹ Iuasaakipeka Teoso nitiri iaxitikiri tokiā Sakariamoni kamariāro arikikoātaā takote. ¹² Sakaria atamatakasaakiri, itikoākata, pīkarauata itxa. ¹³ Teoso nitiri misākiretari iua:

—Sakaria, kona pipīkarauatape. Teoso sikapitikaiko pamanaākiti. Ininiā pītanoro Isapeo keenepitikaroko. Pitakauākatariko pamarite Xoão. ¹⁴ Iua auakasaaki ikamapoxokonitaiko pite, itori kākiti apaka. ¹⁵ Apiananirimoni apiari itxauako iua Xoão. Kona Xoão iātapaniroko kapoāro. Erekari Matamatakoti auariko iua ākixinireē. Inoro irokota ākipanika

auakasaaki, Erekarí Matamatakoti auako iua ãkixinireẽ. ¹⁶ Iua Xoão anikanako itomaneri kãkiti Isaeo auakani Teosomoni. Apiananirimoni iua anikana. Ininiã iuaĩkana ninoa kanapiriã iTeosonemonina, isãkire auikinina ĩkapani. ¹⁷ Xoão apokako Apiananiri apokini apisapanika. Erekarí Matamatakoti sikataparatarí Eríasi kitxakapirĩka. Iuatxikana Erekarí Matamatakoti sikataparatariko Xoão. Ikara atoko ininiã, iua oerekariko irĩtxi iuaĩkana amaritena itiretinina ĩkapani. Iua Xoão oerekariko kãkiti Teoso paniãtakiti makamakani, imaerekanina itakanapinina, erekarinoka ikaminina ĩkapani. Paimatirenako ninoa iuusaakiko. Iua Xoão oerekariko kãkiti iposope ininina Apiananiri apokini apisapanika —itxa Teoso nitiri Sakariamoni.

¹⁸ Ininiã Sakaria pimaãri:

—Kiãtokopa nitxa uatxa keenepeka ninini, kotxi nota, nĩtanoro apaka kiomaneẽpeka —itxa.

¹⁹ Teoso nitiri apakapapireta:

—Niuãka Kapiríeo. Nota auari Teosokata ipaniãtakiti nikamini ĩkapani. Teoso iokanatano pitemoni pite nimisãkiretini ĩkapani, ia erekarí pirena niminapiretini ĩkapani. ²⁰ Txamari na pauikari nisãpiretakiti. Ia xika !kasãkireikaiko, kotxi nisãpiretakiti atãopitika. Teoso sikaenetakiti apokapitikako. Apokasaaki, pimarotariko nisãkire atão ininua. Iuusaakiikarako piposotari pisãkirauatini —itxa Teoso nitiri Sakariamoni.

²¹ Iuusaaki kãkiti mapara auakani iãtapanãtari Sakaria.

—Kiripa ikamanãta Sakaria aiko ãki? !Katimari — itxanãtana.

²² Ipokĩkasaaki !kasãkireikari. Ninoa kãkiti imarotari Teoso misãkiretiniri iua aiko ãki itaponeẽ, kotxi !kasãkireikari. Iuakoãnokara imisãkiretana ninoa.

²³ Mapaõti iparĩka xipoka atoko aapokomoni isipeka.

²⁴ Eereka Isapeo kamixipeka otxa. Onapari ipi ipi ãti pakini kasiriti oaãpoko. !Osari ãtiãtaã.

²⁵ —Apiananiri sikano namarite. Erekarí ikaminano notamoni. Uatxa !nipẽtauataika kãkiti apisatoõ. Keenepekano — otxa.

Kapiríeo Iokanataãka Mariamoni

²⁶ Isapeo seisi pakini kasiriti kamixi onakasaaki Teoso iokanatarí initiri iaxitikiri Kapiríeo Nasaree sitatxitimoni, Kariréia tõpamoni. ²⁷ Iuaã iokanatarí iua ãtokoromoni Maria inakoromoni. Oa kona sirĩkapanika kikikata. Osãpiretapekari ãtokori Xosee inakori iuakata oĩtaniriuatini ĩkapani. Xosee atokiri kitxakapirĩka Xoteoakori auĩte Tavii inakori. ²⁸ Teoso nitiri apokasaaki oamoni, akiritaro Maria:

—Ereëkai. Apiananiri pitekata aua. Iua mereëi pite. Itoro sitoakoro ikini itixiti aua, iuaritika pitenanirako Teoso sika iteene erekari —itxaro oa.

²⁹ Maria pīkarauata Teoso nitiri sākire okenakotakasaaki.

—Kinirepa ikara atoko itxa sākireta? —otxa oākixinireë.

³⁰ Teoso nitiri txaro:

—! Pipīkarauatape, Maria. Teoso apokaerekatai pite.

³¹ Pimixiuatako, keene pitxako. Pitakauākatariko pamarite Xesosi. ³² Iua Apiatakari itxauako. Apiananiri ākiri akiritaākako. Teoso Apiananiri kamariko iua auītetxi ininiāua. Kitxakapirīka Xoteoakori auīte Taviini. Taviini auītetxi ininiua atokokana, Teoso txīkitakariko Xesosi Xoteoakori auīte ininiua. ³³ Ātipirika Xoteoakori auīte, Xakooni apiko mekaniriakori auīte, itxauako. Iua auītetxi ininiua !ixipoka —itxaro oa.

³⁴ Ininiā oa:

—Kiātokopa nitxa kikikata masirīkatokano, keenepe ninini? —otxa.

³⁵ Teoso nitiri apakapapiretaro:

—Erekari Matamatakoti apokako pākixinireë. Apiananiri posotiire ākitaiko pite, ininiā amarini auakari Teoso ākiri akiritaākako. ³⁶ Pinoromane Isapeo kiomātxipe, iuaritika kamixiro oa. Kākiti sākirema: “!Oposotaikari kamixi onini” iuaritika seisi pakini kasiritipe kamixi onini. ³⁷ Kotxi Teoso posotari ikinipoko ikamini —itxaro oa.

³⁸ —Nikamapitikariko Apiananiri nirekaākiti. Pisāpiretakiti iaōka ninirekapitika —otxa Maria.

Iuasaakipeka Teoso nitiri sipeka.

Maria Isapeomoni Motikini

³⁹ Mapaōti napa atoko Maria katimariā sari oxiratarimoni, Xotéia tōpamoni. Iuaā osari sitatximoni. ⁴⁰ Oīroā Sakaria aapoko. Oākiritaro Isapeo:

—Ereëkai —otxa.

⁴¹ Isapeo kenakotakasaakiri Maria akiritiniro oa, iuasaaki amarini otikakoākiri oākika. Iuasaakipeka Erekari Mata-matakoti itapararitika apoka Isapeo ākixinireë. ⁴² Iuasaaki otapararitika otxaro Maria:

—Kaiāopokoro sito itixi auakani, iuaritika pitenokara Teoso sika apia erekari. Apaka Teoso sikariko erekari pamarite-moni. ⁴³ Erekari Teoso kaminano nota, kotxi niauīte inoro motikaētano. Kinirepa ia erekari Teoso kaminano, kotxi nota minakato nitxaua. ⁴⁴ Nikenakotakasaakiri “Ereëkai” pininino, namarite nitikakoākiri oākika, ipoxokoniuatiniā. ⁴⁵ Teoso sikari erekari pitemoni, kotxi pite auikari isākire. Pite auikari isikaenetakiti atāo isikinii —otxa Isapeo Mariamoni.

Maria Xikaretakiti

⁴⁶ Maria txari:

“Erekapitikari Apiananiri notamonikari.

⁴⁷ Nipoxokoniuaata, kotxi Teoso nimaerekani makatxaãkari itxaaua.

⁴⁸ Nipoxokoniuaata, kotxi ixinikano nota. Initero poiãoro nitxaaua. Ìkorakanani eereka auakani kãkiti txanoko: ‘Teoso kamapoxokonitaro, erekari isikiniro,’ txanoko nota.

⁴⁹ Nipoxokoniuaata, kotxi Teoso Apiananiri kaminano posotiiretxi. Maerekati !auari iuamoni.

⁵⁰ Iua amonĩkari kãkiti iua paxitakani, kitxakapirĩkarini, ìkorakanani auakani, eereka auakani apaka iamoniãka.

⁵¹ Pataparari iua, ininiã ikamari posotiiretxi. Teoso txĩkitakana kãkiti iuikakaniua minakani ininiãuana, kotxi ãkixinireẽ iuikauana.

⁵² Teoso makatxakapekari auĩtetxi pataparari inakaniua. Eereka auĩtetxi !itxaikauana ninoa. Kãkiti poiãorini inakaniua Teoso kamari auĩtetxi ininiãuana.

⁵³ Isikakienatari natxitakani. Iokanatarı katxineiroteri sini. Kona xatiki isikari iuamoni.

⁵⁴ Imoianatapekana Xoteoakori, iua ìkapani parĩkauatakani. ! Imaxinĩkaretari iamoniĩkinina ninoa.

⁵⁵ Kitxakapirĩka Teoso xinikari Apraãoni iamoniĩkini. Apaka iua tikini auakani ãtipirika iamoniãka, kotxi: ‘Nimoianataiko hĩte,’ itxa anirimanemoni kitxakapirĩkarinimoni,”

otxa Maria.

⁵⁶ Okaikota ipi, ãti pakini kasiriti Isapeokata. Eereka oaãpokomoni kanapiriã otxa Maria.

Xoão Kapatxisareri Iponaniini

⁵⁷ Amarini auini õti apopeka. Isapeo auãkitakari amarini kiki. ⁵⁸ Oaãpoko takote auakani, onirimane pakini kenakotari erekari Teoso kaminaro oa, ininiã ninoa, Isapeo pakini poxoko-peka itxana ninoa.

⁵⁹ Oito õtisaaki, onirimane motika oamoni, Teoso takaõtxikare amarinimoni itakinina ìkapani. Inirekarina iuãka Sakaria itakauãkatinirina, kotxi iri uãkatxikana ninoa nireka itakauãkatinirina. ⁶⁰ Txamari inoro:

—Kona Sakariani iuãka. Xoãorako akiritaãkako —otxa.

⁶¹ Ininiã ninoa txaro:

—Pimirimane ãtika kona Xoão txa uãkataua.

⁶² Ninoa pimaãri amarini iri Sakaria iuakoãna amarini uãka inirekaãkiti. ⁶³ Ininiã Sakaria amanaãri iõkatsopatiko. Iõkatari: “Imi uãka Xoão.” Ininiã ikinimane tsoriãkaãta. ⁶⁴ Iuasaakipeka Teoso sikaposotiiretari isãkirauatini:

—Peerekari Teoso —itxa Sakaria.

⁶⁵ Kãkiti iua aapoko takote auakani pĩkarauata. Teoso posotiire ipĩkana. Ikara inakariene Sakaria, Xoão pakini

pirena iaripireta oxiratari Xotéia tōpa, ininiã kākiti iuaãtaã sãpirenauanãta ikara pirena. ⁶⁶ Kākiti ikara inakariene kenakotakani tsorĩkaãta:

—Kanatokopa inakaripa itxatapaniua ia amarini? — itxana.

Ikinimane imarotari Apiananiri nĩkatiniri iua amarini.

Sakaria Xikaretakiti

⁶⁷ Iuasaaki Erekarĩ Matamatakoti sikaposotiiretari Xoão iri Sakaria, ininiã Sakaria sãpiretari Teoso sãkire:

⁶⁸ “Peerekari Apiananiri aTeosone, ikinimane Xoteoakori Teosone, kotxi iua apoka inakitiakorimoni imakatzakinina ĩkapani, imapinakanina ĩkapani.

⁶⁹ Teoso iokanatarĩ kākiti maerekani makatzakakari kaposotiireri atemoni. Teoso nitiri Taviini mekanirira iua.

⁷⁰ Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani erekarini sãpiretari ikara Teoso sãkire.

⁷¹ Teoso txari: ‘Nimakatzakaiko hĩte himokaiakari mokakanii tĩkane, homanatakini mokakanii tĩkane.’

⁷² Isãpiretari aãtokiriakorini kitxakapirĩkarini:

‘Niamonĩkai. Nikamariko nikamaenetakiti hĩte ĩkapani,’ itxa ninoamoni. Ikara Teoso kamaenetakiti erekari.

⁷³ Kitxakapirĩka Teoso txari aãtokiri Apraãoni: ‘Kona nimaxinĩkaretari nisikaenetakiti.

⁷⁴ Nimakatzakapitikaiko hĩte himokaiakari mokakanii tĩkane, ininiã hĩparĩkauata nota ĩkapani mapĩkaretika.

⁷⁵ Ininiã hĩte auini erekari. Kona hĩkamari maerekati hãuapanika hinakasaaki,’ Teoso txari Apraãoni.

⁷⁶ Pitepekana namarite Xoão, Teoso sãkire sãpiretakari pitxauako. Teoso Apiananiri iaxitikiri sãkire sãpiretakari pitxauako. Pite sari Apiananiri apisa. Ikinika pimaiamatako iua apokini apisa, ikinika iposope inini ĩkapani.

⁷⁷ Pisãpiretariko kākiti Teoso nakitiakori, Teoso makatzakiniri maerekanitxi kākiti kamakiti. Ininiã ninoa imarotariko ikara.

⁷⁸ Katiraõkiri aTeosone. Kaamonĩkareri iua. Ininiã iua tixinekiri apokako atemoni. Atokatxi pokĩkini atoko itxako. Iuasaaki ipiã !auaika, kotxi iua makatzakari amaerekani.

⁷⁹ Ininiã iua iopinikari kākiti xinire, ipinini pĩkakani xinire. Ipiaã auakani atoko ninoa. Ininiã iua iopinikari axinire Teoso kimapore aimarotini ĩkapani, aãuini ereka inini ĩkapani.”

Itxa Sakaria xikare.

⁸⁰ Iua amarini aneẽ. Teoso sãkire iaõka ikamapika. Teoso sãkire Xoteoakorimoni imasãpiretakani apisapanika âparaã makipakaniãtaã aua Xoão.

2

Xesosi Iponaniini Pirena
(Mateo 1.1-25)

¹ Iuasaaki Homanoakori auíte Sesa Akósito inakori. Iua paniátana initiriakori iaótiniri ikininape kákiti iua auítetxi ininiátaáua tópa auakani, ikini aapokotxitikini uáka imakatzakini íkapani. ² Mítxi Sesa Akósito ! ikamapanikari kákiti iaótiko. Iuasaaki Síria tixini auakani auíte Sírenio inakori. ³ Iuasaaki ikinimane sari sitatximoni iponaniiniátaána. Iuaá isikarina iuákana.

⁴ Ininiá Xosee apaka sari iuáka isikini íkapani. Ininiá ipotorika Nasaree sitatxiti Kariréia tópa. Xotéia tópamoni isa, Pereé sitatxitimoni. Iuaá isa, kotxi iuaá auítetxi Taviini kitxakapiríka aua. Taviini nirimane itxaua Xosee. ⁵ Isa Mariakata. Ítanoro tíkane oa. Iuasaaki litakapanikaro. Kamixipeka otxa iuasaaki. ⁶ Pereé apoka itxana. Iuaá auakasaakina, aua itxa amarini. ⁷ Oáuaákitakari merepitipanika oimi kiki. Ininiá mákatxi mataá oiapirikari, pirátxi nípokotini tiitxitiá taka otxari amarini, kotxi kákiti imakanakiniátaá imakinika xápokapeka, ininiá ninoa auanáta pirátxi auiniátaá.

Soti Auíte Piratakani Pirena

⁸ Iuaátaá Pereé sitatxiti mapotókire íkanóka kikiakori soti auíte piratakani níkanátari ipiraakorina. ⁹ Iuasaaki katimaritika Apiananiri nitiri iaxitikiri tokiá ninoamoni. Iuasaaki Apiananiri iotximere iopinikari ninoa auiniátaá, ininiá imarotarina Teoso apokini iuaátaá. Ininiá iteene ipíkarauatana ninoa. ¹⁰ Ininiá Teoso nitiri txana ninoa:

—!Hípíkarauatape. Nota minapiretari erekari pirena ikinimane kákiti eneníkini íkapani, ¹¹ kotxi ia óti kákiti maerekani makatxaákari iponaniápeka Taviini auini sitatxitiá. Iua Teoso mereékiti. Apiananiri iua. ¹² Himarotariko nisákiere atáo inini, kotxi hápokariko ia amarini mákatxi mataá iapirikiko pirátxi nikini tiitxitiá —Teoso nitiri txana ninoa.

¹³ Iuasaakipeka itomaneri Teoso nitiriakori iaxitikini tokiá iuaátaá. Ninoa xikarauata Teoso íkapani. ¹⁴ Ixikaretarina:

—Peerekari Teoso, iaxiti apiko nopinixiti auakari. Iua kamaerekaxiniretari kákiti iua apokaerekatakini —itxana ixikarena.

¹⁵ Teoso nitiriakori kanapiriá itxana Teoso tixinemoni. Iuasaaki ninoa pirátxi níkatakani misákioretakakaua:

—Masa Pereémoni. Maátamatari ikara Apiananiri sápiretakiti —itxana.

¹⁶ Ininiá katimaritika isana Pereémoni. Iuaá apokasaakina, initarina amarini. Apokana Xosee, Maria pakini. Ininiá atamatarina amarini pirátxi nikini tiitxitiá. ¹⁷ Ikara atamataákana atoko, isápirenátarina Teoso nitiri sápiretakiti

amarini pirena ikinimanemoni. ¹⁸ Kākiti kenakotakasaakiri soti auñte nĭkatakani sãpiretakiti, ikinimane tsorĭkaãta iuasaaki. ¹⁹ Maria kenakotakasaakiri soti auñte nĭkatakani sãpiretakiti, oa ãkixinireẽ onĭkatari ikara ene. ! Omaxinĭkaretari ninoa sãpiretakiti. Oxinikapikari. ²⁰ Eereka pirãtxi nĭkatakani kanapiriã ipiraakori auinimoni. Imisãkiretakakana:

—Peerekari Teoso. Apiananiri iua, kotxi erekapitikari aĭtikakiti. Erekapitikari initiri iaxitikiri sãpiretakiti. Isãpiretakiti atãopitika, kotxi aãtamatarari isãpiretakiti iaõka — itxanãtana ninoa soti auñte nĭkatakani.

Xesosi Takauãkatiko

²¹ Xesosi oito õti auakasaaki, inirimane kamari Teoso takaõtxikare iitoã. Iuasaaki inirimane takauãkatari Xesosi, kotxi iua iaõka Teoso nitiri iaxitikiri sãpiretapekaro Maria oa kamixi oinini apisapanika.

Xesosi Anikiko Teoso Misãkiretiko Aikotimoni

²² Moisesini ketotiniri manapi Xosee, Maria pakini kamari Moisesini paniãtakiti iaõka amarini auakasaaki, Xosee, Maria pakini maerekani Teoso makatxakini ĭkapani. Ikara xipoka atoko anikarina Xesosi Xerosareẽ sitatxitimoni Apiananirimoni isikinirina ĭkapani, ²³ kotxi Apiananiri paniãtakiti iõkatsopatakori txari:

Merepitipanika iponaniãkari sikaãkako Teosomoni, kotxi Teoso nakiti iua.

²⁴ Apaka Apiananiri paniãtakiti iõkatsopatakori txari: Amarini iponaniãkasaaki, ipi kamoã pisika Teosomoni. Iminakaniã, ipi kamoã ãkiri pisika Teosomoni, itxa Teoso. Ininiã Xosee, Maria pakini sari Xerosareẽ kamoã isikinina ĭkapani.

²⁵ Iuasaaki kiki Simião inakori auã Xerosareẽ. Iua erekari kamakari. Ikinipoko Teoso paniãtakiti ikama. Erekari Matamatakoti auari ãkixinireẽ. ãkixinireẽ iãtapanãtapikari Teoso Mereẽkiti apokini, kotxi Isaeo auakani maerekani makatxaãkari itxaua. ²⁶ Erekari Matamatakoti sãpiretapekari iua: “Pipinini apisa paõkitapanikariko Apiananiri Mereẽkiti,” itxari Simião. ²⁷ Erekari Matamatakoti sikanireõtari Simião aiko Teoso misãkiretiko aikoti ĭroini. Iuasaaki Xosee, Maria pakini ĭroã iuaãtaã, Apiananirimoni Xesosi isikinina ĭkapani, Teoso paniãtakiti ikaminina ĭkapani. ²⁸ Iuasaakipeka Simião apakapari Xesosi:

—Peerekari Teoso. ²⁹ Niauñte Apiananiri, uatxa apokapeka ia amarini pisikaenetakiti. Nota pite ĭkapani parĭkauatakarino. Uatxa nivosotari nipinini erekaxinirepeka ninini, ³⁰ kotxi nota atamatari ia amarini piokanatakiti atemoni, amaerekani imakatzakini ĭkapani, amapinakani ĭkapani. ³¹ Pite iokanatapekari ia ĭkorapokoriti ikini itixiti

auakani maerekani imakatzakini ikapani. ³² Ia amarini tirikapi atoko, kotxi iopinikariko pikimapore, pisãkire Xoteo minakaniuua imarotini ikapani. Ia amarini tirikapi apiatakari atoko Xoteoakorimoni pinakitiakorimoni, kotxi oerekai pite ninoamoni —itxa Simião sãkire Teosomoni.

³³ Xosee, Xesosi inoro apaka tsorikaãnãta ikara Simião sãkire ikenakotakasaakina. ³⁴ Simião amanaãri Teoso ikinipoko erekari ninoamoni isikini ikapani. Eereka imisãkiretaro Maria, Xesosi inoro:

—Teoso mereëri ia amarini Xoteoakorimoni iokanatiniri ikapani. Ia apakapakari Teoso apakapa apaka. Ia mapakapakati Teoso !apakapari. Imisiritaãkako. Ia amarini oerekari Teoso kãkitimoni, txamari itori kãkiti !auikari isãkire. ³⁵ Ikara atoko ininiã, itori kãkiti xiniãkiti kipatakori ãkixinireë, imarotaãkako. Pitepekana pite matinaniuatako. Pãkipa iouata iorotini tsii atoko itxako —itxa Simião sãkire Mariamoni.

³⁶ Iuasaaki oãua sito Teoso sãkire sãpiretakaro Ana inakoro. Panoeo ãkero oa. Oãtokiri kitxakapirika Asee inakori. Iuasaaki kiomãtxipekaro oa. Oãua setxi ano õtanirikata. Eereka ipiãpe. ³⁷ ! Oõtaniriuataika. Oitëta koatrokananipeka oãuini. Oa auapika Teoso misãkiretiko aikoti ãki. Iuaã ikini õti, ikini ikanõkati pakini omisãkiretapikari Teoso. Itokata otakanapari onipokotini Teoso omisãkiretini ikapani. ³⁸ Xosee, Maria pakini Simião misãkiretaka atoko Ana apoka. Omisãkiretari Teoso:

—Erekapitikari ia amarini pimereëkiti kãkiti iãtapakiti piokanatinini atemoni —otxa.

Eereka osãpirenauata Xesosi apokini pirena Xerosareë auakanimoni kãkiti maerekani makatxaãkari iãtapakanimoni.

Nasaree Sitatxitimoni Ikanapiriinina

³⁹ Xosee, Maria pakini Apiananiri paniãtakiti iõkatsopatakori imakinika ikamaãkana atoko, kanapiriã itxana Kariréia tõpamoni. Iuaã isana aapokomonina Nasaree sitatxitiã. ⁴⁰ Iua amarini aneë. Itapara auaãpotari. Kimaroreri itxaua. Teoso iteene turetari iua Xesosi.

Xesosi Misãkirenãtari Koerekarerini

⁴¹ Ikinikanani Xosee, Maria pakini sari Pãskoã kiiniritimoni Xerosareë sitatxitimoni. ⁴² Xesosi tosi anopeka inakasaaki, isana Xerosareë auakari kiiniritimoni mitxi isanãtinina atokokana. ⁴³ Kiiniri xipoka atoko Xosee, Maria pakini potorika aapokomonina isinina ikapani. Iuasaaki Xesosi kaikota Xerosareë. Txamari niãoa !imarotari ikaikotini. ⁴⁴ Niãoa uãkatamari apanakini inirimanekata isini. Ikara atoko ininiã, ikimaporitana ãti õtipeka. Mapiãnikata ipixinipokoriti initamarina inirimanemoni, aõkimaneremoni. ! Apokarina. ⁴⁵ Ininiã ikanapiriãna Xerosareëmoni iuaãkana initininina ikapani. ⁴⁶ Ipi, ãti pakini õti initapiimarina. !

Apokarina Xesosi. Eereka apokarina Teoso misākiretiko aikoti āki. Moisesi sākire oerekakanikata iitopākanāta. Xesosi kenakonātari ninoa sākire. Apaka ipimarauata. ⁴⁷ Ninoa Xesosi sākire kenakotakani tsorīkaānāta, kotxi paimatireri iua. ⁴⁸ Xosee, Maria pakini apokasaakiri iua, kona imarotarina Xesosi parīka. Inoro txari:

—Namarite, kinirepa pimisiritaua ate? Piri, nota pakini pikamamaxirexiniretaua ate. Anitapiimai. Kona aāpokai —otxari Xesosi.

⁴⁹ Ininiā Xesosi:

—Kinirepa hinitanātano? Kona himarotatari uai niri aapoko ninirekari nauini, ipaniātakiti nikamini ĩkapani —itxa.

⁵⁰ Txamari ninoa !imarotari Xesosi sākire.

⁵¹ Ikara atoko ininiā, Xesosi kanapiriā ninoakata Nasaree sitatxitimoni. Ikinika Xosee, Maria pakini sākire ikīpita. Inoro xinikapikari Xesosi sākire oākixinireē. Opotxitari oxinikiniri Xesosi sākire. ⁵² Xesosi aneē. Imatire apaka aneē. Teoso apokaerekatari Xesosi. Kākiti apaka apokaerekatari Xesosi.

3

Xoão Kapatxisareri Sāpiretakiti

(Mateo 3.1-12; Marko 1.1-8; Xoão 1.19-28)

¹ Homa sitatxitiā Homanoakori auīte Txipério inakori iua. Kīsi anokananipeka iua auītetxi ininiua iuasaaki. Iuasaaki Xotéia tōpa auakani auīte Pōsio Pirato inakori. Kariréia tōpa auakani auīte Erotxi inakori. Erotxi itari Piripi inakori. Itoreia tixini auakani auīte, Takonitxi tixini auakani auīte apaka itxaua Piripi. Iuasaaki Apireni auakani auīte Arisánia inakori. ² Iuasaaki Anasi inakori, Kaipasi inakori pakini sasetotxi auīteakori apiatakani itxauana ninoa. Iuasaaki Teoso sāpiretari isākire Xoōmoni Sakaria ākirimoni, āparaā makipakaniātaā auakasaaki. ³ Ininiā Xoão sari ikininape kākitemoni, uini Xotāo takote auakanimoni. Isāpiretari Teoso sākire:

—Hītakanapariko himaerekani. Eereka patxisata hinaākako. Ikara atoko hininiā, Teoso makatxakinii himaerekani — itxanāta Xoão ikininape kākitemoni.

⁴ Kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakari Isaía inakori iōkatsopatari:

Auako kiki āparaā makipakaniātaā. Isāpirenauatako. Itxariko: “Hōeretariko kimapori Apiananiri apokini apisapanika. Itīkaāpo erekari hīkamako iua napini ĩkapani.

⁵ Kipatxiā ixāpokakaākako ikini isauana. Ixirata miriī oerekataākako. Kimapori ikitokare oerekataākako. Kimapori pakota totaākako.

⁶ Ikinimane kākiti itixi auakani imarotariko Teoso makatxakiniri kākiti maerekani imapinakani ĩkapani,” itxanāta.

Ikara atoko itxa Isaía iōkatsopatakiti Xoão pirena. Kimapori kākiti oerekatini atokokana, auñtetxi apokini apisa, iua atokokana Xoão nirekari kākiti iposope inini Apiananiri apokini apisa, imaerekanina itakanapinina ĩkapani.

⁷ Itomaneri kākiti sari Xoãomoni ipatxisatikona ĩkapani. Ininiā Xoão:

—Imini katsiiri anaakorirai hñte. Teoso misiritapitikai himaerekani xika. Himitekini ! auari. Hinirekari hñpatxisatikona, txamari !hinirekari hñtakanapiniri himaerekani.

⁸ Hinirekiniāri himaerekani hñtakanapini, ininiā hñkamariko erekari. Ikara atoko ininiā, hñerekari Teoso atāo hñtakanapiniri himaerekani. Hākixiniremoni ! hñxinikapiri: “Teoso apakapapitikauako ate, kotxi ate atokirini Apraãoni txaua,” !hñtxapeko. Ari, nota sãpiretai hñte, Teoso nirekiniāri, iposotari ia kai soroã Apraãoni mekaniriakori ikamini. Kona Apraãoni posotari anikinii Teosomoni. ⁹ Aamina maereka iriti atoko hñtxa. Teoso iposopeka hñte ixipokini. Kākiti auari ikitaite kauanari aamina maereka iriti itokini ĩkapani. Ikinika aamina maereka iriti tokaãkako. Xaminaã oka inaãkanako. Teoso kamakiti iua atokokana itxa. Ininiā Teoso kitaite kauanapeka, aamina kotsa sauakiko tñkane. Iua atokokana ininiā, Teoso aiamatapeka hñte ixipokini ĩkapani —itxa Xoão ninoamoni.

¹⁰ —Ikara atoko ininiā, kipa akama Teoso mamisiritakaniua ĩkapani? —itxarina.

¹¹ Ininiā Xoão apakapapireta:

—Pimãka kauanata ipi auiniāi, ãti pisika mñkatxi kauanata mauakinitimoni. Nipokori auiniāi, pisikari nipokori mauakinitimoni —itxa Xoão sãkire.

¹² Kikiãkini, txineiro apakapakani Homano auñte nitiriakori, apoka apaka ipatxisatikona ĩkapani.

—Koerekareri, atepekana, kipa ate kama Teoso mamisiritakaniua ĩkapani? —itxarina.

¹³ Ininiā Xoão:

—Kākiti txineirote himakatzakakito, Homano auñte nireẽkito iaõka himakatzakako. Apikomoni ! himakatzakapero —itxana.

¹⁴ ãtikaka sotatoakori apaka pimaãri:

—Atepekana, kipa ate kama amaerekani atakanapini ĩkapani?

Ininiā Xoão:

—! Himaĩkapiri kākiti, itxineirote himixirikini ĩkapani. Kona ãti maxikatĩka ! hãpoĩtape. Hñpoxokoniuatoko txineiro

hãpakapakitoã hĩparĩka ĩki. !Hinarekapero apikomoni —itxa sotatoakorimoni.

¹⁵ Iuasaaki kãkiti iãtapanãtari Teoso mereẽkiti apokini. Ininiã Xoã sãpiretakiti ikenakotakasaakina, ãkixinireẽna ixinikarina:

—Xoãokani Teoso mereẽkiti txataua atxiĩti? —itxanãtana ixinikanãtakitina.

¹⁶ Ininiã Xoã:

—Ãparaaãnokara nipatxisatai hĩte. Nota tikini apoãkari patxisataiko hĩte Erekarĩ Matamatakotiã, xaminaã pakini. Apiatakari itxaua iua. !Apakata iua takote napokini ikiti mata nimaktxakini ĩkapani, kotxi iua apiata. Nota poiãoka. Imaktxakari himaerekani, itxiko metao ãki auakari arikini atoko. ¹⁷ Katakarerĩ ãpokari ahoisi otãta imaktxakini ĩkapani. Otãta arikaãka. Oki nĩkataãka ikiena nĩkatikoãtaã. Iua atokokana Teoso nĩkatariko kãkiti erekarini. Maerekati kamakani arikaãkako xamina maxipoãkatiã.

¹⁸ Ikara atokora itxa Xoã sãpirena otãkikinina kãkiti. Isãpiretari erekari pirena Teoso pirena kãkitimoni. ¹⁹ Æti otĩ Xoã pinitari Erotxi, Karirėia auakani auĩte:

—Pitakiniãro pitari Piripi ĩtanoro Erotxia inakoro, maerekati pikama. Apaka apikomoni maerekati pikamapitipo —itxa Xoã.

²⁰ Ininiã iuasaaki iuaĩkana Erotxi kamari maerekati, kotxi itakari Xoã kateia ãki isãkire imapokaerekatakani xika.

*Xesosi Patxisatiko Pirena
(Mateo 3.13-17; Marko 1.9-11)*

²¹ Xoã Erotxi mãkĩni apisapanika ikinimane kãkiti ipatxisatakasaaki, Xesosi apaka patxisataãka. Iuasaaki Xesosi sãkirauatakasaaki Teosokata, iaxiti takaka. ²² Erekarĩ Matamatakoti katxaka Xesosi nopini. Kamoã katxakini atoko itxa ikatxakini. Iuasaaki ikenakotaãka iaxitikiri sãkire:

—Pite namarite, nitiretakiti, napokaerekatai, kotxi ninirekakiti pikama —itxa.

*Xesosi Nirimaneakori Iua Apisapanika Auakani
(Mateo 1.1-17)*

²³ Iuasaaki Xesosi potorika iparĩkauatini Teoso ĩkapani. Trĩta anokananipeka itxaua iuasaaki Xesosi. Kãkiti uãkatari iua Xosee ãkiri ininiãua.

Xosee iri Erii.

²⁴ Erii iri Matatxi.

Matatxi iri Arevii.

Arevii iri Meokii.

Meokii iri Xanai.

Xanai iri Xosee.

²⁵ Xosee iri Matatxia.

Matatxia iri Amosi.

Amosi iri Naoõ.

Naoõ iri Esirii.
 Esirii iri Nakai.
²⁶ Nakai iri Maatxi.
 Maatxi iri Matatxia.
 Matatxia iri Semei.
 Semei iri Xosee.
 Xosee iri Xota.
²⁷ Xota iri Xoanaã.
 Xoanaã iri Hesa.
 Hesa iri Soropapeo.
 Soropapeo iri Saratxieo.
 Saratxieo iri Nerii.
²⁸ Nerii iri Meokii.
 Meokii iri Atxii.
 Atxii iri Kosaã.
 Kosaã iri Eomataã.
 Eomataã iri Eri.
²⁹ Eri iri Xosoee.
 Xosoee iri Eriesa.
 Eriesa iri Xoriĩ.
 Xoriĩ iri Matatxi.
 Matatxi iri Arevii.
³⁰ Arevii iri Simião.
 Simião iri Xotaa.
 Xotaa iri Xosee.
 Xosee iri Xonaã.
 Xonaã iri Eriakiĩ.
³¹ Eriakiĩ iri Mereaa.
 Mereaa iri Mena.
 Mena iri Matata.
 Matata iri Nataã.
 Nataã iri Tavii.
³² Tavii iri Xesee.
 Xesee iri Opetxi.
 Opetxi iri Póasi.
 Póasi iri Sáomõ.
 Sáomõ iri Nasoõ.
³³ Nasoõ iri Aminatapi.
 Aminatapi iri Átximĩ.
 Átximĩ iri Anii.
 Anii iri Ésirõ.
 Ésirõ iri Péresi.
 Péresi iri Xotaa.
³⁴ Xotaa iri Xakoo.
 Xakoo iri Isaki.
 Isaki iri Apraão.
 Apraão iri Tera.
 Tera iri Nakoo.
³⁵ Nakoo iri Seroki.
 Seroki iri Hakaoo.
 Hakaoo iri Pareki.
 Pareki iri Epi.
 Epi iri Sara.

³⁶ Sara iri Kainaã.
 Kainaã iri Apaxatxi.
 Apaxatxi iri Seĩ.
 Seĩ iri Noee.
 Noee iri Arameki.
³⁷ Arameki iri Metosareẽ.
 Metosareẽ iri Enoki.
 Enoki iri Xaretxi.
 Xaretxi iri Marereo.
 Marereo iri Kainaã.
³⁸ Kainaã iri Enosi.
 Enosi iri Setxi.
 Setxi iri Adão.
 Adão iri Teoso. Imapotõkirepe.

4

Satanasi Nirekari Xesosi Kaminiri Maerekati *(Mateo 4.1-11; Marko 1.12-13)*

¹ Xesosi ipatxisatiko atoko, Erekarı Matamatakoti iteene sikaposotiiretari iua. Erekarı Matamatakoti txĩkitakari Xesosi uini Xotão itakanapini, ãparaã makipakaniãtaã isini ĩkapani.

² Iuaã koarẽta õti auakasaaki, Satanasi atamakaerekatari Xesosi. Koarẽta õti manipokotakatinoka itxa Xesosi. Ininiã natxinoka itxa Xesosi.

³ Ininiã Satanasi txari:

—Pite Teoso ãkiri pitxaua, ininiã ia kai soro komiri pitxĩkitaka —itxari Xesosi.

⁴ Ininiã Xesosi apakapapiretari:

—Kona, kotxi Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Kona komirinanini txĩkitakari kãkiti ãtipirika auini tĩkane. Ikinika Teoso sãkirera txĩkitakari kãkiti ãtipirika auini tĩkane.

⁵ Ininiã iuasaaki Satanasi anikari Xesosi ixirata nopinixiti. Iuaã pakoteri oerekiniri ikinimane tixine. ⁶ Ininiã Satanasi:

—Nota posotari nisikinii ikinimane auĩtetxiakori posotiire. Ikinipoko ninoa txineirote apaka niposotari nisikinii. Merepitipanika notamoni isikaãka ia posotiiretxi, ininiã nota sikari ninirekaãkitimoni. ⁷ Ikara atoko ininiã, piteosone-tiniãno, ia posotiiretxi nisikai pite —Satanasi txari Xesosi.

⁸ Ininiã Xesosi:

—Konapitini. Pisipeka Satanasi. Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Apiananiri piTeosone. Iuanokara piteosoneta. Iua ĩkapaninokara piparĩkauatako.

⁹ Eereka Satanasi anikari Xesosi Xerosareẽmoni, aiko Teoso misãkiretiko nopinixiti. Itanoxiti paĩtanori. Pamonõkoniri. Iuaã itxari:

—Teoso ākiri pininiāua, pokaua xiti. Ininiā ikinipoko kākiti imarotariko Teoso ākiri pininiāua, ¹⁰ kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Teoso iokanatanako initiriakori iaxitikini pite inīkatinina tīkane.

¹¹ Ninoa maīkai pimapinakani tīkane, ininiā pikarouatini ! auari. Kona kai soro karotari pikiti,

itxa Teoso sākire —Satanasi txari Xesosi.

¹² Ininiā Xesosi:

—Teoso sākire iōkatsopatakori apaka txari:

Kona patamakaerekatapiri Apiananiri piTeosone,

—itxari.

¹³ Iuusaakipeka Satanasi atamakaerekatini Xesosi xipope. Ininiā itakanapari Xesosi āti ōti iuaīkana ikanapiriini iuamoni īkapani.

Xesosi Mipotorikari Iparīka Kariréia Tōpa

(Mateo 4.12-17; Marko 1.14-15)

¹⁴ Ikara inaāka atoko Xesosi kanapiriā Kariréia tōpa auakanimoni. Paposotiireri, kotxi Erekarī Matamatakoti auari iuakata. Iua pirena iaripireta ikini Kariréia tōpa auakanimoni. ¹⁵ Iua oerekarauata aiko āki Xoteo apotiitiniātaāua. Ininiā ikinimane txari:

—Peerekari iua, kotxi erekapitikari iua sāpiretakiti — itxana.

Nasaree Auakani Kona Auikari Xesosi Sākire

(Mateo 13.53-58; Marko 6.1-6)

¹⁶ Eereka Xesosi sari Nasaree sitatxitimoni. Iuaā Xesosi aneē mitxi. Xoteo tomatini ōtisaaki Xesosi itotapekari aiko Xoteo apotiitiniātaāua isini. Ininiā iuusaaki, Xoteo tomatini ōtisaaki isari iuaā. Iuaātaā itima Teoso sākire iōkatsopatakori atatsopatini īkapani. ¹⁷ Teoso sākire sāpiretakari Isaía iōkatsopatakiti tsopa isikaāka. Ininiā imatakireēri aātsopa. Ia Teoso sākire inita, atatsopata itxa:

¹⁸ —Erekarī Matamatakoti notakata aua, ininiā Apiananiri mereēno nota matxineirotenimonikari erekarī pirena nisāpiretini īkapani. Iokanatano kateia āki auakani nisikakini īkapani. Iokanatano mōsiārenimoni iuaīkana atamarauatinina īkapani. Iokanatano misiritakoni-moni, ninoa misiritakani nixipokini īkapani.

¹⁹ Ipaniātano kākiti nisāpiretini: “Īkorakanani Teoso apokapeka kākiti maerekani imaktxakini īkapani, imapinakanina tīkane.”

Ikara atatsopata Xesosi.

²⁰ Aātsopa iapirikaāka atoko, sika itxari sasetotxi nitirimoni. Ikara inaāka atoko Xesosi topāka. Imakinika kākiti aiko Xoteo apotiitiniātaāua āki auakani, imakinikana atamatari Xesosi,

isāpiretakiti kinirāo kenakotaka inakani. ²¹ Ininiā Xesosi sāpiretana:

—Ikara Teoso sākire hīkenakotakiti apokapeka uatxa —itxa ninoamoni.

²² Ikinimane kākiti sāpirenauata Xesosi ereka inini. It-sorīkaānātana isākire erekari ikenakotakasaakina:

—Kiātokopa ininiāpa imarotatari ikara atoko inakari isāpiretini? Kotxi Xosee ākirira iua, minakati ākirira iua —itxanātana.

²³ Ininiā Xesosi txana ninoa:

—Atxiīti hīte txanoko nota imatiretxi kitxakapirīka kiomātxiakori sākire. Ninoa txari: “Pinītxi imarotakari pininiāua, piteka pipitaua.” Atxiīti hīxinikanātari: Kapanaoō sitatxiti nauakasaaki, nikamari posotiiretxi iuaātaā. Kinirepa na nikamatari posotiiretxi uai nauiniātaā? Ikara atoko atxiīti hīxinikanāta. ²⁴ Atāo nisāpiretai, kākiti Teoso sākire sāpiretakari inirimane sauaki auakasaaki, inirimane !auikari isākire. Ia xika kona nikamari posotiiretxi uai. ²⁵ Atāopitika nisāpiretai hīte. Kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakari Eríasi inakori auakasaaki, ipi āti pakini ano ipixini ano pakini āparaā !ikipa. Iuaā Isaeo tixini natxinoka aua. Iuasaaki kaiāopokoro sitoakoro tikinitakoro auari iuaātaā. ²⁶ Iuaritika Teoso !iokanatar Eríasi ninoa ikininapemoni. Iokanatar ātoka sitomoni tikinitakoromoni, nipokori isikiniro ĩkapani. Oa sito aua Sarepita sitatxiti Sitoō tōpa, Isaeo tixini takote. Xoteo !itxaua oa.

²⁷ —Ikara atokotxikana itxa Teoso sākire sāpiretakari Eriseo inakori. Iua auakasaaki, kaiāopokori amianatakani maere matati Isaeo tixini auakani aua. Kona imakinikani erekapeka inaākana. Kiki Naamaā inakori Síria tixini auakari, iuanokara erekapeka itxīkitakaāka. Iua Naamaā kona Xoteo !itxaua iua —itxa Xesosi ninoamoni.

²⁸ Ikinimane aiko āki apotiitakaniua, ikara ikenakotakasaakina, iteene inaiatauana. ²⁹ Ininiā ikosekaītotarina Xesosi sitatxi mapotōkiremoni. Anikarina ixirata nopini sitatxi auiniātaā. Iuaā inirekarina Xesosi okinina ixiratamoni ipinini ĩkapani. ³⁰ Txamari Xesosi napari ninoa sauaki, ĩkorape itxa.

*Kiki Maerekati Matamatakoti Auaītotakiti
(Marko 1.21-28)*

³¹ Eereka Xesosi sari Kapanaoō sitatxitimoni Kariréia tōpa. Iuaā tomatiko ōtisaaki oerekana kākiti Teoso sākire. ³² Kākiti iuaā auakani tsorīkaānāta oerekakiti ikenakotakasaakina, kotxi paimatireri iua. Isāpiretakiti atāonoka itxa isākire. ³³ Iuasaaki aiko āki kākiti apotiitiniātaāua, aua kiki maerekati matamatakoti auaītotakiti.

³⁴ Iua kiki ākixinire auakari akiripoakata:

—Xesosi Nasareekiri, kipa ĩkai uai? Kiãtokopa pitxataua ate? Atxiĩti papoka ate pixipokini ĩkapani? Nota imarotai pite. Pite maerekati mauakinini pite. Teoso nakiti pitxaua pite — itxa maerekati matamatakoti Xesosimoni.

³⁵ Ininiã Xesosi txitari iua. !Auiritari isãkirauatini:

—Maãtako. Posipikari ere kiki —itxari.

Ininiã maerekati matamatakoti iriãkatari iua kiki ikini-mane okiãtaã. Ininiã itakanapari iua, makarotika itxa kiki.

³⁶ Kãkiti iuaãtaã tsorĩkaãnãta. Imisãkiretakauana:

—Īkora kiki paposotiireri isãkire. Itapararitika ipaniãtari maerekati matamatakoti sini, ininiã nãkorape itxapena maerekani matamatakoni.

³⁷ Ininiã Xesosi pirena iua tōpa iaripireta.

Xesosi Makananitaro Simão Petro Imakiro
(Mateo 8.14-17; Marko 1.29-34)

³⁸ Eereka Xesosi potorika aiko Xoteoakori apotiitiniãtaãua. Simão aapokomoni isa. Iuasaaki Simão imakiro iteene oãpoomata. Ininiã amanaãrina Xesosi oa erekape inĩkitakini.

³⁹ Ininiã ipapĩka oamoni:

—Nipaniãtari apoomari iotokini —itxa.

Ininiã apoomari iotoka. Iuasaakipeka oa õkitikaua, nipokori osikana ninoa.

Xesosi Makananitana Amianatakani
(Mateo 8.16-17; Marko 1.32-34)

⁴⁰ Atokatxi ereẽkokaãpotapeka inakasaaki, kãkiti anikana amianatakani ikinipoko amianari auakini, Xesosimoni. Itakari iuako amianatakani nopini. Iuasaakipeka ninoa erekapeka itxana. ⁴¹ Omitikari maerekati matamatakoti kãkiti ĩtoã auakari apaka. Osipikasaakina, akiripoakatana:

—Pite Teoso ãkiri pitxaua.

Ininiã Xesosi txitana ninoa. !Auiritaikana akiritinina, kotxi ninoa imarotari Teoso mereẽkiti ininiãua Xesosi.

Xesosi Sãpiretari Erekarı Pirena
(Marko 1.35-39)

⁴² Katimatĩnĩkata Xesosi sari kãkiti mauakaniãtaã. Iuasaaki kãkiti nitanãtari iua. Apokasaakirina, amanaãrina Xesosi:

—Pikaikota atekata —itxarina.

⁴³ Txamari Xesosi txari:

—! Apakata uai nikaikotini, kotxi ãtiãtaã apaka nisãpiretariko erekari pirena Teoso auĩtetxi ininiãua pirena. Ikinimanemoni ikara nisãpiretini ĩkapanira, Teoso iokanatanano kãkitimoni.

⁴⁴ Ikara atoko ininiãra, isãpirenauata ikininape aiko ãki Xoteoakori apotiitiniãtaãua ikinipoko Xoteoakori tixine.

5

Merepitipanika Xesosi Moianariakori
(Mateo 4.18-22; Marko 1.16-20)

¹ Āti ōti Xesosi auanāta Xenesaree inakori poa tinikata. Xenesareetxikana Kariréia poa. Ipi iuāka aua. Iuasaaki kākutipokoni ākitari iua Teoso sākire ikenakotinina ĩkapani. Iuakatapeka xāpoka itxana. ² Iuasaaki Xesosi atamatari ipi kanaua ioporoko. Kokatsaāriti kanauate. Ninoa imiriĩ arokanātari hetxi. ³ Xesosi iereēttau Simāo kanauate āki:

—Pikatika pikanauate amaātiki apanĭkakiā —itxa Simāomoni.

Eereka iitopāka kanaua āki. Iuaātaā isāpiretari Teoso sākire kākitimoni imiriĩ apotiitakanimoni.

⁴ Isāpirenauataka atoko itxari:

—Apanĭkakiā pimekota. Iuaātaā pitakari hetxi kāuaāriā — Xesosi txari Simāo.

⁵ Ininiā Simāo:

—Koerekareri, hetxi atakapikama ĩkanōka. Iteene aōkatsaākatapiikama. Txamari na xatiki ximaki amaĭka. Kona ātika amaĭka. Iuaritika pite paniātiniāno, iuaritika nitakapitikariko hetxi —itxa Simāo.

⁶ Hetxi ninoa takasaaki kāuaāriā, ximakipokoni imaĭkana, ininiā hetxi tsorakiarita. ⁷ Ikara xika akiritana imoianariakori āti kanauate āki auakani:

—Āpina. Himoianataua ate. Hetxi tsorakiāpotanapanoka.

Ininiā ninoa ina. Ikinimane kosekari hetxi. Ximakipokoni. Ipi kanaua xāpoākata ximakinoka. Ximaki xika kanaua sakikaarita. ⁸ Simāo Petro atamatakasaakiri ximakipokoni, ikapotoreēkaua Xesosi apisatoō:

—!Pikaikotape nota takote, kotxi erekai pite. Maerekati kamakarino nota —itxa.

⁹ Ikara atoko itxa Simāo sākire, kotxi iua, imoianariakori apaka tsorīkaāta kaiāopokori ximaki ninoa maĭkakiti xika.

¹⁰ Simāo moianariakori Txiako, Xoāo pakini, ninoa apaka tsorīkaāta. Txiako, Xoāo pakini Sepeteo anaakori. Ininiā Xesosi txari Simāo:

—!Pipĭkarauatape. !Pimaĭkaikari ximaki. Ātiāo piparĭka auako. Nisākire pisāpiretako kākitimoni —itxa.

¹¹ Eereka ninoa apokitaāka atoko, ikinika itiina itakana-pana, Xesosikata sa itxana imiparĭkatinirina ĩkapani.

Kiki Maere Matati
(Mateo 8.1-4; Marko 1.40-45)

¹² Āti ōti Xesosi auanāta āti sitatxitiā. Iuaā auakasaaki, aua kiki maere matati. Atamatakasaakiri Xesosi, ikapotoreēkaua, iāka Xesosi apisatoō. Iteene amanaāri Xesosi:

—Apiananiri, pinirekiniári, piposotari nota ereka pitx̄ikitakini —itxari.

¹³ Ininiã Xesosi maãtakari iua:

—Ari ninirekapitikari. Erekapekai —itxari.

Iuasaakipeka erekapekai itxa. ¹⁴ Ininiã Xesosi paniãtari:

—! Pisãpiretapiri apanakini ereka nitx̄ikitakinii. Pisa sasetotximoni. Poerekari piito iuamoni, ininiãkara itxai: “Atãopitika erekapekai pite.” Eereka pisikari Teosomoni Moisesi paniãtakiti iaõka. Ikara atoko pikaminiã, ikinimane imarotari pite atão ereka pininiãua —itxa Xesosi.

¹⁵ Xesosi paniãtari iua apanakini imasãpiretakani, iuaritika Xesosi pirena apikomoni iaripireta. Ininiã kãkitipokoni sari iuamoni isãkire ikenakotinina ïkapani, amianari imaktxakini ïkapani. ¹⁶ Ininiãkara Xesosi itotapekari iuanoka isini kãkiti mauakaniãtaã Teosokata isãkirauatini ïkapani.

Matïpokotakati Pirena

(Mateo 9.1-8; Marko 2.1-12)

¹⁷ Åti õti Xesosi sãpirenauata. Iua takote pariseoakori, kaiõkatsoparerini apaka topãkanãta. Ninoa Kariréia tõpakini, Xotéia tõpakini, Xerosareẽ sitatxitikini pakini. Iuasaaki Xesosi sãpirenauatakasaaki, Apiananiri sikaposotiiretari Xesosi amianatakani erekapekai itx̄ikitakini ïkapani.

¹⁸ Iuasaaki kikiakori apoka iuaã. Iminarina kiki matïpokotakatinoka inakari. Isirimata nopini iminarina. Inirekarina aapokotxi åki ïroinina, Xesosi apisatoõ iua matïpokotakati itakinina ïkapani. ¹⁹ Txamari !apakata ninoa ïroini, kotxi kãkitipokoni xãpoka. Ininiã ikanïkana kanikoatxiã aapokotxi nopini. Imaktxakarina itano auakari kipatxi kai kamakori, eereka isikakaãpotarina iua matïpokotakati isirimata nopini Xesosi manapi kãkiti sauaki. Xesosi apisatoõ apoka. ²⁰ Ininiã Xesosi imarotari ninoa auikiniri iua posotiire. Ininiã itxari matïpokotakati:

—Namarite, pimaerekani makatxakapeẽkaika.

²¹ Iuasaaki pariseoakori, kaiõkatsoparerini pakini tsorïkaãnãta. Åkixinireẽna ninoa:

—Teosonokara posotari amaerekani imaktxakini. Maerekati Xesosi kama Teosomoni —itxana.

²² Xesosi imarotari ninoa xinikakiti åkixinireẽna, ininiã Xesosi txana:

—! Erekarini hãkixinireẽ ïkara hïxinikakiti. ²³ Nitxari iua imaerekani nimaktxakini, txamari !himarotari imaerekani atão nimaktxakini. “Põkitikaua. Pitïpokota,” nininiã, ininiã himarotari nisãkire atão ininiãua, kotxi hïtikari. Niposotiire imaerekani nimaktxakini ïkapani, niposotiire iua nõkitikini ïkapanitxikana. ²⁴ Ininiã uatxaika noerekai hïte. Teoso

iokanatanano nota hītari iaxitikirino ïkorapokoritimoni kākiti maerekani nimakatzakini ïkapani.

Ininiã ipaniãtari matïpokotakati:

—Põkitikaua. Pisirimata pikoseka, sipe pitxa paapokomoni —itxari.

²⁵ Iuasaakipeka õkitikaua. Ikinimane kākiti okiãtaã õkitikaua. Ikosekari isirimata, sipe itxa aapokomoni. Isikasaaki ipox-okoniyata.

—Peerekari Teoso —itxaãpota iua.

²⁶ Ikinimane kākiti tsorïkaãta. Ipïkarauatana.

—Peerekari Teoso. Mitxi !aïtikari matïpokotakati erekapeka txïkitaãkari. Peerekari uatxa aïtikakiti —itxanãtana ninoa.

Mateo Pirena

(Mateo 9.9-13; Marko 2.13-17)

²⁷ Eereka Xesosi tïpokoãponãtakasaaki, atamatarari kiki Are-vii inakori. Iitopãkanãta iparïkauatiniãtaã. Iuaã apakapari txineiro Homanoakori auïte paniãtakiti kākiti aïtiãtaã tütxi anikini ïkapani. Xesosi akiritari Arevii:

—ãpina, uatxa nimoianari pitxaua —itxari.

²⁸ Iuasaakipeka Arevii õkitikaua. Ikinika itii itakanapa, Xesosikata sa itxa, Xesosi imiparïkatini ïkapani. ²⁹ Eereka Arevii kamari kiiniri aapokoã Xesosi ïkapani. Kiinirisaaki aua ïkamanere kaiãopokori. Txineiro apakapakani aua kiiniriã. Ninoa apanakinikata nipokota Xesosikata Arevii aapokoã.

³⁰ Pariseoakori, ninoakata parïkauatakani, kaiõkatsoparerini pakini txitana Xesosi moianariakori, Xesosi txineiro apakapanikata nipokotini xika. Ininiã ninoa txari:

—Kinirepa hïte nipokota txineiro apakapanikata, maerekati kamakanikata? —itxana.

³¹ Xesosi apakapapiretana:

—Kākiti mamianatakani !inirekari pinïtxi siãkarimoni isinina. Amianatararinoka nirekari pinïtxi siãkarimoni isini.

³² Iua atokokana, nota ina ïkorapokoriti kona kākiti “Atão in-akarino kamakarino” ïkapanini, kotxi ninoa uãkatari atão inakarino ikaminina, txamari !ikamarina atão. Kākiti maerekati kamakanini ïkapanira nina nota uai imaerekani itakanapini ïkapani. Nota pinïtxi siãkari atoko inakarino nota —itxa Xesosi sãkire iusaaki.

Nipokori Takanapiko Teoso Misãkiretiko ïkapani

(Mateo 9.14-17; Marko 2.18-22)

³³ Kākiti txari Xesosi:

—Xoão kapatxisareri moianariakori itokata takanapari inikinina Teoso imisãkiretinina ïkapani. Iua atokotxikana itxa pariseoakori moianariakori. Txamari pite moianariakori ! itakanapari nipokori, iãriã, Teoso imisãkiretinina ïkapani. Kinirepa? —itxana kākiti.

³⁴ Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Kiki ïtaniriuatini pirenasaaki erekari atxiïti kemaïtxitakoni manikakaniãri nipokori? !Erekari. Ninoa poxokoniyata imoianari ïtaniriuatini, ininiã inipokotapitikana. ³⁵ Txamari ãti òti ninoa moianari maïkaãkako, oka inaãkako. Iuasaakiko ninoa takanapari inipokotini, kotxi imatinaniuatana. Iua atokotxikana nota. Nota auapanika nimoianariakorikata. ãti òti nokaãkako. Iuasaakiko ninoa takanapari inipokotini Teoso imisãkiretinina ïkapani —itxa Xesosi.

³⁶ Eereka Xesosi sãpiretari sãpirenatxi, atão inakari oerekiko.

—! Pikitsorãkitari mãkatxi amaneri, kitxakari pitãpanetini ïkapani. Ikara atoko pikaminiã, mãkatxi amaneri pioanata. Mãkatxi mata amaneri ïsapekata piotsainiã, mãkatxi kitxakari tsorakita iuaïkana. ³⁷ Kãkiti kitakari ovaã sako aamata kamakori ãki. Ovaã amanero auiniã, !otakaãka aamata kitxakari ãki. Pitakiniãro aamata kitxakari ãki, aamata tsorakita. Ovaã xikepoatamako. Sako !otxaika. ³⁸ Ovaã amanero pikitakako aamata amanero ãki. ³⁹ Ovaã kitxakaro auiniã, kãkiti !inirekaro amanero, kotxi: “Ovaã kitxakaro apiaerekata,” itxa.

Ikara atoko Xesosi txari kãkitimoni. Ikara sãkiretxiti Xesosi sãpireta, kotxi apanakini kãkiti itotapekari Moisesini sãkire, Teoso sãkire kitxakapirïka isãpiretakiti, ininiã !inirekari Xesosi sãkire amaneri inakari. Ninoa mãkatxi kitxakari atoko. Sako kitxakari atoko ninoa. Ovaã kitxakaro atoko ninoa. Xesosi sãkire mãkatxi amaneri atoko. Ovaã amanero atoko itxa Xesosi sãkire.

6

Tomatiko Òti Pirena (Mateo 12.1-8; Marko 2.23-28)

¹ Xoteoakori tomatini òtisaaki Xesosi imoianariakorikata motipetari kikio takari triko auiniãtaã. ïpiripetakasaakirina, imoianariakori makatxakaãpotari triko oki. Iuakoã ikotxokarona, ixõka itxarona otãta katxakini ïkapani, okinoka nika itxana. ² ãtikaka pariseoakori itikana imakatzakinirona:

—Kinirepa triko hïkotxoka tomatiko òtisaaki? !Auiritaãka tomatiko òtisaaki parïkauatiko —itxana.

³ Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Himarotari Taviini kamakiti kitxakapirïka, iua imoianariakorikata natxitakasaaki. ⁴ Iua ïroã Teoso misãkiretikoãtaã. Iuasaaki imakatzakari komiri Teosomoni sikakori. Inikari, sika itxari imoianariakorimoni. Ninoa nikari apaka. Sasetotxinokara auiritaãka iua komiri inikinina. Apanakini !auiritaãka inikiniri. Iuaritika iua Taviini nikari. ⁵ Nota hïtari iaxitikiri posotari ikinipoko

ninireēkiti nikamini tomatiko ōtisaaki, kotxi Apiananiri nitxaua —Xesosi txana ninoa pariseoakori.

Motīkauakotakari Pirena
(*Mateo 12.9-14; Marko 3.1-6*)

⁶ Āti tomatiko ōtisaaki Xesosi ĭroā aiko āki Xoteoakori apotitiniātaāua. Oerekarauata. Iuasaaki iuaātaā aua kiki iuako ikikomoni motīkauakotakari. ⁷ Kaiōkatsoparerini, pariseoakori apaka aua iuaā. Atamatapikarina Xesosi, atauako erekapeka itxīkitakapaniri motīkauakotakari tomatiko ōtisaaki. Inirekarina Xesosi kerokiniri. Tomatiko ōtisaaki iparīkauatiniā, ninoa apoītari iua. ⁸ Xesosi imarotari ākixinireēna ixinikakitina, ininiā ipaniātari kiki motīkauakotakari:

—Pōkitikaua. Āpina ikinimane okiātaā.

Ininiā iua kiki ōkitikaua, sa itxa Xesosimoni. ⁹ Ininiā Xesosi pimaāna kaiōkatsoparerini, pariseoakori pakini:

—Natokopa itxa Moisesini paniātakiti iōkatsopatakiti tomatiko ōtisaaki atāo akamini? Ipaniātataua maerekati akamini tomatiko ōtisaaki? Ipaniātataua erekari akamini tomatiko ōtisaaki? Inirekatari amoianatiniri āti imapinakani ĭkapani tomatiko ōtisaaki? Inirekatari aōkaniuatini tomatiko ōtisaaki? —itxa Xesosi ninoamoni.

¹⁰ !Kasākirena ninoa kaiōkatsoparerini, pariseoakori pakini. Xesosi atamatana ikinimane.

—Piuako poerekata —itxari iua kiki.

Oerekatari iuako. Iuasaakipeka iuako erekapeka itxa.

¹¹ Pariseoakori, kaiōkatsoparerini pakini omanākarauata. Imisākiretakauana Xesosi okinina ĭkapani.

Xesosi Mereēna Tosi Imoianariakori
(*Mateo 10.1-4; Marko 3.13-19*)

¹² Āti ōti Xesosi kanīka oxiratari nopini, Teoso imisākiretini ĭkapani. ĭkanōka ikaikota iuaātaā Teosokata isākirauatini ĭkapani. ¹³ Katimatinīkata akiritana itomaneri imoianariakori iuamoni apokinina ĭkapani. Apokasaakina, imereēna kiki-akori tosi pakini kākitimoni iokanatakini tīkane. ¹⁴ Imereēna

Simāoma, (Iuāka Petro apaka.)

Ātreema, (Simāo itari)

Txiakoma,

Xoāoma,

Piripima,

Patoromeoma,

¹⁵ Mateoma,

Tomeema,

Txiakoma, (Aopeco ākiri)

Simāoma, (Homano omanatakari)

¹⁶ Xotasima, (Txiako ākiri, āti Txiakoti)

Xotasi Isikariotxima (Xesosi mīkapiritakari tīkane) pakinima.

Ninoa kikiakori tosi pakini Xesosi mereëkini imoianariakori ïkapani.

Xesosi Amianatakani Imakananitinini
(Mateo 4.23-25)

¹⁷ Eereka oxiratarari iokiriiãpotana. Ipitexitimoni apokana. Iuaã aua kaiãopokori imoianariakori. Apanakini kãkiti iuaãtaã aua apaka. Xotéia tõpa ïkani, Xerosareë sitatxiti ïkani pakini auari iuaã. Apaka auari Txiro sitatxiti ïkani, Sitoõ sitatxiti ïkani apaka. Txiro, Sitoõ pakini potxoari uiniti ïtinikata aua. ¹⁸ Ninoa kãkitipokoni sari Xesosimoni isãkire ikenakotinina ïkapani, amianarena imakatzakini ïkapani. Ninoa maerekati matamatakoti auaãtotakini sari Xesosimoni maerekati imakatzakini ïkapani. ¹⁹ Ikinimane nirekari imaãtakiniri Xesosi, kotxi imaãtakiniaãrina, apakapari Xesosi tapara amianarena sini ïkapani. Ininiã ïkinimane amianatakani Xesosi maãtakakani iuaãkana erekape itxana.

Kirimonipa Teoso Sikatarari Erekarari?
(Mateo 5.1-12)

²⁰ Eereka Xesosi misãkiretana imoianariakori:
—Hïte matxineiroteni Teoso sikai erekari. Teoso hãauïte itxaua. Iua nakitiakori hïtxaua.

²¹ —Hïte ïkorapokoriti natxitakani Teoso sikai erekari. Himitouatapanikako.

—Hïte ïkorapokoriti txiapatakani Teoso sikai erekari. Hãpiapoxokonitapanikako. Hïsiroatapanikako.

²² —Apanakini omanatiniãi hïte, hïtari iaxitikiri sãkire hãuikini xika, Teoso sikai erekari. Atxiïti apanakini ! nirekai. Atxiïti apanakini misãkirepiretai. Atxiïti ninoa akiritai “maerekati kamakari” nota hïtari iaxitikiri sãkire hãuikini xika. Ikara atoko hinaãkako.

²³ —Ninoa misiriãpotakasaakii, hïpoxokoniuatako. Himïteenekariko hïpoxokoniritika, kotxi erekari Teoso nïkatini iaxiti itixine. Inïkatakiti hïte ïkapani peerekari. Apanakini misiritinii atokokanera, ninoa atokiriakorini misiritari Teoso sãkire sãpiretakani kitxakapirïka.

²⁴ —Hïte ïkorapokoriti katxineiroterini misiritaãkako. Mitxi papoxokonii hïte. Uatxa hïpoxokoni !auaika.

²⁵ —Hïte ïkorapokoriti ïkiniõtika mitouanãtakani misiritaãkako. Hinatxitapanikako.

—Hïte ïkorapokoriti siroatakanii misiritaãkako. Himatinaniuatapanikako. Hïtxiapatapanikako.

²⁶ —Ikinimane: “Peerekai pite,” ininiã, himisiritaãkako, kotxi ninoa nirimane kitxakapirïkarini sãpiretari ikara atoko inakari Teoso sãkire atão masãpiretakanimoni —itxa Xesosi.

Kãkiti Mokaiakari Tiretiko
(Mateo 5.38-48)

27 Iuaĩkana Xesosi sãpirenauata:

—Nõtãkikai hĩte nisãkire kenakotakanii. Hĩtiretanako himokaiakari. Erekarĩ hĩkaminana hĩte omanatakani. 28 Himisãkiretariko Teoso erekari hĩte misãkirepiretakani isikini ĩkapani. Himisãkiretariko Teoso hĩte misiritakani ĩkapani. 29 Kãkiti aritiniãĩ pikakota, ipinimoni pikakota iuaĩkana pisikana. Kãkiti anikiniãĩri pimãka õtanominari, pauiritari iua pimãka kauanata apaka anikini. 30 Pitii amanaãkarimoni pisika inirekakiti. Kãkiti anikiniãĩri pitii, ! pamanaãpiri iuaĩkana imikanapiriiniri. 31 Āti tiretiniĩ pinirekini atokotxikana, pitiretari āti.

32 —Pite tirketakaninani pitiretiniã, kinirepa Teoso sikari erekari pitemoni, pinirimanenokara pitiretakasaaki? Kotxi kãkiti maerekati kamakani apaka tirketari ninoa tirketakani. 33 Pimoianatiniãna pite moianatakaninani, ! apakata, kotxi iua atokotxikana maerekati kamakari moianatana iua moianatakaninani. 34 Pisikiniãro pitxineirote, pitxineirote mikanapiriãkarimoninani, ! apakata, kotxi iua atokotxikana maerekati kamakani sikaro itxineirotena apanakini maerekati kamakanimoni āti õti iuaĩkana imikanapiriiniro ĩkapani. 35 Iua atokokana na pitxape. Pitiretariko pimokaiakari. Erekarĩ pikaminariko. Inirekiniãri pitii ĩparĩkauatini ĩkapani, pisika iuamoni. ! Pimaãkapeua, pitii iuaĩkana imasikakaniãĩ. Iua atokokana hĩkaminiã, Teoso sikai hĩte iteene erekari. Iua atokokana hĩkaminiã, Apiananiri iaxitikiri anaakori hĩtxauako, kotxi iua amonĩkari kãkiti maerekati kamakani. Ninoa ! isãpiretari Teoso iua ereka inini, iuaritika Teoso amonĩkana. 36 Piamonĩkariko āti, aĩri Teoso amonĩkaruatini atokokana —itxa Xesosi.

Apoĩretxi Pirena

(Mateo 7.1-5)

37 —! Papoĩtapiri āti. Papoĩtiniãri āti, ininiã pite apaka apoĩtaãkako. ! Pisãpiretapiri āti ikamakiti maerekati inini, ininiãkara Teoso ! isãpiretai pite pikamakiti maerekati inini. ! Pixinikapinikari maerekati āti kamakiti pitemoni, ininiã Teoso ! ixinikaikari maerekati pite kamakiti. 38 Pisikarauatako ātimoni, ininiã Teoso sikarauata ito pitemoni. Kaiãopokori papakapa. Atarokiri arata āki takakori atokokana papakapa. Atarokiri iõkokakori, kaiãkakori kinapakopeka iuaĩkana atarokiri inopini takaãka. Xãpoãkata, ininiã katxapoaãpota. Iua atokotxikana Teoso sikai kaiãopokori, ātimoni pisikarauatiniã. Ātimoni pisikarauatini atokotxikana, Teoso sikarauata pitemoni —itxa Xesosi.

39 Xesosi sãpiretari ia sãpirenatxi atão inakari oerekiko:

—Apakata āti mōsiāreti anikiniri āti mōsiāreti? !Apakata. Ninoa ipi irikako aariko āki. Ininiā nota sākire himimarotakanisaaki, kona apakata hōerekiniri āti. Hōerekiniāri āti, hīkerokari. Ninoa mōsiāreni aariko āki irikakani atoko hītxa. ⁴⁰ Apaiaōkarauatakari !imarotari koerekareri imarotakiti atoko. Poiāonoka imarota. Apaiaōkarauatini ixipokasaaki, iusaaki koerekareri imarotakiti atoko imarotape.

⁴¹ —Pisāpiretari āti: “AāSORO aua poki āki,” txamari kona pimaākatari aātxirata pite oki āki auakari. Kinirepa ikara atoko inakari pikama? ⁴² Kinirepa pitxari pitari? “Nitari, nota makatxakinii aāSORO pokiā auakari,” kotxi !piposotari patamatiniri aātxirata piteka pokiā auakari. Pisākire atxiīti erekari, txamari pikamakiti kona erekari. Merepitipanika pimakatxakari aātxirata piteka pokiā auakari. Eereka piposotari patamatiniri aāSORO pitari okiā auakari pimakatxakini. Maerekati pite kamakiti apiata atxiīti iua aātxirata atoko. Maerekati āti kamakiti poiāoka atxiīti iua aāSORO atoko. Iuaritika !pimaākatari maerekati piteka kamakiti. Pōtākikari āti imaerekani itakanapini. Ikara atoko !apakata. Merepitipanika pite takanapariko pite maerekani, eereka pōtākikari āti imaerekani itakanapini —itxa Xesosi sākire.

Amātiiri Pirena
(Mateo 7.15-20; 12.33-35)

⁴³ —Amātiiri erekari kona iritari matximakoti. Amātiiri matximakoti kona iritari erekari. ⁴⁴ Patamatiniāri amātiiri, pimarotari imina. Txipokori piko inakoro pinirekiniā, kona pisa inakomoni. Ova pinirekiniā, kona pisa inakomoni. ⁴⁵ Kākiti erekari amātiiri erekari atokokana itxa. Iua erekari, ininiā erekarinoka ikama, kotxi iua ākixinireē erekarinoka aua. Kākiti maerekati amātiiri matximakoti atoko itxa. Iua maerekati, ininiā ikamakiti maerekati apaka, kotxi maerekininoka auari iua ākixinireē. Iua ākixinire ereka, ininiā isākire ereka apaka. Iua ākixinire maerekati, ininiā isākire maerekati apaka, kotxi isākire poterika ākixinireē —itxa Xesosi sākire.

Aapokotxi Kamakari
(Mateo 7.24-27)

⁴⁶ Xesosi sākirauatapanika:

—Kinirepa pakiritano nota “Apiananiri,” nipaniātakiti pimakamakanisaaki? ⁴⁷ Kākiti notamoni ikari, nisākire kenakotakari, nisākire kīpitakari, aapokotxi kamakari atoko itxa. ⁴⁸ Iua kamari aapokotxi. Ikisakari kipatxi. Otsomori aapoko tsota ikama. Iua apokari kai, ininiā iopitīkari aapoko tsota iua kai nopini. Ininiā aapokotxi ikamakiti paikori. Āparaā apoātakasaaki, itorōkani inokasaakiri iua aapoko, !iakeka,

kotxi iua kiki atão ikamari aapoko. Iua kiki atoko kãkiti nisãkire kïpitakari.

⁴⁹ —Ãti kiki aapokotxi kamakari, iua iopitïkari aapoko tsota motsomotika popaiape ininiãtaã. Åparaã apoãtakasaaki, itorõkani inokasaakiri iua aapoko pakitika. Xipoka itxa. Iua kiki atoko kãkiti nisãkire kenakotakari, nisãkire mauiaãkati — itxa Xesosi.

7

Xesosi Makananitiniri Sotato Auïte Nitiri (Mateo 8.5-13)

¹ Ikara sãkiretxiti isãpiretaka atoko, Kapanaoõ sitatxitimoni isa Xesosi. Iuaãtaã apoka. ² Kapanaoõ auari kiki ãti uãka Homano inakori. Sotatoakori auïte itxaua iua Homano. Ipaniãtana sotatoakori seï pakini inireëkiti ikaminina. Xesosi apokasaaki Kapanaoõ, iua Homano nitiri iteene itiretakiti amianata. Ipinanapanoka.

³ Iua Homano kenakopiretari Xesosi. Ininiã ipaniãtari Xoteoakori kiomãtxiakori Xesosimoni isinina.

—Hïtxariko: “Homano nirekai iuamoni pisini, initiri pimakananitini ïkapani.”

⁴ Ininiã ninoa sa itxana Xesosimoni, aõkita itxarina.

—Masa sotatoakori auïtemoni. Initiri amianata. Masa, pimakananitiniri ïkapani. Iua Homano erekari itxaua, ininiã erekapitikari pimoianatiniri iua. ⁵ Itiretari Xoteoakori. Aiko aãpotiitiniãtaãua ikaminaua ate, ininiã iua Homano erekari itxaua —itxana ninoa.

⁶ Ininiã Xesosi sari ninoakata. Iua Homano aapoko takote apokasaaki, iua Homano iokanataro imoianariakori Xesosimoni, isãpiretinirina ïkapani:

—Apiananiri, apikomoni ! pisipe, kotxi minakati nota. Pite Apiananiri txaua. Nota apakapiniãi naapoko ãki ! apakata. ⁷ Nota pitemoni napokini ! apakata, kotxi pite Apiananiri, nota poiãori. Ininiãkara ereë piotoka. Ereëkarako pitxïkitakariko ninitiri ereka inini. ⁸ Nota auïte paniãtiniãno nota ipaniãtakiti nikamini ïkapani, ininiã nikamapitikariko. Nota auïtetxi nitxaua apaka. Nota paniãtakiti sotatoakori kamapitika. Åti nipaniãta: “Pisa,” ininiã iua sa. Åti nipaniãta: “Uai pina,” ininiã iua ina. Ninitiri nipaniãta: “Ia pikama,” ininiã iua kamari. Ininiã nimarotari ereë pite paniãtiniãri ninitiri ereka inini, ereëkarako erekapeka pitxïkitakari ninitiri —itxa Homano sãkire Xesosimoni.

⁹ Iua Homano sãkire ikenakotakasaaki, Xesosi tsorïkaãta. Isapotorika, misãkireta itxana kãkiti iuakata sikani.

—Iua Homano iteene auikari nisãkire. Peerekari. Mitxi ! naõkitari nisãkire auiaãkari iua Homano atoko inakari. Na naõkitapanikari Xoteo iua Homano atoko inakari —itxa.

¹⁰ Eereka ninoa Homano iokanatakini kanapiriã Homano aapokomoni. Iuaã apokasaakina, atamatarina Homano nitiri. Erekapeka itxa.

Xesosi Txïkitakari Ipïkari Iuaïkana Auãki Inini

¹¹ Mapaõti napaãka atoko Xesosi sari Naiï sitatxitimoni. Imoianariakori, kãkitipokoni apaka sari iuakata.

¹² Iimatokoãpotakasaakiri sitatxi pirikere tore kãkiti ïronakikoãtaã, ipïkari imipokïkaãka sitatxi mapara. Sito imatonõkari oimi ipïpe. Oa sito tikinitakoro. Kaiãopokori kãkiti sitatxi auakani pokïka oakata sikani. ¹³ Apiananiri atamatakasaakiro, iamoniãkaro oa, ininiã:

—!Pitxiapatape —itxaro.

¹⁴ Isa ipïkarimoni. Imaãtakari ipïkari auini kaixati, ininiã iua kaixa anikakani iotoka. Iuasaaki iua akiritari:

—Åtokori, nipaniãtai põkitikaua —itxa Xesosi.

¹⁵ Iuasaakipeka iua åtokori topãka, sãkirauata itxa. Ininiã Xesosi sikari iua inoromoni.

¹⁶ Ikinimane pïkarauata.

—Peerekari Teoso. Teoso iokanatarari isãkire sãpiretakari apiatakari atemoni. Teoso apokapeka ïkorapokoriti ate inaki-tiakori imoianatini ïkapani —itxanãtana ninoa.

¹⁷ Ia Xesosi pirena iaripireta ikini tõpati Xotéia tõpa. Apaka apikoxiti Xesosi pirena kenakopiretaãka.

*Xoão Kapatxisareri Pimaãkiti Sãkirextiti
(Mateo 11.2-19)*

¹⁸ Xoão kapatxisareri moianariakori minapiretari Xesosi pirena Xoãomoni. Eereka Xoão akiritari imoianariakori ipi:

¹⁹ —Hïsa Xesosimoni. Hïpimaãri: “Teoso mereëkitikai pite? Kãkiti iãtapanãtakitikai pite? Kãkiti iãtapanãtakiti åtikani atxiïti?” Ikara atoko hïtxako Xesosimoni —Xoão txana ninoa.

²⁰ Ininiã ninoa ipi sari Xesosimoni. Iuamoni apoka itxana.

—Xoão kapatxisareri iokanataua ate pitemoni. Ipimaãri: “Teoso mereëkitikai pite? Kãkiti iãtapanãtakitikai pite? Kãkiti iãtapanãtakiti åtikani atxiïti?” itxai —itxana.

²¹ Iuasaaki ninoa Xesosimoni apokasaaki, amianatakani kaiãopoko erekapeka itxïkitaka Xesosi. Iua omitikari maerekani matamatakoni kãkiti ïtotaã auakani. Mõsiãreni kõsiãrepeka itxïkitaka. ²² Ininiã Xesosi apakapapiretana Xoão moianariakori:

—Hïkanapiriã Xoãomoni. Hïsãpiretari mixikanani uai hïtikakiti, hïkenakotakiti pakini. Hïsãpiretari mitxi mõsiãreni uatxa kõsiãrepeka nitxïkitakapeka. Hïsãpiretari mitxi matïpokotakani tïpokotapeka uatxa. Mitxi maere matati erekapeka uatxa. Mitxi makenakokini uatxa kakenakokipeka. Mitxi ipïkani iuaïkana auãki itxapekana.

Hīsāpiretari Xoão, nota sāpiretari Teoso iokanapirena erekari minakati mauakinimoni. ²³ Kākiti iteene auikiniāri nota sākire, Teoso takari erekari iuamoni. Ikara nisākire hīsāpiretari Xoão —itxa Xesosi.

Xoão Kapatxisareri Pirena

²⁴ Ininiā ninoa Xoão moianariakori sipe. Eereka Xesosi sāpiretari Xoão pirena kākiti iuamoni apotiitakaniua.

—Kipa ikai hīte Xoão kapatxisarerimoni hīsikasaaki āparaā makipakaniātaā iua auakasaaki? Hīte sari iuamoni, kotxi isākire ātinoka, Teoso sākirenoka. Kākiti katsotati itima anikakiti atoko itxa. Isākire kita āti, isākire uatxa ātiāo, isākire katana iuaikana ātiāo, itxaāpota isākire. Ikara atoko ! itxa Xoão. ²⁵ Kipa ikai hīte Xoāomoni hīsikasaaki? Hīte sari iuamoni, kotxi ! inirekari tiitxi, txineiro pakini. ! Kakaroneri imāka, kotxi likaikota auītetxi aapoko. Auītetxi auiniātaā kākiti māka peereri. ²⁶ Kipa ikai hīte iuamoni hīsikasaaki? Hīte sari iuamoni, kotxi iua Teoso sākire sāpiretakari itxaua. Atāo inakari Teoso sākire sāpiretakari itxaua. Apiata iua Xoão. ²⁷ Apiata iua, kotxi kitxakapirika Teoso sākire iōkatsopatakori sāpiretapekari Xoão pirena:

Ia kiki nisākire sāpiretakari. Niokanataru iua kākitimoni, pite
nimereēkiti sini apisa, papokini isāpiretini ikapani, kākiti
iposope inini ikapani,
itxa Teoso sākire iōkatsopatakori.

²⁸ Iuaikana Xesosi txana kākiti:

—Atāo nisāpiretai, āti Xoão atoko inakari ! auari. Xoão apiata. Iuaritika kākiti Teoso auītetakari poiāori inakari apia imarotariko Teoso kamakiti tīkane —itxa Xesosi.

²⁹ Ikinimane kākiti, txineiro apakapakani apaka kenakotakasaakiri Xesosi sākire, imarotarina Teoso nireēkiti kākiti kamini ikapani atāo inini, kotxi ninoa sari Xoāomoni ipatxisatikona ikapani. ³⁰ Txamari pariseoakori, Teoso paniātakiti oerekakani pakini ! inirekari Xoão patxisatinina ninoa, ininiākara Teoso nireēkiti iaōka ! inirekana ikaminina.

Kākiti Īkorasaaki Auakani

³¹ Xesosi sāpirenauatapanika:

—Kiātokopa itxana kākiti ĩkorasaaki auakani? ³² Amarini sarauatini atoko itxana ĩkorasaaki auakani. Ninoa amarini topākanāta tiitxi amotikoātaā. Ipixini amarini tsoanāta. Itxana apanakinimoni: “Ate xikarauata hīte serenini ikapani, txamari ! hīserena. Kākiti ipīkasaaki xikariti axikareta, txamari ! hītxiapata.” Ninoa amarini sarauatini atoko itxana ĩkorasaaki auakani, ³³ kotxi Xoão kapatxisareri apoka ĩkorapokoriti. Itakanapari inikini Teoso imisākiretini ikapani. ! Iātari ovaā. Iuaritika hīte txari: “Maerekati matamatakoti auaītotari Xoão,” hītixari. ³⁴ Nota hītari iaxitikiri apoka

ĭkorapokoriti. !Nitakanapari ninikini. Ikiniōtika ninipokota. Niātari ovaã. Ininiã hĭte txari: “Iua kiki ixori. Poātakari iua. Iua moianatana txineiro apakapakani, kãkiti maerekati kamakani,” himisãkirepiretano. ³⁵ Paimatireri Teoso. Iua nakitiakori imarotari isãkire atão ininiua —itxa Xesosi.

Sito Arokari Xesosi Kiti Oãtsaã

³⁶ Āti ōti pariseo Simão inakori aiataro Xesosi inipokotini iuakata, ininiã Xesosi sari iua aapoko. Iuaã apoka atoko iitopãka inipokotini ĭkapani. ³⁷ Simão auini sitatxiti oãua sito kanokarero. Oa kenakopiretari Xesosi iua pariseo aapoko inipokotini, ininiã oa anikaro kamariãro iuamoni. Kopitipaki kai arapástiro kamakori ãki oãua kamariãro. Xãpoka. ³⁸ Otima Xesosi kiti takote. Otxiapanãta. Oãtsaã oãrokari ikiti. Okaxipokari oiãkoã. Ikiti oãpitxoka. Eereka okitakari kamariãro ikiti nopini.

³⁹ Iua Simão atamatakasaakiro Xesosi kiti oãrokini, ãkixinireẽ ixinikari:

—Xesosi atão Teoso sãkire sãpiretakari inaãkamako, imarotamaroko oa sito iua maãtakakaro. Imarotamaroko maerekati kamakaro oa —itxa ãkixinireẽ.

⁴⁰ Ininiã Xesosi:

—Simão, ninirekari nimisãkiretinii —itxa.

—Ei, koerekareri, pisãkirauata —itxa Simão.

⁴¹ Ininiã Xesosi:

—Ipi kiki apakapari txineiro sikakari txineirote. Imikanapiriãpanikaroko txineiro isikakito. Āti apakapari isikakito txineiro kaiãopokoro, kiētosi txineirota. Ātipekana apakapari isikakito poiãonoka, sĭkoēta txineirota. ⁴² Ninoa ipi ! iposotaikarina iuaĭkana txineiro isikinirina txineiro sikakarimoni, kotxi ! oãuaika. Iuaritika iua xipokari ninoa kōtane. !Inirekaikaro itxineirote. Ininiãkara ĭkiripa ninoa kiki ipi apia apokaerekatari iua txineiro sikakari? —Xesosi pimaãri Simão.

⁴³ Ininiã Simão:

—Niuãkatari kiētosi txineirota apakapakari. Iua apia apokaerekatari txineiro sikakari, kotxi iua apakaparo kaiãopokoro txineiro —itxa.

—Iuapitikara —itxa Xesosi.

⁴⁴ Iuasaaki Xesosi sapotorika sitomoni. Itxari Simãomoni:

—Patamatataro oia sito? Niĩroã pite aapoko, txamari kona pite sikano ãparaã nikiti narokini ĭkapani. Oia arokapekari nikiti oãtsaã. Oiãkoã okaxipokari. ⁴⁵ Uai napokasaaki kona pite apitxokano. Oia !iotoka nikiti oãpitxokini. ⁴⁶ Pite na takari iĩtxi nikiiã. Oia kitakari kamariãro nikitiã. ⁴⁷ Oia itene

tiretano, ininiã aimarotari omaerekani kaiãopokori makatx-akaãkapeka. Kãkiti poiãonoka tiretakasaakino, aimarotari imaerekani poião inakari makatxakaãkapeka —itxa Xesosi.

⁴⁸ Iuasaaki Xesosi sãpiretaro:

—Nimakatxakapekari pimaerekani —itxaro oa sito.

⁴⁹ Xesosikata nipokonãtakani ãkixinireẽna ixinikanãtarina:

—Kiripitipa ia kiki atxiĩti? Iua makatxakatari kãkiti maerekani? —itxanãtana ninoa.

⁵⁰ Iuasaaki Xesosi txaro oa sito:

—Atão pauikari nisãkire, ininiãkara pimaerekani makatx-akaãkapeka. Pisipiniikaua erekaxinirepeka pinini —itxaro oa.

8

Sitoãkini Xesosi Moianatakani

¹ Mapaõti napaãka atoko Xesosi sari ãti sitatxitimoni, ininiã eereka ãti sitatxitimoni isa, itxaãpota. Isãpiretari erekari pirena Teoso auĩtetxi ininiãua. Imoianariakori tosi pakini sari iuakata. ² Sitoakoro apaka sari iuakata. Mitxipe Xesosi erekapeka txĩkitakana ninoa sito. Mitxipe ãtikaka amianata. Mitxipe maerekati matamatakoti auaĩtotana ãtikaka. Maria Matarena inakoro sari iuakata. Mitxipe Xesosi omitikana maerekani matamatakoni setxi pakini oĩtoã auakani. ³ Xoana inakoro, Kosa inakori tanoro, oa apaka sari Xesosikata. Kosa parĩkauata auĩtetxi Erotxi inakorikata. Erotxi paniãtakiti ikama. Sosana inakoro apaka sari Xesosikata. Apanakini sitoakoro apaka sari iuakata. Ninoa sikari itxineirotena Xesosimoni, imoianariakori pakinimoni nipokori iamotinina ãkapani.

Katakareri Pirena

(Mateo 13.1-9; Marko 4.1-9)

⁴ Kãkitipokoni apokaãpota Xesosimoni, ãti sitatxitikini, iuaĩkana ãti sitatxitikini, iuaĩkana ãti sitatxitikini txaãpota apokinina Xesosimoni. Kãkitipokoni apotiitakasaakia Xesosikata, Xesosi sãpiretana ninoa sãpirenatxi atão inakari oerekiko.

⁵ —Kiki sari ikikiote itakarauatini ãkapani. Triko oki itaka. Okaãpotari. Okaãpotakasaakiro, kimaporiã apaka oãpoka oki okakiti. Eereka oki katxarataãka. Apanakini kotipiriki nika.

⁶ Oki apoka kai nopini. Kai auiniãtaã kipatxi poiãonoka auari. Eereka ipitxaka, txamari pitxakakaro kotsa imiti masikaniã, ãparaã mauakaniã, opina. ⁷ Triko oki apoka inako sauaki apaka. Eereka inako aneẽ takarikata, txamari inako matx-orotakaro takari, ininiã opina. ⁸ Oki apoka kipatxi erekari nopini apaka. Eereka takari pitxaka, aneẽ otxa. Eereka ominaua kaiãopokori. Triko katiã seĩ oki aua.

Xesosi sākirauata iuaĩkana:

—Kakenakokii, ininiã hĩkenakotariko nisãkire —itxa Xesosi.

Kãkiti Mimarotakiniti Xesosi Sãpiretini Pirena

(Mateo 13.10-23; Marko 4.10-20)

⁹ Xesosi moianariakori pimaãri iua:

—Poerekaua ikara sãpirenatxi atão inakari oerekiko pisãpiretakiti. !Aimarotari mixikanani pisãpiretakiti.

¹⁰ Ininiã Xesosi:

—Nisãpiretapitikaiko hĩte Teoso auĩtetxi ininiãua, ininiã hĩte imarotari. Apanakini !imarotari hĩte imarotakiti Teoso auĩtetxi ininiãua. Ninoa apanakinimoni nisãpiretari sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Ninoa kenakotari, txamari !imarotarina nisãpiretakiti sãkiretxiti, kotxi kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretari:

Kokiri kãkiti, txamari !atamatari Teoso kamakiti. Karokokenakokiri kãkiti, txamari !ikenakotariko Teoso sãkire.

¹¹ —Noerekai hĩte ikara sãpirenatxi atão inakari oerekiko, kiki takarauatini pirena. Triko oki atoko itxa Teoso sãkire.

¹² Apanakini kãkiti kimapori atoko itxa. Ninoa kenakotari Teoso sãkire, kimapori nopini oki apokini atoko itxa. Txamari Satanasi apoka kotipiriki apokini atoko. Imakatzakari Teoso sãkire ãkixinireẽna apokakari, ininiã ninoa !auikaikari Teoso sãkire, ininiã Teoso !imakatzakari ninoa maerekani.

¹³ —Apanakini kãkiti kai auiniãtaã atoko itxa. Ninoa kenakotari Teoso sãkire, ininiã ipotxitarina. Txamari oki kipatxi poião nopini apokini atoko, Teoso sãkire !ĩroã ninoa ãkixinireẽ. Mapa kasiriti ninoa auikari Teoso sãkire atxiĩti. Eereka imisiritaãkana Teoso sãkire auikinina xika, ininiã itakanaparina Teoso sãkire.

¹⁴ —Apanakini kãkiti inako auiniãtaã atoko itxa. Ninoa kenakotari Teoso sãkire. Eereka ninoa maerekaxinirenoka itxana. Inirekarina txineiro, tũtxi pakini. Inirekarina isarauatinina. Inako atoko itxa txineiro, tũtxi, isarauatinina, maerekaxinirenoka ininina pakini. Ininiã !ixinikaikarina Teoso. Oki inako sauaki pitxakakaro !ominaua. Iua atokokana, ninoa kãkiti !ikamari erekari Teoso ĩkapani.

¹⁵ —Apanakini kãkiti kipatxi erekari atoko itxa. Ninoa kenakotari Teoso sãkire. Teoso sãkire ĩroã ninoa ãkixinireẽ ikaikotini ĩkapani. Erekari ninoa ãkixinire. Ninoa nirekari Teoso paniãtakiti ikaminina ikiniõtika. Eereka ninoa kamapitikari erekari Teoso ĩkapani.

Tirikapi Pirena

(Marko 4.21-25)

¹⁶ —Tirikapi iopotokaãkari iomaãtatari tirikapi kopiti ãki atxiĩti? Isĩkatatxi patapi itakatari atxiĩti? Konapitini. Itano

itakari tirikapi, ininiã iopinikari aapokotxi ãki Ìroãkani atama-rauatini Ìkapani. ¹⁷ Ikinika iomaãtakori atamataãkako. Ikinika ipatakori apokaãkako, iopinikaremoni anikaãkako.

¹⁸ —Erepaniko. Iteene pikenakotariko Teoso sãkire, kotxi isãkire auakiti, Teoso sãkire kĭpitakari, Teoso sikari apikomoni imaroretxi iuamoni. Txamari Teoso sãkire kenakotakari, isãkire makĭpitakati, imarore xapiti iuamoni auakari makatx-akaãkako —itxa Xesosi.

Xesosi Inoro, Itariakori Pakini
(Mateo 12.46; Marko 3.31-35)

¹⁹ Xesosi sãpirenauanãtakasaaki, inoro, itariakori pakini apoka iuaãtaã. Inirekamarina Xesosimoni apokinina, txamari kãkitipokoni ãkitari iua. ²⁰ Iuasaaki kãkiti txari Xesosi:

—Pinoro, pitariakori porikiti auanãta. Inirekarina imisãkiretinii —itxana.

²¹ Ininiã Xesosi sãpiretari ikinimane:

—Teoso sãkire kenakotakani, isãkire kĭpitakani, ninoro atoko itxauana. Nitariakori atoko itxauana —itxa Xesosi.

Xesosi Iotokakiniri Ītima
(Mateo 8.23-27; Marko 4.35-41)

²² Āti ōti Xesosi iereẽtaua kanaua ãki imoianariakorikata. Aiatana:

—Masa ipoa ipiniã —itxana imoianariakori.

Ininiã ĩpiriãtana. ²³ ĩpiriãtakasaakina, Xesosi imaka. Mokatan-itika ĩtima inataparata. Kataparari ĩtima apokasaaki, tsakati kataparari apaka, ininiã ierepeẽpokataua. Iuasaaki kanaua ãki ãparaã xãpokaãpokata. Pamonõkoniri. ²⁴ Xesosi moianariakori õpirĭkari.

—Apiananiri, Apiananiri, pimereka. Apinanapanoka.

Ininiã Xesosi õkitikaua. Ipaniãtari ĩtima, tsakati pakini iotokini:

—Hĭiotokako —itxa.

Iuasaakipeka ĩtima, tsakati pakini iotoka. Itsoriãkaãta.

²⁵ Iuasaaki Xesosi txari imoianariakori:

—Kinirepa hĭte !auikano nota?

Itsoriãkaãkatana, ipĭkarauakatana. Ninoakakarika isãkirauatana:

—Kinakaripa ia kiki? Iua paniãtari ĩtima, tsakati pakini iotokini, ininiã ninoa kĭpitari isãkire —itxakakana.

Kiki Maerekani Matamatakoni Auaĩtotakiti
(Mateo 8.28-34; Marko 5.1-20)

²⁶ Eereka ipoa ipiniã apokana Xesosi imoianariakorikata. Ninoa potorikiniãtaã Kariréia tōpa. Ninoa apokiniãtaã Xerasa tōpa. ²⁷ Xesosi kanĭkiĩtakasaaki, kiki apoka iuamoni. Xerasa sitatxitikiri iua. Maerekani matamatakoni auaĩtotari iua. Okananipe !itakaikari imãka. !Inirekari aapoko ãki ikaikotini.

Akauariã auanãta. ²⁸ Atamatakasaakiri Xesosi, akiripoakata. Iriãkata Xesosi apisatoõ. Maerekati matamatakoti akiritari Xesosi:

—Xesosi, Teoso ãkiri, Apiananiri ãkiri, kiatokopa pitx-anoko? Namanaã! !pimisiritapeno —itxa.

²⁹ Ikara atoko itxa isãkire, kotxi Xesosi paniãtana maerekani matamatakoni takanapiniri iua kiki. Mitxi inirimane iïtxikapiimari iïto imasikani ïkapani. Iïtxikarina iuako, ikiti kohëtxiã. Txamari maerekati matamatakoti itotapekari imaïkiniri, ininiã iua kiki kapatakari kohëtxi. Maerekati matamatakoti txïkitakari iua kiki mitekini kãkiti mauakaniãtaã.

³⁰ Xesosi aõkitakasaakiri iua kiki, ipimaãri:

—Kipa piuãka?

Ininiã maerekati matamatakoti txari:

—Nota uãka “Itori,” ninaãka —itxa.

Ikara atoko iuãka, kotxi itori maerekani matamatakoni auaitotari iua kiki. ³¹ Maerekati matamatakoti amanaãri Xesosi:

—Aariko mamapotõkire irikotimoni !piokanatapeua ate —itxa.

³² Iuaãtaã auari kaiãopokori irariakori piratakoni. Inipokonãtana oxiratari nopini. Maerekati matamatakoni amanaãri Xesosi:

—Pauiritaua irariakori ãki aïroini —itxana.

Ininiã Xesosi auiritana. ³³ Ininiã ninoa takanapari iua kiki. Irariakori ïto ãki ïroãna. Iuasaakipeka ikinika irari miteëkata. Iokiriïkatana oxiratari. Kãuaãriãmoni ikomoãkatana, ipipe itxana irariakori.

³⁴ Kikiakori irari piratakani itikari irari mitekini, ininiã imitekana sitatximoni. Anikapiretarina itikakitina sitatxi auakanimoni, sitatxi mapara auakanimoni apaka.

³⁵ Ininiãkara kãkiti sari Xesosimoni ikamakiti imarotininina ïkapani. Ninoa apoka iuamoni. Atamatarina iua kiki mitxi maerekani matamatakoni auaitotakiti. Iitopãkanãta Xesosi apisatoõ. Kamãkapekari. Kiïkitepekari apaka. Ininiã iusaaki ninoa kãkiti pïkari Xesosi posotiire. ³⁶ Xesosi kamakiti itikakani sãpiretari ninoa kãkiti, Xesosi erekapeka itxïkitakiniri iua kiki.

³⁷ Eereka ikinimane kãkiti Xerasa tõpa auakani paniãtari Xesosi ãtiãtaã isini ipïkarena xika. Ininiã Xesosi iereëtaua kanaua ãki ipoa iuaïkana ïpiriãtini ïkapani. ³⁸ Iua kiki mitxi maerekani matamatakoni auaitotakiti amanaãri Xesosi:

—Pauiritano pitekata nisini.

Txamari Xesosi iokanatarari aapokomoni.

³⁹ —Pikanapiriã paapokomoni. Pisãpiretari kãkiti Teoso kamakiti pitemoni —itxa Xesosi.

Ininiã iua sari ikini aapokotxitimoni. Isãpiretari ikinimane kãkiti Xesosi kaminiri iua erekapeka inini.

Xáiro Amanaãkiti Pirena
(Mateo 9.18-19; Marko 5.25-34)

⁴⁰ Xesosi kanapiripe, ipoa ĩpiriãtini. Apokitakasaaki, kãkitipokoni apakapari Xesosi ipoxokoniritikana. Ninoa iãtapanãtari iua, ipiniã iua auakasaaki. ⁴¹ Iuasaaki kiki Xáiro inakori apoka iuaã. Iua auĩtetxi itxaua aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. Apoka Xesosimoni. Ikapotoreẽkaua Xesosi apisatoõ.

—Masa naapoko. ⁴² Nota ãkero imatonõkaro, tosi ano auakaro, opinanapanoka —itxari Xesosi.

Iuakata Xesosi sikasaaki, kãkitipokoni ãkitari iua, ininiã ika-iarikaãpotana kãkiti.

Xesosi Mãka Maãtakakaro
(Mateo 9.20-22; Marko 5.25-34)

⁴³ Kãkiti sauaki oãua sito amianatakaro. Tosi ano oami-anata oãrẽka !iotokinaro. Otxineirote !auaika, kotxi okinika otxineiroteẽ oĩkitxitapekari pinĩtxi siãkani, txamari erekapeka otxĩkitakakiri !auari. ⁴⁴ Kãkiti sauaki oãpoka Xesosi porikimoni. Omaãtakari imãka mapotomatare. Omaãtakasaakipeka, oãrẽka iotoka. ⁴⁵ Ininiã Xesosi pimaãri kãkiti:

—Kipa maãtakano?

Ikinimane kãkiti:

—!Ateni —itxana.

Ininiã Petro:

—Apiananiri, kãkitipokoni ãkitai. Ikinimane kãkiti tikakai.

⁴⁶ Txamari Xesosi:

—Kãkiti maãtakapitikano, kotxi iuasaaki nitapara sari iua-moni.

⁴⁷ Iuasaaki oa sito imarotari Xesosi imarotiniro oa maãtakiniri. Ininiã osa Xesosimoni otitinanakiniritika. Okapotoreẽkaua iua apisatoõ. Ikinimane okiãtaã osãpiretari Xesosi:

—Notara maãtakai namianatiniã. Nimaãtakasaakii, iuasaakipeka erekapekano —otxari.

⁴⁸ Ininiã Xesosi:

—Namarite, pauikari niposotiire, ininiãkara erekapekai. Pisipiniikaua erekaxinirepeka pinini —itxaro.

Xáiro ãkero Õkitikiko
(Mateo 9.23-26; Marko 5.35-43)

⁴⁹ Xesosi sãkirauanãtakasaaki, Xáiro aapoko potoriãkari apoka Xáiromoni.

—Pamarite !oãuaika. Pauiritari Xesosi kanapiriini —itxa.

⁵⁰ Xesosi kenakotari iminapiretakiti, ininiã Xesosi txari:

—! Pipĩkarauatape. Pauikari nisãkire, ininiã iuaĩkana oãuapanikako pamarite —Xesosi txari Xáiro.

⁵¹ Xesosi apokasaaki Xáiro aapoko, auiritana Petro, Xoão, Txiako, Xáiro, Xáiro ĩtanoro pakini ĩroini iuakata.

⁵² Iuaãtaã ikinimane kãkiti txiapanãta. Imatinaniuatana amarini ipinini xika. Ininiã Xesosi:

—!Hĩtxiapatape. !Opina. Oimakanãta —itxa.

⁵³ Ininiã ninoa napetari Xesosi, kotxi imarotarina amarini ipinini. ⁵⁴ Ininiã Xesosi paniãtana ninoa porikiti ipokĩkinina. Eereka Xesosi maĩkaro oa ãtokoro uako, akirita itxaro:

—Ãtokoro, põkitikaua.

⁵⁵ Iuasaakipeka iuaĩkana oa auãkipeka otxa. Oõkitikaua. Xesosi paniãtana oĩri, onoro pakini nipokori isikinirona.

⁵⁶ Oĩri, onoro pakini tsorĩkaãta. Xesosi sãpiretana apanakini imasãpiretakanina ĩkapani.

9

Xesosi Iokanatana Imoianariakori Kãkitimoni (Mateo 10.5-15; Marko 6.6-13)

¹ Xesosi akiritana imoianariakori tosi apotiitiniuana ĩkapani. Iuasaaki isikataparatanana. Isikaposotiiretana maerekani matamatakoni iokanatinina ĩkapani, amianari imaktxakinina ĩkapani. ² Eereka iokanatana imoianariakori kãkitimoni Teoso auĩtetxi ininiãua isãpiretinina ĩkapani, amianatakani erekapeka itxĩkitakinina ĩkapani. ³ Xesosi txana ninoa:

—Hĩsikasaaki, !hanikapiri hĩtii. Na hĩtsonere !hanikape. Na sakora, na nipokori, na txineiro, na ãti himãka, !hanikape.

⁴ Kãkiti apakapakasaakii, iuaã ninoa aapoko hĩkaikota iua sitatxiti hãuakasaaki. ⁵ Kãkiti mapakapakaniãi, hĩtakanapari iua sitatxiti. Hõsipikasaakiri, hĩkaxipokariko kipatxi hĩkitiãkiri. Ikara oerekana iua sitatxiti auakani Teoso misiritanako ninoa, kotxi !nirekarina ikenakotininirina Teoso sãkire —itxa Xesosi imoianariakorimoni.

⁶ Eereka imoianariakori potorika. Ninoa sari ikinipoko aapokotxiti. Isãpiretarina Teoso iokanapirena erekari aapokotxiã auakanimoni. Erekapeka itxĩkitakana amianatakani ikini aapokotxiti auakani.

Erotxi Nirekari Xesosi Aõkitini (Mateo 14.1-12; Marko 6.14-29)

⁷ Erotxi Kariréia tõpa auakani auĩte kenakopiretari Xesosi pirena. Maerekaxiniretinoka itxa, kotxi kãkiti sãpiretari:

—Xoão kapatxisareri iuaĩkana auãki itxapekaua. Iuara Xesosi txaua —itxana.

⁸ Apanakini sãpiretari:

—Eríasi iuaĩkana uatxa auãki itxapekaua. Iuara Xesosi txaua —itxana.

Apanakinipekana:

—Teoso sãkire sãpiretakari kitxakapirĩka auakari iuaĩkana uatxa auãki itxapekaua. Iuara Xesosi txaua —itxana.

⁹ Erotxi txari:

—Notara paniātari Xoão nopi tsotakiko, ininiã Xesosi kona Xoãoni. Kiripitipa Xesosi? Ātipirika nikenakopiretari iposoti-ire —itxa Erotxi.

Kinirão aõkitaka itxari Xesosi.

Sĩko Mio Kãkiti Xesosi Sikakienatini
(Mateo 14.13-21; Marko 6.30-44; Xoão 6.1-14)

¹⁰ Ninoa Xesosi iokanatakini kanapiripeka iuamoni. Ikinika ikamakitina isãpiretarina Xesosi. Eereka Xesosi anikana ninoa kãkiti mauakaniãtaã, Petsáita sitatxiti takote. Ninoanoka sari iuaã. ¹¹ Txamari apanakini kenakopiretari Xesosi sinimoni, ininiã kãkitipokoni sari iua tikini. Ninoa apokasaaki Xesosimoni, Xesosi apakapana ipoxokoniritika. Isãpiretana Teoso auĩtetxi ininiãua. Erekapeka itxĩkitakana amianatakani.

¹² Tinĩtikita imoianariakori tosi pakini apoka iuamoni:

—Piokanatana kãkiti aapokotxi imatokotiniimoni inipokotinina ĩkapani, imakinina ĩkapani, kotxi uai aapokotxi mauakaniãtaã —itxarina Xesosi.

¹³ Txamari Xesosi txana:

—Hĩtekarako sikakienatana ninoa.

Ininiã ninoa:

—Poiãonoka nipokori aua atemoni, sĩkonoka komiri, ipinoka ximaki pakininokara aua. !Apakata aiamotiniri nipokori kaiãopokori kãkiti asikakienatini ĩkapani —itxarina Xesosi.

¹⁴ Iuaãtaã kikiakorinoka sĩko mio auakata. Xesosi paniãtana imoianariakori:

—Hĩpaniãtari kãkiti topãkini, uai sĩkoẽta, apikomoni iuaĩkana sĩkoẽta, apikomoni iuaĩkana sĩkoẽta, txaãpokata kãkiti —itxa. ¹⁵ Ininiã imoianariakori paniãtari kãkiti ikara atoko iitopãkinina. Ininiã ninoa topãka. ¹⁶ Iuasaaki Xesosi kosekari komiri sĩko, ximaki ipi pakini. Iaxiti ionakaãta, misãkireta itxari Teoso:

—Peerekari ia nipokori pisikakiti —itxa.

Iuasaaki ixanakari komiri, ximaki pakini, sika itxari imoianariakorimoni, ininiã ninoa sikari kãkitimoni. ¹⁷ Ikinimane nikari, kamitopeka itxana. Eereka Xesosi moianariakori amari nipokori itetakori. Ixãpokakarina kotari tosi pakini.

Petro Auikari Xesosi Teoso Mereẽkiti Ininiãua
(Mateo 16.13-20; Marko 8.27-30)

¹⁸ Āti õti Xesosi iuanani misãkiretari Teoso. Eereka imoianariakori apoka iuamoni. Ipimaãna:

—Kiripa kãkiti uãkatano nota? —itxa.

¹⁹ Ininiã ninoa:

—Apanakini xinikakiti pite Xoão kapatxisareri pitxaua. Apanakinipekana xinikakiti pite Eríasi pitxaua. Apanakinipekana xinikakiti pite Teoso sãkire sãpiretakari

kitxakapirĩka auakari iuaĩkana auãki inakari pitxaua — itxarina Xesosi.

²⁰ Ininiã Xesosi:

—Hĩtepekana, kipa hĩte uãkatano nota? —itxa.

Petro apakapapiretari:

—Pite Teoso mereẽkiti kãkiti iãtapanãtakiti pitxaua —itxa.

²¹ Ininiã Xesosi iteene pinitari ikara apanakinimoni imasãpiretakani.

Xesosi Sãpiretari Ipinini

(Mateo 16.21-28; Marko 8.31-9.1)

²² Ininiã Xesosi:

—Nota hĩtari iaxitikiri iteene natatsiitariko nimisiritiko. Kiomãtxiakori, sasetotxi auĩteakori, kaiõkatsoparerini pakini ! inirekano nota, ininiã nokaãkako. Ipi ãti õtisaaki Teoso õkitikanoko nota iuaĩkana auãki ninini ĩkapani —itxari imoianariakori.

Xesosi Moianari Atão Inakari

(Mateo 16.24-28; Marko 8.34-38)

²³ Eereka isãpiretari ikinimane:

—Notakata kinirão sika pinakasaaki, piteka pinireẽkiti kona pixinikape. Notakata kinirão sika pinakasaaki, nota misiritiko atokokana pimisiritaãkako. Ia atoko pinirekiniã ikiniõtika, notakata pisapitikako. ²⁴ Pite ãtipirika kaminiãri piteka nireẽkitinoka, ininiã pinireẽkiti xipokapitikako pitekata. Pite nireẽkiti xipokiniã, nota sãkire pauikini xika, Teoso iokanapirena erekari pisãpiretini xika, pite auapininiika txako Teosokata. ²⁵ Atxiĩti papakapari ikinipoko tiĩtxi, ikini itixiti auakani tii, pinakiti ĩkapani. Atxiĩti iua tiĩtxi xika kona pikĩpitari Teoso sãkire, ininiã kona pikaikota ãtipirika Teosokata. Ikara atoko ininiã, erekari atxiĩti ikinipoko tiĩtxi auinii? Konapitini. Apiaerekata Teosokata ãtipirika pikaikotini. ²⁶ Pipẽtatiniãno nota, pipẽtatiniãri nisãkire, nota kãkiti itari iaxitikiri pẽtataiko pite uai nikanapiriãkasaaki. Peerekari iuasaaki uai nikanapiriini õti. Iuasaaki kãkiti imarotariko niposotiire, niri posotiire, initiriakori iaxitikini posotiire apaka. Teoso nitiriakori erekarini itxauana. ²⁷ Atão nisãpiretai, apanakini hĩte uatxa uai auakanii, hĩpinini apisapanika himarotari Teoso auĩtetxi ininiãua —itxa Xesosi.

Moisesi, Erĩasi Pakini Xesosi Aõkitini

(Mateo 17.1-3; Marko 9.2-13)

²⁸ ãti semanati napaka atoko, Xesosi anikana Petro, Xoão, Txiako pakini. Ikanĩkana oxiratari nopini Teoso imisãkiretini ĩkapani. ²⁹ Teosokata isãkirauanãtakasaaki, itoõ ipinipo itxa, imãka ponika, kasarori. ³⁰ Iuasaaki ipi kiki tokiã iuaã, Moisesi, Erĩasi pakini. Isãkirauatana Xesosikata. ³¹ Ninoa

iotximere aua, kotxi ipotorikana Teoso tixine. Isãkirauatana Xesosikata, Xesosi ipinini pirena, mapa semanati napaka atoko Xerosareẽ ipinini Teoso paniãtakiti ikamini ìkapani. ³² Iuasaaki Petro, Xoõo, Txiako pakini imakanãta. Eereka imerekana. Atamatarina Xesosi iotximere. Atamatarina ninoa ipi kiki iuakata itiminina. ³³ Moisesi, Eríasi, takapiretakasaakiri Xesosi, Petro akiritari Xesosi:

—Koerekareri, erekari uai akaikotini. Makamari papiri ipi ãti pakini, pite ìkapani, Moisesi ìkapani, Eríasi ìkapani —itxa.

Txamari maxikatiũka isãkirauata. !Imarotari amanaãkiti.

³⁴ Petro sãkirauanãtakasaaki, katxiãri apoka. Xesosi moianariakori pĩkarauata katxiãri ãki auakasaakina. Katxiãri ãkitana. ³⁵ Katxiãri ãki ikenakotaãka sãkiretxi:

—Ere namarite, nitiretakiti. Hikenakotariko iua sãkire —itxa.

³⁶ Isãkirauataka atoko Xesosi moianariakori atamatari Xesosinani. Eereka !isãpiretarina itikakitina apanakinimoni. Masãkirenika itxana.

Amarini Maerekati Matamatakoti Auaĩtotakiti
(Mateo 17.14-20; Marko 9.14-29)

³⁷ Katimatinĩkata iokiriĩtana. Iuasaaki kãkitipokoni apoka Xesosimoni. ³⁸ Ninoa sauaki kiki akiritari Xesosi:

—Koerekareri, patamatari nota ãkiri imatonõkari namarite.

³⁹ ãtipirika maerekati matamatakoti maĩkari iua. Iuasaaki akiripoakata, okarakataua. Isorikipekata inamamoni. Maerekati matamatakoti kamatsiitari namarite. Poiãonoka itakanapari. ⁴⁰ Iteene namanaãpekari pimoianariakori omikitiniri, txamari !iposotarina —itxa Xesosimoni.

⁴¹ Ininiã Xesosi txari kãkitimoni:

—! Kauikarei hĩte. Maerekati kamakanii hĩte. Kipakinikananipa Teoso nirekatari hĩtekata nauini? Kipakinikananipa Teoso nirekatari hĩte nimĩteenekini? —itxa.

Eereka ipaniãtari iua kiki:

—Pamarite pimina uai.

⁴² Iua amarini apokaãpotakasaaki, maerekati matamatakoti irikari ixiti. Amarini okarakataua. Xesosi paniãtari maerekati takanapiniri amarini. Erekapeka itxĩkitakari amarini, ininiã isika iua iuaĩkana irimoni. ⁴³ Ikinimane tsorĩkaãta Teoso posotiire itikasaakina.

Xesosi Iuaĩkana Sãpiretari Ipinini
(Mateo 17.22-23; Marko 9.30-32)

Ikinimane tsorĩkaãtakasaaki, Xesosi misãkiretari imoianariakori.

⁴⁴ —! Himaxinĩkaretapiri uatxa nisãpiretakiti. Nota hĩtari iaxitikiri mĩkapiritaãkako. Nisikaãkako kãkitimoni ninoa nirekakiti ikaminina ìkapani —Xesosi txana ninoa.

⁴⁵ Imoianariakori kenakotari Xesosi sākire, txamari !imarotarina isāpiretakiti. Teoso !nirekari ninoa imarotiniiri Xesosi sāpiretakiti iuasaaki. Ninoa pīkari Xesosi ipimainina isākire oerekinina ĩkapani.

Kiripa Kākiti Apiatakari Txataua?
(Mateo 18.1-5; Marko 9.33-37)

⁴⁶ Āti ōti Xesosi moianariakori !auikakauana isākirena, kotxi inirekarina imarotiniirina apiatakari ninoa sauaki auakari. ⁴⁷ Xesosi imarotari ninoa xinikakiti, ininiā iminari amarini ninoamoni. Xesosikata tima itxa amarini. ⁴⁸ Iuasaaki Xesosi txana:

—Papakapiniāri amarini ia atoko inakari, papakapano nota apaka. Papakapiniāno nota, papakapari niokanatakiri apaka. Iuaka poiāotakakariua hīte sauaki, iuarako apiatakari txauako —itxa Xesosi.

Kiki Maerekani Matamatakoni Omitiākari
(Marko 9.38-41)

⁴⁹ Xoão sāpiretari Xesosi:

—Koerekareri, ate kenakotari kiki omitikinina maerekani matamatakoni pite uākaā. Ate sāpiretari iua kiki ikara atoko inakari imakamakani, kotxi kona pimoianarini iua —itxa.

⁵⁰ Ininiā Xesosi:

—!Hīotokakapiri ikara atoko inakari ikamini, kotxi iua kiki ! omanataua ate. Iua apamonīkaua ate —itxa.

Samaria Auakani !Apakapari Xesosi

⁵¹ Teoso tixine iuaīkana Xesosi kanapiriini ōti apokaāpota, ininiā Xesosi ākixinireē txari:

—Nisapitikako Xerosareēmoni.

⁵² Iokanatarī kākiti iua apisa, imakiniātaā initinina ĩkapani. Ipixinipokoriti ninoa kākiti nitari imakiniātaā aapokotxi Samaria auakani auiniātaā. ⁵³ Txamari kākiti iuaātaā !inirekarina Xesosi apakapinina, kotxi iua nirekari Xerosareēmoni isini. Samaria auakani omanatana Xerosareē auakani. ⁵⁴ Txiako, Xoão pakini kenakopiretari ikara ene. Iuasaaki ipimaārīna Xesosi:

—Apiananiri, pinirekatari aamanainiri Teoso xamina iaxitikiri iokanatinī ninoamoni ixipokinirina ĩkapani?

⁵⁵ Txamari Xesosi pinitana, isākirena maerekani xika.

⁵⁶ —Nota, hītari iaxitikiri kona kākiti nixipokini ĩkapanini napoka uai. Kākiti maerekani nimakatzakini ĩkapanira uaimoni nina —Xesosi txari Txiako, Xoão pakini.

Eereka ninoa sari apikoxiti apanakini kākiti auiniātaāmoni.

Kākiti Xesosi Imoianatinina Nireēkani
(Mateo 8.18-22)

⁵⁷ Xesosi imoianariakorikata saāpotakasaaki kimaporiā, kiki txari Xesosi:

—Apiananiri, pite sinimoni nota apaka sako.

⁵⁸ Ininiã Xesosi:

—Karikori aripa auini. Kakoari kotipiriki auini, txamari nota hītari iaxitikiri nimakiniãtaã !auari. Pimoianatiniãno, ikara atoko pimisiritiko pinireka atxiiti? —itxa Xesosi.

⁵⁹ Xesosi txari äti kiki:

—Notakata pisako.

Txamari iua kiki:

—Koerekareri, merepanika ninirekari niãtapiniri niri ipinini —itxa.

⁶⁰ Ininiã Xesosi:

—Ikara piparika pauiritari äti kamini. Piparika apiari uatxa aua. Pite sari kãkitimoni. Pisãpiretanako Teoso auĩtetxi ininiãua —itxa Xesosi iuamoni.

⁶¹ Äti kikipekana txari Xesosi:

—Koerekareri, nota pimoianari nitxamauako. Mitxi pauiritano nikanapiriini nauinimoni. Nitakapiretanapana niniriman —itxari.

⁶² Ininiã Xesosi:

—Teoso kimaporeẽ potoriãkari nirekiniãri mitxi ikamakiti iuaĩkana ikamini, !apakata iparĩkauatini aũũte Teoso ikapani —itxa Xesosi.

10

Xesosi Iokanatana Setëta Pakini Kãkiti

¹ Ikara inaãka atoko Apiananiri mereẽna setëta pakini kãkiti. Iokanatana ipi, iuaĩkana ipi, iuaĩkana ipi, itxaãpotana iokanatinina. Iokanatana iua sini apisapanika ikini aapokotxitimoni. Ninoa iĩkiika. Apokana Xesosi apisa. ² Xesosi txana ninoa:

—Kaiãori kãkiti iposope auikiniri nisãkire, txamari !imarotarina nisãkire, kotxi !ikenakotapanirina. Ninoa kiki erekari atoko itxana. Imakinika iposope iuaã. Txamari, poiãoka parĩkauatakani aua nisãkire isãpiretinina ikapani. Ininiãkara himisãkiretariko Apiananiri kakikioteri iokanatinina parĩkauatakani iua sãkire auĩkani apotiitinina ikapani. ³ Hisa. Soti auĩte anaakori äkitimoni iokanatiko atoko, niokanatai hĩte kãkitimoni, kotxi pamonõkonina ninoa. ⁴ Txineiro !hanikape. Tiitxi !hanikape. Äti hĩkita mata !hanikape. Kimaporiãpoã kãkiti akiritakasaakii, !hĩtokaãpotape kãkitikata hĩsãkirauatini ikapani. Hĩsapitiporiko niokanatinimoni. ⁵ Kãkiti aapoko hãpokasaaki, merepiti-panika hĩtxariko: “Namanaãri Teoso, ikamaerekaxiniretinina kãkiti uai auakani,” hĩtxako. ⁶ Kaapokori nirekiniãri Teoso ikara atoko inakari ikaminana ninoa, Teoso kamapitikari hamanaãkiti. Kaapokori manirekakaniãri, hĩsãpiretana Teoso kona kamaerekaxiniretana ninoa. ⁷ Kaapokori apakapiniãi

hĩte, hĩkaikotako iua aapokonoka. Āti aapoko, eereka āti aapoko kona hĩtxaāpotapeko iua sitatxiti hāuakasaaki. Iuaā ninoa sikakiti hinikini ĩkapani, hiātini ĩkapani hāpakapariko. ! Hĩpētauatape hāpakapiniri, kotxi hĩte nota ĩkapani parĩkauatakani hĩtxaua. Apakatapitika hāpakapiniri hĩparĩka ĩki.

8 —Aapokotxiātaā hāpokasaaki hāpakapikoā, iuaā hĩsikiko hinikako, hiāta hĩtxaāpotako. ! Hĩxinikapiri ninoa sikakiti mapitxiri ininiua. Hinikariko. 9 Erekapeka hĩtxĩkitakanako amianatakani iuaā auakani. Hĩsāpiretana ninoa, kaiamapekari Teoso ninoa auĩte ininiua tĩkane. 10 Aapokotxiātaā himapakapakoniā, hĩsa kākiti napaāporetxiā. Hĩsāpiretana kākiti iuaā auakani: 11 “Hāuiniākiri pani akitiākiri akaxipoka, kotxi ! erekari uai, kotxi maerekati hĩkama ate himapakapakaniā. Hĩxinikariko, ate apoka uai Teoso auĩtetxi ininiāua asāpiretinii ĩkapani, txamari ! hinirekari.” ĩkara atoko hĩtxa sākiretako ninoamoni. 12 Kākiti misiritiko ōtisaaki Teoso misiritanako kākiti Sotoma sitatxiti auakani ninoa maerekani xika, txamari Teoso apia misiritanako iua aapokotxiti auakani hĩte mapakapakani, kotxi hĩte sāpiretana Teoso sākire, iuaritika !auikarina. ĩtxakapirĩka Teoso sākire sāpiretakani !isana Sotoma sitatxitimoni —ĩtxa Xesosi.

*Kākiti Sitatxi Auakani Maerekati Matakanapakani
(Mateo 11.20-24)*

13 —Hĩte Korasiĩ sitatxiti auakani inipitika atatsiitariko misirikaretxi. Hĩtepekana Petsáita sitatxiti auakani apaka atatsiitariko misirikaretxi, kotxi nota kamapekari posotiiretxi hĩte sauaki, txamari !hĩtakanapari himaerekani. ĩkara posotiiretxi Sitoō sitatxiti, Txiro sitatxiti pakini auaākamako, kākiti iuaā auakani uatxakapokoikamani itakanapamarinako maerekati ikamakitina. Ninoa sako mata ĩeretakamanako, atapani iĩtoāna itakamanako, imaerekanina itakanapinina oerekinina. 14 Kākiti misiritiko ōti apokasaaki, Teoso misiritariko Txiro sitatxiti auakani, Sitoō sitatxiti auakani pakini, txamari iua apia misiritaiko hĩte Petsáita sitatxiti auakani, hĩte Korasiĩ sitatxiti auakani apaka. 15 Hĩtepekana Kapanaoō sitatxiti auakani apiarini hinireka hininiāua, txamari maerekani misiritikoātaā iuamonirako hōkapeēkako —ĩtxa Xesosi.

16 Xesosi misākiretana imoianariakori:

—Hĩte sākire kenakotakani kenakotari nota sākire apaka. Hĩte mapakapakani !apakapano nota apaka. Nota mapakapakani !apakapari nota uaimoni iokanatakari apaka —ĩtxana imoianariakori.

Setēta Pakini Kākiti Kanapiriini

17 Ninoa setêta pakini kâkiti kanapiriã. Poxokonoka itxakatana.

—Apiananiri, maerekani matamatakoni apaka kîpitari asâkire, pite uãkaã aiokanatakasaakina —itxarina Xesosi.

18 Ininiã Xesosi:

—Ari, nitikapekari Teoso patimari iokanatiniri Satanasi, okaratxirari patimari imêkokini atoko itxa. 19 Hîkenakota. Nota sikaposotiiretai hîte imini, kaxipiro pakini hîkatxaratini. Kona ioãkai hîte. Amokaiakari Satanasi pataparari, iuaritika hîposota hîokanatiniri iua, kotxi nota sikataparatai hîte. !Auari hîte karotakani. 20 Hîpoxokoniuata, kotxi maerekani matamatakoni kamari hîpaniãtakiti. Apia hîpoxokoniuatako, kotxi hîuãka Teoso tixine aãtsopateẽ iôkatsopatapeẽkaika iuaã hîsini îkapani —Xesosi txana ninoa.

Xesosi Iri

(*Mateo 11.25-27; 13.16-17*)

21 Iuasaaki Erekarî Matamatakoti kamapoxokonitari Xesosi, ininiã Xesosi misâkiretari Teoso:

—Niri, pitixine auakani auîte pitxaua. Uai ikini itixiti auakani auîte apaka pitxaua. Peerekai pite, kotxi kimarorerini, iuikakaniua kona poereka pimarore. Poiãorini, miuikakaniua poereka pimarore. Ari niri, ikara atoko pinireka. Ikara atoko papokaerekata —itxari iri.

22 Eereka imisâkiretari kâkiti:

—Niri sikapekano ikinika. Kâkiti !imarotano nota Teoso âkiri nininiua. Nirinokara atão imarotano nota. Apaka kâkiti na atão imarotari niri. Notanokara imarotari niri, kotxi iua âkiri nitxaua. Kâkiti nirekiniãri imarotiniri niri, nota oerekari niri iuamoni —itxa Xesosi.

23 Eereka Xesosi aua imoianariakorikata. Ninoanani aua iuakata. Imisâkiretana:

—Teoso sikari erekari hîtemoni, kotxi hîte atamatari nota kamakiti, hîte kenakotari nota sãpiretakiti. 24 Nota sãpiretai hîte. Kîtxakapirîka Teoso sãkire sãpiretakani, auîtetxiakori pakini kinirão atamataka txari hîte atamatakiti, txamari ninoa !atamatari. Ninoa nirekari hîte kenakotakiti ikenakotinina, txamari !ikenakotarina —Xesosi txari imoianariakori.

Kiki Karotakori Tiretakari

25 Kiki Moisesi sãkire oerekakari apoka Xesosimoni. Inirekamari Xesosi kerokiniri isâkire.

—Koerekareri, kiripa nikama Teosokata âtipirika nauini îkapani? —itxa.

26 Ininiã Xesosi:

—Kiripa patatsopata Teoso aãtsopateẽ? Pisãpiretano Teoso paniãtakiti —itxari.

27 Ininiã iua kiki apakapapireta:

—Teoso paniãtaua: “Pitiretariko Apiananiri piTeosone, ikinipoko pinireẽkitiã, ikini pãkixinireẽ, ikini pitaparaxinireẽ, ikinipoko pixinikakitiã pakini.” Apaka Teoso paniãtaua: “Piteka pitiretiniãua atokotxikana, pitiretariko ãti,” itxa.

²⁸ —Atãopitikara papakapapiretano. Ikara pikaminiã, pauapika ãtipirika Teosokata —itxa Xesosi.

²⁹ Txamari iua kiki !inirekari ikara atoko inakari ikamini, ininiã iua pimaãri Xesosi:

—Kiripa ãti nitiretini ãkapani?

³⁰ Xesosi apakapapiretari, ia sãpirenatxi atão inakari oerekiko isãpiretini:

—Kiki potorika Xerosareẽ. Inirekari Xerikoo sitatxitimoni isini. Ipinipokoriti kiitiririni maãkari iua. Iitiriãkarina imãka, itii pakini, noropata, karota, itxarina. Mauãkixiniretinoka itakanaparina iua kiki. ³¹ Iuusaaki sasetotxi iãpota iua kimaporiti. Iua atamatari iua kiki karotakori, txamari !imaãkatari. Iopiriãri, napa, ãkorape itxa. ³² Eereka kiki Arevii apika mekaniri, sasetotxiakori moianatakari apoka. Iua apaka atamatari iua kiki karotakori, txamari iua sasetotxi atokokana ! imaãkatari. Iopiriãri, napa, ãkorape itxa. ³³ Eereka kiki Samaria tãpakiri iãpota iua kimaporiti. Iua apoka iuaã. Atamatari iua kiki maãkapekari, ininiã iua amoniãkari. ³⁴ Iuamoni isa. Arokari ikaro ipiniã. Ipitari ikaro iãtxiã. Mãkatxi mataã iapirika itxari ikaro. Eereka õkitika itxari, ipira poho nopini taka itxari. Anikari kãkiti imakiniãtaã aikotimoni. Iuaã imoiããri. ³⁵ Katimatinãkata isikari txineiro kaapokorimoni. Ipi ota pirata kamakori isika. “Nisipekako. Pite moiaãriko ia kiki. Apikomnipanika txineiro pinirekiniã ikiena ãkapani, nikanapiriãkasaaki niãkitxitai,” itxa Samariakiri, —itxa Xesosi Moisesi sãkire oerekakarimoni.

³⁶ Xesosi pimaãri iua:

—Ipi ãti kikiakori iãpota iua kimapori. ãkiripa iua kiki kiitiririni maãkakiti tiretakari? —itxa.

³⁷ Ininiã iua Moisesi sãkire oerekakari:

—Ari, Samariakirinokara tiretari iua —itxa.

Ininiã Xesosi:

—Pisipe. Samariakiri kamakiti atoko inakari pikamako, kotxi iua tiretari ãti.

Xesosi Motikaẽtaro Mata, Maria Pakini

³⁸ Xesosi imoianariakorikata sipeka. Apokana aapokotxiãtaã. Iuaã sito Mata inakoro apakapana oaãpoko. ³⁹ Oĩtaro Maria inakoro topãka Apiananiri takote isãkire okenakotini ãkapani. ⁴⁰ Mata maerekaxiniretonoka otxa opariãka ito inini xika. Ininiã osari Xesosimoni.

—Apiananiri, nitaro topãkanãta ereë. Notanani parĩkauanãta. Pitemoni erekari atxiĩti? Pipaniãtaroko notakata nipokori okamini —otxa.

⁴¹ Ininiã Xesosi:

—Mata, Mata, maerekaxiniretonokai pitxa, kotxi piparĩka ito inini xika. ⁴² Ātinoka pikamini tĩkane ninireka. Maria mereëri ikara. Omereëri nota sãkire okenakotini. Oa mereëkiti apiaerekata, ininiã !niotokakaro oa nisãkire okenakotini —itxa Xesosi.

11

Teoso Misãkiretiko Pirena
(*Mateo 6.5-15; 7.7-11*)

¹ Āti õti Xesosi misãkiretari Teoso. Ixipoka atoko ātika imoianari txari:

—Apiananiri, Xoão oerekari imoianariakori Teoso imisãkiretinina. Iua atokokana poerekaua ate Teoso amisãkiretini. Natokopa itxa Teoso amisãkiretini?

² Xesosi apakapapireta:

—Teoso himisãkiretakasaaki, ia atoko hĩtxako:

“Aĩri, iaxiti auakari, ate nirekari piuãka paxitiko. Anirekari ikini itixiti auakani auĩtetinii pite. Pite tixine pinireëkiti kamiko atokokana, anirekari pinireëkiti kamiko ĩkorapokoriti.

³ Nipokori ikiniõtika pisikauako.

⁴ Pimaxinĩkaretariko maerekati akamakiti. Maerekati atemoni kamakori amaxinĩkaretini atokokana, pimaxinĩkaretariko. Kona panikapeua aãtaerekatikomoni. Pisikakauako ate, maerekati sauaki aãuakasaaki.”

Ikara atoko hĩtxako Teoso himisãkiretini —itxa Xesosi.

⁵ Eereka Xesosi oerekana imoianariakori:

—Atxiĩti apanĩkanõka pisa pimoianari aapokomoni nipokori pamanaini ĩkapani. Ininiã pakiritari iua: “Nimoianari, ipi āti pakini komiri pisikano. ⁶ Naõkimanere iãpotakari uatxaika apoka naapoko. Natxinoka itxape. Nipokori !auari nisikiniri,” atxiĩti pitxari iua.

⁷ —Atxiĩti pimoianari iroko āki apakapapiretai: “!Pakirinãtapeno. Naapoko tore katoreri. Nota, namariteni apaka imakanãtape. !Niposota nõkitikiniua, nipokori nisikinii.”

⁸ —Pimoianari itxaua iua, iuaritika atxiĩti !inirekari õkitikiniua. Iuaĩkana, iuaĩkana pakiritiniãri pimoianari, iua õkitikapitikaua. Ikini nipokoriti pinirekakiti isikaiko, iuaĩkana imakini ĩkapani. Iua pimoianari na atoko itxa Teoso. ⁹ Ininiãkara pamanaãriko pinirekakiti, ininiã Teoso sikapitikai. Pinitariko pinirekakiti, ininiã papokapitikari. Pakiritariko Teoso, ininiã iua apakapapiretai. ¹⁰ Amanarauatakari apakapapitikari

amanaãkiti. Nitarauatakari apokapitikari initakiti. Teoso akiritakari apakapapiretaãkapitika.

¹¹ —Hĩte irĩtxiakori, hamariteni amanainiãi komiri, kaikani hĩsikatana hamariteni? Ximaki amanainiãna, iminikani hĩsikatana hamariteni? ¹² Patari naki amanainiãna, kaxipirokani hĩsikatana hamariteni? Konapitini. ¹³ Hĩte maerekati kamakani hĩtxaua, iuaritika himarotari erekari hamaritenimoni hĩsikini, ininiã hĩri iaxiti auakari, erekarinani kamakari, iua sikapitikariko Erekarĩ Matamatakoti hĩtemoni hamanainiãri iua —itxa Xesosi.

Maerekani Matamatakoni Omitikiko
(Mateo 12.22-32; Marko 3.20-30)

¹⁴ Āti õti Xesosi omitikari maerekati matamatakoti masãkireti. Iua maerekati matamatakoti sipeka atoko, iua kiki mitxi maerekati matamatakoti auãĩtotakiti posotari iuaĩkana isãkirauatini. Kãkiti Xesosi kamakiti itikakani tsorĩkaãnãta. ¹⁵ Ātikaka ninoa txari:

—Satanasi, maerekani matamatakoni auĩte, iuakara sikataparatarĩ Xesosi maerekani matamatakoni omitikini.

¹⁶ Apanakinipekana nirekari Xesosi kerokiniri, ininiã itxarina Xesosi:

—Takaõtxikari, Teoso posotiire poerekaua ate, aãtamatiniri ĩkapani, Teoso iokanatinii ĩkorapokoriti aimarotini ĩkapani —itxarina.

¹⁷ Xesosi imarotari ninoa xinikanãtakiti, ininiã iua txana:

—Kãkiti tixine auakani, ninoakakarika inaiatakakiniãuana, ! apakata. Ixipokakakauana. Iua atokokana kãkiti aapokoã auakani inaiatakakiniãuana, ninoakakarika ixipokakakauana. ¹⁸ Iua atokokana Satanasi nitiriakori, ninoakakarika inaiatakakiniãuana, Satanasi tapara xipokako. Ikara atoko ininiã, kona atão hĩte sãkire, nota iokanatinina Satanasi nitiriakori, maerekani matamatakoni, Satanasi taparaã. Ikara hĩsãkire kona atãoni. ¹⁹ Hĩte sãpiretano, maerekani matamatakoni Satanasi taparaã nomitika, ininiãkara kitaparaãpa hĩte moianariakori omitikana maerekani matamatakoni? Ninoa omitikana maerekani matamatakoni Teoso taparaã, ininiã ninoakara oerekari ! atão hĩsãkire nota pirena. ²⁰ Teoso posotiireẽ nomitikari maerekani matamatakoni. Ikara atoko ininiã, Teoso oerekai iua apokapeka hĩtemoni hĩauĩte inini ĩkapani.

²¹ —Kiki pataparari ikeeko iposope inakari moiainiãri aapoko, kona kiĩĩrikikori itii. ²² Txamari ģti kiki apiataparata inaiatiniãri, iriãkata, ininiã anikapitikari kaapokori ikeeko. Mitxi iua kaapokori sãkire: “Nikeeko auiniã, kona kamakatxakikori nitii,” itxama, iuaritika kiki apiataparatakari ĩtirĩkari itii. Eereka imoianariakorimoni ixanakari tiitxi.

23 —Notakata maparĩkauatakani omanatano nota. Imamoianatakaniãno, inirekari niparĩka ixipokini —itxa Xesosi.

Maerekati Matamatakoti Kanapiriini Pirena
(Mateo 12.43-45)

24 Iuaĩkana Xesosi sãpirenauata:

—Maerekati matamatakoti omitikikosaaki, kãkiti itakana-pakasaaki, isaãpota ãparaã makipakaniãtaã auiniãtaã inini ïkapani. Imapokakaniãri, “Iuaĩkana nikanapiriãko mitxi nauinimoni,” itxa. 25 Iuaã apoka. Iua aapoko mitxi inakari iuasaaki peereri. Oeretapeẽkaika. 26 Ininiã apana apikomoni setxi pakini maerekani matamatakoni, apia maerekani-takani. Ninoa ikinikana ïroãĩtotari iua kiki. Iua ïtoã aua itxana. Iuasaaki oitope maerekani matamatakoni misiritari iua kiki, ininiã apiata itsii inikoriã. Mitxipe ãtinoka maerekati matamatakoti paniãtari iua maerekati ikamini. Eereka oito paniãtari iua —itxa Xesosi.

27 Xesosi sãkirauataka atoko, sito iuaã kãkiti sauaki auakaro txari Xesosi:

—Pite auãkĩtakakaro, pite axitakakaro, poxokoniuaata, kotxi Teoso sikari erekari oamoni —otxa.

28 Xesosi apakapapiretaro oa:

—Ari, inipitikara. Iuaritika Teoso sãkire kenakotakani, isãkire auĩãkani, apia poxokoniuaatako, kotxi Teoso sikari apikomoni erekari ninoamoni —itxa Xesosi.

Xonasi Pirena
(Mateo 12.38-42; 16.1-4; Marko 8.11-13)

29 Kaiãopokori kãkiti apokaãpota Xesosi takote. Iuasaaki Xesosi txari:

—Kãkiti uatxarini ! erekana. Hĩte nirekari noerekini Teoso takaõtxikare, iposotiire. Konapitini. Kona noerekai hĩte. Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakari Xonasini inakori auakasaaki, Teoso kamari posotiiretxi. Ikara atoko inakari posotiiretxi Xonasini auakasaaki, iuaĩkana ikama-panikariko. Iua posotiiretxi Teoso takaõtxikare itxapanikaua hĩte ïkapani. Iua takaõtxikarinoka Teoso takaõtxikare hĩte ïkapani. 30 Kitxakapirĩka Nĩnivi sitatxiti auakani imarotari Teoso iokanatiniri Xonasi ninoamoni. Iua atokokana kãkiti uatxa auakani imarotariko Teoso iokanatinino nota kãkiti itari iaxitikiri ninoamoni.

31 —Kitxakapirĩka sito Sapaa auakani auĩte sari õtakoxiti auĩtetxi Saromão inakorimoni imarore okenakotini ïkapani. Kãkiti misiritiko õti apokasaaki, oa sito txitanako kãkiti uatxa auakani, kotxi uatxa uai aua Apiatakari. Iua Saromão auĩtetxi itxaua, iuaritika uatxa uai aua auĩtetxiakori auĩte. Txamari kãkiti uatxa auakani !inirekari ikenakotinirina nota sãkire.

32 —Kākiti misiritiko ōti apokasaaki, kākiti Nínivi sitatxiti auakani txitaiko hīte ĩkorasaaki auakani, kotxi ninoa kenakotari Xonasi sākire. Iuasaaki itakanaparina maerekati ikamakitina. Uatxa uai aua Apiatakari. Xonasi poiāoka. Hīte kenakotapekari nota sākire, txamari himaerekani !hītakanapa —itxa Xesosi.

Tirikapi Ītotxiākiri Pirena
(Mateo 6.22-23)

33 Iuaĭkana Xesosi sāpirenauata:

—Kākiti iopotokakasaakiri tirikapi, itano itaka ikinimane ĩroākani atamarauatini ĩkapani. !Ikipatari tirikapi. !Iomaātari tirikapi kopiti āki. 34 Poki tirikapi atoko itxa piĭto ĩkapani. Poki ereka inakasaaki ipinikare aua pākixinireē. Poki maerekanisaaki, pākixinireē mapiāriko. 35 Erepaniko. Atxiĭti piuākatari ipinikare pākixinireē auini, txamari atxiĭti ipiānoka auari pākixinireē. 36 Īpinikarenoka pākixinireē auiniā, ipiā na xatiki auinii, tirikapi iopinikinii atoko itxa —itxa Xesosi.

Pariseoakori Maerekani
(Mateo 23.1-36; Marko 12.37-40)

37 Xesosi sākirauataka atoko pariseo aiataro Xesosi:

—Manipokota naapoko —itxari.

Ininiā Xesosi sari iuakata. Apokaāka atoko, iitopāka inipokotini ĩkapani. 38 Iua pariseo tsorĭkāānāta Xesosi marokauakotakaniāua inipokotini apisa, kotxi iuasaaki Xesosi ! ikamari Xoteo kiomanearorini oerekakiti iaōka. 39 Ininiā Xesosi:

—Hīte pariseoakori arokari hīto, txamari hākixinire patxikopiĭri, kotxi maerekatnoka hĭkama. Kapotxinaniri hĭtxaua. Iākoanatxi inopininoka arokiko atoko hĭtxa. Pirato inopininoka arokiko atoko hĭtxa. 40 !Kiĭkitei hīte. Teoso hīto kamakari kamari hākixinire apaka. 41 Iākoanatxi āki auakari iāriā hĭsikako matxineirotenimoni. Hĭpratone āki auakari nipokori hĭsikako matxineirotenimoni. Hĭtiretariko apanakini. Ikara atoko hĭkaminiā, Teoso atamatari hākixinire ereka inini.

42 —Hīte pariseoakori misiritaākako. Hīte sikari ipixini hĭtakare kikio auakari Teosomoni Moisesi paniātakiti iaōka. Apikomoni hĭkama, kotxi ipixini takari kanaua āki hĭtakakiti apaka hĭsika Teosomoni, oteraā, seporĭa hĭsika. Erekapitkamari hīte sikakiti Teosomoni, txamari himisirienetari kākiti. Teoso ! hĭtireta. Erekaripixini hĭtii hĭsikiniri Teoso. Iuakatikana erekari atāo hĭkaminari kākiti. Erekaripixini hĭtiritiniri Teoso.

43 —Hīte pariseoakori misiritaākako. Hīte potxitari hĭitopākini kākiti apisatoō, aiko āki Xoteo apotiitiniātaāua kākiti atamatinii ĩkapaninoka. Nipokori sikaretikoātaā

hãuakasaaki, hïte apokaerekatari kãkitipokoni paxitinii hïte koerekareri hininiãua.

⁴⁴ —Hïte pariseoakori misiritaãkako. Akauari matakaõtxiãkoti atoko hïtxa. Iua nopini kãkiti napa imimarotakoniã, kotxi hïito peerekari, txamari hãkixinire !erekari. Akauari ãki arakakari atoko itxa hãkixinire —itxa Xesosi.

Moisesi Paniãtakiti Oereëkani Maerekani

⁴⁵ Ikara sãkiretxiti kiki Moisesi paniãtakiti oereëkari kenako-takasaaki, omanãkarauata. Itxari Xesosi:

—Koerekareri, ikara atoko pisãkirauatiniã, ate apaka “maerekati kamakani” pitxataua ate —itxari.

⁴⁶ Ininiã Xesosi:

—Hïte Moisesi paniãtakiti oereëkanii hïtekanerako misiritaãkako. Hïte paniãtari kãkiti hïteka paniãtakiti ikaminina. Ninoa ! iposotari ikinika hïpaniãtakiti ikaminina. Iminani ninoa porikiã hïtakini atoko hïkamanãta hïte. ! Iposotarina anikinirina. Hïte apaka ! hïkamari hïteka paniãtakiti.

⁴⁷ Hïte misiritaãkako. Hïte kamari takaõtxikari peereri Teoso sãkire sãpiretakanini ikatikoãtaã hïtakini. Txamari hïte atokiriakorinikara okapena ninoa Teoso sãkire sãpiretakanini.

⁴⁸ Iuaritika hïte sãpiretari ikinimane hãpokaerekatiniri hïte atokiriakorini kamakiti. Txamari ninoara okana Teoso sãkire sãpiretakanini. Hïtera takari takaõtxikari peereri ninoa Teoso sãkire sãpiretakanini akauariãtaã, ininiã kãkiti uãkatari hïpaxitinina ninoani, txamari !hïkamari ninoani paniãtakiti.

⁴⁹ —Paimatireri Teoso, kotxi mitxipe imarotari ninoa kamakiti tïkane. Mitxipe iua txari: “Nota iokanatanako nisãkire sãpiretakani, niokanapirena aniãkani pakini ninoamoni, txamari ninoa okapanikana apanakini. Imisirita-panikana apanakini,” itxa Teoso. ⁵⁰ Kãkiti uatxa auakani misiritaãkako, Teoso sãkire sãpiretakanini okiko xika. Teoso itixi ikamakasaakipeka ipotorika Teoso sãkire sãpiretakani okiko. ⁵¹ Merepitipanika Apeo inakori okapeëka. Eereka apanakini okaãpotapeëka. Imapotõkire okakori Sakaria inakori. Teosomoni sikakori takikoãtaã takote, Teoso Auini Pakitaãtaã takote apaka, iuaã okapeëka Sakaria. Inipitikara nota sãpiretai hïte, uatxa auakani misiritaãkako ninoa Teoso sãkire sãpiretakani okiko xika.

⁵² —Hïte Moisesi paniãtakiti oereëkani misiritaãkako. Hïte kipatari atão inakari Teoso iokanapirena. Hïte apaka !auikari ikara. !Hãuiritari apanakini auikiniri —itxa Xesosi.

⁵³ Ikara Xesosi sãkire xika, Moisesi paniãtakiti oereëkani, pariseoakori pakini tsoata, Xesosi omanatinina. ãtipirika ipimaãnãtapikarina Xesosi. ⁵⁴ Inirekarina Xesosi kerokiniri isãkire, imaïkiko ïkapani.

12

*Kipatakori !Auari**(Mateo 10.26-27)*

¹ Kākitipokoni apotiitaua kinapokopeka, ininiā ikatxarakitakakauana. Iuasaaki Xesosi merepanika ôtākikana imoianariakori:

—Erepaniko pariseoakori sākire. Pamonōkoniri isākirena, kotxi ! ikamarina isākirena iaōka. Ikara imaerekanina kipataua pāo tireēkari pani koketakori atoko itxaua. Eereka imarotaāka imaerekani. ² Ikinika seretakori oerekaākako. Ikinika kipatakori imarotaākako. ³ Ininiā ipiāpokoā pisāpiretakiti, pokamara imarotaākako. Aapokotxi katoreri āki pimaasakapiretakiti aapokotxi nopini akiritaākako ikinimane imarotiniri ĩkapani.

*Kipa Apīka?**(Mateo 10.28-31)*

⁴ —Nimoianariakori nōtākikapanikai hīte. !Hīpīkapiri hīte okakani tīkane. Hītonanira iposotana okinina. Hīxinire ! iposotana okinina. ⁵ Nisāpiretai hīpīkakiti tīkane. Teosora hīpīkako. Iuara posotari hīto okini, eereka iposotari iokanatinii maerekani misiritikoātaā. Ari, iuara hīpīkako.

⁶ —Kiripa ipi ipi āti pakini kotipiriki karone? Poiāonoka txineiro, ota ipinoka. Iuaritika Teoso !imaxinīkaretari ātika kotipiriki. ⁷ Kipakinipa piāko pikiiā auakari aua? !Pimarotari. Teoso imarotapitikari, kotxi iteene inīkakai, ininiākara !hīpīkarauatape. Kotipiriki ĩki poiāo, iuaritika Teoso tiretari kotipiriki. Kaiāopokori kotipiriki auiniā, iuaritika hīte ĩki apiata, ininiā Teoso tiretapitikai hīte —itxa Xesosi.

*Xesosi Nakitiakori**(Mateo 10.32-33; 12.31-32; 10.19-20)*

⁸ Xesosi sāpirenauatapanika:

—Apikomoni nisāpiretai. Kākiti ikinimanemoni: “Xesosi nakiti nitxaua nota,” inakari, iua atokokana nota hītari iaxitikiri txako Teoso nitiriakorimoni: “Nota nakitipitikara iua,” nitxako. ⁹ Kākiti ikinimanemoni: “Xesosi nakiti ! nitxaua nota,” inakari, iua atokokana nota hītari iaxitikiri txako Teoso nitiriakorimoni: “Kona nota nakitini iua,” nitxako.

¹⁰ —Kākiti misākirepiretiniāno nota hītari iaxitikiri, eereka amanainiāri Teoso ikara imaerekani imaktxakini, ininiā Teoso maktxakapitikari. Kākiti misākirepiretiniāri Erekar Matamatakoti, !kimaktxakikori ikara maerekati ikamakiti.

¹¹ —Hanikikosaaki aiko Xoteo apotiitiniātaāua hāpoitikoā, hanikikosaaki auītetxiakorimoni hāpoitikoā, mitxi !hīxinikapiri hīte apoitakani hāpakapiretini. Maerekaxiniretinoka ! hītcape. ¹² Iuasaaki ninoa apoitakasaakii, Erekar

Matamatakoti sãpiretaiko hĩte hãpakapapiretini ĩkapani —itxa Xesosi sãkire.

Kiki Katxineiroteri Mĩkiteti

¹³ Kiki kãkitipokoni sauaki misãkiretari Xesosi:

—Koerekareri, pipaniãtari nitari sikinino nota ipixini aĩrini tii ipĩkasaaki itakanapakiti —itxa.

¹⁴ Ininiã Xesosi:

—Naõkimanere, kona nota parĩkani pirini tii nixanakini —itxa Xesosi.

¹⁵ Ininiã Xesosi misãkiretana ikinimane:

—Erepaniko. !Erekari tiitxi iteene pinirekini. Kapotxinani !hĩtxape. Itomaneri tiitxi !itxĩkitakai okanani pauini —itxa Xesosi.

¹⁶ Ininiã Xesosi sãpiretari ia sãpirenatxi atão inakari oerekiko:

—Kiki katxineiroteri aua kiki mitari. Itakare peerekari, kaiãopokori. ¹⁷ Ixinikaxitita ãkixinireẽ: “Nãpa ninĩkatarı nıkiena? Nıkiena nĩkatikoãtaã xapitikiri. !Apakata itomaneri nıkiena ĩkapani. Kipa nıkama? ¹⁸ Ari, nımarotari nıkamakiti tĩkane. Nõtikariko nıkiena nĩkatikoãtaã. Iuaĩkana nıkamari ãti mitari. Iuaã ikinika nıkiena, nitii apaka ninĩkata. ¹⁹ Eereka notaka nitxauako: ‘Peerekano nota. Kaiãopokori nıkiena. Kaiãopokori nitii. Apakatapitikako kaiãopokori anokanani ĩkapani. Ininiã !nıparĩkauataika. Ninıpokotako, niãtako, nıpoxononıuatako nitxako,’” itxa iua kiki. ²⁰ Txamari Teoso misãkiretari iua: “Kiĩkitei pite. Uatxa ia ĩkanõkati pipınako, ininiã kipa apakapatari ikinıpoko pikiena, pitii apaka?” itxa Teoso.

²¹ —Ikara atoko itxa kãkiti tiitxinoka xinıkakari, Teoso maxınıkati —itxa Xesosi ikara sãkiretxiti ixıpokini.

Teoso Nĩkatınıua Ate
(Mateo 6.25-34)

²² Ininiã Xesosi misãkiretari imoianariakori:

—Ininiãkara nota sãpiretai hĩte, maerekaxıniretinoka ! hĩtxape, hınıãkiti nıre, mãkatxi hĩeretaãkiti nıre. ²³ Nıpokori, mãkatxi pakınınoka kona txĩkitakari pauini ereka inini. Nıpokori, mãkatxi pakini poiãoka. ²⁴ Hãtamatarı kotıpiriki. Nınoa !ıtakarauata. !Amarına ikiena. !Ipotetarına ikiena. Iuarıtıka Teoso sıkakıenatana nınoa. Teoso nĩkatınıãrı kotıpiriki, inĩkatapıtıkai hĩte apaka. Hĩte ĩki apıata. ²⁵ Kınırepa maerekaxıniretinoka pıtxa? Pımaerekaxınırene !ıtxĩkitakai apıkomonı ãti oara pauını. ²⁶ Pımaerekaxınırene kona txĩkitakai axapıtıkı apıkomonı pauını, inınıã kınırepa maerekaxınıretıka pıtxa?

²⁷ —Aãui pıxınıkako. Kona aãui parĩkauata. !Ikamarı imãka, iuarıtıka aãui peereri. Kıtıxakapırıka auĩtetıxı Saromão inakori, iteene katiiri itxaua. Kaiãori imãka ereri, iuarıtıka apıa

ereri ikinika aãui. ²⁸ Aãui !okanani aua. Uatxa aua. Katana ikatikata iotikaãka. Iuaritika Teoso nĩkatari aãui. Ininiã apiata inĩkatali hĩte. Ikamamãkatapitikai. Poiãonoka hĩte auikari Teoso sãkire. Ikara xika maerekaxiniretinoka hĩtxa. ²⁹ Ininiãkara maerekaxiniretinoka ! hĩtxape. ! Hĩxinikanãtapiri nipokori mauakanisaaki, iãriã mauakanisaaki. ³⁰ Kãkiti Teoso sãkire mauĩãkani ikiniõtika maerekaxiniretinoka itxana imãkana ixinikinina xika, inipokore ixinikinina xika. Hiri imarotari himãka hinirekini, hĩkiena hinirekini. ³¹ Merepitipanika pinirekariko Teoso piauĩte ininiãua. Iua nireẽkiti pikamako, ininiã, himãka, hĩkiena apaka Teoso sikaiko hĩte —itxa Xesosi sãkire.

Hĩparĩka Īki Nĩkatiko
(Mateo 6.19-21)

³² —Ininiã hĩte ninakitiakori ! hĩpĩkarauatape, kotxi hĩri apokaerekatari isikinii ikinipoko erekari iua auĩtetxi ininiãtaãuakiri. ³³ Ikinika hĩtii hĩvẽtxitako. Txineiro hĩsikako matxineirotenimoni. Ikara atoko hĩkaminiã, hĩparĩka ĩki auapitika Teoso tixine. Iuaã hĩparĩka ĩki !ixipoka. Kiĩtiriri ! ĩtirĩkari. Kiĩriki linikari. Iuaã hinĩkatari hĩparĩka ĩki. ³⁴ Erekari hĩparĩka ĩki Teoso tixine auiniã, ininiãkara iuaã pixinikapika. Iuaã pinirekari pauini —itxa Xesosi.

Nitiritxi Erekarini

³⁵ Xesosi sãpirenauatapanika:

—Himerekako, kamãka hĩtxako. Tirikapi hĩopotokakako. Iposope hĩtxako nĩparĩka hĩkamini ĩkapani. ³⁶ Nitiritxi ipatrãotena iãtapakani atoko hĩtxako. Ipatrãotena sari ĩtanorouatakari kiiniritemoni. Initiriakori iãtapari ikanapiriini. Apokasaaki, akiritakasaaki, pakoteri initiriakori matakakari itore ipatrãotena ĩroini ĩkapani. Ninoa nitiritxi atoko hĩtxako. ³⁷ Patrão apokasaaki initiriakori merekapanika inakasaaki, iãtapanãtakasaakiri iua, ininiãkara erekapitikari. Himarotatari patrão kamakiti? Iua ieretakari imãka iparĩkauatini ĩkapani. ĩpaniãtana ninoa topãkini. Eereka isikakienatana initiriakori. ³⁸ Erekapitikari ipatrãotena apokasaaki imirekiniãna. Atxiĩti apanĩkanõka apoka ipatrãotena. Atxiĩti imaropirĩkata apoka ipatrãotena, iuaritika iposope itxana, ininiã erekapitikari.

³⁹ —Hĩxinikari ia. Kaapokori imarotaãkamariko kiĩtiriri apokini, !auritamariko iua aapoko ĩroini itii ĩtirĩkini ĩkapani. ⁴⁰ Hĩtepekana, hĩte apaka iposope hĩtxako, kotxi nota hĩtari iaxitiki kanapiriãko. Iuasaaki, “!Apoka uatxa,” hinakasaaki, iua õtipitika nota kanapiriã uai —itxa Xesosi.

Nitiritxi Erekarini, Nitiritxi Maerekati Pakini
(Mateo 24.45-51)

⁴¹ Petro misãkiretari Xesosi:

—Apiananiri, ikara sãpirenatxi atão inakari oerekiko pisãpiretakiti, atenani poerekini ïkapanikani? Ikinimane poerekini ïkapanikani ikara pisãpireta? —itxa Petro Xesosimoni.

⁴² Ininiã Xesosi:

—Nitiritxi kimaroreri ipatrãote paniãtakiti kamakari ia atoko itxako. Iuara apanakini nitiritxi auïte itxaua. Iuara sikakienatana apanakini nitiritxi nipokotiko manapi.

⁴³ Nitiritxi ipatrãote paniãtakiti iaõka kamakari poxokoniuata ipatrãote apokasaaki, kotxi ipatrãote paniãtakiti iaõka ikama.

⁴⁴ Ipatrãote auiritariko iua ikinika itii, aapoko, ikikiote pakini inïkatini.

⁴⁵ —Txamari atxiïti ãti patrão nitiri ! inirekari ipatrãote paniãtakiti iaõka ikamini, ipatrãote auapokotini xika. Atxiïti inoropatari apanakini ipatrãote nitiriakori, apanakini ipatrãote niteroakoro apaka. Atxiïti inipokota, kapoãro iãta, ipoãta. ⁴⁶ Ipatrãote apoka initiri mimarotakanisaaki, ininiãkara initiri ! iposopanika ipatrãote apakapini. Ikara xika ipatrãote misiritari iua. Eereka iokanataro iua Teoso sãkire mauiaãkani misiritikoãtaã.

⁴⁷ —Nitiritxi ipatrãote nireëkiti imarotakari makamakaniãri ipatrãote paniãtakiti iposope inini ïkapani, ixirokitataãkako aãpitsaã. ⁴⁸ Nitiritxi ipatrãote nireëkiti mimarotakati kaminiãri maerekati, ixirokitataãkako, txamari poiãonoka. Teoso sikari parïkatxi, imaroretxi pakini kãkitimoni. Kaiãopokori parïkatxi, kaiãopokori imaroretxi isikiniãi pitemoni, ininiã Teoso nirekari pite iteene parïkauatini iua ïkapani. Apikomoni parïkatxi, apikomoni imaroretxi isikiniãi pitemoni, ininiã Teoso nirekari pite apiata piparïkauatini iua ïkapani —itxa Xesosi sãkire.

Neenamatzxi Xesosi Sãkire Auikiko Xika (Mateo 10.34-36)

⁴⁹ Xesosi sãkirauatapanika:

—Teoso misiritariko kãkiti imaerekani xika. Xamina tirinini atoko itxa kãkiti misiritiko. Ia itixi napoka ikara xamina tirinini nitxïkitakini ïkapani. Ninirekari ikara niparïka nixipokini. ⁵⁰ Nota atatsiirauatako. !Erekaxinireno. Ninirekakari natatsiirauatini katima xipokaka inini. ⁵¹ Kona neenamatzxi niotokakini ïkapanini napoka ïkorapokoriti. Nota sãkire auikiko xika neenamatzxi auapitikako. ⁵² Aapokotxi ãki auakani sïko. Atxiïti ipi ãti pakini naiatari ipi, atxiïti ipi naiatari ipi ãti pakini, nota sãkire auikiko xika. ⁵³ Irïtxiakori omanatana ninoa ãkiri nota sãkire auikiko xika. Ninoa ãkiri omanatana iriakori. Inorotxiakoro omanatana ninoa ãkero. Ninoa ãkero omanatana inoroakoro. Imakirotxiakoro omanatana otiiroakoro. Otiiroakoro omanatana oimakiroakoro nota sãkire auikiko xika —itxa Xesosi sãkire.

*Iaxiti Imarotiko**(Mateo 16.1-4)*⁵⁴ Xesosi iuaíkana misākiretari kākiti:

—Atokatxi ereēkokinimoni ipiākaāpotakasaaki,

“Āparaānapani,” hītxa. Ari, ikipapitikako. ⁵⁵ Ītima ikiitaā ĩkari apokasaaki ĩkorapokoriti, hīte: “Kamoĭpani,” hītxa. Ari, kapatakapitikariko. ⁵⁶ Kamisirienererini hītxaua. Hātamataria xiti, itixi pakini, ininiā himarotapitikari āparaā, kamoĭ pakini. Kinirepa kona hātamatano nota? Kinirepa kona hīkenakotari nisākire Teoso kamaenetakiti himarotini ĩkapani? —itxa Xesosi sākire.

*Pimisiritiko Mereēkarimoni Pimasikani Īkapani**(Mateo 5.25-26)*

⁵⁷ —Kinirepa hīteka na xinikari atāo inakari hīkamini tīkane? ⁵⁸ Maerekati pikamakasaaki, āti nirekari anikini pimisiritiko mereēkarimoni. Iua anikini apisapanika, pisākirauata iuakata atāo pikamini ĩkapani, ininiā iua ! anikaikai pimisiritiko mereēkarimoni. Pimamisākiretakaniāri, iua anikaiko pimisiritiko mereēkarimoni. Eereka pimisiritiko mereēkari sikaiko sotatomoni. Eereka sotato takai kateia āki. ⁵⁹ Atāo nisāpiretai, kona posipikari kateia ikinika pimisiritiko mereēkari paniātakiti pimiĭkitxitakanisaaki —itxa Xesosi.

13*Himatakanapakanianāri Himaerekani, Hīpinako*

¹ Xesosi sākirauatakasaaiki, kākiti iuaā auakani sāpiretari iua Karirēia auakani okiko pirena. Ninoa Teoso misākiretiko aikotiā auakasaaki, ninoa okari ipirana imaerekanina Teoso makatxakini ĩkapani. Ininiā iuasaaki Pirato sotatone apoka iuaā. Iuasaaki ninoa okana. ² Xesosi imarotari kākiti ākixinire xiniākiti. Ininiā ia atoko itxa:

—Hīte uākatari ninoa Karirēia auakani maerekani apiata. Ininiā, “Ikara atoko inapeēkana ninoani,” hītxa. ³ Konapitini. Nota sāpiretai hīte, himaerekani himatakanapakanisaaki, hīpinako ninoa atokokana hinaākkako —itxa Xesosi.

⁴ Ininiā Xesosi sāpiretana ninoa apanakini ipinini pirena:

—Xerosareē aua Siroee inakori aapokotxiti. Iua aapokotxi ĩtanori irika. Irikasaaki, tesoito kikiakorini ipīpe. Hīte uākatana iuaā auakani apia maerekani itxauana? ⁵ Konapitini. Hītekanera himaerekani himatakanapakanisaaki, ninoa atokokanera hīpina —itxa Xesosi.

*Piko Mina Mariti Pirena*⁶ Ininiā Xesosi sāpiretari āti sāpirenatxi atāo inakari oerekiko:

—Aua kiki. Initirikata isari ikikiote atini ĩkapani. Iuaātaā aua amātiiri piko inakori mina. Iuaā apokasaaki, maritoka

otxa itakare. ⁷ Ininiã itxari: “Ipikanani ãtikanani pakini ni-napiima. !Kariro. Ininiã erekari otokiko, kotxi kona oñriuata. Ininiã kona erekari uai okaikotini, kotxi oxipokari takari kiena kipatxi ãki auakari,” itxari initiri. ⁸ Ininiã initiri: “Kona pitokapero. Nota oeretariko opatapi. Æti kipatxi erekari patari tikakata nitakapatapitaroko. ⁹ Ætikanani inakasaakiaua karipeka oniniã, ereẽ oãua. Erekari okaikotini. Omiriu-atakanisaaki, iusaaki erekapekari otokiko,” itxa initiri — itxa Xesosi.

Tomatiko Ôtisaaki Xesosi Makananitiniro Sito

¹⁰ Tomatiko ôtisaaki Xesosi auari aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. ¹¹ Iusaaki sito apoka. Tesoito anokananipeka ina amianaretakaro. Ia atoko otxa amianareta. Okomïkaãpota, kotxi maerekati matamatakoti amianari kamakari ãroãtotaro. Kona oposota oõkitikaãtotiniãua. ¹² Xesosi atamatakasaakiro, itxaro:

—Sito, erekapitikaiko uatxa —itxaro.

¹³ Ininiã itakari iuako onopini. Iusaakipeka oõkitikaãtotaua. Ininiã iusaaki otxa:

—Peerekari Teoso. Erekari imakinika ikamakiti —otxa.

¹⁴ Iusaakipeka Xoteo apotiitiniãtaãua aikotiã auakani auñte naiataua, kotxi tomatiko ôtisaaki Xesosi makananitaro amianatakaro. Ininiã iua txitari kãkiti:

—Auari seisi pakini õti kãkiti parïkauatini ãkapani. Ininiã ãkora seisi õti hina iua makananitinii ãkapani. Kona hinape tomatiko õti erekapeka hïtxïkitakiko ãkapani —itxana.

¹⁵ Ininiã Xesosi txari iua:

—Hïãkire atxiñti erekari, txamari kona hïkamari hïãkire iaõka. Tomatiko ôtisaaki hïte turetari hïpiraakori, kotxi hanikari hïpiraakori, kema auñte iaãmoni ãparaã iãtinina ãkapani. ¹⁶ Oia sito Apraãoni apika mekaniro otxaua. Satanasi kamaami-anaretaro oa tesoito anokananipeka. Iaõpe. Apakatapitika tomatiko ôtisaaki nitiretiniro oa, nimakananitiniro oa —itxa Xesosi.

¹⁷ Xesosi apakapapiretakasaakina, imokaiakariakori pëtauata. Iusaaki apanakini iuaã auakani poxokoniua, kotxi imarotarina erekari Xesosi kamakiti.

Mostata Pirena

(Mateo 13.31-32; Marko 4.30-32)

¹⁸ Ininiã Xesosi pimaãna:

—Natokopa itxa Teoso auñtetxi ininiãua? Kiãtokopa itxa axinikiniri? ¹⁹ Teoso auñtetxi ininiãua mostata iki atoko itxa. Kiki takaro mostata ikikioteẽ. Oa aneẽ. Mitape onakasaaki kotipiriki kamari ikoa okatiã. Ikara atoko itxa Teoso auñtetxi ininiua —itxa Xesosi.

Merepanika poião kãkiti auĩtetari Teoso. Eereka kaiãopokori kãkiti auĩtetari iua. Txamari iuasaaki Satanasi apoka ninoamoni kotipiriki apokini atokokana.

Pão Tirekakari Pirena
(Mateo 13.33)

²⁰ Iuaĩkana Xesosi pimaãna:

—Natokopa itxa ĩkorapokoriti Teoso auĩtetxi ininiãua? ²¹ Ia atokokana itxa: Sito kosekari pão tirekakari pani. Okoketari axapiti pão tirekakari pani kaiãopokori triko panikata, ãparaãkata. Eereka ikinika ipe tirekaãpota otxa.

Axapitiri Ironakikoãtaã
(Mateo 7.13-14, 21-23)

²² Ikara inaka atoko Xesosi potorika Xerosareẽ sitatxiti isini ĩkapani. Isaãpotakasaaki, isãpiretari Teoso sãkire. Isãpiretari ãti sitatxitiã, ãti aapokotxitiã, ãti sitatxitiã, itxaãpota isãpiretiniri Teoso sãkire kãkitimoni. ²³ Oerekaruanãtakasaaki, kiki pimaãri:

—Niauĩte, poiãokani satako Teoso auiniãtaã?

²⁴ Ininiã Xesosi apakapapiretari:

—Teoso tixine ĩronakikoãtaã axapitiri. Hinirekariko iuaã hiĩroini. Kaiãopokori kãkiti nirekari ĩroinina. Txamari, ! iposotarina. ²⁵ Kaapokori totiniri aapoko tore atoko itxa. Itotakasaakiri, kãkiti iporikiti aritari itore: “Pimataakariko itore ate ĩkapani.” Iuasaaki iua kaapokori txako: “Kona nimarotai hĩte,” itxanako ninoamoni. ²⁶ Ininiã ninoa: “Ate nipokota pitekata. Sitatxi ate auiniãtaã pauakasaaki, pitekara oerekaua,” itxanako ninoa. ²⁷ Ininiã iuaĩkana itxako ninoamoni: “!Nimarotai hĩte. Namonipa hãua hĩte? Hĩsipiniikaua. Imakinika hĩkamakiti !erekari.”

²⁸ —Hãtamatakasaakina Apraão, Isaki, Xakoo, ikinimane Teoso sãkire sãpiretakani pakini Teoso auĩtetxi ininiãtaãua, iuasaaki hĩtxiapatapitikako. Apanakini ĩroãpeka. Txama hĩtenoka kaikotape iporikiti himaerekani xika. ²⁹ Teoso auĩtetxi ininiãtaãua apokako kaiãopokori kãkiti, ikini itixiti ĩkani. Atokatxi pokĩkinimoni ĩkani, atokatxi ereẽkokinimoni ĩkani, atokatxi pokĩkini sanaremoni ĩkani, atokatxi pokĩkini kikomoni ĩkani pakini apokako Teoso kiiniritimoni. ³⁰ Merepitipanika Xoteoakori kenakotari Teoso sãkire, txamari !imaãkatari. Eereka Xoteo minakaniua kenakotari Teoso sãkire, ininiã auikarina. Ininiã Xoteo minakaniua apokako Teoso auĩtetxi ininiãtaãua Xoteoakori apokini apisa —itxa Xesosi sãkire.

Xesosi Tiretari Xerosareẽ Auakani
(Mateo 23.37-39)

³¹ Ikarasaakipeka ātikaka pariseoakori apoka. Itxarina Xesosi:

—Pisipiniikaua, kotxi Erotxi okaenetai —itxarina.

³² Ininiā Xesosi apakapapiretana:

—Hīsa iuamoni. Hītxariko iua aripa kamisirienereri: “Nota omitikari maerekati matamatakoti, apaka amianatakani erekapeka nitxīkitaka. Uatxa, katana pakini niparīkauatako. Ipi āti ōtisaaki nixipokariko niparīka īkorapokoriti.” Ikara atoko hītxariko iua. ³³ Ininiā uatxa niparīkauatako. Katana niparīkauatako. Ininiā katana eereka nisa Xerosareēmoni, kotxi ātiātaā Teoso sākire sāpiretakani okikoātaā !auari. Xerosareēnanira ninoa ipina. Ininiā nota sako iuaā.

³⁴ —Xerosareē auakanii, Xerosareē auakanii, hīte okapekana Teoso sākire sāpiretakani. Kai soroā hīkiporonakana ninoa hītemoni Teoso iokanatakini. Kaiōkatani ninirekamari ninīkatini, patari oimiakori omīkita patapi otakini atokokana nitxanakamaiko hīte. Txamari !hāuiritano nota nīkatini. ³⁵ Ikara atoko inakari xika haāpoko asikaākako. Teoso !uaaika hītekata. Nisāpiretai. Ia ōti hātamatano, eereka !hātamataikano. “Teoso takari erekari uaimoni īkarimoni, Apiananiri posotiireē īkarimoni,” hinakasaaki, iusaakinanirako hātamatanoko nota —itxa Xesosi.

14

Xesosi Erekapeka Txīkitakari Amianatakari

¹ Tomatiko ōtisaaki Xesosi sari pariseoakori auītemoni, iuakata inipokotini īkapani. Iuaā auakani mixinitari iua apoītinirina īkapani. ² Iusaakipeka apoka kiki amianatakari. Ikanoke, itapike, imakinika ananaītota. Iua apoka Xesosimoni. ³ Ininiā Xesosi pimaāna Moisesini sākire oerekakani, pariseoakori pakini. Ipimaāna:

—Erekari atxiīti tomatiko ōtisaaki amianatakari erekapeka nitxīkitakini? —itxa Xesosi.

⁴ Ininiā ninoa tsorīkaānāta. !Apakapapiretarina. Ininiā iusaaki Xesosi erekapeka txīkitakari iua amianatakari.

—Pisipeka paapokomoni —itxa Xesosi.

⁵ Eereka ipimaāna pariseoakori:

—Hīpira kema auīte, hīpira poho apaka aariko āki irikiniā tomatiko ōtisaaki, iusaaki himakatzakatari? Ari, himakatzakapitikari hīpira tomatiko ōtisaaki. Ininiā kinirepa kona hinirekatari erekari nikamini tomatiko ōtisaaki? —itxa Xesosi.

⁶ Txamari kona ninoa apakapapiretari, kotxi atāo Xesosi sākire.

⁷ Iuasaaki Xesosi itikana kākiti. Apanakini mereēri kākiti apiatakari takote iitopākini. Ininiā isāpiretari ia sāpirenatxi atāo inakari oerekiko.

⁸ Kākiti Ītaniriuatini kiiniriti pirena isāpireta:

—Kiiniriā hīsikasaaki, kona himereēpiri kākiti apiatakari topākiniātaā hīitopākini, kotxi atxiīti eereka kemaītxitakori apiatakari apoka. ⁹ Ininiā iua apiatakari apokasaaki, kakiiniriteri txaiko pite: “Ikiraā piitopāka. Ia kiki topāka nota takote.” Iuasaaki pipētauata. Ininiā pitakanapari iuaā. Ma-parapeka apanakinikata topāka pitxa. ¹⁰ Kiiniriā hīsikasaaki, apanakinikata hīitopāka. Ikara atoko ininiā, kakiiniriteri akiritai: “Nitari uaimoni pina. Piitopāka uai. Uaira erekari.” Ikara atoko pininiā, apanakini iuaā auakani imarotariko pite apiatakari pininiāua. ¹¹ Ātikaka kākiti txari: “Nota apiari nitxaua.” Txamari Teoso txariko: “Poiāori itxaua.” Ātipekana txari: “Nota poiāori nitxaua.” Txamari Teoso txariko: “Iua apiari itxaua.”

¹² Xesosi txari ikemaītxitakiri:

—Kiiniri pikamakasaaki, kona pikemaītxitapiri pinirimane, pitariakori, paōkimaneri, paapoko takote auakani, katxineiroteni pakini, ninoa iuaīkana kemaītxitinii pite ĩkapani. Ininiā ikara atoko ninoa iīkitxitai. ¹³ Apiaerekata kiiniri pikamakasaaki, pikemaītxitari kākiti minakati mauakiniti, mokirini, matīpokotakati pakini. ¹⁴ Ikara atoko pininiā, Teoso sikari erekari pitemoni, kotxi ninoa !iposotari kiiniri ikaminina, iuaritika kākiti erekarini iuaīkana ōkitikasaakiua, iuasaaki Teoso ĩkitxitaiko pite —itxa Xesosi sākire.

Kiiniri Mitari Pirena (Mateo 22.1-14)

¹⁵ Ininiā āti Xesosikata nipokotakari kenakotari ikara Xesosi sākire. Ininiā iua txari:

—Teoso auītetxi ininiātaāua sikani nipokotako iuaā. Ininiā iuasaaki Teoso sikapoxokonitana —itxari.

¹⁶ Ininiā Xesosi apakapapireta. Ia atoko itxa:

—Kiki kiiniri kamakari kemaītxitari itomaneri kākiti. ¹⁷ Nipokori iposopeka inakasaaki, iokanatarini ititiri ikemaītxitakinimoni: “Masa kiinirimoni. Iposopekari imakinika nipokori,” itxa.

¹⁸ —Txamari ikemaītxitakini kamari āti sākiretxi kiinirimoni imasikanina ĩkapani. Ininiā kemaītxitakori txari: “Nota amotari itixi. Iua ninireka natini. Ininiā !niposotari nisini kiiniriā,” itxa.

¹⁹ —Ininiā āti: “Nota amotari tesi kema auīte parīkauatakani. Ininiā nota sari ninoamoni. Ninireka nimarotiniri ninoa parīka. Pauiritano nisini ninoamoni,” itxa.

20 —Ātipekana: “Nota ĩtanorouatape. Nĭtanoro auano nota. Ininiā kona nĭposota nisĭni pikiiniritemoni,” itxa.

21 —Ininiā ĩnitiri kanapiriā iauĭtemoni. Ikinipoko ikemaĭtxitakini sākire isāpireta iuamoni. Ininiā iuasaaki iua auĭtetxi naiataua. Ininiā ĩpaniātari ĩnitiri: “Sitatxi auakari kimaporitiā pisa. Katima pĭtxako. Piminana kākiti minakati mauakini, matĭpokotakani, mokirini pakini pimina,” itxari.
22 Ininiā katimaritika ikamari ĩkinika auĭtetxi paniātakiti. “Nĭkamapekari ĩkinika pĭpaniātakiti, txamari auapanika nĭpokori. Apakatapanika kākiti nĭkini ĩkapani,” itxa.

23 —Ininiā iuaĭkana, iua auĭtetxi paniātari sitatxi mapara ōtako isĭni. “Iuaā pakiritana kākiti ĩnĭni, naapoko kākiti xāpokini ĩkapani. 24 Atāopitikara nĭtxai: ‘Mĭtxi nĭkemaĭtxitakini ĩnikapaniri nĭkiena,’ ” itxa.

Xesosi Moianari Pininiua
(Mateo 10.37-39)

25 Āti ōti itomaneri kākiti moianatari Xesosi. Ininiā ĩkirioka sāpireta itxana ĩa sākiretxiti:

26 —Nota kinirāo moianataka hinakasaaki, apiata hĭtĭretanoko nota. Merepanika hĭtĭretanoko nota, eereka hĭtĭretanako hĭri, hinoro, hĭtaniri, hĭtanoro, hĭtari, hĭtaro, hamarite pakini. Hĭteka apaka poiāo hĭtĭretauako.

27 Nota kinirāo moianataka hinakasaaki, notakata hĭsa. Himamĭteenekakanisaakiri himisiritiko nota ĩkapani, ĩniniā ! apakata himoianatinino.

28 —Hĭnĭrekiniāri aapokotxi mitari sitatxi auakari atoko hĭkamini, merepanika hĭxinĭkaroko txineiro aapokotxi kamiko karone. Atxiĭti ! apakata hĭtxineirote. Atxiĭti apakata. Ikara atoko hĭxinika merepanika. 29 Ikara maxĭnikati merepanika !ixĭnikari, ĩniniā atxiĭti itakari itsota, ĩniniā eereka txineiro ! auaika, ĩniniā kona apakata imakinika ikamini. Ininiā apanakini napetari iua. 30 Ininiā ninoa txari: “Hātamatariko ikamakiti. Iua kiki potarikamari ĩkora aapoko, txamari ! ĩposotari imakinika ikamini.” Ikara atoko itxanako. Ininiā pikamakiti apisapanika ĩteene hĭxinĭkariko.

31 Ininiā eereka Xesosi sāpiretari āti sākiretxi:

—Auĭtetxi auari tesi mio sotato. Iua nĭrekari neenamtxi ĩkamini āti auĭtetxĭkata. Txamari āti auĭtetxi auari vĭtxi mio sotato. Iua tesi mio sotato auakiti merepanika xinikari, atxiĭti ĩposota ĩneenamauatini vĭtxi mio sotatokata? Atxiĭti auĭtetxi vĭtxi mio sotato auakiti xĭpokari iua? Ininiā apisapanika ixĭnikari. 32 Imaposotakaniāri, vĭtxi mio sotato ōtakopanika auakasaaki, iua auĭtetxi tesi mio auakiti iokanapireta āti auĭtetximoni isākĭrauatinina ĩkapani, neenamtxi xĭpokini ĩkapani.

33 —Erekari iua aũtetxi neenamatzí takanapakari atoko hinini. Ininiã merepanika hãkixinireẽ h̃xinikariko: “Nota nirekatari nimoianatiniri Xesosi, kotxi pasãpaniri?” h̃txa. Atão hinirekiniãri himoianatinino, ininiã imakinika h̃takanapako notakata h̃sini ìkapani. Himanirekakaniãri h̃takanapiniri imakinika, ininiã ! apakata himoianatinino. Ininiã h̃xinikariko merepanika —itxa Xesosi.

Iõkíra Matxoato Pirena
(Mateo 5.13; Marko 9.50)

34 —Iõkíra peerekaro. Omatxoaniã, !otxaika. Aua kãkíti iõkíra potxoaro atoko inakani, ininiã erekapitikana ninoa. Apanakini kãkíti iõkíra matxoato atoko itxana. !Kakamarena ninoa. ³⁵Iõkíra matxoato ininiã, !apakata takari sikakienatiko ìkapani. !Apakata h̃koketiniri kipatxikata, pirãtxi tikakata takari sikakienatiko ìkapani. Kona erekaro. Maparamoni oõkapeẽkaika. Ikara atoko itxa apanakini, kotxi ninoa !kaka-marena.

—Kakenakokii h̃te, ininiã h̃kenakotariko ia nisãkire.

15

Soti Aũte Ereẽkokakari
(Mateo 18.10-14)

¹ Æti õti aũtetxiakori txineirote apakapakani, apanakini maerekati kamakani apaka apotiitaua Xesosi sãkire ìkenakotinina ìkapani. Ninoa kaiãopoko. ² Iuasaaki pariseoakori, kaiõkatsopareriakori pakini misãkirepiretari Xesosi. Itxana:

—Iua apakapari maerekani. Maerekanikata inipokota —itxana.

³ Ikara isãkirena xika Xesosi sãpiretari ipi, ãti pakini sãpirenatxi atão inakari oerekiko. ⁴ Ia atoko itxa Xesosi:

—Atxiiti pite aua seĩ soti aũte. Æti p̃ipinanakiniã, kipa pikama? Pitakanapari apanakini mapara inipokotiniãtaã apanakini ñkatini ìkapani. Ininiã eereka pisari p̃ipinanakakari pinitini ìkapani. ⁵ Papokasaakiri iua p̃ipinanakakari, pipoxokoniuata. Piporikiãpotari pipira paapokomoni. ⁶ Papokaãka atoko pakiritana paõkimaneriakori, apanakini kãkíti pakini. Pitxana ninoa: “H̃ipoxokoniuatako notakata, kotxi napokapekari nipira p̃ipinanakakari,” itxa soti aũte pitikiri.

⁷ —Nisãpiretai h̃te, ãtika maerekati kamakari takanapakasaakiri imaerekani, iaxiti Teoso auiniãtaã auakani pox-okoniuatapitikako. Atxiiti novẽta novi kãkíti iuikakaniua txari: “Peerekaua ate. !Akamari maerekati,” itxana. Txama kona atão isãkirena. Ninoa sãkire kona kamari iaxitikini pox-okoniuatini —itxa Xesosi.

Ota Pirata Kamakoro Ereẽkokakaro

⁸ Apikomoni Xesosi txari:

—Sito aua tesi ota pirata kamakoro. Pakaronero. Āto ereēkokiniā, ininiā onitakasaakiro oiopotokakari tirikapi. Oiatīkaāpotari oaāpoko ota onitaāpotini ĩkapani. ⁹ Oa apokasaakiro, apanakini oākirita: “Hīpoxokonauatako notakata. Napokapekaro ota ereēkokakaro,” otxa.

¹⁰ —Kākiti poxokoniuaata ota pirata kamakoro apokikosaaki. Nisāpiretai, iaxiti Teoso nitiriakori apiapoxokoniuaata, āti maerekati kamakari imaerekani itakanapakasaaki —itxa Xesosi.

Imi Ereēkokakari Pirena

¹¹ Apikomoni Xesosi txari:

—Aua kiki. Ipi imiakori. ¹² Maneri takari amanaāri iri. Itxari: “Ninirekari pitakanapakito pipīkasaaki pisikini notamoni uatxa,” itxa. Ininiā iri xanakari inakiti imiakorimoni. ¹³ Eereka mapaōti inaka atoko, iua ātokori apotiitari iri sikakiti. Ininiā eereka isipeka. Ōtakoxiti āti tixini isa. Iuaā maerekati ikama. Iuaā xipoka itxari iri sikiniri.

¹⁴ —Ikinika ixipoka iuaā. Iuasaaki āparaā !ikipa. Natxipokoni auari. Nipokori !auari. Ininiā iuasaaki iua minakati !auari. Imakinika xipope. ¹⁵ Ininiā iuaxiti auakarimoni isa, parīkatxi amanaini ĩkapani. Ininiā ipatrāote paniātari iririakori isikakienatini. ¹⁶ Iririakori isikakienatakasaaki, natxinoka itxa. Iuasaaki iua nirekari iririakori kiena inikini, kotxi iua sikakienatakari !auari.

¹⁷ —Iuasaakiika ixinikari iri aapoko: “Niri nitiriakori aua nipokori. Nipokori itetakori auapitika. Uai natxinoka txapeno nota. ¹⁸ Nikanapiriāko niri aapokomoni. Nitxariko niri: ‘Maerekati nikamapeka Teosomoni, pitemoni apaka. ¹⁹ Kona pamarite na pitxaikanoko, kotxi !erekano. Pitxīkitakano pinitiri nininiua.’ Ikara atoko nitxariko niri,” itxa. ²⁰ Ininiā iua aiamata, kanapiriā itxa iri aapokomoni. Iuasaaki iri iātapanātari iua ikiniōtika.

—Ininiā iua apokaāpotakasaaki, ōtakopanika, iri atapari iua. Ininiā iri miteēkata iuamoni. Ininiā iteene ipoxokoniuaata. ²¹ Iuasaaki imi txari iri: “Niri, maerekati nikamapeka Teosomoni, pitemoni apaka. Kona pamarite na pitxaikanoko, kotxi !erekano.”

²² —Iuasaakipeka iri akiritari initiriakori: “Katima hītako, mākatxi ereri himinini. Aneo ereri hītakako iuakokimoni. Ikiti mata hītakako ikitiā. ²³ Kema auite kiiri hōkako. Kiiniri makamako. Manipokota. Mapoxokoniuaata, ²⁴ kotxi ia namarite ipīkari atokopeka, uatxa iuaīkana ikanapiripeka. Mitxi pīpinanakakari atoko itxa, uatxa apokapeēkaika,” itxa.

—Ininiā iuasaaki ninoamoni ipoxokoniuatini apopeka.

25 Ninoa kiiniritauatakasaaki, imi aneēkari tokoriā iparīkauanāta. Ikanapiriākasaaki aapokomoni, ikenakotari xikari, serēkatxi ene pakini. 26 Ininiā akiritari iri nitiri: “Kiripa ikara?” itxari. 27 Iri nitiri apakapapireta: “Pitari apoka. Ininiā piri paniātari kema auīte okiko, kotxi erekapanikari pitari. Kona monōkori apoka iuamoni. Erekarī ikanapiriini,” itxari.

28 —Ininiā ikara ikenakotakasaaki, inaiataua. Kona inirekari ĩroini kiiniriā. Ininiā iri iuamoni sa itxa. Akiritari: “Pīroā,” itxari. 29 Ininiā iua apakapapiretari: “Itori mitaāti niparīkauatinapekai. Txama kona nota sipikapiretari pisākire. Iuaritika kona pisikano potxi ākiri nimoianariakorikata kiiniri nikamini ĩkapani. 30 Iua pamarite xipokari pitxineirote. Sitokata isirīka. Txama ikanapiriākasaaki, pokari kema auīte. Kiiniri pikama iua ĩkapani.” Ikara atoko itxitari iri.

31 —Iri apakapapireta: “Namarite, ātipirika pauapika notakata. Ikinika nota nakiti pite nakiti txaua. 32 Erekapitiki kiiniri nikamini apoxokoniuatini ĩkapani, kotxi pitari ipīkari atokopeka itxa. Uatxa auapanika. Pīpinanakakari uatxa apokapeka,” itxari.

16

Nitiritxi Kamisirienereri

¹ Xesosi sāpiretana imoianariakori:

—Kiki ito tiitxi aua. Iua nitiri nīkatari ikinika ipatrāote nakiti. Apanakini sāpiretari iua kiki, iniriti iouanatiniri itxineirote. ² Ikara atoko ininiā, iua akiritari iniriti: “Nikenakopiretari pite misirienetinino nota. Ininiā piminari tiitxi piamotiitini tsopa. Ikara pisikasaakino, niokanatai pisini. Kona apikomoni piparīkauataika nota ĩkapani,” itxa.

³ —Ininiā iniriti ākixinireē: “Kipa nikama uatxa, kotxi nipatrāote paītiki iokanatanano. !Kataparano nota, ininiā !niposotari atokatxi patapi niparīkauatini. Nipētauata txineiro maxikatīka namanainiri kākiti. ⁴ Uatxaika nimarotari nikamakiti tīkane. Ininiā niparīka xipokasaaki uai, kākiti apakapapanikano nota ninoa aapokoā,” itxa.

⁵ —Ininiā akiritana kākiti ipatrāote maīkitxitakani. Ininiā ipimaāri āti: “Kipakinipa !pūkitxitapanika nipatrāotemoni?”

⁶ —“Seī kopiti iitxi auakiti kona nīkitxitapanika,” itxari.

—Ininiā iua nitiritxi txari: “Pikosekari pimaīkitxitakinini tsopa. Pitakari sīkoēta kopitinoka,” itxari.

⁷ —Ininiā āti ipatrāote maīkitxitakari ipimaā: “Kipakinipa kona pūkitxitapanika nipatrāote?”

—Iua apakapapiretari: “Seī atarokiri kotarina,” itxa.

—Itxari iua: “Pimaīkitxitakinini tsopa pikoseka. Oitēta kotarinoka pitaka,” itxa. Ikara atoko ikama ninoa ĩkapani,

ininiã iparĩka itakanapaka atoko, ninoa apakapari iua ninoa aapokoã.

8 —Ininiã iua patrãote ikara imarotakasaaki, itsorĩkaãta: “Ari, ninitiri paimatireri. Maerekati ikama, iuaritika ikamakasaakiri, paimatireri iua,” itxa.

—Teoso sãkire mauĩãkani imarotapitikari ixinikinirina parĩkatxi katana ikamakitina. Atxiĩti Teoso sãkire auĩãkani ! imarotari ixinikinirina parĩkatxi katana ikamakitina.
9 Nisãpiretai hĩte, ĩkorapokoriti hãuakasaaki, hĩxinikari ikara nitiritxi. Hĩsikari hĩtij, hĩtxineirote pakini Teoso parĩka ĩkapani, Teoso mimarotakani atão inakari imarotininina ĩkapani. Eereka atxiĩti Teoso mimarotakani moianatai. Eereka ninoa apaka imarotari aĩri iaxitikiri. Eereka ãti õti haõkitana ninoa iaxiti.

10 —Axapitiki parĩkatxi atão pikaminiã, ininiã kãkiti auikariko piposotiniri parĩkatxi apiatakari pikamini apaka. Axapitiki piĩtiriuata mitxi, ininiã eereka kaiãori piĩtiriuata.
11 Txineiro uaimonipokoriti auakari himimarotakaniãri hinĩkatini, ininiã kona hĩposotari hinĩkatiniri erekari Teoso sikakiti. 12 Apanakini tii pimanĩkatakaniã, ininiã kona kãkiti sikai tiitxi pinakiti inini ĩkapani.

13 —! Apakata kãkiti parĩkauatini ipi iauĩtena ĩkapani, kotxi atxiĩti ãti omanata, ãti itireta. Atxiĩti ãti apokaerekata, ãti inorita. Iua atokokana kãkiti kona posotari iparĩkauatini tiitxi ikinipoko iamotini ĩkapani, Teoso ĩkapani iparĩkauatakasaaki. ! Apakata piauĩtetiniri Teoso, txineiro piauĩtetakasaaki —itxa Xesosi.

Teoso Sãkire Maxipokakani

(Mateo 11.12-13; 5.31-32; Marko 10.11-12)

14 Pariseoakori ikara ikenakotakasaakina, inapetarina Xesosi, kotxi ninoa iteene potxitaro txineiro. 15 Ininiã Xesosi sãkirauata ninoamoni:

—Hĩte txa apanakinimoni: “Ate !ikeroka. Peerekaua ate,” hĩtxa hĩsãkire. Txama Teoso imarotari hãkixinire. Kãkiti uãkatari erekari hĩkamini, txama Teoso omanatari hĩkamakiti.

16 —Kitxakapirĩka kãkiti auikari Teoso sãkire Moisesimoni sikakori, Teoso sãkire sãpiretakani sãkire pakini. Xoão kapatxisareri apoka. Iuasaaki Teoso iokanapirena erekari auĩtetxi ininiãua sãpiretaãka. Itomaneri iteene nirekari isini Teoso auĩtetxi ininiãtaãua ĩroini.

17 —Teoso sãkire !ixipoka. !Ixipoka axapiti. Auapika imakinika isãkire. Itixi, iaxiti pakini xipokapitikako, iuaritika Teoso sãkire lixipoka.

18 —Teoso sãkire iõkatakori kitxakapirĩkari auapanika uatxa. Ininiã ĩtanorotxi asikakari ãto itakini ĩkapani inakari, maerekati ikama. Apaka sito takanapakoro takakari

maerekatikanera ikama. Ikara Teoso sãkire auapanika. Kona ixipoka ikara —itxa Xesosi.

Katiiri, Arásaro Pakini

¹⁹ Xesosi sãkirauatapanika. Ia atoko itxa:

—Aua kiki katiiri. Peereri imãka. Põkamarari imãka. Api-aerekata imãka. Ikiniõtika peerekari ikiena. Imakinika iua auakiti peerekari. Iua aapoko ikiniõtika kiinirisaaki auakari atoko itxapika ikiena.

²⁰ —Äti kiki Arásaro inakori. Pamatinaniri. Minakati ! auinari iua. Iua sirika katiiri aapoko patapi koa. Amianari aua iuamoni. Ininiã iito imakinika kakaro. ²¹ Kinirão nika inakasaaki, ixiti okakorinoka inika. Iuaã anãpa amerokari ikaro.

²² —Ikara atoko ininiã, eereka ipĩpe. Ininiã eereka Teoso nitiriakori iaxitikini anikari iua Teoso auinimoni. Kitxakapirika Apraão sari iuaã. Iuaã iua Arásaro aõkitari Apraão.

—Eereka iua katiiri apaka ipĩpe. Ikataãka. Isari maerekani misiritikoãtaã. ²³ Iuaã maerekani misiritikoãtaã auakasaaki, õtakoxiti atamatari Apraão, Arásaro pakini. ²⁴ Ininiã akiritari Apraão: “Toti Apraão, piamonĩkano. Pipaniãtariko Arásaro iãkiniri iuakoki iaã, tapikaka itxa ninamamoni. Ia xamina sikatsiitapitipono,” itxa.

²⁵ —Apraão apakapapireta: “Pixinikariko kãkitikata pauakasaaki, kaiãori pitii aua pitemoni. Arásaro auakasaaki, kona minakati auari iua. Arásaro auakasaaki, amianarinani, natxinani pakini auari. Uatxa iua poxokoniuanãtakasaaki, pite atatsiitari pimisiritiko. ²⁶ Patamata ereẽ sauana auĩte. Kona ate posotari hĩtemoni asini. Hĩte apaka kona posota uaimoni hãpokini,” itxa Apraão.

²⁷ —Iuaĩkana katiiri: “Toti, pikenakotano. Pipaniãtariko Arásaro niri aapokomoni isini. ²⁸ Iuaã aua sĩko nitiriakori maneripanika inakanuia. Isãpiretanako: ‘Kona erekari uai. Erekari ia misirikaretxi auiniãtaã imĩkanina. Ininiã uatxa ikamarinako Teoso sãkire paniãtakiti,’” itxa katiiri.

²⁹ —Ininiã Apraão: “Ninoamoni auape Teoso sãkire, Moisesini sãpiretakiti, apanakini Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretakiti apaka. Ininiã pitiriakori posotari ikenakotinirina ninoa sãkire,” itxa Apraão.

³⁰ —Ininiã katiiri txari: “Toti Apraão, ikara atokonani ! apakata. Ipĩkari kanapiriiniã ninoamoni, iusaakiikarako itakanaparina imaerekanina.”

³¹ —Ininiã Apraão: “Pitariakori ! auikari Moisesini sãkire, apanakini Teoso sãkire sãpiretakani sãkire pakini. Ipĩkari kanapiriiniã ninoamoni, iuaritika ninoa ! auikari Teoso sãkire. Ikara atoko ininiã, kona nipaniãtari Arásaro isini ninoamoni,” itxa Apraão.

Ikara atoko itxa Xesosi sãpiretakiti.

17

Maerekati Oerekakari

(Mateo 18.6-7, 21-35; Marko 9.42)

¹ Xesosi txari imoianariakorimoni:

—Aua maerekati oerekakani. Ninoa kãkiti kamari maerekati. Ikara atoko inakani apokapitikako. Ninoa xika kãkiti kamari maerekati. Maerekati oerekakari misiritaãkapitikako. ² Teoso omanatari kãkiti maerekati oerekakani. Kãkiti txĩkitakiniãri amarini nota sãkire auĩãkari maerekati ikamini ! apakata. Erekamariko iua kãkiti maerekati oerekakari kai mitariã iaxirikanokitaãkamako, ipoa apanĩkakiã okaãkamako ipinini ĩkapani. ³ Erepaniko. ! Pikamapiriko maerekati. Pitari Xesosi sãkire auĩãkari kaminiãri maerekati pitemoni, põtãkikariko, imaerekani itakanapini ĩkapani. Itakanapiniãri, !pixinikapinikari ikara maerekati ikamakiti. ⁴ Atxiĩti ãti õti iua kamari maerekati pitemoni. Eereka iua pitemoni apoka. “!Erekari nikamakiti pitemoni. Pimaxinĩkaretariko maerekati nikamakiti. ! Nikamaikari,” itxa. Ininiã ĩkora õti iuaĩkana maerekati ikama pitemoni. Iuaĩkana amanaãi imaerekani pimaxinĩkaretini tĩkane. Atxiĩti ĩkora õti setxikata ikara atoko ikama pitemoni, ininiã pimaxinĩkaretariko ikinika maerekati ikamakiti —itxa Xesosi.

Xesosi Sãkire Auikiko

⁵ Xesosi iokanatakini txari Xesosi:

—Pitxĩkitakaua ate apikomoni aũuikiniri Teoso sãkire — itxana.

⁶ Ininiã Xesosi txana:

—Mostata iki axapitiki. Mostata iki atokokana nisãkire poião hãuikiniã, iuaritika hĩposotapitikari hĩpaniãtiniri ia uasini aamina: “Pikotsakatika pimaporokauako. Ipoamoni pitakauako.” Ininiã ikamapitikariko pisãkire iaõka —itxa Xesosi.

Nitiritxi Parĩka Pirena

⁷ Xesosi txari:

—Pinitiri tokoriã parĩkauatakari, pipiraakori inĩkatakari, apokasaaki paapoko, kona pitxa: “Pinipokota, pitomata.” Kona ikaraatoko pitxa. ⁸ Pitxari: “Auapanika parĩkatxi. Nipokori pikaminano. Xipoka atoko pisikakienatano. Piãtapari nota nipokotini, ininiã eereka pite nipokota.” Ikara atoko pitxa pinitiriakorimoni. ⁹ Pipaniãtakitinanira ikama, ininiã kona pitxa: “Erekapitikari piparĩka,” kotxi pipaniãtakitinani ikama.

¹⁰ —Ininiã iua atokokanera itxa ikinipoko Teoso paniãtakiti pikamakasaaki. Kona apakata: “Erekapitikano nota,” pinini.

Ia atoko atão pinini: “Nitiritxinani nitxaua. Poiãori nitxaua, kotxi niauĩte paniãtakitinani nikama.”

Xesosi Makananitinina Paiaka Matatakani

¹¹ Xerosareẽmoni Xesosi sikasaaki, inapari Samaria tãpa. Ipinimoni auari Karirẽia tãpa. ¹² Āti aapokotxi apokaãpotakasaaki, aõkitana tesi kikiakori amianatakani paiaka matatakani. ¹³ Ikira atoko akiritarina:

—Xesosi, koerekareri, piamonĩkaua ate —itxana.

¹⁴ Xesosi atamatakasaakina, ipaniãtana ninoa Moisesini paniãtakiti iaõka ikaminina, sasetotximoni isinina, iĩtona oerekinina ĩkapani.

—Sasetotximoni hĩsako. Hõerekariko hiĩto iuamoni —itxa Xesosi.

Iuamoni isaãpotakasaakina, ikinipoko ninoa erekapeka itxana. ¹⁵ Ninoa amianatakani erekapeka, txamari ātinani kanapiriã Xesosimoni. Itapararitika akirita:

—Peerekari Teoso —itxa iua paiaka matatakari.

¹⁶ Ininiã ikapotoreẽkaua Xesosi apisatoõ.

—Notamoni pikamakiti peerekari —itxa.

Samaria tãpakiri iua kiki. ¹⁷ Ininiã Xesosi txari:

—Nota makananitana tesi kikiakori. Ītapari apanakini? Auapanika novi kikiakori nimakananitakini. ¹⁸ Ia kiki Samariakiri. Ianokara kanapiriã, “Peerekari Teoso,” inini ĩkapani. Ninoa Xoteo iua atoko ĩtxana —itxa Xesosi sãkire.

¹⁹ Ininiã itxari iua Samariakiri:

—Põkitikauako. Pisako. Pite aukari nisãkire, ininiãkara erekapekai —itxa Xesosi.

Kanatokopa Itxa Teoso Auĩtetxi Ininiãtaãua?

(Mateo 24.23-28, 35-44)

²⁰ Āti õti pariseoakori pimaãri Xesosi:

—Kirisaakipa Teoso ikinimane auĩte inini õti apokatako? —itxana.

Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Teoso auĩtetxi inakasaakiaua, kãkiti ! atamatari iua apokini. Teoso kãkiti auĩte inakasaaki, iua kãkiti ākixinireẽ apoka. ²¹ Iuasaaki kãkiti !akiritari: “Uaikarari Teoso auĩtetxi ininiãtaãua. Ikiraãrari Teoso auĩtetxi ininiãtaãua.” Ikara atoko ĩtxana, kotxi hĩxinire ākirari Teoso auĩtetxi ininiãtaãua —itxa Xesosi.

²² Ininiã itxa imoianariakorimoni:

—Apokako āti õti nota hĩtari iaxitikiri iteene kinirão hãtamati. Txamari ! hãtamatano. ²³ Apanakini sãpiretaiko hĩte: “Ikiraãrari iua.” Āti sãpiretari: “Uaikarari iua.” Iuasaaki kona himaãkatapiri ikara atoko inakari sãkiretxiti. !Hãuikapiri ikara atoko inakari. ²⁴ Hĩtari iaxitikiri kanapiriãkasaaki, mẽkokari ātiãtaã potorikini, ātiãtaã apokini, iua atokokana

nikanapiriini. Katimaritika napokako. Mēkokari atoko nitxako napokini. Iuasaakiika ikinimane kākiti atamatano.
²⁵ Nikanapiriini apisapanika, nota hītari iaxitikiri iteene ninikoriāriko nimisiritiko, kotxi kākiti uatxa auakani kona nirekano. ²⁶ —Nota hītari iaxitikiri kanapiriākasaaki, Noee auakasaaki atokokana itxapaniko. ²⁷ Noee auakasaaki, ikinimane nipokota. Iāta. Ītanorouata. Ikara atoko itxapikana. Āti ōti Noee, inirimanekata maporo āki iiroāna. Eereka imaiātapakinitipanika āparaā kipakata. Xāpoākata. Ininiā xirataātxi xipopena ikinimane. Ikara atokotxikana itxako nota kanapiriākasaaki.

²⁸ —Aroo inakori auakasaaki atokokana itxako nota kanapiriākasaaki. Iuasaaki ikinimane nipokota. Iātana. Iamotiitana. Isikatiitana. Itakarauatana. Aapokona ikamana. ²⁹ Sotoma sitatxiti Aroo potorikini ōti, iuasaakipeka xamina āparaā kipini atoko itxa ikatxakini. Xamina miniki katxaka. Ininiā ikinipoko iuaātaā ariākata.

³⁰ —Iuasaaki kākiti !imarotari xamina katxakini ōti. Iua atokokana kākiti !imarotari nota hītari iaxitikiri apokini ōti.

³¹ Napokini ōti haāpoko mapara hāuiniā, kona hīkanapiripe haāpokomoni hītii hāpini ikapani. Tokoriā hāuiniā, kona ! hīkanapiripe haāpokomoni. ! Apakata hīkanapiriini iuaā.

³² Hīxinikaroko Aroo ĩtanoro. Kona oa atoko hītẏape, kotxi oa ipina, kotxi !onirekari otakanapiniri sitatxi maerekani auiniātaā.

³³ —Pite ātipirika kaminiāri piteka nireēkitinoka, ininiā pinireēkiti xipokapitikako pitekata. Pite nireēkiti xipokiniā, nota sākire pauikini xika, pite auapininiika txako Teosokata.

³⁴ —Nikanapiriākasaaki, ia atoko itxako. Nikanapiriini ĩkanōkati atxiīti ipi kākiti imakanāta imakiniātaāna. Iuasaaki Teoso sākire auiākari sari notakata. Teoso sākire mauīākati kaikota.

³⁵ —Iuasaakiko atxiīti ipi sito kamanātari atarokiri. Teoso sākire auiākaro sari notakata. Teoso sākire mauīākato kaikota.

³⁶ —Iuasaakiko atxiīti ipi kiki kikio parīkauata. Āti sa notakata, āti kaikota —itxa Xesosi.

³⁷ Ininiā imoianariakori pimaāri:

—Namoniparako? —itxana.

Ininiā iua apakapapiretana:

—Aātamatakasaakiri maiori apotiitiniātaāua, ikinimane imarotari ipīkari iuaātaā auini. Iua atokokana ikinimane atamatariko kākiti apotiitiniua notakata nikanapiriākasaaki —itxa Xesosi.

¹ Xesosi misākiretari imoianariakori āti sāpirenatxi atāo inakari oerekiko, Teoso misākiretiko pirena. Ikara inakari oerekari kākiti ātipirika imisākiretiniri Teoso, Teoso misākiretiko imatakanapakani ĩkapani. ² Xesosi sāpiretari ia sākiretxiti:

—Sitatxi auari kākiti misiritiko mereēkari. Iua kona paxitari Teoso. Kona ipaxitari kākiti apaka. ³ Iuaā sito apaka aua. Ōtaniri ipĩpe. Tikinitakoro otxaua. Oa nirekari iua atāo ikamini oa misiritakarimoni. Txamari iua kākiti misiritiko mereēkari !ipotxitari omokaiakari pirena ikenakotini. Osāpiretapikari iuamoni: “Pikenakotariko nisākire. Pika-mariko atāo nota misiritakarimoni. !Nimĩteenekaikari nota misiritakari apikomoni misiritinino,” otxa.

⁴ —Isāpakapekari ātipirika osākire ikenakotini. Ininiā eereka ixinikari: “Atāopitikara, kona nota paxitari Teoso, kākiti pakini. Iuaritika nikamariko onirekakiti, kotxi ⁵ ātipirika oa tikinitakoro amanaānātano, ininiā nikamaākaretxitaro. Ininiā nikamariko onirekakiti, kotxi nisāpakapekaro osākire. Ātipirika ikara atoko otxanātapikano. !Nimĩteenekaikari,” itxa kākiti misiritiko mereēkari.

⁶ Ininiā Xesosi txana imoianariakori:

—Ikara kākiti misiritiko mereēkari kona erekari, iuaritika ikamari osākire iaōka. ⁷ Teoso apiaerekata. Ininiā ikenakotapitikari imereēkini sākire pokamara, ĩkanōka. Ninoa amanaāri Teoso imoianatinina. Ininiā apiata Teoso kenakotari isākirena. Patimari Teoso kenakotiniri imereēkini amanaākiti. ⁸ Nisāpiretai, patimari Teoso misiritinina ninoa misiritakani. Ia nipimaāi. Nota hĩtari iaxitikiri iuaĩkana nikanapiriākasaaki, atxiĩti napokari nisākire auiākani ĩkorapokoriti? —itxa Xesosi.

Pariseo, Txineiro Apotiitakari Pakini

⁹ Iuikakaniua !apokaerekatari apanakini. Ninoamoni, ninoanokara kamari atāo. Āti ōti Xesosi sāpiretari ia sāpirenatxi atāo inakari oerekiko, kākiti ikara atoko inakanimoni atāo imarotinina ĩkapani:

¹⁰ —Ipi kiki sari Teoso misākiretiko aikotimoni. Āti kiki pariseo itxaua. Āti kiki auĩtetxiakori txineirote apakapakari itxaua. Iteene iua misiritari kākiti, kotxi kākitimoni imakatzakaro apikomoni txineiro. Kona atāo imakatzaka. Imisiritari kākiti. ¹¹ Iuaā pariseo tima Teoso imisākiretini ĩkapani. Txama iuaka imisākiretaua. Ia atoko itxa isākire: “Teoso, nota poxokopitikano, kotxi nota apanakini atoko kona nitxa. Kiĩtiriri ! nitxaua. Kākiti misiritakari kona nitxaua. Kona nota sirĩka āti ĩtanorokata. Kona nota ia txineiro apakapakari atoko na nitxa. Konapitini. ¹² Ikini semanati, ipi ōti nitakanapari ninikini pite nimisākiretini ĩkapani. Txineiro nisikai. Tesi txineirota

auiniãno, âtoka nisikai, ininiã pipaniãtakiti iaõka nikama,” itxa iua pariseo.

¹³—Iuasaaki txineiro apakapakari ikira atoko itima. Kona ionakaãta iaxiti. Iaritari itorota imaerekani oerekini ïkapani, kotxi maerekati ikamapeka. Itxari Teosomoni: “Teoso, piamonïkano. Kona erekano nota, kotxi maerekati kamakarino nota,” itxa txineiro apakapakari.

¹⁴Ininiã Xesosi txari:

—Atãopitikara nisãkire. Ikara inakari kiki Teoso kamaerekata. Isikasaaki iua aapokomoni, erekari itxapekaua. Iua pariseopekana, Teoso ! ikamaerekatari iua.

—Iuikakariua, poiãori itxauako. Poiãoripekana, apiatakari itxauako —itxa Xesosi.

Amarini Apokini Xesosimoni

(Mateo 19.13-15; Marko 10.13-16)

¹⁵ Äti õti kãkiti minari amarini Xesosimoni erekari ninoamoni itakini ïkapani. Txamari Xesosi moianariakori atapakasaakiri kãkiti imiakori mïkani, isipikapana.

—Hïkanapiripeka. Hïsipeka —itxana.

¹⁶Txamari Xesosi txari imoianariakori:

—Hãuiritanako amarini notamoni apokini. !Hïsipikapapena amarini, kotxi nitiretapitikana ninoa. Nisãkire auïãkani auikari nisãkire amarini auikini atoko. Kãkiti nisãkire amarini auikini atoko inakaninokara apoka Teoso auïtetxi ininiãtaãua.

¹⁷ Amarini auikari iri sãkire. Ininiã hïxinikariko ia: Amarini atoko himinakaniã, Teoso sãkire iteene himauikakaniã, ininiã Teoso auïtetxi ininiãtaãua !hïroã —itxa Xesosi.

Kiki Katiiri Pirena

(Mateo 19.16-30; Marko 10.17-31)

¹⁸Xoteo auïte pimaãri Xesosi:

—Koerekareri erekari, kiripa nikama Teosokata ätipirika nauini ïkapani? —itxa.

¹⁹Xesosi txari iua:

—Kininiãpa “erekari,” pitxano? Kãkiti erekari ! auari. Teosonanira erekari. ²⁰Pite imarotapitikari Teoso paniãtakiti: “! Pisirïkape äti ïtanorokata. ! Pokaniuatape. ! Piïtiriuatape. Apanakini !pimisirienetape. Piri, pinoro pakini pipaxitako.” Ikara atoko pimarotapeka —itxa Xesosi sãkire.

²¹Ininiã iua kiki apakapapiretari:

—Nota axapitipatika ninakasaaki, nikïpitari ikara atoko inakari sãkiretxiti Teoso paniãtakiti —itxa.

²²Xesosi kenakotakasaakiri iua kiki sãkire, itxari:

—Auapanika ätinoka pikamini tïkane. Ikinika pitii pivëtxitako, eereka oa txineiro pisikanako minakati mauakinimoni. Eereka pisa notakata. Ikara atoko inakari

pikaminiã, Teoso tixine papokasaaki ikinipoko erekari auiniiko pite —itxa Xesosi sãkire.

²³ Iua kiki ikara ikenakotakasaaki, imatinaniuata, kotxi iua iteene katiiri itxaua. ²⁴ Xesosi atamatakasaakiri iua matina-niuatini, itxari:

—Pamimari katxineiroteri auñtetiniri Teoso. ²⁵ Atauako kamero napatari ãkorike sonakiã? Apia mimari kãkiti katx-ineiroterini auñtetiniri Teoso —itxa Xesosi.

²⁶ Ikara inakari kenakotakani txari:

—Pamimari pisãkire. Ininiã kiripa apoka Teoso auiniãtaã? —itxana.

²⁷ Ininiã Xesosi txana:

—Kãkiti maposotakiniti Teoso posota ikamini —itxa Xesosi.

²⁸ Ininiã Petro txari:

—Ate takanapapekari ikinipoko pitekata asini ïkapani —itxa.

²⁹ Ininiã Xesosi txari:

—Atãopitikara, ininiã ia atoko nitxai hñte. Pauini pitakanapiniã, pñtanoro, pitariakori, piri, pinoro, pamariteakori pakini pitakanapiniã, Teoso auñteti ininiãua pirena pisãpiretini ïkapani, ³⁰ ininiã ïkorasaaki apiata erekari papakapa. Ininiã ãti õti pipñkasaaki iaxiti papokasaaki, pauapininiika pitxako —itxa Xesosi.

Iuañkana Xesosi Sãpiretari Ipinini

(Mateo 20.17-19; Marko 10.32-34)

³¹ ãti õti Xesosi anikari imoianariakori ikira atoko, misãkireta itxana:

—Uatxa Xerosareẽmoni asa. Kitxakapirñka Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretapekari nota hñtari iaxitikiri pirena. Ninoa sãkire iõkatsopatakitina pañtiki apokapñtikako,

³² kotxi nisikaãkako Xoteo minakonimoni. Ninapetaãkako. Nimisãkirepiretaãkako. Nikiisokaãkako. ³³ Niaritaãkako.

Eereka nokaãkako. Ipi, ãti pakini õtisaaki iuañkana nõkitikaua —itxa Xesosi.

³⁴ Xesosi moianariakori !imarotari isãkire. Ikara sãkiretxi kipatakori atoko itxa. Ininiã kona ninoa imarotari isãkire.

Mõsiãreti Xesosi Makananitini

(Mateo 20.29-34; Marko 10.46-52)

³⁵ Xesosi apokaãpota Xerikoo sitatxiti takote. Mõsiãreti kimapori tiniãpo iitopãkanãta. Amanaãñtaro txineiro.

³⁶ Ikenakotari kãkiti kimaporiã napakani, ininiã:

—Kiripa ikara? —itxa.

³⁷ —Xesosi Nasaree sitatxitikiri, iuara napaãpota —itxana apanakini.

³⁸ Ininiã iua mõsiãreti akirikata:

—Xesosi, Taviini apika mekanirii, piamonñkanoko —itxa.

³⁹ Ninoa ïkiikakani txitari iua:

—!Pakiripoatape —itxana.

Txama iteene iua akirikata iuaĩkana:

—Taviini apika mekaniri, piamonĩkano —itxari.

⁴⁰ Ininiã Xesosi iotoka. Amanaãna kãkiti:

—Ere kiki himina notamoni —itxa Xesosi.

⁴¹ Xesosi takote apokasaaki, Xesosi pimaãri:

—Kipa pinireka nikaminii pitemoni?

—Kõsiãrepeka ninini ninireka —itxari.

⁴² Ininiã Xesosi txari:

—Kõsiãrepekai uatxa, kotxi pauikari nisãkire —itxa.

⁴³ Iuasaakipeka iua kiki kõsiãrepeka itxa. Ininiã iua saãpota Xesosi tikini. Teoso ereka inini pirena isãpireãpota. Ikinimane kãkiti itikasaakiri Xesosi kamakiti iuamoni.

—Peerekari Teoso —itxana.

19

Sakeo Pirena

¹ Xesosi Xerosareẽmoni isikasaaki, Xerikoo sitatxiti apanĩkaki inapaãpota. ² Iuaã aua kiki, Sakeo inakori. Iua katiiri. Iua kãkiti txineirote apotiitakari auĩtetxiakori ĩkapani. Apanakini txineiro apotiitakani auĩte itxaua. Iua misirienetari kãkiti. Imakatzakari txineiro auĩtetxiakori ĩkapani. Txamari apikomoni imakatzaka. Kona atão ikamakiti. !Erekari iua.

³ Xesosi apokasaaki Xerikoo, iua Sakeo nirekari Xesosi atamatini. !Apakata atamatiniri, kotxi paĩtiri iua. Itomaneri kãkiti Xesosi ĩtinikata auanãta. Ininiã !apakata mõtãnoti atamatiniri iua. ⁴ Ininiã imiteka Xesosi apisa, aaminaã kanĩka itxa. Xesosi iuaã napakasaaki, iposotari itikiniri. ⁵ Xesosi apoka iua aamina patapi. Ionakaãta itxa. Itxari:

—Sakeo pikatzaka, katima pitxa. Uatxa, paapokomoni nisako, nianapokotini ĩkapani —itxa Xesosi.

⁶ Ininiã katxaka katimapeka itxa. Ipxokoniritika iua apakapari Xesosi. ⁷ Ikinimane iuaã auakani misãkirepiretari Xesosi. Itxana:

—Xesosi sari maerekati kamakari aapokomoni. Kininiãpa iua sa iua aapokomoni? —itxana.

⁸ Ininiã iua aapoko apoãka atoko, Sakeo tima isãkirauatini ĩkapani. Ininiã itxari Xesosi:

—Ipixini ninakiti nisika matiinimoni. Niĩtirĩkakiti iuaĩkana nisikanako kãkiti. Txineiro niĩtirĩkiniã, ininiã iuaĩkana ipi ipi pakinikata nisikariko nimisiritakinimoni —itxa Sakeo.

⁹ Ininiã Xesosi:

—Ia kiki Apraão apika mekaniri apaka. Uatxa imaerekani makatzakaãka, kotxi itakanapari maerekati ikamakiti.

¹⁰ Kãkiti itari iaxitikiri apoka ĩkorapokoriti kãkiti pĩpinanaãkani initini, imaerekani imakatzakini ĩkapani —itxa Xesosi.

Nitiritxi Erekarí, Nitiritxi Maerekati Pakini
(Mateo 25.14-30)

¹¹ Eereka Xesosi sãpiretari ia sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Oerekari ia sãpirenatxi, kotxi Xerosareẽ ninoa apokaãpota. Kãkiti uãkatari paĩtiki Teoso ikinimane auĩte ininiua. ¹² Ia atoko itxa:

—Kiki aiamatapeka õtakoxiti isini, auĩtetxi ininiua ñkapani. Iua nirekari isini, ininiã eereka inirekari ikanapiriini. ¹³ Ininiã isini apisapanika akiritari tesi initiriakori. Isikanapana txineiro tesi ota oro kamakoro. Ætoka isikaãpotana initiriakori. Itxa: “Nota ãtiãtaã nauakasaaki, hiamotari tiitxi. Eereka pivẽtxitari apikomoni txineiro hãpakapini ñkapani. Ikara atoko hĩtxako,” itxa.

¹⁴ —Isipeka atoko kãkiti iuaã auakani !nirekari iua auĩtetxi ininiua, kotxi omanatarina. Ininiã ninoa iokanapireta iuamoni: “Ate !nirekai pite aãũte pininiua,” itxana ninoa.

¹⁵ —Iuasaaki iua ãtiãtaã auĩtetxipeka itxaua. Ikanapiriãkasaaki akiritana initiriakori, txineiro isikanapakini. Ininiã iua txana ninoa: “Hõerekano txineiro apikomoni hãpakapakito,” itxa. ¹⁶ Æti initiri apoka iuamoni. “Nipatrãote, pite sikanapano ãtoka ota. Uatxa tesipeka ota aua notamoni,” itxa.

¹⁷ —Iuasaaki auĩtetxi txari iua: “Pite kamakiti peerekari. Pite ninitiri erekari. Ætonoka ota nisikapekai, iuaritika piparĩka peerekari. Uatxa tesi pakini sitatxiti auakani auĩte pitxauako,” itxa.

¹⁸ —Ætipekana apoka auĩtetximoni: “Æti ota piskanapano nota. Uatxa sikopekaka ota aua notamoni,” itxa initiri.

¹⁹ —Ininiã auĩtetxi txari: “Erekapitikari. Ininiã siko pakini sitatxiti auakani auĩte pitxauako,” itxari.

²⁰ —Ætipekana apoka auĩtetximoni: “Oniã pinakito txineiro. Mãkatxi mataã niapirikaro, poteta nitxaro pitxineirote. ²¹ Nota pĩkai pite. Pataparaxinirei. Nimarotari pite amotari ãti kamakiti. Piamotari pikiena ãti kãkiti kiena,” itxa.

²² —Ininiã iua auĩtetxi apakapapiretari: “Pite ninitiri maerekati pitxaua. Pite txano nota kiki kataparaxinireri nitxaua. Pimarotari niamotiniri ãti kamakiti. Pimarotari niamotiniri ãti kãkiti kiena. ²³ Ikara atoko ininiã, pimanirekakaniãri piparĩkauatini, kinirepa kona pisikataro nitxineirote pãkomoni? Pisikaãkamaroko, napakapamaroko apikomoni nitxineirote nikanapiriãkasaaki,” itxa auĩtetxi.

²⁴ —Ininiã iua paniãtana iuaã auakani: “Himakatxakaroko nitxineirote iuamoni nisikakito. Hĩsikaro tesi ota auakiti-moni,” itxa.

²⁵ —“Auapeka tesi ota iuamoni,” itxarina.

26 —Ininiã auñtetxi apakapapiretana: “Piparĩkauatiniã, ininiã pinakiti itori aua, ininiã apikomoni papakapa. Pite iarinouatiniã, ininiã ikara xika pinakito poião. Ñti õti piarini xika ikara poiãori makatxakaãkako apaka. 27 Uatxa himinana notamoni nimokaiakariakori, kotxi ninoa !inirekano nota iauñtena nininiua. Hõkana ninoa nota apisatoõ,” itxa auñtetxi.

Xesosi Xerosareẽ Apokaãpotini

(Mateo 21.1-11; Marko 11.1-11; Xoão 12.12-19)

28 Ikara inaãka atoko, Xesosi sari imoianariakori apisa Xerosareẽmoni. 29 Xerosareẽmoni isikasaakina, apokaãpotana Petxipaxee, Petánia pakini aapokotxiti. Ninoa ipi aapokotxi Oriva inakori xirata takote. Iuaã auakasaaki, Xesosi iokanatanana ipi imoianariakori aapokotximoni.

30 —Ikira aapokotximoni hñsa. Iuaã hãpokariko xomẽta ãkiri, iaxiriãkori. Iua xomẽta ãkiri kãkiti maĩtopãkakotipanika inakori. Hĩkoxiripatakariko iua. Himinari notamoni. 31 Ipitikiri akiritiniã: “Kinirepa hñte koxiripatakariki nipira?” inakasaakii, ia atoko hñtxariko: “Apiananiri nirekari iua,” hñtxako —itxana.

32 Iuaã apokasaakina, ikinika Xesosi sãkire iaõka auapeka.

33 Ninoa koxiripatakasaakiri xomẽta ãkiri, ipitikiri apoka.

—Kinirepa nipira hñkoxirika? —itxa.

34 Ininiã ninoa:

—Apiananiri nirekari iua —itxana.

35 Ininiã anikarina xomẽta ãkiri Xesosimoni. Imoianariakori takari imãkana xomẽta nopini. Imoianatarina Xesosi xomẽta nopini iitopãkini ãkapani.

36 Xesosi saãpotakasaaki Xerosareẽmoni, apanakini kãkiti matameẽkari imãkana kimaporiãpo Xesosi napini ãkapani.

37 Õtanoxiratariki Oriva inakori iokiriñtakasaaki, ninoa imakinika ipoxokoniritikana akiripoakatana, kotxi itikapekarina itori Teoso posotiire.

38 —Peerekari auñtetxi, Apiananiri iokanatakiti kãkitimoni. Teoso takari erekari iuamoni. Ininiã Teoso !omanataikari kãkiti. Peerekari Teoso, iaxiti apiko nopinixiti auakari. Apiananiri itxaua —itxanãtana ninoa iuasaaki.

39 Iuaã kãkiti itomaneri sauaki aua pariseoakori apaka. Ninoa txari Xesosi:

—Koerekareri, piotokakana pimoianariakori ikara isãkirena.

40 Ininiã Xesosi:

—Atão ninoa akiritakiti. Ininiã !nipinitana iotokakiniri. Nimauiritakaniãna isãkirena nota Apiananiri nininiãua, ininiã Teoso txĩkitakari kai soro sãkirauatini ikara sãkire isãpiretini —itxa Xesosi.

Xesosi Txiapata Xerosareẽkini Itiretini

41 Ninoa apokaãpotakasaaki Xerosareë, Xesosi Xerosareë atamatakasaaki, iua txiapata, kotxi iuaã aua mirikiniti kãkiti isãkire mauikakani. 42 Ixinikasaakina Xerosareë auakani itxa:

—!Himarotari hĩkamakiti tĩkane hãuini ereka inini ĩkapani, neenamtxi mauakani ĩkapani. Ninirekari himarotini, txamari uatxa ikara himarotini kipataãka himimarotakaniri ĩkapani. 43 Āti õti himokaiakarini ākitai hĩte. Ininiã kona kãkiti pokĩka sitatxi, kona ĩroã. Iuasaaki himitekini !auari. Hãkitapeẽkaikako. 44 Himokaiakarini xipokariko ia sitatxi. Ikinimaneko okaãkako. Kai āti kai nopini auakari !ikaikotaika. Imakinika xipope. Iua atoko inakari auako, kotxi hĩte ! apakapari Teoso hĩtemoni apokasaaki.

Pirãtxi Vẽtxitakani Omitikiko

(Mateo 21.12-17; Marko 11.15-19; Xoão 2.13-22)

45 Xesosi apokasaaki Xerosareë, isari Teoso misãkiretiko aikotiã. Iuaã auari kãkiti tiitxi vẽtxitakani, ininiã Xesosi omitikana. 46 Xesosi txana ninoa:

—Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Ia naapoko, “Teoso misãkiretiko aikoti” akiritaãkako, itxa. Txamari hĩte txĩkitakari ia aiko kiĩtiririni iomaãtiniãtaã ininiua —itxa Xesosi.

47 Teoso misãkiretiko aikoti āki ikiniõtika oerekarauata. Iuasaaki sasetotxi auĩteakori, kaiõkatsopareriakori, kãkiti auĩteakori pakini kinirão okaka txari Xesosi. 48 Txamari itomaneri kãkiti potxitari Xesosi oerekakiti sãkiretxiti. Ininiã ninoa kaikotapika Xesosikata ikinika isãkire imarotininina ĩkapani. Ikara xika !iposotarina okiniri iua iuasaaki.

20

Xesosi Paniãtakari Moerekakoni

(Mateo 21.23-27; Marko 11.27-33)

1 Xesosi Teoso iokanapirena erekari isãpiretakasaaki Teoso misãkiretiko aikoti āki, iuasaaki sasetotxi auĩteakori, kaiõkatsopareriakori, kãkiti auĩteakori pakini apoka. 2 Ninoa pimaãri Xesosi:

—Pite omitikana tiitxi sikakani Teoso misãkiretiko aikotiã auakani. Kipaniãpa pikamari ĩkora pikamakiti? Kipa paniãtai? —itxana.

3 Ininiã Xesosi txana:

—Nota apaka pimarauatako hĩtemoni. Ātinoka nipimaãiko hĩte. Ininiã hãpakapapiretano. 4 “Kipa paniãtari Xoãoni ipatxisarauatini? Teosokani paniãtari Xoão? Kãkitikani paniãtari Xoão?” —itxa Xesosi.

5 Eereka ninoakakarini isãkirauatana:

—Kanatokopa atxa? “Teosora,” aniniã, ininiã ipaniãtamaua eereka: “Kinirepa kona hãuikatari Xoão sãkire?” itxamaua

ate. ⁶ “Kākitira paniātari Xoão,” aniniã, ininiã kākiti kiporonakauako ate kai soroã, kotxi ninoamoni Xoão Teoso sākire sãpiretakari itxaua. Ininiã kanatokopa atxa? —itxakakauana.

⁷ Ininiã eereka ninoa apakapapiretari Xesosi:

—Kona ate imarotari —itxana.

⁸ Eereka Xesosi txana:

—Ininiã nota apaka kona nisãpiretai nipaniātakiri uãka —itxa Xesosi.

Parĩkauatakani Maerekani
(Mateo 21.33-46; Marko 12.1-12)

⁹ Eereka Xesosi sãpiretari kākiti ia sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Ia atoko itxa:

—Aua kiki. Itakari amãtiiri ova inakoro. Ovanoka itaka ikikioteẽ. Eereka iĩkitxitana kākiti itakare nĩkatakani. Eereka isari ãti tixini. Iuaã mapakanani ikaikota. ¹⁰ Oamiko manapi iokanatarini iniriti apakapiniri ipixini amãtiiri. Txamari amãtiiri nĩkatakani noropatari iua nitiri. Ininiã eereka iokanatarina iua. Kona axapiti amãtiiri anika ipatrãotemoni. ¹¹ Ininiã iuaĩkana ãti iniriti iokanata. Iuaĩkana ninoa noropatari iua iniriti. Imisiritarina. Eereka iokanatarini iua. Kona axapiti amãtiiri anika ipatrãotemoni. ¹² Iuaĩkana ãti iniriti iokanata ikikiotemoni. Iuaĩkana ikarotarina, iokanata itxarina. Kona anikari axapiti amãtiiri iuamoni. ¹³ Iua katakareri txari: “Kipa nikamaã? Ari, uatxa nimarotapekari. Namarite nitiretakiti niokanatako ninoamoni. Ninoa paxitapitikariko iua,” itxama.

¹⁴ —Amãtiiri nĩkatakani atapari amãtiiri takakari ãkiri apokaãpotini. Ininiã itxana: “Katakareri ãkiri ina. Katakareri ipĩkasaaki, iua ãkiri apakapari ikinika. Ininiã maõkari iua. Ininiã ikinika itakare aua atemoni,” itxana.

¹⁵ —Ininiã ninoa kosekaĩtotari katakareri ãkiri, mapara okaĩtota itxarina. Ininiã okapirina.

Ininiã Xesosi pimaãri kākiti iuaã auakani:

—Kiripa iua katakareri kamaã? ¹⁶ Iua okanako ikinipoko ninoa. Itakare apanakinimoni sika itxako —itxa Xesosi.

Kākiti kenakotakasaakiri ikara pirena itxana:

—Ikara atoko inakari !anireka —itxana ninoa.

¹⁷ Ininiã Xesosi iteene atamatana.

—Ininiãkara natokopa itxa Teoso sākire iõkatsopatakori oerekiniua?

Aapokotxi kamakani kona nirekari ãtika kai soro. Iua kai imanirekakiniti kai apiari itxapekaua. Apanakini kai soro maĩkakari itxaua.

Itxa Teoso sākire iõkatsopatakori. ¹⁸ Kākiti mākiritiniã iƙora kai xika, ikarotaãka. Iƙora kai irikiniã kākiti nopini, pomoĩpeka itxana. Ininiã eereka aãpani itxaua —itxa Xesosi.

Homano Auñte Ìkitxitiko
(*Mateo 22.15-22; Marko 12.13-17*)

¹⁹ Iuasaaki Xesosi sákirauatakasaaki, sasetotxi auñteakori, kaiòkatsopareriakori pakini, nirekari maìkiniri Xesosi, okinirina ìkapani, kotxi ninoamoni ikara Xesosi sápiretakiti oerekari kákiti ninoa nirekiniri okiniri Xesosi. Txamari !imaìkarina, kotxi ipìkarina apanakini kákiti. ²⁰ Ikinioñtika ninoa itikapikarina Xesosi sinimoni imarotinina ìkapani. Ininiã ninoa ìkitxitari kamìkapirirerini Xesosi imisákiretinina ìkapani. Ninoa nirekari Xesosi kerokiniri isákire. Ikerokiniãri, iposotarina anikiniri auñtetxiakorimoni okinirina ìkapani. ²¹ Ininiã ninoa kamìkapirirerini apoka Xesosimoni.

—Koerekareri, ate imarotari atãopitikara pisákire. Pite oerekari ikinipoko kákiti atão Teoso nireékiti kamiko. Poerekakiti sákiretxiti kákiti apiarinimoni, iuatxikana poerekari kákiti poiãorini. ²² Atãokani txineiro asikini Homanoakori auñtemoni, Sesa inakorimoni? Apakata amasikakaniro iuamoni? —itxana ninoa.

²³ Xesosi imarotari ninoa nirekari ikerokiniri isákire, ininiã iua txana:

—Kinirepa hãtamakaerekatano nota? ²⁴ Poerekano txineiro ota. Kisanõkapa ia? Kiuãkapa aua uai? —itxa.

Ininiã ninoa:

—Sesa sanõka, iuãka apaka aua —itxana.

²⁵ Ininiã Xesosi:

—Hìsìkariko Sesamoni iua nakiti. Hìsìkariko Teosomoni iua nakiti —itxa Xesosi.

²⁶ Ninoa nirekari Xesosi kerokiniri isákire kákiti apisatoõ, txamari !ikerokari. Ininiã ninoa tsoríkaãta Xesosi apakapapiretakiti ikenakotakasaakina. Apikomoni !isákirauataikana.

Ipìkari Òkitikiniua Mauikakoni
(*Mateo 22.23-33; Marko 12.18-27*)

²⁷ Ikara inaãka atoko, apoka satoseoakori inakoni. Satoseo kona auikari ipìkari iuaìkana òkitikiniua. Ninoa misákiretari Xesosi. ²⁸ Itxana:

—Koerekareri, kitxakapiríka Moisesini iòkatsopatari ia atoko inakari: “Kiki meenetipanika ipininiã, iua itari takaroko tikinitakoro. Iua itari keene ininiã, itakauãkatari amarini iua itarini ipìpekarini uãka,” itxa Moisesini. ²⁹ Setxi itarixiakori aua mitxi ìkorapokoriti. Apia kiomanetakari ìtaniriuata. Meenetipanika ipina. ³⁰ Itari takaro iuani tikinitakito. Iua apaka ipina meenetipanika. ³¹ Iuaìkana ãti itari takaro oa. Iuaìkana ipina meenetipanika. Iua atokotxikana itxana imakinikana itariakori. ³² Eereka oanipekana opípe apaka. ³³ Ipìkani òkitikasaakiaua, kiripa oñtaniri? Kotxi ìkinikana takapekaro oa —itxana.

³⁴ Ininiã Xesosi:

—Uatxa ìkorasaaki kākiti ìtaniriuata. ³⁵ Teoso nakitiakori iuaìkana òkitikasaakiua, !ìtaniriuataikana. ³⁶ Ninoa !ipinaika, kotxi Teoso nitiriakori iaxitikini atoko itxauanako. Iuasaaki Teoso anaakori atoko itxauana, kotxi Teoso òkitikapekana ninoa. ³⁷ Hìte kerokari hìsàkire. Hìte sàkire txari: “Ìpìkani !òkitikaikaua.” Moisesini oerekaua ipìkani iuaìkana òkitikapanikaua. Iua iòkatsopatakasaakiri aamina tirinakari pirena, isàpiretari Teoso sàpiretakiti. Ia atoko itxa Teoso iuasaaki: “Nota Apraão Teosone, Isaki Teosone, Xakoo Teosone pakini nitxaua,” itxa Teoso. ³⁸ Ininiã ninoa Apraão, Isaki, Xakoo auapanika, kotxi Teoso !ipìkani Teosoneni. Auãki inakani Teosonera iua, kotxi iuamonì ikinimane auãkipanika —itxa Xesosi.

³⁹ Eereka àtikaka kaiòkatsopareriakori txari:

—Koerekareri, atãopitikara pisàkire —itxana.

⁴⁰ Ikara inaãka atoko kākiti pìkarauata apikomoni ipimarauatini.

Teoso Mereèkiti Tavii Apika Mekaniri Itxaua

(Mateo 22.41-46; Marko 12.35-37)

⁴¹ Ininiã Xesosi pimaãna:

—Kinirepa isàpiretaãka Teoso mereèkiti Taviini apika mekaniri ininiua? ⁴² Kotxi Taviini iòkatsopata Xikari aãtsopateë. Itxari:

Apiananiri txari niauìtemoni: “Nota kikomoni piitopãka.

⁴³ Piitopãkiniritika nixipokariko pimokaiakariakori. Nika-mariko ninoa pikiti pitakiniãtaã atoko ininiua.”

Itxa Taviini xikare. ⁴⁴ Taviini akiritari Teoso Mereèkiti “Ni-auìte.” Ininiãkara kanatokopa iua Tavii apika mekaniri? —itxa Xesosi.

Kaiòkatsoparerini Maerekani

(Mateo 23.1-36; Marko 12.38-40)

⁴⁵ Eereka kākiti apisatoõ Xesosi òtãkikana imoianariakori.

⁴⁶ Ia atoko itxa:

—Erepaniko, kaiòkatsoparerini misirienetini. Ninoa ieretakari mākaxi ìtanori, peereri, apanakini atamatinina ìkapani. Tiitxi amotikoãtaã ninoa potxitari kākiti ninoakata sàkirauatini apanakini atamatinina ìkapani. Ninoa potxitari iitopãkinina auìtexi topãkiniãtaã aiko ãki Xoteo apotiitiniãtaãua. Künirisaaki ninoa nirekari apiari topãkiniãtaã iitopãkinina. ⁴⁷ Kiki ipìkasaaki, ninoa misiritaro tikinitakoro. Ninoa mixirikari oaãpoko, iuaritika imisàkiretarina Teoso. Teoso imisàkiretakasaakina, kaiãori sàkiretxi isàkiretana. Ininiã apanakini kenakotakasaakiri, ninoa xinikari: “Atão iua imarotari Teosokata isàkirauatini,” itxana. Txamari Teoso kamaãkaretxitana, ininiã apiata imisiritããkanako.

21

Tikinitakoro Matxineiro teta Sikakito (Marko 12.41-44)

¹ Xesosi sākirauatakasaaki Teoso misākiretiko aikoti āki, itikari katiirini takiniro itxineirotena kaixa āki Teoso ĩkapani.

² Iuasaaki oāua tikinitakoro matiito. Ōtaniri !auaika. Oa sikaro ipi txineiro ota okinika oamoni auakaro. ³ Ininiā Xesosi txa:

—Atāopitikara, okira sito sikari apiata. ⁴ Kotxi apanakini sikaro itxineirotena itetakito. Okira sikari okinika onakito — itxa Xesosi.

Teoso Misākiretiko Aikoti Irikiko (Mateo 24.1-2; Marko 13.1-2)

⁵ Āti ōti Teoso misākiretiko aikoti āki aua Xesosi imoianari-akorikata. Aiko ereri pirena isākirenātana.

—Uai peereri. Ere kai sorokiniri paretxiā auakari pakaronepokori. Patamatarī kākiti sikakiti Teosomoni — itxana.

⁶ Ininiā Xesosi txana:

—Ari atāopitikara peerekari. Txamari apokapitikako āti ōti ia aiko irikiko ĩkapani. Iuasaaki kai āti kai nopini auakari ! auaika. Ikinipoko irikaākako — itxa Xesosi.

Misirikaretxi Apokaenetini (Mateo 24.3-14; Marko 13.3-13)

⁷ Ininiā ninoa pimaāri:

—Koerekareri, kirisaakipa ikara atoko inakari auapani? Kiātokopa itxa ia aiko Teoso misākiretiko irikini ōti manapi aimarotini ĩkapani — itxana.

⁸ Ininiā Xesosi apakapapiretana:

—Erepaniko, xipokatxi ōti apokaāpotakasaaki, kākiti nirekari imisirienetini hīte. Ito aāpirena auako. Kaiāopokori kiki sākire: “Teoso mereēkitikarano nota. Nota apokapeka uai,” itxamana. Paxirari ninoa sākire. ! Himaākatapena ninoa. ! Himoianatapena ninoa. ⁹ Neenamatiene hīkenakoenetakasaaki, ! hīpīkarauatape. Iua atoko inakari merepanika auako. Iuasaaki xipokatxi ōti ! apokapanika — itxa Xesosi.

¹⁰ —Āti uāka kamari neenamati āti uākakata. Āti auītetxi sotatoneakori neenamauata āti auītetxi sotatoneakorikata.

¹¹ Iuasaaki xipokatxi ōti apisa, nota apokini apisa, itixi iakeēkatakako. Natxi auako. Itori amianari auako. Apaka kākiti atamatakiti iaxiti kamapīkaretana.

¹² —Ikara inakari apisa, apanakini maīkaiko hīte. Himisir-itaākako. Xoteoakori anikaiko aiko Xoteo apotiitiniātaāua Xoteoakori auīte apisatoō apoītiniina ĩkapani. Hītakaāka kateia āki. Ninoa anikaiko hīte itixi auakani auīteakorimoni hīte apoītinina ĩkapani. Iua atokokanerako hinaākako nisākire hāuikini xika.

¹³ Iuasaaki auñtetxiakori apisatoõ hãuakasaaki, hñsãpiretariko Teoso iokanapirena erekari. ¹⁴ Ninoa himisãkiretini apisa, maerekaxiniretika ! hñtxape. Kona hñpñkarauatape, ¹⁵ kotxi ninoa apisatoõ hãuakasaaki, nota sikaimaroretai hñte, ininiã himokaiakariakori ! iposotari apakapapiretiniina hñte. ! Iposotarina isãpiretiniina: “Kona atão pisãkire,” ! itxana. ¹⁶ Hinoroma, hñrima, hñtariakorima, apanakini hinirimanema, haõkimanerema pakini sikaiko hñte himokaiakariakorimoni. Ætikaka hñte okaãkako iuasaaki. ¹⁷ Ikinimane omanataiko hñte nisãkire hãuikini xika. ¹⁸ Iuaritika Teoso ! auiritari ãtika hiãko maporokiko, kotxi Teoso iteene nñkatapitikaiko hñte. ¹⁹ Himñteenekiniãri ikinika himisiritiko, ininiã Teoso txñkitakaiko ãtipirika iuakata hãuapininiika hinini ñkapani —itxa Xesosi.

Xerosareẽ Xipokiko Pirena

(Mateo 24.15-28; Marko 13.14-23)

²⁰ Apikomoni Xesosi txari:

—Hãtamatakasaakiri sotatoakori ãkitiniri Xerosareẽ, iuasaaki himarotariko pakotapaniri sitatxi xipokini. ²¹ Iuasaaki hñte Xotéia tõpa auakani himitekako oxiratarimoni. Sitatxi hãuiniã, ininiã himitekako. Mapara hãuiniã, kona hñkanapiripe sitatximoni, ²² kotxi iuasaaki kãkiti misiritiko õti apoka. Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretapekari ikara õti apokini. ²³ Iuasaaki ! erekapaniri sito kamixiro ñkapani, kaxitakarero ñkapani, kotxi omitekini ! apakata. Xoteo auiniãtaã auapitikako iteene imisiritikona tñkane, kotxi iuasaaki Teoso oerekari iua omanãkare Xoteoakorimoni. ²⁴ Itomaneri kãkiti okaãkako saasara atoko inakaroã. Apanakini anikaãkako ikini uãka tixinemoni. Xoteo minakanuia xipokariko sitatxi Xerosareẽ. Teoso auiritana ninoa kaikotini iuaã. Eereka Teoso xipokariko ninoa tapara. Eereka !aauaikana —itxa Xesosi.

Kãkiti Itari Iaxitikiri Kanapiriini

(Mateo 24.29-31; Marko 13.24-27)

²⁵ Apikomoni Xesosi txari:

—Nota uai apokini apisa, atokatxi, kasiri, iõriki pakini oerekariko kãkiti nota iposope uai napokini. Apaka potxoari uiniti auari tsakati mñtari. Iua tsakati miramaneri iene. Ikara xika itixi auakani kamaxirexinirepeka itxanako. ²⁶ Kãkiti ãkipa iotokako ipñkare xika. Itixi misiritiko xika ipñkarauata, kotxi iõriki, ikinika iaxiti auakani iakeẽkatakako. ²⁷ Iuasaaki nota, hñtari iaxitikiri katxakaãpota katxiãrikata. Iuasaaki ikinimane atapanoko nota. Iuasaaki kaposotiireno nota. Niotximerekata napoka uai. ²⁸ Ikara itixi misiritiko apokaãpotakasaaki, haiamatakako. Hionakaãtako, kotxi pañtiki nota kanapiriã hñte napini ñkapani. Iuasaaki nimakatzakai hñte ikinika maerekati auiniãtaã —itxa Xesosi.

*Piko Mina Pirena**(Mateo 24.32-35; Marko 13.28-31)*

²⁹ Xesosi sãpiretari äti sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Itxari:

—Hĩxinikari aamina piko inakori. Apanakini ätião aamina apaka hĩxinika. ³⁰ Pooĩoporipeka onakasaaki, otomorekasaaki, “Kamoĩ apokanapanoka,” hĩtxa. ³¹ Iua atokokana ikara misirikaretxi mixikanani nisãpiretakiti hĩtikasaaki, iusaaki himarotariko paĩtiki Teoso ikinimane auĩte itxauako.

³² —Ia nisãkire atão. Itixi auakani !ixipoka ikinipoko nisãpiretakiti mapokakani apisa. ³³ Iaxiti xipokapitikako. Īkoraxiti apaka xipokapitikako. Iuaritika nota sãkire !ixipoka.

Iãtapakori Ōti Pirena

³⁴ —Erepaniko, maerekaxiniretika kona hĩtxape. ! Hĩsarauatape. ! Hĩpoãtape. Hĩparĩkanoka ! hĩxinikapeko, kotxi hĩsarauatiniã, hĩpoãtiniã, hĩparĩkanoka hĩxinikiniã, ! hĩxinikari nikanapiriini õti, kotxi ĩkora õti himimarotakani õtisaaki, napokako. Erepaniko, kotxi txikatoro atoko itxa napokini. Kãkiti ! imarotapaniri napokini õti. ³⁵ Imakinika kãkiti itixi auakani imarotariko napokini iusaaki. ³⁶ Hiãtapariko nikanapiriini. Ätipirika himisãkiretariko Teoso. Hamanaãriko Teoso ĩkara inakari mamisiritakanii hĩte. Hamanaãriko Teoso himapẽtauatakani ĩkapani hĩtari iaxitikiri apokasaaki iua apisatoõ hĩtimakasaaki —itxa Xesosi.

³⁷ Īkiniõtika Xesosi sari Teoso misãkiretiko aikotimoni Teoso sãkire oerekini ĩkapani. Īkiniõtika mapiãnikata Xesosi sari õtanoxiratarimoni, Oriva inakorimoni. ³⁸ Īkanõkapanika kãkiti apoka Teoso misãkiretiko aikotiã Xesosi sãkire ikenakotinina ĩkapani.

22*Satanasi Īroã Xotasi Xinireẽ**(Mateo 26.1-5, 14-16; Marko 14.1-2, 10-11; Xoão 11.45-54)*

¹ Kaiamapeka Pãskoia inakori kiiniriti apokini. Iua kiiniriti Xoteoakori nikari pão matireẽkati. ² Iusaaki sasetotxi auĩteakori, kaiõkatsopareriakori pakini nirekari Xesosi okinina, txamari, ninoa pĩkari apanakini kãkiti, kotxi ninoa apokaerekatari Xesosi.

³ Iusaaki Satanasi Īroãtotari Xotasi Isikariotxi inakori. Iua Xotasi Xesosi moianarikamara, apanakinikata. ⁴ Iusaaki iua sari sasetotxi auĩteakorimoni, Teoso misãkiretiko aikoti nĩkatakani auĩteakorimoni. Iusaaki isãkirauata ninoakata Xesosi imĩkapiritini ĩkapani. Iusaaki ninoa xinikaxitita:

—Kiãtokopa itxatari Xesosi isikini atemoni?

⁵ Sasetotxi auĩteakori eneniãka. Ninoa txari Xotasimoni:

—Pisikasaakiri Xesosi atemoni, aĩkitxitaiko pite —itxana Xotasimoni.

⁶—Ateeneka —itxa Xotasi.

Ikara atoko inaãka atoko Xotasi iãtapari isikiniri õti manapi. Inirekari kãkiti mauakanisaaki, Xesosi imĩkapiritini.

Páskoia Kiiniriti Kamiko

(Mateo 26.17-25; Marko 14.12-21)

⁷ Iuasaaki kãkiti parĩkauata Páskoia kiiniriti ikaminina ĩkapani. Iua kiiniriti auakasaaki, itotarina pão matireẽkati inikinina. Iuasaaki okarina soti auĩte ãkiri kiinirisaaki iniãkitina ĩkapani. ⁸ Xesosi paniãtana Xoão, Petro pakini:

—Hĩsako. Hãpotiitariko nipokori Páskoia kiiniriti ĩkapani —itxa.

⁹ Ininiã ninoa:

—Namonipa akamatari kiiniri? —itxana.

¹⁰ Ininiã Xesosi:

—Xerosareẽmoni hĩsa. Iuaã hĩtikari kiki kaminiri sito parĩka. Iua apaãnãtari ãparaã. Kopiti ikiĩã anikanãta. Iua aõkitaiko hĩte. Iuakata sa hĩtxako. Hĩĩroã aapokotxi iua ĩroiniãtaã. ¹¹ Himisãkiretari kauiniri. Hĩtxariko iua: “Korekareri nirekari imarotiniri: ‘Namonipa ianapokotakani kaikotiniãtaã iriko? Iuaã inirekari inapiniri Páskoia õti imoianariakorikata,’ hĩtxariko iua.” ¹² Iuasaaki kauiniri oerekai itanokiri koa mitari iuaã kiiniri ĩkapani. Imakinika tiĩtxi iposope. Iuaãrako hãpotiitari imakinika Páskoia kiiniriti ĩkapani —itxa Xesosi.

¹³ Ininiã sa itxana. Apoka itxarina ikinika Xesosi sãkire iaõka. Ininiã iuaã ninoa maiamatari kiiniri.

Xesosi Īto, Iarẽka Pakini

(Mateo 26.26-30; Marko 14.22-26; 1 Korĩto 11.23-25)

¹⁴ Ininiã Páskoia kiiniriti potorikasaaki, Xesosi imoianariakorikata topãka. ¹⁵ Ininiã Xesosi txana:

—Iteene ninirekari hĩtekata ninikiniri ia nipokori Páskoia kiiniritisaaki, natatsiirauatini apisa. ¹⁶ Ia atoko inakari nipokori !ninikaikariko hĩtekata. Teoso ikinimane auĩte inakasaakiua, iuasaakiikarako ninikapititariko iuaĩkana.

¹⁷ Eereka iua kosekari iãtatxi koana ovaã iãriãti. Ininiã itxa:

—Niri, erekapitikari ia pisikakiti —itxari Teoso.

Eereka itxana imoianariakori:

—Ia iãriã hãpakapako. Hĩkinika hiãtariko. ¹⁸ Atão nisãpiretai. !Niãtaikaroko ovaã, Teoso ikinimane auĩte iminakanisaak-
iua. Teoso ikinimane auĩte inakasaakiua, iuasaakiikarako iuaĩkana niãtariko ovaã —itxa Xesosi.

¹⁹ Eereka ikosekari komiri:

—Erekapitikari ia komiri pisikakiti atemoni —itxari Teoso.

Eereka imapixinikaãpotari, sikaãpota itxana imoianariakori:

—Ia niito okaãka hïte ïkapani. Ia komiri hinikasaaki, hïxinikanoko nota. Hïxinikari nipinini hïte ïkapani.

²⁰ Inikaãkarina atoko, ikosekaro ovaã. Isikana imoianariakori. Ininiã itxa:

—Ia niarëka xiketakari makatxakariko hïte maerekani. Teoso säpiretapekari kãkiti ikamaenetakiti amaneri kãkiti ïkapani. Ia niarëka oerekari kãkiti, Teoso kamapekari ikamaenetakiti. ²¹ Iua nimïkapiritakiri uatxa uai topãka notakata. ²² Nota hïtari iaxitikiri okaãkako. Teoso säkire iïkatsopatakori säpiretapekari nipinini tïkane. Nota hïtari iaxitikiri mïkapiritakari iteene misiritaãkako —itxa Xesosi.

²³ Xesosi moianariakori ninoakakarika isãkirauatana:

—Kipa sikatari Xesosi imokaiakariakorimoni? — itxanãtana.

Kiripa Apiatakari?

²⁴ Ikara atoko inaãka atoko Xesosi moianariakori misãkiretakakaua.

—Kiripa apiatakari txatapaniuako ate sauaki? —itxana.

²⁵ Ininiã Xesosi:

—Xoteo minakaniua auïteakori itaparasãkireritika ipaniãtana Xoteo minakaniua iauïtena nireëkiti ikaminina ïkapani, iuaritika ninoa säkire, “Peerekaua ate. Ate moianatari kãkiti,” itxana. ²⁶ Hïte kona ninoa atoko kona hïtxape. Atxiïti apiari pitxaua hïte sauaki, ininiã amarini atoko pitxauako. Auïtetxi pininiãua, nitiritxi atoko pitxauako. ²⁷ Kiripa apiatakari txataua? Auïtetxi nipokori nikakarikani, apiatakari txatauako? Initiri nipokori kamakarikani apiatakari txatauako? Ikinimane kãkiti imarotari nipokori nikakari apiatakari itxaua. Txamari nota auakasaaki kãkiti sauaki, nitiritxi atoko nitxaua, kotxi kãkiti nimoianata.

²⁸ —Xoteoakori misiritakasaakino nota, kona hïte takanapano. Atão nimoianariakori hïtxaua. ²⁹ Niri, auïtetxi txïkitakapekano nota. Ininiã iua atokokana nota txïkitakai hïte auïtetxi hininiua. ³⁰ Nota auïtetxi ninakasaaki, hinipokota, hiãta hïtxako notakata. Auako auïtetxi topãkini hïte ïkapani. Ininiã iuasaaki hïpaniãtana tosi nirimanetxi Isaeo auakani ikamakitina tïkane —itxa Xesosi.

Xesosi Säpiretari Petro Kipatiniri Iua

(Mateo 26.31-35; Marko 14.27-31; Xoão 13.36-38)

³¹ Xesosi säkirauata Simão Petromoni:

—Simão, Simão, Satanasi amanaãpekari Teoso pite, apanakini apaka atamakaerekatini ïkapani. Ahoisi misiritiko atoko inirekari imisiritinii pite. ³² Iuaritika, nota misãkiretapekari Teoso isikataparatiniri pixinire Simão, nisãkire atão pauikini ïkapani. Pikerokariko pikamakiti, iuaritika pikanapiriãpitika nota säkire iteene

iuaĩkana pauikini ĩkapani. Eereka pisikataparaxiniretanako pitariakori nota sãkire auiãkani —itxa Xesosi sãkire.

³³ Petro txari Xesosi:

—Niauĩte, nota iposope nitxa kateiamoni nisini pitekata. Pitekata iposope nitxa nipinini —itxa.

³⁴ Xesosi txari:

—Atão nisãpiretai. Ia ĩkanõkati patari sãkirauatini apisapanikako, ipi ãti pakinikata, “!Nimarotari iua,” pitxanoko —itxa Xesosi.

Xesosi Ôtãkikana Imoianariakori

³⁵ Eereka iuaĩkana Xesosi sãkirauata imoianariakorikata:

—Mitxi nota iokanatai kãkitimoni. Iuasaaki kona nisikai txineiro. Kona nisikai sako mata. Kona nisikai sapato, iuaritika minakati auinii atxiĩti? Erekari hĩsini ikinika hinirekakiti mauakanisaaki? —itxa Xesosi

—Minakati !auinaua ate —itxana.

³⁶ Ininiã Xesosi txana:

—Txamari uatxa pitxineirote, sakora pakini auiniãi, panika. Iouata mitaro mauakanisaakii, pimãka inopinikiri pivẽtxitako iouata piamotini ĩkapani. ³⁷ Teoso sãkire iõkatsopatakori kitxakapirĩka txari:

Imaĩkaãka, kokaniri maĩkiko atoko inaãkako.

Ininiã ikara nimaĩkiko apokapitikako. Ikara nota pirena kitxakapirĩka atãopitika —itxa.

³⁸ Imoianariakori txari:

—Apiananiri, patamata. Uai aua ipi iouata aneenamauatini ĩkapani.

Xesosi txari:

—!Apakata ikara atoko inakari hĩsãkire —itxa Xesosi.

Xesosi Misãkiretiniri Teoso Xetsẽmani Inakoriãtaã (Mateo 26.36-46; Marko 14.32-42)

³⁹ Eereka ixirata auĩte Oriva inakorimoni isa, kotxi ito-tapekari iuaã isini. Imoianariakori sari iuakata. ⁴⁰ Iuaã apokasaakina, Xesosi txana:

—Satanasi nirekari maerekati hĩkamini. Ininiã himisãkiretariko Teoso, iua sikataparatinii, Satanasi nirekakiti himakamakani ĩkapani —itxa Xesosi.

⁴¹ Ininiã iuaã itakanapana imoianariakori. Apikoxãki axapiti sa itxa. Iuaã ikapotoreẽkaua, misãkireta itxari Teoso. ⁴² Itxari:

—Niri, !pauiritapeno paĩtiki natatsiirauatini, iuaritika kona pikamapiri nota nirekaãkiti. Pite nirekaãkiti ninireka nikamini —itxa Xesosi.

⁴³ Iuasaaki Teoso nitiri iaxitikiri apoka iuamoni isikata-paraxiniretiniri ĩkapani.

44 Iuasaaki Xesosi xinire kamaxirepeka. Ñkixinireẽ apokapeka itsii. Ininiã iteene imisãkiretari Teoso. Ininiã iinĩkakare arẽkatxikata tapika ixitimoni.

45 Teoso imisãkiretaka atoko, õkitikaua, imoianariakorimoni isa. Iua apoka ninoamoni. Imakapooanãtana, kotxi isãpakapekana imatinaniuatinina xika. 46 Ininiã akiritana:

—Kinirepa himakanãta? Hõkitikaua. Himisãkiretari Teoso, Satanasi nireẽkiti himakamakani tĩkane —itxa Xesosi.

Xesosi Maĩkiko Pirena

(Mateo 26.47-56; Marko 14.43-52; Xoõo 18.1-11)

47 Xesosi sãkirauatakasaaki imoianariakorikata, itomaneri kãkiti Xotasikata apoka. Xotasi mĩkiikana ninoa Xesosi oerekini ĩkapani. Iua Xotasi Xesosi moianarikamara, apanakinikata. Xotasi apokasaaki apitxokari Xesosi. 48 Ininiã Xesosi txari iua:

—Xotasi, pimĩkapiritatari pitari iaxitikiri papitxokasaaki? —itxa Xesosi.

49 Xesosi moianariakori imarotakasaakiri kãkiti nirekiniri Xesosi imaĩkini, itxana:

—Apiananiri, erekari atxiĩti uatxa aneenamauatini, aiouataneẽ —itxana.

50 Ininiã ãti Xesosi moianari sauakari sasetotxi auĩte apiatakari nitiri kĩpita ikikomoni. 51 Ininiã Xesosi:

—Hiĩtoka ikara. Iaõpe.

Eereka Xesosi takapiotaua ikĩpitaã. Iuasaaki kakĩpitapeka itxa iuaĩkana. 52 Sasetotxi auĩteakori, kiomãtxiakori pakini ina Xesosi imaĩkinina ĩkapani. Xesosi txari ninoamoni:

—Kinirepa himinari iouata, piriri pakini himaĩkinino ĩkapani? 53 Ikiniõtika hĩtekata naua aiko Teoso misãkiretikoã. Iuasaaki kona hĩte maĩkano. ĩkanõka hina, kotxi ipiaã hĩkamari maerekati —itxa Xesosi.

Petro Kipatari Xesosi Imarotini

(Mateo 26.69-75; Marko 14.54, 66-72; Xoõo 18.15-18, 25-27)

54 Ininiã ninoa maĩkari Xesosi, anika itxarina sasetotxi auĩte apiatakari aapokomoni. ĩroãna aapoko ãki. Ininiã Petro sari ninoa tikini. 55 Sasetotxi aapoko takote apoka. Iuasaaki mapara xamina pokitakori aua. Kãkiti topãkanãta xamina takote. ĩrokanãtana. Ininiã Petro topãka ninoa takote. 56 Iuasaaki ãtokoro atamatari iua xamina kamaraã. Ininiã itakote oãpoka. Omixinitari iua:

—Ia kiki Xesosikata auakari —otxa.

57 Txamari Petro txari:

—Ãtokoro, kona nimarotari iua —itxa.

58 Eereka ãti atamatari iua. Itxari iua:

—Pite Xesosi moianarikarai? —itxari.

Txamari Petro:

—Konapitini —itxa.

⁵⁹ Āti oara napa atoko āti txari:

—Atāopitikara, ikira kiki Xesosi moianaripitikara, kotxi Kariréiakiri itxaua iua —itxa.

⁶⁰ Petro txari:

—Kona nimarotari ikara pisāpiretakiti.

Iuasaaki, isākirauatakasaaki, patari sākirauata. ⁶¹ Iuasaaki Xesosi sapotorika, amata itxari Petro. Iuasaaki, Petro xinikari mitxi Xesosi sāpiretakiti: “Patari sākirauatini apisapanikako, ipi āti pakinikata, ‘!Nimarotari iua,’ pitxanoko” ininiri iaōka aua.

⁶² Ininiā eereka Petro sipe. Iteene txiapata itxa.

Sotatoakori Napetiniri Xesosi
(Mateo 26.67-68; Marko 14.65)

⁶³ Xesosi nīkatakani napetari, noropata itxarina Xesosi.

⁶⁴ Iuasaaki iaxirikaokitarina iua, ninoa imatamatakani ĩkapani. Iuasaaki noropata itxarina.

—Kimarorei pite. Kiripa noropatai? —itxana.

⁶⁵ Itomaneri maerekati sākiretxitiā itxitarina Xesosi. Inapetiniri !iotoka.

Xesosi Xoteo Auñteakori Apisatoō
(Mateo 26.57-68; Marko 14.53-65; Xoão 18.19-24)

⁶⁶ Īkanōkapanika kiomātxiakori, sasetotxi auñteakori, kaiōkatsopareriakori pakini apotiitaua. Iuasaaki Xesosi minaāka ninoamoni.

⁶⁷ —Pisāpiretaua ate, Teoso mereēkitikai pite? —itxarina.

Ininiā Xesosi apakapapiretana:

—Nisāpiretiniāi, !hāuikari nisākire. ⁶⁸ Nipimarauatiniā, hīte !apakapapiretano. Apaka !hāuiritari nisikakiko. ⁶⁹ Paītiki hītari iaxitikiri topākako Teoso kaposotiireri kikomoni —itxa Xesosi.

⁷⁰ Ininiā iuaīkana ninoa pimaāri:

—Teoso ākirikai pite? —itxarina.

Ininiā Xesosi apakapapireta:

—Atāopitikara hīsākire. Iuapitikarano nota —itxa.

⁷¹ —Iaōpekara. Akenakotapekari isākire. Ininiā apikomoni isākire kenakotakani !anirekaika, kotxi ateka kenakotapekari iua sākire maerekati —itxana.

23

Xesosi Pirato Apisatoō
(Mateo 27.1-2, 11-14; Marko 15.1-5; Xoão 18.28-38)

¹ Ininiā imakinika ninoa anikari Xesosi Piratomoni. ² Ininiā iuaā ikamarina aāpirena. Apoītarina Xesosi:

—Ate kenakopiretari oerekiniri kākiti maerekati ikamini, kotxi iua otākikari kākiti, kākiti mīlkitxitakaniri Sesa, Homano auñte apiari. Apaka itxa: “Teoso mereēkitino nota. Auñtetxi apiatakari nitxaua,” itxa iua sākire.

Txamari na atãoni ikara atoko itxana ninoa. Ikara atoko ninoa apoĩtari Xesosi. Kona atão ninoa sãpiretakiti. ³ Ininiã Pirato pimaãari Xesosi:

—Pitekani Xoteoakori auĩte txataua? —itxari Xesosi.

—Iuapitikarano nota —itxa Xesosi.

⁴ Ininiã Pirato txana sasetotxi auĩteakori, kãkiti pakini:

—!Napokari maerekati ikamakiti —itxa.

⁵ Iuaĩkana apoĩtarina:

—Iua oerekana kãkiti maerekati ikamini auĩtetxiakorimoni. Kariréia tōpamonira ipotorika. Uatxa uaipekarari iua —itxana.

Xesosi Erotxi Apisatoõ

⁶ Pirato kenakotakasaakiri isãkirena, ipimaãna:

—Ia kiki Kariréiakirikani?

⁷ —Ari iuapitikara —itxana.

Ikara Pirato imarotakasaaki, iokanatarari Xesosi Erotximoni, kotxi Kariréia tōpa auakani auĩte itxaua Erotxi. Iuasaaki iua ianapokota Xerosareë. Ininiã Pirato iokanatarari Xesosi Erotximoni, kotxi Xesosi Kariréiakiri.

⁸ Erotxi kenakopiretapekari Xesosi pirena. Ininiã iua aõkitakasaakiri Xesosi, poxokope itxakata, kotxi inirekari Xesosi oerekiniri iposotiire. ⁹ Ininiã iteene ipimaãari Xesosi, ikamakiti imarotini ikapani. Txamari Xesosi lapakapapiretari iua. ¹⁰ Iuasaaki sasetotxi auĩteakori, kaiõkatsoparerini pakini iteene apoĩtari Xesosi. Ikinika ninoa sãkire aãpirenanoka. ¹¹ Eereka Erotxi, isotatoneakori pakini napetari Xesosi. Ieretakarina auĩtetxi mãka maparakiri apiata inapetinirina ikapani.

—Hãtamatarari ere. Auĩtetxi itxaua —itxana.

Eereka iuaĩkana iokanatarina Piratomoni. ¹² Mitxi Erotxi, Piratokata omanatakakaua. Ikara õti ninoa apokaerekatakakaua.

Xesosi Okiko Nirekiko

(Mateo 27.15-26, 11-14; Marko 15.6-15; Xoão 18.39-19.16)

¹³ Ininiã eereka Pirato apotiitari sasetotxi auĩteakori, Xoteo auĩteakori, apanakini kãkiti pakini. ¹⁴ Ininiã itxa:

—Hĩte minari ia kiki notamoni. Hĩte apoĩtari iua imisirienetiniiri kãkiti. Hĩte apisatoõ nipimaãpekari ikamakiti pirena. Notamoni kona maerekati ! ikama. ¹⁵ Erotxipekana ! apokari maerekati ikamakiti, ininiã iokanatarari iua notamoni iuaĩkana. Inipitikara iua erekari, txamari hĩte nirekari okiko maxikatũka. ¹⁶ Ininiã nota paniãtari inoropatiko aãpitsa aamata kamakoriã. Eereka niokanatarari isini.

¹⁷ Iuasaaki Pãskoa kiiniritisaaki, auĩtetxiakori itotari isikakiniri ãtika kateia ãki auakari.

¹⁸ Ikara Pirato sãkire ikenakotakasaakina, ninoa akirikata:

—Hõkariko ere kiki. Hĩsikakariko Pahapasi —itxana.

19 Pahapasi kateia āki aua, kotxi iua apanakinikata naiatari auñtetxiakori. Kokaniri apaka itxaua.

20 Pirato nirekari Xesosi isikakini, ininiã iuaĩkana isãkirauata kãkitimoni. 21 Txamari ninoa akiripoakata:

—Aamina ĩpiriãmitakari nopini hñtokakitariko. Hõkariko aamina ĩpiriãmitakari nopini —itxakatana.

22 Pirato mitxi isãkirauata ipikata. Iuaĩkana isãkirauata:

—Kixikapa? Maerekati !ikama. Ixika !auari ipinini ĩkapani. Nipaniãtariko inoropatiko, eereka nisikakariko —itxari.

23 Txamari iuaĩkana akiripoakatana:

—Hõkariko aamina ĩpiriãmitakari nopini.

Ninoa akiripoakatini xika Pirato kamari ninoa nirekakiti.

24 Ininiã Pirato:

—Xesosi ipinako hinirekakiti iaõka —itxa Pirato.

25 Iuasaaki isikakari Pahapasi kateia āki auakari. Neenamtxi kamakari, kokaniri apaka itxaua Pahapasi. Eereka isikari Xesosi sotatoakorimoni aamina ĩpiriãmitakari nopini okiko ĩkapani.

Xesosi Tokakitaãka Aamina ĩpiriãmitakari Nopini

(Mateo 27.32-44, 11-14; Marko 15.21-32; Xoão 19.17-27)

26 Ininiã sotatoakori anikari Xesosi okiko ĩkapanimoni. Iuasaaki kimaporiãpo aõkitarina Simão, Sireni sitatxitikiri. Iuasaaki iua apoka sitatximoni. Sotatoakori maĩkari iua. Aamina ĩpiriãmitakari itakana Simão tsotere nopini:

—Panika ia aamina ĩpiriãmitakari —itxarina.

Xesosi tikini sa itxa Simão. 27 Xesosi tikini isa mirikiniti kãkiti. Ātokaka sitoakoro sari apaka. Imatinaniuatana, itxiapatana, kotxi imarotarina Xesosi pañtiki ipinini. 28 Xesosi kirioka ninoa sitoakoromoni. Itxana:

—Sitoãkini Xerosareẽ auakani anaakoro. Kona notani !himariaka. Hñte kara himariakaua. Hamariteni ĩkapani hñtxiapata, 29 kotxi ãti õti apokasaaki, kãkiti sãkire: “Apiaerekata sito meeneto oniniua,” kotxi iuasaaki misirikaretxi apokasaaki, pamonõkoniri. 30 Iuasaakiikarako kãkiti akiripoakatako ixirata auñtemoni: “Ate nopini pirika. Pipataua,” itxanako, kotxi iuasaaki ninoa mokaiakariakori apokaãpota ninoa xipokini ĩkapani. 31 Nota aamina amaneri atoko nitxa. Hñte aamina ĩsasaka atoko hñtxa. Nota !ikamari maerekati, iuaritika ia atoko nota ipina. Erepaniko aamina ĩsasaka atoko hñtxa, ininiã ãti õtirako apiata himisiritiko —itxa Xesosi sãkire.

32 Ninoa anikari ipi maerekati kamakani Xesosikata ipininina ĩkapani. 33 Apokasaakina “Kiitãtatxi” inakoriãtaã, itokakitarina Xesosi aamina ĩpiriãmitakari nopini. Iua atokokanera itxana maerekati kamakani. Āti maerekati kamakari itakana Xesosi kikomoni, ãti isanaremoni.

³⁴ Iuasaaki Xesosi txari:

—Niri !pimisiritapena ninoa, maerekati ikamakitina xika, kotxi limarotarina ikamakitina —itxa Xesosi.

Iuasaaki sotatoakori kamari sarauatxi. Eereka imakatzakarina Xesosi mäka. Sarauatxi kâiatakari apakapari imâka. ³⁵ Kâkiti iuaã auakani itikari Xesosi. Sasetotxi auîteakori napetari iua. Itxana:

—Iua makatzakapekari apanakini imapinakanina ïkapani. Teoso mereëkiti ininiãua, kinirepa iuaka !imakatzakaua? — itxana.

³⁶ Iuasaaki sotatoakori apaka napetari iua. Katxioãri isikarina Xesosi iâtini ïkapani, txamari !iâtari. ³⁷ Itxana:

—Pite Xoteo auîte pininiãua, ininiã aamina ïpiriãmitakariã pimakatzakaua. Piteka pimakatzakauako —itxarina.

³⁸ Iuasaaki iõkatakori takaãka ikii tanomoni:

—Xoteoakori Auîte —itxa iua iõkatakori. Homano sâkireë aua. Kreko sâkireë aua. Xoteo sâkireë pakini aua iuaã iõkatakori.

³⁹ Maerekati kamakari Xesosi takote tokakitakori akiritari iua. Itxitari. Inapetari:

—Pite Teoso mereëkiti pininiãua, ïteroa piposotiire? Piteka pimakatzakaua. Ate apaka pimakatzaka —itxa.

⁴⁰ Æti maerekati kamakari iuaã tokakitakori õtâkikari iua:

—Kona pite pïkatari Teoso? Ate apaka apinako.

⁴¹ Atãopitikara ate misiritiko, kotxi maerekati akamapeka. Ere kiki !ikamari maerekati —itxa.

⁴² Eereka itxari Xesosi:

—Xesosi, auïtetxi pininiãtaãua papokasaaki, pixinikano nota, kotxi ninirekari nisini pitekata iuaxiti —itxari.

⁴³ Xesosi apakapapiretari:

—Atãopitikara nitxai, uatxa ia õti, pite sariko notakata iaxiti Erekarãtaã.

Xesosi Ipinini Pirena

(Mateo 27.45-56; Marko 15.33-41; Xoão 19.28-30)

⁴⁴ Ininiã apaniãxiti takote atokatxi piãkapeka. Ipi ãti pakini oara ipiãka. ⁴⁵ Atokatxi !iponikaika. Iuasaaki mãkatxi mata mitari Teoso misâkiretiko aikotiã arõkakari matsorakitaãka. Ipi matapeka itxa. ⁴⁶ Iuasaaki Xesosi akirikata:

—Niri, nisikai nixinire pinïkatini ïkapani.

Ikara atoko inaãka atoko, ipina. ⁴⁷ Sotato auîte itikasaakiri, ikenakotakasaakiri, itxa:

—Atãopitikara ikira kiki atão inakaranoka kamakari iua. Maerekati !ikama —itxa sotato auîte.

⁴⁸ Kâkiti iuaã apotiitakaniua ikara atamatakasaakina, itorotana iaritana ipïkarauatini xika. Ininiã isipekana.

⁴⁹ Ikinika Xesosi aõkimanere, sitoakoro Kariréiakini, iua tikini sikani pakini aua iuaã. Ikira atoko itikanãtarina Xesosi okiko.

*Xesosi Katiko Pirena**(Mateo 27.57-61; Marko 15.42-47; Xoão 19.38-42)*

⁵⁰ Iuasaaki iuaã aua Xosee inakori. Xoteo auñteakori òtãkikakari iua. Erekarì iua. Erekarinoka ikama. ⁵¹ Arimateia sitatxitikiri iua. Arimateia sitatxiti, Xotéia tōpa aua. Iãtapapikari Teoso ikinimane auñte ininiua. Mitxipe apanakini Xoteo auñteakori òtãkikakani nirekasaakiri Xesosi okinina, iuasaaki iua Xosee txari:

—Konapitini. !Apakata ikara atoko akamini —itxa.

⁵² Xesosi ipinaka atoko, Xosee sari Piratomoni. Amanaãri Xesosi ìto akuarimoni itakini ìkapani. Ininiã Pirato sikari Xesosi ìto iuamoni. ⁵³ Ininiã iua makatxakari Xesosi ìto itokakitikoãtaã. Iapirikari mãkatxi mataã, kai iriko ãki taka itxari. Mitxi ipĩkari !auapanika iua iriko ãki. ⁵⁴ Ikara òti sesta veira. Ikinika sesta veira, Xoteoakori tomatini òti apisa, Xoteoakori aiamata tomatiko òti ìkapani.

⁵⁵ Sitoakoro Kariréiakini Xesosikata ìkani sari Xosee tikini kai irikomoni. Ninoa nirekari imarotini Xesosi ìto takikoãtaã. ⁵⁶ Eereka ninoa kanapiriã aapokomonina. Kamariãro, aãtsopa ãtião pakini apotiitana Xesosi ìtoã itakinina ìkapani. Ininiã tomatiko òti tomata itxana, kotxi Teoso paniãtakiti iaõka ikamana.

24*Xesosi Iuaĩkana Auãki Inini**(Mateo 28.1-10; Marko 16.1-10; Xoão 20.1-10)*

¹ Tomĩkosaaki ìkanõkapanika, sitoakoro sari kai irikomoni, kamariãro Xesosi ìtoã itakinina ìkapani. ² Ninoa apokasaaki iuaã, atamatarina. !Katoreikari kai iriko. Kai tore makatxakapeẽkaika. ³ Ininiã ninoa ìroã, txama kona apokarina Xesosi ìto. ⁴ Ininiã sitoakoro:

—Ìtapari Xesosi ìto? Kanatokopa itxa? —itxanãtana.

Iuasaakipeka ipi kiki tokiã. Itimana sitoakoro apisatoõ. Pomẽkori mãkarini ninoa. Mẽkokari iotximere atoko itxa ninoa mãka. ⁵ Sitoakoro pĩkarauata, ininiã iãkana. Ixitipeka auakitana. Ininiã ninoa kiki txana:

—Kinirepa hinitanãtari auãki inakari ipĩkani sauaki? ⁶ !

Uaiikari iua. Òkitikapekaua. Hĩxinikari isãkire Kariréia hĩtekata auakasaaki. ⁷ Ia atoko itxa isãkire: “Hĩtari iaxitikiri sikaãkako maerekanimoni. Eereka nipinako aamina ìpiriãmitakari nopini. Eereka ipi ãti òtisaaki iuaĩkana nõkitikauako,” itxa Xesosi. Hĩxinikariko isãkire —itxana.

⁸ Ininiã ninoa sitoakoro:

—Ari ikara atokopitikara itxapeka isãkire —itxana.

⁹ Eereka ninoa sipeka. Òsi Xesosi moianariakorimoni isana. Apanakini kãkiti iuaã aua apaka. Iuaã ninoa sãpiretana ikinipoko itikakitina. ¹⁰ Maria Matarenama, Xoanama, Maria

Txiako inoroma, apanakini pakini sãpiretari Xesosi moianariakori itikakitina. ¹¹ Txamari Xesosi moianariakori kona aukari ninoa sãkire.

—Paxirari hīsãkire —itxana.

¹² Petronoka aukari ninoa sãkire, ininiã imitečkata kai irikomoni. Iãka, iriko åki atamatini ĩkapani. Måkatxi matanoka, Xesosi ĩtoã Xosee iapirikakitinoka atamata. Eereka aapokomoni ikanapiriã. Isikasaaki, itsoriãkãnãta, Atamatakiti ixinikanãta.

Emaoso Kimaporiti Sikani
(Marko 16.12-13)

¹³ Ikara õti ipi Xesosi sãkire auiãkani iãpota Emaoso inakori aapokotxitimoni. Xerosareẽ pipotorikasaaki, ipi oara napa atoko papoka Emaoso. ¹⁴ Ninoa ipi sãkirauanãta isaãpotakasaakina. Isãkiretarina, ixinikarina Xesosi ipinini pirena. ¹⁵ Isãkirauanãtakasaakina, iuasaaki Xesosi ina ninoa tikini, ininiã iua sa ninoakata. ¹⁶ Txamari ninoa kona imarotari iua Xesosi ininiua. ¹⁷ Ininiã Xesosi:

—Kipa hĩte sãkirenãta? —itxa Xesosi.

Ininiã ninoa iotoka. Iuasaaki ninoa toõ oerekari imatina-niuatinina. ¹⁸ Kiropasi inakori apakapapiretari:

—Ikinimane Xerosareẽ auakani imarotari Xesosi okiko pirena. Atxiĩti pite åtiãtaã ĩkarikai? —itxari.

¹⁹ Ininiã Xesosi txari:

—Natokopa itxa iua? —itxa.

Ininiã ninoa:

—Xesosi Nasaree sitatxitikiri iua. Teoso sãkire sãpiretakari itxaua. Teoso, kãkiti apaka apokaerekatari isãkire, ikamakiti pakini, kotxi paposotiireri isãkire, ikamakiti pakini. ²⁰ Sasetotxi auĩteakori, aãuĩteakori apaka sikari iua okiko ĩkapani, aamina ĩpiriãmitakari nopini ipinini ĩkapani. ²¹ Ate uãkatari iua kãkiti Isaeo auakani maerekani makatxaãkari ininiua. Kita mitxi iua ipina. ²² Mixikanani sitoakoro iua sãkire auiãkani sãkirauata atekata. Ininiã atSORiãkaãta. Isãpiretauana ĩkanõkapanika akauarimoni isinina. ²³ Txamari ninoa kona apokaikari Xesosi ĩto. Ninoa sãkire, aõkitana Teoso nitiriakori iaxitikini iuaã. Ninoa sãpiretana sitoakoro Xesosi iuaĩkana õkitikapekaua. ²⁴ Eereka åtikaka imoianariakori sari iuaã atamatinirina ĩkapani. Sitoãkini sãkire atãopitikara. Txamari !aõkitari Xesosi iuasaaki —itxa Kiropasi.

²⁵ Ininiã Xesosi txana ninoa:

—Miĩkiteni hĩtxaua. ! Hinirekari hãuikiniri Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretakiti imakinika Teoso sãkire, ²⁶ kotxi ninoa txari: “Teoso nirekari imerečkiti atatsiirauatini, Teoso tixine ikanapiriini apisapanika,” itxa Teoso sãkire —itxa Xesosi.

²⁷ Iãpotakasaakina, Xesosi sãpiretana ninoa Teoso sãkire iuaka pirena. Merepanika iuaka oerekaua Moisesi iõkatsopatakitiã,

eereka Teoso sãkire sãpiretakani iõkatsopatakitiã. Iuaka oerekaua imakinika Teoso sãkire iõkatsopatakoriã auakariã.

²⁸ Iuasaaki ninoa apokaãpota Emaoso takote. Ninoamoni Xesosi nirekari apikomoni isini. ²⁹ Ininiã itxana:

—Kona pisipe apikomoni. Mapiãnikata, ininiã atekata pikaikota —itxarina.

Ininiã Xesosi ãroã aapokotxiã ninoakata ikaikotini ãkapani. ³⁰ Iitopãka ninoakata inipokotini ãkapani. Iuasaaki Xesosi kosekari komiri.

—Teoso, erekapitikari pisikakiti atemoni —itxa.

Iuasaaki imapixinikari komiri, sika itxana ninoamoni. ³¹ Iuasaakipeka ninoa imarotari Xesosi ininiua. Iuasaakipeka, ereãkoka itxa. ³² Ininiã ninoa misãkiretakakaua:

—Atãopitikara, kimaporiã isãkirauaãpotakasaaki, Teoso sãkire oerekarauaãpotakasaaki, axinire poxokoniuata iuasaaki —itxana.

³³ Iuasaakipeka ninoa aiamata. Ikanapiriãna Xerosareẽmoni. Iuaã apokana õsi Xesosi moianariakori, apanakinikata. ³⁴ Isãpiretana:

—Xesosi auãki inini pirena atãopitikara. Apiananiri õkitikapekaua. Petromoni oerekapekaua —itxana ninoa.

³⁵ Ininiã eereka Kiropasi imoianarikata sãpiretana kimapori isinina pirena. Isãpiretana komiri Xesosi mapixinikini pirena, kotxi iuasaakiika ninoa imarotari iua Xesosi ininiua.

Xesosi Oerekaua Imoianariakorimoni

(Mateo 28.6-20; Marko 16.14-18; Xoão 20.19-23; Átosi 1.6-8)

³⁶ Isãkirauatapanikana inakasaakina, Xesosi tokiã ninoa sauaki.

—Erekaxinire hãtxako —itxa.

³⁷ Itikoãkatana. Ipãkarauatana. Kamiri iuãkatarina.

³⁸ —Kinirepa hãtikoka? Kinirepa kamaxirepeka hãtxa iãkiteta? ³⁹ Hãtamatariko niuako, nikiti pakini. Iuapitikanano nota. Himaãtakano. Kamiri !kaxiniri. Kamiri kona kapiri. Hãtamatanano. Niãtokara. Kamiri !nitxaua —itxa Xesosi.

⁴⁰ Ininiã oerekari iuako, ikiti pakini ninoamoni. ⁴¹ Ninoa iteene poxokoniuata, txamari !iteene !auikapanikarina atão Xesosi ininiua. Ininiã iuasaaki Xesosi pimaãna:

—Nipokori aua hãtemoni? —itxa.

⁴² Ininiã ninoa sikari ipixini ximaki kimitakori. Mapaã apaka isikarina. ⁴³ Ininiã iua nikari ninoa apisatoõ. Iuasaaki ninoa imarotari atão Xesosi ininiua, kotxi kamiri !inikari nipokori. ⁴⁴ Eereka iua misãkiretana ninoa:

—Mitxi hãtekata nauakasaaki, nisãpiretai ikinipoko nota pirena Teoso sãkire iõkatsopatakoriã. Noerekapekai hãte Moisesini iõkatsopatakiti, Teoso sãkire sãpiretakani iõkatsopatakiti.

Xikari iõkatsopatakori apaka noerekapekai. Imakinika ninoa sãpiretakiti nota pirena apokapeka.

⁴⁵ Iuasaaki isikaimaroretana ninoa Teoso sãkire iõkatsopatakori imarotinina ïkapani, ininiã iuasaaki ninoa imarotari atão. ⁴⁶ Itxari:

—Kitxakapirïka iõkatsopatapeëkaika:

Teoso mereëkiti atatsiirauatako. Okaãkako. Ipi äti õtisaaki õkitikauako.

⁴⁷ Kãkiti nisãkire auiãkani iaripiretariko niokanapirena erekari ikini itixiti. Merepanika Xerosareë auakanimoni isãpiretaãkako, eereka ikini itixiti auakanimoni isãpiretaãkako. Ninoa oerekariko kãkiti takanapiniri imaerekanina, ininiã iuasaakipeka Teoso makatxakariko maerekati ikamakitina.

⁴⁸ Hïkinika hïte itikapekari nipinini. Hãtamatanota nota iuaïkana auãki ninini. Ininiã iteene himarotari nota pirena apanakini hïãpiretini ïkapani. ⁴⁹ Nota iokanatariko niri sikaenetakiti, Erekariki Matamatakoti, hïtemoni. Uai sitatxi hïkaikotako. Hiãtatariko iua apokini. Ininiã hãpakapariko Teoso posotiire itano ïkari —itxa Xesosi.

Xesosi Anikaãka Teoso Tixinemoni

(Marko 16.19-20; Átosi 1.9-11)

⁵⁰ Xesosi anikari imoianariakori Petánia sitatxitimoni. Iuaã apokasaakina, Xesosi õkitikauakotaua. Itxari Teoso:

—Niri, naia pinïkata. Pitakari erekari naiamoni —itxa.

⁵¹ Isãkirauatakasaaki, anikaãka Teoso tixinemoni. ⁵² Iuasaaki ninoa:

—Peerekari Xesosi. Iuanoka Apiananiri —itxanãtana.

Eereka Xerosareë ikanapiriãna ipoxokoniritikana.

⁵³ ïkiniõtika isana Teoso misãkiretiko aikotimoni. Iuaã ninoa misãkiretari Teoso:

—Peerekai. Erekapitikari pikamakiti ate ïkapani —itxanãtana ikiniõtika.

Ameë.

XOÃO

Xesosi, “Teoso Sãkire” Inakori

¹ Itixi kamiko apisa iua “Teoso Sãkire” inakori auapeka. Iua Teosokata aua. Iua Teoso txaua. ² Ikinipoko potorikikosaaki Teosokata auari iua “Teoso Sãkire” inakori.

³ Teoso paniãtari iua ikinipoko ikamini. ! Auari iua makamakiniti. ⁴ Xesosi, “Teoso Sãkire” inakori, kamari itanapokoka auãki inini. Iuanoka sikari ikinipoko auãki inini, kotxi iuanoka auapika. Iua tirikapi atoko itxa, kotxi iopinikari kãkiti xiniremoni Teoso sãkire imarotini ïkapani, ãtipirika auini ïkapani. ⁵ Iopinikari ipiã. Ipiã kona xipokari iua tirikapi kamara.

⁶ Teoso iokanatarari isãkire sãpiretakari tïkane kiki Xoão inakori. Iokanatarari iua kãkitimoni, kãkiti xinire iopiniãkari isãpiretini ïkapani. ⁷ Isãpirenauata, Teoso sãkire ikinimane imarotini ïkapani, aukapiretinirina ïkapani. ⁸ Kona Xoãoni kãkiti xinire iopiniãkari txaua. Xoão iokanataãka kãkiti xinire iopiniãkari isãpiretini ïkapani. ⁹ Iua atão iopinikari kãkiti xinire. Apoka ïkoraxiti, ikinipoko kãkiti xinire iopinikini ïkapani.

¹⁰ Iua “Teoso Sãkire” inakori aua ïkoraxiti. Iua kamari itixi, iuaritika ïkoraxiti auakani kona aukapiretari iua sãkire. ¹¹ Iua apoka itixi ikamakitimoni, txamarari kãkiti ikamakini kona nirekari iua. ¹² Iuaritika apanakini nirekari iua, ininiã aukarina isãkire. Ininiã iua sikaposotiiretana ninoa Teoso anaakori ininiuana ïkapani. ¹³ Aponaniãkasaaki, Teoso anaakori !atxaua. Ateka Teoso anaakori akaminiua !aposota. Kona kãkitini txïkitakaua Teoso anaakori aniniãua. Teosora kamari iua anaakori aniniua.

¹⁴ Kãkiti itxapekaua iua “Teoso Sãkire” inakori. Atekata aua. Ate itikari iua. Peerekari iua. Peerekari iposotiire. Ikinipoko erekari aua iuamoni. Isãkire atãonoka itxa. Ikara atoko itxa, kotxi iri Teoso. Teoso ãkiri imatonõkari itxaua Xesosi.

¹⁵ Xoão sãpiretari Xesosi kãkitimoni. Ia atoko isãpirenauata:

—Iua, hïtemoni nisãpiretakiti: “Nota tikinimoni apokakari, apiatako iua. Nota poiãoka, kotxi nota auini apisapanika auapeka iua.”

¹⁶ Ikinipoko erekari aua iuamoni, ininiã amakinika ate apakapari ikinipoko erekari iuamonikiri. Isikaãpotari erekari atemoni. ¹⁷ Aimarotari Teoso paniãtakiti sãkirextiti, kotxi Moisesini oerekapekaua. Apiaerekata Xesosi Kristo oereëkiti, kotxi iua oerekaua Teoso iteene tiretiniua. Ikinipoko erekari isika atemoni. Maerekati kamakani atxaua, iuaritika Teoso tiretaua. Oerekaua atão inakari

aimarotini ìkapani. ¹⁸ Teoso atamatakari !auari. Imatonõkari Teoso ãkiri, irikata auakari, iuara oerekaua Teoso aimarotini ìkapani, kotxi Teosotxikana iua.

Xoão Kapatxisareri Sãpiretakiti

(Mateo 3.1-12; Marko 1.1-8; Arókasi 3.1-18)

¹⁹ Xoteo auíteakori Xerosareẽ sitatxiti auakani iokanataka kãkiti Xoãomoni. Iokanataka sasetotxiakori. Iokanataka sasetotxiakori moianatakani apaka Xoãomoni, ipimainirina ìkapani: “Kinakariparai pite?” ²⁰ Kona Xoão kipatari isãpiretinina. Atão isãpiretana:

—Teoso mereẽkiti kãkiti iãtapakiti, kona nitxaua nota —itxa.

²¹ Ininiã ipimaãrina:

—Ikara atoko ininiã kiriparai? Eríasikani? —itxana.

—Kona iuano —itxa.

—Teoso sãkire sãpiretakari aiãtapakitikani atxiĩti? —itxana.

—Kona iuano —itxa.

²² —Ikara atoko ininiã, natokopa inakariparai pite? Ninoa ate iokanatakani nirekari imarotiniina pite. Natokopa inakaripa pite? —itxana.

²³ Ininiã Xoão:

—Teoso sãkire sãpiretakari Isaía inakori iõkatsopatakiti txari: Auako kiki ãparaã makipakaniãtaã. Isãpirenauatako. Itxariko: “Hõeretariko kimapori Apiananiri apokini apisapanika. Itĩkaãpo erekari hĩkamako iua napini ìkapani,”

itxa Isaía. Iua kiki ãparaã makipakaniãtaã kasãpirenari, iuakarano nota. Iua Isaía sãpiretakitikarano nota —itxa Xoão.

²⁴ Pariseoakorira iokanataka ninoa kiki Xoãomoni.

²⁵ Ipimaãrina Xoão:

—Iua Teoso mereẽkiti aiãtapakiti piminakanisaakiaua, Eríasi inakori piminakanisaakiaua, Teoso sãkire sãpiretakari aiãtapakiti piminakanisaakiaua, kinirepa pite patxisatari kãkiti? Kipaniãpa pite patxisarauata? —itxarina.

²⁶ —Ãparaãnanira nota patxisarauata. Hĩte sauaki aua kiki himimarotakiniti. ²⁷ Iuara, nota tikini apokakari, apiatakari iua. Minakati nitxaua nota, ininiã kona apakata napokini iua takote. Kona apakata ikiti mata tsapitsa nikoxirikini, kotxi minakati nitxaua —itxa Xoão.

²⁸ Ikara atoko Xoão sãpiretana ninoa Xotão ipiniã Petãnia sitatxiti, ipatxisarauatiniãtaã.

Soti Auíte ãkiri, Teoso Nakiti

²⁹ Katimatinĩkata Xoão atapari Xesosi, iuamoni inini. Xoão sãpiretana apanakini itakote auakani:

—Hãtapari. Erenapani soti auíte ãkiri Teoso nakiti, kotxi ikinimane maerekani makatxaãkari itxaua. ³⁰ Mitxi nisãpiretakitikara ere. “Kiki apokako nota tikini. Apiananiri iua, kotxi nota mauakanisaakipanika iua aua.” ³¹ Mitxi nota

apaka kona nimarotari maerekanitxi makatxaãkari uãka. Nota patxisatari kãkiti ãparaaã, kotxi iuasaaki nisãpiretari iua pirena Isaeo tixini auakanimoni —Xoão txana ninoa.

³² Xoão sãpiretana apanakini itikakiti:

—Nota itikari iua Erekarì Matamatakoti Teoso tixinekiri katxakini. Kamoã katxakini atoko itxa iua. Isari Xesosimoni, kaikota itxa iuakata. ³³ Ikara apisa kona nota imarotari iuãka. ãparaaã nipatxisarauatini paniãtakari sãpiretano: “Pitikariko Erekarì Matamatakoti katxakini. Kikimoni apokini pitikariko. Iua kiki patxisarauatini ãtiã, kotxi isikari Erekarì Matamatakoti patxisatakonimoni,” itxano. ³⁴ Notakara itikari ikara. Nota sãpiretari nitikakiti, ininiã nimarotapitikari ia kiki Teoso ãkiri ininiua —itxa Xoão.

Merepitipanika Xesosi Moianariakori

³⁵ Katimatinãkata iuaãkana Xoão auanãta iuaã ipi imoianariakorikata. ³⁶ Iuasaaki itikari Xesosi inapaãpotini, ininiã akiritari imoianariakori:

—Hãtapari. Ere kiki, soti auãte ãkiri Teoso nakiti itxaua —itxa.

³⁷ Ikara ikenakotakana atoko ninoa ipi imoianariakori sari Xesosi tikini. ³⁸ Ininiã Xesosi sapotorika, atapana iua tikini ãkani.

—Kipa hinireka atxãiti? —itxana ninoa.

—Koerekareri, namonipa paua pite? —itxarina.

³⁹ —Masa, hãtamata —itxa.

Ininiã isana iuakata, atamata itxarina iua auiniãtaã. Iuasaaki kikatapeka. Eereka ãkanõkapeka ikanapiriãna.

⁴⁰ Ninoa Xoão moianariakori, Xesosikata sikani, ãtree, ãtree moianari pakini. Simão Petro itari itxaua iua ãtree. ⁴¹ Eereka ãtree sari katimariã itari Simãomoni.

—Ate aõkitari Teoso mereẽkiti aiãtapakiti —itxa.

⁴² Ininiã ãtree anikari itari Simão Xesosimoni. Xesosi atamari Simão.

—Pite Simão, Xoão inakori ãkiri. Uatxa pite Petro pinaãkako —itxa.

Kai sorotxikana iuãka Petro.

Piripi, Natanaeo Pakini Xesosi Akiritini

⁴³ Katimatinãkata Xesosi nirekari Karirãia tõpamoni isini. Iuaã aõkitari Piripi inakori.

—Notakata masa. Nimoianari pitxapekauako —itxari.

⁴⁴ Iua Piripi aapoko Petsãita sitatxiti. Iuaã apaka aua ãtree, Petro pakini aapoko. ⁴⁵ Iuasaaki Piripi nitari Natanaeo inakori. Apokasaakiri isãpiretari:

—Ate aõkitari kiki. Moisesini iõkatsopatakiti sãpiretakiti iua. Teoso sãkire sãpiretakani iõkatsopatakiti sãpiretakiti aaõkita.

Iuakara Xesosi txaua. Nasaree sitatxitikiri iua. Xosee ãkiri iua Xesosi —itxari.

⁴⁶ —Nasaree sitatxitiã !auari erekari —itxa Natanaeo.
—Auapitika. Masa, maãpiãkatari iua —itxa Piripi.

⁴⁷ Xesosi atapari Natanaeo iuamoni inaãpotini.

—Ere kiki atão Xoteopitikara. Atãonoka ikama —itxa Xesosi.

⁴⁸ Ininiã iuasaaki Natanaeo kenakotari Xesosi sãkire. Ipi-maãri Xesosi:

—Kiãtokopa ininiãpa pimarotano nota? —itxari.

Xesosi txari iua:

—Piripi akiritinii apisapanikara, nimarotari piko kati patapi piitopãkanãta.

⁴⁹ Ininiã Natanaeo apakapapiretari:

—Koerekareri, Teoso ãkiri pitxaua pite. Kãkiti Isaeo tixini auakani auãte pitxaua —itxari Xesosi.

⁵⁰ Ininiã Xesosi:

—Pite auikari nisãkire, kotxi nimitikakinitika nimarotari piko kati patapi piitopãkanãtini. Pite imarotapanikariko apia posotiiretxi. ⁵¹ Pite itikariko Teoso tixine osereẽkiko. Pitikariko Teoso nitiriakori kanãkini. Pitikariko ninoa katxakini, pitari iaxitikiri nopini apokinina. Atãopitikara ikara atoko nitxai pite —itxari Natanaeo.

2

Xesosi Inoãkari ãparaã, Iãriãpeka Itxãkitakini

¹ Ipi õti napaka atoko aua kiiniri tanirauatiko pirena kiiniriti Kanaa sitatxiti Karirãia tõpa. Xesosi inoro aua kiiniriãtaã iuasaaki. ² Kakiiniriteri kemaãtxitari Xesosi, imoianariakori pakini. ³ Iãriã xipoka atoko Xesosi inoro:

—!Auaika iãriã —otxari Xesosi.

⁴ Ininiã Xesosi:

—Kinirepa ikara atoko pitxano? Niposotiire manapi ! apokapanika —itxaro inoro.

⁵ Ininiã Xesosi inoro txana kaapokori nitiriakori:

—Ipaniãtakiti iaõka hãkamako —otxa.

⁶ Iuaã kopiti aua, seisi pakini, mitari kopititi, kai kamakori. Naia kopiti ãki aua ãparaã Xoteoakori arokiniua ãkapani. Iuaãtaã ninoa arokaua. Kiomãtxiakorini oerekinina atoko ninoa arokaua Teoso imisãkiretinina apisa, ninoa Teoso apakapini ãkapani. ãtika iua kopiti maãkari ãparaã seã arãtro.

⁷ Xesosi paniãtana kaapokori nitiriakori:

—Hãxãpokakari naia kopiti ãki ãparaã —itxana ninoa.

Ininiã ninoa xãpokakari kopiti ãki ãparaã. Isonakatapeka apoka ãparaã. ⁸ Ininiã Xesosi:

—Hãsorokaãtari ãparaã, sika hãtxari kakiiniriterimoni iãtini ãkapani.

Ininiã ninoa anikari ãparaã kakiiniriterimoni. ⁹ Iua kakiiniriteri iãtari. Iuasaaki iãriãpeka itxapekaua ãparaã.

—Amonipa ina ia iãriã? —itxa.

!Imarotari. Ninoa nitiritxi ãparaã anikakani imarotari iua iãriã. Ininiã kakiiniriteri txari Itanorouatakari:

¹⁰—Kinirepa mixikanani ia iãriã apia erekari na pisikaua? Apanakini sikari iãriã apia erekari kiiniri potorikasaaki. Kãkiti kamitope inakasaakiika apanakini sikari iãriã poião erekari. Txamari uatxaika pite sikari apia erekari —itxari.

¹¹ Iuasaaki Xesosi mipotorikari iposotiire Kanaa sitatxiti Kariréia tõpa iua auakasaaki. Iposotiire oerekari Apiananiri ininiua. Ikara atoko ininiã, Xesosi moianariakori auikari Xesosi Teoso mereëkiti kãkiti iãtapakiti ininiua, kotxi ninoa itikari iposotiire.

¹² Ikara atoko inaãka atoko Xesosi, inoro, itariakori, imoianariakori pakini sari Kapanaoõ sitatxitimoni. Iuaã ikaikotana mapaõtipeka.

Pirãtxi Omitikiko Pirena

(Mateo 21.12-13; Marko 11.15-17; Arókasi 19.45-46)

¹³ Xoteoakori kiinirite Páskoa inakori apisapanika, Xesosi sari Xerosareẽmoni. ¹⁴ Iãsa Teoso misãkiretiko aikotimoni. Iuaã pirikeri ãki itikari pirãtxi vëtxitakani, kema auíte, soti auíte, kamoã pakini vëtxitakani. Itikari txineirota sikakani apaka. Amesã takote ninoa topãkanãta. Ivëtxitarona txineirota. Apakaparona ãti uãka txineirote, kotxi oa ãtoião, ininiã Xoteo txineirote isikana. ¹⁵ Ininiã Xesosi kosekari aãpitsã. Ìpatari. Aãpitsãã omitikenatana ninoa pirãtxi vëtxitakani. Omitikenatana kema auíte, soti auíte Teoso misãkiretiko aikoti takote auakani. Ikananapiriãri amesã txineirota apakapikoãtaã. Txineirota xikepoakatani. ¹⁶ Ipaniãtana kamoã vëtxitakani:

—Himakatzakariko kamoã. Hanikariko mapara. Niri aapoko ãki hïvëtxirauatini ! apakata. Kona uaini pirãtxi vëtxitiko —itxana ninoa.

¹⁷ Iuasaakipeka imoianariakori xinikari Teoso sãkire iõkatsopatakori:

Nota iteene tiretari paapoko pite misãkiretiko aikoti. Iua xika nokaãkako, itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori.

¹⁸ Eereka Xoteo auíteakori misãkiretari Xesosi:

—Teoso paniãtiniãi ninoa kãkiti iua misãkiretiko aikotiã auakani pomitikenatini, poerekauã posotiiretxi Teoso paniãtinii aãuikini ìkapani —itxana ninoa.

¹⁹ Xesosi apakapapiretari:

—Hïrikariko ia Teoso aapoko. Ipi ãti pakini õtisaaki iuaïkana nõkitikariko ia Teoso aapoko —itxa Xesosi.

²⁰ Ininiã ninoa:

—Anekani. Koarêta seisi anokanani iua aiko kamiko. Kiãtokopa pitxari ipi âti pakini ôtisaaki pōkitikiniri iuaĩkana? Kona kīikitei pite pisākire ikara atoko pinini —itxarina Xesosi.

²¹ Txamari Xesosi sākire “Teoso aapoko” ixinikari iïto. ! Ixinikari Teoso misākiretiko aikoti. ²² Xesosi ipinaãka atoko, ôkitikaãkaua atoko, iuasaakipeka imoianariakori xinikari ikara Xesosi sākire. Iuasaaki ninoa auikari Xesosi sākire. Auikarina Teoso sākire iōkatsopatakori sãpiretiniri Xesosi atão Teoso âkiri ininiua.

²³ Xesosi Xerosareë auakasaaki, Páskoa kiiniriti auakasaaki, itomaneri kākiti auikari Xesosi Teoso mereëkiti ninoa iãtapakiti ininiua. Ninoa itikari posotiiretxi ikamakiti, ininiã auikarina Xesosi sākire. ²⁴ Txamari Xesosi ! auikari kākiti sākire, kotxi imarotari ikinimane âkixinire sākire. ²⁵ Kākiti âkixinire sākire ! ipimaãri xatiki, kotxi imarotapekari kākiti âkixinire sākire.

3

Nikotemo Pirena

¹ Âti ikanôkati Nikotemo inakori motika Xesosimoni. Iua Xoteakori auïte itxaua. Pariseo itxaua apaka. ² Iua misākiretari Xesosi:

—Koerekareri, ate imarotari koerekareri, Teoso iokanatak-iti pininiua. Teoso pitekata mauakaniã, kona piposotari posotiiretxi pikamini, ininiã ate imarotari Teoso iokanatai pite kãkitimoni —itxa.

³ Ininiã Xesosi:

—Iuaĩkana iponaniãkarira sari Teoso auïtetxi ininiãtaãua. Iuananira sari iuaxiti. Atãopitikara ikara atoko nitxai pite —itxa.

⁴ —Kiãtokopa pitxa auapekarikai iuaĩkana piponaniini? Kona piposotari pinoro âko âki iuaĩkana pïïroini. Kona piposotari iuaĩkana piponaniini —itxa Nikotemo.

⁵⁻⁶ Ininiã Xesosi:

—Atãopitikara ikara atoko nitxai. Piponaniãkasaaki, piri, pinorokata âkirinanira pitxaua. Iua Erekar Matamatakoti iponaniãkitakiniã, Teoso âkiri pitxaua. Kākiti, iua Erekar Matamatakoti iuaĩkana iponaniãkitaãkitinanira, sari Teoso auïtetxi ininiãtaãua. ⁷ Koniko pitsorïkaãtapeko. Piponaniãko ipikata. Ipikata pimiponaniãkaniã, kona pisari Teoso auïtetxi ininiãtaãua. ⁸ Îtima xōkarauata inirekiniãtaã. Pikenakotari ixōkarauatini, iuaritika na pimarotari Îtima sinimoni. Na pimarotari Îtima ininimoni. Iua atokokana ! kimarotikori Erekar Matamatakoti iuaĩkana iponaniãkitaãkiniri kākiti —Xesosi txari Nikotemo.

⁹ Nikotemo apakapapiretari:

—Nota !imarotari ikara pisākire —itxa.

¹⁰ Ininiã Xesosi:

—Koerekareri apiari pitxaua. Kãkiti Isaeo tixini auakani poereka. Txamari pite ! imarotari ikara atoko nininii pite. ¹¹ Atãopitikara ikara atoko nitxanãtai pite. Ate sãpiretari aimarotakiti, aĩtiãkiti pakini. Txamari ! hinirekari hãuikapiretiniri asãpiretakiti. ¹² Īkorapokoriti pirena nisãpiretakasaakii, ! pauikari nisãkire. Atauako pauikatari nisãkire Teoso tixine pirena nisãpiretakasaakii? ¹³ Kona kãkiti sapanika Teoso tixine. Ātinoka sari iuaã, Teoso tixine potorikakarinnoka, kãkiti itari iaxitikirinoka sari iuaã.

¹⁴ —Kitxakapirĩka ãparaã makipakaniãtaã Moisesini õkitikari imini metao kamakori aãke mapotõkireẽ. Itano itakari. Kãkiti Teoso sãkire auĩãkani imini akatsatakini atamatari Moisesini õkitikakiti, ininiã kona ipinana. Iua atokokana kãkiti itari iaxitikiri õkitikaãkako. ¹⁵ Ininiãkara iua sãkire auĩãkari kona ipinaika. Auapikako.

¹⁶ —Teoso iteene tiretari ikini itixiti auakani, ininiã iokanataru imatonõkari imi kãkitimoni. Ininiã iua sãkire auĩãkanirako kona ipinaikako. Ātipirika auapikako. ¹⁷ Teoso iokanataru imi kãkitimoni ikini itixiti auakanimoni kona imisiritinina ĩkapanini. Iua iokanataru imi kãkiti maerekani imaktxakini ĩkapani, ninoa imapinakanu ĩkapani.

¹⁸ —Teoso ãkiri sãkire auĩãkari kona iokanataãka kãkiti misiritikomoni. Iua Teoso ãkiri sãkire mauĩãkati, iuarako sako kãkiti misiritikomoni. Teoso ãkiri sãkire imauĩãkani xikara ikara atoko inaãkanako. ¹⁹ Teoso ãkiri sãkire mauĩãkani misiritããkako, kotxi atão inakari oerekakari kãkiti xinire iopiniãkari apokapeka ĩkoraxiti. Iua oerekari atão aimarotini ĩkapani. Tirikapi atoko itxa, kotxi oerekaua atão. Ninoa mauikareni kona nirekari tirikapi. Inirekarina ipiã, kotxi maerekati ikamanãtana. ²⁰ Maerekati kamakari kona nirekari tirikapi. Kona tirikapi takote kona aua, kotxi ipĩkari ikamara. Ipĩkari kãkiti itikiniri maerekati ikamini. ²¹ Teoso sãkire iaõka kamakarira sari ikamaraã, kotxi ikamara oerekari apanakini iua kamakiti atão inini Teoso nireẽkiti iaõka inini —Xesosi txari Nikotemo.

Xesosi Apiari, Xoão Poiãori Inini

²² Ikara atoko inaka atoko Xesosi imoianariakorikata sari Xotẽia tõpamoni. Mapaõti ikaikota imoianariakorikata iuaãtaã. Imoianariakori patxisatari kãkiti iuaã. ²³ Xoão apaka patxisatari kãkiti Enõ inakoriãtaã, Sarĩ inakoriãtaã takote. Īpatxisarauata iuaãtaã, kotxi iuaãtaã ãparaã kaiãopokori. Īkiniõtika kãkiti sari iuamoni iuaãtaã, ininiã Xoão patxisatana. ²⁴ Iuasaaki Xoão kona takaãkapanika kateia ãki.

²⁵ Iuasaaki Xoão moianariakori sãkirauata apanakinikata kãkiti arokiniua pirena, Teoso misãkiretiko aikoti ãki ĩroinina apisa pirena. ²⁶ Apokana Xoãomoni.

—Koerekareri, Xotão ipiniã iua kiki pite patxisatakiti, atemoni pisãpiretakiti, uatxa iua patxisarauatapeka. Ikinipoko kãkiti sari iuamoni. Atemoni !erekari ipatxisarauatini — itxana.

²⁷ Xoão apakapapiretana ninoa:

—Erekapitikari ipatxisarauatini, kotxi Teoso paniâtari iua. Teoso masikakaniãri posotiiretxi kãkitimoni, kona xatiki iposotari iparĩkauatini Teoso ĩkapani. ²⁸ Nota kona Teoso mereẽkitino. Kãkiti iãtapakiti kona nitxaua nota. Teoso iokanatanano nota Teoso mereẽkiti apokini apisa. Ikara hĩte imarotapeka. Ikara atoko nitxapekai hĩte. Hĩsãpiretari ikara apanakinimoni.

²⁹ —Maxinikari kiki ĩtanorouatakasaaki. Sito amanaãkito iua nakiti otxaua. Imoianari topãka iua takote. Ipoxononiua ĩtanorouatakari sãkire ikenakotakasaaki. Iua atokokana nota poxononiua. Nota iua moianari atoko nitxaua. Xesosi iua ĩtanorouatakari atoko itxaua. Kãkiti iua nakiti itxaua. ³⁰ Xesosi apiaãpotako. Nota poiãopotako.

³¹ —Iaxiti ĩkari Apiananiri. Itixi auakani imarore poiãonoka, kotxi itixinoka imarotana. Teoso tixine ĩkari Apiananiri itxaua. ³² Iua sãpiretari itiãkiti. Ikenakotakiti isãpireta. Txamari kãkiti !auikari isãpirena. ³³ Kãkiti Apiananiri sãpirena auiãkani, imarotari Teoso sãkire atão inini, ininiã apanakini apaka imarotari Teoso sãkire atão inini. ³⁴ Iua Teoso iokanatakiti sãpiretari Teoso sãkire, kotxi Teoso sikari Erekarĩ Mata-matakoti iuamoni, ininiã ikinipoko Erekarĩ Matamatakoti posotiire aua iua Teoso iokanatakitimoni. ³⁵ Aĩri Teoso tiretari imi. Isikari imi ikinipoko imoiaini ĩkapani. ³⁶ Teoso ãkiri sãkire auiãkani auapikako Teosokata. Teoso ãkiri sãkire mauĩãkani kona auapanina Teosokata. Teoso omanatapikanako ninoa ãtipirika —itxa Xoão ninoamoni.

4

Xesosi Misãkiretaro Samariakero

¹ Kãkiti sãpiretari pariseoakori:

—Xesosi sãkire auiãkani, iua patxisatakini, itomaneri. Xoão patxisatakini poiãoka —itxana.

² (Ari, kona Xesosini patxisarauata. Imoianariakorira patxisatari kãkiti.) ³ Xesosi imarotakasaakiri pariseoakori kenakopiretiniri iua, iusaaki iua osipikari Xotéia tõpa. Kinirão kanapirikari Kariréia tõpamoni. ⁴ Inirekari Samaria tõpa ĩpirixititini Kariréia tõpa apokini ĩkapani.

⁵ Samaria tõpa ĩpirixititakasaaki, apoka Sikaa sitatxiti takote. Iuaã aua itixi Xoseeni nakiti, ĩri Xakooni sikakiti kitxakapirĩka. ⁶ Iuaã aua aariko Xakooni kisakakiti ãparaã apaãtiko. Iuaã Xesosi apokasaaki, iotoka, kotxi isãpakapeka

õtakori ĩpirixititini xika. Ininiã iitopãka aariko takote. Iuasaaki apaniãxitipeka.

⁷ Iuasaaki sito Samaria auakaro apoka iuaã, ãparaã apaãtakaro. Oãpokasaaki, Xesosi amanaãro ãparaã:

—Ãparaã pisikano —itxaro.

⁸ Oa apokini apisapanika Xesosi moianariakori sari sitatxi-moni nipokori iamotinina ĩkapani.

⁹ Oa sito apakapapiretari:

—Xoteo pitxaua pite. Samaria auakaro nitxaua nota. Kinirepa nãparaãte pamanaãno? —otxa.

Ikara atoko otxa, kotxi Xoteoakori kona sãkirauata Samaria auakanikata.

¹⁰ Ininiã Xesosi:

—Teoso sikakiti pimarotaãkamako, pitemoni ãparaã amanaãkari pimarotaãkamako, notamonimarako pamanaãri ãparaã, kotxi piãtiniãri ãparaã nota sikakiti, pauapika ãtipirika —itxaro.

¹¹ —Kona katiui pite. Kiriãpa papaãtari ãparaã, kotxi paĩtanoirikori. Namonipa papokatari ãparaã kãkiti ãtipirika auini inĩkitaãkari? ¹² Kitxakapĩrĩka aãtokirini Xakoo sikaua ate ia aariko. Iua, imiakori, ipiraakori pakini iãtari ia ãparaã ia aarikoãkiri. Pite apiata atxiĩti? —otxa.

¹³ Ininiã Xesosi:

—Kãkiti ia irikoãkiri ãparaã iãtakari iuaĩkana iposonata-panika. ¹⁴ Kãkiti nota siãkiti ãparaã iãtakari apikomoni ! iposonataika. ãkixinire amomo atoko itxa ãparaã nota siãkiti. Iua ãparaã txĩkitakari iua ãtipirika auini Teosokata —itxaro.

¹⁵ —Iua ãparaã pisikano nimaposonatakani tĩkane, ininiã uai kona ninaika ãparaã napaãtini —otxa.

¹⁶ —Pakiritari pĩtaniri. Uai piminari —itxa.

¹⁷ —Kona kĩtanirino —otxa.

—Atãopitikara, “Kona kĩtanirino,” pinini. ¹⁸ Sĩko pakinipekara pĩtaniri. Kiki uatxa pitekata auakari na atão pĩtanirini. Inipitikara pisãkire —itxaro.

¹⁹ Ininiã oa:

—Teoso sãkire sãpiretakari pitxaua pite, kotxi pimarotari ikinipoko nikamakiti. ²⁰ Kitxakapĩrĩka ate kiomaneakorini apotiitaua Teoso imisãkiretinina ĩkapani ia oxiratari nopini. Txamari hĩte Xoteoakori txari: “Xerosareẽnanira aãpotiitauako Teosokata” —otxa.

²¹ Ininiã Xesosi:

—Pauikariko nisãkire. ãti õti apokako. Iuasaaki kona uai oxiratariãni, kona Xerosareẽni kãkiti apotiitaua aĩri Teoso imisãkiretinina ĩkapani. ²² Hĩte Samaria tãpa auakani apotiitaua Teoso himisãkiretini ĩkapani. Txamari, kona atão himarotari iua. Ate Xoteoakori aimarotapitikari Teoso, kotxi

Teoso sikakiti kãkiti maerekani makatxakakari Xoteo itx-
aua. ²³ Teoso keto apokapanika, ari apopeka, ininiã aïri
Teoso misãkiretakani atão inakani misãkiretari iua ãkixinireëna.
Ninoa sãpiretari atão inakarínoka iuamoni. Aïri nirekari
kãkiti ikara atoko inakani misãkiretiniri iua. ²⁴ Teoso nirekari
amisãkiretiniri iua aãkixinireë, kotxi Teoso ìto !auari. Inirekari
kãkiti sãpiretiniri atão inakarínoka iuamoni —itxa Xesosi.

²⁵ Ininiã oa:

—Nimarotapitikari iua Teoso mereëkiti aiãtapakiti, Kristo
inakori, apokapitikako ìkorapokoriti. Iua apokasaaki ikini
sereti isãpiretauako —otxari.

²⁶ —Nota pimisãkiretakiti Teoso mereëkiti hiãtapakitikarano
nota —itxaro.

Ãti Takarauata, Ãti Amarauata Inini Pirena

²⁷ Iuasaakipeka Xesosi moianariakori kanapiriã.

Ãkixinireëna ninoa tsorìkaãnãta:

—Kinirepa Xesosi sãkirauata oa sitokata?

Kotxi oa Samaria auakaro. Iuaritika !ipimaãrona: “Kiripa
ìkai?” kona itxarona. Kona ipimaãrina Xesosi: “Kinirepa
pimisãkiretataro oa?” kona itxarina.

²⁸ Iuasaaki oa sito takanapari oti, sitatximoni kanapiriã
otxa. Oãkiritari kãkiti iuaã auakani,

²⁹ —Masa. Maãpiãkatari kiki ikinipoko nikamakiti imaro-
takari. Iua Teoso mereëkiti aiãtapakiti atxiiti? —oa txana
ninoa.

³⁰ Ininiã iua sitatxi auakani sari Xesosimoni. ³¹ Ninoa
apokini apisapanika imoianariakori akiritari Xesosi:

—Koerekareri, pinipokota —itxarina Xesosi.

³² —Nipokori auape nota niãkiti tìkane hìte mimarotakiniti
—itxa Xesosi.

³³ Ininiã imoianariakori imisãkiretakakana:

—Kiripa sikatari nipokori Xesosi nikakiti? —itxana.

³⁴ Ininiã Xesosi:

—Nota kamari iua niokanatakiri nirekaãkiti. Ninirekari
nikaminiri ikinipoko iua paniãtakiti. Ia niparìka. Niparìka
nikiena atoko itxa, kotxi niokanatakiri paniãtakiti nikamini
sikataparatanò, nipokori sikataparatinino atokotxikana.

³⁵ Kãkiti txari: “Ìpi ipi pakini kasiriti auapanika takari
iposome inini tìkane, ininiã uatxa kona niparìkauata.” Ia
atoko kona hìtxape hìsãkire. Himereka. Hãtamatariko
takari. Nisãpiretai hìte hìtakare iposome haãpoko hanikini
tìkane. ³⁶ Iua atokotxikana Teoso sãkire takaãka kãkiti
ãkixinireë. Katakakeri miparìkatakari apakapari iparìka ìki.

Iua anikari kãkiti Teoso aapokomoni, ãtipirika Teosokata
auini ìkapani. Ininiãkara katakareri, iua miparìkatakari apaka
poxokoniuatoko. ³⁷ Aãtokirini txari: “Ãti takarauata, ãtipekana
apotiitari takari.” ³⁸ Ia sãkiretxiti atão, kotxi nota paniãtai

hĩte mitxi himaparĩkauatakaniãtaã hamarauatini. Apanakini parĩkauatapeka iuaã. Ninoa takapekari Teoso sãkire kãkiti ãkixinireẽ. Pasãpaniri ninoa parĩka. Ninoa parĩkauata mitxi, ininiã uatxa hĩte parĩka poião kãkiti Teosomoni hanikini —itxa Xesosi.

Samaria Auakani Auikiniri Xesosi Sãkire

³⁹ Kaiãopokori Samariakini iua sitatxiti auakani auikari Xesosi sãkire, kotxi oa sito mitxi sãpiretana:

—Nikamakiti ikinika isãpiretano —otxana.

⁴⁰ Ininiã ninoa Samaria auakani apoka Xesosimoni.

—Atekata paua —itxarina Xesosi.

Ininiã Xesosi kaikota ipi õti ninoakata. ⁴¹ Xesosi sãkire ikenakotakasaakina, apikomoni ninoa auikapiretari.

⁴² Ninoa misãkiretaro oa sito:

—Uatxa ate auikapiretari Xesosi sãkire, kona pite sãpirenaãnanini, ate auikapiretari. Ateka kenakotapekari iua sãkire, ininiãkara ate auikapiretari iua sãkire. Uatxa ate imarotari atão inini Teoso mereẽkiti ininiua Xesosi. Kãkiti itixi auakani maerekani makatxaãkari itxaua iua —itxarona.

Auĩtetxi ãkiri Xesosi Makananitini

⁴³ Iuaã ipi õti inapaka atoko Xesosi sipeka. Karirẽia tõpa isa. ⁴⁴ Mitxi Xesosi sãkire: “Teoso sãkire sãpiretakari paxitaãka, txamari Teoso sãkire sãpiretakari itixineẽ auakasaaki, kãkiti iuaãtaã kona auikari iua sãkire,” itxapeka Xesosi. ⁴⁵ Iuaritika Karirẽia tõpa apokasaaki, kãkiti iuaã auakani ipoxokoniritika apakapari Xesosi, kotxi ninoa apaka sari iua Pãskoia kiinir-iti Xerosareẽ sitatxitiã. Iuaãtaã itikarina Xesosi posotiire. Ininiãkara ipoxokoniritikana apakaparina Xesosi.

⁴⁶ Xesosi iuaĩkana sari Kanaa sitatxitimoni, Karirẽia tõpa. Mitxi Xesosi inoãkapekari ãparaã iãriã ininiua iuaã. Xesosi apokasaaki Kanaa, auĩtetxi ãkiri amianata Kapanaoõ sitatx-itikiri. ⁴⁷ Iua auĩtetxi kenakopiretari Xesosi Karirẽia tõpa apokini, Xotẽia tõpa osipikini. Inakasaaki Xesosimoni isa, aõkita itxari Xesosi. Aiatari:

—Masa Kapanaoõmoni, naapokomoni. Namarite amianata. Pimakananitari iua. Ipinanapanoka —itxari Xesosi.

⁴⁸ Ininiã Xesosi:

—Nimakamakaniãri posotiiretxi, kona hĩte nirekari auikiniri nisãkire. Posotiiretxi hĩtikasaakinani, hĩte nirekari nisãkire hãuikini. Teoso takaõtxikare hĩtikasaakinani, hinirekari nisãkire hãuikini —itxa Xesosi iuamoni.

⁴⁹ —Masapoka naapoko. Pimasikanisaaki, namarite ipinapitikako —itxari.

⁵⁰ —Pisa paapokomoni. Pamarite kona ipina —Xesosi txari iua.

Iua kiki auikari Xesosi sãkire, ininiã isipeka.
⁵¹ Ipixinipokoriti aõkitana iniritiakori.

—Pamarite auapitikako —itxarina.

⁵² —Namonikitapa akananita? —itxana.

—Kita apaniãxiti apoomari iotoka —itxana.

⁵³ Iuasaaki iua kiki imarotari kita Xesosi sãkire manapikara: “Pamarite kona ipina,” ininiri manapikara iotoka apoomari. Ikara atoko ininiã, ikinimane iua aapoko auakani, iua pakini auikari Xesosi sãkire.

⁵⁴ Ininiã ipikatapeka Xesosi kamari posotiiretxi Kariréia tōpa auakasaaki, Xotéia tōpa osipikasaaki.

5

Mat̄ipokotakati Xesosi Erekapeka In̄ikitakini

¹ Ikara atoko inaãka atoko Xesosi sari Xerosareẽ sitatxitimoni, kotxi Xoteo kiinirite Teoso ikapani aua iuasaaki.

² Xerosareẽ sitatxiti apan̄ikaki, soti auite v̄txitikoãtaã takote aua ipoa xapitikiri. S̄iko Ironakiko aua iuaãtaã. Xoteo sãkire Epiráiko. Epiráiko sãkireẽ iua ipoa uãka “Petésita.”

³ Ironakikoãtaã amianatakanipokoni sir̄ikanãta. Mõsiãreni, mot̄kakani, mat̄ipokotakani pakini iuaã auanãta. Iãtapanãtarina ãparaã tok̄ikaãtini.

⁴ Teoso nitiri apokanaka iuaãtaã. Iua apokasaaki itok̄ikaãtakari ãparaã. ãparaã tok̄ikaãtakasaaki, ãtika amianatakari īkiika komokaãtakari erekapeka itxa.

⁵ Mat̄ipokotakati iuaã auanãtakari amiananãtakari tr̄ita oito pakini anokanani amianata. ⁶ Xesosi atamatari iua iuaã isir̄ikanãtini. Imarotari iua uatxakapokoni amiananãta. Ininiã Xesosi pimaãri:

—Ereka pinini pinireka? —itxari.

⁷ Amianatakari apakapapiretari:

—Ari, ninirekapitikamari, txamari kona kanikikono kãuaãriã ãparaã tok̄ikaãtakasaaki. Nikomokaaritakasaaki, ãti komokape napisapanika —itxari Xesosi.

⁸ —Põkitikaua. Pisirimata pikoseka, sipeka pitxa —Xesosi txari.

⁹ Iuasaakipeka erekapeka itxa iua amianatakari. Isirimata ikoseka, t̄ipokota itxapeka. Iua õti kãkiti tomatini õti.

¹⁰ Ininiãkara Xoteo auiteakori txitari amianatakari erekapeka inakari:

—Uatxa kãkiti tomatini õtisaaki pite anikanãtari pisirimata.

Ïkora atoko ininiã, kãkiti !auiritaãka —itxarina, kotxi ninoamoni ipar̄kauata isirimata anikasaaki.

¹¹ Ininiã iua kiki:

—Erekape nin̄ikitaãkirira paniãtano: “Pisirimata pikoseka, sipeka pitxa,” itxano.

¹² Ininiã ninoa:

—Kiripa kiki paniãtai pisirimata pikosekini pisini ìkapani?

¹³ —!Nimarotari iuãka —itxa.

Iuaãtaã ipoa xapitikiri takote kaiãopokori kãkiti auanãta, ininiã patimari Xesosi sipeka ninoa sauaki.

¹⁴ Eereka Xesosi aõkitari iua kiki Teoso misãkiretiko aikotiã.

—Uatxa pitipokotapeka, ininiã maerekati pitakanapako. Iuaikana maerekati pikamakasaaki, atxiiti amianari apiatakari inokai —Xesosi txari iua.

¹⁵ Eereka iua kiki sari Xoteo auiteakorimoni.

—Xesosira erekapeka txikitakano nota —itxari.

Xoteo Omanatiniri Xesosi

¹⁶ Tomatiko õtisaaki Xesosi makananitari iua amianatakari. Ikara xika Xoteo auiteakori kinirão okaka txari Xesosi.

¹⁷ Xesosi imarotari Xoteo auiteakori sãkire, ininiã itxana:

—Niri Teoso kamari erekari ikiniõtika. Iua atokotxikana nota. Kona niotoka erekari nikamini tomatiko õtisaaki —itxa Xesosi.

¹⁸ Ikara Xesosi sãkire xika Xoteo auiteakori apiata omanatari Xesosi. Ninoamoni Xesosi kamari maerekati tomatiko õtisaaki amianatakari imakananitini. Xesosi sãkire: “Niri Teoso,” inini xika, apiata omanatarina iua, kotxi iua: “Teosotxikana nota” itxanãta iua Xesosi.

Xesosi Irikata

¹⁹ Ininiãkara Xesosi misãkiretana Xoteo auiteakori:

—Atãopitikara nitxai hite. Nota Teoso ãkiri nitxaua. Notanani !kakamareno. Nitikari niri kamanãtakiti, ininiã niri kamakiti iaõka nikama. Iuanokara nikama nota. Niri kamakititxikana nota kama apaka. ²⁰ Niri turetano nota, ininiã ikini sereti ikamanãtakiti oerekano. Oerekapanikariko posotiiretxi apiatapanikako nota kamini ìkapani, ininiãkara hite tsorikaãtako hitikasaakiri. ²¹ Niri õkitikari ipikani, iuaikana aua inini tìkane. Iua atokotxikana nota txikitakana kãkiti ninirekaãkini, iuaikana auini ìkapani. ²² Teoso kona txari kãkitimoni: “Kona erekai pite, ininiã kãkiti misiritikomoni pisa,” kona itxa Teoso. Apanakinimoni kona Teoso txari: “Erekai pite, ininiã uai pina notakata pauini ìkapani,” kona itxa Teoso. Notakara iua ãkirikara txari ikara atoko inakari kãkitimoni, kotxi Teoso sikaposotiiretano nota ikara atoko inakari nisãpiretini kãkitimoni. ²³ Ikara atoko ininiãkara, kãkiti paxitano nota. Niri nirekari nota paxitiko, iua paxitiko atokotxikana. Nota mapaxitakani kona paxitari niri nota iokanatakari.

²⁴ —Atãoenepitikara nitxai hite. Nisãkire kãpitakari, nota iokanatakari sãkire auiaãkari, auapika Teosokata. Kona Teoso misiritapaniriko iua. Kona ipinaika. Auapika Teosokata.

²⁵ Atãoene nitxai hite. Kãkiti xinire ipikari atoko itxa maerekati ikamakiti xika. Teoso ãkiri sãkire kãkiti kãpitini õti apokapanikako. Ari iketo apokapeka. Nota sãkire kãpitakani

auapikako. ²⁶ Aïri Teosonoka posotari itxĩkitakiniri ikinipoko auãki inini, kotxi iuanoka auapika. Isikaposotiiretano nota apaka ikinipoko nitxĩkitakini auãki inini.

²⁷ —Aïri Teoso txano nota: “Kãkiti itari iaxitikiri pitxaua, ininiãkara pitxariko nisãkire mauiaãkani: ‘Kona hĩte kĩpitari Teoso sãkire, ininiã kãkiti misiritikomoni hĩsa,’ pitxako. Pitxariko nisãkire auiaãkani: ‘Hĩte kĩpitari Teoso sãkire ininiã uai hina Teosokata hãuini ãkapani.’ Ikara atoko pitxariko kãkitimoni,” Teoso txano nota.

²⁸ —Kona hĩtsorĩkaãtapeko, ikara sãkiretxiti hĩkenakotakasaaki. ãti õti ipĩkani, katakoni, kenakotariko Teoso ãkiri akiritinina. ²⁹ Iuasaaki õkitikauanako. Ninoa erekari kamakani auapikako Teosokata. Ninoa maerekati kamakani misiritaãkako.

³⁰ —Notanani kona nitxari kãkiti: “Pite sari kãkiti misiritikomoni. Pitepekana inari uai Teosokata pauini ãkapani.” Notanani kona ikara atoko nitxari kãkiti. Teoso sãpiretakinokara nitxa kãkitimoni, ininiãkara nisãkire kãkitimoni atãonoka, kotxi kona nota nirekaãkitini nikama. Niri nipaniãtakiri nirekaãkitinanira nikama —itxa Xesosi.

Xesosi Sãkire Atãoene Sãpiretakani

³¹ Apikomoni Xesosi sãpirenauata:

—Notaka sãpiretiniãua hĩtemoni, atxiĩti kona kauikikono. ³² ãtipekana nota sãpiretakari aua. Nimarotari atão inini iua sãpiretakiti. ³³ Hĩte iokanatapekari himoianariakori Xoãomoni nota himarotini ãkapani. Iua sãpiretapekana ninoa atãoene nota sãkire. ³⁴ Kona ninitanãtari kãkiti nisãkire atão inini sãpiretakani. Nota sãpiretai hĩte Xoão sãpiretakiti sãkiretxiti, hĩmaerekani Teoso makatxakini ãkapani, himapinakani tĩkane.

³⁵ —Xoão tirikapi tirinakari poniãkari atoko itxa. Tirikapi iopinikari ikinipoko, tirikapi takote auakari aãtamadini ãkapani. Iua atokokana Xoão oerekari kãkiti atão inakari. Mapaõtinokara hĩte poxokiniuata iua sãkire hĩkenakotakasaaki.

³⁶ —Aua ãti nota sãpiretakari. Iua Xoão poiãoka. ãtipekana apiata. Nota kamakitikara apiata. Nikamakiti sãpiretari nota sãkire atão inini. Nikamakiti, niri paniãtakiti kãkiti itikasaaki, imarotari niri uaimoni iokanatinino nota.

³⁷ —Niri, nota iokanatakari kãkitimoni, iua apaka nota sãpiretakari. Kona hĩte kenakotari Teoso sãkirauatini. Kona hĩte atamatari itoõ. ³⁸ Isãkire !auari hãkixinireẽ, kotxi kona hãuikari nota sãkire iua iokanatakiti sãkire.

³⁹ —Hĩte atatsopatapikari Teoso sãkire iõkatsopatakori, hãuini ãtipirika Teosokata himarotini ãkapani. Ia Teoso sãkire iõkatsopatakori nota sãpiretakari apaka itxaua. ⁴⁰ Txamari kona hinirekari nisãkire hãuikini. Kona hinirekari notamoni hinini, ãtipirika Teosokata hãuini ãkapani.

41 —!Ninitari niuikiko. 42 Iteene nimarotai hĩte. Kona xapiti hĩtiretari Teoso hãkixinireẽ. 43 Niri iokanatanano nota uaimoni. Txamari kona hĩte apakapano nota Teoso iokanatakino. Teoso maiokanatakinitira hĩte apakapa. 44 Hĩte potxitari ãti iuikinii. Txamari kona hĩkamari erekari Teosonoka iuikinii ĩkapani, ininiã kona hãuikari iua sãkire.

45 —Kona notani sãpiretapaniri niri hĩte maerekani. Moisesira sãpiretariko himaerekani Teosomoni. Hĩte uãkatari iua sãpiretari hĩte ereka hinini, txamari iua sãpiretariko niri himaerekani. 46 Moisesini sãkire iõkatsopatakiti hãuikaãkamako, nota sãkire apaka hãuikamako, kotxi Moisesini nota sãpiretakari apaka. Iua iõkatsopatapekari nota sãkire. 47 Hĩte kona auikapiretari Moisesini iõkatsopatakiti. Isãkire iõkatsopatakiti himauikakaniã, kiãtokopa hĩtxa nota sãkire hãuikini? —itxa Xesosi.

6

Sĩko Mio Kãkiti Xesosi Sikakienatini
(Mateo 14.13-21; Marko 6.30-44; Arókasi 9.10-17)

1 Eereka ãti õti Xesosi ĩpiriãtari Kariréia poa. Ia ipoa uãka apaka Txiperiãtxi poa inaãka. 2 Kaiãopokori kãkiti sari iua tikini, kotxi ninoa itikapekari Xesosi makananirauatini. 3 Xesosi kanĩka mitaxiratarimoni. Iuaã iitopãka imoianari-akorikata. 4 Xoteoakori kiinirite, Pãskoã inakori kiiniriti apisapanika Xesosi sari iuaãtaã. 5 Iitopãkasaaki, Xesosi atapari itomaneri kãkiti apokaãpotini iuamoni. Ininiã ipimaãri Piripi: —Amonipa aiamotatariko komiri nakira kãkiti asikakienatini ĩkapani?

6 Xesosi ikara atoko txari Piripi, kotxi inirekari imarotini: “Atauako atxiĩti Piripi auikari niposotiire?” Xesosi imarotapekari iuaka ikamakiti tĩkane. 7 Ininiã Piripi apakapapireta: —Txineiropokoni, tosẽtosi txineiro ota, kona apakata komiri aamotini, nakira kãkiti asikakienatini ĩkapani. ! Apakata —itxari.

8 Iuasaaki ãti Xesosi moianari Simão Petro itari, ãtree inakori, txari Xesosi:

9 —Uai aua amarini. Auari ikiena. Sĩko komiri sevata inakori kamakori auari iua. Ipi ximaki axapitiri apaka auari iuamoni. Txamari kãkiti itomaneri sikakienatiko !apakata. Ia nipokori poiãoka —itxari.

10 Xesosi paniãtari imoianariakori:

—Nakira hĩpaniãta iitopãkinina —itxana.

Sotonaiakiperi auari iuaãtaã. Iua nopini iitopãkana. Sĩko mio apikomoni kikiakori aua. 11 Xesosi kosekari komiri amarini nakiti. Iuasaakipeka imisãkiretari Teoso:

—Erekapitikari ia komiri auiniua ate.

Iua sikari imoianariakori. Eereka ninoa xanakari kãkiti topãkakanimoni. Iua atokokanera itxarina ximaki. Ikinikana inirekaka iaõka auana ninoa.

¹² Ikinimane kamitopeka inakasaaki, ipaniãtari imoianariakori:

—Itetakori komiri, ximaki pakini hãpotiita. Kona hiomat-
apiriko —itxa.

¹³ Ininiã apotiitarina komiri itetakori. Tosi kotarina ixãpokakana komiri itetakori.

¹⁴ Xesosi posotiire ninoa kãkiti itikasaaki, ninoakakarika isãkirauatana:

—Atãopitikara Xesosi aiãtapanãtakitikara, Teoso sãkire sãpiretakari inakorikara ere Xesosi —itxana.

¹⁵ Xesosi imarotapekari ninoa nirekiniri iauĩtetinirina iua. Iua kona nirekari ninoa auĩtetiniri iua. Ninoa mamaĩkakaniri apisapanika, Xesosi sipeka iuanoka. Apikoxiti oxiratarimoni ikanĩka.

Xesosi Ipoa Nopini Inaãpotini

(Mateo 14.22-23; Marko 6.45-52)

¹⁶ Kikatapeka imoianariakori iokiriũta ipoa tiniã.

¹⁷ Iereẽtauana kanaua ãki. Īpiriaãpotarina ipoa Kapanaoõ sitatxiti manapi. Īkanõkapeka inakasaaki kona Xesosi apokapanika ninoamoni. ¹⁸ Kataparari ĩtimati apoka, ininiã tsakatipokoni. ¹⁹ Iuasaaki imekoãpotana. Īpixiniãpeka apokasaakina, ataparina Xesosi ipoa nopini itĩpokotini. Kanauamoni isaãpota. Ninoa pĩkarauata, kotxi ninoa uãkatari kamiri.

²⁰ Xesosi akiritana:

—Notakara. Kona hĩpĩkarauatape —itxana.

²¹ Ininiã apakaparina Xesosi ipoxokoniritikana. Iua morõkokaua kanauaã. Iereẽtakasaakiaua, iuasaakipeka kanaua apoka imiriĩpe Kapanaoõ manapi.

Kãkiti Nitiniri Xesosi

²² Katimatiniãkata ipiniãmoni kaikotakani nitamari Xesosi. Ninoa imarotari ãtoka kanaua mitxi iuaã auini. Oa kanaua Xesosi moianariakori anikapeka. Ninoa imarotari Xesosi kona sari imoianariakorikata. Imarotarina ninoanani sini. ²³ Iuasaaki kanauaniri Txiperiatxi sitatxitikini apokita Xesosi merepani Teoso misãkiretiniãtaã takote merepani komiri nikikoãtaã. ²⁴ Iuasaaki kona ninoa apokari Xesosi, imoianariakori apaka. Ininiã ninoa iereẽtaua kanaua ãki. Iuaĩkana ikanapiriãna. Ipoa ĩpiriãtana Kapanaoõ sitatxitimoni, Xesosi initinina ĩkapani.

Komiri Kãkiti Auapininiika Inini Tĩkane

²⁵ Ninoa apokari Xesosi ipoa ipiniã.

—Koerekareri, namonikitapa papoka uai? —itxarina.

26 Ininiã Xesosi:

—Atão nisãpiretai hïte. Hïte nikari komiri nisikakiti. Kamitopeka hïtxa, ininiã nipokori ïkapaninokara hinitanãtano nota. Kona hãuikari Teoso posotiireẽ nikaminiri iua posotiiretxi.

27 Xesosi pinitana:

—Nipokorinoka ! hïxinikape, kotxi nipokori okanani mauakati itxaua. Hïxinikariko ãtião nipokori, nota hïtari iaxitikiri siãkiti, kotxi nota sikari kãkiti, kãkiti auapininiika inini tïkane. Teoso sikari ikinika iposotiire notamoni ninirekaãkiti nikamini ïkapani —Xesosi txana ninoa.

28 —Kiãtokopa atxatari Teoso nireẽkiti akamini? —itxana ninoa.

29 —Ianoka Teoso nirekari hïkamini. Iua nirekari hãuikiniri iua iokanatakiti sãkire —Xesosi txana ninoa.

30 —Iuaïkana posotiiretxi apiari pikaminiã, ininiãra aãuikari Teoso iokanatakiti pininiãua. Kinakaripa posotiiretxi pikamapanika? 31 Anirimaneni kitxakapirïkarini ãparaã makipakaniãtaã auakasaakina, inikarina komiri iaxiti katxakakari. Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Isikari komiri Teoso tixinekiri ninoamoni,

—itxarina Xesosi.

32 Ininiã Xesosi:

—Atão nisãpiretaiko hïte. Kona Moisesini sikari komiri Teoso tixinekiri. Nirikara sikaãtari atão komiri iua tixinekiri kãkitimoni. 33 Teoso tixine ïkari, iua ãkiri, komiri atoko itxa, ikini itixiti auakani ïkapani, kotxi iua sãkire auiãkani auapininiika Teosokata —itxana.

34 —Ikiniõtika pisikaua ia komiri —itxarina.

35 —Notakara iua komiri Teoso iokanatakiti nitxaua. Notakara sikari kãkiti auini ïkapani. Iua nisãkire auiãkari !inatxitaika. !Iposonataika.

36 —Hïte aõkitapekano nota, txamari kona hïte auikapanikari nisãkire. Ikara atoko nitxapekai hïte.

37 Imakinika kãkiti notamoni Teoso siãkini inapitikako notamoni. “Hïsipeka,” kona nitxana notamoni apoãkani.

38 Nitakanapari Teoso tixine. ïkorapokoriti napoka, nipaniãtakiri nirekaãkitinoka nikamini ïkapani. Notaka nirekaãkiti na nikama. 39 Niri nipaniãtakiri !inirekari ãtika kãkiti notamoni isiãkini ereëkokini. Itixi xipokini õtisaaki, inirekari nota õkitikinina ninoa auapininiika inini tïkane.

40 Iua nipaniãtakiri nirekari nota ïmarotakani, nisãkire auiãkani, auapininiika inini. Itixi xipokini õtisaaki nõkitikana ninoa iuaïkana auãki inini —itxa Xesosi.

41 Ninoa Xoteoakori kona apokaerekatari Xesosi sãkire, kotxi iua txari: “Nota iua komiri Teoso tixine ïkari komiriti nitxaua,” ininiã ninoa tsoata. 42 Ininiã ninoa:

—Iua kiki Xesosi Xosee äkiri. Aaõkitapekari iri, inoro pakini. Kinirepa “Teoso tixine ïkarirano” itxape iua? —itxana, itsoatinina.

⁴³ Ininiã Xesosi txana:

—Kona himaxirauatape. Kona hïtsoatape. ⁴⁴ Niri nïpaniãtakiri akiritakitinanira posotari inini notamoni. Niri makiritakiniti kona posota inini notamoni. Itixi xipokini õtisaaki nõkitikana notamoni apoãkani iuaïkana auinina ïkapani. ⁴⁵ Kitxakapirïka Teoso sãkire sãpiretakani iõkatsopatari ia Teoso sãkire:

Teosorako oerekariko ikinipoko kãkiti.

Niri sãkire kïpitakani, niri oereëkini, apoka notamoni. ⁴⁶ Kona aua kãkiti niri atamatakari. Nota Teoso tixine ïkari, notanokara atamatapekari niri.

⁴⁷ —Nota sãkire auiãkari, iuara auapininiika Teosokata. Ia nisãkire atão. ⁴⁸ Nota iua komiri nitxaua kãkiti auapininiika inïkitakakarino. ⁴⁹ Hinirimane kitxakapirïkarini nikari komiri iaxiti katxaãkari äparaã makipakaniãtaã. Iaxiti katxaãkari inikanimana, txanima ipïpena. ⁵⁰ Kãkiti nikiniãri atão komiri Teoso tixine ïkari kona ipina. ⁵¹ Iua komiri, Teoso tixine ïkari nitxaua nota. Kãkiti auapininiika inïkitakakarino nota. Ia komiri niãkari auapininiika itxako. Ia komiri nisikakiti ia niïtokara. Niïto nisika kãkiti ikini itixiti auakani auapininiika inini tïkane —itxa Xesosi.

⁵² Ikara atoko ininiã ninoa Xoteoakori taparakienatakakaua:

—Natokopa itxa ia kiki iïto isikiniua ate, anikiniri ïkapani? —itxana.

⁵³ Ininiã Xesosi:

—Atãoenepitikara ikara atoko nitxai hïte. Hïtari iaxitikiri ïto himanikakanisaaki, iarëka himiãtakanisaaki, kona hïxinire auapani ätipirika. ⁵⁴ Iua niïto niãkari, niarëka iãtakari, auapikako Teosokata. Xipokatxi õtisaaki nõkitikariko iua iuaïkana auini ïkapani. ⁵⁵ Niïto atão komiri itxaua. Niarëka atão iãriã itxaua. ⁵⁶ Niïto niãkari, niarëka iãtakari, aua nãkixinireë. Nota aua iua äkixinireë. ⁵⁷ Niri, ätipirika auapika inakari, iokanatano nota ïkorapokoriti. Iuara sikano nota ätipirika nauini ïkapani. Iua atokotxikana nota sikari nota niãkari ätipirika auini ïkapani. ⁵⁸ Nota iua komiri Teoso tixine ïkari nitxaua. Komiri hïkiomaneakorini nikakiti ätião. Iua komiri nikakari ipïpe. Nota siãkiti komiriti niãkani, nisãkire auiãkani auapininiika Teosokata itxanako.

⁵⁹ Ikara atoko itxa Xesosi sãkire aiko äki Xoteo apotitiniãtaãua Kapanaoõ sitatxiti oerekarauatakasaaki.

⁶⁰ Xesosikata sikani isäkire potxitakani, ikara isäkire ikenakotakasaakina, ipimarauatakakana:

—Pamimari ikara isäkire. Kipa imarotari ikara atoko inakari säkiretxiti? —itxana.

⁶¹ Masäpiretakotika Xesosi imarotari ikara atoko itsoatinina. Ininiã iua:

—Hinirekatari hñtakanapinino nota ia nisäkire xika?

⁶² Kiätokopa hñxinikakiti hñtikiniãno nota hñtari iaxitikirino kanñkini mitxi nauuniãtaã? Atxiiti iuasaaki hñuikataris nisäkire?

⁶³ Iua Erekaris Matamatakotinokara sikari kãkiti auini tñkane. Kãkiti ãto tapara !auari. Ikara sãkiretxi hñtemoni nisãpiretakiti, iua Erekaris Matamatakoti sãkiretxikana. Nisäkire auikiko auãkitakari kãkiti, ãtipirika Teosokata auini ãkapani. ⁶⁴ Txamari auapitika hñte sauaki nisäkire mauĩãkani —itxa Xesosi.

Merepitipanika Xesosi imarotapekari iua sãkire mauĩãkani tñkane. Xesosi imarotari apaka imñkapiritakiri tñkane.

⁶⁵ —Niri Teoso masikaposotiiretakiniti kona iposota apokini notamoni —itxa Xesosi.

⁶⁶ Ikara isäkire xika itori Xesosikata sikani takanapari iua. Kona inirekaikarina iuakata isinina. ⁶⁷ Ininiã Xesosi pimaãna imoianariakori tosi:

—Hñtepekana, hñte apaka nirekatari hñtakanapinino? —itxa Xesosi.

⁶⁸ Ininiã Simão Petro apakapapiretari:

—Apiananiri, kirimonipa asa atxiiti? Pitenanira sãpiretari kãkiti auapininiika inini. ⁶⁹ Ate imarotari Teoso mereẽkiti pininiua. Teoso ãkiri, auapika inakari ãkiri pitxaua pite —Petro txari Xesosi.

⁷⁰ Ininiã Xesosi:

—Nota mereẽi hñte tosi kikiakori. Txamari hñte sauaki aua Satanasi nitiri —itxa Xesosi.

⁷¹ Iuasaaki Xesosi xinikari Xotasi Isikariotxi inakori, Simão inakori ãkiri. Xesosi moianarikamara iua, txamari imñkapiritariko Xesosi.

7

Xesosi Itariakori Mauikakaniri Isäkire

¹ Eereka Xesosi kaikotapanika Kariréia tõpa. Kona Xotéia tõpa !ikaikota iuasaaki, kotxi iuaã Xoteo auñteakori nirekari okiniri. ² Iuasaaki Xoteo kiinirite Papiri inakori kaiama atokopekari. ³ Ininiã Xesosi itariakori misãkiretari iua:

—Posipika uai. Pisäkire auĩãkanimoni Xotéia auakanimoni pisa. Ninoa apaka nirekari itikiniri pikamakiti. ⁴ Kãkiti nirekiniãri iteene imarotaãka, !ikipataris ikamakiti. Pite kamantari posotiiretxi uai Kariréia tõpa. Pisa Xotéiamoni. Iuaã poerekari piposotiire ikinimane imarotiniis ãkapani —itxana.

⁵ Ikara atoko itxarina Xesosi, kotxi itariakori apaka iuasaaki kona aukapanikari isäkire.

⁶ Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Iuaã nisini keto kona apokapanika. Apakata ikiniõtika Xotéia tōpamoni hīte sini, ⁷ kotxi kākiti !omanatai hīte. Notananira omanataãka, kotxi nisāpiretari maerekati kākiti kamakiti. ⁸ Erekari hīte sini kiinirimoni. Kona nota sapani uatxa. Nisini manapi apokasaaki nisa —itxa Xesosi.

⁹ Itariakorimoni ikara inaka atoko, ikaikotapanika Kariréia tōpa.

Xesosi Sari Papiri Kiiniritimoni

¹⁰ Itariakori kiinirimoni iikiipeka. Ninoa tikinimoni isa Xesosi. Iuasaaki !kasāpirenari kiinirimoni isini tīkane. Ininiã kākiti mimarotakinitika isa.

¹¹ Xoteo auñteakori nitapiimari Xesosi kiinirisaaki. Ipimaãri kākiti:

—Itapari Xesosi?

¹² Kākiti iuaã auakani sākirauata Xesosi pirena. Apanakini txari:

—Peerekari Xesosi.

Apanakinipekana:

—Kona erekari. Imisirienetari kākiti —itxana.

¹³ Kona kākiti sākirauata Xesosi uãka Xoteo auñteakori takote, kotxi ipīkana.

¹⁴ Mapaõtinoka kiiniri xipokini apisapanika, Xesosi sari Xotéia tōpamoni. Isari Teoso misākiretiko aikotimoni. Iuaã oerekarauata. ¹⁵ Xoteoakori tsorīkaññata Xesosi sākire ikenakotakasaakina:

—Kininiãpa ere kiki paimatireri. Kona apaiaõkarauata —itxanātana.

¹⁶ Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Na nota imaroreni noerekai hīte. Iua niokanatakiri imarorera noerekai hīte. ¹⁷ Kākiti Teoso nirekaãkiti nirekaãkani imarotari noerekiniri Teoso imarorenoka. Ninoa imarotari nimoerekakaniri notaka nimarore. ¹⁸ Kākiti iuaka isākire sāpiretakari nirekari apanakini iuikiniri iua. Kākiti Teoso sākirenoka sāpiretakari nirekari iuikiniri Teoso ipaniātakiri. Ikara atoko inakari kākiti sākire atāonoka. !Ikamari maerekati. ¹⁹ Moisesini oerekai hīte Teoso sākire, ipaniātakiti iōkatsopatakori. Txamari kona hīte kamari Teoso paniātakiti. Kona ātika hīte kamari ipaniātakiti, kotxi hinirekari hōkinino nota —itxana ninoa.

²⁰ Ininiã ninoa apakapapiretari:

—Maerekati matamatakoti auañtotai pite. Kiripa kinirão okaka txai pite? Iua maerekati matamatakoti xika ikara atoko pitxa pisākire —itxarina.

²¹ Ininiã Xesosi:

—Nota kamari posotiiretxi tomatikoõtxitisaaki, iua kiki matīpokotakati nimakananitakasaaki, ininiãkara hīte tsorīkaãta. Hīuãkatari nīparīkauatini. ²² Txamari hīte

apaka parĩkauata tomatiko õtisaaki, kotxi hĩkamari Teoso takaõtxikare hamarite ãtoã tomatiko õtisaaki. Moisesini paniãtai Teoso takaõtxikare hĩkamini hamarite ãtoã oito õti iua auakasaaki. Ari hinirimane kitxakapirĩkarini, Moisesini apisapanika, oerekapekari ikara atoko inakari hĩkamini. ²³ Ininiã hĩte kamari Moisesi paniãtakiti tomatikoõtxitisaaki. Ikara atoko ininiã, kinirepa hĩte omanatano nota, iua kiki erekapeka nitxĩkitakini xika tomatikoõtxitisaaki? ²⁴ Iteene pimimarotakanisaakiri ãti kamakiti, kona pakiritapiri: “Iua kamari maerekati,” kona pitxape. !Papoĩtapiri ãti. Atão inakarínoka pinita, atão pimarotini ãkapani —itxa Xesosi.

Xesosikani Teoso Mereẽkiti Txataua?

²⁵ Apanakini kãkiti Xerosareẽ auakani txanãtari:

—Ere kikikani ninoa kinirão okaenetakitikani? ²⁶ Hãtamari. Iua sãkirauanãta kãkiti apisatoõ. Kona kapĩkareri iua. Auĩtetxiakori !kasãkirena. Atauako aãũteakori auikatarisãkire atxĩiti? Atxĩiti auikatarina Xesosi Teoso mereẽkiti aiãtapanãtakiti ininiãua? ²⁷ Atão Teoso mereẽkiti aiãtapanãtakiti apokasaaki, kona kimarotikori iua ininimoni. Ate amakinika imarotapitikari iua Xesosi ininimoni. Kariréiakiri iua, ininiã Xesosi Teoso mereẽkiti aiãtapakiti !itxaua —itxanãtana.

²⁸ Teoso misãkiretiko aikotiã Xesosi oerekaruanãtakasaaki, itaparasãkireritika ipimaãna kãkiti iuaã auakani:

—Atauako hĩte imarotatano nota? Atauako himarotatari nota ininimoni? Kona notaka iokanataua kãkitimoni. Niokanataãka. Nota paniãtakari atãonoka isãkire. Kona hĩte imarotari iua. ²⁹ Nota imarotari iua, kotxi iua auiniãtaãkirikarano nota. Iuara iokanatanano kãkitimoni —itxa Xesosi.

³⁰ Iuasaaki auĩtetxiakori nirekamari imaĩkinirina. Kona kamaĩkikori, kotxi imaĩkiko manapi kona apokapanika. ³¹ Ninoa auĩtetxiakori kona auikari Xesosi sãkire, iuaritika itomaneri kãkiti auikari Xesosi Teoso mereẽkiti kãkiti iãtapakiti ininiua.

—Iua kiki inipitikara Teoso mereẽkiti aiãtapakiti itxaua, kotxi ãti posotiiretxi apiari kamakari !auari —itxanãtana.

Sotatoakori Iokanatiko Xesosimoni

³² Pariseoakori kenakotakasaakiri kãkiti sãkire ikara atoko inakari, ninoa, sasetotxi aũteakori pakini iokanatarisotatoakori Xesosi imaĩkinina ãkapani.

³³ Sotatoakori apokasaaki iuamoni, Xesosi txari kãkiti iuaãtaã:

—Mapaõtinoka hĩtekata nauako. Eereka nisa nipaniãtakirimoni. ³⁴ Hinitapiikamano, !hãpokapanino. Nisinimoni kona hĩte posotari hĩsini —itxa Xesosi.

³⁵ Auĩtetxiakori ninoakakarika isãkirauatana:

—Amonipa isa atxĩiti, ate mapokakaniãri iua? Atauako õtakoxiti isatako Xoteoakori iarikakanimoni, ãti uãka sauaki

Xoteoakorimoni? Atauako oerekatari Xoteo minakaniua?
³⁶ Kotxi iua sãkire: “Hinitanoko. !Hãpokano nota. Kona hïte posotari nota sinimoni hïsini,” itxa sãkireta. Ate !imarotari isãkire —itxanãtakakana.

Ãparaã Kãkiti Auãkitaãkari

³⁷ Kiiniri mapotõkire õti apiapoxokonita. Iua õti Xesosi tima kãkiti sauaki. Itaparasãkireritika isãpirenauata ikinimane kenakotiniri ïkapani:

—Piposonatakasaaki, notamoni pinako piãtini ïkapani.

³⁸ Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Nota sãkire auiãkari ãkixinireẽ aua amomo atoko inakari. Iua ãparaã txïkitakari kãkiti auãki inini.

—itxa Xesosi.

³⁹ Iua Erekaru Matamatakoti amomo atoko itxa. Xesosi sãkire auiãkari apakapariko iua Erekaru Matamatakoti. Iuasaaki Xesosi sãkirauatakasaaki, iua Erekaru Matamatakoti kona siãkapanika kãkitimoni, kotxi Xesosi kona kanapiriãpanika Teoso tixinemoni.

⁴⁰ Ikara Xesosi sãkire ikenakotakasaaki itori kãkiti txari:

—Atãopitikara ikira kiki Teoso sãkire sãpiretakari aiãtapakiti itxaua.

⁴¹ Apanakini txari:

—Iua Teoso mereẽkiti aiãtapakiti itxaua.

Apanakinipekana:

—Teoso mereẽkiti aiãtapakiti, Kariréiakiri !itxaua. ⁴² Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretari Teoso mereẽkiti aiãtapakiti, Taviini apika mekaniri itxaua. Iua iponaniãko Pereẽ sitatxiti Taviini auiniãtaã —itxana.

Ikara atoko itxanãtana, kotxi kona imarotarina Xesosi iponaniiniãtaã Pereẽ sitatxiti.

⁴³ Iuasaaki apanakini auikari Xesosi sãkire. Apanakinipekana ! auikari Xesosi sãkire. ⁴⁴ Apanakini nirekamari imaïkiniri Xesosi iuasaaki, iuaritika iua maïkakari !auari.

Sotatoakori Kanapiriã Xoteo Auïteakorimoni

⁴⁵ Ininiã sotatoakori kanapiriã sasetotxi auïteakorimoni, pariseoakori pakinimoni. Ininiã ipimaãna:

—Kinirepa kona himinari Xesosi uaimoni?

⁴⁶ —Apia imatiresãkireta iua. !Auari kãkiti iua atoko ina sãkiretakari, ininiãkara !apakata amaïkiniri iua —itxana sotatoakori.

⁴⁷ Ininiã pariseoakori omanãkarauata.

—Atauako iua misirienetai hïte apaka? Iua txïkitakai hïte isãkire hãuikini. ⁴⁸ !Auari auïtetxi iua sãkire auiãkari. !Auari pariseo iua sãkire auiãkari. ⁴⁹ Kãkiti miïkitetinaira auikari

Xesosi sãkire. Xesosi sãkire auiãkari kona imarotari Moisesini paniãtakiti. Ininiãkara Teoso misiritanako ninoa —itxa pariseoakori sãkire.

⁵⁰ Iuasaaki Nikotemo inakori iuaãtaã aua. Pariseo itx-
 aua. Iua õti apisapanika iuara sari Xesosimoni ìkanõka
 imisãkiretiniri ìkapani. Ninoa ikara atoko isãkirauatakasaaki,
 Nikotemo misãkiretana ninoa:

⁵¹ —Kãkiti kamakiti isãpiretini apisapanika, “maerekati ika-
 makiti,” kona hĩtxape. Ikara atoko itxa Moisesini oerekasaak-
 iua ate —itxana.

⁵² Ininiã ninoa pariseoakori:

—Atxiĩti pite Kariréiakirikai apaka, Xesosi atoko? Iteene
 patatsopatariko Teoso sãkire iõkatsopatakori. Iua iteene patat-
 sopatakasaaki, iuasaakiikarako pimarotariko ! auari Teoso
 sãkire sãpiretakari, Kariréia tõpakiri —itxarina iua.

⁵³ Eereka ikinimane sari aapokomonina.

8

Sito Õtaniri Minakotikatika Sirĩkakarõ

¹ Iuasaaki Xesosi sari Orivanape Xiratamoni. Oriva tx-
 ipokori. ² Katimatinĩkata ikanapiriã Teoso misãkiretiko aiko-
 timoni. Iuasaaki ikinipoko kãkiti apotiitaua iuamoni. Ininiã
 Xesosi topãka, Teoso sãkire isãpiretini ìkapani. ³ Iuasaaki
 kaiõkatsopareriakori, pariseoakori pakini minaro sito iua-
 moni. Ninoa apokaro oa sito õtaniri minakotikatika osirĩkini.
 Itakarona oa ikinimane apisatoõ.

⁴ —Koerekareri, aãpokaro oia sito õtaniri minakotikatika
 osirĩkini. ⁵ Moisesini sãkire iõkatsopatakori paniãtaua ikara
 atoko inakaro kai soroã oõkaãka. Pitepekana, kiãtokopa atx-
 ataro oa? —itxana Xesosimoni.

⁶ Ikara atoko ipimaãrina Xesosi, kotxi inirekarina Xesosi
 kerokiniri isãkire. Inirekarina Moisesini paniãtakiti iaõka
 imakamakaniã, ininiã maerekati ikamapeka. Txamari !
 kasãkireri Xesosi. Iokirita, iõkata itxari kipatxi iuakokiã.
 Imakenakotakiniti atoko itxa. ⁷ Ipimarauatapanikana, ininiã
 Xesosi õkaõkitaua.

—Maerekati makamakaturako ìkiika kiporonakiniro aroa
 kai soroã —itxa Xesosi.

⁸ Eereka Xesosi iuaĩkana iokirita, iõkata itxari kipatxi.

⁹ Ninoa ikaraene ikenakotakasaakina, iua apiata kiomãtxi
 inakariua sipeka. Eereka iua tikini auakari apaka sipeka.
 Ikara atoko itxaãpotana ikinikana isinina. Eereka Xesosinoka
 kaikota oa sitokata. ¹⁰ Xesosi õkaõkitaua, atamata itxaro oa
 sito. Oanoka kaikota iuaã.

—Ìtapari pimaerekani sãpiretakani? —itxaro.

¹¹ —Apiananiri, isipekana nimaerekani sãpiretakani —
 otxari.

—Nota apaka kona sãpiretari pimaerekani. Pisipeka. Maerekati kona pikamapinikako —itxaro.

Kãkiti Xinire Iopiniãkari

¹² Eereka Xesosi iuaĩkana oerekari kãkiti.

—Nota ikini itixiti auakani tirikapite atoko nitxaua, kotxi noerekari Teoso sãkire notakata sikanı. Teoso mimarotakani ipiaã sikanı itxauana. Notakata sikanipekana litipokota ipiaã. Nota sikana ninoa atipirika auinina ikapanı —itxa Xesosi.

¹³ Ininiã pariseoakori misãkiretari Xesosi:

—Kona ate auikapiretari pisãkire, kotxi pitenani sãpiretari pisãkire. Ikara atoko ininiã, kona aimarotari atãoene inini pisãkire. Ati sãpiretiniãri pite sãkire iaõka, aũukari atxiiti —itxarina Xesosi.

¹⁴ Ininiã Xesosi:

—Nota sãkirekara ikara atoko nitxai hĩte, iuaritika atãoenekara ikara atoko nitxai hĩte, kotxi nota imarotari nininimoni, nimarotari nisinimoni. Kona hĩte imarotari nota ininimoni. Kona hĩte imarotari nota sinimoni. ¹⁵ Kãkiti hĩtxaua, ininiã hãpoĩrauata, kotxi ! himarotari atão. Kona nota txari kãkitimoni: “Pite, peerekai pite. Pitepekana, ! erekai pite.” ! Ikara atoko ! nitxari kãkiti.

¹⁶ Iuaritika nisãpiretakasaakiri kãkiti kamakiti, atãonoka nitxa nisãkire, kotxi kona notananini sãpirenauata. Niri niokanatakiri sãpiretakititxikana nisãpireta. ¹⁷ Kitxakapirika hĩteka kiomaneakorini sãkire iõkatsopatakori txari:

Kãkiti itikakititxikana ati itikakiti. Ninoa ipi sãkire atinoka auiniã, ininiã ninoa sãkire atãonoka itxa, itxa hĩkiomane sãkire. ¹⁸ Nota sãpiretari nota pirena. Niri niokanatakiri apaka sãpiretari nota pirena nisãkiretxikana, ininiã ipi auape —itxa.

¹⁹ —Naniparari piri? —itxarina.

—Kona himarotano nota. Niri apaka kona himarota. Nota himarotaãkamako, niri apaka himarotamako.

²⁰ Ikara atoko Xesosi sãkirauata. Txineiro Teoso ikapanı sikikoãtaã takote Xesosi oerekarauata Teoso misãkiretiko aikotiã. Xesosi ikara atoko isãpirenauata, iuaritika kona kamaĩkikori, kotxi imaĩkiko manapi kona apokapanika.

Xesosi Sinimoni Kãkiti Masikani

²¹ Iuaĩkana Xesosi misãkiretari kãkiti:

—Nisipiriko. Eereka hinitapiimano. Nota sinimoni ! hãuiritaãka hĩsini. Hĩpinakasaaki, himaerekanikatika hĩpinako —itxa Xesosi.

²² Xoteo auĩteakori napetari:

—Atauako iuaka okatauako? Kotxi iua txari: “Nota sinimoni kona hãuiritaãka hĩsini” —itxana ninoa.

²³ Iuaĩkana Xesosi sãkirauata ninoamoni:

—Īkoraxitikinirai hīte. Nota itanokiri. Hīte ĩkora itixikinirai hīte. !Īkoraxitikirino nota. ²⁴ Ikara atoko ininiãkara, nota txai hīte: “Hīpinakasaaki himaerekanikatika hīpinako,” nitxai. Himauikakanisaakiri nisãkire nota pirena, hīpinakasaaki himaerekanikatika hīpinako. Kona Teoso makatxakinii himaerekani —Xesosi txana ninoa.

²⁵—Kiriparai pite? —itxarina Xesosi.

—Merepitipanika nisãpiretakitikara iuakarano nota. ²⁶ Nisãpiretakiti tīkane hīte maerekani nisãpiretini tīkane kaiãopokori. Nota iokanatakari atãoenenokara isãkire. Iua sãpiretakitinokara nisãpiretari kãkiti itixi auakani —itxa Xesosi.

²⁷ Ninoa !imarotari Xesosi iokanatakari aĩri Teoso. ²⁸ Ininiã Xesosi txana:

—Nota hītari iaxitikiri hōkasaaki, niĩto itano hōkitikasaaki, iusaakiikarako himarotano kinakaripa nota. Iusaaki himarotariko notaka sãkire ! nisãpireta. Niri oereëkitinokara nisãpireta. ²⁹ Iua niokanatakiri notakata aua. Niri !itakana-pano nota, kotxi inireëkitinoka nikama —itxa Xesosi sãkire.

³⁰ Xesosi ikara atoko ina sãkiretakasaaki, itomaneri kãkiti aukari isãkire.

Ōpoĩkakoni Pirena

³¹ Ininiã Xesosi sãkirauata Xoteoakorimoni iua sãkire auĩãkanimoni.

—Nisãkire iaōka hīkamakasaaki, atão nimoianariakori hīttxauako. ³² Atão nimoianariakori hinakasaakiaua, himarotari atãonoka inakari. Atãonoka inakari himarotakasaaki, ōpoĩkakoni atoko hīttxaua.

³³ Ninoa apakapapireta:

—Apraãoni apika mekanirireua ate, ininiã anirekinimoni asa. Nitiritxi iamotakoni !atxaua. Kinirepa ōpoĩkakoni atoko pitxĩkitakaua? —itxana.

³⁴ Ininiã Xesosi:

—Atãonoka nitxai hīte. Maerekanitxi nitiri atoko itxa kãkiti maerekati kamakari. ³⁵ Nitiritxi iamotakori atipirika ! auari ipatrãote aapoko. Patrão ãkiri auapika atipirika iri aapoko. ³⁶ Nota Teoso ãkiri txĩkitakasaakiri kãkiti ōpoĩkakori atoko ininiua, maerekanitxi nitiri ! itxaikauako. Iusaaki iposotari erekari ikamini.

Apraãoni Apika Mekaniriakori

³⁷ —Nimarotari Apraãoni apika mekaniriakori hininiua, txamari hinirekari hōkinino. Nisãkire himauĩãkani xika hinirekari hōkinino. ³⁸ Nota sãpiretai hīte nota iri oerekakiti. Hīte kamari hīte iri paniãtakiti —itxa Xesosi.

³⁹—Apraãoni ate iri —itxana ninoa.

Ininiã Xesosi:

—Apraãoni apika mekaniriakori hininiãua, Apraãoni kamakiti atoko hīkamamako. ⁴⁰ Atãonoka nisãpiretai hīte. Teoso

sãpiretakitinokara nisãpiretai, iuaritika hinirekari hõkinino. Apraãoni !ikamari ikara atoko inakari. ⁴¹ Hïte kamari hïte iri kamakiti atoko inakari —itxa Xesosi.

—Teosonanira ate iri. Ate atãopitika iua anaakori atxaua — itxana.

⁴² —Teoso atão hïri ininiãua, nota hïtiretamako, kotxi Teoso auiniãtaã nota ina uaimoni. Kona notaka iokanataua. Teosora iokanatano nota uaimoni. ⁴³ Kininiãpa !hiikitetari ikara atoko nininii? ! Himarotari nisãkire, kotxi kona xatiki hinirekari nisãkire iaõka hïkamini. ⁴⁴ Satanasi hïri. Hïte nirekari maerekati, Satanasi nireëkiti iaõka hïkamini. Kitxakapirïka itixi kamiko atokopanika kokaniri itxaua Satanasi. Iua !inirekari atãoene isãpiretini. !Iposotari atãoene isãpiretini. Aãpirenanokara iua imarota, kotxi aãpirenaãri itxaua iua. Aãpirenaãri iri itxaua iua Satanasi. ⁴⁵ Nisãkire atão, ininiãkara hïte !auikari nisãkire. ⁴⁶ Hïte ãtika itikatari maerekati nikamini? ãtika !itikari maerekati nikamini, kotxi kona maerekati kona nikama. Ininiã kinirepa kona hïte auikari nisãkire? ⁴⁷ Teoso anaakori kïpitari iua sãkire. Hïte kona kïpitari iua sãkire, kotxi iua anaakori !hïtxaua hïte — Xesosi txana ninoa.

Xesosi Apraão Apisapanika Auini

⁴⁸ Ininiã Xoteoakori txari Xesosi:

—Ate sãkire atão. Samariakiri pitxaua pite. Maerekati Matamatakoti auaãtotai pite —itxana.

Ninoa akiriuãkatari Xesosi “Samariakiri,” kotxi Xoteoakori omanatana Samariakini. ⁴⁹ Ininiã Xesosi:

—Maerekati Matamatakoti kona auaãtotano nota. Nota paxitari niri, txamari hïte kona paxitano nota. ⁵⁰ Kona notani nitari kãkiti nota iuikakani tïkane. Nirira nirekari kãkiti iuikinino nota. Nirira imarotari nisãkire atãonoka inini. ⁵¹ Nota sãkire iaõka kamakari !ipina. Ikara atãoene.

⁵² Xoteoakori apakapapiretari:

—Uatxa aimarotari maerekati matamatakoti auaãtotai pite, kotxi Apraãoni ipïpe. Teoso sãkire sãpiretakanini apaka ipïpe. Kinirepa pite sãkire: “Nota sãkire iaõka kamakari !ipina,” pitxa? ⁵³ Aïrini Apraãoni ipïpe. Pite apiata atxiïti? Teoso sãkire sãpiretakanini apaka ipïpe. Kiriparai pite? —itxarina Xesosi.

⁵⁴ Ininiã Xesosi:

—Notaka niuikiniua !apakata. Nirira iuikano nota. Hïte sãkire: “Ateosone iua,” txamari nota irira iua. ⁵⁵ Kona himarotari Teoso. Notananira imarotari Teoso. Nota “kona Teoso nimarota,” nininiã, hïte atokokamarako nitxamako. Aãpirenaãri nitxamauako. Nota imarotapitikari iua. Nota kïpitari isãkire. ⁵⁶ Hïri Apraão poxokoniua, nota uai apokini ikenakoenetakasaaki. Iua itikari nota uai apokini, ininiã iua poxokoniua.

⁵⁷ Ininiã ninoa Xoteoakori: —Pite sīkoēta anokanani ! apokapanika, iuaritika paōkitatari Apraão? Paxirari pisākire —itxarina.

⁵⁸ —Apraão apisapanikara nota aua. Ikara atāoene nitxai hīte —itxa Xesosi.

⁵⁹ Ikara isākire ikenakotakasaakina, ikosekarina kai soro Xesosi ikiporonakinina īkapani, okinina īkapani. Xesosi kipataua. Osipikari Teoso misākiretiko aikoti. Inapaāpota ninoa sauaki.

9

Mōsiāreti Xesosi Erekapeka Inīkitakini

¹ Xesosi tīpokotakasaaki, itikari mōsiāreti. Iua ponaniākasaaki, mōsiāreti itxapekaua. ² Xesosi moianariakori pimaāri iua:

—Koerekareri, kiripa kamari maerekati iua mōsiāreti inini? Iuakani? Irikani? Inorokani?

³ Ininiã Xesosi:

—Kona iua maerekani xikani mōsiāreti itxaua. Kona iri maerekanī xikani, kona inoro maerekani xikani mōsiāreti itxaua. Kona maerekanitxi xikani mōsiāreti itxaua. Iua mōsiāreti Teoso posotiire kākiti imarotini īkapanira. ⁴ Kākiti parīkauata pokamara. Mapiāpeka inakasaaki, kona kākiti posotaikari iparīkauatini. Iua atokokana akamariko niokanatakiri paniātakiti aāuapanika anakasaaki. Apinaka atoko kona akamaikari Teoso paniātakiti īkorapokoriti.

⁵ Īkorapokoriti nauakasaaki, niopinikana ikinimane ākixinire Teoso imarotinina īkapani —itxa Xesosi.

⁶ Ikara inaāka atoko ienemaā ixiti oakaka Xesosi. Ikamari ākape, minapa itxari mōsiāreti oki nopini. ⁷ Iokanatarari:

—Parokari poki Siroee poamoni —itxari mōsiāreti.

Iuaā auari ipoa xapitikiri kākiti kamakiti. Iua ipoa uāka “Siroee.” Iua uākatxikana “Iokanatakori” itxaua. Iua sari Siroeemoni. Arokatoōtaua. Iuasaakipeka kōsiārepeka itxa.

⁸ Aapoko takote auakani, kākiti mitxi mōsiāreti itikakani pakini, ninoa misākiretakakaua:

—Ikira kiki mitxi iitopākanātapika inakarikani, kākiti txineirote amanaānātapika inakarikani, ikira kiki? —itxana.

⁹ Apanakini apakapapiretari:

—Ari, iuapitikara.

Apanakinipekana apakapapiretari:

—Kona. Kona iuani. Āti kiki iua mōsiāreti atoko inakarira.

Iua mitxi mōsiāreti apakapapiretari:

—Ari, iuapitikanano nota —itxa.

¹⁰ Ininiã ninoa:

—Kiātokopa pitxa uatxa kōsiārepeka pitxapeka? —itxarina.

¹¹ —Iua Xesosi inakori kamari ākape, nokiā minapa itxari. Ipaniātano: “Āparaā Siroee inakorimoni pisa. Iuaā

parokatoõtaua,” itxano nota. Ininiã nisa. Narokatoõtaua. Iuasaakipeka nota kõsiãrepekano —itxa.

12 —Namoniparari iua? —itxarina.

—A, meta —itxa iua mitxi mõsiãreti.

Pariseoakori Mitxi Mõsiãreti Inakarikata

13 Ninoa anikari iua mitxi mõsiãreti pariseoakorimoni.

14 Iua õti Xesosi kamakasaakiri ãkape mõsiãreti kõsiãrepeka inĩkitakini ĩkapani tomatiko õtisaaki iuasaaki. 15 Ninoa anikasaakiri iua mitxi mõsiãreti inakari pariseoakorimoni, pariseoakori apaka pimaãri iua:

—Kininiãpa uatxa kõsiãrepeka pitxa? —itxana.

—Ãkapeëra noki nopini iminapa. Eereka narokatoõtaua. Uatxa kõsiãrepeka nitxa —itxa.

16 Pariseoakori ãtikaka txari:

—Iua kiki, ãkape mõsiãreti oki nopini minapakari, kona iua kamari Teoso paniãtakiti, kotxi iparĩkauata tomatiko õtisaaki. ! Apakata ikamakiti.

Pariseoakori ãtikakapekana sãkirauata:

—Maerekati kamakari kona kamari ikara atoko inakari posotiiretxi, mõsiãreti kõsiãrepeka inĩkitakini.

Ininiã pariseoakori taparakienatakakaua ikara xika.

17 Iuaĩkana pariseoakori misãkiretari iua kiki:

—Kiãtokopa inakaripa iua kiki pite makananitakari? —itxarina iua.

—Teoso sãkire sãpiretakari itxaua iua.

18 Xoteo auĩteakori kona auikari isãkire, mitxi mõsiãreti eereka kõsiãrepeka inakari sãkire. Ininiã ninoa akiritari iri, inoro pakini.

19 —Hĩte sãkire hamarite auakasaaki mõsiãreti itxapekaua. Hamaritekani ere? Kiãtokopa uatxa kõsiãrepeka itxa? —itxana.

20 —Ari, ate ãkiripitikara. Iponaniãkasaaki, mõsiãretipeka itxaua. 21 Kona ate imarotari kiriãpareuako uatxa kõsiãrepeka itxa. Kona ate imarotari kiriuako kamari kõsiãrepeka inini. Hĩpimaãri iua, kotxi mitapekari iua. Iuaka apakapapiretai hĩte —iri, inoro pakini txana ninoa.

22 Iri, inoro pakini ikara atoko itxana Xoteo auĩteakori ipĩkinina xika. Xoteo auĩteakori sãpiretapekari kãkiti: “Kãkiti Xesosi sãkire auiãkani, Teoso mereẽkiti ininiua auiãkani, kãkiti iãtapakiti ininiua auiãkani, kona auiritaãkaikana ĩroinina aiko Xoteo apotiitiniãtaãua.” 23 Ininiã pĩkaretxi xika iri, inoro pakini txari: “Hĩpimaãri iua. Mitapekari iua,” itxana ninoa.

24 Ininiã iuaĩkana pariseoakori akiritari iua kiki mitxi mõsiãreti inakari.

—Atãonanira pisãpiretako Teoso apisatoõ. Ate imarotari maerekatino ka ikamini Xesosi, kotxi imakananirauata tomatiko õtisaaki —itxarina.

²⁵ Ininiã iua:

—Kona nimarotari maerekatino ka ikamini. Kona nimarotari erekari ikamini. Mitxipeka mõsiãreti nitxaua. Uatxa kõsiãrepeka nitxaua. Ikaranoka nimarota —itxana ninoa.

²⁶ —Kiãtokopa itxai kõsiãrepeka inĩkitakiniã?

²⁷ Iua mitxi mõsiãreti inakari apakapapiretari:

—Nisãpiretpekai hĩte mixikanani, txamari ! hãuikari nisãkire. Kinirepa hinirekatari iuaĩkana nisãpiretini? Atauako hĩte apaka nirekari iua sãkire hãuikini? —itxana.

²⁸ Ininiã itxitarina:

—Pitera auikari iua sãkire. Ate auikari Moisesini sãkire. ²⁹ Aimarotari Teoso misãkiretari Moisesini. Iua Xesosi kamari maerekatino. !Aimarotari amonikiripa iua ina —itxana.

³⁰ Iua kiki apakapapiretari:

—Anekani. Kona hĩte imarotari amonikiriua ko iua ina. Iuara kamaõsiãretano nota. ³¹ Teoso kona maãkatari maerekatino kamakari amanaãkiti. Teoso teosonetakani amanaãkiti imaãkatapitika. Iua nirekaãkiti kamakari amanaãkiti imaãkatapitika. ³² Mitxipeka mõsiãreti kõsiãrepeka inĩkitaãkari kona auari. Itixi kamikosaakipanika ! auari kõsiãrepeka inĩkitaãkari. Uatxaikara auape. ³³ Xesosi Teoso iokanatakino iminakanimauako, ! ikamamariko posotiiretxi —itxa iua.

³⁴ Ininiã pariseoakori:

—Pite maerekatipeka auakarikai. ãtipirika pite kamari maerekatino. Maerekatino ka piĩkiteta. Iuaritika pinirekatari ate poerekini? Konapitino. Kona ate nirekari ikara pisãkire. Pispiniikaua. Kona uai pikanapiripinika. Ate kona nirekari pite uai kãkiti apotiitiniãtaãua aikoti pinini —ninoa txari iua.

Ininiã aiko porikino iokanatarina.

Mitxi Mõsiãreti Inakari Auikiniri Xesosi Sãkire

³⁵ Xesosi kenakopiretari iporikino iokanatikino mitxi mõsiãreti inakari, ininiã Xesosi nitari iua. Apokasaakiri, itxari:

—Atauako pauikatari Teoso ãkiri sãkire? —itxari.

³⁶ —Kipa iua? Nimarotiniãri, nauikapitikariko —itxa.

³⁷ —Pite aõkitapekari Teoso ãkiri. Iuapitikara misãkirenãtai pite uatxa —itxa.

³⁸ —Apiananiri, nota auikari pite Teoso ãkiri pininiua.

Ininiã iua kapotoreẽkaua Xesosi apisatoõ.

³⁹ —Ĩkorapokorino napoka Teoso sãkire auiaãkani ipinimoni nitakinina ĩkapani. Isãkire mauiãkani ipinimoni nitakinina ĩkapani napoka ĩkorapokorino. Apanakini nisikaposotiireta, Teoso sãkire auikinina ĩkapani. Mitxi ninoa mõsiãreti atoko itxauana, kotxi mitxi ! imarotarina Teoso. Ninoa

auikapiretakasaakiri Teoso sãkire, kõiãreri atoko itxapekauana. Apanakinipekana atão minakati isãkirena: “Nimarotapitikari Teoso.” Ninoa uãkatari kõiãreri atoko ininiuana. Txamari kona atão ninoa nirekari imarotiniri Teoso. ! Nisikari posotiiiretxi ninoamoni, Teoso sãkire auikinina ïkapani. Kãkiti iua atoko inakari mõiãreti atoko itxaua —itxa Xesosi.

⁴⁰ ãtikaka pariseoakori Xesosi takote auakani kenakotari.

—Atauako atekani apaka mõiãreti atoko atxaua? —itxana.

⁴¹ —“Mõiãreni atoko atxaua,” hininiã hīsãkire, ininiã atão hīsãkire. Txamari hïte txari: “Kõiãreua ate,” hïtxama. Iua atoko hininiã hïkamapitikari maerekati, kotxi kona hãuikari Teoso sãkire —Xesosi txana ninoa.

10

Soti Auïte Pitikiri

¹ Xesosi sãkirauatakasaaki, ia atoko itxa isãpirena:

—Atãopitikara ia atoko nitxapaniiko hïte. Soti auïte ïroã pirikeri itoremoni. Itoremoni miïroãkani kiïtiriri itxauana, kotxi ãtiãtaã ikanïka ïroini ïkapani. ² Pirikeri toremoni ïroãkari soti auïte pitikiri. ³ Initiri osereëri pirikeri tore iua ïkapani. Soti auïte kenakotari ipitikiri sãkire. Ipitikiri imarotari ikinipoko ipiraakori uãka akiritinina ïkapani. Iuara anikana inipokotinina ïkapani. ⁴ Porikiti auakasaakina, iua saãpota ninoa apisa. Iua tikini isana ninoa. Ninoa imarotari iua sãkire ene. ⁵ Ninoa kona sari kãkiti imimarotakinitina tikini. Ipitikiri minakotika akiritakasaakina, imitekana. Kona imarotarina imapitikiritakinitina sãkire.

⁶ Ikara sãpirenatxi atão inakari oerekiko Xesosi sãpiretari pariseoakori. Txamari ninoa kona imarotari Xesosi ikara atoko inakari isãpirena.

Xesosi Soti Auïte Pitikiri Erekarì Itxaua

⁷ Xesosi iuaïkana sãkirauata.

—Inipitikara nota pirikeri tore nitxaua, soti auïte ïroini ïkapani. ⁸ Nota apisa apoãkani, atão minasãkiretakani kiïtiririni itxauana. Soti auïte kona maãkatari ninoa sãkire. ⁹ Nota itore nitxaua. Kãkiti ïroiniãtaã tore nitxaua. Nota makatxakari uai ïroãkari maerekani, auapininiika inini ïkapani. Iïroã, ipokïka itxapika. Kona kapïkareri. Natxi ! auari. ¹⁰ Kiïtiriri apoka iïtiriuatini ïkapani, okaniuatini ïkapani, imisirikarauatini ïkapani. Notapekana apoka kãkiti auapininiika inini ïkapani, kãkiti auini ereka inini ïkapani.

¹¹ Pitikiritxi erekarì nitxaua nota. Pitikiritxi erekarì ipina ipiraakori mapinakani ïkapani. ¹² Nitiritxi soti auïteakori pitikiri !itxaua. Anãpa auïte kaneenamari apokasaaki, iua miteka. Itakanapanako soti auïteakori. Ininiã anãpa maïkari

soti auñte, oxikepoata itxana. ¹³ Iua nitiritxi mitekako, kotxi txineiro ïkapaninokara iparïkauata. Kona atão itiretari soti auñte.

¹⁴ —Soti auñte pitikiri erekari nitxaua nota. Atão nimarotari nipiraakori. Ninoa apaka atão imarotano nota. ¹⁵ Iua atokokana niri imarotano nota. Nota apaka imarotari niri. Nota ipinako soti auñteakori nota nakiti mapinakani ïkapani. ¹⁶ Nota aua apanakini soti auñteakori apaka. Uatxa ia pirikeri ãki !auapanikana. Niminanako ninoa apaka ia pirikeri ãki auinina ïkapani. Ninoa auikariko nisãkire. Ininiã ninoa imakinika aua ãtika pirikeri ãki. ãtikarako ninoa pitikiri.

¹⁷ —Niri tiretano, kotxi nauiritari nipinini, iuaïkana nõkitikiniua ïkapani. ¹⁸ Kãkiti ! iposotari okinino nota nimanirekasaakiri nokiko. Nota sikariko niñto nokiko ïkapani. Ninirekasaaki manapi nipina. Ninirekasaaki manapi nõkitikaua. Ikara atoko niri paniãtano nota —itxa Xesosi.

¹⁹ Ikara Xesosi sãkire Xoteoakori kenakotakasaaki, itaparakienatakakauana. Apanakini potxitari Xesosi sãkire. Apanakini kona potxitari.

²⁰ Apanakini txari:

—Satanasi nitiri auañtotari iua.

Ãtipekana txari:

—Imapitxirita. Kinirepa hïkenakotatari mapitxiritakari sãkire? —itxana ninoa.

²¹ Apanakini txari:

—Satanasi nitiri auañtotakiti !ikara atoko itxa sãkireta. Satanasi nitiri kona kõiãrepeka txïkitakari mõsiãreti —itxana.

Xoteoakori !Auikari Xesosi Sãkire

²² Mitaãsaaki Xoteoakori kamari kiiniri Xerosareë. Iuasaaki ixinikarina Teoso misãkiretiko aikoti merepaniko kamiko.

²³ Iuasaaki Xesosi ãpokota aiko Teoso misãkiretikoãtaã, Saromãoni inakoriãtaã. ²⁴ Iuaã Xoteoakori apotiitaua iuamoni. Iuasaaki ninoa txari iua:

—Pite Teoso mereëkiti pininiãua, pisãpiretaua. Akokaxiti anirekari aimarotiniri ikara —itxarina.

²⁵ Xesosi apakapapiretana:

—Nisãpiretapekai hñte. Kona hãuikari nota sãkire. Niposotiire nikamakiti niri uãkaã oerekapakai hñte. ²⁶ Nisãpiretapekai hñte, txamari kona hãuikari nota sãkire, kotxi nisoti auñtene kona hñtxaua. ²⁷ Nisoti auñtene imarotari nisãkire. Nota imarotana ninoa. Ninoa kapokitano nota. ²⁸ Nitxïkitakana ninoa ãtipirika auinina. Nota kamari ninoa imipïkanina ãtkane. Kona kamakatzakikona nota nïkatakini. ²⁹ Niri sikana ninoa notamoni. Apiatakari itxaua iua. Ininiã ãti kona posotari imakatzakinina niri nïkatakini. ³⁰ Niri, nota pakini ãtika atxaua.

³¹ Ikara atoko Xesosi inakasaaki, Xoteoakori morōkari kai soro ikiporonakinirina ĩkapani. ³² Xesosi sākirauata ninoamoni:

—Kaiãopokori erekari niri nakiti noerekapekai hĩte. Kinakarixikapa hinireka hĩkiporonakinino nota? —itxa Xesosi.

³³ Xoteoakori apakapapireta:

—Kona akiporonakai erekari pikaminiã. Akiporonakai, “Teosorano nota” pinini xikara. Pite kiki, iuaritika “Teosorano,” pitxa. Ininiã maerekati pikamapeka Teosomonikari.

³⁴ Xesosi apakapapiretana:

—Kitxakapirĩka Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Nitxai: “Teosoakori hĩtxaua hĩte.”

³⁵ Aimarotari Teoso sākire iōkatsopatakori ātipirika atão inini. Teoso akiriuãkatana ninoa isākire apakapakani “teosoakori.”

³⁶ Ininiã kinirepa hĩte kamaãkaretxitano. Niri mereẽno nota inireẽkiti nikamini ĩkapani. Iokanatanano ĩkorapokoritimoni. Ininiã kinirepa hãpoĩtano Teoso nimisãkirepiretini, “Teoso ākirirano” ninakasaaki? ³⁷ Nimakamakaniãri niri nirekaãkiti, iusaaki kona hãuikari nota sākire. ³⁸ Nikaminiãri inirekaãkiti, iuaritika himauikakaniãri nisākire, hãuikariko niposotiire. Hĩtikakiti hãuika. Ininiã himarotariko, hãuikariko, niri, nota pakini ātika aniniua —itxa Xesosi.

³⁹ Iusaakipeka pariseoakori omanãkarauata. Iuaĩkana inirekarina imaĩkinirina Xesosi. Txamari iusaakipe isipe.

⁴⁰ Iuaĩkana Xesosi kanapiriã Xotão ipiniãmoni. Iuaã ikaikota Xoão kapatxisarerini patxisarauatiniãtaã. ⁴¹ Itomaneri kãkiti sari iuamoni. Ininiã ninoa txa:

—Xoão kona kamari posotiiretxi, iuaritika ikinika isãpiretakiti Xesosi pirena atão inakarinoka isãpireta.

⁴² Ininiã itori kãkiti iuaãtaã auikari Xesosi sākire.

11

Arásaro Ipinini

¹ Kiki Arásaro inakori aua ipi itaro, Maria, Mata pakini. Ninoa aua Petánia aapokotxiti. Iusaaki Arásaro amianata.

² Xesosi ipinini apisa, oa Maria arokari Xesosi kiti kamariãroã, oiãkoã kaxipota otxari. Oa Maria itari Arásaro amianata. ³ Iua amianatakasaaki, Maria, Mata pakini iokanapireta Xesosimoni:

—Apiananiri, pitiretakiti amianata —otxari.

⁴ Ninoa iokanapirena ikenakotakasaaki, iua txa:

—Amianari inokari Arásaro kona ipinini ĩkapanini. Teoso posotiire oerekini ĩkapanira iua amianari inokari iua. Kãkiti: “Teoso ākiri peerekari” iniko ĩkapanira iua amianata.

⁵ Xesosi tiretari Mata, oĩtaro Maria, Arásaro pakini.
⁶ Ikenakotakasaakiri Arásaro amianatini, iua napapanikari ipi õti iuaxiti. ⁷ Eereka itxana imoianariakori:

—Iuaĩkana Xotéia tõpa masa.

⁸ Ininiã imoianariakori:

—Koerekareri, kitapani iuaã Xoteoakori nirekari kai soroã ikiporonakinii pite. Iuaritika pisatapanikako iuaãtaã? —itxarina.

⁹ Ininiã Xesosi:

—Pokamara tosi oara aua kãkiti parĩkauatini ìkapani. Pokamara tĩpokotakari kona mãkitita, kotxi atokatxi iopinikari ikinipoko. ¹⁰ Txamari ìkanõka tĩpokotakari mãkitita, kotxi atokatxi kamara !auari.

¹¹ Ininiã Xesosi:

—Amoianari Arásaro imakanãta. Nota õpirĩkariko iua —itxa Xesosi.

¹² Ininiã Xesosi moianariakori txa:

—Imakanãtiniã, erekaãpopokari uatxa —itxana.

¹³ Xesosi imarotari Arásaro ipinini, txamari imoianariakori uãkatari Arásaro atão imakini.

¹⁴ Ininiã Xesosi txana ninoã atão imarotinina ìkapani:

—Arásaro ipĩpe. ¹⁵ Erekapitikari iuaã nimauakani, kotxi eereka hite auikariko nota sãkire. Masa iuaxiti. Maõkitari iua —itxa Xesosi.

¹⁶ Tomee Txítximo inakori misãkiretana apanakini Xesosi moianariakori:

—Masa iuakata apinini tĩkane.

Ikara atoko itxa isãkire, kotxi iuaxiti Xoteoakori nirekari okiniri Xesosi.

Kãkiti Auãki Inĩkitaãkari

¹⁷ Xesosi apokasaaki iuaxiti ipi ipi pakini õti napapeka. Ininiã iuasaaki Arásaroni katapeẽkaika. ¹⁸ Petãnia Xerosareẽ takote. ¹⁹ Apanakini kãkiti apoka Mata, Maria pakinimoni. Ninoã moianatana, kotxi itarina !auaika.

²⁰ Mata kenakopiretari Xesosi apokaãpotini. Ininiã oa sari oaõkitiniri ìkapani. Maria kaikota oaãpoko ãki.

²¹ Xesosimoni Mata apokasaaki, otxari iua:

—Apiananiri, pite uai auaãkamako, kona nitari ipinamako.

²² Iuaritika nimarotapitikari, pamanaãkiti Teoso sikapitikai —otxa.

²³ Ininiã Xesosi txaro:

—Pitari iuaĩkana auapanikako.

²⁴ Ininiã Mata:

—Nimarotari itixi xipokini õti nitari iuaĩkana auapanikako. Ipĩkani õkitikiniua õti, iua õkitikaua —otxa Mata.

²⁵ Ininiã Xesosi sãkirauata:

—Nota ipĩkari õkitikakarirano nota. Kãkiti auãki inĩkitaãkarirano nota. Nota sãkire auĩkari ipininiã, iuaritika

iuaĩkana auapanikako. Kona ipinaika. ²⁶ Nota sãkire auiãkari auapanikako iuaĩkana. !Ipinaiakako. Pauikatari ikara atoko nininii? —itxa Xesosi.

²⁷ Ininiã Mata:

—Apiananiri, nauikapitikari. Teoso mereẽkiti pitxaua. Teoso ãkiri pitxaua. Teoso iokanatakiti itiximoni ãkari pitxaua. Ikara nauikapitika —oa txari iua.

Xesosi Txiapatini

²⁸ Eereka Mata sari oĩtaromoni. Oãkiritaro oa, mapara omisãkiretini ãkapani.

—Koerekareri apope. Iua akiritai —otxa Mata.

²⁹ Maria kenakotari ikara inakasaaki, katimariã õkitikaua, iuamoni sa otxa oa. ³⁰ Iuasaaki Xesosi ! apokapanika aapokotxiãtaã. Ikaikotapanika mitxi Mata apokiniãtaã.

³¹ Maria katimaritika õkitikasaakiua, Xesosimoni osini ãkapani, Xoteoakori, oaãpoko ãki auakani, oa mĩkapiritakani, sari oa tikini. Ninoa uãkatari akauarimoni osini otxiapatini ãkapani.

³² Maria apoka Xesosimoni. Oãtamatakasaakiri iua, iua apisatoõ okapotoreẽkaua. Otxari:

—Uai pauaãkamako, kona nitari ipinamako —otxa.

³³ Xesosi atamataro otxiapatini. Xoteoakori oakata apokakani txiapata apaka, ininiã Xesosi iteene matinaniuata ãkixinireẽ. ³⁴ Iua pimaãna:

—Nanipa hĩkatatari? —itxa.

Ininiã ninoa:

—Apiananiri, masa. Patariko iuaã —itxana.

³⁵ Iuasaaki Xesosi txiapata.

³⁶ —Hãtamataro Xesosi. Iua tiretapitikari Arãsaroni —itxa Xoteoakori.

³⁷ ãtikaka Xoteoakori txa:

—Mõsiãreti kõsiãrepeka itxĩkitakapeka. Atxiĩti iua uai apokaãkamako, kona Arãsaro ipinamako —itxana.

Xesosi Õkitikiniri Arãsaroni

³⁸ Ininiã Xesosi iteene matinaniuata ãkixinireẽ. Iuasaaki isa akauarimoni. Ninoa takari ipĩkari kai auĩte ãki. Kai auĩte itotaãka.

³⁹ Ininiã Xesosi txari:

—Himakatxakari akauari tore —itxa.

Mata, Arãsaroni itaro txari Xesosi:

—Apiananiri, ipaiakapeka. Ipi ipi õti pakinipeka ikatiko, ininiã patapasakari —otxari Xesosi.

⁴⁰ Ininiã Xesosi:

—Nota sãpiretpekai: “Nota sãkire pauikiniã, pitikariko Teoso posotiire” —itxaro.

⁴¹ Ininiã imaktxakarina kai. Iuasaakipeka Xesosi ionakaãta iaxiti.

—Niri. Erekaí, kotxi pikenakotari nisäkire. ⁴² Nimarotari ätipirika pikenakotiniri nisäkire. Ikara atoko nitxa säkireta käkiti uai auakani kenakotiniri ikapani, kotxi ninirekari ninoa auकिनiri pite iokanatinino nota uaimoni —itxa.

⁴³ Ikara atoko inaäka atoko akirikatari:

—Arásaro, pōkitikaua. Pipokīka.

⁴⁴ Ininiä iusaakipeka Arásaro pokīka. Imakinika iito mäkatxi mataä iapirikaäka. Itoō apaka iapirikaäka mäkatxi mataä.

Ininiä Xesosi:

—Himakatzakari iapirikiko.

Xesosi Okaenetiko Pirena

(Mateo 26.1-5; Marko 14.1-2; Arókasi 22.1-2)

⁴⁵ Xoteoakori Mariamoni ikani itikari ikara atoko inakari, ininiä auikarina Xesosi Teoso äkiri ininiua. ⁴⁶ Ätikaka Xesosi kamakiti itikakani kanapiriä pariseoakorimoni. Isäpiretana Xesosi ökitikiniri Arásaro. ⁴⁷ Ininiä pariseoakori, sasetotxi auiteakori pakini apotiitaua. Imisäkiretakakana:

—Kiripa ate kama? Ia kiki kamari itori posotiiretxi.

⁴⁸ Aäuiritiniäri iua ikara atoko ikamini, ikinipoko käkiti auikari iua säkire. Ininiä iua tikini isana. Ikara atoko ininiä, Homanoakori xipokari Teoso misäkiretiko aikoti ate nakiti, ate tixine apaka —itxana.

⁴⁹ Iusaaki Kaipasi inakori sasetotxiakori auite apiatakari inakari iua. Itxana:

—Hīte kona kimarorepanikai. ⁵⁰ Erekarī äti kiki ipinini ikinimane mapinakani ikapani. Ikara atoko ininiä, kona ikinipoko anirimane ipinako —itxa Kaipasi.

⁵¹ İkorakanani sasetotxi auite apiatakari itxaua Kaipasi. Ia atoko itxa: “Xesosi ipinako Xoteoakori mapinakani ikapani. ⁵² Kona ninoa ikapaninanini ipinako. Teoso anaakori iarikakani ikapani apaka ipinako. Ininiä iusaakirako iua apotiitari ikinipoko ninoa. Ininiä Teoso anaakori itxauanako,” itxa Kaipasi säkire.

⁵³ Iusaaki eereka imapapiretarina Xesosi okinina tīkane.

⁵⁴ Ikara atoko ininiä, Xesosi kona saika Xotéia tōpamoni. Isari Eparaī sitatxitimoni, äparaä makipakaniätaä takote. Iuaä ikaikota imoianariakorikata.

⁵⁵ Iusaaki imatokoäpotarina Páskoa kiiniriti. Iusaaki itomaneri Xoteoakori Xerosareē tōpa auakani sari Xerosareē sitatxitimoni. Iua kiiniri apisapanika, isana iuaä oerexiniretiniuana ikapani. Iusaaki amanaärina Teoso imakatzakiniri maerekati ikamakitina. ⁵⁶ Iuaä Xoteoakori nitari Xesosi. Ninoakakarika ipimaäkakana:

—Atauako kiinirimoni inapani atxiiti?

⁵⁷ Sasetotxi auñteakori, pariseoakori pakini paniãtapekari kãkiti:

—Himarotakasaakiri Xesosi auiniãtaã, hñsãpiretauako ate, ininiã amañkariko iua.

12

Maria Takari Kamariãro Xesosi Kitiã
(Mateo 26.6-13; Marko 14.3-9)

¹ Seisi õti Pãskoia kiiniriti apisa, Xesosi sari Petãnia sitatxitimoni. Iuaã aua Arãsaro, Xesosi õkitikakiti Arãsaro ipĩkasaaki. ² Iuaã ikamaãka nipokori Xesosi ãkapani. Mata sikari nipokori kãkitimoni. Iuasaaki Arãsaro apanakinikata topãka Xesosikata. ³ Iuasaaki Maria kosekaro kamariãro koana. Oia atão nato kamakoro. Ipixini kiro ominani aua. Kona koketakoroni. Natonokara. Pakaronero, iuaritika okitakaro Xesosi kitimoni. Oiãkoã okaxipokari. Iuasaaki aapokotxi ãki omarinokara itxaua.

⁴ Txamari Xotasi Isikariotxi inakori ! apokaerekatari kamariãro Xesosi kitiã okitakini. Iua Xotasi Simão ãkiri. Xesosi moianari itxaua, txamari imãkãpitariko Xesosi.

⁵ Ininiã Xotasi txari:

—Kãkiti parĩkauata tresẽtosi pakini õti oia atoko inakaro kamariãro iamotiko ãkapani. Kinirepa kona ovẽtxitaãka? Kinirepa txineiro mauakinitimoni !osika? —itxa Xotasi.

⁶ Ikara atoko itxa, kotxi kiĩtiriri itxaua. Iua nĩkataro ninoa txineirote. Iua itotapekari txineiro iĩtirĩkini. Iua !imaãkatana txineiro mauakiniti.

⁷ Xesosi apakapapiretari:

—Kona hĩtxitapero Mariapani. Onĩkataro kamariãro ia õti notamoni otakini ãkapani, kotxi oxinikari nikatiko õti ãkapani.

⁸ Minakati mauinakini auapikako hĩtekata. Txama nota ! auaikako hĩtekata —itxa Xesosi.

Xoteo Auñteakori Nirekari Okiniri Arãsaro

⁹ Itomaneri Xoteoakori kenakopiretakasaakiri Xesosi Petãnia sitatxitiã auini, ininiã iuaã isana Xesosi aõkitinina ãkapani. Kona iuananini ninoa nireka aõkitinina. Arãsaro Xesosi õkitikakiti apaka ninoa nirekari atamatinina. ¹⁰ Ininiã sasetotxi auñteakori nirekari Arãsaro apaka okinina, kotxi kaiãopokori kãkiti aukari Xesosi sãkire Arãsaro sãpiretakiti ikenakotakasaakina. Itakanaparina sasetotxiakori sãkire auikinina. ¹¹ Arãsaro iuaĩkana auiniã, ininiã itomaneri Xoteoakori asikaãpotari iauĩtena, Xesosi sãkire auikinina ãkapani.

Xesosi Xerosareẽ Apokaãpotini

(Mateo 21.1-11; Marko 11.1-11; Arókasi 19.28-40)

¹² Katimatinĩkata, itomaneri kãkiti Páskoa kiiniritimoni sikani, kenakopiretari Xesosi apokaãpotini Xerosareẽmoni. ¹³ Ininiã Xerosareẽkini sari aõkitinirina iua. Kinari tape anikana, Xesosi apiãkatakasaakina. Akirikatana:

—Peerekari Teoso. Teoso takari erekari Isaeo auakani auĩtemoni, Apiananiri uãkaã ĩkarimoni —itxana.

¹⁴ Mitxipe Xesosi iokanatarari imoianariakori xomẽta ãkiri initinina. Ninoa apokasaakiri, iminarina Xesosimoni. Ininiã Xesosi topãka iua nopini. Iua nopini Xesosi sari Xerosareẽmonikari. Kitxakapirĩka Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

¹⁵ Kãkiti Xerosareẽkini kona hĩpĩkarauatape. Erepani hĩauĩte. Xomẽta nopini iitopãkako, itxa Teoso sãkire kitxakapirĩka. Ikara iaõka apokapeka, kotxi Xesosi apoka xomẽta nopini.

¹⁶ Iuasaaki imoianariakori kona xinikari Teoso sãpiretakiti kitxakapirĩka auakari. Xesosi ipinaka atoko, õkitikaãkaua atoko, iuasaakiika ninoa xinikari ikara Teoso sãkire. Ininiã iuasaakiika imarotarina Teoso sãpiretakiti.

¹⁷ Mitxi kãkiti akauari takote auakani, ninoa itikari Xesosi õkitikiniri Arásaro. Ninoa iaripiretari Xesosi kamakiti. ¹⁸ Ininiã kãkiti apiãkatari Xesosi, kotxi ninoa kenakoenetapekari Arásaro õkitikini. ¹⁹ Ininiã pariseoakori misãkiretakakaua:

—Hãtamata. Kiripa aposota akamini? Ikinimane kãkiti nirekari iua.

Ininiã pariseoakori xikotari Xesosi.

Ãtikaka Krekoakori Nitari Xesosi

²⁰ Ãtikaka Krekoakori apoka Xerosareẽmoni Páskoa kiiniriti ĩkapani, kotxi ninoa nirekari Teoso imisãkiretinina.

²¹ Apokasaakina iuaãtaã, isana Piripimoni. Iua Petsãita aapokotxitikiri, Kariréia tõpa auakari. Ininiã apokasaakina Piripimoni, ipimaãrina:

—Ate nirekari Xesosi aaõkitini.

²² Ininiã Piripi sari Ãtreemoni, isãpiretiniri ĩkapani. Eereka isana Xesosimoni. ²³ Ininiã apokasaakina, Xesosi txana ninoa:

—Kaiamapekari nota hĩtari iaxitikiri sini niri tixinemoni ikinipoko erekari napakapini ĩkapani. ²⁴ Atão nisãpiretai. Nota kimi oki atoko. Kãkiti matakakaniãro oa, ãtika okinoka auapika. Pitakiniãro, opitxaka. Ininiã kaiãori oki aua. Ikara atoko nota. Nimapĩkaniã, ininiã notanokara auari. Nipininiã, ininiã itomaneri kãkiti sari niri tixinemoni. ²⁵ Pite ãtipirika kaminiãri piteka nireẽkitinoka, ininiã pinireẽkiti xipokapitikako pitekata. Pite nireẽkiti xipokiniã, nota sãkire pauikini sika, pite auapininiika txako Teosokata. ²⁶ Kãkiti nirekiniãri

iparĩkauatini nota ĩkapani, imoianatanoko. Iua atoko ininiã, nota auuniãtaã iua apaka auako. Kãkiti parĩkauatiniã nota ĩkapani, ininiã niri paxitariko iua.

Xesosi Sãpiretari Ipinini

²⁷ Xesosi misãkiretari Teoso:

—Uatxa kona erekaxinireno, ininiã kiãtokopa nitxa nisãkire pitemoni? Atxiĩti nipaniãtai: “Niri, pimakatxakinanoko nimapinakani ĩkapani.” Ikara atoko !nipaniãtai, kotxi nipinini ĩkapanira napoka ĩkorapokoritimoni. ²⁸ Ininiã niri, poerekari kãkiti ikinimane auĩte pininiãua —itxa Xesosi.

Iuasaakipeka iaxitikiri txari:

—Noerekapekari kãkiti ikinimane auĩte nininiãua. Eereka iuaĩkana noerekapanikariko ikara —itxa Teoso.

²⁹ Kãkiti iuaãtaã auakani kenakotari iaxitikiri sãkire. Txamari itxana:

—Ikarokirauata.

Apanakini txari:

—Teoso nitirira sãkirauata iuakata —itxana.

³⁰ Xesosi txana ninoa:

—Ikara sãkirauata kona nota ĩkapanini. Hĩte ĩkapanira isãkirauata. ³¹ Iposope ikini itixiti auakani misiritiko imaerekanina xika. Iposope ikini itixiti auakani auĩte Satanasi inakori xipokiko. ³² Nota aamina ĩpiriãmitakari nopini nõkitikikosaaki, iuasaaki nikosekanako kãkiti notamonikari.

³³ Ikara atoko itxa, kãkiti imarotiniiri aamina ĩpiriãmitakari nopini ipinini.

³⁴ Apanakini kãkiti apakapapiretari:

—Teoso sãkire kitxakapiriĩka iõkatsopatakori oerekaua Teoso mereẽkiti ãtipirika auini. !Ipinã. Txamari pite sãpiretaua ipinini aamina ĩpiriãmitakari nopini? Kipa iua aĩtari iaxitikiri pisãpiretakiti? —itxana ninoa.

³⁵ Ininiã Xesosi:

—Tirikapi kamara atoko nitxa. Hĩtekata nauakasaaki, noerekai hĩte atão inakari. Uatxa tirikapi kamara hĩtekata auapanika. Paĩtiki nota sipe. Tirikapi auakasaaki, pauapikako tirikapi kamaraã. Ininiã ipiã kona apoka hĩtemoni. Kãkiti mauikakaniãri nota sãkire, ĩkanõka tĩpokotakani atoko itxana. !Imarotarina isinimonina. ³⁶ Tirikapi hĩtemoni auakasaaki, hãuikariko iua sãkire. Ikara atoko ininiã, “pokamarari anaakori” hĩtxaua —itxa Xesosi.

Ikara atoko inaka atoko isipecta. !Isãpiretari isinimoni.

Xoteoakori Kona Auikari Xesosi Sãkire

³⁷ Xoteoakori itikari ikinipoko posotiiretxi Xesosi kamakiti. Iuaritika kona ninoa auikari iua sãkire. ³⁸ Ikara atoko

ininiã, kitxakapirîka Teoso sâkire sâpiretakari Isaía inakori iõkatsopatakiti, iuasaaki apopeka. Isaía txari:

Apiananiri, kâkiti ! auikapiretari asâkire ninoamoni asâpiretakiti. ! Aukari piposotiire poereêkiti ninoamoni,

itxa Isaía. ³⁹ Iua atoko ininiã, Xoteoakori kona posotari auikiniri Xesosi sâkire, kotxi iuaîkana Isaía txari:

⁴⁰ Teoso mõiãretakana ninoa. Kaikokii itxîkitakana. Itikakitina kona iîkitetana ninoa. Ikiãna kona !imarotarina. Ininiã ninoa kona apokapaniko notamoni erekapeka ininina nitxîkitakini îkapani,

itxa Teoso Isaía iõkatsopatakitiã.

⁴¹ Kitxakapirîka Xesosi uai apokini apisa Isaía iõkatsopataria sâkiretxiti. Iuasaaki Teoso oerekari Isaía Xesosi posotiire, apaka ikinika Xesosi kamakiti tîkane.

⁴² Iuaritika itomaneri Xoteo auîteakori aukari Xesosi sâkire. Txamari !isâpiretarina apanakini, kotxi ninoa pîkari pariseoakori. Pariseoakori imarotakasaakiri Xesosi sâkire auîâkani ininiuana, !auritaikana ninoa îroini aiko Xoteoakori apotiitiniãtaãua. ⁴³ Iua atoko ininiã, ninoa apia nirekari kâkiti iuikinina. Poiãoka ninoa nirekari Teoso iuikinina.

Xesosi Iuaîkana Sâkirauata Xoteoakorimoni

⁴⁴ Xesosi itaparasâkireritika txari:

—Kâkiti auikiniãri nota sâkire, kona nota sâkirenanini ninoa auika. Niri sâkire apaka auikana, kotxi iua iokanatano nota uaimoni. ⁴⁵ Natamatakiri apaka atamatari niri. ⁴⁶ Tirikapi atoko nitxa nîkasaaki kâkitimoni. Nota sâkire auîâkani kona kaikota ipiaã. ⁴⁷ Kâkiti nisâkire kenakotakani mauikakaniãri nisâkire, kona nimisiritari iua imaerekani xika. Kona kâkiti nimisiritini îkapanini nina uaimoni. Nina kâkiti maerekani nimakatzakini îkapanira.

⁴⁸ —Nota manirekakati, nisâkire manirekakati apaka, auapeka imisiritiko mereêkari. Nisâpiretakiti, iuarako itixi xipokini õtisaaki sâpiretari imisiritiko.

⁴⁹ —Notaka sâkire ! nisâpiretai. Niri sâkirera nisâpiretai. Niri iokanatano nota uaimoni. Iua paniãtakiti isâpiretakiti nisâpiretai hîte. ⁵⁰ Nimarotari kâkiti auikiniãri niri paniãtakiti auapininiika itxako. Nota sâpiretari niri sikapiretinino iaõka.

13

Xesosi Arokari Imoianariakori Kiti

¹ Pâskoa inakori kiiniriti apisapanika, Xesosi imarotari paîtiki itixi itakanapini irimoni isini îkapani. Iua tiretapikana kâkiti iua nakiti. Ninoa itiretiniritika ipinako Xesosi.

² Xesosi imoianariakorikata inipokotini apisapanika Satanasi sikanireõtapekari Xotasi Isikariotxi Xesosi imîkapiritini

ĭkapani. Iua Xotasi, Simão ãkiri. Eereka inirekari isikiniri Xesosi imokaiakarimoni. ³ Xesosi imarotapekari iri sikiniri ikinipoko posotiiretxi Xesosimoni. Imarotapekari Teosomoni ipotorikini. Imarotapekari iuamoni ĭkanapiriini. ⁴ Iuaritika inipokotaka atoko, õkitikaua. Imakatzakari imãka inopini auakari. Eereka ipomakitari mãkatxi mata nitiritxi parĩka atoko ikamini ĭkapani. ⁵ Eereka itakari ãparaã tiitxi ãki. Ininiã arokana imoianariakori kiti. Eereka mãkatxi mataã ikaxipokaãpotana.

⁶ Simão Petro takote apokasaaki, Petro txari:

—Konapitini, Apiananiri. Ninitiri !pitxaua. Ininiã kona parokapiri nikiti —itxari.

⁷ Ininiã Xesosi:

—Uatxa kona pimarotari nikamakiti. Pimarotariko ãti õti.

⁸ —Koniko pite arokapaniri nota kiti —itxa Petro.

Ininiã Xesosi:

—Pimauiritakaniãno pikiti narokini, ininiã kona nimoianari pitxaikauako —itxa Xesosi.

⁹ —Ikara atoko ininiã, kona nikitinani paroka. Niuako, nikii, imakinika paroka —itxa Petro.

¹⁰ Ininiã Xesosi:

—Kãkiti kipaãtakaniua poirepe itxana. Itĩpokotakasaaki, iuaĩkana itxiko apoka iuamoni. Iuasaaki ikitinokara arokaãka. Hĩte himakinika poirepeka, kotxi nimakatzakapekari himaerekani. ãtinokara kona poireri, kotxi imaerekani auapanika.

¹¹ Xesosi imarotapekari iua mĩkapiritakari, ininiã itxa: “Himakinika poirepeka. ãtinokara kona poireri,” itxana.

¹² Ninoa kiti arokaãka atoko, ieretakari imãka inopinikiri. Ikanapiriã amesamoni. Ipimaãna:

—Kinirepa narokatari hĩkiti? ¹³ Hĩte akiriuãkatano nota “korekereri.” Apaka hãkiriuãkatano “Apiananiri.” Atãopitikara hĩsãkire, kotxi ikara inakari nitxaua. ¹⁴ Hĩauĩte, hõereẽkiri nitxaua. Iuaritika narokari hĩkiti. Hinitiri atoko niparĩkauata. Ininiã hãrokakititakakauako, kãkiti nitiri atoko hininiua. ¹⁵ Noerekepekai hĩte erekari hĩkamini. Uatxa hĩkamariko nota kamakiti atokokana. ¹⁶ Atão inakari nitxai. Nitiritxi iamotakori poiãori. Iauĩte apiari. Apaka kãkiti iokanatakari apiata. Iokanatakiti poiãori. ¹⁷ Uatxa hĩte imarotari atão inakari hĩkamini. Hĩkaminiãri, hĩpoxokoniuata.

¹⁸ —Kona himakinikani ikara atoko nitxai. Nimarotari nimereẽkini, txamari ia Teoso sãkire iõkatsopatakori iaõka apokapitikako. Itxari:

Notakata komiri nikakari, iuakarako kamari maerekati notamoni. ¹⁹ Uatxa iua himarotini apisapanika nisãpiretai hĩte. Ininiã nisãkire iaõka apokasaaki, himarotariko

Teoso ākiri nininiua nota. ²⁰ Atāo inakari nisāpiretai. Kākiti nota iokanatakiti hītemoni hāpakapiniā, nota apaka hāpakapa. Hāpakapiniāno nota, hāpakapari apaka nota iokanatakari hītemoni —itxa Xesosi.

Xotasi Mīkapiritiniri Xesosi

(Mateo 26.20-25; Marko 14.17-21; Arókasi 22.21-23)

²¹ Xesosi ikara isāpiretaāka atoko, ākixinireē imatinaniuata.

Itxana:

—Ari, ātikara hīte sauaki mīkapiritano nota.

²² Ininiā imoianariakori atamatakakaua.

—Kiripa ikara atoko txatako? —itxana.

²³ Iuasaaki Xesosi moianari itiretakiti papīkaītota iuamoni.

²⁴ Ininiā iuasaaki Simāo Petro ieki itxa isona iuamoni. Ininiā Petro:

—Pipimaāri iua: “Īkiripa ikara atoko txatariko iua?” —itxari.

²⁵ Ininiā Xesosi tiretakiti pimaāri Xesosi:

—Kiripa ikara atoko txatai? —itxari.

²⁶ Ininiā Xesosi:

—Komiri niākakiti nisikakitikarako ikara atoko txanoko.

Ininiā iuasaaki iākari komiri. Eereka isikari Xotasi Isikari-otximoni. Iua Xotasi Simāo ākiri. ²⁷ Xotasi komiri inikasaaki, Satanasi Īroā ixiniremoni. Ininiā Xesosi txari Xotasi:

—Kinirāo kamaka pinakiti pikamapoka —itxari.

²⁸ Iuaā auakani ākixinireē:

—Kinirepa ikara atoko itxatari Xotasi?

²⁹ Xotasi nīkataro ninoa txineirote. Ininiā ninoa ākixinireē:

—Atxiīti iokanataro iua komiri iamotini Īkapani.

Ātipekana:

—Atxiīti iokanataro iua matiinimoni txineiro isikini Īkapani —itxanātana ākixinireēna.

³⁰ Komiri apakapaāka atoko, inikaāka atoko isipe Xotasi. Mapiāpe inakasaaki.

³¹ Xotasi sipeka inaāka atoko, Xesosi txana ninoa:

—Uatxa kākiti itikariko kākiti itari iaxitikiri posotiire.

³² Kākiti atamatariko Teoso posotiire imimoni auakari. Ininiā Teoso txari: “Erekapitikari namarite.” Iuasaaki Teoso oerekari kākiti iua apokaerekatiniri imi. Ikara atoko ininiā, oerekari imi ereka inini.

³³ —Nitiretakini, pāitikinoka nauini hītekata. Eereka hini-tapiimano nota, txamari nota sinimoni kona hīposotari hīsini. Ikara atoko nitxapekana Xoteoakori. Iuatxikana uatxa nisāpiretai hīte. ³⁴ Ininiā uatxa nisāpiretaiko hīte Teoso paniātakiti amaneri: “Hītiretakakaua, nota hīte nitiretini atokokana.” ³⁵ Ikara atoko hīkaminiā, ikinimane imarotariko nota moianariakori atāo hininiāua.

Xesosi Sãpiretari Petro Kipatiniri Iua
(*Mateo 26.31-35; Marko 14.27-31; Arókasi 22.31-34*)

³⁶ Simão Petro pimaãri:

—Koerekareri, nanipa pisatako?

Xesosi apakapapiretari:

—Nota sinimoni kona uatxa apakata hĩsini. Āti õtirako hĩsa hĩte.

³⁷ Iuaĩkana Petro:

—Apiananiri, kinirepa kona pitekata nisa uatxa? Nipinapitikamako pitekata —itxa Petro.

³⁸ —Atãopitikani notakata pipinini pinirekaka? —itxari.

—Atão nisãpiretai. Ia iƙanõkati patari sãkirauatini apisapanikako, “!Nimarotari iua,” pitxanoko ipi āti pakinikata —itxa Xesosi.

14

Xesosi Pinitari Imoianariakori

¹ —Kona himatinaniuatape. Kona himaãkapeua. Hãuikariko Teoso sãkire. Apaka hãuikariko nota sãkire. ² Niri auiniãtaã aua kaiãopokori aapokotxi. Ikara atoko iminakanimako, nisãpiretapiimaiko hĩte. Iuaã nisa hãuiniãtaã nikamini iƙapani. ³ Iuaã nisa hãapoko nikamini iƙapani. Eereka nikanapiriã. Nanikai hĩte notakata hãuini iƙapani. Ininiã hĩte apaka aua nota auiniãtaã. ⁴ Hĩte imarotari nota sini kimaporiti —itxa Xesosi.

Teoso Kimapore Itxaua Xesosi

⁵ —Kona aimarotari pisinimoni. Natokopa ininiãpa aimarotatari pite sini kimaporiti? —itxa Tomee.

⁶ Ininiã Xesosi txari:

—Teosomoni sikari kimaporiti nitxaua. Atãonoka nisãkire. Atãonoka nikamakiti. Nitxĩkitakari kãkiti auapininiika inini. Notamoni apokakarinanira sari nirimoni. ⁷ Atão nota himarotiniã, ininiã himarotariko niri apaka. Uatxa himarotapekari iua. Hãtamatapekari iua —itxa Xesosi.

⁸ —Apiananiri, poerekari piri atemoni. Ikaranoka anireka —itxa Piripi.

⁹ Ininiã Xesosi:

—Piripi, kona mixaikani hĩtekata nauama nota, iuaritika kona himarotapanikano nota? Nota aõkitakari, aõkitapekari niri. Kinirepa, “Piri poerekaua,” pitxa? ¹⁰ Kona pite auikaparikari niri auini nota āki? Nota apaka aua niri āki.

—Hĩtemoni nisãpiretakiti kona nota sãkirenanini. Niri paniãtakitira. Niri nota āki auakari iuara kamari ikinipoko nikamakiti. ¹¹ Hãuikariko nisãkire niri āki nauini. Niri nota āki auini apaka hãuika. Himauikakaniãri nisãkire, ininiã hãuikari nikamakiti. ¹² Atão nisãpiretai. Nota sãkire auĩãkani

kamariko nota kamakiti atokokana. Apaka ninoa kamakiti apiata, kotxi nirimoni nisako. ¹³Nota uãkaã hamanaãkiti nota sikai hïte. Ikara atoko ininiã, oerekaãka niri ereka ininiua. ¹⁴Ikinipoko nota uãkaã hamanaãkiti, nota sikapitikai hïte. ¹⁵Nota hïtiretiniã, hïkamariko nipaniãtakiti —itxa Xesosi.

Erekari Matamatakoti Apokaenetini

¹⁶—Namanaãriko niri ãti kõtãkikareri iokanatinini hïtemoni. Iuakara auapininiika txako hïtekata. ¹⁷Iua Erekari Matamatakoti atãonani ina sãkiretakari. Kãkiti Teoso sãkire mauiaãkani kona apakapari iua, kotxi kona atamatarina iua. Apaka kona imarotarina iua. Hïtepekana imarotari iua, kotxi hïtekata aua. Iua aua hïte ãkixinireẽ.

¹⁸—Ininiã kona nitakanapai hïte. Nikanapiriãpanikako hïtekata nauini ãkapani. ¹⁹Païtiki atoko kãkiti ãkoraxiti auakani kona atamataikanoko nota. Hïte atamatanoko. Hïte auapanikako, kotxi nota apaka auapanikako. ²⁰Iuaãkana auapanika ninakasaaki, himarotariko niri ãki nauini. Hïte apaka auako nota ãkixinireẽ. Nota aua hïte ãkixinireẽ apaka. Txapaniko.

²¹—Iua nisãkire auiaãkarira nipaniãtakiti kamakarira tiretano nota. Nota tiretakari niri tireta. Nota apaka tiretari iua nitiretakiri. Ikara atoko ininiã, noerekariko apikomoni nisãkire iuamoni.

²²Ãti Xotasi, kona Xotasi Isikariotxi inakorini, txari Xesosi: —Kinirepa atenani poerekari Teoso ãkiri pininiua? Kinirepa kona poerekari ikara apanakinimoni? —itxa.

²³Xesosi apakapapiretari:

—Kãkiti tiretiniãno, ikamari nisãkire iaõka. Niri tiretariko iua. Niri, nota pakini apokako iuamoni. Iuakata aãuako. ²⁴Nota matiretakani kona nãkatari nisãkire. Nisãkire hïkenakotakiti kona nota sãkireni. Niri niokanatakiri sãkirera.

²⁵—Hïtekata nauakasaaki, ikara sãkiretxi nisãpiretai. ²⁶Niri iokanatariko kõtãkikareri, Erekari Matamatakoti inakori hïtemoni. Erekari Matamatakoti oerekaiko hïte ikinipoko niuãkaã. Himaxinãkaretakiti iuaãkanako iua oerekaiko. Ikinipoko nisãpiretakiti oerekaiko.

²⁷—Nisini apisapanika nikamaerekaxiniretai. Nota xinire ereka inini atokotxikana nikamaerekaxiniretai. Nisãkire mauiaãkani kona posotari kamaerekaxiniretiniri ãti nota kamaerekaxiniretini atoko. Kona himaãkapeua. Kona hïpãkarauatape. ²⁸Hïte kenakotapekari nisãkire ia atoko nininii hïte: “Nisapitikako, iuaritika nikanapiriãpanikako hïtekata nauini ãkapani.” Hïtiretiniãno, hïpoxokoniuata nirimoni nisini ãkapani, kotxi poiãori nitxaua nota. Apiatakari itxaua niri. ²⁹Ikara nisãpiretakiti apokini apisa nisãpiretai hïte. Ikara nisãpiretakiti iaõka apokasaaki, hïte auikari nisãkire. ³⁰Apikomoni iteene nisãpiretinii ! apakata. ãkorapokoriti

auakani auíte Satanasi inakori paítiki apokako notamoni, iuaritika ! iposotari itxĩkitakinino ipaniãtakiti nikamini. ³¹ Iteene ninirekari imakinika kãkiti imarotiniri nitiretiniri niri. Apaka nikamari ikinipoko niri paniãtakiti —itxa Xesosi.

Eereka Xesosi txari:

—Maõkitikaua. Masipeka.

15

Xesosi Atão Itĩkaretsa Itxaua

¹ Ininiã eereka Xesosi txari:

—Atão itĩkaretsa nitxaua nota. Itĩkaretsa nĩkatakari itxaua niri. ² Isauakaro otsa marito, kotxi kona kariro oa. Otsa iriuatakaropekana iua kisauakaro omapotõkirenoka, iteene oriuatini ãkapani. ³ Hĩte poirepeka hĩtxa. Nisãkirenanira oeretai hĩte. ⁴ Okanotsa atokokana hĩtxaua. Nota itĩkaretsa atoko nitxaua. Ininiã hĩpitxaka notamoni. Ikara atoko hininiã, hĩkaikota notakata. Ininiã nota kaikotapika hĩtekata. Ikara atoko hininiã, hĩriuatapitika. Ikara atoko hininiã, erekari-nanira hĩkama. Hĩriuatinĩã, ininiã erekari hĩkama. Notamoni himapitxakakaniã, kona hĩposotari hĩkaminiri erekari. Kona hĩriuata, kotxi nota tapara ! apokari hĩtemoni. ! Karii hĩte. Okanotsanoka auiniã, kona kariro. Notakata hãuapininiika hininiã, amãtiiri auapitika.

⁵ —Nota itĩkaretsa nitxaua. Hĩte nikanotsa hĩtxaua. Notamoni pitakakari ãtipaniriko oripaniko. Notakata himauakaniã, kona xapitiki kona hĩposota hĩkamini. ⁶ Nota sãkire mauĩãkati okanotsa ipinakari atoko itxa. Txiarokakari atoko itxa. Kãkiti apotiitari okanotsa ipinakari. Eereka okari xaminaã arikini ãkapani. Iua atokokana aĩri Teoso misiritari isãkire mauĩãkani. ⁷ Notamoni hĩpitxakiniã, hĩkenakotiniãri nipaniãtakiti, hinirekaãkiti hamanainiãno, ininiã nisikapitikai hĩte. ⁸ Ito hĩriuatinĩã, kãkiti txariko niri: “Peerekai.” Hĩte iriuatinĩã, ininiã hĩte atão oerekariko apanakinimoni atão nimoianariakori hininiua.

Hĩtiretakakiniua Pirena

⁹ —Niri tiretinino atokotxikana, nitiretai hĩte. Kona hĩtakanapapiri nitiraõki. ¹⁰ Hĩkĩpitiniãri nisãkire, ininiã nitiraõki kaikotapika hĩtekata. Nota atokokanerako hĩtxako. Nota kĩpitari niri sãkire, ininiã niri tiraõki kaikotapika notakata.

¹¹ —Ikara atoko nitxai hĩte, nipoxokoni hĩtemoni kaikotini ãkapani. Ikara atoko ininiã, poxokonitxi xãpokako hĩxiniremoni. ¹² Ia nipaniãtakiti: “Nota tiretinii atokotxikana, hĩtiretakakauako.” ¹³ Pipininiã pimoianariakori mapinakani ãkapani, ininiãkara iteene pitiretana ninoa. Ikara tiraõkitxi apiatakari. ¹⁴ Nipaniãtakiti hĩkaminiã, atão nimoianariakori hĩtxaua. ¹⁵ Uatxa ! nixinikaikari nitiritxi hininiua, kotxi nitiritxi kona imarotari iauíte xinikakiti. Uatxa atão

nimoianariakori hĩtxaua, kotxi ikinipoko niri oerekakiti nisãpiretapekai hĩte. ¹⁶ Kona hĩteni mereẽno nota. Notara mereẽi hĩte hĩriuatini ĩkapani. Ninirekari hĩriuatini. Ninirekari kãkiti nota sãkire hĩsãpiretakini txipokori maxipokakati atoko ininina. Ikara atoko ininiã, hamanaãriko niri hinirekakiti nota uãkaã, ininiã niri sikapitikai hĩte. ¹⁷ Ia nipaniãtai hĩte hĩtiretakiniua.

Xesosi Moianariakori Omanatakani

¹⁸ Iuaĩkana Xesosi pinitari imoianariakori:

—Apanakini omanataiko hĩte. Ininiã hĩxinikariko ia nisãkire. Merepitipanika ninoa omanatano nota. ¹⁹ Teoso sãkire himauikakaniã, Teoso sãkire mauĩakani turetakitikai hĩte, kotxi ninoa atoko hĩtxa. Txamari ninoa nakiti !hĩtxaua. Hĩte kona ĩkoraxiti auakani !hĩtxaikaua. Nimereẽpekai hĩte. Nimakatzakapekai ãtião parĩkatxi hĩkamini ĩkapani. Iua xika Teoso sãkire mauĩakani omanatai. ²⁰ Hĩxinikariko ia nisãpiretakiti. Nitiritxi poiãoka itxaua. Iauĩte apiatakari itxaua. Kãkiti misiritiniãno nota, nota atokokanerako imisiritai hĩte apaka. Nisãpiretapekai hĩte. Nota sãkire apamonĩkiniãna, ininiã hĩte sãkirekanera ninoa apamonĩka apaka. ²¹ Imisiritaina, kotxi hĩte auikari nota sãkire. Himisiritaãkako, kotxi kona imarotarina niokanatakiri. ²² Nota uai mapokakaniã, nimasãkirauatakaniã, kona imarotarina maerekati ikamakitina. ²³ Nota omanatakani apaka omanatari niri. ²⁴ Niposotiire nikamakiti apanakini kona posotari ikamini. Noerekari ninoa niposotiire, ininiã uatxa maerekati auari ninoamoni, kotxi !auikari nota sãkire. Ikinika itikapekari posotiiretxi nikamakiti, iuaritika ninoa omanatano nota, niri apaka.

²⁵ —Uatxa apopeka Teoso sãkire iaõka. Teoso sãkire ĩõkatsopatakori txari:

Maxikatiĩka ninoa omanatano.

²⁶ Kõtãkikareri kona apokapanika. Niokanatariko nirikata auakari, Erekari Matamatakoti. Iua potorika niri auiniãtaã. Atão ene sãkiretakari itxaua. Isãpiretariko nota sãpiretakiti, nikamakiti pakini. ²⁷ Ininiã hĩte apaka sãpiretariko nota kamakiti, nisãpiretakiti pakini apanakinimoni, kotxi merepitipanika nipotorikasaaki hĩte auapika notakata. Ininiã himarotapitikano nota.

16

¹ Xesosi sãkirauatapanika:

—Ikara atoko nitxai hĩte atão himarotini ĩkapani, ininiã kona hĩtakanapari nisãkire. ² ãti õti Xoteo auĩteakori omi-tikenataiko hĩte aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. ãti õti apokapanikako ia nisãpiretakiti. Iuasaaki ninoa xinikariko hĩte okiko ereka inini. Ninoamoni hĩte okiko Teoso paniãtakiti

iaõka. Txamari kona Teoso paniātari ikara atoko inakari. ³Ikara atoko inakari ikamanako, kotxi kona imarotano nota, niri pakini. ⁴Ikara atoko nitxai hīte, kotxi ikara atoko inakari apokasaaki, hīxinikariko nisākire. Merepanika ni-moianatakasaakii, kona ikara atokoni !nitxai hīte, kotxi nota auapanika hītekata —itxa Xesosi.

Erekari Matamatakoti Parīka

⁵Xesosi sākirauatapanika:

—Paītiki nisipekako niokanatakirimoni. Kona hīpimaāpeno: “Nanipa pisa?” Kona hīt看apeno. ⁶Ikara atoko nisāpiretāpekai, ininiā uatxa kona erekaxinirei hīte. ⁷Iuaritika nitxai hīte atāo nisākire. Apiaerekata nota sini. Nota masikaniā, iua Kōtākikareri kona apoka hītemoni. Nisiniā, niokanatariko iua hītemoni. ⁸Iua Kōtākikareri apokasaaki, oerekariko īkorapokoriti auakani maerekani. Oerekariko Teosonoka txīkitakiniri kākiti atāo inakari ikamini. Oerekariko kākiti misiritiko imaerekani xika. Iua Erekari Matamatakoti oerekariko ikara atoko inakari. ⁹Iua oerekariko maerekati kākiti kamakiti, kotxi ninoa !auikarina nisākire. ¹⁰Iua oerekariko Teosonoka txīkitakiniri kākiti atāo inakarinoka ikamini, kotxi nota sipekako nirimoni. Nota !auaika uai no-erekarauatini īkapani. Paītiki kona hīte atamataikanoko nota. ¹¹Iua Erekari Matamatakoti oerekariko maerekati kamakani misiritiko, kotxi īkorapokoriti auakani auīte Satanasi inakori misiritiko mereeēkapeka.

¹²—Auapanika apikomoni nisāpiretakiti tīkane hītemoni. Txamari ! apakata apikomoni nisāpiretinii, kotxi ! himīteenekari apikomoni nisāpiretinii. ¹³Iua Erekari Matamatakoti, atāoene sāpiretakari, iua īkasaaki, iua oerekaiko ikinipoko atāo sākirextiti. Kona iua sākireni isāpiretaiko hīte. Iaxiti auakari sākirera, niri sākirera, isāpiretaiko. Isāpiretaiko hīte katana Teoso kamakiti tīkane apaka. ¹⁴Erekari Matamatakoti oerekaiko ereka ninini, kotxi iua apakapariko nisākire, eereka isāpiretaiko hītemoni. ¹⁵Ikini sereti niri nakiti nota nakiti apaka. Ininiā nota txai hīte, “Erekari Matamatakoti apakapariko nota nakiti. Ininiā eereka isikai hītemoni himarotini īkapani.”

Matinanitxi, Eereka Poxokonitxi Apoka Inini

¹⁶—Paītiki kona hātamataikanoko nota. Eereka iuaīkana hātamatanoko, kotxi nirimoni nisako —itxa Xesosi.

¹⁷Imoianariakori txanāta:

—Kiripa itxanāta Xesosi? “Paītiki kona hātamatanoko. Eereka iuaīkana hātamatanoko nota, kotxi nirimoni nisako.” Kiripitipa itxanāta Xesosi? —itxana imoianariakori.

¹⁸—Kirisaaakipa apokatako ikara inaātakiti? Kiripa ikara isākire: “Paītiki,” Xesosi sākire atemoni? Ikara isākire kona ate imarotari xatiki —itxanātana.

19 Xesosi imarotari ninoa nirekari ipimainiri iua. Ininiã Xesosi txana:

—Hïte nirekari hïpimainino nota, kotxi nisãpiretai païtiki kona hãtamatino, eereka iuaïkana hãtamatano. ²⁰ Atãopitikara ia atoko nitxai hïte. Hïtxiapatako. Himatinaniuatako. Iuasaaki apanakini kãkiti ïkorapokoriti auakani poxokoniuatako. Himatinaniuatako, eereka hïpoxokoni apokapitikako.

²¹ —Hïte sito atoko hïtxauako. Sito oãuaenetanapanoka onakasaaki, oa omaãkapekaua. Imi auaka atoko, kona oxinikaikari otsii. Poxokope otxa, kotxi auapeka amarini. ²² Ikara atoko itxako hïtemoni apaka. Uatxa kona erekaxinirei hïte. Iuaïkana naõkitapanikaiko hïte. Iuasaakirako hïpoxokoniuatako. Iuasaaki kãkiti kona posotari ixipokiniri hïpoxokoni. ²³ Ìkora õti apokasaaki, kona hïpimaãikano nota. Iuasaaki hamanaãri niri hinirekakiti nota uãkaã, ininiã iua sikai hamanaãkiti. ²⁴ Uatxapiima kona hamanaãpanikari hinirekakiti nota uãkaã. Hamanainiãri, hãpakapapitikariko. Ininiã hïpoxokoni apokapitikako hïtemoni.

Imoianariakori Auikari Xesosi Sãkire

²⁵ —Mïtxi niomaãtari ipixini nisãkire, kãkiti mimarotakaniri ïkapani. Æti õti kona niomaãtaikari atão. Nisãpiretaiko niri iteene himarotini ïkapani. ²⁶ Iuasaaki hinirekakiti hamanaãno nota uãkaã. Kona nota amanaãri niri hinirekakiti isikinii. Hïte amanainiãri, isikapitikai. ²⁷ Niri tiretai hïte, kotxi hïte tiretano nota. Hïte auikari iua iokanatinino nota uaimoni. Ininiã iua tiretapitikai hïte. ²⁸ Niri iokanatano ïkorapokoriti. Païtiki nitakanapari ïkorapokoriti nirimoni nisini ïkapani —itxa Xesosi.

²⁹ Imoianariakori txari:

—Uatxa pisãkire atãoenepitika. Sãkiretxi piomaãtakiti kona auaika, kotxi uatxa aimarotari pisãkire. ³⁰ Uatxa aimarotari pite imarotini imakinika. Kona apakata apikomoni apimaraumatini, kotxi uatxa aãuikari Teoso auinimoni ïkari pininiua pite —itxarina Xesosi.

³¹ Xesosi apakapapiretana:

—Uatxa hãuikari nisãkire —itxa Xesosi.

³² —Uatxa Teoso ketotiniri manapi apope hãarikini ïkapani. Imakinika hïte takanapanoko. Notanani kaikota. Iuaritika kona notananini kaikota, kotxi niri aua notakata. ³³ Ikara atoko nisãpiretai, kotxi ninirekari erekaxinirepeka hinini. Ìkorapokoriti hãuakasaaki, kãkiti misiritapitikai hïte. Iuaritika hïpoxokoniuatako, kotxi nota tapara apiata. Maerekanitxi tapara poiãoka —itxa Xesosi.

17

Xesosi Misãkiretari Teoso Iuaka Ìkapani

¹ Xesosi ionakaãta iaxiti. Iuasaaki isãpiretari ia isãkire Teosomoni:

—Niri, piketotini manapi apopeka. Pisikariko piotximere iuaĩkana nota pamaritemoni, ininiãkara nota oerekari kãkiti pite iotximere, ² kotxi pite sikano nota piposotiire ikinimane auĩte nininiuã ãkapani. Ininiã nikamari ikinimane kãkiti pite sikakini auapininiũka ininina ãkapani. ³ Kãkiti imarotiniãĩ pite, imarotiniãno nota Xesosi Kristo piokanatakiti, ninoa auapininiũka, kotxi pite atão Teoso pitxaua. Pitenanira atão Teoso pitxaua. ⁴ Noerekari ãkorapokoriti auakani pite Apiananiri pininiuã, kotxi nikamapekari parĩkatxi pipaniãtakiti. ⁵ Ininiã niri, uatxa piotximere pisikano, pitemoni napokasaaki. Itixi kamiko apisapanika pitekata nauakasaaki, niotximere aua. Iua niotximeretxikana pisikano iuaĩkana —itxa Xesosi.

Xesosi Misãkiretari Teoso Imoianariakori ãkapani

⁶ Xesosi sãkirauatapanika irimoni:

—Nota sãpiretari puaãka kãkitimoni, ninoa itixi auakani notamoni pisikakini. Mitxi pite nakitiakori itxauana. Pite sikana ninoa notamoni, ininiã ninoa kamari pisãkire iaõka. ⁷ Uatxa imarotarina ikinika napakapakiti pite sakinino. ⁸ Nisãpiretapekana ninoa pisãkire, ininiã auikarina pisãkire. Imarotapitakarina pitemoni nipotorikini. Ininiã auikarina pite iokanatinino nota kãkitimoni.

⁹ —Nimisãkiretai pite ninoa ãkapani. Kona nimisãkiretai nota sãkire mauĩãkani ãkapani. Nimisãkiretai ninoa notamoni pisikakini ãkapaninoka, kotxi pite nakitiakori itxauana. ¹⁰ Ikinika nota nakiti pite nakiti itxaua apaka. Ikinika pite nakiti nota nakiti itxaua. Ninoa pisikakini oerekari apanakini Apiananiri nininiuã. Ininiã iuasaaki apanakini txari: “Peerekari Xesosi.” ¹¹ Uatxa ! nikaikotaikako ãkorapokoriti. Txamari ninoa kaikotapanika uai. Nota sipekako pitemoni, ininiãkara pinĩkatana ninoa notamoni pisikakini, kotxi pite niri pitxaua, erekarinoka kamakarii pite, kaposotiirei pite. Pite sikaposotiiretano nota. Ninirekari ninoa ãtika atoko ininiuana, nota pitekata ãtika atoko aniniuã atokokana. ¹² Itixi ninoakata nauakasaaki, ninĩkatana ninoa pite uãkaã, piposotiireẽ. Ninoa notamoni pisikakini ninĩkatapitika. Kona ãtika nomaiãta. Xotasinoka pĩpinanaka, kotxi pĩpinanakakani ãkiri itxaua iua. Ipĩpinanaka, kotxi kitxakapirĩka Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretapekari ikara apokini apisapanika.

¹³ —Uatxa nota sipeka pitemoni. Ikara atoko itxa nisãkire kãkitikata nauapanika ninakasaaki, nota poxokoni ninoa ãkixinire auini ãkapani. ¹⁴ Nisikapekari pisãkire ninoamoni, ininiãkara nisãkire mauĩãkani omanatana ninoa,

kotxi nisãkire auiãkani ïkorapokoriti auakani ! itxaikauana ninoa. Iua atokotxikana kona ïkorapokoriti auakarino nota. ¹⁵ Nimisãkiretai pinïkatinina ninoa, Satanasi mamaïkakanina ïkapani. Kona ninirekari mauikareni sauaki auakasaakina pimakatxakinina. ¹⁶ ïkorapokoriti auakani ! itxauana. Nota iua atokotxikana. ¹⁷ Pimakatxakana ninoa pite nakitiakori ïkapani. Pisãkireẽ pimakatxakana, kotxi pisãkire atão. ¹⁸ Nota pisãkire mauïãkanimoni piokanatini atokokana, niokanatana ninoa pisãkire mauïãkanimoni. ¹⁹ Ninoa ïkapani notaka nisikaua pitemoni pinirekakiti nikamini ïkapani. Ininiãkara ninoaka apaka sikaua pitemoni pinirekakiti ikaminina ïkapani.

Xesosi Misãkiretari Teoso Isãkire Auiãkani ïkapani.

²⁰ —Kona nimoianariakorinani ïkapanini nimisãkiretai pite. Apaka nimisãkiretai imakinika nisãkire auiãkani ïkapani, katana nimoianariakori sãkire auiãkani ïkapani apaka. ²¹ Nota amanaãi ninoa xinire ãtika atoko ininina ïkapani. Nota aua pite ãkixinireẽ. Pitepekana aua nota ãkixinireẽ. Iua atokotxikana ate aua ninoa ãkixinireẽ. Ikara atoko ininiã, nota sãkire mauïãkani ïkorapokoriti auikapanikariko pite iokanatinino nota. ²² Ininiã erekari notamoni pisikakiti, piotximere, nisikapekana ninoa. Ininiã ninoa xinire ãtika atoko itxauana, ate ãtika aniniua atokokana itxana ninoa. ²³ Nota aua ninoa ãkixinireẽ. Pite aua nota ãkixinireẽ. Ikara atoko ininiã peerekari, kotxi ãtika itxaua ixinirena. Ikara atoko ininiã nisãkire mauïãkani imarotariko pite iokanatinino nota. Apaka ninoa imarotari nota pitiretini atokotxikana, pitiretinina ninoa apaka.

²⁴ —Niri, ninirekari ninoa notamoni pisikakini notakata auini ïkapani. Ninirekari ninoa atamatiniri ikinipoko erekari notamoni pisikakiti, niotximere pisikakiti, kotxi pite tiretano nota itixi kamiko apisa. ²⁵ Niri, atão inakarinoka kamakarii pite. Kãkiti ïkorapokoriti auakani kona imarotai pite. Iuaritika nota imarotai pite. Ninoa imarotari pite iokanatinino nota kãkitimoni. ²⁶ Nisãpiretapekai pite kãkitimoni. Apikomoni nisãpiretapanikariko pisãkire. Ininiã pitiraõki notamoni auakari ninoamoni auako. Ininiãkara nota aua ninoa ãkixinireẽ.

18

Xesosi Maïkiko Pirena

(Mateo 26.47-56; Marko 14.43-50; Arókasi 22.47-53)

¹ Teoso imisãkiretaka atoko, Xesosi ïpiriãtari sõtoãri Setorõ inakori. Iuaã aua amãtiirinape. Ininiã Xesosi sari iuaã imoianariakorikata. ² Xotasi, Xesosi mïkapiritakari,

imarotari Xesosi imoianariakorikata itotiniri iuaãtaã isinina.
³ Ininiã Xotasi sari amãtiirinapemoni ãtikaka sotatoakorikata, Teoso misãkiretiko aikoti nĩkatakanikata. Sasetotxi auĩteakori, pariseoakorikata sari iuaãtaã apaka. Ikeekotxi, tirikapi pakini anikana. ⁴ Xesosi imarotari ikinika iuamoni ikamak-itina tĩkane. Imarotapekari ninoa nirekakari okinirina iua. Iuaritika isari ninoamoni. Ipimaãna:

—Kiripa hinitanãta?

⁵ Ininiã ninoa:

—Xesosi Nasareekirira anita —itxana.

Ininiã Xesosi:

—Iuakarano nota.

Iuasaaki Xotasi, Xesosi mĩkapiritakari, aua ninoakata.

⁶ Xesosi “iuakarano nota” inakasaaki, osipikana, ixitipe irika itxana.

⁷ Iuaĩkana Xesosi pimaãna:

—Kipa hinitanãta?

—Xesosi Nasareekirira —itxana.

⁸ —Nĩtxapekai, iuakarano nota. Nota hinitiniã, hãuiritana nimoianariakori sini —itxa Xesosi.

⁹ Ikara atoko itxa, mitxi isãkire apokini ĩkapani. Mitxi itxari Teosomoni: “Kona nomaiãtana nimoianariakori notamoni pisikakini. Kona ãtika !nomaiãta.”

¹⁰ Eereka Simão Petro inakori kosekari iouata auĩte. Isauakari Maoko inakori ikikomoni ikĩpita. Iua sasetotxi auĩte apiatakari nitiri.

¹¹ Xesosi txari Petro:

—Pitakaro iouata auĩte omata ãki. Apakatapitika nota kaminiri niri paniãtakiti. Niri nirekapitikari natatsiitiniiri nipinini kãkiti ĩkapani —itxa Xesosi.

Xesosi Anasi Apisatoõ

¹² Eereka sotatoakori, apaka sotatoakori auĩte, Teoso aikote nĩkatakani pakini maĩkari Xesosi. Iaxirika itxarina.

¹³ Merepanika anikarina Xesosi Anasi inakorimoni. Iua Anasi Kaipasi imatikiri. Iuasaaki iua Kaipasi sasetotxi auĩte apiatakari itxaua. ¹⁴ Iua Kaipasi õtãkikapekana Xoteo auĩteakori. Ia atoko itxa isãkire: “Apiarekata ãti kiki ipinini ikinimane mapĩkani ĩkapani,” itxa Kaipasi õtãkikare.

Petro Kipatari Xesosi Imarotini

(Mateo 26.69-75; Marko 14.54, 66-72; Arókasi 22.54-62)

¹⁵ Simão Petro, ãti Xesosi moianari pakini asikatikinitari Xesosi Anasi aapokomoni anikikosaaki. Mitxipeka sasetotxiakori auĩte apiatakari aõkitapekari iua ãti Xesosi moianari. Ininiã iua ĩroã sasetotxiakori auĩte apiatakari aapoko Xesosikata. ¹⁶ Petro kaikota iporikiti itore takote. Eereka imoianari sari iporikiti. Imisãkiretaro ĩronakikoãtaã tore nĩkatakaro. Ininiã oãuiritari Petro ĩroini.

17 Oa txari Petro:

—Pite ikira Xesosi moianarikai? —otxari.

—Kona —itxaro.

18 Iuasaaki katxïkareri aua, ininiã nitiritxiakori, Teoso misãkiretiko aikoti nïkatakani pakini kamari xamina. Xamina ïtinipoki irokanãtauana. Petro ninoakata aua iuasaaki.

Xesosi Sasetotxiakori Auïte Apisatoõ

(Mateo 26.57-68; Marko 14.53-65; Arókasi 22.54, 66-71)

19 Iroko ãki Xesosi sasetotxi auïteakorikata aua. Ininiã sasetotxiakori auïte apiatakari misãkiretari Xesosi:

—Pisãpiretano pïmoianariakori, pisãkire poerekakiti pakini —itxari.

20 Xesosi apakapapiretari:

—Ätipirika nisãpiretapikai hïte. Nitotari noerekarauatini aiko Xoteo apotiitiniãtaãua, Teoso misãkiretiko aikotiã apaka. Kona nikipatari nisãkire. Ikinipoko kenakotari noereëkiti.

21 Ininiã kinirepa hïpimaãno? Hïpimaãna nisãkire kenakotakani. Ninoara imarotari noereëkiti —itxa Xesosi.

22 Xesosi ikara atoko isãkirauatakasaaki, Teoso misãkiretiko aikoti nïkatakari aritoõtari Xesosi.

—Atokope. Kona ikara atoko pitxape sasetotxi auïte apiatarimoni —itxari.

23 Ininiã Xesosi:

—Nikerokiniãri nisãkire, pisãpiretano nikerokakiti, txamari kona nikerokari. Atão nisãkire, ininiã kinirepa piaritano? —itxa Xesosi.

24 Eereka Anasi iokanatarari Xesosi iaxirikiko. Eereka anikarina sasetotxi auïte apiatarimoni, Kaipasi inakorimoni.

Iuaïkana Petro Kipatari Xesosi Imarotini

(Mateo 26.71-75; Marko 14.69-72; Arókasi 22.58-62)

25 Petro iporikiti aua iuasaaki. Ininiã apanakini pimaãri:

—Ikira kiki moianarikai pite? —itxarina.

Ininiã iua:

—Kona —itxa.

26 Äti sasetotxi auïte apiatakari nitiri, Petro kisauakakïpitakiti nirimane iua. Iua pimaãri Petro:

—Pitekani amãtiirinapeãtaã nitika iuakata? —itxari.

Iuaïkana Petro txari:

—Kona notani.

27 Iuasaakipeka patari sãkirauata. Iuasaakipeka mitxi Xesosi sãpiretakiti iaõka auape.

Xesosi Pirato Apisatoõ

(Mateo 27.1-2; Marko 15.1-5; Arókasi 23.1-5)

28 Ìkanõkapanika ninoa takanapari Kaipasi aapoko, Anikarina Xesosi Homano auïte auinimoni, kãkiti misiritiko imarotiko pakitamoni. Xoteo auïteakori kona nirekari aiko ãki ïroinina. Kona inirekarina äti uãka takote iitopãkinina. Äti uãka

takote iitopãkiniãna, kona apakata nipokori inikinina Páskoá kiiniritiã. ²⁹ Ininiã Pirato pokîka porikiti Xoteo imisãkiretini ïkapani. Ininiã Pirato txana ninoa:

—Kixikapa himinatari ikira kiki notamoni? —itxana.

³⁰ Ininiã ninoa txari:

—Maerekati imakamakaniã, kona ate minari iua pitemoni.

³¹ Ininiã Pirato:

—Hîteka xinikari maerekati ikamakiti, ininiã ixika auiniã hîteka misiritari iua. Hîkiomaneakorini sãkire iaõka himisiritari iua —itxa Pirato.

Xoteoakori apakapapiretari:

—Kona apakata aõkiniri iua, kotxi hîte Homanoakori !auir-itaúa aõkiniri kãkiti. Pitenokara apakata okiniri iua —itxana.

³² Ikara atoko inaãka, mitxi Xesosi sãkire iaõka apokini ïkapani, kotxi mitxi isãpiretapekari aamina ïpiriãmitakari nopini ipinini.

³³ Pirato ïroã kãkiti misiritiko imarotiko pakita ãki iuaïkana. Ipïkapiretari Xesosi. Ipimaãri:

—Pitekani Xoteoakori auïte txataua? —itxari.

³⁴ Ininiã Xesosi txari: —Piteka sãkirekani ikara? Atxiïti apanakini sãkire atokotxikana pipimaãno atxiïti? —itxa Xesosi.

³⁵ Pirato apakapapiretari:

—Xoteokani nitxataua? Konapitini. Piteka nirimane, pinirimane auïteakori pakini sikai pite notamoni pimisiritiko tîkane. Kixikapa? Kipa maerekati pikamakiti? —itxa Pirato.

³⁶ Ininiã Xesosi:

—Auïtetxi nininiãtaãua kona ïkorapokoritini. Nitixine ïkorapokoriti inaãkamako, ninitiriakori neenamauatamako, ininiã Xoteoakori kona maïkamanoko. Auïtetxi nininiãtaãua ãtiãtaãra —itxa Xesosi.

³⁷ Pirato txari Xesosi:

—Ininiã auïtetxikani pitxataua?

Ininiã Xesosi: —Atãopitikara pisãkire auïtetxi nininiua. Niponaniã ïkorapokoriti auïtetxi nininiua ïkapani. Itixi napoka atãoene nisãpiretini ïkapani. Atãoene nirekakani aukari nisãkire —itxa Xesosi.

³⁸ Ininiã Pirato:

—Kiripa atãoene txaua?

Xesosi Okiko Nirekiko

(Mateo 27.15-31; Marko 15.6-20; Arókasi 23.13-25)

Eereka Pirato iuaïkana mapara isa Xoteoakori imisãkiretini ïkapani. Itxari:

—Kona nota apokari maerekati ikamakiti. ³⁹ Hîte itotari maerekati kamakari kateia ãki auakari nisikakini Páskoá kiiniritisaaki. Hîte nirekatari nisikakiniri ikira Xoteoakori auïte? —itxa Pirato.

⁴⁰ Ikinimanekana akiripoakatana:

—Kona iuani. Pahapasira anireka.
Txamari iua Pahapasi kokaniri. Iua naiatapekari
Homanoakori.

19

¹ Ininiã Pirato paniãtari sotatoakori noropatiniri Xesosi.
² Ininiã sotatoakori kamari saporieãta atoko inakari, kotipiario
kamakori. Ieretakari Xesosi kiiã. Auãtetxi mãka poporeri
itakana Xesosi nopini. Ikara atoko ininiã, inapetarina Xesosi.

³ Ikara atoko itxana inapetinirina:

—Aãuãte —itxarina Xesosi inapetinina.

—Xoteo auãtekai pite —itxarina.

Ininiã iuasaaki iaritarina itoõ.

⁴ Iuaãkana Pirato sari mapara iuaãkana Xoteoakori
imisãkiretini ãkapani.

—Hãtakaõtxikari. Hãtemoni nimirari iua, kotxi ninirekari
himarotiniiri, ãnapokari maerekati ikamakiti. ⁵ Ininiã Xesosi
apoka mapara. Saporieãta kotipiario kamakori ikiiã, auãtetxi
mãka pakini aua iuamoni. Ininiã Pirato txari:

—Hãtamatarari iua.

⁶ Sasetotxi auãteakori, Teoso misãkiretiko aikoti nãkatakani
pakini atamatakasaakiri, ninoa akiripoakata:

—Hõkariko iua. Hõkariko iua. Aamina ãpiriãmitakari nopini
hãtokakitariko —itxana.

Ininiã Pirato:

—Hãteka anikari. Hãteka okari iua aamina ãpiriãmitakari
nopini, kotxi kona napokari maerekati ikamakiti.

⁷ Ininiã Xoteoakori:

—Akiomane sãkire paniãtari kãkiti iua atoko inakari okiko,
kotxi iua sãkire: “Teoso ãkirirano nota,” itxa —itxana Xo-
teoakori Piratomoni.

⁸ Xoteoakori sãkire ikenakotakasaaki, apia pãkareta Pirato.

⁹ Ininiã iuaãkana ãroã kãkiti misiritiko imarotiko pakita ãki.
Ipimaãri Xesosi:

—Nanipa pina?

Txamari ãkasãkireri Xesosi.

¹⁰ Ininiã Pirato:

—Kona pinirekatari pimisãkiretinino? Pixinikariko ia
nisãkire. Nota posotari nisikakinii. Apaka nota posotari
nokinii aamina ãpiriãmitakari nopini —itxa Pirato sãkire.

¹¹ Xesosi apakapapiretari:

—Kona pite auari posotiiretxi pokinino ãkapani. Ikara in-
akari piposotiire auiniã, Teosonanira sikai ikara posotiiretxi.
Nota sikanapakani pitemoni kamari apiata maerekati.

¹² Pirato ikara atoko inakari ene ikenakotakasaaki, iua
ãkixinireẽ ixinikari:

—Kiatokopa atxiãti nisikakari Xesosi?

Inirekari Xesosi isikakini. Txamari Xoteoakori akiripoakata:

—Pisikakiniãri ikira kiki, kona Sesa moianari ! pitxaikauako. Iua sãkire: “Auïtetxi apiananiri nitxaua.” Sesanoka auïtetxi apiananiri —itxana Xoteoakori.

¹³ Pirato ikara atoko inakariene ikenakotakasaaki, iminari Xesosi iporikitimoni. Ininiã Pirato topãka. Iuaã kãkiti misiritiko isãpiretiniãtaã. Kãkiti takauãkatari iuaã “Kimapori kai kamakori” inaãka. Xoteo sãkireẽ “Kapataa.” Iuaã auïtetxi iokanatarari maerekati kamakari imisiritikomoni. ¹⁴ Iuasaaki apaniãxiti takote. Iua õti Pãskoã kiiniriti potorikini õti apisa. Iuasaaki Pirato txari Xoteoakorimoni:

—Hãtamata, hãauïte.

¹⁵ Ininiã iuaãkana ninoa akiripoakata:

—Piokanatariko ere. Piokanatariko ere. Hõkariko aamina ïpiriãmitakari nopini —itxana sasetotxi auïteakori.

Ininiã Pirato:

—Hinirekatari nokiniri hãauïte aamina ïpiriãmitakari nopini?

Ininiã ninoa:

—Ãtikara ate auïte. Sesanokara ate auïte —itxana ninoa.

¹⁶ Ininiã Pirato sikari Xesosi sotatoakorimoni aamina ïpiriãmitakari nopini okiko tãkane.

Xesosi Tokakitaãka Aamina ïpiriãmitakari Nopini

(Mateo 27.32-44; Marko 15.21-32; Arókasi 23.26-43)

Ininiã anikarina Xesosi. ¹⁷ Xesosi anikari aamina ïpiriãmitakari iuaka okiko ïkapani. Isana ixirata “Kiitãtatxi” inakorimoni. Xoteo sãkireẽ, “Kóokota,” inakori.

¹⁸ Iuaã aamina ïpiriãmitakari nopini itokakitaãka Xesosi. Apaka ipi kiki tokakitaãka iua takote. ãti Xesosi kikomoni. ãti isanaremoni. ¹⁹ Pirato paniãtari iõkatsopari aamina ïpiriãmitakari nopini tokakitiko. Ia atoko itxa iõkatakiti: “Xesosi Nasareekiri, Xoteoakori Auïte.” ²⁰ Itomaneri Xoteoakori atatsopatarari iua, kotxi Xesosi okikoãtaã sitatxi takote. Sitatxi sikani napaãpotakasaaki, atamatarina iua iõkatsopari. Ia iõkataãka Xoteo sãkireẽ, Kreko sãkireẽ, Homano sãkireẽ pakini ikinimane imarotiniri ïkapani. ²¹ Ininiã sasetotxi auïteakori txari Pirato:

—Kona piõkatsopataripiri, “Xoteoakori auïte.” Piõkatsopatariko iuanoka uãkatari Xoteoakori auïte ininiua —itxana.

²² Ininiã Pirato:

—Auape niõkatsopatakiti. Kona iuaãkana niõkatsopatarari —itxa Pirato.

²³ Xesosi itokakitakana atoko, sotatoakori kosekari Xesosi mãka. Imatsorakitarina. Imãka mata imatsorakitana ninoa ipi ipi pakini apakapini ïkapani. ãti sotato apakapari ipixini, ãti sotato apakapari ipixini, itxaãpota. Xesosi mãka, ãti

imãka patapi auakari, !imatsorakitana, kotxi iotsare !auari. Peerekari. ²⁴ Sotatoakori itxakakana:

—Kona amatsorakitari ia. Sarauatxi atoko makama, imãka anikakari aimarotini ìkapani.

Ininiã iuasaaki Teoso sãkire iõkatsopatakori kitxakapirîka iaõka apoka. Iua txari:

Ninoa xanakari nimãka. Isarauatana nimãka anikakari imarotinina ìkapani.

Teoso sãkire iaõka sotatoakori kama.

²⁵ Iuasaaki aamina ìpiriãmitakari takote oãua Maria, Xesosi inoro oïtarokata. Iuaã apaka oãua Maria Matarena inakoro. Iuaã apaka oãua ãto Maria, Krópasí inakori ìtanoro. ²⁶ Xesosi atamatakasaakiro inoro iua takote, atamatakasaakiri imoianari itiretakiti apaka, itxaro inoro:

—Nitiretakito, ere Xoão, pamarite itxaua.

²⁷ Imoianaripekana itxa:

—Aroa pinoro otxaua.

Ininiã eereka iua anikaro oa aapokomoni iuakata oãuini tîkane.

Xesosi Ipinini Pirena

(Mateo 27.45-56; Marko 15.33-41; Arókasi 23.44-49)

²⁸ Eereka Xesosi imarotari iparîka xipope. Ikinika Teoso sãkire iõkatsopatakori iaõka apokini ìkapani, itxari:

—Niposonata.

²⁹ Iuaãtaã aua tiitxi. Iua tiitxi ãki aua iãriã katxioãri. Ininiã iuasaaki iokomokarina mapoa atoko inakari iãriãmoni. Aãkeẽ itakarina, Xesosi namaã taka itxarina. Iua aãke isopo inakorike. ³⁰ Iãtaka atoko itxari:

—Ikinika niparîka uatxapeka ixipopeka.

Inaãka atoko iokirikiita, iokanata itxari ixinire irimoni. Iuasaakipeka ipina itxa.

Sotato Iorotari Xesosi Iomîtiã

³¹ Iua õti sesta veira, kãkiti tomatiko õti apisa. Xoteo auñteakori paniãtari Pirato aamina ìpiriãmitakariã auakani tapike kapatakiko, katima ipîka ininina ìkapani, iñtona makatxakiko ìkapani apaka. Tomatiko õtisaaki kona ninoa nirekari ipîkari ìto kaikotini iuaã. ³² Ininiã sotatoakori sari iuaã. Ìkapatakarina Xesosi takote auakani tapike. ³³ Txamari sotato atamatakasaakiri Xesosi, !auaika. Ipîpeka. Ininiãkara kona ikapatakari itapike. ³⁴ Sotato iorotari Xesosi itanapitaã iomîtiã. Iuasaaki iarêka, ãparaã pakini xiketa.

³⁵ Notara itikari Xesosi ipinini, ininiã atãopitikara nisãpiretakiti. Nisãpiretari ikinika nitikakiti. Nimarotari nisãkire atão inini, ininiã nisãpiretai ia atatsopatakani, hñte apaka auikiniri ìkapani. ³⁶ Teoso sãkire iõkatsopatakori kitxakapirîka txari:

Kona âtika iua api !kapatakaãka.
 Ininiãkara kona Xesosi api kapatakaãka, Teoso sãkire
 iõkatsopatakori iaõka apokini ìkapani. ³⁷ Æti Teoso sãkire
 iõkatsopatakori txari:

Ninoa atamatariko iorotakitina.

Xesosi Katiko Pirena

(*Mateo 27.57-61; Marko 15.42-47; Arókasi 23.50-56*)

³⁸ Eereka Xosee, Arimateia sitatxitikiri, amanaãri Xesosi
 ìto Piratomoni. Iua Xosee auikari Xesosi sãkire, txamari
 ikipatari Xesosi sãkire auikini, kotxi ipìkari Xoteo auñteakori.
 Amanaaãkasaakiri Xesosi ìto, Pirato txari:

—Ari, panikari iua.

Ininiã Xosee anikari Xesosi ìto. ³⁹ Iuasaaki imoianari
 Nikotemo inakori. Iua Nikotemo mitxipeka sari Xesosimoni
 ìkanõka imisãkiretiniri ìkapani. Iua moianatari Xosee, Xesosi
 ìto apakapakasaaki. Nikotemo anikari aãtsopa aroesi inakori,
 miha inakori pakini ikeke Xesosi ìtoã taãkori tìkane. Trìta sìko
 kiro pakini iua ikeke anika. ⁴⁰ Ninoa ipi iapirikari Xesosi ìto
 mãkatxi mataã ikekekata. Ikara atoko Xoteo kamari ipìkari
 ìtoã ikatiko apisa.

⁴¹ Xesosi aamina ìpiriãmitakari nopini takikoãtaã, iuaã
 takote aua amãtiirinape. Amãtiirinapeãtaã aua akauari
 amanepanika inakari. Kona ipìkari ìto takaãkapanika iuaã.
⁴² Iua akauari kona õtakori, ininiã itakarina Xesosi ìto iuaã,
 kotxi Xoteo tomatini õti apokanapanoka.

20

Akauariã Xesosi Ìto Mauakani

(*Mateo 28.1-8; Marko 16.1-8; Arókasi 24.1-12*)

¹ Tomìko ìkanõkapanika, Maria Matarena sari akauarimoni.
 Oãpokasaaki, oãmatari akauari tore kai auñte kamakori
 makatxakapeẽkaika. ² Ininiã omiteka Simão Petromoni. Xe-
 sosi moianari itiretakitimoni apaka osa. Oãkiritana:

—Apiananiri ìto makatxakaãka akauariã. Kona aimarotari
 namonireuako itakapirina —otxana.

³ Ininiã Petro, ãti Xesosi moianarikata sari akauarimoni.
⁴ Imitekana. Iua ãti Xesosi moianari miteka katimaritika,
 ininiã inapari Petro. Ininiã iua apoka Petro apisa. ⁵ Iãka
 aariko ãki atamatini ìkapani. Atamatari mãkatxi mata, ipìkari
 iapirikiko. Kona ìroã. ⁶ Iuasaaki Petro apoka iua tikini. Ìroã
 aariko ãki. Atamatari mãkatxi mata. ⁷ Atamatari mãkatxi
 mata, mitxi Xesosi kiiã iapirikiko. Iporiñmatataãka. Ikikomoni
 aua ãti mãkatxi mata. Isanaremoni aua ãti mata. ⁸ Ininiã
 iua mitxi apoãkari ìroã, atamata itxari. Ininiã auikari Maria
 sãkire. Iuasaakiika auikari Xesosi õkitikiniua. ⁹ Iuasaaki ni-
 noa kona iteene imarotapanikari Teoso sãkire iõkatsopatakori

kitxakapirĩkari, kotxi Teoso sãkire sãpiretapekari Xesosi ipinini, eereka õkitikiniua. ¹⁰ Eereka Petro ãti Xesosi moianarikata kanapiriã aapokomonina.

Xesosi Oerekaua Maria Matarenamoni
(Mateo 28.9-10; Marko 16.9-11)

¹¹ Maria Matarena kaikota aariko iriko takote. Otxia-panãtakasaaki, amaãtiki opapĩkakiita oiãkakiita aariko iriko ãki oãtamatini ĩkapani. ¹² Oãtamatana ipi Teoso nitiriakori iaxitikini. Imãkana kasarori. Iitopãkana mitxi Xesosi ĩto auiniãtaã. ãti mitxi Xesosi kii auiniãtaã, ãti mitxi ikiti auiniãtaã. ¹³ Itxarona:

—Kinirepa pitxiapanãta? —itxana.

Ininiã oa:

—Imakatzakaãka niauĩte ĩto. Kona nimarotari ĩto takikoãtaã —otxana.

¹⁴ Iuasaaki oporikimoni osapotorika. Oãtamatarari Xesosi, txamari !oimarotari.

¹⁵ Ininiã Xesosi:

—Kinirepa pitxiapanãta? Kiripa pinita? —itxaro.

Ouãkatari Xesosi amãtiirinape nĩkatakari ininiua. Ininiã otxari:

—Pite makatzakiniãri iua ĩto, ininiã pisãpiretano ĩto pitakiniãtaã. Ininiã nanikariko ãtiãtaã —otxari.

¹⁶ Ininiã Xesosi txaro:

—Maria.

Ininiã okirioka iuamoni. Otxari osãkireẽ:

—Haponii.

Popĩkari sãkireẽ, “Noereẽkiri,” otxa.

¹⁷ Ininiã Xesosi txaro:

—Kona pimaãtakapeno, kotxi nirimoni kona nisapanika. Pisa nitariakorimoni. Pitxanako: “Nota sariko nirimoni, hĩte iritxikana apaka. Nisariko niTeosonemoni, hĩTeosonetxikana apaka,” itxa.

¹⁸ Ininiã Maria Matarena sari Xesosi moianariakorimoni:

—Natamatapekari aãuĩte —otxana.

Ininiã osãpiretana ikinika Xesosi sãkire.

Xesosi Oerekaua Imoianariakorimoni
(Mateo 28.16-20; Marko 16.14-18; Arókasi 24.36-49)

¹⁹ Iua Tomĩko ĩkanõkati Xesosi moianariakori apotiitaua. Iuasaaki itotarina ikinika aapokotxi tore, kotxi ipĩkana Xoteo auĩteakori. Iuasaaki Xesosi tokiã aapokotxi ãki ninoa sauaki.

—Erekaxinire hĩtxako —itxana ninoa.

²⁰ Ikara inaka atoko oerekari iuako karo. Oerekari itanapita karo. Ininiã Xesosi atamatakasaakina, imoianariakori iteene poxokoniua. ²¹ Iuaĩkana Xesosi txana:

—Erekaxinire hĩtxako. Niri iokanatinino atokotxikana, niokanatai hĩte niri nireẽkiti hĩkamini ĩkapani.

²² Iuasaaki ixõkana. Itxana:

—Hãpakapariko Erekarî Matamatakoti. ²³ Apakata pisãpiretiniri nota sãkire auîãkari, imaerekani makatx-akaãkapeka. Apakata pisãpiretiniri nota sãkire mauîãkani, imaerekani !imakatxakaãka —itxa Xesosi.

Xesosi Oerekaua Tomeemoni

²⁴ Xesosi imoianariakorimoni oerekasaakîua, Tomee Txítxîmo inakori kona aua nînoakata. ²⁵ Inîniã apanakîni sãpiretari Tomee:

—Ate aõkitari Xesosi —itxana.

Inîniã iua:

—Iuako karo nimatamatakaniã, iuako karo nimakaa-iakakaniã niuakokiã, kona nauikari hîte sãkire. Itanapita karo nimakaa-iakakaniã, kona nauikari hîsãkire —itxa Tomee.

²⁶ Åti semanati napaka atoko, Xesosi moianariakori apoti-itaua iuaîkana aapokotxi åki. Iuasaakiika Tomee aua nînoakata. Aapokotxi tore itotaãka, iuaritika Xesosi tokiã nînoamoni:

—Erekaxînire hîtxako —itxana nînoa.

²⁷ Iuasaaki itxari Tomee:

—Patamata niuako. Pikaaiakariko piuakokiã nitokakitiko karoã. Nitanapita iorotikomoni pitakari piuakoki. Kona mauikaretika !pitxape. Pauikariko nisãkire —itxari.

²⁸ Inîniã:

—Nîuauîte, nîTeosone —itxa Tomee.

²⁹ Inîniã Xesosi:

—Uatxa pite auikari auãki nînîni, kotxi patamatano. Kãkîti nota maõkitakani auikîniãri nisãkire, apakapariko apiata erekari Teoso sikakîti —itxa Xesosi.

³⁰ Xesosi kamari apikomoni iposotiire imoianariakori sauaki. Iposotiire ikamakîti imakinika kona iõkatsopataãka ia iõkatsopariã. ³¹ Ia niõkatsopata Xesosi Teoso mereẽkîti, Teoso åkîri inîniua hãuikîni ikapani. Ikara atoko hãuikîniã, hãuapîniika hîtxako Xesosi posotiireẽ.

21

Xesosi Oerekaua Setxi Imoianariakorimoni

¹ Åti õti Xesosi oerekaua iuaîkana imoianariakorimoni ipoa Txiperiatxi inakori tîniã. Ia atoko iua oerekaua:

² Iuaã aua Simão Petro. Iuakata aua Tomee Txítxîmo inakori. Natanaeo, Kanaa aapokotxitikîri, Kariréia tõpa auakari apaka aua iuakata. Sepeteo anaakori apaka aua iuakata. Apikomoni ipi Xesosi moianariakori apaka aua iuaã. ³ Simão Petro txana:

—Nota okatsaãtako —itxa.

Inîniã apanakîni:

—Ari, ate apaka okatsaãtako pitekata —itxana. Inîniã isana. Kanauaã iereẽtauana. Ikanõka okatsaãtana, txamari

! imaĩkarina ximaki. ⁴ Īkanõkapanika Xesosi ikipatxitemoni tĩpokonãta, txamari !imarotarina Xesosi iuaã auini.

⁵ Xesosi akiritana:

—Namariteakori, kaiomaãi ereẽ? —itxana.

—Kona kaiomaãua —itxarina.

⁶ Ininiã Xesosi paniãtana:

—Hĩtakariko hetxi hĩkikomoni. Ereẽ hãpokariko ximaki —itxa Xesosi.

Ininiã ninoa okari hetxi ikikomomina. Eereka kona iposotaikarina ikosekinirina hetxi kanaua ãki, ximaki itori imaĩkinina xika. ⁷ Xesosi moianari itiretakiti txari Petromoni: —Aãũtekara.

Ikara inakari sãkiretxiti ikenakotakasaaki, Petro ieretakari imãka, mitxi imakatzakakiti, oka itxaua ipoamoni Xesosi-moni isini ĩkapani. ⁸ Apanakini kanauaã ina. Ikosekaãpotarina hetxi. Iuasaaki ximaki xãpoka hetxiã. Itakoã !ĩtakori, atxiĩti seĩ metronoka. ⁹ Ikanĩkiĩtakasaakina, atamatarina xamina. Ximaki iropike nopini auape. Apaka auari komiri.

¹⁰ Xesosi txana:

—Himinari ximaki himaĩkakiti mapake.

¹¹ Ininiã Petro kosekari hetxi imiriĩ. Xãpoãkata ximaki. Sẽtosĩkoẽta tres ximaki mitapoakari aua. Kaiãopokori ximaki, iuaritika hetxi kona tsorakita. ¹² Xesosi akiritana:

—Uai hina. Manipokota.

Kona ãtika imoianari kona kataparaxinire ipimainiri iua: “Kiriparai” ininiri iua, kotxi ninoa imarotari iua Apiananiri ininiua. ¹³ Ininiã Xesosi apoka ninoamoni. Ixanakari komiri, ximaki pakini, sika itxana ninoamoni.

¹⁴ Ikara õti apisapanika, Xesosi ipinaka atoko, õkitikaua atoko, oerekapekaua ipikata imoianariakorimoni.

Xesosi Misãkiretari Petro

¹⁵ Inipokotaka atoko Xesosi pimaãri Simão Petro:

—Simão, Xonasi ãkiri, kipa apiata tiretano nota, pitekani, nakirakani? —itxa Xesosi.

Ininiã Petro txari:

—Ari, Apiananiri, pimarotari nota apokaerekatini —itxa Petro.

Ininiã Xesosi:

—Poerekari nisãkire soti auĩte anaakorimoni, ninakitiakorimoni.

¹⁶ Iuaĩkana ipimaãri:

—Simão, Xonasi ãkiri, atão pitiretatano nota? —itxa Xesosi.

—Ari, Apiananiri, pimarotari napokaerekatini —itxa Petro.

Ininiã Xesosi:

—Pinĩkatana soti auĩte, ninakitiakori —itxa Xesosi.

¹⁷ Iuaĩkana ipimaãri:

—Simão, Xonasi ãkiri, pitiretatano nota?

Ininiã Petro matinaniuata ixinireë, kotxi Xesosi pimaãri ipi ãti pakinikata “Pitiretatano nota.”

Ininiã Petro:

—Apiananiri, pite imarotari ikinipoko. Pimarotapitikari nitiretinii pite.

Ininiã Xesosi:

—Poerekari nisãkire soti auíte ninakitiakorimoni. 18 Atão nitxai. Atokoripanika pinakasaaki, piteka pieremãkataua. Pisari pinirekinimoni. Kiomãtxi pinakasaaki, pitamëkakanoketauako, ininiã ãti ieremãkatal. Eereka anikai pimanirekakanimoni —itxa Xesosi.

19 Ikara atoko Xesosi sãkire, kotxi ikara atoko itxako Petro ipinini. Petro ipinini iteene paxitariko Teoso, ininiã kãkiti txariko: “Peerekari Teoso.” Ininiã Xesosi:

—Pikapokitano nota. Ninireëkiti pikamako —itxa Xesosi Petromoni.

Xesosi Iteene Tiretakiti

20 Petro kirioka. Atapari Xesosi moianari, itiretakiti ninoa tikini inini. Iuakara mïtxi Xesosikata iitopãka Pãskoã kiiniriti-saaki. Iuasaaki ipimaãri Xesosi: “Niauíte, kiripa mïkapiritai?”

21 Petro atapakasaakiri Xesosi tiretakiti ninoa tikini inini, ipimaãri Xesosi:

—Natokopa itxatako ere ipinini?

22 Ininiã Xesosi:

—Nota nirekiniãri iua auapanika inini nikanapiriãkasaaki, kona nisãpiretai pite. Kona pixinikapiri iua. Pixinikari piteka kaminiri nota nireëkiti —itxa Xesosi.

23 Ininiã iaripireta Xesosi sãkire auíãkanimoni, iua imoianari itiretakiti imapinakani Xesosi kanapiriini apisa. Txamari Xesosi !isãpiretari imapinakani. Iua txari: “Nota nirekiniãri iua auapanika inini nikanapiriãkasaaki, kona nisãpiretai,” itxa Xesosi.

24 Nota ikara Xesosi moianari itiretakiti nitxaua. Nota itikari imakinika Xesosi kamakiti. Ininiã nota iõkatsopatari ikamakiti, isãkire pakini. Ininiã aimarotari atão nisãpiretakiti.

25 Auapanika itori Xesosi kamakiti. Ikinika ikamakiti ! kaiõkatikopanikari. Ikinika niõkatsopatiniã, !apakata, kotxi itixi kona apakata kaiõpokori aãtsopa auini.

ÁTOSI

Xesosi Iokanatakini Kamakiti Pirena

Xesosi Kanapiriini Iaxiti

¹ Ereēkai Teópiro, Teoso tiretakari. Merepitipanika niōkatsopatakiti aātsopaā txari ikinipoko Xesosi kamakiti, isāpiretakiti pakini. ² Niōkatsopatakiti mapotōkire auari Xesosi iaxiti sini pirena. Isini apisa isāpiretana iokanatakini Erekarī Matamatakoti paniātakiti.

³ Ipinaāka atoko iuaīkana iuaka oerekaua ninoamoni, ininiā imarotarina atāopitika iua ōkitikapekaua. Koarēta pakini ōti iua auanāta ninoakata. Iuasaaki isāpiretana Teoso auītetxi ininiāua pirena. ⁴ Imakinika apotiitakasaakiua itxana ninoa:

—Kona hītakanapapiri Xerosareē sitatxiti. Aīri iaxitikiri iokanaenetakiti hiātapako. Iua mitxi hītemoni nisāpiretakiti.

⁵ Atāopitikara Xoāoni patxisatai hīte āparaaā. Mapaōti napaka atoko, Erekarī Matamatakoti apokako hītemoni. Iuasaaki hīpatxisataākako Erekarī Matamatakotiā —itxa Xesosi sākire.

⁶ Ininiā imoianariakori apotiitakasaakiua Xesosikata, ipi-mārina iua:

—Aāuīte, uatxa iuaīkana pisikatari atixine atemoni, Isaeo apika mekaniriakorimoni? —itxarina.

⁷ Ininiā Xesosi txana ninoa:

—Kona hīte imarotiniri īkapanini. Aīrinanira imarotapaniri hīte tixine hītemoni isikini ōti. ⁸ Erekarī Matamatakoti apokasaakirako hītemoni, hāpakapariko posotiiretxi. Ininiā hīte nota kamakiti atamatakani hītxauako. Hīsāpiretariko hītiākiti, himarotakiti pakini Xerosareē sitatxiti auakanimoni, imakinika Xotéia tōpa auakanimoni, Samaria tōpa auakanimoni, ikini itixiti auakanimoni pakini hīsāpireāpotariko —itxa Xesosi ninoamoni.

⁹ Ikara atoko inaāka atoko, ninoa okiā atamatari iua anikiko iaxiti. Katxiāri āki isa, ininiā kona ninoa itikaikari. ¹⁰ Iaxiti ionakaātakasaakina, apoka ipi kiki katsopiri mākatakani ninoa takote. ¹¹ Ninoa txana:

—Kiki Kariréiakini, kinirepa hionakanāta iaxiti? Īkora Xesosi iaxiti sikari, isini atokotxikana ikanapiriini —itxana ninoa.

Itanokiri Koaā Apotiitakaniua

¹² Ininiā Oriva xirataātaā ipotorikana. Ikanapiriāna. Xerosareēmoni isana. Oriva kona ōtakori. Kākiti Oriva xirata potorikakani sini Xerosareēmoni tako atokokanera Xoteo kiomaneakorini auiritari kākiti sini tomatiko ōtisaaki.

¹³ Xerosareẽ sitatxiti apokasaakina, iĩroãna aapokotxi ãki. Ininiã isana itanokiri koaã. Petroma, Xoãoma, Txiakoma, Ñtreema, Piripima, Tomeema, Patoromeoma, Mateoma, Txiakoma (Aopeo ãkiri), Simãoma (Homano omanatakari), Xotasima (ãti Txiako itari) pakini aua iuaãtaã. ¹⁴ Ñtipirika nino a potiiitaua Teoso imisãkiretinina ñkapani. Apaka sitoakoro Xesosi sãkire auiãkani, Maria Xesosi inoro, Xesosi itariakori pakini a potiiitaua ninoakata. Ninoa misãkiretakasaakiri Teoso, ãtika kãkiti xinirenoka atoko itxana. Ininiã erekarinoka auana ninoamoni. Kona omanatakakauana.

Matxia Mereĩko Pirena

¹⁵ Iuasaaki sětovĩtxi pakini Xesosi sãkire auiãkani aua. Petro õkitikaua ninoa sauaki. ¹⁶ Ininiã itxa:

—Nitariakori, hõtakaõtxikari Teoso sãkire kitxakapirĩka Tavimoni isãpiretakiti. Tavii iõkatsopatarari Xotasini pirena, Xesosi maĩkakani oerekakari pirena, kotxi Erekarari Matamatakoti kamaimaroretari iua Tavii. Atão ikara Teoso sãkire kitxakapirĩkari apokapeka uatxa. ¹⁷ Iua Xotasini atekata auakari iua. Ate parĩka atoko ikama.

¹⁸ —Iuaritika isikari Xesosi imokaiakariakorimoni. Txineiro apakapakitoã iamotaãka itixi. Iuaã ipĩpe. Itano okaua. Ixiti apokasaaki, iokirikiita. Ixoreka itikako. Iuasaaki itikapitsa poãpekatani. ¹⁹ Imakinika Xerosareẽ auakani kenakopiretari Xotasini ipinini. Ininiã ninoa akiritari iuaãtaã itixi uãka “Aseotama.” Popĩkari akiritari “Arẽkatxi Tixini.”

²⁰ —Xikari iõkatsopatakoriiã iõkatsopatapeẽkaika ia Xotasi pirena:

Iua aapoko takanapaãkako. Kona auiritaãka kãkiti auini iuaãtaã. Iparĩka sikaãkako ãtimoni, itxa Teoso sãkire.

²¹ —Ininiã amereẽriko ãti kiki atekata sikari tĩkane. Amereẽriko kiki mitxi Xesosikata sikari, mitxi amoiarari ikiniõtika Xesosikata aãuakasaaki. ²² Amereẽriko kiki Xoãoni patxisarauatini itiãkari, imakinika Xesosi kamakiti itiãkari, iaxiti isini itiãkari, kotxi anirekari iua amereẽkiti Xesosi õkitikiniua imarotakarari ate atoko inakari —itxa Petro.

²³ Ininiã imereẽrina ipi kiki, Xosee Pasapasi inakori. Apanakini akiritari iua Xósito. Ñti kiki uãka Matxia inakori.

²⁴ Iposo atoko imisãkiretarina Teoso:

—Pite imarotari ikinimane kãkiti ãkixinire. Poerekaua ñkiripa naia kiki pimereẽkiti ²⁵ atekata parĩkauatakari tĩkane, Xesosi iokanatakiti tĩkane, kotxi Xotasini takanapari ikara parĩkatxi imaerekani xika, maerekani misiritikoãtaã isini ñkapani —itxana Teosomoni.

²⁶ Iposo atoko ikamarina sarauatxi atoko inakari imoiararina imarotinina ñkapani. Ikara atoko ininiã, imereẽrina

Matxia. Ininiã Xesosi iokanatakiti itxaua. Ikara õti atoko, iua moianatari apanakini õsi Xesosi iokanatakini.

2

Pētekósitxi Kiiniriti Ôti

¹ Pētekósitxi kiiniriti õti (takari merepitipanika nikiko õti) apokasaaki, Xesosi sãkire auiaãkani átika kãkiti xinire atoko itxauana. Imakinika apotiitauana. ² Katimaritika iaxiti íkari kataparari ítimati atoko inakari xãpoka aapokotxi áki Xesosi moianariakori topãkiniãtaã. ³ Ininiã iuasaaki xamina tirika atoko inakari tokiã. Imakinikana ikiiãna apoka. ⁴ Erekarí Matamatakoti íroã ikinika ákixinireẽ. Iuasaakipeka ninoa sãkirauata áti uãka sãkireẽ, kotxi Erekarí Matamatakoti kamaimaroretana.

⁵ Iuasaaki Xerosareẽ sitatxitiã auanãta ikini uãkati kãkiti Xoteoakori. Ninoa Teoso sãkire kípitakani.

⁶ Ikenakotakasaakirina iaxiti íkari ítima atoko inakari, apotiitauana mirikiniti kãkiti. Ininiã itikokitatana, kotxi ikenakotarina apanakini sãkirauatini isãkireãna.

⁷ Itsoríkaãtana:

—Kíãtokopa ininiãpa imarotatarina ate sãkire. Hãtamata, Kariréiakinkara sãkirauanãta ateka sãkireẽ. ⁸ Kíãtokopa itxa akenakotiniri ateka sãkire? —itxana ninoa.

⁹ Iuaãtaã auari kaiãopokori kãkiti áti uãka. Auari Patxiakinima, Métxiakinima, Erãokinima, Mesopotámiakinima, Xotéiakinima, Kapatósiakinima, Põtokinima, Ásiakinima, ¹⁰ Piríxiakinima, Pãpíriakinima, Exitokinima, Arípiakinima, Sireni takotekinima, Homakinima pakini aua. Apanakini Homakini atão Xoteoakori. Apanakini mamakaua, ininiã Xoteo itxapekauana. ¹¹ Kretakinima, Arápiakinima pakini aua iuaã.

Ininiã ninoa txa:

—Ate kenakotari Kariréiakini sãkirauatini ateka sãkireẽ. Isãpiretarina ikinipoko erekarí Teoso Apiananiri kamakiti —itxana.

¹² Ininiã ninoa tsoríkaãta. !Imarotarina.

—Natokopa itxana imarotinarina ate sãkire? —itxana.

¹³ Apanakini kãkiti napetana:

—Poãtakanira ninoa —itxana.

Petro Apakapapiretakiti Kãkitimoni

¹⁴ Iuasaaki Petro, õsi Xesosi iokanatakinikata misãkiretana iuaã apotiitakaniua. Itxari:

—Xotéia auakanii, ikinika Xerosareẽ sitatxiti auakanii, hĩtakaõtxikariko nisãkire himarotini íkapani. ¹⁵ Hĩuãkatana naia kikiakori poãtini. Kona ipoãtana, kotxi atokatxi inaãpotapanika. ¹⁶ Ia uatxa hãtamatakiti kitxakapiríka Teoso

sāpiretapekari Xoeomoni. Iua Xoeo Teoso sākire sāpiretakari sāpiretpekaua. Iua txari:

17 Teoso txari: “Xipokatxi ōti iatokopeka inakasaaki, niokanatarī Erekarī Matamatakoti ikini kākitimoni. Pamariteakorī sāpiretariko nisākire apanakinimoni. Ātokoriakorī atamatariko itapone atoko inakari Teoso sikakiti pokamarasaaki. Iuasaaki nisākire nisāpiretana. Kiomātxiakori taponetariko nota oerekakiti. Iuasaaki nisāpiretariko nisākire ninoamoni.

18 Īkora ōtisaaki ninitiriakorī, niniteroakoro pakinimoni niokanatarī Erekarī Matamatakoti. Ninoa sāpiretariko nisākire.

19 Iaxiti noerekariko niposotiire kākiti mimarotakinīti. Īkorapokoriti apaka noerekariko niposotiire Apiananiri nininiua imarotinina ĩkapani. Arēkatxi, xamina, katxiāri pakini apokako.

20 Atokatxi piākako. Kasiri arēkatxi atoko itxako. Apiananiri apokini apisapanikarako auako ikara atoko inakari. Peerekapaniri Apiananiri apokini ōti. Īkora ōti apiatakari, kotxi iuasaaki Apiananiri oerekauako kākitimoni.

21 Ininiā Apiananiri akiritakani makatxakaākako imapinakani ĩkapani,” itxa Apiananiri Xoeomoni.

22 Petro sākirauatapanika:

—Kākiti, Isaekini, hīkenakotariko nisākire. Hīte apisatoō Teoso oerekapekari Xesosi, Nasaree sitatxitikiri. Teoso merekiti itxaua, kotxi ikamari Teoso posotiire kākiti mimarotakinīti Teoso himarotini ĩkapani. Himarotapekari ikara.

23 Xesosi sikaāka imokaiakariakorimoni, kotxi Teoso nirekarī ikara atoko iniko. Teoso imarotapekari ikara atoko inakari apokini ōti. Hītekara, apanakini maerekati kamakanikata mākarī Xesosi. Aamina ĩpiriāmitakari nopini hītokakitari, oka hītxapiri iuani. 24 Iuaritika ipinaka atoko, iuaīkana Teoso ōkitikari iua. Teoso sikakari iua ipīkitxi mamisiritakaniri ĩkapani. Ipīkitxi ! iposotari ixipokiniri iua, kotxi Apiananiri itxaua.

25 —Kitxakapirīka Tavii sāpiretari Xesosi pirena. Itxari:

Nota itikapikari Apiananiri nota apisatoō. Iua aua nīkikomoni. Ininiā !nimakatxaāka.

26 Ininiā nixinire poxokoniuatapeka itxa. Nisākire poxokoni apaka aua. Nīito auāki inakasaaki, iātapari Teoso sikaenetakiti.

27 Apiananiri kona takanapano nota ipīkani auiniātaā. Apiananiri !auritano Erekarī Kamakari paiakini.

28 Apiananiri oerekapekano mapĩkani kimaporite. Iua notakata aua, ininiã nipoxokoniua, itxa Xesosi Taviimoni kitxakapirĩka.

29 Ininiã Petro sãkirauatapanika:

—Kikiakori, hãuiritano nisãpiretiniri Tavii pirena. Tavii anirimane kitxakapirĩka auakari. Iuani ipĩpe, ikatapeẽka. Uatxa atemoni auapanika iua akauare. 30 Iua Teoso sãkire sãpiretakari. Atão iua imarotari Teoso sãkire. Teoso sãpiretapekari iua apika mekani Teoso mereẽkiti itxauako. Tavii imarotari Teoso mereẽkiti õkitikaãkapanikako auĩtetxi ininiua tĩkane. Teoso sãpiretari imereẽkiti topãka auĩtetxi itopanere nopini. Ininiã atão auĩtetxi itxaua.

31 —Tavii imarotari ikara atoko inakari Xesosi apokini apisapanika, kotxi iõkatsopatarari Xesosi ipinini pirena, iuaĩkana õkitikiniua pirena apaka. Iua txari:

Ipĩkani auiniãtaã !ikaikota. Ito !ipaiaka, itxa Tavii kitxakapirĩka.

32 —Iua Xesosi ipinaka atoko, Teoso õkitikari iua. Ate amakinika Xesosi õkitikiniua itikakani atxaua. 33 Ininiã uatxa iua Xesosi topãka Teoso kikomoni. Ikara atoko Xesosi Apiananiri itxaua. Apakapari Erekarari Matamatakoti, Teoso sikaenetakiti. Iposo atoko, iokanatarari Erekarari Matamatakoti atemoni. Iuakara uatxa hãtamata ikamakiti. Hĩkenakotari iua sãkire uatxa.

34 —Tavii !isari iaxiti auĩtetxi ininiua ĩkapani, iuaritika iõkatsopatarari:

Apiananiri misãkiretari niauĩte: “Nota kikomoni piitopãkiniritika 35 nixipokariko pimokaiakariakori. Nikamariko ninoa pikiti pitakiniãtaã atoko ininiua,” Apiananiri txari niauĩte.

36 —Ininiã Isaeo auakanii, himarotariko ia. Hĩte okari Xesosi, iuaritika Teoso kamari iua auĩtetxi ininiua. Teoso mereẽkiti itxaua —itxa Petro.

37 Iuasaaki Petro sãkire ikenakotakasaakina, ãkixinireẽna tsiĩtxi apoka iouata iorotiniri tsiĩ atoko itxa. Maerekaxiniretinoka itxana. Eereka itxana ninoa:

—Kiripa akama? —itxana.

38 Petro apakapapiretana:

—Himaerekani hĩtakanapa. Hĩte imakinika hĩpatxisataãkako Xesosi Kristo uãkaã, ininiã Teoso makatzakari himaerekani. Iuasaakiko hãpakapari Erekarari Matamatakoti Teoso sikakiti. 39 Kotxi ikara Teoso sikaenetakiti hĩte ĩkapani, hamarite ĩkapani, apanakini õtako auakani apaka ĩkapani. Ikara Teoso sikaenetakiti ikinimane kãkiti Teoso akiritakini ĩkapani —itxa Petro.

40 Petro iteene õtãkikana ninoa, kotxi inirekarari atão ikaminina, ininiã itokata õtãkikana ia atoko:

—Īkorapokoriti auakani maerekati kamakani itxauana. Himakatzakaua. Hītakanapariko himaerekani. Hāuikariko Xesosi sākire —Petro txana ninoa.

⁴¹ Īkora ōti, tres mio kākiti ipoxokoniritikana auikari Petro sāpiretakiti. Iuasaaki ipatxisataākana.

Xesosi Sākire Auiākani Moianatakakiniua

⁴² Eereka ikiniōtika apaiaōkarina Xesosi iokanatakini oerekakiti. Ātipirika itiretakakauana. Ātipirika ikamarina kiiniri komiri imapixinikinina Xesosi ipinini ixinikinina ĩkapani. Ātipirika imisākiretarina Teoso. ⁴³ Ikinimane tsorīkaānāta, kotxi Xesosi iokanatakini kamari ito posotiiretxi kākiti mimarotakiniti, apanakini Teoso imarotini ĩkapani.

⁴⁴ Teoso sākire auiākani apotiitapikaua. Ninoa xanakari ikinika inakitina. ⁴⁵ Ivētxitarina itiina, ininiā tiitxi ĩki isikana matxineirotenimoni. ⁴⁶ Ikiniōtika aiko āki Teoso misākiretikoātaā apotiitapikauana. Ninoa aapoko āki ikamarina komiri mapixinikiko kiiniriti. Ātipirika ninoa apotiitaua ipoxokoniritikana nipokori inikinina ĩkapani. Ākixinirena erekapitikari. ⁴⁷ Ixikarauatana Teoso ĩkapani. Imakinika kākiti apokaerekatana ninoa. Ininiā ikiniōtika Teoso makatzakari kākiti maerekani. Ininiā Teoso sākire auiākani apiaāpota.

3

Petro, Matīpokotakati Pakini

¹ Āti ōti mapiātiki Petro, Xoāo pakini sari Teoso misākiretiko aikutimoni Teoso imisākiretinina ĩkapani. ² Iuasaaki ikiniōtika kākiti anikari matīpokotakati Teoso misākiretiko aikutitoremomi. Itore uāka “Peereri.” Iuaā matīpokotakati amanaāri txineiro iuaā napakanimoni. Iponaniākasaaki matīpokotakati itxaua iua. ³ Ininiā Petro, Xoāo pakini ĩroākasaaki, iua amanaāri txineiro:

—Txineiro hīsikano —itxa.

⁴ Ininiā Petro, Xoāo apaka atamatari iua. Ininiā Petro txari:

—Patamataua.

⁵ Ininiā iua matīkati atamatana ninoa. Iuākatari txineiro isikinina iuamoni. ⁶ Ininiā Petro:

—Kona auari txineiro atemoni. Kona pirata aua atemoni. Oro apaka !auari. Iuaritika nota auakiti nisikapitikai. Xesosi, Teoso mereēkiti, Nasareekiri, iua uākaā pōkitikauako. Pitīpokotako —Petro txari iuamoni.

⁷ Ininiā Petro maīkari iuako ikikomonikiri ōkitikiniua ĩkapani. Iuasaakipeka ikiti, ikitinota pakini kataparapeka itxa.

⁸ Ininiā okakataua, tīpokota itxa. Īroā Petro, Xoāo pakinikata Teoso misākiretiko aikutit āki. Iroākasaaki, okaāpokataua. Itīpokoāpokata.

—Ari, peerekari Teoso —itxanāta.

⁹ Ikinimane itikari iua tīpokotini. Ikenakotari ixikarauatini Teosomoni. ¹⁰ Ikinimane imarotari iua kiki aiko ĩronakikoãtaã “Peereri” inakoriãtaã topãkanãtakari, txineiro amanaãnãtakari iua. Ininiã ninoa:

—Anekani. Kiripa atxiiti? Mitxi matīpokotakati. Uatxa itīpokotape. Kanatokopa itxa? —itxana.

Petro Sãpiretakiti Kãkitimoni

¹¹ Apanakini kenakopiretana ninoa, ininiã imitekana ninoamoni matīpokotakati pirena imarotinina ĩkapani. Iuasaaki ninoa auiniãtaã akiritaãka “Saromão pakita.” Iuaã Petro, Xoão pakini aua mitxi matīpokotakatikata. Iua maĩkakanokeãpotana Petro, Xoão pakini. ¹² Iua Petro atapana kãkiti ninoamoni ĩkani. Itxana:

—Isaero auakanii, kinirepa hĩte tikoka ere kiki tīpokotini hãtamatakasaaki? Kinirepa hĩte itikaua ate? Na ate posoti-ireẽni kamari iua tīpokotini. Ate ereka anini kona kamari iua tīpokotini. ¹³ Apraãoni, Isakini, Xakooni pakini Teosone, aĩriakorini kitxakapirĩkarini Teosone, iuara oerekapekaua imi Xesosi ereka inini. Teoso ãkiripitikara itxaua. Iua posotiire auapitika. Iuakara hĩsika okiko ĩkapani. Eereka Pirato inakori nirekasaakiri isikakiniri. Hĩte !inirekari iua sikakiniri Xesosi. ¹⁴ Iuasaaki hĩte kona nirekari erekarinoka kamakari. !Hinirekari iua atão inakarınoka kamakari. Hĩte amanaãri Pirato isikakiniri kokaniri hĩtemoni. ¹⁵ Ininiãkara hĩte okapiri kãkiti auãki inini kamakari. Iuaritika ipĩkani sauaki Teoso õkitikari iua. Ate itikari atãopitikara iua õkitikiniri.

¹⁶ —Ia kiki hĩtikakiti himarotakiti kataparapeka itxa, kotxi iua auikari Xesosi posotiire. Iua auikari Xesosi sãkire erekapeka inini ĩkapani. Hãtamatarari hĩte apisatoõ iua ereka inini.

¹⁷ —Ininiã uatxa nitariãkari, nimarotari hĩte, hĩte auĩteakari pakini okapiri Xesosi atão himimarotakani xika. ¹⁸ Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani oerekapekaua Kristo misiritiko. Ikara imisiritiko auapeka. ¹⁹ Ikara atoko ininiã, hĩtakanapariko himaerekani. Erekari kimaporiti hinitako, ininiã Teoso makatzakari himaerekani. ²⁰ Iuasaaki Apiananiri kamapoxokonitai. Isikataparatai. Iuasaaki iua iokanatarari Xesosi imereẽkiti hĩtemoni. ²¹ Merepanika iua Xesosi kaikota iaxiti. Teoso kamariko imakinika amaneri. Iuasaaki Xesosi apoka iuaĩkana. Iua atokokana itxana Teoso sãkire sãpiretakani kitxakapirĩka. ²² Kitxakapirĩka Moisesi txari:

Apiananiri hĩTeosone iokanatariko isãkire sãpiretakari hĩtemoni nota iokanatinini atokokana. Hinirimane itxaua iua. Hĩkenakotariko ĩkinika isãpiretakiti hĩtemoni.

²³ Ikinimane iua sãkire makenakotakati xipokaãkako.

24 —Teoso sãkire sãpiretakari Samoeo inakori, eereka ikinikana Teoso sãkire sãpiretakani pakini sãpiretapekari Teoso iokanatiniri imereëkiti kãkitimoni ïkorasaaki. 25 Teoso sãkire sãpiretakani anaakorirai hïte, ininiãkara isãkire ninoamoni, iuatxikana isãkire hïtemoni uatxa. Itxari Apraãoni:

Äti pimekaniri sikariko erekari ikini itixiti auakanimoni, itxa Teoso. Ininiã ikara Teoso sikaenetakiti hïkiomaneakorinimoni, hïtemoni apaka isikaeneta. 26 Ininiã Teoso iokanatari iua äkiri Xesosi hïtemoni merepitipanika. Iokanatari iua hïtemoni erekari hïtemoni isikini ïkapani, himaerekani hïtakanapini ïkapani —itxa Petro.

4

Petro, Xoão Pakini Xoteo Auïteakori Apisatoõ

1 Petro, Xoão pakini sãkirauatapanika kãkitimoni inakasaaki, sasetotxiakori, Teoso misãkiretiko aikoti nïkatakari, satoseoakori pakini apoka ninoamoni. 2 Ininiã ninoa naiataua, kotxi Petro, Xoão pakini sãpiretari kãkiti ipïkani õkitikiniua pirena, kotxi ninoa txari:

—Xesosi ipinaka atoko, iuaïkana iua õkitikaua, ininiã ipïkani õkitikauako.

3 Ininiãkara ninoa maïkana Xoão, Petro pakini. Iuasaaki mapiãnikata, ininiã itakana kateia äki ïkanõka iuaã inapinina ïkapani. 4 Iuaritika itomaneri Petro sãkire kenakotakani auikapiretari iua sãkire. Sïko mio kikiakori aukari Teoso sãkire Petro sãpiretakiti.

5 Katimatinïkata Xoteo auïteakori, kiomãtxiakori, kaiõkatsopareriakori pakini apotiimanetaua Xerosareë.

6 Sasetotxiakori auïte apiatakari Anasi inakori iuaã aua. Inirimane Kaipasi inakori, Xoão inakori, Arexãtri inakori pakini aua iuaã apanakini sasetotxiakori auïte nirimaneakata.

7 Xoão, Petro pakini minaãka ninoa apisatoõ. Ipimaãrina:

—Kiposotiireëpa hõkitikari matïpokotakati? —itxana.

8 Erekari Matamatakoti moianatari Petro. Ininiã iua txana ninoa:

—Aãuïteakori, akiomaneakori, 9 hinirekari asãpiretinii uatxa erekari akamakiti matïkatimoni. Hinirekari himarotininiri erekapeka inini. 10 Ininiã ikinika hïte, ikinika Isaeo tixini auakani apaka, himarotariko ia. Xesosi Nasareekiri posotiireëra ia kiki hïte apisatoõ timakari makananitaãka. Iuara hïte oka aamina ïpiriãmitakari nopini. Iuara Teoso õkitika iuaïkana ipïkani sauaki. 11 Kitxakapirïka Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretari Xesosi hïte manirekakani, kotxi itxari:

Kai aapokotxi kamakanii, !hinirekari äti kai soro. Iua kai himanirekakiniti apiari itxapekaua. Apanakini kai soro maïkakari itxaua.

12 —Xesosinokara makatxakari kâkiti maerekani. Kona âti maerekanitxi makatxakakari !auari ikini itixiti. Teoso sikari iuanokara kâkitimoni imaerekani imakatxakini ikapani —itxa Petro.

13 Ninoa tsorîkaânâtana Petro sâkire ikenakotakasaakina, kotxi Petro, Xoão pakini sâkirauata itaparaxinireritika. Mitxi kona ninoa apaiaõkarauata, iuaritika ninoa imarotari atão isâkirauatini. Ninoa xinikari:

—Ixi. Ninoa minakani. Iuaritika kîikitenana, kotxi Xesosi moianariakori itxauana —itxana.

14 Ininiã ! kasâkirena, kotxi matîkati tîpokotapeka ninoa apisatoõ. 15 Ininiã ipaniâtana Petro, Xoão pakini mapara isinina, ninoa auîtetxiakori ininimoniwana isâkirauatinina ikapani.

16 Ininiã auîtetxiakori txari:

—Kanatokopa atxatana ninoa? Kotxi ikinimane Xerosareẽ auakani imarotari itxîkitakinirina matîkati erekape inini. Atãopitikara ninoa kamari posotiiretxi. !Aposotari akipatiniri ia sâkiretxiti, kotxi ikinipoko imarotapekari matîkati tîpokotini.

17 Kona anirekari ikara pirena apikomoni iaripiretini kâkiti sauaki. Ininiã atxanako ninoa: “Na apikomoni Xesosi pirena hîsâpiretapinikariko.”

18 Ininiã iuaîkana akiritana. Eereka itxana:

—Kona hîsâpiretapinikariko apikomoni Xesosi pirena. Kona hõerekapiriko iuaîkana Xesosi pirena —itxana.

19 Ininiã Petro, Xoão pakini apakapapiretana:

—Kiripa atão akîpitini? Hîtekanî? Teosokani? Kipa erekari? Hîte mereeri. 20 Kona aposotari atakanapiniri asâpiretiniri aîtikakiti, akenakotakiti pakini —itxana.

21 Ininiã iuaîkana auîtetxiakori txitana. Iposo atoko auiritana isinina, kotxi maerekati !ikamana. !Imisiritana, kotxi ipîkarina kâkiti. Ikinimane kâkiti txari:

—Peerekari Teoso kamakiti matîkati ikapani —itxana.

22 Îkora kiki makananitakori koarêta anope iuasaaki.

Xesosi Sâkire Auiãkani Misâkiretiniri Teoso

23 Xoão, Petro pakini sikakikosaaki, ninoa kanapiriã imoianariakorimoni. Ikinika sasetotxi auîteakori sâkire, kiomâtxiakori sâkire pakini ikinika isâpiretana. 24 Ikara ikenakotakasaakina, ikinikana misâkiretari Teoso. Ininiã itxana:

—Apiananiri, ikinika posotiiretxi auari pitemoni. Pite-nanira Teoso pitxaua. Pite kamari iaxiti, itixi, potxoari uiniti pakini. Imakinika iaxiti auakani, itixi auakani, potxoari uiniti auakani pakini pikama. 25 Kitxakapirîka Erekari Mata-matakoti kamaimaroretari pinitiri aâtokiri Tavii. Ininiã itxari:

Kinirepa kākiti Teoso manirekaākani omanākarauata?
Kinirepa kākiti maxikatīka xinikari maerekati ikamini
ātimoni?

²⁶ Auītetxiakori apotiitaua neenamatzxi ikaminina ĩkapani.
Ninoa apotiitaua Apiananiri inaiatinina ĩkapani,
imereēkiti apaka inaiatinina ĩkapani,

itxa Tavii.

²⁷—Atāopitikara Erotxi, Pōsio Pirato pakini apotiitaua Xoteo minakonikata, Xoteoakori pakinikata. Ninoa apotiitaua uai ia sitatxitiā. Isākirauatana pamarite Xesosi okinina ĩkapani. Txamari pite mereēri iua erekarinoka kamakari. ²⁸ Mitxi pite imarotari imakinika ninoa kamakiti tīkane. Kākiti kamari pinirekakiti, kotxi kaposotiirei. ²⁹ Ininiā aāuīte, pixinikariko ikara maerekapirenati. Pisikataparaxiniretaua ate pinitiriakoriua pisākire asāpiretini ĩkapani. ³⁰ Pamarite erekari kamakari Xesosi posotiireē pimakananitanako amianatakani. Kākiti maposotakinini pikamako. Posotiiretxi pikamako pisākire aōerekini ĩkapani. Ikara pikamako pamarite Xesosi posotiireē —itxana ninoa Teosomoni.

³¹ Teoso imisākiretaākana atoko, ninoa apotiitiniātaāua iakeka. Erekari Matamatakoti apoka ikinimanemoni. Ininiā itaparaxinireritikana isāpiretarina Teoso sākire kākitimoni.

Teoso Sākire Auiākani Moianatari Itariakori

³² Ikinika Teoso sākire auiākani ātika kākiti xinire atoko itxauana. Kona itxana: “Nota nakitira ia,” kona itxana. Kapotxinaniri !auari. Ninoa xanakari ikinika itiina. ³³ Xesosi iokanatakini itaparaxinireritikana txari ikinimanemoni:

—Xesosi Apiananiri iuaīkana ōkitikaua ipinaka atoko. Ate imarotari, kotxi ate aōkitari iua ipinaka atoko —itxana kākitimoni.

Ininiākara Teoso sīkari ikinika erekari ninoamoni. ³⁴ Ninoa sauaki tiitxi amonitakari !auari. Kikio ipi auiniāri, kakikio-teri vētxitari ātika. Aapokotxi ipi auiniāri, kaapokori vētxitari ātika. Oa txineiro ninoa sika ³⁵ Xesosi iokanatakinimoni. Eereka ninoa xanakaro oa txineiro matiitinimoni.

³⁶ Iuasaaki aua Xosee. Sasetotxi, Arevii apika mekaniri itxaua. Xipri inakori pokomiriītikiri iua. Xesosi iokanatakini takauākatari iua Panapee inaāka. Popīkari sākireē iuāka: “Kasikapoxokoniri,” kotxi ātipirika isikapoxokonitari kākiti.

³⁷ Iua vētxitari ātika ikikiote. Iua kikio ĩki isika Xesosi iokanatakinimoni.

5

Ananíasi, Sapira Pakini

¹ Iuasaaki auari Ananíasi inakori, ĩtanoro Sapira inakoro pakini. Iua vētxitari kikio. ² Ikaikotakaro ipixini kikio ĩki. ĩpixininoka isika Xesosi iokanatakinimoni. Sapira imarotari

Ōtaniri kamakiti. Txamari iua sikasaakiro oa txineiro Xesosi iokanatakinimoni, itxari:

—Ikinika kikio ĩki asika Teosomoni —itxa.

³ Iuasaaki Petro txari:

—Ananíasi, kinirepa pauiritari Satanasi misirienetini maerekati pikamini ĩkapani? Erekar Matamatakotira pimisirieneta, kotxi ipixini kikio ĩki kaikota pitekata. Kinirepa pisāpiretari ikinika txineiro pisikini Teosomoni?

⁴ Kikio pivētxitini apisapanika, ĩkora kikio pite nakiti. Eereka pivētxitakasaakiri, ōkora txineiro pite nakito. Ininiā kinirepa pitxari: “Ikinika nisika Teosomoni?” Kona kākitini pimisirieneta. Teosora pimisirieneta —Petro txari.

⁵ Iuasaakipeka Ananíasi iripe. Ipīpe. Ininiā ikara kenakotakani pĩkarauakata. ⁶ Iuasaaki ātokoriakori iapirikari Ananíasini ĩto mākaxi mataā ikatinirina ĩkapani. Eereka anikarina, kata itxarina iuani.

⁷ Ipi oara, āti oara pakini napaka atoko iua ĩtanoro apoka. Kona oimarotapanikari oĩtanirini ipinini. ⁸ Ininiā Petro txaro: —Pisāpiretano. Oia txineironokani hĩkikiote ĩki hāpakapakito aua? Atāo pisāpiretano? —itxaro.

Ininiā oa:

—Ari aroanokara ate apakapakito aua —otxari.

⁹ Ininiā Petro:

—Hĩte uākatatari Erekar Matamatakoti auiritai himisirienetiniri iua? Uatxaika ĩronakikoātaā pĩtanirini katakani apokapeka. Ininiā ninoa anikapitikai pite apaka —itxaro.

¹⁰ Iuasaakipeka oĩripe, pĩpe otxa. Iuaĩkana ninoa ātokoriakori ĩroā. Apokarona oani, ininiā anikarona. Ikatarona ōtanirini takote. ¹¹ Ininiā ikinipoko Xesosi sākire auĩākani, apanakini ikara kenakoenetakani pakini pĩkarauata.

Amianatakani Makananitiko

¹² Iuasaaki Xesosi iokanatakini kamanātari posotiiretxi, kākiti mimarotakiniti pakini kākiti sauaki. Ikiniōtika Xesosi sākire auĩākani apotiitaua Teoso misākiretikoātaā, “Saromāo pakita” akiritakori. ¹³ Xesosi sākire mauĩākani apokaerekatana ninoa, txamari ipĩkarena xika ĩnirekarina imoianatinina. ¹⁴ Iuaritika apikomoni kākiti apotiiāpotaua ninoakata, kotxi kikiakori, sitoakoro pakini auikari Apiananiri sākire. ¹⁵ Iuasaaki Xesosi iokanatakini makananitana amianatakani, ininiākara kākiti anikana amianatakani kimaporimoni. Sirimatatxi nopini itakana ninoa kimaporiātaā. Ininiā kākiti xinikari: “Petro napakasaaki, isanōka amianatanimoni apokiniā, imakananitaākana.” ¹⁶ Ininiā kaiāopokori kākiti Xerosareē takotekini apoka. Ninoa minana amianatakani, apaka kākiti

maerekani matamatakoni misiritakini pakini. Ininiã Xesosi iokanatakini makananitana imakinikana.

Xesosi Iokanatakini Misiritiko

¹⁷ Iuasaaki sasetotxi auïte apiatakari, imoianariakorikata, satoseoakorikata xikotana Xesosi iokanatakini. ¹⁸ Ininiã ninoã maïkana. Eereka kateia ãki taka itxapena ninoã. ¹⁹ Iua ïkanõkati Teoso nitiri iaxitikiri matakakari kateia tore. Eereka anika itxana iporikiti. Itxana:

²⁰ —Hïsa Teoso misãkiretiko aikotimoni. Iuaã hïspïretariko Teoso sãkire kãkitimoni kãkiti auini amaneri inini ïkapani —itxa Teoso nitiri.

²¹ Ininiã ïkanõkapanika ninoã sari Teoso misãkiretiko aikotimoni. Teoso nitiri sãkire iaõka ikamana. Iuaã isãpïretarina Teoso sãkire kãkitimoni.

Iuasaaki sasetotxi auïte apiatakari, imoianariakorikata pïkapïretana Xoteoakori kõtãkikarerini, Xoteo kiomaneakori pakini, ininiã imakinika ninoã apakïtakana Xesosi iokanatakini. ²² Ininiã apanakini sari kateiamoni apinina ïkapani. Txamari apokasaakina iuaã, !auaikana Xesosi iokanatakini. Ininiã ikanapiriãna auïtetxiakorimoni isãpïretinina ïkapani. ²³ Ininiã itxana:

—Ate apokasaaki kateia tore, itotaãkapanika. Kateia nïkatakani auanãta itore takote. Txamari itore amatakakasaaki, kãkiti !auaika iriko ãki —itxana.

²⁴ Ininiã sasetotxi auïte apiatakari, Teoso aikote nïkatakani auïte, sasetotxiakori pakini kenakoenetakasaakiri ikara sãkiretxiti:

—Anekani? Nãpa ninoã atxiïti? Kiripa apikomoni auatako? —itxana.

²⁵ Iuasaakipeka kiki apoka. Isãpïretana:

—Hïkenakotariko nisãkire. Ninoã kikiakori kateia ãki hïtakakini Teoso misãkiretiko aikoti ãki aua. Oerekanãtarina Teoso sãkire kãkitimoni —itxana.

²⁶ Ininiã Teoso misãkiretiko aikoti nïkatakani auïte, iniritiakorikata sari iuaã. Ninoã minana Xesosi iokanatakini iuaïkana auïtetxiakorimoni. Imaïkasaakina, kona iaritatana, kotxi ipïkarina kãkiti kai soroã kiporonakinina. ²⁷ Ninoã apokasaaki, ipaniãtana Xesosi iokanatakini Xoteoakori kõtãkikarerini apisatoõ itiminina. Sasetotxi auïte apiatakari txana:

²⁸ —Mitxi ate paniãtai Xesosi sãkire himasãpïretakani kãkitimoni. Txamari hõerekapanikari iua sãkire ikinimane Xerosareë auakanimoni. Ate xika Xesosi ipina, hïtxanãta ikinimanemoni —itxa sasetotxi auïte.

²⁹ Ininiã Petro, apanakini Xesosi iokanatakinikata apakapïretari:

—Ate kīpitari Teoso paniātakiti. Kona kākiti paniātakitini akīpita. ³⁰ Teoso, akiomaneakorini Teosone, ōkitikari Xesosi iuaīkana auini īkapani. Hītera okari iua Xesosi aamina ĩpiriāmitakari nopini. ³¹ Iuaritika Teoso takari Xesosi ikikomoni. Itxīkitakari iua auītetxi ininiua. Kākiti maerekani makatxaākari itxaua. Ininiā Isaeo auakani takanapiniāri imaerekani, Xesosi makatxakari ninoa maerekani. ³² Ikara ate imarota. Apaka Erekarī Matamatakoti imarotari ikara. Teoso sikari iua Erekarī Matamatakoti isākire kīpitakanimoni —itxa Petro ninoamoni.

³³ Ikara ikenakotakasaakina, iteene omanākarauatana. Ininiā ninoa:

—Māokana —itxana.

³⁴ Iuasaaki Kamarieo inakori ōkitikaua kōtākikarerini sauaki. Pariseo itxaua. Teoso paniātakiti oerekakari itxaua. Ikini-mane paxitari iua. Ininiā iua txari:

—Hanikana naia mapara atenoka asākirauatini īkapani —itxa.

³⁵ Ininiā eereka itxana:

—Isaeo tixini auakani, hīkitetariko hīkamakiti ninoa Xesosi moianariakorimoni. ³⁶ Akokaxiti auari Teota inakori. Iua txari: “Auītetxi apiatakari nitxaua nota,” itxa. Iuasaaki koatrosētosi kikiakori moianatari iua. Auikarina iua sākire. Txamari okapeēka iuani. Eereka iuakata sikani iarikape. Iua auītetxi ininiua xipope. Isākire !auikaākaika.

³⁷ —Teotani ipinaka atoko Xotasi Kariréiakiri apoka. Iuasaaki auītetxiakori iaōtari ikinimane kākiti. Kaiōpopokori kākiti auikari iua Xotasi sākire, ininiā ninoa moianatari iua. Iua Xotasi imoianariakorikata nirekari ixipokinina auītetxiakori. Txamari iua apaka okapeēka, ininiā imoianariakori iarikape.

³⁸ —Ininiā uatxaikara nōtākikai hīte: “Hītakanapanako ninoa Xesosi iokanatakini. Hīsikakanako ninoa, kotxi atxiīti ninoa !ikamari Teoso paniātakiti, ininiā paītiki ninoa sākire apaka !auaika. ³⁹ Txamari, ninoa kaminiāri Teoso paniātakiti, erepaniko, kotxi atxiīti hinaiatari Teoso” —itxa Kamarieo.

Iuasaaki ninoa Xoteo ōtākikakani kīpitari Kamarieo sākire. ⁴⁰ Akiritana Xesosi iokanatakini iuaīkana ĩroinina. Ipaniātari ninoa xirokitatiko. Ininiā ninoa:

—Xesosi sākire kona hīsāpiretapinikako —itxana.

Eereka sikaka itxana isinina īkapani. ⁴¹ Isikasaakina, ipox-okoniuatana.

—Teoso apokaerekataua ate, kotxi auiritari amisiritiko Xesosi sākire aāuikini xika —itxana.

⁴² Ininiā ikiniōtika oerekarauatana Teoso misākiretiko aikoti āki, kākiti aapoko āki apaka. Isāpiretarina erekari pirena Xesosi Teoso mereēkiti ininiua pirena.

6

Setxi Kikiakori Mereïko

¹ Xesosi sãkire auiãkani apiaãpota. Iuasaaki Xoteoakori Kreko sãkire imarotakani taparakienatana apanakini Xoteoakori. Itxana:

—Atekata auakani sitoakoro tikinitakoni kona apakapari nipokori ikiniõtika apanakini tikinitakoni apakapiniri atoko —itxana ninoa.

² Ininiã Xesosi iokanatakini tosi pakini pïkapiretana ikini-mane Xesosi sãkire auiãkani. Itxana:

—Kona erekari ate takanapiniri Teoso sãkire aõerekini asikakienarauatini ïkapani. ³ Ininiã setxi kikiakori himereëko, ikara parïkatxi ikaminina ïkapani. Himereëna Erekari Matamatakoti paniãtakitinoka kamakani. Himereëna kimarorerini. Ininiã asikana ia parïkatxi ikaminina, sitoakoro tikinitakoni isikakienatinina ïkapani. ⁴ Ininiã atepekana, Teoso amisãkireta. Isãkire aõereka. Ikaranoka akamako ikiniõtika —itxana.

⁵ Ikinimane Xesosi sãkire auiãkani apokaerekatari Xesosi iokanatakini sãkire, ininiã ninoa mereëri Estevão. Iua iteene auikari Teoso sãkire. Erekari Matamatakoti paniãtakitinokara ikama. Apaka imereëna Piripima, Porókoroma, Nikanooma, Tximoma, Pamenama, Nikoraoma pakini. Iua Nikorao ãtxiokiakiri itxaua. Mitxi Xoteo minakatiua iua, eereka imakaua. Xoteopeka itxapekaua. ⁶ Xesosi sãkire auiãkani minana ninoa Xesosi iokanakinimoni. Ininiã Xesosi iokanatakini misãkiretari Teoso. Iuakona itakana ninoa nopini, ikara Teoso parïka ikaminina tïkane.

⁷ Ikara atoko ininiã, Teoso sãkire iaripireta apikoxiti. Ininiã mokatanitika kaiãori Xerosareë auakani auikari Xesosi sãkire. Ito sasetotxiakori apaka kïpitari Xesosi sãkire.

Estevão Maïkiko

⁸ Estevão iteene auikari Xesosi sãkire. Teoso posotiire aua iuamoni. Kaposotiireri iua, ininiã ikamari kãkiti mimarotakiniti. Ikamari posotiiretxi, Teoso posotiire oerekini ïkapani. ⁹ Txamari ãtikaka kikiakori !inirekari iua. Ninoa ãti Xoteo apotiitiniãtaãua aikoti sikani. Ninoa “Ninoaka nireëkiti kamakani” akiritaãkana. Ninoa Sireni sitatxitikini, Arexãtria sitatxitikini, Sirísia tixinikini, Ásia tixinikini pakini. Ninoa iteene misãkiretakakaua Estevãokata, kotxi !auikarina iua sãkire. ¹⁰ Txamari Estevão sãkirauataka atoko, !kasãkireikana, kotxi Erekari Matamatakoti sikaimaroretari iua Estevão. ¹¹ Ininiã ninoa sikari txineiro apanakini kikiakorimoni Estevão apoïtinina ïkapani. Ininiã ninoa txineiro apakapakani txari:

—Ate kenakotari iua, Moisesini imisãkirepiretini, Teoso apaka imisãkirepiretini —itxana.

Txamari na atãoni isãkirena. ¹² Ikara isãkirena xika, kiomãtxiakori, kaiõkatsopareriakori, apanakini kãkiti pakini na-
iataua, ininiãkara imaïkarina Estevão, kõtãkikarerinimoni anika
itxarina iua.

¹³ Eereka iminana apanakini, Estevão imisãkirepiretinina
ïkapani. Ninoa txari:

—Ia kiki misãkirepiretapikari Teoso misãkiretiko aikoti.
Apaka kona inirekari Moisesi paniãtakiti. ¹⁴ Ate kenakotari
iua sãkire: “Xesosi Nasareekiri xipokariko Teoso misãkiretiko
aikoti. Ixipokariko akiomaneakorini sãkire Moisesini
paniãtakiti.”

Ikara atoko aãpirena ikamana ninoa. ¹⁵ Ikinimane ninoa
kãkiti õtãkikakani atamatari Estevão toõ. Teoso nitiri iaxitikiri
toõ atokokana itxa Estevão toõ.

7

Estevão Sãkirauata Kõtãkikarerimoni

¹ Ininiã sasetotxiakori auïte apiatakari txari Estevão:

—Atãokani ninoa sãkire?

² Estevão txari:

—Nikiomaneakori, nitariakori pakini, hïkenakotanoko.
Teoso iaxitikiri oerekaua aãtokirini Apraãonimoni.
Mesopotãmia tixini auakasaaki, Araã tixini auini
apisapanika, Teoso motika iuamoni. ³ Iuasaaki Teoso
txari iua: “Pitakanapariko pitixine, pinirimane pakini.
Ãti tixinimoni pisako. Noerekinimoni pisako,” itxa Teoso.

⁴ Ininiã sipe itxa Apraão. Itakanapari Kaotéia inakori
tixini. Araã tixinimoni iua sipe. Araã auakasaaki irini
ipïpe. Irini ipinaka atoko, Teoso mïpiri iua uaimoni uatxa
aãuiniãtaã. ⁵ Apraão auakasaaki, Teoso !isikari uai tõpa
iuamoni iua nakiti inini ïkapani. Kona ipixini metro isika
iuamoni inakiti inini ïkapani. Isikaenetari uai tõpa iua,
imekaniriakori pakinimoni. Txamari !keeneri iua iuasaaki.

⁶ Teoso txari Apraãomoni: “Pamariteni, pimekaniriakori,
papika mekaniriakori auako ãti kãkiti tixine. Iuaãrako
imisiritapeẽkanako koatrosëtosi anokanani. Iparïkauatana
apanakini ïkapani maxikatiïka. Ininiã iteene imisiritiko aua.”

⁷ —“Ininiãkara nimisiritariko ninoa misiritakani.
Eereka Apraão apika mekaniriakori takanapariko iuaã,
uaimoni kanapiriã itxanako. Ininiã ïkorapokoriti ninoa
parïkauatano nota ïkapani,” itxa Teoso. ⁸ Ininiã Teoso txari:
“Hïte kitsotakariko ikini hamariteni tsiki mata. Ikara
nitakaõtxikare hãtamatakasaaki, hïxinikariko nisikaenetakiti,”
itxa Teoso. Eereka Apraão ãkiri aua, Isaki inakori. Oito õtipeka
auini õti inakasaaki, Apraão kitsotakari itsiki mata. Isaki
aneẽkasaaki, imi Xakoo inakori aua. Eereka Xakoo anaakori

auapeka tosi pakini. Ikara tosi imiakori aãtokiriakorini iriakori itxauana.

Xosee Pirena

⁹—Xakoo anaakori xikotari itarina Xosee inakori. Ininiã itariakori vëtxitari iua Exito sikanimoni. Iuaritika Teoso auapika iuakata. ¹⁰ Imisiritiko auakasaaki, Teoso moianatari iua imapinakani ìkapani. Iuasaaki Exito auakani auíte Paraoo inakori. Teoso sikaimaroretari Xosee, ininiã Paraoo potxitari iua, ininiã Paraoo txari iua: “Exito auakani auíte pitxauako. Naapoko auakani pinìkata apaka,” itxa Paraoo Xoseemoni.

¹¹—Eereka makienanitxi aua Exito tixiniã, Kanaaã tixiniã apaka, ininiã ikinimane natxita. Aãtokiriakorini apaka !auari nipokori. !Apokari nipokori. ¹² Ininiã Xakoo kenakoenetari triko auini Exito tixini. Ininiã ipaniãtana tesi imiakori Exito tixinimoni isinina. Mitxi !isana Exitomoni.

¹³—Ininiã iuaãkana ãti òti isana Exitomoni, kienatxi iamotinina ìkapani. Iuasaaki Xosee oerekaua ninoamoni. Iuasaaki Paraoo imarotari Xosee nirimane. ¹⁴ Ininiã Xosee pìkapiretari iri Xakoo, itariakorikata, inirimanekata. Setëta sïko pakini kãkiti sari Exito tixinimoni, kotxi aua ikinipoko nipokori iuaã.

¹⁵—Ininiã Xakoo apanakinikata sari Exitomoni. Iuaã mapakanani atoko Xakooni ipipe. Eereka aãtokiriakorini ipina iuaãtaã apaka. ¹⁶ Ninoa ipìkasaakina, iïtona anikapeëka Sikeë tixinimoni. Iuaãkiri akauaritiã ikata inapeëkana. Apraãoni auapanika inakasaaki, iamotari iua akauari Emoo ãkiriakorimoni.

Moisesi Pirena

¹⁷—Itixi Teoso sikaenetakiti Apraãomoni kaiamapeka Xoteakorimoni inakasaaki, kãkiti Isaeokini kaiãopokoikana Exito tixiniã. ¹⁸ Itokanani napaka atoko, ãti Exito auakani auíte Xoseeni mimarotakati aua. ¹⁹ Iua auítetxi misiritari anirimaneakorini. Ininiã sotatoakori mixirika itxapena amarini xapitiri. Eereka oka itxapena.

²⁰—Iuasaakiikara Moisesi iponaniã. Moisesi amarini-panika inakasaakia peerepatikiri. Ipi, ãti pakini kasiriti iri, inoro pakini nìkatari iua ninoa aapoko. ²¹ Eereka ninoa takanapari iua Paraoo ãkero kipaãtiniãtaãua takote. Ininiã oa apokari iua amarini. Oanikari oaãpokomoni. ²² Exito auakani imarore ikinipoko oerekaãka iuamoni. Kasãkireri iua. Kakamareri iua.

²³—Koarëta anokanani inakasaaki, inirekari inirimane Isaeokini aõkitini. ²⁴ Inirimanemoni isikasaaki, itikari Exito auakari xirokitatiniri kiki Isaeokiri, ininiã ixikatxitari. Iua aritapiri Exito auakari, oka itxapiri iuani. ²⁵ Iuasaaki Moisesi uãkatari inirimane Isaeokini imarotiniri Teoso nirekari Moisesi makatxakinina ninoa, Exito auakani mamisiritakanina ìkapani. Txamari ninoa !imarotari ikara. ²⁶ Apikomoni ãti

ōti, iua sari inirimanemoni. Iuaã iua apokana ninoa neena-mauanãtini, inaiapoatakakauana. Ininiã Moisesi òtãkikakana ninoa. Itxana: “Kikiakori h̄itaritakakaua. Kinirepa himisiritakakaua?”

27 —Inirimane misiritakari katika txari Moisesi: “Kipa txai pite ate auĩte pininiua? Kipa txai pite ate òtãkikakari pininiua?²⁸ Kita Exitokirini pokini atokokana pokatanoko nota?” itxa.
²⁹ Ikara sãkiretxiti ikenakotakasaaki, Moisesi takanapari Exito tixini. Mitxiaã tixinimoni isa. Iuaã ìtanorouata. Ipĩ imiakori aua iuamoni.

30 —Koarëta anokanani ãparaã makipakaniãtaã iua aua iuasaaki. Teoso nitiri iaxitikiri motika Moisesimoni ixirata Sinai inakoriãtaã. Iuasaaki iua atamatarì aanaia tirinini, txama !arika. !Ixipoka. ³¹ Ikara itikasaaki, Moisesi tsorĩkaãta, ininiã aanaia takote isa iteene atamatini ìkapani. Iuasaakipeka ikenakotari Apiananiri sãkirauatini: ³² “Pikiomaneakori Teosonekarano nota. Apraão, Isaki, Xakoo pakini Teosonekarano nota,” itxa Teoso. Iuasaaki Moisesi kikinana ipĩkare xika. Ipĩkari Teoso sãkirauatini manapi atamatini.

33 —Ininiã Apiananiri txari iua: “Pikitimata pimaktxaka, kotxi uai pitiminiãtaã nota auanãta. ³⁴ Nitikana ninakitiakori Exito tixiniã. Exito auakani misiritapena ninoani. Nikenakotari oõkinina. Nota inari nisikakinina ìkapani. Ininiãkarako Exito tixinimoni niokanatai pite,” Apiananiri txari Moisesi.

35 —Iua Moisesi Isaeokini manirekakiniti, kotxi ninoa txari: “Kipa txai pite ate auĩte pininiua? Kipa txai pite ate òtãkikakari pininiua?” itxarina. Iuakara Teoso iokanatakiti ninoamoni ninoa auĩte ininiua ìkapani, ninoa imaktxakini ìkapani, kotxi Teoso nitiri aanaiaã tirinakariã auakari iokanatarì iua ninoamoni.

36 —Eereka iua makatxakana ninoa Exito tixini. Oerekari Teoso posotiire kãkiti maposotakinì Exito tixiniã. Oerekari Teoso posotiire potxoari uiniti, Põkamarari inakoriã. Æparaã makipakaniãtaã apaka oerekari Teoso posotiire koarëta anokanani iuaãtaã.

37 —Ia Moisesikara sãpiretana Isaeokini: “Teoso iokanatariko isãkire sãpiretakari h̄temoni nota iokanatinì atokokana. H̄ite nirimanekara iua. H̄ikenakotariko iua sãkire,” itxa Moisesi. ³⁸ Moisesi aua Teoso nakitiakorikata ãparaã makipakaniãtaã. Aãtokiriakorini aua iuakata. Apaka Teoso nitiri iaxitikiri aua iuakata. Iua Teoso nitiri misãkiretari Moisesi ixirata Sinai inakoriãtaã auakasaaki. Iua apakapari Teoso sãkire, atemoni isikini ìkapani. Iua Teoso sãkire txĩkitakari iua sãkire auĩãkani ãtipirika auini Teosokata.

³⁹ —Aãtokiriakorini kona nirekari inĩkaenetinirina Moisesi sãkire. !Inirekarina iua. Inirekarina Exitomoni ikanapiri-inina. ⁴⁰ Iuasaaki ninoa paniãtari Arão: “Teosoakori kamakoni pikaminaua, ate mĩkiikakani tĩkane. Īkora Moisesi Exito tixini amakatzakakiri, ĩtapari iua? !Aimarotari iua auiniãtaã,” itxarina Arãomoni. ⁴¹ Ininiã ninoa kamari kema auĩte ãkiri atoko inakari oro kamakori iteasonetinina ĩkapani. Eereka okarina soti auĩte teoso ikamakitina isikinina ĩkapani. Kiiniri ikamana. Ipoxokoniuatana, kotxi ninoaka kamari iteasonena. ⁴² Txamari Teoso atão inakari takanapana ninoa. Ininiã iteasonetarina iaxiti auakani iõriki, kasiri, atokatxi pakini. Teoso sãkire sãpiretakani kitxakapirĩka iõkatsopataria sãkiretxiti:

Hĩte Isaeokini, koarẽta anokanani ãparaã makipakaniãtaã hãuakasaaki, !hõkari pirãtxi nota ĩkapani.

⁴³ Iuasaaki hĩte anikari papiri aamata kamakori hĩteosone Moroki inakori ĩkapani. Apaka iõriki atoko inakari hĩteosone Hẽpaã inakori hĩkamakiti hanika hĩtekata iuasaaki. Hĩte kamari Moroki, Hẽpaã pakini hĩteosonetini ĩkapani. Ikara xika nota iokanataiko hĩte ãti kãkiti tixinemoni. Papirõnia sitatxiti apikoxiti niokanatai hĩte.

Teoso Papire Pirena

⁴⁴ —Aãtokiriakorini auari papiri aamata kamakori Teoso misãkiretiko papire ãparaã makipakaniãtaã auakasaakina. Moisesi kamari iua papiri Teoso paniãtakiti iaõka, kotxi Teoso oerekari Moisesi iua papiri kamiko. ⁴⁵ Moisesi ipinaka atoko apanakini aãtokiriakorini apakapari iua papiri irina sikakiti. Ininiã iuasaaki ninoa anikari iua papiri, Xosoeekata isikasaakina, ãti uãka tixine imixirikasaakina, kotxi Teoso omitikana ninoa ãti uãka, aãtokiriakorini apokasaaki iuaã. Iua papiri kaikota iuaã. Auapanika iuaã Tavii aãtokiriakorini auĩte inakasaakia. ⁴⁶ Teoso apokaerekataria Tavii, ininiã Tavii nirekari Xakoo Teosone misãkiretiko aikoti ikamini. ⁴⁷ Txama Teoso !auiritari Tavii kaminiri. Ininiã Saromão, iua ãkiri kamari Teoso misãkiretiko aikoti.

⁴⁸ —Teoso Apiananiri kona aua aapokotxi kãkiti kamakiti ãki, kotxi Teoso sãkire sãpiretakari kitxakapirĩka txari:

⁴⁹ Apiananiri txari: “Niitopãkiniãtaã iaxiti itxa. Itixi nikiti nitakiniãtaã. Ininiã kanatokopa itxa aapokotxi hĩkamini nota ĩkapani? Namonipa nauiniãtaã?”

⁵⁰ Kotxi notakara kamari ikinipoko,” itxa.

Erekari Matamatakoti Manirekakani

⁵¹ Estevão sãkirauatapanika:

—Hĩte kona kinirão kenakotaka txari Teoso sãkire. Hĩtsiki mata kisauakaãkapitika, txamari kona hĩkenakotari

Teoso sãkire hãkixinireẽ. ãtipirika kona hinirekari Erekaru Matamatakoti paniãtakiti hãkamini. Hãtokiriakorini kitxakapirãka atokotxikana hãte. ⁵² Hãtokiriakorini misiritana ikinimane Teoso sãkire sãpiretakani. Ninoa okana iua sãkire sãpiretakani, Erekarinoka Kamakari sãpiretakani. Ninoa Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretari Erekarinoka Kamakari ãti õti uai apokini. Ìkorasaaki hãtera mĩkapiritari iua. Hãtera okari iua Erekarinoka Kamakari. ⁵³ Hãtekara apakapapekari Teoso sãkire Teoso nitiriakori mĩkiti. Iuaritika !hãkamari ipaniãtakiti —itxa Estevão.

Estevão Kiporonakiko

⁵⁴ Xoteoakori kenakotakasaakiri Estevão sãkire, omanãkarauatana. Akatsakatsiriãtauana omanãkarena xika. ⁵⁵ Iuaritika Erekaru Matamatakoti iteene sikataparaxiniretari Estevão. Iuasaaki iua ionakaãta iaxiti. Atamatari Teoso jotximere. Atamatari Xesosi timini Teoso kikomoni. ⁵⁶ Ininiã itxa:

—Hãtamata. Natamatari iaxiti xorekini. Aãtari iaxitikiri tima Teoso kikomoni —itxa Estevão.

⁵⁷ Iuasaaki Xoteoakori totari ikenakokina iuakoãna. Iteene ninoa akiripoakata. Eereka ninoa ikinika miteka iuamoni. ⁵⁸ Imaãkarina. Ikosekaãpotarina sitatxi mapotõkire. Iuaãtaã ipotorikana ikiporonakinirina iua kai soroã. Iuasaaki itikarauatakani takari imãkana Saoro inakori kiti takote inãkatini ìkapani. ⁵⁹ Ikiporonakasaakirina, Estevão akiritari Teoso. Itxari:

—Apiananiri Xesosi, papakapariko nixinire.

⁶⁰ Iuasaaki ikapotoreẽkaua. Itaparasãkিরeritika akiritari Teoso:

—Apiananiri, pimaxinãkaretariko ia maerekati ninoa kamakiti —itxa.

Iuasaakipeka ipãpe.

8

Xesosi Sãkire Auiãkani Misiritiko

¹ Estevão ipãkasaaki Saoro aua iuaã.

—Ari erekapitikari ipinini —itxa Saoro.

Estevãoni ipinini õtisaakipeka ipotorika Xesosi sãkire auiãkani misiritiko Xerosareẽ. Ninoa iteene misiritaãka, ininiã ikinimane Xesosi sãkire auiãkani Xerosareẽ auakani iarika itxapena. Xotẽia tõpamoni, Samaria tõpamoni pakini iarikana. Xesosi iokanatakininoka kaikota Xerosareẽ.

² Estevão ipinaka atoko kikiakori Teoso sãkire auiãkani katari iuani. Iteene itxiapatana. ³ Iuasaaki Saoro potorika ixipokinina Xesosi sãkire auiãkani. Ninoa aapokomoni isaãpota. Kikiãkini, sitoakoro apaka ikosekaãtota, taka itxana kateia ãki.

Piripi Samariamoni Sini

⁴ Teoso sãkire auĩãkani iarikasaaki, isãpiretarina Teoso sãkire ikini aapokotxitiã. ⁵ Piripi sari Samaria sitatxiti-moni. Iuaã iua sãpiretari kãkiti Xesosi Teoso mereẽkiti ininiua. ⁶ Isãkire ikenakotakasaakina, posotiiretxi ikamakiti itikasaakina, iteene ikenakotarina isãkire. Imixinikarina isãpiretakiti. ⁷ Maerekani matamatakoni kãkiti auaitotakini takanapari kãkiti. Akiripoakatana ipokĩkasaakina. Kaiãopokori matĩpokotakani apaka makananitaãka. ⁸ Ininiã Samaria auakani iteene poxokoniuata.

Mĩti Simão Inakori

⁹ Iuasaaki Samaria sitatxitiã aua kiki Simão inakori. Mĩti itxaua iua. Imisirienetana kãkiti Samaria auakani. Ininiã ikinimane tsoriãkaãta, ikamakiti atamatakasaaki. Iua iuikaua. —Kimaroreno nota —itxa.

¹⁰ Ininiã ikinimane kĩpitari iua sãkire. Auĩtetxiakori, poiãorini pakini kĩpitari isãkire. Ininiã itxana:

—Iua Simão auari Teoso posotiire. Kaposotiireri iua — itxana.

¹¹ Ininiã ikĩpitarina isãkire, kotxi itokatapeka itikarina ikamakiti kãkiti mimarotakinini. ¹² Ninoa auikasaakiri Piripi sãpiretakiti erekari pirena, Teoso auĩtetxi ininiãua pirena, Xesosi Kristo posotiire pirena pakini, kikiakori, sitoakoro apaka patxisataãka. ¹³ Iuasaaki Simão apaka auikari. Ipatxisataãka. Ininiã isari Piripi sinimoni, kotxi itsoriãkaãta, posotiiretxi kãkiti mimarotakinini itikasaaki.

¹⁴ Xesosi iokanatakini Xerosareẽ auakani kenakopiretari Samaria auakani auikiniri Teoso sãkire. Ininiã ninoa iokanataro Petro, Xoão pakini Samariamoni. ¹⁵ Iuaã apokasaakina, imisãkiretarina Teoso, Erekaro Matamatakoti isãkire auĩãkani apakapini ikapani. ¹⁶ Erekaro Matamatakoti kona apokapanika ninoamoni iuasaaki. Apiananiri Xesosi uãkaãnanira ipatxisataãkana. ¹⁷ Ininiã Petro, Xoão pakini takari iuakona ninoa nopini. Iuasaakipeka apakaparina Erekaro Matamatakoti.

¹⁸ Simão itikasaakiri Erekaro Matamatakoti apokini kãkitimoni, kinirão sikaka itxaro txineiro Petro, Xoão pakimoni. ¹⁹ Ininiã itxa:

—Ikora hĩposotiire hĩsikano, niuako kãkiti nopini nitakasaaki, Erekaro Matamatakoti ninoamoni apokini ikapani —itxa.

²⁰ Txamari Petro txari:

—Pite, pitxineirotekata samakauako, kotxi pite uãkatari pitxineirote iamotiniri Teoso posotiire. ²¹ Kona xapiti pitemoni auapani ia parĩkatxi, kotxi pãkixinire na atão Teoso apisatoõ. ²² Ininiã pitakanapariko ikara pimaerekani. Pamanaãri Apiananiri pimaerekani imakatzakini ikapani. Atxiiti iua maxinĩkaretari pixinikakiti pãkixinireẽ. ²³ Nota

imarotai pite. Pākixinireē xāpoākata maerekatinoka. Pimaerekani maīkai. !Auritai pisini pinirekinimoni —itxa Petro.

²⁴ Ininiā Simão apakapapiretari:

—Pimisākiretariko Teoso nota ĩkapani. Ikara atoko pisāpiretakiti na ninireka —itxa Simão.

²⁵ Petro, Xoão pakini sāpiretari Xesosi kamakiti ninoa ĩkapani. Isāpiretarina Apiananiri sākire. Eereka ikanapiriāna Xerosareēmoni. Ikanapiriāpotakasaakina, isāpiretarina Teoso iokanapirena erekari kaiāopokori aapokotxi auakanimoni Samaria tōpa.

Piripi Etxiopia kirikata

²⁶ Eereka Apiananiri nitiri iaxitikiri misākiretari Piripi:

—Paiamatako. Atokatxi pokīkinimoni pikikomoni pisako. Pisa kimaporimoni, āparaā makipakaniātaā. Iua kimapori Xerosareē Kasa tixinimoni sikari.

²⁷ Ininiā aiamata, sipe itxari. Ipixinipokoriti aōkitari Etxiopia tixinikiri. Etxiopia auakani auīte ōtākikakari itxaua. Paimatireri iua. Ikinimane kamari iua paniātakiti. Etxiopia auakani auīte sito Kātasi inakoro. Kaiāopokoro otxineirote, otii pakini. Iua kiki parīka ikinipoko oa nakiti inīkata oa ĩkapani. Mitxi iua sari Xerosareēmoni Teoso imisākiretini ĩkapani. ²⁸ Ikanapiriākasaaki, mitekaī āki iitopākasaaki, atat-sopatari Isaía iōkatsopatakiti. Isaía Teoso sākire sāpiretakari kitxakapirīka. ²⁹ Iuasaaki Erekar Matamatakoti txari Piripi:

—Pisa okira mitekaīmoni. Pikaikota oa takote.

³⁰ Ininiā Piripi miteka iuamoni. Ikenakotakasaakiri Isaía iōkatsopatakiti atatsopatini, Piripi pimaāri:

—Pimarotatari ere patatsopatakiti? —itxari.

³¹ Ininiā iua:

—Natokopa ininiāpa nimarotari? Kipa oerekano? —itxari.

Ininiā aiatar Piripi mitekaī āki iuakata iitopākini ĩkapani.

³² Iua iōkatsopatari ia Teoso sākire:

Soti auīte okikomoni anikiko atoko itxa iua. Soti auīte ākiri piti kisauakikosaaki, !kasākireri iua. Iua soti auīte ākiri atoko itxa iua, kotxi iua apaka !kasākireri.

³³ Inapetaāka iua. !Atāoni kākiti kama iuamoni. Okaākape. ! Auari iua ākiri.

Ikara atoko itxa Teoso sākire, Isaía iōkatsopatakiti.

³⁴ Ininiā iua Etxiopiakiri pimaāri Piripi:

—Pisāpiretano, natokopa itxa Teoso sākire sāpiretakari sākire? Kipa soti auīte atoko inakari? Kipa okaāka? Iuakani? Ātikani?

³⁵ Ininiā Piripi oerekari ikara Teoso sākire iōkatsopatakori.

—Xesosira ikara atoko inaāka —itxa.

Ininiā apikomoni isāpiretari Teoso iokanapirena erekari, Xesosi pirena.

³⁶ Isaãpotakasaakina, apokana ãparaã auiniãtaã. Ininiã iua kiki txari:

—Uai aua ãparaã. Apakata nipatxisatiko?

³⁷ Ininiã Piripi txari iua:

—Apakatapitika pipatxisatiko iteene pauikiniãri Xesosi sãkire pãkixinireẽ.

Ininiã iua apakapapireta:

—Nota auikapitikari Xesosi Teoso mereẽkiti, Teoso ãkiri ininiãua.

³⁸ Ininiã iua Etxiõpiakiri paniãtari mitekaĩ anikakari iotokini. Iuasaaki Piripi, iua Etxiõpiakiri apaka katxaka, imaãta itxana. Ininiã Piripi patxisatari iua kiki.

³⁹ Ikanĩkĩtakasaakina, Erekarri Matamatakoti anikari Piripi. Ininiã iua kiki kona atamataikari Piripi. Ininiã iãpotapitipo. Ipoxokoninoka itxa. ⁴⁰ Iuasaaki Asoto sitatxitipeka itokiã Piripi. Isaãpotakasaaki, ikinika aapokotxitiã isãpiretari Teoso sãkire. Teoso sãkire isãpiretiniritika Sesaréia sitatxitimoni apokako.

9

Saoro Auikiniri Xesosi Sãkire

(Átosi 22.6-16; 26.12-18)

¹ Iuasaaki Saoro okaenetapikana Apiananiri sãkire auiaãkani. Ininiã iua sari sasetotxi auĩte apiatakarimoni.

² Amanaãri aãtsopa Saoro parĩka sãpiretiko aãtsopati. Iua nirekari sasetotxi auĩte iõkatsopatiniri ikara, Saoro anikini ikapani. Inirekari isikiniri iua aãtsopa ikinika aiko Xoteo apotiitiniãtaãua nĩkatakanimoni Tamásiko sitatxiti, kotxi Saoro nirekari imaĩkinina Xesosi sãkire auiaãkani, kikiakori, sitoakoro pakini, Tamásiko sitatxitiã apokakini. Inirekari anikinina Xerosareẽmoni.

³ Iua apokaãpotakasaaki Tamásiko sitatxitimoni, katimaritika iotximeretxi iaxitikiri ãkitari. ⁴ Irika xitipe. Ininiã ikenakotari sãkiretxi:

—Saoro, Saoro, kinirepa pimisiritano? —itxa ikenakotakiti.

⁵ Ininiã iua:

—Kiriparai Apiananiri?

Ininiã:

—Xesosira nota. Pimisiritakitikarano —itxa Xesosi.

⁶ Ikikinana, iteene ipĩkarauatiniã.

—Apiananiri, kipa pinireka nikaminii? —itxa.

Ininiã Apiananiri:

—Põkitikaua, sitatxi pisa. Iuaã ãti sãpiretai pikamakiti tĩkane —itxa Xesosi.

⁷ Imoianariakori iotoka. Ipĩkarauatana. Masãkireninoka itxana. Ninoa kenakotari iaxitikiri sãkire, txamari latamatarina.

⁸ Eereka Saoro õkitikaua, xorekaãta itxa, txamari imosiãretapeka iua. Ininiã imoianariakori anikari iua. Ikanõpiãpotarina Tamásikomoni. ⁹ Ipi, áti pakini õti mõiãretika itxa. Iuasaaki !inipokota. !Iãta.

Ananíasi Makananitiniri Saoro

¹⁰ Tamásiko sitatxiti aua kiki Xesosi sãkire auiãkari, Ananíasi inakori. Iuasaaki Teoso sãkirauata Ananíasikata itaponemoni. Itaponeẽ Apiananiri akiritari iua:

—Ereẽkai Ananíasi —itxa.

Ininiã:

—Uaikarano nota, Apiananiri —itxari Teoso.

¹¹ Apiananiri txari:

—Paiamatako. Kimapori Eretíka ãpori kimaporitimoni pisako. Xotasi aapokomoni pisa. Iuaã pinitari Taaso sitatxitikiri Saoro inakori. Uatxiikara isãkirauanãta notakata. ¹² Saoro taponetai pite. Iua atamatai pite apokini iuamoni, pi-uako inopini pitakini íkapani iuaíkana kõiãrepeka inini íkapani —itxa Teoso.

¹³ Ininiã Ananíasi:

—Apiananiri, kãkitipokoni sãpiretano ikara kiki pirena. Pamõnõkoniri iua. Imisiritapekana pite nakitiakori Xerosareẽ sitatxiti auakani. ¹⁴ Sasetotxiakori auíte paniãtari iua imaíkinina piuãka akiritakani uai Tamásiko sitatxiti auakani —itxa Ananíasi.

¹⁵ Ininiã Apiananiri txari:

—Pisako iuamoni. Nota mereẽpekari iua kiki, nota paríka ikamini íkapani. Iua sãpiretariko nota sãkire Xoteo minakonimoni, auítetxiakorimoni, Isaeo tixini auakanimoni pakini. ¹⁶ Noerekariko Saoro iteene atatsiirauatini nota sãkire auikini xika —itxa Teoso.

¹⁷ Ininiã Ananíasi sari Xotasi aapokomoni. Iíroã. Eereka iuako itaka Saoro nopini.

—Nitari Saoro, Apiananiri Xesosi, paõkitakitira kimaporiã, iuara iokanatanano nota pitemoni kõiãrepeka iuaíkana pinini íkapani. Iokanatanano nota pitemoni Erekari Matamatakoti papakapini íkapani —itxa.

¹⁸ Iuasaakipeka oki nopini auakari katxaka. Ximaki tãta atoko itxa. Kõiãrepeka itxa. Eereka õkitikaua. Iuasaaki ipatxisataãka. ¹⁹ Inipokotaka atoko, itapara auapeka.

Saoro Tamásiko Sitatxiti Auakasaaki

Saoro kaikota Tamásiko mapaõti Xesosi sãkire auiãkanikata. ²⁰ Iua sari aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. Iuaã oerekarauata. Oerekari Xesosi Teoso ãkiri ininiãua. ²¹ Isãkire kenakotakani tsoríkaãta.

—Iua Saoro okana Xesosi uãka akiritakani Xerosareẽ auakani. Iua ina uaimoni Xesosi uãka akiritakani imaíkini íkapani, sasetotxi auíteakorimoni anikinina íkapani —itxana.

²² Saoro oerekarauatakasaaki, imaroãpotari Teoso imarore. Teoso sikaposotiireãpotari iua. Ininiã iteene imarotari Teoso sãkire, apanakini oerekini ïkapani. Iua atoko ininiã, itaparaxinireritika oerekari Xoteoakori Tamásiko sitatxiti auakani Xesosi Teoso Mereëkiti ininiãua. Ininiã ninoa ! imarotari apakapiretinirina iua.

²³ Mapaõti atoko Xoteoakori sãkirauatakaka Saoro okinina ïkapani. ²⁴ Saoro sãpiretaãka Xoteo aiamatapeka okinirina iua. Ninoa iãtapapikari sitatxi ïronakikoãtaã okinirina tãkane. ïkanõka, pokamara iãtaparina iua.

²⁵ Iuasaaki ïkanõka Xesosi sãkire auiãkani anikari iua sitatxi pirikeremoni. Iuaã Saoro ieretakaua kotari ãki. Pirikeri sonaã iokatxakarina Saoro kotari ãki sitatxi mapara. Iposo atoko imiteka Xerosareëmoni.

Saoro Xerosareë Apokini

²⁶ Saoro apokasaaki Xerosareë, inirekari Xesosi moianarikorikari imoianatini. Txama ikinikana pãkari iua. Kona ! auiritarina iua moianatinina ninoa, kotxi ! auikarina iua atão auikiniri Xesosi sãkire. ²⁷ Iuaritika Panapee anikari iua Xesosi iokanatakinimoni. Isãpiretana ninoa:

—Kimaporiã isikasaaki, Saoro aõkitari Apiananiri. Apiananiri misãkiretari iua. Tamásiko sitatxiti auakasaaki, itaparaxinireritika isãpiretari Xesosi sãkire kãkitimoni —itxa Panapee.

²⁸ Panapee sãkire ikenakotakasaakina, auikarina Saoro sãpiretakiti. Ininiã Saoro kaikota Xerosareë Xesosi sãkire auiãkanikata. Inirekinimoni isa Xerosareë. Isinimoni itaparaxinireritika isãpiretari Apiananiri Xesosi sãkire. ²⁹ Isãkirauata Xoteoakorikata, Kreko sãkire imarotakanikata. Inirekarina ninoa imarotiniri Xesosi sãkire. Txamari inirekarina okinirina iua. ³⁰ Iuasaaki Xesosi sãkire auiãkani imaropiretari ninoa okaenetiniri Saoro, ininiã anikarina sitatxi Sesaréia inakorimoni. Eereka iokanatarina iua Taaso inakori sitatxitimoni.

³¹ Iuasaaki Xesosi sãkire auiãkani ! imisiritaãkaika. Xotéia tõpa, Kariréia tõpa, Samaria tõpa pakini ! auaika Xesosi sãkire auiãkani misiritiko iuasaaki. Erekari Matamatakoti sikataparaxiniretana ninoa. Kãkiti itoãpotari auikiniri Xesosi sãkire. !Ikamarina maerekati, kotxi iteene ipãkarina Apiananiri.

Enéiasí, Tókasi Pakini

³² Petro ianaxititakasaaki, iua sari Teoso sãkire auiãkanimoni Arita sitatxiti auakanimoni. ³³ Iuaã aõkitari kiki Enéiasí inakori. Iua matãpokotakati itxaua. Oito anokananipeka !õkitikaua. ³⁴ Petro txari iua:

—Enéiasí, Xesosi Kristo makananitai. Põkitikaua. Piapirikari pisirimata —itxari matãpokotakati.

Iuasaakipeka ðkitikaua. ³⁵ Ikinipoko Arita sitatxiti auakani, Sarõ sitatxiti auakani pakini atamatari iua Enéiasí, ininiã itakanaparina imaerekanina. Inĩkapiretarina Apiananiri sãkire.

³⁶ Áti sitatxiti Xopi inakoriã oãua sito Teoso sãkire auĩãkaro, Tapita inakoro. Kreko sãkireẽ ouãka Tókasi otxaua. Oa kamapikari erekari. Omoianatana matxineiroteni.

³⁷ Arita auakani auikasaakiri Apiananiri sãkire, oa Tókasi amianata. Eereka oani opĩpe. Opĩpeka atoko, arokaĩtotarona, taka itxarina oĩto itanokiri kooã. ³⁸ Xopi sitatxiti Arita sitatxiti takote, ininiã Xesosi sãkire auĩãkani Xopi sitatxiti auakani kenakoenetari Petro Arita sitatxiti auiniã, iokanatana ipi kiki Petromoni, apinirina ĩkapani. Iokanapiretana:

—Pinapokako uai. Katima pitxako —itxana.

³⁹ Ininiã Petro aiamata. Ninoakata isa. Iua apokasaaki, anikarina itanokiri kooã. Ikinipoko tikinitakoni txiapanãta Petro takote. Ninoa oerekari Petro mãkatxi Tókasini kamakiti ninoa ĩkapani oãuakasaaki. ⁴⁰ Ininiã Petro iokanatana ninoa mapara. Eereka ikapotoreẽkua. Isãkirauata Teosokata. Eereka oamoni ikirioka. Itxaro:

—Tapita põkitikaua.

Iuasaakipeka xorekaãta otxa. Oãtamatakasaakiri Petro, oitopãka. ⁴¹ Ininiã imaĩkaro ouako oðkitikiniua ĩkapani. Eereka iua akiritana Xesosi sãkire auĩãkani, tikinitakoni pakini, oa auãki onini oerekini ĩkapani.

⁴² Ikini Xopi auakani imaropiretari Tókasi iuaĩkana auãki onini, ininiãra itomaneri kãkiti auikari Apiananiri sãkire. ⁴³ Petro kaikota iuaã Xopi sitatxiti mapaõti. Iua kaikota Simão inakorikata. Iua Simão aamata kamakari.

10

Konério Tapone Pirena

¹ Iuasaaki Sesaréia sitatxiti aua kiki Konério inakori. Áti uãka iua. Homano itxaua. Seĩ pakini sotato auĩte iua. Kãkiti akiritana ninoa sotatoakori Itáriakini. ² Iua Konério kamari Teoso sãkire iaõka. Iua, ikinipoko aapoko auakanikata paxitari Teoso. Imisãkiretapikari Teoso. Isikana matiitimoni inirekakitina. ³ Áti õti kikatapeka inakasaaki itaponeuata. Itaponeẽ itikari Teoso nitiri apokini iuamoni. Itxari:

—Konério —itxa.

⁴ Teoso nitiri atamatakasaaki, ipĩkarauata.

—Apiananiri, kipa pinireka? —itxa Konério.

Ininiã Teoso nitiri txari:

—Teoso kenakotapekari pisãkire iuamoni. Itikapekari pisikarauatini matiinimoni. Teoso xinikapitikai. ⁵ Ininiãkara átikaka kikiakori piokanata Xopimoni Simão Petro uaimoni

imininina ìkapani. ⁶ Iua kaikota àti Simãokata, aamata kamakarikata. Iua aapoko potxoari uiniti takote aua. Iua Simão Petro sãpiretaiko pikamakiti tìkane —itxa Teoso nitiri.

⁷ Eereka iua Teoso nitiri sipe. Iposo atoko Konério akiritana ipi initiriakori, àtika isotatone pakini. Iua sotato kamari Teoso sãkire iaõka. Iua auapika Konériokata, inireëkiti ikamini tìkane. ⁸ Ininiã Konério sãpiretana ninoa ikinipoko Teoso nitiri sãpiretakiti. Iposo atoko iokanatanana Xopimoni.

Petro Tapone Pirena

⁹ Katimatiniãkata Konério iokanatakini potorika. Apaniãxiti inakasaaki ninoa apokaãpota sitatxi Petro auuniãtaã. Iuasaaki Petro kanikauata aapokotxi nopini Teoso imisãkiretini ìkapani.

¹⁰ Iuasaaki Petro natxita. Inirekari inipokotini. Nipokori kamikosaaki, itaponeuata. ¹¹ Itaponeë atamatari iaxiti xorekini. Aamata mitamatari katxakaãpota iuamoni. Imapotomatare ipi ipi pakini iaxirikaãka. Iua aamata katxaka xitimoni. ¹² Iua aamata àki aua ikini sereti kaxipirini. Aua pirãtxi. Aua ìtopa auakani. Aua imini. Aua araãkani. ¹³ Ininiã Petro kenakotari itanokiri sãkirauatini:

—Petro, põkitikaua. Pokari ia, pinikini ìkapani —itxari Petro.

¹⁴ Petro Xoteo itxaua, ininiã kona ikinika !inika. Ininiã Petro txari:

—Konapitini Apiananiri. Kona ninikari ikinipoko naia kaxipirini. Manaiatini. Pamininiri —itxa.

¹⁵ Iuaìkana itanokiri sãkirauata:

—Nota oeretakiti kona kamininiri kona pitxape —itxa.

¹⁶ Ipi, àti pakinikata iua aamata katxaka ikara atoko. Iposo atoko ikanìkaxitita Teoso tìxinemoni.

¹⁷ Ininiã Petro àkixinireë ixinikaxitita:

—Kanatokopa itxa ikara nitapone?

Iuasaakipeka Konério iokanatakini apokapekari Simão aapoko. Apokana Simão aapoko toremoni. ¹⁸ Akiritana:

—Ereëkai. Simão Petro uai aua atxiiti? —itxana.

¹⁹ Iuasaaki Petro xinikapanikari itapone. Erekarì Mata-matakoti txari:

—Ikiraãkarana ipi, àti pakini kãkiti nitanãtai. ²⁰ Põkitikaua. Pikatxaka xitimoni. Pisa ninoakata, kotxi niokanatanana ninoa uaimoni —itxa Erekarì Matamatakoti.

²¹ Ininiã Petro sari Konério iokanakinimoni:

—Notakara hìte nitanãta. Kipa ìkai hìte?

²² Ninoa apakapapiretari iua:

—Konério, aãuìte iokanataua ate. Erekarì iua. Ikamari Teoso sãkire iaõka. Ikinipoko Xoteo apokaerekatarì iua. Teoso nitiri iaxitikiri paniãtari iua pite akiritini, pisãkire ikenakotini ìkapani —itxana.

²³ Ininiã Petro:

—Hiõroã. Uai himaka —itxa.

Konério Aapoko Auakasaakina

Katimatinĩkata Petro sari ninoakata. Apanakini Xesosi sãkire auĩãkani Xopikini sari apaka. ²⁴ Katimatinĩkata apokana Sesaréia sitatxiti, Konério auiniãtaã. Iua Konério apotiitapekana inirimane, aõkimanere pakini Petro iãtapinina ĩkapani. ²⁵ Petro ĩroãkasaaki Konério aapoko, iua aõkitari Konério. Iuasaaki Konério kapotoreẽkaua Petro apisatoõ. ²⁶ Txamari Petro txari iua:

—Põkitikaua. Kiki pite atoko inakarikarano nota.

²⁷ Isãkirauatakasaakina, Petro ĩroã. Aõkitari ito kãkiti apotiitakaniua. ²⁸ Ininiã itxana:

—Hĩte imarotari ate kiomanekorini !auiritari Xoteo moianatiniri ãti uãka. !Auiritaãka ate ĩroini hĩte atoko inakari aapoko. Iuaritika Teoso txano nota: “Na pakiritapiri ãti uãka kanaiari,” itxano. ²⁹ Ininiã hĩte pĩkapiretakasaakino nota, nimarotari atão nisini hĩtemoni. Ininiã, kinirepa hĩte apakĩtakano nota? —Petro txari Konériomoni.

³⁰ Konério apakapapiretari:

—Ipi, ipi pakini õti apisapanika nauanãta naapoko. Iuasaaki kona ninikari nipokori, Teoso nimisãkiretini ĩkapani. Kikatapeka inakasaaki, nimisãkiretakasaakiri Teoso, katimaritika kiki tokiã nota apisatoõ. Pomẽkoriri imãka. ³¹ Itxano: “Konério, Teoso kenakotapekari pamanaãkiti. Ixinikari pisikarauatini matiinimoni. ³² ãtikaka kiki piokanata Xopi sitatxitimoni Simão Petro inakori uaimoni imininina ĩkapani. Iua aua ãti Simãokata, aamata kamakarikata. Simão aapoko potxoari uiniti takote.”

³³ Iuasaaki nota apakĩtakai pite. Peerekari papokini atemoni. Uatxa ate uai aua Teoso apisatoõ Teoso paniãtakiti pitemonikiri akenakotini ĩkapani. Ininiã pisãpiretauako —itxa Petromoni.

³⁴ Ininiã Petro txari:

—Uatxa nimarotari atão inakari. Teoso sikari erekari ikininapemoni. Inirekari ikini uãka apokini iuamoni, inakitiakori ininiuana ĩkapani. ³⁵ Teoso apakapari ikini itixiti auakani, iua paxitakani, atão inakari kamakani. Apakapari Xoteoakori. Apakapari Xoteo minakaniua apaka.

³⁶ Himarotari Teoso iokanapirena Isaeo auakanimoni. Ikara erekari pirena sãpiretaua Xesosi Kristo xipokari Teoso omanatiniri kãkiti imaerekani xika, kãkiti erekaxinire inini ĩkapani. Ikinimane auĩte itxaua Xesosi. ³⁷ Ikara Teoso iokanapirena himarota, kotxi iaripireta ikini Xotéia tõpa. Merepĩtipanika iaripireta Kariréia tõpa, Xoão patxisarauataka atoko. ³⁸ Himarotari Xesosi Nasareekiri pirena. Himarotari Teoso sikari Erekari Matamatakoti iuamoni. Iteene isikaposotiiretari iua. Ikini tõpati isa erekari ikamini ĩkapani. Imakananitana Satanasi misiritakini, kotxi Teoso

aua iuakata. ³⁹ Ateka itikari ikinipoko ikamakiti Xoteoakori tixine iua auakasaaki, Xerosareē sitatxiti auakasaaki apaka. Eereka aamina ĩpiriāmitakari nopini ninoa okari iuani.

⁴⁰ —Iuaritika ĩpi āti pakini ōtisaaki Teoso ōkitikari iua. Iuaka oerekaua kākitemoni ĩpĩpekariika iuaĭkana aua inini. ⁴¹ Kona ikinipokoni atamatari iua. Teoso mereēkininanira atamatari iua. Iuaritika kaiāori iua atamatakani. Ininiā ate atamatari iua. Iua ōkitikaua atoko ate nipokota, iāriā aāta iuakata. ⁴² Iokanataua ate Teoso sākire asāpiretini ikini kākitemoni. Teoso mereēri iua, kākiti misiritiko mereēkari ininiua ĩkapani. Auākipanika inakani, ĩpĭkani pakini misiritiko mereēkari itxaua. ⁴³ Ikinipoko Teoso sākire sāpiretakani sāpiretari iua pirena. Ninoa txari: “Iua sākire auiākani maerekani makatxakaāka” —itxa Petro.

Xoteo Minakaniua Patxisatiko

⁴⁴ Petro sākirauatapanika inakasaaki, Erekari Matamatakoti apoka ikinika Petro sākire kenakotakanimoni. ⁴⁵ Ininiā Petro moianariakori Xesosi sākire auiākani kisauakatsikimatatakoni tsoriākaāta, kotxi Teoso sikari Erekari Matamatakoti Xoteo minakonimoni apaka. Ninoa tsiki mata ! ikisauakaāka, iuaritika Erekari Matamatakoti apoka ninoamoni. ⁴⁶ Ikenakotarina Xoteo minakaniua sākirauanāta āti uāka sākireē.

—Peerekari Teoso. Apiananiri itxaua —itxanātana Xoteo minakaniua.

⁴⁷ Ininiā Petro txari:

—Ninoa Xoteo minakaniua apakapapekari Erekari Matamatakoti ate apakapiniri atokokana. Ininiā apakatapitika ninoa patxisatiko āparaā. Kona kākitemoni iotokakana ĩpatxisatikona.

⁴⁸ Ininiā iua paniātana ninoa patxisatiko Xesosi Kristo uākaā. Iuasaaki ninoa aiataro Petro:

—Atekata mapaōti pikaikota —itxarina.

Ininiā Petro kaikota ninoakata.

11

Petro Sāpiretakiti

¹ Xesosi iokanatakini, Teoso sākire auiākani Xotéia tōpa auakani apaka kenakotari Xoteo minakaniua auikinirina Teoso sākire. ² Ininiā Petro kanapiriākasaaki Xerosareēmoni, kisauakatsikimatatakoni apoĭtari iua.

³ —Pite imaka itsiki mata makisauakakoni aapoko āki. Ni-noakata pinipokota pitxa. !Apakata pikamakiti —itxarina.

⁴ Ininiā Petro sāpiretari ikinipoko itiākiti, ikenakotakiti pakini.

⁵ —Xopi sitatxiti nauakasaaki, Teoso nimisākiretakasaaki, nitaponemoni natapari mākatxi mata atoko inakari iaxiti

katxakaãpotini. Ipi, ipi pakini imapotomatare iaxirikaãka. Iua apoka nota takote. ⁶ Iteene nimixinitari mãkatxi mata ãki auakani. Natamatari ikini sereti kaxipirini. Aua pirãtxi. Aua ïtopa auakani. Aua imini, araãkani pakini. ⁷ Iuasaaki nikenakotari sãkiretxi iaxitikiri: “Põkitikaua. Oka, nika pitxako,” itxa. ⁸ Txamari nitxari iua: “Apiananiri, konapitini. !Ninikari nipokori mauiritakoti ia atoko inakari, kotxi pamininiri,” nitxari.

⁹ —Iuaĩkana iaxitikiri sãkirauata: “Teoso oeretakiti kona kamininiri kona pitxape.” ¹⁰ Ipi ãti pakinikata iua aamata katxaka ikara atoko. Eereka ikinika kosekaãka iaxiti.

¹¹ —Iuasaakipeka ipi, ãti pakini kikiakori Sesaréiakini apoka aapokotxi nikaikotiniãtaã. Iokanataãkana notamoni. ¹² Ininiã Erekar Matamatakoti paniãtano: “Pisa ninoakata. Kona pipĩkarauatape,” itxa. Naia seisi aĩtariakori Xopikini moianatano nota iuasaaki. Ininiã ate ïroã Konério aapoko. ¹³ Ininiã iua sãpiretaua ate, Teoso nitiri iaxitikiri apoka iuamoni aapoko ãki. Iua Teoso nitiri txari iua: “Piokanatar kikiakori Xopimoni Simão Petro inakori apinina ïkapani. ¹⁴ Iua sãpiretaiko pite maerekani makatxakiko, paapoko auakani maerekani makatxakiko apaka.”

¹⁵ —Nipotorikasaaki nisãkirauatini, Erekar Matamatakoti apoka ninoamoni merepanika atemoni apokini atokotxikana. ¹⁶ Iuasaaki nixinikari Apiananiri sãkire. Iua txari: “Xoão patxisarauata ãparaãã. Hĩte patxisataãkako Erekar Matamatakotiã.” ¹⁷ Ininiã Teoso sikari Erekar Matamatakoti ninoamoni, atemoni isikini atokotxikana Xesosi Kristo Apiananiri sãkire aãuikasaaki. Ikara atoko ininiã, !apakata Teoso ninaiatini —itxa Petro.

¹⁸ Petro sãkire ikenakotakana atoko, !itsoataikana.

—Peerekari Teoso —itxana.

—Ininiã Teoso auiritari Xoteo minakanuia apaka imaerekanina itakanapinina, Teosokata ãtipirika auinina ïkapani —itxana.

Teoso Auiãkani Ætxiokia Sitatxiti Auakani

¹⁹ Estevão ipinaãka atoko, Xesosi sãkire auiãkani misiritaãka, ininiã ninoa iarika. Iariãkani sari maioakari. Penísia tixinima, Xipri pokomiriĩtima, Ætxiokia sitatxitima pakinimoni isana. Ninoa oerekari Teoso sãkire Xoteomoninani. ²⁰ Ninoa ãtikaka Xiprikin, Sirenikini pakini sari Ætxiokia sitatxitimoni. Iuaã isãpiretarina Teoso iokanapirena erekari, Xesosi Apiananiri pirena, Xoteo minakonimoni ninoa apaka imarotini ïkapani. ²¹ Apiananiri sikaposotiiretana ninoa. Ininiãkara itomaneri kãkiti auikari Apiananiri sãkire. Maerekati itakanapana. Ika-marina Apiananiri nireëkiti.

²² Ikara apopireta Xesosi sãkire auiãkanimoni Xerosareẽ sitatxitiã. Ininiã ninoa iokanatari Panapee Átxiokia sitatxitimoni. ²³ Iuaã iua apokasaaki, imarotakasaakiri ninoa apakapiniri erekari Teoso sikakiti, ipoxokoniua. Isikataparaxiniretana. Ôtãkikana Apiananiri paniãtakitinoka ikaminina ikini itaparaxinireritikana. ²⁴ Erekari Panapee. Ikinika Erekari Matamatakoti paniãtakiti ikama. Auikari Xesosi sãkire ikini ixinireritika. Ikara atoko ininiã, itomaneri kãkiti auikari Apiananiri sãkire.

²⁵ Eereka Panapee sari Taaso sitatxitimoni, Saoro initini ãkapani. ²⁶ Itaõkitakasaakiri, iminari iua Átxiokia sitatxitimoni. ãti anokanani ikaikotana iuaã Xesosi sãkire auiãkanikata. Oerekarina Teoso sãkire itomaneri kãkitimoni. Xesosi sãkire auiãkani Átxiokia sitatxiti auakani merepiti-panika takauãkataãka, “Kristopiki.”

²⁷ Iuasaaki ãtikaka Teoso sãkire sãpiretakani Xerosareẽkini sari Átxiokia sitatxitimoni. ²⁸ Ninoa ãtika Ákapo inakori õkitikaua. Erekari Matamatakoti sãkire isãpireta:

—Natxinoka auako ikini itixiti —itxa.

Ikara isãkire apokapeka Krãotxio Homanõ auãte inakasaaki.

²⁹ Ininiã ikinika Xesosi sãkire auiãkani nirekari txineiro iokanatinõ itariakorimoni Xotẽia tõpa auakanimoni. Ito auinina, ito iokanatanã. Poiãonoka auinina, poiãonoka iokanatanã. ³⁰ Panapee, Saoro pakini anikari isikakitina. Isikaro oa txineiro Xotẽia tõpa auakani õtãkikakanimoni.

12

Xesosi Sãkire Auiãkani Misiritiko Iuaãkana Apokini

¹ Iuasaaki auãtetxi, Erotxi inakori, misiritana Xesosi sãkire auiãkani. ãtikaka itaka kateia ãki. ² Iua okapiri Txiako iouata mitaroã. Iua Txiako Xoão itari. ³ Erotxi imarotakasaakiri Xoteoakori apokaerekatiniri Txiakoni okiko, ipaniãtari Petro maãkiko. Imaãkari Petro Xoteoakori kiiniritesaaki, pão miãtiãkati kiiniritisaaki. ⁴ Petro imaãka atoko itakari iua kateia ãki. Ipaniãtari tesiseisi sotatoakori nãkatiniri iua. Kiiniri xipoka atoko Erotxi nirekari imereiniri imisiritiko ikinimane apisatoõ. ⁵ Ininiã Petro kateia ãki kaikota. Iuasaaki Xesosi sãkire auiãkani ãtipirika misãkiretari Teoso Petro ãkapani.

Petro Sikakaãka

⁶ ãkanõka, imisiritiko imarotini õti apisapanika, kateia ãki Petro imakanãta ipi sotato apanãkaki. Iaxirikiko tsapi metao kamakori ipi. Aua apaka apikomoni sotatoakori kateia toreãtaã, Petro mamitekakani ãkapani. ⁷ Patimari Teoso nitiri tokiini. Tirikapi ponika kateia ãki. Iuasaakipeka Teoso nitiri õpirãkari Petro.

—Põkitikaua. Katima pitxako —itxari.

Iuasaakipeka itsapi iaxirikiko iuakoãkiri katxaka. ⁸ Teoso nitiri paniãtari:

—Pimãka pieretaka. Pikiti mata pitaka, ininiã Petro takari. Pimãka pinopinikiri apaka pitaka, eereka pisa notakata — itxa.

⁹ Ininiã Petro sari iua tikini. Kateia ipokĩkana. Iuasaaki Petro uãkatari itaponeuatini. !Imarotari atão Teoso nitiri mipokĩkiniri iua. ¹⁰ Eereka inapari ipi sotatoakori auiniãtaã, apoka itxana itore maparakiri metao kamakori. Iuaãtaã napakari sari sitatximoni. Ikara itore iuaka matakakaua. Ininiã ninoa pokĩka. Iua ahoa mapotõkire apokasaakina, katimaritika Teoso nitiri takanapari iua. ¹¹ Iuasaaki Petro imarotapekari:

—Na nitaponeni itxa. Atãopitikara Apiananiri iokanatarini itiri itixinekiri nota imakatzakini ãkapani. Pataparari Erotxi, iuaritika Apiananiri makatzakano. Xoteoakori nirekari okinino, iuaritika Apiananiri makatzakano —itxa.

¹² Ikara ixinika atoko, isari Maria aapokomoni. Xoão Marko inakori inoro oa Maria. Iuaã itomaneri kãkiti apotiitapekaua, Teoso imisãkiretinina ãkapani. ¹³ Maria aapoko apokasaaki, akirita. Ætokoro Hotxi inakoro sari itoremoni. Okenakotari Petro sãkire. ¹⁴ Oimarotakasaakiri Petro mapara apokini, omiteka iriko ãki aapokotxi ãki auakanimoni. Opoxoniuata, txamari omaxinĩkaretari itore omatakakini Petro ãkapani. Ininiã otxari apanakinimoni:

—Aapokotxi toreãtaãpekari Petro —otxa.

¹⁵ Ininiã ninoa:

—Pimapitxirita.

—Atãopitikara nisãkire —otxa oa.

Ininiã ninoa:

—Petro kamiritekara.

¹⁶ Ninoa ikara atoko inaãtakasaaki, Petro mapara akirinãtapanikana ninoa. Eereka ninoa matakakari itore, atamata itxarina.

—Kanatokopa pitakanapari kateia? —itxarina.

¹⁷ Ininiã iuakoã ipinitana:

—Hĩkenakotari nisãkire —itxana.

Eereka isãpiretana:

—Apiananiri makatzakano nota kateia ãki. Ikinika ikara hĩsãpiretariko Txiako, apanakini aĩtariakori pakini —itxa.

Iuasaaki isipe. Ætiãtaã isa.

¹⁸ Katimatinĩkata sotatoakori kateia nĩkatakani tsorĩkaãta:

—Ïteri iua Petro? Kanatokopa itxa Petro pokĩkini? —itxana.

Initapiimarina Petro. ¹⁹ Ininiã Erotxi paniãtana initiko, txamari !apokarina. Erotxi pimaãna sotatoakori Petro nĩkatakani,

Petro sinimoni imarotinina ĩkapani, txamari ninoa limarotari Petro sinimoni. Ininiã eereka ipaniãtari ninoa sotatoakori okiko Petro mitekini xika.

Ikara atoko inaãka atoko Erotxi sipeka. Xotéia tõpa iporiorika. Sesaréia sitatxitimoni isa.

Erotxi Ipinini Pirena

²⁰ Erotxi omanatana Txiro sitatxiti auakani, Sitoõ sitatxiti auakani pakini. Ninoa nirekari iua omanatinina xipokini, kotxi ninoa apakapari nipokori Erotxi tixinekiri. Ininiã ninoa sãkirauata Parásito inakorikata. Iua Parásito nĩkatari Erotxi aapoko, itii pakini. Paimatireri iua. Ninoa sãkirauatakasaaki iuakata, iua auikari ninoa sãkire. Eereka Erotximoni isana neenamatzixipokini ĩkapani. ²¹ Erotxi ketotari ikinimane kãkiti imisãkiretini ĩkapani. Iketo õti apokasaaki ieretakari imãka ereri inakari, auĩtetxi mãka. Eereka iitopãka auĩtetxi itopanere nopini. Iuaã iua misãkiretana kãkiti. ²² Ininiã kãkiti txari:

—Teosora sãkirauanãta. Na kãkitini —itxana.

²³ Iuasaakipeka Teoso nitiri iaxitikiri okari Erotxi, kotxi iua auiritari kãkiti iteosonetiniri iua. Ininiã tsoni sotakiperi nika txari iĩto. Ikara atoko inikoã ipĩpe.

²⁴ Iuasaaki Teoso sãkire iarĩpireta. Ininiã itomaneri kãkiti auikari Teoso sãkire.

²⁵ Panapee, Paoro pakini parĩka Xerosareẽ sitatxitiã xipokaãka atoko, Átxiokia sitatxitimoni kanapiriã itxana. Anikarina Xoão Marko ninoakata.

13

Panapee, Saoro Pakini Mereĩko

¹ Xesosi sãkire auiãkani sauaki Átxiokia sitatxitiã aua Teoso sãkire sãpiretakani, Teoso sãkire oerekakani pakini. Aua Panapee. Aua Simão “Pomamari.” Aua Arósio Sirenikiri. Aua Manaeẽ. Auĩtetxi Erotxi inakori xapitipanika inakasaaki, iua Manaeẽ xapitipanika inakasaaki, imakananitaãka Erotxikata. Apaka Saoro aua Átxiokia sitatxitiã. ² Áti õti Xesosi sãkire auiãkani iuaãtaã takanapari inipokotinina Apiananiri imisãkiretinina ĩkapani. Iuasaaki Erekar Matamatakoti txana ninoa:

—Himakatzakana Panapee, Saoro pakini parĩkatxi ikaminina nota ĩkapani —itxa Erekar Matamatakoti.

³ Ininiã ninoa takanapari inikini Teoso imisãkiretini ĩkapani. Iposo atoko itakarina iuakona Panapee, Saoro pakini nopini. Iokanatana ninoa Erekar Matamatakoti paniãtakiti ikaminina ĩkapani.

Xipri Pokomirũti Pirena

⁴ Erekarí Matamatakoti iokanatana Panapee, Saoro pakini, ininiã ninoa sari Sereósia sitatxitimoni. Iuaã ninoa iereëtaua maporo áki. Isana Xipri pokomiriítimoni. ⁵ Saramina sitatxitiã apokasaakina, isãpiretarina Teoso sãkire aiko áki Xoteo apotiitiniãtaãua. Xoã Marko inakori moianatana ninoa iusaaki.

⁶ Xipri pokomiriíti Ìpirixititana. Paposi sitatxitimoni isana. Iuaã itaõkitarina kiki Xoteo. Miíti itxaua. Iuãka Paxesosi. Áti iuãka Erimasi.

—Teoso sãkire sãpiretakaríkarano nota —itxa iua.

Txamari na atão isãkire. ⁷ Iua moianatari Xipri auakani auíte Séxio Paoro inakori. Paimatireri iua Séxio Paoro. Iua akiritana Panapee, Saoro pakini iuamoni Teoso sãkire ikenakotini Ìkapani. ⁸ Txamari Erimasi ! inirekana ninoa. ! Inirekarí Séxio Paoro auikiniri atão Teoso sãkire.

⁹ Iusaaki Erekarí Matamatakoti itene sikaimaroretari Saoro (áti iuãka Paoro,) ininiã iteene atamatari iua miíti. ¹⁰ Itxari iua:

—Pite Satanasi ákiri pitxaua. Pite atão kamakari moka-
iakari pitxaua. Pite kamari ikini sereti maerekati. Ikara atoko ininiã, pimisirienetari kãkiti. Atão inakari Apiananiri sãkire pite nirekarí pimamakini. ¹¹ Ikara pimaerekani xika Teoso misiritaiko pite uatxa. Mõsiãreti pitxauako. Kona patamatapaniri atokatxi mapaõti.

Iusaakipeka katxiãri atoko inakari, ipiã apaka apoka Erimasimoni. Ininiã iua nitari áti anikakiri Ìkapani. ¹² Séxio Paoro atamatakasaakiri Erimasi misiritiko, iua auikari Teoso sãkire. Itsoríkaãta:

—Peerekari Paoro oerekakiti sãkiretxiti Apiananiri pirena isãpiretakiti —itxa.

Átxiokia Sitatxiti Pisítxia Tixini

¹³ Iposo atoko Paoro imoianariakorikata iereëtaua maporo áki. Paposi itakanapana. Pexi sitatxitimoni, Pãpíria tixini isana. Pexi sitatxiti auakasaakina, Xoã Marko takanapana ninoa, Xerosareëmoni ikanapiriini Ìkapani. ¹⁴ Eereka iuaíkana maporo áki iereëtauana. Isana Átxiokia sitatxitimoni, Pisítxia tixinimoni. Átxiokia sitatxiti auakasaakina tomatiko õtisaaki Ìroãna aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. Iuaã iitopãkana. ¹⁵ Teoso paniãtakiti aãtsopateë, Teoso sãkire sãpiretakani iõkatsopatakiti aãtsopateë pakini atatsopataãka atoko auítetxiakori iuaãtaã auakani txana ninoa:

—Átariakori, ate nirekarí hīsãkirauatini, hīsãkire auiniã, naia kãkiti hīsikataparaxiniretini Ìkapani —itxana.

¹⁶ Ininiã Paoro õkitikaua. Õkatari iuako ninoa sãkirauatini iotokakinina Ìkapani. Ininiã itxa:

—Nitariakori Isaeo auakani, apaka híte Xoteo minakaniua Teoso paniãtakiti kamakani, hīkenakotariko nisãkire.

¹⁷ Isaeo auakani Teosone mereëna aãtokiriakorini Exito tixini

auakasaakina, âti uãkakata auakasaakina. Itxĩkitakana ninoa itomane ininina. Iuasaaki Exito auakani misiritana. Ininiã eereka Teoso makatxakana iposotiireë, ininiã itakanaparina Exito tixini.

¹⁸ —Eereka, koarëta ano Teoso mĩteenekana ninoa ãparaã makipakaniãtaã, kotxi ikamapikarina maerekati iuaã. ¹⁹ Eereka ixipokana setxi pakini âti uãka Kanaã tixini auakani. Eereka isikari iua itixi ninoamoni âtipirika iuaã auinina ïkapani. ²⁰ Eereka Teoso sikana kõtãkikarerini Isaeo auakani auĩteakori tĩkane. Âti kõtãkikareri aua. Eereka iua ipina. Eereka âtipekana kõtãkikareri aua. Eereka iua ipina. Itxaãpotana koatrosëtosi sĩkoëta anokanani. Imapotõkire, Samoeo inakori Teoso sãkire sãpiretakari ninoa õtãkikakari itxaua.

²¹ —Eereka ninoa nirekari auĩtetxi apiatakari ninoa auĩte ininiua ïkapani. Ininiã Teoso sikana ninoa Saoo inakori, Xixi ãkiri. Iua atokiri kitxakapirĩka Pëxamiĩ inakori. Iua Saoo ninoa auĩte apiatakari koarëta anokanani. ²² Eereka Teoso makatxakari Saoo. Itxĩkitakari Tavii ninoa auĩte apiatakari ininiua. Teoso sãpiretari Tavii pirena: “Kãkiti Tavii Xesee ãkiri atoko inakari ninireka, kotxi iua kamari ikinika ninireëkiti,” itxa Teoso.

²³ —Teoso sikaenetari âti, Tavii apika mekani Isaeo auakanimoni. Isaeo auakani maerekani makatxaãkari itxauako. Iua Xesosikara. Iua kãkiti maerekani makatxaãkari txaua. ²⁴ Xesosi parĩka ipotorikini apisapanika, Xoão sãpiretari ikinimane Isaeokini ïmaerekanina itakanapinina, eereka ipatxisataãkana. ²⁵ Xoão parĩka ixipokasaaki, ipimaãna ninoa: “Kipa hĩuãkatatano nota? Nota kona iua hiãtapakitini. Iuaritika iua ina nota tikini. Nota poiãori, ininiã !apakata iua takote napokini ikiti mata nimakatxakini ïkapani, kotxi iua Apiananiri,” itxa Xoão.

²⁶ Paoro sãkirauatapanika:

—Nitariakori, Apraão apika mekaniriakorii, apaka hĩte Xoteo minakaniua Teoso paniãtakiti kamakanii, hĩkenakota. Hĩtemonikari Teoso iokanatarari iokanapirena kãkiti maerekani makatxakiko pirena. ²⁷ Xerosareë auakani, ninoa auĩteakori pakini kona ïmarotarari Xesosi Teoso ãkiri ininiua. Ninoa atatsopatarari Teoso sãkire sãpiretakani sãkire ikini tomatiko õti, iuaritika !imarotararina ninoa sãkire. ²⁸ Ninoa kona apokari ixika Xesosi okiko ïkapani, iuaritika ipaniãtari Pirato okiniri. ²⁹ Ninoa kamari Xesosimoni ikinipoko mitxi Teoso sãkire iõkatsopatakorari iaõka. Iposo atoko imakatxakarina iua aamina ïpiriãmitakariã. Ikata itxarina kai iriko ãki. ³⁰ Iuaritika Teoso õkitikari iua ipĩkitximonipeka auakaripeka. ³¹ Õkitikaãka atoko, ito õti kãkiti atamatari iua. Kariréiakini, iuakata Xerosareëmoni sikani aõkitari iua. Ininiã Xesosi iuaĩkana

auini pirena sãpiretakani itxauana ninoa Xesosi aõkitakani. Isãpiretarina apanakini Isaeo auakani.

32 —Ininiã uatxa ate sãpiretari Teoso iokanapirena erekari hĩtemoni. Ikara sãkiretxiti Teoso kamaenetakiti aãtokiriakorinimoni kitxakapirĩka. 33 İkorasaaki Teoso kamapekari ikara ikamaenetakiti ate İkapani, ninoani apika mekaniriakori İkapani, kotxi iua õkitikari Xesosi ipĩkasaaki, iuaİkana auãki inini İkapani. Kitxakapirĩka Teoso sãkire iõkatsopatakori Xikari ipiãtaã sãpiretari Xesosi õkitikiniua õti, kotxi itxari:

Pite namarite. Ia õti noerekari kãkiti pite iri nininiua nota.

34 —Kitxakapirĩka Teoso sãpiretapekari iua õkitikiniri Xesosi ipĩkasaaki, iuaİkana imapinakani tĩkane, kotxi isãkire iõkatsopatakori txari:

Nikamaenetakiti Taviimoni pitemonikara nikama. Ikara erekari nikamapitikako pitemoni.

35 Teoso sãkire iõkatsopatakori Xikari tesiseisiãtaã txari: Teoso kona auiritari Erekari Kamakari İto paiakini.

36 —Kitxakapirĩka Tavii auakasaaki, ikamari Teoso nireẽkiti, kotxi inirimane auĩte itxaua. Eereka ipĩpe. İkatapeẽka. Inirimaneakata ikatapeẽka, ininiã iĩto paiaka. 37 Xesosipekana, Teoso õkitikari iua. Iua İto kona paiaka. 38 Ininiãkara nitariakori himarotariko ia. 39 Xesosi sãkire auİkani maerekani makatxakaãka. Erekarini ninoa. Moisesi paniãtakiti kamiko kona makatxakari kãkiti maerekani. 40 Erepaniko. Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani sãkire iaõka atxiĩti apoka hĩtemoni, kotxi 41 ia atoko itxana:

Hĩkenakota, hĩte Teoso sãkire napetakanii. Hãtamatariko niposotiire, iuaritika hĩpinako, kotxi ! hãuikari niparĩka hĩte sauaki. Åti sãpiretiniãri niparĩka, iuaritika !hãuikari.

Ikara atoko itxa Paoro sãkire ninoamoni.

42 Xoteoakori pokĩkasaaki Xoteo apotiitiniua aapokotxiti, iusaaki Xoteo minakaniua aiatana Paoro, Panapee pakini iuaİkana tomatiko õti İkari Teoso sãkire isãpiretinina İkapani. 43 Kãkiti apotiitakaniua potorika atoko, itomaneri Xoteo, Xoteo minakaniua Teoso sãkire auİkani pakini sari Paoro, Panapee pakinikata. Paoro, Panapee pakini misãkiretana ninoa. Õtãkikana ninoa, ikiniõtika atão ikaminina, kotxi Teoso iteene turetana ninoa.

44 Ininiã åti tomatiko õtisaaki ikinimane iua sitatxiti auakani apoka Apiananiri sãkire İkenakotinina İkapani. 45 Xoteoakori atapari itomaneri kãkiti apokaãpotini Paoro, Panapee pakini sãpiretakiti İkenakotinina İkapani. Ininiãkara ninoa xikotana Paoro, Panapee pakini. İmisãkirepiretana ninoa:

—Na atão Paoro sãkire. !Apakata isãkire —itxanãtana.

⁴⁶ Iuasaaki Paoro, Panapee pakini itaparaxinireritikana isãkirauatana.

—Ate sãpiretari Teoso sãkire hïte Xoteoakorimoni merepiti-
tipanika. Ikara atão. Txamari hïte !inirekari. Hïte atxiïti !
inirekari ãtipirika auãki hinini? Ikara atoko ininiã, ate sariko
Xoteo minakonimoni, ⁴⁷ kotxi Apiananiri paniãtaua ate ia
atoko:

Tirikapi atoko inakari hïtxauako Xoteo minakaniua ïkapani
nisãkire atão ninoa imarotini ïkapani, ninoa maerekani
nimaktxakini ïkapani, ikini itixiti auakani ikara
imarotini ïkapani,

—itxa Paoro.

⁴⁸ Xoteo minakaniua kenakotakasaakiri ikara Paoro sãkire,
ipoxokoniuatana. Ininiã ninoa:

—Peerekari Apiananiri sãkire —itxanãtana.

Teoso mereëri kãkiti ãtipirika iuakata auini ïkapani, ininiã
iuasaaki kãkiti kenakotakasaakiri Paoro sãkire, ninoa Teoso
mereëkini auikari iua sãkire.

⁴⁹ Iuasaaki Teoso sãkire iaripireta ikinipoko iua tixini.
⁵⁰ Txamari Xoteoakori !apokaerekatari Xoteo minakaniua
aukiniri Xesosi sãkire. Ininiã isãpiretarina aãpirena
sitoakoro apiatakani Teoso paxitakanimoni, sitatxi
auakani auïteakorimoni pakini. Ininiã ikara xika ninoa
omanatana Paoro, Panapee pakini. Ininiã iokanataka
ãtiãtaã isinina. ⁵¹ Ininiã Paoro, Panapee pakini takanapari
iuaã. Itakanaparina kipatxi ikiti mataã auakari apaka,
kotxi kona ninoa nirekaikari Teoso sãkire. Ininiã isana
Ikónio sitatxitimoni. ⁵² Atxiokia sitatxiti auakani Xesosi
sãkire auïãkani poxokoniuata. Iteene ikamarina Erekar
Matamatakoti nireëkiti.

14

Ikónio Pirena

¹ Paoro, Panapee pakini auakasaaki Ikónio sitatxitiã,
isana aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. Isãpiretarina Teoso sãkire
kãkitimoni, ininiã kaiãopokori Xoteoakori, Xoteo minakaniua
pakini auikapiretari Teoso sãkire. ² Txamari apanakini
Xoteoakori Teoso sãkire mauiãkani kamaomanãkaretana
Xoteo minakaniua. Ininiã ninoa omanataka Teoso sãkire
auïãkani. ³ Xesosi iokanatakini Paoro, Panapee pakini
okanani auana Ikónio sitatxiti. Ninoa sãpiretari Apiananiri
pirena itaparaxinireritikana. Isãpiretarina Apiananiri
sikiniri ikinipoko erekari maerekanimoni. Apiananiri
oerekari isãkirena atão inini, kotxi isikaposotiiretana
ninoa, posotiiretxi, kãkiti mimarotakiniti pakini ikaminina.
⁴ Kãkiti sitatxi auakani omanatakakana. Apanakini auikari

Xoteoakori sãkire. Apanakini auikari Xesosi iokanatakini sãkire.

⁵ Ininiã Xoteo minakaniu, Xoteoakori pakini, ninoa auñteakorikata imisãkiretakakaua Xesosi iokanatakini imisiritinina ìkapani, kai soroã ikiporonakinina ìkapani. ⁶ Paoro, Panapee pakini kenakotakasaakiri ikiporonakikona pirena, imitekana. Arisitara sitatxitimoni, Tepi sitatxitimoni, Arikaónia tixini isana. ⁷ Iuaã isãpiretarina Teoso iokanapirena erekari kãkitimoni.

Arisitara Pirena

⁸ Arisitara sitatxiti aua kiki petokakititakari iusaaki. Matipokotakati. Iponaniãkasaaki, ipetokakititapeka. ⁹ Ikenakotakasaakiri Paoro sãkire, Paoro atamatari iua. Iusaaki Paoro imarotari iua kiki auikapiretiniri Xesosi sãkire erekape inini ìkapani. Ininiã iteene atamatari iua. ¹⁰ Itapasãkireritika Paoro txari iua:

—Põkitikaua. Pitima —itxari.

Ininiã iusaakipeka õkitikaua, tìpokota itxa. ¹¹ Iusaaki kãkiti itikari Paoro kamakiti. Ininiã ninoa akirikata isãkireña, Arikaónia tixini auakani sãkireẽ:

—Teosoakori apoka atemoni. Kikiakori atoko itxana ninoa.

¹² Ninoa takauãkatari Panapee, Xópite ininiua. Itakauãkatari Paoro Mekório ininiua, kotxi apiata isãkirauata. Panapee poiãoka isãkirauata. Xópite, Mekório pakini teosoakori kamakoni uãka. ¹³ Sitatxi ìronakikoãtaã takote aua Xópite misãkiretiko aikoti. Xópite misãkiretakani auñte iusaaki minari kema auñteakori, aãui kaiãori pakini sitatxi ìronakikoãtaãmoni. Iuaã iua apanakini kãkitikata nirekari kema auñte okinina Paoro, Panapee pakini ìkapani, iteosone ìkapani okinirina atokotxikana. ¹⁴ Panapee, Paoro pakini imarotakasaakiri ikamakitina tìkane, imatsorakitarina ninoaka mãka, kotxi Teoso lïtxauana.

Ninoa kãkiti itomanerimoni imitekana. Itapasãkireritikana itxana:

¹⁵ —Kãkiti, kinirepa ìkora atoko hïtxa? Hïte kikiãkini atokokanera atxa ate. Ate uai apoka teoso kãkiti kamakiti hïtakanapini ìkapani, atão Teoso himarotini ìkapani, kotxi atão Teoso auapininiika inakari itxaua. Iua kamari iaxiti, iaxiti auakani, itixi, itixi auakani, potxoari uiniti, potxoari uiniti ãki auakani pakini. ¹⁶ Kitxakapirika Teoso auiritana ikinipoko kãkiti inirekaãkitina ikaminina. ¹⁷ Iua Teoso ininiua sãpiretakari kaiãopokori auapika, kotxi erekari Teoso sikakiti kãkitimoni oerekari iua Teoso ininiua. Teoso sikari ãparaã iaxitikiri kãkitimoni. Iua ãparaã oerekari iua Teoso ininiua. Takari kikio auakari iua sikakiti erekari apaka oerekari kãkiti iua Teoso ininiua. Teoso sikari nipokori ikini sereti

kākitimoni. Ikara oerekari iua Teoso ininiua. Iua sikapox-okonitari aākixinire. Ikara apaka oerekari iua Teoso ininiua.

¹⁸ Ikara atoko itxana Paoro, Panapee pakini, iuaritika kākiti nirekapanikari okiniri kema auīte Paoro, Panapee pakini ĩkapani. Itapararitika Paoro, Panapee pinitana ninoa, ininiā !ikamarina. ¹⁹ Eereka Xoteoakori Ātxiokia sitatxitikini, Ikónio sitatxitikini pakini apoka Arisitara sitatxitimoni. Ninoa kākiti misākiretana Arisitara auakani. Imisākirepiretana Paoro, Panapee pakini, ininiā Arisitara auakani auikari ninoa sākire. Ininiā ikiporonakarina Paoro kai soroā. Eereka ikosekaĭtotarina iua sitatxi mapotōkire. Ninoa uākatari iua ipipe. ²⁰ Iuaritika Xesosi sākire auīākani apotiitakasaakia iuakata, Paoro ōkitikaua. Sitatximoni kanapiriā itxa. Katimat-ĩnkata Paoro, Panapeekata sari Tepi sitatxitimoni.

Ikanapiriāna Ātxiokiamoni, Síria Tixiniā

²¹ Paoro, Panapee pakini sāpiretari Teoso iokanapirena erekari Tepi sitatxiti auakanimoni. Ninoa oerekari kaiōpokori kākiti. Eereka Arisitara, Ikónio, Ātxiokia pakini sitatxitimoni ikanapiriāna. ²² Iuaā oerekana kākiti Teoso sākire iteene imarotina ĩkapani. Ōtākikana ninoa Teoso sākire iaōka ātipirika ikaminina. Ia atoko Paoro, Panapee pakini oerekana ninoa: “Teoso aāuĭtetakasaaki, amisiritiko kaiōpokori amĭteenekako.”

²³ Ikinipoko Xesosi sākire auīākani apotiitiniātaāua Paoro, Panapee pakini mereēna ninoa ōtākikakani. Ninoa kōtākikarerini iteene auikari Apiananiri sākire. Paoro, Panapee pakini misākiretari Teoso ninoa ĩkapani. Nipokori itakanapa Teosokata isākirauatini ĩkapani iusaaki.

²⁴ Eereka isipekana. Īpirixitarina Pisítxia tixini. Eereka Pāpírĩa tixinimoni isana. ²⁵ Isāpiretarina Teoso iokanapirena erekari Pexi sitatxiti auakanimoni. Eereka isana Atária tixinimoni. ²⁶ Iuaā iereētaua maporo āki Ātxiokia sitatxitimoni isinina ĩkapani. Iuaā Ātxiokia sitatxitiā mitxipeka ninoa iokanataāka Teoso parĭka ikaminina ĩkapani. Iuaātaā Xesosi sākire auīākani misākiretari Teoso ninoa ĩkapani, Teoso iteene nĭkatinina ĩkapani. Ikara parĭkatxi iposope ninoa kamini.

²⁷ Ātxiokia sitatxiti apokasaakina, Xesosi sākire auīākani imakinika apotiitaua ninoakata. Ininiā Paoro, Panapee pakini sāpiretari ikinika Teoso kamakiti. Isāpiretarina Teoso auiritinina Xoteo minakanuia apaka auikiniri Xesosi sākire. ²⁸ Paoro, Panapee pakini auapokota iuaā Ātxiokia sitatxitiā Xesosi sākire auīākanikata.

15

Teoso Takaõtxikare Pirena

¹ Átikaka kikiakori Xotéia tōpakini apoka Átxiokia sitatxiti-moni. Ninoa oerekana Xesosi sākire auiākani:

—Moisesini paniātaua Teoso takaõtxikare aītoã atakini. Txamari hīte !hītakari, ininiā Teoso !imakatxakari himaerekani —itxana ninoa.

² Paoro, Panapee pakini txana ninoa:

—Na atāo hīte sākire. Teoso takaõtxikare ninoa ītoã !auari, iuaritika Teoso makatxakapekari ninoa maerekani —itxana.

Ininiā itaparakienatakakauana ikara sākiretxiti xika, ininiā ninoa mereēna Paoro, Panapee, átikaka Xesosi sākire auiākani Átxiokia auakani apaka Xerosareēmoni isinina ĩkapani.

—Iuaā hīsāpiretariko ikara sākiretxiti Xesosi iokanatakini-moni, kiomātxiakori pakinimoni. Ninoa sāpiretaua atāo —itxana.

³ Iuasaaki Xesosi sākire auiākani takapiretanapana ninoa, ininiā Paoro, Panapee, apanakini pakini potorika. Ninoa ĩpirixititakasaakiri Penísia tixini, Samaria tōpa pakini, Paoro sāpiretana ikinimanemoni:

—Xoteo minakaniu takanapapekari imaerekani. Inirekarina Teoso paniātakinoka ikaminina.

Ininiā Xesosi sākire auiākani poxokoniua ikara pirena ikenakotakasaakina.

⁴ Eereka Paoro apanakinikata apoka Xerosareēmoni. Xesosi iokanatakini, kiomātxiakori, apanakini Xesosi sākire auiākani pakini apakapana ninoa. Paoro, Panapee pakini sāpiretari Teoso kamakiti Xoteo minakonimoni. ⁵ Iuasaakipeka átikaka pariseoakori, Xesosi sākire auiākani, apakapapiretana:

—Ninoa Xoteo minakaniu apakapapitkariko Teoso takaõtxikare. Ninoa kamapitkariko Moisesini paniātakiti. Hīsāpiretanako —itxana.

Xesosi Iokanatakini Kiomātxiakorikata

⁶ Ininiā ninoa Xesosi iokanatakini, kiomātxiakorikata apotitaua, Xoteo minakaniu ītoã Teoso takaõtxikare takiko pirena isākiretinina ĩkapani. ⁷ Ninoa iteene sākirauataka atoko, iua Petro õkitikaua, misākireta itxana ninoa:

—Nitariakori hīte imarotari Teoso mereēno nota. Hīte sauaki uatxakapokoikani iua mereēno nota, iua iokanapirena erekari nisāpiretini ĩkapani Xoteo minakonimoni, ikenakotinina ĩkapani, auikinirina ĩkapani.

⁸ Teoso imarotari kākiti ākixinire sākire. Iua sikari Erekari Matamatakoti Xoteo minakonimoni. Ininiākara aimarotari Teoso apakapari Xoteo minakaniu, kotxi isikari Erekari Matamatakoti ninoamoni, atemoni isikini atokotxikana.

⁹ Amaerekani ate ākixinireē Teoso makatxakini atokokanera, Teoso makatxakari imaerekanina ākixinireēna, kotxi

ninoa auikari Xesosi sãkire. ¹⁰ Hĩte txĩkitakari Teoso omanãkarauatini. ! Erekarĩ hĩkamakiti. Hĩte nĩrekarĩ Xesosi sãkire auĩãkani kaminiri ikinika Moisesi paniãtakiti, txamari akiomaneakorini kitxakapirĩka ! iposotari ikaminirina Moisesi paniãtakiti. Ate apaka ! aposotari. ¹¹ Moisesini paniãtakiti kamiko ! imakatzakari kãkiti maerekani. Amaerekani makatzakaãka, kotxi Xesosi Apiananiri iteene tiretaua ate, ininiã aãuikari isãkire. Ikara atokokana Xoteo minakaniua maerekani makatzakaãka apaka —itxa Petro.

¹² Panapee, Paoro pakini sãpiretana ninoa Teoso kamakiti Xoteo minakonikata auakasaakina, Teoso kamakiti kãkiti maposotakiniti, posotiiretxi. Ikara isãpiretakasaakina, ikini mane iuaã apotiitakaniua tsorĩkaãnãta. Masãkireninoka itxana. ¹³ Panapee, Paoro pakini sãkirauataka atoko, Txiako txari:

—Nitariakori hĩkenakotari nota sãkire. ¹⁴ Simão Petro uatxananira isãpiretaua Teoso tiretinina Xoteo minakaniua, kotxi ninoa sauaki imereẽna kãkiti inakitiakori ĩkapani. ¹⁵ Teoso sãkire sãpiretakani kitxakapirĩkarini iõkatsopatapekari ikara atoko inakari sãkiretxiti. Ninoa iõkatsopatapekari:

¹⁶ Apiananiri txari: “Eereka nikanapiriã. Noerekai nisãpirena amaneri, notamoni hãpokini ĩkapani. Hĩauĩte Taviini auakasaaki, pamimari hãpokini notamoni. Ikara atoko inakari uatxa xipope, aapokotxi irikakari xipokakari atoko itxa. Aapokotxi amaneri atoko nikamako, ininiã apakatapitika kãkiti apokini notamoni.

¹⁷ Ininiã ikini uãkati nitanoko nota. Xoteo minakaniua nota akiritakini ninakitiakori nitanoko nota.”

¹⁸ Ikara atoko itxa Apiananiri kitxakapirĩka kãkiti imarotini ĩkapani,
itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori.

¹⁹ —Ininiã notamoni, ! erekarĩ apaniãtinina ninoa Xoteo minakaniua, Teoso sãkire auĩãkani, ate kiomaneakorini paniãtakiti ikaminina. Ikara atoko inakari pamimari.

²⁰ Maõtãkikana ninoa. Maiõkatsopata ninoamoni: “! Hinikapiri nipokori teoso kamakorimoni siãkori. Hĩtanoro minakotokatika !hĩsirĩkape. Hĩtaniri minakotikatika hĩsirĩkape. ! Hinikapiri nipokori manotsaãtakori xini. Arẽkatxi ! hiãtape, !hinikape.” Ikaranokara maiõkatsopata ninoamoni.

²¹ Ikaranoka aiõkatsopata, kotxi apikomoni Moisesini paniãtakiti atatsopataãka aiko ãki Xoteoakori apotiitiniãtaãua ikini õti tomatiko õtisaaki. Moisesini sãkire sãpiretaãka ãtipirika ikininape sitatxiti, ninoa iteene imarotini ĩkapani —itxa Txiako ninoamoni.

Iokanatsopatakitina Xoteo Minakonimoni

²² Ninoa Xesosi iokanatakini, kiomãtxiakori apaka, ikinimane Xesosi sãkire auĩãkani apaka, ninoa apokaerekatari

ãtikaka kiki imereinina Ætxiokia sitatxitimoni Paoro, Panapee pakinikata isinina ïkapani. Ninoa mereëri Xotasi inakori, Sírsasi inakori pakini. Iua Xotasi uãka Pasapasi inaãka. Xesosi sãkire auiãkani iteene paxitana ninoa ipi. ²³ Xesosi iokanatakini, apanakini pakini iokanatarari aãtsopa iõkatsopatakítina Xotasi, Sírsasi pakini anikiniri. Ia atoko itxa iua iõkatsopari:

Ate hītariakori, Xesosi iokanatakini, kiomãtxiakori apaka, aiokanatsopata hīte aītariakorimoni Xoteo minakonimoni, Ætxiokia sitatxiti auakanimoni, Síria tixini auakanimoni, Sírsia tixini auakani pakinimoni aiokanatsopata. Ereëkai hīte.

²⁴ Ate kenakoenetari Xesosi sãkire auiãkani uai auakani sari hītemoni. Ninoa txai hīte: “Hītakariko Teoso takaõtxikare hīitoã. Hīkamariko Moisesini paniãtakiti. Ikara himakamakanisaaki, Teoso ! imakatzakapaniri himaerekani.” Ikara atokora itxaina hīte. Ininiã hīte kamaxirexinirenoka hītxa. Uatxa kona hīte imarotari atão hīkamini. Kona ateni paniãtana ninoa ikara atoko inakari isãpiretiniina hīte. ²⁵ Ininiãkara ate apotiitaua. Akinika ate apokaerekatarari kikiakori amereëkini hītemoni aiokanatin Panapee, Paoro pakinikata. Panapee, Paoro pakini ate tirketakini. ²⁶ Ninoa kikiakori amereëkini sipeka monõkoriaãtaã Apiananiri Xesosi Kristo paniãtakiti ikaminina ïkapani.

²⁷ Ate iokanatarari Xotasi, Sírsasi pakini ninoakata hītemoni. Hãpisatoõ ninoa sãpiretaiko ate iokanatsopatakítitxikana.

²⁸ Erekarari Matamatakoti apokaerekatakiti sãkiretxiti, ate apokaerekatakiti sãkiretxiti apaka asãpiretai hīte uatxa. Paniãtakori apia mimari !apaniãtai hīte. Ianokara apaniãtakiti sãkiretxiti hīkamako: ²⁹ “! Hinikapiri nipokori teoso kamakorimoni sikakori. Arëkatxi !hiãtape, !hinikape. ! Hinikapiri nipokori manotsaãtakori xini. ! Hīsirĩkape sitokata pītanoro minakotokatika. ! Hīsirĩkape kikikata pītaniri minakotikatika.” Iuanokara himakamakaniã, peerekari. Ereëpiko,

itxa ninoa iõkatsopatakiti.

³⁰ Paoroma, Panapeema, Xotasima, Sírsasima pakini iokanataãka Ætxiokia sitatxitimoni. Ninoa iuaã apokana. Apotiitana ikinimane Xesosi sãkire auiãkani, ninoamoni sika itxarina iua iõkatsopari. ³¹ Atatsopatakana atoko ipoxokoniuatana, kotxi erekapirenari ninoa iokanapirena.

³² Xotasi, Sírsasi pakini Teoso sãkire sãpiretakani itxauana. Ninoa iteene sãkirauata ninoa Xoteo minakaniua isikataparaxiniretinina ïkapani. Ininiã ninoa Xoteo minakaniua apikomoni auikarina Xesosi sãkire. ³³ Xotasi, Sírsasi pakini kaikota iuaãtaã mapaõti. Eereka Xesosi

sãkire auiãkani takanapapiretana, Xesosi iokanatakinimoni ikanapiriinina ìkapani.

—Hìsipiniikaua erekaxinire hinini —itxana.

³⁴ Iuaritika Sírasì apokaerekatari iuaã ikaikotini.

³⁵ Paoro, Panapee pakini kaikotapanika Átxiokia sitatxiti. Ninoa apanakinikata oerekari Apiananiri sãkire iua sãkire auiãkanimoni. Isãpiretarina iua sãkire isãkire mimarotakanimoni apaka.

Paoro, Panapee Pakini Iarikini

³⁶ Eereka mapaõtipeka inapaka atoko, Paoro misãkiretari Panapee:

—Makanapiriã ikininape aapokotxitimoni mitxi Apiananiri sãkire asãpiretinimoni. Mamotikaẽtana aĩtariakori atauako erekana atxiĩti —itxari Panapee.

³⁷ Panapee nirekari Xoão Marko inakori anikini ninoakata.

³⁸ Txamari Paoro !inirekari anikiniri iua.

—Pãpírìia tixini aãuakasaaki, iua Xoão Marko asikaua. ! Inirekaikari atekata iparĩkauatini —itxa.

³⁹ Ikara xika itaparaxienatakakauana. Eereka iarikana. Panapee anikari Xoão Marko. Maporo ãki iereẽtauana Xipri inakori pokomiriĩtimoni isinina ìkapani. ⁴⁰ Paoro mereẽri Sírasì, iuakata isini ìkapani. Iuaãtaã Xesosi sãkire auiãkani misãkiretari Teoso, Paoro, Sírasì pakini ìkapani, Teoso inĩkatinina ìkapani. Eereka Paoro potorika Sírasìkata. ⁴¹ Ìpirixititarina Síria tixini, Sirísia tixini pakini. Aapokotxi apokasaakina, isãpiretari Xesosi sãkire iuaãtaã auakanimoni. Isikataparaxiniretana Xesosi sãkire auiãkani. Ininiã ninoa apia auikari Xesosi sãkire.

16

Tximótxio Moianatana Paoro, Sírasì Pakini

¹ Paoro sari Tepi sitatxiti. Eereka Arisitara sitatxiti isa. Iuaã aua kiki, Xesosi sãkire auiãkari, Tximótxio inakori. Inoro Xoteo otxaua. Oa apaka auikari Xesosi sãkire. Iri kona Xoteoni. ãti uãka Kreko itxaua. ² Xesosi sãkire auiãkani, Arisitara auakani, Ikónio auakani apaka sãkire: “Peerekari Tximótxio.” ³ Paoro nirekari anikiniri Tximótxio iuakata imoianari ìkapani. Ininiã iua takari Teoso takaõtxikare Tximótxio ìtoã, kotxi Xoteoakori iuaãtaã auakani imarotari Tximótxio iri Kreko ininiua. ⁴ Paoro imoianariakorikata saãpota ikininape sitatxitimoni. Kãkiti aapoko apokaãpotakasaakina, isãpiretarina ninoa Xesosi iokanatakini sãkire, kiomãtxiakori sãkire pakini. Isãpiretarina ikinimane kãkitimoni. Ninoa sãkire aãtsopaã iõkatsopatakori sãkiretiti isãpiretana ninoa. Paoro imoianariakorikata õtãkikana ninoa ikara isãkirena auikinina

Īkapani. ⁵ Ininiã ikiniõtika kãkiti apiaãpotape auikiniri Xesosi sãkire. Itomanepeka auikari Xesosi sãkire.

Paoro Taponetari Masetónia Auakari

⁶ Paoro imoianariakorikata ĩpirixitiãpotari Piríxia tixini, Karásia tixini pakini. Iuasaaki Erekarí Matamatakoti !auiritana ninoa Xesosi sãkire isãpiretinina Ásia tixiniã. ⁷ Ninoa apokasaaki Mísia tixini takote, inirekamarina Pitxínia tixini isinina. Erekarí Matamatakoti !auiritana isinina Pitxínia tixinimoni. ⁸ Ininiã ninoa ĩpirixititari Mísia tixini. Apokana Tóatxi sitatxiti.

⁹ Iua ĩkanõkati Paoro taponeuata. Itaponetari kiki Masetónia tixini auakari. Itimanãta. Amanaãñãtari:

—Uaimoni pina Masetónia tixini. Pimoianataua ate — itxari.

¹⁰ Ininiã Paoro taponeuataka atoko, ate xinikari:

—Masapoka Masetónia tixinimoni, kotxi atãoka Apiananiri akiritaua ate Teoso iokanapirena erekarí kãkiti ikiraãkinimoni asãpiretini Īkapani.

Ininiã aiamata Masetóniamoni asini ĩkapani.

Arítxia Auikari Xesosi Sãkire

¹¹ Tóatxi ioporokote ate iereẽtaua maporo ãki. Asapitipo Samotirásia ipokomiriĩti. Pokatimari õti ate sari Niápori sitatxiti. ¹² Iuaã apotorika. Asari Piriposi sitatxitimoni, Masetónia tixiniã. Masetónia tixiniã iua sitatxi mitari. Piriposi atoko inakari !auari. Iuaã auana kaiãopokori kãkiti Homa sitatxitikini. Ate napari mapaõti iuaã.

¹³ Tomatiko õtisaaki sitatxi ĩtinikata ate sari uini ĩtinikata. Ate uãkatarí uini ĩtinikata Xoteoakori apotiitiniãua Teoso imisãkiretinina ĩkapani. Ininiã ate apoka iuaã. Atãopitika ate uãkatakiti. Aãpokaro Xoteoakoro. Iuaã apotiitauana Teoso imisãkiretinina ĩkapani, ininiã aĩtopãka, ninoakata asãkirauatini ĩkapani. ¹⁴ Sito Arítxia inakoro aua ninoa sitokata. Oa txĩta poporeri vẽtxitakaro otxaua oa. Txiatxira sitatxitikero oa. Teoso misãkiretakaro oa. Iuasaakipekara okenakotari asãkire. Iuasaaki Apiananiri iteene kamaimaroretaro oa Paoro sãpiretakiti, ininiã oa auikari isãpiretakiti. ¹⁵ Ininiãkara oa, oaãpoko auakani apaka, patxisataãka. Eereka oa aiataua oaãpoko ãki akaikotini:

—Masa naapoko, hĩkaikotini ĩkapani. Hĩtemoni atão nauikiniãri Apiananiri sãkire, ininiã notakata hĩkaikota — otxa.

Ikara atoko oa aiataua oakata akaikotini, ininiãkara akaikota oaãpoko.

Paoro, Síراسi Pakini Kateia Āki Auini

16 Áti òti Teoso misākiretiko aikotimoni asikasaaki, ataōkitaro ātokoro iamotakoro. Maerekati matamatakoti auaītotoaro oa. Iua maerekati matamatakoti imarotari kākiti kamakiti apisapanika. Oa amotakani apakaparo ito txineiro oimarore ĩki. 17 Oa ātokoro osapika Paoro tikini, ate tikini apaka. Oākiritaþika:

—Naia kikiakori Teoso nitiriakori. Apiananiri nitiriakori itxauana naia. Oerekauana amaerekani makatxakiko, Teosomoni asini ĩkapani —otxaāþokata.

18 Itanaōtika ikara atoko oākirināta. Ininiā Paoro maerekaxiniretinoka itxa oākiritakiti xika. Áti òti isapotorika, paniāta itxari maerekati matamatakoti:

—Xesosi Kristo uākaā nota paniātai, pitakanapiniro aroa ātokoro —itxa.

Iuasaakipeka maerekati matamatakoti takanaparo. 19 Oa amotakani ikara imarotakasaaki, otsopa imapakapapekani-ika oimarore ĩki, ininiā imaĩkarina Paoro, Sírsi pakini. Ikosekaītotana, anikana sitatxi apanĩkaki auĩtetxiakorimoni. 20 Iuaā apokana. Isāpiretarina Homanoakori:

—Naia kikiakori Xoteo itxauana. ! Erekari ninoa oerekapiretakiti, ininiā sitatxi auakani omanākarauata ninoa sāpiretakiti xika. 21 Ate amakinika Homano atxaua. Aimarotapekari aāuiākiti aāuĩte paniātakiti. Txamari naia oerekaua ipinimonipo inakari akamini ĩkapani. Naia oerekaua āti uāka auĩākiti sākiretxiti. !Auritaāka aāuikiniāri naia oerekapiretakiti. !Auritaāka akaminiri —itxana.

22 Iuasaaki kākitiþokoni iuaā apotiitakaniua nirekari Paoro, Sírsi pakini iāsokinina. Ninoa auĩtetxiakori matsorakitari Paoro māka, Sírsi māka apaka, imakatxakinina ĩkapani. Ipaniātarina apanakini aāþitsaā ixirokitatiko. 23 Ixirokitatapeēkana atoko, kateia āki okaākana Paoroni, Sírsini pakini. Auĩtetxiakori paniātari iua kateia nĩkatakari, inapokopiretiniri imasikakakoni tĩkane. 24 Ininiākara kateia nĩkatakari okaraītotana Paoro, Sírsi pakini kateia irikoākixiti. Ieretakari ninoa kiti isiķatatxi taopata kamapakotatakori āki, imakatxakakanina ĩkapani.

25 ĩkanōka Paoro, Sírsi pakini misākirenātari Teoso. Ixikarauanātana Teoso ĩkapani. Apanakini kateia āki auakani kenakonātari. 26 Iuasaaki katimaritika itixi iakeēkata iteene. Kateia patapi apaka iakeēkata. Iuasaakipeka kateia tore takaka. ĩtxikikona metao kamakori, þirikeri āki auakani ĩtxikikona, karakitakata, katxaka itxa metao. 27 Iuasaaki kateia nĩkatakari mereka. Iua atamatari kateia tore takakapeka, ininiā iuākatari ikinimane kākiti inĩkatakini mitekapeka. Ninoa mitekaākamako, iua auĩte okamariko iua, iparĩka imakamakani xika. Ininiā ikosekaro iouata

mitaro iuaka iorotiniua ìkapani. ²⁸ Okaaritakasaakia, Paoro akirikata:

—Kona pokapeua. Uaikareua ate amakinika —itxa.

²⁹ Iua kateia nìkatakari amanaãri tirikapi. Katimaritika ìroã. Ipamaka Paoro, Sírsi pakini apisatoõ. Ikinanaãkata.

³⁰ Eereka imipokìkana ninoa. Iua:

—Kiatokopa nikama, nimaerekani Teoso makatzakini ìkapani? —itxana ninoa.

³¹ Ninoa:

—Pauikariko Apiananiri Xesosi sãkire, ininiãkara Teoso makatzakari pimaerekani, paapoko auakani maerekani apaka —itxari.

³² Eereka Paoro, Sírsi pakini sãpiretari Apiananiri sãkire iuamoni, iua aapoko ãki auakanimoni apaka. ³³ Iuasaaki imaropirìkata kateia nìkatakari arokari ninoa karo. Eereka iua imiakorikata, ìtanorokata patxisataãka. ³⁴ Eereka anikana Paoro, Sírsi pakini aapoko ãki. Isikakienatana. Iua imiakorikata, ìtanorokata poxokoniuata, kotxi iuasaaki ninoa auikari Teoso sãkire.

³⁵ Katimatinìkata auìtetxiakori iokanatana initiriakori kateiamoni, Paoro, Sírsi pakini isikakini ìkapani. Ninoa apokasaaki, itxana kateia nìkatakariimoni:

—Pauiritana Paoro, Sírsi pakini isinina.

³⁶ Ininiã iua kateia nìkatakari sãpiretari Paoro:

—Niauìteakori iokanapireta notamoni hìte nisikakini ìkapani. Ininiãkara hìsipiniikaua erekaxinirepeka hinini —itxana.

³⁷ Txamari Paoro txari auìtetxiakori nitiriakorimoni:

—Ari, Homanoakorikareua ate, iuaritika auìtetxiakori Homanoakori iaritataua ate ikinimane apisatoõ. Maxikatiika ninoa iaritataua ate. !Akamari maerekati. Eereka kateia ãki ninoa okaua ateni. Uatxa ninoa nirekari iokanatiniaua ate ikinimane mimarotakinitipanika. Konapitini. Ninoapitikarako inari uai. Ninoa makatzakaua ate uai —itxa Paoro ninoamoni.

³⁸ Ninoa kikiakori kanapiriã iauìteakorimoni. Isãpiretarina Paoro iokanapirena. Ninoa auìteakori imaropiretakasaakiri Paoro, Sírsi pakini Homano ininiuana, ninoa pìkarauata, kotxi ninoa maxikatiika misiritana Paoro, Sírsi pakini.

³⁹ Ininiãkara ninoa sari Paoromoni, Sírsi pakinimoni. Ninoa:

—Ate !imarotari hìte Homano hininiua. Aimarotaãkamariko !amisiritamaiko —itxana.

Eereka ninoa auìtetxiakori mipokìkana Paoro, Sírsi pakini.

—Sitaxi hìtakanapako —itxana.

⁴⁰ Ininiã Paoro, Sírsi pakini takanapari kateia. Arítxia inakoro aapokomoni isana. Iuaã aõkitana kãkiti Xesosi sãkire

auíākani. Paoro, Sírası pakini sikataparaxiniretana ninoa. Eereka isipekana, iua sitatxiti itakanapinina.

17

Tesarónika Sitatxiti Pirena

¹ Paoro, Sírası pakini napari Āpípori sitatxiti. Apikomoni inaparina Aporónia sitatxiti. Eereka apokana Tesarónika sitatxiti. Iuaã aua aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. ² Paoro itotapekari Xoteo apotiitiniãtaãua aikotimoni isini. Ininiākara iua sari iuaã. Ipi āti pakini ōti tomatiko ōti, isari iuamoni. Iuasaaki Teoso sākire iōkatsopatakori isāpireta kākitemoni iuaãtaã auakanimoni. Ninoa pimarauata, ininiã iua sāpirenauata. ³ Ininiã Paoro txari:

—Teoso sākire iōkatsopatakori oerekaua ate: Teoso mereēkiti misiritaākapitikako, okaākapitikako. Eereka ōkitikapitikauako, iuaākana auāki inini ĩkapani. Ia Xesosi hītemoni uatxa nisāpirenātakiti Teoso mereēkitipitikara iua —Paoro txana ninoa.

⁴ Ātikaka Xoteoakori auikari Paoro sākire, ininiã Paoro, Sírası pakini moianariakori itxapekauana. Kaiãopokori Akaia tixini auakani Teoso sākire auíākani, auikari Paoro sākire apaka. Kaiãopokoro sitoakoro, auītetxiakori ĩtanoroakoro, auikari Paoro sākire apaka.

⁵ Xoteoakori, Paoro sākire mauíākani, xikotari Paoro. Ininiã ninoa apotiitana kākiti kaneenamarini, maparĩkauatakani ahoaãtaã auakani. Apotiitana kākitemipokoni. Ininiã ninoa akiripoakata, imiteēkatana. Ikinimane sitatxi auakani kenakotari. Neenamati atoko itxakatana. Imitekana Xasão inakori aapokomoni. Īroākatana itapararitikana, Paoro, Sírası pakini initinina. Inirekarina imipokĩkinirina ninoa kākiti apotiitakanimoni apisatoō. ⁶ Txamari Paoro, Sírası pakini ! auari iuaã. Ininiã ikosekaĩtotarina Xasão. Apanakini Xesosi sākire auíākani apaka ikosekaĩtotana. Iauīteakorimoni anikana. Isāpiretarina iauīteakorimoni:

—Paoro, Sírası pakini kamari maerekati. Ikini itixiti ikamarina maerekati. Ininiã ninoa uai ate sitatxineēpekarana uatxa. ⁷ Ia Xasão apakapana ninoa. Iua aapoko ikaikotana ninoa. !Ikamarina aauīte Sesa inakori paniātakiti, kotxi ninoa oerekari kākiti āti auītetxi ininiãua, Xesosi inakori —itxana iauīteakorimoni.

⁸ Īkara sākiretxiti ikenakotakasaakina, kākiti apotiitakaniua akiripoakata. Auītetxiakori ! imarotari ikamakitina tĩkane.

⁹ Eereka auītetxiakori misākiretana Xasão, apanakinikata: —Hiĩkitxitana hīsikakiko ĩkapani. Eereka auiritaina hīsini. Ininiã eereka auiritana isinina.

Peréia Sitatxiti Pirena

¹⁰ Kikatapeka inakasaaki, Xesosi sãkire auiãkani iokanatanana Paoro, Sírası pakini Peréia sitatxitimoni. Iuaã Peréia sitatxiti ninoa apoka atoko, ãroãna aikoã Xoteo apotiitiniãtaãua. ¹¹ Kãkiti iuaã auakani iteene nirekari Paoro sãpirena ikenakotinina. Tesarónika auakani !atokoni itxana ninoa. Ikiniõtika ninoa atatsopatarari Teoso sãkire iõkatsopatakori, kotxi inirekarina imarotinirina:

—Paoro sãkire atão atxiiti? —itxana.

¹² Ininiã kaiãopokori Xoteoakori auikari Xesosi sãkire. Kaiãopokoro sitoakoro Akaia tixini auakani apaka auikari Xesosi sãkire. Naia sitoakoro auãtetxiakori ãtanoroakorokara. Kaiãopokori kikiakori Akaia tixini auakani apaka auikari Xesosi sãkire. ¹³ Eereka Xoteoakori Tesarónika sitatxiti auakani kenakopiretari Paoro sãpiretiniri Xesosi sãkire Peréia sitatxitiã. Ininiã ninoa sari Peréia sitatxitimoni. Apokaãkana atoko, itxĩkitakarina kãkiti ahoaãtaã apotiitakanuia Paoro omanatinina ãkapani. ¹⁴ Ikara atoko ininiã, Xesosi sãkire auiãkani iokanatarari Paoro potxoari uunitimoni. Sírası, Tximótxio pakini kaikotapanika Peréia sitatxiti. ¹⁵ Paoro moianatakani anikari iua Atena sitatxitimoni. Eereka ninoa kanapiriã Peréia sitatxitimoni. Paoro iokanapireta Sírası, Tximótxio pakinimoni:

—Katimariã hinako —itxa.

Atena Sitatxiti Pirena

¹⁶ Ininiã Atena sitatxitiã Paoro iãtapari Sírası, Tximótxio pakini apokini. Iuasaaki Paoro itikari kaiãopokori teoso kãkiti kamakiti. Sitatxi xãpoka kãkiti teosonenoka. Ia xika Paoro matianiuata. ¹⁷ Ininiãkara Paoro oerekari Teoso sãkire Xoteoakorimoni aiko ãki Xoteo apotiitiniãtaãua. Xoteo minakanuia, Teoso sãkire auiãkani apaka, Paoro oerekari Teoso sãkire iuaãtaã. Ninoa pimarauata, ininiã imisãkiretakakana Teoso sãkire ixinikinina ãkapani. Ikiniõtika Paoro oerekari Teoso sãkire kãkitimoni, nipokori iamotikoãtaã sikanimoni. ¹⁸ Kãkiti kaxinikaxitirerini, Epikoreo inakoni, Esitóiko inakoni apaka sãkirauata Paorokata. Paoro sãpiretana ninoa Xesosi pirena. Isãpiretana Xesosi ipinini, eereka õkitikiniua, iuaãkana auãki inini pirena. Ininiã ãtikaka:

—Natokopa itxa ikara inakari sãkiretxiti? Uauato sãkire atoko itxa. !Kĩkiteri iua —itxana.

Apanakinipekana txari:

—Isãpiretari ãti itixiti auakani teosone pirena.

Paoro Sãpirenauata Ariópako Inakoriãtaã

¹⁹ Eereka ninoa kaxinikaxitirerini anikari Paoro aiko kãkiti apotiitiniãtaãua, imiriũ nopini Ariópako inakoriãtaã. Iuaã ninoa txari:

—Ate nirekari aimarotiniri poerekakiti sãkiretxiti. Mitxi kona ate kenakotari ikara atoko inakari sãkiretxiti. ²⁰ Ipxini

poerekakiti sākiretxiti !aimarotapanika. Ipinimonipo itxa poerekakiti. Ininiã pisãpiretaua. Poerekaua, aimarotini ïkapani —itxarina Paoro.

²¹ Ikara atoko itxana, kotxi ikiniõtika Atena sitatxiti auakani, apaka äti itixiti ïkani Atena kaikotakani nirekari ätiãtaäkiri sãpiretakiti imarotinata ïkapani, ininiã ikiniõtika amaneri sākiretxiti ikenakonãtana.

²² Paoro ikinimane apisatoõ itima, imiriï Ariópako inako-riãtaã. Iua txana ninoa:

—Kikiakori, Atena sitatxiti auakanii, nitikapekari hïteosone kaiãopokori, ininiã nimarotari iteene hïpaxitiniri hïteosone. ²³ Ahoaãtaã ninapaãpotakasaaki, natamatari kaiãopokori hïteosone misākiretikoãtaã. Iuasaaki natamatari äti hïteosonemoni sikakori takikoãtaã. Iuaã natatsopatari iõkatakori: “Uai Teoso mimarotakoti misākiretikoãtaã.” Iua hïteosonetakiti, himimarotakiniti, iuapitikara uatxa nota sãpiretai hïte.

²⁴ —Iua Teoso kamari itixi. Ikinipoko itixi nopini auakari apaka ikama. Iua Apiananiri. Iua itixi auakani auïte itxaua iua. !Ikaikota kãkiti kamakiti aikotiã. ²⁵ Ikinipokokara auapeka Teosomoni, ininiã !inirekari kãkiti kamakiti iua auini ïkapani. Teosopitikara txïkitakari kãkiti auãki inini. Iuakara sikaxiniretari kãkiti. Teosokara sikari ikinipoko kãkiti auakiti. ²⁶ Merepitipanika kãkiti !auari, eereka Teoso kamari kiki Atão inakori. Ikini uãkati kãkititi atokiri itxaua iua Atão. Teoso iokanatana ninoa ikini itixitiã auinina. Kãkiti mauakani apisapanikara, imereëri kãkiti iponaniini õti tïkane. Iaõtari kãkiti auiniãtaã tïkane. ²⁷ Ikara atokora itxa Teoso kamakiti. Teoso txïkitakari kãkiti nitiniri Teoso. Initaãpotakasaakirina, atxiïti ninoa apokari Teoso, kotxi kona õtakoni aua Teoso. ²⁸ Äti txapekari: “Teoso txïkitakaua auãki anini, atïpokotini ïkapani. Iua matxïkitakaniãua auãki anini, !aãuari.” Kaxikarerini hïte sauaki auakani txapekari: “Teoso anaakori ate apaka txaua.” ²⁹ Teoso anaakori aniniãua, ininiãkara aimarotari kona kãkiti kamakiti atoko inakarini !itxaua Teoso. Kona oro kamakorini !itxaua. Kona pirata kamakorini !itxaua. Kona kai kamakorini !itxaua Teoso. Konapitini. ³⁰ Mitxipe kãkiti !imarotari atão inakari. Iuasaaki Teoso !imisiritana kãkiti imimarotakanisaakina. Txamari uatxaika ipaniãtari ikini-nape kãkiti ikini itixiti auakani imaerekanina itakanapinina ïkapani. ³¹ Ikara atoko Teoso txari ikinimane kãkiti, kotxi iua ketotapekari äti õti kãkiti misiritiko õti. Xesosi Teoso mereëkiti iuakarako sãpiretariko kãkiti misiritiko ikara õti apokasaaki, kotxi iua imarotari atão inakari. Aimarotari Xesosi Teoso mereëkiti ininiãua, kotxi Teoso õkitikari iua, iuaïkana auãki inini ïkapani —Paoro txana ninoa.

³² Xesosi iuaĩkana auãki inini pirena ikenakotakasaakina, ãtikaka napetari Paoro. Apanakini:

—Ate nirekari pisãpirena iuaĩkana akenakotini —itxarina Paoro.

³³ Ininiã Paoro sipe. ³⁴ Apanakinipekana auikapitikari Paoro sãkire. Txionísio inakori, Atena sitatxiti auakani auĩte, auikari isãkire. Apaka sito Tamari inakoro auikari isãkire.

18

Korĩto Sitatxiti Pirena

¹ Eereka Paoro takanapari Atena sitatxiti. Korĩto sitatxitimoni isa. Iuamoni apoka. ² Iuaã aõkitari kiki Ákira inakori. Iua Xoteo. Põto inakoriãtaã iua iponaniã. Itária tixini ĩkari. ! Okanani apoka Korĩto sitatxiti. Apoka ĩtanorokata, Pirisira inakorokata. Ninoa takanapari Itária tixini, kotxi Itária auakani auĩte Kráotxio inakori paniãtana ikinimane Xoteoakori, Homa sitatxiti itakanapinina. Paoro ianapokota Ákira, Pirisira pakinimoni. ³ Eereka ikaikota ninoakata, kotxi ninoa parĩka iua Paoro parĩkatxikana. Papiri aamata kamakori kamakani ninoa. Ininiã Paoro kaikota Ákirakata, iuakata iparĩkauatini ĩkapani. ⁴ Ikiniõtika tomatiko õti, Paoro sari aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. Iuaã Xoteoakori, Krekoakori pakini apotiitaua. Paoro oerepiretana ninoa Xesosi sãkire, isãkire auikinina ĩkapani.

⁵ Síyasi, Tximótxio pakini takanapari Masetónia tixini. Korĩto sitatxiti apoãkana atoko, Paoro takanapari iparĩka papiri aamata kamakori ikamini, Teoso sãkire kãkitimoni ikiniõtika isãpiretini ĩkapani. Iua oerekana Xoteoakori Teoso mereẽkitipitikara iua Xesosi. ⁶ Txamari ninoa Xoteoakori omanatari Paoro. Ninoa misãkirepiretari Xesosi, ininiã Paoro kamaãkarexitana ninoa Xesosi imisãkirepiretinina xika. Iõkokari imãka ninoa apisatoõ aãpani katxakini ĩkapani, omanãkare oerekini ĩkapani. Ininiã Paoro txana:

—Teoso ! apakapai hĩte Xesosi sãkire himauikakani xika. Kona nota xikani, kotxi nisãpiretapestekamai hĩte. Ininiã uatxaika nisãpiretariko Xesosi sãkire Xoteo minakonimoni. Xoteoakorimoni !nisãpiretaikariko —itxa Paoro.

⁷ Ininiãkara Paoro takanapana ninoa. Isari Txísio Xósito inakorimoni iua aapoko ikaikotini ĩkapani. Xoteo minakatiua iua. Teoso misãkiretakari iua. Iua aapoko aiko Xoteo apotiitiniãtaãua takote aua. ⁸ Aiko Xoteo apotiitiniãtaãua sikani auĩte Krispo inakori auikari Apiananiri Xesosi sãkire. ĩtanoro, imiakori apaka, auikari Xesosi sãkire. Kaiãopokori kãkiti Korĩto auakani kenakotari Paoro sãpirena, ininiã eereka ninoa auikapiretari. Ipatxisataãkana.

9 Áti ĩkanõkati Teoso txĩkitakari Paoro itaponeuatini. Itaponemoni Apiananiri misãkiretari iua:

—!Pipĩkarauatape. Nisãkire pisãpiretapitipo kãkitimoni. !Pitokape. ¹⁰ Kotxi nota auapika pitekata. Pikarotakiri !auari, kotxi kaiãopokori kãkiti nota nakitiakori ĩkorapokoriti auari — itxa Paoromoni.

¹¹ Ininiã Paoro kaikota iuaã áti ano, ipixini ano pakinikanani Teoso sãkire oerekini ĩkapani.

Xoteoakori Anikari Paoro Káriomoni

¹² Eereka iuaã Akaia tixini auakani auĩte áti ĩroã, Káριο inakori. Iua Homano itxaua. Homanoakori auĩtetari iua. Iuasaaki Xoteoakori apotiitaua. Ninoa maĩkari Paoro. Anikarina aiko kãkiti misiritiko sãpiretikoãtaã. ¹³ Iuaã ninoa txari Káriomoni:

—Ia kiki na atão oerekari kãkiti Teoso paniãtakiti kamiko. Ipinimonipo itxa iua oerekakiti. Na aãtokiriakorini oerekakiti atokoni itxa. !Auiritaãka Paoro oerekapiretakiti —itxana.

¹⁴ Paoro sãkirauatini apisapanika, Káριο txana Xoteoakori:

—Nisãpiretai hĩte Xoteoakori. Paoro kamaãkamariko maerekati, nota kenakotamariko apikomoni hĩsãkiremako. ¹⁵ Txamari !ikamari maerekati. Hĩte taparakienatakakaua hãuikapiretakiti xika, hãtokiriakorini oerekapiretakiti xika. Hĩte Xoteoakori. Nota áti uãka nitxaua, ininiã hĩtekara xinikari atão inakari. Kona notani sãpiretai hĩte auĩãkiti —itxa Káριο.

¹⁶ Ininiã omitikana ninoa, aiko kãkiti misiritiko sãpiretikoãtaã õpõkikinina ĩkapani. ¹⁷ Iuasaaki Krekoakori maĩkari Sóseni inakori. Iuani Xoteoakori apotiitiniãtaãua sikani auĩte. Krekoakori xirokitatari aãkeẽ aiko kãkiti misiritiko sãpiretikoãtaã apisatoõ. Txamari Káριο !imaãkatari.

Paoro Kanapiriã Átxiokia Sitatxitimoni

¹⁸ Eereka Paoro kaikotapanika mapaõti iuaã Korĩto sitatxiti Xesosi sãkire auĩãkanikata. Eereka iua takapiretanapana ninoa. Isipe Pisisira, Ákira pakinikata. Iereẽtauana maporo ãki, Sírĩa tixinimoni isinina ĩkapani. Sẽkireia sitatxiti apokana. Iuaã Paoro sãpiretari Teoso ikamaenetakiti Teoso ĩkapani. Eereka ikixatari ikii ikamaenetakiti ixinikini ĩkapani. ¹⁹ Ninoa apoka Épeso sitatxiti. Iuaã Paoro takanapana Pisisira, Ákira pakini. Paoro ĩroã aiko ãki Xoteo apotiitiniãtaãua. Iuaã apakapapiretakakaua Xoteoakorikata Teoso sãkire isãpiretinina. ²⁰ Ninoa misãkiretari Paoro ninoakata apikomoni ikaikotini ĩkapani. Txamari Paoro linirekari ikaikotini.

²¹ —Nisariko kiiniri Teoso misãkiretiko aikotiã Xerosareẽ. Eereka Teoso nirekiniãri, uai nikanapiriã hĩtemoni —itxa Paoro.

Eereka isipe. Iereẽtaua maporo ãki. Épeso sitatxiti itakanapa. ²² Sesaréia sitatxiti apoka Paoro. Eereka isa

Xerosareẽmoni. Iuaã apokasaaki, ianapokota Xesosi sãkire auiãkanimoni. Eereka isa Átxiokia sitatxitimoni. ²³ Iuaã ikaikota mapaõti. Eereka isipe. Karásia tixini, Piríxia tixini apaka ĩpirixitiãpota. Aapokotxi apokaãpotakasaaki, isikapox-okonitana ikinimane Xesosi sãkire auiãkani.

Aporo Pirena

²⁴ Iuasaaki Xoteo Aporo inakori sari Épeso sitatxitimoni. Iua iponaniã Arexãtria sitatxitiã. Paimatireri iua. Imarotari Teoso sãkire iõkatsopatakori imakinika. ²⁵ Iua oerekapeẽkaika Xesosi sãkire, ininiã atão Xesosi sãkire isãpireta kãkitimoni. Ipoxoniritika isãpirenauata. Txamari kãkiti patxisatiko pirena ! iteene imarotapanika. Xoão kapatxisareri oerekapiretakitinanira imarota. ²⁶ Iua Aporo sãpirenauata itaparaxinireritika aiko ãki Xoteo apotiitiniãtaãua. Iuasaaki Pirusira, Ákira pakini kenakotari isãkire. Eereka anikarina aapokomonina. Oerekarina apikomoni Teoso sãkire imarotini ĩkapani. ²⁷ Eereka Aporo:

—Ninirekari Akaia tixinimoni nisini —itxa.

Ininiã Xesosi sãkire auiãkani:

—Ari, erekapitikari pisini.

Ininiã Xesosi sãkire auiãkani, Épeso auakani, iokanat-sopatarari itariakorimoni Akaia tixini auakanimoni. Itxana iõkatsopariã: “Hãpakapariko aĩtari Aporo inakori.” Aporo apokasaaki Akaia tixini, iteene imoianatana Xesosi sãkire auiãkani. Ninoa auikari Xesosi sãkire, kotxi Teoso iteene turetana ninoa. ²⁸ Ikinimane apisatoõ Aporo oerekana Xoteoakori, Xesosi sãkire mauĩãkani, Xesosi atãopitika Teoso mereẽkiti ininiua. Teoso sãkire iõkatsopatakoriã iua oerekana Xesosi Teoso mereẽkiti ininiãua. Ininiã Xoteoakori !kasãkirena.

19

Paoro Épeso Sitatxiti Auakasaaki

¹ Aporo Korĩto sitatxiti auakasaaki, Paoro ĩpirixititari Épeso tõpa Épeso sitatxiti apokini ĩkapani. Iuaã aõkitana kãkiti Xesosi sãkire auiãkani. ² Paoro pimaãna ninoa:

—Xesosi sãkire hãuikasaaki, hãpakapatari Erekarari Matamatakoti? —Paoro txana ninoa.

Ininiã ninoa:

—Kiripitipa iua Erekarari Matamatakoti? !Aimarotari —itxana.

³ Ininiã Paoro:

—Kanatokopa inakariãpa hĩte patxisataãka, Erekarari Matamatakoti himimarotakani?

Ininiã ninoa:

—Ari, Xoão patxisarauatini atoko inakarikanera ate patxisataãka —itxarina Paoro.

⁴ Ininiã Paoro:

—Xoão patxisatana kãkiti maerekati takanapakani. Itxana ninoa: “Hĩteko iteene auikapiretariko nitikini apokakari, Kristo Xesosi inakori,” Xoão txari kãkiti —itxa Paoro.

⁵ Ikara ikenakotaãkana atoko, ninoa patxisataãka Xesosi Apiananiri uãkaã. ⁶ Iuasaaki Paoro takari imakinika iuako ninoa nopini. Iuasaakipeka ninoa apakapari Erekar Mata-matakoti. Iuasaaki ninoa sãkirauata kãkiti ãti uãka sãkireẽ. Isãpiretarina Teoso sãkire kãkitimoni. ⁷ Ninoa kikiakori atxiĩti tosi pakini.

⁸ Ipi ãti pakini kasiriti ikiniõtika aiko Xoteo apotiitiniãtaãua Paoro sãpirenauata itaparaxinireritika. Apanakinikata imisãkirenãtakakauana. Paoro nirekana ninoa auikinirina Teoso sãkire, Teoso auĩtetxi ininiãua pirena. ⁹ Txamari ãtikaka ninoa !inirekari auikapiretinirina, kotxi !inirekarina ikara atoko inakari sãkiretxiti. Ninoa misãkirepiretari Xesosi sãkire ikinimane kãkiti apisatoõ. Ininiãkara Paoro takanapana ninoa. Anikana Xesosi sãkire auĩãkani iuakata. Ikiniõtika Txirano inakori oerekarauatiniãtaã Paoro oerekari Teoso sãkire kãkitimoni. Ninoa pimaaãpotakakaua Teoso sãkire imarotininã ãkapani. Apakapapireãpotakakauana. ¹⁰ Iuaã Paoro oerekarauata ipikanani, ininiã ikinimane kãkiti Ásia tixini auakani kenakotari Xesosi Apiananiri sãkire. Xoteoakori, Krekoakori pakini kenakotari.

Sepa Anaakori Pirena

¹¹ Teoso sikaposotiiretari Paoro posotiiretxi ipinimonipo inakari ikamini. ¹² Ikara atoko ininiã ikii mata, imãka iparĩkauatini ãkapani apaka anikaãka amianatakanimoni, ininiã Teoso txĩkitakana amianatakani erekape ininina. Maerekani matamatakoni auaĩtotiniãri kãkiti, Paoro mãka ninoa kãkiti apakapakasaaki, maerekani matamatakoni sipe.

¹³ Iuasaaki apanakini Xoteoakori, mĩtiakori, maerekani matamatakoni omitiãkani, sari kãkitimoni maerekani matamatakoni omitikinina ãkapani. Xesosi pirena ikenakotana. Ininiã eereka ninoa txari maerekani matamatakonimoni:

—Apaniãtai hĩsipiniikaua Xesosi uãkaã, Paoro sãpiretakiti Xesosi uãkaã —itxana ninoa.

¹⁴ Iuasaaki aua kiki Xoteo, Sepa inakori. Sasetotxiakori auĩte itxaua. Iua anaakori kiki setxi pakini. Sepa anaakori paniãtana maerekani matamatakoni sini Xesosi uãkaã. ¹⁵ Txamari ãti õti maerekati matamatakoti apakapapiretana ninoa:

—Nota imarotari Xesosi. Nimarotari Paoro. Hĩte !nimarota. Kiniparai hĩte? —itxa maerekati matamatakoti.

16 Iuasaakipeka kiki maerekati auañtotakiti okakataua ninoa nopini. Apiatararata iua maerekati. Iuasaaki iua ãsokitakatapena ninoani. Ininiã ninoa miteẽkata, kasara-pekana, kakaropekana itxapena.

17 Ikinimane kãkiti Épeso sitatxiti auakani kenakopiretari ikara ene. Xoteoakori, Krekoakori apaka kenakopiretari ikara ene, ininiãkara ipĩkarauatana. Ikara atoko ininiãkara Xesosi uãka apiata ipaxitaãka. 18 Kaiãopokori Xesosi sãkire auiãkani apotiitaua. Ikinimane apisatoõ isãpiretarina maerekati mitxi ikamakitina. 19 Apanakini kasikapõererini apaka apoka iuaã. Iminarina sikapõerexi apaiaõkiko tsopa. Ikinimane apisatoõ iotikarina. !Inirekaikarina maerekati ikaminina. Iaõtarina ikara aãtsopa ïki. ïki sĩkoẽta mio txineiro ota pirata kamakoro. Kaiãopokoro txineiro. 20 Ikara atoko ininiãpanirako Apiananiri sãkire iaripiretako ikini itixiti. Kaiãopokori kãkiti apiata auikaãpotari Apiananiri sãkire.

21 Eereka Paoro ãkixinire txari:

—Nĩpirixititariko Masetónia tixini, Akaia tixini pakini. Iposo atoko Xerosareẽmoni nisako. Iposo atoko Homa sitatxitimoni nisako —itxa ãkixinireẽ.

22 Iokanatana imoianariakori, Tximótxio, Erásito inakori pakini Masetónia tixinimoni. Paoro kaikotapanika Ásia tixiniã.

Neenamtxi Épeso Sitatxiti Auini

23 Iuasaaki Paoro Épeso sitatxiti auakasaaki, kãkiti Xesosi oerekapiretakiti manirekakani misãkirepireãpotari Paoro, kotxi ! inirekarina Xesosi oerekapiretakiti. 24 Iuasaaki kiki Temétxio inakori aua iuaã. Ikamari aiko axapitipikiri inakari. Krekoakori teosone Txiana inakoro misãkiretiko aikoti atoko inakari ikama. Kaiãopokori ikama pirata kamakori ivẽtxitini ïkapani. Iua, initiriakori apaka apakaparo txineiopokoni iparĩkana ïki. 25 Iua Temétxio pĩkapiretana ikinimane initiriakori, ninoa kamakitikana kamakani apaka. Temétxio txana:

—Kikiakori, hĩte imarotari kaiãopokori txineiro aãpakapa aparĩka ïki. 26 Hĩte kenakotapekari Paoro sãpirenãtakiti. Paoro txanaãta: “Kãkiti kamakiti kona teoso ! itxaua.” Kona ia tõpananini, kona Épesonanini, ikara atoko itxa. Ikini itixiti Ásia tixini auakanimoni ikara atoko itxa. Kaiãopokori kãkiti Paoro sãkire auiãkani auapeka. Kaiãopokori kãkiti !inirekaikari teoso ate kamakiti. 27 Atxiĩti kãkiti misãkirepiretari ate kamakiti. Atxiĩti !inirekaikari aparĩka. !Ikarananini. Atxiĩti kãkiti !ipaxitaikari ateosone Txiana misãkiretiko aikoti. Ininiã atxiĩti kãkiti misãkirepiretaro oa Txiana. Ikinimane Ásia tixini auakani teosonetaro oa. Ikini itixiti auakani teosonetaro oa —itxa Temétxio ninoamoni.

28 Ninoa kenakotakasaakiri ikara sãkiretxiti, omanãkarauatana. Ninoa akirikata:

—Txiana, Épeso auakani teosone. Apiananiro oa — itxanãtana ninoa.

29 Ikinimane kãkiti sitatxi auakani miteẽkata, akiriãpokatana. Imaïkarina Paoro moianariakori, Kaio inakori, Arisitako inakori pakini. Ninoa Masetónia tixinikini. Ikosekaïtokatana. Imimiteẽkatana. Kãkiti apotiitiniãtaãua aikotimoni anikaãkana, miïroã itxana. 30 Ikara Paoro imarotakasaaki, inirekari ãroini kãkitikata isãkirauatini ãkapani, txamari Xesosi sãkire auiãkani !auiritari iua ãroini. 31 Átikaka Ásia tixini auakani auïteakori, Paoro tirketakani, iokanapireta Paoromoni:

—Kona piïroãpeko kãkiti apotiitiniãtaãua aikoti ãki — itxarina iokanapirena.

32 Aiko ãki ikinimane akiripoananikata. Apanakini akirikatakiti ipinimonipo. Apanakinipekana akirikatakiti ipinimonipo itxanãtana, kotxi kaiãopokori kãkiti txari:

—Kixikapa aãpotiitaua?

!Imarotarina ixika. 33 Xoteoakori iuaã apotiitakaniua katikari Arexãtri inakori ikinimane apisatoõ, isãkirauatini ãkapani. Iuasaaki õkitikari iuako kãkiti iotokini ãkapani, isãkire ikenakotinina ãkapani. 34 Txamari ninoa imarotakasaakiri Arexãtri Xoteo ininiãua, akiripoakatana ipi oara:

—Txiana, Épeso auakani teosone, Apiananiro — itxanãtapikana.

35 Eereka auïtetxi inakariua apoka ninoa apisatoõ. Iua posotari ninoa iotokakini. Itxarina:

—Ikini itixiti auakani imarotari atenokara Épeso auakaninokara nãkatiniri ateosone Txiana misãkiretiko aikoti. Apiananiro oa. Ninoa imarotari atenokara nãkatiniri kai oa ãto atoko inakari iaxiti katxakakaro. 36 Ikinimane imarotapekari ikara inakari, ininiãkara hãotokako. Itene hãxinikariko hãkamakiti tãkane. Maxikatiïka !hãkirinãtape. 37 Kotxi hãte minana naia kikiakori uaimoni, txamari !iïtirãkarina tiitxi ateosone misãkiretiko aikoti ãki auakari. !Imisãkirepiretarona ateosone. 38 Temétxio, iuakata parãkauatakani pakini, nirekiniãri naia kateiamoni isinina, auapitika aiko kãkiti misiritiko sãpiretikoãtaã. Auapitika aãuïteakori. Iuaã erekari isãpiretinirina maerekati naia kamakiti. 39 Iuaïkana hãtsoatiniã, sitatxi auakani auïteakori apotiitakasaakiaua, hãsãpiretana ninoa himapokaerekatakiniti ninoa õtãkikinii ãkapani. 40 !Apakata mixikanani himitekini, hãkiripoakatini atoko hãkamini. Maxikatiïka hãkiripoanãta. Ixika !auari. Atxiiti Homanoakori auïte txitaua maerekati akamakiti xika — itxana ninoamoni.

41 Eereka ipaniātana ninoa sini.

20

Masetónia Tixini, Akaia Tixini Pakini

1 Ninoa kākiti apotiitakaniua aapokomonina ikanapiriāka atoko, Paoro pīkapiretana Xesosi sākire auīākani. Imisākiretana. Ikamapoxokonitana. Iposo atoko itakanapapiretana. Isipe Masetónia tixinimoni. 2 Īpirixititari Masetónia tixini. Aapokotxi apokaāpotakasaaki, isāpireāpotari Xesosi sākire kākitimoni. Isikataparaxiniretana. Eereka Akaia tixinimoni apoka. 3 Iuaā ikaikota ipi āti pakini kasiriti. Eereka Paoro kaiamapeka maporo āki iereētiniua Síria tixinimoni isini ĩkapani. Iuasaaki, ikenakopiretari Xoteoakori okaenetiniri iua. Ininiākara Paoro:

—Masetónia tixinimonikanerako nikanapiriāko —itxa Paoro.

4 Sópato inakori Peréia sitatxitikiri sari iuakata. Piho inakori ākiri itxaua. Arisitako inakori, Sekōto inakori, Tesarónika sitatxitikini, ninoa apaka sari Paorokata. Kaio inakori Tepi sitatxitikiri apaka sari Paorokata. Txíkiko inakori, Tópimo inakori Ásia tixinikini, Tximótxio inakori pakini moianatari Paoro.

5 Iuasaaki nota Arókasi inakori iuakata naua. Paoro imoianariakorikata ĩkiika isinina. Nota, nimoianariakorikata sari Paoro tikini. Tóatxi sitatxiti Paoro iātapaua ate. 6 Pāo miātiākati nikiko ōti napaka atoko, Piriposi sitatxiti aiereētaua maporo āki Tóatxi sitatxiti asini ĩkapani. Sīko pakini ōti napaka atoko Tóatxi aāpoka. Iuaā aaōkitana Paoro imoianariakorikata. Iuaā anapari āti semanati.

Paoro Txīkitakari Ipīkari Iuaīkana Auāki Inini

7 Tomatiko ōtisaaki Xesosi sākire auīākani apotiitaua komiri ixanakinina ĩkapani, Xesosi ipinini ixinikinina ĩkapani. Iuasaaki Paoro oerekanātari Teoso sākire. Apaīkanōkapeka isāpirenauatapanika, kotxi katimatinīkata isipe. 8 Ate apotiitiniātaāua aiko inopinita auakari iriko āki. Iuaā auari kaiāopokori tirikapī poniākari, ininiākara papatakari. 9 Iuasaaki ātokori Etxiko inakori topākanāta inopinita auakari sonaā. Paoro sāpirenauanātapika, ininiākara itapo inokaāpotari iua Etxiko. Eereka imaka. Iuasaaki ixipotorika. Xitipeka apoākata. Ninoa miteēkata iuamoni isinina, txamari !uaaika. 10 Ininiā Paoro katxaka, sa itxa iuamoni. Isirīka iua ipīkari nopini, imaarata itxari.

—!Hīpīkarauatape. Auākipanikari —itxana ninoa.

Ininiā iuaīkana iua ātokori auākipeka itxa. 11 Iposo atoko Paoro kanīka iuaīkana inopinita irikomoni. Komiri inika.

Iposo atoko iuaĩkana ninoakata isãkirauanãtiniritika katimata itxa. Ikatimataãka atoko isipe Paoro. ¹² Eereka anikarina iua ãtokori aapokomoni. Ninoa iteene poxokoniuaata iua auãkipanika inini.

Miretomoni Sikiko Pirena

¹³ Iuasaaki Paoro paniãtaua ate:

—Hĩte sari maporoã Asosi sitatxitimoni. Imiriĩrako nota sari. Iuaã nota iereẽtaua hĩtekata —itxaua ate.

Ininiã ate sari iua apisa. ¹⁴ Asosi sitatxiti Paoro aõkitaua ate. Iereẽtaua maporo ãki. Iposo atoko asa Mitxireni sitatxitimoni. ¹⁵ Iuaãtaã aãpokasaaki, iuaĩkana apotorika. Æti õti napaka atoko, anapari Kio inakori takote pokomiriĩ. Æti õti napaka atoko, Samosi inakori pokomiriĩ aãpoka. Iuaĩkana ãti õti napaka atoko, aãpoka Mireto sitatxiti. ¹⁶ Iuasaaki Paoro !inirekari Êpeso ioporokoti apokitini, kotxi !inirekari auapokotini Ásia tixiniã. Ikatimaritaua, kotxi iposotiniãri, inirekari Xerosareẽ apokini. Pẽtekósitxi kiiniriti apisapanika apokini inireka.

Xesosi Sãkire Auiãkani Auĩteakori Ôtãkikiko

¹⁷ Ininiã Paoro Mireto sitatxiti auakasaaki, iokanapireta Êpeso sitatxitimoni. Ipĩkapiretana Xesosi sãkire auiãkani auĩteakori. ¹⁸ Ninoa apokasaaki, Paoro misãkiretana ninoa:

—Himarotari merepitipanika Ásia tixini napokasaaki, eereka hĩtekata nauakasaaki, himarotari ikiniõtika nauini hĩtekata. ¹⁹ Iuasaaki niparĩkauata Apiananiri nirekakiti nikamini. Na niuikaua. Iteene nitxiapata. Xoteoakori nirekari okinino, ininiã nimaxirexinire auapitika iuasaaki, iuaritika nikamari Apiananiri paniãtakiti. ²⁰ Himarotari na nikipatari ipixini Teoso sãkire. Nisãpiretapekai hĩte imakinika Teoso sãkire hĩte ereka hinini ĩkapani. Kãkiti apotiitiniãtaãua noerekai Teoso sãkire. Apaka nisari ãti haãpokomoni, eereka ãti haãpokomoni, eereka ãti haãpokomoni, nitxaãpota Teoso sãkire noerekinii. ²¹ Xoteoakori, Xoteo minakaniua apaka nisãpiretari nimarotakiti Teoso oerekakiti maerekanitxi itakanapinina ĩkapani, Teoso paniãtakiti ikaminina ĩkapani. Nisãpiretari nimarotakiti Teoso oerekakiti, Xesosi Apiananiri sãkire auikinina ĩkapani.

²² —Ininiã nota sariko Xerosareẽ, kotxi Erekaru Mata-matakoti paniãtano nota iuaã nisini. !Nimarotari kiatokouako ninaãkapaniko iuaã. ²³ Ikini sitatxiti nauakasaaki, Erekaru Matamatakoti pinitano: “Piteniko takapeẽkako kateia ãki iuaã. Iuaã pimisiritiko auapitikako,” itxano. Iuananira nimarota Xerosareẽ napokasaaki. ²⁴ Ikara nimisiritiko sãkiretxiti kona mamakari nixinikakiti, kotxi kona nitiretari

nauini ĩkorapokoriti. Xesosi Apiananiri paniĭtakiti parĭkatxiti ninireka nikamini. Nipoxokoniritika nauini mapotōkirepe nitxako. Xesosi paniĭtano Teoso iokanapirena erekari Teoso tiraōki nisĕpiretini kĕkiti.

25 —Nisĕpiretapekari Teoso auĭtetxi ininiĕua pirena hĭte sauaki nauakasaaki. Uatxa nimarotari hĭte hĭkinika kona hĕtamataikanoko nota. 26 Ininiĕ hĭxinikapikariko nisĕkire iaōka uatxa nisĕpiretakiti. Kĕkiti hĭte sauaki auakari pĭpitanakiniĕ, Teoso kimapore imimarotakaniĕ, kona nota xikani. 27 Kotxi nisĕpiretapekai hĭtemoni imakinika Teoso iokanapirena. 28 Erepaniko, katokinani hĭtxako maerekati apokini hĭtemoni. Erekarĭ Matamatakoti sikapekari kĕkiti hĭtemoni Xesosi sĕkire hōerekini ĩkapani, ininiĕkara hinĭkatana ninoa. Soti auĭte nĭkatakani atokokana hĭtxauako. Ninoa hĭpiraaakori atoko. Ininiĕ hĭtiretanako ninoa kĕkiti, kotxi Teoso nakitiakori itxauana. Teoso ĕkiri ipina ninoa ĩkapani, iua nakitiakori ininiuana ĩkapani. 29 Nimarotari kĕkiti apokapitikako hĭtemoni nota sini tikini. Ninoa nirekarĭ ixipokinirina hĭparĭka Teoso ĩkapani. Xapakori patari imaĭkini monōkoni atoko itxako ninoa hĭte sauaki imonōkoni apokini. Ininiĕ erepaniko. Katokinani hĭtxako. 30 Āti ōti kĕkiti hĭte oereĕkini sĕpiretakiti na atĕoni. Koketakori sĕkiretxiti isĕpiretana apanakini Xesosi sĕkire auĭĕkani. Ikara xika apanakini auikari ninoa sĕkire, ininiĕkara isanako ninoakata. !Auĭkaikarina hĭte sĕkire. 31 Ininiĕkara erepaniko. Hĭxinikariko ipi anokanani ĕti anokanani pakini nota ōtĕkikanĕtai hĭte. Noerekanĕtai hĭte Teoso sĕkire ĩkanōka, pokamara pakini. Ikiniōtika noerekai hĭte. Nitxiapata nōtĕkikasaakii, kotxi nitiretai.

32 —Uatxa nisikai hĭte Teosomoni, iua nĭkatinii ĩkapani. Nitakanapari Teoso sĕpirena hĭtekata, kotxi iua sĕpiretari isikini ikinipoko erekari. Iuara sikaposotiiretai hĭte. Iuara sikai hĭte erekari inĭkatakiti, inakitiakorimoni isikini ĩkapani. 33 !Nixikotari apanakini. !Nimaĕkatari itxineirote, imĕkana pakini. 34 Hĭte imarotapitikari notaka parĭkauata imakinika ninireĕkiti, nimoianariakori nireĕkiti apaka niamotini ĩkapani. 35 Ikara atoko aparĭkauatiniĕ, atiretana kĕkiti maposotakaniua. Nota parĭka oerekepekai hĭte ikara atoko hĭkamini. Maxinikari Xesosi Apiananiri sĕkire. Iua txari: “Teoso takari erekari kĕkitimoni iua amonitakiti apakapakasaaki. Teoso takari apia erekari sikarauatarimoni,” —Paoro txana ninoa Ēpesokinimoni, Teoso sĕkire auĭĕkani auĭteakorimoni.

36 Iuasaaki Paoro kapotoreĕkaua ninoakata. Imisĕkiretarina Teoso. 37 Ninoa ikinimane txiapakata. Imaarĕkarina Paoro, apitxoka itxarina. Itakapiretanaparina. 38 Apiata imatinanina, kotxi Paoro sĕpiretana ninoa, !aōkitaikarina iua. Isana

iuakata maporomoni.

21

Paoro Sari Xerosareẽmoni

¹ Maporo aãpokasaaki, ate takapiretanapana ninoa Épesokini. Eereka asipeka. Kosi pokomiriĩtimoni asakatapitipo. Iuaã aãpoka. Katimatinĩkata asa Hotxi ioporokotemoni. Eereka Pátara sitatxitimoni asa. ² Iuaã aãpokaro áto maporo Penísia tixinimoni sikaro, ininiã aiereẽtaua atoko ate potorika asini. ³ Apaniãxiti apokasaaki, aãtamatarari Xipri pokomiriĩti. Anapari Xipri pokomiriĩti asanaremoni. Asari Síria tixinimoni. Aãpokita Txiro sitatxiti, kotxi iuaã tiitxi maporo áki auakari kaikota. ⁴ Iuaã ate aõkitari kãkiti Xesosi sãkire auiãkani, ininiã akaikota ninoakata áti semanati. Ninoa txari Paoro:

—Xerosareẽmoni ! pisipe, kotxi Erekarari Matamatakoti sãpiretapekaua ate pimisirítiko tĩkane aua iuaãtaã —itxarina.

⁵ Apotorikini õti apokasaaki, ate sipe iuaĩkana maporomoni. Ninoa ikinika, ĩtanoroakorokata, imiakorikata, isana atekata sitatxi ĩtiniã ioporokomoni. Akinika akapotoreẽkaua ikipatxiteẽ, misãkireta atxari Teoso. ⁶ Atakapiretanapana iposo atoko, ate iereẽtaua maporo áki. Ninoa kanapiriã aapokomoni.

⁷ Ininiã Txiro sitatxiti atakanapa. Iuaĩkana apotorika. Eereka aãpoka Pitoremaita sitatxiti. Iuaã ate misãkiretana kãkiti Xesosi sãkire auiãkani. Akaikota áti õti ninoakata. ⁸ Katimatinĩkata iuaĩkana apotorika asini. Eereka aãpoka Sesaréia sitatxiti. Iuaã Piripi inakori aapokomoni asa. Teoso sãkire sãpiretakari itxaua Piripi. Xesosi moianariakori Xerosareẽ auakasaakina, ninoa mereẽri iua Piripi, apikomoni kikiakori seisi pakini, ninoa imoianatinina ĩkapani. Ate kaikota Piripi aapoko. ⁹ Piripi auari ipi ipi pakini imiakoro átokoropanika. Ninoa apaka sãpiretari Teoso iokanapirena kãkitimoni. ¹⁰ Ate auanapa iuaã mapaõti. Iuasaaki Teoso sãkire sãpiretakari Ákapo inakori Xotéia tõpa potorikakari apoka Piripi aapoko. ¹¹ Ikosekari Paoro makiomatare. ĩtxikari iuako ikitikata. Itxari:

—Erekarari Matamatakoti txari: “Xoteoakori Xerosareẽ auakani iaxirikapiriko ia makiomataretxi nakititakari ia atokokanerako iaxirikiko. Eereka isikarina Xoteo minakonimoni” —Ákapo txaua ate.

¹² Ikara akenakotakasaaki, ate apanakini iuaã auakanikata txari Paoro:

—Paoro koniko !pisipe Xerosareẽmoni —atxari.

¹³ Txamari Paoro:

—Kinirepa hĩtxiapanãta? Hĩte kamamatinanitano nota. !Nimaãkatari niaxirikiko Xerosareẽ. !Nimaãkatari nokiko apaka Apiananiri Xesosi nauikini xika —itxaua ate.

¹⁴ !Ikĩpitari asãkire. Ininiã ate:

—Iaõpe. Ikara atoko ininiã, ate nirekari Teoso nireẽkiti kamiko —atxa.

¹⁵ Mapaõti inapaka atoko, aãiamata Xerosareẽmoni asini ĩkapani. Eereka apotorika asini. ¹⁶ Apanakini Xesosi sãkire auiãkani Sesaréiakini sari atekata apaka. Menasõ inakori aapoko ninoa anikaua ate, kotxi iuaã anirekari akaikotini. Menasõ Xipri pokomiriĩtikiri. Okananipeka iua aukari Xesosi sãkire.

Paoro Apoka Xerosareẽ

¹⁷ Xerosareẽ aãpokasaaki, Xesosi sãkire auiãkani apaka-paua ate ipoxokoniritikana. ¹⁸ Katimatinĩkata Paoro sari atekata Txiakomoni aianapokotini ĩkapani. Ikinimane Xesosi sãkire auiãkani auĩteakori aua iuaãtaã. ¹⁹ Paoro misãkiretana. Isãpiretana imakinika Teoso kamakiti Paoro parĩkaã Xoteo minakaniuau sauaki iparĩkauatakasaaki. ²⁰ Ikara ikenakotakana atoko, ninoa txari:

—Peerekari Apiananiri —itxana.

Eereka itxarina Paoro:

—Aĩtari, pimarotari kaiãopokori Xoteoakori auikiniri Xesosi sãkire. Ninoa aukari Moisesini oerekakiti sãkiretxiti apaka. ²¹ Apanakini sãpiretapekana ninoa: “Paoro oerekanãtana Xoteoakori, Xoteo minakaniuau sauaki auakani, Moisesini oerekakiti itakanapinina ĩkapani. Oerekanãtana ninoa Teoso takaõtxikare imiakori ĩtoã imatakakani ĩkapani. Oerekanãtana ninoa aãtokiriakorini oerekakiti itakanapinina ĩkapani.” Ikara atoko itxanãtana ninoa. ²² Ninoa !imarotapanikari pite uai apokini, ininiãkara natokopa atxatari akaminiri, kotxi anirekari ninoa imarotiniiri apanakini sãpiretakiti poxiene inini. Anirekari ninoa imarotiniiri pite auikapitikari Moisesini oerekakiti. ²³ Ininiãkara ia pikama. Naia ipi ipi pakini kikiakori misãkiretari Teoso. Isãpiretarina Teosomonikari ikamaenetakitina tĩkane. ²⁴ Ininiã pisa naiakata Moisesini oerekakiti iaõka hĩkamini ĩkapani, ininiãkara hĩkipaãtaua Teoso ĩkapani. Pite iĩkitxitari naia kii kixatiko ĩkapani. Ikara atoko ininiã, ikinimane imarotariko poxienetapa apanakini sãpiretakiti. Ninoa imarotariko Moisesini paniãtakiti pikamini. ²⁵ Ninoapekana, Xoteo minakaniuau Xesosi sãkire auiãkanipekana, ate iokanatsopatapeka ninoamoni. Asãpiretana ate xinikakiti: —! Hinikapiriko nipokori teoso kãkiti kamakitimoni sikakori. ! Hinikapiri arẽkatxi. Manotsaãtakori xini !hinikape. !Hĩsirĩkape pĩtanoro minakotokatika. !Hĩsirĩkape pĩtaniri minakotokatika.

Ikara atoko atxa ate ninoamoni aiokanatsopatini —itxarina Paoro.

²⁶ Ininiã Paoro anikana ninoa kikiakori. Katimatinĩkata ninoa kipaãtaua Teoso ĩkapani Moisesini oerekakiti iaõka ikaminina ĩkapani. Eereka Paoro ĩroã Teoso misãkiretiko aikotiã. Isãpiretari sasetotxi ninoa keto ĩtona arokiko xipokini õti, kotxi iusaakiko sasetotxi apakapari ninoa sikakiti Teosomoni.

Paoro Maĩkiko

²⁷ Iua semanati kaimapeka ixipokini inakasaaki, ãtikaka Xoteoakori Ásia tixinikini atamatarĩ Paoro Teoso misãkiretiko aikoti ãki. Ninoa misãkirepiretari Paoro ikinimane kãkiti iuaã apotiitakanimoni, ininiã ninoa sãkire xika ikinimane omanatarĩ Paoro. Eereka imaĩkarina Paoroni. ²⁸ Ásia tixinikini akiripoata:

—Hĩte Xoteoakori himoianataua ate. Ia kikira oerekari ĩkini itixitikini omanatinina Xoteoakori. Iara oerekari kãkiti Moisesi paniãtakiti imakamakani. Oerekari kãkiti mapaxitakaniri ia Teoso misãkiretiko aikoti. ĩkorasaaki !ipaxitari ia aiko, kotxi imĩĩroãna Xoteo minakanuia aiko ãki, ininiãkara itxikotari ia aiko Teoso nakiti —itxanãtana ninoa.

²⁹ Ikara itxana, kotxi mitxi itikarina kiki Xoteo minakatuiua Tópimo inakori Épeso sitatxitikiri Paorokata tĩpokotini sitatxi apanĩkaki. Txamari Paoro ! anikari iua aiko ãki. Ininiã iuaãkatarina Paoro anikapekari iua aiko ãki. ³⁰ Ininiã iua Paoro maĩkiko pirena iaripireta. Ikininape sitatxi auakani kenakoenetakasaakiri ikara, imitekana aikomoni. Imaĩkarina Paoro. Ikosekaĩtotarina. Teoso misãkiretiko aikotiã impokiãkatarina Paoro. Iusaakipeka aiko tore totaãkapeka. ³¹ Kãkiti iuaã apotiitakanuia nirekari okiniri Paoro. Sotatoakori Homano inakanuia ninoa auĩte kenakoenetari ikinimane Xerosareẽ auakani neenamauatini. ³² Iusaakipeka sotatoakori auĩte anikana sotatoakori. Imitekana Paoromoni. Kãkiti atapakasaakina sotatoakori auĩte sotatoakorikata, iusaakiika ĩotoka Paoro iaritatinina.

³³ Ininiã sotatoakori auĩte maĩkari Paoro. Ipaniãtana sotoakori Paoro iaxirikini ipi kohẽtxiã. Iposo atoko ipimaãna kãkiti itakote auakani:

—Kiripa ia kiki? Kixikapa ia atoko inaãka? —itxana ninoa.

³⁴ Ininiã ãtikaka iuaã auakani, ia xikara. Apanakinipekana ãti xikara, itxaãponãtana isãkirena. Sãkiretxi kaiãopokori ininiã, iua !imarotari atão ixika. Ikara atoko ininiã, sotatoakori auĩte paniãtana sotatoakori, ninoa aapokomoni anikinirina Paoro. ³⁵ Sotato aapokokiri kanikoatxiã apokasaakina, sotatoakori õtanõkari Paoro ĩto, kãkiti mamaĩkakaniri ĩkapani. ³⁶ Kotxi kaiãopokori kãkiti itikini ĩkani akiripoakata:

—Hōkariko. Hōkariko —itxanātana.

³⁷ Paoro sotatoakori aapoko āki iīroānapanoka inakasaaki, Paoro txari sotatoakori auīte:

—Apakata pite nimisākiretini?

Ininiā sotato auīte tikoka.

—Pite imarotari Krekoakori sākire —itxari Paoro.

³⁸ —Kona piteni Exito tixinikiri pitxataua? Kona piteni kitatiki kamanātari neenamatzxi auītetxiakori pomanatini? Kona piteni anikatana ipi ipi pakini mio kokanirini ixaminakitekātana āparaā makipakaniātaā? —ipimaāri Paoro.

³⁹ Ininiā Paoro:

—Kona notani. Xoteo nitxaua. Nota Taaso sitatxitikirirano nota. Taaso sitatxiti, sitatxi apiari inakari, Sirísia tixinikiri. Pauiritano nakira kākiti nimisākiretini —itxari iua.

⁴⁰ Ininiā sotatoakori auīte:

—Ari, pimisākiretana.

Inakasaakiri Paoro tima kanikoatxiā. Iuasaaki ōkitikari iuako kākiti akiritini iotokini iġapani, isākire ikenakotinina iġapani. Ikinipoko iotokasaaki, iua sākirauata ninoakata Xoteo sākireē, Epiráiko sākireē.

22

Paoro Misākiretari Xerosareē Auakani

¹ Ininiā Paoro:

—Nitariakori, niriakori, hīkenakotariko nisākire. Na maerekati na níkama. Erekarinokara níkama —itxa.

² Ninoa kenakotakasaakiri ninoaka sākireē, Epiráiko sākireē isākirauatini, !akiritaikana. Itsoríkaātana.

³ Ininiā Paoro:

—Xoteopitikarano nota. Niponaniā Taaso sitatxiti, Sirísia tixiniā. Eereka uai Xerosareē sitatxiti napoka. Uaikara naneē. Iuasaaki koerekareri kimatireri Kamarieo inakori oerekano imakinika. Iua oerekano akiomaneakorini kitxakapiríkarini paniātakiti imakinika. Nota paríkauata Teoso iġapaninokara, hīte paríkauatini atokotxikana. ⁴ Mitxipeka nota kapokotana kākiti Xesosi sākire auíākani, Xesosi kimaporeē sikani. Nimaīkana, kateia āki oka nitxana. Kiki, sito pakini nimaīka. Nota xika ninoani ipīpe. ⁵ Sasetotxiakori auīte apiatakari, Xoteo auīteakori pakini imarotari atāopitika nisākire. Ninoakara sikano aātsopa iōkatsopatakítina auītetxiakorimoni Tamásiko sitatxiti auakanimoni nanikini iġapani. Iua aātsopa auiritano Xesosi sākire auíākani nimaīkini. Ininiā nota sari iuaā Xesosi sākire auíākani nimaīkini iġapani, Xerosareēmoni nimikanapiriinina iġapani imisiritikona tīkane.

⁶ —Apaniāxiti Tamásiko sitatxiti takote napokaāpotakasaaki, patimari iotximere iaxitikiri apoka notamoni. ⁷ Xiti nirika. Nikenakotari nakiriuākatiko: “Saoro, Saoro, kinirepa pite misiritano nota?” itxano.

⁸ —Ininiā nota: “Apiananiri, kiriparai pite?” nitxari.

—Ininiã iua: “Nota Xesosi Nasaree sitatxitikirikarano nota. Pimisiritakitikarano nota,” itxano.

⁹ —Nimoianariakori atamatari iua iotximere, ininiã ipikarauatana. Na ikenakotarina nota misãkiretakari. ¹⁰ Ininiã nota: “Apiananiri, kipa pinireka pitemoni nikamini?” nitxari.

—Ininiã Apiananiri: “Ereẽ pitima. Tamásikomoni pisa. Iuaãtaã pisãpiretaãkako imakinika Teoso nireẽkiti pikamini ìkapani,” itxa Apiananiri notamoni.

¹¹ —Iua iotximere xika mõiãreti nitxaua. Ininiã nimoianariakori kanõpiãpotano. Anikanona Tamásikomoni. ¹² Iuaãtaã aua kiki Ananíasi inakori. Iua kamapikari akiomaneakorini kitxakapirìkarini paniãtakiti. Ikinimane Xoteoakori Tamásiko auakani iteene paxitari iua. ¹³ Iua ina notamoni. Nota takote apoka itxa. Itxano: “Nitari Saoro, kõiãre pitxako,” itxano nota.

—Iusaakipeka nota kõiãrepeka nitxa. Natamatari iua. ¹⁴ Iua: “Akiomaneakorini Teosone mereẽi pite inirekakiti pimarotini ìkapani. Teoso mereẽi pite Erekarinoka Kamakari patamatini ìkapani. Teoso mereẽi pite Erekarinoka Kamakari sãkire pikenakotini ìkapani. ¹⁵ Pitekarako sãpiretariko itanapoko kãkitimoni atão Xesosi pirena, patamatakiti, pikenakotakiti pakini. ¹⁶ Ininiã kona okanani pitxape. Põkitikaua. Pipatxisataãkako. Pakiritariko Apiananiri uãka, ininiã iua makatxakari pimaerekani,” Ananíasi txano nota.

¹⁷ Eereka nikanapiriã Xerosareẽmoni. Teoso misãkiretiko aikotimoni nisa. Iuaã Teoso nimisãkirenãtakasaaki, nitapone-tari Apiananiri. ¹⁸ Natamatari iua. Itxano nota: “Katima pitxako. Xerosareẽ posipika uatxapeka. Uai auakani !auikapniri nota pirena pisãpiretakiti,” itxa.

¹⁹ Ininiã nota: “Apiananiri, nota nitapekana kãkiti pisãkire auiaãkani ikini aikoti Xoteo apotiitiniãtaãua. Niãsokapekana. Kateia ãki nitakapekana. Ninoa imarotapitikari ikara nika-makiti. ²⁰ Pite sãkire sãpiretakari Estevão inakori okikosaaki, nota aua iuaã. Iusaaki ninìkatari kokanirini mãka inopinikiri. Nota apokaerekatari okinirina iuani.”

²¹ —Ininiã Apiananiri: “Pisipeka. Òtakoxiti niokanatai Xoteo minakonimoni,” itxano —itxa Paoro kãkitimoni.

Paoro Homano Itxaua

²² Iusaakipeka Xoteo minakonimoni isini xika, kãkiti iuaã apotiitakaniua !inirekaikarina Paoro sãkire ikenakotinina. Omanãkarauata. Akiripoakatana:

—Hõkariko. !Erekarì auapanika inini —itxana.

²³ Akiripoakatana. Iõkokarina imãkana inopinikiri. Kipatxi okarapekatana apaka, kotxi omanãkarauata. ²⁴ Ininiã so-tatoakori auite paniãtana sotatoakori anikiniri Paoro aiko

kaikori āki, sotatoakori aapoko āki. Ipaniātana Paoro ixirokitatiko tīkane, kotxi inirekari imarotiniri Paoro omanatiko xika. ²⁵ Paoroni iītixikasaakina ixirokitatiko īkapani, Paoro pimaāri sotato itakote timakari:

—Erekari atxiīti hīte xirokitatiniri kiki Homano inakori maxikatiika? Homano nitxaua. Kixikapa hīte nirekari hīxirokitatinino? —Paoro txari iua.

²⁶ Ininiākara sotato sari iauītemoni.

—Iua kiki amaīkakiti Homano itxaua iua, ininiākara erepaniko iuamoni pikamakiti tīkane —itxari.

²⁷ Ininiā sotatoakori auīte sari Paoromoni.

—Pisāpiretano. Homanokani pitxataua? —itxari Paoro.

Ininiā Paoro:

—Iuapitikarano nota.

²⁸ Sotatoakori auīte txari:

—Nota Homano nitxaua, kotxi nīkitxitari aātsopa īki Homano nininiua īkapani. Pakaroneri.

Ininiā Paoro:

—Niponaniākasaaki Homano nitxapekaua —itxa.

²⁹ Iuasaaki Paoro xirokaaritakani patimari isinina. Sotatoakori auīte pīkarauata, Paoro Homano ininiua imarotakasaaki, kotxi iua paniātana sotatoakori iītixikiniri Paoro.

Paoro Xoteo Auīteakori Apisatoō

³⁰ Katīmatinīkata sotatoakori auīte koxirikari Paoro. Inirekari imarotiniri Xoteo apoītiniri, ininiā ipīkapiretana sasetotxi auīteakori, Xoteo auīteakorikata. Ipaniātari Paoro itimini ninoa apisatoō.

23

¹ Ininiā Paoro iteene mixinitoōtana Xoteo auīteakori.

—Nitariakori, erekari nikaminiritika, uatxa uai naua. Teoso nireēkitinoka ninireka nikamini. Teoso imarotari ikara, kotxi imarotari nixinikakiti nākixinireē —itxa.

² Sasetotxiakori auīte apiatakari Ananīasi inakori !ipotxitari Paoro sākire, ininiā ipaniātari Paoro takote auakani aritiniri Paoro sona. ³ Ininiā Paoro:

—Teosokarako aritaiko pite. Aapokotxi tare txītatakori atoko pitxa pite, kotxi mapara peerekai, txamari pākixinireē maerekatinoka. Pite topākanāta ereē nota pikenakotini īkapani akiomaneakorini paniātakiti iaōka pikamini īkapani, txamari pipaniātari niaritiko. Akiomaneakorini na paniātari ikara atoko inakari. Pite kona kamari ninoa paniātakiti — Paoro txari iua auītetxi.

⁴ Paoro takote auakani txitari Paoro:

—! Erekari pimisākirepiretiniri sasetotxi auīte apiatakari Teoso nakiti —itxana.

⁵ Ininiā Paoro:

—Nitariakori, !nimarotari iua sasetotxi auíte apiatakari ininiua, kotxi Teoso sãkire iõkatsopatakori txari: “Kona pimisãkirepiretapiri hãauíte.”

⁶ Paoro atamatana kãkiti iuaã apotiitakaniua. Apanakini satoseoakori itxauana. Apanakini pariseoakori itxauana. Ininiã itapararitika isãpiretana:

—Nitariakori, pariseokarano nota. Pariseo ãkirikarano nota. Uai nota minaãka híte apisatoõ, kotxi nota auikari ipĩkanipeka õkitikiniua, iuaĩkana auãki ininina ĩkapani —itxana ninoa.

⁷ Iuusaakipeka pariseoakori, satoseoakori pakini taparakienatakakaua, kotxi pariseoakori auikari Paoro sãkire. Satoseoakori !auikari Paoro sãkire. ⁸ Kotxi satoseoakori !auikari ipĩkari õkitikiniua, iuaĩkana auãki inini ĩkapani. Kona auikarina Teoso nitiriakori iaxitikini auini. Kona auikarina matamatakoni auini. Pariseoakori auikari ipĩkari õkitikiniua, iuaĩkana auãki inini ĩkapani. Auikarina Teoso nitiriakori auini. Auikarina matamatakoni auini apaka. ⁹ Iuusaaki ikinimane apia akiripoakata. Itaparakenatakakauana. Pariseoakori, kaiõkatsoparerini inakoni, õkitikaua. Itapararitika itxana:

—Atemoni ia kiki ! ikamari maerekati. Atxiĩti mata-matakoti, atxiĩti Teoso nitiri iaxitikiri sãkirauata iuakata. Ininiãkara !apakata anaiatiniri Teoso —itxana.

¹⁰ Ninoa iteene taparakienatakakauana, ininiã ineena-mauaaritana. Sotatoakori auíte pĩkari ninoa okiniri Paoro, ininiã ipaniãtana sotatoakori:

—Hĩsako kãkiti sauaki apanĩkaki. Iuaã himakatzakariko Paoro. Hanikariko sotatoakori aapokomoni —itxana.

Ininiã anikarina iuaã.

¹¹ Āti ĩkanõkati Apiananiri apoka Paoromoni. Paoro takote itima. Itxari:

—Kataparaxinire pitxako. Pisãpiretapekari nota pirena uai Xerosareẽ. Apaka pisãpiretariko nota pirena Homa sitatxiti —itxari.

Xoteoakori Nirekari Okinirina Paoro

¹² Katimatinĩkata apanakini Xoteoakori apotiitaua. Ixinikarina Paoro okini ĩkapani. Ninoa txari:

—!Anipokotapani, !aãtapani, Paoro aõkini apisa —itxana.

¹³ Ninoa Xoteoakori koarẽta apikomoni. ¹⁴ Eereka ninoa sari sasetotxi auíteakorimoni, kiomãtxiakori pakinimoni. Ninoa txana:

—Ate okaenetari Paoro. !Anipokotapani iua aõkini apisa.

¹⁵ Ininiã híte aãuĩteakori amanaãriko sotatoakori auíte, imininiri Paoro uai. Hĩsãpiretariko sotato auíte, hinirekari apikomoni hĩpimainiri Paoro. Iuusaaki ate iãtapariko kimaporiã aõkiniri ĩkapani —itxana ninoa.

16 Paoro itaro ākiri kenakoenetari Paoro okaenetiko, ininiākara ĩroā sotatoakori aapoko, sāpireta itxari iritanirimoni. 17 Ininiā Paoro misākiretari sotato auĭte poiāori.

—Panikari ia ātokori hĭauĭtemoni. Iminapiretakiti inireka isāpiretiniri iua —itxa.

18 Ininiā sotato auĭte poiāori anikari iua auĭtemoni.

—Ate maĭkakiti Paoro misākiretano nota, ia ātokori pĭtemoni niminini, kotxi inirekari isākirauatini pĭtekata —itxari.

19 Ininiā apiari anikari iuakoā ninoanani auiniātaā. Ininiā iua:

—Kipa pinireka pisāpiretinino? —itxari.

20 Ininiā iua ātokori apakapapiretari:

—Xoteo auĭteakori nirekari amanainii katana pokamara Paoro panikini ninoamoni. Isāpiretainako pite, inirekapanikarina apikomoni Paoro sākire ĩkenakotinina. Txamari paxirari ninoa sākire. 21 !Pauikapena, kotxi koarēta apikomoni kikiakori kipatauako kimaporiā Paoro iātapinina, okinirina ĩkapani. Ninoa kikiakori txapeka !inipokotaikana, !iātaikana, Paoro imokakinina apisa. Ninoa iposopeka kimaporiā iātapinirina Paoro. Ninoa iātapari ninoa nirekakiti pikamini —itxari sotato auĭte.

22 Ininiā sotato auĭte:

—!Pisāpiretapiri notamoni pisāpiretakiti apanakinimoni.

Ininiā iokanatarī ātokori ikanapiriini aapokomoni.

Paoro Iokanataāka Périsi Inakorimoni

23 Iposo atoko sotato auĭte pĭkapiretana ipi sotatoakori auĭtetxi poiāoni inakaniua. Imisākiretana:

—Hāpotiitana tosētosi sotatoakori ikitiā sikani, setēta sotatoakori kavaro nopini sikani, tosētosi sotatoakori meretaua anikakani pakini. Iposope hĭtxako ia ĩkanōkati novi oara hĭpotorikini Sesaréia sitatxitimoni hĭsini ĩkapani.

24 Kavaroakoro hĭsikari Paoro, oa nopini isini ĩkapani. ! Hāuiritapiri Paoro okiko. Hanikari Paoro Homanoakori auĭtemoni Périsi inakorimoni —itxana ninoa.

25 Iposo atoko sotato auĭte iōkatsopata:

26 Nota Kráotxio Arísia inakorino iōkatsopata apiarimoni, pite Périsi aāuĭtemoni. Ereēkai. 27 Ia kiki Paoro inakori Xoteoakori maĭkakiti. Ninoa nirekari okiniri. Nota, nisotatoneakorikata makatxakari iua, kotxi Homano itxaua.

28 Ninirekari nimarotiniri kixikapa ninoa nirekari okiniri Paoro, ininiākara nanikari iua Xoteoakori auĭteakori apotitiniātaāua. 29 Iuaā nimarotari ixika !auari kateia āki ikaikotini ĩkapani. Ixika !auari ipinini ĩkapani. Ninoa apoĭtari iua ninoa atokiriakorini paniātakiti imakamakani xika.

30 Nikenakopiretari Xoteoakori okaenetiniri Paoro, ininiā niokanatarī iua pĭtemoni. Nipaniātana Paoro apoĭtakani

isãpiretiniina Paoro kamakiti. Iananirako niõkatsopata.
Ereẽpiko,

itxa sotato auĩte sãkire Périsioni.

³¹ Sotatoakori auĩte paniãtiniri atokokana sotatoakori
anikari Paoro. Ìkanõka anikarina Ìtxipatiritxi sitatxitimoni.

³² Katimatinĩkata sotatoakori ikitiãna sikaninanira kanapiriã
sotato aapokomoni. Kavaro nopini sikani anikari Paoro
apikomoni. ³³ Anikarina Sesaréia sitatxitimoni. Isikarina
Paoro iõkatsoparikata auĩtetximoni, Périsi inakorimoni. ³⁴ Ininiã
iua atatsopatari iua iõkatsopari. Iposo atoko ipimaãri Paoro:

—Kitixinepa paua? —itxari iua.

Ininiã Paoro:

—Sirísia tixinikirirano —itxa.

³⁵ Ininiã Périsi txari:

—Pikamapiretakini apokasaaki, nikemariko pisãkire —
itxa.

Ininiã ipaniãtana sotatoakori:

—Erotxini kamakiti aikoti ãki hinĩkatariko Paoro.

24

Paoro Apoĩtiko Pirena

¹ Sĩko õti auakasaaki, sasetotxiakori auĩte apiatakari
Ananíasi inakori sari Sesaréia sitatxitimoni. Apoka iuaã
kiomãtxiakorikata, kiki Tétoro inakorikata apaka. Iua Tétoro
kãkiti ìkapani kasãkireri kãkiti misiritiko mereẽkari apisatoõ.
Ninoa apoka Périsi apisatoõ Paoro apoĩtinina ìkapani. ² Ninoa
apokasaaki, sotato minari Paoro Périsi apisatoõ. Iposo atoko
Tétoro akiritaãka isãkirauatini ìkapani. Ininiã Tétoro apoĩtari
Paoro:

—Périsi, apiari pitxaua. Auĩtetxi kimatireri pitxaua, kotxi
mapakanani atixine neenamtxi !auari. Mitxi kaiãopokori
maerekati kamakori. Uatxa maerekati poiãõãpota, kotxi pite
kamari erekari kãkiti ìkapani. ³ Erekapitikari pikamakiti ate
ìkapani. Ate apokaerekatari. ⁴ Kona ninirekari niomakotetini
pite, ininiãkara nisãkire poiãõka apikomoni nisãpiretai, ininiã
pikenakotari nisãkire.

⁵ —Ia kiki !erekari. Pamonõkoniri. Itxĩkitakari Xoteoakori
neenamauatini ikini itixiti. Kiki Nasaree sitatxitikiri sãkire
auiãkani auĩte itxaua iua Paoro. ⁶ Teoso misãkiretiko aikoti
imapaxitakanaisaaki, ate mãkari iua. Akiomaneakorini
oerekini atoko atxamariko Paoro. ⁷ Txamari iusaakipeka so-
tatoakori auĩte Arísia inakori apoka iuaã. Imaktxakari Paoro
itapararitika ate sauaki. ⁸ Eereka Arísia paniãtaua pitemoni
ainini. Pite pimaãriko Paoro, ininiã pimarotari asãpiretakiti
inipitika inini —Tétoro txari Périsi.

⁹ Iusaaki Xoteoakori iuaã auakani:

—Ari, inipitikara isãkire —itxarina Périsi.

Paoro Sākire Périsi Apisatoō

¹⁰ Iposo atoko Périsi paniātari Paoro isāpirenauatini. Ininiā Paoro: —Nimarotapitikari kona uatxakani ate tixine auakani misiritiko mereēkari pitxaua. Ininiākara nota apokaerekatari pitemoni nisāpiretiniri nikamakiti. ¹¹ Tosi ōti pakini napakari nisa Xerosareēmoni Teoso nimisākiretini ĩkapani. Pipimaāri apanakini atāokani nisākire. ¹² Nanera likenakotari nota txitiniri āti Teoso misākiretiko aikoti āki. Ikininape Xoteo apotiitiniātaāua aikoti āki ! atamatarina neenamtxi nikamākitakini. Ātiātaā apaka ! atamatarina nitxīkitakiniri kākiti neenamtxi ikaminina. ¹³ Nanera maxikatīika kamapiretano nota. !Itikanona nota maerekati nikamini. ¹⁴ Nota auikari Xesosi sākire. Ia atāo. Naneramoni Xesosi sākire na atāo. Nota parīkauata ate atokiriakorini Teosone ĩkapani Xesosi sākire nikīpitakasaaki. Moisesini paniātakiti apaka nauika. Teoso sākire sāpiretakanini iōkatsopatakiti apaka nauika. ¹⁵ Nanera auikari Teoso ōkitikinina ikininape kākiti ipīkani. Erekarini, maerekani apaka ōkitikauako iuaīkana auāki ininina ĩkapani. Nota apaka auikari ikara. ¹⁶ Ikiniōtika ninirekari atāonoka nikamini Teoso ĩkapani, kākiti ĩkapani apaka.

¹⁷ —Ninapapekari mapakanani ātiātaā, eereka nikanapiriā Xerosareēmoni. Iuaā nisa txineiro ninirimanemoni matxineirotenimonu nanikini ĩkapani. Apaka iuaā ninirekari nisikaenetakiti Teosomoni nisikini. ¹⁸ Nisikaenetakiti Teosomoni nisikasaaki Teoso misākiretiko aikoti āki, nikipaātaua Moisesini oerekakiti iaōka. Iuasaaki Xoteoakori Ásia tixinikini itikano nota. Kākiti apotiitakaniua ! auari notakata iuasaaki. Neenamtxi ! auari iuasaaki. ¹⁹ Ninoa itikano. Maerekati nikamaākamako, kinirepa kona ninoa apoka uai uatxa pite isāpiretinina ĩkapani? ²⁰ Ninoa uai mapokakanisaaki, pipimaāna nanera ikenakotakitina, itikakitina nota Xoteo auiteakori apisatoō nauakasaaki. Kipa atxiīti nimaerekani iuasaaki? Iuasaaki kona nikamari maerekati. ²¹ Atxiīti iuasaaki nanera ! apokaerekatari nisākire, kotxi nitxana: “Nota auikari ipīkani ōkitikiniua, iuaīkana auāki inini ĩkapani. Ikara nauikakiti sākiretxiti xika hīte maīkano nota.” Atxiīti nanera ! apokaerekatari ikara nisākire —itxa Paoro sākire Périsimoni.

²² Périsi iteene imarotapekari Xesosi oerekakiti sākiretxiti. Iua misākiretana ninoa:

—Sotatoakori auīte Arisia inakori apokapanikako uai. Iuasaakiko nisāpiretari kiātokopa nitxtari Paoro. Uatxa xipope asākire —itxa Périsi.

²³ Ipaniātari sotato auīte poiāori inakari Paoro nīkatakari tīkane:

—Pinĭkatariko Paoro. Pauiritariko inirekiniātaā isini. Pauiritariko inirimane apokini iuamoni. Pauiritariko inirekakiti isikinirina —itxa Périsi.

Paoro Sākirauata Périsi, Tosira Pakinikata

²⁴ Mapaōti napa atoko Périsi ĩtanorokata Tosira inakorokata apoka Paoro auiniātaā. Xoteo oa. Périsi pĭkapiretari Paoro. Iua apokasaaki, Paoro sāpiretana ninoa Kristo Xesosi sākire auikiko, ininiā ninoa kenakotari. ²⁵ Paoro sāpiretari Teoso sākire atāo inakari kamiko pirena. Isāpiretari Teoso sākire ĩtotxi nireēkiti amakamakanĭ. Isāpiretari kākiti misiritiko itixi xipokini ōti apokasaaki. Ininiākara Périsi pĭkarauata.

—Iaōpe. Pisipe. Āti ōti nipařka mauakanisaaki, iuařkana nĭpĭkapiretai —itxari.

²⁶ Périsi nirekari Paoro sikiniri txineiro iuamoni, isikakiniri řkapani. Ininiākara itokata ipĭkapiretari Paoro iuakata isākirauatini.

²⁷ Ipikanani napa atoko Póσιο Pésito inakori auřtetxi txapekuaa, ininiā Périsi sipe. Périsi nirekari Xoteoakori apokaerekatini iua, ininiā isini apisa ! isikakari Paoro, ininiā Paoro kaikotapanika kateia āki.

25

Paoro Amanaāri Sesakata Isākirauatini

¹ Pésito aua Sesaréia sitatxiti ipi āti pakini ōti, eereka isari Xerosareēmoni. ² Iuaā sasetotxi auřteakori, Xoteo auřteakori pakini kamapiretari Paoro Pésitomoni. ³ Ninoa iteene amanaāri Pésito:

—Pĭkamariko ate nireēkiti. Piminariko Paoro uai Xerosareēmoni —itxana.

Ikara ninoa nireka, kotxi okaenetarina Paoro ipixinipokoriti. ⁴ Txamari Pésito apakapapiretana:

—Kona, Sesaréia sitatxitikarako aua Paoro. Mapaōti napa atoko nota kanapiriā iuamoni. ⁵ Hinirekiniāri, ātikaka hřte sari iuamoni notakata. Iuaā hřsāpiretari Paoro kamakiti maerekati —Pésito txana ninoa.

⁶ Pésito napari ipi semanati Xerosareē. Eereka ikanapiriā Sesaréiamoni. Katimatinĭkata řroā aiko kākiti misiritiko sāpiretikoātaā. Iuaā ipĭkapiretari Paoro. ⁷ Paoro apokasaaki, Xoteo Xerosareēkini ākitari iua. Apořtarina iua maerekati kaiāopokori ikamakiti, txamari imaerekani itikakari ! auari, kotxi likamari maerekati. ⁸ Eereka Paoro:

—Maerekati na nikama. Xoteoakori aātokiriakorini paniātakiti nikamapitika. Teoso misākiretiko aikoti nĭpaxitapitika. Homano auřte paniātakiti, Sesa inakori paniātakiti nikamapitika —itxa.

⁹ Pésito nirekari Xoteoakori apokaerekatini iuaka, ininiā ipimaāri Paoro:

—Pinirekatari Xerosareẽ pisini? Iuaãrako nota kenakotariko nanera sãkire, pite sãkire apaka —itxa.

¹⁰Txamari Paoro:

—Konapitini. Homano nitxaua. !Apakata Xerosareẽ Xoteoakori apisatoõ nisãkire kenakotiko. Uaikara Homanoakori auĩte Sesa nirekari Homano sãkirauatini kãkiti misiritiko sãpiretakani apisatoõ. Erekari uai pikenakotiniri nisãkire. Pite iteene imarotari kona xatiki maerekati nikama Xoteoakorimoni. ¹¹Ixika auiniã nipinini ìkapani, maerekati nikaminiã, ininiã apakata nipinini. Txamari nanera na atão apoĩtano nota, ininiã naneramoni nisikanapakiri !auari. Ninirekari Sesamoni nisini —itxa Paoro sãkire.

¹²Ininiã Pésito sãkirauata iua õtãkikakanikata Paoro Sesamoni isini ìkapani. Eereka apakapapiretari Paoro:

—Pite nirekari Sesamoni pisini, ininiãrako iuamonirako pisa —itxari Paoro.

Pésito Sãkirauata Akiripakata

¹³ Mapaõti napa atoko auĩtetxi Akiripa inakori apoka Sesaréia itaro Perenisi inakorokata. Ninoa ianapokota Pésitomoni. ¹⁴ Mapaõti napa atoko Pésito sãpiretari Paoro Akiripamoni:

—Uai aua kiki kateia ãki Périsi takakiti Paoro inakori. ¹⁵ Xerosareẽ napokasaaki, sasetotxi auĩteakori, Xoteo auĩteakori apaka apoĩtari iua. Inirekarina nota paniãtiniri iua okiko. ¹⁶ Txamari nisãpiretana: “Homanoakori kona okari kãkiti ãti apoĩtakiti, iua apoĩtakiti sãkire imakenakotakani apisa. Merepanika erekari iua apokini iua apoĩtakanikata kãkiti misiritiko mereẽkari apisatoõ, ninoa sãkire kãkiti misiritiko mereẽkari kenakotini ìkapani,” nitxana.

¹⁷ —Paoro omanatakani uai apokasaaki, katimatinĩkata niĩroã kãkiti misiritiko sãpiretikoõtaã. Iuaã nipĩkapiretari Paoro, ininiã iua apoka iua omanatakani apisatoõ. ¹⁸ Ninoa sãkirauata. Apoĩtarina Paoro. Niuãkatari ninoa sãpiretiniri maerekati Paoro kamakiti. ¹⁹ Txamari ninoa auiãkiti sãkiretxiti xika ninoa omanatari Paoro. Kiki ipĩkari Xesosi inakori xikara apoĩtarina. Paoro auikari Xesosi iuaĩkana auãki inini. Ninoa !auikari Xesosi õkitikiniua.

²⁰ —Iuasaaki na nimarotari nikamakiti tĩkane. Ininiã nipimaãri Paoro: “Na pinirekatari Xerosareẽ pisini? Iuaã pite apoĩtakani, pite pakini kenakotaãkako,” nitxari Paoro.

²¹ Txamari iua apakapapiretano: “Kona. Sesamonira ninireka nisini,” itxano nota. Ininiã notara paniãtari iua kateia ãki ikaikotiniritika niokanatariko Sesamoni —itxa Pésito.

²² Ininiã Akiripa:

—Nota nirekari nikenakotiniri iua kiki sãkire —itxa.

Ininiã Pésito:

—Katanarako pikenakotari iua sãkire —itxa.

Akiripa, Perenisi Pakini Apoka Pésitomoni

²³ Katimatiníkata Akiripa, Perenisi pakini apoka, itomaneri initiriakorikata. Peeremãkapokona. Iïroãna kãkiti apoti-itiniãtaãua. Sotato auñteakori, sitatxi auakani auñteakori pakini ïroã. Eereka Pésito pïkapiretari Paoro, ininiã Paoro minaãka.

²⁴ Ininiã Pésito:

—Pite, Akiripa, hñte atekata apotiitakaniua apaka, hãtamataria ia kiki. Ikinimane Xoteoakori uai auakani, Xerosareẽ auakani apaka !apokaerekatari ia. Isãpiretanona ia maerekati ininiua. Ninoa amanaãno ia okiko. ²⁵ Notamoni maerekati !ikama ia. Notamoni ixika !auari ipinini ïkapani. Eereka ia amanaãno apiari Sesamoni isini, ininiã nota auiritari isini. ²⁶ Txamari !nimarotari ixika niõkatsopatini Sesamoni. Ininiãkara nimirari Paoro hñte apisatoõ isãkire hñkenakotini ïkapani. Akiripa, apiari pitxaua pite, ininiã ninirekari pite sãpiretinino nota niõkatsopatakiti tñkane. Ia hñkenakotaka atoko hñsãpiretano Sesamoni niõkatsopatini ïkapani. ²⁷ !Apakata kateia ãkikiri Sesamoni niokanatini ixika nimasãpiretakaniã, kotxi Sesa nirekari imarotini ikamakiti xika.

26

Paoro Sãkirauatini Akiripa Apisatoõ

¹ Eereka Akiripa paniãtari Paoro:

—Nauiritai pisãpiretiniua pimañkiko xika.

Ininiã Paoro õkatari iuako isãkire isãpiretini ïkapani. Iposo atoko Paoro sãkirauata, maerekati imakamakani ninoa imarotini ïkapani.

² —Aãuñte Akiripa, notamoni erekari pite apisatoõ nisãpiretiniri Xoteoakori apoñtinino. ³ Kotxi pite iteene imarotari ate atokiriakorini oereẽkiti, Xoteoakori paniãtakiti. Ininiã namanaãni pikenakotini nisãkire imakinika.

⁴ —Xoteoakori imarotano nota ãtokoripanika ninakasaakia, nitixine nauakasaaki. Eereka Xerosareẽ nauakasaaki ninoa imarotano. Imarotarina ikiniõñtika nauini. ⁵ Mixakapokoni ninoa imarotano nota. Imarotarina pariseo nininiãua. Ikara isãpiretaina, inirekiniãna. Kãkiti pariseo inakari iteene aukari ate atokiriakorini oereẽkiti sãkiretxiti.

⁶ —Xoteoakori uatxa omanatano nota, kotxi nauikari Teoso sikaenetakiti ate atokiriakorimoni apokapeka uatxa. ⁷ Ate nirimane, tosi pakini nirimantxi, iãtapari ikara Teoso sikaenetakiti apokini õti. Ninoa parïkauata Teoso ïkapani ïkanõka, pokamara pakini. Niauñte Akiripa, ikara Teoso sikaenetakiti

xika Xoteoakori maĩkano nota. ⁸ Kinirepa hĩte !auikari Teoso posotiniri ipĩkari ōkitikini, iuaĩkana auãki inini ĩkapani?

⁹ —Mitxipeka nota omanatari Xesosi Nasareekiri, hĩte omanatiniri atokokana, ininiã nikapokotari isãkire auĩãkani. ¹⁰ Xerosareẽ nauakasaaki, nikapokotari isãkire auĩãkani. Sasetotxi auĩteakori auiritano kãkiti Teoso nakitiakori kateia ãki nitakini. Kaiãopokori nitaka kateia ãki. Xoteo auĩteakori nirekasaakiri okinina, nota apaka nirekari. ¹¹ Nisari Xoteo apotiitiniua aikotimoni ikininape Xesosi sãkire auĩãkani nimisiritini ĩkapani. Ninirekari Xesosi sãkire auikiko xipokini. Iteene nomanatana, ininiãkara nisari apanakini sitatxitimoni ninoa nikapokotini ĩkapani.

¹² —Ikara xika nisari Tamásiko sitatxitimoni. Sasetotxi auĩteakori auiritano nisini. Ipaniãtanona Xesosi sãkire auĩãkani nimaĩkini. ¹³ Ipxinipokoriti, apaniãxiti iotximere iaxitikiri apoka notamoni. Atokatxi iotximere poiãoka. Ikara iotximere apiata. Iua iotximere ãki nota nimoianariakorikata aua. ¹⁴ Ate iriãkata xitipe. Iuasaakipeka nikenakotari nakiritiko: “Saoro, Saoro,” itxano Epiráiko ĩnakori sãkiretxitiã. “Kixikapa pimisiritano nota? Piteka pimisiritaua, nota pimisiritakasaaki. Atxiĩti kema auĩteka karotaua ipitikiri aãketeẽ. Iua kema auĩte atoko pitxa,” itxano.

¹⁵ —Ininiã nota: “Apiananiri, kiriparai pite?” nitxari.

—Ininiã iua: “Xesosira nota, pimisiritakitikarano nota. ¹⁶ Pitima. Nota oerekaua pitemoni, pite nimereini ĩkapani, ninitiri pininiua ĩkapani. Uatxa pitikakiti pisãpiretako apanakinimoni. Pisãpiretapanikariko ikinimane kãkiti apikomoni noerekakiti tĩkane. ¹⁷ Ninĩkataiko pite Xoteo sauaki pauakasaaki, Xoteo minakanuia sauaki pauakasaaki apaka. Xoteo minakonimoni niokanatai pisini. ¹⁸ Kãkiti ipiãã sikani atoko itxana, kotxi !imarotarina Teoso sãkire. Mõsiãreni atoko ninoa, kotxi !atamatarina Teoso kimapore. Ininiãkara pitekara oerekanako Teoso sãkire ikimapore imarotinina ĩkapani, ipiã itakanapinina, ikamaramoni isinina ĩkapani. Ininiãkara !ikamaikari Satanasi paniãtakiti. Teoso paniãtakitinoka ikamana eereka. Ininiã ninoa auikariko nisãkire, ininiãkara nota makatxakariko ninoa maerekani. Ininiã Teoso nakitiakori ninoa apaka txauana,” Xesosi txano nota.

¹⁹ —Niauĩte Akiripa, ikara atoko ininiãra, nikamapekari imakinika Xesosi paniãtakiti, iaxiti iotximere apokasaaki nikenakotakiti. ²⁰ Nisãpiretari Xesosi sãkire merepitipanika kãkiti Tamásiko sitatxiti auakanimoni, eereka nisãpiretari Xerosareẽ auakanimoni. Eereka nisãpiretari ikinimane Xotéia tōpa auakanimoni. Eereka nisãpiretari kãkiti Xoteo minakonimoni. Nisinimoni nisãpireãpotana ninoa: “Himaerekani

hĩtakanapako. Hãuikariko Teoso sãkire. Erekarinoka hĩkamako, ininiãkara aimarotapitikari maerekati hĩtakanapini,” nıtxana. ²¹ Ikara atoko nıtxana ikinimane nisãpiretini. Ikara nisãkire xika Xoteoakori maĩkano nota Teoso misãkiretiko aikoti ãki nauakasaaki. Kinirão okaka itxanona. ²² Uatxa nauapanika, kotxi Teoso nĩkatano nota. Ininiã ia õti Xesosi sãkire nisãpireta hĩte apiarinimoni, hĩte poiãorinimoni apaka. Moisesini sãpiretakiti iaõka nisãpireta. Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretakiti iaõka nisãpireta. Ninoa sãpiretari Teoso mereẽkiti apokini. ²³ Ninoa txari: “Teoso Mereẽkiti apokako. Iua misiritaãkako. Iuakarako õkitikaua ipinaka atoko. Iuaĩkana auãki itxako. Mitxi ipinakar! õkitikaua. Merepanika iua õkitikaua. Iuara sãpiretariko Xoteoakori maerekani makatxakiko, Xoteo minakaniua maerekani makatxakiko apaka,” itxana Teoso sãkire sãpiretakani. Ninoa sãpiretakiti iaõka nota sãpiretai apaka —itxa Paoro.

²⁴ Paoro ikara atoko inakasaaki, Pésito akiritari:

—Paoro, !kiĩkitei. Pimapıtxiriãpota iteene papaiaõkarauatini xika —itxa.

²⁵ Ininiã Paoro:

—Niauĩte Pésito, kona nimapıtxirita nota. Atãopitikara nisãkire nikama. Erekar! nisãkire. ²⁶ Niauĩte Akiripa, pımarotapekari nota sãpiretakiti, ininiã kataparaxinireno nimisãkiretinii. Pımarotari Xesosi pırena, kotxi Xesosi ipĩkasaaki, kona kipatakoriãtaãni ipina. ²⁷ Niauĩte Akiripa, pıte auıkatari Teoso sãkire sãpiretakani sãkire? Nota imarotari pıte auıkiniri.

²⁸ Ininiã Akiripa:

—Pıte sãkire txĩkitakaarıtano nota Xesosi sãkire nauikini —itxari.

²⁹ Ininiã Paoro:

—Teoso imarotari. Ninirekari pıte, hĩte hĩkinika uatxa nisãkire kenakotakani pakini iteene hãuıkiniri Xesosi sãkire nota auıkiniri atokotxikana. Txamari kona nota nırekai hĩte kateia ãki hãuini nota atoko —itxa Paoro sãkire.

³⁰ Paoro sãkirauataka atoko auĩtetxi Akiripa, itaro Perenisi, Pésito, ikinimane ninoakata ĩkani pakini, itimana. ³¹ Iporikiti ipokĩkasaakina, imisãkiretakakana:

—!Auari ikira kiki okiko xika. !Auari kateia ãki itakiko xika.

³² Ininiã Akiripa txari Pésito:

—Ikira kiki mamanaãkaniãri Sesamoni isini, isikakaãkapiimako.

27

Paoro Potorika Homamoni Isini

¹ Eereka Pésito sãpiretaua ate iketo apope Itária tıxinimoni aĩpiriãtini. Paoro apanakini maĩkakoni apaka sikaãka Xório

inakorimoni. Iua Xório seĩ pakini sotato auĩte itxaua. Sesa sotatone itxaua. ² Ate iereẽtaua maporo ãki, Ataramítxio sitatxitikero ãki. Ásia tixinimoni sikaro oa maporo. Kiki, Arisitako inakori sari atekata. Iua Tesarónika sitatxitikiri, Masetónia tixinikiri iua Arisitako. Ininiã ate sipe. ³ Katimatinĩkata ate apoka Sitoõ ioporokoti. Xório tĩretari Paoro, ininiã auiritari iua aõkimaneremoni isini iuaã, inirekakiti apakapini ĩkapani. ⁴ Eereka ate potorika iuaã. Iuasaaki ĩtima inataparata aãpisamoni, ininiã maporo iopiriãri Xipri pokomiriĩti ĩtima manapakaniãtaã. ⁵ Ate ĩpiriãtari potxoari uiniti. Sirísia tixini takote anapa. Pãpírĩa tixini takote anapa. Ate apoka Miha sitatxiti, Arísia tixiniã. ⁶ Iuaã sotato auĩte apokaro maporo Arexãtria sitatxitikero, Itária tixinimoni sikaro. Iua iereẽtakaua ate oa maporo ãki.

⁷ Iuaĩkana apotorika. Iuasaaki ĩtima inataparata aãpisatoõ, ininiã ianaritika asaãpota mapaõtipeka, ininiã eereka aãpoka Sinito sitatxiti apisatoõ. ĩtima tapara xika ! aposotaika apikomoni asini anirekinimoni, ininiã aiopiriãri Kreta pokomiriĩti ĩtima manapakaniãtaã. Iuaã anapari Saomona pokomiriĩti. ⁸ Ianaritika asaãpota imiriĩ takote. Aãpoka ioporoko “Ioporoko Erekarĩ” akiritikoãtaã, Araséa sitatxiti takote.

⁹ Iuaã aãuapokota. Pamonõkoniri apikomoni asini. Kiiniri Teoso ĩkapani kãkiti manipokotakani inapapeka, ininiã imarotaãka ĩtima kataparari kaiamapeka apokini. Ininiã Paoro õtãkikana ninoa:

¹⁰ —Apikomoni asiniã, pamonõkoniri. ĩtima kataparari ka-saikamaro maporo atiikata. Kãkiti ipinako —itxa Paoro.

¹¹ Txamari sotatoakori auĩte ! auikari Paoro sãkire. Iua auikapiretari kamaporoteri sãkire, maporo nĩkatakari pakini sãkire. ¹² Kaiãopokori maporo ãki parĩkauatakani txari:

—Ia ioporoko kona erekari mitaã anapini. Masa apikomoni. Atxiĩti aposota Penisi sitatxitimoni aãpokini. Iuaã manapakakari mitaã —itxana.

Penisi sitatxiti Kreta inakori pokomiriĩti ioporokoti. Atokatxi ereẽkokini manapi aua Penisi sitatxiti.

Ĩtima Kataparari Pirena

¹³ Iuasaaki ĩtima poiãoka apokaãpota ate tikinimoni, ininiã ninoa uãkatari:

—Uatxaika erekapekari Penisi sitatxitimoni asini —itxana.

Ininiã õtanõkarina kai, maporo maĩkiko, ininiã potorika atxa. Kreta miriĩti takote anapaãpota. !Anirekari potxoari uiniti apanĩkakiã asini, kotxi pamonõkoniri iuaã. ¹⁴ Txamari patimari ĩtima iteene inataparata Kreta pokomiriĩtikiri. ĩtima uãka “Atokatxi Pokĩkinimonikiri.” ¹⁵ Ininiã ĩtima apoka

maporomoni. Pataparari. ! Aposotari ìtima ininimoni asini, ininiãkara aãuiritari ìtima anikiniro maporo ìtima sinimoni. ¹⁶ Aiopiriãri Kaota inakori pokomiriiti. Iua pokomiriĩ xapitiri. Iua pokomiriiti ìtima kimaporeẽ aua, ininiã iuasaaki pokomiriĩ anapakasaaki ìtima poião taparata, ininiãkara aõtanõkaro kanaua maporo kapokiãmonikiri. ¹⁷ Akosekaãpotari kanaua maporo ãki aeretakini ìkapani. Ininiã ninoa iapiripoataro maporo aãpitsaã ìtima katakakitapetiniri monõkoni. Ninoa pĩkari ìtima anikiniro maporo ìkipatxite apanĩkakiãkirimoni. Iua ìkipatxite Arĩpia tixini takote. Ininiã ikaxitikarina mãkatxi mata maporo aniãkari. Mãkatxi mata kaikotiniã maporo nopini, patimaua ìtima anikiniua. Ikara atoko ininiã, auiritarina ìtima anikiniua. ¹⁸ Ìtima inataparatanika, ininiã katimatinĩkata ninoa okaãpotari tiitxi maporo ãki auakari potxoari uunitimoni maporo sakikini monõkoni. ¹⁹ Katimatinĩkata okarina maporo tii potxoari uunitimoni.

²⁰ Mapaõti !aãtamataikari atokatxi. !Aãtamataikari iõriki. Ìtima inataparatanika, ininiã auãkatari apinini.

²¹ Mapaõtiþeka maporo ãki parĩkauatakani kona inikaikana. Ininiã Paoro misãkiretana:

—Kinirepa hĩte kona kĩpitari nisãkire? Kinirepa hĩte takanapari Kreta pokomiriiti? Hĩkĩpitaãkamariko nõtãkikinii, tiitxi kona hõkamako. ²² Iuaritika kataparaxinire hĩtxako. Nisãpiretai, kona kãkiti !ipina. Maporonaira sakika. ²³ Nota Teoso nakiti nitxaua. Iua ìkapani niparĩkauata. Minipani iua nitiri iaxitikiri oerekaua notamoni. ²⁴ Teoso nitiri akiritano: “Paoro, !pipĩkaruatape. Pite apokapitikako Sesa apisatoõ. Peerekari Teoso. Itiretai pite, ininiãkara ninoa pitekata sikani !ipinapani,” itxano. ²⁵ Ininiã kataparaxinire hĩtxako, kotxi nota auikari Teoso sãkire. Ikamapitikariko nisãpiretinii iaõka. ²⁶ Ìtima okaroko maporo ipokomiriĩ —itxa Paoro sãkire ninoamoni.

²⁷ Ipi semanati ìtima inataparata. Anikaro maporo potxoari uiniti Metxiteháneo inakori ìpiriãtini. Eereka apanĩkanõka maporo ãki parĩkauatakani uãkatari imiriĩ takoteþeka aãpokini. ²⁸ Ininiã ninoa okari kai iokaritsaã ìpanaã imarotinina ìkapani. Trĩta seisi metro ìpanaã. Eereka apikomoni iaõtarina ìpanaã, vĩtxi setxi metronoka. ²⁹ Ininiã ipĩkaruatana maporo kai mitarimoni oãpokini monõkoni. Ininiã maporo kapokiãmoni ikaxitikarina ipi ipi pakini kai iokaritsaã maporo mãkiko. Eereka imisãkiretarina Teoso paĩtiki ikatimatini ìkapani. ³⁰ Maporo ãki parĩkauatakani nirekari maporo itakanapinina. Iokatxakarina kanaua potxoari uunitimoni. Ninoa txaua:

—Iuaĩkana kai aiokatxaka uai maporo ìkiinaã.

Txamari na atão isãkirena. Inirekarina maporo itakanap-
inina kanaua ãki. ³¹ Iuasaaki Paoro txana sotato auíte, sota-
toakori pakini:

—Nakira kikiakori maporo ãki makaikotakaniã, híte ip-
inako —itxa.

³² Ininiã sotatoakori tsotakari aãpitsa kanaua maĩkakari,
ininiã ítima anikari iua kanaua.

³³ Iuasaaki imaropirĩkata. Paoro õtãkikana ikinimane
inipokotini ïkapani:

—Ipi semanati hiãtapanãtari ítima napini. Ipi semanati
hĩteni kona xatiki hinipokota. ³⁴ Ininiã hinipokotako uatxa,
hĩtapara apokini ïkapani himapinakani ïkapani. Hĩkarotiko !
auapani. Hiãko ãtika kona katxakapani —itxa.

³⁵ Eereka Paoro kosekari komiri. Ikinimane apisatoõ
isãkirauata Teosokata. Iposo atoko imapixinikari komiri
poriĩ, nika itxari. ³⁶ Ininiã ikinimane kataparaxinirepe
itxana, ininiã inipokotana. ³⁷ Tosẽtosi setẽta seisi pakini
kãkiti maporo ãki auakani iuasaaki. ³⁸ Iteene inipokotakana
atoko, okarina triko potxoari uunitimoni maporo poana onini
ïkapani.

Maporo Sakikini Pirena

³⁹ Katimatinĩkata maporo ãki parĩkauatakani atamatari
imirĩ, txamari ! imarotarina itixi uãka. Atamatarina
ikipatxite, ininiã ninoa:

—Iuaã kipatxi nopini maanikaro maporo, aposotiniã —
itxana.

⁴⁰ Ininiã itsotakarina aãpitsa maporo tsapi. Kai kaikota
ipatapiã. Ikoxirikarona aãpitsa mekotxi maĩkiko, maporo
oerekaãtiko. Iposo atoko õkitikarina mãkatxi mata maporo
ĩkiiãtinimoni auakari, ikipatxitemoni maporo ítima anikini
ïkapani. Ininiã ikipatxitemoni asaãpota. ⁴¹ Txamari ip-
ixinipokoriti maporo atxapaã ikipatxite nopini. Maporo
ĩkiiãtinimoni atxapaã. !Osaĩka. Tsakati kataparari xika ma-
poro kapokiãtinimoni txirakiãpota.

⁴² Sotatoakori kinirão okaka txana ikinimane maĩkakoni.
! Inirekarina ninoa mitekini imiriĩmoni anokinina.

⁴³ Sotatoakori auíte !inirekari Paoro okiko, ininiã !auritana.
Ipaniãtana ikinimane:

—Himarotiniãri hanokini, ininiã híte merepanika
hĩkomokako. Hanoka ikipatxitemoni. ⁴⁴ Eereka, híte
mimataanoreni hĩkomokako. Himaĩkariko maporo txirata,
ininiã hanoka ikipatxitemoni —itxana.

Ikara atoko aniniã, amakinika aãpoka ikipatxitemoni.

¹ Imiriïpekaua amakinika, eereka aimarotari Máota inakori pokomiriïti aãpokini. ² Iuaã auakani apakapaua ipoxokoniritikana. Iuasaaki ãparaã poterika ikipini. ãparaã kipini xika patxïkareri, ininiã iuaã auakani kamari xamina, ate irokini ïkapani. ³ Iuasaaki Paoro apaka apotiitari xamina. Xamina pokiã itakasaakiri, xamina pataka õpõkikari imini xamina iriko ãki auakari. Akatsatari Paoro uako. ⁴ Ninoa ipokomiriï auakani atamatari imini Paoro uakoã iarõkini. Ininiã imisãkiretakakana:

—Ikira kiki kokaniri atxiïti. !Ipina potxoari uiniti, iuaritika inapakakiniri !auari. Uatxaika ipinapitikako —itxakakana.

⁵ Paoro ïkokari imini xamina pokimoni arikini ïkapani. ! Katsiiri iuamoni. ⁶ Ninoa iãtapanãtari iuako ananapoatini. Iãtaparina iua mokatanitika ipinini. Mapa oara napa atoko ! ipina, ininiã ninoa:

—Kona kokaniri ikira. Teoso itxaua —itxanãtana.

⁷ Iuaãtaã takote aua kiki Põpirio inakori nakiti. Máota pokomiriïti auakani auïte itxaua. Iua apakapaua ate ipoxokoniritika. Akaikota iua aapoko ipi ãti pakini õti. ⁸ Iuasaaki iri sirïkanãta. Apoomata. Itikanãta. Ininiã Paoro sari iuamoni. Akiritari Teoso iua ereka inini ïkapani. Itakari iuako inopini. Iuasaakipeka erekapeka itxa iua. ⁹ Eereka amianatakani iua pokomiriïti auakani sari Paoromoni, ininiã iua makananitana ninoa. ¹⁰ Ninoa sikaua tiitxipokoni. Apotarikasaaki ãto maporo ãki, isikauana imakinika anireëkiti.

Paoro Homa Sitatxiti Isini

¹¹ Ate napari ipi ãti pakini kasiriti iuaã. Eereka aiereëtaua maporo ãki, Arexãtria sitatxitikero ãki. “Itaritxi Ipi” akiritaãka maporo uãka. Mitaãsaaki oa maporo kaikota Máota pokomiriïti. ¹² Apotorika iuaã. Eereka aãpoka Sirakosa inakori sitatxiti. Iuaã akaikota ipi ãti pakini õti.

¹³ Eereka iuaïkana maporo poterika. Aãpoka Héxio sitatxiti. Katimatinïkata ïtima atikinimonikari ina, ininiã patimari asini. Katimatinïkata aãpoka Posoori sitatxiti. ¹⁴ Iuaã aõkitana kãkiti, Xesosi sãkire auiãkani. Ninoa amanaãua ãti semanati anapini ninoakata. Eereka iuaïkana aiereëtaua maporo ãki. Iuaïkana apotorika. Homa sitatxiti aãpoka.

¹⁵ Xesosi sãkire auiãkani, Homa auakani, kenakoenetari aãpokaenetini, ininiã inana ate aõkitinina ïkapani. Apanakini aõkitaua ate kienatxi amotikoãtaã takote, Ápio inakoriãtaã takote. Apanakini aõkitaua ate kãkiti imakiniãtaã, “Ipi ãti Aapokotxiti” inakoriãtaã. Paoro aõkitakasaakina ninoa, ipoxokoniuata.

—Peerekari Teoso, kotxi naia inari notamoni —itxa Paoro.

Homa Sitatxiti Paoro Apokini

16 Homa sitatxiti aãpoka atoko, Paoro auiritaãka inirekiniãtaã auini. Átika sotato kaikotapika iuakata isinimoni imarotini ïkapani.

17 Ipi áti pakini ôti napaka atoko, Paoro pïkapiretana Xoteoakori auïteakori. Ninoa apotiitakasaakïua, Paoro misãkiretana ninoa.

—Nitariakori, ! nikamari maerekati Xoteoakorimoni. Nauikapitikari akiomaneakorini oerekakiti sãkiretxiti. Iuaritika nimaïkaãka Xerosareë. Nisikanapaãka Homanoakorimoni. 18 Homanoakori pimaãno nimaïkiko xika. Eereka inirekarina isikakinino, kotxi ninoa imarotari ixika ! auari nipinini ïkapani. 19 Txamari Xoteoakori ! inirekari Homano sikakinino, ininiãkara nakiritari Sesa nisãkire ikenakotini ïkapani. !Ninirekari nimisãkirepiretiniri ninirimane Xoteoakori. 20 Ikara atoko ininiã, nipïkapiretai hïte nimisãkiretini ïkapani. Teoso mereëkiti sãkire, Xoteoakori iãtapakiti sãkire nauikini xika, nota maïkaãka.

21 Ininiã ninoa:

—Ate !apakapari iökatsopari Xotéïa töpakiri pite maerekani pirena. Aïtariakori iuaã ïkani !iminapiretari maerekati pika-makiti pirena. 22 Ate nirekari akenakotiniri pite auïãkiti sãkiretxiti, kotxi akenakoenetapekari apanakini sãkire: “Xesosi sãkire na atão” —itxana ninoa.

23 Ininiã ninoa ketotari áti ôti Paorokata aõkitakakinuana. Iketotiniri manapi itomaneri kãkiti sari Paoro auinimoni. Paoro ïkanõkapanika sãkirauatapitipo. ïkanõkapeka auakapanika isãpirenauatini. Isãpiretana Teoso auïtetxi ininiãua.

—Atão Teoso ãkiripitikara Xesosi —itxa Paoro sãkire.

Isãpiretana ninoa Moisesi iökatsopatakiti, Teoso sãkire sãpiretakani iökatsopatakiti apaka, atão Teoso ãkiripitikara Xesosi ininiua ninoa imarotini ïkapani. 24 Apanakini auikari Paoro sãkire. Apanakini ! inirekari auïkinirina Paoro sãkire. 25 Ininiã ninoa taparakienatakakaua Xesosi sãkire auïkakani mauikarenikata. Ipotorikinina apisa, iuaïkana Paoro misãkiretana ninoa:

—Erekari Matamatakoti sãkirauata atão hinirimanekata kitxakapirïka. Ipaniãtari Teoso sãkire sãpiretakari Isaïa inakori isãpiretiniri Teoso sãkire hinirimanemoni. 26 Itxari:

Hïsa kãkitimoni. Hïsapiretanako ninoa: “Hïkenakotari nisãkire átipirika, txamari ! hinirekari himarotiniri nisãkire. Átipirika hïtikari nikamakiti, txamari ! hinirekari hãuïkiniri nota kaminiri ia atoko inakari.”

27 Kotxi kãkiti ãkixinireë !inirekarina imarotinirina nisãkire. !Inirekarina ikenakotinirina nisãkire. !Inirekarina itikinirina nikamakiti. Inirekiniãrina, itikapitïkarina nota kamakiti. Inirekiniãrina, atão ikenakotarina

nisãkire. Ækixinireẽna imarotaãkamariko nota sãkire, inamanako notamoni, ininiã nota txĩkitakamanako ninoa ereka ininina,

itxa Teoso sãkire.

²⁸ Paoro sãkirauata iuaĩkana ninoakata:

—Ninirekari himarotiniri Teoso iokanapirena erekari kãkiti maerekani makatxakiko pirena iokanapiretaãkapeka Xoteo minakonimoni. Ninoakara auikapitikariko Teoso sãkire.

²⁹ Ìkara Paoro sãpiretaãka atoko, ninoa Xoteoakori sipeka. Isikasaakina, iteene itaparakienatakakauana Paoro sãkire ikenakotinina xika.

³⁰ Paoro kaikota iuaã ipi anokanani. Iĩkitxitari kaapokori iua aapoko Paoronoka auini ìkapani. Paoro ipoxokoniritika apakapana ikinimane iuamoni sikani. ³¹ Isãpiretana ninoa Teoso auĩtetxi ininiãua. Oerekana ninoa Xesosi, Teoso mereẽkiti ininiãua, Apiananiri ininiãua. Isãkirauata itaparaxinireritika kãkitimoni. Auiritaãka ikinipoko imarotakiti isãpiretini.

HOMANO

Paoro Iokanatsopatakiti Homa Auakanimoni

¹ Nota Paoro iokanatsopata hītemoni. Xesosi Kristo nītirikarano nota. Teoso mereēno nota iua iokanatakiti kākitimoni nininiua īkapani. Iua akiritano nota, Teoso iokanapirena erekari kākitimoni nisāpiretini īkapani. Ikara parīkatxinoka inireka nikamini. ² Kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakani sāpiretaua Teoso sikaenetakiti, iua iokanapirena erekari. Teoso sākire iōkatsopatakoriā ikara atatsopataāka.

³ Ia Teoso iokanapirena erekari sāpiretaua aāuīte Xesosi Kristo Teoso ākiri ininiua. Kākiti itxapekaua. Iuasaaki Tavii apika mekaniri itxaua. ⁴ Iuaritika Teoso ākiri itxaua. Erekari Matamatakoti oerekari kākiti Teoso ākiri ininiua Xesosi, kotxi ōkitikari Xesosi ipīkaripeka. Iuaīkana aua itxa. Ikara posotiiretxi apiari oerekari kākiti Xesosi Teoso ākiri ininiua. ⁵ Xesosi Kristo sikaua ikinipoko erekari. Ininiā iokanataua ikini itixitimoni, kākiti isākire asāpiretini īkapani, isākire auikinina īkapani, isākire iaōka ikaminina īkapani. Ikara atoko aparīkauata Kristo īkapani.

⁶ Hītepekana, Teoso akiritai hīte apaka Xesosi Kristo nakitiakori hininiua īkapani. ⁷ Ininiā nota iokanatsopata hītemoni Teoso tīretakinimoni, Homa sitatxiti auakanimoni. Teoso akiritai hīte iua nakitiakori hininiua īkapani. Aīri Teoso, Api-ananiri Xesosi Kristo apaka sikari ikinipoko erekari hītemoni. Ikamaerekaxiniretai hīte.

Paoro Nirekari Isini Homa Auakanimoni

⁸ Merepanika nitxari niTeosone: “Erekapitikai, kotxi Homa auakani iteene auikari pisākire. Ikini tōpati auakani kenakopiretari ninoa auikiniri pisākire,” nitxari Teoso Xesosi Kristo uākaā. ⁹ Nisākirauatakasaaki Teosokata, nimisākiretari Teoso hīte īkapani. Ātipirika nimisākiretari Teoso hīte īkapani. Teoso imarotari ikara nisākire atāo inini. Nota parīkauata Teoso īkapani. Iuanoka ninireka nikamini. Nisāpiretari iua iokanapirena erekari imi pirena kākitimoni. ¹⁰ Nimisākiretakasaakiri Teoso, nitxari: “Pauiritiniāno, ninirekari paītiki Homa auakanimoni nisini. Mītxi !apakata ninoamoni nisini. Pinirekiniāri iuaā nisini, pimoianatano ninoamoni napokini īkapani,” nitxari. ¹¹ Iteene ninirekari naōkitinii hīte, kotxi ninirekari Teoso kamataparatiniri hākixinire nisākireē. ¹² Ininiā nota kamataparaxiniretaiko hīte, kotxi himarotari nota iteene auikiniri Xesosi sākire.

Apaka hĩte kamataparaxiniretano nota, kotxi hĩte apaka iteene auikari Xesosi sãkire.

¹³ Nitariakori, ninirekari himarotiniri itokatapiima naiamatama hĩtemoni nisini ĩkapani, txamari iuasaaki ! apakata nisini. Itomaneri kãkiti Xoteo minakaniua ãtiãtaã auakani auikari Xesosi sãkire. Ininiã iua atokotxikana ninirekari kaiãopokori kãkiti hĩte sauaki auakani apaka auikiniri Xesosi sãkire. ¹⁴ Nisãpiretari Teoso sãkire ikininapemoni. Nisãpiretari sitatxi auakanimoni. Nisãpiretari ĩtopa auakanimoni apaka. Nisãpiretari iõkatsopari imarotakanimoni. Nisãpiretari iõkatsopari mimarotakanimoni apaka. Ikara niparĩka. ¹⁵ Ininiã iposope nitxa nisãpiretiniri Teoso iokanapirena erekari hĩte Homa sitatxiti auakanimoni apaka. Ikinika nitaparaã nisãpiretai.

¹⁶ Na nipẽtauata Kristo iokanapirena erekari nisãpiretinii, kotxi iua iokanapirena oerekaua Teoso posotiire iua sãkire auiãkani maerekani imaktxakini ĩkapani. Kaposotiireri iua, ininiã imaktxakari ikinimane maerekani, iua sãkire auiãkani maerekani. Ikara ikaminana Xoteoakori merepanika. Eereka ikaminana Xoteo minakaniua apaka. ¹⁷ Teoso iokanapirena erekari sãpiretaua Teoso txĩkitakiniri kãkiti atão inakaranoka ikamini. Teoso sãkire auikikoãnokara, kãkiti txĩkitakaãka atão inakaranoka ikamini. Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Kãkiti atão inakaranoka kamakani auini erekari, kotxi ninoa auikari Teoso sãkire.

Kãkiti Kamakiti Maerekati

¹⁸ Teoso iaxiti auakari oerekaua iua omanãkarauatini kãkiti maerekani xika, ininiãkara iua misiritariko kãkiti, kotxi kãkiti !inirekari Teoso paniãtakiti ikamini. Ikamarina maerekatinoka. Maerekati ikamakasaakina, ikipatarina atão inakari. ¹⁹ Kãkiti ikara atoko inakani Teoso misiritanako ninoa, kotxi apakata ninoa atamatiniri iua kamakiti. Teosora oerekapekari ikamakiti kãkitimoni iua imarotinina ĩkapani. ²⁰ Teoso kamari itixi, ininiã kãkiti atamatakasaakiri Teoso kamakiti, imarotari kiãtokopa itxa Teoso. Matamatakoti itxaua Teoso, iuaritika kãkiti atamatakasaakiri ikamakiti, imarotari iua posotiire auapika inini. Imarotari iua Teoso ininiua. Kãkiti imarotari ikara atoko inakari itxaua Teoso, iua kamakiti atamatakasaakina. Ininiãkara kãkiti imarotapitikari Teoso auini. Ininiãkara na atão kãkiti sãkire: “Na nimarotari Teoso auini inini.”

²¹ Kãkiti imarotari Teoso auini, iuaritika !isãpiretarina Teoso: “Atão Teoso pitxaua,” !itxarina. !Isãpiretarina Teoso: “Erekapitikari pikamakiti ate ĩkapani,” !itxarina. !Kiĩkitena. !Imarotakarina atão inakari, kotxi ãkixinireẽna maerekatinoka aua. ²² Ninoa sãkire: “Kimaroreua ate,” txamari !kiĩkitena. ²³ Teoso

mapinakatimoni !itxana: “Pitenokara Teoso txaua,” !itxarina. Kākiti ipinapitika, iuaritika kamakori kākiti atoko inakari imisākiretana: “Pite ateosone,” itxana. Kamakori kotipiriki atoko inakari, kamakori pirātxi atoko inakari, kamakori imini atoko inakari pakini ninoa misākireta: “Hīte ateosone,” itxana.

²⁴ Ininiākara Teoso takanapana ninoa. Auiritana maerekati ikaminina ākixinirena nirekaākiti. Itxiko atoko itxa imaerekanina iītona nireēkiti. Ninoaka na paxitauana iītona, kotxi āti sirīka ātikata. ²⁵ !Inirekarina auikinirina atāo inakari Teoso sākire. Inirekarina auikinirina atāo minakati. Teoso kamakitimoni itxana: “Pite ateosone. Aparīkauata pite ikapani,” itxana. Ikinipoko kamakarimoni !itxana: “Pite aTeosone. Aparīkauata pite ikapani,” !itxana. Atāo inakari kamakani ātipirika txari ikinipoko kamakari: “Peerekai pite.” Ameē.

²⁶ Ikara kākiti maerekani xika, Teoso takanapana ninoa. Auiritana maerekati kākiti kapēta txīkitaākari, iītona nireēkiti ikaminina. Ininiā sito na nirekaikari kikikata osirīkini. Sito nirekari āto sitokata osirīkini. !Apakata. Ikara maerekati itxaua. ²⁷ Iua atokokana kiki !inirekaikari sitokata isirīkini. Kiki nirekari āti kikikata isirīkini. !Apakata. Ikara maerekati itxaua. Ininiākara iītona misiritaākako imaerekanina xika.

²⁸ Ninoa imaroreē !inirekarina imarotininirina Teoso, ininiā Teoso takanapana. Auiritana ixinikinirina atāo minakati. Maerekatinoka ixinikakitina, ininiā ikamarina atāo minakati. ²⁹ Ākixinireēna aua ikini sereti maerekati. Iītona nireēkitinoka ikamana. Ātipirika ikamapikarina maerekati. Apanakini nakiti tiitxi atamatakasaakina, inirekarina. Ikamarina maerekati apanakinimoni. Ākixinireēna ixikotarina āti. Kokaniri itxauana. Ineenamauatapikana. Apanakini imisirienetana. Ixinikarina apanakini kamakiti maerekatinoka. Aāpirena ikamana. ³⁰ Imisākirepiretarina āti. Omanatarina Teoso. !Ipaxitarina apanakini imisākiretakasaakina. Iuikauana. Ātipirika: “Paimatireua ate,” itxanātana. Ixinikapikarina: “Natokopa itxa apikomoni maerekati akamini.” !Ikīpitarina iri paniātakiti, inoro paniātakiti pakini. ³¹ !Kiīkitena. !Ikamarina ikamaenetakitina. !Itiretarina inirimane. !Inirekarina neenamatchi ixipokinina. !Iamonīkana apanakini. ³² Teoso sākire txari: “Kākiti ikara atoko inakani ipinapitikako. Ninoa ipinini atāo.” Ikara Teoso sākire imarotapiikamana, iuaritika ikamapanikarina ikara maerekati. Apaka apokaerekatarina apanakini, maerekati ikamakasaaki.

2

Teoso Misiritari Maerekati Kamakani

¹ Atxiïti hïte txari: “! Erekena ninoa, kotxi ninoa kamari maerekati,” hïtxa. !Apakata ikara atoko hinini, kotxi hïte apaka kamari maerekati ninoa kamakiti atokotxikana. Ininiã ! apakata kãkiti akiritiniri ãti kãkiti maerekati kamakari ininiua. ² Apakatapitika Teoso akiritiniri kãkiti maerekati kamakari ininiua, kotxi iua imarotari atão. Ininiã maerekati kamakari apakapari atão imisiritiko imaerekani iaõka. ³ “Ninoa maerekati kamakani misiritaãkako,” hinakasaaki, hïxinikari hïte apaka kamari maerekati ninoa kamakiti atokotxikana. Ininiã hïte apaka !hinapakakapaniri Teoso misiritinii hïte. ⁴ Atxiïti na hïte maãkatari Teoso, kotxi hïte txari: “Teoso katiraõkiri itxaua,” hïtxa. Atxiïti na himaãkatari Teoso, kotxi iuasaaki !imisiritapanikai hïte. Atxiïti na himaãkatari Teoso, kotxi Teoso ãtipirika mïteenekai hïte. Teoso nirekari hïtakanapiniri maerekati hïkamakiti, erekarionoka hïkamini ïkapani. Ininiã iua tiretai hïte. Ikara hïte imarotamako.

⁵ Txamari hïte paikoxinirei. Na hinirekari himaerekani hïtakanapini. Ininiã himisiritiko apiaãpotako. Kãkiti misiritiko õti apokasaaki, Teoso misiritapitikaiko hïte. Iuasaaki kãkiti imarotariko Teoso omanãkare imaerekani xika, kotxi Teoso atão imarotari kãkiti kamakiti. ⁶ Ikamakiti erekari ininiãua, Teoso sikari erekari iuamoni. Txamari ikamakiti maerekati ininiãua, Teoso misiritariko iua. ⁷ Aua kãkiti ãtipirika erekari kamakani. !Isãpaka erekari ikamini. Inirekarina Teoso: “Erekapitikai,” ininina. Inirekarina Teoso paxitinina. Inirekarina auinina ãtipirika. Kãkiti ikara atoko inakani Teoso txïkitakana ãtipirika auinina ïkapani. ⁸ Apanakinipekana kamari inireëkitinoka. !Inirekarina atão imarotinina. Maerekatinoka inirekana ikaminina. Teoso omanatana kãkiti ikara atoko inakani. Teoso misiritanako ninoa. ⁹ Ikinipoko kãkiti maerekati kamakani maxikaãkako. Atatsiirauatako. Merepanika Xoteo misiritaãkako, eereka Xoteo minakaniuua apaka misiritaãkako. ¹⁰ Teoso txanako kãkiti erekari kamakani: “Erekapitikai hïte.” Ikara atoko itxanako merepanika Xoteoakori, eereka Xoteo minakaniuua apaka. Teoso paxitanako ninoa. Ikamaerekaxiniretanako. ¹¹ Teoso misiritana ikini kãkiti maerekati kamakani. !Auiritari apanakini maerekati kamakani napakakiniri imisiritikona. Apanakini maerekati kamakani imisiritini atokokana, imisiritari ikinipoko maerekati kamakani.

¹² Xoteo minakaniuua ! auari Moisesi sãkire Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori. Ninoa kamari maerekati, ininiã Teoso paniãtakiti imimarotakanisaaki ipinana. Xoteoakori aua Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori. Ninoa apaka kamari maerekati. Ininiã Teoso misiritana ninoa,

isākire iōkatsopatakori iaōka imakamakani xika. ¹³ Teoso kamaerekatari isākire iaōka kamakani. Pikenakotakasaakiri Teoso sākire, txamari !pikamari isākire iaōka, iusaaki Teoso !ikamaerekatai pite. ¹⁴ Xoteo minakaniu! auari Teoso sākire iōkatsopatakori. Iuaritika atxiīti ikamarina Teoso paniātakiti iōkatsopatakori iaōka, kotxi ikamarina ākixinirena sākire iaōka. ! Auari Teoso sākire iōkatsopatakori ninoamoni, iuaritika Teoso paniātakiti auape ākixinireēna. ¹⁵ Teoso paniātakiti iaōka ikamakasaakina, oerekarina imarotininirina atāo inakari ākixinireēna. Ākixinirena sākire sāpiretana atāo. Ātikata itxana: “Pite kamari maerekati. !Apakata.” Ātikata erekari ikamakasaakina, “Pite kamari erekari. Erekapitikari.” Itxa ākixinirena sākire. ¹⁶ Kākiti kamakiti imarotiko ōti apokako. Iusaaki Teoso paniātariko Xesosi Kristo sāpiretiniri kākiti kamakiti. Kākiti kamakiti apanakini mimarotakiniti apaka isāpireta. Iusaaki isāpiretari kākiti misiritiko imaerekani xika. Teoso iokanapirena erekari nisāpiretakiti oerekapekari ikara atoko inakari.

Xoteoakori Auari Teoso Paniātakiti Iōkatsopatakori

¹⁷ Hītepekana, hīte txari: “Ate Xoteo atxaua. Teoso apaka-papitikaua ate, kotxi isikari ipaniātakiti iōkatsopatakori atemoni. Atenoka Teoso anaakori atxaua,” hītxa. Ininiā hīteka iuikaua. ¹⁸ Hīte imarotari Teoso nireēkiti hīkamini. Himarotari Teoso paniātakiti iōkatsopatakori, ininiā himarotari erekari apiari hīkamini. ¹⁹ Hītxari: “Atera oerekari Teoso kimapore, ikimapore mimarotakanimoni. Mōsiāreni atoko itxana ninoa,” hītxa. “Ate imarotari Teoso sākire, ininiā ate imarotari apanakini aōerekini. Ininiā ate tirikapī atoko atxaua. Apanakini ipiā sikani atoko itxana ninoa.” Ikara atoko hītxa hīte. ²⁰ Hītxari: “Koerekarerini atxaua. Kākiti miūkiteni oereēkani atxaua. Ate oerekari kākiti poiāo imarotakani. Ate imarotari ikinipoko. Aimarotari atāo, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori aua atemoni.” Ikara atoko hītxa hīte. ²¹ Hīte Xoteo inakaniu! oerekari apanakini. Kinirepa kona hīteka oerekaua apaka? Hīte ōtākikari apanakini: “!Piītiriuatape”. Kinirepa hīte na takanapari hiītiriuatini? ²² Hīte ōtākikari apanakini: “!Pisirīkape pītanoro minakotokatika.” Kinirepa hīte apaka sirīka hītanoro minakotokatika? Hīte omanatari teoso kamakori, ininiā kinirepa hiītiriūkari ninoa teosone aikoti tii? ²³ Hīte iuikaua, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori aua hītemoni, txamari apanakini na paxitari Teoso hīte xika, kotxi kona hīte kamari Teoso sākire iaōka. ²⁴ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Hīte Xoteo xika, Xoteo minakaniu! misākirepiretari Teoso, itxa Teoso sākire iōkatsopatakori.

25 Teoso takaõtxikare aua hiõtoã. Teoso paniãtakiti hĩkaminiã, erekapitikari Teoso takaõtxikare hiõtoã auini. Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori himakamakaniã, Teoso takaõtxikare mauakiniti atoko hĩtxaua. 26 Xoteo minakatiua, Teoso takaõtxikare iõtoã mauakini, Teoso sãkire iaõka ikaminiã, Teoso txariko: “Iua Xoteo atokotxikana itxa. Nitakaõtxikare iõtoã auakiti atokotxikana itxaua.” 27 Hĩte Xoteoakorimoni aua Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori, iuaritika ! hĩkĩpitari Teoso sãkire. Teoso takaõtxikare auapitikama hiõtoã, iuaritika ! hĩkĩpitari Teoso sãkire. Xoteo minakaniua ! auari Teoso takaõtxikare iõtoãna, iuaritika ninoa kamari Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori. Ikara atoko ininiã, ninoa oerekai himaerekani.

28 Kiripa atão Xoteo? Kiripa Teoso nakiti txataua? Kirimonipa aua Teoso takaõtxikare atão inakari? Teoso takaõtxikare iõtoã auakini, na ikinikani atão Xoteo itxauana. 29 Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori ! oerekaua Teoso nakiti aniniua. Xoteo atão inakariua, Teoso nakiti itxaua ãkixinireẽ. Teoso takaõtxikare aua iua ãkixinireẽ. Erekarĩ Matamatakoti takari Teoso takaõtxikare iua ãkixinireẽ. ! Inirekarĩ kãkiti iuikiniri. Inirekarĩ Teoso iuikiniri.

3

Teoso Kamari Ikamaenetakiti

1 Atxiĩti hĩte txano nota: “Teoso apakapari Xoteo. Teoso apakapari Xoteo minakaniua apaka, ininiã ! apiaerekata Xoteo aniniua. ! Apiaerekata Teoso takaõtxikare aõtoã auini.” Atxiĩti ikara atoko hĩtxa. Txamari na atão. 2 Apiaerekatapitika Xoteo aniniua, kotxi Teoso merepitipanika sãpiretari iuaka sãkire Xoteomoni, ninoa iõkatsopatiniri ĩkapani, inĩkatinirina ĩkapani. 3 Iuaritika apanakini Xoteo ! auikari Teoso sãkire. Ikara xika atxiĩti Teoso ! ikamari ikamaenetakiti? 4 Ikamapitikari. Atxiĩti paxirari ikinimane sãkire. Iuaritika Teoso sãkire atãonoka. Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Teoso sãkirauatakasaaki, ikinimane imarotari isãkire atão ininiua. Isãpiretakasaakiri kãkiti imisiritiko imaerekani xika, iuasaaki imarotaãkako Teoso kamakiti atão inini.

5 Atxiĩti kãkiti txano nota: “Atão minakati akamakasaaki, apanakini apia imarotari Teosonoka kaminiri atão inakari. Ininiã erekarĩ akaminiri atão minakati apanakini imarotiniri Teosonoka kaminiri atão inakari. Ininiã ! apakata Teoso misiritiniua ate, maerekati akamini xika.” Atxiĩti aua kãkiti ikara atoko ina sãkiretakani. 6 Apakatapitika Teoso misiritiniri maerekati kamakari. Iua kamari atãonoka, ininiã apakatapitika imisiritiniri ikinimane maerekati kamakani.

7 Atxiĩti kãkiti txaua: “Atão minakati asãpiretakasaaki, apanakini imarotari Teoso sãkirenoka atão ininiua. Atão aminasãkiretakaniã, apanakini kãkiti txari: ‘Teosonoka ereka,’

itxana. Ininiã !apakata Teoso misiritiniua amaerekani xika.” Atxiiti aua kãkiti ikara atoko ina sãkiretakani. ⁸ Ikara atão ininiã, maerekati makama erekari apokini ïkapani. Txamari ikara sãkiretxiti na atão. Iuaritika apanakini apoïtapekaua ate ikara atoko asãpiretini. Ininiã atãopitika ninoa misiritiko, isãkirena xika.

!Auari Kãkiti Erekari

⁹ Hixinikariko ikinika ikara nisãpiretakiti. Atauako Xoteo apiaerekata? Atauako Xoteo minakaniua poião ereka? Kona ikara atokoni itxa. Noerekapekai hïte, Xoteo minakaniua atokokana itxa Xoteo, kotxi ikinimane kamari maerekati. Akinika !aposotari atakanapiniri maerekati akamini. ¹⁰ Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

!Auari atão inakari kamakari. Ætika !auari.

¹¹ Teoso nireëkiti imarotakari !auari. Teoso nirekakarari !auari.

¹² Ikinimane kaporïkikari Teoso. Ikinimane kerokari ikamakiti. Erekari kamakari !auari. Ætika !auari.

¹³ Kãkiti sãkire maerekati, ïtotxi arakakarari saka atoko itxa. Itotarina imisirienetinirina apanakini. Kãkiti sãkire imini tsiïã atoko itxa.

¹⁴ Ætipirika imisãkirepiretarina ãti, kotxi inïkatarina omanãkaretxi ãkixinireña.

¹⁵ Maxikatïka inirekarina okinirina ãti.

¹⁶ Isinimonina imaxikana apanakini. Maerekaxinireninoka itxïkitakana apanakini.

¹⁷ !Imarotarina neenamatzxi itakanapinina.

¹⁸ !Ipaxitarina Teoso. !Ipïkarina iua.

Itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori.

¹⁹ Aimarotari Teoso sikari ikinika ipaniãtakiti iõkatsopatakori atemoni Xoteoakorimoni, inireëkiti aimarotini ïkapani. Ininiã !apakata ate, Xoteo minakaniua pakini: “!Nimarotari Teoso nireëkiti,” anini, kotxi isãpiretapekari inireëkiti akamini tïkane. Ininiã atãopitikara Teoso misiritinina ikinimane maerekati kamakani. ²⁰ Ikinika Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori !aposota akamini, ininiã Teoso kona kamaerekataua. Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori oerekaua maerekati kamakani aniniua.

Natokopa Itxa Teoso Kamaerekatiniri Kãkiti?

²¹ Uatxa Teoso oerekapekaua itxïkitakiniri kãkiti atão inakari kamakani ininiua. Teoso paniãtakiti ikinika ! ikama kãkiti, iuaritika itxïkitakaãkana atão inakari kamakani ininiuana. Kitxakapirïka Moisesi, Teoso sãkire sãpiretakani apaka sãpiretari ikara. ²² Teoso txïkitakari kãkiti atão inakari kamakani ininiuana, Xesosi Kristo sãkire auikasaakina. Itxïkitakari Xoteo, Xoteo minakaniua pakini atão inakari kamakani ininiuana, Xesosi sãkire auikasaakina. Xoteo minakatiua Teosomoni, Xoteotxikana itxaua. ²³ Kotxi

ikinimane kamari maerekati, ininiã !aposota aãpokini Teoso iotximeremoni. ²⁴ Maerekati kamakaniua ate, iuaritika Teoso sikari ikinipoko erekari maxikatiïka atemoni, ininiã Teoso kamaerekataua ate, kotxi Kristo Xesosi iïkitxirauata ate ïkapani ipïkasaaki. Ininiã Teoso !imisiritaikaua amaerekani xika. ²⁵ Teoso sikari Xesosi ipinini kãkiti ïkapani. Xesosi ipïkasaaki, Teoso makatxakari maerekati akamakiti. ! Imisiritaikaua ate, kotxi aãuikari Xesosi ipinini iïkitxitari Teoso, maerekati akamakiti. Teoso sikari Xesosi ipinini ate ïkapani. Ikara oerekaua atão inakaranoka ikamini. Mitxipitipanika Teoso !imisiritana kãkiti imaerekanina xika. Iãtapari iketo manapi apokini, kotxi iamoniãkari kãkiti. ²⁶ Teoso sikari Xesosi, ininiã ipïpe kãkiti ïkapani, ininiã uatxa Teoso misiritari kãkiti maerekati ikamini xika, ininiã aimarotari Teoso atão inakaranoka kamakari itxaua iua, kotxi !auiritari maerekati kamakari inapakakini. Erekari Teoso, ininiã iua posotari ikamaerekatiniri kãkiti Xesosi sãkire auiãkani.

²⁷ Ininiã !apakata aãuikiniua, kotxi !auari aparïka aka-maerekatakiri, ininiã !apakata aãuikiniua Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori akamakasaaki. Teosora kamaerekataua, Xesosi sãkire aãuikasaaki. ²⁸ Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori kamakari atxiïti !ikamaerekataãka, kotxi !auikari Xesosi sãkire. Xesosi sãkire auikakarinnoka ikamaerekataãka. ²⁹ Atauako Teoso Xoteo Teosonenanini itxataua? Konapitini. Xoteo minakaniua Teosonekanera apaka itxaua Teoso. ³⁰ Teoso ätinoka aua. Iua kamaerekatana Xoteo, Xesosi sãkire auiãkani. Iua kamaerekatana Xoteo minakaniua apaka, Xesosi sãkire auikasaakina. ³¹ Ikara atoko ininiã, atxiïti kãkiti txari: "Teoso kamaerekataua ate, kotxi aãuikari Xesosi sãkire, ininiã Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori ! itxaika. Ininiã ! aka-maikari," itxa kãkiti sãkire atxiïti. Konapitini. Xesosi sãkire aãuikasaaki, anirekari iteene akaminiri Teoso sãkire paniãtakiti iõkatsopatakori.

4

Atão Inakari Kamakari Apraão

¹ Maxinikari Apraão aïri kitxakapirïkari. Natokopa itxa iua imarotakiti, Teoso kamaerekatiniri kãkiti? ² Apraão kamakiti erekari kamaerekataãkamariko iua, ininiã iua iuikamauako. Txamari iua iuikiniua !auari Teoso apisatoõ. ³ Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Apraão auikari Teoso sãkire, ininiãkara Teoso txïkitakari iua atão inakari kamakari ininiua.

⁴ Parïkauatakari ipatrãote sikari iparïka ïki iuamoni. Maxikatiïka !ïkitxitari iua. Isikari, kotxi iparïkauata. ⁵ Kãkiti auikiniãri Teoso kamaerekatiniri maerekati kamakari,

iua kākiti ! iuikari iuaka parīka. Imarotari iparīka ! ikamaerekatari iua. Teoso txīkitakari ikara atoko inakari kākiti atāo inakari kamakari ininiua, kotxi iua auikari Teoso sākire. ⁶ Kitxakapirīka Tavii txari ikara atoko. Iua sāpiretari kākiti Teoso sikakiti erekari apakapakani. Teoso txīkitakari iua atāo inakari kamakari ininiua. Na iparīkani txīkitakari iua atāo inakari kamakari ininiua. ⁷ Tavii txari:

Teoso makatxakasaakiri kākiti maerekani, ! amataikari maerekati ikamakiti. Teoso takari ikinipoko erekari kākiti ikara atoko inakarimoni.

⁸ Teoso ! iaōtari iua kamakiti maerekati. Teoso takari ikinipoko erekari iuamoni.

Itxa Tavii kitxakapirīka.

⁹ Atxiīti pite txari: “Atauako ia erekari Teoso sikakiti, Tavii sāpiretakiti, kākiti Teoso takaōtxikare auaiōtotakiti ikapaninanini?” Konapitini. Ia erekari Teoso sikakiti Teoso takaōtxikare mauaiōtotakini ikapani apaka. Nisāpiretapekai ia Teoso sākire iōkatsopatakori:

Apraão auikari Teoso sākire, ininiākara Teoso txīkitakari iua atāo inakari kamakari ininiua,

itxa Teoso sākire iōkatsopatakori. ¹⁰ Kirisaakipa Teoso txīkitakari Apraão atāo inakari kamakari ininiua? Atauako Teoso takaōtxikare Apraão iōtā auakasaakiikani? Konapitini. Takaōtxikari Apraão iōtā takiko apisapanikara, itxīkitakari Apraão atāo inakari kamakari ininiua. ¹¹ Merepanika Teoso txīkitakari Apraão atāo inakari kamakari ininiua, eerekaikara itakari itakaōtxikare iōtā. Ikara Teoso takaōtxikare oerekari, mitxipeka Teoso txīkitakari Apraão atāo inakari kamakari ininiua, kotxi iua auikari Teoso sākire. Apraão auikari Teoso sākire, Teoso takaōtxikare iōtā auini apisapanika. Ininiā Apraão ikini Teoso sākire auiaākani iri atoko itxaua. Atxiīti Teoso takaōtxikare iōtāna ! auari. Iuaritika ninoa iri atoko itxaua Apraão. Teoso txīkitakari ikinimane iua sākire auiaākani atāo inakari kamakani ininiuana. ¹² Apraão Teoso takaōtxikare auaiōtotakini iri atoko itxaua, ninoa auikiniāri Apraão sākire Apraão auikiniri atokotxikana, kotxi Teoso auikari Teoso sākire Teoso takaōtxikare iōtā auini apisapanika.

¹³ Teoso sikaenetari itixi Apraãomoni, imekaniriakori pakinimoni. Ikara atoko Teoso sākire, kotxi Apraão auikari Teoso sākire. Iua auikari Teoso sākire, ininiā Teoso txīkitakari iua atāo inakari kamakari ininiua. Apraão kamakiti erekari ! itxīkitakari Teoso sikaenetiniri itixi Apraãomoni. ¹⁴ Kākiti erekari kamakari Teoso sākire mauiaākati ! apakapari Teoso sikaenetakiti, kotxi ! auikari Teoso sākire. Teoso sikari isikaenetakiti iua sākire auiaākanimoninani. ¹⁵ Teoso paniātakiti iōkatsopatakori makamakati misiritaākako. Teoso paniātakiti

iōkatsopatakori mauakaniā, maerekati ! auari. Txamari auapitika Teoso paniātakiti iōkatsopatakori.

¹⁶ Ininiā kākiti auikasaakiri Xesosi sākire, apakapari Teoso sikaenetakiti. Maerekati kamakani kākiti, iuaritika apakaparina Teoso sikaenetakiti, kotxi Teoso nirekari ikinipoko erekari isikini kākitemoni. Ininiā ikinimane Apraão apika mekaniriakori apakapapitikari Teoso sikaenetakiti. Xoteoakori Teoso paniātakiti iōkatsopatakori auakini apakapari. Xoteo minakanuia Teoso sākire Apraão auikini atoko inakani apaka apakapari. Ate amakinika iri atoko itxaua Apraão.

¹⁷ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Teoso txari Apraão: “Nota txīkitakaiko pite itori āti uāka iri pininiua.”

Ininiā Teosomoni iua aīri atoko itxaua, kotxi Apraão auikari Teoso sākire. Teoso txīkitakana ipīkani iuaīkana auāki inini. Iua kamari mitxi mauakati auini.

¹⁸ Apraão kiomātxipeka inakasaaki, kona keeneri. Iuaritika auikari Teoso sākire. Iātapari Teoso sikaenetakiti apokini. Ininiā apanakini āti uāka iri atoko itxapekaua Teoso sākire iaōka. Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Papika mekaniriakori kaiāopokopaniriko.

¹⁹ Apraão seī anokanani inakasaaki, imarotari iito ipinapanoka inini. Imarotari Sara ! oposotaikari keene onini. Iuaritika iteene auikari Teoso sākire. ²⁰ ! Iotoka auikiniri Teoso sikaniri isikaenetakiti iuamoni. Iua auikari Teoso sākire itaparaxinireritika. “Teoso posotari ikinipoko ikamini,” itxa.

²¹ Iua iteene imarotari Teoso posotiniri isikiniri isikaenetakiti. ²² Apraão auikari Teoso sākire, ininiākara Teoso txīkitakari iua atō inakari kamakari ininiua. ²³ Na Apraāonanini Teoso txīkitaka atō inakari kamakari ininiua. ²⁴ Iua txīkitakaua ate apaka atō inakari kamakani aniniua, aāuikiniāri Teoso sākire. Aāuīte Xesosi ipīkasaaki, Teoso ōkitikari iua iuaīkana auini īkapani. ²⁵ Teoso sikari Xesosi kākitemoni ipinini īkapani maerekati akamakiti xika. Teoso ōkitikari iua iuaīkana auāki inini īkapani, ate ikamaerekatini īkapani.

5

Teoso !Omanataikaua Ate

¹ Ininiā Teoso kamaerekataua, kotxi aāuikari isākire, ininiākara aāuīte Xesosi Kristo iotokakari Teoso omanatiniua ate. Teoso ! omanataikaua ate. Uatxa apakapaua ate.

² Aāuikasaakiri Xesosi sākire, iusaaki aimarotari ikinipoko erekari Teoso sikakiti atemoni ikiniōtika. Iteene apoxokoniua, kotxi aiātapari Teoso aaōkitini, iua iotximere aātamatini īkapani. ³ Apanakini misiritakasaakia, apoxokoniua apaka, kotxi Teoso oerekaua amīteenekiniri amisiritiko. ⁴ Amisiritiko amīteenekiniā, aimarore apiaāpota.

Aimarore apiaãpotakasaaki, aiãtapariko erekari apokini atemoni. ⁵ Erekari apokini aiãtapiniã, aãpakapapitikariko erekari, kotxi aãkixinireẽ aimarotari Teoso iteene turetiniua. Erekari Matamatakoti Teoso sikakiti atemoni, oerekaua Teoso tiraõki aãkixinireẽ.

⁶ Erekari akamini amaposotakanisaaki, Teoso amanirekakanisaaki, Kristo ipina ate ïkapani. Iua ipina iketo õti manapi. ⁷ Atxiïti kãkiti ipina atão inakari kamakari ïkapani iua mapinakani ïkapani? Atxiïti !ipina iua ïkapani. Atxiïti kãkiti ipina ãti erekari kamakari ïkapani, iua mapinakani ïkapani? Atxiïti ipina iua ïkapani. ⁸ Teoso oerekaua ate, iua iteene turetiniua ate, kotxi Kristo ipina ate ïkapani maerekati akamapanika anakasaaki.

⁹ Kristo ipinini kamaerekataua ate, ininiã uatxa Teoso apakapaua ate. Apikomoni Kristo kaminaua, kotxi Teoso ! omanataikaua. !Imisiritaikaua. ¹⁰ Ate Teoso omanatakani anakasaakiaua, Teoso ãkiri ipina ate ïkapani. Ininiã Teoso mokaiakari !atxaikaua. Iua apakapaua. Iua apakapaua, ininiã amaerekani imakatzaka, ininiã aãuapininiika, kotxi iua õkitikaua auapininiika anini ïkapani Teosokata, kotxi Kristo auini auapika. ¹¹ Teoso kamari ikara ate ïkapani. Apikomoni iua kaminapanikauako ate, kotxi iua kamapoxokonitaua, kotxi aãuïte Xesosi Kristo mikanapiriãua ate Teosomoni.

Adão, Kristo Pakini

¹² Maerekanitxi apoka itixi kiki ãtika xika, Adão inakori xika. Maerekati ikamakiti xika ipina. Ininiã ikinimane kãkiti ipina, kotxi ikinimane kãkiti kamari maerekati. ¹³ Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori apokini apisapanika, kãkiti kamari maerekati, iuaritika Teoso !imisiritana ninoa maerekati ikamakitina xika, kotxi iuasaaki !isãpiretapanikari ipaniãtakiti. ¹⁴ Adão auakasaaki atoko, Moisesi auakasaaki manapi, iuasaaki Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori !apokapanika, iuaritika ikinimane ipina. Atxiïti kãkiti ! ikamari maerekati Adão maerekani atoko, kotxi iua !ikamari Teoso paniãtakiti, iuaritika ikinimane ipina. Kiki Adão inakori axinikasaaki, aimarotari iua Xesosi atoko ininiua.

¹⁵ Txamari aimarotari iua na Xesosi !atokoni itxaua, kotxi ãtika kiki maerekani xika, itori kãkiti ipina. Iua sikari ipikixi kãkitimoni. Kiki ãtipekana, Xesosi Kristopekana, iua sikari erekari Teoso siãkiti itori kãkitimoni imapinakanina ïkapani. Teoso siãkiti iïki ! auari. ! Erekari Adão sikakiti. Peerekari Xesosi Kristo siãkiti. ¹⁶ Kiki ãtika Adão inakori kamari maerekati. Átinoka maerekati ikama, ininiã eereka Teoso sãpiretari imaerekani. Eereka Teoso misiritari iua. Teoso siãkiti !ikara atokoni itxa. Kãkiti maerekati itori ikamakasaaki, kiki ãtipekana Xesosi sikari Teoso siãkiti kãkitimoni,

ininiã ikamaerekatana kâkiti. Iusaaki imakatzakari ninoa maerekani. ¹⁷ Kiki âtika, Adão inakori maerekani xika, Teoso txîkitakari ikinimane ipinini. !Erekari iua kiki kamakiti. Âti kiki, Xesosi Kristo inakori kamakiti peerekari. Iua txîkitakari kâkiti âkixinire katapara inini maerekati imakamakani îkapani. Kâkiti ikara atoko inakari Teoso sikari ikinipoko erekari. Itori isika. Itxîkitakari iua atão inakari kamakari ininiua. Ia iparîka îki !auari.

¹⁸ Adão kamari âtinoka maerekati, iuaritika iua maerekati txîkitakari Teoso misiritinina ikinika kâkiti. Iua atokokana Xesosi kamakiti âtika txîkitakari Teoso kamaerekatina kâkiti ninoa âtipirika auini îkapani. Iusaaki atãonoka ikamakiti. ¹⁹ Kiki âtika Adão inakori na kamari Teoso sâkire iaõka, ininiã itxîkitakari kâkiti itomaneri maerekati ikaminina. Kiki âtipekana Xesosi inakori kamari Teoso sâkire iaõka, ininiã itxîkitakari kâkiti itomaneri atão inakari kamakani ininiuana.

²⁰ Teoso sikari ipaniâtakiti iõkatsopatakori Moisesimoni. Iusaaki kâkiti imarotari maerekati itori ikamakitina, ininiã maerekanitxi apiaãpota, kotxi Teoso paniâtakiti iõkatsopatakori auape. Maerekanitxi apiaãpota, iuaritika erekari Teoso sikakiti kâkitimoni apiata. ²¹ Maerekanitxi txîkitakari kâkiti ipinini. Erekari Teoso sikakiti kâkitimoni txîkitakari kâkiti auini âtipirika imaxipokakani tîkane, kotxi aãuîte Xesosi Kristo txîkitakari kâkiti atão inakari kamakari ininiua. Ininiãkara kâkiti auapininiika, kotxi Xesosi Kristo kamaerekatana.

6

!Anirekaikari Maerekati Akamini

¹ Ininiã erekari atxiîti apikomoni maerekati akamini, ikinipoko erekari Teoso sikakiti apiata auini îkapani?

² Konapitini. Teoso makatzakapekari amaerekani, kotxi iusaaki ! anirekaikari apikomoni maerekati akamini. Anireêkiti maerekati akamini xipope, kâkiti ipinini atoko itxa ixipokini. Ininiã ! apakata apikomoni maerekati akamini.

³ Apatxisatiko oerekari Kristo Xesosi nakitiakori aniniua. Iuakata apinini atoko itxa apatxisatiko. Himarotapekari ikara. ⁴ Apatxisatiko oerekari Kristokata ikatakoni atoko aniniua, ininiã ! anirekari apikomoni maerekati akamini. Kristo iri Teoso posotiire õkitikari imi, iuaîkana auâki inini îkapani. Peerekari iposotiire. Ininiã apatxisatiko oerekari Xesosi õkitikiko atokokana Teoso õkitikaua ate aãuini amaneri inini îkapani.

⁵ Aãuapika Kristokata, ininiã âtika atoko atxaua iuakata aãuini, ininiã Kristo ipinini atokokana mitxi aãuini xipope. Kristo iuaîkana auini atokokana, aãuini amaneri. Peerekari, kotxi aãuapika Kristokata, âtika atoko aniniua iuakata. ⁶ Mitxi

anireēkiti xipope, kotxi Kristo makatzakari amaerekani aamina ĩpiriāmitakari nopini ipĩkasaaki ate ĩkapani. Ininiā mitxi anireēkiti posotiire ! auaike. Ixipokaākepeka, kotxi mitxi anireēkiti maerekatinoka. Ininiā maerekanitxi nitiriakori atoko ! atxaikaua. Aimarotari ikara. ⁷ Maerekanitxi na paniātaikari kākiti ipĩkari.

⁸ Kristokata ipĩkani atoko aniniā, aimarotari iuakata aũuini apaka. ⁹ Ipĩkasaaki ōkitikaāka, ininiā ! ipinaika. Aimarotari ikara. Ipĩkitxi na kaposotiireikari iuaĩkana Kristo ipinini ĩkapani. ¹⁰ Iua ipina maerekanitxi posotiire ixipokini ĩkapani. Iuasaakipeka maerekanitxi posotiire xipoka. Uatxa Kristo auapininiika Teosokata, iri nireēkitinoka ikamini ĩkapani. ¹¹ Iua atokotxikana anireēkiti maerekati xipope. Uatxa ! anirekaikari maerekati akamini. Uatxa aũuapininiika Teosokata, iua nireēkitinoka akamini ĩkapani, kotxi Kristo Xesosikata aũuapika.

¹² Ininiā na hãuiritapiri hĩto paniātinii maerekati hĩkamini. Na hĩkamapiri maerekati hĩto nireēkiti. ¹³ Na hãuiritapiri hĩto kaminiri maerekati. Na hãuiritapiri hōki kaminiri maerekati. Na hãuiritapiri hinama kaminiri maerekati. Na hãuiritapiri hũuako kaminiri maerekati. Na hĩkamapiri maerekati hĩto nireēkiti. Hĩteka hĩsikauako Teosomoni, kotxi mitxi ipĩkani atoko hĩtxaua, eereka Teoso txĩkitakai auāki iuaĩkana hinini, ininiā hĩsikari hĩto ikinika Teosomoni. Atāo inakaranoka hĩkamako hōkiā, hinamaā, hũuakoā, imakinika hĩtoā. ¹⁴ Uatxa maerekanitxi apatrāote atoko ! itxaikauako. Uatxa amisiritiko ! auaike, Teoso paniātakiti iōkatsopatakori amakamakaniā, kotxi ikinipoko erekari Teoso sikakiti aāpakapakasaaki, iuasaaki imakatzakari amisiritiko.

Atāo Inakari Nitiriakori

¹⁵ Ininiā atxiiti hĩtxano nota: “Maerekati makama, kotxi amisiritiko ! auaike Teoso paniātakiti iōkatsopatakori amakamakaniā, kotxi ikinipoko erekari Teoso sikakiti aāpakapakasaaki, imakatzakari amisiritiko. Ininiā makamari maerekati,” atxa atxiiti. Konapitini. ¹⁶ Himarotari, hãuiritiniāri kākiti paniātinii iua nireēkiti hĩkamini, ininiā iua hĩpatrāote atoko itxaua. Iua nitiriakori atoko hĩtxaua, kotxi hĩkamari iua paniātakiti. Maerekanitxi hĩpatrāote ininiāua, hĩkamari maerekati, ininiā hĩpina. Ininiā kona hãua Teosokata ātipirika. Teoso hĩpatrāote ininiāua, iua paniātakiti hĩkama, ininiā atāo inakaranoka hĩkama. ¹⁷ Nitxari Teoso: “Erekapitikari atemoni pikamakiti.” Ikara atoko nitxari Teoso, kotxi mitxi maerekanitxi nitiriakori atoko hĩtxaua. Uatxa maerekanitxi nitiriakori ! hĩtxaikaua, kotxi iteene hĩkipitari hōerekiko. ¹⁸ Teoso makatzakapekai hĩte, ininiā uatxa maerekanitxi nitiriakori ! hĩtxaikaua. Uatxa Teoso

nitiriakori hĩtxaua, ininiã atão inakaranoka hĩkama. ¹⁹ Ikara atoko nitxa sãkireta hĩtemoni, kotxi himarotari nitiritxi, patrão pakini pirena. Himarotakiti poiãoka. Mitxi hãuiritari hĩto kaminiri maerekati inireẽkiti. Hãuiritari hĩto apikomoni maerekati ikamaãpotini. Apiaãpota maerekati hĩkamakiti. Iuasaaki hĩto maerekanitxi nitiri atoko itxaua. Uatxa hĩsikari hĩto Teosomoni atão inakari nitiri ininiua ĩkapani, ininiã hĩkamariko atão inakaranoka. Ininiã Teoso nakitiakorinoka hĩtxaua.

²⁰ Maerekanitxi nitiriakori hinakasaakiua, atão inakari nitiriakori na hĩtxaua, ininiã atão inakari na paniãtai hĩte atão inakaranoka hĩkamini. ²¹ ĩkiripa erekari hãpakapa, maerekati mitxi hĩkamakasaaki? Kona kapakaparei. Uatxa hĩpẽtauata maerekati mitxi hĩkamakiti xika. Maerekati kamiko xika kãkiti ipina, ininiã kona aua Teosokata ãtipirika. ²² Uatxa maerekanitxi na paniãtaikai hĩte. Uatxa Teoso nitiriakori hĩtxapekaua, ininiã hĩkamari ĩkinipoko Teoso ĩkapani. Ininiã hãuapininiika hĩtxako Teosokata ãtipirika. ²³ Maerekanitxi kãkiti patrãote atoko itxa. ĩkitxitari kãkiti parĩkatxi ĩki, txamari ipĩkitxi itxaua parĩkatxi ĩki. Teoso sikakiti atemoni ãtião. !Aparĩkauata Teoso sikakiti aãpakapini ĩkapani, iuaritika isikaua aãuini ãtipirika inini ĩkapani, kotxi aãũite Xesosi Kristo ipina ate ĩkapani.

7

Tanirauatakaro Atoko Atxa

¹ Nitiriakori, hĩte hĩkinika imarotari paniãtakori iõkatsopatakori, ininiã himarotari nisãkire. Kãkiti auapanika inakasaaki, ĩkĩpitariko paniãtakori iõkatsopatakori. ² Noerekaiko hĩte. Paniãtakori iõkatsopatakori paniãtaro sito okaikotini oĩtanirikata iua auapanika inakasaaki. Iua ipininiã, iua paniãtakori na paniãtaikaro oa. ³ Őtaniri auapanika inakasaaki, ãtikata oãuiniã, kanokarero otxaua. Őtaniri ipininiã, paniãtakori iõkatsopatakori na paniãtaikaro oa, ininiã apakata ãtikata oĩtaniriuatini. Ikara atoko oniniã, kanokarero !otxaua.

⁴ Nitiriakori, oa sito atokotxikana ate amakinika. Kristo ipina ate ĩkapani, ininiã Moisesi paniãtakiti iõkatsopatakori kona paniãtaikaua, kotxi uatxa Kristo nakitiakori atxaua. Uatxa Teoso õkitikakiti Kristo nakitiakori atxaua. Iua nakitiakori atxaua, ininiã erekari akama Teoso ĩkapani.

⁵ Mitxi anireẽkiti maerekati paniãtaua maerekati akamini. Aĩto nirekari maerekatinoka ikamini, kotxi paniãtakori iõkatsopatakori txari: “Kona hĩkamapiri maerekati.” Ininiã iuasaaki apiata anirekari maerekati akamini, kotxi maerekatinoka kamakani atxaua. Ininiã apina, ininiã kona aãuapika Teosokata. ⁶ Mitxi paniãtakori iõkatsopatakori nirekari ipaniãtinua. Uatxa paniãtakori iõkatsopatakori na paniãtaikaua.

Ikara kitxakari. Uatxa amaneri, kotxi uatxa aparĩkauata Teoso ĩkapani. Erekarı Matamatakoti oerekaua aparĩkauatini Teoso ĩkapani.

Teoso Paniãtakiti Iõkatsopatakori

⁷ Ininiã natokopa itxa uatxa axinikakiti? Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori maerekati itxaua atxiĩti? Konapitini. Maerekati ! itxaua. Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori mauakanimako, nota !imarotamariko maerekati nikamini. Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori txari:

Kona pinirekapiri ãti nakiti,

ininiã ãti nakiti ninirekiniã, nimarotari nikaminiri maerekati. ⁸ Maerekati xika na nota nirekari ikara Teoso paniãtakiti nikamini. Ininiã iteene ninirekari apanakini nakiti. Ninirekari apanakini nakiti, kotxi Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori txari:

Kona pinirekapiri ãti nakiti.

Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori mauakaniã, iusaaki maerekati ! auari. ⁹ Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori nimimarotakanisaaki, na nimarotari maerekati nikamini.

Niuãkatari nãkixinire auãki inini. Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori nimarotakasaaki, nimarotari maerekati nikamini. Iusaaki nimarotari nipinini nimaerekani xika.

¹⁰ Iusaakipeka nimarotari nãkixinire ipĩkari atoko inini. Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori oerekari kãkiti erekari ikamini, iua auini ĩkapani. Txamari Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori oerekano nota nipinini nimaerekani xika.

¹¹ Maerekati ninireẽkiti misirienetano. Imisirienetano, ininiã na nikamari Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori iaõka. Ininiã nikamari maerekati. Ininiã maerekati xika nipina.

¹² Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori ! auari maerekati, kotxi Teoso kamari. Atãonoka itxa Teoso paniãtakiti.

Erekari. ¹³ Atxiĩti erekari txĩkitakano nipinini? Konapitini.

Maerekanitxi txĩkitakano nipinini. Maerekanitxi txĩkitakano Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori erekari nimakamakani, ininiã nikamari maerekati, ininiã iua maerekanitxi txĩkitakano nipinini. Ininiã aimarotari maerekanitxi

kona xatiki apakata. Maerekatınoka, kotxi maerekanitxi txĩkitakano nipinini. Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori oerekaua ikara atoko inakari.

¹⁴ Aimarotari Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori iaxiti ĩkari ininiua. Txamari nota uaikirino. Maerekanitximoni vëtxitakori atoko nitxaua, maerekanitxi nitiri atoko nininiua ĩkapani. ¹⁵ Na nimarotari nikamakiti, kotxi na nikamari notaka nireẽkiti. Nikamari nimanirekakiniti, nomanatakiti.

¹⁶ Ininiã maerekati nimanirekakiniti nikamakasaaki, iusaaki nimarotari Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori ereka

inini. ¹⁷ Ininiã na notani kamari maerekati. Maerekati nãkixinireẽ auakarira txĩkitakari nikaminiri iua maerekati. ¹⁸ Nimarotari erekari ! auari nãkixinireẽ. Maerekatinoka aua nãkixinireẽ, kotxi ninirekari erekari nikamini, txamari ! niposotari. ¹⁹ Na nikamari erekari ninireẽkiti. Nikamapikari maerekati nimanirekakiniti. ²⁰ Ininiã nimanirekakiniti nikaminiã, kona notani kamari. Maerekati nãkixinireẽ auakarira txĩkitakano iua maerekati nikamini.

²¹ Ininiã ia sãkiretxiti atão: Ninirekasaakiri erekari nikamini, maerekatinoka niposota nikamini. ²² Nãkixinireẽ iteene ninirekari Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori iaõka nikamini. ²³ Txamari aua ãti ninireẽkiti niĩto ãki. Iua niĩto nireẽkiti nirekari ixipokiniri nãkixinire nireẽkiti. Iua niĩto nireẽkiti xika nikamari maerekati nireẽkitinoka. ! Niposotari erekari nikamini. Kateia ãki iaxirikakoni atoko nitxa. ²⁴ !Erekano nota. Maerekati kamakarino nota. Kipa makatxakano, maerekati niĩto nireẽkiti nimakamakani ãkapani? Niĩto txĩkitakano nipinini. Kipa moianatano? ²⁵ Aãũite Xesosi Kristokara moianatano. Iuara makatxakano nimapinakani ãkapani. Peerekari Teoso, kotxi iua kamari ikara atoko nota ãkapani.

Ininiã uatxa ia atoko inakari nisãpiretai. Nãkixinireẽ ninirekari Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori nikamini. Txamari niĩtoã maerekanitxi nireẽkitinoka niposota nikamini.

8

Erekari Matamatakoti Txĩkitakari Aãkixinire Auãki Inini

¹ Ininiã uatxa Teoso !itxaikaua ate: “Maerekati hĩkamakiti xika nimisiritaike hĩte,” ! itxaikaua ate, kotxi Kristo Xesosi nakitiakori atxapekaua. !Akamaikari aĩto nireẽkiti. Erekari Matamatakoti sikaposotiiretaua iua nireẽkiti akamini. ² Erekari Matamatakoti nireẽkiti akama, ininiã iua txĩkitakari aãkixinire auãki inini, kotxi Xesosi Kristo nakitiakori atxaua. Erekari Matamatakoti makatxakano maerekanitxi nireẽkiti nikamini, ininiã na nipina. ³ Aĩto maerekani xika Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori ! iposotari imakatxakiniri amaerekani, kotxi ! aposotari akaminiri iua paniãtakiti. Iuaritika Teoso makatxakari amaerekani, kotxi iua iokanatarari imi atemoni. Imi ĩto ate ĩto atoko, maerekati kamakari ĩto atoko itxa. Teoso iokanatarari imi atemoni ipinini ãkapani, amaerekani imakatxakini ãkapani. Ininiã ixipokari maerekati posotiire aĩtoã auakari. ⁴ Teoso kamari ikara, ininiã Xesosi kamari ikinika Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori iaõka ate ãkapani, kotxi ipaniãtakiti atão inakarinoka. Ininiã ! akamaikari maerekati aĩto nireẽkiti. Akamari Erekari Matamatakoti nireẽkiti.

⁵ ĩtotxi nireẽkiti kamakani xinikapikari ĩtona nireẽkitinoka. Erekari Matamatakoti nireẽkiti kamakani xinikapikari

Erekari Matamatakoti nireëkitinoka. ⁶ Kâkiti xinikiniâri iïto nireëkitinoka, ixinikakiti txïkitakari iua ipinini, ininiâkara kona auapika Teosokata. Kâkiti auiritiniâri Erekari Matamatakoti txïkitakiniri ixinikiniri Erekari Matamatakoti nireëkitinoka, iua auapininiika Teosokata. Erekaxinireri iua. ⁷ Kâkiti xinikiniâri iïto nireëkitinoka, Teoso mokaiakariakori itxauana, kotxi !inirekarina Teoso paniâtakiti iaôka ikaminina. !Iposotarina Teoso paniâtakiti iaôka ikaminina. ⁸ Îtotxi nireëkitinoka kamakani !iposotari ikamapoxokonitirinina Teoso.

⁹ Hïtepekana, Erekari Matamatakoti hâkixinire auiniâ, hïkamari iua paniâtakiti. !Hïkamari maerekati hïïto paniâtakiti. Erekari Matamatakoti kâkiti âkixinireë mauakanisaaki, na Kristo nakitiakori !itxauana, kotxi Erekari Matamatakoti Kristo nakiti itxaua. ¹⁰ Hïïto ipinapitikako maerekati xika, iuaritika hïxinire auâkiri itxaua Kristo hâkixinireë auiniâ. Hïxinire auâkiri itxaua, kotxi Kristo kamari atâo inakarinoka ate îkapani. ¹¹ Teoso ôkitikari Xesosi, iua ipïkasaaki. Erekari Matamatakoti Teoso nakiti hâkixinireë auiniâ, Teoso Kristo ôkitikakari, txïkitakariko hïïto ipinakari iuaïkana auâki inini, kotxi Erekari Matamatakoti Teoso nakiti aua hâkixinireë.

¹² Ininiâ nitariakori, auapitika akamakiti tîkane Teoso îkapani. !Auari akamakiti tîkane aïto nireëkiti akamini îkapani. ¹³ Hïïto nireëkiti hïkaminiâ, hïxinire ipïkari atoko itxa, ininiâ âtipirika kona hâua Teosokata. Hamanainiâri Erekari Matamatakoti maerekati hïïto kamakiti ixipokini, iusaaki hâuapika âtipirika Teosokata.

¹⁴ Erekari Matamatakoti nireëkiti kamakani, Teoso anaakori itxauana, kotxi Erekari Matamatakoti Teoso nakiti. ¹⁵ Iua Erekari Matamatakoti Teoso sikakiti hïtemoni. !Itxïkitakai nitiritxi kapïkareri hininiua. Itxïkitakai Teoso anaakori hininiua. Erekari Matamatakoti posotiireë aâkiritari aïri Teoso: “Papai, niri,” atxari. ¹⁶ Erekari Matamatakoti sâpiretaua aâkixinireë Teoso anaakori aniniua. ¹⁷ Teoso anaakori aniniâua, aâpakapariko erekari Teoso nïkatakiti ate îkapani. Kristo apakapari erekari Teoso nïkatakiti iua îkapani, ininiâ ate apakapari iuakata. Kristo misiritaâkapeka. Ate misiritiko apaka auiniâ Kristo sâkire aâuikini xika, Kristo ikinimane auïte inakasaakiaua, ate apaka aua iuakata iusaaki. Aâtamatari iua iotximere. Peerekari iusaaki iuakata aâuini.

Aâpakapariko Ikinipoko Erekari

¹⁸ Uai itixi aâuakasaaki, aâtatsiirauata. Eereka !axinikaikari mitxi aâtatsiirauatini, kotxi Teoso oerekauako ikinipoko erekari. Iusaaki peerekari. ¹⁹ Ikinipoko Teoso kamakiti iâtapari ipoxokoniritika Teoso keto ôti. Iusaaki aimarotari Teoso anaakori. ²⁰ Kotxi ikinipoko Teoso kamakiti

misiritaãkapeka, ixipokaãpotini tĩkane. Ikinipoko Teoso kamakiti ixinireka !ixipokaãpota. Teoso txĩkitakari ikinipoko xipokaãpotini. Iuaritika aimarotari, ipĩkitxi xipokini õti apokapitikako. ²¹ Ikinika Teoso kamakiti iãtapari iua õti. Iuasaakiko itixi amaneri itxauako. !Ixipokaika. Iuasaaki ikinika amaneri. !Ixipokaika. Teoso anaakori misiritiko ! auaika. Peerekari iuasaakiko.

²² Aimarotari uatxapiikama ikinika Teoso kamakiti atatsiirauata, amarini tsii sito atatsiitini atokokana. ²³ Na itixi Teoso kamakitinanini atatsiirauata. Aãkixinire apaka akiripireta, kotxi anirekari Teoso keto apokini. Iuasaaki iua apakapaua ate iua anaakori. Iuasaakiko aĩto amaneri isikaua. Iuasaakiko aĩto ! kaxiporeikari. Merepanika Teoso sikakiti auapeka atemoni, kotxi iua sikapekari Erekar Matamatakoti atemoni. ²⁴ Teoso makatxakapekari amaerekani, aũuikasaakiri isãkire. Ininiã aiãtapari apikomoni isikaenetakiti atemoni. ! Aãtamapanikari isikaenetakiti, ininiã aiãtapapanikari. Aũuikapitikari isikaenetakiti isikiniua, ininiã atão aũuikiniri. ²⁵ Aiãtapari aãpakapakiti tĩkane. ! Aãpakapanikari, iuaritika aiãtapari apoxokoniritika, kotxi aimarotapitikari ikara apokini.

²⁶ Erekar Matamatakoti moianataua, kotxi na kataparaxinireua. ! Aimarotari aamanaãkiti tĩkane, Teoso amisãkiretakasaaki. Iuaritika, Erekar Matamatakoti misãkiretari Teoso ate ĩkapani. Asãkireẽ !aposotari asãpiretiniri Teoso ikinika anireẽkiti, ininiã Erekar Matamatakoti misãkiretari Teoso ate ĩkapani. Ipinimoni itxa isãpiretiniri Teoso. Kãkiti sãkireẽ ĩsãkirauata Teosokata. ²⁷ Teoso imarotari kãkiti ãkixinire, ininiã iua imarotari Erekar Matamatakoti xinikakiti, kotxi Erekar Matamatakoti misãkiretari Teoso, Teoso nakitiakori ĩkapani. Erekar Matamatakoti amanaãri Teoso, Teoso nireẽkiti ikaminana inakitiakori.

Teoso Iteene Tiretiniua

²⁸ Aimarotari ikiniõtika erekari ikaminaua ate, kotxi iua tiretakani, iua mereẽkini atxaua ate. Iuaritika aãtatsiirauatini auapitika. Iuaritika iuasaaki apaka erekari ikaminaua. Iua mereẽua, kotxi inirekari imereiniua. ²⁹ Itixi kamiko apisapanika Teoso imarotapekaua ate. Iua mereẽpekaua ate, iua anaakori kaiãopokori aniniua ĩkapani. Imereẽpekaua, imi Xesosi atoko aniniua ĩkapani. Ininiã Xesosi aĩtari apiari. ³⁰ Teoso akiritana imereẽkini. Apaka ikamaerekatana iua mereẽkini. Apaka itanapoko erekari isika ninoa ikamaerekatakinimoni.

³¹ Teoso kamari ikinipoko ikara erekari ate ĩkapani, ininiã natokopa itxa axinikakiti? Teoso kataparari moianatapitikaua, ininiã ate omanatakani tapara poiãoka. ³² Teoso sikari ikinipoko atemoni. Imi apaka isika atemoni, kotxi ipina ate

akinika ĩkapani. Isikari imi atemoni, ininiã aua atxiĩti iua masikakiniti atemoni? !Auari. Ikinipoko erekari isikapitikaua atemoni. Ikarone !auari. ³³ Aua atxiĩti Teoso mereẽkini maerekani sãpiretakari? !Auari. Teosora sãpiretari ninoa maerekani mauakani, kotxi iua kamaerekatapekana ninoa. ³⁴ Aua atxiĩti Teoso mereẽkini misiritiko sãpiretakari? !Auari. Kotxi Kristora misãkiretari Teoso ate ĩkapani, kotxi Teoso ikikomoni auakari itxaua. Iua ipina ate ĩkapani, ininiã eereka Teoso õkitikari iua, auapika inini ĩkapani. Iuara misãkiretari Teoso ate ĩkapani. ³⁵ Ininiã kipa atxiĩti iotokakatari Kristo tiretiniua? !Auari, kotxi amaxikikosaaki, Kristo tiretapanikaua. Amauarenisaaki, Kristo tiretapanikaua. Amisiritikosaaki, Kristo tiretapanikaua. Natxi auakasaaki, Kristo tiretapanikaua. Amamãkanisaaki, Kristo tiretapanikaua. Monõkori auakasaaki, Kristo tiretapanikaua. Neenamatchi auakasaaki, Kristo tiretapanikaua. ³⁶ Teoso sãkire iõkatsopatakori txari: Pisãkire aãuikini xika, pamonõkoniri ikiniõtika. Aõkiko monõkoni auapika. Soti auĩte apanakini okini atoko, apanakini nirekari okiniua ate, itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori. ³⁷ Maerekati ikara atoko aua, iuaritika iteene akãiata, kotxi atiretakiri sikataparataua. ³⁸ Ia nimarota. Kristo tiretiniua iotokakakari !auari. Apĩkasaaki, itiretapanikaua. Aãuapanika inakasaaki, itiretapanikaua. Teoso nitiriakori iaxitikini !iotokakari itiretiniua. Satanasi nitiriakori !iotokakari itiretiniua. ĩkorasaaki auakani, katana auakani apaka !iotokakari Kristo tiretiniua. !Auari posotiretxi, Kristo tiretiniua iotokakakari. ³⁹ Iaxiti apiko nopinixiti auakani, iaxiti patapi auakani apaka, !iotokakari Kristo tiretiniua. Hinitiniãri Teoso tiretiniua iotokakakari, !hãpokari. Hinitiniãri ikinika Teoso kamakiti auiniãtaã, iuaritika kona hãpokari Teoso tiretiniua iotokakakari. !Auari. Aãuĩte Kristo Xesosi oerekaua Teoso iteene tiretiniua.

9

Teoso Mereẽna Xoteoakori Inakitiakori ĩkapani

¹ Atão nisãkire. Kristo nakiti nitxaua, ininiã na nisãpiretari misirieneretxi. Nãkixinireẽ nimarotari nisãkire atão inini, kotxi Erekari Matamatakoti oerekari nisãkire atão inini. ² Ia nisãkire atão. Iteene nimatinaniuatapika. Nãkixinireẽ maerekaxiniretinoka nitxa, ninirimane Kristo sãkire mauikakani xika. ³ Ninirekamari Teoso misiritinino nota, ninoa nitariakori imamisiritakani ĩkapani. Ninirekamari Kristo manirekakanino nota, ninirimane Kristo nakitiakori ininiua ĩkapani. Niposotiniãri ikara atoko nikamini, nikamari ninirimane ĩkapani. Txamari !niposotari. ⁴ Ninirimane Isaeo apika mekaniriakori itxauana. Teoso nirekana ninoa iua

anaakori ininiuana. Teoso oerekari iposotiire ninoamoni. Isãpiretana ninoa ikamaenetakiti ninoa ïkapani. Isikari ipaniãtakiti iõkatsopatakori ninoamoni. Oerekana ninoa kiiniri atão ikaminina, iuakata isãkirauatakasaakina. Teoso sãpiretana ninoa ikamakiti tïkane ikinimane kãkiti ïkapani.
⁵ Ninirimane apika atokiriakorini Apraãoma, Isakima, Isaeoma pakini. Kristo uaimoni iponaniãkasaaki, ninoa apiko mekaniri itxaua, iuaritika Teoso itxaua. Ikinimane auïte itxaua. “Peerekai,” matxari iua ãtipirika. Ameẽ.

⁶ Atxiïti Teoso kona kamari ikamaenetakiti Isaeo apika mekaniriakori ïkapani? Ikamapitikariko. Txamari kona ikinikani Isaeo apika mekaniriakori Teoso nakiti !itxauana.

⁷ Kona ikinikani Apraão apika mekaniriakori atão Teoso anaakori !itxauana, kotxi Teoso txari Apraão:

Papika mekaniriakori atão inakani Isaki mekaniriakori itxauana.

⁸ Teoso sãpiretari Isaki auini, iua auini apisapanika. !Isãpiretari ãti Apraão ãkiri Isimaeo inakori auini, iua auini apisapanika. Isimaeo iponaniã, kotxi Apraão sirïka Isimaeo inorokata. Ininiã kãkiti Isimaeo atoko, Teoso anaakori !itxauana. Teoso sãpiretari Apraão iua keene inini, ininiã isikaenetakininoka atão Apraão apika mekaniriakori itxauana. ⁹ Teoso sikaenertari Apraão keene inini. Itxari:

Niketo manapi nikanapiriãko. Iuasaaki Sara keeneroko. Kiki oenetako.

¹⁰ Apikomoni nisãpiretai. Hepeka anaakori iri ãtika. Aãpika atokirini itxaua Isaki inakori. ¹¹⁻¹² Oa anaakori iponaniã ipipe. Iponaniinina apisapanika, maerekati ikaminina apisapanika, erekari ikaminina apisapanika, Teoso sãpiretaro oa: Merepanika iponaniãkari eereka iponaniãkari nitiri itxauako. Ininiã Teoso mereẽri iua eereka iponaniãkari Xakoo inakori apiari inini ïkapani, iua auini apisapanika. Ininiã na Xakoo kamakitini txïkitakari Teoso mereiniri iua. Teoso mereẽri iua, kotxi inirekari ikara atoko inini. ¹³ Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Xakoo nitireta. Isaoo nomanata.

¹⁴ Ikara atoko ininiã, kanatokopa itxa axinikakiti? Atauako Teoso na kamari erekari? Ikamapitikari erekari. ãtipirika Teoso kamari erekari. ¹⁵ Teoso txari Moisesi:

Ninirekiniãri ãti niamonïkini, niamonïkari. Ninirekiniãri ãti nimoianatini, nimoianatari.

¹⁶ Ikara atoko ininiã, anireẽkiti !itxïkitakari Teoso mereiniua. Akamakiti !itxïkitakari Teoso mereiniua. Imereẽua, kotxi iamonïkaua. ¹⁷ Teoso txari Paraoo isãkire iõkatsopatakoriã:

Nota txïkitakai auïtetxi pininiua, niposotiire noerekini ïkapani, niuãka ikini itixiti auakani imarotini ïkapani,

itxa Teoso sākire iōkatsopatakori. ¹⁸ Ininiã Teoso nirekiniãri iamoniñkiri ãti, iua amoniñkari iua. Apaka inirekiniãri, itxĩkitakari ãti ãkixinire kaikoxinire inini, Teoso nireẽkiti imanirekakani tĩkane.

Teoso Omanãkare, Iamonĩkare Pakini

¹⁹ Atxiĩti hĩte txano nota: “Teoso ikara atoko ininiã, na ate xikani kaikoxinireua ate. !Aposotari akaminiri Teoso manirekakiniti,” atxiĩti hĩtxano. ²⁰ Txamari ! apakata ia atoko hinini. Kiriparai hĩte ikara atoko ina sākiretakani Teosomoni? Kãkiti hĩtxaua. Teoso kamakiti pitxaua. Atauako kamakori posotatari ikamakirimoni: “Kinirepa pikamano nota ia atoko ninini?” !Apakata ikara atoko hinini hĩkamakirimoni. ²¹ Hĩxinikari kiki tiitxi kamakari. Ikamari inireẽkiti. Atxiĩti ãti porĩ katsariã, ikamari ipi kopiti. Atxiĩti ianaka ikamari ãti kopiti, peereri inini, kiiniri ĩkapani. Atxiĩti ãtipekana ikama patimari poião ereri, ikiniõtika iãriã iãtiko ĩkapani.

²² ĩkara atoko itxa Teoso kaminiri kãkiti. Teoso kamari apanakini kãkiti Teoso omanãkare imarotinina ĩkapani imaerekanina xika. Iuasaaki oerekana iposotiire imarotininina ĩkapani. Teoso omanatana ninoa, iuaritika imĩteenekana. Kona uatxa ixipokana ninoa. Txamari iketo manapi ixipokanako ninoa. Uatxa imĩteenekapanikari ninoa maerekani. ²³ Apaka ikamari apanakini iua amoniñkakini. Uatxa imĩteenekari iua omanatakini maerekani, kotxi inirekari iua amoniñkakini imarotininiri iua ereka inini, kotxi peerekari iua. Iteene itiretari iamoniñkakini. Ikamana ninoa erekari isikakiti apakapinina ĩkapani. ²⁴ Hĩte, ate pakini, iua amoniñkakini atxaua. Iua akiritakini atxaua. Na Xoteonanini akirita. Akiritana Xoteo minakanuia apaka. ²⁵ Teoso sākire iōkatsopatakori, Oséia iōkatsopatakitiã, Teoso sãpiretari ikara. Itxari:

Kãkiti mitxi nota nakitiakori minakonimoni nitxako: “Uatxa nota nakitiakori hĩtxapekauako.” Ninoa mitxi nimatiretakinitimoni nitxako: “Uatxa nota tiretakini hĩtxapekauako,” nitxako.

²⁶ Mitxi Teoso txana ninoa: “Na nota nakitiakorini !hĩtxaua.” ĩkara Teoso sākiretiniãtaã, iuaãtaãtxikana: “Teoso ãtipirika auãki inakari anaakori hĩtxaua,” inaãka ninoamoni, itxa Teoso sākire iōkatsopatakori.

²⁷ Apaka Teoso sākire iōkatsopatakoriã, Isaía txari: Isaeo apika mekaniriakori kaiãopokori, potxoari uiniti kipatxite atoko itxana, txamari poiãonoka makatxakaãka imapinakani ĩkapani.

²⁸ Patimari Teoso xipokiniri iparĩka imisiritininiri kãkiti imaerekani xika, itxa Isaía. ²⁹ Mitxipeka Isaía txari:

Apiananiri kaposotiireri nīkatari apanakini aāpika mekaniriakori imapinakani īkapani. Ininiā atenape auapanika. Teoso manīkatakanimauako, axipokapiimako kākiti Sotoma sitatxiti auakani xipokini atoko, kākiti Komoha sitatxiti auakani xipokini atoko atxapiimako, itxa Isaia sākire.

Xoteo Mauikakaniri Teoso Sākire

³⁰ Ininiākara aimarotari ia: Xoteo minakanuia manitakanisaakiri Teoso txīkitakinina atāo inakari kamakani ininiuana, iusaaki Teoso txīkitakana atāo inakari kamakani ininiuana, kotxi auikarina Teoso sākire. ³¹ Txamari Xoteoakori nitaāpotari paniātakori ninoa atāo inakari kamakani txīkitakakari, txamari ! apokarina. ³² Kinirepa ! apokarina ikara? Kinirepa Teoso na txīkitakana ninoa atāo inakari kamakani ininiuana? Kotxi ! auikarina isākire. Inirekarina iparīkana txīkitakinina atāo inakari kamakani ininiuana. ! Inirekarina auikinirina Xesosi sākire. Ninoamoni Xesosi kai kimapori nopini auakari atoko itxa, kotxi kai xika kākiti mākitita. ³³ Teoso sākire iōkatsopatakori kitxakapirīkari sāpiretari ia kai pirena. Itxari:

Pikenakotariko ia: Nota iokanatakiti kākitimoni kai atoko itxa.

Nitakari iua kai Siāo sitatxitiā Xoteoakori kimaporeē.

Iua kai xika kākiti mākitita. Iua kai xika kākiti irika.

Iuaritika iua sākire auīākani !ipētauata nota apisatoō.

10

¹ Nitariakori, nākixinireē iteene ninirekari Teoso makatxakiniri ninirimane maerekani, Isaeo apika mekaniriakori maerekani. Nimisākiretari Teoso ninoa maerekani makatxakiko īkapani. ² Nimarotari ninirimane iteene nirekiniri iparīkauatini Teoso īkapani. Txamari ninoa kerokari, kotxi ! imarotarina atāo iparīkauatini Teoso īkapani. ³ ! Imarotarina Teoso txīkitakiniri kākiti atāo inakari ikamini. Ninoaka nirekamari atāo inakari ikaminina, Teoso apakapinina īkapani. Ininiā ! auiritarina Teoso txīkitakinina ninoa atāo inakari ikaminina. ⁴ Kristo kamari ikinipoko Teoso paniātakiti iōkatsopatakori iaōka, ininiā iuanoka txīkitakari ikinimane kākiti iua sākire auīākani atāo inakari ikaminina.

Apiananiri Akiritakani

⁵ Kitxakapirīka Moisesi sāpiretari atāo inakari akamini Teoso paniātakiti. Iusaaki itxari:

Ikinika Teoso paniātakiti iōkatsopatakori ikiniōtika pikaminiā, pauapininiika pitxako,

itxa Moisesi sākire. ⁶ Txamari ! aposotari ikara atoko akamini. Aūikasaakiri Xesosi sākire, iua txīkitakaua atāo inakari akamini. Ininiākara ! apakata pākixinireē pixinikiniri: “Kipa atxiīti posotari iaxiti apiko nopinixitimoni isini, Kristo

notamoni iminini ĩkapani?" ⁷ ! Apakata pākixinireē pix-
inikiniri: "Kipa atxiīti posotari ipīkani auiniātaā isini, Kristo
notamoni iminini ĩkapani?" ⁸ Xesosi sākire auape hītemoni.
Na hīsa ātiātaā iua sākire himarotini ĩkapani. Hinamaāpekari.
Hākixinireēpekari. Xesosi sākire auikiko asāpiretapikari kākiti.
Ia atoko asāpiretari kākiti: ⁹ Pinamaā, "Xesosi niauīte" pininiā,
pākixinireē pauikiniāri Xesosi ipinini Teoso ōkitikiniri iua,
iuasaaki pimaerekani makatxakaākako. ¹⁰ Kotxi aākixinireē
Xesosi sākire aāuikiniā, ikamaerekataua. Anamaā "Maerekati
kamakarino nota," aniniā, iua makatxakari amaerekani.
¹¹ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Iua sākire auiākari pētauatini !uari.

¹² Iua Kristo sākire auiākari atxiīti Xoteo itxaua. Atxiīti Xoteo
minakatiua itxaua. Xoteo auīte itxaua Kristo. Xoteo mi-
nakaniua auīte apaka itxaua. Ikinimane auīte itxaua Kristo
Apiananiri. Isikari itanapoko erekari ikinimane iua akiri-
takanimoni. ¹³ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Ikinimane akiritiniāri Apiananiri uāka imaerekanina
imakatxakini ĩkapani, iuasaaki imakatxakaākako
imaerekanina.

¹⁴ Kiātokopa itxa ninoa akiritiniri iua, isākire
imauikakanisaaki? Kiātokopa itxa ninoa auikiniri
isākire, imakenakotakanisaakirina? Kiātokopa itxa ninoa
kenakotiniri isākire, imasāpiretakonisaakina? ¹⁵ Kiātokopa itxa
Teoso iokanapirena sāpiretiko, ate maiokanatakaniāri iua
sākire sāpiretakani kākitemoni? Teoso sākire iōkatsopatakori
txari:

Erekapitikari Teoso iokanapirena erekari sāpiretakani
apokini kākitemoni, kotxi isāpiretarina Teoso
kamaerekaxiniretiniri kākiti. Isāpiretarina erekari
Teoso sikakiti kākitemoni. Ikara iminapiretakitina
kamapoxokonitari kākiti.

¹⁶ Txamari na ikinimane kākitemoni auikari Teoso
iokanapirena erekari. Kotxi kitxakapirīka Isaía txari:

Apiananiri, asāpiretamari piokanapirena kākitemoni, txamari !
auikarina,

itxa Isaía. ¹⁷ Kākiti kenakotakasaakiri Teoso iokanapirena,
Teoso txīkitakari kākiti auikiniri isākire. Kristo sākire akenako-
takasaaki, akenakotari Teoso iokanapirena.

¹⁸ Txamari nota pimaāi: "Atauako Xoteo kona kenakotari
Teoso iokanapirena?" Ikenakotapitikarina, kotxi Teoso sākire
iōkatsopatakori txari:

Iaxiti apiko nopinixiti auakari oerekari Teoso ikini itixiti
auakani. Teoso sākire atoko itxa iaxiti apiko nopinixiti
auakari oerekakiti.

19 Iuaĩkana nipimaãi: “Atauako Xoteo ! imarotari Teoso iokanapirena?” Imarotapitikarina. Moisesi sãpiretapekari Teoso sãkire. Itxari:

Nimakatxakari Xoteo minakaniua maerekani, ininiã nitxĩkitakaiko hĩte hĩxikotinina ninoa mitxi nota nakitiakori minakaniua. Nitxĩkitakai hĩte homanãkarauatini, ninoa mitxi mimaroreni xika.

20 Isaĩapekana sãpiretari Xoteo minakaniua pirena. Isãpiretari Teoso sãkire itaparaxinireritika:

Teoso txari: “Ninoa nota manitakani aõkitano nota. Nimotika nota makiritakanimoni.”

21 Apikomoni isãpiretari Teoso sãkire Xoteo kamakiti:

Teoso txari: “Ikiniõtika namanaãri ninoa kanapiriini nota-moni, txamari !ikĩpitarina nisãkire. !Ikamarina nisãkire iaõka. Inireẽkitinoka ikamana.”

11

Xoteo, Teoso Sãkire Auiãkani

1 Ininiã nipimaãi: “Atauako Teoso ! inirekaikari Xoteoakori?” Inirekapitikana. Nota apaka Xoteo nitxaua. Apraõo apika mekaniri nitxaua. Pẽxamiĩ apika mekaniri nitxaua. ² Teoso ! itakanapari Xoteoakori. Iua mereẽna ninoa itixi kamiko apisapanika. Himarotari Teoso sãkire iõkatsopatakori, Erĩasi tsoatakasaaki Teosomoni Xoteo maerekani isãpiretakasaaki. ³ Iuasaaki Erĩasi txari:

Apiananiri, ninoa okapekari kãkiti pisãkire sãpiretakani. Ikapirinikarina amesa pinakiti pitemoni sikakori takikoõtaã. Notanoka pisãkire sãpiretakarino auapanika. Ninoa asikatikinitano nota okinino ikapani, itxa Erĩasi. ⁴ Kanatokopa Teoso apakapapiretari Erĩasi? Teoso txari:

Kona pitenanini auikari nisãkire. Nota nĩkatari setxi mio kikiakori nota nakitiakori. Ninoa kona teosonetari kãkiti kamakiti Paaõ inakori. Kona ikapotoreẽkauana iua apisatoõ,

Teoso txari Erĩasi. ⁵ Ikara atokotxikana uatxa. Aua apanakini kãkiti Teoso mereẽkini. Imereẽna ninoa, kotxi iua nirekari ikinipoko erekari ikaminina ninoa. ⁶ Maerekati kamakani kãkiti, iuaritika Teoso mereẽua ate. Isikari ikinipoko erekari ate ikapani maxikatĩika. Aparĩka ! itxĩkitakari iua sikiniri ikinipoko erekari atemoni. Aparĩka txĩkitakiniãri ikinipoko erekari isikiniua, ininiã kona maxikatĩika isikarauata atemoni.

⁷ Ininiã kanatokopa atxa asãkire apikomoni? Xoteoakori kona apakapari inireẽkitina. Inirekarina Teoso apakapinina ninoa erekarini ininiuana. Teoso mereẽkininoka apakapari

ikara inakari. Apanakinipekana Teoso !aurita atão imarotina. Mõsiãreni atoko itxana. ⁸ Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Teoso txĩkitakari ninoa ãkixinire imakakari atoko inini, iua sãkire imimarotakanina ãkapani. Kokipitikamana, iuaritika !atamatarina Teoso kimapore. Kakenakokipitika-mana, iuaritika !inirekarina Teoso sãkire ikĩpitinina. Uatxapiima ikara atoko itxapanika,

itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori. ⁹ Kitxakapirĩka Tavii txari Teosomoni:

Ninoa kiena kaiãopokori. Inipokotakasaakina, iuãkatarina pite apokaerekatina ninoa, kotxi kaiãopokori ikienana. Ikienana takapiri atoko itxa imaĩkinina ninoa. Itxĩkitakana ikerokinina. Ikara xika ninirekari pimisiritinina.

¹⁰ Ninirekari ninoa mõsiãreni atoko ininiuana, ininiã na atão atamatarina pikimapore. Kãkiti tiitxi minari porikitakani atoko pitxĩkitakanako ninoa ãtipirika,

itxa Tavii sãkire.

Xoteo Minakaniua Maerekani Makatxakiko

¹¹ Iuaĩkana nipimarauata: “Atauako Xoteoakori maerekani xika Teoso xipokana ninoa?” Konapitini. Xoteoakori kamari maerekati, ininiãkara Teoso sãpiretari Xoteo minakaniua imaerekanina imakatxakini, Xoteo xikotinina ãkapani, iuaĩkana Teosomoni ikanapiriinina ãkapani. ¹² Xoteoakori kamari maerekati, ininiãkara Teoso sikari erekari kiĩkiri apanakini itixi auakanimoni. Xoteo mapakapakiniti Xoteo minakaniua apakapa erekari kiĩkiri. Ininiã Xoteo kanapiriãkasaaki Teosomoni, iusaaki apiaerekata Teoso sikakiti kãkitimoni.

¹³ Uatxa nota misãkiretai hĩte Xoteo minakaniua, kotxi Teoso iokanatano nota hĩtemoni isãkire nisãpiretini ãkapani. Niuikari hĩtemoni niokanatiko. ¹⁴ Ikara atoko ininiã, atxiĩti ninirimane Xoteo xikotai hĩte, ininiã atxiĩti apanakini ninoa kanapiriã Teosomoni, imaerekanina Teoso makatxakini ãkapani. ¹⁵ Teoso takanapakasaakiri Xoteo, iua apakapari Xoteo minakaniua, ininiã ninoa Xoteo minakaniua kanapiriã Teosomoni. Teoso iuaĩkana apakapakasaakiri Xoteoakori, iusaakiko peerekari. Ipĩkani iuaĩkana auãki inini atoko itxako.

¹⁶ Komiri akamakasaaki, ipixini Teosomoni asikasaaki, aimarotari ikinipoko iua komiri iua nakiti ininiuua. Aamina kotsa Teoso nakiti ininiã, imina pori apaka iua nakiti. ¹⁷ Xoteoakori oriva mina takakori atoko itxa, takakori Teoso nakiti. ãtikaka ipori kapatakaãka. Oriva ãtopakiri pori apaãka. Iapitaka inaãka ikapatakikoãtaã. Aneẽ takari katiã. Takari sikakienatari ãtopakiri pori. Hĩte Xoteo minakaniua iua oriva

Ītopakiri pori atoko hĭtxaua. Hāpakapari Teoso sikakiti, kotxi hĭte apotiitaua Xoteoakorikata, Teoso nakitiakorikata. ¹⁸ Hĭte Xoteo minakaniua, kona hĭuikapeua Teoso apakapini hĭte. “Iua aāpori kapatakiko atoko, Teoso takanapana Xoteoakori, ate apakapini ĩkapani,” kona hĭtxape, kotxi aāpori atoko hĭtxaua. Na aāpori sikataparatarari aākotsa. Aākotsa sikataparatarari aāpori. Ininiā hĭte apakapari Teoso sikakiti, kotxi hāpotiitaua Xoteokata.

¹⁹ Atxiĭti hĭte Xoteo minakaniua txano nota: “Iua aāpori kapatakaākori atoko Teoso takanapari Xoteoakori. Āti aāpori iapitakiko atoko, Teoso apakapaua ate,” hĭtxano atxiĭti.

²⁰ Atāopitikara. Teoso takanapari Xoteoakori, kotxi ninoa ! auikari isākire. Iua apakapai hĭte, kotxi hĭte auikari iua sākire. Iuaritika ! hĭuikapeua ikara atoko hinakasaaki. Erepaniko.

²¹ Teoso takanapari Xoteoakori, takari pori sauakakori atoko. Ininiā erepaniko, kotxi ĩtopakiri aāpori atoko hĭtxaua. Atxiĭti āti ōti okanapai hĭte apaka.

²² Aimarotari katiraōkiri ininiua Teoso. Aimarotari apaka kataparaxinireri ininiua. Kataparaxinireri iua, kākiti kamakasaakiri maerekati. Katiraōkiri iua, itiraōki hinirekasaaki. Itiraōki himanirekakaniā, hĭte apaka mapara hōkaāka, iua aāpori sauakakori atokokana. ²³ Xoteo takanapiniāri imauikakaniri Xesosī sākire, auikiniāri iuaĭkana isākire, Teoso iuaĭkana mikanapiriāna, kotxi Teoso kaposotiireri ikara atoko ikamini. ²⁴ Hĭte ĩtopakiri pori sauakakori takarimoni iapitaākori atoko hĭtxaua. Kona ixinireka aua ikara atoko. Pamimari ikara atoko. Xoteo atāo oriva takakori atoko itxauana. Ininiā na kamimari mitxi auiniātaā iuaĭkana Teoso takinina ninoa, iuaĭkana imikanapiriinina ninoa iuamoni.

Xoteo Maerekani Makatxakaākapanikako

²⁵ Nitariakori ninirekari himarotiniiri apanakini mimarotakiniti, ininiā na hĭuikaua. Xoteo ĩnirekari auikiniri Teoso sākire uatxa, iuaritika na ikara atoko !itxapani ātipirika. Īkini itixiti auakani Teoso nireēkini Xoteo minakaniua kanapiriākasaaki Teosomoni, iusaakiko Xoteo kanapiriāko Teosomoni. ²⁶ Ininiā iusaaki ikinimane Xoteo kanapiriāko Teosomoni. Iusaaki Teoso makatxakari ninoa maerekani. Teoso sākire iōkatsopatakori kitxakapiriāka auakari ikara atoko itxa. Itxari:

Xoteo itxauako maerekanitxi makatxakakari. Imakatxakariko ikinika maerekati Xoteoakori kamakiti, Teoso manirekakiniti. Iusaaki Teoso nireēkitinoka ĩnirekanako.

²⁷ Nimakatxakariko maerekati ninoa kamakiti, kotxi kitxakapiriāka nikamaenetari ikara atoko inakari,

itxa Teoso sākire iōkatsopatakori.

28 Xoteoakori ! inirekari Teoso iokanapirena erekari, ininiã Teoso takanapana ninoa. Ininiã Teoso iokanapirena erekari sãpiretaãka hĩte Xoteo minakonimoni. Uatxa Teoso mokaiakariakori atoko itxauana Xoteoakori, iuaritika Teoso mereẽna ninoa. Apraão, Isaki, Xakoo pakini apika mekaniriakori itxauana, ininiãkara Teoso tirtapanikana ninoa. 29 Teoso kona mamakari isãkire. Kãkiti iua mereẽkini ãtipirika iua mereẽkini itxauana. Isiãkiti erekari kãkitimoni ! imakatzaka iuaĩkana. 30 Hĩte Xoteo minakaniua kitxakapirĩka ! hĩkĩpitari Teoso sãkire, iuaritika uatxa Teoso amonĩkai hĩte, kotxi Xoteo kona kĩpitari Teoso sãkire uatxa. 31 Uatxa Xoteoakori kona kĩpitari Teoso sãkire. Teoso amonĩkapekai hĩte Xoteo minakaniua, ininiã Teoso iuaĩkana amonĩkanako Xoteoakori apaka. 32 Ikinimane kãkiti na kĩpitari Teoso sãkire. Kona aposotari akĩpitiniri Teoso sãkire. Teoso txĩkitakaua ikara atoko anini, kotxi inirekari aimarotiniri maerekati kamakani aniniua, iuaritika !imisiritaua. Iamonĩkaua.

Peerekari Teoso

33 Peerekari Teoso. Atãonoka ikama. Paimatireri iua. Kãkiti !imarotari ikamakiti tĩkane. Kãkiti !imarotari inireẽkiti tĩkane. 34 !Kimarotikori Teoso xinikakiti. !Kõtãkikikori Teoso. 35 Teosomoni ikinipoko aua, ininiã kipa asika atxiĩti iuamoni? Asikiniri !auari. Ininiã !auari ate nakiti, iuaĩkana Teoso sikiniua ĩkapani. 36 Kotxi Teosokara kamari ikinipoko. Ikinipoko aua Teoso posotiireẽ. Ikamari ikinipoko iua ĩkapani. ãtipirika matxariko Teoso: "Peerekai pite." Ameẽ.

12

Teosomoni Sikakori Auãkiri

1 Ininiã nitariakori Teoso amonĩkapitikaua. Ininiã nota iteene õtãkikai hĩte. Hĩteka hĩsikaua Teosomoni. Teosomoni sikakori auãkiri atoko hĩtxauako. Ininiã iua nakitinoka hĩtxaua. Ikara atoko hĩkaminiã, Teoso apokaerekatari. Ikara atoko inakari akaminari Teoso, ikara atão. 2 ! Hĩkamapinikariko Teoso sãkire mauĩãkani kamakiti atoko. Hãuiritariko Teoso txĩkitakiniri hĩxiniãkiti ereka inini, ininiãkara ipinipo hĩtxako. Iuasaakiko himarotari Teoso nireẽkiti. Himarotari Teoso nireẽkiti ereka inini. Himarotari hĩkamakiti tĩkane iua apokaerekatini. Himarotari atão hĩkamini.

3 Teoso sikari ikinipoko erekari notamoni, ininiã nisãpiretari iua sãkire hĩtemoni. Ininiã nota õtãkikai hĩte hĩkinika. Na hũikapeua. Hĩteka atão himarotauako. Hĩteka hãtamakauako. Teoso txĩkitakai hãuikiniri isãkire. Iteene hãuikiniãri iua sãkire, iteene hĩteka himarotaua. 4 Kãkiti ĩto ãtika, iuaritika ĩtotxiã auakari kaiãopokori. Aua ikanoke, itapike, oki, ikenakoki txaãpota. Ikinika iparĩka aua. Ikanoke parĩka ãtião. Oki parĩka ãtião. Itxaãpota. 5 Iua atokokana

atxa. Ītotxi ātika atoko atxa, iuaritika itoua ate. Kanoketxi, tapiketxi, okītxi, kenakokitxi, Ītotxiā auakari atoko ate. Kristokata aāpotiitaua. Anakititakakaua. ⁶ Nota parīka Teoso ĩkapani ātiāo. Āti parīka Teoso ĩkapani ātiāo. Āti parīka Teoso ĩkapani ātiāo, itxaāpota. Teoso sikari erekari ikininapemoni, ikara iparīka ikamini ĩkapani. Atxiīti Teoso sikaimaroretai iua sākire apanakinimoni pisāpiretini ĩkapani, ininiākara Teoso sākire pauikini iaōka pisāpiretari Teoso sākire kākitimoni. ⁷ Teoso sikaimaroretiniāi apanakini pimiparīkatini, ininiā pimiparīkatariko apanakini. Teoso sikaimaroretiniāi isākire poerekini, ininiā poerekarauatako. ⁸ Teoso sikaimaroretiniāi āti pisikataparaxiniretini, ininiā pisikataparaxiniretariko āti. Teoso nirekiniāri pisikiniri apanakini amonitakiti ninoamoni, ininiā ito pisikako pipoxokoniritika. Teoso sikaimaroretiniāi auītetxi pininiua, ininiā auītetxi erekari pitxauako. Teoso nirekiniāi apanakini piamonīkini, ininiā pipoxokoniritika piamonīkanako.

Tiraōkitxi

⁹ Atāo pitiretariko apanakini pākixinireē. Pomanatariko maerekanitxi. Na piotokakapiri erekari pikamini. ¹⁰ Iteene hītiretakakauako, kotxi Kristo txīkitakapekaua aītaritakakiniua. Piteka pipaxitiniua atokokana, apiata pipaxitariko āti. ¹¹ Pitaparaxinireritika piparīkauatako. Na piarinouatape. Piparīkauatako Teoso ĩkapani pipoxokoniritika pākixinireē. ¹² Pipoxokoniuaatako, kotxi pimarotari Teoso kaminiri ikamaenetakiti. Pimīteenekariko pimisiritiko. Ātipirika pimisākiretariko Teoso. ¹³ Nipokori kaamatiniā pitariakorimoni, tiitxi kaamatiniā pitariakorimoni, auiniā pitemoni, piskanako. Papakapanako pipoxokoniritika ĩkinimane Xesosi sākire auīākani paapoko apoākani, ātiātaā ĩkani.

¹⁴ Pamanaāri Teoso erekari ikaminina pite misiritakani. Ari, pamanaāri Teoso erekari ikaminina ninoa. Na pamanaāpiri Teoso maerekati isikinina ninoa. ¹⁵ Pipoxokoniuaatako poxokorinikata. Pitxiapata kamatinanirinikata. ¹⁶ Āti pitiretini atokotxikana, ĩkinimane pitiretako. Na piuikapeua. Pisākirauatako kākiti matxineirotenikata, katxineiroteni pimisākiretini atokotxikana. “Kimaroreno nota,” na pitxape.

¹⁷ Kākiti kaminiāri maerekati pitemoni, na pikamapiri maerekati iuamoni. Atāonoka pikama ĩkinimane ĩkapani. ¹⁸ Pinirekariko pauini kākiti sauaki ereka inini, ininiā maxikatiūka kona pitxitapiri āti. ¹⁹ Nitiretakini, na hīxikatxitapiri āti. Teosora xikatxitariko, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Nota parīka āti nixikatxitini. Notara misiritari maerekati kamakari,

itxa Apiananiri sākire. ²⁰ Ari, kona pixikatxitapiri āti. Pika-mariko ātimoni ia Teoso sākire iōkatsopatakori iaōka:

Pomanatakiri natxitiniā, pisikakienatari iua. Iposonatiniā, pisikari iātini. Ikara atoko pikaminiā, ipētauata maerekati pitemoni ikamini,

itxa Teoso sākire iōkatsopatakori. ²¹ Na paunitapiri maerekati piauīte atoko ininiu. Erekarī pikamakasaaki, maerekati iokanatapeēkaika.

13

Aāuīteakori Nirekakiti Akīpitini

¹ Akīpitariko aāuīteakori nirekakiti, kotxi Teosora auir-itana ninoa auītetxiakori ininiuana. Teosora takari nino-a auītetxiakori aāuīteakori ininiuana īkapani. ² Aāuīteakori nirekakiti amakamakaniā, Teoso nirekakiti apaka !akama, kotxi Teoso txīkitakana ninoa aāuīteakori ininiuana. Ninoa paniātakiti amakamakaniā, amisiritaākako. ³ Erekarī kamakani !ipīkari iauītena. Maerekati kamakaninani pīkana ninoa. Pinirekatari pimapīkakaniri piauīte? Ininiā erekarī pikamako, ininiā iua txaiko: “Erekai pite.” ⁴ Teoso nitiri itxaua piauīte, erekarī pitemoni ikamini īkapani. Txamari maerekati pikaminiā, erepaniko. Pipīkariko iua, kotxi iposotari imisiritinii. Iua Teoso nitiri itxaua kākiti maerekati kamakani imisiritini īkapani. ⁵ Ininiākara pikamariko piauīteakori nirekakiti, kotxi pimakamakanisaakiri, pimisiritiko auapitika. Apaka pikamariko ninoa nirekakiti, kotxi pimarotari pākixinireē ikara atoko atāo pikamini.

⁶ Piauīteakori Teoso nitiriakori itxauana, ininiā erekarī apaka pisikiniri txineiro ninoamoni iparīkana ikaminina īkapani. ⁷ Ininiākara pīlkitxitana ninoa amanaākiti, sitatxi pauini īkapani, pitii papakapini īkapani. Pipaxitanako ninoa. Pikamariko ninoa nirekakiti.

Hītiretakiniua Īkapani

⁸ Pīlkitxitariko ikinika piamotakiti. ! Erekarī pimaīlkitxitakaniri āti. Ātinoka tēpito erekarī. Ia tēpito na txineironi. Ia tēpito atiraōki. Ia atoko inakarī tēpito xipokini kona erekarī. Ātipirika hītiretakakauako. !Erekarī pixipokiniri pitiretiniri āti. Āti tiretakari kīpitapekari Teoso paniātakiti iōkatsopatakori. ⁹ Teoso paniātakiti iōkatsopatakori txari: “! Pisirīkape pītanoro minakotokatika. Na pokaniuatape. Na pīitiriuatape. Na pinirekapiri apanakini tii.” Akīpitarī ikara Teoso paniātakiti iōkatsopatakori, apanakini ipaniātakiti apaka, ia Teoso paniātakiti ātika akīpitiniā. Ia Teoso paniātakiti

paniãtaua: “Piteka pitiretiniua atokotxikana, pitiretariko ãti.” ¹⁰ Pitiretiniãri ãti, maerekati !pikaminiri iua. Ininiã ãti pitiretiniã, pikamari Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori ikinika.

¹¹ Matiretari ãti, kotxi aimarotari kaiamapekari Kristo kanapiriini. Ininiã pimerekako. Kona pimakapeko. Piparĩkauatako Teoso ĩkapani, kotxi itixine Xesosi anikiniua õti apokaãpotanapanoka. Akokaxiti aãuikari Xesosi sãkire. Uatxa paĩtiki ikanapiriã. ¹² ĩkanõkari xipokaãpotanapanoka. Pokamara apokaãpotanapanoka Kristo kanapiriãkasaaki. Maerekati ipiãkasaaki kamakori atoko itxa, ininiã maiotokakari ikara akamini. Matakanapari maerekati. Makamari erekari, kotxi erekari akamakiti kapakaua, ininiã maerekati !imaĩkaua. Pokamarari atoko itxa erekari akamakiti. ¹³ Pokamara kãkiti kamari atão inakarınoka apanakini apisatoõ. Makamari ikara atoko inakari ãtipirika. !Erekari kiiniri maerekati akamini. !Erekari apoãtini. !Erekari asirĩkini sito aĩtanoro minakotokatika. !Erekari akaminiri maerekati aĩto nireẽkiti. !Erekari aneenamauatini. !Erekari axikotiniri ãti. ¹⁴ Ikara atoko inakari akamini !erekari. Makamari ia atoko inakari: Maamanaãri Apiananiri Xesosi Kristo kapakiniua, sotato mãka paikori sotato ĩto kapakini atoko. !Hĩxinikapiri: “Kanatokopa nitxa nikaminiri niĩto nireẽkiti?” Kotxi maerekatinoka aĩto nireẽkiti.

14

Kona Hĩtaparakienatakapeua

¹ Hãuiritariko Xesosi sãkire poiãonoka auĩãkari hĩtekata apotitiniua. Na hĩtxitapiri iua, ixinikakiti na hĩte xinikakiti atoko iminakanisaaki. ² Kãkiti iteene auikiniãri Xesosi sãkire, atxiĩti inikari itanapoko nipokori. Āti kãkiti poiãonoka auikiniãri Xesosi sãkire, atxiĩti inikari takarinoka. ³ !Erekari ikinipoko niãkari sãpiretiniri takarinoka niãkarimoni: “Pikerokari” ininiri. Apaka !erekari takarinoka niãkari sãpiretiniri ikinipoko niãkarimoni: “Pikerokari” ininiri, kotxi Teoso apakapapekari iua. ⁴ Kinakariparai pite ãti nitiri pinitakarii: “Pikerokari” ãtimoni inakarii. Ikerokiniãri, iua patrãote pinitamariko. Maerekati !ikama, kotxi Apiananiri moianatari iua.

⁵ Atxiĩti ãti sãkire: “Ia õti erekari iteene axinikiniri Teoso.” Atxiĩti ãtipekana: “Ikiniõtika erekari iteene axinikiniri Teoso.” Hãkixinireẽ hĩxinikariko: “Natokopa itxa atão nikamini?” ininiã eereka atão hĩkamini tĩkane himarotape. ⁶ Hĩte: “Ia õti apiaerekata iteene axinikiniri Teoso,” hininiã, ininiã ikara atoko hĩxinika Teoso hĩpaxitini ĩkapani, ininiã erekapitikari. Ikinipoko niãkari nikari ikinipoko, Teoso ipaxitini ĩkapani, kotxi apisapanika itxari Teoso: “Erekapitikai ia nipokori

pisikinino niniãkiti ïkapani,” itxari. Ikinipoko maniãkati apaka auikari Teoso nirekiniri iua nikiniri takarinoka. Iua apaka txari Teoso inipokotini apisapanika: “Erekapitikai ia kienatxi pisikinino niniãkiti ïkapani,” itxari. Ininiã iua apaka paxitari Apiananiri. ⁷ Kona ateka auïtetaua. Kona aãua ateka ïkapaninanini. Kona apina ateka ïkapaninanini. ⁸ Auapanika anakasaaki, aparïkauata Apiananiri ïkapani. Apïkasaaki, apina Apiananiri ïkapani. Ininiã auapanika anakasaaki, apïkasaaki apaka, Apiananiri nakiti atxaua. ⁹ Kristo ipina, eereka õkitikaua iuaïkana, auapanika inakani auïte ininiua ïkapani, ipïkani auïte apaka ininiua ïkapani. ¹⁰ Ininiã ! apakata pitxitiniri pitari. “! Kiïkitei,” kona pitxapiri, kotxi akinika aãpokako Teoso apisatoõ. Iuasaaki iua sãpiretariko akamakiti, erekari inini atxiïti, maerekati inini atxiïti. ¹¹ Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Nota Apiananiri, ãtipirika auakari nitxaua. Ikinimane kãkiti kapotoreëkauako nota apisatoõ. Ikinimane txanoko nota Teoso nininiua.

¹² Ininiã iuasaakiikarako akinika asãpiretari Teoso ikinika akamakiti ïkorapokoriti aãuakasaaki.

Masikataparaxiniretakakaua

¹³ Ininiã hïtokakariko hïtaparakienatakakiniua. Hãkixinireë hïtxako: “! Nitxïkitakapaniri nitari kerokiniri ikamakiti. ! Nitxïkitakapaniriko nitari kaminiri maerekati,” hïtxako. ¹⁴ Xesosi Apiananiri nakiti nitxaua, ininiãkara nimarotari, apakatapitika Teoso sãkire auïãkari nikiniri ikinipoko nipokori, kotxi nipokori maerekati !uari. Iuaritika kãkiti auikiniãri iua nipokori maerekati inini, ! apakata inikiniri. ¹⁵ Hinikiniãri ikinipoko nipokori, atxiïti hïtari ãkixinire maxirauata, ininiã na atão hïtaretari iua. Kristo ipina iua hïtari ïkapani, ininiã hïtakanapariko iua nipokori hinikini, kotxi atxiïti iua ! auikaikari Xesosi sãkire, iua nipokori hinikini xika. ¹⁶ Erekari auakasaaki, ! hãuiritapiri ãti sãpiretinii ikara erekari maerekati inini. ¹⁷ Teoso aãuïte ininiãua, kona nipokorinanini, kona iãtakorinanini, axinika. Teoso aãuïte ininiãua, axinikari Erekari Matamatakoti sikakiti atemoni. Iua txïkitakaua atãonoka akamini. Ikamaerekaxiniretaua. Isikapoxokonitaua. Teoso aãuïte ininiãua, ikara atoko itxa aãuini. ¹⁸ Ikara atoko aparïkauatiniã Kristo ïkapani, Teoso apokaerekataua. Kãkiti apaka apokaerekataua.

¹⁹ Ininiãkara manirekari kãkiti auini ereka inini, neenamtxi mauakani ïkapani. Masikataparaxiniretakakaua. ²⁰ Na himisiritapiri Teoso parïka nipokori xika. Ikinipoko nipokori erekari hinikini, txamari hïte nikakiti txïkitakiniãri ãti takanapiniri Kristo, hïkerokari. ²¹ Hïtari kerokiniãri

ikamakiti hīte niākiti xika, apiaerekata himanikakaniri iua nipokori. Hītari kerokiniāri ikamakiti hīte iātakiti xika, apiaerekata iua iāriā himiātakani. Na xatiki hītākitakapiri hītari kaminiri maerekati. ²² Hītemoni ikinipoko nipokori nikiko erekari, txamari na hīsāpiretapiri apanakini. Erekari Teosonoka imarotini. Hīxinikasaakiri hīkamakiti atāo inini, hākixinireē himarotakasaakiri hīkamakiti atāo inini, iuasaaki hīpoxokoniuata. Ininiā kona hīteka apoītaua. ²³ Hinikasaakiri nipokori, hākixinireē: “Erekari atxīiti ia nipokori ninikini?” hinakasaaki, iuasaaki Teoso txai: “Maerekati pikama,” kotxi kona pauikari pikaminiri erekari. Himauikakaniāri hīkamakiti ereka inini, ininiā maerekati itxaua hīkamakiti.

15

Āti Nireēkiti Kamiko Pirena

¹ Atxīiti ikinipoko Teoso sākire aūika, ininiā amoiatariko Teoso sākire poiāonoka auiākari, imaposotakiniti ikamini īkapani. ! Erekari ateka nireēkitinoka akamini. ² Erekari akaminiri aītari nireēkiti, iua amoiatatini īkapani, Teoso sākire iteene auikini īkapani. ³ Kristo apaka !ikamari iuaka nireēkiti. Iua kamari Teoso nireēkiti, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakoriā Kristo txari iri:

Kākiti misākirepiretakasaakii pite, notara ninoa misākirepireta.

⁴ Ikinika Teoso sākire iōkatsopatakori iōkatsopataāka ate oerekiko īkapani. Teoso sākire iōkatsopatakori aūikasaaki, aiātapari apoxokoniritika erekari apokini. Aimarotari erekari apokapitikako. Teoso sākire iōkatsopatakori sikataparaxiniretaua.

⁵ Teoso sikataparataua, ininiā apoxokoniritika aiātapari erekari apokini. Isikataparaxiniretaua. Ninirekari Teoso txīkitakiniri hīte nireēkiti ātinoka inini, Kristo Xesosi nireēkiti iaōka hīkamini. ⁶ Erekari hinireēkiti hākixinireē ātinoka inini. Erekari hīsākire ātinoka inini. Ikara atoko hininiā, hīkinika txari Teoso: “Peerekai pite,” kotxi iua aūiite Xesosi Kristo iri itxaua.

Xoteo Minakaniua Poxokoniuatini

⁷ Hāpakapariko āti, Kristo apakapinii atokokana, ininiā kākiti txari Teoso: “Peerekai pite,” txariko. ⁸ Nisāpiretai. Kristo Xoteoakori nitiri atoko itxapekaua. Ikara oerekari Teoso sikiniri isikaenetakiti. Teoso sikaenetakiti Apraāmoni, Isakimoni, Xakoo pakinimoni, isikaenetakiti apokapeka Xesosi īkorapokoriti apokasaaki. ⁹ Kristo Xoteoakori nitiri atoko itxapekaua, ininiā Xoteo minakaniua txari: “Kaamonīkareri Teoso. Peerekari iua,” itxana. Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Xoteo minakaniua auiniātaā nitzariko Teoso: “Peerekai pite.”

Nixikarauata pite ikapani, kotxi peerekai pite.

¹⁰ Iuaikana Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Hīte Xoteo minakaniua hīpoxokoniuatako Xoteoakorikata,
Teoso nakitiakorikata.

¹¹ Iuaikana Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Hīte hīkinika Xoteo minakaniua, “Peerekari Apiananiri”
hītxako. Hīkinika itixi auakanii hīxikarauatako Teoso
ikapani.

¹² Iuaikana Teoso sākire iōkatsopatakoriā Isaia txari:

Auako Xesee apika mekaniri. Xoteo minakaniua auīte itx-
auako. Ninoa imarotariko isākire iaōka ikamini,
itxa Teoso sākire iōkatsopatakori.

¹³ Teosora txīkitakai himarotiniiri isākire iaōka ikamini.
Ninirekari iua iteene kamapoxokonitini hīte. Ninirekari
ikamaerekaxiniretini hīte, kotxi hāuikari iua sākire. Ininiā hi-
marotari hāpakapapitikariko Teoso sākire iaōka. Erekarī Mata-
matakoti posotiireē himarotari ikara.

*Paoro Teoso Iokanapirena Erekarī Sāpiretakari Xoteo Mi-
nakonimoni*

¹⁴ Nitariakori, nota imarotari ereka hinini. Nimarotari hīte
iteene kimarore hinini hōerekakakiniua ikapani. ¹⁵ Iuaritika ia
niōkatsopatakitiā nōtākikapekai hīte nitaparaxinireritika. Hi-
marotakiti, iuaikana nisāpiretai, iuaikana hīxinikiniri ikapani.
Teoso sikari erekarī notamoni, ininiā ikara atoko niōkatsopata
hītemoni. ¹⁶ Teoso sikari erekarī notamoni, kotxi itxīkitakano
Xesosi Kristo nitiri nininiua. Ipaniātano niparīkauatini Xoteo
minakaniua ikapani. Sasetotxi apakapari kākiti mīkiti, ininiā
sika itxari Teosomoni. Ikara atoko itxa sasetotxi parīka.
Nota sasetotxi atoko nitxaua. Nisāpiretari Teoso iokanapirena
erekarī Xoteo minakonimoni, ininiā ninoaka sikaua Teoso-
somoni inireēkiti ikaminina ikapani. Teoso apakapari ikara
atoko inakarī ninoaka iuamoni sikakaniua. Erekarī Mata-
matakoti kamaerekatarī kākiti Teoso apakapinina ikapani.

¹⁷ Ininiā Teoso ikapani niparīkauatakasaaki, niuikari Xesosi
Kristo. ¹⁸ Nota kona iuikaua, kotxi Kristo posotiireē Xoteo
minakaniua kamari Teoso nireēkiti. Kristo paniātano nota iua
sākire nisāpiretinina Xoteo minakaniua. Ipaniātano inireēkiti
nikamini Xoteo minakonikata nauakasaaki, ininiākara ninoa
auikari nisākire. Ininiā ikamarina Teoso nireēkiti. ¹⁹ Erekarī
Matamatakoti posotiireē noerekari Teoso takaōtxikare
ninoamoni. Noerekari posotiiretxi kākiti maposotakinini
ninoamoni. Ininiākara ninoa kamari Teoso sākire iaōka.
Kristo iokanapirena erekarī ikinika nisāpiretapekarī kākiti
Xerosareē sitatxiti auakanī. Eereka kākiti apikoxiti auakanī
nisāpireta. Eereka kākiti apikoxiti auakanī nisāpireta.
Nitxaāpota kākiti nisāpiretini. Imapotōkire Iriria tixinipeka

napoka, Kristo iokanapirena erekari nisāpiretini ĩkapani.
²⁰ Ātipirika ninirekari nisāpiretiniri Kristo iokanapirena
 erekari Kristo mimarotakoniātaā. Ininiā kona niparĩkauata
 Teoso ĩkapani āti parĩkauatiniātaā, kotxi āti sāpiretapekari
 Kristo iokanapirena kākiti iuaātaā. ²¹ Kotxi Teoso sākire
 iōkatsopatakori txari:

Mitxi iua masāpiretakoni imarotariko iua sākire. Mitxi iua
 sākire makenakotakani imarotariko iua sākire,
 itxa Teoso sākire iōkatsopatakori.

²² Kaiāokatakani ninirekamari nisini hĭtemoni, txamari
 kona apakata, kotxi iuasaaki nisāpiretari Kristo sākire Kristo
 sākire mimarotakanimoni.

Paoro Seenetini Homamoni

²³ Itokanani ninirekamari naōkitinii hĭte. Uatxaika apakata
 nisini hĭtemoni, kotxi nixipokapekari niparĩka ĩkorapokoriti.
²⁴ Nirekari Espānia tixinimoni nisini. Iuaā nisikasaaki,
 ninirekari naōkitinii hĭte. Ninirekari mapaōti nikaikotini
 hĭtekata, kotxi nipotxitari hĭtekata nauini. Ninirekari hĭte
 moianatinino Espāniamoni nisini ĩkapani, ininiā eereka
 Espānia tixinimoni nisa. ²⁵ Uatxa hĭtemoni nisini apisapanika,
 nisa Xerosareĕmoni, kotxi ninirekari nanikiniro txineiro
 kākiti Teoso nakitiakori iuaā auakani nisikini ĩkapani.
²⁶ Kristo sākire auĩākani, Xoteo minakaniua Masetónia
 tixini auakani, Akaia tixini auakani pakini sikaro oa
 txineiro. Inirekarina nisikiniro Teoso nakitiakorimoni,
 matxineirotenimoni, Xerosareĕ sitatxitiā. ²⁷ Ninoa
 poxokoniua oa txineiro isikinina Xerosareĕ auakanimoni.
 Erekarini oa txineiro isikinina, kotxi Xoteoakori Kristo sākire
 auĩākani sikari Teoso sikakiti Teoso iokanapirena erekari
 Xoteo minakonimoni. Ininiā erekari Xoteo minakaniua
 sikiniri ipixini itxineirotena Teoso sikakito, Xoteoakorimoni.
²⁸ Ininiā oa txineiro nanika Xerosareĕ auakanimoni.
 Ninoamoni txineiro nisika atoko, ininiā eereka nipotorika
 Espāniamoni nisini. Espānia napokini apisapanika nisako
 hĭtemoni. ²⁹ Ereĕ napokasaaki, nisāpiretai ĩkini sereti erekari
 Kristo sikakiti hĭtemoni.

³⁰ Nitariakori nota amanaāi hĭte, himisākiretiniri Teoso
 nota ĩkapani. Hĭkenakotatari namanaākiti? Himisākiretariko
 Teoso nota ĩkapani. Xesosi Kristo aāuĭte itxaua, ininiā na-
 manaāi himisākiretiniri Teoso nota ĩkapani. Erekarini Mata-
 matakoti txĩkitakaua atiraōkiuatini, ininiā himisākiretari Teoso
 nota ĩkapani. Ikara atoko hĭkaminiā, Teoso sikataparatano
 nimisiritiko auakasaaki. ³¹ Kristo sākire mauĩākani Xotéia
 tōpa auakani nirekari imisiritinino nota. Himisākiretari Teoso
 ninoa mamisiritakanino ĩkapani. Himisākiretari Teoso, Teoso
 nakitiakori Xerosareĕ auakani apokaerekatiniro txineiro Xo-
 teo minakaniua iokanatakito. ³² Ininiā Teoso nirekiniāri,

napoka hītemoni nipoxokoniritika. Ininiā asikapoxokonitakakaua. ³³ Teoso akamaerekaxiniretakiri aua hītekata. Ameē.

16

Paoro Akiriuākaāpotana Ixinikakini

¹ Niokanataro aītarō Pepi inakoro hītemoni. Peerekaro oa. Omoianatana Xesosi sākire auīākani Sēkireia sitatxiti auakani. ² Apiananiri nakito otxaua, ininiā hāpakaparoko hīpoxokoniritika, kotxi iua nakitiakori apaka hītxaua. Onirekiniāri himoianatiniro, himoianataroko, kotxi omoianatapekana itomaneri kākiti. Omoianatapekano nota apaka.

³ Hīsāpiretanako Pirisira, oītaniri Ákira pakini nixinikamanapitinina ninoa. Ninoa parīkauatapeka Kristo Xesosi īkapani notakata. ⁴ Okaākanapanokana nota imoianatinina xika. Peerekana, kotxi erekari ikaminanona. Xoteo minakaniua, ikini Teoso misākiretikoātaā apotiitakaniua apaka imarotari erekari Pirisira, Ákira pakini kamakiti nota īkapani. ⁵ Xesosi sākire auīākani apotiitaua ninoa aapoko Teoso imisākiretinina īkapani, ininiā hīsāpiretanako nixinikamanapitinina ninoa.

Hīsāpiretariko nitiretakiti Epeneto inakori nixinikamanapitiniri iua. Ásia tixiniā iua merepitipanika auikari Kristo sākire. ⁶ Hīsāpiretaroko Maria nixinikamanapitiniro oa. Oa iteene parīkauata ate īkapani. ⁷ Hīsāpiretanako ninirimane Ātoróniko, Xónia pakini nixinikamanapitinina ninoa. Mitxipe ninoa aua notakata kateia āki. Teoso kākitimoni iokanatakini iteene imarotana Ātoróniko, Xónia pakini. Ninoa ipi auikari Kristo sākire, iua sākire nauikini apisapanika.

⁸ Hīsāpiretariko Āpirato nixinikamanapitiniri iua. Nitiretari iua. Nitari itxaua, kotxi Apiananiri anaakori atxaua. ⁹ Hīsāpiretariko Opano nixinikamanapitiniri iua. Iua parīkauata Kristo īkapani atekata. Hīsāpiretariko nitiretakiti Esitaki nixinikamanapitiniri iua. ¹⁰ Hīsāpiretariko Aperi nixinikamanapitiniri iua. Imisiritiko sauaki iua likipatari Kristo sākire auikini. Hīsāpiretanako Arisitóporo aapoko auakani nixinikamanapitinina ninoa. ¹¹ Hīsāpiretariko ninirimane Erotxiāo nixinikamanapitiniri iua. Hīsāpiretanako Apiananiri nakitiakori Nasiso aapoko auakani nixinikamanapitinina ninoa.

¹² Hīsāpiretanako sitoakoro Tipena, Tiposa pakini nixinikamanapitinina ninoa. Ninoa parīkauatapitipo Apiananiri īkapani. Hīsāpiretaroko nitiretakito Pesitxi nixinikamanapitiniro oa. Oa apaka parīkauatapitipo Apiananiri īkapani.

¹³ Hīsāpiretanako Hopo, inoro pakini nixinikamanapitinina ninoa. Apiananiri mereēri iua. Iua inoro turetano nota, ninoro turetino atokotxikana. ¹⁴ Hīsāpiretanako Asīkirito, Pirekōtxi, Émisi, Pataropa, Émasi, ikinika aītariakori ninoakata apotiitakaniua pakini nixinikamanapitinina ninoa. ¹⁵ Hīsāpiretanako Piróroko, Xória, Nereo, Nereo itaro, Orīpa, ikinika Teoso nakitiakori ninoakata apotiitakaniua pakini nixinikamanapitinina ninoa.

¹⁶ Himaaratakakauako, kotxi aītaritakakaua. Kristo nakiakori ikini Teoso misākiretikoātaā apotiitakaniua xinikamanapitai hīte.

Paoro Ōtākikare Mapotōkire

¹⁷ Nitariakori iteene nōtākikai hīte. Erepaniko kākiti neenamtxi nireēkani. Ninoa nirekari Kristo sākire auīākani omanatinina apanakini Kristo sākire auīākani. Na atāo ninoa oerekakiti sākiretxiti, ininiā atxiīti kākiti takanapari Kristo sākire auikini ninoa oerekakiti xika. Kristo sākire nota oerekakiti hītemoni atāo. Ninoa oerekakiti koketakori sākiretxiti. Ninoa moianariakori kona hītxapeua. ¹⁸ Kākiti ikara atoko inakani kona parīkauata aāuīte Kristo īkapani. Ninoa parīkauata iītona nireēkiti īkapani. Imisirienetarina kākiti sākire auīākani. Imisirienetarina kākiti ikara atoko inakani, kotxi kākiti potxitari isākirena. Kākitimoni peerekari ninoa sākire. ¹⁹ Ikinika kākiti imarotari hīte kaminiri Kristo sākire iaōka, ininiā nota iteene poxokoniua hīte ikara atoko hininiā. Ninirekari kīkīte hinini erekari hīkamini īkapani. Ninirekari himimarotakaniri maerekati hīkamini. ²⁰ Teoso akamaerekaxiniretakiri, paītiki xipokariko Satanasi posotiire, ininiā hīposotari hīokanatiniri Satanasi isini.

Aāuīte Xesosi Kristo ātipirika sikari ikinipoko erekari hītemoni.

²¹ Tximótxio, notakata parīkauatakari, xinikamanapitai hīte. Ninirimane Arósio, Xasāo, Sosipato pakini xinikamanapitai hīte apaka.

²² Nota Tésio inakori iōkatsopatari ia iōkatsopari Paoro īkapani. Nota apaka xinikamanapitai hīte, kotxi Apiananiri nakiti nitxaua.

²³ Nota Paoro aua Kaio aapoko. Kristo sākire auīākani apotiitaua iua aapoko Teosokata isākirauatinina īkapani. Iua nirekari himarotini iua xinikamanapitini hīte. Erásito inakori apaka xinikamanapitai. Txineiro nīkatakari iua. Sitatxi auakani sikakito inīkata iua. Aītari Koato inakori xinikamanapitai hīte apaka.

²⁴ Aāuīte Xesosi Kristo ātipirika sikari ikinipoko erekari hītemoni. Ameē.

²⁵ “Peerekari Teoso,” matxako. Iua posotari ikamataparaxiniretinii hīte, ininiā kona hītokakari hāuikiniri Kristo

sākire. Teoso iokanapirena erekari nota sãpiretakiti, Xesosi Kristo sãkire pakini sãpiretari ikara atoko inakari. Ikara Teoso sãkire kitxakapirĩka !kimarotikori. Uatxa imarotapeẽkaika.
²⁶ Īkorasaaki asãpiretapekari ikara Teoso sãkire, Teoso sãkire sãpiretakani iõkatsopatakiti kitxakapirĩka. Uatxa aimarotari ninoa sãpiretakiti. Teoso auapika inakari paniātari isãkire sãpiretiko ikini itixiti auakanimoni. Ininiã apakata ikinimane auikiniri isãkire. Apakata ikinimane kaminiri inireẽkiti iaõka.
²⁷ Iuanani Teoso txaua. Iuanokara imarotari atão ikinipoko. Ātipirika matxariko iua: “Peerekai pite, kotxi peerekari Xesosi Kristo.” Ameẽ.

1 KORĪTO

Merepanika Paoro Iokanatsopatakiti Korīto Auakanimoni

¹ Nota Paoro, Xesosi Kristo iokanatakimoto. Teoso akiritano iua iokanatakiti nininiua ĩkapani, kotxi inirekari iokanatinino kãkitimoni isãkire nisãpiretini ĩkapani. Aĩtari Sõseni inakori aua notakata uai. ² Niokanatsopata hĩtemoni, kãkiti Xesosi sãkire auĩãkani Korĩto sitatxiti auakanimoni. Kristo Xesosi makatxakakini hĩtxaua Teoso ĩkapani. Teoso akiritai hĩte iua nakiťiakori hininiua ĩkapani. Apaka niokanatsopata ikini tõpati auakanimoni, aũũte Xesosi Kristo uãka akiritakanimoni. Ate auũte Xesosi, ninoa auũte apaka itxaua. ³ Aĩri Teoso, Api-ananiri Xesosi Kristo pakini sikari ikinipoko erekari hĩtemoni. Ninoa kamaerekaxiniretai hĩte.

Paoro Misãkiretari Teoso Korĩto Auakani ĩkapani

⁴ Ātipirika nimisãkiretari Teoso ia atoko: “Peerekai pite, kotxi Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari Korĩto auakanimoni. Ikara erekari pite sikakiti. ⁵ Peerekai pite, kotxi pite kamaerekatari ninoa auini. Pite oerekana ninoa sãkire atão inini ĩkapani. Pite kamaimaroretana. Ininiã ninoa sãkire api-aerekata. Ninoa imarore apiaãpota.” Ia atoko nimisãkiretari Teoso.

⁶ Hĩtemoni asãpiretakiti Kristo pirena auapeka hãkixinireẽ. Ininiã iteene hãuikari Kristo sãkire. ⁷ Ininiã hiãtapakasaakiri aũũte Xesosi Kristo kanapiriini, ikini sereti erekari Teoso sikakiti aua hĩtemoni iua parĩka hĩkamini ĩkapani. ⁸ Hĩte isikataparaxiniretiniritika ikanapiriini õti apokako. Ininiã maerekati hĩtemoni !auari aũũte Xesosi Kristo apokasaaki. ⁹ Teoso kamariko ikara hĩtemoni, kotxi ikinika isãkire iaõka ikamako. Iuakara akiritai hĩte, himoianatiniri imi aũũte Xesosi Kristo.

!Homanatakapeua

¹⁰ Nitariakori, aũũte Xesosi Kristo posotiireẽ nõťãkikai. Hĩsãkire ãtinoka hĩtxako. !Ninirekari homanatakakiniua. Ninirekari ãtika hĩxinikakiti auini. Ninirekari ãtika hinirekakiti auini. ¹¹ Nitariakori, Kroe aapoko auakani sãpiretano hĩtekarika hinaiatakakiniua. ¹² Kotxi apanakini hĩte txari: “Paoro sãkirera nota kĩpita.” Ātipekana: “Aporo sãkirera nota kĩpita.” Ātipekana: “Petro sãkirera nota kĩpita.” Ātipekana: “Kristo sãkirera nota kĩpita.” ¹³ !Apakata ikara atoko hĩkamini. Kristo !ikaiarikaãka. Kona Paoro ipina aamina ĩpiriãmitakari nopini hĩte ĩkapani. Kona Paoro uãkaã hĩpatxisataãka.

¹⁴ Nisāpiretari Teoso ereka inini, kotxi kona notani patxisatai hīte. Krispo, Kaio pakininanira nipatxisata. Apikomoni ! nipatxisatari kākiti. ¹⁵ Ininiā kona kākiti sāpiretari nipatxisatiniri kākiti nota uākaā. ¹⁶ Ii. Nimaxinīkaretari. Nipatxisatari Esitépana, iua aapoko auakani pakini. Apikomoni nipatxisatakini ! nixinikaika. ¹⁷ Kristo kona iokanatano nipatxisarauatini ĩkapani. Iokanatano Teoso iokanapirena erekari nisāpiretini ĩkapani. ! Inirekari kākiti sākireē, kākiti imaroreē nisāpirenauatini, kotxi kākiti imarore ! isāpiretari Kristo ĩpinini aamina ĩpiriāmitakari nopini amaerekani imakatzakini ĩkapani.

Teoso Imarore

¹⁸ Teoso sākire mauīākani uākatari ! kiūkiteri kākiti Kristo ĩpinini aamina ĩpiriāmitakari nopini sāpiretakani. Atepekana, Kristo ĩpinini sāpiretiko oerekari Teoso posotiire, kotxi Kristo ĩpinini makatzakari amaerekani. ¹⁹ Teoso sākire iōkatsopatakori kitzakapirīka txari:

Nixipokariko ĩkorapokoriti kimarorerini imarore.

Nixipokariko kiūkiterini iūkite.

Itxa Teoso kitzakapirīka. ²⁰ Ītapari kimaroreri? Ītapari apaiaōkarauatakari? Naniparari kaxinikareri ĩkorapokoritikiri? Teoso oerekapekari ĩkorapokoritikiri imarore miūkiteti imarore atokotxikana inini. ²¹ Paimatireri Teoso, kotxi ! auiritari ĩkorapokoriti auakani imarotini iua ninoaka imaroreē. Apanakinimoni Kristo sākire sāpiretiko ! kiūkiteri, iuaritika Teoso apokaerekatari imakatzakiniri kākiti maerekani, Kristo sākire sāpiretiko auikasaakina.

²² Xoteoakori nirekari atamatiniri Teoso takaōtxikare, isākire auikinina ĩkapani. Krekoakoripekana nirekari imaroretxi apiari imarotini. ²³ Iuaritika ate sāpiretari Kristo ĩpinini ĩpiriāmitakari nopini amaerekani imakatzakini ĩkapani. Xoteoakori ! inirekari ikara asākire auikinina. Krekoakoripekana uākatari ikara asākire miūkiteti sākire inini. ²⁴ Iuaritika Teoso akiritakini aua Xoteoakori, Krekoakori pakini. Ninoamoni Kristo parīka oerekari Teoso posotiire. Iua parīka oerekari Teoso imarore. ²⁵ Kākiti uākatari Teoso imarore ! kiūkiteri, iuaritika axapitiki Teoso imarore apiata. Ikinipoko kākiti imarore poiāoka. Axapitiki Teoso tapara apiata. Ikinipoko kākiti tapara poiāoka.

²⁶ Nitariakori, Teoso akiritakasaakii, hīxinikari kākiti xinikakiti atokokana. Natokopa itxa hīte iusaaki? Iusaaki ! kimarorei. !Kaposotiirei iusaaki. Auītetxi ! hītxaua iusaaki. Itori hīte ikara atoko inakani iusaaki. ²⁷ Teoso mereēri kākiti. ĩkorapokoriti auakani uākatari ninoā kākiti Teoso mereēkini miūkiteni ininiua. Imereēna ninoā, kimaroreni

īkorapokoriti auakani pētauatini īkapani. Īkorapokoriti auakani uākatari ninoa kākiti Teoso mereēkini iōkapetakani ininiua. Imereēna ninoa, katapararini īkorapokoriti auakani pētauatini īkapani. ²⁸ Iua mereēri kākiti. Īkorapokoriti auakani uākatana ninoa Teoso mereēkini minakani ininiuana. Imereēri apanakini manirekakini. Imereēri kākiti omanatakoni. Kinirepa Teoso mereēri kākiti ikara atoko inakani? Teoso oerekari kākiti, kākiti uākatakiti apiari inini na atāo. ²⁹ Ikara atoko ininiā, kākiti ! iposotari iuikiniua Teoso apisatoō. ³⁰ Teosora txīkitakaua Xesosi Kristo nakitiakori aniniua. Kristo nakiti aniniāua, aimarotari imaroretxi atāo inakari. Kristo txīkitakaua atāo inakari akamini Teoso apakapiniua īkapani. Iua txīkitakaua Teoso nakitiakori aniniua īkapani. Ikitxirauata ate īkapani ipīkasaaki.

³¹ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

!Apakata piuikiniua. Apakatapitika piuikiniri Apiananiri.

2

Xesosi Ipinini Īpiriāmitakari Nopini

¹ Nitariakori, napokasaaki hītemoni, nisāpiretai Teoso sāpiretakiti. Kona nisāpiretai notaka sākire nimatire. Iuasaaki kona noerekai notaka imarore. Teoso sākirenoka nisāpiretai hīte. ² Hītekata nauakasaaki, na ninirekari āti imaroretxi nimarotini. Ninirekari Xesosi Kristonoka nisāpiretinii. Apiata ninirekari nisāpiretinii iua ipinini kākiti īkapani Īpiriāmitakari nopini. ³ Hītekata nauakasaaki kona kataparaxinireno. Nikikinanaka nipīkarauatini xika. ⁴ Iuasaaki kona kākiti imaroreēni nisākirauata. Kona kākiti imaroreēni ninirekari hāuikiniri Teoso iokanapirena nisāpiretakiti iuasaaki. Teoso iokanapirena nisāpiretakasaaki, kākiti imarotari Erekari Matamatakoti posotiireē nisākirauata. ⁵ Ininiā kona kākiti imaroreēni hāuikari Teoso iokanapirena. Hāuikari Teoso iokanapirena Teoso posotiireē.

Erekari Matamatakoti Imarore

⁶ Teoso sākire auīākani iteene ākixinireē aneēkani imarotari Teoso iokanapirena asāpiretakiti kimatireri inini. Ikara imaroretxi kona īkorapokoriti auakani imaroreni. Kona auītetxiakori imaroreni ikara imaroretxi. Kotxi ninoa imarore paītiki !auaika. ⁷ Asāpiretari Teoso imarore mitxi kākiti mimarotakiniti, kotxi Teoso kipatari. Itixi kamiko apisa Teoso nirekaua asāpiretiniri ikara imarore kākitimoni ate iotximere aāpakapini īkapani. ⁸ Auītetxiakori īkorapokoriti auakani !imarotari ikara Teoso imarore. Ninoa imarotaākamarike, ininiā !okamarinako Apiananiri kaiotximereri aamina Īpiriāmitakari nopini. ⁹ Kitxakapirīka Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Kākiti oki !atamatapanikari Teoso kamakiti tīkane iua tiretakani īkapani. Kākiti kenakoki !ikenakotapanikari Teoso kamakiti tīkane iua tiretakani īkapani. Kākiti !ixinikapapanikari Teoso kamakiti tīkane iua tiretakani īkapani.

¹⁰ Iuaritika Teoso oerekapekaua Erekarī Matamatakotiā. Ikinipoko imarotakari itxaua Erekarī Matamatakoti. Ikinipoko kipatakori Teoso imarore imarota. ¹¹ Kākiti ākixinirenoka imarotari iuaka ixiniākiti. Āti !imarotari iua xiniākiti. Iua atokokanera Erekarī Matamatakotinoka imarotari Teoso xiniākiti, kotxi Teoso itxaua iua. ¹² Kona ate apakapari ātiāo matamatakoti īkorapokoritikiri. Ate apakapari Erekarī Matamatakoti, Teoso iokanatakiti atemoni, ininiākara aposotari aimarotiniri Teoso sikakiti atemoni. Itori isikakiti.

¹³ Atemoni isikakiti asāpireta. Kona kākiti imaroreēni asāpiretari kākiti. Erekarī Matamatakoti oerekaua asāpirenauatini. Ate atamatari Teoso oerekakiti isākire iōkatsopatakoriā, eereka ātiātaā isākire iōkatsopatakoriā aātamatarī iua oerekakiti, ininiā iuasaaki aimarotari atāo. Ikara atoko aōerekai hīte. ¹⁴ Erekarī Matamatakoti mauakinīti !apakapari Erekarī Matamatakoti oerekakiti, kotxi iuamoni ikara sākiretxi miīkiteti sākire. !Iposotari imarotiniri Erekarī Matamatakoti sāpiretakiti, kotxi Erekarī Matamatakoti !auari iuamoni. ¹⁵ Erekarī Matamatakoti auakasaakiri kākiti, iuasaaki iposotari ataerekatiniri imakinika, ininiā kākiti Erekarī Matamatakoti mauakinīti !iposotari apoītiniri iua.

¹⁶ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Kiripa imarotatarī Apiananiri xiniākiti iua oerekini īkapani? Iuaritika Kristo oerekaua iuaka xiniākiti.

3

Teoso Nitiriakori Atxaua

¹ Nitiriakori, hīte !ikamari ikinipoko Erekarī Matamatakoti nireēkiti. Hīkamari hīteka nireēkiti īkorapokoriti auakani kamini atokokana. Ininiākara nisākirauata hītekata amarinikata nisākirauatini atoko, kotxi poiāonoka hāuikari Kristo sākire. ² Tinitxiā atoko inakari nišākire nisikai. Xinitxi atoko inakari nisākire kona nisikai, kotxi !himīteenekari nisākire kamimari. Uatxapiīma hīte !iposopanika noerekakiti kamimari himarotini. ³ Īkorapokoriti auakani xinikini atoko hīxinikapnika. Ikara xika hīxikotakakaua. Hinaiatakakaua. Homanatakakaua. Hīteka nireēkiti hīkama, īkorapokoriti auakani kamini atokokana. ⁴ Kotxi ātikaka hīte txari: “Paoro sākire nikīpita.” Apanakini txari: “Aporo sākire nikīpita.” Ikara atoko hininiā, kākiti īkorapokoritikini sākire atoko hīsākirauata. !Kiīkitepanikai.

⁵ Kiripa Paoro? Kiripa Aporo? Kristo nitiriakorinoka atxaua. Iua sākire sāpiretakaninoka atxaua. Hīte auikapekari Kristo sākire asāpiretakasaakii. Apiananiri sikari parīkatxi ikininapemoni akamini ĩkapani. ⁶ Ia atoko itxa parīkatxi Teoso sikakiti: Merepanika nota sāpiretari Teoso sākire kākitemoni, takariki nitakini atokokana. Eereka Aporo oerekari ninoā kākiti apikomoni Teoso sākire. Āparaā takari nireēkiti atoko itxa apikomoni Teoso sākire isāpiretakiti. Nota, Aporo pakini parīkauata ikara atoko, iuaritika Teosonoka aneēkakari takari. Iuanokara txīkitakari kākiti auikiniri isākire. ⁷ Takariki taākari, āparaā siākari pakini minakati ninoā, kotxi Teosonoka aneēkakari takari. ⁸ Teoso sākire merepanika sāpiretakari nirekari iparīkauatini Teoso ĩkapani. Teoso sākire apikomoni sāpiretakari apaka nirekari iparīkauatini Teoso ĩkapani. Ininiā Teoso sikariko ninoā parīka ĩki ninoamoni iparīkana iaōka. ⁹ Teosokata parīkauatakani atxaua. Teoso kikiote atoko hītxaua. Apaka Teoso aapoko atoko hītxaua.

¹⁰ Teoso sikapekano ikinipoko erekari niparīka iua ĩkapani nikamini. Aapokotxi kamiko apisa aapokotxi kamakari kimaroreri takari kaikori, inopini aapokotxi ikamini ĩkapani. Iua aapokotxi kamakari kimaroreri atoko nitxaua. Merepanika nota parīkauata Kristo sākire nisāpiretini. Kaikori aapokotxi kamakari takakiti atoko itxa ikara iua sākire. Eereka apanakini oerekarauata apikomoni. Ninoā parīka aapokotxi kamiko kaikori nopini atokokana itxa. Erepaniko akamakasaakiri ikara parīkatxi. ¹¹ Kaikori, aapokotxi kamakari takakiti atoko itxa Xesosi Kristo sākire. Āti kaikori kākiti sākire !uari. Auape kaikori Xesosi Kristo sākire, kotxi kataparari. ¹² Xesosi Kristo sākire aāuikasaaki, kaikori aāuini ĩkapani iposope. Aapokotxi iua kaikori nopini atoko itxa aparīka. Aparīka atxiīti oro atoko itxa. Atxiīti pirata atoko itxa. Atxiīti kai erekari atoko itxa. Atxiīti aamina atoko itxa. Atxiīti aātsopa atoko itxa. Atxiīti katsotati atoko itxa aparīka.

¹³ Itixi xipokini ōti kākiti imarotariko natokopa itxa iparīka, kotxi iusaakiko arikatxi ataerekatari iparīka. ¹⁴ Iparīka marikakaniā, apakapari iparīka ĩki. ¹⁵ Iparīka arikiniā, ! apakapari iparīka ĩki. Iuaritika Teoso auiritari iua auini ātipirika Teosokata, txamari iua xipokaarita.

¹⁶ Kona hīte imarotapanikari Teoso misākiretiko aikoti hininiua? Kona hīte imarotapanikari Erekari Matamatakoti auini hīto āki? ¹⁷ Kākiti xipokiniāri Teoso misākiretiko aikoti, Teoso xipokariko iua. Teoso misākiretiko aikoti iua nakiti. Hītera Teoso misākiretiko aikoti hītxaua.

¹⁸ Kona hīteka misirienapeuako. Atxiīti ātikaka kākiti hīte sauaki uākatari kimaroreni ininiua, kotxi imarotarina ĩkorapokoriti auakani imarore. ĩkorapokoriti auakani uākatari

Kristo sākire auiākari mīikiteti ininiua. Ininiā erekape kākiti ĩkorapokoriti auakani akiritinii mīikiteti hininiua, kotxi iuasaaki kimaroreri atāo inakari hītḡaua. ¹⁹ Teosomoni ! kiīkiteri ĩkorapokoriti auakani imarore. Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Teoso maīkari kimarorerini ĩkorapokoriti auakani ninoaka imaroreē.

²⁰ Apaka Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Apiananiri imarotari ĩkorapokoriti kimarorerini imarore ! itḡapō.

²¹ Ininiā !apakata kākiti iuikiniua imarore xika. Ikinika aua hītemoni. ²² Paoro aua hītemoni. Aporo aua hītemoni. Petro aua hītemoni. Itixi aua hītemoni. Hāuini, hīpinini apaka aua hītemoni. Uatxa auakari, katana auakari apaka aua hītemoni. Ikinipoko aua hītemoni. ²³ Kotxi hīte Kristo nakiti hītḡaua. Kristo, Teoso nakiti itḡaua.

4

Kristo Iokanatakini Kākitimoni

¹ Erekarī kākiti imarotiniiri auītetxiakori aminakanīua. Kristo nitiriakori atḡaua. Teoso iokanapirena nīkatakani atḡaua. Iua sikari iokanapirena atemoni apanakini asāpiretini ĩkapani. Iua Teoso iokanapirena !imarotaāka mitxi.

² Nitiritxi atāo inakari ātipirika kamari iauīte paniātakiti. ³ ! Nimaākatari hīte ataerekatinino nota. !Nimaākatari apanakini ataerekatinino apaka. Kona notaka ataerekataua apaka.

⁴ Nākixinireē maerekati ! auari, iuaritika nikamapekari maerekati. Apiananirinokara ataerekatano. ⁵ Ininiā ! hīsāpiretapiri: “Kona erekari iua parīka. Peerekari ikara parīka,” kona hītḡape Apiananiri apokini apisa. Apiananiri apokini hiātapako. Iua oerekariko ipiāmoni iomaātakori. Oerekariko kākiti nirekakiti ākixinireēna iparīkauatakasaakina. Iuasaaki Teoso txariko kākiti: “Erekapitikari pikamakiti,” itḡa.

⁶ Nitariakori, ikara nota pirena, Aporo pirena pakini nisāpiretai atāo inakari himarotini ĩkapani, āti apiata him-iuikakani ĩkapani. Ininiā hīkamariko Teoso sākire iōkatsopatakori iaōka, kotxi ! apakata kākiti iteene iuikiniri āti, ātipekana imanirekakani inini. ⁷ Pite apiananitakari !auari. Himapakapakinīti !auari. Kapakapare hininiā, kinirepa mapakapareni sākirauatini atoko hītḡa? ⁸ Ikinipoko hinireēkiti auapeka hītemoni atxiīti? Katiipekai hīte. Ate ereē mauakanisaaki, atxiīti hīteka kamari auītetxi hininiua. Ninirekarī auītetxi atāo hininiua, ininiā ate auītetxi atḡaua hītekata. ⁹ ĩkorasaaki neenamati xiḡoka atoko, auītetxi kāiatakari kanapiriā isota-tonekata. Ninoa mapotōkire kākiti auītetxi maīkakini mināka

apanakini atamatinina ĩkapani, inapetinina ĩkapani. Eereka oĳaĳkana ninoa kĳkiti. Nota xinikari Teoso nirekari ate iua iokanatakini ikara kĳkiti maĳkakoni atoko aniniua. Ikinimane atamataua. Kĳkiti, Teoso nitiriakori iaxitikini apaka atamataua apininimoni asini. ¹⁰ Hĳtemoni, miĳkiteni ate txaua, Kristo ĩkapani aparĳkauatakasaaki. Hĳtemoni, kimarorei hĳte, Kristo ĩkapani hĳparĳkauatakasaaki. Hĳtemoni, !kaposotiireua ate. Hĳtemoni kaposotiirei hĳte. Hĳte paxitaĳka, txamari ate omanataĳka. ¹¹ Uatxapiima Kristo sĳkire ate auikini xika anatxita. Aposonata. !Kamĳkaua. Amisiritaĳka. !Kaapokoua. ¹² Iteene aparĳkauata anireĳkiti aamotini ĩkapani. Kĳkiti takasaakiri maerekati atemoni, ate amanaĳri Teoso erekari ninoamoni itakini ĩkapani. Amisiritikosaaki, iusaaki amĳteenekari. ¹³ Apanakini misĳkirepiretakasaakiaua, erekari ate apakapapiretana ninoa. Uatxapiima apanakinimoni ĩkorapokoriti txiko atoko atxaua. Kasakari atoko atxaua ninoamoni.

¹⁴ Kona niĳkatsopata ikara hĳpĳtauatini ĩkapani. Niĳkatsopata ikara nipinitinii ĩkapani monĳkori apokini apisa, kotxi namariteni nota tĳretakini atoko hĳtxaua. ¹⁵ Hĳtemoni tesi mĳo Teoso sĳkire oereĳkani auaĳkamako, iuaritika poiĳo hĳri atoko inakari aua. Notara hĳri atoko nitxapekaua, kotxi hĳuikari Teoso iokanapirena erekari noerekasaakii Kristo Xesosi posotiireĳ. ¹⁶ Ininiĳ nĳtĳkikai: Nota kamakiti atokotxikana hĳkamako. ¹⁷ Ikara ĩkapani niokanatarari Tximĳtxio hĳtemoni. Iua namarite nitiretakiti atoko. Iua kamari Apiananiri paniĳtakiti iaĳka. Iua txĳkitakai hĳxinikiniri nikamakiti ikiniĳtika Kristo posotiireĳ. Ikini tĳpati Kristo sĳkire auĳĳkani apotiitiniĳtaĳua, noerekari kĳkiti erekari ikamini ikiniĳtika, erekari nota kamini atokotxikana.

¹⁸ ĳtikaka hĳte iuikaua, kotxi hĳuĳkatari nota mapokakani hĳtemoni. ¹⁹ Txamari Teoso auiritiniĳno, paĳtiki napokako hĳtemoni. Iusaakiko !nĳnĳrekari nĳmarotiniiri ninoa iuĳkakanĳua sĳkire. Napokasaaki ereĳ, nĳnĳrekari nĳmarotiniiri Teoso posotiire. ²⁰ Teoso auĳtetxi ininiĳtaĳua kona sĳkiretxinani aua. Iposotiire apaka aua. ²¹ Kiripa hĳte nĳreka? Hinĳrekatari nĳnoropatiniĳ aĳkeĳ, ereĳ napokasaaki? Hinĳrekatari nitiretiniĳ, nĳmatxĳitakaniĳ, ereĳ napokasaaki?

5

Maerekati Xesosi Sĳkire Auiĳkani Sauaki

¹ Isĳpiretaĳka kĳkiti ereĳ kaminiri maerekati ĳtotxi nĳreĳkiti ĳti kĳkitikata. Iua kĳkiti maerekani apiari, kotxi iua sirĳka iri ĳtanorokata. Teoso sĳkire mauĳĳkani kamari maerekati, iuaritika ninoa !ikamari ikara atoko inakari maerekati, kiki hĳte sauaki auakari kamakiti atoko. Ninoa !nĳnĳrekari isĳkiretinirina ikara atoko inakari maerekati. ² Iuaritika hĳte

iuikaua. ! Himatinaniuata himaerekani xika. Apiaerekata ĩkora iri ĩtanorokata sirĩkakari hĩokanadini itakanapini. ³ Niĩto kona ereē aua, iuaritika nixinikakiti auapitika ereē hĩtekata, ininiā nota ereē hĩtekata nauini atokokana, nimereēpekari iua maerekati kamakari misiritiko. ⁴ Aāũte Xesosi Kristo uākaā hāpotiitakasaakiaua, nota aua hĩtekata nixinikakitiā. Iuasaaki himarotakasaakiri Xesosi Kristo posotiire, ⁵ hĩsakariko iua Satanasiimoni iua ĩto ipinini ĩkapani, ixinire ereka inini Xesosi kanapiriākasaaki.

⁶ ! Apakata hĩuikiniua. Himarotari axapiti pāo tireēkari tirekakari itori pāo. Iua atokokana ātika maerekati kamakari txĩkitakari kaiāopokori kākiti kaminiri maerekati. ⁷ Ininiā hōkanapariko maerekati mitxi hĩkamakiti, amaneri hinini ĩkapani. Ininiā pāo miātiākati atoko hĩtxaua, kotxi ikoke ! auari. Kitxakapirĩka kākiti okari ipira soti auĩte, ininiā Teoso nitiri napaāpotakasaaki ninoa nopini, kona okana ninoa. Kristo, apira soti auĩte atoko itxa. Iua ipina ate mapinakani ĩkapani. ⁸ Pāscoa kiiniritisaaki, Teoso ! auiritari pāo ātikakari nikiko, kotxi maerekati pāo tirekakari atoko itxa. Ininiā maōkanapari maerekati mitxi akamakiti. Pāo miātiākati atoko matxaua, ininiā makamari erekari. Masākiretari atāo inakarinnoka. ⁹ Niokanatsopatapeka hĩtemoni himapotiitakaniua maerekati kamakanikata, ĩtotxi nireēkiti kamakanikata. ¹⁰ Na nixinikari ĩkorapokoriti maerekati kamakani. Maerekati ĩtotxi nireēkiti kamakani, kamanarerini, kamisirienererini, kamakori teosonetakani pakini ĩkorapokoriti auakani na nixinikanāta. ! Hĩposota hĩtakanapinina ninoa, kotxi auapikana. Hĩpĩkasaakinokara, hĩtakanapana ninoa. ¹¹ Uatxa niokanatsopata hĩtemoni, himapotiitakaniua maerekati kamakanikata, “Xesosi sākire auĩākarirano” inakanikata. ĩtanoro minakotokatika sirĩkakani, kamanarerini, kamakori teosonetakani, āti misākirepiretakani, ipoātakani, kamisirienereri pakini hĩtakanapako. Kona hinipokotape ikara atoko inakanikata.

¹² Kona nota parĩkani Xesosi sākire mauĩākani misiritiko nisāpiretini. Hĩte parĩkakara Xesosi sākire auĩākani misiritiko hĩsāpiretini. ¹³ Teosokara sāpiretariko Xesosi sākire mauĩākani misiritiko. Hĩte iokanatariko maerekati kamakari hĩte sauaki auakari isini.

6

Āti Naiatakasaakiri Āti

¹ Xesosi sākire auĩākari naiatiniāri āti Xesosi sākire auĩākari, ĩapakata Xesosi sākire mauĩākani apisatoō anikiko. Hanikana ninoa Xesosi sākire auĩākanimoni maerekati kamakari misiritiko himarotini ĩkapani. ² Kona himarotapanikari

Xesosi sākire auiākani mereēriko Xesosi sākire mauiākani misiritiko āti ōti? Hīkamariko ikara atoko inakari xipokatxi ōtisaaki, ininiā hīposotapitikari uatxa himereiniri kākiti misiritiko, āti naiatakasaakiri āti. ³ Atxiīti hīte kona imarotapanikari himereiniri Satanasi nitiriakori misiritiko āti ōti? Ininiā hīposotapitikari himereiniri kākiti misiritiko īkorapokoriti uatxa. ⁴ Txamari neenamatzhi hīte sauaki auiniā, hanikatari kākiti Teoso sākire auiākani mapaxitakanimoni? !Apakata, kotxi ninoa !imarotari Teoso paniātakiti. ⁵ Ikara atoko nitxai nikamapētatinii īkapani. Atxiīti kona hīposotari hāpokiniri kimaroreri hīte sauaki neenamatzhi xipokini īkapani? Atxiīti kona ātika aua? ⁶ Txamari āti Xesosi sākire auiākari anikari āti Xesosi sākire auiākari Xesosi sākire mauiākani apisatoō maerekati kamakari misiritiko himarotini īkapani. Ikara atoko !apakata.

⁷ Ininiā iteene hīkerokari, kotxi hanikari hītari kākiti misiritiko mereēkarimoni. Erekafe hāuiritiniri hītari kaminiri maerekati hītemoni. Erekafe hāuiritiniri hītari ĩtirīkiniri hītii. ⁸ Txamari hīitiriua. Hīkamari maerekati. Hītariakorimonira hīkamari ikara. !Apakata. ⁹ Kona himarotapanikari atāo minakati kamakani !isari Teoso auītetxi ininiātaāua? Kona hīteka himisirienetapeua. Ia atoko inakari kākiti !isari Teoso auītetxi ininiātaāua: maerekati ĩtotxi nireēkiti kamakani, kamakori teosonetakani, ĩtanoro minakotokatika sirīkakari, kiki sito ininiua nirekakari, kiki āti kikikata sirīkakari. Ninoa ! isari Teoso auītetxi ininiātaāua. ¹⁰ Kīitiririni, kamanarerini, poātakani, āti misākirepiretakani, kamisirienenerini pakini ! isari Teoso auītetxi ininiātaāua. ¹¹ Ikara atoko mitxi hītxaua hīte apanakini. Iuaritika himaerekani makatxakaākapeka. Teoso kamai hīte inakitiakori hinini. Apiananiri Xesosi kamaerekatai. Erekarī Matamatakoti, aTeosone nakiti, iua apaka txīkitakai hīte atāo inakari kamakani hininiua.

Maerekati ĩtotxi Nireēkiti

¹² Nota posotari ikinipoko nikamini, txamari kona erekari ikinipoko nikamini. Nota posotari ikinipoko nikamini, txamari kona ninirekari nikamakiti niauīte ininiua. ¹³ Nipokori kamaāka tikakotxi īkapani. Tikakotxi nirekari nipokori. Txamari Teoso xipokariko nipokori, tikakotxi pakini. Teoso ! inirekari akaminiri maerekati aīto nireēkiti āti kākiti ĩtokata. Apiananiri kamari aīto iua nireēkiti akamini īkapani. Aīto Apiananiri nakiti.

¹⁴ Teoso ōkitikari Apiananiri ipīkani sauaki. Iua atokokana iua ōkitikaua ate iposotiireē.

¹⁵ Ininiā !apakata Kristo ĩto hīsikini sito kanokareromoni. ! Apakata. ¹⁶ Kiki sirīkasaaki kanokarerokata, iusaaki ātinoka ĩtotxi atoko itxauana ninoa. Teoso sākire iōkatsopatakori sāpiretaua:

Kiki sirīkini sitokata, ātika ĭtotxi atoko itxauana.

¹⁷ Kākiti moianatakasaakiri Apiananiri, ātika xiniretxi atoko itxauana ninoa xinire.

¹⁸ Ātokata hīsirīkini hinirekasaaki, himitekako. Kona hīkaikotape iuaā. Apanakini maerekati kākiti kamakiti ! imisiritari hīto. Imisiritari hākixinire. Hīkamakasaakiri maerekati hīto nireēkiti sitokata, himisiritari hīto, hākixinire pakini. ¹⁹ Kona himarotapanikari hīto Erekarī Matamatakoti misākiretiko aikoti atoko ininiua? Hīte ĭtoākarari iua. Teoso sikari iua hītemoni, ininiā hīto kona hīte nakiti. ²⁰ Teoso iamotapekai hīte Xesosi ipīkasaaki, ininiā hīto ĭki auapitika. Ininiā uatxa iua nakiti hītxaua. Ininiā uatxa hītoā hīpaxitariko Teoso.

7

ĭtanorouatiko Sākiretxiti

¹ Uatxa napakapapiretariko mitxi hiōkatsopatakiti notamoni. ! Erekarī kiki kaxirotiniro sito. ² Txamari ĭnirekasaakiri sitokata isirīkini, erekari kiki auini iuaka ĭtanorokata. Erekarī sito auini oaka ōtanirikata. ³ Ininiā erekari kiki sikiniri ĭto ĭtanoromoni. Erekarī sito sikiniri oĭto oĭtanirimoni. ⁴ ĭtanorotxi ĭto kona oa nakitinanini. Ōtaniri nakiti apaka oĭto. Apaka ĭtaniritxi ĭto kona iua nakitinanini. ĭtanoro nakiti apaka ĭto. ⁵ Kona hītxape: “Kona ninirekarī nisirīkini pitekata,” kona hītxape. Hinirekasaakiri nipokori himanikakani Teoso himisākiretini ĭkapani, atxiĭti iuasaaki ! hinirekarī hīsirīkini hītanorokata. Hītanoro apaka kona nirekarī osirīkini hītekata iuasaaki, Teosonoka hīxinikini ĭkapani. Ininiā ikara atoko hīkaminiā erekari, txamari paĭtiki eereka iuaĭkana hīsirīkako hītanorokata. Ininiā ikara atoko Satanasi kona sikanireōtai maerekati hīto nireēkiti hīkamini āto sitokata hīsirīkini. ⁶ Ikara nota ōtākikai hīte. Kona nipaniātai ikara hīkamini. ⁷ Notamoni erekari nota atoko hinini. Iuaritika ikinimane aua Teoso siākiti iparīka kamini ĭkapani. Teoso sikari āti isikakiti ātimoni. Ātiāo isikakiti isika ātimoni.

⁸ Uatxa nimisākiretanako mītanirini, mītanoroni, tikinitakoni pakini. Erekarī himītaniriuatakani, himītanorouatakani nota atoko hinini. ⁹ Txamari himaposotakaniāri hītakanapiniri hīto nireēkiti, erekari hītanorouatini, erekari hītaniriuatini, kotxi kapatakari atoko itxa hīto nireēkiti.

Hīkamari Atāo Hītaniriuatakasaaki

¹⁰ Ia nipaniātana kākiti ĭtaniriuatakani: ! Apakata sito takanapiniri oĭtaniri. Kona notani paniātai. Apiananirira paniātai. ¹¹ Otakanapiniāri oĭtaniri, ! apakata iuaĭkana oĭtaniriuatini. Erekarī oĭtanirimoni iuaĭkana okanapiriini. Iua atokotxikana ! apakata kiki takanapiniro ĭtanoro.

¹² Nōtākikari apanakini. Apiananiri paniātakiti apanakini ĩkapani ! auari, ininiā nota ōtākikana ninoa ia atoko: Xesosi sākire auīākari auiniā ĩtanoro Xesosi sākire mauīākato, oa nirekiniāri okaikotini iuakata, ! apakata iua iokanatinoro oa otakanapiniri iua. ¹³ Iua atokotxikana, Xesosi sākire auīākaro auiniā oĭtaniri Xesosi sākire mauīākati, iua nirekiniāri ikaikotini oakata, ! apakata otakanapiniri iua. ¹⁴ Iuasaaki ĩtaniritxi Xesosi sākire mauīākati apakapari Teoso sākire ĩtanoro kamakiti ereka atamatakasaaki. Iua atokotxikana, ĩtanorotxi Xesosi sākire mauīākato apakapari Teoso sākire oĭtaniri kamakiti ereka oĭtamatakasaaki. Imakamakaniārina ikara atoko, ! erekana imiakori. Irĭtxi, inorotxi pakini kaminiāri nōtākikakiti iaōka, erekana imiakori. ¹⁵ Xesosi sākire mauīākati nirekiniāri itakanapiniri ĩtanoro, oa auiritariko isini. Xesosi sākire mauīākato nirekiniāri otakanapiniri oĭtaniri, iua auiritaroko osini. Ikara atoko ininiā, ninoa sikakapeēkaika. Ikara atoko ininiā erekari, kotxi Teoso ! inirekari aneenamauatini ikara xika. ¹⁶ Pite ĩtanorotxi, pimarotatari? Atxiĭti pĭtaniri auikari Xesosi sākire imaerekani makatxakiko ĩkapani, Xesosi sākire pisāpiretakasaakiri iua. Pite ĩtaniritxi, pimarotatari? Atxiĭti pĭtanoro auikari Xesosi sākire omaerekani makatxakiko, Xesosi sākire pisāpiretakasaakiro oa.

Teoso Akiritakasaakiri Kākiti

¹⁷ Ininiā ikininape kamariko iparĭka Teoso sikakiti iuamoni, kotxi Apiananiri akiritaua ikara parĭkatxi akamini. Ikara nipaniātari ikinimane Teoso mereēkini apotiitiniātaūa. ¹⁸ Teoso akiritakasaakiri kiki, Teoso takaōtxikare iĭtoā auiniā, ! apakata Teoso takaōtxikare makatxakiko. Teoso akiritakasaakiri kiki, Teoso takaōtxikare iĭtoā mauakaniā, ! apakata Teoso takaōtxikare iĭtoā takiko. ¹⁹ Teoso takaōtxikare hĭtoā auiniā, ikara kona txĭkitakai Teoso anaakori hininiua. Teoso takaōtxikare hĭtoā mauakaniā, ikara apaka kona txĭkitakai Teoso anaakori hininiua. Teoso nireēkiti iaōka kamiko txĭkitakai Teoso anaakori hininiua. ²⁰ Teoso akiritakasaakii, iuasaaki mitxi hĭparĭka hĭkamapanikako. ²¹ Teoso akiritakasaakii, nitiritxi amotakori hininiāua, ininiā kona maerekaxinireti hĭtxapeua nitiritxi hininiua xika. Iuaritika hĭauĭte sikakiniāi, ininiā hĭsako. ²² Apiananiri akiritiniāri nitiritxi amotakori, Apiananiri sikakakiti itxaua iua. Apiananiri akiritiniāri nitiritxi minakatuiua, Apiananiri nitiri iamotakiti itxaua iua. ²³ Xesosi amotakini hĭtxaua, ininiā iuaĭkana kākiti nitiri iamotakoni ! hĭtxapeuako. ²⁴ Nitariakori, Teoso akiritakasaakii, iuasaaki mitxi hĭparĭka hĭkamapanikako.

Mitxitakani, Tikinitakoni Pakini

²⁵ Uatxa nōtākikai hĭte mitxitakani. Apiananiri kona sāpiretano ipaniātakiti hĭte ĩkapani, iuaritika nisāpiretai

nixinikakiti, kotxi Apiananiri amonīkapekano, ininiā kākiti posota auikiniri nisākire. ²⁶ Īkorasaaki pamonōkoniri Xesosi sākire auīākanimoni, ininiā notamoni apiaerekata kākiti mītanorouatakani. ²⁷ Hītanorouatapeka hininiā, kona hītakanapapero hītanoro. Mītanorouatakatipanika hininiā, kona hinitapero hītanoro. ²⁸ Iuaritika hītanorouatiniā, maerekati ! hīkama. Kākiti ĩtanorouatiniā, apokapitikako ninoa maxikiko. Kona ninirekari ikara atoko hīte ĩkapani.

²⁹ Nitariakori, poiāo ōtinoka aua aparīkauatini Apiananiri ĩkapani. Ininiā hīte kītanororini parīkauatako Teoso ĩkapani mītanoroni parīkauatini atokotxikana. ³⁰ Txiapatakari parīkauatako Teoso ĩkapani, kākiti matxiapatakati parīkauatini atokokana. Poxokori parīkauatako mapoxokoniti parīkauatini atokokana. Tiitxi amotakari parīkauatako Teoso ĩkapani, tiitxi mauakiniti parīkauatini atokokana. ³¹ Īkorapokoriti tiitxi auakini ! ixinikapiriko itiina, kotxi ĩkorapokoriti kākiti potxitakiti xipokaāpota.

³² Ninirekari erekaxinire hinini. Kiki mītanoroti posotari ixinikiniri kanatokopa iparīkauatini Apiananiri ikamapoxokonitini ĩkapani. ³³ Txamari kiki kītanorori xinikari parīkatxi ĩkorapokoritikiri, kotxi inirekari ikamapoxokonitiniro ĩtanoro. ³⁴ Mītanirito, mitxitakaro pakini nirekari oparīkauatini Apiananiri ĩkapani, kotxi onirekari oīto, oxinire pakini osikini iuamoni. Txamari sito kītaniriro xinikari parīkatxi ĩkorapokoriti auakari, kotxi onirekari ōtaniri okamapoxokonitini. ³⁵ Ikara atoko nisāpiretai hīte, hīte ereka hinini ĩkapani. Kona ninirekari nimauiritakanii erekari hāpakapini. Ninirekari atāonoka hīkamini. Ninirekari hīparīkauatini Apiananirinoka ĩkapani.

³⁶ Ātokoro iri atxiīti ! auiritapanikaro oa ĩtaniriuatini, txamari oaneēpeka. Ātokori nirekiniāri itakiniro oa, erekari iua auiritiniri iua. !Ikamari maerekati. Erekar iua auiritinina ninoa ĩtaniriuatini. ³⁷ Atxiīti ātokoro iri ākixinireē !inirekaro oa ĩtaniriuatini. Atxiīti !isikaenataro oa ātimoni. Iua xinikakiti omītaniriuatakani ĩkapani pataparari ininiā, ākixinireē imarotiniāri inireēkiti oa mītaniriuatakani, ininiā iua kiki kamari erekari. ³⁸ Oa sikakari oītaniriuatini ĩkapani kamari erekari. Iuaritika oa masikakati oītaniriuatini ĩkapani kamari apiaerekata.

³⁹ Teoso paniātakiti iōkatsopatakori paniātaro sito kaikotini oītanirikata iua auapanika inakasaaki. Iua ipininiā, apakata oītaniriuatini onirekakitikata. Txamari Apiananiri sākire auīākarikatanoka apakata oītaniriuatini. ⁴⁰ Notamoni oa apia poxokoniuata omītaniriuatakaniā iuaīkana. Ikara atoko inakari nōtākikaro sito, kotxi nimarotari Erekar Matamatakoti Teoso nakiti aua notamoni.

8

Nipokori Teoso Kamakori Sikiko

¹ Uatxa nisāpiretai nipokori sikiko teoso kākiti kamakiti-moni. Amakinika aimarotari ikara. Ikara inakari aimarotapeka ate. Kākiti imaroretxi auiniā iuikaua. Apiaerekata kākiti auini tiraōkitxi, kotxi isikataparatarari kākiti xinire. ² “Kimaroreno nota” inakari !auari imaroretxi. Kaiāopokori imaroretxi imimarotakiniti aua. ³ Iuaritika kākiti tiretiniāri Teoso, Teoso imarotari iua.

⁴ Maxinikari nipokori teoso kamakorimoni sikakori. Aimarotari teoso kākiti kamakiti !kakamareri. Aimarotari ātika Teoso atāo inakari aua. ⁵ Aua kākiti kamakiti. Kākiti takauākatari “teoso” itxaua. Kākiti takauākatari teoso iaxiti auakani, ĩkorapokoriti auakani apaka. Kaiāopokori ikara atoko inakari teosoakori aua. Kaiāopokori ikara atoko inakari auītetxiakori aua. ⁶ Atemoni ātika Teoso aua. Iua aāri iaxitiki. Iua kamari ikinipoko. Aparīkauata iuanoka ĩkapani. Ātika aāuīte aua, Xesosi Kristo. Ikini sereti kamakari iua. Iua posotiireē aāuini aua.

⁷ Apanakini !imarotapanikari kākiti kamakiti teoso minakanuia, kotxi mitxi iteene itotarina teoso kākiti kamakiti. Ininiā inikasaakirina nipokori teoso kamakorimoni siākori, iuākatarina ikara nipokori teoso atāo inakarimoni siākori. Iuasaaki ninoa uākatari maerekati ikaminina, kotxi ākixinireēna !iteene imarotarina atāo inakari. ⁸ Txamari nipokori !itxīkitakaua Teosomoni asini. Ikara nipokori anikini limisiritaua. Apaka likamari ereka anini.

⁹ Iuaritika erepaniko. Hinirekiniāri ikara nipokori hinikini, hīxinikariko apanakini Teoso sākire poiāonoka auīākani. Ninoa imarotiniāri hīte nikiniri ikara nipokori, ininiā ninoa apaka nikari, txamari iuasaaki ninoa kamari ākixinirena manirekakiniti. ¹⁰ Teoso sākire poiāonoka auīākari atamatiniāi Teoso sākire iteene imarotakari nikiniri nipokori teoso kamakori misākiretiko aikotiā, isikataparaxiniretari iua apaka nikiniri nipokori teoso kamakorimoni siākori. ¹¹ Ininiā pimarore xika, atxīiti pitari Teoso sākire poiāonoka auīākari sari imisiritikomoni. Kristo ipina iua ĩkapani apaka. ¹² Ikara maerekati hītarimoni hīkaminiā, hīkarotari ākixinire. Hītari ākixinire hīkarotakasaaki, hīkamari maerekati Kristomoni. ¹³ Ininiā nipokori ninikini txīkitakininiāri nitari kaminiri maerekati, itixi auapanika inakasaaki kona ninikaikari iua nipokori, kotxi kona ninirekari nitari kaminiri maerekati.

9

Teoso Iokanatakini Kākitimoni

¹ Teoso iokanatakiti nitxaua. Ninireēkiti niposota nikamini. Naōkitapekari Xesosi Kristo aāuīte. Iparīka nikamakasaaki,

hīte auikari Apiananiri sākire. ² Atxiīti apanakini ! auikari Teoso iokanatakiti nininiua. Hītera auikari Teoso iokanatakiti nininiua. Hītera oerekari Apiananiri iokanatakiti nininiua, kotxi hīte auikari Apiananiri sākire, nota sāpiretakasaakii hīte.

³ Kākiti mauikakaniāri Teoso iokanatakiti nininiua, napakapapiretana ninoa ia atoko: ⁴ Apakata atxiīti aāpakapiniri nipokori, iāriā pakini aparīkauatini īkapani? ⁵ Apakata atxiīti ate anikiniro ātanoro Teoso sākire auīākaro atekata, apanakini Teoso iokanakinini, Apiananiri itariakori, Petro pakini anikinina ninoa ītanoro atokotxikana? ⁶ Atxiīti apakata Panapee, nota pakininoka parīkauatini anikakiti aāpakapini īkapani?

⁷ Sotato sikasaaki ineenamauatini īkapani, iuaka !iamotari anikakitina. Aua atxiīti ova takakari. Ova itakakiti matximakati aua? !Auari. Kona auari kema auīte piratakari ipira tiniā miātakati.

⁸ Ikara nisākire kona kākiti sākirenanini. Iua atokotxikana Teoso sākire. ⁹ Moisesi iōkatsopatapekari Teoso paniātakiti. Ia atoko itxa:

Kona hīitxikari kema auīte nama trikopani ikamakasaaki.

Hāuiritariko inikini.

Teoso turetatarī kema auīte? Itiretapitikari. ¹⁰ Apiata isāpiretari ikara kākiti parīkauatakani īkapani. Ininiā takarauatakari takarauata, kotxi inirekari ikiena inikini. Kienatxi apakari apari ikiena, kotxi inirekari ikiena inikini. ¹¹ Katakarerī takarauatini atokokana, ate takari Teoso sākire hāixixinireē. Katakarerī nikari ikiena itakakiti, ininiā atxiīti apakata ate apakapiniri kienatxi hīte sikakiti? Kotxi ate parīkauata hīte īkapani. ¹² Apakatinīā apanakini apakapiniri iparīkana īki hīte sikakiti, ininiā apiata apakata ate apakapiniri ate parīka īki, iuaritika kona aamanaāri hīsikiniāua ate parīka īki. Amīteenekari ikinipoko, kotxi ! anirekari aiotokakiniri Kristo iokanapirena erekari hīkenakotini. ¹³ Himarotari Teoso misākiretiko aikoti āki parīkauatakani iuaātaā apakapari ikiena. Teosomoni sikakori takikoātaā parīkauatakani apaka apakapari ipixini iuaātaā siākori inikinina īkapani. ¹⁴ Iua atokotxikana Apiananiri paniātari iua iokanapirena erekari sāpiretakani apaka apakapiniri iparīkana īki.

¹⁵ Ikara atāōpitikara, iuaritika kona nipaniātai ikara atoko hīkamini. Kona niōkatsopatari ikara, niparīka īki notamoni hīsikini īkapani. Niparīka īki namanainii apisa erekape nipinini. Niuikari niparīkauatini hīte īkapani hītxineirote nimapakapakanisaaki. ¹⁶ Teoso iokanapirena erekari noereka, iuaritika ! apakata niuikiniua, kotxi Teoso sikari ia parīkatxi notamoni. Nimisiritiko auapitika, Teoso iokanapirena erekari nimasāpiretakaniā. ¹⁷ Teoso

iokanapirena erekari nisāpiretiniāri kākiti, nākixinireē iteene ninirekiniāri ikara nikamini, ininiā napakapapitikariko niparīka īki. Nimanirekakaniāri ikara nikamini, iuaritika nikamari, kotxi Teoso sikari ikara parīkatxi notamoni nikamini ĩkapani. ¹⁸ Ia atoko nīkitxitiko: Teoso iokanapirena erekari nisāpiretakasaaki, kona minakati napakapa. Ikara atoko kamapoxokonitari nākixinire, kotxi maīkitika nisāpiretai Teoso sākire. Teoso iokanapirena erekari sāpiretakari nitxaua, ininiā niposotiire auapitika hīkitxitinino nota nipaniātiniāi hīte, iuaritika !ninirekari ikara atoko nikamini nota nireēkiti napakapini ĩkapani.

Parīkatxi Ikinimane ĩkapani

¹⁹ Ninireēkiti nikama. Kākiti nitiri iamotakori ! nitxaua. Iuaritika notaka nitxīkitakaua ikinimane nitiri nininiu, Teoso sākire apikomoni kākiti auikini ĩkapani. ²⁰ Xoteoakori sauaki niparīkauatakasaaki, Xoteo auini atoko nitxa nota auini. Ikara atoko ininiā, Xoteoakori auikari Xesosi sākire. Moisesi paniātakiti iaōka kamakani sauaki nauakasaaki, ninoa auini atokokana nitxa nota auini, kotxi ninirekari Moisesi sākire auīākani auikiniri Xesosi sākire. ²¹ Xoteo minakanuia !imarotari Moisesi paniātakiti. Ininiā ninoakata nauakasaaki, kona nipaniātari Moisesi paniātakiti ikaminina, Xesosi sākire auikinina ĩkapani. Iuaritika nikamari Teoso paniātakiti, kotxi iuatxikana Kristo paniātakiti nikamini. ²² Kākiti mataparaxinirenikata nauakasaaki, nota apaka kona kataparaxinireno, Xesosi sākire auikinina ĩkapani. ĩkini kākiti sauaki nauakasaaki, nikamari kākiti auini atoko nitxa nota auini, ininiā ikinipoko niposotakiti nikama apanakini maerekani makatxakiko ĩkapani. ²³ Ikara atoko nikama Teoso iokanapirena erekari nisāpiretini ĩkapani. Nikamari ikinipoko, Teoso iokanapirena erekari nisāpiretini ĩkapani. Ikara atoko ininiā, nota apaka apakapari Teoso iokanapirena erekari hītekata.

Saporiēta Apakapakari

²⁴ Himarotari mitekatxi. Kākiti miteēkani miteka, iuaritika ātinoka apakapari imitekini īki. Merepitipanika mitekatxi mapotōkire apokakarinnoka apakapari imitekini īki. Ininiā miteēkari atoko hītxako. Hīsapitipo. Teoso parīka hīkamapitipo hīparīka īki hāpakapini ĩkapani. ²⁵ ĩkini miteēkari parīkauatapitipo ĩto tapara iteene auini ĩkapani. !Auiritari ĩto misiritakari. Ikara atoko ikama, saporīeta imitekini īki apakapini ĩkapani. Ikara saporīeta kona okanani aua. Oxipokapitikako. Ate parīkauatapitipo ātiāo aāpakapakiti aāpakapini ĩkapani. Ikara aāpakapakiti !ixipoka. ²⁶ Miteēkari isinimoni mimarotakati atoko ! nitxaua. Nimarotari nisinimoni. Nisapitipo mitekatxi mapotōkiremoni.

Maxikatiika Inineenamauata. Na neenamauata nisanōkakata.
 27 Nitxīkitakari niito ninitiri ininiua, nota nireēkiti ikamini
 ĩkapani, kotxi nisāpiretapekari ikara apanakinimoni, ininiākara
 kona ninirekari nimapakapakaniri notaka parīka ĩki.

10

Kākiti Isaeokini Aōerekini Pirena

1 Nota nirekari hīxinikiniri kitxakapirīka, aātokiriakorini
 takanapakasaakiri Exito tixini, ikinika ninoa aua katxiāri
 patapi. Iua katxiāri oerekana isinimonina. Apaka ikinika
 ninoa napari potxoari uiniti āki. 2 Ninoa sari Moisesikata,
 ininiā katxiāri patapi auakasaakina, potxoari uiniti pat-
 api auakasaakina, iusaaki ninoa patxisatiko atoko aua
 iusaaki. 3 Ninoa ikinikana nikari xinitxi Teoso iokanatak-
 iti. 4 Ninoa ikinikana iātari āparaā Teoso sikakiti. Ninoa
 iātari āparaā kai auīteākiriā. Kristo iua kai auīte āparaā po-
 torikiniātaā atokokana. Iua sari ninoakata. 5 Txamari Teoso
 !apokaerekatari kaiāopokori ninoa, ininiā ipinana. Itona
 iarika āparaā makipakaniātaā.

6 Uatxa axinikana ninoa, ininiā aimarotari
 amanirekakaniri maerekati ninoa nirekiniri atoko. 7 !
 Hīteosonetapiri kākiti kamakiti, ninoa apanakini teosonetiniri
 atokokana, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Ninoa topāka inipokotinina ĩkapani, iātinina ĩkapani, eereka
 ōkitikauana isarauatinina ĩkapani teoso ikamakitina
 apisatoō.

8 !Apakata aanokarauatini ninoa apanakini anokarauatini
 atoko, kotxi āti ōtinokara vītxi tres mio ninoa okaāka ĩkora
 maerekati xika. 9 !Apakata aātamakaerekatiniri Kristo ninoa
 apanakini kitxakapirīka atamakaerekatiniri atoko, kotxi iua
 xika imini okana ninoa. 10 !Hītsoatape, ninoa apanakini
 kitxakapirīka tsoatini atokokana, kotxi eereka Teoso nitiri
 xipokana ninoa.

11 Ikara imisiritikona apoka ninoamoni apanakini pinitiko
 ĩkapani. Ikara imisiritikona iōkatsopataāka ate pinitiko ĩkapani,
 kotxi itixi mapotōkire ōti apokaāpota. 12 Hītemoni ereka hinini,
 ininiā erepaniko, kotxi atxiīti paītiki hīkamari maerekati.
 13 Hīte atamakaerekataāka ikinimane atamakaerekataāka
 atokotxikana. Iuaritika Teoso !itakanapai hīte. Kona iua auir-
 itari hātamakaerekatiko himamīteenekakiniti. Iusaaki oerekai
 himitekini, ininiā hīposotari himīteenekiniri.

Teoso Kākiti Kamakiti

14 Ininiā nitariakori nota tirketakini, himiteka teoso kākiti
 kamakiti hītakanapini. 15 Hīte kākiti kimarorerini, ininiā
 iteene himixinikariko nisākire. 16 Iāriā aātakasaaki, akinika
 aāpotiitakasaakia, axinikari Xesosi ipinini. Iusaaki atxari

Teoso: “Erekapitikai, kotxi Xesosi arēka xiketa ate ĩkapani.” Amaxiōpekitaakasaakiri komiri, anikasaakiri, aāpitiitakasaakiua, axinikari Kristo ĩto noropatiko ate ĩkapani. ¹⁷ Iuasaaki ito-manuea ate, iuaritika ātika komiri atokokana atxaua. Ātika ĩtotxi atokokana atxaua, kotxi amakinika anikari ātika komiri. ĩkara komiri Kristo ĩto atokokana itxaua.

¹⁸ Hīxinikanako kākiti Isaeokini ĩkorapokoritikini. Ninoa sikari Teoso xinitxi. Eereka ninoa nikari ikara xinitxi. Inikasaakirina ikara xinitxi, iuasaaki ninoa oerekari iTeosonetinirina iua. ¹⁹ Kiripa ninireka nisāpiretinii? Nisāpiretari teoso kākiti kamakiti kona kakamareri. Iua teoso siākori kona itxa. ²⁰ Iuaritika erepaniko. Ikara atāo maerekati. Xoteo minakanua sīkakiti teoso kākiti kamakitimoni ninoa sika Satanasi nitiriakorimoni. Kona Teoso atāo inakari isikana isiākitina. Ininiā na ninirekari hīte moianatiniri Satanasi nitiriakori. ²¹ Kona hīposotari Apiananiri iākoanaā hiātini, apaka Satanasi nitirini iākoanaā hiātini. Kona hīposotari Apiananiri kiena hinikini, apaka Satanasi nitirini kiena hinikini. ²² Atauako anirekatari akaminiri Teoso naiatiniua? Ate tapara apiata atxiīti?

Xesosi Auiākani Kamakiti

²³ Nota posotari ikinipoko ninireēkiti nikamini, txamari kona ikinika erekari nikamini. Ikinipoko ninireēkiti niposotapitika nikamini, txamari kona ikinipoko kamari nākixinire aneini. ²⁴ ! Hinitapiriko hīteka nireēkiti hāpakapini. Himoianatariko āti iua nireēkiti apakapini.

²⁵ Hīposotari hinikiniri nipokori amotakoriātaā auakari. Iuasaaki kona hīpimaāpiri: “Ia nipokori sikaākapeka teoso kākiti kamakitimoni?” !hītxapeko. Kotxi himarotakasaakiri hinikiniri nipokori teoso kākiti kamakitimoni sikiko, hākixinire karotaāka atxiīti. ²⁶ Teoso sākire sāpiretaua:

Itixi Apiananiri nakiti itxaua, ikinika itixi auakani pakini.

²⁷ Xesosi mauiākani aiatakasaakii hīte hinipokotini ninoakata, hinirekiniāri hīsa. Hinikariko isikakitina. Kona hīpimaāpiri: “Ia nipokori teoso kākiti kamakiti sikaākapeka?” kona hītxape, hākixinire himakarotakaniri ĩkapani. ²⁸ Txamari apanakini kākiti iuaā sāpiretakasaakii: “Ia nipokori sikaākapeka teoso kākiti kamakitimoni,” itxa. Iuasaaki kona hinikapiri, kotxi atxiīti hīkaroxiniretari ikara kākiti mataparaxinireti, kotxi:

Itixi Apiananiri nakiti itxaua, ikinika itixi auakani pakini.

²⁹ Na nitxai: “Kona hinikapiri ikara, hīteka ākixinire himakarotakani ĩkapani,” ! nitxai. Nitxai: “! Hinikapiri ikara, āti kākiti ākixinire himakarotakani ĩkapani.” Nota ākixinireē nota nireēkiti nikamini ĩkapani erekari. Āti kākiti ākixinireē nota nirekakiti nikamini ĩkapani ! erekari, ininiā iuamoni ikara nikamakasaaki, nikamari maerekati. Kinirepa ! apakata

nikaminiri nota ākixinire auiritakiti? ³⁰ Napakapakasaakiri nipokori, ininiā uasaaki nimisākiretari Teoso erekari isikakiti. Ininiā kinirepa nimisākirepiretaāka?

³¹ Nisāpiretai hīte. Hinikasaaki, hiātakasaaki, ikinipoko hīkamakasaaki, hīkamariko ikinika Teoso ereka inini imarotiko īkapani. ³² Kona hītxīkitakapiri, Xoteoakori, Xoteo minakanuia, kākiti Xesosi sākire auīākani pakini kaminiri maerekati. ³³ Ninirekari ikinimane kākiti nireēkiti nikamini, ikinika nikamakasaaki. ! Ninirekari erekari notanani īkapani. Ninirekari erekari itomaneri īkapani, imaerekanina Xesosi makatxakini īkapani.

11

Sitoākini Xesosi Sākire Auīākani

¹ Hīkamariko nota kamakiti atoko inakari. Kristo kamakiti atoko nota kamini atokotxikana hīkamako. ² Nitariakori, peerekai hīte, kotxi iteene hīxinikano nota. Peerekai hīte, kotxi hīkamapanikari noereēkiti nisāpiretakiti iaōka.

³ Ninirekari himarotiniiri ia: Kiki auīte Kristo itxaua. Sito auīte kiki itxaua. Kristo auīte Teoso itxaua. ⁴ Ininiā kiki ikii māka imamaktxakakaniā Teoso imisākiretakasaaki, apaka Teoso sākire oerekasaaki, kona ipaxitari iauīte Kristo.

⁵ Sito okii māka mauakaniā Teoso omisākiretakasaaki, apaka Teoso sākire oerekasaaki, kona opaxitari oāuīte oītaniri. Okii māka omatakakaniā, oa kii kixākakori atoko itxa. ⁶ Okii māka omanirekakaniā, ininiā okisauakaiākotaākako. Opētatauiniā, okii kixākiko xika, oiāko kisauakiko xika, ininiā uasaaki okii māka otaka. ⁷ Kiki misākiretakasaakiri Teoso, kona erekari itakiniri ikii māka, kotxi Teoso atoko itxa iua. Ikamaāka Teoso ereka oerekini īkapani. Sito kamaāka oītaniri ereka oerekini īkapani. ⁸ Merepitipanika Teoso kona kamari kiki sito iōā. Teoso kamaro sito kiki iōā. ⁹ Kiki kona kamaāka sito īkapani. Sito kamaāka kiki īkapani. ¹⁰ Ininiā oa takari okii māka. Ikara atoko ininiā, oerekari oauītetiniri oītaniri. Iuasaaki Teoso nitiriakori iaxitikini apaka imarotari oauītetiniri oītaniri.

¹¹ Kiki, sito pakini Apiananiri sākire auikasaaki, sito nirekari kiki. Kiki nirekaro sito. !Apakata sitonoka auiniā. !Apakata kikinoka auiniā. ¹² Kotxi sito ina kiki iōā. Eereka ikinipoko kiki iponaniā sito iōā. Ikara atoko itxapitikama, Teoso kamari ikinipoko. ¹³ Hīteka hīxinikapiretari ia: Sito kii māka mauakaniā, uasaaki atāokani Teoso omisākiretini? ¹⁴ Kākiti itotakiti oerekaua kiki itanoiākori pētatico. ¹⁵ Sito auiniā oiāko paītanori, oōuikari oiāko, kotxi oiāko sikaāka okii ipatakari īkapani. ¹⁶ Kākiti nirekiniāri ineenamauatini iākotxi pirena xika, ininiā kona ate, ikinika Teoso sākire auīākani

pakini ! auari ikara. Ininiā ! apaniātai ikara atoko inakari hīkamini.

Xesosi Ipinini Xinikiko Kiiniriti

¹⁷ Uatxa niōkatsopatakitiā kona niuikai, kotxi hāpotiitakasaakia, apia erekari kona hīkama. Apiata maerekati hīkama. ¹⁸ Merepanika nikenakopiretari hāpotiitakasaakia Teoso misākiretiko aikotiā hītaparakienatakakiniua. Nixinikari ipixini ikara nikenakopiretakiti atāo inini. ¹⁹ Apanakini oerekakiti atāo minakati auapitika hīte sauaki. Akenakotakasaakiri ninoa oerekakiti, aimarotari Teoso ! apokaerekatana ninoa. Iua apokaerekatana iua sākire atāo inakari oerekakani. ²⁰ Hāpotiitakasaakia, kona atāo hīkamari kiiniri, Apiananiri ipinini xinikiko kiiniriti. ²¹ Kotxi hinikasaaki, himixirikari hīkiena apanakini nikiniri apisapanika. Ininiā apanakini natxita, apanakini poāta iusaaki. ²² Auapitika haāpoko hinikini īkapani, hiātini īkapani. Hāpotiitakasaakia, homanitari apanakini Xesosi sākire auiākani. Hīkamapētatarī aītariakori matiini. Kiripa nitxai hīte? Atxiīti hinirekari niuikinii? Kona xatiki niuikai hīte.

²³ Apiananiri sāpiretakiti notamoni, iua atokotxikana nisāpiretpekai hīte. Ia nisāpiretai: Īkanōka Apiananiri Xesosi mīkapiritiko ōtisaaki, iua kosekari komiri. ²⁴ Iusaaki imisākiretari Teoso: “Erekapitikari ia komiri pisikakiti atemoni,” itxa. Iposo atoko imaxiōpekari iua komiri, sika itxari imoianariakorimoni. Itxana: “Apakapa, nika hītxako. Ia niūto okaāka hīte īkapani. Ia komiri hinikasaaki, hīxinikanoko nota. Hīxinikari nipinini hīte īkapani,” itxa. ²⁵ Ninoa nipokotaka atoko, mitxi komiri ikosekini atokokana, ikosekari iākoanatxi. Iusaaki itxana: “Ia iākoanatxi oerekari Teoso kamapekari ikamaenetakiti amaneri, kotxi niarēka xiketa hīte īkapani. Ia iāriā hiātakasaaki, hīxinikanoko nota. Hīxinikariko nipinini hīte īkapani,” itxa Xesosi.

²⁶ Ia komiri hinikasaaki, ia iākoanatxiākiri hiātakasaaki, hōerekari Apiananiri ipinini kākiti īkapani. Ikara hōerekiniritika iua īkorapokoriti kanapiriāko.

²⁷ Maxikatīka kākiti nikiniāri ia komiri, maxikatīka iātiniāri Apiananiri iākoanaākiri, ikamari maerekati, kotxi lipaxitari Apiananiri īto, iarēka pakini. ²⁸ Ia komiri hinikini apisapanika, ia iākoanatxiākiri hiātini apisapanika, erekari hīxinikiniri hākixinireē auakari. Maerekati auakasaaki, hamanaāri Teoso imaktxakiniri īkapani. Eereka ia komiri hinika, ia iāriā hiāta. ²⁹ Maxikatīka hinikiniāri, hiātiniāri, ininiā hīteka akiritari himisiritiko apokini, kotxi kona hīpaxitari Apiananiri īto. ³⁰ Ikara xika itomaneri hīte

sauaki iōkapeta. Ikara xika apanakini amianata. Ikara xika apanakini ipīpeka.

³¹ Amaerekani anitiniā, aamanainiāri Teoso makatxakiniri amaerekani, ininiā amisiritiko kona apoka. ³² Txamari Apiananiri apokiniāri amaerekani, imisiritaua ate uatxa, amaerekani atakanapini ĩkapani, ininiā eereka ! imisiritaua iua sākire mauīākanikata.

³³ Ininiā nitariakori, hāpotiitakasaakia Xesosi ipinini xinikiko kiiniriti ĩkapani, hiātapana apanakini. ³⁴ Hinatxitiniā, hinipokotako hāapoko. Ininiā hāpotiitakasaakia ! hīkamari maerekati, ininiā Teoso !imisiritai. Apikomoni nōtākikai ereē napokasaaki.

12

Erekari Matamatakoti Sikakiti Kākitimoni

¹ Nitariakori, ninirekari himarotiniri Erekari Matamatakoti sikakiti. !Apakata himimarotakaniri. ² Mitxi Xesosi sākire mauīākanani hinakasaakia, himisirienetaāka, ininiā hāuikari teoso kamakori masākireti teoso atāo inakari ininiuana. Ikara himarotape. ³ Kākiti sāpiretiniāi hīte: “Maerekati kamakari itxaua Xesosi,” ininiā iusaaki himarotari Erekari Matamatakoti ! auari iuamoni. Kākiti sāpiretiniāi hīte: “Apiananiri itxaua Xesosi,” ininiā iusaaki himarotari Erekari Matamatakoti auapitika iuamoni, kotxi ikara iua oerekakiti.

⁴ Erekari Matamatakoti siākiti ikini sereti aua, iuaritika Erekari Matamatakoti ātinoka aua. ⁵ Ikini sereti parīkatxi Teoso ĩkapani aua, iuaritika Apiananiri ātinoka aua. ⁶ Ikini sereti Teoso kamakiti aua kākiti ĩkapani, iuaritika Teoso ātinoka aua.

⁷ Erekari Matamatakoti iuaka oerekaua kākitimoni, ikinimane ereka inini ĩkapani. ⁸ Iua Erekari Matamatakoti sikari apanakinimoni isākire kiīkiterini ininiuana ĩkapani. Iua Erekari Matamatakoti sikari apanakinimoni isākire kimarorerini ininiuana ĩkapani. ⁹ Iua sikari apanakinimoni Teoso sākire iteene auikinina ĩkapani. Isikari apanakinimoni amianatakani imakananitinina ĩkapani. Erekari Matamatakoti ātinoka aua, iuaritika ikini sereti isika kākitimoni. ¹⁰ Apanakini isikaposotiireta posotiiretxi ikaminina ĩkapani. Apanakini isikaimaroreta Teoso sākire isāpiretinina ĩkapani. Apanakini isikaimaroreta Erekari Matamatakoti sākirauatakasaaki imarotinina ĩkapani, maerekati matamatakoti sākirauatakasaaki imarotinina ĩkapani apaka. Apanakini isikaimaroreta ikini sereti kākiti sākire isākiretinina. Apanakini isikaimaroreta ikara sākiretxi mimarotakoti ikenakotakasaakina, isāpiretinirina iua kenakotakani ninoa sākireē ninoa apaka imarotiniri ĩkapani.

11 Ātinoka Erekarî Matamatakoti aua. Iuanokara parîkauata ikara atoko. Isikari ikara isikakiti kâkitimoni inireêkiti iaôka.

Kristo Îto Pirena

12 Kâkiti Îto âtinoka aua, iuaritika aua ikii, ikanoke, iuako, itapike, ikiti, txaâpota. Itori ikara atoko inakari aua Îtotxiâ, iuaritika âtinoka Îtotxi aua. Iua atokokana itxa Kristo Îto. Xesosi sâkire auîâkani Kristo Îto atoko itxauana. 13 Atxiîti Xoteoakori atxaua. Atxiîti Xoteo minakanîua atxaua. Atxiîti nitiritxi amotakoni atxaua. Atxiîti nitiritxi minakatiua atxaua. Iuaritika âtika Îtotxi atoko atxaua, kotxi Erekarî Matamatakoti âtinoka inakari apoka atemoni. Iua apotiitaua âtika Îtotxi atoko anini Îkapani. Iua aua aâkixinireê.

14 Kâkiti Îto âtinoka aua, iuaritika aua ikii, ikanoke, iuako, itapike, ikiti, txaâpota. Îtotxiâ kaiâopokori aua. 15 Ininiâ ! apakata kitîtxi sâpiretiniâ: “Uakôtxi ! nitxaua, ininiâ Îtotxiâ auakari ! nitxaua.” Ikara atoko isâpiretiniâ, iuaritika Îtotxiâ auakaripitikara kitîtxi. 16 Kenakokitxi sâpiretiniâri: “Okîtxi !nitxaua, ininiâ Îtotxiâ auakari !nitxaua.” Ikara atoko isâpiretiniâ, iuaritika Îtotxiâ auakaripitikara kenakokitxi. 17 Îtotxi okîtxinoka auiniâ, kanatokopa itxa kâkiti kenakorauatini? Îtotxi kenakokitxinoka auiniâ, kanatokopa itxa kâkiti imixikarauatini? 18 Teoso kamari ikinika Îtotxiâ auakari. Iua inireêkiti iaôka ikaminana ninoa. 19 Ātinoka Îtotxi auakiti auiniâ, Îtotxi !auari. 20 Îtotxiâ auakani itori aua, iuaritika Îtotxi âtinoka aua.

21 Okîtxi kona posotari isâpiretiniri uakôtxi: “Kona nota nirekai pite.” Apaka kiîtxi kona posotari isâpiretiniri kitîtxi: “Kona nota nirekai pite.” 22 Kona ikara atoko itxa. Atxiîti auâkatari âti aîto auakari !itxa, kotxi !kataparari, iuaritika ikara mauakaniâ, aîto !parîkauata atâo. 23 Kâkiti tiretari iîtoâ auakari poiâori kâkiti atamatakiti. Ipatari apanakini iîtoâ auakari kâkiti matamatakani Îkapani. 24 Aîtoâ auakari apiata apotxitakiti aua apaka. Kona apatari ikara. Apanakini aîtoâ auakari Teoso takari aîtoâ iteene apaxitini Îkapani. 25 Ininiâ Teoso kamari Îtotxi âtinoka inini. Ikamari Îtotxiâ auakani itiretakiniuana Îkapani. Apanakini Îtotxiâ auakari naiatiniâri apanakini iîtoâ auakari, !apakata. 26 Āti Îtotxiâ auakari tsiîka. Iuasaaki ikinika kâkiti Îto atatsiirauata. Āti Îtotxiâ auakari iuikaâka, ininiâ ikinika Îtotxi auakini poxokoniuata.

27 Kristo Îto atoko hîtxaua hîte. Îtotxiâ auakani atoko hîtxaua Kristo Îtoâ. 28 Teoso sâkire auîâkani Îtotxiâ auakani atoko itxauana. Ikinî sereti parîkatxi aua Îtotxi Îkapani akamini Îkapani. Merepanika Teoso mereêri iua iokanatakini. Eereka imereêri kâkiti Teoso sâkire sâpiretakani. Eereka imereêri kâkiti Teoso sâkire oereêkani. Eereka imereêri kâkiti Teoso posotiire oereêkani, amianatakani makananitakani, kâkiti

moianatakani, auītetxiakori, kākiti sākire apanakini mimarotakiniti sākiretakani pakini. Teoso takari ikara atoko inakani parīkauatakani iua sākire auiākani imoianatinina īkapani. ²⁹ Kona ikinimaneni Teoso iokanatakini txaua. Kona ikinimaneni Teoso sākire sāpiretakani txaua. Kona ikinimaneni Teoso posotiire oereēkani txaua. ³⁰ Kona ikinimaneni amianatakani makananitakani txaua. Kona ikinimaneni imarotari isākiretiniri kākiti sākire apanakini mimarotakiniti. Ikinimane ! iposotari isāpiretiniri ikara sākiretxi iua kenakotanimoni ninoa sākireē ninoa apaka imarotini īkapani. ³¹ Auapitika ikara Erekarī Matamatakoti sikakiti aparīkauatini īkapani. Iuaritika hinirekariko isikakiti apiaerekatakari. Uatxa noerekaiko isikakiti apiaerekatakari.

13

Tiraōkitxi Pirena

¹ Atxiīti nimarotari ikini uāka sākire nisākiretini. Atxiīti nimarotari Teoso nitiriakori iaxitikini sākire nisākiretini, txamari iusaaki nitiraōkiuatini ! auari, ininiā ! apakata nimore. Metao āsokiko ene atoko nitxa. Ipi panera tore āsokiko ene atoko nitxa. ² Atxiīti nimarotari Teoso sākire nisāpiretini. Atxiīti nimarotari ikinipoko apanakini mimarotakiniti. Atxiīti ikinipoko imaroretxi aua notamoni. Atxiīti iteene nauikari Teoso posotiire, ininiā niposotari ōtanoxiratarī nīpaniātini ātiātaā isini. Txamari iusaaki nitiraōkiuatini ! auari, ininiā minakati nitxaua. ³ Atxiīti nisikari ikinipoko nitii, nitxineirote pakini matxineirotenimoni. Atxiīti nauiritari nīto arikiko. Txamari iusaaki nitiraōkiuatini ! auari, ininiā ! apakata.

⁴ Pitiraōkiuatakasaaki, piposotari piātapiniri pinirekakiti apokini. Pitiraōkiuatakasaaki, pikamari erekari ātimoni. Pitiraōkiuatakasaaki, kona pixikotari āti. Pitiraōkiuatakasaaki, kona pisāpiretari apanakini piuikiniri pikamakiti. Pitiraōkiuatakasaaki, ! piuikaua. ⁵ Pitiraōkiuatakasaaki, kona pitxīkitakari āti pētauatini. Pitiraōkiuatakasaaki, kona pinirekari piteka nireēkitinani. Pitiraōkiuatakasaaki, ! katimari pomanākarauatini. Pitiraōkiuatakasaaki, ! pixinikapinikari maerekati apanakini kamakiti pitemoni. ⁶ Pitiraōkiuatakasaaki, kona pipoxokoniua āti kamakasaakiri maerekati. Pitiraōkiuatakasaaki, pipoxokoniua atāo inakari pikenakotakasaaki. ⁷ Pitiraōkiuatakasaaki, pimīteenekari ikinipoko. Pitiraōkiuatakasaaki, pauikari kākiti sākire. Pitiraōkiuatakasaaki, pauikari kākiti kamaenetakiti ikamini. Pitiraōkiuatakasaaki, ! katimari pitakanapiniri piparīka pikamini. ⁸ Tiraōkitxi ! ixipoka. Txamari kākiti sāpiretakiti xipokapitikako. Kākiti sākiretiniri āti uāka sākire

xipokapitikako. Kâkiti imarore ereëkokapitikako. ⁹ Kotxi poiãonoka aimarore. Poiãonoka Teoso sâkire aimarota asãpiretini. ¹⁰ Âti ôti aimarotari ikinipoko atão inakari. Iuasaaki atão minakati !auaika. ¹¹ Amarini ninakasaakiua, nisâkirauata amarini sâkirauatini atokokana. Iuasaaki nimarotakiti amarini imarotakiti atoko itxa. Nixinikakiti amarini xinikakiti atoko itxa iuasaaki. Txamari kikipe ninakasaakiua, !ninarekaikari amarini atokokana nininiua. ¹² Uatxa aãtamatakiti Teoso oerekakiti ! aposota iteene aãtamatini. Âtakaãri katxikoroã atamatakori atoko itxa aãtamatakiti, Teoso oerekakiti. Âti ôti Teoso apisatoõ aãpoka. Uatxa poiãonoka nimarota. Âti ôti Teoso apisatoõ aãpokasaaki, nimarotari ikinipoko, Teoso imarotinino atokokana.

¹³ Ininiã aua ipi âti pakini erekari aãkixinireë auakari. Aua Teoso sâkire auikiko. Aua Teoso kamaenetakiti ikamini auikiko. Aua tiraõkitxi. Ikara tiraõkitxi apiaerekatakari.

14

Erekari Matamatakoti Siãkiti

¹ Ininiã ikiniõtika hõtiraõkiuatako. Hinirekariko Erekari Matamatakoti siãkiti. Apiata hinirekariko iua sikinii Teoso iokanapirena hīsãpiretini. ² Kâkiti sâkire mimarotakoti sâkiretakari misâkiretari Teoso. ! Imisâkiretari kâkiti, kotxi kâkiti !imarotari isâkire. Erekari Matamatakoti posotiireë isãpiretari atão inakari Teoso oerekakiti. ³ Teoso sâkire sãpiretakaripekana misâkiretari kâkiti. Iua txïkitakari kâkiti apiata auikiniri Teoso sâkire. Isikataparaxiniretana ninoa. Imïkapiritari ninoa âkixinire. ⁴ Kâkiti sâkire mimarotakoti sâkiretakari, iuaka txïkitakaua apiata auikiniri Teoso sâkire. Teoso sâkire sãpiretakaripekana, txïkitakari ikinika Xesosi sâkire auiaãkani apiata auikinirina Teoso sâkire. ⁵ Erekari hïte hïkinika sâkiretiniri kâkiti sâkire mimarotakoti. Iuaritika apiaerekata hīsãpiretiniri Teoso sâkire, kotxi Teoso sâkire sãpiretakari apiari itxaua. Kâkiti sâkire mimarotakoti sâkiretakari poiãori itxaua. Iua sãpiretiniãri isâkire kenakotakani ninoa sâkireë ninoa apaka imarotiniri ïkapani, iuasaaki erekari, kotxi iuasaaki itxïkitakari Xesosi sâkire auiaãkani apiata auikiniri Teoso sâkire. ⁶ Hïtemoni napokasaaki, nisâkiretiniãri kâkiti sâkire mimarotakoti, nitxïkitakatai hïte apiata hãuikiniri Teoso sâkire? Konapitini. Ininiã kona itxa. Noerekiniãi Teoso oereëkiti notamoni, nisãpiretiniãi Teoso imarore, nisãpiretiniãi Teoso sâkire, noerekiniãi Teoso sâkire atão hãuikini ïkapani, iuasaaki nitxïkitakai hïte apiata hãuikiniri Teoso sâkire. ⁷ Maxinikari xikari moianatakari atxiïti viorã, atxiïti xõkakori pakini. Kâkiti mimatireni kaminiãri ikara, iuasaaki xikari atão inakari !imarotaãka. Ienenoka aua.

⁸ Ātipekana noerekai. Trōpetā ene atāo ininiā, sotatoakori kenakotakasaakiri, aiamatana ineenamauatini īkapani. Trōpetā ene na atāo ininiā, sotatoakori !imarotari neenamātxi manape inini.

⁹ Iua atokokana kākiti sākire imarotakiti himasākiretakaniā, kiriāpa ninoa imarotari hīsāpiretakiti? Ikara atoko hīsākirauatiniā, maxikatīka hīsākirauata. ¹⁰ Itori uākati sākire aua ikini itixiti. Apakata ikinika imarotiko. ¹¹ Kākiti sākire nimimarotakaniā, ininiā notamoni iua āti tixinikiri atoko itxa. Apaka iuamoni nota āti tixinikiri atoko nitxa. ¹² Hīte iteene nirekari Erekarī Matamatakoti siākiti hāpakapini, ininiā apiata hinirekariko isikinii isikakiti Teoso sākire auīākani iua sākire iteene auikinina īkapani.

¹³ Ikara atoko ininiā, erekari kākiti sākire mimarotakoti sākiretakari amanainiri Teoso isikaimaroretiniri iua sāpiretiniri isākire kenakotakani ninoa sākireē ninoa apaka imarotiniri īkapani. ¹⁴ Teoso nimisākiretiniā kākiti sākire mimarotakotiā, nixinire misākiretari Teoso, txamari ! nimarotari notaka sākire. ¹⁵ Ininiā kipa atāo nikamini? Ia atāo: Nimisākiretari Teoso nixinireē. Apaka nimisākiretari Teoso niīkiteē. Nixikarauata nixinireē. Apaka nixikarauata niīkiteē. ¹⁶ Kākiti sākire mimarotakotiā hīsāpiretiniāri Teoso ereka inini, kākiti ereē pisākire mimarotakani sauaki, ! iposotari “atāopitikara” inini, kotxi !imarotari pisāpiretakiti. ¹⁷ Atxiīti atāo hīsāpiretiniri Teoso ereka inini, txamari iusaaki kona pitxīkitakari iua kākiti apiata auikiniri Teoso sākire.

¹⁸ Peerekari Teoso, kotxi apiata isikaimaroretano nota nimisākiretiniri iua kākiti sākire mimarotakotiā. Poiāonoka hīte imarotari kākiti sākire mimarotakotiā himisākiretiniri iua. ¹⁹ Iuaritika, Xesosi sākire auīākanikata nauakasaaki, apiaerekata nisāpiretinina sīkonoka sākiretxi ninoaka sākireē, kotxi apakata ninoa imarotiniri nisākire. Nipositiniāri sīko mio sākiretxi kākiti sākire mimarotakotiā nisāpiretiniri kākiti, itori nisākire, iuaritika maxikatīka nisākirauata, kotxi kākiti ! imarotari.

²⁰ Nitariakori, ! apakata himarore amarini xapitikiri imarore atokokana inini. Iuaritika amarini xapitikiri makamakaniri maerekati ātimoni, iua atokotxikana amarini xapitikiri atoko ! hīkamapiri maerekati ātimoni. Aneēkari imarore atoko itxako hīte imarore. ²¹ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Niokanatarī āti uāka hītemoni, hīte nimisākiretini īkapani. Āti tixinikini sākireē nimisākiretai hīte. Iuaritika kona hīkīpitari nisākire, itxa Apiananiri.

²² Ininiā Teoso sākire auīākari sākiretiniāri Teoso sākire mauīākani sākire, iua mimarotakiniti, Teoso sākire mauīākani

iuasaaki imarotari Teoso posotiire. Teoso sākire auiākari sāpiretiniāri Teoso sākire apanakini Teoso sākire auiākanimoni, ninoa iuasaaki imarotari Teoso posotiire. ²³ Teoso sākire auiākani apotiitiniāua, ikinimane sākiretiniāri kākiti sākire mimarotakotinani, iuasaaki kākiti Teoso sākire poiāopanika imarotakari Īroiniā, Teoso sākire mauīākati atxiīti Īroiniā, ininiā iua uākatai hīte mapitxiritakani hininiua.

²⁴ Txamari ikinimane sāpiretiniāri Teoso sākire iuasaaki, Teoso sākire mauīākati Īroiniā, kākiti Teoso sākire poiāopanika imarotakari Īroiniā, ininiā iua imarotari maerekati kamakari ininiua. Iuasaaki imarotari imisiritiko auapitika āti ōti. ²⁵ Iuasaaki ikinimane imarotari iua xinikakiti ākixinireē. Ininiā iuasaaki ikapotoreēkaua Teoso apisatoō. Itxari: “Atāopotikara Teoso aua hīte sauaki,” itxa.

Kākiti Apotiitakasaakia Teoso Apisatoō

²⁶ Nitariakori, kanatokopa itxa Teoso sākire auiākani apotiitakasaakia? Aāpotiitakasaakia, akinika aminari xikari Teoso ĩkapani. Akinika iposope Teoso sākire aōerekini atāo aimarotini ĩkapani. Akinika iposope Teoso oerekakiti asāpiretini. Akinika iposope kākiti sākire mimarotakoti asākiretini. Akinika iposope iua sāpiretakiti asāpiretini ikinimane imarotini ĩkapani. Ikara atoko itxa aāpotiitakasaakia Teoso apisatoō. Iuasaaki makamari ikinika, Teoso sākire Teoso nakitiakori apiata auikini ĩkapani. ²⁷ Iuasaaki kākiti sākiretiniāri kākiti sākire mimarotakoti, ipinoka kākiti kamari ikara atoko inakari, atxiīti ipi āti pakini kamari ikara atoko inakari. !Apakata apikomoni kākiti sākiretiniri kākiti sākire mimarotakoti iuasaaki. Āti sākirauatakasaaki, apanakini kenakotari. Ātinoka sākirauata iuasaaki. Isākirauataka atoko, āti sāpiretari isāpiretakiti isākire mimarotakani sākireē, isāpiretakiti imarotinina ĩkapani. ²⁸ Iuasaaki isākire sāpiretakari mauakaniā, !apakata kākiti sākire mimarotakoti sākiretakari sākirauatini. Erekari ākixinireē isākirauatini Teosokata.

²⁹ Kākiti apotiitakasaakia Teoso apisatoō, iuasaaki ipi, atxiīti ipi āti pakini Teoso sākire sāpiretakani sāpiretariko Teoso sākire. Iuasaaki apanakini xinikariko iua sāpiretakiti, atāo inini imarotini ĩkapani. ³⁰ Topākakari xinikasaakiri apikomoni Teoso oerekakiti, ininiā iuasaaki sākirauatakari iotoka, Teoso oerekakiti topākakari sāpiretini ĩkapani. ³¹ Ikara atoko ininiā ikinimane posotari Teoso sākire isāpiretinina. Teoso sākire sāpiretakani āti sākirauata, eereka āti sākirauata. Ikara atoko itxaāpotana. Ininiā ikinimane oerekaākako. Ikinimane sikataparaxiniretaākako. ³² Teoso sākire sāpiretakani posotari iātapiniri Teoso oerekakiti isāpiretini ĩkapani. ³³ Kotxi Teoso kona potxtitari ienenoka auini. !Apakata kaiāopokori

sākirauatini, kotxi apanakini ! imarotari ninoa sāpiretakiti. Neenamatchi atoko itxa. Teoso nirekari inakitiakori kamakiti atāo inini apotiitakasaakiuana iua apisatoō.

³⁴ ! Apakata sito sākirauatini hāpotiitakasaakiua Teoso apisatoō. ! Auritaāka osākirauatini iuasaaki, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori paniātaro sito kaminiri kiki paniātakiti. ³⁵ Ninoa nirekiniāri ipimarauatinina imimarotakinini imarotinina ikapani, ininiā ninoa pimaāna itanirina aapokona apokasaakina. Sito sākirauatiniā kākiti apotiitakasaakiua Teoso apisatoō, kākiti pētauata oa sākirauatini xika.

³⁶ Hīte kona apokaerekatatarini nisāpiretakiti? Atxiīti hīte kamari Teoso sākire? Konapitini. Atxiīti Teoso sākire iokanataāka hītenanimoni? Konapitini.

³⁷ Teoso sākire sāpiretakani hininiāua, Erekari Matamatakoti siākiti auiniāi, ininiā iuasaaki himarotari ikara nisākire niōkatsopatakiti Apiananiri paniātakiti inini. Hīsāpiretariko hāuikiniiri ikara. ³⁸ Himamaākatakaniāri ikara nisākire, apanakini !imaākatari hīte sākire.

³⁹ Ininiā nitariakori, iteene hinirekariko Teoso sākire hīsāpiretini. Apaka hāuiritariko kākiti sākire mimarotakoti sākiretiko. ⁴⁰ Ininiā hīkamariko ikinika atāo hāpotiitakasaakiua Teoso apisatoō, Teoso sākire ikinimane kenakotini ikapani.

15

Xesosi Ōkitikiniua Pirena

¹ Nitariakori, uatxa iuaīkana ninirekari hīte xinikiniri Teoso iokanapirena erekari hītemoni nisāpiretakiti. Hīte apakapapekari ikara nisāpiretakiti. Hīte iteene auikari ikara. ² Ikara Teoso iokanapirena erekari oerekai himaerekani makatxakiko. Ininiā atāo hīxinikariko ikara nisāpiretakiti. Itene hāuikiniāri Teoso iokanapirena erekari, himaerekani makatxakaāka. Atāo minakati hāuikiniā, ininiā maxikatīka hāuikari.

³ Nisāpiretapekai mitxi nota apakapakiti, kotxi ia himimarotakaniā !apakata. Ia napakapakiti: Kristo ipina amaerekani imaktxakini ikapani. Teoso sākire iōkatsopatakori sāpiretaua ikara. ⁴ Eereka ikataāka. Ipi ōti, āti ōtisaaki iuaīkana ōkitikaua. Teoso sākire iōkatsopatakori sāpiretaua ikara. ⁵ Eereka Petro amatarari iua. Eereka ikinika Kristo moianariakori amatarari iua. ⁶ Eereka kiētosi aītariakori amatarari iua āti ōti apotiitakasaakiuana. Kaiāopanikani ninoa auapanika. Ātikaka ipīpe. ⁷ Eereka Txiako amatarari iua. Eereka ikinika Xesosi iokanatakini amatarari iua. ⁸ Imapotōkire nota apaka amatarari iua. !Natamatarari Xesosi ikorapokoriti itīpokotakasaaki. Eereka iua apoka notamoni.

⁹ Xesosi iokanatakiti poiāori nitxaua. Apanakini iua iokanatakini apiata. Mitxi !erekari nikamakiti, kotxi nimisir-itana Xesosi sākire auīākani Teoso nakitiakori, iuaritika Xesosi akiritano iua iokanatakiti nininiua. ¹⁰ Teoso sikari ikinipoko erekari notamoni, ininiākara iua iokanatakiti kākitimoni nitxaua. Kona maxikatīkani isikari ikinipoko erekari notamoni, kotxi iteene nīparīkauata Teoso īkapani. Apanakini Xesosi iokanatakini iteene parīkauata, iuaritika nota parīkauata apiata. Kona nota posotiireēni nīparīkauata. Ikinipoko erekari Teoso sikakiti notamoni sikaposotiiretano nota nīparīkauatini īkapani. ¹¹ Atxiīti nota sāpiretai ikara Kristo sāpiretakiti. Atxiīti apanakini iua iokanatakini sāpiretai. Ikara Kristo sāpiretakiti ate sāpiretai. Ikara Kristo sāpiretakiti hīte auika.

Ipīkani Ōkitikiko Pirena

¹² Ate sāpiretai Kristo iuaīkana ōkitikiniua. Ininiā kinirepa ātikaka hīte txari ia? “!Auari ipīkani iuaīkana ōkitikiniua,” hītxa. ¹³ Ipīkani iuaīkana ōkitikiniua mauakaniā, ininiā Kristo apaka kona ōkitikaua. ¹⁴ Kristo mōkitikakaniāua, ininiā maxikatīika asāpiretai iua sākire. Kristo mōkitikakaniāua, maxikatīika hāuikari iua sākire. ¹⁵ Kristo mōkitikakaniāua, na atāo asāpiretai Teoso kamakiti, kotxi ate sāpiretapekai iua ōkitikiniri Kristo. Ipīkani iuaīkana ōkitikiko mauakaniā, Teoso kona ōkitikari Kristo. ¹⁶ Kotxi ipīkani iuaīkana mōkitikakaniāua, Kristo apaka kona ōkitikaua. ¹⁷ Kristo iuaīkana mōkitikakaniāua, maxikatīika hāuikari iua sākire, kotxi limakatzakari himaerekani. ¹⁸ Kristo iuaīkana mōkitikakaniāua, ipīkani iua sākire auīākani pīpīnanaka. ¹⁹ Xesosi mōkitikakaniāua, iuaritika ikiniōtika ate auikari iua sākire īkorapokoriti aāuakasaaki, ininiā mīkiteni apiarini atxaua ate.

²⁰ Ikara na atāo. Uatxa maxinikari atāo inakari. Kristo ipīkaripeka ōkitikapeēkaika. Iua amātiri merepitipanika auakari atoko itxa. Iua merepanika ōkitikaua, ininiākara aimarotari apīkasaaki ate apaka ōkitikaua. ²¹ Āti kiki kamakitiā ipīkitxi apoka ikinimanemoni. Iua atokokana āti kiki kamakitiā, ipīkani ōkitikiko apoka. ²² Adāo kamakitiā ikinimane ipina. Kristo kamakitiā iua sākire auīākani auapininiika ātipirika. ²³ Kākiti ōkitikaāka ia atoko. Kristo mitxi ōkitikaua. Iua merepanika ōkitikakariua. Ikanapiriākasaaki iua nakitiakori ōkitikauako apaka. ²⁴ Eereka itixi xipokaāka. Iuasaaki ikinika auītetxi maerekati, ikinika kaposotiireri maerekati pakini ixipokako. Eereka ikinika iua nakitiakori isika iri Teosomoni. ²⁵ Kristo ikinimane auīte itxauako. Iuasaaki ixipokari ikinika imokaiakari posotiire, kotxi ikiti patapi itakana ninoa. ²⁶ Imokaiakari atoko itxa ipīkitxi. Imokaiakariakori ixipokasaaki, imapotōkire ixipokari ipīkitxi. ²⁷ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Teoso takapekari ikinika iua kiti patapi.

Ikara Teoso sākireē “ikinika” aua, iuaritika aimarotari iuaka ! itakaua Xesosi kiti patapi, kotxi Teosora txīkitakari Xesosi ikinimane auīte ininiua. ²⁸ Kristo ikinimane auīte inakasaakiua, iua Teoso ākiri auītetariko Teoso, kotxi mitxi Teoso txīkitakari iua ikinimane auīte ininiua. Iuasaaki Teosonoka ikinimane auīte itxaua.

²⁹ Ipīkani mōkitikakaniāua, kinirepa apanakini patxisataāka ipīkani ōkitikiniua īkapani? ³⁰ Atepekana, ipīkani mōkitikakaniāua, kinirepa ikiniōtika amīteenekari monōkori?

³¹ Nitariakori, nimarotari ipīkitxi monōkori ikiniōtika. Ikara nisāpiretai, kotxi niuikai hīte. Niuikari aūuni aūūte Kristo Xesosikata. ³² Uai Épeso sitatxitiā kākiti ākiti kaneenamari atoko inakani nirekari imaīkinino nota. Ipīkani mōkitikakaniāua, kinirepa nimīteenekari ikara atoko inakari? Ipīkani mōkitikakaniāua, ininiā atxari:

Manipokota, maiāta, kotxi katana apinako.

³³ Kona hāuiritapiri āti misirienetini. Kākiti erekari moianatiniāri maerekati kamakani, ninoa txīkitakari iua maerekati kamakari ininiua. ³⁴ Himerekako. Himarotariko atāo inakari hīkamini īkapani. Maerekati ! hīkamapinikako. Hīpētauatako, kotxi apanakini hīte !imarotari Teoso.

Kākiti Īto Ōkitikasaakiua

³⁵ Atxiīti āti txari: “Kanatokopa itxa kākiti ōkitikiko? Iuasaaki kanatokopa inakaripa iīto?” itxa. ³⁶ !Kiīkiteri kākiti pimarauatini ikara atoko. Takariki, pimatakakaniāri kipatxi āki ! ipitxaka. ³⁷ Pitakarauatakasaaki, pitakari okinoka, atxiīti triko, atxiīti kimi. Takari aneēkari kona pitaka. Kona takariki atokoni itxa takari ipitxakasaaki. Ipitxere ipinimoni. ³⁸ Teoso kamari takari pitxere inireēkiti iaōka. Ikini takariki Teoso sikari ipitxere. ³⁹ Āti xinitxi kona āti xinitxi atokoni. Aua kākiti xini. Kaxipirini xini ipinimoni itxa. Kotipiriki xini ipinimoni itxa. Ximaki xini ipinimoni itxa.

⁴⁰ Aua iaxiti apiko nopinixiti auakani, aua itixi takote auakani apaka. Peereri ikinipoko, iuaritika iaxiti apiko nopinixiti auakani ipinimoni, itixi takote auakani ipinimoni.

⁴¹ Peereri atokatxi. Peereri kasiri apaka, txamari kasiri ātiāo. Peereri iōriki apaka, txamari iōriki ātiāo. Apaka āti iōriki āti iōriki atokotxikana !auari.

⁴² Iua atokokana itxa ipīkani iuaīkana ōkitikikosaaki. Ītotxi ixiti taākori !auaika. Iua ōkitikakori kona ipinaika. ⁴³ Ītotxi katikosaaki, !erekari. Ītotxi iuaīkana ōkitikikosaaki, peerekari. Ītotxi katikosaaki !kataparari. Iuaīkana ōkitikikosaaki, kataparari. ⁴⁴ Aīto katikosaaki, aīto itixi auakani ĩto atokotxikana. Aīto iuaīkana ōkitikikosaaki ātiāo aīto. Ītotxi īkorapokoriti aūuni

īkapani aua. Apaka aua ītotxi ipinimoni, Teoso sikakiti apīkasaaki. Ikara ītotxi !ipina. ⁴⁵ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Teoso txīkitakari kiki merepitipanika auakari Adāo inakori auāki inini.

Adāo imatonōkari auakari, Kristo inakori, txīkitakari kākiti auāki inini, apaka imapinakanī īkapani.

⁴⁶ Teoso nireēkiti axinikini kona apoka merepanika. Merepanika axinikari ateka nireēkiti, eereka axinikari Teoso nireēkiti. ⁴⁷ Kiki merepitipanika auakari kipatxi kamakori itxaua. Āti kiki Apiananiri, Teoso tixinekiri iua. ⁴⁸ Ikinimane kākiti itixi auakani, iua Adāo kipatxi kamakori atokokana. Ikinimane kākiti Teoso tixine sikani, Kristo Teoso tixinekiri atokokana. ⁴⁹ Aponaniākasaaki, kipatxi kamakori aīto, Adāo īto atokokana itxa aīto. Iua atokokana Teoso tixinekiri īto, Kristo īto atokokana itxako aīto.

⁵⁰ Nitariakori, nisāpiretai hīte, !apakata kākiti īto, iarēka pakini sini Teoso auītetxi ininiātaāua. Ipinakari kona auapininiika !itxa. ⁵¹ Hīkenakotariko nisākire. Nisāpiretaiko kākiti mimarotakinīti mitxi. Kona ikinimaneni ipina. Iuaritika amakinika txīkitakaāka ipinipo aniniua. ⁵² Iuasaaki imapotōkire trōpetakero xōkaāka. Iuasaaki mēkokari katimari atoko itxa. Poki katimari matākaātini atoko itxa. Amakinika katimaritika txīkitakaāka ipinipo aniniua. Iua trōpeta xōkikosaaki, iuasaaki ipīkani ōkitikaāka. Kona ipinaikanako. Iuasaaki atxīkitakaāka ipinipo aniniua. ⁵³ Kotxi arakakani txīkitakaākako miarakakani ininiua. Ipīkani txīkitakaākako mipīkani ininiua. ⁵⁴ Arakakani txīkitakikosaaki miarakakani ininiua, apaka ipīkani txīkitakikosaaki mipīkani ininiua, iuasaaki Teoso sākire iōkatsopatakori apopeka. Ia atoko itxa Teoso sākire kitxakapirīka:

Ipīkitxi xipokaākako. Auape kāiatakari, ipīkitxi xipokakari.

⁵⁵ Ipīkitxi tsii !auaika. Maerekani misiritikoātaā anikakari kona kāiata.

⁵⁶ Ipīkitxi tsii mitxi aua amaerekani xika. Teoso paniātakiti iōkatsopatakori oerekaua amaerekani. Teoso paniātakiti iōkatsopatakori mauakaniā, ! auari kākiti misiritiko. Txamari maerekanitxi tapara aua, kotxi Teoso paniātakiti iōkatsopatakori auapitika. ⁵⁷ Erekapitikari Teoso, kotxi aūūite Xesosi Kristo txīkitakaua akāiatini.

⁵⁸ Ikara atoko ininiā, nitariakori nota tiretakini, kata-paraxinire hītxako. Kona hāuiritapiri apanakini txīkitakinīi maerekati hīkamini. Hīparīkauatako ikiniōtika Apiananiri īkapani, kotxi himarotari maxikatīika !hīparīkauata iua īkapani. Hīparīka īki hāpakapapitīkako.

16

Txineiro Sikiko Xesosi Sākire Auiākani Īkapani

1 Uatxa nisāpiretai txineiro himakatzakini Teoso nakitiakori ĩkapani. Hĩkamariko Karásia tixini auakani nĩpaniātini atokotxikana. Nĩpaniātana ninoa Teoso misākiretikoātaā apotiitakaniua ia atoko: 2 Ikini Tomĩko hĩkinika hĩte nĩkataro txineiro ninoa ĩkapani. Txineiro Teoso siākiti iaōka, hinĩkataro ipixini ninoa ĩkapani. Ininiā ereē napokasaaki apikomoni txineiro kona apotiitaāka. 3 Napokasaaki ereē, niokanataro kākiti, txineiro hĩsikakito anikakani Xerosareēmoni. Hĩsāpiretano hĩokanatsopatakitiā himereēkini hĩtxineirote anikakani ĩkapani. 4 Atxiĩti erekari nota sini apaka, ininiā ninoa moianatano nota.

Paoro Paniātakiti Pirena

5 Masetónia tixinimoni nisako, eereka napoka hĩtemoni, kotxi nisapitikako Masetóniamoni. 6 Iuasaaki atxiĩti nikaikota hĩtekata. Atxiĩti nikaikota mitaāsaaki hĩtekata. Ininiā eereka hĩte posotari himoianatinino nota naiamatakasaaki apikoxiti nisini ĩkapani. 7 Kona ninirekari mapaōtinoka nikaikotini hĩtekata uatxa. Apiananiri auiritiniāno, ninirekari apikomoni nikaikotini hĩtekata. 8 Txamari nikaikota uai Épeso sitatxiti Pētekósitxi kiiniriti manapi ōti. 9 Kotxi uatxa kaiāopokori kākiti ĩkorapokoriti auakani nirekari nisāpiretiniri Teoso iokanapirena erekari ninoamoni. Txamari kaiāopokori kākiti ĩnirekano.

10 Atxiĩti Tximótxio sari hĩtemoni, ininiā hāpakapariko iua, imapĩkarauatakani ĩkapani hĩte sauaki, kotxi iua parĩkauata Apiananiri ĩkapani nota parĩkauatini atokokana. 11 Ininiā kona apakata kākiti mamaākatakaniri iua. Ikanapiriākasaaki notamoni, iuasaaki hĩokanataro iua erekaxinire inini. Niātapari iua aĩtariakorikata.

12 Iteene ninirekari aĩtari Aporo apokini hĩtemoni aĩtariakorikata. Txamari uatxa ĩnirekari isini hĩtemoni, iuaritika iposotakasaaki isapitikako hĩtemoni.

13 Araōkire hĩtxako. Iteene hāuikariko Teoso sākire. Hĩtaparaxinireritika hāuako. Hĩtapararitika hāuako Teoso ĩkapani.

14 Xesosi tiraōkiā ikinipoko hĩkamako.

15 Hĩte imarotari Esitépana, inirimane pakini. Ninoa Akaia tixini auakani. Iuaātaā ninoa merepitipanika auikari Xesosi sākire. Ninoa iteene parĩkauata Teoso nakitiakori ĩkapani. Nitariakori, iteene nĩpaniātai hĩte. 16 Hĩkamariko kākiti ikara atoko inakani paniātakiti. Hĩkamariko ikinimane amoianari paniātakiti, atekata parĩkauatakani paniātakiti. 17 Esitépana, Potonato, Akaiko pakini apokasaaki uai, nĩpoxokoniua, kotxi iminarina notamoni mauakati hĩte masakakiniti. 18 Ninoa

sikapoxokonitari nākixinire, hīte ākixinire apaka. Erekarī ate iuikiniri kākiti ikara atoko inakani.

¹⁹ Teoso misākiretikoātaā apotiitakaniua Ásia tixini auakani xinikamanapitai hīte. Ákira inakori, Pisisira inakoro pakini iteene xinikamanapitai hīte, kotxi Apiananiri nakiti hītxaua. Apaka Xesosi sākire auiākani ninoa aapoko apotiitakaniua xinikamanapitai hīte. ²⁰ Ikinimane aītariakori uai auakani xinikamanapitai hīte. Haōkitakakasaakua, himaratakakauako, kotxi Teoso nakitiakori hītxaua.

²¹ Nota Paoro iōkatsopatari ia nitakapiretanapini niuakoā. ²² Kākiti matiretakaniāri Apiananiri Xesosi Kristo, maerekati takaāka iua nopini.

“Apiananiri, uai pina atemoni,” atxari Xesosi.

²³ Apiananiri Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari hītemoni. ²⁴ Nitiretai hīte hīkinika, kotxi Kristo Xesosi nakitiakori atxaua. Ameē.

2 KORĪTO

Paoro Iokanatsopatakiti Iuaīkana Korīto Auakanimoni

¹ Nota Paoro, Xesosi Kristo iokanatakitino. Teoso nirekari iokanatinino kākitimoni isākire nisāpiretini īkapani. Ia aātsopa niōkatsopata. Aītari Tximótxio aua notakata. Ia iōkatsopari niokanata kākiti Teoso mereēkinimoni, Korīto sitatxiti auakanimoni. Apaka ia iōkatsopari niokanata kākiti Teoso nakiti-akorimoni, Akaia tixini auakanimoni. ² Aīri Teoso, Xesosi Kristo Apiananiri pakini sikari ikinipoko erekari hītemoni. Ikamaerekaxiniretai hīte.

Teoso Mīkapiritiniua Pirena

³ Peerekari Teoso. Aāuīte Xesosi Kristo iri itxaua. Kaamonīkareri iua. Āti kākiti amonīkakari iua atoko inakari !auari. Amaerekaxinirensaaki, iua atekata aua. Amaerekaxinireni imaktxakinaua. Iuasaaki imīkapiritaua. ⁴ Imīkapiritaua amaerekaxinirensaaki, ininiā apanakini maerekaxinirensaaki, iua atokotxikana ate mīkapiritana ninoa apaka, kotxi aimarotari Teoso mīkapiritiniua ate. ⁵ Kristo iteene misiritaāka, ininiā ate misiritaāka apaka. Iua atokokana Teoso moianatari Kristo, ininiā iua moianataua ate apaka. ⁶ Apanakini misiritaua, kotxi anirekari Teoso mīkapiritinii hīte. Anirekari Teoso makatxakiniri himaerekani. Teoso mīkapiritaua ate, ininiā hīte apaka imīkapirita. Teoso mīkapiritakasaakii hīte, isikataparatai himisiritiko hīpoxokoniritika himīteenekini īkapani. Hīte misiritiko ate misiritiko atokokana. ⁷ Aimarotapitikari erekari Teoso sikinii hīte, kotxi himisiritaāka ate misiritiko atokokana, ininiā Teoso mīkapiritai hīte, ate imīkapiritini atokokana.

⁸ Aītariakori, anirekari hīxinikiniri ate misiritiko Ásia tixini aāuakasaaki. Iuasaaki iteene amaxikaāka. Kona amīteenekari. Auākatari aōkiko. ⁹ Iuasaaki aākixinireē atxa: “Apinapitikako,” atxa. Ikara atoko ininiā, aimarotari kona ate posotiire !auari. Aimarotari Teosonoka sikataparataua, kotxi iua posotari ōkitikiniri ipīkari. ¹⁰ Pamōnōkoniri iuasaaki, iuaritika Teoso makatxakaua amapinakanī īkapani. Iua makatxakapanikaua amapinakanī īkapani. Ate aukari iua sākire, iuaīkana imaktxakinīua tīkane. ¹¹ Hīte moianataua ate, kotxi himisākiretari Teoso ate īkapani. Ininiā Teoso kamari hamanaākiti iaōka, kotxi Teoso kamari erekari atemoni. Eereka kaiāopokori kākiti sāpiretari Teoso iua ereka inini, kotxi ikamari ninoa amanaākiti iaōka ate īkapani.

Paoro Masikani Korītomoni

¹² Ate poxokoniuaata, kotxi ate kamari erekarinoka Teoso oerekakitinoka, kākitimoni, hītemoni apaka. Atāonoka anireka akamini kākitimoni. Aimarotari ikara aākixinireē, ininiā apoxokoniuaata. Ikara atoko aāuini, kotxi ikinipoko erekari Teoso sikakiti sikataparataua. Kākiti imaroreē ! iposotari ikaminiri iua auini ereka inini, kotxi ! kīlkiteri kākiti. ¹³ Hātatsopatakasaakiri aiōkatsopatakiti hītemoni, himarotari axinikakiti aākixinireē. Axinikakiti, asākire pakini ātinoka itxaua. ¹⁴ Hīte na iteene imarotapanikaua ate, iuaritika ninirekari hūikinīua ate, Apiananiri Xesosi uai ikanapiriini ōtisaaki, ate iuikinīi atokotxikana.

¹⁵ Ikara nimarota, ininiā ninirekamari hītemoni nisini, ipikata hīpoxokoniuatini īkapani. ¹⁶ Masetónia tixinimoni nisini apisapanika, ninirekamari hītemoni nisini. Eereka nikanapiriākasaaki uaimoni, ninirekamari hītemoni iuaīkana nisini, ininiā iuasaaki ninirekamari hīte iokanatinino nota Xotéia tōpamoni. Txamari na nisa. ¹⁷ Atxiīti hīte txano nota: “Pixinikasaakiri uai papokini, na iteene pinirekari uai papokini,” hītxano. Txamari ninirekapitikari napokini hītemoni. Na nota xinikari Teoso sākire mauīākani xinikakiti atoko, kotxi ninoa sākire: “Ari, nisapitika,” txamari ākixinireē itxana: “Na nisapani,” itxana. ¹⁸ Nota sākire hītemoni ninamaā: “Ari nisapitika,” ninakasaaki, nākixinireē apaka txari: “Ari, nisapitika,” nitxa. Teoso atāonoka sākirauatakari imarotari ikara nisākire atāo inini. ¹⁹ Sírasi inakori, Tximótxio inakori, nota pakini sāpiretapekai hīte Teoso ākiri, Xesosi Kristo sākire. Xesosi sākire inamaā auakari, isākire ākixinireē auakaritzikana isākireta. “Nikamapitikariko,” inakasaaki, ākixinireē inirekapitikari ikaminiri. Ikamari isākire iaōka. ²⁰ Teoso sikaenetakiti kākitimoni kaiāopokori aua. Iua Kristo sikaua ikinipoko Teoso sikaenetakiti, ininiākara atxari: “Ameē.” Peerekari Teoso, kotxi Kristo sikapitikaua Teoso sikaenetakiti. ²¹ Teosokara sikataparaxiniretai hīte, ate apaka, Xesosi Kristo amatakanapakani īkapani. Teosokara mereēua iua nakitiakori aniniua īkapani. ²² Apaka Teosokara sikaua Erekarī Matamatakoti, Teoso nakiti aniniua aimarotini īkapani. Iua Erekarī Matamatakoti aua aākixinireē. Teoso takaōtxikare itxaua iua. Iua Erekarī Matamatakoti merepitiapanika Teoso sikakiti atemoni, ininiā aimarotari apikomoni isikapanikaua itanapoko inīkatakiti ate īkapani.

²³ Kona nisari hīte Korīto sitatxiti auakanimoni, kotxi kona ninirekari hīte matinaniuatini hīte maerekani nisāpiretini xika. Teoso imarotari ikara atāo inini. ²⁴ Hīauīte kona ate txaua. Kona apaniātai: “Ia atoko inakari hāuika. Kona ikara atoko inakari kona hāuikape.” Kona ikara atoko !atxai hīte,

kotxi hīte auikapitikari Teoso sākire atāo inakari. Aparīkauata hītekata hīpoxokoniuatini īkapani.

2

¹ Nākixinireē nitxari: “Na nisa iuaīkana ninoamoni nikamatinanitinina īkapani.” ² Nota xika maerekaxinireninoka hininiā, kiripa kamapoxokinitano nota? Hītenoka aua nota kamapoxokonitakani. Ininiā kona nota nirekari maerekaxinireni hinini nota xika. ³ Kona ninirekari hītemoni napokini, maerekaxiniretikano ninini, hīte maerekani xika, ininiākara nota iokanatsopatarī īkora mītxi niōkatsopatakiti hītemoni ereē napokini apisapanika. Kotxi nikamapoxokonitakini hītxaua hīte. Nimarotari ia. Nota nienenīkasaaki, hīte himakinika enenīka apaka. ⁴ Niokanatsopatarī īkora niōkatsopatakiti hītemoni, kotxi himaerekani xika maerekaxiniretinoka nitxa. Nitxiapata. Niokanatsopatarī īkora niōkatsopatakiti hītemoni, iteene nitiretinii himarotini īkapani. Na ninirekari nikamatinanitinii.

Maerekanitxi Maxinīkaretiko

⁵ Iua kiki maerekati kamakari maerekaxinireti txīkitakano. Iua apia maerekaxinireti txīkitakai hīte, maerekati ikamini xika. Na iteene ninirekari nitxitiniri iua. ⁶ Uatxa atokopeka homanatiniri. Iua txitaākapeka imaerekani xika. ⁷ Uatxa himaxinīkaretariko maerekati ikamakiti, ininiā hāpakapariko iua. Himisākiretariko iua. Hīkamapoxokonitari iua. Ikara atoko himinakaniāri, iua kona erekaxinireri. Ikara atoko himinakaniāri, atxiīti itakanapari Teoso kimapore. ⁸ Ininiākara nota ōtākikai hīte nitapararitika. “Atiretapitikai,” hītxariko iua, hītiretiniri imarotini īkapani. ⁹ Ininiā mītxi niokanatsopata hītemoni, kotxi iusaaki nataerekatai hīte. Ninirekari nimarotiniri, hīkīpitatarī nōtākikinii atxiīti? ¹⁰ Himaxinīkaretakasaakiri maerekati āti kamakiti, nota apaka maxinīkaretari. Maerekati āti ereē kamakiti auiniā, nimaxinīkaretari, kotxi nitiretai hīte. Kristo nirekari nimaxinīkaretiniri maerekati ikamakiti. ¹¹ Axinikasaakiri maerekati āti kamakiti, akamari Satanasi nireēkiti. Ininiākara !akamari Satanasi nireēkiti. Paimatireri iua. Inirekari akerokiniri. Aimarotari iua nireēkiti, ininiā apia imatirerini matxaua.

Txito Paoro Nitini

¹² Tōatxi sitatxiti napokasaaki Kristo iokanapirena erekari nisāpiretini tīkane, kākiti iuaā auakani nirekari nisākire imarotina, kotxi Apiananiri sikanireōtana nisākire imarotina īkapani. ¹³ Iuaritika !erekaxinireno, kotxi ninitapiimari aītari Txito inakori. Kona napokari. Ininiā nitakapiretanapana kākiti iuaā auakani: “Ereēpiko. Masetónia tixinimoni nisako,” nitxana.

Kamariāro Atoko Atxa

¹⁴ Peerekari Teoso kamakiti ate ĩkapani. Kristo nakiti aniniāua, Teoso txīkitakaua ātipirika akāiatini, ikinimane imarotini ĩkapani. Teosokata akāiata. Teoso paniātaua Kristo pirena imarotiko ikini tōpati iaripiretini, kamariāro iarikatxiātini atokokana Kristo pirena iaripiretini ĩkapani. ¹⁵ Kristo sikaua Teosomoni, ininiā Teoso apokaerekataua, kotxi kamariāro arikiko Teoso ĩkapani atokokana atxa. Kamariāro arikasaaki omari samariāpota ikini tōpati. Iua atokokana asaāpota kākitimoni, kākiti apokakonimoni, kākiti pīpinanaākanimoni apaka. ¹⁶ Kākiti pīpinanaākanimoni kanaiatxiāri atoko atxa, kotxi asāpiretana Kristo sākire imauikakaniāna, ipinana. Kākiti Teoso apokakinimoni kamariāro eretxiāro atoko atxa, kotxi asāpiretana Kristo sākire auikiniāna, auapininiika itxanako Teosokata. Kiripa posotari ikara atoko inakari parīkatxi ikamini Teoso ĩkapani? ¹⁷ Ate posotari Teoso ĩkapani aparīkauatini, kotxi kona apanakini atokoni ! atxa ate. Kaiāopokori kākiti sāpiretari Teoso sākire txineiro apakapini ĩkapani. Ninoamoni Teoso sākire tiitxi vēxitiko atoko itxa. Kona ikara atokoni !akama, kotxi Teoso iokanataua ate kākitimoni. Teoso atamataua, ininiā atāonoka asākirauata, kotxi Kristo nitiriakori atxaua.

3*Iōkatsopari Atoko Hītxa*

¹ Atxiīti iuaīkana ate sāpiretari erekari akamakiti asākire hāuikini ĩkapani? Atxiīti hinirekatari apanakini iōkatsopatiniri erekari ate kamakiti ate sākire hāuikini ĩkapani? Atxiīti ate nirekatari apanakini iōkatsopatiniri erekari hīte kamakiti hīte sākire ate auikini ĩkapani? Apanakini kamari ikara atoko. Ate kona kamari ikara atoko. ² Kona ninirekari iōkatsopari ikara atoko inakari, kotxi iua iōkatsopari atoko hītxa hīte. Ate ākixinireē iōkatsopari atoko hītxa. Ikinimane atatsopatari ikara iōkatsopari, ininiā imarotarina erekari hīte kamakiti. ³ Iōkatsopari Kristo iōkatsopatakiti ate mīkiti atoko hītxa. Kona txītaā iōkatsopataāka. Erekari Matamatakoti Teoso Mapinakati iōkatsopari. Kona aātsopaā iōkatsopataāka. Kākiti ākixinireē iōkatsopataāka.

⁴ Ikara atoko atxai hīte, kotxi iteene aimarotari Teoso, Kristo nakitiakori aniniua. ⁵ ! Kimaroreua ate. Ateka ! aposotari aparīkauatini Teoso ĩkapani. Teosora sikaposotiiretaua. Isikari imarore atemoni. ⁶ Isikaposotiiretaua Teoso ĩkapani aparīkauatini ĩkapani, isākire amaneri kākiti asāpiretini ĩkapani. Ikara isākire amaneri oerekaua Erekari Matamatakoti aākixinireē auini. Isākire amaneri ! oerekaua ipaniātakiti iōkatsopatakori Moisesimoni isikakiti. Ipaniātakiti

iōkatsopatakori Moisesimoni isikakiti paniātari kākiti ipinini imaerekani xika. Erekarī Matamatakoti aākixinireē auiniā, itxīkitakaua aāuapininiika anini.

Teoso Parīka Amaneri

⁷ Teoso paniātakiti tesi pakini iōkataāka kai nopini. Teoso sikasaakiri ikara Moisesimoni, Teoso iotximere iteene aua. Moisesi toō iuasaaki apakapari Teoso iotximere. Iteene iotximere aua Moisesi toō, ininiā kākiti Isaeo auakani kona posotari atamatiniri. Iotximere poiāoāpotakasaaki, ! iposotapanikarina itoō atamatinina. Ininiā Teoso iotximere auakasaaki, isākire iōkatakori apoka itiximoni kākiti ipinini īkapani. ⁸ Uatxa iua Erekarī Matamatakoti txīkitakari kākiti ātipirika auini īkapani, ininiā uatxa Teoso parīka apiata. Peerekari ikara iparīka. ⁹ Peerekari Teoso parīka ipaniātakiti iōkatakori kākitemoni isikasaaki, txamari iuasaaki oerekari kākiti misiritiko imaerekani xika. Uatxa Teoso parīka api-aerekata, kotxi Kristo kamaerekatari kākiti. ¹⁰ Uatxa Teoso parīka apiata. Peerekari. Iotximere apiari atoko itxa, ininiā iua parīka kitxakapirīka iotximere napakari atoko itxa. ¹¹ Kitxakapirīka Teoso parīka ipaniātakiti iōkatakori isikasaaki peerekari, txamari ikara Teoso parīka xipope. Īkorasaaki iparīka kākiti ikamaerekatini !ixipoka, ininiā apiaerekata.

¹² Ia Teoso parīka ! ixipoka, ininiā ataparaxinireritika asākirauata. ¹³ Moisesi atoko ! atxaua, kotxi iua ipatoōtaua mākatxi mataā, itoō iotximere Isaeo auakani matamatakani īkapani. Itoō iotximere poiāota, iuaritika ! iposotarina atamatinirina. ¹⁴ Moisesi ipatoōtiniua atokokana ninoa Isaeo auakani oki ipataāka, kotxi !imarotarina atāo Teoso nireēkiti. Uatxapiima okina ipataākapanika atatsopatakasaakirina Teoso sākire iōkatsopatakori, Xesosi apokini apisapanika auakari sākiretxiti. !Imarotarina Teoso nireēkiti. Kristo sākire auikikosaaki, iua ipatoōtiko makatxakaāka, ininiā iuasaaki kākiti imarotari Teoso nireēkiti. ¹⁵ Īkorasaaki apaka Moisesi iōkatsopare atatsopatakasaakina, ! imarotarina. Okina ipataākapanika. ¹⁶ Kākiti akiritakasaakiri Apiananiri, ipatoōtiko makatxakaāka. ¹⁷ Erekarī Matamatakoti itxaua Apiananiri. Erekarī Matamatakoti auiniā aākixinireē, ! aparīkauataika amaerekani makatxakiko īkapani, kotxi Xesosi makatxakapekari amaerekani. ¹⁸ Xesosi sākire auīākani atxaua, ininiā atoō kona ipataāka. Ātakaāri atoko atxaua. Kākiti atamatakasaakia ate, atamatarī Apiananiri iotximere. Apiananiri Erekarī Matamatakoti aākixinireē txīkitakaāpotaua ikara atoko aniniua, ininiā apiaāpota aiotximere.

4

Teoso Iokanapirena Erekarī Pokamara Atoko Itxa

¹ Teoso amonīkaua ate, ininiā iua paniātaua ia parīkatxi akamini, iokanapirena erekari apanakinimoni asāpiretini. Ikara atoko ininiā, isikataparaxiniretaua, ininiā !anirekari atakanapiniri ikara parīkatxi. ² Kākiti kipatari ikamakiti, maerekati ikamakasaaki, kotxi ipētauata. Ikara atoko inakari maerekati !akamaika. Atakanapapekari. !Amisiriene-tari kākiti. Kona akoketari ate sākire Teoso sākirekata. Teoso kenakotari asākire, ininiā atāonoka asākire, ininiā kākiti ākixinireē imarotari akamakiti atāo inini. ³ Kākiti mimarotakanisaakiri Teoso iokanapirena erekari asāpiretakiti, kākiti pīpinanaākari atoko itxa. ⁴ Kākiti pīpinanaākari !imarotari Teoso iokanapirena, kotxi kākiti teosone, Satanasi inakori, ipatari ninoa oki, ininiā !atamatarina pokamara ninoa iopiniākari. Teoso iokanapirena erekari pokamara atoko itxa. Peerekari ikara Teoso iokanapirena. Iua erekari pirena sāpiretari Kristo Apiananiri ininiua, kotxi Teoso itxaua. ⁵ Ate kona sāpiretari kākiti ateka pirena. Ate sāpiretari Xesosi Kristo Apiananiri ininiua. Ate hīte nitiriakori atxaua, kotxi Xesosi nirekari hinitiriakori aniniua. ⁶ Kitxakapirīka ipiānoka auakasaaki, Teoso txari: “Piopinikaxitita.” Iuasaakipeka iopinikaxitita. Iua Teosotxikana iopinikari aākixinire. Ikara iopinikare kamaimaroretua Teoso Apiananiri kaiotximereri ininiua. Kristo aātamatakasaaki, aātamatarī Teoso iotximere.

Xesosi Sākire Auiākani Misiritiko

⁷ Kopiti maikoti atoko atxaua, kotxi atapara !auari. Iuaritika atemoni auari Teoso iokanapirena erekari katireri. Ininiā aimarotari Teosonoka kaposotiireri, kataparari ininiua. Atepekana !aposotari. Atapara !auari. ⁸ Asinimoni amaxikakini aua, iuaritika !okaua ate. Atxiīti !aimarotari akamakiti tīkane, iuaritika kona aiotokakari Kristo sākire aāuikini. ⁹ Amisiritiko aua, iuaritika Teoso kona takanapaua ate. Atxiīti akarotaāka, iuaritika kona aōkaāka. ¹⁰ Ikiniōtika aīto okiko monōkoni aua Xesosi sākire aāuikini xika. Xesosi atatsiirauata. Ipina. Iua atokotxikana ate atatsiirauata. Atxiīti aīto ipina iua sākire aāuikini xika. Xesosi auapika, kotxi ipīpe, eereka ōkitikaua, ininiā iua atokokana aīto auapika. ¹¹ Auapanika anakasaaki, aōkiko monōkoni aua Xesosi sākire aāuikini xika. Aīto ipinapitikako, iuaritika aāuapanika, kotxi Xesosi auapanika. ¹² Xesosi iokanapirena asāpiretini xika, apanakini nirekari okiniua ate. Xesosi iokanapirena asāpiretakasaakii, hīte auikari, ininiā hīte auapika himaxipokakani.

¹³ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Nota auikari Teoso sākire, ininiā nisāpiretari kākiti.

Iua atokotxikana ate auikari Teoso sākire, ininiã ate sãpiretari kãkiti. ¹⁴ Teoso õkitikari Apiananiri Xesosi, iuaĩkana auini ĩkapani, ininiã aimarotari Teoso õkitikiniua ate apaka, iuaĩkana aãuini ĩkapani. Eereka Teoso anikauako ate hĩtekata Xesosi aaõkitini Teoso apisatoõ. ¹⁵ Amĩteenekari ikinipoko amisiritiko Xesosi sākire hĩtemoni asãpiretini ĩkapani. Kãkiti apikomoni, apikomoni, apikomoni, txaãpota apakapari ikinipoko erekari Teoso sikakiti, ininiã ninoa kãkiti kaiãopokori txari Teoso: “Erekapitikari pisikakiti notamoni.” Ikara atoko ininiã, kãkitipokoni txari: “Peerekari Teoso,” itxako.

Maerekaxinireni !Atxaua

¹⁶ Ininiãkara maerekaxinireni !atxaua. Aĩto xipokaãpota, iuaritika aãkixinire ikiniõtika apiataparaãpota. ¹⁷ ĩkorasaaki amaxikiko auapitika Xesosi sākire aãuikini xika. Kona okanani aua amaxikiko. Eereka Teosokata aťipirika aãuapika, kotxi aãuikari isãkire. Peerekari iusaakiko. !Axinikaikari mitxi amaxikiko, kotxi iusaakiko peerekari. ¹⁸ Kona amaãkatari aãtamatakiti. Amatamatakiniti axinika. Atamatakori xipokako. Matamatakoti kona xipoka.

5

Aãuapoko Teoso Tixineẽ

¹ ĩkorapokoriti aãuakasaaki, aĩto aãuapoko itxaua aãkixinire ĩkapani. Āti õti aĩto xipoka. Ixipokasaaki, Teoso sikari aťião aãuapoko. Iua aĩto isikaua, itixine aãpokasaaki. Iua aĩto kona xipokaika. Iua aãuapoko kona uakõtxiã kamakorini. ² ĩkorasaaki aãtatsiirauatakasaaki, atxari: “Ninirekari aťião niĩto, niĩto Teoso sikakiti itixine napokasaaki.” ³ Anirekari aťião aĩto, ininiã maĩtotika !atxaua. ⁴ ĩkorasaaki ia aĩto auapanika inakasaaki, aãtatsiitari katsiiri. Kona kataparari ia aĩto. Anirekapitikamari aĩto. Anirekari aťião aĩto, ininiã aĩto maxipoãkati makatxakari aĩto xipoãkari. ⁵ Teoso kamari aĩto maxipoãkani ĩkapani. Isikapanikauako aĩto ikara atoko inakari. Aimarotari ikara atão inini, kotxi isikapekari Erekar Mata-matakoti atemoni. Ipixini Teoso sikaenetakiti isikapekua, ininiã apikomoni isikaenetakiti isikapitikauako.

⁶ Ininiã kataparaxinirepitikaua ate. Aimarotari aãuapoko ia aĩto ininiãua, kona aãpokapanika Apiananiri tixinemoni. ⁷ Xesosi sākire auikiko oerekaua atão aãuini tĩkane. Aõkinoka kona oerekaua atão aãuini tĩkane. ⁸ Kataparaxinirepitikaua ate. Kona ate pĩkari apinini. Apiaerekata apinini, kotxi iusaakiko Apiananirikata aãua. ⁹ Anirekari amiinitiniri Apiananiri, ia aĩto aiki aãuakasaaki, ia aĩto xipokasaaki apaka. ¹⁰ Āti õti ate amakinika sariko Kristomoni. Iusaaki Kristo sãpiretaua aparĩka ĩki. Iua imarotari ikinipoko akamakiti ia

aīto āki aāuakasaaki. Atxiīti akamari erekari. Atxiīti akamari maerekati. Akamakiti iaōka isikaua aparīka īki.

Kākiti Mikanapirīko Teosomoni

¹¹ Aimarotari Apiananiri katapara inini, kotxi imisiritari kākiti imaerekani xika. Ininiā asāpiretari kākiti auikiniri iua sākire. Aparīkauata, iua sākire kākiti auikini īkapani. Teoso iteene imarotaua. Imarotari axinikakiti aākixinireē. Ninirekari hīte apaka iteene imarotiniua ate hākixinireē.

¹² Kona ate nirekari iuaīkana asāpiretinii hīte ereka anini. Anirekari asāpiretinii, apakatapitika hūikiniua ate, kotxi atāonoka akama. Ikara atoko inakari himarotiniā, himarotari kākiti hāpakapiretini, ninoa misākirepiretakasaakiaua ate. Ninoa kākiti ate misākirepiretakani iuikari atamatakorinoka. Kona imaākatari kākiti ākixinire ereka inini. ¹³ Atxiīti kākitimoni kona kiūkiteua ate. Ikara atoko atxa Teoso īkapani. Atxiīti paīkiteua ate. Ikara atoko atxa hīte īkapani. ¹⁴ Kristo iteene tiretaua, ininiākara anirekari iua nireēkiti akamini, kotxi aimarotari iua ipina ikinimane īkapani, kotxi ikinimane ipīkani atoko itxauana. ¹⁵ Kristo ipina ikinimane kākiti īkapani, kākiti mapinakani īkapani, kākiti ātipirika auini īkapani. Ininiā iua kākiti kona kamaikariko iuaka nireēkiti ikiniōtika. Ikamariko Kristo nireēkitinoka, kotxi Kristo ipina iua īkapani. Iuaīkana ōkitikapekaua.

¹⁶ Ininiā uatxa ! axinikaikari kākiti īkorapokoriti auakani xinikakiti atokokana. Mitxi axinikari Kristo ninoa xinikiniri atoko. Uatxa ! axinikaikari Kristo ninoa xinikiniri atoko. ¹⁷ Kristo sākire auīākari ākixinire amaneri itxaua. Mitxi maerekati ikamakiti kona ikamaika. Amanerinoka ikama. ¹⁸ Ikara atoko inakari Teosora kaminaua. Mitxi amokaiakari atoko itxa Teoso, iuaritika imikanapiriāua ate iuamoni, kotxi Kristo ipina ate īkapani. Ipaniātaua ate asāpiretiniri ikinimane kākiti, Teoso nirekari imikanapiriinina ninoa iuamoni. ¹⁹ Teoso mikanapiriāri kākiti ikini itixiti auakani iuamoni, kotxi Kristo ipina kākiti īkapani. Teoso mikanapiriākasaakiri kākiti iuamoni, kona iaōtari maerekati ikamakitina. Kona ixinikaikari imaerekanina, ininiā kona imisiritana imaerekani xika. Ia pirena, kākiti imikanapiriini pirena, ipaniātaua asāpiretiniri ikinimane kākiti.

²⁰ Asāpiretari Kristo sākire kākitimoni. Asākirauata iua īkapani, ininiā Teoso iteene ōtākikai hīte ate sākireē. Kristo nireēkiti iaōka ate ōtākikai hīte. Hīkanapiriāko Teosomoni. ²¹ Kristo kona kamari maerekati, iuaritika Teoso misiritari iua maerekati kamakari imisiritini atokokana. Ininiā Xesosi sākire aāuikiniā, Teoso apakapaua ate, maerekati makamakani apakapini atoko, kotxi iua kamaerekataua ate.

6

¹ Ate parīkauata Teosokata, ininiā ate iteene ōtākikai hīte. Teoso sikari ikinipoko erekari hītemoni, ininiā ! apakata mamaākatakinitika hininiri Teoso. ² Kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Erekari kākitimoni nisika. Niketo apokasaaki, iusaaki nikenakotari hākiritinino nota. Kākiti maerekani nimakatzakini ōtisaaki, nimoianatai hīte.

Nisāpiretai. Uatxa apokapeka Teoso keto erekari kākitimoni isikini. Uatxa Teoso makatzakari kākiti maerekani.

Teoso Nitiriakori Atāo Inakani

³ Kona xatiki akerokari akamakiti kākitimoni, ininiā kākiti kona txari: “Ninoa kerokari ikamakitina, atāo minakati isāpiretinia,” ! itxana. ⁴ Teoso nitiriakori atāo atxaua. Aāuini ikiniōtika oerekari kākiti Teoso nitiriakori atāo inakani aniniua, kotxi amīteenekari amaxikiko. Amīteenekari amisiritiko. Amīteenekari katsiiri. ⁵ Teoso nitiriakori atāo atxaua, kotxi Teoso parīka akamini xika anoropataākapeka. Kateia āki atakaākapeka. Ahoaātaā kākiti apotiitakaniua naiatapekaua. Teoso parīka akamini, pasāpaniri aparīka. Itokata !aimaka. Itokata anatxita. ⁶ Kākiti imarotari ate Teoso nitiriakori aniniua, kotxi kona akamari maerekati. Aimarotari Teoso sākire. Kona katimari aomanākarauatini. Amoianatari kākiti. Erekari Matamatakoti oerekaua atāo akamini. Atāo atiretari kākiti. Ikara atoko aniniā, kākiti imarotari Teoso nitiriakori aniniua. ⁷ Ate Teoso nitiriakori atāo atxaua, kotxi atāo inakaranoka asāpireta. Teosora sikaposotiiretaua. Erekari akamakiti aīkeeko akikomoni, asanaremoni pakini atoko itxa, kotxi erekari akamakasaaki, maerekati iokanataāka. ⁸ Teoso nitiriakori atxaua, ininiā apanakini kākiti paxitaua. Txamari apanakini kākiti kona paxitaua. Apanakini sākire: “Peerekana ninoa.” Txamari apanakini sākire: “!Erekana ninoa.” Apanakini sākire: “Kamisirienererini ninoa,” iuaritika atāo inakaranoka asākire. ⁹ Minakaniua ate, iuaritika ikinimane imarotaua. Kaiāokatani apinaarita, iuaritika aāuapanika. Amisiritāka, iuaritika kākiti kona okapanikaua. ¹⁰ Amatinaniuatakasaaki, Apiananiri kamapoxokonitaua ate. Kona katxineiroteua ate, iuaritika atxīkitakari kaiāopokori kākiti ikini sereti erekari Teoso sikakiti apakapina. Minakani atxaua, iuaritika ikinipoko erekari Apiananiri sikakiti aua atemoni.

¹¹ Hīte Korīto sitatxiti auakani asāpiretai ikinipoko axinikakiti. Nikipatakiti ! auari. Iteene atiretai hīte. ¹² Ate nirekari atiretinii hīte, txamari kona hīte nirekari hītiretiniaua ate. ¹³ Uatxa nimisākiretai hīte namariteakori nimisākiretini atokotxikana. Hītiretauako ate, ate tīretinii atokotxikana. Hōerekaua hītiretiniaua ate.

Xesosi Sākire Mauiākani Moianariakori !Hītxapeua

¹⁴ Xesosi sākire mauīākani moianariakori !hītxapeua, kotxi !apakata erekari kaikotini maerekatikata. !Apakata poka-mara ikanōkarikata auini. ¹⁵ Kona Kristo moianatari Satanasi. Xesosi sākire auīākari nireēkiti āti. Xesosi sākire mauīākati nireēkiti ātiāo. Ininiā !apakata Xesosi sākire auīākari auini Xesosi sākire mauīākatikata. ¹⁶ Teoso misākiretiko aikoti āki !auari kākiti kamakiti teoso. Aīto Teoso misākiretiko aikoti atoko itxa. Teoso ātipirika auakari itxaua. Iua txari:

Nota auako ninakitiakorikata. Niṭipokota ninoa sauaki. Ni-noa Teosone nitxauako. Nota nakitiakori itxauanako ninoa.

¹⁷ Ininiākara hītakanapanako nisākire mauīākani. Kona ni-noakata !hāuape. !Hīkaikotape maerekati takote, ininiā napakapai hīte.

¹⁸ Ininiā hīri nitxauako. Namariteakori, namariteakoro hītxauako hīte, itxa Apiananiri, Kaposotiireri sākire.

7

¹ Nitiretakini ikara atoko itxa Teoso kamaenetakiti ate iḱapani. Ininiā matakanapari ikinipoko maerekati aīto txikotakari, aākixinire txikotakari pakini. Teoso nakitiakorinoka matxaua. Erekarinoka makama Teoso apaxitini.

Paoro Poxokoni

² Hītiretauako ate. Kona amisiritari kākiti. Kona aōerekari kākiti maerekati ikamini. Kona amisirienetari kākiti. ³ Kona ikara atokoni nitxa hīte nitxitini iḱapani. Kona nitxitai, kotxi nisāpiretapekai iteene atiretinii hīte. Ininiā ipīkitxi kona oiarikaua. Auakari kona oiarikaua. Ate oiarikakari !auari. ⁴ Nimarotari hīte kaminiri nota ōtāḱikakiti iaōka. Nota iuikai hīte. Hīte kamatapaxiniretano nota. Amaxikaākapika, iuaritika iteene nipoxokoniua.

⁵ Masetōnia tixini ate apokasaaki, kona aiotoka. Kona atomata, kotxi asinimoni aua kākiti ate misiritakani. Kākiti na-iataua. Aākixinireē apīkarauata. ⁶ Teoso, mīkapiritari kākiti matinaniuatakani, ininiā imīkapiritaua ate Txito apokasaaki. ⁷ Iua apokini kamapoxokonitaua. Apaka isākire kamapoxokonitaua, kotxi isāpiretaua hīte kamapoxokonitini iua. Isāpiretaua ate hīte kinirāo aōkitaka ininino nota. Isāpiretaua, hīte maerekaxinireni, kotxi hītxīkitakano maerekaxinire ninini. Isāpiretaua hīte ātipirika sāpiretiniri apanakini nota kamakiti ereka inini. Txito sāpirena nikenakotakasaaki, apia nipoxokoniua.

⁸ Mitxi niokanatsopatakiti hītemoni maerekaxinireti txīkitakai hīte, iuaritika erekari niokanatiniri iua niōkatsopatakiti hītemoni. Merepanika nota matinaniuata, kotxi nimarotari niokanatsopatakiti hātatsopatini xika hīte matinaniuata. Mapaōtinoka maerekaxinireni hītxaua.

⁹ Uatxa poxokopekano nota. Na nipoxokoniuata hīte maerekaxinireni nitxīkitakini īkapani. Nipoxokoniuata, kotxi maerekaxinireni hinini xika, hītakanapari maerekati hīkamakiti. Iuasaaki hīkanapiriā Teosomoni. Teoso apokaerekatari ikara atoko inakari himaerekaxinireni, ininiā kona ate misiritai. ¹⁰ Erekarī Teoso txīkitakiniri kākiti matinaniuatini, kotxi iuasaaki kākiti takanapari maerekati ikamakiti. Ikanapiriā Teosomoni, ininiā Teoso makatxakari iua maerekani. Ikara atoko inakari matinanitxi erekari. Txamari kākiti Teoso manirekakani matinani ātiāo, ininiā ninoa ipinapikako. ¹¹ Hīte matinaniuata himaerekani xika, ininiā Teoso kamaerekatai. Ininiākara uatxa erekarinoka hinireka hīkamini. Uatxa iteene hinirekari hīkaminiri Teoso nireēkiti. Hinirekari ikinimane imarotini hīkamakiti ereka inini. Uatxa homanatarī maerekati mitxi hīkamakiti. Maerekaxinireti hītxaua himaerekani xika. Uatxa iteene hītiraōki aua. Hinirekari himarotini nota pirena, nota ereka ninini himarotini īkapani. Uatxa hinirekari maerekati kamakari misiritiko. Ininiākara kona hīkerokari, iua kiki maerekati ikamakasaaki.

¹² Iua iōkatsopari mitxi niokanatakiti hītemoni, niōkatsopata hīte īkananikara. Kona iua maerekati kamakari īkananini niokanatsopata. Kona iua maerekati kamakari misiritakiti īkananini niokanatsopata. Niokanatarī iua iōkatsopari hītemoni atiraōki himarotini īkapani. Teoso imarotarī atiretinii.

¹³ Ininiā ate kamataparaxiniretaāka, kotxi hīte kamataparaxiniretaāka apaka. Apaka apoxokoniuata, kotxi Txito poxokoniuata. Iua poxokoniuata, kotxi hīte himakinika kamapoxokonitarī iua. ¹⁴ Txito hītemoni isini apisapanika, nota sāpiretarī iua niuikinii hīte, kotxi peerekai hīte. Atāo nisākire, kotxi kona nipētauata hīkamakiti xika, kotxi hīkamakiti atāo. Atāonoka asākire hītemoni. Atāonoka asākire Txitomonī apaka ate iuikinii hīte. ¹⁵ Apiaāpota Txito tiretinii, kotxi hīkamari iua sākire iaōka. Imarotarī hāpakapiniri iua hīpaxitininiritika. ¹⁶ Nipoxokoniuata, kotxi nimarotapitikari hīkaminiri nōtākikinii iaōka.

8

Txineiro Apanakini Sikakito

¹ Nitariakori, anirekari asāpiretinii Teoso misākiretikoātaā apotiitakaniua Masetónia tixini auakani. Peerekari Teoso kamakiti ninoa īkapani, kotxi ikinipoko erekari isika ninoamoni. ² Ninoa !iteene kauarena. Pasāpaniri ninoa misiritiko, iuaritika ienenīkana ninoa. Na katxineiroteni, iuaritika ipotxitarina itiina isikinina kākiti kaamonirinimoni. ³ Nota imarotarī ninoa minakati auiniāna, isikarauatana apanakinimoni. Iteene isikarauatana, ininiā kaiāokatani inatxitana.

⁴ Nota kona amanaāri ninoa txineirote kākiti Teoso nakitiakori Xerosareē sitatxiti auakani ĩkapani, iuaritika ninoaka txano: “Ate nirekari txineiro asikini ninoamoni. Pauiritaua asikiniro ninoamoni. Asikiniāro apoxokoniuata, kotxi ikara atoko akamini amoianatari kākiti Teoso nakitiakori,” itxana.

⁵ Kona ikarananini ninoa nireka. Itene ninoa kamapoxokonitaua ate, kotxi mitxipe ninoa txaua: “Ate nirekari Api-ananiri nireēkiti akamini,” itxana. “Tua oerekiniāri inireēkiti hītemoni, ate nirekari hīte paniātakiti apaka akamini,” itxana Masetónia tixini auakani. ⁶ Txito amanaāpekai hīte txineiro hīsikini Xerosareē sitatxiti auakani ĩkapani, ininiā apaniātari iua sini hītemoni hīsikakiti apakapini ĩkapani, hītiraōki ninoa Teoso nakitiakori hōerekini ĩkapani. ⁷ Hīte itene auikari Xesosi sākire. Apanakini poiāoka. Hīte imarotari Xesosi sākire hīsāpiretini kākitimoni. Apanakini na itene imarotari. Hīte itene imarotari Xesosi sākire. Apanakini poiāonoka imarota. Hīte itene nirekari Teoso parīka hīkamini. Apanakini poiāonoka nirekari. Hīte itene tiretaua ate. Apanakini poiāoka tiretaua. Hīte apiaerekata, ininiākara ninirekari hīsikakiti apaka apiari inini, kotxi ikara atoko hīkaminiā, hōerekari Xerosareē sitatxiti auakani hītiretinina.

⁸ Kona nipaniātai nitapararitika hīsikiniro hītxineirote ninoamoni. Nataerekatari hītiraōki. Atāo atxiīti hītiretari apanakini? Masetónia tixini auakani atāo tiretari apanakini. Hīte tiraōki ninoa tiraōki atoko atxiīti? ⁹ Himarotari Apiananiri Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari hītemoni. Itanapoko auiniri Xesosi Teoso tixine auakasaaki. Iuaritika itakanapari ikinipoko. Minakati mauakinitinoka itxapeka hīte ĩkapani. Ininiākara ikinipoko itakanapini xika, ikinipoko aua hītemoni.

¹⁰ Uatxa nota ōtākikai hīte, erekari hīkaminiri hīsākire iaōka, kotxi kita anokanani hīte merepanika xinikari: “Natokopa itxa akaminiri Xerosareē sitatxiti auakani ĩkapani?” hītxa. Hīte merepanika nirekari txineiro hīsikinina ninoa. ¹¹ Ininiā nōtākikai uatxa. Hīkamariko mitxi hīsākire iaōka. Hīpoxokoniritika hinirekariko hīokanatiniro txineiro ninoamoni, ininiā erekari hīpoxokoniritika hīkaminiri hīsākire iaōka. Ipxini txineiro hītemoni auakaro hīsikako ninoamoni. ¹² Hīpoxokoniritika hinirekiniāri hīsikarauatini Teosomoni, iua apakapapitikari hīsikakiti. Poiāoka auiniāi, ininiā erekapitikari poiāonoka hīsikini Teosomoni. Iua apakapapitikari. Iua imarotari !apakata apikomoni hīsikiniri.

¹³ Kona ate nirekari hīte kaamoni hinini, ikinipoko ninoamoni auini ĩkapani. Erekari ninoa auakiti hīte auakittixikana. ¹⁴ Uatxa hīte txineirote auapitika ninoa hīsikini ĩkapani. Āti ōti hīte txineirote mauakanisaaki, atxiīti ninoa txineirote aua, ininiā ninoa sikai hīte. Ininiā hīte moianatinina

atokotxikana, ninoa moianatai hīte. Ikara atoko inakari atāo.
 15 Teoso sākire iōkatsopatakori txari:
 Kiki kaiāopokori apakapakari itetakori !auari. Kiki poiāoka
 apakapakari !kaamoniri.

Txito Iokanatiko Korītomoni

16 “Peerekai,” atxari Teoso, kotxi iua sikanireōtari Txito
 itiretinii hīte, nota tiretinii atokotxikana. 17 Txito nirekapi-
 tikari ate paniātakiti ikamini, hītemoni isini. Apaniātiniri
 apisapanika, inirekari hītemoni isini, ininiā ipoxokoniritika
 isa hītemoni. 18 Aiokanatarari āti aītari iuakata. Ikinimane Teoso
 misākiretikoātaā apotiitakaniua iteene apokaerekatarī iua,
 kotxi isāpiretari Teoso iokanapirena erekari ikinimanemoni.
 19 Ninoa mereēri iua aītari atekata isini Xerosareēmoni, oa
 txineiro aanikašaaki. Oa txineiro asikakito oerekana Xe-
 rosareē auakani Apiananiri ereka inini. Oerekana apox-
 okoniritika amoianatinina.

20 Oa txineiro kaiāopokoro aua, ininiā iua aītari siniā atekata,
 iua imarotari atāo asikiniro oa txineiro Xerosareē auakan-
 imoni. 21 Anirekari atāo akamini oa txineiro asikasaaki
 ninoamoni. Anirekari Apiananiri imarotiniri atāo akamini.
 Anirekari kākiti apaka imarotiniri atāo akamini.

22 Iuaīkana aiokanatarari ātipekana aītari hītemoni.
 Aātaerekatapekari iua. Ipoxononiritika imoianatarari kākiti.
 Apiapoxokonita iua, kotxi imarotari hīte kaminiri mitxi
 hīsākire iaōka. 23 Txitopekana, nota moianari itxaua. Iua
 miparīkatano nota, hīte amoianatini īkapani. Xesosi sākire
 auīākani mereēna aītariakori Txitokata sikani hītemoni. Kākiti
 imarotakasaakina ninoa, “Peerekari Kristo,” itxana kākiti.
 24 Ininiākara hōerekanako ninoa kikiakori atāo hītiretinina,
 ininiā ikinimane Xesosi sākire auīākani imarotari atāo
 hītiraōkiuatini. Iuasaakiko ninoa imarotari ate sākire atāo
 inini ate iuikinii hīte.

9

1 Nisāpiretai hīte txineiro asikakito tīkane Teoso nakitiakori-
 moni, Xerosareē auakanimoni. Nimasāpiretakaniāi hīte, iuar-
 itika hīte nirekari hītxineirote hīsikini ninoamoni. Nimaro-
 tari ikara. 2 Nimarotari iteene hinirekari himoianatinina
 ninoa. Nitxapekana Masetónia tixini auakani: “Nota iuikana
 aītariakori Korīto sitatxiti auakani, Akaia tixini auakani, kotxi
 kita anokanani ninoa iposope txineiro iokanatinina Xe-
 rosareēmoni,” nitxana. Hīte poxononi txineiro hīokanadini,
 sikanireōtana Masetónia tixini auakani apaka iokanatiniro
 txineiro. 3 Uatxa niokanatanana ninoa aītariakori ipi āti pakini
 hītemoni. Hīte iposope hininiā hītxineirote hīokanadini, erekapi-
 tikari, kotxi ikara nisākire iaōka. Ininiā atāo ate iuikinii
 hīte. 4 Masetónia tixini auakani siniā notakata, hītxineirote mi-
 posonitipanika, ininiā ate pētauata, kotxi ate auikari hīsākire.

Hītepekana apia pētauata hīsākire iaōka himakamakani xika. ⁵ Ininiākara ninirekari ninoa aītariakori sini hītemoni nota ereē napokini apisapanika. Ninoa moianatai txineiro kaiāopokoro hīsikaenetakito hāpotiitini ikapani. Ininiā napokasaaki ereē, iposope hīsikakito nanikini. Ininiā iusaaki aimarotariko kinirāo sikaenetaka hinakito txineiro. Iusaaki aimarotariko hīpoxokoniritika hīsikiniro hītxineirote.

Takari Itori Auini

⁶ Ia nisākire hīxinika. Poiāoka komiri pitakiniā pitakarau-atakasaaki, poiāonoka iri pimaporoka. Kaiāopokori pitakiniā, kaiāopokori pimaporoka. ⁷ Ininiā pākixinireē pixinikari atāo pisikakiti ātimoni. Kona erekari pimanirekasikatakiniti pisikini. Āti itapararitika paniātiniāi pisikarauatini, lapakata. Teoso apokaerekatari kākiti ipoxokoniritika isikarauatini ātimoni. ⁸ Teoso posotari ikinipoko erekari isikinii hīte, ininiā ikiniōtika ikini sereti hiamonitakiti auiniā, hāpakapari ikinika hinireēkiti. Ininiā ikinipoko erekari hīkama. ⁹ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Teoso sikari itori erekari matxineirotenimoni. Teoso kamakiti atāo inakari !ixipoka. Auapikako.

¹⁰ Teosora sikari takariki katakarerimoni itakarauatini ikapani, ininiā eereka iposope inakasaaki, auari kienatxi inikakiti ikapani. Iua atokokana Teoso sikari kaiāopokori takariki hītemoni. Iua anekakari hītakare, ininiā eereka iposope inakasaaki, kaiāopokori auari, ininiā kaiāopokori hīkamakiti atāo inakari apanakinimoni. ¹¹ Teoso sikai ikini sereti erekari, ininiā ikinipoko auape hītemoni. Ininiākara kākiti mauarenimoni hīsikariko kaiāopokori. Ate anikasaakiro hīsikakito apanakinimoni, ninoa txariko: “Peerekari Teoso, kotxi ninoa sikaua ate aamonitakiti,” itxanako.

¹² Ikara atoko inakari hīkaminiā, hīsikari Teoso nakitiakori amonitakiti ninoamoni. Apaka hīsikasaakiri hīsikakiti ninoamoni, ninoa kaiāopokori txari: “Peerekari Teoso,” itxanako. ¹³ Ninoa poxokoniuatako, kotxi hīte sikari kaiāopokori ninoamoni, apanakinimoni apaka. Ninoa txariko: “Peerekari Teoso,” kotxi imarotarina erekari hīte kamakiti. Imarotarina hīte kaminiri Kristo paniātakiti iaōka. Imarotarina hīte atāo auikiniri Kristo iokanapirena erekari. ¹⁴ Ininiā ninoa misākiretari Teoso hīte ikapani, kotxi iteene ninoa tiretai hīte, kotxi Teoso sikari ikinipoko erekari hītemoni. ¹⁵ Matxari Teoso: “Peerekai pite, kotxi pite sikaua pamarite. Āti pisikakiti iua atoko inakari !auari.”

10

¹ Kataparaxinireri Kristo, iuaritika ianaka ōtākikari kākiti, ininiā nota Paoro ianaka nōtākikai. Txamari apanakini hīte sauaki auakani txari: “Paoro ĭtakoxiti auakasaaki, itapararitika itxitaua ate, atemoni iōkatsopatakasaaki. Txamari iua atekata auakasaaki, ipīkarauata amaerekani isāpiretiniua,” itxana. Ikara apanakini sākire na atāo, kotxi ĭtakoxiti nauanāta, iuaritika amaātiki nōtākikai hīte. ² Kona ninirekari noerekini hīte apanakini nitxitini ereē napokasaaki. Niposotapitikari nitapararitika nitxitiniri apanakini ereē napokasaaki, kotxi ninoa txari: “Paoro kamakiti Teoso sākire mauīākani kamakiti atokotxikana,” itxana. Txamari na atāo ninoa sākire. ³ Aīto tapara poiāoka, kotxi kākiti atxaua, ininiā aīto taparaā ! apakata anaiatiniri maerekati. Teosora sikataparataua aākixinireē, maerekati anaiatini ĭkapani. ⁴ Ate ikeeko kona Xesosi sākire mauīākani ikeeko atokoni. Teoso ikeeko isika atemoni. Kaposotiireri Teoso ikeeko, ininiā aposotari Satanasi kamakiti axipokini aiko kaikori axipokini atokokana. ⁵ Kākiti iuikaua. ! Inirekarina auikinirina Teoso imarore. “Paimatireua ate,” itxanātana. Teoso sikaimaroretua ate, ninoa sākire paxirari inini aōerekini ĭkapani. Ikinipoko axinikakiti anireka Kristo nireēkiti iaōka axinikini, ininiā axinikakiti ātiāo auiniā, atxīkitakari iua axinikakiti imamakini Kristo nireēkiti iaōka inini ĭkapani. ⁶ Hīte iteene kamakasaakiri Kristo nireēkiti iaōka, ate misiritariko kākiti ereē Kristo nireēkiti imakamakanisaaki.

⁷ Hīte xinikari hātamatakinoka. Kona hīxinikari kākiti ākixinireē auakari. Kākiti ereē uākatiniāri Kristo nakiti ininiuana, erekari imarotininirina ate apaka Kristo nakitiakori aniniua, ninoa Kristo nakiti ininiuana atokotxikana. ⁸ Atxiīti iteene niuikari Apiananiri sikaposotiiretiniua ate, iuaritika kona nipētauata niuikiniri ikara, kotxi Apiananiri sikaposotiiretina ate, hīte akamataparaxiniretini ĭkapani. Kona ate nirekari hīte ākixinire tapara poiāoāpotini. ⁹ Kona ninirekari hīpīkarauatini, iōkatsopari niokanatsopatakiti hātatsopatini xika. ¹⁰ Apanakini txari: “Paoro txitaua itapararitika iokanatsopatakitiā, txamari iua atekata auakasaaki, isākire ātiāo. Iuasaaki kona kataparaxinireri iua. Iuasaaki ipīkarauata ate itxitini,” itxana apanakini. Na atāo ninoa sākire. ¹¹ ĭtakoxiti ate auakasaaki, asākire aiokanatsopatakiti iuatxikana asākireta, ereē hītekata aāuakasaaki.

¹² Ninoa ate misākirepiretakani iteene iuikaua. Atauako ninoa apiaerekata? Atauako !erekaua ate? !Kiīkitena ninoa. Ninoa uākatari ninoa kamakitinoka erekari inini, ininiā ninoa iaōtari apanakini kamakiti. Apanakini kamakiti ninoa kamakiti atoko ininiā, ninoa uākatari apanakini kamakiti apaka erekatxikana. Txamari na atāo. ¹³ Atepekana, kona ate

iuikari ateka kamakiti. Ate iuikari parīkatxi Teoso sikakiti atemoni akamini īkapani. Iuanoka ate iuika. Iua paniātaua aparīkauatini hīte īkapani. Iua aparīka ate iuikapitika. ¹⁴ Teoso paniātakitinoka akama. Ia aparīka, ininiā ate sari hītemoni Kristo iokanapirena erekari asāpiretini īkapani. Ininiā apakatapitika ate iuikiniri ikara aparīka. ¹⁵ Apanakini parīka Teoso īkapani ate kona txari: “Iua parīkatxi ate kamakiti,” kona atxa. Ate nirekari hīte auikaāpotiniri Kristo sākire, Kristo sākire iteene hāuikini īkapani, ininiā ate nirekari aparīkauatini Teoso īkapani hīte auiniātaā, Kristo sākire apanakini auikini īkapani. ¹⁶ Ate nirekari Kristo iokanapirena erekari asāpiretiniri kākiti, hīte tixine apiko auakani Xesosi sākire masāpiretakotipanika ininiātaā. Ininiā kona aparīkauata apanakini parīkauatiniātaā. Ininiā apanakini parīka: “Ate parīkakara iua,” kona atxari.

¹⁷ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Pinirekatari piuikarauatini? Pinirekiniāri, ininiā piuikariko Apiananiri kamakitinoka.

¹⁸ Teoso kona apokaerekatari kākiti iuaka, “Erekapitikano,” inakari. Teoso sāpiretiniāri: “Erekapitikari iua kākiti,” ininiā Teoso apokaerekatari iua.

11

Teoso Maiokanatakini

¹ Atxiīti miikiteti sākirauatini atoko nimisākiretai hīte, iuaritika hāuiritano nota. ² Teoso nirekinii hīte iua nakitiakorinani hininiua, iua atokotxikana nota nirekai hīte Teoso nakitiakorinani hininiua. Nisikaenetai Kristomoni hītaniri atoko inini īkapani. Iuamoninani nisikaenetai. Ninirekari iuamoni nisikinii, ātokoro kikikata masirīkakato atoko inakaro. ³ Kitxakapirīka Satanasi auaitotari imini. Iua imini misirienetaro Eva, kotxi paimatireri Satanasi sākire. Nipīkari Satanasi misirienetinii hīte apaka, ininiā eereka hīxinikakiti na atāoni. Nota pīkari Xesosi hītakanapini. Mitxi iteene hītiretari iua. Iuananira hītireta. ⁴ Kotxi hīte apakapari hīpoxokoniritika ikinimane ereē apokakani, “Ate Xesosi sākire sāpiretaniaua” inakani, txamari Xesosi pirena ninoā sāpiretakiti na atāoni. Kona ate sāpiretari ikara atoko inakari, iuaritika hāuikari ninoā sākire. Hāuikasaakiri ninoā sākire, atxiīti hāpakapari matamatakoti, txamari kona hāpakapari Erekarī Matamatakoti ate sāpiretakiti. Ate sāpiretai hīte atāo Kristo iokanapirena erekari, txamari hīte auikari ātiāo.

⁵ Hītemoni, Teoso iokanataka ninoā kākitimoni. Hītemoni, ninoā Teoso iokanatakini apiarini. Nota poiāo atxiīti? Ninoā apiata atxiīti? Konapitini. ⁶ Atxiīti kona nota iteene imarotari nisākirauatini, iuaritika nimarotapitikari Teoso sākire. Himarotapekari ikara atoko inakari, kotxi asāpiretapekai.

⁷ Teoso iokanapirena erekari nisāpiretakasaakii hīte, maxikatūka nisāpiretai. Kona ninirekari hīikitxitinino, ininiā nota poiāotakaua, hīte atāo inakari himarotini ikapani. Ikara atoko nikerokatarī atxīiti? ⁸ Hītekata nīparīkauatakasaaki, kākiti ātiātaā Xesosi sākire auīākani iokanataro txineiro notamoni, txamari kona nota moianatana ninoa iuasaaki. Hītekara nimoianata iuasaaki. ⁹ Hītekata nauakasaaki, nota nirekamaro txineiro. Txamari kona nota amanaāi hītxineirote. Aītariakori Masetōnia tixinikini mininano itanapoko niamonitakiti. Iua atokotxikana kona namanaāpaniro hītxineirote nota ikapani, kotxi atxīiti nota minari atoko nitxa hīporikiā. Kona ninirekari ikara atoko inakari nininiua. ¹⁰ Kristo atāonoka isākire. Isākire nākixinireē auape, ininiā nota sākire apaka atāo. Nisāpiretapanikari kākiti hītxineirote nimanirekakani pirena. ! Auari ikara nisākire iotokakakari ikinika Akaia tixiniā. ¹¹ Kinirepa ikara atoko nitxa sākireta? Atxīiti kona nitiretai hīte? Teoso imarotari nota iteene tīretini hīte.

¹² Uatxa iuaīkana nisāpiretai hītxineirote nimapakapakani. Nanera kākiti uatxa hītekata auakani Teoso maiokanatakini txari: “Ate kamari Paoro parīkatxikana,” itxana. Ikara atoko ininiā iuikauana. Txamari ninoa parīka ātiāo, kotxi ninoa apakaparo hītxineirote. Ate kona apakaparo hītxineirote. ¹³ Teoso kona iokanatana nanera hītemoni. Na atāo Teoso iokanatakini ! itxauana. Imisirienetaina hīte, “Aparīkauata Teoso ikapani,” inakasaakina. Nanera txari: “Kristo iokanatakini raua ate,” itxana. Txamari na atāo nanera sākire. ¹⁴ Ikara atoko inakari auapitika, kotxi Satanasi sari kākitimoni. Itxari: “Nota Teoso nitiri nitxaua. Nota oerekaī atāo inakari.” Ininiā iua sākire auīākani auapitika. ¹⁵ Ininiākara nanera kikiakori Satanasi nitiriakori txari: “Atāo inakari kamakaniua ate. Teoso nitiriakori atxaua,” itxana. Xipokatxi ōtisaaki imisiritāākanako ninoa maerekati ikamakitina xika.

Paoro Misiritiko Pirena

¹⁶ Iuaīkana nisāpiretai. Miīkiteti !nitxaua, iuaritika hīte potxtitari kākiti miīkiteni, ininiā miīkiteti atoko niuikaua, kotxi nota posotari niuikiniua. ¹⁷ Apiananiri kona sākirauata ia atoko. Miīkitetinoka sākirauata ia atoko iuikiniua. ¹⁸ Nanera kikiakori iuikaua, Teoso sākire mauīākani iuikiniua atokokana, ininiā nota apaka sāpiretari niuikiniua. ¹⁹ Hīte auiritari kākiti miīkiteni himoianarini ininiua, kotxi !kīkitei hīte. ²⁰ Nanera hītekata auakani txīkitakai hīte inītiriakorina hininiua. Hīte auiritari ikara atoko inakari. Nanera amanaāpotari ikini sereti hīte nakiti. Ikamarina inireēkitina hītemoni. Ipaniātaina ikiniōtika inireēkitina hīkamini. Imisiritaina hīte. Hīte auiritari ikara atoko inakari ikaminina. ²¹ Erekari nipētauatini atxīiti?

Kotxi kona kataparaxinireno nota nanera kamakiti atoko nikamini hītemoni. Kataparaxinirena nanera.

Ikamakitina iuikana, ininiā miīkiteti atoko kataparaxinireno nota. Nikamakiti niuikako. ²² Nanera Epireoakorikani? Ari. Nota apaka Epireo nitxaua. Nanera Isaeo apika mekaniriakorikani? Ari. Nota apaka Isaeo apika mekaniri nitxaua. Nanera Apraão apika mekaniriakorikani? Ari. Apraão apika mekanirikanarano nota apaka. ²³ Nanera Kristo nitiriakorikani? Atxiīti. Miīkiteti iuikiniua atoko nitxa: “Kristo nitiri apiaerekatakari nitxaua nota.” Nota apia parīkauata Teoso īkapani. Apiata nimisiritiko, kotxi kaiāokatani kateia āki nitakaāka. Kaiāokatani nota noropataāka aāpitsaā. Kaiāokatani nipinaarita. ²⁴ Ipi ipi āti pakinikata Xoteoakori noropatano aāpitsaā. Iuasaaki inoropatanona trīta novi pakinikata. ²⁵ Ipi āti pakinikata Homanoakori noropatano aākeē. Ātikata kai soroā nikiporonakaāka. Ipi āti pakinikata maporoā nisikasaaki, maporo sakika apanīkakiā. Āti īkanōkati, āti pokamarariti pakini ninapa potxoari uiniti nipimakaātini. ²⁶ Nianaxititapika. Natamonōkonitari uini torōkani. Natamonōkonitari kiītiririni. Natamonōkonitari ninirimane. Natamonōkonitari ninirimane minakanīua. Natamonōkonitari sitatxi nauakasaaki, kākiti mauakaniātaā nauakasaaki, potxoari uiniti nīpiriātakasaaki pakini. Natamonōkonitari kākiti, “Xesosi sākire aāuika” inakanikata nauakasaaki, kotxi na atāo ninoa sākire. ²⁷ Kaiāokatani nisāpaka itori parīkatxi xika. Kaiāokatani nitsii aua. Kaiāokatani kona apakata nimakini īkanōka. Kaiāokatani ninatxita, niposonata. Kaiāokatani nipokori ! auari. Kaiāokatani nimīteenekari katxīkareri. Kaiāokatani nimāka ! auari. ²⁸ Ikara atoko inakari monōkori auapika notamoni. Apaka niparīka kasāpaniri aua, kotxi ikiniōtika niparīkauata kākiti Teoso misākiretikoātaā apotiitakaniua īkapani. ²⁹ Āti iōkapetiniā, nota apaka niōkapeta. Āti txīkitakaāka maerekati ikamini, ininiā nota maerekaxiniretinoka nitxa.

³⁰ Hīte nirekiniāri niuikiniua, ininiā niuikari niōkapere. ³¹ Aāuīte Xesosi Kristo iri, Teoso imarotari nisākire atāo inini. Ātipirika matxari: “Peerekai.” ³² Tamásiko sitatxiti nauakasaaki, kākiti auīte apiari Areta inakori auakasaaki, Tamásiko auakani auīte paniātari sotatoakori kaikotini sitatxi kākiti īronakiniātaā nota imaīkinina īkapani. ³³ Txamari kona nota pokīka sitatxi toreātaā. Nīroā kotari mitari āki. Iuasaaki aītariakori iokatxakano aapokotxi sonaā sitatxi pirikere mapara. Ixitipe apoka nitxa. Ikara atoko itxa nimitekini, ininiā kona ninoa maīkano iuasaaki.

Taponetxi Teoso Sikiniri Paoro

¹ Hinirekatari apikomoni niuikiniua? !Apakata, iuaritika hinirekiniāri, niuikapanikauako, kotxi Apiananiri sikano taponetxi peereri. Iua oerekano imarore. ² Akokaxiti katosi anokanani inakasaaki, nanikaāka Teoso tixinemoni iaxiti apiko nopinixiti. Iuasaaki nitaponeuataako? Atxiīti niito atāo anikaākauako? Kona iteene nimarotari. Teosonokara imarotari. ³ Ianoka nimarota. Nanikaāka Teoso tixinemoni nitaponeē atxiīti, atāo niito anikaāka atxiīti. Teosonoka imarotari. ⁴ Iuaxiti nikenakotari sākiretxi erekari. Ikara kona nimarota iuaīkana nisāpiretini. Apaka !auiritaāka nisāpiretiniri kākiti. ⁵ Ninirekiniāri, niuikari nitapone ikara atoko inakari, txamari !apakata notaka niuikiniua. Niōkaperenoka niuika. ⁶ Ninirekiniāri niuikiniua, atāonoka nisāpireta, kotxi kona miīkiteti !nitxaua. Txamari kona ninirekari niuikiniua, kotxi atxiīti kākiti uākatari nota apiari nininiua. Ninirekari kākiti atāo imarotinino. Erekari kākiti imarotinino nisākireē, nika-makitiā pakini.

Paoro Misiritiko Inako Tsii Atoko Inini

⁷ Peerekari nitikakiti Teoso tixine nanikikosaaki, iuaritika Teoso kona nirekari niuikiniua, ininiākara Teoso auiritari Satanasi misiritinino niitoā. Katsiiri. Inako atoko itxa niitoā, ininiā niuikiniua !auari. ⁸ Ipi āti pakinikata namanaāri Apiananiri ia nitsii imakatzakini. ⁹ Txamari itxano: “Kona nimakatzakari. Ikinipoko erekari nisikakiti sikataparatai. Iuanoka pinireka. Piōkapetakasaaki, nota tapara pākixinireē apiata,” itxano. Ininiākara nipoxokoniritika niuikari niōkapere, kotxi iuasaaki nimarotari Kristo posotiire nākixinireē auini. ¹⁰ Niōkapetakasaaki, nipoxokoniua. Nixiniketikosaaki, nipoxokoniua. Nimaxikikosaaki, nipoxokoniua. Nimisiritikosaaki, nipoxokoniua. Nikamakiti tīkane nimimarotakanisaaki, nipoxokoniua. Ikara atoko inakari nimīteeneka nipoxokoniritika, kotxi Kristo nakiti nitxaua. Niōkapetakasaaki, nitapara nākixinireē apiata.

Paoro Nirekari Erekari Korīto Auakanimoni

¹¹ Miīkiteti sākirauatini atoko nisākirauata, txamari hīte xika nisākirauata miīkiteti sākirauatini atoko, kotxi hīte iuikaākamanoko nota, kona nota nirekamariko niuikiniua. Minakati nitxaua, iuaritika nanera Teoso maiokanatakini hītekata auakani kona apiaerekata. ¹² Hītekata nauakasaaki, nikamakiti oerekai atāo Teoso iokanatakiti nininiua, kotxi iuasaaki noerekai Teoso oerekakiti kākitimoni. Noerekai kākiti maposotakiniti. Noerekai posotiiretxi iuasaaki. ! Asāpaka ikara atoko inakari aōerekinii hīte. ¹³ Atxiīti apiata nitiretatari apanakini Teoso misākiretikoātaā apotiitakaniua ātiātaā auakani? Konapitini. Ninoa nitiretini atokotxikana nitiretai hīte. Namanaāna ninoa txineirote niamonitakiti

īkapani. Hīte txineirote kona xatiki namanaāi, ininiā nikerokatarī atxiīti? Himaxinīkaretariko ia nikerokakiti.

¹⁴ Ipikata nisipeka hītemoni. Naiamatapeka iuaīkana hītemoni nisini tīkane. Kona hītxineirote kona namanaāpanii. Hītxineirote kona ninireka. Hītera ninireka. Amarini kona nīkatana iri, inoro pakini. Iri, inoro pakinira nīkatana imiakori. Nota hīri atoko nitxaua. ¹⁵ Nipoxokoniuata ikinika nota nakiti nisikinii hīte. Notaka nisikaua hītemoni. Nipoxokoniritika nisikai. Txamari nota tiraōki hīte īkapani apiaāpotakasaaki, hīte tiraōki nota īkapani poiāoāpota.

¹⁶ Atāokani ikara atxiīti? Iuaritika ia nimarota. Kona xatiki namanaāi hinakiti hīsikinino. Atxiīti āti ereē auakari txari: “Paoro misirienetau ate. Paxirari isākire,” itxa atxiīti. Txamari ikara na atāo. ¹⁷ Natokopa nitxa nimisirienetini? Atauako kikiakori hītemoni nota iokanatakini misirienetai hīte? !Imisirienetaina. ¹⁸ Nōtākikari Txito hītemoni isini tīkane. Nipaniātari āti aītari iuakata isini. Atauako Txito misirienetai hīte? Konapitini. Erekarī Matamatakotira anikano nota. Iua apaka anikari Txito. Nota sari Xesosi nirekinimoni. Txito apaka sari iua nirekinimoni.

Paoro Pīkare

¹⁹ Atxiīti hīte xinikari ikara asāpiretai, ate ereka anini himarotini īkapani. Konapitini. Ate sākirauata hītekata Kristo sākirauatini atokokana, kotxi Teoso atamataua. Ate tīretakini hītxaua hīte, ininiā ikinipoko akamakiti akaminii hīte, hīte ākixinire tapara auini īkapani. ²⁰ Nipīkarauata ereē napokini, kotxi atxiīti hīte kamari nimanirekakiniti. Atxiīti napokasaaki ereē, kona hīte apokaerekatano nota. Ereē napokasaaki, nipīkari nimarotini hīte txitakakiniua, hīxikotakakiniua, homanatakakiniua, hīpotxinani auini, himisākirepiretakakiniua, aāpirena hīsāpiretini, hīuikiniua, hineenamauatini. Ikara nimarotini nipīka, ereē napokasaaki. ²¹ Ininiā hītemoni napokasaaki, nipīkari Teoso kamapētatinino nota hīte maerekani xika. Nipīkari nitxiapatini maerekati hīkamakiti xika, kotxi kaiāopokori kamari maerekati akokaxiti, iuaritika !itakanapapanikari iua maerekati. Ixinikakitina maerekatinoka. Maerekati ikini sereti iītona nireēkiti aua. Ītanoro minakotokatika isirīkana. Ikara atoko inakari kona itakanapapanikana.

13

Paoro Sākire Imapotōkire Ōtākikare

¹ Ipikata nota sari hītemoni. Iuaīkana hītemoni nisako. Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Ipi āti pakini kākiti atamatiniāri maerekati āti kamakiti, ninoa sākire auikaāka, ininiā iua maerekati kamakari misiri-taākako. Ipi kākiti atamatiniāri maerekati āti kamakiti,

ninoa sākire apaka auikaāka, ininiā iua maerekati kamakari misiritaākako, itxa Teoso sākire. ² Akokaxiti hītekata nauakasaaki, nōtākikapekai himaerekani hītakanapini. Iuasaaki nōtākikana mitxi maerekati kamakani, apanakini apaka. Nitxana: “Ātikata uai napokasaaki, nimisiritaapitikari ikinimane maerekati kamakani,” nitxapekana. Iuaīkana uatxa itakoxiti nauakasaaki, ikara nisākiretxikana nisāpiretai hīte. ³ Hīte nirekari himarotiniiri: “Atāokani atxiīti Paoro sāpiretari Kristo sākire?” hītxa. Napokasaaki ereē, himarotapitikariko atāo nisāpiretiniri Kristo sākire. Kristo ! iōkapeta. Oerekapekai iposotiire hīte sauaki. ⁴ Kristo okikosaaki aamina ĩpiriāmitakari nopini, iīto iōkapere aua. Uatxa kataparari iua, kotxi Teoso sikataparatarari iua. Ate ĩto apaka iōkapeta, mitxi Kristo ĩto iōkapetini atoko, iuaritika Teoso sikataparataua Kristokata aāuini hīte amoianatini ĩkapani.

⁵ Hīxinikariko hākixinireē auakari. Atāokani hāuikatari Teoso sākire? Hīteka ataerekatauako. Himarotatarari Xesosi Kristo hākixinireē auini? Teoso sākire hākixinireē mauakaniā, Kristo Xesosi ! auari hākixinireē. ⁶ Ninirekari himarotiniiri Kristo Xesosi auini ate ākixinireē. ⁷ Ate misākiretari Teoso, maerekati hīte makamakani ĩkapani. Kona ate nirekari kākiti sākire: “Peerekari Paoro. Iua imarotapitikari Teoso sākire oerekini, kotxi Korīto sitatxiti auakani kamari Teoso sākire iaōka.” ĩkara kona ate nireka, ate iuikiniua ĩkapani. Atxiīti kākiti uākatari Xesosi Kristo ! auari ate ākixinireē, iuaritika ate nirekari hīte kaminiri atāonoka. ⁸ ! Apakata aiotokakiniri atāo inakari. Atāo inakari auapika. Atāo inakari ! ixipoka. Apakata aōerekiniri atāo inakari. ⁹ Atxiīti ate iōkapeta, iuaritika apoxokoniua hītaparaxinire akenakoenetakasaaki. Ate misākiretari Teoso hīte atāonoka hīkamini ĩkapani ikiniōtika, Xesosi sākire iaōka hīkamini ĩkapani. ¹⁰ ĩkara atoko inakari niōkatsopata hīte ĩkapani hītekata nimauakanisaaki, kotxi ereē napokasaaki, kona ninirekari nitxitinii hīte. Niposotapitikari nitxitinii, kotxi Apiananiri sikaposotiiretapekano atāo nīkamini hītemoni. Txamari kona ninirekari Xesosi sākire hītakanapini, nota txitinii xika. Ninirekari hīte kataparaxinire hinini, Xesosi sākire iteene hāuikini ĩkapani.

¹¹ Nitariakori, xipope niōkatsopare. Ereēpiko. ĩkiniōtika atāonoka hīkamako. Xesosi sākire iaōka hīkamako. Hīkamariko nisāpiretakiti iaōka. Hīxinikakiti ātinoka itxauako. Kona hītxitakapeua. Ininiākara Teoso katiraōkiri, kauaīreri, auapikako hītekata.

¹² Haōkitakakasaakiua, hīpoxokoniritika hāpakapakakauako, kotxi Apiananiri nakitiakori hītxaua.

ĩkinimane Teoso nakitiakori uai auakani xinikamanapitai hīte.

13 Apiananiri Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari hītemoni. Teoso iteene tiretai. Erekari Matamatakoti moianatai hīte hīkinika. Ameē.

KARÁSIA

Paoro Iokanatsopata Karásia

Auakanimoni

¹ Nota Paoro iokanatsopata ia aãtsopa hĩtemoni. Nota Teoso iokanatakimoto kãkitimoni Teoso iokanapirena nisãpiretini ĩkapani. Kona kãkitini iokanatanota nota. Xesosi Kristora iokanatanota nota. Aĩri Teoso, Xesosi ipinaãka atoko õkitikakarira, iuara iokanatanota nota kãkitimoni. ² Ikinika aĩtariakori notakata auakani, nota apaka xinikanãtai hĩte. Hĩte ikini aikoti Teoso misãkiretikoãtaã apotiitakaniua Karásia tixini auakani axinikanãtapika.

³ Aĩri Teoso, Xesosi Kristo aãũte pakini sikari ikinipoko erekari hĩtemoni. Ninoa kamaerekaxiniretai hĩte.

⁴ Xesosi ipina amaerekani imakatzakini ĩkapani. !Erekari uatxa auakani. Maerekati kamakani sauaki aãuakasaaki, Xesosi ipina ate imakatzakini ĩkapani, amapinakani ĩkapani. Xesosi ipĩpe ate ĩkapani, kotxi aĩri Teoso nirekari Xesosi ipinini ate maerekani imakatzakini ĩkapani. ⁵ Ikinioĩtika: “Peerekai,” matxari Teoso. Aĩtipirika kãkiti txapikari Teoso: “Peerekai.” Ameẽ.

Ãti Iokanapirena Erekari !Auari

⁶ Nikenakopiretari Teoso hĩtakanapaãpotini. Iuasaaki nitsoriãkããta. Kinirepa hĩtakanapari Teoso sãkire? Kotxi mapa kasiritinoka hĩte auikari Teoso iokanapirena erekari. Kristo iteene tiretai hĩte, ininiã akiritai hĩte inakitiakori hininiua ĩkapani. Kinirepa hãuikatari ãti iokanapirena? ⁷ Atã nisãpiretai hĩte. Aĩti iokanapirena erekari !auari. Nikenakopiretari kãkiti hĩte oereẽkani. Ninoa nirekari ikoketinirina isãkirena Kristo iokanapirenakata. Uatxa !himarotaikari atã sãpirenatxi. ⁸ Atã asãpiretapekai Teoso iokanapirena erekari. Aĩtiã sãkiretxiti asãpiretiniã, Teoso iokanataua ate kãkiti misiritikomoni, aĩtipirika misirikaretxi auiniãtaã. Teoso nitiri iaxitikiri apaka sãpiretiniã aĩtiã iokanapirenatxi, Teoso iokanataru iua iniriti imisiritikomoni aĩtipirika misirikaretxi auiniãtaã. ⁹ Hĩte auikapekari Teoso iokanapirena erekari. Aĩtiã iokanapirenatxi sãpiretakari sãpiretiniã Teoso iokanapirena atã minakati, iokanataãkako imisiritikomoni aĩtipirika misirikaretxi auiniãtaã. Asãpiretapekai ikara inakari sãkiretxiti. Uatxa iuaĩkana nisãpiretai.

¹⁰ Ikara atoko nitxai hĩte, ininiã himarotari kona ninirekari: “Peerekari Paoro kamakiti,” niniko. Nota nirekari Teosonoka: “Peerekari Paoro kamakiti” ininino.

Nanera atão minakati sãpiretakani txai hïte: “Paoro nirekari kãkiti apokaerekatini iua.” Ikara na atãoni. ! Ninirekari kãkiti apokaerekatini nota. Ninirekiniãri kãkiti apokaerekatini, kona Kristo nitiri !nitxaikaua.

Teoso Akiritari Paoro

¹¹ Nanera atão minakati sãpiretakani hïte oereëkani: “Paoro iokanapirena kona Teoso iokanapirenani,” itxana ninoa sãkire. Nitariakori atãopitikara nisãpiretai hïte. Iokanapirenatxi hïtemoni nisãpiretakiti kona kãkiti sãkireni. Teoso sãkirera. ¹² Kona kãkitini sãpiretano ia iokanapirenatxi. Kona kãkitini oerekano. Xesosi Kristora sãpiretano nota iua iokanapirenatxi.

¹³ Hïte imarotari mitxi nauakasaaki, Xoteo kiomaneakorini oerekakiti nauikasaaki, iusaaki kona nitiretana Xesosi sãkire auïãkani. Iteene nimisiritana ninoa. Ninirekari nixipokiniri Xesosi sãkire kãpitakani. ¹⁴ Iusaaki nimarotari Xoteoakori kitxakapirïkarini paniãtakiti. Nikamari imakinika ninoa paniãtakiti. Iusaaki nimoianariakori apaka kamari ninoa kitxakapirïkarini paniãtakiti. Nota apiata kamari ninoa sãkire iaõka. Iteene ninirekari nikaminiri kitxakapirïkarini paniãtakiti.

¹⁵ Teoso iteene turetano nota. Iua mereëno nota nauini apisapanika. Iusaaki akiritano nota initiri nininiua tïkane. ¹⁶ Teoso keto manapi apokasaaki, oerekari imi notamoni, imi Xoteo minakonimoni nisãpiretini ïkapani. Iusaaki kona nisãpiretari kãkiti Teoso oerekakiti sãkiretxiti, ininiã na kãkitini sãpiretano nikamakiti tïkane. ¹⁷ Iusaaki kona nisari Xerosareë sitatxitimoni, ininiã nota apisapanika Teoso iokanatakini kona õtãkikano. Kona kãkitimonini nisa noerekiko ïkapani. Arãpia tixinimoni nisapitipo. Eereka nikanapiriã Tamásiko sitatxitimoni.

¹⁸ Ipi anokanani, ãti anokanani pakinkanani napaãka atoko, nisa Xerosareëmoni Petro nimisãkiretini ïkapani. Ipi semanati ninapa Petrokata. ¹⁹ Apanakini Teoso iokanatakini isãkire sãpiretakani kona naõkita. Apiananiri itari Txiako inakorinoka naõkita. Ininiãkara kona kãkiti sãkireni nisãpiretai hïte. Teoso iokanapirenakara nisãpiretai hïte.

²⁰ Ia niõkatsopatakiti nisãpiretakiti hïtemoni atão inakari. Teoso imarotari atão inakari nisãpiretinii.

²¹ Xerosareëmoni nisaãka atoko, nisari Síria tixini, Sirísia tixini apaka. ²² Iusaaki Kristo sãkire auïãkani, Xotéia tõpa auakani, !aõkitapanikano nota iusaaki. ²³ Ninoa imarotari apanakini minapiretakiti. Apanakini sãkire: “Kiki mitxi ate misiritakari, uatxa sãpiretari Xesosi sãkire. Mitxi iua nirekari ixipokiniri Xesosi oereëkiti sãkiretxiti, iuaritika uatxa inirekari oerekiniri Xesosi oerekakiti sãkiretxiti kãkitimoni,”

itxana apanakini sãkire. ²⁴ Ininiãkara ninoa: “Peerekari Teoso,” itxana, kotxi nota aukapekari Xesosi sãkire.

2

Xesosi Iokanatakini Apakapari Paoro

¹ Katosi anokanani napaãka atoko, nikanapiriã Xerosareẽmoni nimoianari Panapee inakorikata. Nanikari nimoianari Txito inakori apaka notakata. ² Xerosareẽmoni nisa, kotxi Teoso oerekano nisini iuamoni. Iuaã napokasaaki, nisãkirauata Xesosi sãkire auĩãkani auĩteakorikata. Ninoakatanoka nisãkirauata. Teoso iokanapirena erekari Xoteo minakonimoni nisãpiretakiti nisãpiretana ninoa. Nota nirekari ninoa imarotiniiri nisãpiretakiti atão inini. Apaka ninirekari ninoa imarotiniiri iuaĩkana katana nisãpiretakiti atão inini ĩkapani. Nisãpiretakiti ikenakotakasaakina, ninoa: “Atãopitikara pisãpiretakiti Xoteo minakonimoni,” itxana. ³ Txito nimoianari na Xoteo ! itxaua. Krekora itxaua, ininiãkara Teoso takaõtxikare ! auari iuamoni, iuaritika Xesosi sãkire auĩãkani auĩteakori na paniãtari itsiki mata kisauakiko. ⁴ Mitxi apanakini kikiakori apoka iuaã. Ninoa sãkire: “Ate aukari Xesosi sãkire,” itxana ninoa. Txamari na atão ninoa sãkire. Ninoa apotiitaua Xesosi sãkire auĩãkanikata. Inirekarina Txito ĩtoã Teoso takaõtxikare takiko. Ninoa nirekari imarotiniirina kitxakapiriĩkarini Xoteo kiomaneakorini paniãtakiti atakanapini, kotxi atakanapapekari ipixini ninoa paniãtakiti, kotxi Kristo Xesosi nakitiakori atxapekaua. Ninoa nirekari imarotiniiri ikinika ate oerekakiti sãkiretxiti. Ninoa nirekari ate kaminiri ikinika kitxakapiriĩkarini Xoteo kiomaneakorini paniãtakiti. Ninoa nirekari ikinika Xesosi sãkire auĩãkani, Xoteo minakaniua apaka kaminiri Xoteo kiomaneakorini paniãtakiti. Ninoa nirekari nitiritxi amotakoni atoko aniniua. ⁵ Kona xatiki akamari ninoa nireẽkiti, kotxi inirekarina Teoso iokanapirena atão inakari akoketini Xoteo kiomaneakorini paniãtakitikata. Ate nirekari Teoso iokanapirena atãonoka inakari asãpiretinii.

⁶ Xesosi sãkire auĩãkani auĩteakori txari notamoni: “Xoteo minakonimoni pisãpiretakiti erekapitikari. Apikomoni ate sãkire ! auari ninoa pisãpiretini ĩkapani,” itxana. Ninoa auĩtetxiakori itxauana, iuaritika Teosomoni ninoa apanakini kãkiti poiãorini atokotxikana itxauana, kotxi Teoso atamatari aãkixinire. Ininiãkara nota ! nipĩkari auĩtetxi. ⁷ Ninoa Xesosi sãkire auĩãkani auĩteakori apokaerekatari niparĩka. Ninoa imarotari Teoso sikano nota ia parĩkatxi, ia iokanapirenatxi erekari nisãpiretinina Xoteo minakaniua. Iua atokotxikana Teoso sikari parĩkatxi Petromoni, iokanapirenatxi erekari

Xoteoakori isāpiretini ĩkapani. ⁸ Teoso iokanataro Petro Xoteoakorimoni, ininiā isikaposotiiretari iua ninoa sauaki iparĩkauatakasaaki. Iua atokotxikana Teoso iokanatanano nota Xoteo minakonimoni. Nota apaka isikaposotiireta ninoa sauaki niparĩkauatakasaaki. ⁹ Iuasaaki ninoa auĩteakori Txiaiko, Petro, Xoāo pakini imarotari Teoso sokinino notamoni ia parĩkatxi, ininiākara imaĩkarina niuako, Panapee uako pakini, kotxi akinika aparĩkauata Teoso ĩkapani. Akinika aāpokaerekataro nota, Panapee pakini sāpiretiniri Teoso sākire Xoteo minakonimoni. Akinika aāpokaerekataro Txiaiko, Petro, Xoāo pakini sāpiretiniri Teoso sākire Xoteoakorimoni. ¹⁰ Ninoa paniātaua ate matxineiroteni atiretini. Iuanoka ipaniātaua. Napokaerekataro ninoa sākire, kotxi ninirekapitikari matxineiroteni nitiretini.

Paoro Ōtāĳikari Petro

¹¹ Eereka Petro motikaētaua ate Ātxiokia sitatxiti aāuakasaaki. Iuasaaki Petro kamakiti na atāoni. Ininiākara nota sākirauata Petro apisatoō: “Petro, pite kerokari,” nitxari iua. ¹² Merepanika Petro nipokota ikiniōtika aĩtariakori Xoteo minakonikata. Eereka ātikaka kikiākini apoka Txiaiko iokanatakini. Iuasaaki Petro pĩkana ninoa, ininiā kona inikaika aĩtariakori Xoteo minakonikata, Xoteo kiomaneakorini sākire xika, kotxi ninoa sākire: “Kākiti Teoso takaōtxikare iĩtoā mauakaniā, ! pinipokotape ninoakata,” itxana ninoa sākire. Petro pĩkana Txiaiko iokanatakini, kotxi ninoa nirekari Teoso takaōtxikare auini aĩtariakori iĩtoā, Xoteo minakanuia iĩtoā. ¹³ Apanakini Xoteoakori Xesosi sākire auĩākani apaka kamari Petro kamakiti atokokana, ininiā ninoa apaka kerokari. !Inipokotaikana aĩtariakorikata, Xoteo minakanikata. Ninoa kerokiniri xika Panapee apaka kerokari. Iua apaka ! inipokotaika aĩtariakorikata, Xoteo minakonikata. ¹⁴ Nimarotakasaakiri ninoa kerokiniri ikamakitina, nota misākiretari Petro ikinimane ōkiātaā, kotxi ninoa ! ikamari atāo inakari. Teoso iokanapirena erekari iaōka likamana. Nitxari iua: “Xoteokarai, iuaritika pauanāta Xoteo minakanuia sauaki, ininiā Xoteo kamakiti atoko ! pikamaika. Xoteo minakanuia atoko pitxaua. Ininiākara kinirepa pite paniātana Xoteo minakanuia: ‘Hĩkĩpitariko Xoteo kiomaneakorini sākire?’ !Erekari,” nitxa Petromoni.

Xesosi Sākire Auĩkiko Kamaerekataro Kākiti

¹⁵ Ate Xoteo atxaua, kotxi aĩri, ainoro pakini Xoteo txaua apaka. Xoteo kiomaneakorini sākire: “Xoteo minakanuia maerekati kamakani itxauana,” itxana isākirena. Xoteo minakanuia ! atxaua ate. ¹⁶ Aimarotari, aāuikiniāri Xesosi Kristo sākire, iua kamaerekataro aākixinire, ininiākara Teoso apakapaua. Kitxakapirĩka Teoso sāpiretari Moisesi ipaniātakiti

kākiti kamini tīkane. Ininiākara Moisesi iōkatsopatari ikara Teoso sākire. Txamari ! aposotari akaminiri imakinika Teoso paniātakiti, Moisesi iōkatsopatakiti, ininiākara ! ika-maerekatari aākixinire. !Apakapaua ate. Ate auikari Xesosi sākire ereka anini ikapani, ininiā Teoso apakapapitikaua ate. Teoso paniātakiti iōkatsopatakori ikinika ! aposota akamini, ininiā Xesosi kamaerekatari aākixinire Teoso apakapiniua ikapani, Kristo sākire aāuikasaaki. ¹⁷ Anirekasaakiri Teoso kamaerekatinina, aāpoka Kristomoni. Iuasaaki aimarotari maerekati kamakani aniniua. Iuaritika Kristo makatxakari amaerekani Teoso apakapiniua ikapani. Ikara atoko ininiā, atxiīti Kristo nirekatari maerekati akamini, imakatxakiniri ikapani? Konapitini. ¹⁸ Atxiīti kākiti imarotari Xoteo kiomaneakorini paniātakiti kamiko na kamaerekatari kākiti ākixinire, ininiā itakanapari ninoa paniātakiti ikamini. Atxiīti āti ōti iuaīkana ikamari ninoa Xoteo kiomaneakorini paniātakiti iaōka, ininiā iuasaakiikarako ikerokari. ¹⁹ Moisesi iōkatsopatakiti oerekano nota ipīkari atoko nininiua, kotxi nota kona posotari ikinika Moisesi iōkatsopatakiti iaōka nikamini, ininiā nimisiritiko auapitikako. Ininiā nimarotari Moisesi iōkatsopatakiti kona makatxakari nimaerekani. Ininiā nimarotari Xesosi sākire auīākarinokara auapininiika. Ininiā uatxa ikiniōtika ninirekari Teoso nireēkitinoka nikamini. ²⁰ Xesosi okaāka aamina ĩpiriāmitakari nopini. Aamina ĩpiriāmitakari nopini okakori atoko nitxaua, kotxi maerekati mitxi nikamakiti !niniirekaikari nikaminiri. Mitxi ninireēkiti kona auaika. Iuaritika auākipanika nitxaua, kotxi Kristo auā nākixinireē. Teoso ākiri sākire nauikiniā, auākipanika nitxa. Iua tīretano nota. Iua ipīpe nota ikapani. ²¹ Moisesi iōkatsopatakiti kamiko kamaerekatiniāua ate, kinirepa Xesosi ipina? Moisesi iōkatsopatakiti kamiko na xatiki kamaerekataua ate. Teoso tiraōkinokara kamaerekatari aākixinire.

3

Natokopa Itxa Teoso Kamaerekatiniua?

¹ Hīte Karásia tixini auakanii kona kiīkitei hīte. Kipa misirienetai hīte atāo inakari himakamakani ikapani? Kotxi himarotapitikari atāo inakari. Himarotari Xesosi Kristo ipina aamina ĩpiriāmitakari nopini amaerekani imakatxakini ikapani. Ate oerekapekai ikara atāo inini. ² Ianoka nipimaāi hīte: Kisaakipa hāpakapari Erekarī Matamatakoti? Hāpakapatari iua, Moisesi paniātakiti hīkamakasaaki? Konapitini. Hāpakapatari Erekarī Matamatakoti Teoso iokanapirena erekarī hāuikasaaki? Ari, Teoso iokanapirena erekarī hāuikasaaki, iuasaakiikara hāpakapari iua Erekarī Matamatakoti. ³ Kipa iomaīkitetai hīte? Merepanika

Teoso sikari Erekar Matamatakoti h̄temoni, ininiã Erekar Matamatakoti sikaposiiretai h̄te Teoso paniãtakiti h̄kamini ìkapani. Uatxa h̄xinikatar Teoso paniãtakiti h̄kamini h̄teka posotiireẽkani? Konapitini. Kona h̄te posotari. ⁴ Himisiritapeẽkaika Xesosi sãkire h̄uikini xika. Kinirepa him̄teenekatar himisiritiko? Atauako uatxa kona h̄uikaikari mitxi h̄uikaikiti Xesosi sãkire? ⁵ Kirisaakipa Teoso sikari Erekar Matamatakoti h̄temoni? Kirisaakipa Teoso oerekari iposotiire h̄temoni? Atauako ikara atoko itxa Moisesi paniãtakiti h̄kamakasaaki? Konapitini. Isikai Erekar Matamatakoti, oerekai iposotiire, Teoso iokanapirena h̄uikasaaki.

⁶ H̄xinikariko Apraãoni. Apraão auikari Teoso sãkire, ininiãkara Teoso kamaerekatar iua, ininiã Teoso apakapari iua. ⁷ Ininiã ninirekar himarotniri, kãkiti Teoso sãkire auiãkani Apraão apika mekaniriakori atão inakani itxauana ninoa. ⁸ Teoso kamaerekatar Xoteo minakaniua, kotxi ninoa auikari Xesosi sãkire. Kitxakapir̄ka Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretapekari ikara Teoso iokanapirena erekari Apraãomoni. Ikara iõkatsopari txari: “Nota sikariko erekari ikinimane kãkitimoni, kotxi pite Apraão auikari nota sãkire.” ⁹ Apraão k̄pitari Teoso sãkire, ininiãkara Teoso takari erekari iuamoni. Iua atoktxikana Teoso takari erekari iua sãkire k̄pitanimoni.

¹⁰ Apanakini uãkatar Teoso apakapinina ninoa, kotxi ik̄pitarina Moisesini sãkire. Txamari Teoso misirikare pamonõkonipaniriko ninoamoni, kotxi Teoso sãkire iõkatsopatakori txari: “Teoso misiritariko kãkiti ikinika Moisesi paniãtakiti ikiniõtika imakamakanisaaki.” ¹¹ Teoso sãkire iõkatsopatakori txari: “Teoso kamaerekatariko kãkiti, iua sãkire auiãkani. Ininiã isãkire auiãkani auapininiika itxako Teosokata,” itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori. Ininiãkara aimarotari Moisesi paniãtakiti k̄pitiko kona kamaerekatar kãkiti. ¹² Moisesini iõkatsopatakiti kona paniãtaua aũuikiniri Xesosi ipinini amaerekani imakatzakini ìkapani. Moisesi iõkatsopatakiti paniãtaua akaminiri ikinika Teoso paniãtakiti. Teoso sãkire iõkatsopatakori txari: “Kãkiti, Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori ikinika makerokakatirako auapininiika itxako Teosokata,” itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori.

¹³ Txamari ãtika Teoso paniãtakiti Moisesi iõkatsopatakiti akerokiniã, amisiritaãkako. Kristo makatzakaua ate ikara misirikaretxi monõkori, kotxi Teoso misiritari Xesosi Kristo aamina ìpiriãmitakari nopini ate maerekani xika ate mapinakani ìkapani. Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Kãkiti aamina nopini okakori Teoso misiritakiti itxaua.

¹⁴ Teoso sikaenetari erekari Apraãomoni. Kristo ipĩpe hĩte Xoteo minakaniua ikara erekari hãpakapini ĩkapani. Ininiã Xesosi Kristo sãkire aãuikasaaki, aãpakapari mitxi Teoso sikaenetakiti. Aãpakapari aãkixinireẽ Erekari Matamatakoti, Teoso sikaenetakiti atemoni.

Teoso Sikaenetakiti Sãkiretxiti

¹⁵ Nitariakori, ikinimane kãkiti imarotakiti nisãpiretaiko hĩte, noereẽkiti sãkiretxiti iteene himarotini ĩkapani. Ipi kãkiti aua itiina isikaenetakakana. Iuasaaki, iõkatarina iuãkana isikaenetakitina tsopaã. Eereka !auritaãkana imaxinĩkaretinirina isikaenetakitina. Apaka !auritaãka sãkiretxi apikomoni itakinina isikaenetakitina tsopaã. Teoso sikaenetakiti inakitiakorimoni ikara atoko itxa. ¹⁶ Himarotariko ia. Teoso sikaenetari erekari Apraãomoni, Apraão apika mekanirimoni apaka. Teoso sãkire iõkatsopatakori na txari: "Apika mekaniriakori." Teoso sãkire iõkatsopatakori txari: "Apika mekaniri." Ininiã ãtika apika mekaniri. Kristo itxaua iua. ¹⁷ Ia ninireka nisãpiretinii. Kitxakapirĩka Teoso sikaenetakiti Apraãomoni apokapeka. Koatrosẽtosi trĩta pakini anokanani Apraão auaka atoko, Teoso sãpiretari Moisesi ipaniãtakiti iõkatsopatini ĩkapani kãkiti kamini ĩkapani. Moisesi iõkatsopatakiti kona xipokari Teoso sikaenetakiti Apraãomonikari. ¹⁸ Teoso sikari Kristo kãkitimoni, kotxi mitxi isãpiretari isikaenetakiti Apraãomoni. Teoso sikasaakiri ipaniãtakiti sãkiretxiti Moisesimoni ikara iaõka kãkiti kamini ĩkapani, isikaenetakiti auapeka iuasaaki. Ipaniãtakiti sikiko !ixipokari isikaenetakiti.

¹⁹ Ininiãkara kininiãpa Teoso sikari ipaniãtakiti Moisesimoni kãkiti kamini ĩkapani? Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori oerekaua maerekati kamakaniua ate, kotxi !aposotari ikinika ipaniãtakiti akamini. Kristo, Apraão apika mekaniri ĩkorapokoriti apokini apisapanika, Moisesi iõkatsopatakiti oerekaua Teoso nireẽkiti akamini ĩkapani. Teoso sikaenetakiti itxaua Xesosi Kristo. Teoso sikasaakiri ipaniãtakiti sãkiretxiti Moisesimoni, Teoso nitiriakori aua iuaãtaã. Teoso sãpiretari isãkire Moisesimoni. Eereka Moisesi sãpiretari kãkiti. ²⁰ Teoso sãpiretakasaakiri Apraão isikaenetakiti, !ipaniãtari ãti kãkiti sãpiretiniri Apraão. Teosonokara sãpiretari Apraão.

Moisesi Iõkatsopatakiti

²¹ Moisesi iõkatsopatakiti aãuikiniã, atxiĩti !anirekaikari Teoso sikaenetakiti? Anirekapitikari. Akiomaneakorini paniãtakiti sãkiretxiti, kona txĩkitakaua aãuapininiika anini tĩkane. Ininiãkara akiomaneakorini sãkire kona kamaerekataua ate, ininiã Teoso kona apakapaua ate, ininiãkara kona aãuapininiika !atxa Teosokata. !Auari

mauiritakoti sãkiretxiti kãkiti auapininiika inini txĩkitakakari. ²² Teoso sãkire iõkatsopatakori txari: “Ikininape kãkiti kamari maerekati.” Kateia ãki auakani atoko atxaua, kotxi !aposotari erekari akamini. Teoso sikaenetakiti sikaãka Xesosi Kristo sãkire auiãkanimoni.

²³ Xesosi Kristo sãkire auikiko apisa, kãkiti kateia ãki auakani atokokana itxauana. Kãkiti moiaãkari atoko itxaua Teoso paniãtakiti Moisesimoni sikakori. ! Aposotari anirekinimoni asini. Uatxara aposotapitikari anirekinimoni asini, kotxi Xesosi apokapeka ãkorapokoriti. Ipinapeka kãkiti ãkapani, ininiã uatxa aãuikiniãri iua sãkire, kona Teoso misiritaikaua uatxa. ²⁴ Kristo mapokakani apisa, ate oerekakari atoko itxaua Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori. Kristomoni anikakari atoko itxaua ikara. Kristo apokasaaki, Teoso kamaerekataua ate, kotxi aãuikari Kristo sãkire. ²⁵ Uatxa apokapeka Xesosi Kristo sãkire auikiko. Ininiãkara Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori !imoiaãikaua ate.

²⁶ Teoso anaakori hĩtxaua, kotxi hãuikari Kristo Xesosi sãkire. ²⁷ Hĩte patxisatapeẽkaika, ininiãkara hĩpatxisatiko oerekari apanakini Kristo ãtipirika himoianatini ãkapani. Ininiãkara Kristo atokopeka hĩtxa. ²⁸ Ikara atoko aniniã, akinika Kristo Xesosi nakiti atxaua, kotxi akaikotapika iuakata. Xoteoakori, Xoteo minakaniuua, nitiritxi, nitiritxi minakaniuua, kiki, sito, amakinika Kristo nakiti atxaua. ²⁹ Kristo nakiti pininiãua, Apraão apika mekaniri pitxaua apaka. Ininiã pite apakapapitikariko Teoso sikaenetakiti.

4

Teoso Anaakori

¹ Apikomoni nisãpiretaiko hĩte ãti sãkiretxiti. Amarini ! apakapari irini tii itakanapakiti iua ãkapani, kotxi xapitipanikari. Ikinipoko irini nakiti imi nakiti txapekaua, iuaritika na apakapapanikari. Axapitipanika inakasaaki, nitiritxi atoko itxaua. ² Axapitipanika inakasaaki apanakini moiaãri iua. Ninoa nĩkatari itxineirote. Irini ketotiniri manapi apokasaaki, imi apakapari ikinika irini tii itakanapakiti. ³ Mitxi iua eenetxi atoko atxaua ate. Nitiritxi atoko atxaua ate. Akiomaneakorini paniãtakiti sãkiretxiti amoiaãkiri atoko itxaua, kotxi oerekaua akamakiti tĩkane. ⁴ Teoso iokanatarini imi kãkitimoni iketo manapisaaki. Sito ãto ãki aua merepanika, ikinimane kãkiti atoko. Iua kĩpitari ikinika Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori. ⁵ Amakamakaniãri ikinika Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori, amisiritiko auapitika. Xesosi makatxakaua ate amamisiritakoni ãkapani. Ininiã Teoso anaakori atxaua.

⁶ Teoso anaakori aniniãua, Teoso iokanatarini Erekari Mata-matakoti imi nakiti aãkixiniremoni. Ininiã iua Erekari Matamatakoti aãkixinireẽ auiniã, aãkiritari Teoso: “Papai,

niri,” atxariko. ⁷ Ininiã nitiritxi atoko !atxaikaua. Teoso anaakori atxapekaua. Iua anaakori aniniãua, ikini isikaeneta-
 takiti isikaua atemonikari, kotxi Kristo makatxakapekari
 amaerekani.

!Erekaxinireri Paoro Karásia Auakani Xika

⁸ Mitxi hïte !imarotari Teoso. Iuasaaki nitiritxiakori
 amotakoni atoko hïtxaua. Hïparïkauata teoso minakaniua
 ïkapani. ⁹ Uatxa hïte imarotari Teoso. Ari, uatxa Teoso
 imarotai hïte. Ininiã kinirepa hïte nirekari hïkanapiriini mitxi
 hïauïteakorimoni. Kona kaposotiirena ninoa. !Kiïkitena ninoa.
 Kinirepa hïte nirekari iuaïkana ninoa nitiriakori amotakoni
 atoko hininiãua? Kinirepa hïte nirekatari iuaïkana hïuikiniri
 ninoa oereëkiti säkiretxiti? ¹⁰ Hïte nirekari Xoteo kamak-
 iti atoko inakari hïkamini. Hïuãkatari Teoso apokaerekatini
 hïte, kotxi ninoa kiinirite atoktxikana hïte apaka kama.
¹¹ Ininiã !erekaxinireno nota ikara nikenakoenetini. Atauako
 maxikatïka nota säpiretari Teoso säkire hïtemoni?

¹² Nitariakori, nota iteene ötäkikai hïte. Hïtakanapariko
 Xoteo kiomaneakorini paniãtakiti hïkamini. Nota atoko
 hïtxako, kotxi hïte sauaki nauakasaaki nota hïte atoko
 nitxaua. Xoteo minakaniua atoko nitxaua. Hïtekata
 nauakasaaki, !himisiritano nota. Hïtoretano nota.
¹³ Hïxinikari merepitipanika Teoso iokanapirena erekari
 hïte nisãpiretakasaaki, namianare xikara nisãpiretai hïte,
 hïtekata nauakasaaki. ¹⁴ Iuasaaki namianatakasaaki,
 hïparïkauatapitipo nota ïkapani. !Hinaiakakano. !Hïokanatan
 nisini namianare xika. Hïte apakapano nota Teoso nitiri
 iaxitikiri hãpakapini atokokana. Hïte apakapano nota,
 Kristo Xesosi hãpakapini atokokana. ¹⁵ Iuasaaki hïte
 iteene hïpoxokoniua. Nimarotari ereka hinini, kotxi noki
 amianatakasaaki, hïposotaãkamariko, himaktxakamariko
 hïteka oki notamoni hïsikini ïkapani. ¹⁶ Atauako uatxa
 himokaiakari nitxataua nota, atão inakari nisãpiretinii xika?

¹⁷ Ninoa kamisirienererini iteene tiretapitikamai hïte, txa-
 mari ninoa äkixinire nireëkiti !erekari hïte ïkapani. Inireka-
 rina hïte omanatiniua ate. Inirekarina hïte apokaereka-
 tinina ninoanoka. ¹⁸ Erekari kãkiti iteene tiretinii hïte,
 äkixinire inireëkiti erekari inakasaaki. Nota hïtekata ni-
 mauakanisaaki apaka, erekari kãkiti iteene tiretinii, äkixinire
 inireëkiti erekari inakasaaki. ¹⁹ Hïte namariteni nota tire-
 takini atoko hïtxa. Hinoro atoktxikana nitxa nota. Ka-
 iamapeka auauenetakaro atoko nitxa, kotxi nota atatsiirau-
 ata hïte xika. Kristo kamakiti atoktxikana hïkamakasaaki,
 iuasaakinoka nitsii nãkixinire auakari iotoka. ²⁰ Kinirão
 auaka nitxa hïtekata uatxa. Ninirekari aãpisatoötakakiniua,
 ininiã nixinikakiti ipinimonipo itxa atxiiti. !Erekaxinireno
 nota hïte xika.

Akaa, Sara Pakini

²¹ Hīte Xoteo kiomaneakorini paniātakiti nireēkani, himarotatari ninoa sākire? ²² Teoso sākire iōkatsopatakori sāpiretaua, ipi Apraão anaakori aua. Sito niterotxi iamotakitokata aua imi āti. Niterotxi minakotokata itanorokata aua āti imi. ²³ Akaa inakoromoni, niterotxi iamotakitomoni imi aua, kotxi Apraão sirīka oakata. Imi aua Saramoni niterotxi minakotomoni, kotxi Teoso sikaenetari iua imi. ²⁴ Apraão anaakori oerekaua Teoso parīka kākiti ikapani. Iparīka ipi aua, naia sito ipi atoko. Akaa inakoro ākiri nitiritxi amotakori itxaua. Teoso parīka ōtanoxiratari Sinai inakori iua auakasaaki, niterotxi Akaa atoko itxa. Teoso paniātakiti iusaaki amakamakaniā, amisiritiko auapitikako, nitiritxi amotakori atokotxikana. Nitiritxi makamakaniāri ipatrāote paniātakiti imisiritiko auapitikako. ²⁵ Ininiākara ōtanoxiratari Sinai inakori Arápia tixini auakari Akaa atoko itxa. Apaka ikorasaaki Xerosareē sitatxiti oa atokokana itxa, kotxi Xerosareē auakani Akaa anaakori atoko itxana ninoa. Nitiritxiakori amotakoni atoko itxana. Ninoa Xerosareē auakani !ikamari ikinika Teoso paniātakiti, ininiā Teoso misiritapitikanako ninoa. ²⁶ Āti Xerosareē auapitika, iaxiti auakari Xerosareē, Teoso tixine. Xerosareē iaxiti auakari Sara atoko, kotxi Sara niterotxi amotakoro !otxaua oa. Ate inoro atoko otxaua oa. Sara ākiri atoko atxaua, kotxi amisiritiko !auaika. Aāuikiniāri Xesosi sākire, akiomaneakorini kona paniātaikaua ate ninoa nireēkiti akamini. ²⁷ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Pite sito meenetoī pipoxokoniuatako. Pite sito pauākitakarauatini tsii mimarotakatoī, pixikarauata pipoxokoniritika, kotxi pite takanapakoroī, itori pamariteakori auako. Kītaniriro poiāoka oamariteakori auako,
itxa Teoso sākire iōkatsopatakori.

²⁸ Ininiā nitariakori, Sara ākiri, Isaki inakori atoko atxaua, kotxi Teoso sikaenetari Apraão imi Saramoni auini. Iuatxikana Teoso sikaenetaua Xesosi amaerekani imakaxakini ikapani, Teoso anaakori aniniua ikapani. ²⁹ Akaa ākiri Isimaeo inakori iponaniā, kotxi Apraão nirekari imi, ininiā iua sirīka Akaakata. Sara ākiri Isaki inakori iponaniā Erekarī Mata-matakoti posotiireē. Eereka Isimaeo misiritari Isaki. Iua atokokana itxa uatxa. Teoso anaakori minakaniua misiritari Teoso anaakori. ³⁰ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Hīokanataroko niterotxi iamotakoro osipinini imikata, kotxi niterotxi ākiri kona apakapapaniri ipixini iri tii. Niterotxi minakoto ākirinoka apakapari iri tii,
itxa Teoso sākire iōkatsopatakori. ³¹ Ininiā nitariakori, niterotxi amotakoro ākiri atoko !atxaua. Niterotxi minakoto ākiri atoko atxaua.

5

Takaõtxikari !Ikamaerekatari Kãkiti

¹ Nitiritxi kamari ipatrãote nireëkitinani. Ikara atoko uatxa ! atxaika, kotxi aãuikari Kristo sãkire. Kristo makatzakapekaua amisiritiko monõkoni. Ininiãkara nitiritxi amotakoni atoko iuaĩkana !hĩtxapeua. !Hãuiritapiri kãkiti paniãtinii ninoa auiãkiti hãuikini.

² Hĩkenakotako. Nota Paoro sãpiretaiko hĩte. Hãuiritiniãri takaõtxikari takiko hĩtoã Xoteo atoko, ininiã hãuikari takaõtxikari kamaerekatinii hĩte Teoso apakapiniĩ ikapani. Txamari na atão. Kristonoka kamaerekatari kãkiti Teoso apakapini ikapani. Erepaniko, pinirekiniãri takaõtxikari, ! pinirekaikari Kristo. ³ Iuaĩkana nota õtãkikai hĩte. Hãuiritiniãri takaõtxikari takiko hĩtoã Xoteo atoko, ininiã Moisesi paniãtakiti ipixini hĩkamapeka. Ikara atoko hininiã, ikinika ipaniãtakiti hĩkamako. ⁴ Ætikaka hĩte nirekari Moisesi paniãtakiti hĩkamini Teoso kamaerekatinii ikapani. Txamari ikara atoko hinirekiniã, hĩtakanapari Kristo. Ininiãkara Teoso ! iposotari ikinipoko erekari isikinii. ⁵ Atepekana, ate auikari Xesosinoka txĩkitakiniri kãkiti ereka inini ikapani, Teoso apakapapini ikapani. Ikamaerekataua Erekari Matamatakoti posotiireẽ, kotxi aãuikari Xesosi sãkire.

⁶ Takaõtxikari hĩtoã auiniã, iua takaõtxikari !ikamaerekatai hĩte. Takaõtxikari hĩtoã mauakaniã, takaõtxikari mauakani !ikamaerekatai apaka. Kristo Xesosi nakitiakori aniniãua, Teosora kamaerekataua, kotxi aãuikari Xesosi sãkire, ininiã atiretari iua.

⁷ Merepanika hĩte auikapitikari Xesosi sãkire. Kipa xipokatari atão inakari Teoso sãkire hãuikini? Natokopa itxa Teoso sãkire atão inakari hĩtakanapini? ⁸ Hĩte akiritakari itxaua Teoso. Kona iuani xipokari hãuikiniri atão inakari isãkire. ⁹ Kãkiti sãkire txari: “Pão ãtikaãkari axapitiri ipani, iuaritika iãtikakakiti itori ipe.” Iua atokokana ãtika maerekati kamakari xika kaiãopokori kãkiti kamari maerekati. ¹⁰ Teoso kamaimaroretano nota hĩte takanapiniri hĩkerokakiti, atão inakari hĩkamini ikapani. Hĩte nitariakori hĩtxaua, kotxi Apiananiri nakitiakori atxaua, ininiãrako nimarotari nota õtãkikinii iaõka hĩkamapanikako. !Nimarotari iua kiki himisirienetakiri. Ia nimarota. Teoso misiritapanikariko iua.

¹¹ Apanakini sãpirenãtari: “Paoro paniãtari Xoteo minakanua takiniri takaõtxikari iĩtoãna.” Na atão ninoa sãkire. Nipaniãtaãkamariko takaõtxikari takiko, nimisiritiko !auamako. Kona nipaniãtari Xoteo minakanua takiniri takaõtxikari iĩtoãna. Ikara xika nimisiritaãka. Nisãpiretari ia: Kristo aamina ĩpiriãmitakari nopini ipĩpe amaerekani imakatzakini ikapani. Kristonoka kamaerekataua Teoso apakapiniua

ĭkapani. Ikara noerekakiti xika nimisiritaãka. ¹² Ninoa kamisirienererini nirekiniãri itsiki mata kisauakiko, erekari itsikipati tsotatiko apaka. Nomanãkarauata, ninoa misiriene-tinii xika.

¹³ Nitariakori, Teoso akiritai hĭte iua nakitiakori hininiua ĭkapani, ininiãkara uatxa hĭposotari hĭteka nireẽkiti hĭkamini. Iuaritika !hĭkamapiri maerekati hĭto nireẽkiti. Ia hĭkamako: Hĭtiretakakauako ãtipirika. Ikara atoko hininiã, himoianatakakauako. ¹⁴ Teoso paniãtakiti txari: "Pitiretana apanakini piteka pitiretiniua atokokana." Ikara paniãretxi pikaminiã, pikamapekari ikinika Moisesi paniãtakiti. ¹⁵ Kaxipiri ĭtopa auakani atoko !hĭtxape. Ninoa karotakakaua, okakakaua itxana. Erepaniko. Kaxipiri ĭtopa auakani atoko hininiã, hĭxipokakauako.

Aĭto Nireẽkiti

¹⁶ Nõtãkikare ia atoko itxapaniko: Hãuiritariko Erekarĭ Matamatakoti oerekĭnĭ iua kimapore ikiniõtika. Iua hĭkimapore oereẽkari ininiãua, !hĭkamapiri maerekati hĭto nireẽkiti. ¹⁷ Aĭto !inirekari Erekarĭ Matamatakoti nireẽkiti. Iuatxikana Erekarĭ Matamatakoti !inirekari hĭto nireẽkiti. Erekarĭ Matamatakoti mokaiakari itxaua aĭto. Ininiã aãkixĭnĭre nireẽkiti !aposota akamini aĭto nireẽkiti xika. ¹⁸ Iua Erekarĭ Matamatakoti oerekĭnĭãi pikimapore ikiniõtika, pikaminiãri iua nireẽkiti, ininiã Xoteo kiomanearokorĭni paniãtakiti !oerekaikari pikimapore.

¹⁹ Aimarotapitikari kãkiti ĭto nireẽkiti. Inirekari ĭtanirĭtxi minakotikatika osirĭkĭni, ĭtanorotxi minakotokatika isirĭkĭni, mitxitakari ãtokata isirĭkĭni. Kãkiti ĭto nirekari kãkiti xinĭkax-ĭtitĭnĭri maerekati ĭto nireẽkiti. Kãkiti ĭto nirekari ãti kãkiti ĭto, maerekati ikaminina ĭkapani. ²⁰ Kãkiti ĭto nirekari teoso kãkiti kamakiti iteosone ĭkapani. Kãkiti ĭto nirekari maerekani matamatakoni paniãtakiti ikamini. Kãkiti ĭto nirekari omanãkaretxi, neenamati, xikoretxi, norikaretxi, iuikaretxi. Kãkiti ĭto nirekari kãkiti omanatinĭri apanakini. ²¹ Kãkiti ĭto nirekari ãti kãkiti tii. Inirekari okanĭtxi, poãtakatxi, maerekati kiinĭriti ikamini. Ikara atoko inakari maerekati kãkiti ĭto nireẽkiti. Uatxa nĭpĭnitai hĭte, mitxi nĭpĭnitĭnĭi atokotxikana. Ikara maerekati kamakani !auapani Teoso auĭtetxi ininiãtaãua.

Erekari Matamatakoti Nireẽkiti

²² Iua Erekarĭ Matamatakoti aãkixĭnĭreẽ auiniã, ! ikara atokoni itxa akamakiti. Iua Erekarĭ Matamatakoti aãkixĭnĭreẽ auiniã, atiraõkiuata. Apoxokoniua. Erekaxĭnĭreua. ! Katimari aomanãkarauatini. Aamonĭkarauata. Erekaua. Akamaenetakiti akamapitika. ²³ Ate ! iuikaua. ! Akamari maerekati aĭto nireẽkiti. Ikara atoko atxa, Erekarĭ Matamatakoti aãkixĭnĭreẽ auiniãua. Ikara atoko aniniã,

amisiritiko ! auari. ²⁴ Kristo nakitiakori aniniãua, ! anirekaikari akaminiri maerekati aïto potxitakiti, aïto nireëkiti. Amanirekakiniti aõkini atokokana, aõkapekari maerekati aïto nireëkiti. ²⁵ Erekar Matamatakoti txïkitakari axinire auãki inini, ininiãkara makamari ikinipoko iua nireëkiti ikiniõtika. ²⁶ ! Apakata aãuikiniua. ! Apakata aneenamauatini. ! Apakata axikotakakiniua.

6

Himoianatakakiniua

¹ Nitariakori, hïte Erekar Matamatakoti nireëkiti kamakanii, himarotakasaakiri aïtari kaminiri maerekati, hõtãkikariko iua imaerekani itakanapini ïkapani. Hõtãkikariko hïtiraõkiritika. Iuasaaki erepaniko, kotxi atxiïti hïte apaka nirekari iua maerekani atokotxikana hïkamini. ² Himoianatakakauako hïtapara poiãonoka inakasaaki. Ikara atoko hininiã, hïkamari Kristo paniãtakiti apanakini hïtiretini. ³ ! Erekar ate iukiniua. Kãkiti minakati: “Apiari nota,” inakari, iuanika misirienetaua. ⁴ Erekar nataerekatiniri notaka kamakiti. Erekar atxiïti? Nikamakiti ereka ininiã, nipoxokoniuata. ! Apakata nãkixinireë nixinikiniri: “Iua ãti kamakiti apiaerekata. Nota kamakiti poião erekar.” ! Apakata ikara atoko ninini. ⁵ Ikininape kãkiti aua iparïka kasãpaniri. Iuanoka posotari ikaminiri.

⁶ Teoso sãkire oereëkari oerekiniãi pite Teoso sãkire, iuasaaki minakati auiniãi pisikari iuamoni. Nipokori atxiïti, txineiro atxiïti, pisika iuamoni, kotxi iua kikiote ! auari. ⁷ Piteka ! pimisirienetapeuako, kotxi ! piposotari Teoso pimisiriene-tini. Teoso misirienetakari ! auari. Pikikioteë mitxi pitakakiti iaõka papakapa. Iua atokokana pikamakiti ereka inini, papakapari erekari. Pikamakiti maerekati inini, papakapari maerekati. ⁸ Piïto nireëkiti pikaminiã, papakapari piïto siãkitinoka. Piïto sikai ipïkitxinoka. Teoso misiritapitikai. Erekar Matamatakoti nireëkiti pikaminiã, papakapari iua siãkiti. Iua siãkiti Teosokata ãtipirika pauini ïkapani. ⁹ ! Apakata asãpakini erekar ikiniõtika akamini. Makamari erekar ikiniõtika, maiotokakanikaua anini. Erekar akamini amaiotokakaniã, erekar Teoso sikakiti aãpakapini apokapitikako. ¹⁰ Ininiã aposotakasaakiri, makamari erekar ikininapemoni. Merepanika makamari erekar aïtariakorimoni Xesosi sãkire auiãkanimoni.

Imapotõkire Õtãkikaretxi

¹¹ Hãtamariko ia niõkatsopare mitari. Ia iõkatsopari imapotõkire nota niuakoã niõkatsopatakiti. ¹² Apanakini hïte sauaki nirekari ninoaka apokaerekatiko, ininiã isãpiretari kãkiti potxitakitinoka. Ninoakara paniãtai hïtakiniri

takaõtxikari hĩtoã. Kininiãpa ninoa nirekatari takaõtxikari hĩtakini? Ninoa misiritiko monõkoni xika, ninoa paniãtari Xoteo minakaniua takiniri takaõtxikari iĩtoãna, ininiã Xoteoakori potxitari ninoa oereẽkiti sãkiretxiti. Inirekarina Xoteoakori apokaerekatinina ninoa. Txamari Kristonoka kamaerekatari kãkiti, kotxi ipĩpe aamina ipiriãmitakari nopini kãkiti maerekani imaktxakini ikapani. ¹³ Ninoa kamisirienererini kamari Moisesi paniãtakiti takaõtxikari itakinina iĩtoãna. Txamari ikinika Moisesi paniãtakiti ! ikamana. Ninoa nirekari hĩte takiniri takaõtxikari hĩtoã, ininiã eereka ninoa iuikaua, kotxi hĩte kamari ninoa paniãtakiti. ¹⁴ Kona ninirekari niuikiniua. Teoso !inirekari niuikiniua. Nota iuikari aãũte Xesosi Kristo. Iuanokara niuika, kotxi iua ipina aamina ipiriãmitakari nopini ate ikapani. Ininiã nota !ninarekaikari Xesosi sãkire mauiaãkani nireẽkiti. Iuatxikana ninoa ! inirekari nota nireẽkiti. ¹⁵ Takaõtxikari hĩtoã auiniã, iua takaõtxikari !ikamaerekatai hĩte. Takaõtxikari hĩtoã mauakaniã, takaõtxikari mauakani !ikamaerekatai. Teoso txĩkitakiniãi iua anaakori hininiãua, iuasaaki ikamaerekatai hĩte. Ininiãkara hãkixinire amaneri itxaua. Ininiã mitxi hinireẽkiti ! hinirekaika. ¹⁶ Teoso kamaerekaxiniretai hĩte, ikara sãkiretxiti hãuikasaaki. Iua amonĩkai hĩte. Ikara atoko Teoso kamari kãkiti iua nakitiakori ininiuana, atão Isaeo mekaniriakori ininiuana.

¹⁷ Ixipope ia iõkatsopari. Nipinitana nota kamamaxiretakani. !Hĩkamamaxiretapeno, kotxi nimisiritaãkapeka. Nikaro mata auapeka niĩtoã. Auĩtetxi nitiri amotakori karo mata atoko itxa nikaro mata, kotxi Apiananiri Xesosi nitiri nitxaua.

¹⁸ Nitariakori, aãũte Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari hĩte ãkixiniremoni. Ameẽ.

ÉPESO

Paoro Iokanatsopatakiti Épeso Auakanimoni

¹ Nota, Paoro. Niōkatsopatari ia aātsopa. Teoso nirekano Xesosi Kristo iokanatakiti nininiua. Ininiā niokanatsopata Teoso nakitiakorimoni Épeso sitatxiti auakanimoni. Kristo Xesosi sākire auiākanimoni, ipaniātakiti kamakanimoni niokanatsopata. ² Aīri Teoso, Apiananiri Xesosi Kristo pakini sikari ikinipoko erekari hītemoni. Ninoa kamaerekaxiniretai hīte.

Teoso Mereēua Itixi Kamiko Apisapanika

³ Masāpiretari Teoso, aāuīte Xesosi Kristo iri: “Erekapitakai,” kotxi itakapekari ikinika erekari ate ākixiniremoni, kotxi Kristo nakitiakori atxaua. Ikara erekari isikakiti Teoso tixinekiri. ⁴ Itakari ikara erekari ate ākixiniremoni, kotxi itixi kamiko apisapanika Teoso mereēpekaua Kristo nakitiakori aniniua. Imereēua Teoso nireēkitinoka akamini ĩkapani, maerekati amakamakani ĩkapani, atiraōkiuatini ĩkapani. ⁵ Itixi kamiko apisapanika, Teoso mereēua iua anaakori aniniua ĩkapani. Xesosi Kristo ipīpe ate ĩkapani, ininiā iua txīkitakaua Teoso anaakori aniniua. Teoso txīkitakaua iua anaakori aniniua, kotxi iua potxitari ikara atoko ikamini. Inirekari ikara atoko ikamini. Erekari ipotxitakiti ikamini tīkane.

⁶ Teoso txīkitakaua iua anaakori aniniua, kotxi inirekari asāpiretiniri: “Peerekari ikinipoko erekari pisikakiti kākitimoni.” Teoso sikaua ikara erekari, kotxi iua tiretakiti nakitiakori atxaua.

⁷ Xesosi ĩkitxitari amaerekani, kotxi iarēka xiketa ate ĩkapani, ininiā Teoso maxinīkaretari amaerekani. Uatxa ! imisiritaikaua amaerekani xika. Teoso kamari ikara ate ĩkapani, kotxi ikinipoko erekari isika atemoni. !Ixpoka ikara erekari Teoso sikakiti. Ikinipoko erekari aua iuamoni. ⁸ Kākiti kona posotari iaōtiniri erekari Teoso sikakiti ate maerekati kamakanimoni. !Kaiāotikori. Ikinipoko imaroretxi aua iuamoni. Atāo inakarinnoka imarota ikamini, ininiā ikara erekari ikaminiāua. ⁹ Mitxi ! aimarotari Teoso inireēkiti ikamini tīkane. Uatxa ikamaimaroretāua. Ipotxitari oerekiniua inireēkiti. Peerekari iua potxitakiti. Ākixinireē ixinikari ikara ikamini. ¹⁰ Teoso ketotini ōti manapi, ikinipoko iposope inakasaaki, iua apotiitariko ikinimane itixine auakani, itixiā auakani pakini.

¹¹ Xesosi Kristo nakitiakori atxaua, ininiã aãpakapari ate ïkapani inïkatakiti. Itixi kamiko apisapanika ixinikari ika-makiti ate ïkapani. Ikamari ikinika inirekakiti iaõka. ¹² Iua mereëua ate, merepitipanika Kristo sãkire auiãkaniua, ikinimane asãpiretini ïkapani: “Peerekari Teoso. Erekapitikari ikamakiti.”

¹³ Hïtepekana auikari Xesosi sãkire, atão inakari hïkenakotakasaaki. Ikara atão inakari Teoso iokanapirena erekari itxaua, kotxi iua iokanapirena oerekai himaerekani makatxakiko. Xesosi sãkire hãuikasaaki, Erekari Matamatakoti apoka hãkixinireë. Iua Teoso takaõtxikare itxaua. Iua oerekai hïte Teoso nakitiakori hininiua. Xesosi sikaenetapekari Erekari Matamatakoti atemoni iokanadini. ¹⁴ Isikaenetakiti Erekari Matamatakoti atemoni auape, ininiã aimarotapitikari aãpakapiniri ikinika isikaenetakiti, inïkatakiti ate ïkapani. Iuasaaki Xesosi apakapaua ate iua nakitiakori, iua iamotakini, kotxi imakatxakapekari amaerekani. Ikara atoko ininiã, ikinimane kãkiti txari iua: “Peerekai pite. Erekapitikari ikinipoko pikamakiti.”

Paoro Misãkiretiniri Teoso

¹⁵ Ikara atoko ininiã, nota kenakopiretakasaakiri Apiananiri Xesosi sãkire hãuikini, ikinimane Teoso nakitiakori hïtoretini nikenakopiretakasaaki, ¹⁶ nimisãkiretapikari Teoso hïte ïkapani. Nitxari iua: “Erekapitikai, kotxi pite makatxakari ninoa Épeso sitatxiti auakani maerekani,” nitxa. ¹⁷ Teoso, aãuïte Xesosi Kristo Teosone itxaua. Xesosi iri itxaua. Kaiotximereri iua Teoso. Nimisãkiretari Teoso hïte ïkapani ia atoko: “Pisikaimaroretana ninoa ãkixinire. Ninirekari Erekari Matamatakoti oerekinina pite iteene imarotinina ïkapani. ¹⁸ Piopinikariko ninoa ãkixinire atão inakari imarotinina ïkapani. Pite akiritana ninoa ikinipoko erekari apakapinina ïkapani. Ikara poerekana ninoa imarotininina ïkapani, iãtapininina ïkapani. Pikamaimaroretana ninoa pite nïkatakiti pite nakitiakori ïkapani. Ikara pinïkatakiti, pisikaenetakiti, peerekari. Itori pinïkatakiti. !Ixipoka pinïkatakiti. !Kaiãotikori pinïkatakiti pinakitiakori ïkapani. ¹⁹ Pikamaimaroretana ninoa kaposotiire pinini. Ininiã piposotari iteene pisikaposotiiretiniua ate pisãkire auiãkani. Ikara piposotiire ! auari ãtimoni. Pataparari pite posotiire.” Ia atoko nimisãkiretari Teoso hïte ïkapani.

²⁰ Ikara Teoso posotiire õkitikari Kristo ipïkani sauaki auakasaaki. Iposo atoko iposotiireë itakari Kristo apiari topãkiniãtaã, ikikomoni itixineë. ²¹ Ininiã Kristo Apiananiri itxaua. Iua posotiire apiata. Maerekani matamatakoni

auñteakori posotiire poiãoka. Ìkorapokoriti auñtetxiakori posotiire poiãoka. Kristo posotiire apiata. Ìkorasaaki Kristo Api-ananiri. Apaka katana Kristo atoko inakari ! auari. ! Auari ãti kaposotiireri Kristo atoko. Kristo apiata. ²² Teoso txĩkitakari Kristo ikinimane auñte ininiua. Itakari ikinimane imokaiakariakori ikiti patapĩ, ininiã Xesosi paniãtakitinoka ikamana. Imokaiakari ! auaika. Ininiã ikinipoko Teoso kamakiti auñte itxaua Kristo. Teoso sikari iua isãkire auñte ininiua. Inakitiakori kii atoko itxa Xesosi. ²³ Iua ãto atoko itxa inakitiakori, ininiã ikinimane inakitiakori sauaki iua aua. Itxĩkitakari ikinipoko atão inini.

2

Mitxi Ipĩkani Atoko Atxaua

¹ Hĩtepekana, Xesosi txĩkitapekari hĩxinire auãki inini. Mitxi, isãkire hãuikini apisapanika, ipĩkani atoko itxa hãkixinire, Teoso manirekakiniti hĩkamini xika, himaerekani xika. ² Iuasaaki hĩte kamari ikini sereti maerekati, ìkorapokoriti auakani maerekani atokokana. Iuasaaki hĩkĩpitari Satanasi sãkire, maerekani matamatakoni auñte sãkire. Iua, initiriakorikata aua ãtima auiniãtaã. Iua parĩkauata Teoso sãkire makĩpitakani xinire ãki. ³ Mitxipeka amakinika ate Teoso sãkire makĩpitakani atxaua, kotxi akamari maerekati aĩto paniãtakiti. Iuasaaki akamari maerekati aĩto nireẽkiti. Akamari maerekati axinikakiti iaõka iuasaaki. Ikinimane itixi auakani atoko, ate, apanakini apaka maerekati kamakani atxaua iuasaaki, ininiã Teoso omanãkarauata amaerekani xika. Iposope amisiritiko.

⁴ Iuaritika Teoso iteene amonĩkaua. Kaamonĩkareri Teoso atoko inakari ! auari. Iua iteene tiretaua. Ate maerekati kamakani atxaua, iuaritika itiretaua. ⁵ Ipĩkani atoko anakasaaki, maerekatinoka akamakasaaki, iuasaaki itxĩkitakaua auãki anini, Kristo auãki inĩkitakini atoko. Iuasaaki imakatzakari amaerekani, kotxi inirekari ikinipoko erekari isikiniua. ⁶ Ininiã Teoso õkitikaua ipĩkani sauaki aãuakasaaki, Kristo õkitikini atokokana. Ininiã itixineẽ Teoso takaua ate aĩtopãkini Kristo Xesosikata, kotxi iua nakitiakori atxaua. ⁷ Ininiã katanarako ãtipirika inirekari oerekiniri ikinipoko erekari atemoni. Erekari isikakiti !ixipoka. !Kamapotõkireri. Kona erekaua, iuaritika iteene itiretaua, kotxi Xesosi Kristo nakitiakori atxaua. ⁸ Atemoni erekari isikakitinokara makatzakari amaerekani, isãkire aãuikasaaki. Ininiã ! aposota ateka maerekani amakatzakini, kotxi maerekati kamakani atxaua. Teoso sikakitinokara makatzakari amaerekani. ⁹ Akamakiti erekari ! iposotari amaerekani imakatzakini. Ininiã kãkiti iuikiniua ! auari. Teosonokara posotari imakatzakiniri kãkiti maerekani. ¹⁰ Peerekari Teoso parĩka aãkixinireẽ, kotxi ikamaua ate ereka anini. Ininiã

Xesosi Kristo nakitiakori atxaua. Ikara iparīka amaneri. Ikamaua ate amaneri anini, erekari akamini īkapani. Ikara ikamini apisapanika Teoso xinikari ikara. Iuasaaki inirekari erekarinoka akamini.

Kristo Nakitiakori Ātika Nirimanetxi

¹¹ Xoteo minakanuia hītxaua, kotxi ikara atoko hīponaniā. Teoso takaōtxikare auaītotakini takauākatai hīte: “Teoso takaōtxikare mauaītotakini.” Xoteoakori auari ikara Teoso takaōtxikare, kotxi ikisauakarina amarini tsiki mata axapiti. Ikara oerekari Teoso nakitiakori ininiuana. ¹² Hīxinikariko mitxi, Kristo sākire hāuikini apisa, Kristo ! auari hītemoni. Iuasaaki maparakini atoko hītxaua. Isaeokini ! hītxaua. Ātiāo hītxaua. Ikara xika kona hīte posotari hāpakapiniri Teoso sikaenetakīti iuasaaki. Iuasaaki ! himarotari Xesosi makatxakiniri himaerekani. Iuasaaki ! himarotari Teoso.

¹³ Uatxa Kristo Xesosi apakapapekai hīte. Mitxi itakoxiti auakani atoko hītxaua, iuaritika uatxa iua minai hīte Teosomoni, kotxi Kristo arēka xiketa hīte īkapani.

¹⁴ Iuanokara kamaerekaxiniretaua, ininiā ixipokari Xoteo, Xoteo minakanuia pakini omanatakakiniua. Ikara omanākaretxi paretxi atoko itxa. !Auiritari Xoteo sini Xoteo minakonimoni. Uatxa ātika nirimanetxi atxaua. ¹⁵ Kristo ipīkasaaki, ixipokari ikara omanākaretxi, kotxi iuasaaki ikamari ikinika paniātakori iōkatsopatakori ikinimane īkapani. Ikara Xoteoakorimoni sikakori. !Isikaāka Xoteo minakonimoni. Ininiā Kristo ipīkasaaki, itxīkitakana Xoteoakori, Xoteo minakanuia pakini ātika kākiti amaneri atoko inini. Neenamtxi !auaika, kotxi Kristo kamaerekaxiniretaua amakinika. ¹⁶ Ipina aamina ĩpiriāmitakari nopini, ininiā iuasaaki iuaīkana iminana Xoteoakori, Xoteo minakanuia pakini Teosomoni.

Ātika nirimanetxi atoko iminana Teosomoni. Iuasaaki ixipokari Xoteoakori, Xoteo minakanuia omanatakakiniua. ¹⁷ Xesosi apoka īkorapokoriti Teoso iokanapirena erekari isāpiretiniri kākiti. Isāpiretari kākiti, Teoso omanatiniri kākiti imaerekani xika xipope, Xesosi sākire auikasaakina. Isāpiretai hīte Xoteo minakanuia. Apaka isāpiretari Xoteoakori. Mitxi ōtakoxiti auakani atoko hītxaua, kotxi iuasaaki ! himarotari Teoso sākire. Mitxi Xoteoakori imarotari Teoso sākire, ininiā Teoso takote auakani atoko itxauana. ¹⁸ Erekari Mata-matakoti ātinoka aua. Kristo sākire aūikasaaki, iua Erekari Matamatakoti anikaua aīri Teosomoni. Anikari Xoteoakori, Xoteo minakanuia pakini iuamoni.

Teoso Aapoko Atxaua

¹⁹ Uatxa Teoso mimarotakani ! hītxaikaua. Uatxa āti uāka ! hītxaikaua. Teoso tixine auakani hītxaua, apanakini Teoso sākire auiākanikata. Iua aapoko auakani hītxaua.

²⁰ Teoso aapoko atoko atxaua. Aapokotxi kamaãka kaikori nopini imirikakani ìkapani. Xesosi moianariakori tosi pakini, iua iokanatakini kãkitimoni, ninoa sãpiretakiti iua kaikori atoko itxa. Kitxakapirîka Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretakiti apaka iua kaikori atoko itxa. Aapokotxi aua âtika kai mitari, apanakini kai soro maïkakari. Xesosi Kristo iua kai mitari atoko itxa. ²¹ Ininiã iua maïkaua. Iuakata aãua, ininiã kãkiti itoãpotari auikiniri Xesosi sãkire. Apiananiri aapoko aneeãpotini atoko itxa. Iua Apiananiri aapoko atoko atxa. Imisãkiretiko aikoti atoko atxa. ²² Ininiã iua apotiitai hïte hïkinika iua aapoko hininiua ìkapani, kotxi Teoso auiniãtaã hïtxaua. Erekarî Matamatakoti auiniãtaã hïtxaua apaka.

3

Paoro Sãpiretari Teoso Sãkire Xoteo Minakonimoni

¹ Ikara atoko ininiã, nota Paoro kateia âki naua, hïte Xoteo minakanuia Xesosi Kristo sãkire nisãpiretini xika. Kateia âki naua, kotxi nauikari Xesosi sãkire.

² Hïkenakopiretapekari parîkatxi Teoso sikakiti notamoni, isãkire Xoteo minakanuia nisãpiretini ìkapani. Ikinipoko erekari isika notamoni, hïte nisãpiretini ìkapani. ³ Teoso oerekapekano kãkiti mitxi mimarotakiniti. Mitxi axapitiki ikara Teoso oerekakiti niõkatsopatapeka hïtemoni. ⁴ Uatxa ia hãtatsopatakasaaki, hïposotari himarotiniri nimarotakiti, kãkiti mitxi mimarotakiniti, Kristo parîka kãkiti ìkapani. ⁵ Kitxakapirîka kãkiti kona imarotari ikara Kristo parîka kãkiti ìkapani. Uatxa Erekarî Matamatakoti oerekari ikara Xesosi iokanatakinimoni. Apaka oerekari ikara Teoso sãkire sãpiretanimoni. Teoso parîkanoka ikamana ninoa. ⁶ Nisãpiretai hïte kãkiti mitxi mimarotakiniti. Xoteo minakanuia apakapariko Teoso nïkatakiti itixineë, Xoteoakori apakapiniri atokotxikana. Xoteo minakanuia, Xoteoakorikata Kristo ìto atoko itxauana. Xoteo minakanuia apakapariko Teoso sikaenetakiti, Xoteoakori apakapiniri atokotxikana. Teoso iokanapirena erekari sãpiretari kãkiti isikaenetakiti, kotxi isikari Kristo, Xoteoakori maerekani, Xoteo minakanuia maerekani apaka imakatzakini ìkapani. Ikara kãkiti mitxi mimarotakiniti.

⁷ Teoso iokanatano nota kãkitimoni iua iokanapirena erekari nisãpiretini ìkapani. Ikara parîkatxi isikano, kotxi ikinipoko erekari Teoso sikano nota iposotiireë. ⁸ Itomaneri Teoso nakitiakori poiãorini, iuaritika nota poiãori nininiua atoko inakari ! auari. Iuaritika Teoso sikano ikinipoko erekari, kotxi iokanatano Xoteo minakonimoni erekari Kristo auakiti nisãpiretinina ìkapani. Ikara erekari !ixipoka. Itori. ! Kimarotikori ikinipoko erekari Kristo auakiti.

⁹ Apaka Teoso nirekari noerekiniri ikinimane, ikara mitxi imimarotakiniti, Teoso nakitiakori tiretakakiniua. Itixi kamikosaaki, Teoso kipatari ikara kākiti mimarotakiniti. Ikipatiniritika uatxa ikara noerekari ikinimane. Teoso kamakasaakiri itixi, Xesosi Kristokata ikamari ikinipoko. Mítxi kona xatiki ! auari. ¹⁰ Uatxa Teoso nirekari imereēkini oerekiniri ikinipoko Teoso imarore auítetxiakori matamatakonimoni, Teoso tixine auakanimoni. ¹¹ Itixi kamiko apisapanika, ātipirika Teoso nirekari aāuīte Kristo Xesosi kaminiri ikinika inirekakiti kākiti ĩkapani. ¹² Kristo kamakiti ate ĩkapani aāuikiniā, aposotapitikari aāpokini Teosomoni, ininiā ! kapĩkareua Teosomoni aāpokini. Ataparaxinireritika asari iuamoni. ¹³ Ininiākara nōtākikai hĩte. ! Himatinaniuatape nimisiritiko xika. Nimisiritaāka hĩte ĩkapani, Xesosi sākire hāuikini ĩkapani, ininiā hĩuikariko nimisiritiko. Teoso auiritari nimisiritiko, kotxi iua itene tiretai hĩte.

Iuākana Paoro Misākiretiniri Teoso

¹⁴ Teoso nirekakiti kākiti ĩkapani nixinikasaaki, nikapotoreēkaua aāuīte Xesosi Kristo iri apisatoō, nimisākiretiniri ĩkapani. ¹⁵ Ikinimane Teoso nakitiakori, itixine auakani, apaka ikinimane ĩkorapokoriti auakani apakapari iua uāka. ¹⁶ Ia atoko nimisākiretari Teoso hĩte ĩkapani: “Peerekai pite. Ikinipoko erekari aua pitemoni. ! Ixipoka ikara erekari. Ininiākara, pisikaposotiiretana Épeso auakani ākixinire. Ninirekari Erekar Matamatakoti iteene sikataparatinina ninoa ākixinire. ¹⁷ Ninirekari iteene auikinirina Kristo sākire, ininiā Kristo auapika ākixinireēna. Ninirekari ninoa iteene imarotiniri pite tiraōki. Takari kotsa kipatxi erekari āki auini atokokana, ninirekari ninoa kaikotini pitekata pitiraōki sikataparatinina ĩkapani. Imarotiniārina pitiraōki, ! irikana. ! Ikamarina maerekati. ¹⁸ Ninirekari ninoa, pinakitiakori, apanakini pinakitiakori pakini, imarotiniri Kristo tiraōki kākiti ĩkapani, kotxi Kristo tiraōki ! ixipoka. ! Kaiāotikori iua tiraōki. ¹⁹ Kākiti kona posotari imarotiniri ikinika Kristo tiraōki. Ninirekari ninoa Épeso auakani apakapiniri ikini sereti erekari pisikakiti ākixinireēna, pite atāo imarotininina ĩkapani.” Ikara atoko nimisākiretari Teoso hĩte ĩkapani.

²⁰ Ininiā uatxa maxinikariko iua. Kaposotiireri apiatakari itxaua. Ikinipoko iposota ikamini. Imaposotakiniti ! auari, ininiā ikinika aamanaākiti, ikinika axinikakiti pakini, iposota ikamini. Ari, apikomoni iposota ikamini ate ĩkapani. Axinikakiti, aamanaākiti poiāoka. Apiata iposotiire. Iua posotiire parĩkauata aākixinireē. ²¹ Ininiā Teoso mereēkini kitx-

akapirīka auakani, uatxa auakani, katana auakani pakini ātipirika txariko Teoso: “Peerekai pite. Apiananiri pitx-
aaua.” Ikara atoko itxana, kotxi Xesosi Kristo makatxakari
amaerekani Teoso anaakori aniniua īkapani. Ameen.

4

Xesosi Auiākani Ātika Īto Atoko Itxauana

¹ Kateia āki naua, kotxi nauikari Apiananiri sākire. Ininiā nota iteene ōtākikai hīte ikiniōtika atāo hīkamini, kotxi Teoso akiritai hīte iua anaakori hininiua īkapani. Ikara atoko hininiā, iua kamakiti atokokana hīkamako. ² Ininiākara ! hūikapeua. ! Hinirekapiri hinirekakitinoka hīkamini. Hāuiritariko āti kaminiri iua nirekakiti. Katima homanākarauataka ! hītxapeko. Himīteenekakakauako hīkerokasaakiri hīkamakiti. Hītiretakakauako. ³ Erekarī Matamatakoti txīkitakari axinikakiti, anireēkiti pakini ātinoka inini, kotxi iua kamaerekaxiniretaua. Ininiākara hīparīkauatako ikara atoko auini īkapani. ⁴ Xesosi ĩto atoko atxaua. Ātika ĩto, ininiā ĩtotxi ātika atoko atxaua. Erekarī Matamatakoti ātinoka aua. Teoso akiritakasaakii inakitiakori hininiua, hiātapariko hāpokini iua tixine iuakata hāuini īkapani. Ininiā ātinoka hiātapakiti. ⁵ Ātinokara Apiananiri aua. Ātinokara aāuiākiti sākiretxiti aua. Ātinokara apatxisatiko. ⁶ Ātika Teoso aua. Iua ikinimane iri ātika aua. Iua ikinimane apisatoō apiatakari itxaua. Ikini itixiti iua aua. Amakinika aākixinireē iua aua.

Teoso Sikakiti Atemoni

⁷ Kristo sikapekarī iposotiire ate amakinimoni iparīka akamini īkapani. Iposotiire isikaua aparīka akamini īkapani. Aparīka pamimari, ininiā apiata isika iposotiire atemoni. ⁸ Kotxi Teoso sākire kitxakapirīka txari: Ikanīkasaaki itixinemoni, imikanapiriāna kākiti mitxi imokaiakari maīkakini. Iuasaaki isikari erekari kākitimoni. ⁹ Iua kanīka, kotxi mitxipe iua katxaka itixi patapixiti ipīkani auiniātaā. ¹⁰ Iua itixi patapixiti katxakakari, iuatxikana kanīka iaxiti apiko nopinixiti, ininiā uatxa iua aua ikini itixiti, iaxiti, Teoso tixine pakini. ! Auari iua mauakaniātaā. ¹¹ Iposotiire isikasaaki isākire auiākanimoni, isikari ia atoko parīkauatakani ininiuana īkapani: Kristo iokanatakini kākitimoni, Teoso sākire sāpiretakani, Teoso iokanapirena erekari sāpiretakani, Teoso nakitiakori ōtākikakani, Teoso sākire oerekakani pakini isikaua. ¹² Ikara atoko isikaua, kotxi inirekarī ninoa oerekiniua inakitiakori iparīka atāo akamini īkapani. Ikara atoko isikaua, kotxi ninoa sikataparaxiniretaua. ¹³ Ninoa sikataparaxiniretiniritika

ãtika aãuiãkiti auako. Ipinimoni inakari aãuiãkiti ! auaike, kotxi atão aimarotariko Teoso ãkiri sãkire. Ininiã kiĩkiteua, kimaroreua iuasaaki. Kristo atoko atxauako, kotxi paimatireri iua.

¹⁴ Ininiã iuasaaki amarini atoko !atxauka, kotxi amarini ! imarotari atão inakari. Tsakati anikakiti atoko, ãtima anikakiti atoko itxana kãkiti kamisirienereri sãkire auiãkani. ! Imarotarina atão Teoso sãkire. Ninoa kamisirienereri xinikaxitita atão minakati oerekini ãkapani. ¹⁵ Atão inakarinoka asãpiretako kãkiti atiraõkiritika. Ikara atoko akaminiã, aimarore aneeãpota. Kristo sãkire iteene aãuikaãpota. Erekarĩ akamakiti aneeãpota. Ininiã Kristo atoko atxaua, kotxi iua ãto atokotxikana atxaua. Ate kii atoko itxaua Kristo. ¹⁶ ãtotxi kamari ikii paniãtakiti. Iua atokokana ate kamari Kristo paniãtakiti. Ininiã aãpotiitaua. Amoianatakakaua Kristo parĩka akamini ãkapani, kotxi ãtotxi ãtika atoko atxaua. Kristo sikataparataua amoianatakakiniua. Ininiã ikinika Kristo nakitiakori atão parĩkauatiniã iua ãkapani, apiaãpota aimarotari iua imarore atão akamini ãkapani. Akinika atão aparĩkauatiniã Kristo ãkapani, ikamataparaxiniretaua. Iuasaaki atiretakakaua. Iuasaaki ãtotxi erekari, mami-anatakati atoko itxaua Kristo nakitiakori.

Aãuini Amaneri

¹⁷ Ikara atoko ininiã, ia nisãpiretai. Apiananiri imaroreẽ iteene nõtãkikai. !Hĩkamapinikariko apanakini Xoteo minakaniua kamakiti atoko. !Kiĩkiteri ninoa kamakiti. !Kiĩkiteri ixinikakitina. ¹⁸ !Imarotarina atão inakari. Mapiãri atoko itxa iĩkitena. Ikara atoko ininiã, !kimarorena. Teoso !itxĩkitakana auapininiika ininina, kotxi ãkixinireẽna ! inirekarina atão inakari imarotinina. ¹⁹ Ninoa ãkixinire ãpatapeka, ininiã ! ipẽtauatana maerekati ikamakasaakina. Ininiãkara ninoaka sikaua Satanasimoni iĩtona nireẽkitinoka ikaminina ãkapani. Ininiã ikamarina ikinika maerekati. Itori maerekati inireka ikaminina. ! Inirekarina iotokakinirina ikara maerekati ikaminina.

²⁰ Hĩtepekana, ikara maerekati ! hõerekaãka, Kristo himarotakasaaki. ²¹ Iuasaaki hĩkenakotapitikari iua sãkire. Iua oerekai atão inakari, kotxi Xesosi imarotari ikinipoko atão inakari. ²² Hõerekaãka hĩtakanapiniri maerekati mitxi hĩkamakiti, hĩxinikakiti pakini. Himãka kitxakari hõkini atokokana hĩtxapaniko himaerekani hĩtakanapini. Hĩtakanapariko ikara kitxakari hinireẽkiti, kotxi ikara maerekati hinireẽkiti misirienetai. ²³ Ininiã eereka hamanaãriko Teoso txĩkitakiniri hĩxinikakiti, hinireẽkiti pakini amaneri inini. ²⁴ Ininiã himãka amaneri hĩeretakini atokokana, amanerinoka atão inakarĩnoka hĩkamako, kotxi Teoso txĩkitakai hĩxinire amaneri inini, Teoso atoko hinini

ĭkapani. Ininiã atão inakari himarota. Erekarinoka hĭkama. Teoso ĭkapaninanira hĭparĭkauatako.

²⁵ Ininiã aãpirena kona hĭkamape hĭtariakorimoni. Atão inakarinoka hĭsãkiretako, kotxi amakinika ate ãtika ĭtotxi atoko atxaua. ²⁶ Hinaiatakasaakiua, !hãuiritapiri homanãkare txĭkitakinii maerekati hĭkamini. Himakini apisapanika, hĭotokakariko homanãkarauatini. ²⁷ Ikara homanãkare himatakanapakanisaaki, hãuiritari Satanasi txĭkitakinii maerekati hĭkamini, ininiã !hãuiritapiriko iua.

²⁸ Atxiĭti hĭtirituatapeka, ininiã ! hĭtirituatapinikako. Hĭparĭkauatako. Erekarĭ parĭkatxi hĭuakoã hĭkamako, hĭparĭka ĭki hãpakapini ĭkapani. Ininiã eereka aua minakati hĭtemoni, kãkiti minakati mauinakinimoni hĭsikini ĭkapani. ²⁹ Maerekati sãkiretxiti ! hĭsãpiretapiri kãkiti. Erekarinoka hĭsãpiretako, hĭsãkire kenakotakani hĭsikataraxiniretini ĭkapani, ĭkinipoko erekari Teoso sikakiti ninoa apakapini ĭkapani. ³⁰ Kona hĭkamamatinanitapiri Erekarĭ Matamatakoti Teoso nakiti himaerekani xika. Erekarĭ Matamatakoti Teoso takaõtxikare itxaua. Teoso sikapekari iua atemoni, ininiã aimarotapitĭkari aãpakapiniri ĭkinipoko Teoso sikaenetakiti Kristo uai kanapiriãkasaaki. Iuasaaki imaktxakaua ĭkinika maerekati auiniãtaã. ³¹ ! Hinĭkatapiri homanãkare hãkixinireẽ. Katima naiataka ! hĭtxapeko. ãtipirika apanakini homanatinĭ, hĭtakanapako. ! Hĭtxitapiri ãti. ! Himisãkirepiretapiri ãti. ĭkini sereti maerekati ikara atoko inakari hĭtakanapako. ³² Erekarĭ hĭkaminakakauako. Hiamonĭkakauako. Himaxinĭkaretariko maerekati ãti kamakiti hĭtemoni, maerekati ate kamakiti Teoso maxinĭkaretini atokotxikana. Teoso maxinĭkaretari amaerekani, kotxi Kristo ipina ate ĭkapani.

5

Hĭtiraõkiuatako ĭkiniõtika

¹ Teoso anaakori itiretakini hĭtxaua, ininiã hĭkamariko Teoso kamakiti atokotxikana. ² Hĭtiraõkiuatako ĭkiniõtika, Kristo tiretiniua atokotxikana. Iuaka isikaua Teosomoni, kotxi ipina ate ĭkapani. Teoso apokaerekatari Kristo ipinini ate ĭkapani. Peerekari isikiniua Teosomoni.

³ Teoso nakitiakori hĭtxaua, ininiã kona ninirekari nikenakopiretiniri pĭtaniri minakotikatika, pĭtanoro minakotokatika pisirĭkini. ! Apakata maerekati hĭto nireẽkiti hĭkamini. ! Apakata maerekati hĭto nireẽkiti hĭxinikini, hĭsãpiretini. Ikara hĭxinire txikotakari hĭtakanapako. Txineiro potxitakani ! hĭtxapeuako. ⁴ ! Hĭsãpiretapiriko sãkiretxi maerekati. Sãkiretxi mĭkiteti apaka ! hĭsãpiretape. ! Hinapetapiri ãti. Hĭsãkirauatakasaaki, hĭtxariko: "Peerekari Teoso, kotxi isikaua ĭkinipoko erekari." ⁵ Aimarotari ia:

Ītanoro minakotokatika sirīkakari, maerekati iīto nireēkiti kamakari, txineiro potxitakani pakini ! iteasonetari Teoso. Teoso kamakori misākiretakani atoko itxana. Ikara atoko inakani ! apakapari Teoso sikaenetakiti iua anaakorimoni, Kristo, Teoso pakini auītetxi ininiātaāua.

6 Kona hāuiritapiri kākiti misirienetini hīte miīkiteti sākiretxitiā. Kona ! hāuikapiri ninoa sākire, kotxi ikara atoko inakari maerekati xika, Teoso misiritariko isākire makīpitakani. 7 Ininiā ikara atoko inakani moianariakori ! hītxapeuako.

Pokamara Atoko Hītxaua

8 Mitxi hīte mapiāri atoko hītxa, kotxi ! himarotari Apiananiri iusaaki. Uatxa hīte imarotapitikari iua, ininiā pokamara atoko hītxaua. Ininiākara erekarinoka hīkamako ikiniōtika. 9 Erekarī Matamatakoti auakasaaki kākiti ākixinireē, erekarinoka inireka ikamini. Atāonoka ikama. Atāo inakarīnoka isāpireta. Ikara atoko inakari Erekarī Matamatakoti sikakiti. 10 Hinitariko Apiananiri nireēkiti hīkamini ikapani. 11 Ikara atoko ininiā, kona himoianatapiri kākiti maerekati kamakani, kotxi ikara parīkatxi ipiāā potorīkakari. Ikara atoko inakari parīkatxi ! iminari erekarī atemoni. Ininiā maerekati ! hīkamape. Ia hīkamako. Hōerekariko kākiti maerekati makamakani. 12 Apētauata asāpiretiniri Teoso sākire makīpitakani kamakiti ipiāā, kotxi apia maerekati ikora. 13 Ikinika tirikapi kamara auiniātaā atamataāka, 14 kotxi tirikapi iopinikari ikinika. Ininiā āti txari: “Himereka, imakakani atoko inakanii. Hōkitikauako ipīkani atoko inakanii. Ininiā iusaaki Kristo iopinikariko hākixinire.”

Miīkiteti !Hītxapeua

15 Erepaniko. Atāo inakari hīkamako ikiniōtika. !Hīkamapiri miīkiteti kamakiti atoko. Hīkamariko kākiti kiīkiteri kamakiti atoko. 16 Hīkamariko erekarī, kotxi poiāonoka hāuini. Hīkamariko erekarī ikiniōtika, kotxi maerekati auapitika ikorasaaki. 17 Ininiā miīkiteti ! hītxapeua. Himarotariko Apiananiri nireēkiti.

18 Kona hiātaperō iāriā kapoāro hīpoātini ikapani, kotxi itxīkitakai maerekati hīkamini. Hāuiritariko Erekarī Matamatakoti txīkitakinii erekarinoka hīkamini. 19 Hīsāpiretakakaua xikari Teoso ikapani, xikari kitxakari, xikari ikorapokoriti auakari pakini. Hīxikaretari ikara atoko inakari xikari Teoso ikapani. Hākixinireē apaka hīxikarauata Teoso ikapani. 20 Ātipirika hītxariko aīri Teoso: “Erekapitikai pite, kotxi erekarī ikinipoko pisikakiti atemoni.” Xesosi Kristo aāuīte ininiua, asāpiretari Teoso ikara atoko inakari.

Tanorotxi Pirena.

²¹ Hīpaxitakakauako, āti nirekakiti hīkamini, kotxi hīpīkariko Teoso manirekakiniti hīkamini. ²² Ininiā hīte sitoakoro hīkamariko hītaniri nireēkiti. Apiananiri nireēkiti hīkamini atokokana hīkamariko hītaniri nireēkiti, ²³ kotxi pītāniri pikii atoko itxaua. Ininiā iua piauīte itxaua. Iua atokokana Kristo inakitiakori kii atoko itxaua Kristo. Iua īto atoko atxaua. Aāuīte itxaua. Amaerekani makatxakakari itxaua. Ininiā sito kamariko oītaniri paniātakiti. ²⁴ Ininiā kākiti Kristo nakitiakori kamari Kristo nireēkiti. Iua atokotxikana sito kamariko ikinipoko oītaniri nireēkiti.

Taniritxi Pirena

²⁵ Hīte taniritxi, hītiretaroko hītanoro. Kristo tirketinina inakitiakori atokokana, hītiretaroko hītanoro. Iua iteene tirketana, kotxi ipina inakitiakori īkapani. ²⁶ Iua ipina, kotxi inirekari itxīkitakinia ate iua nakitiakori aninia. Inirekari imaktxakiniri amaerekani. Āparaā makatxakiniri aīto txiko atokokana, iua sākire makatxakari amaerekani aākixinireē auakari. ²⁷ Kristo ipina inakitiakori īkapani, kotxi inirekaua iposope anini ate apakapini īkapani. Iuasaaki peerekaua. Ātika amaerekani !auaika. Ātika akerokakiti !auaika. Ikara atoko inakari maerekati !auaika. Iuasaaki atāo Teoso nakitiakori atxaua. Erekarinoka akama iuasaaki. ²⁸ Ikara atoko ininiā, kiki tirketaroko ītanoro, īto itiretini atokokana. Ītanoro tirketakari iuaka itiretaua. ²⁹ Kākiti !omanatari iuaka īto. Isikakienatari. Itiretari. Apiananiri tirketiniri inakitiakori atokokana, kākiti tirketari iuaka īto. ³⁰ Apiananiri īto atoko atxaua. Ixini atoko atxaua. Api atoko atxaua. Ikanoke atoko atxaua. Iuako atoko atxaua. Itxaāpota. ³¹ Iua īto atoko atxaua, ininiākara kiki ītanorouatakasaaki, itakanapana iri, inoro pakini ītanorokata ikaikotini īkapani. Ininiā ātinoka itotxi atoko itxauana. ³² Nisāpiretai mitxi !kimarotikori. Kristo inakitiakorikata ātika itotxi atoko itxauana. Kākiti !imarotari ikara mitxi. ³³ Ininiā pitiretaroko pītānoro piteka īto pitiretini atokokana. Pite tanorotxipekana, pipaxitariko pītaniri.

6*Amarini Pirena*

¹ Hīte amariniakori, hīkīpitanako hīri, hinoro pakini sākire, kotxi ikara Apiananiri paniātakiti. Atāo pikīpitanako ninoa sākire. ² Kitxakapirīka Teoso sākire paniātatau:

Hīpaxitanako hīri, hinoro pakini.

Ikara Teoso paniātakiti hīkaminiā, Teoso sikaenetakiti isika hītemoni. Mitxi Teoso paniātakiti !uari Teoso sikaenetakiti.

³ Hīri, hinoro pakini sākire hīkīpitiniā, ia isikaenetakiti apokapitikako hītemoni. Hīkīpitiniāri ninoa sākire, erekari

hãuini. Hĩkĩpitiniãri ninoa sãkire, hãuiniritika kiomãtxi hĩtxauako.

Irĩtxi Pirena

⁴ Hĩtepekana irĩtxiakori, kona hĩtxĩkitakapena hamariteakori omanãkarauatini atão minakati hĩkamini xika. Hõerekanako Apiananiri nireẽkiti ikaminina. Hõerekanako Apiananiri sãkire imarotininina.

Nitiritxi Pirena

⁵ Hĩtepekana nitiritxiakori amotakoni, hĩkamariko hãuĩteakori ĩkorapokoriti auakani paniãtakiti. Hĩpaxitanako ninoa. Hĩpĩkariko ninoa manirekakiniti hĩkamini. Hãkixinireẽ hinirekariko ninoa nireẽkitinoka hĩkamini. Kristo paniãtakiti hĩkamini atokokana, hĩkamariko ninoa paniãtakiti. ⁶ ! Hĩparĩkauatapeko hĩparĩka erekari apanakini atamatini ĩkapani ĩkapani, kotxi iuasaaki hinirekari ninoa poxokotinii. Kristo nitiriakori hĩtxaua, ininiã hĩparĩkauata Teoso nireẽkiti hĩkamini, kotxi hãkixinireẽ ĩkaranoka hinireka hĩkamini. ⁷ Hĩkamariko hĩparĩka ĩkinika hĩpoxokoniritika, hinirekiniritika. Apiananiri ĩkapani hĩparĩkauatini atokokana, hĩparĩkauatako hãuĩte ĩkorapokoriti auakari ĩkapani. ⁸ Kotxi himarotari Apiananiri sikariko parĩkatxi ĩki kãkitimoni, ĩkinipoko erekari ikamakiti ĩki. Nitiritxi iamotakoni, apaka nitiritxi miamotakoni Kristo nakitiakori apakapariko erekari ikamakitina ĩki.

Patrão Pirena

⁹ Hĩtepekana patrão, ia atoko inakari hĩkamako hinitiriakorimoni. ! Hĩtxapiri hinitiriakori: "ĩkinika nota paniãtakiti himakamakaniã, iteene nimisiritai hĩte," kotxi hĩte patrãote aua apaka iaxiti. Iua Teoso. Teoso kamakiti poiãorimoni, iua atokotxikana ikamakiti auĩtetximoni.

Kãkiti Xinire Tokapare

¹⁰ Nitariakori, ia nisãkire mapotõkire: Katapara hĩtxako. Hĩkosekataparatariko Apiananiri tapara, kotxi kaposotiireri iua. ¹¹ Sotato ieretakari iĩto tokapare, neenamtxi ikamini apisapanika. Iua atokokana Teoso sikaua axinire tokapare, ininiã maeretakariko ĩkinika ikara axinire tokapare, kotxi neenamtxi auapitika Satanasikata. Iua paimatireri. ĩxinikaxititapekari itxĩkitakiniua maerekati akamini. ¹² ! Aneenamauata kãkitikata. Aneenamauata maerekani mata-matakoni auĩteakorikata, ĩkinika maerekani matamatakoni kaposotiireririkata. Aneenamauata auĩtetxiakorikata ĩkorapokoriti ipiãã auakanikata. Aneenamauata ĩkinipoko maerekani matamatakoni iaxiti auakanikata.

¹³ Ininiãkara hĩeretakariko ĩkinika Teoso sikakiti hĩxinire tokapare. Ininiã maerekati apokasaaki, ĩnokai. Kona hĩrika. Kona himiteka. Hĩokanatarari Satanasini isini. Hĩte kãiata.

14 Sotato iposope ineenamauatini atoko hĩtxako. Sotato takari ipakiomatare. Ipakiomatare maĩkari ikinipoko iĩto tokapare. Sotato pakiomatare atoko itxa hĩxinire tokapare maĩkiko. Atão inakari sãkiretxiti itxaua iua. Ininiã hĩtakariko ikara hĩpakiomatare.

Sotato takari itorota koana, itorota tokapare ĩkapani. Sotato torota koana atoko itxa hĩkamakiti atão inakarinoka. Ininiã hĩeretakariko ikara hĩtorota tokapare.

15 Sotato kiti apaka iposope ineenamauatini, kotxi itakari ikiti mata ikiti tokapare ĩkapani. Sotato kiti mata atoko itxa Teoso iokanapirena erekari aanikapiretakiti kãkitimoni. Ikara iokanapirena sãpiretaua Teoso ! imisiritaikaua, isãkire aãuikasaaki. Ininiã hĩeretakariko ikara hĩkiti mata.

16 Sotato maĩkari itokapare, iĩto imokaiakari xiripi minokakani ĩkapani. Xiripitxi tirinakari itokaparemoni apokasaaki, oaka. Iua tokaparetxi atoko itxa Teoso sãkire auikiko. Iteene hãuikiniãri Teoso sãkire Satanasi ! iposotari inokinii maerekatiã. Ininiã himaĩkariko ikara tokaparetxi.

17 Sotato takari ikii tokapare metao kamakori. Sotato kii tãta atoko itxa amaerekani makatxakiko aimarotini. Ikara imaroretxi axinikakiti akii tokapare itxaua. Ininiã hĩtakariko ikara hĩkii tãta.

Sotato anikaro iouata mitaro. Oa iouata mitaro atoko itxa Erekar Matamatakoti sãpiretiniua Teoso sãkire. Ininiã himaĩkaroko oa iouata mitaro.

18 Himisãkiretariko Teoso ätipirika. Hamanaãriko, Erekar Matamatakoti nireẽkiti iaõka hãpakapini. Araõkire hĩtxako. ! Hĩtakanapiri hĩsãkirauatini Teosokata. Hamanaãriko Teoso, ikinimane inakitiakori nireẽkiti isikinina.

19 Himisãkiretari Teoso nota ĩkapani apaka. Hamanaãri Teoso, isãkire isikinino nisãkirauatakasaaki, nitaparaxinireritika nisãkirauatini ĩkapani, kotxi ninirekar Teoso iokanapirena erekari nisãpiretiniri kãkiti. Mitxi Teoso iokanapirena erekari ! kimarotikori. 20 Uatxa Teoso iokanatano nota kãkitimoni, iokanapirena erekari nisãpiretini ĩkapani. Ikara nisãpiretini xika, kateia äki naua nota uatxa. Hamanaãri Teoso, isãkire nitaparaxinireritika nisãpiretini, kotxi ikara inakari nipaĩka.

21 Niokanitari Txĩkiko inakori hĩtemoni. Aĩtari atiretakiti iua. Apiananiri nitiri itxaua. Atão iparĩkauata Apiananiri ĩkapani. Iua sãpiretaiko hĩte nota pirena. Ikara atoko himarotari nauini, nikamakiti pakini. Iua sãpiretai ikinipoko nota pirena. 22 Ininiã niokanitari iua hĩtemoni ate pirena himarotini ĩkapani, isikataparaxiniretinii hĩte ĩkapani. 23 Nitariakori, aĩri Teoso, Apiananiri Xesosi Kristo pakini kamaerekaxiniretai. Itiretaina hĩte. Itxĩkitakaina Teoso sãkire iteene hãuikini. 24 Teoso sikari ikinipoko erekari aãuĩte Xesosi Kristo ätipirika tiretakanimoni. Ameẽ.

PIRIPOSI

Paoro Iokanatsopatakiti Piriposi

Auakanimoni

¹ Nota Paoro, Tximótxio pakini, Kristo Xesosi nitiriakori iua amotakini atxaua. Niõkatsopata ikini kākiti Kristo Xesosi naki- tiakorimoni, Piriposi sitatxiti auakanimoni aiokanapireta. Niõkatsopata hīte kōtākikarerinimoni, kotxi hīte õtākikana Xe- sosi sākire auiākani. Hītepekana, kamiparīkarerini, niõkatsopata hītemoni, kotxi hīte moianatana Xesosi sākire auiākani.

² Ereēkai hīte. Aīri Teoso, Xesosi Kristo Apiananiri pakini sikai ikinipoko erekari. Ninoa kamaerekaxiniretai.

Paoro Misākiretari Teoso Piriposi Auakani Īkapani

³ Hīte nixinikasaaki: “Erekapitikari aTeosone,” nitxa. ⁴ Teoso nimisākiretakasaaki hīte himakinika Īkapani, nipoxokoniritika nimisākiretari Teoso. ⁵ Nipoxokoniua, kotxi hīte miparīkatano nota Teoso iokanapirena erekari nisāpiretini Īkapani, kotxi hīte iokanataro txineiro notamoni. Teoso iokanapirena erekari hāuikasaaki, hīpotorika himiparīkatinino. Eereka kona hīte iotokaika himiparīkatinino nota. Uatxa auapika himiparīkatinino nota. ⁶ Teoso sikari erekari hītemoni merepanika isākire hāuikasaaki, ininiā nota imarotapitikari Teoso sikari erekari hītemoni ikiniõtika. Ikara Teoso parīka hītemoni. Erekarisikiniritika Xesosi kanapiriā ĩkorapokoriti. ⁷ Atāopitika nixinikinii hīte nipoxokoniritika, kotxi iteene nitiretai hīte himakinika. Atxiīti kateia āki naua. Atxiīti mapara naua, kākiti Teoso iokanapirena erekari atāo ininiua noerekini Īkapani. Atxiīti nisāpiretari Teoso iokanapirena erekari, kākiti iteene imarotini Īkapani. Kateia āki nauakasaaki, mapara nauakasaaki, ikiniõtika hīte notakata apakapari ikinipoko erekari Teoso sikakiti. ⁸ Nota iteene tiretai hīte. Kristo Xesosi tiretinii atokokana nitiretai hīte. Teoso imarotari ikara nisākire atāo inini.

⁹ Nota misākiretari Teoso hīte Īkapani ia atoko: Ninirekari hītiraõkiuatini apiaāpotini ikiniõtika. Hītiraõki aneeāpotakasaaki, ninirekari himarore apaka aneeāpotini. Imaroretxi hi- maroāpotakasaaki, ninirekari atāonoka himarotini. ¹⁰ Ikara atoko hininiā, himereēri apia erekari hīkamini. Ininiā maerekati !hīkama. Maerekati na apanakinimoni !hīkama. Ikara atoko hininiā, iposopeka hītxa Kristo kanapiriākasaaki. ¹¹ Ikara atoko hininiā, ikinipoko hīkamakiti erekari. Xesosi Kristonokara kamaerekatai hīte hīkamakiti ereka inini Īkapani.

Apanakini atamatakasaakiri erekari hīkamakiti, ninoa imarotari Teoso posotiire, ininiā eereka ninoa: “Peerekari Teoso,” itxanako.

Paoro Misiritiko Pirena

¹² Nitariakori, himarotari nota iteene misiritaāka. Iuaritika Teoso iokanapirena erekari iaripiretapeka. Ninirekari himarotiniri, nimisiritiko xika apikomoni kākiti imarotari Teoso iokanapirena erekari. ¹³ Ininiā nimisiritiko xika ikinika sotatoakori, Homanoakori auīte aapoko inīkatakani, ikinimane kākiti mapara auakani apaka imarotari nota uai kateia āki nauakasaaki Kristo sākire nisāpiretini xika. ¹⁴ Itori aītariakori Apiananiri sākire auīākani, sikataparaxiniretaāka, kotxi imarotarina Teoso nīkatinino nota kateia āki nauakasaaki. Ininiā ninoa sāpiretari Teoso sākire itaparaxinireritikana. Mapīkaretika itxana.

¹⁵ Ninoa sāpiretari Kristo sākire, kotxi inirekarina erekari ikaminina. Txamari apanakinipekana sāpiretari Kristo sākire nota xikotiko xika. Inirekarina kākiti auikiniri ninoaka sākire, nota sākire poiāoka auikinina īkapani. Ninoa sāpiretari Kristo iokanapirena, kotxi ninoa potxitari kākiti taparakienatakiniua. ¹⁶ Aītariakori, erekarinani nirekakani, sāpiretari Kristo iokanapirena, kotxi ninoa taretano nota. Ninoa imarotari Teoso sikinino nota ia parīkatxi, Teoso iokanapirena erekari atāo inini noerekini īkapani. ¹⁷ Nota xikotakani sāpiretari Kristo sākire, txamari inirekarina ninoaka nireēkiti ikaminina. !Inirekarina Teoso nireēkiti. Inirekarina nota apia atatsiitiniri nimisiritiko uai kateia āki nauakasaaki.

¹⁸ Atxiīti Kristo iokanapirena sāpiretakani ākixinire erekari. Atxiīti ninoa ākixinire kona erekari. Iuaritika erekapitikari, kotxi Kristo iokanapirena sāpiretapeēkaika. Ininiākara nipoxokoniuata nota. Ari, !niotokapani nipoxokoniuatini. ¹⁹ Nipoxokoniuata, kotxi nimarotari nitakanapiniri kateia, kotxi hīte misākiretari Teoso nota īkapani. Nimakatzakaākako kateia āki, kotxi Erekari Matamatakoti Xesosi Kristokata auakari moianatano nota. ²⁰ Kona ninirekari nipētatuatini, Kristo iokanapirena nisāpiretakasaaki. Ninirekari kataparaxinire ninini, Kristo apanakini nisāpiretini īkapani. Ikara atoko nininiā, apanakini imarotari Kristo Apiananiri ininiua. Ikiniōtika nauapanika ninakasaaki, ninirekari kākiti imarotiniri Kristo Apiananiri ininiua. Ari, nipīkasaaki apaka, ninirekari apanakini imarotiniri Kristo Apiananiri ininiua. ²¹ Auapanika ninakasaaki, ninirekari Kristo nireēkitinoka nikamini. Erekapitikari nipinini, kotxi eereka Kristokata nauapika. ²² Auapanika ninakasaaki, niparīkauatapitipo Teoso sākire nisāpiretini, ininiākara erekari niparīka. Kipa ninireka? Nota auapanika nininikani? Nipininikani? !

Nimarotari ninireēkiti. ²³ Ninirekari auapanika ninini. Apaka ninirekari nipinini. Apiata ninirekari nipinini Kristokata nauini īkapani. Ikara atoko apiaerekata. ²⁴ Txamari hīte noerekini īkapani, ninirekari auapanika ninini, kotxi hīte nirekapanikano nota. ²⁵ Ikara nimarotapitika, ininiā auapanika nitxa, himakinika noerekini īkapani, kotxi nota nirekari himaroāpotiniri Teoso sākire. Ninirekari hāuikiniri hīpoxokoniritika. ²⁶ Ininiā eereka hītixari: “Erekapitikari Kristo Xesosi, kotxi Paoro iuaīkana apoka atemoni,” hītixapaniko. Ininiā iteene hīpoxokoniuata iuasaaki.

²⁷ Atxiīti auapanika nitxa, atxiīti nipina, iuaritika ikiniōtika ereka hītixako hāuini. Erekarī Kristo iokanapirena, ininiā hīte apaka ereka hītixako hāuini. Atxiīti nisa hītemoni. Atxiīti kona nisa. Atxiīti nikenakopiretai hīte uai kateia āki nauakasaaki. Iuaritika, hāuini ereka inakasaaki, nimarotariko hīte himakinika iteene auikiniri Kristo sākire iua iokanapirena erekari. Hāuini ereka inakasaaki, nimarotari hīte himakinika sāpiretiniri Kristo iokanapirena iaōka apanakinimoni. ²⁸ Hāuini ereka inakasaaki, na hīpīkana hīte omanatakani. Hītaparaxinireritika hāuiniā, ninoa hīte omanatakani imarotari ixipokinina āti ōti. Hītaparaxinireritika hāuiniā, ninoa imarotari Teoso makatxakinii hīte himapinakanī īkapani. ²⁹ Ininiā Teoso sikari erekari hītemoni, kotxi iua auiritai hīte auikiniri Kristo iokanapirena. Apaka erekari isikai hīte, kotxi iua auiritai hīte atatsiitiniri himisiritiko Kristo īkapani. ³⁰ Hīte atamatapekari nota misiritiko, hīte sauaki nauakasaaki. Hīkenakopiretari nimisiritiko auapanika uatxa. Uatxa hīte nota atoko, kotxi hīte apaka misiritaāka.

2

Kristoka Poiāotakaua.

¹ Kristo sikataparaxiniretaua ate, iua nakiti aniniāua. Kristo mīkapiritaua ate, amarini axapitiri inoro mīkapiritini atoko itxa, kotxi iua tiretaua. Ātipirika iua Erekarī Matamatakoti amoianari itxaua. Kristo iteene tiretaua. Iua amonīkaua. ² Ininiākara nota ōtākikai hīte hīkinika. Hīxinikariko Teoso nireēkitinoka hīkamini, ininiā hīxinikakiti ātinoka txauako. Hītiretakakauako Teoso tiretiniua atokokana. Hinireēkiti ātinoka txauako. Ikara atoko hininiā, iteene hīkamapoxokonitano nota. ³ Kona kapotxinaniri hītixapeua. ! Hīuikapeua. Hīteka minakati hītixauako. Hīxinikariko: “Apanakini apiata, nota poiāoka”. ⁴ ! Hīxinikapiri pite nireēkitinani. Himiparīkatanako apanakini, ninoa nireēkiti ikaminina īkapani.

⁵ Xesosi Kristo xiniākitikanerako hīxinikako. Kristo kamakitikanerako hīkamako. ⁶ Teoso itxaua Kristo Xesosi, ininiā iposotari ipaniātiniri ikinimane inireēkiti ikaminina.

⁷ Iuaritika itakanapari auñtetxi ininiua. Nitiritxi atoko itxapekautau. Iuaka minakati itxĩkitakaua, kotxi kãkitipeka itxaua uai itixi iponaniãkasaaki. ⁸ Iuasaaki kiki inakasaakiua, iuaĩkana iuaka ipoiãotakaua, kotxi ikĩpitari Teoso sãkire ipinini ĩkapani. Imarotari okiko tĩkane, kokaniri okiko atoko inaãkako aamina ĩpiriãmitakari nopini. Iuaritika ikĩpitari Teoso sãkire ipinini ĩkapani. ⁹ Ikara atoko ininiã, Teoso txĩkitakari iua Apiananiri ininiãua. Āti iua atoko inakari !auari. Teoso takari iuaãka. Āti uãka iua atoko inakari !auari, ¹⁰ kotxi kãkiti ikininape kenakotakasaakiri iuaãka Xesosi, ikapotoreẽkauako Xesosi apisatoõ. Ikinimane Teoso tixine auakani, ikinimane itixi auakani, ikinimane ipĩkani auiniãtaã pakini kapotoreẽkauako Xesosi apisatoõ, kotxi iauĩtena itxaua Xesosi. ¹¹ Ikinipoko kãkiti txako: “Xesosi Kristo Apiananiri itxaua,” itxanako. Ikara atoko ininiã ikinimane: “Peerekari aĩri Teoso,” itxanako.

Iõriki Atoko Hĩtxako

¹² Ininiã nota tiretakini, hĩkĩpitariko nisãkire uatxa, mitxi hĩtekata nauakasaaki nisãkire hĩkĩpitini atokokana hĩtxako. Uatxa kona hĩtekataikano, iuaritika ninirekari apiata hĩkĩpitiniri nisãkire. Teoso makatxakapekari himaerekani itixine hĩsini ĩkapani, ininiãkara ikiniõtika hĩparĩkauatako Teoso ĩkapani. Hĩpĩkariko maerekati hĩkamini. Erekarinanira hĩkamapikako. ¹³ Hĩposotari ikara atoko hĩkamini, kotxi Teosokara moianatai hĩte. Iua kamanirekaretai hĩte iua nireẽkiti hinirekini ĩkapani. Iua sikaposotiiretai hĩte iua nireẽkiti hĩkamini ĩkapani.

¹⁴ Hĩparĩkauatakasaaki, !hĩtsoatape, !hĩtxitakapeua. ¹⁵ Ikara atoko hĩkaminiã, hĩkerokiniri !auari, himaerekani !auari, ininiã erekarinoka hĩkama apanakinimoni. Ininiã Teoso anaakori erekarini hĩtxaua. Kãkiti kamisirienererini sauaki hãuanãta hĩte. Kãkiti maerekani sauaki hãuanãta. Iõriki iopinikari iaxiti ĩkanõka. Iõriki atoko hĩtxako. Hĩopinikariko maerekati auiniãtaã, atão inakari kãkiti imarotini ĩkapani. ¹⁶ Hĩte iopinikari ipiã, Teoso sãkire apanakinimoni hĩsãpiretakasaaki. Teoso sãkire txĩkitakari kãkiti ãtipirika auãki inini tĩkane, Teosokata auini ĩkapani. Hĩte Teoso anaakori erekarini hininiãua, nota iuikaiko hĩte, Kristo uaimoni kanapiriãkasaaki, kotxi hĩte auikapekari Teoso sãkire nisãpiretakiti. Kona maxikatũkani niparĩkauatapitipo hĩte ĩkapani, kotxi hĩte auikapekari Teoso sãkire nisãpiretakiti.

¹⁷ Atxiĩti nota okaãka Teoso sãkire nisãpiretini xika. Atxiĩti niarẽka oxikepoakataãka, Teosomoni sikakori atoko inakari, Teoso sãkire nisãpiretinii xika, Teoso sãkire hãuikini xika. Nokaãka atxiĩti, iuaritika nipoxokoniua. Nipoxokoniua

h̄itekata. ¹⁸ Ininiã erekari h̄ite apaka poxokoniuatini. Erekaru h̄ipoxokoniuatini notakata.

Tximótxio Pirena

¹⁹ Xesosi Apiananiri nirekiniãri nota iokanatiniri Tximótxio h̄itemoni, ininiã mapaõtiþeka inakasaaki niokanataru iua. Ininiã eereka iua minapiretari h̄ite pirena, nota apaka poxokoniuatini ãkapani. ²⁰ Æti Tximótxio atoko inakari uai ! auari, kotxi iua iteene tiretai h̄ite. Iua nirekari h̄auini ereka inini. ²¹ Apanakini kãkiti xinikari ninoaka nireẽkitinoka. ! Ixinikarina Xesosi Kristo nireẽkiti. ²² Himarotari iua Tximótxio parĩkauatape notakata, imi irikata parĩkauatakari atoko itxa. Iparĩkauata notakata Teoso iokanapirena erekari apanakini asãpiretini ãkapani. Ininiãkara himarotari Tximótxio atamakaãkapeka, ininiã himarotari erekapitikari iua. ²³ Kiatokopa ninataãka? Uatxa ! nimarotari. Nimarotakasaakiri, niokanataru Tximótxio h̄itemoni. ²⁴ Apiananiri kamaimaroretano nota, Tximótxio tikinimoni nota apaka apoka ereẽ h̄itemoni.

Epararotxito Pirena

²⁵ Notamoni erekari iuaãkana niokanatiniri h̄iokanapirena m̄ikari, Epararotxito inakori. H̄ite iokanataþekari iua notamoni nota itiretini ãkapani. Iua nitari atoko itxa. Imiparĩkatapitipono nota, Teoso iokanapirena asãpiretakasaaki. Iua, nota pakini sotato atoko atxaua, kotxi ate neenamauata Teoso ãkapani. ²⁶ Iua ipiãtai h̄ite h̄ikinika. Iua maerekaxiniretinoka itxa, kotxi ãkenakopiretari h̄ite imaropiretiniri iua amianatini. ²⁷ Atãopitikara iua amianatapitika. Iua ipinaarita, iuaritika Teoso amonĩkari iua. Itxĩkitakari iua iuaãkana ereka inini. Ininiã Teoso amonĩkano nota apaka, kotxi Epararotxito ipinaãkamako, apia maerekaxiniretinoka nitxamako. ²⁸ Ininiãkara iteene ninirekari niokanatiniri iua h̄itemoni, h̄ipoxokoniuatini ãkapani haõkitakasaakiri. Ikara atoko ininiã, nota maerekaxiniretinoka ninini ! auai. ²⁹ Ininiã h̄ipoxokoniritika h̄apakapariko iua, kotxi iua Epararotxito aĩtari itxaua, kotxi Apiananiri nakitiakori atxaua. H̄ipaxitariko kãkiti Epararotxito atoko inakari, ³⁰ kotxi Kristo ãkapani iparĩkauatini xika ipinaarita. Iuaka monõkorimoni isa nota imoianatini ãkapani, kotxi iua imarotari h̄ite nirekapitikamari himoianatinino, txamari !h̄iposota himoianatinino, ininiã iua iteene moianatano.

3

Kiatokopa Kãkiti Atão Ereka Inini?

¹ Nitariakori, apikomoni nisãpiretai. H̄ipoxokoniuatoko, kotxi Apiananiri nakitiakori atxaua. ! Nisãpaka iuaãkana

nisāpiretakitipeka nisāpiretinii hīte. Iuaīkana nōtākikai hīte, atāo minakati himauikakani īkapani. ² Erepaniko kākiti maerekati kamakani, atāo minakati sāpiretakani, kotxi nino sāpiretari kākiti: “Teoso takaōtxikare piītoā mauakaniā, kona Teoso nakiti ! pitxaua,” itxana. ³ Ninoa auapitika Teoso takaōtxikare iītoāna, txamari kona Teoso nakitiakori ! itxauana. Atera Teoso nakitiakori, kotxi atemoni aua atāo inakari Teoso takaōtxikare ate ākixinireē, kotxi Erekarī Mata-matakoti oerekaua amisākiretiniri Teoso. Kristo Xesosinokara ate iuika. Aimarotari ateka kamakiti !itxa. Teoso kamakitinokara apakata.

⁴ Hīuākatari atxiīti hīte kamakiti ereka inini Teoso apakapini īkapani? Konapitini. Nota kamakiti apiaerekata, iuaritika nikamakiti ! txīkitakano Teoso apakapinino īkapani. Hīkenakotariko erekarī nota kamakiti: ⁵ Teoso takaōtxikare niītoā takaāka oito ōti nauakasaaki. Nirini, ninoroni pakini Xoteo itxauana. Natokiri kitxakapirīka Pēxamiī inakori. Kitxakapirīka natokiriakorini, nakiroakoroni pakini ikinika Xoteoakori itxauana, ininiā atāo Xoteo nitxaua. Nota kīpitari aāuīteakori kitxakapirīkarini paniātakiti, kotxi nota pariseo nitxaua, ininiā Teoso sākire iōkatsopatakori oerekakari nitxaua. ⁶ Nota iteene nirekarī Teoso nireēkiti nikamini, ininiā nimisiritari kākiti Xesosi sākire auiākani, kotxi niuākatari Teoso nirekarī ikara nikamini. Aātokiriakorini paniātakiti ikinika nikīpita. !Nikerokari.

⁷ Mitxi niuākatari ikara atoko nininiā erekapitikari, ininiā, “Teoso apakapapitikano nota,” nitxa. Uatxa nimarotari Kristo, ininiā nimarotari mitxipe minakati nininiua nota. ⁸ Uatxa nimarotari niauīte Kristo Xesosi. Ikara apiaerekata. Xesosi nimarotini apisapanika, nikamakiti !itxa xatiki. Nitakanapapekarī mitxi nikamakiti. !Itxaika. Mitxi nikamakiti itiki atoko, kotxi !niniārekarī. Kristo nakiti uatxa nitxaua. ⁹ Nitakanapapekarī mitxi nikamakiti Kristokata ātipirika nauini īkapani. Nota kīpitari Moisesini paniātakiti. Ikara atoko inakarini kona ereka txīkitakano nota. Teosonokara kamaerekatano nota, kotxi nauikari Kristo sākire. ¹⁰ Ninirekarī Kristo iteene nimarotini. Ninirekarī nimarotiniri Teoso posotiire, kotxi iposotiireē ōkitikari Kristo, iuaīkana auāki inini īkapani. Kristo atatsiirauatape, ininiā nota apaka nirekarī natatsiirauatini atāo imoianari nininiua īkapani. Ninirekarī nota nireēkiti ipinini, Kristo aamina ĩpiriāmitakari nopini ipinini atoko. Ninirekarī Xesosi nireēkitinoka nikamini, ininiā iua atoko nitxaua. ¹¹ Ininiā itixi xipokini ōti Teoso ōkitikanoko, iuaīkana auāki ninini tīkane.

Mitekakari Atoko Nitxa

¹² Ikara ikinika !nimarotapanika. Nimaroāpotapanikariko. Teoso kamapanikari iparīka nota ākixinireē. !

Ixipokapanikari, ininiã ! niotokakari niparîka Teoso îkapani. Niparîkauatapitipo. Mitekakari mitekini atoko, ! niotoka. Mitekakari nirekari mitekatxi mapotökire apokini. Iua atokokana nota nirekari niparîka mapotökire napokini, kotxi Kristo Xesosi mereëno nota ikara atoko nikamini îkapani. ¹³ Nitariakori, niparîka mapotökire ! napokapanika. Ia nikamako: ! Nixinikaikari mitxi nikamakiti. Mitekakari masapotorikakati atoko nitxa. Nitapararitika nisa apikomoni, niparîka mapotökire napokini îkapani. ¹⁴ Mitekakari iteene nirekari mitekatxi mapotökire apokini imitekini îki apakapini îkapani, ininiã imitekapitipo. ! Iotoka. Iua atokokana nota parîkauatapitipo Teoso îkapani, niparîka mapotökire napokini îkapani, niparîka îki Teoso sikakiti napakapini îkapani, kotxi Teoso pîkapiretano nota Kristo Xesosiã itixine nisini îkapani, niparîka îki napakapini îkapani.

¹⁵ Akinika ate Kristo iteene imarotakani xinikamariko nota oerekakiti atoko inakari. Ikara atoko himaxinikakanisaaki, Teoso oerekaiko hîte atão inakari. ¹⁶ Mitekatxi kamakari paniãtakiti iaõka mitekakari kama imitekasaaki. Iua atokokana makamariko Teoso paniãtakiti. Uatxaika akamakiti atokokana makama.

¹⁷ Nitariakori, hîkamariko nota kamakiti atoko inakari, kotxi ate oerekapekai hîte ikara atoko inakari hîkamini. Hîkîpitariko nota kamakiti atoko inakari kamakani sãkire. ¹⁸ Kaiãopokori kãkiti ! auikari Kristo ipinini amaerekani imaktxakini îkapani. Kristo omanatakani itxauana nino. Itokatapeka ikara nisãpiretai hîte, ininiã iuaîkana uatxa ikara nisãpiretai. Itene nimatinaniuata ninoa xika. ¹⁹ Itixi mapotökire õtisaaki ninoa iokanataãkako maerekani misiritikoãtaã. Iïtona iteasonena atoko itxana, kotxi iïtona nireëkitinoka ikamana. Ikamakitina ! erekari, iuaritika iuikarina ikamakitina. ! Ipëtauatana. Ninoa xinikapikari îkorapokoriti. ! Ixinikarina Teoso. ²⁰ Atepekana, Teoso tixine auakani atxapekaua. Aiãtapari apoxokoniritika kãkiti maerekani maktxakakari iuaxitikiri uaimoni apokini. Iua Xesosi Kristo Apiananiri itxaua. ²¹ Iuasaakiko inoãkari aïto mataparati. Itxîkitakari aïto iua ïto erekari atoko inini. Iposotari, kotxi kaposotiireri itxaua iua. Ikinimane kamapitkariko ipaniãtakiti, kotxi kataparari iua Xesosi.

4

Õtãkipirenatxi

¹ Nitariakori, nota iteene tiretai hîte. Nipiãtai hîte. Hîkamapoxokonitano nota. Niuikai hîte, kotxi niparîka îki atoko

h̄txa. Nitiretakini, h̄xinikariko ikara nota õtākikini uatxa. Nota õtākikini h̄k̄ipitiniã, !h̄takanapari Apiananiri.

² Nota õtākikai h̄te Epótxia inakoro, S̄txiki inakoro pakini. H̄k̄ipitariko Apiananiri s̄kire. H̄iotokakariko h̄txitakakiniua. ³ Pitepekana nimoianari erekari, nota nirekai pite õtākikinina naia sito ipi, kotxi ninoa par̄kauatapeka notakata Teoso iokanapirena erekari as̄piretakasaaki. Ninoa par̄kauata notakata, Krem̄txi inakori pakinikata, apanakini nimoianari-akorikata apaka. Ninoa uãka Teoso aãtsopateẽ iõkatapeẽkaika, Teosokata auapininiika ininina t̄kane.

⁴ Hienen̄kapikako, kotxi Apiananiri nakiti h̄txaua. Iuaĩkana nitxai. Hienen̄kako.

⁵ Erekari h̄kamako apanakinimoni. ! H̄txitapena. Erekari apanakini imarotiniri h̄te ereka hinini. Apiananiri kaiamapeka ikanapiriini uaimoni. ⁶ Na xatiki maerekaxiniretika ! h̄txape. Maerekaxinireti hinakasaaki, himis̄kiretariko Teoso. Hamanaãri hinireẽkiti. Himis̄kiretakasaakiri Teoso, h̄txariko: “Erekapitikari notamoni pikamakiti,” h̄txariko. ⁷ Ikara atoko aniniã, Teoso kamaerekaxiniretaua. Kiãtokopa ininiãpa Teoso kamaerekaxiniretaua? ! Kimarotikori, iuaritika peerekari. H̄k̄ixinire erekaxinirepeka ininiã, maerekati ! iĩroã h̄k̄ixinireẽ. ! Hinirekaikari maerekati h̄xinikini. ! Hinirekaikari maerekati, kotxi Kristo Xesosi nakiti h̄txapekaua.

⁸ Nitariakori, nis̄piretakiti xipokini apisa, nis̄piretapanikaiko h̄te. H̄xinikariko atão inakari s̄kiretxiti. H̄xinikariko atão inakari h̄s̄piretini. H̄xinikariko atão inakari h̄kamini. H̄xinikariko erekarinoka. H̄xinikariko tiraõkitxi. H̄xinikariko potxitakori. Ikara atoko inakarinoka h̄xinikako, kotxi erekapitikari ikara. Peerekari ikara. ⁹ H̄kamapikariko noerekakiti iaõka. H̄s̄piretanako apanakini h̄temoni nis̄piretakiti. H̄kamariko nota kamakiti h̄tiãkiti atokokana. Ininiã Teoso kãkiti kamaerekaxiniretakari kaikota h̄tekata.

Paoro Potxitari Ninoa Sikakiti

¹⁰ Apiananiri nakiti nitxaua, ininiã iteene nipoxokoniua. Iuaĩkana h̄te oerekari h̄tiretinino, txineiro h̄sikakito h̄okanatinano, ininiã nipoxokoniua. ãtipirika h̄xinikano, kotxi iteene h̄tiretano. Txamari mitxi ! h̄posotari h̄sikakiti h̄okanatini notamoni. ¹¹ ! Namanaãri iuaĩkana txineiro h̄okanatini notamoni. Ikinipoko ninireẽkiti auakasaaki, nipoxokoniua. Ikinipoko ninireẽkiti mauakanisaaki, iuaritika nipoxokoniua. ¹² Nota napapekari nimamãkani, nimanipokoreni, nimatxineiroteni pakini. Apaka nimarotari ãtikataã ninireẽkiti ikinipoko auinano. Teoso oerekapekano ikiniõtika nipoxokoniuatini. Nienen̄ka nipokori auakasaaki.

Nienenĩka ninatxitakasaaki apaka. Nienenĩka ikini sereti auinakasaakino. Nienenĩka minakati mauinakanisaakino.

¹³ Ikinipoko niposota nikamini, kotxi Kristo sikano iposotiire.

¹⁴ Erekapitikai hĩte, kotxi nimatxineirotenisaaki, hĩokanatarari txineiro notamoni.

¹⁵ Teoso iokanapirena erekari merepitipanika hĩkenakotakasaaki, ereẽ Masetónia tixini nosipikasaaki, hĩte Piriposi auakaninokara iokanataro txineiro napakapini ĩkapani. Apanakini Xesosi sãkire auĩãkani ātiātaā auakani, ĩokanatinano nota. Himarotapekari ikara.

¹⁶ Tesarónika sitatxiti nauakasaaki, ninirekakiti auakasaaki, itokata txineiro hĩokanatinano.

¹⁷ ĩNiātaparo txineiro hĩsikinino. Niātapari Teoso sikinii erekari, kotxi hĩte tiretapekano nota.

¹⁸ Napakapapekari ikinipoko hĩokanatakiti. Kaiãopokori hĩokanatakiti. Epararotxito inakori mininano hĩsikakiti, ininiã ikinika ninireẽkiti uatxa auinano nota. Teosomoni sikakori kamariri atoko itxa hĩte sikakiti notamoni. Teoso potxitari hĩsikakiti notamoni.

¹⁹ NiTeosone sikaiko hĩte hinireẽkiti ikini sereti, kotxi ikinipoko aua iuamoni. Isikaua, kotxi Kristo Xesosi nakitiakori atxaua.

²⁰ Ātipirika matxari Teoso: “Peerekai aĩri, aTeosone. Ameẽ.”

Takanapapirenatxi

²¹ Hĩsãpiretanako ikinimane ereẽ auakani Kristo Xesosi nakitiakori, nixinikamanapitinina ninoa. Aĩtariakori uai notakata auakani xinikamanapitai hĩte apaka.

²² Ikinimane uai auakani Teoso nakitiakori iokanapireta hĩtemoni ixinikiniina. Homanoakori auĩte aapoko auakani, Teoso nakitiakori, iokanapireta hĩtemoni iteene ixinikiniina.

²³ Xesosi Kristo Apiananiri sikari ikinipoko erekari hĩtemoni. Ameẽ.

KOROSO

Paoro Iokanatsopatakiti Koroso Auakanimoni

¹ Nota Paoro. Niokanatsopata h̄temoni. Teoso mereēno nota, kotxi inirekari nota Xesosi Kristo iokanatakiti nininiua. Aītari Tximótxio apaka iokanapireta h̄temoni. ² Ininiã aiokanatari ia iōkatsopari Teoso nakitiakorimoni, ikinika Teoso paniãtakiti kamakanimoni Koroso sitatxiti auakanimoni. Aītariakori h̄txaua. Aīri Teoso, Apiananiri Xesosi Kristo pakini sikari ikinipoko erekari h̄temoni. Ninoa kamaerekax-iniretai h̄te.

Teoso Misākiretiko Koroso Auakani Īkapani

³ “Erekapitikai,” atxari Teoso, aãũte Xesosi Kristo iri, iua amisākiretakasaaki h̄te ĩkapani. Ātipirika amisākiretari Teoso h̄te ĩkapani. ⁴ Ikara atoko atxari Teoso, kotxi ate kenakopiretari h̄te auikiniri Kristo Xesosi sākire. Apaka akenakopiretari h̄te tiritiniri ikinika kākiti Teoso nakitiakori. ⁵ Teoso iokanapirena erekari atão sākiretxiti itxaua. Ikara h̄kenakotakasaaki, h̄kenakotari Teoso sikaenetakiti ipotetakiti itixineē h̄te ĩkapani, ininiã hiãtapari h̄pakapiniri Teoso sikaenetakiti. Himarotari h̄pakapiniri, ininiã Teoso sākire h̄auikini aua, h̄tiraōkiuatini pakini aua. ⁶ Teoso iokanapirena erekari h̄kenakotakiti iaripiretapeka ikini itixitimoni. Ikiniōtika apikomoni kākiti kenakotari. Iuasaaki kākiti auikaãpotari Teoso iokanapirena. Ikiniōtika kākiti apakapari erekari Teoso sikakiti. Iua atokokana h̄te kenakotari Teoso iokanapirena erekari. Iuasaaki himarotari ikinipoko erekari Teoso sikakiti. Iuasaaki himarotari Teoso atão sikiniri ikinipoko erekari kãkitimoni.

⁷ Amoianari, atiretakiti, Epãpara inakori, iuara oerekai Teoso sikiniri ikinipoko erekari kãkitimoni. Iua Kristo nitiri itxaua. Ātipirika iparĩkauata Kristo ĩkapani, ininiã ātipirika iparĩkauata h̄te ĩkapani. ⁸ Iua sãpiretaua ate h̄tiraōki, Erekar Matamatakoti siãkiti h̄temoni.

⁹ H̄te pirena akenakopiretakasaaki, ātipirika amisākiretari Teoso h̄te ĩkapani. Ate nirekari h̄te iteene imarotiniri Teoso nireēkiti h̄kamini ĩkapani. Anirekari kiikiteni hininiãua. Anirekari himarotiniri Teoso imarore Erekar Matamatakoti siãkiti.

¹⁰ Ininiã ate misākiretari Teoso h̄te atão h̄kamini ikiniōtika, kotxi Apiananiri anaakori h̄txaua. Anirekari h̄kamakiti kamapoxokonitiniri Teoso. Ininiã h̄kamakiti ikiniōtika erekarinoka, amãtiiri erekari atoko. Ininiã ikiniōtika

himarōãpotari apikomoni Teoso nireëkiti. ¹¹ Anirekari Teoso sikataparaxiniretinii hïte iposotiireë, kotxi kaposotiireri iua. Ininiã iuasaaki hiãtapari himisiritiko xipokini. Iuasaaki ! hinaiataua. Iuasaaki hïposotari himïteenekiniri himisiritiko hïpoxokoniritika. ¹² Iuasaaki hïtxariko aïri: “Erekapitikai,” kotxi iua kamaerekataua. Ininiã aãpakapari iua potetakiti inakitiakori ïkapani Teoso tixineë, ipiã mauakaniãtaã. ¹³ Iua sikakaua ipiã posotiireë aãuakasaaki, maerekati posotiireë aãuakasaaki. Iua anikaua imi itiretakiti auiniãtaã. Iuaãtaã auakani auïte itxaua imi. ¹⁴ Imi Kristo ïkitxitari Teoso amaerekani ïki ipïkasaaki, ininiã Teoso makatxakari amaerekani. !Ixinikaikari amaerekani.

Kristo Apiananiri

¹⁵ Kãkiti kona posotari atamatiniri Teoso. Teosotxikana itxaua Kristo, iuaritika aposotari Kristo aãtamadini. Ikinipoko kamiko apisa, Kristo aua Teosokata. ¹⁶ Iua kamari ikinipoko. Ikamari iaxiti auakani, uai itixi auakani apaka. Ikamari ikinipoko kãkiti atamatakiti, kãkiti matamatakiniti apaka. Ikamari ikinika kaposotiirerini, auïtetxiakori matamatakoni, ikinika Teoso nitiriakori pakini. Ikamari ikinika. Ikinika kamaãka iua ïkapani. ¹⁷ Kristo aua ikinipoko apisa. Iua maïkari ikinika imaxipokakani ïkapani. Ikara atoko ininiã, ikinipoko auapanika. Iua mauakaniã, ikinika iarika. Iua mauakaniã, ikinipoko xipoka.

¹⁸ Kãkiti Teoso mereëkini Kristo ïto atoko itxauana. Teoso mereëkini kii atoko itxa Kristo. Merepitipanika ipïkari òkitikakariua iua. Ininiã òkitikasaakiua, oerekari kãkiti Apiananiri ininiua. Æti kaposotiireri iua atokokana inakari ! auari. ¹⁹ Teosotxikana iua. Ikinika Teosomoni auakari aua iuamoni. Ikara atoko Teoso apokaerekatari. ²⁰ Kristo arëka xiketakasaaki aamina ïpiriãmitakari nopini, iuasaaki Kristo xipokari Teoso omanãkarauatini kãkiti maerekani xika. Kotxi Teoso nirekari Kristo mininiri ikinipoko iuaïkana iuamoni, ïkorapokoriti auakani, iaxiti auakani pakini. Ininiã uatxa Teoso apakapari Kristo sãkire auïãkani.

Kristo Kamakiti Koroso Auakani ïkapani

²¹ Hïtepekana, mitxi ! himarotari Teoso. Iuasaaki ! hãuari Teosokata. Maerekati hïkamakiti xika homanatarari Teoso hãkixinireë. Teoso mokaiakariakori hïtxaua iuasaaki. Uatxa Teoso apakapai hïte, ²² kotxi Kristo ïto ipina hïte ïkapani. Ininiã iua anikai hïte Teosomoni iua makatxakakini hininiua ïkapani. Teosomoni himaerekani ! auaika, kotxi Kristo makatxakapekari imakinika himaerekani. Teoso apisatoõ hãpokasaaki, kona ãti posotari apoïtinii himaerekani xika. ²³ Ikara atoko aua hïtemoni, itene hãuikiniãri Kristo sãkire

ikiniōtika, Kristo sākirenoka hāuikiniā, isākire himatakana-pakaniā. Ikara atoko hīkaminiā, apanakini kona txīkitakai hītakanapiniri hiātapiniri ikinika Teoso kamakiti hīte īkapani. Teoso iokanapirena erekari sāpiretaua ikinika Teoso kamakiti inakitiakori īkapani. Hīte kenakotapekari Teoso iokanapirena erekari. Isāpiretaākapeka ikinika itixi auakanimoni. Nota Paoro Teoso nitiri, iua iokanapirena erekari ikinimane nisāpiretini īkapani.

Paoro Parīkauata Kākiti Teoso Mereēkini Īkapani

²⁴ Uatxa nipoxokoniuaata hīte īkapani natatsiirauatini, kotxi natatsiirauatini xika hīte auikari Kristo sākire. Natatsiirauata niūtoā Teoso mereēkini īkapani. Kristo īto atoko itx-auana kākiti Teoso mereēkini. Natatsiirauatapitika, iuari-tika Kristo atatsiirauatini apiata. ²⁵ Teoso iokanatano nota imereēkini nitiri nininiua. Ipaniātano nisāpiretiniri ikinika isākire hītemoni. ²⁶ Ipaniātano nisāpiretinii mitxi kākiti mimarotakiniti. Okananipeka Teoso ! oerekari ikara kākiti mimarotakiniti. Kristo ipinini apisa ikini itixiti auakani ! imarotari ikara. Mitxi kākiti mimarotakiniti uatxa oerekaāka Teoso nakitiakorimoni. ²⁷ Uatxa Teoso nirekari inakitiakori Xoteo minakaniua imarotiniri mitxi kākiti mimarotakiniti, kotxi peerekari. Natokopa itxa ikara kākiti mimarotakiniti? Nisāpiretai. Kristo posotari kākiti ākixinireē auini. Ia mitxi kākiti mimarotakiniti. Kristo aua hākixinireē. Ininiā himarotari hīsini Teoso tixinemoni. ²⁸ Ininiā asāpiretari kākiti Kristo pirena. Aōtākikari ikinimane Teoso imaroreē. Aōerekari ikinimane Teoso imaroreē, kotxi Teoso sikaimaroretua. Iua aua ikinika imaroretxi. Ikara atoko aanikana Kristo nireēkitinoka kamakani Teosomoni. ²⁹ Ikara nikamini īkapani, niparīkauatapitipo. Pasāpaniri. Kristo posotiireē niparīkauata, kotxi kaposotiireri iua. Iua iteene sikataparatarari nākixinire, ininiā niposotari iteene niparīkauatini iua īkapani.

2

Paoro Nirekakiti

¹ Ninirekari himarotiniri iteene nimisiritiko hīte īkapani. Apaka iteene nimisiritaāka Araotxiséia sitatxiti auakani īkapani. Nimisiritaāka apanakini nimataōkitakini īkapani apaka. ² Ninirekari ikinimane ninoa kataparaxinire ininina. Apaka ninirekana itiretakiniuana, ininiā ātika ninoa nireēkiti. Ikara atoko ininiāna, iteene imarotarina ikinika Teoso sākire. Iusaaki imarotarina Kristo, mitxi kākiti mimarotakiniti, mitxi aīri Teoso moerekakiniti. ³ Paimatireri Kristo. Iua mimarotakiniti !auari. Ikinipoko imarota. ⁴ Ikara atoko nisāpiretai hīte, apanakini mamisirienetakanii tīkane kākiti imaroreē. ⁵ Niīto !auari hītekata, iuaritika nixinikapikai

hīte nākixinireē. Nipoxokoniuaata, kotxi nimarotari hīkamakiti atāo inini. Apaka nipoxokoniuaata, kotxi hīte iteene auikari Kristo sākire.

Atāo Kristo Sākire Auiākani Kamakiti

⁶ Hāpakapapekari Kristo Xesosi hīauīte ininiua īkapani, ininiā hīkamariko inirekakiti ikiniōtika. ⁷ Iua taparanoka hīkosekako. Aākotsa kosekiniri āparaā atoko hīt_xako. Ikara atoko hininiā, kataparari hīxinire. Ininiā atāo hāuikari Kristo sākire mitxi aōerekakiti atoko, ininiā kataparaiko. Ininiā iteene hīt_xariko Teoso: “Ikinika pikamakiti ate īkapani peerekari,” hīt_xako.

⁸ Erepaniko. Kona hāuiritapiri kākiti makat_xakinii Teoso kimaporeē. ! Hāuikapiri ninoa sākire, kotxi ātiāo ninoa sākire. Na atāo isākirena. Kākiti imarorenoka imarotana. Kamisirienererini ninoa. Maxikatīka isākirauatana. Kit_xakapirīka auakani sāpiretakiti ninoa sākire. Īkorapokoriti auakani nireēkiti maerekati isāpiretana kākiti. Kona Kristo sākireni.

Apiananiri It_xaua Kristo

⁹ Kristo aua iīto, iuaritika Teosot_xikana iua. Kristo aua ikinipoko Teoso posotiire, ikinipoko itiraōki, ikinipoko imarore, t_xaāpokata, kotxi Teoso it_xaua. ¹⁰ Kristo aua hākixinireē, ininiā ikinipoko aua hītemoni. ! Auari apikomoni hinirekakiti, kotxi auītet_xiakori iaxiti auakani auīte it_xaua. Apiananiri it_xaua. Kaposotiireri iua atoko inakari ! auari.

Kristo Kamakiti Hīte īkapani

¹¹ Hāpakapapekari Teoso takaōt_xikare kākiti mataākiniti. Hākixinireē Teoso takari itakaōt_xikare. Kristo makat_xakasaakiri himaerekani hīto nireēkiti, iusaaki hāpakapari Teoso takaōt_xikare. ¹² Hīpat_xisatikosaaki, Kristokata ikatakoni atoko hīt_xaua. Eereka hōkitikaāka Kristo ōkitikiko atoko. Hīte ōkitikaākako, kotxi hīte auikari Teoso posotiire Kristo ōkitikini ipīkasaaki.

¹³ Mitxi ipīkani atoko hīt_xaua himaerekani xika. Xoteo minakaniua hīte, ininiā mitxi kona himarotari Teoso nireēkiti. Hīponaniākasaaki, maerekati auape hītemoni. Iuaritika Teoso t_xīkitakai auāki hinini Kristokata. Teoso makat_xakari ikinipoko himaerekani. ! Ixinikaikari himaerekani. ¹⁴ Iua oakari iōkatsopatakori amaerekani sāpiretiko. Ikara iōkatsopatakori sāpiretari amisiritiko amaerekani xika. Amitekini ! auari. Amisiritiko auapitika. Iuaritika iua oakari ikara iōkatsopatakori. Imakat_xakari ikara iōkatsopatakori. Īpiriāmitakari nopini Kristo tokakitikosaaki, ikara iōkatsopatakori tokakitaāka apaka iuaā, ininiā ! it_xaika. Iusaaki amisiritiko ! auaika. ¹⁵ Kristo Īpiriāmitakari nopini ipīkasaaki, iusaaki imakat_xakari ikinika Satanasi posotiire, iniritiakori posotiire pakini. Iua oerekari ikinimane !

kaposotiirena ninoa. Iua õkitikasaakiua, oerekari ikinimane iuananira Apiananiri ininiua. Iuasaaki Kristo oerekari ikinimane ikãiatini.

¹⁶ Ininiã kona hãuiritapiri apanakini txitini hinikakiti xika, hiãtakiti xika pakini. Kona hãuiritapiri apanakini txitini kiiniri Teoso ïkapani hïkamini xika, kiiniri kasiri itopaãtakasaaki hïkamini xika, kiiniri tomatiko õti hïkamakiti xika pakini. ¹⁷ Kiiniri Teoso ïkapani ïkorasaaki sanõkatxi atoko itxa. Oerekaua atão inakari, txamari na iteene oerekaua. Iteene oerekaãka atemoni, Kristo aõkitakasaaki. ¹⁸ Erepaniko kãkiti ia atoko inakari: Ninoa iuikari imiuiakaniuana. Ninoa teosonetari Teoso nitiriakori matamatakoni. Ninoa sãpiretari kãkiti matamatakoni aõkitinina itaponeẽna. Ixinikarina ninoa nireẽkitinoka. Ixinikarina kimarorerini ininiuana, ininiã iuikauana. Erepaniko kãkiti ikara atoko inakani. Hãuikiniãri ninoa sãkire, !auaika hïparïka ïki. ¹⁹ Kãkiti ikara atoko inakani !inirekari Kristo iauïtena ininiua. Kotxi Kristo akii atoko itxa. Ate iua ïto atoko atxaua. Ikara atoko ininiã, isikataparataua. Aãpotiitaua. Asikataparatakakaua. Åtika ïtotxi atoko atxaua. Ikara atoko aniniã, aimaroãpotari isãkire. Aaneẽ, kãkiti ïto aneini atoko.

Apinini, Aãuini Pakini Kristokata

²⁰ Mitxi hinireẽkiti itixi auakani nireẽkiti atoko. Hãuikasaakiri Kristo sãkire, mitxi hinireẽkiti !auaika. Ipïpe. Txamari hïkamapanikari ïkorapokoriti auakani kamakiti atoko. Ninoa nireẽkiti iaõka hïkamapanika. ²¹ Ninoa txari: “Kona pimaïkapiri ikara. Kona pinikapiri ikara nipokori. Kona piouãtakapiri ikara.” Kinirepa hïkïpitari ikara isãkirena? ²² Ninoa paniãtakiti xipokapitikako. Ikara atoko ! itxa, kotxi ikara atoko inakari paniãtakori kãkitinoka paniãtakiti. Kãkiti oerekakiti sãkiretxitinoka ikara. ²³ Kãkiti uãkatari ninoa paniãtakiti kimarorerini paniãtakiti atoko. Ninoa xinikakiti iaõka inirekarina Teoso. “! Erekanõ,” itxana, txamari ãkixinireẽna itxana “Peerekano.” Ninoa misiritaua iïtoãna. ïkamarina ikinika iïtona nireẽkiti.

3

Atão Hïkamakiti Erekari Hãuini ïkapani

¹ Hïte õkitikaãka Kristokata hãuini amaneri inini ïkapani, ininiã hinirekariko hïkaminiri Teoso tixine auakani kamakiti iaõka. Iuaã Kristo topãkanãta Teoso kikomoni. Apiananiri itxaua Teoso kikomoni topãkakari. ² Hïxinikariko Teoso tixine. Kona hïxinikapiri ïkorapokoriti. ³ Ipïkani atokopeka hïtxa, kotxi hãuini kitxakari !auaika, ininiã kona hïxinikaikari ïkorapokoriti auakari. Teoso sãkire mauïãkani !imarotari hãuini amaneri Kristokata Teoso auiniãtaã. ⁴ Kristo txïkitakari aãuini amaneri inini. Iua uai apokasaaki iuaïkana atamataãka. Iuasaaki hïte

apaka atamataãka iuakata. Iuasaaki h̄temoni auari Kristo iotximere atokokana. ⁵ H̄ixipokariko h̄iito nireẽkiti, kotxi ïkorapokoriti auakari nirekari ïtotxi nireẽkitinoka. H̄õkariko. Kipa aua aãkixinireẽ aõkini ïkapani? Auari anokaretxi. Auari aïto nireẽkitinoka kamiko nirekiko. Auari aïti ïto nirekiko. Apaka auari aïti nakiti nirekiko aãkixinireẽ. Iteene anirekiniãri aïti nakiti, ateosone atoko itxaua anireẽkiti. ⁶ Ikara maerekati xika, Teoso omanãkare apokapitikako Teoso paniãtakiti mak̄ipitakanimoni. ⁷ Mitxi h̄ite kamari maerekati ikara atoko inakari. Iuasaaki h̄itotapekari ikara atoko inakari h̄ikamini. ⁸ Uatxa ia atoko inakari h̄ítakanapako: omanãkaretxi, aïti iteene txitiko, Teoso misãkirepiretiko, maerekati sãkiretxiti pakini. ⁹ Kona himisirienetakapeua, kotxi h̄ítakanapapekari maerekati mitxi h̄ikamakiti. Himãka kitxakari h̄õkini atoko, h̄ítakanapapekari ikara maerekati.

¹⁰ Uatxa h̄ikamakiti amaneri. Himãka amaneri h̄ïeretakini atoko, h̄ikamakiti uatxa amaneri. Teoso tx̄ikitakari h̄ikamakiti amaneri inini, ininiã himarotari atão inakari imaroretxi. Ininiã Teoso kamakiti atokokana h̄ikama, kotxi h̄ite kamakari itxaua. ¹¹ Uatxa kãkiti apiari ! auari. Kreoakori, Xoteoakori, Teoso takaõtxikare auaïtotakini, Teoso takaõtxikare mauaïtotakini, mimaroreni, kãkiti ïtopa auakani, nitiritxi amotakoni, kãkiti miamotakoni pakini ! auari kãkiti apiari. Aïti kãkiti aïti kãkititxikana, kotxi Kristonoka Apiananiri. Iua aua ikinimane isãkire auiãkani aãkixinireẽ.

¹² Ininiãkara hiamonïkariko aïti. H̄ikamariko erekari aïtimoni. ! H̄iuikepeua. Kaneenama !h̄itxape. !Katimari homanãkarauatini. Ikara atoko h̄ãuako, kotxi Teoso mereẽkini, iua nakitiakori, itiretakini h̄itxaua. ¹³ Him̄iteenekakakauako. Himaxinïkaretariko apanakini kamakiti, h̄ite mapokaerekatakiniti. Kristo maxinïkaretapekari maerekati h̄ite kamakiti, ininiã iua atokotxikana himaxinïkaretariko maerekati apanakini kamakiti h̄itemoni. ¹⁴ Ikara erekari h̄ikamako. Erekari apiari h̄ikamini, h̄itiraõkiuatini. H̄itiraõkiuatako. H̄itiraõkiuatakasaaiki, ininiã iuasaaki ikinika h̄ikamakiti atão.

¹⁵ Kristo kamaerekaxiniretai, ininiã erekari hãkixinire. Hãuiritariko ikara erekari kaikotini. !H̄ikamapiri ikara erekari makatxakiko ïkapani. H̄ikinika aïtika ïtotxi atoko h̄itxaua. Teoso akiritai h̄ite hãkixinire ereka inini ïkapani. H̄itxariko Teoso aïtipirika: “Erekapitikari pikamakiti nota ïkapani,” h̄itxako. ¹⁶ Hãuiritariko ikinika Kristo sãkire kaikotini hãkixinireẽ, ininiã iuasaaki himarore iteene aua. H̄õerekakakaua. H̄õtãkikakakaua. H̄ixikaretari xikari Teoso ïkapani. H̄ixikaretariko xikari Teoso sãkire iõkatsopatakoriki xikariti. H̄ixikaretariko xikari kitxakari, amaneri pakini Teoso ïkapani. H̄ixikarauatakasaaiki, hãkixinireẽ h̄itxariko Teoso: “Erekapitikari pikamakiti nota ïkapani.” ¹⁷ Ikinika h̄ikamakiti h̄ikamako Apiananiri Xesosi

Īkapani. Hīsākirauatakasaaki, hīsākirauata Apiananiri Xesosi Īkapani. Iuasaaki hītchariko āiri Teoso: “Erekapitikari pikamakiti nota Īkapani,” hītchariko.

Kākiti Aapoko Auakani Ōtākikiko

¹⁸ Hīte ĩtanorotxi, hīkīpitariko hītaniri sākire, kotxi Apiananiri nakiti hītchaua, ininiā ikara atāo hīkamini.

¹⁹ Hīte ĩtaniritxi, hītiretaroko hītanoro. Kona hītxitapero oa. Kona homanatapero.

²⁰ Hīte amarini, hīkīpitariko hīri, hinoro pakini sākire. Ikinika ninoa paniātakiti hīkamako, kotxi Teoso apokaerekatari ikara atoko inakari.

²¹ Hīte irītxi, kona hīkamanaiamanetapena hamariteakori, kotxi eereka maerekaxinireti aua ninoamoni, ininiā ! inirekaikarina hīte paniātakiti ikaminina.

²² Hīte nitiritxi, hīpatrāote ĩkorapokoriti aua, ininiā hīkamariko ikinika ninoa paniātakiti. Apanakini iteene parīkauata ĩpatrāote apisatoō, iua apokaerekatiniri Īkapani. Iua mauakanisaaki apaka iteene hīparīkauatako. Īkini hīxinireritika hīkamariko hīparīka. Īkara atoko ininiā, atāo hīpaxitari Teoso. ²³ Ikinika hīkamakiti hīkamako hītaparaxinireritika. Hīparīkauatakasaaki, parīkatxi Apiananiri Īkapani hīkamini atokotxikana, hīparīkauata kākiti Īkapani.

²⁴ Hīparīkauatako ikara atoko, kotxi himarotari Apiananiri sikini ĩpotetakiti iaxitikiri hīparīka ĩki. Itixine hāpokasaaki, hāpakapariko. Apiananiri Kristo nitiriakori hītchaua.

²⁵ Maerekati kamakari apakapariko imisiritiko. Teoso misiritari āti maerekati kamakari, āti maerekati kamakari imisiritini atokotxikana.

4

¹ Hīte patrāo, hīkamariko atāo inakari hinitiriakori Īkapani. Kona himisirienetapena ninoa. Kotxi hīte apaka aua hīpatrāote Teoso tixineē.

Apikomoni Paoro Ōtakikakiti

² Kona hītakanapapiri Teoso himisākiretini. Araōkire hītchako maerekati mapokakani Īkapani. Ātipirika hītchariko Teoso: “Erekapitikari ĩkinipoko pikamakiti nota Īkapani,” hītchariko iua.

³ Apaka himisākiretariko Teoso ate Īkapani. Hamanaāriko Teoso, iua oerekiniua isākire apanakinimoni asāpiretini Īkapani, kotxi anirekari asāpiretiniri kākiti Kristo pirena, mitxi kākiti mimarotakiniti. Ikara nisāpiretini xika, kateia āki naua.

⁴ Himisākiretariko Teoso, Kristo pirena atāo nisāpiretini Īkapani, kākiti atāo imarotini Īkapani.

⁵ Kimarorerini hĩtxauako Teoso sãkire mauiãkani sauaki hãuakasaaki. Aãuini poiã, ininiã ikiniõtika hinitari kãkiti Teoso sãkire hĩsãpiretini ïkapani.

⁶ Teoso sikapekai ikinipoko erekari, ininiã hĩsãkirauatakasaaki, hõerekari kãkiti hĩsãkireẽ hĩtiretinina. Iõkira mauakaniã nipokoriã, !kaposeri. Iua atokotxikana erekari mauakaniã hĩsãkireẽ, kãkiti !inirekari ikenakotiniri hĩsãkire. Erekari hĩsãkire ininiã, himarotari hãpakapapiretiniri kãkiti.

Paoro Iokanapiretini Pirena

⁷ Txíkiko inakori sãpiretaiko ikinika nota pirena. Aĩtari, atiretakiti itxaua. Iua parĩkauatapitipo Apiananiri ïkapani. Apiananiri nitiri itxaua atekata. ⁸ Niokanatari iua hĩtemoni, hĩte imaropiretini ïkapani, hĩte isikataparaxiniretini ïkapani. ⁹ Niokanatari Onésimo inakori apaka iuakata. Koroso sitatx-itikiri iua, hĩte atoko. Aĩtari atiretakiti itxaua apaka. Ātipirika atão iparĩkauata Kristo ïkapani. Ninoa sãpiretaiko hĩte ikinipoko Kristo sãkire auĩãkani kamakiti uai.

¹⁰ Arisitako inakori, notakata kateia ãki auakari, xinikamanapitai hĩte. Panapee itaro ãkiri Marko, xinikamanapitai hĩte apaka. Nisãpiretapekai hĩte Marko pirena. Ininiã ereẽ iua apokasaaki, hĩpoxokoniritika hãpakapariko iua. ¹¹ Xosoe Xósito inakori xinikamanapitai hĩte apaka. Ninoa ipi ãti pakini Xoteoakori notakata parĩkauatakani itxauana. Ninoa parĩkauata notakata, Teoso auĩtetxi ininiua pirena asãpiretini ïkapani. Isikataparaxiniretanona nota.

¹² Epãpara inakori apaka xinikamanapitai hĩte. Ereẽkiri iua. Kristo nitiri itxaua. Ātipirika imisãkiretari Teoso hĩte ïkapani, Teoso nireẽkitinoka hĩkamini ïkapani, ikinika hĩkamakiti atãonoka hĩkamini ïkapani. ¹³ Nota imarotari itene iparĩkauatini hĩte ïkapani. Apaka nimarotari iparĩkauata kãkiti Araotxiséia sitatxiti auakani ïkapani. Apaka nimarotari iparĩkauata Ierapori sitatxiti auakani ïkapani.

¹⁴ Aĩtari atiretakiti, amianari imarotakari Arókasi inakori apaka xinikamanapitai hĩte. Témasi inakori apaka xinikamanapitai hĩte. ¹⁵ Hĩsãpiretanako aĩtariakori Araotxiséia auakani nixinikinina ninoa. Hĩsãpiretaroko Nĩpa inakoro, Teoso mereẽkini oaãpoko apotiitakaniaua pakini, nixinikinina ninoa. ¹⁶ Ia niokanatsopatakiti hãtatsopatako hĩkinika hĩkenakotini ïkapani, eereka hĩpaniãtariko atatsopatiko Araotxiséia sitatxitiã, Kristo sãkire auĩãkani kenakotiniri ïkapani. Apaka hĩte atatsopatariko Araotxiséia auakani iokanatsopatakiti. ¹⁷ Hĩtxariko Akipo inakori: “Pikamariko ikinipoko parĩkatxi Apiananiri paniãtakiti pikamini.” ¹⁸ Nota Paoro niõkatsopataria ia niuakoã: Hĩxinikariko kateia ãki nauini. Teoso sikari ikinipoko erekari hĩtemoni. Ameẽ.

1 TESARÓNIKA

Merepanika Paoro Iokanatsopatakiti Tesarónika Auakanimoni

1 Paoro, Síراسи, Tximótxio pakini iokanatsopata Teoso mereëkinimoni Tesarónika sitatxitiã. Aïri Teoso nakitiakori hïtxaua. Apiananiri Xesosi Kristo nakitiakori hïtxaua. Aïri Teoso, Apiananiri Xesosi Kristo pakini sikai ikinipoko erekari. Ninoa kamaerekaxiniretai hïte.

Paoro Misãkiretari Teoso Tesarónika Auakani Ìkapani

2 Amisãkiretari Teoso hïte ìkapani. Ætipirika atxari Teoso: "Peerekai pite, kotxi Tesarónika auakani auikari pisãkire," atxari. 3 Aïri Teoso amisãkiretakasaaki, axinikapikari hïte parïka Teoso ìkapani. Atão hïparïkauata, kotxi iteene hãuikari iua sãkire. Axinikari hïparïka Teoso ìkapani, kotxi iteene hïtìretari iua. Axinikari himarotiniri Apiananiri Xesosi Kristo sãkire iaõka hïkamini. Hïpoxokoniritika hiãtapari isãkire iaõka apokini.

4 Nitariakori, Teoso tiretapitikai hïte. Iua mereëi hïte iua nakitiakori hininiua ìkapani. Aimarotari ikara. 5 Teoso iokanapirena erekari hïtemoni asãpireta Teoso posotiireë. Ate sãkirenoka ! kaposotiireri. Erekari Matamatakoti oerekai asãkire atão inini. Hïte iteene imarotari asãkire atãonoka inini. Hãtamatarari aparïka hïte ìkapani hïte sauaki aãuakasaaki, ininiã himarotapitikaua ate. 6 Ininiã hïte kamari ate kamakiti atokotxikana. Hïkamari Apiananiri kamakiti atokotxikana. Himisiritiko aua, iuaritika hãuikari Xesosi sãkire. Himisiritiko aua, iuaritika Erekari Matamatakoti kamapoxokonitai. 7 Ininiãkara Masetónia tixini auakani, Akaia tixini auakani pakini nirekari hïte atoko ininina. 8 Inirekarina hïte atoko ininina, kotxi hïte sãpiretari Apiananiri sãkire Masetónia auakanimoni, Akaia auakanimoni pakini. Apaka ikini itixiti iaripireta hïte iteene auikiniri Teoso sãkire. Ininiã kona ate sãpiretari kãkiti iteene hãuikiniri Teoso sãkire, kotxi ikinimane imarotape. 9 Ikinimane sãpiretari hïpoxokoniritika hãpakapiniua ate. Ninoa sãpiretari hïte takanapiniri teoso kamakori. Isãpiretarina hïparïkauatini uatxa Teoso atão inakari ìkapani, auãkipika inakari ìkapani. 10 Ninoa sãpiretari, hïte iãtapiniri Teoso ãkiri itixine auakari kanapiriini ìkorapokoriti. Iua Xesosi. Ipïkani sauaki Teoso õkitikakiti iua. Iua makatxakapekari amaerekani, ininiã amisiritiko ! auaika kãkiti misiritiko õti apokasaaki.

2

*Paoro Parīka Tesarónika Sitatxitiā**(Átosi 17.1-9)*

¹ Nitariakori, himarotari maxikatiūka kona ate sari hītemoni. ² Himarotari amisiritiko Piriposi sitatxiti aāuakasaaki, hītemoni aāpokini apisa. Iuaā auakani āsokaua, kateia āki taka itx-auana. Iuaritika Teoso sikataparaxiniretaua asāpiretiniri Teoso iokanapirena erekari hītemoni. Itori kākiti !inirekari asākire, iuaritika ate sāpiretari Teoso iokanapirena erekari hītemoni. ³ Ate oerekakiti !akeroka. Teoso nireēkitinoka anireka akamini. Āti anireēkiti !auari. !Anirekari amisiriene-tinii hīte.

⁴ Teoso auiritaua iua iokanapirena erekari asāpiretiniri kākiti. Teoso auikari atāo asāpiretiniri isākire kākitimoni, ininiā asāpiretari isākire kākitimoni. Asākirauata, kona kākiti akamapoxokonitini īkapanini. Anirekari akamapoxokoni-tiniri Teoso, kotxi iua ataerekatari aākixinire. ⁵ !Asāpiretai ereka hinini, ate nireēkiti hīkamini īkapani. Asāpiretari Teoso sākire hītemoni, kona hīte nakiti anirekini īkapanini. Ikara himarotape. Teoso apaka imarotari ikara nisākire atāo inini. ⁶ Ate !anirekari kākiti iuikiniua ate. !Anirekai hīte iuikiniua ate. !Anirekari apanakini iuikiniua ate. Kristo iokanatakiniraua ate hītemoni, ininiā aposotari apaniātiniī ikinipoko anireēkiti hīsikiniua. Iuaritika ! anirekari ikara atoko akamini. ⁷ Hīte sauaki aāuakasaaki iteene atiretai hīte. Sito tiritiniri oimi atokokana, ate tiretai hīte. ⁸ Iteene atiretai, ininiā anirekari asikinii Teoso iokanapirena erekari. Kona iuananini anireka asikinii hīte. Axinire, aīto pakini anireka asikinii, kotxi ate tirketakini hītxapekaua. ⁹ Nitariakori, hīxinikari aparīka hīte sauaki. Pasāpaniri. Īkanōka, pokamara pakini aparīkauatapitipo, akiena, anireēkiti pakini aāpakapini īkapani, kotxi !anirekari aamanainii hīte aamonitakiti īkapani. !Anirekari hīte parīka apiatini ate īkapani, Teoso iokanapirena erekari asāpiretakasaakii.

¹⁰ Hīte Kristo sākire auīākani sauaki aāuakasaaki, hīte itikari aāuini ikiniōtika. Teoso apaka itikari. Himarotari Teoso nireēkitinoka akama iusaaki. Himarotari ekerarinoka akama iusaaki. Himarotari !akamari maerekati iusaaki. ¹¹ Hīri atoko atxaua iusaaki, kotxi aōtākikai hīte. Amīkapiritai, imi iri mīkapiritini atokokana. Apaniātai atāo inakarīnoka hīkamini. ¹² Ikara atoko akaminii, kotxi Teoso anaakori hītxaua, ininiā anirekari hīte kaminiri hīri kamakiti iaōka. Iua akiritai hīte hīauīte inini īkapani. Inirekari hātamatiniiri iua iotximere itixine hāuakasaaki. ¹³ Ininiā ātipirika amisākiretari Teoso: “Erekapitikai, kotxi Tesarónika auakani auikari pisākire, ninoamoni asāpiretakiti. Ninoa imarotari kona ate sākireni asāpiretana. Ninoa imarotari asāpiretana atāo pite

sākire,” nitxari Teoso. Teoso sākire parīkauata hīte Xesosi sākire auiākani ākixinireē isākire hāuikini īkapani. ¹⁴ Xotéia tixini auakani, Kristo Xesosi nakitiakori, Teoso sākire auiākani, ninoa kamakiti atoko hīkamako hīte nitariakori. Xoteoakori misiritana ninoa. Iua atokotxikana hīte nirimane misiritapekai hīte. ¹⁵ Ninoa Xoteoakori okari Apiananiri Xesosi. Ninoa apaka okana ninoaka nirimane, Teoso sākire sāpiretakani. Ninoatxikana misiritapekaua ate. Teoso !apokaerekatari ninoa kamakiti. Ninoa omanatari kākiti. ¹⁶ Kotxi !auiritarina Xesosi sākire asāpiretini Xoteo minakaniua, imaerekanina makatxakiko īkapani. Uatxa ninoa maerekani xāpoka. Uatxa Teoso omanākare apokapeka ninoamoni.

Paoro Ipiātinina Tesarónika Auakani

¹⁷ Ātiātaā ate auakasaaki, ātipirika axinikapikai. Aīto hītekata mauakanisaaki, aākixinire xinikapikai. Ate ipiātai. Iteene anirekari iuaīkana aōkitinii. ¹⁸ Anirekapitikamari hītemoni akanapiriini. Nota Paoro itokata nirekamari napokini hītemoni, txamari Satanasi !auiritaua asini hītemoni. ¹⁹ Aāuīte Xesosi āti ōti ikanapiriākasaaki, aāpotiitaua iua apisatoō. Iuasaaki aiātapakiti apokapeka. Kipa aiātapakiti? Hītera. Iuasaaki iteene apoxokoniatako. Kinirepa apoxokoniata? Kotxi hīte aua iuaā. Iuasaaki aāpakapari aparīka īki. Kinirepa aāpakapari aparīka īki? Kotxi hīte auikari Xesosi sākire ate sāpiretakiti. Ininiā peerekari iuasaaki. ²⁰ Atāopitikara nisākire. Ate iuikai hīte. Hīte kamapoxokonitaua ate.

3

¹ Iuasaaki !amīteenekari amimaropiretakani hīte, ininiā axinikari atenoka kaikota uai Atena sitatxitiā. ² Ininiā iuasaaki aiokanatarī aītari Tximótxio hītemoni. Teoso nitiri itxaua. Imoianataua Kristo iokanapirena erekari asāpiretakasaakiri kākiti. Aiokanatarī iua hītemoni, Xesosi sākire iteene hāuikini īkapani, isikataparaxiniretinii īkapani. ³ Ikara atoko ininiā, kona hīxinikari Teoso sākire hītakanapini, kākiti misiritinii xika, kotxi himarotari amisiritiko apokapitikako. Teoso auiritari. ⁴ Hītekata aāuakasaaki, asāpiretipekai amisiritiko apokini. Uatxa himarotapitikari atāo asākire, kotxi uatxa apopeka asākire iaōka. ⁵ Ininiā apikomoni !nimīteenekaikari nimimaropiretakani hīte. Ininiā iuasaaki niokanatarī Tximótxio hītemoni, Xesosi sākire hāuikini nimarotini īkapani. Nipīkari Satanasi sikanireōtinii hīte, Xesosi sākire hāuikini hītakanapini. Nipīkari maxikatīka Xesosi sākire asāpiretinii hīte, hītekata aāuakasaaki.

Tximótxio Sāpiretakiti Ikanapiriākasaaki

⁶ Uatxa Tximótxio kanapiripeka atemoni. Iua minapiretai hīte. Erekarī isāpiretakiti. Iua txaua ate: “Tesarónika auakani iteene auikari Xesosi sākire. Ninoa tiraōkiuatapika. Ipotxitarina ixinikiniina hīte. Ipiātaina hīte, ninoa hīpiātini atokotxikana,” itxa Tximótxio atemoni. ⁷ Nitariakori, ate amaxikiko auapitika. Ate misiritiko auapitika, iuaritika hīkamapoxokonitaua, kotxi iteene hāuikari Xesosi sākire. ⁸ Uatxa peerekari ate auini, kotxi Apiananiri sākire iaōka hīkama. ⁹ Iteene apoxokoniua Teoso apisatoō, kotxi hāuikari iua sākire. Axinikasaakii, apoxokoni iteene auapitika. Ininiā ātipirika atxari aTeosone: “Peerekai pite, kotxi Tesarónika auakani iteene auikari pisākire, ininiā ikamapoxokonitauana ate,” atxari. ¹⁰ Īkanōka, pokamara pakini iteene aamanaāri Teoso hīte iuaīkana aaōkitini, kotxi anirekari apikomoni Teoso sākire himimarotakinīti aōerekinīi.

¹¹ Anirekari aīri Teoso, aāuīte Xesosi Kristo pakini oerekiniāua aāpokini hītemoni. ¹² Anirekari Apiananiri txīkitakinīi himarotiniri hītiretakiniua. Anirekari hītiraōki aneini. Anirekari iteene hītiraōkiuatini. Anirekari ikinimane apaka hītiretini, ate tīretinīi hīte atokotxikana. ¹³ Anirekari Apiananiri sikataparaxiniretinīi hīte. Ininiā Apiananiri Xesosi Kristo ikinika inakitiakorikata īkasaaki uai, iusaaki maerekati !auaika hītemoni aīri Teoso apisatoō. Iusaaki hīte apoītakari !auari. Iusaaki erekai hīte.

4

Akamakiti Teoso Apokaerekatakiti

¹ Nitariakori, apikomoni nisāpiretai. Asāpiretapekai hīkamakiti tīkane, hāuini Teoso apokaerekatini īkapani. Ikara atoko inakari hīkamapitika uatxa. Erekarī hāuini uatxa, ininiā nōtākikai Apiananiri Xesosi posotiireē, apikomoni iua apokaerekatakiti ikiniōtika hīkamini īkapani. ² Himarotapitikari aōereēkiti hīkamini īkapani. Apiananiri Xesosi paniātāua ikara aōerekinīi hīte.

³ Teoso nirekari himaerekani xipokaāpotini hākixinireē. Ininiākara hītaniri minakotikatika, hītanoro minakotokatika, ! hīsirīkape. ⁴ ! Hāuiritapiri hīto nireēkiti ikamini. Hīto auīte hītxauako, ininiā maerekati hīto nireēkiti ! hīkama. Atāo hīpaxitariko hīteka īto, apanakini īto apaka. ⁵ ! Apakata hīxinikiniri ātipirika maerekati hīto nireēkiti āti ītokata hīkamini. Xoteo minakaniua, Teoso mimarotakanī, xinikari ikara atoko inakari. ⁶ ! Apakata hītxīkitakiniri āti aītari maerekati ītotxi nireēkiti ikamini, kotxi Apiananiri misiritariko kākiti ikara atoko inakari maerekati ikaminiā. Asāpiretapekai ikara. Apinitapekai. ⁷ Teoso kona akiritāua iuamoni, maerekati aīto nireēkiti akamini īkapani. Akiritāua

iua nakiti aniniua ikapani, erekarinoka akamini ikapani. ⁸ Ininiã ikara asãkire manirekakati, ! omanataua ate. Omanatari Teoso. !Inirekari Teoso sãkire, kotxi Teoso sikari Erekar Matamatakoti kãkitimoni.

⁹ Hītariakori hītiretini pirena kona aiōkatsopata hītemoni, kotxi Teoso oerekapekai hītiretakakiniua. ¹⁰ Nimarotari hītiretiniri ikinika hītariakori Masetónia tixini auakani. Iuaritika nitariakori, aōtãkikai apiata hītiretiniri kãkiti ikiniōtika. ¹¹ Hãpaiaōkariko hītsorīkaātini. Apanakini parīka !himaãkatape. Hīkamariko hīteka parīka hãuini ikapani. Ikara atoko asãpiretapekai hīte. ¹² Ikara atoko hīkaminiã, Xesosi sãkire mauīãkani paxitai. Ikara atoko hīkaminiã, ! auari hiamonitakiti.

Apiananiri Kanapiriini

¹³ Nitariakori, anirekari himarotiniri atão inakari ipīkani pirena. Kona anirekari himatinaniuatini Xesosi sãkire mauīãkani matinaniuatini atoko, kotxi ninoa ipīkasaaki, ! imarotarina isinimonina. ¹⁴ Aãuikari Xesosi ipinini. Aãuikari iuaīkana ōkitikiniua. Ininiãkara aãuikari ipīkani Teoso sãkire auīãkani apaka ōkitikiniua. Teoso minana ninoa Xesosikata ikanapiriãkasaaki. ¹⁵ Iuasaaki ate auãkipanika inakaniua Apiananiri kanapiriãkasaaki, ! asari ninoa mitxi ipīkani apisapanika. Mitxi ninoa sa. Iposo atoko ate sa Apiananirimoni. Apiananirira sãpiretapekaua ikara. ¹⁶ Iuasaaki Apiananiri potorika itixine. Iuaka katxaka uaimoni. Iuasaaki akiripoakata iua apokasaaki, ininiã kãkiti kenakotariko Teoso nitiriakori auīte sãkire. Teoso trōpetane xōkiko kenakotaãka. Iuasaaki mitxi ipīkani, Kristo sãkire auīãkani, merepanika ōkitikauako. ¹⁷ Eereka ate auapanika inakaniua anikaãkako ipīkanikata Apiananiri aaōkitini ikapani. Aaōkitari iua itanoxiti katxiãriã. Ininiã eereka iuakata aãuapininiika. ¹⁸ Ikara sãkiretxiti hīsãpiretakakauako, ininiã hīkamatapaxiniretakakauako.

5

Apiananiri Kanapiriini Ōti

¹ Nitariakori, kona asãpiretari Xesosi kanapiriini ōti. ! Asãpiretari apokini kasiriti, ikanapiriinikanani pakini. ² Kotxi atão himarotari, Apiananiri uai apokini, kiītiriri İkanōka apokini atokokana itxako. Ininiã kãkiti !imarotari Apiananiri apokini ōti. ³ Iuasaaki kãkiti sãkire: “Neenamatchi ! auari. Erekaua. Imonōkoni ! auari,” inakasaaki, iuasaakipeka katimaritika Teoso xipokari ikinipoko. Katimari sito amarini tsīikini atoko itxako. Oa sito tsii apokasaaki, omitekini ! auari. Iua atokokana kãkiti mitekini ! auari iuasaaki Xesosi kanapiriãkasaaki. ⁴ Nitariakori, kãkiti ipiã auakani atoko !

hĩtxaua. Himarotapitikari āti ōti Apiananiri uai kanapiriini, ininiā hiātapari ikanapiriini ōti apokini, himatikokakani iƙapani, kiĩtiriri tikokakiniri kākiti atoko himinakani iƙapani ikanapiriākasaaki. ⁵ Hĩte hĩkinika kaiotximereri anaakori hĩtxaua. Pokamarari anaakori atoko hĩtxaua. !Akaikota ipiā. !Akaikota iƙanōka, kotxi !anirekaikari maerekati akamini. ⁶ Ininiākara apanakini imakakani atoko !himapeko. Araōkire matxako, maerekati mapokakani iƙapani. Aĩto auĩte matxaua. ⁷ Imakakani imaka iƙanōka. Poātakani poāta iƙanōka. !Iātapari Xesosi kanapiriini. Ikara atoko !hĩtxapeko.

⁸ Pokamarari anaakori atxaua, ininiā aĩto auĩte matxaua. Sotato takari itorota koana, itorota tokapare iƙapani. Sotato torota koana atoko itxa Teoso sākire iteene hāuikini. Sotato torota koana atoko itxa apaka hĩtiraōki. Ininiā hāuikasaakiri Teoso sākire, hĩtiraōkiuatakasaaki, hākixinire tokapare auape. Sotato takari ikii tāta ikii tokapare iƙapani. Sotato kii tāta atoko itxa amaerekani makatxakiko aimarotini. Ikara imaroretxi axinikakiti akii tokapare itxaua. ⁹ Teoso mereēua ate kona imisiritiniua iƙapanini. Iua mereēua ate amaerekani aāuĩte Xesosi Kristo makatxakini iƙapani. ¹⁰ Iua ipina kākiti iƙapani. Ipina iuakata aāuini iƙapani. Ikanapiriākasaaki, isākire auĩākani auākipanika inakani, ipĩkani pakini aua iuakata. ¹¹ Ininiā hĩsikataparaxiniretakauako. Himoianatakauako Teoso sākire iteene hāuikini iƙapani. Uatxa ikara atoko inakari hĩkamapeka.

Paoro Ōtāƙikare Mapotōkire

¹² Nitariakori, aōtāƙikai himarotinina hĩte sauaki parĩkauatakani, Apiananiri sākire sāpiretakani, hĩte ōtāƙikakani. ¹³ Ininiā iteene hĩpaxitanako. Hĩtiretanako ninoa, kotxi ninoa iteene parĩkauata hĩte iƙapani. !Hĩtxitakakapeua. !Hineenamauatape. ¹⁴ Nitariakori, iteene aōtāƙikai hĩte ia atoko: Hĩpinitariko kākiti paniātakiti makĩpitakani. Hĩsikataparaxiniretariko pĩkarauatakani. Himoianatariko mataparani. Katima !hĩtxapeko homanākaruatini kākiti kerokasaaki. ¹⁵ Kona hāuiritapiri misiritakori misiritiniri imisiritakiri. Ātipirika hĩkamariko erekari hĩtariakorimoni, Xesosi sākire mauĩākanimoni apaka.

¹⁶ Ātipirika hĩpoxokoniuatoko. ¹⁷ Himisākiretapikariko Teoso. ¹⁸ Hĩpoxokoniuatakasaaki, hĩtxariko Teoso: “Erekari pikamakiti nota iƙapani,” hĩtxako. Himatinaniuatakasaaki, iuaritika hĩtxariko Teoso: “Erekari pikamakiti nota iƙapani,” hĩtxako. Ikara atoko Teoso nirekari ātipirika hĩsāpiretiniri iua, kotxi Kristo Xesosi nakitiakori hĩtxaua. ¹⁹ !Hĩotokakapiri Erekari Matamatakoti parĩkauatini hākixinireē. Hĩkamariko ipaniātakiti. ²⁰ !Homanatapiri Teoso sākire kākiti sāpiretakiti.

21 Hãtaerekatariko ikinika. Erekarinoka hĩkamako. 22 !Hĩsipeko maerekati kamikoãtaã, kotxi hĩsiniã, apanakini xinikari atão maerekati hinireka hĩkamini.

23 Anirekari Teoso, kãkiti kamaerekaxiniretakari, iua iteene kamaerekatinii hĩte iua nakitiakorinoka hininiua ĩkapani. Nimisãkiretari Teoso hĩte ĩkapani, hĩxinire, hãkixinire, hĩito pakini ereka inini, ininiã aãũte Xesosi Kristo uai apokasaaki maerekati !auaika hĩtemoni, ininiã hĩte apoĩtiko !auari. 24 Hĩte akiritakari kamari isãkire iaõka.

25 Nitariakori, himisãkiretariko Teoso ate ĩkapani. 26 Haõkitakakasaakiua, hĩtiraõkiritika hãpakapakakauako, kotxi hĩtariakori itxauana. 27 Apiananiri posotiireẽ nipaniãtai hãtatsopatiniri ia niokanatsopatakiti ikinika aĩtariakori kenakotini ĩkapani. 28 Aãũte Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari hĩtemoni. Ameẽ.

2 TESARÓNİKA

Paoro Iokanatsopatakiti Iuaĩkana Tesarónika Auakanimoni

¹ Paoro, Sírası, Tximótxio pakini iokanatsopata Teoso mereēkinimoni Tesarónika sitatxitiã. Aĩri Teoso nakitiakori hĩtxaua. Apiananiri Xesosi Kristo nakitiakori hĩtxaua. ² Aĩri Teoso, Apiananiri Xesosi Kristo pakini sikai ikinipoko erekari. Ninoa kamaerekaxiniretai hĩte.

Xesosi Kanapiriini Pirena

³ Nitariakori, ātipirika atxari Teoso: “Erekapitikari pikamakiti Tesarónika auakani ĩkapani,” atxa. Ikara atoko asāpiretari Teoso, kotxi ikiniōtika Teoso sākire hāuikini apiaāpota. Apaka hĩtiretakiniua ikiniōtika apiaāpota. ⁴ Ininiã apanakini Teoso sākire auĩākanikata aāuakasaaki, asāpiretana ninoa ate iuikinii hĩte. Ate iuikari himisiritiko himĩteenekini. Ate iuikari hāuikiniri Teoso sākire. Iteene himaxikiko, himisiritiko pakini, iuaritika himĩteenekari. Iteene hāuikari Teoso sākire.

⁵ Himisiritiko himĩteenekini oerekari Teoso misiritiniri maerekati kamakani, kotxi ikara atāo. Hĩte misiritaāka, kotxi hĩkamari hĩauĩte Teoso paniātakiti, ininiākara iuamoni apakatapitika hāuini Teoso auĩtetxi ininiātaāua. ⁶ Teoso kamari atāo inakaranoka. Ininiã imisiritariko hĩte misiritakani. ⁷ Ixipokariko hĩte misiritiko, ate misiritiko apaka. Iuasaaki hĩtomata atekata. Ikara atoko inakari ikama, Apiananiri Xesosi oerekikosaaki Teoso tixine ipotorikasaaki, initiriakori kaposotiirerinkata. ⁸ Xamina tirinakariã imisiritanako Teoso mimarotakani, aāuĩte Xesosi Kristo iokanapirena erekari makĩpitakani. ⁹ Ninoa misiritaākako ātipirika. Ikinipoko xipope ninoa ĩkapani. !Auiritaākana Apiananiri auiniātaã apokinina. !Atamatarina iua iotximere. !Atamatarina iposotiire. ¹⁰ Ninoa misiritaāka, Apiananiri kanapiriini ōtisaaki. Iuasaaki inakitiakori, isākire auĩākani, txariko: “Peerekai. Peerekai. Āti kaposotiireri pite atoko inakari !auari,” itxanako. Ikara atoko hĩte apaka sāpiretari iua iuasaaki, kotxi hĩte auikari asāpiretakiti hĩtemoni.

¹¹ Ininiã amisākiretapikari aTeosone hĩte ĩkapani. Ia atoko atxari iua: “Pite akiritari Tesarónika auakani pinakitiakori ininiuana ĩkapani, ininiã ninirekari pite apokaerekatiniri ninoa kamakiti pite ĩkapani. Pisikaposotiiretana ninoa ikinipoko inireēkitina erekari ikaminina ĩkapani. Ninoa auikari pisākire, ininiã iparĩkauatana pite ĩkapani. Ininiã pisikaposotiiretana ninoa ikara iparĩkana ĩkaminina ĩkapani.”

12 Ikara atoko amisãkiretari Teoso, kotxi apanakini atamatakasaakiri erekari hĩkamakiti, itxarinako aãũite Xesosi Kristo: “Peerekai pite,” itxanako, ininiã Xesosi uãka iuikaãka. Apaka Xesosi txaike hĩte: “Peerekai hĩte,” itxaiko. Ikara atoko aua, kotxi aTeosone, Apiananiri Xesosi Kristo pakini sikari ikinipoko erekari hĩtemoni.

2

Apia Maerekati Apokini

1 Nitariakori, maxinikari aãũite Xesosi Kristo kanapiriini. Maxinikari iuakata aãpotiitiniua. Ikara axinikasaaki, aõtãkikai hĩte. 2 Apanakini sãpiretai: “Apiananiri kanapiriini õti apokapeka,” itxana. Maerekaxiniretika ! hĩtxape. Ikara atoko inakasaakina, ! hĩpĩkarauatape. Paxirari ninoa sãkire. Atxiĩti ninoa txari: “Erekari Matamatakoti sãpiretano ikara.” Atxiĩti ninoa txari: “Paoro sãpiretari ikara.” Atxiĩti ninoa txari: “Paoro iõkatsopatarari ikara.” Paxirari ninoa sãkire. Kona hãuikapiri ikara atoko inakari. 3 Kona xatiki hãuiritapiri kãkiti misirienetini. Apiananiri kanapiriini apisapanika, kãkiti ! inirekari Teoso sãkire ikĩpitini. Iuasaaki maerekati kamakari apiatakari apoka. Xipokatxi ãkiri akiritãka. Iua xipokaãkapitikako. 4 Iua apia maerekati ! inirekari Teoso paniãtakiti ikamini. Iuikauako. “Kãkiti teosonetakini posotiire poiãoka. Nota posotiire apiata,” itxako. Iuasaaki iitopãka Teoso misãkiretiko aikoti ãki. “Teosorano nota. Notanokara Teoso txaua. ãti Teoso ! auari,” itxako iuasaaki. 5 Hĩtekata nauakasaaki, nisãpiretapekai ikara. Atxiĩti hĩte xinikapanikari nisãpiretakiti? 6 Uatxa kona apakatapanika iua apia maerekati apokini. Himarotari Teoso ! auiritari iua apokini uatxa. Iketo õtinokara Teoso auiritari iua apokini. Iuasaaki iuaka oerekaua. 7 Maerekati kipatakori posotiire auape uatxa, iuaritika maerekati mauiritakati ! auiritapanikari iteene maerekati iarikini. ãti õti maerekati mauiritakati makatxakaãka. 8 Iuasaaki iua apia maerekati oerekaua kãkitimoni. Apiananiri kanapiriãkasaaki, okari iua. Ixõkare, isinanirenani xipokari iua. Iotximere xipokari iua apia maerekati. 9 Iua apia maerekati apokasaaki, Satanasi posotiire aua iuamoni. Ikamariko ikini sereti posotiiretxi kãkiti maposotakiniti. Iua oerekari ikara, kãkiti imisirienetini ikapani, isãkire kãkiti auikini ikapani. 10 Ikini sereti maerekati ikama kãkiti pĩpinanaãkani imisirienetini ikapani. Ninoa pĩpinanaãkani xipokapitikako, kotxi ! inirekarina atão inakari itiretinina, ininiã imaerekanina makatxakiko ! auari. 11 Ininiã iuasaaki Teoso txĩkitakana auikinirina ninoa misirienetakani sãkire, ininiã auikarina atão minakati apiatakari. 12 Ininiã atão

inakari mauikakati misiritaãkako, kotxi iteene ipotxitari imaerekani.

Iteene Hãuikariko Teoso Sãkire

¹³ Nitariakori, Apiananiri tiretakini, ãtipirika erekari amisãkiretiniri Teoso hõte ìkapani ia atoko: “Erekapitikai, kotxi pite mereẽna Tesarónika auakani imaerekanina pimaktxakini ìkapani.”

Itixi kamiko apisapanika, iua mereẽi hõte. Imaktxakari himaerekani, kotxi Erekari Matamatakoti txìkitakai Teoso nakitiakori hininiua. Imaktxakari himaerekani, kotxi hãuikari atão inakari. ¹⁴ Teoso iokanapirena erekari asãpiretakiti hõtemoni hãuikasaaki, iusaaki Teoso akiritai hõte. Ininiã aãuõte Xesosi Kristo iotximere hõte apaka apakapako. ¹⁵ Ininiã nitariakori, iteene kataparaxinire hõtxako. Iteene hãuikariko Teoso sãkire asãpiretakiti, aiõkatsopatakiti pakini. ! Hõtakanapapiri.

¹⁶ Anirekari aãuõte Xesosi Kristo, aõri Teoso pakini sikataparaxiniretinii hõte. Ninoa iteene tiretaua. ãtipirika isikataparaxiniretaua. Isikaua erekari aiãtapini ìkapani. Aimarotari ikara erekari apokapitikako. Ikara atoko inakari ikama ate ìkapani, kotxi isikaua ikinipoko erekari. ¹⁷ Erekari hõsãkiretakasaaki, erekari hõkamakasaaki, anirekari isikataparaxiniretinii hõte apikomoni erekari hõkamini ìkapani.

3

Himisãkiretariko Teoso Ate Ìkapani

¹ Nitariakori, nisãkire mapotõkire apoka. Himisãkiretariko Teoso ate ìkapani Apiananiri sãkire katima iaripiretini ìkapani. Himisãkiretariko Teoso Apiananiri sãkire auikiko ìkapani, hõte auikiniri atokotxikana. ² Himisãkiretariko Teoso imaktxakiniua ate amapinakani ìkapani, maerekati kamakani sauaki aãuakasaaki, kotxi apanakini ! auikari Teoso sãkire. ³ Apiananiri kamari ikinika isãkire iaõka. Iua sikataparaxiniretai hõte. Itokapakeẽtai, ininiã Satanasi ! inokai. ⁴ Apiananiri txìkitakaua ate aimarotiniri ate paniãtakiti hõkamini. Ate imarotari, katana apaka hõkamapanikariko asãkire iaõka. ⁵ Anirekari Apiananiri oerekinii Teoso tiraõki. Anirekari himõteenekiniri ikinika himisiritiko, Kristo imisiritiko imõteenekini atokokana.

Kãkiti Paniãtakiti Makõpitakani

⁶ Nitariakori, aãuõte Xesosi Kristo nireẽkiti iaõka asãpiretai hõte, ininiã apaniãtai ia atoko. Hõtari kãkiti paniãtakiti makõpitakati, aõereẽkiti iaõka imakamakaniã, ininiã iua moianari !hõtxapeuako. Hõtakanapariko iua. ⁷ Hõte imarotari akamakiti iaõka hõkamini, kotxi hõtekata aãuakasaaki ate kõpitari kãkiti

paniãtakiti. ⁸ Kona anikari nipokori amaĩkitxitakiniti. Iuasaaki iteene aparĩkauata. Īkanõka, pokamara pakini aparĩkauata akiena aiamotini ĩkapani, kotxi !anirekari hĩte kaamatini hĩte kiena. ⁹ Apakatapitika kãkiti ĩkitxitiniua aparĩka ĩkapani, iuaritika !anirekari hĩkitxitiniua, kotxi anirekari hĩte parĩkauatini ate parĩkauatini atokokana. ¹⁰ Hĩtekata ate auakasaaki, ate paniãtai hĩte ia atoko: “Kãkiti manirekakaniãri iparĩkauatini, ĩnikapani.”

¹¹ Ate kenakopiretari hĩte sauaki auari kãkiti paniãtakiti makĩpitakani. !Iparĩkauatana. Ātipirika ipotxitarina imarotininina āti kãkiti kamakiti. ¹² Aãũte Xesosi Kristo posotireẽ, apaniãtana kãkiti ikara atoko inakani iparĩkauatinina. Aõtãkikana iparĩkanoka ikaminina ikienana apokinina ĩkapani. !Himaãkatapiri apanakini kamakiti. ¹³ Nitariakori, !hĩsãpakape erekari hĩkamini.

¹⁴ Kãkiti ereẽ makamakaniãri ate õtãkikakiti ia iõkatsopariã, erepaniko iua. Iua moianari !hĩtxapeuako. Hĩtakanapariko iua, ininiã iuasaaki atxiĩti ipẽtauata. Iuasaaki atxiĩti iuaĩkana atão ikama. ¹⁵ Imoianari !hĩtxapeuako, iuaritika himokaiakari ! itxaua. Hĩpinitariko iua, kotxi hĩtari itxaua.

Paoro Sãkire Mapotõkire

¹⁶ Anirekari Apiananiri, kãkiti kamaerekaxiniretakari, kamaerekaxiniretinii hĩte ikiniõtika. Anirekari iua kaikotini hĩtekata.

¹⁷ Nota Paoro iõkatsopata nisãkire mapotõkire niuakoã. Ia nitakaõtixikare, ininiã himarotari atão ia nota iokanatsopatakiti. Ia atoko inakari niõkatsopata. ¹⁸ Aãũte Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari hĩte hĩkinikamoni. Ameẽ.

1 TXIMÓTXIO

Merepanika Paoro Iokanatsopatakiti

Tximótxiomoni

¹ Nota Paoro iokanatsopata pite Tximótxiomoni. Xesosi Kristo iokanapirena sãpiretakari nota. Teoso amaerekani makatxakakari itxaua. Aimarotari Xesosinoka anikaua Teoso tixinemoni. Apiananiri itxaua. Teoso, Xesosi Kristo pakini iokanatanano nota kãkitimoni, iokanapirena nisãpiretini ïkapani. ² Pite Tximótxio, nota ãkiri atoko pitxaua, kotxi merepitipanika pauikari Xesosi sãkire nota sãpiretakasaakii. Aïri Teoso, aãuïte Xesosi Kristo pakini sikai ikinipoko erekari. Iamonïkaina. Ikamaerekaxiniretaina pite.

Atão Minakati Oerekakani

³ Masetónia tixinimoni nisikasaaki, nipaniãtai pite Épeso sitatxiti pikaikotini. Uatxa iuaïkana nipaniãtai ereë Épeso pikaikotini. Ikara ninireka, kotxi apanakini ereë auakani oerekari Teoso sãkire kãkitimoni, txamari na atãoni ninoa oerekakiti. Ninirekai pite pinitinina ninoa atão minakati imoerekakanina ïkapani, ⁴ kotxi ninoa sãpiretapikari kitxakapirïkari pirena. Ninoa xinikapikari aãtokiriakorini uãka, ininiãkara kãkiti taparakienatakakaua iuãkana ixinikasaakina. Põtãkikanako ninoa ikara atoko inakari sãkiretxiti itakanapinina, kotxi ikara sãkiretxiti !oerekari kãkiti Teoso nireëkiti. Teoso sãkire aãuikiniã, aimarotari Teoso nireëkiti. ⁵ Nipaniãtai pite ikara atoko, kotxi ninirekari ereë Teoso sãkire auiãkani tiretakakiniua. Kãkiti ãkixinire maerekati mauakaniã, ininiã itiretakakaua. Kãkiti imarotakasaakiri ikamakiti ereka inini, itiretakakaua. Kãkiti ikara atoko inakari atão auikari Xesosi sãkire. ⁶ Kãkiti, Teoso sãkire atão masãpiretakani, takanapari ikara erekari kimaporiti. Pïpinanaãkani atoko itxauana, kotxi !imarotaïkarina Teoso kimapore. Maxikatïïka isãkirauatapikana. ⁷ Ninoa kãkiti nirekamari Teoso paniãtakiti oerekakani ininiuana, txamari !imarotarina Teoso paniãtakiti. !Imarotarina isãpiretakitina, iuaritika ninoa: “Atãopitika asãkire,” itxanãtana.

⁸ Kãkiti atão sãpiretakasaakiri Teoso paniãtakiti iõkatakori, iusaaki aimarotari ipaniãtakiti ereka inini. ⁹ Mauiritakoti aua, kona kãkiti atão inakari kamakani ïkapanini. Mauiritakoti aua, kotxi maerekati kamakani auapitika. Aua mauiritakoti manireëkani. Aua Teoso manireëkani. Aua maerekati kamakani. Aua erekari manireëkani. Aua Teoso paniãtakiti napetakani. Kãkiti aua iri okakani. Kãkiti aua inoro okakani. Aua kokanirini. Mauiritakoti aua, kãkiti ikara atoko inakari

ĭkapani. ¹⁰ Aua kākiti āti ĭtanorokata sirĭkakari. Aua kākiti āto tanirikata sirĭkakaro. Aua kiki āti kikikata sirĭkakari. Aua sito āto sitokata sirĭkakaro. Aua kākiti āti kākiti ĭtiriākani ivĕtxitini ĭkapani. Aua aāpirenaāri. Aua kākiti āti apoĭtakani. Mauiritakoti aua ikara atoko inakari kākiti ĭkapani. Ninoa !auikari Teoso sākire atāo inakari. ¹¹ Ikara Teoso iokanapirena erekari sāpiretaua. Peerekari Teoso. Peerekari iua iokanapirena. Iua paniātano nota iua iokanapirena nisāpiretini ĭkininapemoni.

Teoso Amonĭkiniri Paoro

¹² Nitxari aāuĭte Kristo Xesosi: “Erekari pite kaminano, kotxi pisikataparaxiniretano nota pite ĭkapani nipaĭkauatini ĭkapani. Erekari pauĭkiniri nisākire. Erekari pimereinino nota pisākire ĭkininapemoni nisāpiretini ĭkapani,” nitxari Kristo Xesosi. ¹³ Meresaaki nota misākirepiretari iua Xesosi. Nasikatikinitana iua sākire auĭākani nokinina ĭkapani. Kaneenamari nitxaua iusaaki. Iuaritika Teoso amonĭkano. !Imisiritano nota, kotxi iusaaki !nimarotari nikamakiti Xesosi sākire nimauiakani xika. ¹⁴ Iusaaki !erekano. Maerekati nitxaua. Iuaritika aāuĭte Kristo Xesosi sikari ĭkinipoko erekari notamoni. Kristo Xesosi nakiti nitxapekaua, ininiākara nauikari isākire. Iua nakiti nininiāua, nitiretari iua. Nitiretari apanakini apaka. Mitxi !nimarotari nitiraōkiuatini. ¹⁵ Nisāpiretaiko ia sākiretxiti atāo inakari, pauĭkiniri ĭkapani, ĭkinimane auĭkiniri ĭkapani. Nitxai: “Kristo Xesosi apoka ĭkorapokoriti maerekati kamakani maerekani imaktxakini ĭkapani,” nitxa. Maerekati apiata kamakari nitxaua nota. ¹⁶ Maerekati apiata kamakari nitxaua, iuaritika Teoso !imisiritano. Iamonĭkano, kotxi inirekari apanakini imarotini Kristo matima omanākarauatakani kākiti maerekani xika. Xesosi nirekari nota eereka auakani, isākire auĭākani imarotini Xesosi amonĭkinina ninoa, kotxi iua amonĭkano nota maerekati apiata kamakarino. Ninoa auikari isākire, ininiākara auapininiika Teosokata. ¹⁷ Nitxari Teoso: “Ari Teoso, peerekai. Ātipirika ĭkinimane auĭte pitxaua. Pipinini !auari. Matamatakoti pitxaua. Pitenokara Teoso txaua. Pitenokara kimaroreri. ĭkinimane paxitaiko ātipirika. ĭkinimane ātipirika sāpiretaiko ereka pinini. Atāopitikara nisākire. Ameĕ.”

Xesosi Sākire Iteene Auikiko

¹⁸ Tximótxio, namarite atoko pitxaua. Nisāpiretai noerekakiti sākiretxiti pikaminiri ĭkapani. Pixinikariko akokaxiti Teoso sākire sāpiretakani sāpiretakiti. Ninoa sāpiretai Teoso nirekakiti pite kamini tĭkane. Nota sākire uatxa ninoa sākire atokotxikana. Ikara ninoa oerekakiti sākiretxiti pikamapikako, ininiākara pite sotato erekari atoko pitxaua Satanasi pinaiatini. ¹⁹ Pauikapikariko Xesosi

sãkire. Ikara pikeeko atoko itxa. !Pikamapiri pãkixinire mapokaerekatakiniti. Ikara apaka pikeeko atoko itxa. Apanakini kamapekari ãkixinirena mapokaerekatakiniti, ininiã eereka !auikaikarina Xesosi sãkire. Kanaua sakikini atoko itxa ninoa auikiniri Xesosi sãkire. ²⁰ Imeneo inakori, Arexãtri inakori apaka ikara atokokana itxana. Ninoa misãkirepiretari Teoso, ininiãkara nota sikanapana ninoa Satanasimoni. Satanasi misiritakasaakina ninoa, atxiiti itakanaparina Teoso imisãkirepiretinina.

2

Teoso Misãkiretiko Ikinimane Ìkapani

¹ Merepanika nõtãkikai pimisãkiretiniri Teoso ikininape kãkiti Ìkapani. Pimisãkiretariko Teoso ninoa nireëkiti Ìkapani. Pamanaãriko Teoso sikiniri erekari ninoamoni. Pitxariko Teoso: “Peerekai pite, kotxi erekari pisikakiti kãkitimoni.”

² Teoso pimisãkiretako auñtetxiakori apiari Ìkapani, auñtetxiakori poiãori Ìkapani apaka. Pamanaãriko Teoso ninoa Ìkapani, aãuini ereka inini Ìkapani, neenamatchi mauakani Ìkapani. Ikara atoko aniniã, akamari Teoso nireëkiti erekarinoka. ³ Ikara akaminiã erekapitikari. Teoso, amaerekani makatxakakari, apokaerekatari asãkire ikara atoko inakari akamini. ⁴ Teoso nirekari imakatxakiniri ikinimane maerekani. Inirekari ikinimane imarotiniri atão inakari sãkiretxiti. ⁵ Ætinokara Teoso aua. Æti kikinokara mikanapiriãri kãkiti Teosomoni. Xesosi Kristonokara mikanapiriãri kãkiti Teosomoni, kotxi iuanoka misãkiretari Teoso kãkiti Ìkapani. ⁶ Iua ipina ikinimane kãkiti ìkitxitini Ìkapani. Teoso ketotini õti manapi Xesosi ipina. Xesosi ipinini oerekaua Teoso nirekiniri imakatxakiniri ikinimane maerekani. ⁷ Ininiãkara Teoso akiritano nota isãkire ikinimanemoni nisãpiretini Ìkapani. Ininiã Teoso iokanatakiti kãkitimoni nitxaua nota. Ikara nisãkire atão. Kona paxirarini. Teoso akiritano Xoteo minakanuia noerekini Ìkapani. Akiritano atão inakari sãkiretxiti noerekinina Ìkapani. Akiritano noerekinina Teoso sãkire auikinina Ìkapani.

⁸ Ininiã ninirekari kikiakori erekarinoka kamakani, ikini itixiti auakani, misãkiretiniri Teoso. Ninirekari Teoso imisãkiretakasaakina, iusaaki ninirekari isãkire auikinina apaka, ãti imomanatakanina.

Sitoakoro Xesosi Sãkire Auiãkani

⁹ Ninirekari sito mãka atão inini, kiki paxitiniro Ìkapani. !Apakata oõukiniua omãka ereka inini xika. !Erekari sito ãtipirika oeretiniri oiãko kãkiti xikaueretiniro Ìkapani. Oro, pérora pakini otakinia õitoã kãkiti xikaueretiniro Ìkapani, !erekari. !Erekari mãkatxi kakaroneri oieretakini. ¹⁰ Sito Teoso nireëkiti nireëkaro kaminiãri erekari, erekapitikari.

Mãkatxi peereri atoko itxa erekari okamakiti, kotxi kãkiti atamatari okamakiti. ¹¹ Teoso sãkire sãpiretakari oerekarauatakasaaki, erekari sito kenakotiniri. !Apakata iuasaaki osãkirauatini. Erekari opaxitiniri iua, isãkire okĩpitini ĩkapani. ¹² Nota !auiritaro sito oerekinina kikiakori, ikamakitina tĩkane opaniãtinina. Erekari masãkiretoka onini. ¹³ Ikara atoko itxa, kotxi merepitipanika Teoso kamari kiki Adão inakori. Erekaikara ikamaro sito Eya inakoro. ¹⁴ Kona Adãoni misirienetaãka. Sitora misirienetapeẽka. Oa kamari maerekati, kotxi ! okamari Teoso paniãtakiti, ininiãkara !apakata sito paniãtiniri kiki ikamakiti tĩkane. ¹⁵ Sito auikiniãri Teoso sãkire, otiretiniãri apanakini, maerekati omakamakaniã, omasarauatakaniã, Teoso makatxakari omaerekani, kotxi ãto sito eenetari Xesosi, amaerekani makatxaãkari.

3

Kõtãkikarerini Pirena

¹ Ia nisãkire atão. Kiki nirekiniãri kõtãkikareri ininiua, Teoso sãkire auiãkani õtãkikini inirekiniã, iua nirekari parĩkatxi erekari. ² Ia atoko kõtãkikareri txauako: !Ikamari maerekati, ininiã iua apoĩtiko !auari. ãtonanirako ĩtanoro. Kiĩkiteri itx-auako. !Katimari omanãkarauatini. Ipaxitaãkako. Kãkiti ãtiãtaã ĩkani apakapako aapoko. Imarotariko oerekarauatini. ³ ! Ipoãtapeko. Kaneenamari !itxapeuako. Katiraõkiri itxauako. !Ipotxitapiriko neenamati. Txineiro iteene !ixinikaperoko. ⁴ Iua nĩkatanako aapoko auakani, ninoa auini ereka ininina tĩkane. Itxĩkitakanako imiakori ipaniãtakiti ikĩpitinina ĩkapani, ininiã ninoa paxitari iua. ⁵ Ikara atoko itxako kõtãkikareri, kotxi aapoko auakani imamimatanĩkaretakaniã, ininiã !imarotari kãkiti Xesosi sãkire auiãkani inĩkatini. ⁶ Kiki mapaõtinoka auikiniãri Xesosi sãkire, !apakata iua Xesosi sãkire auiãkani õtãkikakari ininiua. Xesosi sãkire auiãkani õtãkikakari ininiãua, iuikaua atxiĩti. Iuikiniãua, Teoso misiritari iua, kitxakapirĩka Satanasi iuikasaakia imisiritini atokokana. ⁷ Kiki Xesosi sãkire auiãkani õtãkikakari paxitaãkako, Xesosi sãkire mauĩãkani apaka paxitari iua. Ikara atoko ininiã, !ikamapaniri kãkiti kamapẽtatakari. Ininiã Satanasi limaĩkari iua itakapiremoni.

Kamiparĩkarerini Pirena

⁸ ãtipekana, Xesosi sãkire auiãkani miparĩkatakanipekana nisãpiretaiko: Iua kamariko erekari, ipaxitiko tĩkane. ãtika isãkire itxauako. !Ipoãtapeko. !Apakata txineironoka ixinikini. ⁹ Kamiparĩkareri iteene auikariko Teoso sãkire atão inakari. ãkixinire imarotariko ikaminiri Teoso sãkire iaõka. ¹⁰ Xesosi sãkire auiãkani ataerekatariko kiki, kamiparĩkareri

ininiua nireēkari. Erekarinoka ikaminiā, ininiā iua auiri-taāka ninoa miparīkatakari ininiua. ¹¹ Iua atokokana kami-parīkareri ītanoro kamariko erekari opaxitiko īkapani. Aāpirena lokamapeko. !Opoātapeko. Okamariko okamaenetakiti iaōka. Ininiā kākiti auikari osākire. ¹² Ātonanirako kamiparīkareri ītanoro. Inīkatariko imiakori, kākiti iua aapoko auakani apaka, ninoa auini ereka ininina īkapani. ¹³ Kamiparīkareri atāo parīkauatiniā, iteene ipaxitaāka. Apanakini apokaerekatari iparīka. Ininiā itaparaxinireritika isāpiretari Kristo Xesosi sākire auikiko kākitimoni.

¹⁴ Uatxa pitemoni niōkatsopatakasaaki, ninirekari paītiki nisini hītemoni. ¹⁵ Atxiīti uai okanani nauapanika, ininiā ia iōkatsopari oerekaiko pite Teoso nakitiakori atāo auini ikiniōtika, kotxi Teoso aapoko atoko atxaua, iua auiniātaā īkapani. Teoso auāki itxapika. Kākiti iua nakitiakori nīkataru iua sākire. !Auiritana apanakini koketiniri atāo minakati Teoso sākirekata. Isāpiretana ikinimane Teoso sākire atāo in-akari. ¹⁶ Peerekari Teoso parīka kākiti īkapani. Merepanika kākiti !imarotari, eereka Teoso oerekari iparīka. Ia atoko Teoso kaminaua ate:

Kākiti itxapekua. Iua Xesosi. Erekaru Matamatakoti oerekari kākiti Xesosi sākire atāo inini. Teoso nitiri-akori iaxitikini atamatari iua. Isākire sāpiretaāka ikini itixiti auakanimoni. Kākiti auikari isākire. Eereka Xesosi anikaāka iaxiti Teoso tixinemoni.

Ikara atoko inakari Teoso parīka kākiti īkapani.

4

Atāo Minakati Oerekakani

¹ Iua Erekaru Matamatakoti sāpiretaua, apanakini ! auikaikari Xesosi sākire itixi mapotōkire ōti takote. Ikara atāo. Iuasaaki ninoa auikari maerekani matamatakoni misirienere. Auīkarina Satanasi nitiriakori oerekakiti. ² Kākiti ikara atoko inakani sāpiretari atāo minakati. Ninoa sākire āti, txamari ninoa xinikakiti ipinimoni. Ninoa ākixinire sākire !auaika. !Isāpiretaikarina maerekati imakamakanina īkapani. Kapatakari arikakiti atoko itxa ninoa ākixinire sākire. ³ Kākiti ikara atoko inakani ! auiritari kākiti ītanorouatini. “! Erekaru kākiti ītanorouatini,” itxa ninoa sākire. Teoso kamari ikini nipokori kākiti nikini īkapani. Txamari ninoa kamisirienererini ! auiritari kākiti apanakini nipokori inikinina. Teoso nirekaru Xesosi sākire auīākani, atāo inakari imarotakani, nikiniri ikara nipokori Teoso imisākiretaka atoko: “Erekapitikai ia nipokori psikiniāua.” ⁴ Ikinika Teoso kamakiti erekari. !Apakata kākiti manirekakaniāri apanakini nipokori. Ikinipoko nipokori hinikasaaki, himisākiretariko Teoso. Hītxariko: “Erekapitikai ia nipokori psikiniāua.”

⁵ Teoso sãkire sãpiretaua ikinipoko nipokori anikini. Nipokori anikasaaki, amisãkiretiniãri Teoso, nipokori isikakiti ereka inini asãpiretiniãri, ininiã ikara nipokori erekari anikini.

Kristo Xesosi Nitiri Erekaru Inakari

⁶ Aĩtariakori põtãkikiniã ikara atoko, Xesosi Kristo nitiri erekari pitxaua. Nipokori sikataparataru kãkiti ĩto. Teoso sãkire aãuiãkiti, oerekaretxi atão inakari, nipokori atoko itxa, kotxi isikataparataru axinire. Pite auikapikari oerekaretxi atão inakari. ⁷ !Pimaãkatapiri miĩkiteti sãpiretakiti, sãkiretxi Teoso mapokaerekatakiniti. Ikiniõtika piteka poerekauako Teoso paniãtakitinoka pikamini, ininiã Teoso nireẽkititxikana pikama. ⁸ Piĩto parĩkauatakasaaki, piĩto tapara apiaãpota, ininiã erekari piparĩkauatini. Apiaerekata pixinire parĩkauatini pixinire auãki inini ĩkapani. Pixinire ĩkorasaaki auãki ininiã, pauapikako Teosokata atipirika. ⁹ Ikara nisãkire atão. Erekaru ikinimane auikiniri ikara. Erekaru ikinimane kaminiri ikara. ¹⁰ Ininiãkara iteene aparĩkauata Teoso ĩkapani. Pasãpaniri, iuaritika aparĩkauatapitipo, kotxi aãuikari Teoso sãkire, Teoso mipĩkati sãkire. Iua ikinimane kãkiti maerekani makatxaãkari itxaua. Iua makatxakari isãkire auĩãkani maerekani, maerekani misiritikoãtaã imasikanina ĩkapani.

¹¹ Pipaniãtariko kãkiti noerekakiti sãkiretixiti iaõka ikaminina. Poerekana noerekakiti.

¹² Pite atokoripanika, iuaritika pimarotapitikari Teoso sãkire, ininiã !pauritapiri kãkiti napetiniri poerekakiti sãkiretixiti. Atão inakarinoka pikamako Xesosi sãkire auĩãkani atamatini ĩkapani, ininiãkara ninoa auikapitikariko pisãkire, ininiã ninoa nirekaru pite atoko ininina. Erekarinoka pisãpiretako. Erekarinoka pikamako. Kãkiti pitiretako. Iteene pauĩkariko Teoso sãkire. Maerekati !pikamapeko. Ikara atoko pininiã, ninoa nirekaru pite atoko ininina. ¹³ Ereẽ nimapokakanisaakipanika, patatsopatariko Teoso sãkire iõkatsopatakoru, apanakini kenakotiniri ĩkapani. Pisãpiretanako Teoso sãkire. Teoso sãkireẽ põtãkikanako. Poerekana Teoso sãkire atão imarotinina ĩkapani. Ikara atoko pitxapikanako, ereẽ napokini apisapanika. ¹⁴ Akokaxiti kõtãkikarerini sãpiretai piparĩka Teoso ĩkapani. Iuasaaki ninoa takari iuakona pite nopini, pite ĩkapani imisãkiretakasaakirina Teoso. Ikara atoko ininiãkara, pikamapikariko ikara piparĩka Teoso ĩkapani. ¹⁵ Atipirika pixinikariko ikara nõtãkikinii. Ikiniõtika pikamariko piparĩka Teoso ĩkapani. Ininiã apanakini imarotari Teoso sãkire apiaãpota pauikini. ¹⁶ Erepaniko pikamakiti ereka inini ĩkapani. Erepaniko poerekakiti sãkiretixiti Xesosi oerekakiti iaõka inini. Ikara atipirika

pikaminiã, piteka makatxakaua pimapinakani ìkapani. Apaka pimakatxakana pisãkire auiãkani imapinakani ìkapani.

5

Õtãkipirenatxi Pirena

¹ !Pitxitapiri kiki aneëkari. Põtãkikariko, piri pimisãkiretini atokokana. Põtãkikariko kikiakori pite tikini auakani, pitariakori pimisãkiretini atokokana. ² Põtãkikaroko sito aneëkaro pinoro põtãkikini atokokana. Põtãkikaroko ãtokoro, pitaro põtãkikini atoko. Iuusaaki pipaxitaroko.

Sitoãkini Tikinitakoni

³ Pinìkatanako sitoãkini tikinitakoni onirimane matiretakini. ⁴ Tikinitakoro oimiakori auiniã, oõtariakori anaakori auiniã, ninoa nìkatamaroko oa. Ikara ikaminiãna, erekari Teosomoni. Teoso poxokotana ninoa. Merepanika ninoa kaminiãri erekari ninoaka aapoko ãki, aimarotari ninoa atão auikiniri Teoso sãkire, kotxi meresaaki irina, inorona pakini nìkatana ninoa. ⁵ Tikinitakoro minìkatakoto auikari Teoso inìkatiniro oa. Oa misãkiretari iua pokamara, ìkanõka pakini inìkatiniro ìkapani. ⁶ Tikinitakoro osarauatininoka nireëkaro, ipìkaro atoko otxaua. ⁷ Pisãpiretanako ereë auakani, Xesosi sãkire auiãkani nìkatinina inorona, inorona itaro tikinitakoro pakini. Inìkatinianã, !apoitaãkana. ⁸ Xesosi sãkire auiãkani manìkatakaniãri inirimane, itakanaparina Teoso sãkire auikinina. Apia maerekanita iua aapoko ãki auakani imanìkatakaniã. Kãkiti Teoso sãkire mauiaãkati maerekati itxaua. Apia maerekati itxaua iua aapoko ãki auakani manìkatakati.

⁹ Apanakini sito tikinitakoni moianatana Xesosi sãkire auiãkani. Pitakariko ninoa tikinitakoni uãka aãtsopaã himoianatini ìkapani. Sito ikara atoko inakaro sesëta ano apiko auakaro oa. Ætinoka oõtanimirini. ¹⁰ Oa imarotaãka, kotxi erekari-nani okama. Atão oõerekari oimiakori. Osikakienatana ãtiãtaã ìkani. Oimarotaãka, kotxi oa arokakititari kãkiti Teoso naki-tiakori. Oimarotaãka, kotxi kãkiti maerekaxinireni otireta. Oimarotaãka, kotxi ikini sereti erekari ãtipirika okama. Tikinitakoro ikara atoko inakoro uãka aãtsopaã pitaka himoianatini ìkapani.

Tikinitakoni Ætokoropanika Inakani Õtãkikiko

¹¹ !Pitakapiri tikinitakoro uãka iua aãtsopaã, ãtokoropanika inakaro, kotxi iuaikana onirekari kikikata osirìkini, ininiã onirekari iuaikana oõtanimiriatini, ininiã ! onirekaikari Kristo. ¹² Ikara atoko okaminiã, okamari maerekati, kotxi mitxi osãkire: "Nikamariko parìkatxi Teoso ìkapaninani. ! Nìtaniriuataikako," otxama. ¹³ Tikinitakoro ãtokoropanika inakaro itotari oiarinauatini. Oianapokotapika. Apia

maerekati okama, kotxi ototari aãpirena okamini. Onirekari ikinika apanakini kamakiti oimarotini, txamari ikara atoko !apakata. !Apakata ãti kamakiti osãpiretini apanakinimoni. ¹⁴ Ikara atoko ininiã, ! pitakapiri tikinitakoro ãtokoro inakaro uãka iua aãsopaã. Nota õtãkikana ãtokoroakoro tikinitakoni iuaãkana taniriuatini. Erekaru keene ininina, aapokona iparãkauatinina. Ikara atoko ininiã, Xesosi sãkire mauãkani kona misãkirepiretana Xesosi sãkire auãkani. ¹⁵ Nota ikara atoko nisãpiretai, kotxi ãtikaka tikinitakoni ãtokoroakoro inakani takanapapekari Xesosi sãkire auikinina, Satanasi paniãtakiti ikaminina ãkapani. ¹⁶ Xesosi sãkire auãkani inirimanena tikinitikoã, inãkatanako ninoa. ! Erekaru imanãkatakanirina inirimanena tikinitakoni. !Erekaru inirekinirina apanakini Xesosi sãkire auãkani nãkatinina inirimanena, kotxi ninoa nãkatana kaiãopokori tikinitakoni manirimaneni. Pasãpaniri ninoa parãka.

Kõtãkikarerini Pirena

¹⁷ Kõtãkikarerini atão kaminiãri iparãka Xesosi sãkire auãkani ãkapani, erekaru hãsikinina iparãkana ãki apiata. Teoso sãkire isãpiretiniãna apanakinimoni, Teoso sãkire oerekiniãna, ininiãkara erekapitikari apiata iparãkana ãki hiãkitxitinina. ¹⁸ Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

! Hãxirikanamatapiri kema auãte iparãkauatakasaaki, triko ikatxaratakasaaki. Pauiritariko inikiniri triko ãki, iparãkauanãtakasaaki.

Teoso sãkire iõkatsopatakori txari apaka:

Erekapitikari parãkauatakari apakapiniri iparãka ãki.

¹⁹ ãti apoãtiniãri kõtãkikareru, ! pimaãkatapiri isãpiretakiti. Ipi, atxiãti ipi ãti pakini kãkiti atamatiniãri kõtãkikareru kaminiri maerekati, isãpiretiniãina pite, pikenakotapitikari ninoa sãpiretakiti. ²⁰ Põtãkikanako Xesosi sãkire auãkani maerekati kamakani apanakini Xesosi sãkire auãkani apisatoõ, ininiãkara apanakini pãkari maerekati ikaminina.

²¹ Tximótxio, nota paniãtai ikara noerekakiti iaõka pikamini. Teoso apisatoõ, Apiananiri Xesosi Kristo apisatoõ apaka, Teoso nitiriakori iaxitikini imereãkini apisatoõ apaka, nipaniãtai ikara noerekakiti iaõka pikamini. Ninoa kenakotari nisãkire pitemoni. ãtinokarako pisãkire txauako ikininape kãkitimoni. Erekaru pikamako ikininape kãkitimoni, kãkiti pipotxitakinimoni, kãkiti pimapotxitakinimoni apaka.

²² Atxiãti aua Teoso sãkire auãkari iteene pimimarotakiniti. Ininiã ! pimereãpiri iua Xesosi sãkire auãkani õtãkiãkari ininiua. Atxiãti ikamapanikari maerekati. Pimereiniãri iua, pite moianatari iua maerekati ikamini. Erepaniko maerekati pimakamakani ãkapani.

²³ Pite itokata amianata. Pitsii iriko, ininiãkara kona ãparaãnanini piãta. Ovaã poiãoka apaka piãtako pipini ïkapani.

²⁴ Apanakini !ikipatari maerekati ikamakiti, ininiã ikini mane imarotari. Apanakinipekana maerekati ikamakitina !atamataãka ikamakasaakina. Ninoa kipatari. Okananixiti atokoikara imarotaãka ninoa maerekani. ²⁵ Iua atokokana erekari apanakini kamakiti atamataãka. Erekari apanakini kamakiti !atamataãka ikamakasaaki. Iuaritika okananixiti atokoikara imarotaãka.

6

Nitiritxi Amotakoni Pirena

¹ Nitiritxi amotakoni, Xesosi sãkire auiãkani, iteenerako iparïkauatana ipatrãotena ïkapani. Ninoa paxitanako ipatrãotena. Ikara atoko ininiãna, Teoso uãka !imisãkirepiretaãka. Iua sãkire ate oerekakiti apaka !imisãkirepiretaãka iusaaki.

² Nitiritxi patrãote Xesosi sãkire auiãkari ininiãua, initiri paxitariko iua, kotxi itari apaka itxaua iua. !Apakata poiãonoka ipaxitiniri ipatrãote, itari ininiua xika. Erekari iteene iparïkauatini ipatrãote ïkapani, kotxi ipatrãote auikari Xesosi sãkire. Teoso tïretakiti ipatrãote. Tximótxio, ikara noerekakiti sãkiretxiti poerekariko apanakinimoni. Põtãkikanako ikara iaõka ikaminina.

Txineiro Potxitakani Pirena

³ Aua kãkiti atão minakati oereëkani. Ninoa !auikari aãuïte Xesosi Kristo sãkire atão inakari. !Auikarina atão inakari oerekakori, Teoso sãkire. ⁴ Kãkiti ikara atoko inakari iuikaua, txamari !kimaroreri. Ipotxitari isãkirauatini apanakinikata itaparakienatakakiniuana ïkapani. Ininiãkara xikoretxi aua, neenamatchi aua, misãkirepiretakatchi aua. Ininiã kãkiti !auikari ãti sãkire. Iuãkatari ãti kaminiri maerekati. ⁵ Ninoa txitakakapikaua, kotxi ixinikakitina maerekatinoka. !Imarotaikarina Teoso sãkire atão inakari mitxi imarotakitina. Ninoa oerekari Teoso sãkire kãkitimoni txineiro ito apakapinina ïkapani. Txamari na atão ninoa oerekakiti sãkiretxiti. !Pimaãkatapiri kãkiti ikara atoko inakari.

⁶ Teoso nireëkitinoka pinirekiniã, ikinipoko pinireëkiti auape, ininiã pãkixinire poxokoniua. Kipa apikomoni pinireka? !Auari. ⁷ Kiripa ate mina uai itixi aponaniãkasaaki? !Kaminareua. Kiripa aanika atekata apïkasaaki? !Kanikareua. ⁸ Kamãka aniniã, kanipokore aniniã, apakatape. ⁹ Satanasi oerekari kãkiti maerekati ikamini txineiro apakapini ïkapani. Ininiã tiitxi nireëkari mokatanitika kamari Satanasi oereëkiti. !Erekari tiitxi nireëkari nireëkiti. !Kïkiteri iua. Inireëkiti txikatoro atoko, kotxi imaïkari iua. Eereka !auaïka itii, itxineirote, ipoxokoni pakini xipope. Inireëkiti xika Teoso iokanataru iua kãkiti misiritikomoni. ¹⁰ Kãkiti iteene

potxitiniãri txineiro, ikamari maerekati. Takari aneë, kotxi ikotsa aua. Iua atokokana maerekati aua ikotsa. Txineiro potxitiko maerekati kotsa itxaua. Txineiro potxitiko auiniã, ikini sereti maerekati aneë. Apanakini txineiro potxitakani takanapaãpotari Teoso sãkire, ininiãkara txineiro potxitakari iuaka karotapekaua ãkixinireë. Iuaka maerekaxinireti itxĩkitakaua.

Paoro Ôtãkikiniri Tximótxio

¹¹ Pitepekana Tximótxio, Teoso paniãtakiti kamakari pitx-
aua, ininiãkara ikara maerekati xatiki ! pikamape. Atão
inakarananirako ikiniõtika pikamako. Teoso nireëkitinoka
pikamako. Iteene pauikariko Teoso sãkire. Katiraõkiri pitx-
auako. Pimisiritiko auakasaaki, pimĩteenekariko. Teoso
nireëkitinoka pinirekako. Kona pinirekapiri piteka nireëkiti.
¹² Pineenamauatako Teoso ãkapani. Ikara neenamatchi erekari,
Satanasi piokanatchi, kãkiti Teoso sãkire auikini ãkapani. Pa-
pakapariko Teoso sikakiti, kotxi iua akiritai iuakata pauap-
ininiika pinini ãkapani. Kaiãopokori kãkiti imarotari Xesosi
sãkire iteene pauikini, kotxi ikenakotapekari pisãpiretinina.
Peerekari pisãkire ninoamoni. ¹³ Tximótxio, nimisãkiretai pite
Teoso apisatoõ, Kristo Xesosi apisatoõ apaka. Ninoakara
kenakotari nisãkire uatxa. Teoso ikinimane auãki inini
txĩkitakakari iua. Kristo Xesosi Homano auite Põsio Pirato
inakori apisatoõ auakasaaki, isãpiretari atão Teoso sãkire.
¹⁴ Nipaniãtai ikara noerekakiti sãkiretxiti iaõka pikamini. !
Pimamakapiri ikara noerekakiti. Ikara noerekakiti iaõka
pikaminiritika aãuite Xesosi Kristo kanapiriãko. ¹⁵ Teoso
ketotari Xesosi kanapiriini õti. Iuasaaki Teoso akiritari Xesosi
ĩkorapokoriti ikanapiriini ãkapani. Iuanokara kaposotiireri.
Peerekari iua. Auĩtetxiakori auite itxaua. Apiarini sauaki
iuanokara Apiananiri txaua. ¹⁶ Iuanoka !ipina. Iuanokara
ikinipoko auãki inini txĩkitakakari. Iua auiniãtaã iotximere
auapika, ininiãkara kãkiti ! iposota imatokotiniri Teoso. !
Katamatikori. Kãkiti ! iposotari atamatiniri iua. Iuanokara
kaposotiireri ãtipirika. ãtipirika maãkiritari: “Peerekari Teoso.”
Ameë.

Xesosi Sãkire Auiãkani Katxineiroterini

¹⁷ Pipaniãtanako kãkiti katxineiroterini: “Katii hininiã, !
hũikapeuako. !Hĩpoxokotapero hĩtxineirote, kotxi ãti õti atxĩiti
hĩtxineirote ! auaiika. Hĩpoxokotariko Teoso, ãtipirika auãkiri,
kotxi iuara sikaua ikinipoko apotxitakiti. Kaiãopokori isikaua.
¹⁸ Erekari hĩkamako. Hĩtxineirote kaiãopokoro auini atokokana,
erekari kaiãopokori hĩkaminanako apanakini. Kaiãopokori hĩtii
auiniã, hĩsika kãkiti kaamonirimoni. Himarotakasaakiri,
matxineiroteni amonitakiti hĩsikanako ninoa. ¹⁹ Ikara atoko

hininiã, hãpotiiãpotari erekari Teoso tixinekiri. Iuaã apoti-itakori !ixipoka. Ipinaãkana atoko, auinapanikana. Ikara atoko hĩkaminiã, hãpakapari Teoso sikakiti. Iua txĩkitakai hãuapininiika hinini Teosokata.”

Ikara pisãpiretako katxineirotenimoni.

Paoro Iõkatsopare Mapotõkire

²⁰ Ari, Tximótxio, atão pikamariko parĩkatxi Teoso sikakiti pitemoni pikamini ĩkapani. !Pimaãkatapiri sãkiretxi Teoso mapokaerekatakiniti. !Pimaãkatapiri kãkiti, “Kimaroreno nota,” inakari, kotxi !imarotari imaroretxi atão inakari. ²¹ Ninoa sãkire: “Imaroretxi auapitika notamoni,” itxa. Txamari na xatiki imarotari Teoso imarore. Ikara xika ninoa takanapaãpotari Teoso sãkire auikinina.

Teoso sikai ikinipoko erekari. Ameẽ.

2 TXIMÓTXIO

Paoro Iokanatsopatakiti Iuaĩkana Tximótxiomoni

¹ Tximótxio, nota Paoro iokanatsopata pitemoni. Teoso mereẽno nota, Kristo Xesosi iokanatinino ĩkapani, isãkire nisãpiretini ĩkapani. Kãkiti Kristo Xesosi nakiti ininiãua, Teoso txĩkitakari ixinire auãki inini, kotxi Teoso kamaenetapekari ikara ikamini.

² Pite Tximótxio namarite nitiretakiti atoko pitxaua. Aĩri Teoso, aãũte Kristo Xesosi pakini sikai ikinipoko erekari. Iamonĩkaina. Ikamaerekaxiniretaina.

Paoro Ôtãkikiniri Tximótxio

³ Nota parĩkauata Teoso ĩkapani. Ninirimane kitxakapirĩkarini parĩkauatini atokokana nĩparĩkauata. Nãkixinireẽ nimarotari maerekati nimakamakani, Teoso ĩkapani nĩparĩkauatakasaaki. Nota txari Teoso: “Erekapitikari pikamakiti Tximótxio ĩkapani,” nitxa. Nimisãkiretapikari Teoso pite ĩkapani, ĩkanõka, pokamara, ĩkanõka, pokamara nitxapika.

⁴ Nipiãtai. Nixinikari pite txiapatini nitakanapakasaakii, ininiã ninirekari naõkitinii iuaĩkana nĩpoxokoniuatini ĩkapani.

⁵ Nixinikari pite atão auikiniri Teoso sãkire. Merepanika pakiro Aróitxi inakoro, pinoro Eonisi inakoro pakini atão auikari Teoso sãkire. Nimarotapitikari pite apaka auikiniri Teoso sãkire ninoa auikiniri atokotxikana. ⁶ Ininiãkara nõtãkikai. Akoka niuako nitakasaakiri pikiiã, Teoso sikai parĩkatxi iua ĩkapani pikamini. Iuasaaki isikaposotiiretai ikara parĩkatxi pikamini ĩkapani. Iteene pikamariko ikara parĩkatxi iua ĩkapani.

⁷ Teoso sikapekaua Erekari Matamatakoti, ininiã !kapĩkareua. Iua Erekari Matamatakoti sikataparatarari aãkixinire. Iua oerekaua atiraõkiuatini. Oerekaua maerekati aĩto nireẽkiti amanirekakani.

⁸ Ininiã !pipẽtatapiri aãũte sãkire pisãpiretini. Apaka !pipẽtatapeno nota, kotxi kateia ãki naua Xesosi sãkire nisãpiretini xika. Maãtatsiirauata, Teoso iokanapirena erekari asãpiretini xika, kotxi Teoso sikataparataua amisiritiko amĩteenekini ĩkapani. ⁹ Teoso makatxakapekari amaerekani. Iua akiritapekaua inakitiakori aniniua ĩkapani. Aparĩka kona txĩkitakari Teoso makakatzakiniri amaerekani. Imakatzakari amaerekani, kotxi ĩnirekari ikara atoko ikamini. Imakatzakari amaerekani, kotxi ĩnirekari ikinipoko erekari isikiniua. Itixi kamiko apisapanika Kristo Xesosi sikari ikara erekari atemoni. Iuasaaki imakatzakari amaerekani. Iuasaaki akiritaua inakitiakori aniniua ĩkapani.

¹⁰ Uatxa Teoso oerekari ikara erekari kãkitimoni,

kotxi amaerekani makatxakakari Xesosi Kristo apokapeka ĩkorapokoriti. Iua xipokapekari ipĩkitxi. Isãpiretari Teoso iokanapirena erekari, kãkiti mapinakani ĩkapani, Teosokata ãtipirika auini ĩkapani.

¹¹ Teoso mereẽno nota ikara iokanapirenatxi sãpiretakari nininiua tĩkane. Imereẽno iua iokanatakiti kãkitimoni nininiua. Imereẽno Xoteo minakaniua oereẽkari nininiua. ¹² Teoso iokanapirena erekari nisãpiretini xika, natatsiirauata. Iuaritika ! nipẽtauata, kotxi nimarotari Xesosi. Iteene nauikari iua sãkire. Nimarotapitikari iua nĩkatinino nota. Inĩkatiniritikano ikanapiriãko. ¹³ Teoso sãkire pitemoni noerekakiti iaõka poerekako apanakini, kotxi noerekakiti atão. Pauikapikariko Kristo Xesosi sãkire. Katiraõki pitxako, kotxi Xesosi nakiti atxaua. ¹⁴ Pimarotari Teoso iokanapirena erekari. !Pauiritapiri ikoketiko. Teoso sikari ikara iokanapirena pitemoni, apanakini pisãpiretini ĩkapani. Erekari Matamatakoti auaitotaua. Iua posotiireẽ pinĩkatariko Teoso iokanapirena pitemoni isikakiti.

¹⁵ Pimarotari kãkiti Xesosi sãkire auĩãkani Ásia tixine auakani takanapano nota. Aĩtariakori Pixero inakori, Emoxeni inakori pakini takanapano nota. ¹⁶ Onesĩporo inakori litakanapano. Ninirekari Teoso tiretinina iua aapoko auakani. Itokata ikamapoxokonitano nota. !Ipẽtatano kateia ãki nauakasaaki. ¹⁷ Homa sitatxiti apokasaaki, initaãpotano nota, eereka apokano. ¹⁸ Pite imarotari iua iteene moianatinino nota, Épeso sitatxiti nauakasaaki. Ininiã nitxari Apiananiri: “Ninirekari piamonĩkiniri Onesĩporo itixi xipokini õti manapisaaki.”

2

Misirikaretxi Mĩteenekiko

¹ Pitepekana namarite Tximótxio, kataparaxinire pitxako. Kristo Xesosi nakitiakori atxaua, ininiã iua sikari ikinipoko erekari atemoni. Ikara erekari sikataparatarari axinire. ² Pite kenakotapekari nisãkire noerekakiti kãkitimoni. Ininiã poerekariko ikara iaõka apanakinimoni atão inakari kamakanimoni. Eereka ninoa posotari oerekiniri nisãkire noerekakiti apanakinimoni apaka.

³ Sotato erekari mĩteenekari imisiritiko. Kristo Xesosi sotate atoko atxaua, ininiã pimĩteenekariko pimisiritiko sotato erekari mĩteenekiniri atoko. ⁴ Sotato parĩkauataksaaki, !ixinikaikari iparĩka mitxi ikamakiti sotato iminakanisaaki. Ixinikapikari sotato auĩte nireẽkiti ikamini, iauĩte poxokotiniri ĩkapani. Ikaranokara ixinikanãta.

⁵ Ātipekana nisāpiretai. Miteēkari mitekatxi mapotōkire merepanika apoākari apakapari imitekini ūki. Mitekatxi paniātakarī paniātini iaōka imitekiniā, apakapari imitekini ūki.

⁶ Ātipekana nisāpiretai. Katarareri poparīkari nikari itakare merepanika, kotxi iteene iparīkauata. ⁷ Pixinikariko ikara nisākire. Apiananiri kamaimaroretai ikara.

⁸ Pixinikariko Teoso iokanapirena erekari nisāpiretakiti kākitimoni. Xesosi Kristo nisāpireta ikinimanemoni. Iua ipinaka atoko, iuaīkana auāki itxīkitakaāka. Iua Taviini apika mekaniri. ⁹ Natatsiirauata Teoso iokanapirena erekari nisāpiretini xika. Nota omanatakani iaxirikapekano kohētxiā, kokaniri iaxirikinina atoko, nota masikani ūkapani. Teoso sākire ! iaxiriāka. Iaripireta ikini tōpati. ¹⁰ Teoso mereēpekari kākiti, imaerekani imakatzakini ūkapani. Ininiā nota mīteenekari nimisiritiko Teoso iokanapirena ninoa kenakotini ūkapani, imaerekanina Kristo Xesosi makatzakini ūkapani, ātipirika Teosokata auinina ūkapani. Iuasaaki peerekari. ¹¹ Nisāpiretaiko ia sākiretxi atāo inakari:

Xesosi Kristo ipina ate ūkapani, ininiā amanirekakaniāri mitxi anireēkiti, Xesosi nireēkitinoka anirekiniā, ininiā aāuapika iuakata ātipirika.

¹² Amīteenekiniāri amisiritiko Xesosi sākire aāuikini xika, auītetxi atxauako iuakata. Akipatiniāri iua aimarotini, iua apaka kipatari ate imarotini.

¹³ Atxiīti ! akamari akamaenetakiti. Xesosi kamapitikari iua kamaenetakiti, kotxi iua ! iposotari maerekati ikamini.

Teoso Nitiri Atāo Inakari

¹⁴ Ikara nisākire pikamaxinikaretana Xesosi sākire auīākani. Ninoa Apiananiri apisatoō apotiitakasaakia, pōtākikanako: “!Hītxitakapeua maxikatīka kākiti sākire xika, kotxi ! erekari,” pitxako ninoamoni. Kākiti kenakotiniāri hītxitakakiniua, ininiā linirekaikarina Xesosi sākire auikiniua.

¹⁵ Tximótxio, pite Teoso nitiri pitxaua, ininiā iteene papaiaōkariko isākire iōkatsopatakorī Teoso apokaerekatinii ūkapani. Ininiā !pipētāuata, kotxi atāo poerekari Teoso sākire iōkatsopatakorī apanakinimoni. Teoso sākire iōkatsopatakorī atāo inakarinoka itxa. ¹⁶ Apanakini sākirauatakasaki, isākiretarina sākiretxi Teoso mapokaerekatakiniti. Ikara atoko !pisākiretape. Kākiti ikara atoko inakani takanapaāpotari Teoso. ¹⁷ Ninoa oerekakiti sākiretxiti karōtxi arakakari atoko itxa. Ikara atoko inakari amianari iarikaāpota. Ikara amianari iarikini atoko, ninoa oerekakiti iarikaāpota. Itxīkitakarī kākiti maerekati ikamini. Imeneo inakori, Pireto inakori pakini oerekakiti sākiretxiti ikara atoko itxa. ¹⁸ Ninoa takanapapekari Teoso sākire atāo inakari. Ninoa sākire:

“Teoso òkitikapekana Xesosi sãkire auiãkani ixinirena auãki inini ìkapani. !Òkitikapanina ìttona itixi xipokini òti,” itxana. Ikara ninoa sãkire xika, apanakini !auikaikari Xesosi sãkire.

¹⁹ Apokotxi tsota paikori inakasaaki, itsota iriko pañtanori inakasaaki, iua aapokotxi !irika. Teoso sãkire ikara aãtsota atoko. Auapika. !Ixipoka. Teoso sãkire txari: “Apiananiri imarotari inakitiakori.” Apaka Teoso sãkire txari: “Kãkiti, ‘Nota Kristo nakiti’ inakari takanapariko imaerekani.”

²⁰ Ikini sereti tiitxi aua aapokotxi mitari ãki. Aua apiata karonetakari oro kamakori, pirata kamakori pakini. Apaka aua poião ìki aamina kamakori, kipatxi kamakori pakini. Apanakini tiitxi ãki kaapokori takari nipokori kiiniri ìkapani. Apanakini tiitxi ãki itakari nipokori ikiniõtika kãkiti nikini ìkapani. ²¹ Ikara tiitxi atoko itxa kãkiti. Kãkiti takanapiniãri imaerekani, tiitxi apiata karonetakari atoko itxa iua. Teoso nirekari iua. Imereëri iua iparïka erekari ikamini ìkapani. Ininiã kãkiti iua atoko inakani iposope Teoso parïka ikamini ìkapani.

²² Ætokoripanika pinakasaakia, apanakini nirekiniã maerekati pikamini, pimitekako, maerekati pimakamakani ìkapani. Pinirekariko atão inakarínoka pikamini ikiniõtika. Pinirekariko Xesosi sãkire iteene pauikini. Pinirekariko iteene katiraõki pinini. !Pinirekapiri neenamatzxi. Ikara atoko kãkiti kaminiã, erekaxinireri. Iua akiritari Apiananiri imoianatiniri ìkapani.

²³ Tximótxio, kãkiti txitakakasaakia sãkiretxi miikiteti m-maroreti xika, !pikamapiri ikara atoko inakari, kotxi eereka ninoa neenamauata isãkirena xika. ²⁴ Apiananiri nitiri atão inakari ia atoko itxako: “!Itxitari ãti. Itiretari ikinimane. Koerekareri erekari itxaua. !Katimari omanãkarauatini. ²⁵ Òtãkikanako isãkire mauikakani momanãkaretika.” Ikara atoko Apiananiri nitiri ininiãua, atxiiti Teoso oerekana isãkire mauikakani atão inakari imarotinina ìkapani, imaerekani itakanapinina ìkapani. ²⁶ Ininiã iuaikana kiikitepeka itxana. Teoso sikakana ninoa txikatoro Satanasi takakitiã, kotxi mitxi Satanasi maikana, iua nireëkiti ikaminina ìkapani.

3

Itixi Xipokini Òti Apisa

¹ Tximótxio, pimarotariko ia nisãkire. Itixi xipokini òti apisa pamonõkopaniriko. ² Iuasaaki kãkiti ia atoko inakari: Kapotxi-naniri iua. Txineiro tirketakani iua. Isãpiretari iposotiire ikin-imanemoni. Iuikaua. Imisãkirepiretari Teoso, kãkiti pakini. !Ikamari iri paniãtakiti. Inoro paniãtakiti apaka !ikama. Æti kamakasaakiri erekari iuamoni, !itxari: “Erekapitikari

pikamakiti nota ìkapani,” !itxari. !Inirekari Teoso. ³ !Itiretari inirimane. !Ikamari ikamaenetakiti. Imisãkirepiretari ãti maxikatũka. !Iposotari erekari ikamini. Paneenamari. Omanatana erekari kamakani. ⁴ Imĩkapiritari ãti. Ikamakiti ikamini apisa, !ixinikari ikamakiti tĩkane. Iuaka ixinikapikaua. Isarauatininokara itireta. !Itiretari Teoso. ⁵ Iua sãkire: “Nauikari Teoso sãkire,” txamari !auikari Teoso posotiire. !Pauikapiri kãkiti ikara atoko inakari sãkire.

⁶ Kãkiti ikara atoko inakari ianapokota sitomoni oaãpokomoni. Sito ikara atoko inakaro miĩkiteto. Maerekatinoka okama. Oĩto nireẽkiti maerekati onirekapika. Iua ianapokotapika oamoni, ininiã oa auikaãpotari iua oerekakiti sãkiretxiti. ⁷ Sito ikara atoko inakaro nirekari oimarotiniri oerekaretxi, txamari !oimarotari oerekaretxi atão inakari.

⁸ Kitxakapirĩka Moisesi Exito tixine auakasaaki, Xani inakori, Xãpiri inakori pakini !inirekari auikinirina Moisesi sãpiretakiti. Ninoa atokokana kãkiti itixi xipokini õti apisa auakani, !inirekari atão inakari. Ixinikapikarina maerekatinoka. Teoso !inirekari kãkiti ikara atoko inakari, kotxi iua kãkiti !auikari Teoso sãkire. ⁹ Poiãonoka kãkiti auikari ikara atoko inakari sãkire, kotxi imarotari miĩkiteti iua. Iua atokokana kitxakapirĩka apanakini imarotari Xani, Xãpiri pakini miĩkiteni ininiua.

Teoso Nakitiakori Misiritiko

¹⁰ Pitepekana, pimarotapitikari noereẽkiti sãkiretxiti. Pimarotari nikamakiti ikiniõtika. Pimarotari ninireẽkiti nikamini. Pimarotari iteene nauikiniri Xesosi sãkire. Pimarotari nimĩteenekiniri nimisiritiko. Pimarotari nitiretiniri ãti. Pimarotari !katimari nomanãkarauatini. ¹¹ Pimarotari nimisiritiko. Pimarotari natatsiirauatini. Pimarotari nimĩteenekiniri nimisiritiko. Átxiokia sitatxiti nauakasaaki, Ikónio sitatxiti apaka nauakasaaki, Arisitara sitatxiti apaka nauakasaaki. Itene natatsiirauata, iuaritika Apiananiri makatxakano ikinika nimisiritiko. ¹² Ari, ikininape kãkiti nirekiniãri Kristo Xesosi nakiti ininiãua, inirekiniãri Teoso nireẽkitinoka ikaminiã, atatsiitariko imisiritiko. ¹³ Iuasaaki maerekati kamakani maerekani, kamisirienenerini maerekani, apiaãpotako. Ninoa misirienetari apanakini. Apaka apanakini misirienetana ninoa.

Teoso Sãkire Iõkatsopatakori

¹⁴ Pitepekana Tximótxio, pauikapikariko atão inakari poerekiko. Ikara pauikapitika, kotxi pimarotana pite oerekakani. Pimarotari atãonoka ninoa oerekakiti. ¹⁵ Pite axapitipanika pinakasaaki, pimarotari Teoso sãkire iõkatsopatakori. Iua sãkire iõkatsopatakori txĩkitakaua kimatire

anini. Isãkire iõkatsopatakori oerekaua Teoso makatxakiniri amaerekani Kristo Xesosi sãkire aãuikasaaki. ¹⁶ Teoso oerekana isãkire iõkatsopatakani atãonoka iõkatsopatinina, ininiã ikinika Teoso sãkire iõkatsopatakori atãonoka. Ininiã apakata Teoso sãkire iõkatsopatakori oerekiniua atão Teoso sãkire aãuikini ïkapani. Oerekaua ikinipoko Teoso sãkire iõkatsopatakori atão inini. Isãkire iõkatsopatakori õtãkikaua amaerekani atakanapini. Oerekaua atão inakarinnoka akamini. ¹⁷ Ininiã kãkiti Teoso nakiti imarotiniãri Teoso sãkire iõkatsopatakori, iposotari ikinika parïkatxi Teoso paniãtakiti ikamini. Erekarï iparïka.

4

Tximótxio Õtãkikiko

¹ Tximótxio, nõtãkikai Teoso apisatoõ, Apiananiri Xesosi Kristo apisatoõ apaka, kotxi ãti õti Kristo Xesosi kanapiriãkasaaki, isãpiretari ikininape kãkiti sinimoni. Isãkire auïãkani sari Teosomoni ikaikotinina ïkapani. Isãkire mauïãkani sari kãkiti misiritikomoni ikaikotinina ïkapani. Isãpiretari kãkiti auapanika inakani, kãkiti mitxi ipïkani apaka. Xesosi kanapiriã ikininape auïte ininiua ïkapani, ininiãkara nipaniãtai ia: ² Pisãpiretariko Teoso sãkire kãkitimoni. Iposope pitxako Teoso sãkire ïkiniõtika pisãpiretini kãkitimoni, pïito tapara auakasaaki, pisãpakasaaki apaka. Põtãkikanako imaerekani itakanapinina, erekarinnoka ikaminina ïkapani. Pisikataparaxiniretanako, Teoso sãkire poerekinina. Pisãkirauatakasaaki, !katimari pomanãkarauatini. ³ ãti õti apokako. Iusaaki kãkiti !inirekaikari oerekaretxi atão inakari ikenakotinina. Ninoaka nireëkitinnoka inirekana, ininiã apotiiãpotana ninoakata koerekarerinini ninoa potxitakiti oerekaretxiti oereëkani. ⁴ !Inirekaikarina atão inakari. Auikarina sãkiretxi atão minakati.

⁵ Pitepekana, ikinika pikamako pïikiteritika. Pimïteenekariko pimisiritiko. Pikamariko piparïka Teoso iokanapirena erekari pisãpiretini kãkitimoni ninoa auikiniri ïkapani. Teoso nitiri pitxaua, ininiã pikamariko ikinika piparïka Teoso paniãtakiti.

⁶ Notapekana, nipinini õti manapi apokaãpotape. Nipinako Teoso ïkapani. Pirãtxi Teoso ïkapani okiko atokokana, notaka sikauako Teosomoni. Niketo apokapeka itixi nosipikini ïkapani. ⁷ Neenamatchi erekari inakari nikamapeka Satanasi ninaiatini. Miteëkari mitekatchi mapotõkire apokini atokokana, nota apokapeka niparïka mapotõkire. !Nitakana-pari Xesosi sãkire nauikini. ⁸ Uatxa Teoso nõkatari niparïka ïki nota kãiatakiti napakapini ïkapani. Miteëkari merepanika mitekatchi mapotõkire apokakari apakapari imitekini ïki.

Apakapari saporietà. Iua atokokana Apiananiri sikanoko nipařka ĩki, kotxi nota nirekari atão inakaranoka nikamini. Apiananiri imarotari atão, ininiã imarotari pařkatxi ĩki apakapakani. Imarotari imisiritiko apakapakani apaka. Nipařka ĩki isikano notamoni uai ikanapiriini õtisaaki. Na notananini apakapari. Isikari pařkatxi ĩki ikininapemoni ikanapiriini nirekakanimoni.

Paoro Iõkatsopatakiti Mapotõkire

⁹ Puposotiniã, katima pitxako notamoni papokini. ¹⁰ Témasi inakori asikapekano, kotxi itiretari Xesosi sãkire mauiaãkani nireẽkiti. Isipeka Tesarónika sitatxitimoni. Kiresẽtxi inakori sari Karásia tixinimoni ipařkauatini ĩkapani. Txito inakori sari Taomásia tixinimoni ipařkauatini ĩkapani. ¹¹ Arókašinokara moianatano uatxa. Pakiritariko Marko. Piminari iua pitekata. Iua posotari imipařkatini, Xesosi sãkire nisãpiretakasaaki kãkitimoni. ¹² Txíkiko inakori nipaniãta Épeso sitatxitimoni isini. ¹³ Tóatxi sitatxiti nauakasaaki, nitakanapari nimãka ãti nimãka nopini nitakakiti. Nitakanapari iua nimãka Kapo inakorikata. Pite uai ĩkasaaki piminariko. Apaka piminariko atatsopari ninakiti aãtsopa kamakori. Apia ninirekari pimininiri atatsopari ninakiti aamata kamakori.

¹⁴ Arexãtri inakori iteene misiritano. Iua Arexãtri tiitxi kamakari iua. Tiitxi metao kamakorinoka ikama. Iua misiritinino xika, Teoso misiritari iua. ¹⁵ Erepaniko iua. Pamonõkoniri iua, kotxi iua iteene misãkirepiretari aõereẽkiti sãkiretxiti.

¹⁶ Merepitipanika nota apoõtakani anikasaakino auõtetxiakori apisatoõ, nisãkire ikenakotinina ĩkapani, na ãti nimoianari kaikota notakata iusaaki. Ikinimane nimoianariakori takanapano, iuaritika na ninirekari Teoso misiritinina itakanapinino xika. ¹⁷ Ninoa takanapano, iuaritika Apiananiri kaikota notakata. Iua sikataparaxiniretano, ininiã niposotari Teoso iokanapirena ikinika nisãpiretinina ninoa Xoteo minakaniua ikenakotinirina ĩkapani. Ininiã ãkiti namaã takote nauakasaaki, Teoso tokapakeẽtano nota. ¹⁸ Nimarotapitikari Apiananiri tokapakeẽtapanikano nota ikini sereti maerekati auakasaaki. Iua nĩkatano. Anikano itixinemoni, iua auõtetxi ininiãtaãua. Ikinimane ãtipirika sãpiretari iua: “Peerekai. Pitenokara erekari.” Ameẽ.

¹⁹ Pisãpiretana Pisisira inakoro, Ákira inakori pakini nixinikamanapitana. Apaka Onesíporo inakori aapoko auakani nixinikamanapita. ²⁰ Erásito inakori kaikota Korĩto sitatxiti. Tópimo inakori nitakanapa Mireto sitatxitiã, kotxi iua amiãnata.

²¹ Tximótxio, piposotiniã, mitaã apisapanika papokako uai-
moni. Eoporo inakori, Porotêtxi inakori, Arino inakori,
Karáotxia inakori pakini ikini aĩtariakorikata iokanapireta pite-
moni ixinikamanapitiniina.

²² Apiananiri Xesosi Kristo ãtipirika kaikota pitekata
pãkixinireẽ. Ikinipoko erekari isika pitemoni. Ameẽ.

TXITO

Paoro Iokanatsopatakiti Txitomoni

¹ Nota Paoro. Teoso nitiri amotakori nitxaua. Xesosi Kristo iokanatakiti nitxaua. Iua iokanatanano kâkitimoni Teoso mereêkini auîâkiti sâkiretxiti nisâpiretini Îkapani. Iokanatanano kâkitimoni atâo inakari imarotinina Îkapani. Atâo inakari imarotiko oerekaua Teoso nireêkiti akamini Îkapani. ² Aâuikari aâuapininiiika anini Teosokata, kotxi kitxakapirîka itixi kamiko apisa Teoso kamaenetari ikara. Ininiâ apokapitikako, kotxi atâonoka iua sâkire. ! Iposotari atâo minakati isâpiretini. ³ Iketotiniri manapi oerekari isâkire. Isâkire sâpiretakani sâpiretari isâkire. Ininiâ Teoso sâkire notamoni isikakiti nisâpiretai, kotxi Teoso amaerekani makatxakakari paniâtano nota nisâpiretiniri isâkire.

⁴ Niokanatsopata pite Txitomoni. Namarite atâo inakari atoko pitxaua, kotxi pite aukari Xesosi sâkire nota auikiniri atokotxikana. Aîri Teoso, aâuîte Xesosi Kristo amaerekani makatxakakari pakini, sikari ikinipoko erekari pitemoni. Ninoa iamoniikai. Ikamaerekaxiniretaina.

Kõtâkikarerini

⁵ Nitakanapai pite Kreta pokomiriîti, kotxi aparîka iuaâtaâ kona xipokapanika, ininiâ ninirekari pite kaminiri ikara parîkatxi. Pimereêna kõtâkikarerini ikini sitatxitiâ Teoso sâkire auîâkani ôtâkikakani tîkane. Pimereêna mitxi nisâpiretakiti iaôka. ⁶ Ia atoko inakari kâkiti pimereê kõtâkikarerini Îkapani: Iua kamari erekari, ininiâ maerekati auakasaaki, kona iua xikani maerekati apoka. ãtonokara Îtanoro aua. Imiakori aukari Xesosi sâkire. Ninoa !neenamauata. Ikamarina iri paniâtakiti iaôka.

⁷ Teoso sikari iparîka kõtâkikarerimoni ikamini Îkapani, ininiâ kõtâkikarerini kamari erekarinoka. Maerekati auakasaaki, kona iua xikani maerekati apoka. ! Iuikaua. ! Katimari omanâkarauatini. ! Ipoâta. Kona kaneenamari. ! Itiretaro txineiro. ⁸ Kõtâkikarerini atâo inakari potxitari apakapiniri kâkiti iua aapoko âki. Ipotxitari kâkiti erekari kamakani. ! Katima omanâkarauatini. Erekarinoka ikama. ! Ikamari maerekati. Erekari imarotakiti ! itakanapari ikamini. ⁹ Kõtâkikarerini atâo inakari oerekaâkapeka Teoso sâkire. Imarotari Teoso kaminiri isâkire iaôka, ininiâ iteene inîkatari Teoso sâkire. ! Imamakari Teoso sâkire. Ininiâkara imarotari ôtâkikiniri apanakini. Iteene imarotari Teoso sâkire, ininiâ imarotari oerekiniri apanakini Teoso sâkire manirekakani, Teoso sâkire auikinina Îkapani.

Erepaniko, Atão Minakati Oerekakani

¹⁰ Kaiãopokori kãkiti kona nirekari Teoso nireẽkiti ikaminina. Maxikatiika isãkirauatapika. Kamisirienererini ninoa. Ikara atoko inakani nirekari Teoso takaõtixikare Xoteo minakaniua itoã auini. ¹¹ Matxikitakari ninoa iotokakiniri atão minakati isãpiretinina, kotxi kãkiti aapoko åki auakani naitakakaua ninoa oerekakiti sãkiretxiti xika. !Apakata ninoa oerekakiti sãkiretxiti. Iuaritika ninoa oerekari atão minakati, txineiro apakapinina ikapani. ¹² Ninoa atokirini kitxakapirika, koerekareri, uai Kreta pokomiriiti auakarini, txari: “Kreta auakani åtipirika misirienetari kãkiti. Maerekati kamakani itxauana. Kaneenamari itopa auakari atoko ikamana. Iarinouatana. Paixonina,” itxa iua.

¹³ Isãpiretakiti atãopitikara. Ininiã pitaparaxinireritika pipinitana ninoa imasãpiretakanirina ikara atão minakati, Xesosì sãkire atão auikinina ikapani. ¹⁴ Ininiã pisãpiretana: “! Himaãkatapiriko Xoteoakori kiomaneakorini sãkire atão minakati. ! Himaãkatapena atão inakari manirekaãkani paniãtakiti.” ¹⁵ Kãkiti Teoso kamaerekatakiti, ikamakiti erekari. Ikinipoko ikamakiti erekari, kotxi Teoso makatxakapekari imaerekani. Kãkiti imaerekani auapanika inakari, Teoso sãkire iaõka makamakati, ikinipoko ikamakiti aua imaerekani. Imaerekani txikotari ixinikakiti. Imaerekani txikotari iua åkixinire, ininiã åkixinire !õtåkikari iua maerekati imakamakani ikapani. ¹⁶ Ninoa txa: “Ate imarotari Teoso,” txamari ikamarina Teoso manirekakiniti, ininiã !imarotarina Teoso. !Inirekarina Teoso. Arakakani atoko itxana, maerekati ikamakitina xika. !Ikamarina Teoso nireẽkiti, ininiã !iposotarina erekari ikaminina.

2

Txito Ôtåkikiko

¹ Ininiã poerekariko ikinika atão inakari Teoso oerekiko sãkiretxiti.

Kiki Aneẽkani Ôtåkikiko

² Ia atoko põtåkikana kiki aneẽkani: “Hixinikariko hĩkamakiti tĩkane hĩkaminiri apisapanika. Erekari hĩkamako apanakini paxitinii ikapani. Kona hĩkamapiri hiito nireẽkiti. Itene himarotariko hãuiãkiti. Itene hitiraõkiuatako. Katima omanåkarauataka ! hĩtxape.” Ikara atoko põtåkikana kiki aneẽkani.

Sito Aneẽkani Ôtåkikiko

³ Ia atoko põtåkikana sito aneẽkani: “Hĩkamariko Teoso pĩkakani kamakiti atoko. Maxikatiika !hãpoĩtapiri åti. Kona iteene hiåtapiri iåriã kapoãro. Erekarinoka hõerekako.” Ikara atoko põtåkikana ninoa. ⁴ Apaka põtåkikana sito

aneēkani ōtākikinina ātokoroakoro ia atoko: “Hītiretanako hītaniri, hamariteakori pakini. ⁵ Kona hīkīpitapiri hīto paniātakiti. Erekarinanira hīkamako. Hīkamariko hīparīka hāāpoko āki. Erekarī hīkamako apanakini īkapani. Hītaniri nireēkiti hīkamako, ininiā iuasaaki Teoso sākire mauīākani ! imisākirepiretari Teoso sākire.” Ikara atoko sito aneēkani oerekanako ātokoroakoro.

Ātokoriakori Ōtākikiko

⁶ Ininiā iua atokokana pōtākikana ātokoriakori ia atoko: “! Apakata hīkaminiri hīto nireēkiti.”

Txito Ōtākikiko

⁷ Txito, ikini pikamakiti pikamako kākiti erekari kamiko imarotini īkapani. Poerekarauatakasaaki, poerekari kākiti pitiretiniri atāo inakari sākiretxitinoka. Poerekanako Teoso sākirenoka apiari inini. Poerekarauatakasaaki, poerekariko kākiti pimakoketakaniri atāo minakati pisākirekata. ⁸ Poerekariko atāo inakarinoka, ininiā ! auari papoītiko, kotxi !pikerokari pisākire. Ikara atoko ininiā, pimokaiakarini pētauata, kotxi !liposotarina imisākirepiretinii.

Nitiritxi Amotakoni Ōtākikiko

⁹ Ia atoko poerekanako nitiritxi amotakoni: “Hīkīpitariko hīpatrāote sākire. Hīkamariko hīpatrāote apokaerekatakiti-noka. Kapakapaenere !hītxape. ¹⁰ !Hītirīkapiri hīpatrāote tii. Hōerekariko hīpatrāote pisākire atāo inini. Ininiā hīpatrāote nirekari imarotininirina Teoso oerekiko, amaerekani makatxakakari oerekiko.”

Ikinipoko Erekarī Teoso Sikakiti

¹¹ Ikinimanemoni Teoso oerekapekari erekari isikakiti kākiti maerekani imaktxakini. ¹² Teoso sikakiti erekari oerekaua atakanapiniri Teoso manirekakiniti. Teoso sikakiti erekari oerekaua amanirekakaniri īkorapokoriti auakani īto nireēkiti. Teoso sikakiti erekari oerekaua aīto paniātakiti atakanapini, atāo inakarinoka akamini, Teoso nireēkiti akamini īkorapokoriti aūakasaaki. ¹³ Īkorapokoriti aūakasaaki, aiātapari poxokonitxi ōti Apiananiri aTeosone apokini ōti. Iuasaaki Xesosi Kristo, amaerekani makatxakakari, motika atemoni. ¹⁴ Iuaka sikaua Teosomoni ate īkapani ipīkasaaki. Iuasaaki iīkitixitari Teoso, ininiā Teoso makatxakaua ikinika maerekanitxi sauaki. Ikara atoko ininiā, ikamaerekataua ate. Ininiā itxīkitakaua inakitiakori aniniua, ininiā anirekari erekari akamini.

¹⁵ Auītetxi pininiua atoko pipaniātariko kākiti kīpitiniri ikara nisāpiretakiti. Pōtākikana nisākire makīpitakani. Kona pauiritapiri kākiti sāpiretiniri pisākire atāo minakati inini.

3

Teoso Nireēkiti Kamiko

¹ Txito, ia atoko poerekariko kākiti: “Hīpaxitariko ĩkorapokoriti auñtetxiakori paniātakiti, poiāori auñtetxiakori paniātakiti apaka. Iposope hītxako ikinika erekari hīkamini. ² Kona himisākirepiretapiri apanakini. !Hineenamauatape. Merepanika hīxinikariko apanakini, eereka hīteka hīxinika. Hōerekariko kākiti, hīxinireē hinirekiniri erekari hīkamini ikinimanemoni.” Ikara atoko poerekana.

³ Teoso aimarotini apisapanika miikitenti atxaua. Kona akīpitari kākiti sākire, Teoso sākire apaka. Iuasaaki ate misirienetaāka. Iuasaaki akamari aīto nireēkitinoka. Ikini sereti maerekati akama apoxokoniuatini ĩkapani. Iuasaaki ikiniōtika axinikari maerekati akamini. !Apakata akamakiti. Kaxikorinerini atxaua iuasaaki. Ate omanataāka. Apaka ate omanatari apanakini iuasaaki.

⁴ Ininiā eereka Teoso tiraōki, amaerekani makatxakakari tiraōki, iua amonīkare, apoka atemoni. ⁵ Ateka parīka erekari !imakatxakari amaerekani. Iua amonīkarenokara makatxakari amaerekani. Iuasaaki na atāo akama, iuaritika imakatxakari amaerekani, kotxi itiretaua. Iuasaaki iua arokari aākixinire. Itxīkitakaua ate aponaniini iuaīkana. Iuasaaki Erekari Matamatakoti kamari ikinika amaneri axinireē. ⁶ Teoso iokanataro Erekari Matamatakoti kaposotireri atemoni, kotxi Xesosi Kristo, amaerekani makatxakakari, ipina ate ĩkapani. ⁷ Iua sikari ikinipoko erekari atemoni, ininiā ikamaerekataua. Ininiā itxīkitakaua Teoso anaakori aniniua, ininiā aāpakapariko ipotetakiti ate ĩkapani. Iua atoko ininiā, aiātapari ātipirika Teosokata aāuini ĩkapani. ⁸ Atāopitikara ia nisāpiretakiti.

Ininiā ninirekari ātipirika pisāpiretiniri ikinika nisāpiretakiti Teoso sākire auīākanimoni. Ikara atoko Teoso auīākani itaparaxinireritika kamariko erekari apanakini ĩkapani. Kona maxikatīka ikamarina erekari. Teoso atāo ĩkitxitariko kākiti. Ikara atoko kākiti kaminiā, ininiā erekari ikinimane ĩkapani.

⁹ Kona pimaākatapiri miikiteti sākire. ! Hītaparakienatakapeua kitxakapirīkarini uāka xika. Kona himaākatapenako kākiti kiomātxiakori oerekakiti xika tsoatakani. Ikara sākiretxiti !itxīkitakai erekari hininiua. ! Itxa ikara sākiretxiti.

¹⁰ Kākiti oerekiniāri atāo minakati Teoso manirekakiniti, pōtākikari iua ipikata. Iposo atoko !pimaākataikari. ¹¹ Ikara atoko inakari atāo iīkite !auari. Maerekati ikama. Ikamakiti oerekari apanakini, maerekati kamakari ininiua. Iuaka imaerekani xika imisiritiko apokako.

¹² Niokanatarì Atemasi inakori, atxiïti Txíkiko inakori apaka pitemoni. Ninoa apokasaaki, paiamata pisini ìkapani, katimari notamoni Nikópori sitatxitiã hãpokini ìkapani. Ninirekari ia mitaãti nikaikotini iuaã.

¹³ Pimoianatarì Sena inakori, Aporo inakori pakini. Auñtetxiakori paniãtakiti imarotakari iua Sena. Pimoianatanako ninoa aiamatini. Iamonitakitina pisikanako. ¹⁴ Añtariakori Xesosi sãkire auiãkani apaiaõkariko erekari ikaminina, kãkiti minakati mauakiniti imoianatinina ìkapani. Makamaretika hinini !apakata.

¹⁵ Notakata auakani xinikapikai pite. Pisãpiretanako ate tiretakani ereẽ Xesosi sãkire auiãkani nixinikamanapitana ninoa.

Ikinika erekari Teoso sikai hñte hñkinika. Ikara atoko niõkatsopata pitemoni. Ameẽ.

PIREMŌ

Paoro Iokanatsopatakiti Piremōmoni

¹ Nota Paoro. Kateia āki naua, Kristo Xesosi sākire nauikini xika. Nota, aītari Tximōtxiokata aiokanatsopata pitemoni Piremōmoni. Ate iteene tiretai pite. Atekata parīkauatakari pitxaua. ² Aiokanapireta Xesosi sākire auiākanimoni, paapoko apotiitakanimoni. Aiokanapireta aītaro Ápiamoni, Akipo pakinimoni. Iua Akipo Xesosi sotatone itxaua, ate Xesosi sotatone atokotxikana.

³ Aīri Teoso, Xesosi Kristo Apiananiri pakini sikai ikinipoko erekari. Ikamaerekaxiniretaina.

Piremō Tiraōkiuatini Pirena

⁴ Nitari Piremō, Teoso nimisākiretakasaaki, ātipirika nisākirauiata pite īkapani. Nisāpiretari Teoso ereka inini, kotxi iua kamaerekatai pite. ⁵ Ikara atoko itxa nisākire, kotxi nikenakopiretari iteene pauikiniri Apiananiri Xesosi sākire. Nikenakopiretari ikinimane kākiti Teoso nakitiakori pitiretini. ⁶ Nimisākiretari Teoso pite īkapani, kotxi ninirekari pisāpiretiniri pauīākiti sākiretxiti ikiniōtika apanakinimoni, ininiākara pimarotari ikini sereti erekari Teoso siākiti Kristo nakitiakorimoni. ⁷ Ate poxokoniua, kotxi pite taretana kākiti Teoso nakitiakori. Pitiraōki iteene sikataparaxiniretaua ate. Pite aītari kamapoxokonitana Teoso nakitiakori ākixinire.

Paoro Amanaākiti Sākiretxiti

⁸ Kristo sikaposotiiretano, ininiā nitapararitika niposotapitikari nipaniātini atāo inakari pikamini. ⁹ Iuaritika nitapararitika na nipaniātai atāo inakari pikamini. Nōtākikai Kristo tiraōkiā pikaminiri atāo inakari. Nota Paoro kiomātxipekano. Kateia āki nauanāta, Kristo Xesosi sākire nauikini xika. Notakara ōtākikai pite atāo pikamini. ¹⁰ Nota amanaāi pinitiri Onésimo inakori piamonīkini īkapani. Namarite atoko inakari iua, kotxi iua kīpitari nisākire uai kateia āki nauakasaaki. Uatxa iua auikari Xesosi sākire. ¹¹ Nimarotari iuāka poparīkari uāka itxaua. Mitxi iparīkauata, pitekata auakasaaki. Paiariniri. Uatxa poparīkari itxapekaua iuāka atokokana. Uatxa iparīkauatapitikako pite īkapani, nota īkapani iparīkauatini atokokana.

¹² Niokanatariko Onésimo, ikanapiriini pitemoni. Ininiā papakapariko iua. Nitiretari iua nota niito nitiretini atokokana.

¹³ Ninirekamari notakata uai ikaikotini, nota imoianatini īkapani, kotxi pite kona posotari pimoianatinino uai kateia āki nauakasaaki, kotxi pite auini maioakari. Nota uai aua

Teoso iokanapirena erekari nisāpiretini xika. ¹⁴ Ninirekamari Onésimo uai, txamari ! ninirekari nikaminiri pite mauiritakiniti. !Ninirekari nitapararitika nipaniātini pauiritiniri Onésimo notakata ikaikotini. Pite nirekiniāri, imoianatano.

¹⁵ Akokaxiti Onésimo miteka. Mapakanani itakanapai. Atxiīti Teoso auiritari poiāoka itakanapinii, ātipirika pitekata iuaīkana ikaikotini ĩkapani. ¹⁶ Iua pinitiri piamotakiti itxapanikaua. Uatxa apiaerekata iua. Pitari pitiretakiti itxapekaua, kotxi iua auikari Kristo sākire. Itene nota taretari iua. Pite apia taretariko iua, kotxi iua pinitiri itxaua. Apaka iua pitari itxaua, kotxi Apiananiri nakiti hītxaua.

¹⁷ Nota pimoianari nininiāua, nota papakapini atokokana pitxariko papakapiniri iua. ¹⁸ Akokaxiti maerekati ikaminiā, ĩtiriuatiniā, pisāpiretano. Nota ĩkitxitaiko. ¹⁹ Nota Paoro, uatxa niuakoā niōkatsopataria sākiretxiti. Notakarako ĩkitxitai pite. Pite imarotari pite xinire auāki inini, kotxi notara akokaxiti nisāpiretai Xesosi sākire pauikini ĩkapani. Ininiā atxiīti erekape pite ĩkitxitinino nota? ²⁰ Ininiākara nitari, pikaminano ninirekakiti, kotxi Apiananiri nakitiakori atxaua. Pikamapoxokonitariko nākixinire, kotxi Kristo nakitiakori atxaua. ²¹ Niōkatsopataria pite ĩkapani, kotxi nimarotapitikari pikaminiri namanaākiti. Ari, nimarotari apiata pikaminano.

²² Apikomoni nitxai. Poeretari ereē nimakiniātaā ĩkapani. Hīte misākiretapekari Teoso kateia nitakanapini ĩkapani, ininiā nimarotari Teoso auiritano iuaīkana nikanapiriini hītemoni.

Itakapiretanapini Pirena

²³ Epápara inakori notakata kateia āki aua, kotxi iua parīkauata Kristo Xesosi ĩkapani. Iua xinikamanapitai hīte. ²⁴ Markoma, Arisitakoma, Témasima, Arókasima pakini notakata parīkauatakani, ninoa apaka xinikamanapitai hīte.

²⁵ Aāuīte Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari hākixiniremoni. Ameē.

EPIROO

Teoso Ākiri Apiatini Pirena

¹ Teoso kitxakapirīka sāpiretari isākire kaiāokataikani, isākire sāpiretanimoni. Ininiā ninoa sāpiretana aātokiriakorini Teoso sāpiretakiti. Kiriāpa Teoso misākiretana ninoa? Kaiāopokoriā imisākiretana ninoa: Itaponeēna, ixinireēna, isākire iōkatsopatakoriā, initiri itixine auakari sākireē, txaāpota imisākiretinina ninoa.

² Uatxa īkorasaaki, Teoso misākiretaua iua ākiri sākireē. Teoso mereēri iua ākiri ikinipoko apakapini īkapani. Teoso ākiri kamari ikinipoko. Ikamari itixi, ikinipoko iaxiti apiko nopinixiti auakari apaka. ³ Iua iotximere Teoso iotximeretxikana. Teosotxikana iua. Kaposotiireri iua, kotxi isākireēnoka imaīkari imakinika auini īkapani. Iuanokara makatxakari amaerekani. Amaerekani imaktxakasaaki, iusaaki iitopāka ikinimane auīte Teoso kikomoni itixineē.

Teoso Ākiri Apiata, Initiriakori Poiāoka

⁴ Ininiā Teoso ākiri iteene apiaerekata. Apiananiri iua. Teoso nitiriakori iaxitikini poiāorini. Teoso mereēri iuāka apiari. Ninoa uāka poiāorini itxauana.

⁵ Teoso !isāpiretari initiriakori ia isākire kitxakapirīkari: Pite nota ākiri pitxaua. Uatxa pite iri nitxaua nota, litxa initiriakorimoni.

Apaka Teoso !isāpiretana ninoa ia isākire kitxakapirīkari: Nota iua iri nitxauako. Iua nota amarite itxauako, litxa initiriakori itixine auakanimoni.

⁶ Ātipekana. Teoso mīkasaakiri iua ākiri imatonōkari īkorapokoritimoni, iponaniini īkapani, iusaaki Teoso txari initiriakori: Ninitiriakori, hīkapotoreēkauako iua apisatoō. Hīteosonetariko iua, itxa. Ikara atoko Teoso paniātari initiriakori.

⁷ Teoso sākire iōkatsopatakori, initiriakori pirena txari: Itxīkitakana initiriakori matamatakoni ininiuana, ītima atoko ininiuana. Xamina tirinakari atoko itxauana ninoa, kotxi kaposotiirerini ninoa,

itxa. ⁸ Iua amaritemoni Teoso txari:

Teoso pitxaua. !Ixipoka auītetxi pininiāua. Ātipirika pite atāo mīkiikari pite auītetakani.

⁹ Pite taretari atāo inakari. Pomanatari maerekati. Ikara atoko ininiā, nota piTeosone mereēi pite apiari pininiua īkapani, pimoianariakori poiāorini ininiuana īkapani, kotxi apiata nikamapoxokonitai pite. Iītxiā

nimereẽkiti nopini nitakini atokokana, nitakari poxokonitxi pite nopini. Nimereẽi pite auĩtetxi pininiãua.

Ikara atoko itxa Teoso kitxakapirĩka. ¹⁰ Iuaĩkana Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Apiananiri, merepitipanika pite kamari itixi. Apaka pikamari iaxiti piuakoã.

¹¹ Īkorapokoriti, iaxiti pakini xipokapitikako. Iuaritika pite auapanika. Mãkatxi kitxakariãpotakari atoko itxa ikinika.

¹² Mãkatxi atoko piapirikariko iaxiti, itixi pakini. Ininiã ipinimoni itxako. Iuaritika pite mitxi atoko pitxapikako. ! Pixipoka.

Itxa Teoso sãkire.

¹³ Teoso txari imi:

Nota kikomoni piitopãkiniritika nixipokariko pimokaiakariakori. Nikamariko ninoa pikiti pitakiniãtaã atoko ininiua.

Ikara atoko !itxari initiriakori iaxitikini.

¹⁴ Ininiã kipa Teoso nitiriakori iaxitikini? Ninoa erekari matamatakoni. Iparĩkauatana Teoso ĩkapani. Teoso iokanatana ninoa imoianatinirina kãkiti iua sãkire auiãkani, kotxi Teoso makatzakari ninoa kãkiti maerekani.

2

Erepaniko

¹ Ininiã iteene mamixinikari ikinika atão sãkiretxiti mitxi akenakotakiti. Amakamakaniãri ikara atoko, kanaua tiokaãpotakari atoko atxaua. Ininiã iuasaaki !aimarotaikari atão. Maxinikari atão inakari. ² Kitxakapirĩka Teoso nitiriakori iaxitikini sãpiretari atão inakari ate apiko atokiriakorimoni. Kãkiti makamakaniãri ninoa paniãtakiti, ininiã ninoa kãkiti apakapari Teoso misirikare. Atão ninoa apakapiniri imisiritikona. ³ Ininiã uatxa amitekini !auari, amanirekakaniãri amaerekani makatzakiko. Peerekari Teoso makatzakiniri kãkiti maerekani. Merepitipanika Apiananiri sãpiretari ikara maerekanitxi makatzakiko. Iua sãkire kenakotakani apaka sãpiretaua ate iua sãpiretakiti atokotxikana. ⁴ Teoso apaka oerekaua ninoa sãkire atão inini, kotxi oerekari itakaõtxikare. Ikamari kãkiti mimarotakiniti. Ikamari ikini sereti posotiiretxi. Erekari Matamatakoti siãkiti isika inirekakinimoni. Kãkiti isika inirekaka iaõka. Ikara atoko Teoso oerekaua ninoa sãkire atão inini.

Xesosi Kãkiti Atoko Itxa

⁵ Teoso !itxĩkitakana initiriakori iaxitikini itixi amaneriã auakani auĩteakori ininiuana. Iua itixi amaneri ĩkari asãpiretai

h̄ite. ⁶ Kitxakapir̄ika Teoso s̄akire iōkatsopatakori Xikari oitoōtaã txari:

Kipa k̄akiti? Kinirepa pite xinikana ninoa? Ate minakati. Kinirepa aītari iaxitikiri maākatatari k̄akiti?

⁷ Mapakanani pikamari k̄akiti itari iaxitikiri poiāori ininiāua. Iuasaaki pinitiriakori iaxitikini apiatakani txaua. Eereka pitx̄ikitakari iua auītetxi ininiua. Pitx̄ikitakari iua kaiotximereri ininiua. Pitx̄ikitakari ikinimane paxitiniri iua. Pitx̄ikitakari iua ikinipoko auīte ininiua.

⁸ Pitx̄ikitakari ikinimane kaminiri iua paniātakiti. !Auari ātika iua paniātakiti makamakati.

Ikara atoko Teoso s̄āpiretaua ate itx̄ikitakiniri ikinipoko auītetiniri iua. !Auari ātika iua maauītetakati. Txamari kona ate atamatapanikari iua ikinipoko auīte ininiua.

⁹ Iuapitikara aātamatakiti Xesosi. Mapakananinoka Teoso tx̄ikitakari iua poiāori ininiua. Iuasaaki Teoso nitiriakori iaxitikini apiata. Teoso tx̄ikitakari iua poiāori ininiua, kotxi iuasaaki Xesosi atatsiirauata. Iuasaaki ipina. Uatxa Teoso tx̄ikitakari iua auītetxi ininiua. Itx̄ikitakari iua kaiotximereri ininiua. Itx̄ikitakari ikinimane paxitiniri iua. Teoso kamari ikara atoko inakari, kotxi Xesosi ipina k̄akiti mapinakani īkapani. Iuasaaki Teoso oerekari ikinipoko erekari isikini k̄akitimoni.

¹⁰ Ikinika Teoso nakiti. Ikinika iua kamakiti. Apakata iua tx̄ikitakiniri k̄akiti maerekani makatxakakari atatsiirauatini, kotxi iuasaaki iposope k̄akiti maerekani makatxakiko, kotxi iuasaaki Xesosi kamari ikinipoko iri paniātakiti. Ininiākara Teoso anikari iua anaakori iotximere auiniātaã. Kaiāori ninoa. ¹¹ K̄akiti kamaerekatakari iritxikana iua kamaerekatakini iri. Ikara atoko ininiā, Xesosi lipētataru iua itariakori akiritiniua ate. ¹² Itxari Teosomoni:

Nis̄āpiretariko piuāka nitariakorimoni. Pitemoni apotiitakaniua sauaki nixikaretari ereka pinini.

¹³ Iuaīkana kitxakapir̄ika Teoso s̄akire iōkatsopatakori txari:

Nauikariko Teoso s̄akire.

Iuaīkana Xesosi txari Teoso:

Uai nota aua pamariteakorikata. Pite sikana ninoa notamoni. itxa.

¹⁴ Kaītori Teoso anaakori. Ninoa aua ixini, iarēka pakini. Ininiā kaītopekari Xesosi ninoa atokokana. Ininiā ip̄ikasaaki ixipokari ip̄ikitxi posotiire auakiti. Satanasi inakori iua.

¹⁵ Ikara atoko inakasaaki, isikakari k̄akiti ip̄ikitxi p̄ikakani. M̄itxi ninoa iaxirikakoni atoko itxana. ¹⁶ Aimarotari, iuasaaki !imoianatana initiriakori iaxitikini. Iuasaaki imoianatana Apraão apika mekaniriakori. ¹⁷ Ikara atoko ininiā, Xesosi tx̄ikitakaāka itariakori atokokana ininiua, ininiā iposotari sasetotxi auīte apiatakari ininiua k̄akiti īkapani. Ipar̄ikauatakasaaki Teoso īkapani, ikamari ikinipoko

ikamaenetakiti. Maerekati kamakani kākiti, iuaritika iamonīkari kākiti. Kākiti itxapekaua Xesosi, ininiā iua ipina kākiti maerekani imakatzakini īkapani, iuaīkana kākiti imikanapiriini Teosomoni īkapani. ¹⁸ Īkorapokoriti Xesosi auakasaaki, imarotari Satanasi atamakaerekatini iua. Ininiā Satanasi atamakaerekatakasaakina kākiti, iua posotari isikataparatinina ninoa.

3

Xesosi Apiatakari, Moisesi Poiāori

¹ Ininiā nitariakori, Teoso mereēkini, hīte akiritaāka Teoso tixine hāuini īkapani. Iteene hīxinikariko Kristo Xesosi, kotxi iua Teoso iokanatakiti itxaua. Apaka iua sasetotxi auīte apiatakari itxaua. Iuara asāpiretari apanakini. ² Moisesi kamari ikinika Teoso paniātakiti inirimane apisatoō, Teoso aapoko aamata kamakori ikamakasaaki. Iua atokokana Xesosi kamari ikinika iua mereēkari paniātakiti. ³ Apiaerekata Xesosi, ininiā iua apakapari apiata ipaxitiko, Moisesi poiāo, kotxi aapokotxi kamakari apakapari apiata ipaxitiko. Poiāo aapokotxi paxitiko aua. Iua atokokana, Xesosi aapokotxi kamakari atoko itxaua. Moisesi aapokotxi atoko itxaua. ⁴ Ikinika kākiti aapokona kamakani auapitika, iuaritika Teoso ikinipoko kamakari itxaua. ⁵ Moisesi Teoso nitiri itxaua. Iua ātipirika kamari ikinipoko Teoso nirekakiti inirimane apisatoō. Ikara erekari ikamakiti oerekari Teoso sākire iua sāpiretakiti atāo inini.

⁶ Kristo Teoso ākiri itxaua. Iua ātipirika kamari ikinipoko Teoso paniātakiti Teoso aapoko inīkatini. Teoso aapoko atoko atxaua ate, iteene aūuikiniāri iua sākire, apoxokoniritika ātipirika aiātapiniāri Xesosi kanapiriini ōti.

Erepaniko, !Hītakanapapiri Hāuikakiti

- ⁷ Ininiā Erekari Matamatakoti txari:
Uatxa ōti hīkenakotakasaakiri nisākire,
- ⁸ kona hīkamapiriko hīxinire paikori inini hātokiriakorini atoko hinini. Āparaā makipakaniātaā auakasaakina, iuaā ninoa !auikari nota sākire. !Ikamarina nipaniātakiti. Iuasaaki ninoa ataerekatapikano nota.
- ⁹ Koarētakanani, ikiniōtika hīte apika atokiriakori ataerekatapikano nota. Ninoa atamatari niposotiire. Txamari ikiniōtika ninoa ataerekatano nota. !Auikarina nisākire.
- ¹⁰ Ikara xika nomanatana ninoa. Iuasaaki nitxa: “Ātipirika ninoa sapika apanakini sākire tikini. !Imarotarina nixinikakiti, nikamakiti pakini.”

11 Nomanatakasaakina ninoa imaerekanina xika, iusaaki nitxako: “Atão nisãpiretana ninoa. Ninoa maïroãpekaniikarako nikamakiti tomatikoãtaã,”

itxa Erekar Matamatakoti.

12 Ininiã nitariakori, erepaniko. Atxiiti ãtikaka hïte aua hïxinire maerekati mauikareti. Ikara atoko inakasaaki, hïtakanapapekari Teoso ãtipirika auãki inakari, maerekati tikini hïsini ïkapani.

13 Ininiã ikiniõtika hïkamataparaxiniretakauako. Uatxapanika inakasaaki hõtãkikakauako. Ininiã maerekanitxi kona misirienetai. !Ikamari kaikoxinire hinini. 14 Aãuini mapotökire manapi iteene aãuikiniãri Kristo sãkire merepitipanika aãuikiniri atokotxikana, atão iuakata parïkauatakani atxaua. 15 Uatxa nisãpiretai kitxakapirïka iökatsopatakiti:

Uatxa ia õti hïkenakotakasaakiri iua sãkire, kona hïkamapiriko hïxinire paikori inini, hãtokiriakorini atoko hinini, ãparaã makipakaniãtaã auakasaakina. Ninoa !auikari nota sãkire.

16 Ninoa kenakotari Teoso sãkire, txamari !inirekarina ikaminirina isãkire iaõka. Kipa ninoa? Exito tixini Moisesi makatxakakinira ninoa. 17 Kikãkititipa kamari Teoso naia-tiniua koarëtakanani? Ninoa maerekati kamakani. Ikara xika ninoa ipïpeka ãparaã makipakaniãtaã. 18 Kirimonipa Teoso txari ia? “Atão nisãpiretai hïte. Kona himaïroãpekaniikarako nikamakiti tomatikoãtaã.” Teoso sãpiretari ikara iua sãkire mauikakanimoni. 19 Ininiã aimarotari, ninoa !ïroã iuaã, Teoso sãkire imauikakanina xika.

4

Tomatikoãtaã Aua Teoso Nakitiakori ïkapani

1 Auapitika Teoso kamaenetakiti kãkiti tomatiniãtaã Teoso kamakiti aïroini tïkane, ininiã erepaniko. Atão inakari hïkamako iuaã hïïroini ïkapani. 2 Teoso iokanapirena erekari sãpiretaãka atemoni, kitxakapirïka Moisesi auakasaaki auakanimoni apaka. Txamari maxikatïika ninoa kenakotari Teoso sãkire, kotxi ninoa !auikari ikenakotakitina. 3 Ate, Teoso sãkire auiãkaniua, ïroã ikara Teoso kamakiti tomatikoãtaã. Ininiã Teoso sãpiretakiti iaõka auapeka. Ia atoko Teoso txari:

Nomanatakasaakina ninoa imaerekanina xika, iusaaki nitxako: “Atão nisãpiretana ninoa. Ninoa maïroãpekaniikarako nikamakiti tomatikoãtaã,”

itxa Teoso. Ikara atoko itxama, iuaritika ikara tomatikoãtaã iposope iparïka ixipokasaaki, itixi ikamakasaaki. Ikara atoko ikama ate ïkapani. 4 Teoso sãkire iökatsopatakori sãpiretari itomatini õti pirena. Itxari:

Iparĩkauata seisi õti, ininiã eereka apikomoni ãti õti inakasaaki itomata. Iuasaaki itakanapari ikinika iparĩka, itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori. ⁵ Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Ninoa maĩroãpekaniiarako nikamakiti tomatikoãtaã.

⁶ Iuaritika apanakini ãroãpanikako iua tomatikoãtaã. Txama apanakini kitzakapirĩka auakani !ãroã. Ninoa merepitipanika sãpiretaãka Teoso iokanapirena erekari, txamari !ãroãna, kotxi !ikamarina Teoso paniãtakiti. ⁷ Ininiã Teoso kamari iketo õti apanakini iuaãtaã apokini ãkapani. Iuasaaki Teoso akiritari iketo õti “uatxa.” Ikara atoko Teoso misãkiretari Tavii:

Uatxa õti hĩkenakotiniãri nisãkire, ininiã kona hĩkamapiriko hĩxinire paikori inini.

⁸ Aãtokiri kitzakapirĩka auakari Xosoe inakori, iuara anikari kãkiti itixi Teoso sikaenetakitimoni. Txamari !ãroãna atão inakari tomatikoãtaã Teoso sikakiti, kotxi eereka Teoso sãpiretari ãti õti tomatikoãtaã ãroĩko õti. ⁹ Ikara atoko ininiã, auapanikako Teoso kamakiti tomatikoãtaã inakiti-akori ãkapani. ¹⁰ Ininiã kãkiti ãroãkasaaki Teoso kamakiti tomatikoãtaã, iotokakari iparĩka, Teoso iparĩka iotokakini atokokana. ¹¹ Ininiã nitariakori makamariko ikinika atão inakari iua tomatikoãtaã aãroini ãkapani. Erepaniko, kotxi apanakini !ãroã, Teoso sãkire imauikakanina xika. Ininiã !hĩkamapiri ninoa kamakiti atokokana.

¹² Teoso sãkire kaposotiireri. Isãkire auãki itxapika, kotxi Teoso ãtipirika auãki inakari sãpiretakiti. Saasara ipi auanaro auakaro, iteene kuanaro, ininiã iposotari ikisauakiniri inirekiniãtaã. Iposotari ikisauakiniri kãkiti pakaki, iua ãki auakari axĩpe imakatzakini ãkapani. Apiata Teoso sãkire, kotxi Teoso sãkire posotari apokini kãkiti iĩkite kãkiti xinirekata apotiitiniãtaãua. Teoso sãkire imarotari ikinika axinikakiti, anireẽkiti pakini aãkixinireẽ. Teoso sãkire atamakaerekatari ikara aãkixinireẽ auakari. ¹³ Teoso atamatari ikinipoko akamakiti, ininiã !auari iomaãtakori. Ikinipoko !ipataãka. Aãũite Teoso apisatoõ ikinipoko kasarori.

Xesosi Sasetotxi Auĩte Apiatakari

¹⁴ Ininiã atemoni auari sasetotxi auĩte apiatakari, Xesosi, Teoso ãkiri. Apiananiri iua. Iua sari iaxiti Teoso auiniãtaã. Ininiã iteene maũuikari iua sãkire. ¹⁵ Ate nakiti sasetotxi auĩte apiatakari imarotari ate ãkixinire iõkapetini. Imarotari ate maposotakiniti. Imarotari ate tsii. Ikara atoko inakari imarota, kotxi Satanasi iteene atamakaerekatari iua, ate atamakaerekatiko atoko. Iuaritika maerekati !ikama. ¹⁶ Ininiã ataparaxinireritika masa Teosomoni. Aãũite topãkiniãtaã masa ikinipoko erekari isikakiti aãpakapini

Īkapani, iamoniċiniua Īkapani. Isikaua ikinipoko erekari. Isikataparataua amaxikiko auakasaaki.

5

Xesosi Sasetotxi Auĭte Apiatakari Mereĭko

¹ Ikinimane sasetotxi auĭte apiatakari mereeĕka kākiti sauaki. Iua misākiretari Teoso kākiti Īkapani. Isikari kākiti sikakiti iuamoni. Kitxakapirĭka iua okari pirĭtxi Teoso apisatoō kākiti maerekani iĭkitxitini Īkapani. ² Iamoniċari mimaroreni, Teoso takanapakani pakini, kotxi imarotari kākiti ākixinire iōkapetini, kotxi iua apaka kākiti itxaua. ³ Sasetotxi apaka maerekati kamakari itxaua. Ikara xika merepanika iua okari pirĭtxi Teoso apisatoō iuaka maerekani iĭkitxitini Īkapani. Eereka iua okari pirĭtxi kākiti maerekani iĭkitxitini Īkapani.

⁴ Kākiti paxitari sasetotxi, iuaritika ninoa kona mereĕri sasetotxi parĭka. Teosonoka mereĕri kākiti sasetotxi ininiua Īkapani, sasetotxi Arāo inakori Teoso mereini atokokana kitxakapirĭka.

⁵ Xesosi iuaka !ikamaua sasetotxi auĭte apiatakari ininiua. Kona itxari: “Apakatapitika sasetotxi nininiua.” Iuaritika Teoso txari iua:

Pite namarite. Uatxa noerekariko kākiti nota pite iri nininiua, itxa Teoso.

⁶ Iuaĭkana Teoso txari:
Ātipirika sasetotxi pitxaua. Sasetotxi Meokisiteki inakori atoko inakari pitxaua,

itxa Teoso Xesosimoni. ⁷ Xesosi ĭkorapokoriti auakasaaki, iua iteene misākiretari iri. Ipinini apisapanika iteene amanaāri iri imapinakani Īkapani. Imisākiretakasaakiri iua, iteene itxiĭta. Irinokara posotari itxiĭkitakiniri imapinakani. Iri kenakotari isākire, kotxi Xesosi txari: “Pinirekakitinokara ninireka.” ⁸ Xesosi Teoso ākiri, iuaritika atatsiirauatakasaaki, imaroāpotari Teoso nireĕkiti iaōka ikamini. ⁹ Iua kamari ikinipoko iri paniĭtakiti. Ikara atoko ininiā, kākiti maerekani maktxakakari itxapekaua. Imaktxakari ipaniĭtakiti kamakani maerekani, ininiā ninoa auapininiika itxanako Teosokata. ¹⁰ Teoso mereĕri iua sasetotxi auĭte apiatakari ininiua, Meokisiteki inakori sasetotxi ininiua atokokana.

Erepaniko, Atāo Sākiretxiti !Hĭtakanapape

¹¹ Aua apikomoni kaiāopokori ikara atoko inakari asāpiretinii hĭte, txamari pamimari ikara asāpiretinii hĭte, kotxi !katimari himarotiniri Teoso sākire. ¹² Akokaxiti hĭte auikari Xesosi sākire, ininiā uatxa apiaerekata Xesosi sākire oereĕkani hininiua. Txamari hĭte nirekari āti oerekinii iuaĭkana merepitipanika atāo inakari Teoso sākire

iõkatsopatakoriã auakari. Hïte eenetxi xapitikiri atoko. Hinirekari Teoso sãkire tinitxiã atoko inakari. Teoso sãkire nipokori atoko inakari ! hïposotapanika hãpakapini. ¹³ Teoso sãkire imarotakari tinitxiãnoka nirekakari atoko inakari, iteene ! imarotapanikari Teoso sãkire. ! Imarotari atão inakaranoka ikamini, kotxi iua eenetxi xapitiri atoko inakari. ¹⁴ Kãkiti aneẽkari nikari xinitxi. Kataparaxinireri nirekari Teoso sãkire, xinitxi aneẽkari nirekini atokokana. Kãkiti ikiniõtika kenakotiniãri Teoso sãkire, ininiã imarotari atão inakari. Imarotari atão minakati apaka.

6

Maãpaiaõkarauata Apikomoni

¹ ! Apakata ikiniõtika merepitipanika Kristo sãkire oerekakorinoka axinikini, kotxi aimarotapekari. Aimarotapekari atakanapiniri maerekati akamakiti. Aimarotapekari ateka kamakiti txïkitakaua apinini. Aimarotapekari Teoso sãkire aãuikini. ² Aimarotapekari apatxisarauatini. Aimarotapekari atakauakotiniua ãti nopini. Aimarotapekari ipïkani iuaïkana õkitikiniua. Aimarotapekari Teoso misiritinina maerekati kamakani ãtipirika. ! Apakata ikara ãtipirika aõerekinii. ³ Apikomoni auapitika, ininiã maãpaiaõkarauata apikomoni. Teoso auiritiniãua, apikomoni maxinika.

⁴ Kãkiti takanapiniãri Teoso sãkire auikini, ! apakataika ikanapiriinina Teosomoni. Mitxi ninoa imarotari Teoso sãkire atão inakari. Mitxi ninoa imarotari erekari iaxitikiri. Mitxi imarotari Erekari Matamatakoti parïka ãkixinireẽna. ⁵ Mitxi imarotarina Teoso sãkire ereka inini. Mitxi imarotarina Teoso posotiire itixi amaneri apokasaaki. ⁶ Ikara atoko ninoa imarota, iuaritika ninoa takanapari Teoso. Ininiãkara ! apakata iuaïkana ikanapiriinina Teosomoni, kotxi iuaïkana imisiritarina Teoso ãkiri aamina ipiriãmitakari nopini imisiritiko atoko. Iuasaaki ninoa txïkitakari kãkiti iuaïkana napetiniri Xesosi.

Kikio Atoko Anini Pirena

⁷ Teoso takari erekari itixi ia atoko inakari nopini: ãparaã ikipa kaiãokatani iuaã, ininiã iminaua kienatxi katakareri nirekakiti. ⁸ Txamari itixi inako, aanaia pakini auiniã, ! itxa. Ikara xika atxiïti imisiritaãka. Ininiã arikaãkako. Ikara atoko inapeẽkanako kãkiti. Maerekati aniniãua, ininiã pamonõkoniri atemoni. Ikara atoko ininiã, imapotõkire õti Teoso !nirekaikaua ate. Ixipokaua aanaia xipokiko atoko.

⁹ Nitariakori, ikara atoko asãpiretai hïte, iuaritika ate imarotari kona hïte ikara atokoni. Aimarotari hãpakapiniri erekari, kotxi Teoso makatxakapekari himaerekani. ¹⁰ Teoso kamari

ikinika atão. Iua limaxinĩkaretari hĩparĩka iua ĩkapani. Hĩtiraõki iuamoni !imaxinĩkareta, kotxi himoianatapekari iua nakitiakori. Uatxa himoianatapanikana ninoa. ¹¹ Ate nirekari ikinika hĩkaminiritika Teoso ĩkapani imapotõkire õti manapi apokini. Ikara atoko ininiã, himarotari hiãtapakiti apokapitikako hĩtemoni. ¹² Kona apakata hĩarinauatini. Apanakini Teoso sãkire auĩãkani kamakiti atoko hĩkamako, kotxi ninoa iãtapari Teoso sikaenetakiti apakapinina.

Teoso Sikapitikariko Isikaenetakiti

¹³ Kitxakapirĩka Teoso sãpiretari isikaenetakiti Apraãomoni. Apiatakari Teosonokara aua. ãti apiatakari iua atoko inakari ! auari, ininiã iuaka uãkaã isãpiretari isikaenetakiti isikini Apraãomoni. ¹⁴ Ininiã Teoso txari Apraão: “Nitakapitikari erekari pitemoni. Nisikaiko itomaneri papika mekaniriakori,” itxa. ¹⁵ Ininiã Apraão kenakotakasaakiri ikara, iteene iãtapari Teoso sãpiretakiti apokini. Eereka Apraão apakapari Teoso sikaenetakiti.

¹⁶ Kãkiti sãpiretakasaakiri isikaenetakiti ãti kãkitimoni, iusaaki ninoa apoka ãti apiatakari apisatoõ isikaenetakiti isãpiretinina ĩkapani. Ininiã iusaaki kãkiti imarotapitikari isãkire atão inini. Ikara atoko ininiã, aãpirena ! auari isikaenetakiti xika. ¹⁷ Teoso nirekari inakitiakori iteene imarotiniri imatakanapakaniri isikaenetakiti isikinina ninoa. Ininiã isikaenetakiti isãpiretakasaaki, isikari isãkire iuaka uãkaã. ¹⁸ Ininiã ipi aua: Teoso, Teoso sãkire pakini. Teoso mitxi atoko itxapikako. Teoso sãkire mitxi atoko itxapikako. Ininiã Teoso !iposotari atão minakati isãpiretini. Amiteka iuamoni, iua nĩkatiniua ĩkapani, aiãtapakiti aãpakapini ĩkapani. Ininiã asikataparaxiniretaãka.

¹⁹ Ikara atoko inakasaaki, aposotari iteene aãuikiniri Teoso sãkire. Aiãtapari ikinipoko iua sãkire iaõka apokini. Teoso sãkire aãuikini, minari maporo maĩkakari atoko itxa. Maporo maĩkakari ! auiritari maporo tiokini. Teoso sãkire aãuikini maĩkari axinire. Isikataparatarari axinire. !Auiritaua atiokini maerekanitximoni. Teoso sãkire aãuikini anĩkaua Teosonani Auini Pakitaãtaã, mãkatxi mata arõkakari apikomoni auakari pakitamoni. Kitxakapirĩka sasetotxiakori auĩte apiatakarinoka ĩroã iuaã. ²⁰ Iuaã Xesosi ĩroã ate ĩroini apisa. Iuaã imisãkiretari iri ate ĩkapani. Sasetotxiakori auĩte apiatakari itxapekaua ãtipirika ate ĩkapani. Meokisiteki inakori sasetotxi ininiua atoko itxa Xesosi.

7

Meokisiteki Pirena

¹ Meokisiteki inakori Sareẽ tixini auakani auĩte itxaua. Iusaaki sasetotxi itxaua apaka. Teoso, Apiananiri, kamari

iua sasetotxi ininiua. Kitxakapirĩka Apraão kamari neenamtxi āti tixini auakani auñteakorikata. Iua kanapiriãkasaaki, aõkitari Meokisiteki. Iuasaaki Meokisiteki takari erekari Teoso sikakiti iuamoni. ² Iuasaaki Apraão sikari iua tiitxi imaktxakakiti ipixini. Tesi tiitxi auiniã, isikari āti Meokisitekimoni. Meokisiteki akiritaãka “Auñtetxi Atão Inakari Kamakari.” Apaka akiritaãka “Auñtetxi Kãkiti Kamaerekaxiniretakari.” ³ !Kimarotikori Meokisiteki iri, inoro pakini. !Kimarotikori apika atokiriakori. !Kimarotikori iponaniini, ipinini pakini. Teoso ākiri atoko itxa. Sasetotxi ātipirika itxaua.

⁴ Hĩxinikariko iua Meokisiteki. Apiatakari iua. Apraão iteene paxitari iua, ininiã isikari ipixini tiitxi iua makatxakakiti iuamoni. ⁵ Eereka āti õti Apraão tikini Teoso paniātari Arevii apika mekaniriakori, sasetotxiakori, apakapiniri ipixini kãkiti apakapakiti, txineiro, tiitxi pakini. Ninoa apakapari kãkiti sikakiti Teoso ĩkapani. Ikinimane ninoa Apraão apika mekaniriakori itxauana. Iuaritika sasetotxiakori apakapari inirimane sikakiti. ⁶ Iua Meokisiteki Arevii nirimane !itxaua. Iua aua kitxakapirĩka Arevii apisapanika. Iuaritika iua apakapari ipixini Apraão makatxakakiti. Eereka Meokisiteki takari erekari Teoso sikakiti Apraõomoni, Teoso sikaenetakiti apakapakarimoni. ⁷ Iua Apraão poiãori. Apiatakari Meokisiteki, kotxi apiari takari erekari Teoso sikakiti poiãorimoni. ⁸ Ikinika Arevii apika mekaniriakori, Teosomoni kãkiti sikakiti apakapakani, ipinanipeka. Ātipirika auakari atoko itxa Meokisiteki. ⁹ Atxiĩti aposotari asãpiretiniri ia atoko: “Arevii sikari isikakiti Meokisitekimoni Teoso ĩkapani, kotxi iua ina Apraão ĩto āki.” ¹⁰ Kotxi Apraão aõkitakasaakiri Meokisiteki, iuasaaki Arevii kona auapanika. Ininiã iua auini apisapanika Apraão ĩtoã aua, kotxi Apraão apika mekaniri itxaua Arevii.

Xesosi Meokisiteki Atoko Inini

¹¹ Arevii apika mekaniriakori sasetotxiakori itxauana. Iua apika mekaniri Arão inakori. Arão apika mekaniriakori apaka sasetotxiakori itxauana. Teoso sikari ipaniātakiti iõkatsopatakori ninoamoni, isãkire kãkiti imarotini ĩkapani. Iuaritika ninoa sasetotxiakori parĩka !oerekari kãkiti kamaerekatiko. Ininiã ātiã sasetotxi nirekaãka. Sasetotxi Arão atoko inakari !inirekaãkaika. Sasetotxi Meokisiteki atoko inakari nirekaãka.

¹² Ātiã sasetotxi auakasaaki, ātiã Teoso paniātakiti iõkatsopatakori aua iuasaaki. ¹³ Xesosi kona Arevii apika mekanirini. Iua Xotaa apika mekaniri. Xotaa mekaniriakori kona sasetotxiakorini. Ninoa kona okari pirãtxi Teoso ĩkapani. Kona iparĩkauatana Teosomoni sikakori takikoãtaã. ¹⁴ Ikinimane imarotari aauñte Xesosi Xotaa nirimane ininiua. Moisesi iõkatsopakiti !auritana ninoa sasetotxi ininiuana.

¹⁵ Ate sãpiretapekari Meokisiteki pirena. Aimarotari auapitika ãti sasetotxi, Meokisiteki atoko inakari. Uatxa aimarotari Xesosi Meokisiteki atoko itxaua.

¹⁶ Kitxakapirĩka sasetotxi pitxaua, kotxi pikiomaneakori sasetotxi apaka itxauana. Teoso kamari Xesosi sasetotxi ininiua, kotxi iua auapikako. Kaposotiireri iua. !Ixipoka.

¹⁷ Teoso txari Xesosi isãkire iõkatsopatakoriã:

Ãtipirika sasetotxi pitxaua. Sasetotxi Meokisiteki atoko inakari pitxaua,

itxa.

¹⁸ Ininiã mitxi auakari sasetotxiakori parĩka ! auaika, kotxi itapara ! auari. Xipope ikara. ¹⁹ Moisesi paniãtakiti iõkatsopatakori ! ikamari kãkiti ereka inini. Uatxa api-aerekatakari aiãtapakiti apokapeka ãkorapokoriti. Ininiã iua anikaua Teosomoni.

²⁰ Teoso isãkireẽ txĩkitakari Xesosi sasetotxi ininiua. ²¹ Teoso !isãkirauata ikara atoko kãkiti sasetotxipeka inakasaaki. Teoso txĩkitakari Xesosi sasetotxi ininiua isãkireẽ, kotxi itxari Xesosi:

Nota Apiananiri sãpiretapekari nikamaenetakiti. Ikara nikamapitikako, ininiã ãtipirika sasetotxi pitxaua, sasetotxi Meokisiteki atoko inakari pitxaua,

itxa Teoso. ²² Ininiã ikara Teoso sãkireẽ, aimarotari Teoso kamapitikariko ikamaenetakiti apiari, kotxi iposope isikiniua Xesosi.

²³ Auapeka itori sasetotxiakori. Ninoa kona posotari ãtipirika iparĩkauatinina, kotxi ikoriãpekana. ²⁴ Xesosi auapikako, ininiã ãtipirika sasetotxi itxaua. ²⁵ Ininiã iposotari imakatzakiniri ikinika amaerekani, Teosomoni anikasaakia, kotxi ãtipirika aua, ininiã ãtipirika imisãkiretari Teoso ate ãkapani.

²⁶ Ininiã ikara atoko inakari sasetotxi auĩte apiatakari anirekapitika. Apiaerekatakari iua. ! Kaneenamari. Ikerokakiti !auari. Itxiko ixinireẽ !auari. Maerekati !ikama. Iaxiti apiko nopinixiti auakari, auĩtetxi Apiatakari itxaua. Ikara atoko inakari sasetotxi anirekapitika. ²⁷ Apanakini sasetotxi auĩte apiatakani ãkorapokoriti auakani atoko ! itxaua. Ninoa ikiniõtika okari pirãtxi, merepanika ninoaka maerekani makatzakiko ãkapani. Eereka ninoa okari pirãtxi kãkiti maerekani makatzakiko ãkapani. Kona ikara atokoni itxa Xesosi. ãtikatanokara Xesosi oxiketari iarẽka kãkiti ãkapani. Iuaka ipina kãkiti ãkapani. ²⁸ Mitxipe sasetotxi auĩte apiatakani mereeẽka Moisesi paniãtakiti iõkatsopatakori iaõka. Ninoa tapara !auari. Moisesi sãkire tikini Teoso mereẽri imi ãtipirika sasetotxi ininiua ãkapani. ãtipirika erekarinoka kamakari iua.

8

Xesosi Sasetotxi Auñte Apiatakari

¹ Ia atoko asãpiretakiti: Atemoni auapitika atão sasetotxi auñte apiatakari. Iaxiti iua topãka aãuñte Teoso kikomoni, auñtetxi auiniãtaã. ² Iuaã Teoso auiniãtaã, imisãkiretari iua ate ìkapani. Iuaã aua atão inakari Teoso aapoko, Apiananiri kamakiti. Kona kãkiti kamakitini.

³ Ikinika sasetotxi auñte apiatakari auari iparïka. Isikari kãkiti siãkiti Teosomoni. Isikari pirãtxi okakori Teosomoni. Ininiã Xesosi parïka apaka aua isikarauatini. Iuaka isikaua Teosomoni. ⁴ Ìkorapokoriti Xesosi auakasaaki, sasetotxi ! itxaua, kotxi auape ìkorapokoriti sasetotxiakori kãkiti siãkiti sikakani Teosomoni. Moisesi iõkatsopatakiti atokotxikana ikamana. ⁵ Sasetotxi ìkorapokoriti auakani kamakiti atão, txamari ninoa parïka !inirekaãkaika. Ninoa parïka sanõkatxi atoko itxa, Xesosi parïka iaxitikiri aimarotini ìkapani.

Kitxakapirïka Teoso paniãtakasaakiri Moisesi Teoso aapoko aamata kamakori ikamini ìkapani, Teoso txari Moisesi:

Pikamariko naapoko nìpaniãtakiti iaõka ixirata auñte nopini aãuakasaaki noerekakiti. Ipinimoni inakari !pikamape, itxa Teoso.

⁶ Xesosi parïka Teoso sikakiti apiaerekata. Kitxakapirïka sasetotxiakori parïka poião erekari. Iua atokokana Teoso kamaenetakiti amaneri apiaerekata. Kitxakapirïka ikamaenetakiti poião erekari. Xesosi txïkitakari Teoso kamaenetakiti amaneri apokini kãkiti ìkapani, kotxi iua ipina kãkiti ìkapani. Teoso kamaenetakiti amaneri apiaerekata, kotxi ikamaenetari kaiãopokori erekari apiaerekatakari.

⁷ Teoso kamaenetakiti Moisesimoni apakatiniã maerekati imaktxakini ìkapani, ininiã kona ikamari ãti ikamaenetakiti apiatakari. ⁸ Txamari Teoso ! apokaerekatari kãkiti, kotxi kãkiti kamapanikari maerekati. Ininiã Apiananiri txari kãkiti:

Ãti õti nisãpiretariko nikamaenetakiti amaneri Isaeo niri-manemoni, Xotaa nirimanemoni pakini.

⁹ Kitxakapirïka nisãpiretari mitxi nikamaenetakiti ninoa atokiriakorinimoni. Iuasaaki nota makatxakana ninoa imisiritikosaakina Exito tixiniã. Txamari ninoa ! ikamari nisãkire iaõka. Ininiã nitakanapana ninoa. Nikamaenetakiti amaneri kona mitxi nikamaenetakiti atokoikani.

¹⁰ Ãti õti ìkari nikamaenetakiti amaneri nisãpiretariko Isaeo tixini auakani. Ia atoko inakari nikamaenetakiti amaneri: Nitakariko nìpaniãtakiti kãkiti iũkiteẽ. Niõkatariko nìpaniãtakiti ninoa ãkixinireẽ. Iuasaaki

ninoa Teosone nitxauako. Iuasaaki ninoa nota nakitiakori itxauanako.

¹¹ Iuasaaki kākiti kona oerekari āti imarotiniri Apiananiri. Kona kākiti oerekari itari imarotiniri Apiananiri, kotxi iuasaaki ikinimane imarotanoko nota. Poiāoka inakani, apiatakani pakini imarotanoko nota.

¹² Nimaxinīkaretariko ikinika maerekati ikamakitina. Kona nimisiritaikanako ninoa. Kona nixinikaikariko maerekati ikamakitina, itxa Apiananiri. ¹³ Teoso kamakasaakiri ikamaenetakiti amaneri, iuasaaki oerekari kākiti mitxi ikamaenetakiti Xoteoakorinoka ikapani ikamape, ininiā inapape. Tiitxi kitxakari patimari xipokini atoko, ikara mitxi Teoso kamaenetakiti xipoka.

9

Teoso Aapoko Aamata Kamakori

¹ Kitxakapiriika Teoso kamaenetakiti isāpiretakasaakiri Moisesi, Teoso oerekari Moisesi oerekiniri kākiti Teoso apisatoō apokini. Iua apaka sāpiretari kākiti iua aapoko ikorapokoriti ikaminina ikapani. ² Ininiā ninoa kamari Teoso aapoko aamata kamakori. Sasetotxiakori iroiniātaā aua tirikapi takiko tiitxiti. Iuaā aua apaka komiri Teosomoni siākori amesa nopini. Iua pakita ninoa takauākatari “Teoso Auini Pakitaātaā.” ³ Apanīkaki mākatxi mata kasipiri arōkakari aua. Iua mākatxi mata apikomoni auakari pakita ninoa takauākatari “Teosonani Auini Pakitaātaā.” ⁴ Iuaā aua kamariāro arikiko amesati oro kamakoro. Iuaā aua Teoso kaixane. Iua kaixa akiritaāka “Teoso kamaenetakiti kaixati.” Iua kaixa nopini mapara itaāka oronokara. Iua āki itakaāka kopitipaki oro kamakoro. Iua kopitipaki āki itakaāka xapitiri komiri manaa inakori. Iua kaixa āki aua apaka Arāo tsonareke. Īkora mitxi pitxaka iuaīkana. Apaka iua kaixa āki aua ipi kaita. Īkora kaita nopini aua Teoso paniātakiti iōkatakori. ⁵ Iua kaixa nopini aua ipi Teoso nitiriakori iaxitikini atoko inakani. Oro kamakori ninoa. Akiritaāka Keropiī inakoni. Keropiī matameēkari imīkita iua kaixa tore nopini. Iuaā Teoso maxinīkaretari kākiti maerekani.

Uatxa !apakata apikomoni noerekinii ikara pirena.

⁶ Teoso Auini Pakitaātaā sasetotxiakori iroā ikiniōtika iparīkana ikaminina Teoso ikapani. ⁷ Sasetotxi auīte apiatakarinoka iroā Teosonani Auini Pakitaātaā. Ātikanani ātikatika iroā. Iua anikari arēkatxi iuakata. Arēkatxi imanikakaniā, ! iiroā. Iua arēkatxi isika Teosomoni merepanika iuaka maerekani Teoso makatxakini ikapani. Eereka ikamari ikara apanakini kākiti maerekani Teoso makatxakini ikapani. ⁸ Iuasaaki Teoso kona auiritari

kākiti ĩroini Teosonani Auini Pakitaãtaã. Ikara atoko Erekarĩ Matamatakoti oerekaua ate, kotxi kona Teoso oerekapanikari ikinimane kākiti ĩroini Teoso apisatoõ. Teoso aapoko aamata kamakori auapanika inakasaaki, Teoso kona oerekari kākiti iuamoni apokini. ⁹ Ikara Teoso aapoko kitxakapirĩka auakari ate oerekiko itxaua uatxa. Oerekari ia. Kākiti sikakiti Teosomoni, pirãtxi okiko Teoso ĩkapani apaka, kona posotari oeretiniri Teoso teosonetakani ãkixinire. ¹⁰ Ikara Teoso oerekakiti kitxakapirĩka oerekari kākiti iniãkiti atão inakari, iãtakiti atão inakari pakini. Oerekari kākiti ĩto arokiko, itii arokiko pakini Teoso apisatoõ apokini iposope inini ĩkapani. Teoso kamaenetakiti amaneri apokasaaki, kona akamaikari ikara mitxi Teoso oerekakiti.

Kristo Arẽka

¹¹ Kristo apokapeka. Sasetotxi auĩte apiatakari itxaua. Oerekaua erekari Teoso sikakiti. Iparĩkauata Teoso aapoko apiaerekatakari ãki. Iua Teoso aapoko kākiti makamakiniti. Iua aapoko ! auari ĩkorapokoriti. ¹² Iua ĩroãkasaaki iuaãtaã, ! anikari potxi arẽka, kema auĩte ãkiri arẽka ĩroini ĩkapani. Iua ĩroãkasaaki Teosonani Auini Pakitaãtaã iaxiti auakariãtaã, anikari iuaka arẽka, kotxi ikitakari iarẽka ãtikatika ikinimane kākiti ĩkapani. Ininiã ĩkitxitari Teoso ãtikatika kākiti maerekani ĩki, ininiã kākiti aua Teosokata ãtipirika. ¹³ Potxi arẽkaã, kema auĩte arẽkaã, kema auĩte ãkiri ariãkori paniã pakiniã, kitxakapirĩka sasetotxi tseẽtari maerekati kamakani Teoso apisatoõ apokinina ĩkapani. Ininiã iuasaaki maparanoka oeretaãka. ãkixinirena !oeretaãka.

¹⁴ Apiaerekata Kristo arẽka, kotxi iua posotari oeretiniri aãkixinire. Maerekati ! auari Kristomoni. Iuaka sikaua Teosomoni Erekarĩ Matamatakoti posotiireẽ, ãtipirika auakari posotiireẽ. Iuara oeretari aãkixinire. Imakinika akamakiti apinini txĩkitakakari imakatzaka. Ininiã uatxa aposota aparĩkauatini Teoso ãtipirika auãki inakari ĩkapani.

¹⁵ Ininiã iua Kristo txĩkitakari Teoso kamaenetakiti amaneri apokini. Ininiã kākiti Teoso akiritakini posotari apakapiniri ãtipirika Teoso sikaenetakiti iua anaakori ĩkapani. Kristo ipĩkasaaki, isikakana ninoa imaerekanina itakanapinina ĩkapani. Iuasaaki ĩkitxitari Teoso imaerekanina ĩki. Ikara imaerekanina ikamana Teoso kamaenetakiti mitxipe auakari auakasaaki.

¹⁶ Kākiti ipinini apisa, iõkatsopatarĩ itii apakapakani uãka, ininiã ipĩkasaaki itii apakapakani imarotaãka. Ininiã iua ipinini imarotiko tsopa auiniã, iuasaaki itii apakapakani apakapari ipĩkari tii. ¹⁷ Ipĩkari tii apakapakani imarotiko tsopa nirekaãka kākiti ipĩkasaakinokara. Ikara ! inirekaãka ipinini apisa. Iua auãkipanika inakasaaki, kākiti ! apakapari

itii. ¹⁸ Ininiākara mitxi Teoso sikaenetakiti isika kākitimoni, arēkatxi auakasaaki, ipīkari auakasaaki. ¹⁹ Kitxakapirīka Moisesi merepitipanika sāpiretari kākiti ikinika Teoso paniātakiti iōkatsopatakori. Eereka ikosekari kema auīte ākiri arēka, potxi arēka pakini. Ikara ikoketa āparaākata. Iposo atoko itseētari Teoso sākire aātsopate, ikinimane kākiti pakini isopo inakori poria, soti auīte piti pōkamarariā pakiniā. ²⁰ Iuasaaki itxari: “Ia arēkatxi oerekaua Teoso kaminiri ikamaenetakiti. Teoso paniātai hīkīpitiniri iua sākire.” ²¹ Iua atokokana Moisesi tseētari Teoso aapoko aamata kamakori, ikinika iua āki auakari pakini arēkatxiā. ²² Teoso sākire iōkatsopatakori paniātari kākiti, tiitxi pakini oeretiko arēkatxiā. Okakori mauakaniā, arēkatxi kitaākori mauakaniā, Teoso !imakatxakari kākiti maerekani.

²³ Ininiā Moisesi takari pirātxi arēka ikinika Teoso aapoko āki auakari nopini oeretiniri ikapani. Ikinika Teoso aapoko āki auakari ikorapokoritikiri, iaxitikiri oerekiko ikapani itxa. Sanōkatxi atoko itxa. Pirātxi arēka kona apakata iaxiti ikapani. Teoso nirekakari arēkatxi apiatakari. ²⁴ Kristo iparīka ikamakasaaki ate ikapani, kona iūroā Teoso aapoko kākiti kamakitiā. Ikorapokoriti kākiti kamari Teoso aapoko atoko inakari, txamari na atāo iua aapoko. Kristo iūroā atāo Teoso aapoko Teoso tixineē. Uatxa iuaātaā Teoso apisatoō iua misākiretari Teoso ate ikapani. ²⁵ Sasetotxiakori auīte apiatakari iūroā Teosonani Auini Pakitaātaā ikinikanani. Iuasaaki anikari pirātxi arēka. Kristo !ikamari ikara atoko. Ātikatika Kristo oxiketari iarēka. ²⁶ Iua ninoa atoko inaākamako, itokata imisiritaākamako itixi kamikosaakipekamako. Uatxa imapotōkire ōti takote iua apokapeka maerekati ātikatika imaktxakini ikapani. Iuaka isikaua ipinini ikapani, amaerekani ixipokini ikapani. ²⁷ Teoso kamari ikinimane kākiti ātikatika koriini. Eereka ikinimane sari Teoso apisatoō. Iuasaaki apanakini apakapari imisiritiko. Apanakini apakapari iparīkana iki. ²⁸ Ininiā Kristo okaāka ātikatika kaiāopokori kākiti ikapani, imaerekanina imaktxakini ikapani. Iuaīkana iua kanapiriā. Iuasaaki !imisiritaākaikako kākiti maerekani xika. Iua ikasaaki, imaktxakariko iua iātapakani, maerekani sauaki auakani. Anikana itixinemoni ātipirika Teosokata auinina ikapani.

10

Pirātxi Arēka Kona Apakata

¹ Kitxakapirīka Teoso paniātakiti Xoteoakorimoni sanōkatxi atoko itxa. Ikara oerekari kākiti iuasaaki auakani atāo inakari apokini āti ōti. Ikinipoko atāo inakari !apokapanika ninoamoni. Ininiā pirātxi okiko ātipirika kona txīkitakari kākiti iposope Teosomoni apokini. !Ikamaerekatana ninoa.

² Pirãtxi arẽka makatxakiniãri kãkiti maerekani, ininiã ninoa takanapamariko pirãtxi okinina, kotxi Teosomoni apokakani oeretapeẽkaika, ininiã imarotamarina ãkixinireẽna imaerekanina mauakani. ³ Txamari pirãtxi arẽka ! imakatxakari kãkiti maerekani. Ininiã ikinikanani pirãtxi okakori oerekari kãkiti imaerekani auapanika. ⁴ Kema auite arẽka, potxi arẽka pakini kona posotari imakatxakiniri kãkiti maerekani.

⁵ Kristo apokasaaki ãkorapokoriti, itxari Teoso: Pirãtxi okakori pitemoni siãkori kona pinireka. Ininiã pite kamari ãtotxi nota ãkapani.

⁶ Pirãtxi arikiko pite ãkapani, pite ! apokaerekatari. Kãkiti sikiniri isikakiti pitemoni imaerekani pimakatxakini ãkapani, pite ! apokaerekatari. !Ikamapoxokonitai.

⁷ Iuasaaki nitxai. “Uaïkarano nota. Paãtsopateẽ iõkatapeẽkaika nota pirena. NiTeosone uai napoka pinireẽkiti nikamini ãkapani,”

itxa Xesosi.

⁸ Merepanika Xesosi txari iri: “Pirãtxi okakori pitemoni siãkori kona pinireka. Pirãtxi arikiko pite ãkapani, pite ! apokaerekatari. Kãkiti sikiniri isikakiti pitemoni, pite ! apokaerekatari. !Ikamapoxokonitai,” itxa. Iuaritika Teoso sãkire iõkatsopatakori kitxakapirãka paniãtari ikara kamiko.

⁹ Eereka Kristo txari iri: “Uaïkarano nota. Uai napoka pinireẽkiti nikamini ãkapani,” itxa. Ikara atoko inakasaaki, Xesosi xipokari pirãtxi okiko, kotxi iua apoka uai Teoso nireẽkiti ikamini ãkapani.

¹⁰ Teoso nireẽkiti iaõka ikamini kamaerekataua ate, kotxi Xesosi Kristo ipina ãtikatika ikinimane ãkapani.

¹¹ Sasetoxiakori ãkorapokoriti auakani sapika ikiniõtika Teoso apisatoõ iparãkana ikaminina ãkapani. ãtipirika iua okari pirãtxi Teoso isikini ãkapani. Itxama, ikara ! iposotari maerekati imakatxakini. ¹² Iuaritika Kristo, ate sasetotxine, iuaka sikapekua ikoriini kãkiti maerekani imakatxakini ãkapani. Ikamari ikara ãtikatika. Iposo atoko, iitopãka Teoso kikomoni. Ikara atoko ininiã, ixipokari iparãka. ¹³ Iuaã iãtapari ikinika imokaiakari xipokini. Ikiti itakiniãtaã atoko ninoa. ¹⁴ Ininiã ãtikatika okaãka kãkiti ereka inini ãkapani. Iua kamaãpotana ninoa erekaãpo ininina ãkapani.

¹⁵ Erekari Matamatakoti apaka txaua ate ikara atão inini. Merepanika itxari:

¹⁶ Apiananiri txari: “Ia nikamaenetakiti nikamako ninakitiakori ãkapani ãti õti. Ia nikamaenetakiti: Nipaniãtakiti nitakako ninoa ãkixinireẽ. Nipaniãtakiti niõkatakoni ãkitekẽna.”

Itxa Erekari Matamatakoti. ¹⁷ Apikomoni itxa:

Kona nixinikaikari maerekati ikamakitina. Apaka nipaniātakiti ninoa takanapakiti, !nixinikaikako.

¹⁸ Teoso makatxakasaakiri maerekati akamakiti, ininiā amaerekani makatxakaākapeka. Ininiā !auaika okakori kākiti maerekani makatxakini ikapani.

Maāpoka Teosomoni

¹⁹ Ininiā nitariakori uatxa !hīpīkarauatape hīiroini Teosonani Auini Pakitaātaā, kotxi Xesosi iikitxitapekari āiroini ikapani iuaka arēkaā. ²⁰ Xesosi ipīkasaaki, iua kamari kimapori amaneri, maxipokati, Teosomoni asini ikapani. Ipīkasaaki, imakatxakari mākatxi mata Teosonani Auini Pakitaātaā arōkakari, Teosomoni āiroini ikapani.

²¹ Atemoni aua sasetotxi apiatakari Teoso aapoko nīkatakari. ²² Ininiā maāpoka Teosomoni. Maūiritari atāo inakaranoka kaikotini aākixinireē. Maūiikari ikinika iua sākire. Kākiti kitxakapirīkarini tseērauata arēkatxiā, maerekati makatxakiko ikapani. Ininiā maamanaāri Xesosi tseētiniiri aākixinire oeretiniiri ikapani. Kitxakapirīka kākiti kipaātaua Teoso aapoko iroini ikapani. Iua atokokana maamanaāri Xesosi aīto arokini āparaā ereriā. Ikara atoko aniniā, maāpoka Teosomoni. ²³ Iteene maūiikari aimarotakiti asāpiretakiti, kotxi Teoso kamapitikariko ikamaenetakiti. ²⁴ Maxinikariko ia. Natokopa itxa aōtākikakakiniua atiraōkiuatini ikapani, erekari akamini ikapani apaka? ²⁵ !Apakata atakanapiniri aāpotiitiniua Teoso ikapani. Apanakini !itotaikari apotiitiniua Teoso ikapani. Masikataparaxiniretakakaua. Apiata masikataparaxiniretakakaua, kotxi aāuīte kanapiriini ikorapokoritimoni kaiamapeka.

²⁶ Atāo inakari aimarotiniā, atāo inakari aāpakapiniā, eereka maerekati akamapika, kotxi anirekari maerekati akamini. Iusaaki !auaika amaerekani iikitxitiko. Iusaaki !auaika amaerekani makatxakiko. ²⁷ Iusaaki aimarotari kākiti ikara atoko inakani misiritaākako, kotxi Teoso mokaiakariakori itxauana. Arikatxi apiatakari xipokanako ninoa. Pīkaretxinoka aua ninoa ikapani. ²⁸ Kitxakapirīka kākiti makīpitakaniāri Moisesi paniātakiti okapeēkaika. Ipi, atxiīti ipi āti pakini kākiti atamatiniāri iua kaminiri maerekati, ininiā okaāka. !Auritaāka imitekini. ²⁹ Ininiā natokopa itxa kākiti misiritiko Teoso ākiri sākire imakīpitakaniā? Apiata iua misiritiko, kotxi Teoso ākiri ikatxaratini atoko itxa imakīpitakaniri iua sākire. Iusaaki !ipaxitari iua arēka amaerekani makatxakakari Teoso sikaenetakiti. Iusaaki imisākirepiretari Erekari Matamatakoti, ikinipoko erekari sikakari. ³⁰ Aimarotari ia sāpiretakari. Iua txari:

Notanoka xikatxirauata. Notanoka misiritanako ninoa imaerekanina xika,

itxa Teoso.

Apaka Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Apiananirinoka sāpiretari kākiti inakitiakori misiritiko.

³¹ Kākiti maerekati kamakani apokasaaki Teoso ātipirika auāki inakari apisatoō, iusaaki pamonōkoniri, kotxi kākiti misiritakari itxaua.

³² Hīxinikariko merepitipanika Teoso sākire hāuikini ōti. Hīkite iopinikiko atoko itxa iusaaki. Iusaaki himarotari Teoso sākire. Iusaaki iteene hātatsiirauata Xesosi sākire hāuikini xika. Iuaritika iusaaki hītaparaxinireritika hāua. Iusaaki ! hītakanapari Xesosi sākire hāuikini. ³³ Iusaaki kākiti apisatoō apanakini napetai. Ninoa misākirepiretai hīte. Imisiritaina hīte. Iusaaki hīte moianatari apanakini Teoso sākire auiākani, kākiti misiritakini. Ininiā iusaaki hīte apaka misiritaāka. ³⁴ Hītiretana apanakini Teoso sākire auiākani kateia āki auakani. Apanakini mixirikari hītii Kristo sākire hāuikini xika, iuaritika hīpoxokoniuata, kotxi iusaaki himarotapekari auapitika iaxiti hītii Teoso sikakiti. Īkora tiitxi kona xipoka. Apiaerekata tiitxi iuaxiti auakari.

³⁵ Ininiā kona hītakanapapiri hītaparaxinire, kotxi āti ōti Teoso iīkitxitai hītaparaxinire auiniāi. ³⁶ Himīteenekariko ikinika Kristo ĩkapani. Hīkamariko ikinika hītaparaxinireritika. Ininiā Teoso paniātakiti hīkamakasaaki, hāpakapariko isikaenetakiti. ³⁷ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Apikomoni mokatanitika iua kanapiriāko. Iketo ōti ikanapiriāpitika.

³⁸ Kākiti atāo inakari kamakari auini erekari, kotxi aukari nota sākire. Kākiti sipikapapiretiniāri nisākire, nota ! apokaerekatari iua,

itxa Teoso. ³⁹ Ate kona sipikapapiretari Teoso sākire. Ininiā !axipokaāka. Teoso sākire auiākani atxaua ate. Iua makatxakari amaerekani aākixinireē auakari.

11

Teoso Sākire Auikiko Pirena

¹ Atāo aāuikasaakiri Teoso sākire, iusaaki aimarotapitikari aāpakapiniri aiātapakiti. Atāo aāuikasaakiri Teoso sākire, iusaaki aimarotari amatamatakiniti auapitika.

² Kitxakapirīka Teoso apokaerekatana isākire auiākani, kotxi iteene auikarina isākire.

³ Teoso sākire aāuikasaaki, aimarotari iua kamari itixi, iaxiti pakini isākireēnokara. Aātamatakitiā ! ikamari itixi, iaxiti pakini. Isākireēnokara ikamari ikinipoko.

Teoso Sākire Auiākari Apeo Inakori
(Xénesisi 4.2-12)

⁴ Apeo inakori auikari Teoso sākire, ininiā Teosomoni isikakiti apiaerekata, kotxi Apeo sikari Teosomoni Teoso sākire iaōka. Itari Kaiī inakori sikakiti poiāo erekari. Apeo auikari Teoso sākire, ininiā Teoso apokaerekatari iua sikakiti. Teosomoni atāo inakari kamakari itxaua Apeo. Kitxakapirīka Apeo koriā, iuaritika iua auikiniri Teoso sākire oerekapanikaua Teoso tiretiniri kākiti isākire auīākani.

Teoso Sākire Auiākari Enoki Inakori
(Xénesisi 5.21-24)

⁵ Enoki inakori apaka auikari Teoso sākire. Ininiā Teoso anikari iua iaxiti. Kona ipina. Mapīkatipanika anikaāka Teosomoni. Iuasaaki kākiti !apokaikari iua, kotxi Teoso anikapekari iua. Isini apisa kākiti imarotari Teoso apokaerekatiniri iua. Iua kamapoxokonitari Teoso. ⁶ Teoso sākire amauikakaniā, kona akamapoxokonitari Teoso. Kākiti Teosomoni apoākari, merepanika auikariko Teoso auini. Apaka ninoa auikariko Teoso sakiniri erekari kaiāopokori iua nitakarimoni.

Teoso Sākire Auiākari Noee Inakori
(Xénesisi 5.28-9.29)

⁷ Noee apaka auikari Teoso sākire. Teoso sāpiretari iua kākiti mimarotakiniti monōkoni. Iuasaaki iua pīkarauata, ininiā ikamari maporo mitari iua aapoko āki auakani mapinakani īkapani. Noee auikari Teoso sākire, ininiā isāpiretari Teoso misiritiniri kākiti imaerekani xika. Teoso txīkitakari iua atāo inakari ikamini, kotxi iua auikari Teoso sākire.

Teoso Sākire Auiākari Apraāo Inakori

⁸ Apraāo apaka auikari Teoso sākire, Teoso paniātakasaakiri iua ātiātaā isini. Iua kīpitari Teoso sākire, ininiā iua sari, txamari kona imarotari isinimoni. ⁹ Iua auikari Teoso sākire, ininiā iua aua Teoso sikaenetakiti tixitiā. Iuaā iua aapoko aamata kamakori, kotxi āti tixinikiri itxaua. Apaka Isaki, Xakoo pakini aua aapokotxi aamata kamakori. Ninoa apaka apakapari itixi Teoso sikaenetakiti. ¹⁰ Apraāo iātapari Teoso sitatxine apokini, kotxi Teoso kamari ikara sitatxi. Ixinikakiti iaōka ikamari. Ikara sitatxi kamaāka kaikori nopini, ininiā !ixipoka.

¹¹ Apraāo auikari Teoso sākire. Iua imarotari ikiomaneēpeka inini. Apaka imarotari ītanoro Sara kona posotaikari keene onini. Iuaritika auikari Teoso sākire irītxi ininiua īkapani. Imarotari Teoso sikapitikariko isikaenetakiti. ¹² Ininiā iua kiki iteene kiomātxi inakariua, iuaritika irītxi itxaua. Iua aua itomaneri imekaniriakori, itomaneri apika mekaniriakori pakini. Itomaneri apika mekaniriakori iōriki

iaxiti auakani atoko itxanako. Ikipatxite atoko itxanako apika mekaniriakori. Kaiãopanina ninoa.

Teoso Säkire Auiäkani Iãtapakiti

¹³ Ikinika ninoa kãkiti Apeo, Enoki, Noee, Apraão pakini auikari Teoso säkire. Ikoriãkasaakina, ninoa kona apakaparina ikinika Teoso sikaenetakiti. Ninoa imarotari Teoso sikaenetakiti òtakopanikari apokini tãkane. Ninoamoni ìkorapokoriti kona atão ninoa tixine. Maparakini atoko itxauana. ¹⁴ Kãkiti ikara atoko inakani oerekari ninoa nitiniri ninoaka tixine. ¹⁵ Itixi itakanapakitina ixinikaãkamanako, ininiã iuaãkana ikanapiriãmanako iuaãtaã. ¹⁶ Ninoa kona kanapiriã, kotxi inirekarina apiaerekatakari itixiti, iaxiti auakari. Ininiã Teoso ! ipëtauata ninoa Teosone ininiua ìkapani, kotxi iua kamapekari sitatxi ninoa ìkapani.

Apraão Okaaritiniri Imi

¹⁷ Apraão auikari Teoso säkire, Teoso ataerekatakasaakiri iua. Iuasaaki iposope okiniri Isaki Teoso ìkapani. Teoso sikaenetakiti apakapakari iua Apraão. Iposope imatonõkari imi okini Teoso ìkapani. ¹⁸ Teoso sãpiretapekari iua: "Isakimoni auako pimekaniriakori, papika mekaniriakori pakini," itxari. ¹⁹ Iuasaaki Apraão xinikari Isaki ipininiã, Teoso õkitikari iua iuaãkana. Iuasaaki Isaki ipinaarita, ininiã kãkiti ipìkari iuaãkana õkitikiniua atoko itxa Isaki iuasaaki.

Isaki, Xakoo, Xosee Pakini Auikiniri Teoso Säkire

²⁰ Isaki apaka auikari Teoso säkire, kotxi itakari erekari imi Xakoo, Isaoo pakinimoni, Teoso nireëkiti iaõka ikaminina tãkane. ²¹ Xakoo apaka auikari Teoso säkire. Ikoriini apisa itakari erekari Xosee anaakorimoni. Iuasaaki isãpiretari Teoso iua ereka inini. Iuasaaki iioïtekaua itsonarekeë. ²² Xosee apaka auikari Teoso säkire. Ipinini apisa isãpiretana Isaeokini Èxito osipikinina ìkapani. Ininiã iua paniãtana ninoa anikiniri iua api Teoso siãkiti itixitimoni.

Moisesi Auikiniri Teoso Säkire

²³ Moisesi iri, inoro pakini auikari Teoso säkire. Iponaniãka atoko, ninoa kipatarì iua ipi äti pakini kasiriti. Iuasaaki imarotarina Moisesi kona äti eenetxi atokoni. Ipinimoni itxa. Ninoa imarotari Paraoo paniãtiniri amarini okiko, iuaritika ! ipìkarina Paraoo paniãtakiti.

²⁴ Moisesi auikari Teoso säkire. Mitapeka inakasaaki, kona inirekari kãkiti akiritiniri iua Paraoo äkero äkiri ininiua. ²⁵ Iua mereëri imisiritiko Teoso nakitiakorikata. Ininiã iua sari ninoakata. !Inirekari poxokonitxi maerekati kamakiti, kotxi ikara poxokonitxi mokatanitika xipoka. ²⁶ Iuamoni api-aerekata ninoa xinitiniri iua Kristo säkire auikini xika. Kona

iua nirekari katiiri ininiua Exito auakanikata, kotxi imarotari āti ōti Teoso sikiniri iua iparīka īki.

²⁷ Exito ipotorikasaaki, iua auikari Teoso sākire. Iuasaaki Exito auakani auīte omanākarauata. Iuaritika ! ipīkari iua. Imīteenekari ikinipoko, kotxi auikari Matamatakoti sākire. Atamatakiti sākire auikini atokotxikana, auikari imatamatakiniti sākire. ²⁸ Iua auikari Teoso sākire, ininiā ipaniātari kākiti okiniri soti auīte. Eereka ipaniātari itakiniri iarēka Īronakikoātaā tinikata. Ininiā Teoso nitiri ipīkitxi mīkari iaxitikiri ninoa nopini inapaāpotakasaaki, kona okari Isaeokini merepanika auakani, kotxi atamatari arēkatxi.

²⁹ Kākiti Isaeokini auikari Teoso sākire, ininiā ĩpiriātarina potxoari uiniti Pōkamarariā inakori sonākakari kimaporiti nopini. Kākiti Exitokini apaka nirekari inapinina ninoa napini atoko. Txamari iuasaaki āparaā kanapiriāpe iua kimapori nopini, ininiā ikinika ninoani axāpoātape.

Teoso Sākire Auiākani Kāiatini

³⁰ Isaeokini auikari Teoso sākire, ininiā Xerikoo sitatxiti iakirokana setxi pakini ōti. Iuasaaki pirikeri sitatxi ākitakari irikapoakata, kotxi ninoa kamari Teoso sākire iaōka.

³¹ Haapi inakoro kanokarero otxaua mitxi. Eereka oāuikari Teoso sākire, kotxi oāpakapana kākiti iuaātaā apokakani, Teoso iokanatakini, ininiā kona okoriā kākiti Teoso sākire mauīākanikata.

³² Kiripa apikomoni nisāpiretai? Auapitika apikomoni itomaneri kākiti Teoso sākire auiākani. Kona apakata uatxa nisāpiretinii hīte Kitxiāo pirena, Paraki pirena, Sāsāo pirena, Xepitee pirena, Tavii pirena, Samoeo pirena, apanakini Teoso sākire sāpiretakani pirena pakini. ³³ Ninoa kākiti auikari Teoso sākire. Ininiā inaiatakasaakina Teoso sākire mauīākani, ninoa kāiata. Ninoa kamari atāo inakarinoka. Iuasaaki apakaparina Teoso sikaenetakiti. Ninoa okaāka ākitimoni. Iuaritika kona ākiti okana. Ākiti nama totaāka iuasaaki. ³⁴ Xaminamoni okapeēkana, iuaritika xamina !arikana. Kona apakata okikona iouata mitaroā. Ninoa mataparani, iuaritika kataparaxinirepeka itxana, kotxi auikarina Teoso sākire. Neenamatchi auakasaaki, pataparana ninoa, ininiā āti uāka sotatoakori miteka.

³⁵ Sitoakoro Teoso sākire auiākani iuaīkana aua imiakori, kotxi Teoso ōkitikana ninoa ipīkasaakina. Apanakini Teoso sākire auiākani noropataāka. Imatakanapakaniārina Teoso sākire auikinina, okaākana, iuaritika ninoa ! inirekarina itakanapinirina, kotxi ninoa imarotari āti ōti Teoso ōkitikana ninoa. Iuasaaki apiaerekata ninoa apakapakiti.

³⁶ Apanakini Teoso sākire auiākani napetaāka. Inoropataākana aāpitsā. Apanakini Teoso sākire auiākani

iaxirikaãka, kateia ãki taka inaãkana. ³⁷ Apanakini kiporonakaãka kai soroã. Apanakini kãkiti sehotxiã kitxirãkaãka apanãkaki iĩtona, auãkipanika inakasaakina. Apanakini okapeẽka iouata mitaroã. Apanakini mãka soti auĩte mata, potxi mata pakini. ! Kamãkana. ! Katiina. Maerekati kamakani nitana ninoa okinina ìkapani. Imisiritapeẽkana. ³⁸ !Apakata ìkorapokoriti ninoa ìkapani, kotxi ninoa iteene erekari.

Ninoa miteẽkata ãparaã makipakaniãtaã, õtanoxiratari auiniãtaã apaka. Aariko itixiãkiriã, kai iriko ãki apaka apanakini Teoso sãkire auiãkani aua, kotxi aapokona !auari.

³⁹ Teosomoni peerekana ninoa, kotxi iteene auikarina iua sãkire. Iuaritika ninoa !apakapapanikari Teoso sikaenetakiti iusaaki. ⁴⁰ Teoso nirekari apiari erekari ate ìkapani. Inirekana ninoa atekata aãpakapiniri isikaenetakiti.

12

Teoso Oerekari Atão Iua Anaakori Aniniua

¹ Ininiã kaiãopokori Teoso sãkire auiãkani itixine apokakani atamataua ate uatxa. Ininiã matakanapari ikinika ate iomakotetakari. Matakanapari maerekati akamakiti, kotxi ikara patimari iaxirikiniri axinire. Ataparaxinireritika maãuako. Mamĩteenekari ikinipoko. Mitekani mitekini atoko mamitekako Teoso oerekinimoni. ² ãtipirika maãtamatarari Xesosi. Maãuikari iua sãkire, kotxi iuanoka amaerekani makatxakakari. Iua txiãkitakaua ate atão aãuikiniri Teoso sãkire. Xesosi xinikari poxokonitxi apokini õti, ininiã iusaaki imĩteenekari aamina ìpiriãmitakari nopini ipinini. ! Imaãkatari pẽtatxi ikara atoko ipinini. Ikinipoko iposo atoko iitopãka iri kikomoni, kotxi iparĩka ate ìkapani iposope.

³ Hĩxinikariko Xesosi. Iteene imĩteenekari maerekati kamakani manirekakaniri iua. Hĩxinikariko iua, ininiã kataparaxinirei hĩte. Iusaaki !hiõkapeta.

⁴ Hĩarẽka kona xiketapanika maerekati hĩtakanapini xika. Ininiã hĩte kona naiatari maerekati iua Xesosi naiatiniri atoko. ⁵ Atxiiti himaxinĩkaretari Teoso sãpiretakiti ate isikataparaxiniretini ìkapani. Iua akiritaua iua anaakori aniniua. Ia isãkire:

Namarite, Apiananiri auiritai pite atatsiirauatini atão inakari pimarotini ìkapani, ininiã kona pimatiniuatape iua misiritakasaakii pimaerekani xika.

⁶ Kotxi Apiananiri misiritana itiretakini maerekati ikamakasaakina, imaerekani itakanapinina ìkapani. Imisiritana ikinimane iua anaakori atão inakari imarotinina ìkapani.

⁷ Ininiã himĩteenekariko hĩri iaxitikiri misiritinii himaerekani xika. Ikara himisiritiko oerekai Teoso anaakori

hininiua, kotxi inĩkakai hĩte amarini irĩtxi nĩkatini atokokana. Ikini irĩtxi ĩkorapokoriti auakari misiritari iua anaakori atão erekari ikaminina ĩkapani. ⁸ Teoso mamisiritakaniãi hĩte maerekati hĩkamakasaaki, ininiã iua anaakori atão inakani ! hĩtxaua. Teoso hĩri ! itxaua iuasaaki. Ikinimane Teoso sãkire auiãkani misiritaãka, maerekati ikamakasaakina. ⁹ Akinika ate irĩtxi aua ĩkorapokoriti. Ninoa misiritaua maerekati akamakasaaki. Iuaritika ate paxitana ninoa. Apiata apaxitari aĩri iaxiti auakari imisiritakasaakiaua ate, maerekati akamakasaaki, kotxi axinire iri itxaua. Ininiã akamakasaakiri aĩri iaxiti auakari nireẽkiti, aũupininiika atxako. ¹⁰ ĩkorapokoriti auakani irĩtxi misiritaua maerekati akamakasaaki. Mapakananinani ikara atoko ikamana. Imarotakitina iaõka ikamana. Teoso misiritaua maerekati akamakasaaki ereka anini ĩkapani iua atoko anini ĩkapani. ¹¹ Amisiritikosaaki, kona apoxokoniuata, kotxi patsiiri. Iuaritika eereka akamari atão inakarınoka. Iuasaaki erekaxinireua, kotxi Teoso oerekepekaua atakanapiniri amaerekani imisiritakasaakiaua.

¹² Ininiã hõkitikari hũuako sãpakakari. Hĩkamataratari hĩpotoriki iõkapetakari. ¹³ Hõeretariko kimapori atão hĩsini ĩkapani. Ikinika himaerekani hĩtakanapako. Ininiã hĩkamakiti atão inakari aua. Ininiã apanakini hĩte atamatakani ! irika hĩte maerekani xika. Ininiã maerekati ! ikamana, kotxi hĩte oerekepekana erekari imarotinina ĩkapani. Ininiã erekepekana ninoa.

¹⁴ Ikinipoko hĩkamako apanakinikata himaneena-mauatakani ĩkapani. Ikinipoko hĩkamako erekarınoka hĩkamini ĩkapani. Kãkiti makamakanisaakiri erekari, kona atamatapaniri Apiananiri. ¹⁵ Erepaniko, kotxi atxiĩti kona hãpakapari ikinipoko erekari Teoso siãkiti. Kona hãuiritapiri kapixi inakari aneini hãkixinireẽ, kotxi ikara maxikari kaiãori kãkiti. Itxikotarĩ ninoa ãkixinire. ¹⁶ Kona hãuiritapiri anokaretxi kamakani auini hĩtekata. Kona hãuiritapiri Teoso manirekakiniti kamakari Isao atoko inakari auini hĩte sauaki. Merepitipanika iponaniãkari iua Isao, txamari isikari iri sikaenetakiti itarimoni axapitiki nipokori apakapini ĩkapani. ¹⁷ Eereka iuaĩkana inirekamari ikara iri sikaenetakiti. Inirekari iri takiniri erekari iuamoni, txamari ! apakataika iua apakapiniri. Itxiapata, kotxi mitxi ikamakiti inirekari imamakini, txamari iposope itarimoni iri sikaenetakiti isikini.

¹⁸ Kitxakapirĩka kãkiti Isaeokini sari ixirata Sinai inakorimoni Teoso paniãtakiti apakapinina ĩkapani. Iuasaaki ixirata arika. Ipiã, ĩtima kataparari apaka aua iuasaaki. Ikara atoko inakari ixiratamoni kãkiti maãtakakitimoni ! haãpoka.

¹⁹ Ixirata Sinai inakoriãtaã kãkiti kenakotari trõpeta. Ikenakotari iaxitikiri sãkire. Iuasaaki iteene ipĩkarena auana, ininiã ! inirekaikarina ikenakotirinirina apikomoni ikara sãkiretxi.

²⁰ Kotxi iuasaaki ! imĩteenekarina ia Teoso paniãtakiti, kotxi iuasaaki Teoso txari: “Kãkiti, pirãtxipeka apaka maãtakiniãri oxiratari, ikiporonakaãkana kai soroã ipininina ïkapani.”

²¹ Iua xirata auĩte kamari kãkiti pĩkarauatini. Iuasaaki Moisesi txari: “Nititananaka. Iteene nipĩkarauata,” itxa.

²² Hĩte kona apoka oxiratari Sinai inakorimoni. Hĩte apokapeka ixirata auĩte iaxitikiri Sião inakorimoni. Hãpokapeka Xerosareẽ sitatxiti iaxitikirimoni, Teoso ãtipirika auãki inakari sitatxineãtaã. Hĩte apokapeka Teoso nitiriakori iaxitikini apotiitiniãtaãua. Ninoa iaõtiko ! auari, kotxi kaiãopokori. ²³ Hĩte apopeka Teoso mereẽkini apotiitiniãtaãua. Ipoxoniuatana. Teoso anaakori itxauana. Iuãkana iõkatsopatapeẽkaika Teoso aãtsopateẽ itixineẽ. Hĩte apopeka Teosomoni. Iuara sãpiretari kãkiti misiritiko. Apaka iua ïkitxitana atão inakari kamakani erekari ikamakiti ïkapani. Hĩte apopeka erekari kamakanimoni. Teoso txĩkitakana ninoa atão inakari ikaminina. ²⁴ Hĩte apoka Xesosimoni. Iuara txĩkitakari Teoso kamaenetakiti amaneri apokini. Xesosi arẽka xiketakasaaki, hĩte apoka Teosomoni. Apeo oxiketari pirãtxi arẽka imaerekani makatxakiko ïkapani. Kristo oxiketari iuaka arẽka ãtikatika amaerekani imakatxakini ïkapani, ininiã Kristo arẽka apiaerekata.

²⁵ Ininiã erepaniko. Hĩkenakotariko Teoso sãkire isãkirauatakasaaki. Kitxakapirĩka kãkiti manirekakaniãri Teoso sãkire sãpiretakari ïkorapokoriti auakari, imisiritaãkana. Imitekinina ! auari. Teoso tixine auakari sãkire amanirekakaniã, apiata amisiritiko. Amitekini ! auari, ininiã erepaniko. ²⁶ Teoso misãkiretakasaakiri Moisesi, itixi iakeka. Uatxa Teoso sãpiretari ikamaenetakiti. Itxari: “Iuaĩkana niõkokariko itixi. Niõkokariko iaxiti apaka,” itxa. ²⁷ Isãkire “iuaĩkana,” kotxi iõkokariko ikinipoko ikamakiti. Ninoa makatxakaãkako. Auapitikako maiõkokaeẽtakoni. Ikara kaikotako.

²⁸ Teoso auĩtetxi ininiãtaãua, ate sinimoni, ! iõkokaãka. Iuaãtaã ixipokini ! auari. Ininiã mapoxokoniua. Masãpiretari iua: “Peerekai pite.” Atão maparĩkauata Teoso ïkapani. Makamari iua apokaerekatakiti. Mapaxitari iua. Mapĩkari iua manirekakiniti akamini. ²⁹ Kotxi aTeosone xipokari imanirekakiniti, xamina tirinakari xipokiniri atokokana.

¹ Ininiã hĩtiretakakauako. Itaritxi atoko hĩtxako, kotxi Teoso anaakori hĩtxaua. ² Ātiãtaã ĩkani apokiniã, hãpakapanako ninoa haãpoko. Apanakini apakapakasaakina ātiãtaã ĩkani, apakapanana Teoso nitiriakori itixinekini. Iuusaaki !imarotarina ninoa Teoso nitiriakori ininiuana. ³ Hĩtiretanako Teoso sãkire auĩãkani kateia āki auakani. Kateia āki ninoakata hãuini atokokana, hĩxinikanako ninoa. Ininiã hĩtiretanako misiritakoni. Kãkiti misiritiniã hĩte, iuusaaki hinirekari apanakini tiritinii. Iua atokotxikana hĩtiretanako misiritakoni.

⁴ Hĩpaxitaroko āti ĩtanoro. Hĩpaxitariko āto ĩtaniri. Pĩtanirikatanani pisirĩkako. Pĩtanorokatanani pisirĩkako. Teoso misiritanako ikinika kanokarero, kanokareri pakini.

⁵ Txineiro ! hĩtiretape. ! Hinirekapiri āti kãkiti nakiti. Hĩpoxokotariko hĩteka tũ, hĩteka txineirote pakini. Apikomoni !hinirekape, kotxi Teoso txari:

Nimatakanapapekaniikaraiko hĩte. Nimasikapekaniikaraiko hĩte,

itxa. ⁶ Ininiã ia Teoso sãkire iõkatsopatakori aãuika:

Apiananiri nimoianari itxaua, ininiã kona nipĩkari kãkiti kaminiri maerekati notamoni.

⁷ Hĩxinikariko hãuĩteakori Teoso sãkire hĩtemoni sãpiretakani. Hĩxinikariko ninoa auini, ninoa ipinini apaka. Hãuikariko Teoso sãkire ninoa auikiniri atokotxikana. ⁸ Xesosi Kristo kitxakapirĩka atokotxikana uatxa. Xesosi Kristo uatxa atokotxikana ātipirika.

⁹ Kona hãuikapiri apanakini oerekakiti atão minakati, kotxi ikini sereti oerekakori atão minakati auapĩtika. Hãuiritariko ikinipoko erekari Teoso sikakiti sikataparatiniri hãkixinire. Anikakiti ! isikataparataro aãkixinire, ininiã ! hãuikapiri kãkiti sãpiretinii apanakini nipokori erekari hĩxinire ĩkapani, apanakini nipokori !erekari hĩxinire ĩkapani.

¹⁰ Sasetotxiakori Teoso aapoko aamata kamakori āki parĩkauatakani Teosomoni sikakori takikoãtaã !apakaparina erekari Teoso sikakiti ate apakapiniri atokokana.

¹¹ Teoso aapoko aamata kamakori auakasaaki, sasetotxiakori auĩte apiatakari anikari pirãtxi arẽka Teosonani Auini Pakitaãtaã. Iuaã isikari pirãtxi arẽka Teosomoni kãkiti maerekani Teoso makatxakini ĩkapani. Iua pirãtxi ĩto anikaãka aapokotxi mapotõkire. Iuaã arikaãka. ¹² Xesosi pirãtxi okakori atoko itxa, kotxi anikaãka sitatxi mapotõkire okiko ĩkapani. Ininiã iua arẽkaã imakatxakari kãkiti maerekani, ikamaerekatina ĩkapani. ¹³ Ininiã masa iuamoni ipininiãtaã. Iua napetiko atokokana maãpakapa. ¹⁴ ĩkorapokoriti kona aua sitatxi maxipoãkati. Aiãtapari sitatxi iaxiti ĩkari.

¹⁵ Kipa asika Xesosimoni Teoso ĩkapani? Ātipirika masikari asãkire erekari. Matxari: "Peerekari Teoso." ĩkara asikakiti

Teosomoni, kotxi asãpiretari kãkiti iua aãuĩte ininiua. ¹⁶ ! Himaxinĩkaretapiri erekari hĩkamini apanakinimoni. !Himaxinĩkaretapiri himoianatakakiniua. Ikara atoko akaminiã, Teosomoni asikakiti inireẽkiti atoko itxa, ininiã ikara atoko inakari akaminiã, ikamapoxokonitari Teoso.

¹⁷ Hĩkĩpitariko hãuĩteakori sãkire. Hĩkamariko ninoa paniãtakiti, kotxi ninoa nĩkatari hĩxinire. Teoso sikari ikara parĩkatxi ninoamoni, ininiã ãti õti ninoa sãpiretari Teoso ikamakitina. Ininiã hĩkamariko ninoa paniãtakiti, ininiã iuasaaki ninoa poxokoniuata iparĩkauatakasaaki. Himakamakaniãri ninoa paniãtakiti, ninoa matinaniuata, ininiã ikara atoko inakari !erekari hĩte ĩkapani.

¹⁸ Himisãkiretariko Teoso ate ĩkapani. Aimarotari aãkixinire ereka inini, kotxi anirekari ikiniõtika atão inakarinoka akamini. ¹⁹ Iteene namanaãi himisãkiretiniri Teoso, iua paĩtiki iokanatinino iuaĩkana hĩtemoni.

Teoso Misãkiretiko

²⁰ Nimisãkiretari Teoso, kãkiti kamaerekaxiniretakari. Aãuĩte Xesosi ipĩkaripeka inakasaaki, Teoso õkitikari iua. Soti auĩte atoko atxaua. Soti auĩte nĩkatakari apiari atoko itxa Xesosi, ininiã iua iteene nĩkataua. Xesosi ipĩkasaaki, iuasaaki kãkiti apakapari Teoso sikaenetakiti. ãtipirika Teoso sikari ikara isikaenetakiti kãkitimoni. ²¹ Nimisãkiretari Teoso isikiniri ikinika erekari hinireẽkiti hĩtemoni, iua nireẽkiti hĩkamini ĩkapani. Namanaãri iua Xesosi Kristo uãkaã, ikaminaua ate iua apokaerekatakiti. ãtipirika kãkiti txari Xesosi: “Erekai pite.” Ameẽ.

²² Nitariakori, iteene hĩkenakotariko ikara nisãpiretakiti. Ia niõkatsopatakiti xapitinoka.

²³ Ninirekari himarotiniri aĩtari Tximõtxio kateia ãki auakari sikakaãka. Mokatanitika iua apokiniã uai, nota sari iuakata hĩtemoni. ²⁴ Hĩsãpiretari hãuĩteakori ate xinikamanapitinina ninoa. Hĩsãpiretari ikinimane Teoso nakitiakori axinikamanapitinina. Xesosi sãkire auiaãkani uai Itãria tixini auakani xinikamanapitai hĩte. ²⁵ Ikinipoko erekari Teoso sikakiti aua hĩtemoni.

Ameẽ.

TXIAKO

Txiako Iokanatsopatakiti

¹ Nota Txiako. Teoso nitiri nitxaua. Apiananiri Xesosi Kristo nitiri nitxaua apaka. Niõkatsopataria ia aãtsopa hĩtemoni, Xoteoakori tosi nirimanetximoni Xesosi sãkire auiãkanimoni. Hĩte iarikape ikinika itixiti.

Ereẽkai hĩte.

Auiãkori Ataerekatiko

² Nitariakori, ikini sereti maerekati apokasaaki hĩtemoni, hienenĩkako, kotxi ikara ataerekatai hĩte. ³ Kotxi himarotari hãuiãkiti ataerekatikosaaki, hĩtaparaxinireritika hãua. Himĩteenekari imakinika himisiritiko hĩpoxokoniritika. ⁴ Ininiã imakinika himĩteenekasaaki, hĩxinikakiti, hĩsãkire, hĩkamakiti pakini erekari. Kona apikomoni pinireka ereka pinini ikapani.

⁵ Himarore mauakanisaaki, hamanaãri Teoso imarore isikini ikapani. Ininiã isikaiko hĩte hamanaãkiti. Itori Teoso sikakiti ikinimanemoni. !Isãpaka ate ãtipirika aamanainiri iua. !Itxitai. Isikapitikari hamanaãkiti. ⁶ Hamanaãkasaakiri, hãuikariko Teoso sikini hamanaãkiti. !Erekari hĩxinikiniri: "Atxiĩti iua sikano namanaãkiti. Atxiĩti kona isikano namanaãkiti." Ikara atoko !hĩxinikape. Ikara atoko xinikakari, tsakati potxoari uunitikiri atoko itxa. Ītima anikari tsakati itano, eereka ixitika. Kãkiti ikara atoko inakari, ãti õti auikari Teoso sãkire, ãti õti kona auikari Teoso sãkire. Itxaãpota. ⁷ Kãkiti ikara atoko inakari kona xatiki apakapari Apiananiri siãkiti, ⁸ kotxi ipi ixinikakiti aua, ininiã apanakini !auikari isãkire ikamakiti tĩkane.

Matiiti, Katiiri Pakini Poxokoniuatini

⁹ Pite aĩtari Teoso sãkire auiãkarai, atxiĩti poiãori pitxaua, iuaritika pipoxokoniuatoko, kotxi Teoso txĩkitakai pite apitari pininiua. ¹⁰ Pite katiirii, pipoxokoniuatoko, kotxi Teoso kamapoiãotakai pite, kotxi katimari pixipokini aãui katimari xipokini atoko. ¹¹ Atokatxi kanĩkasaaki, kapatakari itxaua. Iuasaaki katsotati txiaroka. Iiui katxaka. !Erekaikaro. Iua atokokana kãkiti katiiri xipokini. Paĩtiki ipinako, ininiã itakanapariko imakinika itii, iparĩka pakini.

Misirikaretxi Mĩteenekakani

¹² Teoso takari erekari kãkitimoni imisiritiko mĩteenekakarimoni, Teoso sãkire matakanapakatimoni. Ikinipoko imĩteenekasaaki, Teoso txĩkitakari iua ãtipirika auini Teosokata. Apiananiri sikaenetari ikara iua tirketanimoni.

¹³ Pinirekasaakiri maerekati pikamini, kona pitxapiri: “Teoso sikanireōtano maerekati nikamini,” kotxi Teoso kamanireōtiko maerekati ikamini ikapani !auari. Apaka kona Teoso sikanireōtari kākiti maerekati ikamini ikapani. ¹⁴ Kākiti sikanireōtaāka maerekati ikamini, kotxi iua ito nireēkiti kosekari iua maerekati ikamini. Iuasaaki iteene inirekari inireēkiti ikamini. ¹⁵ Maerekati piito nireēkiti pikamakasaaki, maerekati itxaua. Ininiā eereka maerekati pikamapika. Eereka iua maerekati txikitakari pixinire ipinini.

¹⁶ Nitariakori nota tirketakini, kona hāuiritapiri āti misirienetini. ¹⁷ Ikinipoko sikakori erekari atāo inakari, iaxitikiru itxaua. Aīri sikakiti ikara. Iuara kamari atokatxi, kasiri, iōriki pakini ponikini. Iua ātipirika kamari erekarinoka. Kita, uatxa, katana pakini, iua atokotxikana aīri Teoso. ¹⁸ Aponaniā iuaikana aākixinireē, kotxi aāuikari iua sākire. Iua nirekari aponaniini ikara atoko. Teoso kamari ikinipoko. Ikamakini, merepanika iuaikana ponaniākani, atxaua ate.

Teoso Sākire Kīpitiko Pirena

¹⁹ Ininiā nitariakori nota tirketakini, iteene himixinikariko āti sākire. Eereka iteene hīxinikariko hīkenakotakiti, hīsākirauatini apisapanika. Katima !hītxape hinaiatiniua. Hinaiatiniua apisa hīxinikariko hīkamakiti tīkane, ²⁰ kotxi kākiti omanākarauatakasaaki, ! ikamari atāo inakari Teoso paniātakiti iaōka. ²¹ Ininiā hōkariko ikinika maerekati hākixinire txikotakari. Hītakanapariko ikinipoko maerekati. Hāuikariko Teoso sākire hākixinireē takakori. Himarotariko iuanoka makatxakiniri himaerekani.

²² Teoso sākire akenakotakanani atxa, !hītxape. Hīkamariko isākire iaōka apaka. Teoso sākire kenakotakanani makamakaniāri ipaniātakiti, ninoaka misirienetaua. ²³ Teoso sākire kenakotakari makamakaniāri isākire iaōka, kiki ātakaāriā atamotoōtakari atoko itxa. ²⁴ Iua itoō atamataka atoko, isa. Iuasaakipeka imaxinīkaretoōtapekaua. Isanōka !ixinikaika. ²⁵ Ikinika Teoso paniātakiti erekari. Maerekati kamakani iaxirikakoni atoko. !Iposotarina erekari ikaminina. Ininiā kākiti kamakasaakiri Teoso paniātakiti, Teoso paniātakiti sikakari kākiti erekari ikamini ikapani. Kākiti iteene imarotiniāri Teoso paniātakiti, imamaxinīkaretakaniāri, ātipirika ikaminiāri, ininiā Teoso takari erekari iuamoni, ikamakitimoni.

²⁶ Kākiti sāpiretiniāri: “Nota auikari Teoso sākire. Nikamari iua sākire iaōka,” txamari kākiti nini iauīte atoko itxa. !Iposotari iotokakiniri maerekati isāpiretini. Iuaka misirienetaua. Iua auiākiti na atāo. Ikamakiti na atāo apaka. ²⁷ Kākiti auiākiti atāo inakari auakasaaki, ikamakiti atāo inakari auakasaaki,

aïri Teoso apokaerekatari. Iua kâkiti kamari ia atoko: Itiretana imenôkariakori, tikinitakoni pakini, kotxi mauareni nino. !Auiritari îkorapokoriti maerekati txikotiniri iua âkixinire.

2

Hîpaxitana Ikini Kâkiti

¹ Nitariakori, Xesosi Kristo aâuïte Apiananiri itxaua. Iua sâkire atâo auiâkani hininiâua, ininiâ hîpaxitariko ikinimane kâkiti. !Apakata hîpotxitakininani hîtiretini. ² Maxinikariko. Atxiïti hâpotiitakasaakiaua, kiki apoka eremâkari. Iuakokiâ aneo oro kamakoro aua. Apaka iuasaaki apoka âti kiki matiiti. Kitxakari imâka. ³ !Apakata hîpaxitiniri eremâkarinoka. Hîsâpiretiniâri: “Uai iitopanatxi ereri nopini piitopâka,” pitxari. Txamari hîsâpiretari matiiti: “Ikiraâ pitima.” Atxiïti hîsâpiretari iua: “Uai ixiti nikiti takote piitopâka,” pitxari. Ikara atoko hîkaminiâ, !apakata. ⁴ Ikara atoko hîkamakasaaki, hîxinikari katiiri apiaerekatini, matiiti poiâo ereka inini. Iuasaaki hîxiniâkiti na atâo itxaua. Hâkixinire maerekati itxaua.

⁵ Nitariakori nota tirketakini, hîkenakotariko nisâkire. Teoso mereêpekari matiini îkorapokoriti auakani isâkire iteene auकिनina îkapani. Ininiâ ninoa Teoso tirketakani sariko Teoso auïtetxi ininiâtaâua. Ikara isikaenetapeka iua tirketanimoni. ⁶ Txamari hîte kona paxitana matiini. !Apakata. Katiirinira misirienetai hîte. Ninoa anikai hîte kâkiti misiritiko mereêkanimoni. ⁷ Ninoa katiirini misâkirepiretari Teoso. Peerekari iua uâka, iuaritika ninoa kona paxitari iuâka. Ninoa misâkirepiretakiti nakitiakori hîtxaua hîte.

⁸ Kitxakapirîka Teoso sâkire iôkatsopatakori txari: Piteka pitiretiniua atokokanera, pitiretanako pite takote auakani.

Ikara ikinimane auïte paniâtakiti hîkaminiâ, hîkamari atâo inakari. ⁹ Hîtiretiniâri hîpotxitakininani, maerekati hîkama. Ikara Teoso paniâtakiti oerekai maerekati kamakani hininiâua.

¹⁰ Ikinika Teoso paniâtakiti hîkaminiâ, txamari âtinoka Teoso paniâtakiti himakamakaniâ, ininiâ ikinika ipaniâtakiti makamakani atoko hîtxaua. ¹¹ Teoso txari:

Kona pisirîkape pîtanoro minakotokatika.

Apaka itxari:

Kona pokaniuatape.

Atxiïti kona pisirîka pîtanoro minakotokatika, txamari pokaniuata, ininiâkara !pikamari ikinika Teoso paniâtakiti. Âtika Teoso paniâtakiti pimakamakaniâ, !apakata. Ikara atoko ininiâ, Teosomoni maerekati kamakari pitxaua.

¹² Teoso sâkire iaôka akaminiâ, aposotari erekari akamini. Ôpoïkakoni atoko atxaua. Maerekati !imaïkaikaua. Ininiâkara

atão hīsākirauatako. Atão inakari hīkamako, kotxi Teoso kamariko hītemoni isākire iaōka. ¹³ Himaamonīkakaniāri āti, Teoso kona amonīkai hīte. Imereēri himisiritiko. Apiaerekata hiamonīkiniri āti, maerekati ikamakasaaki. Poião erekari himisiritiniri iua imaerekani xika.

Kākiti Sākire, Kākiti Kamakiti Pakini Pirena

¹⁴ Nitariakori, kākiti txari: “Nota Teoso sākire auiākari nitx-
aau,” itxamari, ! ikamari Teoso nirekaākiti. Atauako iua
aukari Teoso sākire? Atauako, iua sākire posotari imaktx-
akiniri imaerekani Teosomoni isini ikapani? Konapitini.
¹⁵ Atxiīti hītari, atxiīti hītarō Teoso sākire auiākani imākana
! auari. Atxiīti nipokori ! auari ninoamoni. ¹⁶ Iuasaaki
atxiīti hītxana: “Hīsipiniikaua, erekaxinire hinini. Kamākaiko.
Iteene hinikako,” hītxana atxiīti. Txamari iuasaaki mākatxi
! hīsikana, nipokori ! hīsikana. Ikara atoko hīkaminiā, !
apakata hīkamakiti. Hīsākirenanira hīsikiniā, ininiā maxikatīika
hīsāpiretakiti. ¹⁷ Atxiīti ikara atoko atxa. Asāpiretari aūuikiniri
Xesosi sākire. Txamari kona akamari ipaniātakiti. Ikara atoko
aniniā, asākire kona itxa. Aūuīākiti sākiretxiti ipinakari atoko
itxa. !Kakamareri iua.

¹⁸ Kākiti atxiīti txari: “Pite aukari Teoso sākire. Nota
parīkauata Teoso ikapani.” Piposotari atxiīti poerekinino
pauīākiti, Teoso paniātakiti pimakamakanisaaki? Kona pi-
posota, kotxi atão pauīākiti ! auari. Notapekana, nota posotari
noerekiniri nisākire nauīākiti nikamakitiā Teoso paniātakiti
nikamakasaaki. Ikara atoko nininiā, kākiti imarotapitikari
atão nauīkiniri Xesosi sākire. ¹⁹ Pite aukari ātinani Teoso
auini. Ininiā erekapitikari pauīkakiti. Txamari ikara !
imaktxakari pimaerekani Teosomoni pisini ikapani, kotxi
Satanasi nitiriakori apaka aukari ātinani Teoso auini. Iua
xika ninoa titinanaka ipīkarauatiniāna. Ninoa imarotari āti ōti
ixipokinina.

²⁰ ! Kīikitei pite. Pinirekatari noerekinii ! apakata
pisākireē pauīkiniri Xesosi sākire, iua paniātakiti iaōka
pimakamakanisaaki. Iuasaaki pisākire na atão. Ipīkari
atoko itxa. ²¹ Maxinikariko ate apika atokirini, Apraão.
Kitxakapirīka isikasaakiri amarite Isaki inakori Teosomoni
sikakori takikoātaā, iuasaaki Teoso apokaerekatari
ikamakiti, kotxi ikamakiti oerekari Teoso, iua auīkiniri
isākire, ininiā Teoso kamaerekatari iua. ²² Ininiā himarotari
atão iua auīkiniri Teoso sākire. Ikamakiti oerekari isākire
atão inini. Hīxinikari iua. Atão ikamari Teoso paniātakiti,
ininiā atão iua aukari Teoso sākire. ²³ Ininiā Teoso sākire
iōkatsopatakori apokapeka. Itxari:

Apraão aukari Teoso sākire, ininiā Teoso txīkitakari iua atão
inakari ikamini, Teoso apakapiniri ikapani.

Ininiã iua akiritaãka Teoso moianari. ²⁴ Ininiãkara ia himarota. Teoso kamaerekatari kãkiti ãkixinire isãkire iaõka ikamakasaaki. Kona Teoso kamaerekatari kãkiti ãkixinire, isãkirenoka auakasaaki. Inirekari atamatiniri kãkiti parïka apaka.

²⁵ Æto atão Teoso sãkire auiãkaro nisãpiretai hïte. Kitxakapirïka kanokarero Haapi inakoro aua. Teoso kamaerekatari oa ãkixinire, kotxi oa apakapana Xosoe iokanatakini otixine apokasaakina. Oaãpoko okipatana ninoa. Iuasaaki oa oerekana ãti kimaporiti imitekinina ïkapani.

²⁶ Kãkiti ïtoã ixinire mauakanisaaki, iua ipïpe. Iua !kaka-mareri. Ininiã iua atokokana iua sãkire iua auiãkiti ip-inakari atoko, erekari imakamakanisaaki. Iua auiãkitinani, isãkirenani, ïmakatxakari imaerekani.

3

Kãkiti Nini Pirena

¹ Nitariakori, !apakata itori hïte Teoso sãkire oerekakani hininiua, kotxi ate Teoso sãkire oerekakani maerekati akamakasaaki, apiata Teoso misiritaua ate. ² Amakinika ate kerokapanikari. Kãkiti makerokakaniãri isãkire, ininiã erekari iua. !Auiritari ïto kaminiri maerekati.

³ Anirekasaakiri kavaro kïpitiniri anireëkiti, atakari inamaã metaoke ïpiriãketakari. Ininiã iuasaaki ikamariko anireëkiti. Ia metaoke axapitikeri, iuaritika aposotari akakiriokiniri kavaro, ininiã isari anirekinimoni.

⁴ Apaka hïxinikaroko maporo. Maporo mitaro. ïtima kata-parari anikaro. Maporo oerekakire axapitiki, iuaritika kãkiti kakiriokaro maporo oerekakireë, ininiã maporo sari kãkiti nirekinimoni.

⁵ Iua atokokana, aïtoã auakari anini apaka axapitiki, iuaritika iposotari iteene maerekati ikamini. Hïxinikariko. Xaminaminiki axapitiki, iuaritika iposotari iotikiniri itori kikio.

⁶ Iua atokokana ninitxi. Xamina tirinakari atoko itxa, ininiã kona erekari. Maerekati ninitxi sãpiretakiti. Iarika kãkiti xinireë ikinika, xamina ïtopa iarikini atoko. Ininiã iua maerekatnoka itxa, ininiã ïkinipoko ikamakiti maerekatinoka. Maerekani misiritikoãtaã ïkari itxa asãkire maerekati. Xamina tirinakari iuaãtaãkiri atoko itxa asãkire maerekati.

⁷ Kãkiti piratari ikini sereti kaxipiri ïtopakiri, kotipiriki, imini, iaã auakari pakini. Itori kãkiti piratapeka. ⁸ Txamari ninitxi paneenamari. Kãkiti !iposotari imïkapiritiniri inini. Kona ikamari anireëkiti. Imini katsiiri atoko itxa. Imini tsii posotari okiniri kãkiti. Iua atokokana, kãkiti sãpiretakiti posotari okiniri kãkiti.

⁹ Anini posotari isāpiretiniri erekari aīri aāuītemoni. Apaka iposotari maerekati isāpiretini kākitimoni. Īkora atoko ! erekari, kotxi Teoso kamari kākiti iuaka atoko inakari ĩkapani. ¹⁰ Anamaā potorika erekari, maerekati pakini. Nitariakori, ia koketakori na atāo. !Apakata. ¹¹ Amomo !oposotari āparaā ponikoāri, posiāri pakini otxīkitakini. ¹² Nitariakori, atauako māka mina iritari iōpeta? Atauako iōpeta mina iritari māka? Konapitini. Apaka amomo āparaā ponikoāri ! auari āparaā maxiāri pakini. Iua atokokana kākiti sākire. !Apakata kākiti āti ōti isākire ereka inini, āti ōti isākire maerekati inini.

Imaroretxi Pirena

¹³ Kiripa kimaroreri hīte sauaki auakari? Kākiti atāo kimaroreri inakari, oerekari imarore ikamakiti erekari ikamakasaaki. Erekari ikamakasaaki, ! iuikaua, kotxi atāo imaroretxi auiniā kākitimoni, ! auiritari iua iuikiniua. ¹⁴ Txamari pinīkatiniāri xikoretxi papixiri pākixinireē, piteka nireēkitinani pinirekiniā pākixinireē, kona pitxape: “Kimaroreno nota.” Iuasaaki kona pikipatapiri atāo inakari. ¹⁵ Īkora pimarore ! iaxitikirini. Īkorapokoritikirinokara ikara pimarore. Ikara pimarore pūto nireēkitikara. Imaroretxi ikara atoko inakari Satanasi oerekakiti. ¹⁶ Xikoretxi auakasaaki, piteka nireēkitinani pinirekini auakasaaki, ikara atoko inakasaaki, neenamatzinoka aua, ikini sereti maerekati aua apaka.

¹⁷ Imaroretxi iaxiti ĩkari kona ikara atokoni itxa. Iua imaroretxi imarotakari, erekarinoka ikama. ! Inirekari neenamatzxi. Merepitipanika ixinikari apanakini kākiti nireēkiti. Apiananiri nireēkiti ikama. Iamonīkari āti. Erekari-noka ikama ātimoni. Apiarimoni isākire atokotxikana isākire poiāorimoni. Ikamakiti isākire iaōka itxa. ¹⁸ Kauaīreri ōtākikari apanakini imaneenamauatakanī, ininiākara itori kākiti kamari atāo inakarinoka.

4

Īkorapokoriti Auakani Nireēkiti !Hinirekape

¹ Neenamatzxi auakasaaki hītemoni, hītxitakakasaakiua, nāpa ikara atoko inakari potorika? Hākixinireē ipotorika neenamatzxi. Hinireēkiti maerekati xika hineenamauata. ² Hinireēkiti kona hāpakapa, ininiā hōkari āti. Iteene hinirekari āti nakiti, txamari ! hāpakapari hinireēkiti. Hītxitakakaua. Hineenamauata. Txamari kona hāpakapari hinireēkiti. Kona hamanaāri Teoso hinireēkiti hāpakapini ĩkapani. Ikara xika kona hāpakapari hinireēkiti. ³ Atxiīti Teoso hamanaākasaaki, kona hāpakapari hinirekakiti, kotxi hamanaākasaaki, maerekati hīxinikapnika. Hinirekari hāpakapiniri hamanaākiti

h̄itenani ĩkapani, h̄itenoka poxokoniuatini ĩkapani. Ikara xika Teoso ĩsikai hinireēkiti.

⁴ Kanokarero, kanokareri pakini atoko h̄itxaua. H̄ite takanapari Teoso, ĩkorapokoriti auakaninoka h̄itiretini ĩkapani. H̄itiretiniāri ĩkorapokoritinoka, iusaaki homanatarī Teoso. Hinirekiniāri ĩkorapokoriti auakani nireēkiti, ininiā Teoso mokaiakari h̄itxaua. ⁵ Kona maxikatiũka Teoso sākire iōkatsopatakori sāpiretaua ia atoko inakari:

Erekari Matamatakoti aākixinireē auakari nirekari iteene anirekiniri Teoso turetiniua. Iua ĩnirekari anirekiniri ĩkorapokoriti auakaninoka turetiniua.

⁶ Teoso sikari iteene erekari atemoni, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Teoso ! apokaerekatari kākiti iuikakaniua. ! Imoianatana ninoa. Kākiti miuikakaniua, ikinipoko erekari isika ninoamoni.

⁷ Ininiā h̄auritariko Teoso h̄auite ininiua. Iua nireēkitinoka h̄ikamako. Kona h̄ikamapiri Satanasi nireēkiti. Kona h̄ik̄ipitapiri iua sākire, ininiā eereka iua miteka. ⁸ Teosomoni h̄āpokako, ininiā iua apoka h̄itemoni. Maerekati kamakani hininiāua, h̄itakanapariko himaerekani. Kona h̄auritapiri h̄iuako kaminiri maerekati. H̄itepekana, h̄ite sākire ipinimoni itxa. H̄ākixinire xinikakiti ipinimoni itxa. Ininiākara h̄ōkanatariko maerekati h̄ākixinire auakari, erekarinoka kaikotini ĩkapani. ⁹ Himatinaniuatako, h̄itxiapatoko iteene, maerekati h̄ikamakiti xika. H̄itakanapariko h̄isiroatini h̄itxiapatini ĩkapani. H̄itakanapariko h̄ipoxokoniuatini himatinaniuatini ĩkapani. Ikara atoko h̄ikamako, maerekati h̄ikamakiti xika. ¹⁰ Apiananirimoni h̄itxariko: “Nimaerekani xika ! erekano nota. Minakati nitxaua. ! Niposotari erekari nikamini. Piamonĩkano,” h̄itxariko Teoso. Eereka iua sikataparaxiniretai h̄ite.

!Himisākirepiretapiri H̄itari

¹¹ Nitariakori, ! himisākirepiretakapeua. Āti misākirepiretiniāri āti, kona ipaxitari Teoso paniātakiti. Āti akiritiniāri āti: “Maerekati kamakarii,” akiritari Teoso paniātakiti: “maerekati.” Ikara atoko inakasaaki, iuamoni iuaka sākire apiata, ininiā iua ! ikamari Teoso paniātakiti iaōka. ¹² Teosonokara atāo inakari imarotakari aua. Iuanoka posotari isāpiretiniri kākiti: “Pite kamakiti kona erekari. Pitepekana kamakiti erekari.” Iuanoka posotari ikara atoko ininii, kotxi iuanoka posotari kākiti maerekani imaktxakini. Iuanoka posotari iokanatiniri kākiti imisiritikomoni. ! Apakata ikara atoko h̄ite ininiri apanakini.

Katana Kamaenetakori

¹³ Atxiĩti h̄ite txari: “Atxiĩti uatxa, atxiĩti katana asa sitatximonī. Anapariko ātikanani iuaātaā. Aparĩkauata itomane

txineiro aãpakapini ïkapani,” hïtxama. ¹⁴ Txamari kona himarotari katana auakari tïkane. Kanatokopa itxa kãkiti? Ianiï atoko itxa kãkiti. Ianiï apoka, eereka patimari ixipokini. Ikara atoko kãkiti auini. ¹⁵ Apiaerekata hïsäkire ia atoko hinini: “Teoso nirekiniãri, nauapanika ninakasaaki, nikamariko ikara parïkatxi,” hïtxako. ¹⁶ Ikara atoko himasãkirauatakaniã, hïuikaua, kotxi hïuikari hïkamakiti tïkane. Maerekati ikara atoko inakari. ¹⁷ Ininiã erepaniko. Kãkiti erekari imarotakani makamakaniãri ikara erekari imarotakiti, ikamari maerekati.

5

Katiiri Pirena

¹ Hïkenakotariko nisãkire. Ikinika katiirini kapotxinanirini hïkenakotariko nisãkire. Hïtxiapatako. Hãkiripoatako, kotxi itori hãtatsiire apokako hïtemoni. ² Hïtii paiakapeka. Kapite nikapekari himãka. ³ Hinakiti oro kamakori, pirata kamakori pakini oereëkatapeka. Ikara oerekari hïkamakiti ! apakata. Hïtii xipokini atoko, hïte apaka xipokako. Apiata himisir-itiko. Maxikatïïka hãpotiitari hïtii, kotxi itixi xipokini òti apokanapanoka. ⁴ Himarotariko ia. Kãkiti hïte kikioteë parïkauatakasaaki, himisirienetana ninoa. Na atão hïïkitxitana iparïkana ïki. Ininiã ninoa akiritari Teoso. Iuasaaki Api-ananiri kaposotiireri kenakotari ninoa säkire. ⁵ ïkorapokoriti hãuakasaaki, ikinipoko aua hïtemoni. Hiamotari ikinika hïto potxitakiti. Kãkiti sikari kema auïte ito kienatxi, okiko òti manapi païperi inini ïkapani. ⁶ Hïte iokanatapekari kãkiti erekarini ipininimoni. Hõkapekana ninoa maxikatïïka. Ni-noani kona naiatai hïte, iuaritika hõkana ninoani.

Apiananiri Kanapiriini Hiãtapini

⁷ Nitariakori, atxiïti hïtemoni ! katimari Apiananiri kanapiriini, iuaritika hiãtapariko hïpoxokoniritika, kotxi himarotapitikari äti òti iua kanapiriini. Hïxinikariko katakareri. Iua iãtapapikari itakare aneini, ikiena iposope inikini ïkapani. Iãtapari äparaã kipini itakare aneini ïkapani. Iua imarotapitikari ikiena aneini, ininiã iãtapari. ⁸ Iua atokokana hiãtapariko Apiananiri kanapiriini. Hïtaparaxiniriritika hiãtapari, kotxi Xesosi kaiamapeka ikanapiriini. ⁹ Nitariakori, kona hïtxitakakapeua. Hïtxitakakiniãua, hãpakapariko himisiritiko. Kãkiti misiritiko mereëkari kaiamapeka apokini hïtemoni.

¹⁰ Nitariakori, hïxinikariko Teoso säkire säpiretakani, kitx-akapirïka auakani, säpiretari Teoso säkire Teoso posotiireë. Ni-noa misiritaãka, iuaritika ninoa mïteenekari imakinika. Ninoa oerekaua amïteenekiniri imakinika. ¹¹ Ari, aimarotari Teoso takari erekari misirikaretxi mïteeneëkanimoni. Hïxinikari Xo

inakori. Iua iteene atatsiirauata, iuaritika, ! itakanapari Teoso. Atatsiirauataka atoko, Apiananiri sikari ikini sereti erekari iuamoni, kotxi katiraõkiri, kaamonĩkareri itxaua iua.

¹² Nitariakori, “Ari,” hinakasaaki, “Kona,” hinakasaaki, kona maxikatiika hĩsãkirauatape. Hĩkamariko hĩsãpiretakiti iaõka. Hĩkamaenetakiti hĩsãpiretakasaaki, kona hãkiritapiri Teoso tixine auakani uãka, kona hãkiritapiri itixi auakani uãka, hĩsãpiretakiti apanakini atão imarotini ĩkapani. Na atão hĩsãkire ininiã, Teoso misiritapitikai.

Teoso Misãkiretiko Kãkiti ĩkapani

¹³ Hãtatsiirauatakasaaki, himisãkiretariko Teoso. Hĩpoxokiniuatakasaaki, hĩxikarauata Teoso ĩkapani. ¹⁴ Āti amianatakasaaki, hĩpĩkapiretanako kõtãkikarerini Xesosi sãkire auiãkani Teoso imisãkiretinina amianatakari ĩkapani. Iuasaaki itakarina iĩtxi iua amianatakari nopini Apiananiri uãkaã. ¹⁵ Hãuikiniãri Teoso posotiire himisãkiretakasaakiri Teoso, iua makananitapitikari iua amianatakari. Ininiã Apiananiri õkitikariko iua. Maerekati ikaminiã, Teoso makatxakari imaerekani apaka. ¹⁶ Ininiã hĩkerokakiti hĩsãpiretakakauako. Himisãkiretariko Teoso āti ĩkapani. Ininiã apanakini misãkiretariko Teoso hĩte ĩkapani. Iua atokokana, Teoso txĩkitakari hãkixinire ereka inini. Atão inakarinoka kamakari sãkire kataparari, Teosokata isãkirauatakasaaki, kotxi Teoso kamapitikari iua amanaãkiti iaõka.

¹⁷ Kitxakapirĩka Eriasi inakori, ate atoko inakari iua. Iua misãkiretari Teoso itapararitika āparaã makipakani ĩkapani. Ikara atoko inakasaaki, āparaã !ikipa ipi āti pakini anokanani, seisi kasiriti. ¹⁸ Iuaĩkana imisãkiretari Teoso āparaã iuaĩkana ikipini ĩkapani. Ininiã āparaã kipa. Iuaĩkana itixi iriuata.

¹⁹ Nitariakori, āti takanapiniãri atão inakari Teoso sãkire, hõtãkikariko iua Teosomoni ĩkanapiriini ĩkapani. ²⁰ Maerekati kamakari takanapiniãri imaerekani, iua põtãkikasaaki, ininiã pite makatxakapekari iua ipinini. Teoso makatxakari ĩkinipoko maerekati ikamakiti.

1 PETRO

Merepanika Petro Iokanatsopatakiti

¹ Petro nitxaua nota. Xesosi Kristo iokanatakiti nitxaua. Niokanatsopata hīte Xesosi sākire auīākanimoni. Hīte iarikape Pōto tixiniā, Karásia tixiniā, Kapatósia tixiniā, Ásia tixiniā, Pítxínia tixiniā pakini. Hītakanapari hīteka tixine Xesosi sākire hāuikini xika. Āti uākakata hāuanāta.

² Aīri Teoso mereēi hīte iua nakitiakori hininiua īkapani. Itixi kamiko apisa, iua imarotapekari hīte iua anaakori hininiua. Erekarī Matamatakoti parīkauata hākixinireē Teoso nireēkitinoka hīkamini īkapani. Ininiā uatxa hīposotiire aua Xesosi Kristo paniātakiti hīkamini īkapani, kotxi Xesosi Kristo arēka xikepoata hīte īkapani. Teoso sikari ikinipoko erekari hītemoni. Itori isikai. Iteene ikamaerekaxiniretai.

Kākiti Maerekani Makatxakiko

³ Mamisākiretari Teoso: “Peerekai pite. Aāuīte Xesosi Kristo Teosone pítxaua. Iua iri pítxaua,” matxari. Maerekati kamakanīua, iuaritika iteene iamoniākaua. Itxīkitakari axinire iuaīkana iponaniini, kotxi Xesosi Kristo ipina, iuaritika iuaīkana ōkitikaua. Ininiā ikiniōtika aimarotari Teoso kaminiri ikinipoko ikamaenetakiti. ⁴ Iuaīkana axinire iponaniā, ininiā iua anaakori atxaua. Ininiā aīri potetakiti erekari aua itixineē aāpakapini īkapani. Ikara ipotetakiti !ixipoka. !Oerēkata. Auapika. Teoso nīkatari ikara hīte īkapani.

⁵ Hīte auikari Teoso sākire, ininiā iposotiire tokapakeētai hīte. Hīte itokapakeētinititika Xesosi kanapiriāko xipokatxi ōtisaaki. ⁶ Ikara himarota, ininiā iteene hīpoxokoniuata. Uatxa atxiīti !erekaxinirei hīte, kotxi ikini sereti maerekati apoka hītemoni. ⁷ Ikini sereti himaxikiko apoka hītemoni, kotxi iusaaki Teoso imarotari atāo hāuikiniri iua sākire, himīteenekiniāri himaxikiko. Iusaaki Teoso ataerekatai hīte, oro ataerekatiko atokokana. Kākiti axitaro oro otxiko makatxakiko īkapani, oronoka kaikotini īkapani. Iusaaki peerekaro. Pakaronero. Iuaritika āti ōti oxipokaākako. Erekaro oro, iuaritika apiaerekata hāuikiniri Teoso sākire, kotxi isākire hāuikini !ixipoka. Xesosi Kristo kanapiriākasaaki īkorapokoriti, Teoso sāpiretaiko hīte: “Erekarī hāuikiniri nisākire, kotxi himīteenekari ikinipoko. Peerekai hīte,” itxaiko hīte. Iusaaki hīto iotximere auape Xesosi iotximere atokokana.

⁸ Hīte kona aōkitapanikari Teoso, iuaritika hītiretari iua. Kona hātamapanikari, iuaritika hāuikari iua sākire. Ininiā hīte iteene poxokoniuata. Kākiti sākireē !apakata hīsāpiretiniri

hĩpoxokoni. ⁹ Hĩpoxokoniuata, kotxi himaerekani makatx-akaãkapeka. Ininiã hĩxinire ! ipinaika, kotxi hãuikari Xesosi sãkire.

¹⁰ Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani nirekamari imarotininina kãkiti maerekani makatxakiko. Initarina ikara imarotininina Teoso sãkire iõkatsopatakoriã. Iteene apaiãõkaruatana ikara imarotininina ikapani. Ninoa sãpiretari ikara erekari, Teoso ãti õti sikiniri kãkiti. ¹¹ Inirekarina imarotininina ikara erekari apokini õti. “Kisaakipa apoka atxiĩti? Natokopa itxa apokini?” itxanãtana. Iuasaaki Erekari Matamatakoti oerekana ninoa ãkixinireẽna Kristo atatsiirauatini tĩkane. Oerekana ninoa Kristo atatsiirauatini xipoka atoko, ikinimane auĩte itxauako. Peerekari iuasaaki. ¹² Kitxakapirĩka Teoso sãpiretari ikamakiti tĩkane isãkire sãpiretanimoni, kona ninoanoka imarotini ikapanini. Ninoa sãpiretari Teoso kamakiti tĩkane hĩte ikapani, kotxi uatxa apokapeka ninoa sãkire iaõka. Kitxakapirĩka Teoso sãpiretari ikamakiti tĩkane ninoamoni, ate uatxa imarotini ikapani. Teoso iokanapirena erekari sãpiretakani sãpiretapekai uatxa ikara Teoso sãpiretakiti kitxakapirĩka. Teoso paniãtari Erekari Matamatakoti potarikini itixine uai apokini ikapani. Erekari Matamatakoti posotiireẽ ninoa sãpiretari Teoso iokanapirena erekari. Teoso nitiriakori iaxitikini iteene nirekamari imarotininina hĩte imarotakiti.

Ereka Hĩtxako

¹³ Ininiã iposope hĩtxako hĩxinikiniri atão inakari hĩkamini. ! Hĩkamapiri maerekati hĩto nireẽkiti. Iteene hãuikariko hãpakapiniri ikinipoko erekari Teoso sikakiti Xesosi Kristo kanapiriãkasaaki. ¹⁴ Amarini kaminiri iri paniãtakiti atokotxikana, hĩkamariko Teoso paniãtakiti. Xesosi sãkire himimarotakanisaaki, hĩkamari maerekati hinireẽkiti. Uatxa ! hĩkamapinikariko. ¹⁵ Hĩte akiritakari kamari erekarinoka, ininiã iua atokokana erekarinoka hĩkama ikiniõtika. ¹⁶ Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Erekarinoka hĩkamako, kotxi nota kamari erekarinoka, itxa Teoso kitxakapirĩka.

¹⁷ Himisãkiretari hĩri iaxiti auakari. Atãonoka ikaminana ikinimane kãkiti iparĩkana atamatakasaaki. Ininiã kãkiti kamakasaakiri maerekati, aĩri misiritiniri ãti atokotxikana, imisiritari ãti. Himitekini !auari. Hĩxinikariko, haãpoko atão inakari iõrapokoriti !auari. Teoso tixineẽ aua haãpoko. Ininiã iõrapokoriti hãuakasaaki, iteene hĩpaxitariko Teoso. Hĩpĩkariko iua manirekakiniti hĩkamini. ¹⁸ Mitxi !apakata hãuini, kotxi iuasaaki hĩkamari hãtokiriakorini sãkire iaõka. Uatxa Xesosi oerekai ãtiãõ hãuini, kotxi iamotai hĩte, iua nakitiakori hininiua ikapani. Himarotari iamotini. !Iamotai pirataã.

! Iamotai oroã. ! Iamotai txineiroã, kotxi pirata, oro, txineiro pakini xipokako. ¹⁹ Kristo arêkaã iamotai hïte, kotxi ipïkasaaki iamotai hïte. Peerekari iua arêka, kotxi iua arêka makatxakari amaerekani. Soti auïte erekari atoko itxa Kristo. Kona maerekati aua iuamoni. ²⁰ Itixi kamiko apisa, Teoso mereëri iua. Iua apoka uai himaerekani imakatxakini ïkapani. ²¹ Xesosi txïkitakai hïte auikiniri Teoso auini, kotxi Teoso iuaïkana ôkitikari Xesosi ipïkani sauaki. Iuasaaki isãpiretari Xesosi ikinika ikamakiti ereka inini. Ikara atoko ininiã, hãuikari Teoso sãkire. Himarotari isãkire iaôka ikamini. ²² Erekari Matamatakoti oerekapekai atão inakari, ininiã uatxa hïkamari atão inakari. Ikara atoko ininiã, hãkixinire erekari. Ininiãkara atão hïtiretari hïtariakori. Ininiã iteene hïtiretakakauako hãkixinireë.

²³ Hïte xinire iuaïkana iponaniãpeka. Teoso sãkireë hïxinire iponaniã iuaïkana. Teoso sãkire auapika. !Ixipoka. Ininiã iua anaakori hïtxaua. Hïri ïkorapokoriti auakani xipoka. Hïri iaxiti auakari !ixipoka, ininiã hïte iua anaakori !ixipoka apaka. ²⁴ Teoso sãkire iôkatsopatakori txari:

Kãkiti katsotati atoko itxa. Katsotati païtiki ipinini. Iua atokokana patimari kãkiti ipina. Ikinika erekari ikamakiti, aãui atoko itxa. Aãui patimari ipinini. Iua atokokana patimari kãkiti kamakiti xipokini.

²⁵ Iuaritika Teoso sãkire auapika. !Kaxiporeri, itxa Teoso sãkire iôkatsopatakori. Teoso sãkirepitikara sãpiretaãkapeka hïtemoni, hïkenakotakasaakiri Teoso iokanapirena erekari.

2

¹ Ininiãkara hïtakanapariko ikinipoko maerekati hïkamakiti. ! Himisirienetapiri äti. Hïkamariko hïsãkire iaôka. !Hïxikotapiri äti. !Himisãkirepiretapiri äti. Ikini sereti maerekati kãkiti kamakiti hïtakanapako.

² Hinirekariko Teoso sãkire makoketakoti. Tinitxiã imi axapitiri nirekini atokokana, hinirekariko Teoso sãkire. Teoso sãkire hãpakapakasaaki, himaroãpotari iua, ininiã apiaãpota hãuikiniri iua sãkire. ³ Kotxi uatxa himarotapekari Apiananiri ereka inini.

Kai Atoko Itxa Xesosi

⁴ Ininiã hïsako Xesosimoni, kotxi auapika inakari itxaua. Kai aapokotxi kamakari manirekakiniti atoko itxa Xesosi. Kãkiti !inirekari iua. Iuaritika Teoso mereëri iua. Teoso tirketakiti itxaua Xesosi. ⁵ Hïte apaka kai atoko hïtxaua Teoso aapoko ïkapani. Itxïkitakari hïxinire auãki inini, kotxi iua naki-tiakori hïtxaua. Ininiã, Teoso aapoko atoko hïtxaua. Ininiã iua aapoko äki sasetotxi hïtxaua, iua ïkapani hïparïkauatini.

Ininiã h̄sīkariko iua amanaãkiti, iua nireẽkiti. Iua apakapariko h̄sīsakiti, kotxi Xesosi Kristo makatxakapekari himaerekani.

⁶ Teoso s̄akire iõkatsopatakori txari:

H̄atamata. Nitakari kai Sião sitatxitiã. Iua kai apiari, Teoso mereẽkiti. Apiaerekata iua. Iua kai atoko inakari s̄akire auiãkani !ip̄etauata,

itxa Teoso s̄akire.

⁷ Iua kai atoko inakari itxaua Xesosi. Peerekari Xesosi h̄temoni, kotxi h̄te auikari iua s̄akire. Āti iua atoko inakari !auari. Txamari is̄akire mak̄pitakani !inirekari iua. Teoso s̄akire iõkatsopatakori txari:

Aiko kamakani txari: “!Apakata ia kai. !Anirekari.” Iuaritika iua kai apiari. Itakaãka aiko kamikosaaki, apanakini kai soro maĩkakari ininiua ĩkapani.

⁸ Iuaĩkana Teoso s̄akire iõkatsopatakori txari:

Iua kai xika kãkiti maĩkitita. Iua kai xika kãkiti irika, itxa Teoso s̄akire. Imãkititana, kotxi !auikarina Teoso s̄akire. Teoso txĩkitakana ninoa irikini, kotxi !auikarina iua s̄akire.

⁹ H̄itepekana, Teoso mereẽkini h̄txaua. Sasetotxi h̄txaua. H̄iparĩkauata Apiananiri ĩkapani. H̄ite makatxakaãka maerekani sauaki erekarinoka h̄kamini ĩkapani. Teoso nakitiakori h̄txaua. Imereẽi h̄te iua ereka inini kãkiti h̄õerekini ĩkapani, kotxi ipiã h̄auakasaaki, iuara akiritai h̄te ipiã h̄takanapini ĩkapani. Itakai ikamaraã atão inakari himarotini ĩkapani. Peerekari iua kamara. ¹⁰ Mitxi Teoso nakitiakori ! h̄txaua. Uatxa Teoso nakitiakori h̄txapekauri. Mitxi Teoso !amonĩkapanikai. Uatxa Teoso amonĩkapekai.

Teoso Nitiriakori Iamotakoni Pirena

¹¹ Nitiretakini, uai itixi h̄auakasaaki, āti tixinikini atoko h̄txa. Atão h̄apoko Teoso tixine aua. Īkorasaaki h̄saãpota h̄apokomoni. Ininiã ikini nixinireritika nõtãkikai h̄te himakamakaniri maerekati h̄ito nireẽkiti. H̄ito nireẽkiti h̄xinire mokaiakari atoko itxa. H̄ito !inirekari h̄xinire nireẽkiti. ¹² Teoso s̄akire mauiãkani sauaki h̄auakasaaki, ikiniõtika erekarinoka h̄kamako. Atxiiti ninoa maxikatĩka apoĩtai maerekati h̄kamini, iuaritika iuasaaki ninoa imarotari erekarinoka h̄kamini. Ininiã Teoso ketotini õti manapi iua oerekariko atão inakari ninoamoni. Ininiã iuasaaki ixinikarinako erekari h̄kamakiti. Ininiã itxarinako Teoso: “Peerekai pite,” itxana.

H̄ikamariko H̄iauĩte Paniãtakiti

¹³ H̄ikamariko kãkiti auĩtetakini paniãtakiti, kotxi Apiananiri nirekari ikara atoko h̄kamini. Ikinimane h̄iauĩteakori paniãtakiti h̄kamako. H̄iauĩte apiari paniãtakiti h̄kamako.

¹⁴ H̄iauĩte poiãori paniãtakiti apaka h̄kamako, kotxi h̄iauĩte apiari paniãtana h̄iauĩte poiãorini maerekati kamakani imisiritinina ĩkapani. Ipaniãtana ninoa is̄ãpiretinina erekari

kamakani: “Erekapitikari hīkamakiti.”¹⁵ Teoso nirekari hīkaminiri erekari, ininiā iuasaaki miīkiteni ! iposotari imisākirepiretini hīte. !Kasākirena iuasaaki, kotxi apanakini imarotari erekarinoka hīkamini.¹⁶ Hīposotari ikinipoko hinireēkiti hīkamini, kotxi Teoso sikakai hīte. Iuaritika kona hinirekapiri maerekati hīkamini. Teoso nitiriakori hītxaua, ininiā iua paniātakitinoka hīkamako.¹⁷ Hīpaxitariko ikinimane. Hītiretanako ikinimane aītariakori Teoso sākire auīākani. Hīpīkariko Teoso. Hīpaxitariko hīauīte apiari.

Hīkamariko Hīpatrāote Paniātakiti

¹⁸ Nitiritxiakori, hīkamariko hīpatrāote paniātakiti. Hīpaxitariko iua. Atxiīti iua tiretai. Atxiīti imisiritai. Iuaritika hīpaxitariko iua.¹⁹ Erekapitikari himīteenekiniri kākiti misiritini maxikatiīka. Himīteenekiniāri, Teoso nireēkiti hīkamini īkapani, erekapitikari.²⁰ Erekarī hīpatrāote misiritini hīte, maerekati hīkamakasaaki. Iuasaaki himīteenekiniri himisiritiko kona txīkitakari Teoso apokaerekatinii. Erekarī hīkamakasaaki, himīteenekiniāri himisiritiko, iuasaaki Teosomoni erekapitikai.

Kristo Misiritiko

²¹ Teoso akiritai hīte inakitiakori hininiua īkapani, himisiritiko himīteenekini īkapani. Kristo misiritaāka hīte īkapani, ininiā iua nirekari amīteenekiniri amisiritiko iua misiritiko imīteenekini atokokana.

²² Maerekati !ikama. !Imisirienetari āti.

²³ Ninoa misākirepiretakasaakiri iua, ! apakapaenetana. Imisiritakasaakirina iua, !itxitana. !Isāpiretana imisiritinina imaerekanina xika. Iua auikari iri nīkatiniri iua, kotxi atāonoka kamakari itxaua Teoso. Atāo imarotari kākiti kamakiti.²⁴ Aamina īpiriāmitakari nopini Xesosi īto misiritaāka ate maerekani xika. Ipina ate īkapani, apikomoni maerekati akamini amanirekakani īkapani. Inirekari anireēkiti maerekati ipīkari atoko inini. Itxīkitakari axinire auāki inini atāo inakarīnoka akamini īkapani. Xesosi karo txīkitakaua erekape anini.²⁵ Xesosi himarotini apisapanika, soti auīte pīpinanakakani atoko hītxa. Uatxa hīkanapiriāpeka hīpitikirimoni. Hīxinire nīkatarimoni hāpokapeka uatxa.

3

Taniritxi, Tanorotxi Pakini Ōtākikiko Pirena

¹ Nitiritxi kaminiri ipatrāote paniātakiti atokokana, hīte tanorotxi hīkamariko hītaniri nireēkiti. Atxiīti hītaniri !auikari Teoso sākire, ininiā erekarinoka hīkamako. Atamatakasaakirina erekari hīkamakiti, ninoa auikari Teoso sākire. Hīkamakiti erekari txīkitakana auikinirina Teoso sākire. Hīsākirenoka ! itxīkitakana auikinirina.² Maerekati himakamakanisaaki

ikiniõtika, Teoso iteene h̄ipaxitiniã ikiniõtika, iusaaki ninoa auikari Teoso sãkire atão inini.

³ Apanakini sito xinikapikari oiãko oõeretini, oro oïtoã otakini, omãka ereri oieretakini, oïto ere inini ïkapaninani oxinika. Sito erero !oxinikari ikaranani. ⁴ Sito erero oãkixinire ereri apaka. Hãkixinire ereri inakasaaki, ikara ereri !ixipokapani. Hãkixinire ereri inakasaaki, !h̄itxitapiri h̄itaniri. H̄ikamari iua nireëkiti. Teosomoni apiaerekata hãkixinire ereri inini.

⁵ Kitxakapir̄ika sitoãkini ererini, Teoso sãkire auiaãkani, ikara atoko inakani. Ninoa ãkixinire erekari, kotxi ik̄ipitarina ïtanirina sãkire. ⁶ Sara inakoro kamari Apraão sãkire iaõka. Oa kamari Apraão paniãtakiti, kotxi oamoni oa auïte itxaua Apraão. Sara anaakoro atoko h̄itxaua atãonoka h̄ikaminiã, himap̄ikarauatakaniã.

⁷ H̄ite taniritxi, iua atokokana h̄ixinikariko erekari h̄ikaminana h̄itanoro. H̄ipaxitaroko h̄itanoro, kotxi !katapararo. Oa apaka h̄itekata apakapariko Teoso sikakiti erekari. Iua tx̄ikitakai h̄auapininiika hinini iuakata. H̄itiretaroko h̄itanoro, ininiã Teoso kenakotariko himisãkiretiniri iua.

Himisiritiko Pirena

⁸ Ia nisãkire mapotõkire nisãpiretai. H̄ixinikakiti ãtika xinikakiti atoko h̄itxako. Hiamon̄ikauako. H̄itiretariko ãti, h̄itari h̄itiretini atoktx̄ikana. H̄ikamariko erekari ãtimoni. ! H̄iukaþeua. ⁹ Æti kaminiãri maerekati h̄itemoni, ! h̄ikamapiri maerekati iuamoni. Æti misãkirepiretakasaakii, kona h̄ite misãkirepiretapiri iua. Æti kaminiãri maerekati h̄itemoni, iusaaki hamanaãri Teoso sikiniri erekari iuamoni, kotxi Teoso paniãtai ikara atoko inakari h̄ikamini, erekari Teoso sikakiti h̄ite apaka apakapini ïkapani. ¹⁰ Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Pinirekiniãri pauini ereka inini, pinirekiniãri ikiniõtika pipoxokoniuatini, ! paunitapiri pisãkire maerekati inini. !Pimisirienetapiri ãti.

¹¹ Pinirekiniãri pauini ereka inini, pitakanapariko maerekati pikamini. Erekarinoka pikamako. Pitakanapariko pinenamauatini. Pinirekariko kãkiti auini ereka inini.

¹² Apiananiri n̄katari kãkiti atão inakari kamakani. Teoso imisãkiretakasaakina, Teoso kenakotapitikari isãkirena. Txamari Apiananiri misiritari maerekati kamakani, itxa Teoso sãkire kitxakapir̄ika.

¹³ Erekari h̄ikamakasaaki, kãkiti !inirekari imisiritinii. ¹⁴ Atão inakari h̄ikamakasaaki, kãkiti misiritiniãi, hãpakapariko erekari Teoso sikakiti. Ininiã ! h̄ip̄kapena ninoa. Maerekaxiniretinoka ! h̄itxape. ¹⁵ Hãkixinireë h̄itxako: “Teosonoka niauïte. Apiananiri itxaua. Iua nireëkitinoka nikamako.” Ikara atoko h̄itxako. Hãpaiaõkariko Teoso sãkire, isãkire

iteene himarotini ĩkapani. Ininiã kãkiti pimainiã: “Kinirepa hãuikari Teoso sãkire?” Iuasaaki himarotari hãpakapapiretiniri iua. Hãpakapapiretakasaakiri iua, ! hĩtxitapiri. Hĩpaxitariko iua iuasaaki. ¹⁶ Hĩsãkirauatakasaaki, ! hĩsãpiretapiri hãkixinire manirekakiniti. Hinirekariko erekari hãkixinire nireẽkiti hĩkamini. Apanakini misãkirepiretai. Ninoa atamatakasaakiri erekari hĩkamakiti Kristo paniãtakiti, ipẽtatari imisãkirepiretinii. ¹⁷ Teoso nirekiniãri hãtatsiirauatini erekari hĩkamini xika, ininiã erekari, kotxi iuasaaki hĩkamari erekari. Txamari hãtatsiirauatiniã himaerekani hĩkamini xika, ! erekari, kotxi iuasaaki hĩkamari maerekati.

¹⁸ Xesosi Kristo ipina kãkiti maerekani imaktxakini ĩkapani. Iuasaaki iposope imaktxakiniri kãkiti maerekani. Iuaĩkana ! atatsiirauataika kãkiti maerekani imaktxakini ĩkapani. Erekarinoka kamakari ipĩpe maerekati kamakani ĩkapani. Ipĩpe, Teosomoni ate anikini ĩkapani. Iito ipĩpe, iuaritika Erekari Matamatakoti txĩkitakari iua iuaĩkana auãki inini. ¹⁹ Iuasaaki Erekari Matamatakoti posotiireẽ isari ipĩkani auiniãtaãmoni. Iuaã kateia ãki ipĩkani aua. Iuaã isãpiretana Teoso misiritinina ninoa, kotxi iuaka kãiata. ²⁰ Kitxakapirĩka ninoa ipĩkani, auãkipanika inakasaakina, ! inirekarina Teoso paniãtakiti ikaminina. Iuasaaki Noee kamanãtari maporo. Teoso iãtapana imaerekanina itakanapinina ĩkapani. Txamari ! itakanaparina. Iuasaaki poiãonoka ! ipina. Oitonoka ! ipina, xirataãtxi apokasaaki. Teoso nĩkatana ninoa imapinakani ĩkapani. ²¹ Ikara xirataãtxi hĩpatxisatiko atokokana. Hĩpatxisatiko oerekari kãkiti, Teoso maktxakapekai himapinakani ĩkapani. Hĩpatxisataãka hĩitoãkiri txiko maktxakiko ! ĩkapanini, kona maerekati hĩkamakiti maktxakiko ĩkapanini. Hĩpatxisatikosaaki, hĩtxari Teoso: “Nãkixinireẽ ninirekari nikaminiri ikinika pite nireẽkiti iaõka,” hĩtxariko. Xesosi iuaĩkana õkitikasaakiaua, imaktxakai himapinakani ĩkapani. ²² Iua kanapiriã Teoso tixinemoni. Uatxa iri kikomoni iitopãka. Iuaã Teoso nitiriakori, auĩtetxiakori, kaposotiirerini pakini auĩte itxaua. Ninoa ikinika kamari Xesosi paniãtakiti.

4

Hĩkamariko Ikinipoko Teoso Nireẽkiti

¹ Xesosi atatsiirauata iitoã hĩte ĩkapani. Ininiã hinirekariko Xesosi xinikakiti iaõka hĩkamini. Ikara atoko hinirekiniã, hĩxinikakiti sikataparatarari hãkixinire. Kãkiti atatsiirauatakasaaki iitoã, ! inirekaikari maerekati ikamini. ² Ininiãkara ĩkorapokoriti auakasaaki, ! inirekaikari maerekati iito nireẽkiti ikamini. Ikamari Teoso nireẽkiti iaõka ikiniõtika. ³ Mitxi maerekati hĩkamakiti iaõpe. Mitxi Teoso sãkire mauĩkani nireẽkiti iaõka hĩkama. Ikini sereti maerekati

hĩkama iuasaaki. Iuasaaki hĩkamari ikini sereti hiĩto nireẽkiti. Hĩnerekari āti kãkiti ĩto. Hĩpoãta. Ikinipoko maerekati hĩkama hĩpoãtakasaaki. Hĩkamari kiiniri maerekati. Hĩteosonetari kãkiti kamakiti, Teoso mauiritakiniti.

⁴ Ninoa Teoso sãkire mauĩãkani txai: “Kinirepa kona hĩpotxitari ate kamakiti iaõka hĩkamini? Peerekari akamakiti,” itxaina. Ininiã ninoa nireẽkiti iaõka himanirekakani xika, ninoa misãkirepiretai hĩte. ⁵ Txamari āti õti ninoa apakapapiretariko Teoso, kotxi Teoso iposope isãpiretiniri maerekati kamakani misiritiko. Isãpiretari kãkiti auãkipanika inakani, apaka kãkiti mitxi ipĩkani. ⁶ Ininiã Teoso iokanapirena erekari sãpiretaãkapeka kãkiti. Uatxa ninoa ipĩpe. Auãkipanika inakasaaki, isãpiretaãka ninoamoni kãkiti misiritiko imaerekani xika. Isãpiretaãka ninoamoni kãkiti kaminiri Teoso nireẽkiti ãkixinireẽ ikiniõtika.

⁷ Imakinika xipokini õti imatokotapeka. Ininiã kona hãuiritapiri hĩto kaminiri inireẽkiti. Araõkire hĩtxako, ininiã hĩposotari himisãkiretiniri Teoso. ⁸ Iteene hĩtiretakakauako. Ia apiata Teoso nirekakiti. Iteene hĩtiretakakauako, kotxi iteene hĩtiretiniãri āti, poião hĩxinikari maerekati ikamakiti. ⁹ Kãkiti apokasaaki hãapoko, hĩpoxokoniritika hãpakapanako. Kona hĩtsoatape hãkixinireẽ ninoa apokini xika. ¹⁰ Hĩkinika hãpakapapekari imaroretxi Teoso parĩka hĩkamini ĩkapani. Ikara Teoso sikakiti hĩtemoni. Ininiã ikara himaroreẽ hĩparĩkauata apanakini ĩkapani. Iuasaaki Teoso nitiriakori erekarini hĩtxaua. Hĩsikirako ātimoni ikini sereti erekari Teoso sikakiti. ¹¹ Hĩsãkirauatakasaaki, hĩsãpiretariko Teoso sãkire kãkitimoni. Himoianatakasaakiri āti, himoianatariko Teoso posotiireẽ, ininiã iuasaaki kãkiti txari Teoso: “Peerekai pite, kotxi Xesosi Kristo nakitiakori atxaua,” itxari Teoso. Ātipirika ikinimane txapikari Teoso: “Peerekai pite. Ikinipoko posotiiretxi aua pitemoni.” Ameẽ.

Xesosi Sãkire Auiãkani Misiritiko

¹² Nitiretakini, ! hĩtikokape himisiritiko apokasaaki, kotxi ikara ataerekatai. Iteene himisiritãkako, kotxi ikara atoko inakari apokapitikako. ¹³ Iuasaaki hĩpoxokoniuatako, kotxi Xesosi atatsiirauatape, ininiã hĩte apaka atatsiirauatako. Xesosi kanapiriãkasaaki, peerekari iuasaaki. Hĩte atamatariko ikara, ininiã iuasaaki iteene hĩpoxokoniuata. ¹⁴ Kãkiti xinitakasaakii hĩte, Kristo nakitiakori hininiua xika, hĩpoxokoniuatako, kotxi iuasaaki himarotari Teoso aua hĩtekata. Himarotari Erekari Matamatakoti aua hãkixinireẽ. ¹⁵ Kokaniri, kiitiriri, maerekati kamakari, aãpirena kamakari pakini ! hĩtxapeuako. Ikara atoko inakari hininiãua, apakatapitika hãtatsiirauatini, kotxi hãtatsiirauata maerekati hĩkamini xika. ¹⁶ Iuaritika hãtatsiirauatiniã Xesosi sãkire

hãuikini xika, ininiã iuasaaki erekapitikari. !Hĩpẽtauatape. Hĩtxariko Teoso: “Peerekai pite, kotxi Xesosi nakiti nitxaua,” hĩtxako. ¹⁷ Apokapeka Teoso anaakori misiritiko õti. Merepanika Teoso misiritari iua anaakori imaerekanina xika. Teoso misiritiniãua ate isãkire auiãkani amaerekani xika, ininiã Teoso iokanapirena erekari manirekakani mitekini ! auari. Iteene imisiritana ninoa. ¹⁸ Kitxakapirĩka Teoso sãkire iõkatsopatakoru txari:

Pamimari atão inakari kamakani sini Teoso tixinemoni. Ininiãkara Teoso manirekakani mitekini, maerekati kamakani mitekini !auari. Imisiritãkapitikanako, itxa Teoso sãkire. ¹⁹ Apanakini atatsiirauata, kotxi Teoso nirekari atatsiirauatini. Ikara atoko hãtatsiirauatiniã, iuaritika erekari hĩkamapanikako. Hãuikariko ikinipoko kamakari sãkire, kotxi iua kamari ikinipoko isãkire iaõka.

5

Kõtãkikarerini, ãtokoriakori Pakini

¹ Kõtãkikareru nitxaua nota, ininiã nõtãkikai hĩte kõtãkikarerini. Nota atamatari Kristo misiritiko. Ikanapiriãkasaaki, natamatari iua iotximere ikinimane auĩte inakasaakiua. ² Ininiã nota õtãkikai hĩte. Hinĩkatanako Teoso sãkire auiãkani ereẽ. Soti auĩteakori ipitikiri nõkatini atokokana, hinĩkatana. Hĩsãpiretanako Teoso sãkire, kotxi ikara sikakienatari ninoa ãkixinire. Teoso sikana ninoa hĩtemoni hinĩkatinina ãkapani. Atão hinirekariko hinĩkatinina ninoa. Kona hĩtxape hãkixinireẽ: “!Ninirekari ninĩkatinina ninoa, iuaritika ninĩkatana, kotxi ikara niparĩka.” Kona hĩxinikapiri ikara atoko inakari. !Hĩparĩkauatape txineiro hãpakapini ãkapani. Hĩparĩkauatako apanakini himoianatini ãkapani. ³ Ninoa auĩte atoko !hĩtxapeua. Teoso sikana ninoa hĩtemoni hinĩkatinina ãkapani, soti auĩteakori ipitikiri nõkatini atokokana, ininiã erekari hĩkamako, hĩte kamakiti iaõka ninoa kamini ãkapani. ⁴ Ininiã ipitikiri apiari apokasaaki, Xesosi apokasaaki, hãpakapariko hĩparĩka ãki. Iuasaaki hãpakapariko saporieãta atoko inakari. Ikara Teoso sikakiti peerero, ininiã ikara apakapakani auapininiika. Atamatapikarina Teoso iotximere. Iuasaaki erekari hãpakapakiti lixipoka.

⁵ Hĩte ãtokoriakoripekana, hĩkamariko aneẽkani paniãtakiti. Hĩkinika, himoianatakakauako. !Hĩuikapeua, kotxi Teoso sãkire iõkatsopatakoru txari:

Teoso iotokakari iukakanĩua kaminiri inireẽkitina. Iua sikari ikinipoko erekari miuikakanĩuamoni.

Itxa Teoso sãkire. ⁶ Ininiã hĩteka poiãotakauako, kotxi Teosonoka kaposotiireri. Iketo manapi Teoso iukai hĩte, erekari hĩkamakiti isãpiretiniri ikinimane.

⁷ Maerekaxiniretinoka hinakasaaki, imakinika himaerekaxinire hīsāpiretariko iua. Hīsikariko himaerekaxinireni iuamoni, kotxi iua tiretai.

⁸ Kona hīkamapiri hīto nireēkiti. Araōkire hītxako, kotxi himokaiakari Satanasi inakori ākiti monōkori atoko itxa. Isaāpota initiniri ikiena. ⁹ Satanasi apokasaaki hītemoni, iteene hāuikariko Teoso sākire. Iusaaki hītaparaxinireritika hāuako. ! Himitekape. ! Hīkamapiri inireēkiti. Himarotari hītariakori ikini itixiti auakani atatsiitiniri imisiritikona hīte atatsiirauatini atokotxikana. ¹⁰ Hīte atatsiirauatako poiāonoka, eereka Teoso parīka hākixinireē iposope ikamini. Iua sikataparaxiniretai. Iteene hāuikari Teoso sākire iusaaki. Satanasi ! iposotari itxīkitakinii maerekati hīkamini iusaaki. Teoso, ikinipoko erekari sikakari, kamari ikara atoko inakari hīte ikapani. Iua akiritai itixine hīsini, ātipirika hāuini ikapani, iua iotximere ātipirika hātamatini ikapani, kotxi Kristo Xesosi nakitiakori hītxaua. ¹¹ Ātipirika ikinimane txari iua: “Peerekai pite.” Ātipirika ikinimane auīte itxaua. Ameē.

Petro Takapiretanapini

¹² Sírasi moianatano ia niōkatsopatakiti axapitiri niōkatsopatini hīte ikapani. Iua aītari. Iua iteene auikari Xesosi sākire. Niōkatsopata hīte nisikataparaxiniretini ikapani. Ninirekari himarotiniri atāo asāpiretinii erekari Teoso sikakiti pirena. ! Hītakanapapiriko erekari Teoso sikakiti hītemoni. ¹³ Teoso nakitiakori, Papirónia sitatxiti auakani, xinikamanapitai hīte. Teoso mereēna ninoa hīte imereini atokotxikana. Marko, namarite atoko inakari, xinikamanapitai hīte apaka. ¹⁴ Haōkitakakasaakiua, himaratakakauako, kotxi hītiretakakaua. Teoso kamaerekaxiniretai hīte Kristo Xesosi sākire auīākani. Ameē.

2 PETRO

Petro Iuaĩkana Iokanatsopatakiti

¹ Nota Simão Petro nitxaua. Xesosi Kristo nitiri, iua iokanatakiti nitxaua. Niokanatsopata hĩtemoni, kotxi hĩte auikari Xesosi Kristo sãkire, ate auikiniri atokotxikana. Peerekari iua sãkire aãuikini. Aãuikari iua sãkire, kotxi atãonoka kamakari itxaua. ATeosone, amaerekani makatxakakari itxaua Xesosi Kristo.

² Himaroãpotakasaakina Teoso, aãuĩte Xesosi pakini, hãpakapari ikinipoko erekari ninoa sikakiti. Itori hãpakapa. Ninoa iteene kamaerekaxiniretai hĩte.

Erekari Akamini

³ Teoso posotiireẽ isikaua imakinika anireẽkiti ĩkorapokoriti aãuini ĩkapani, Teoso paniãtakiti akamini ĩkapani. Aãpakapari iua posotiire, iua aimarotakasaaki. Iua akiritaua iua naki-tiakori aniniua ĩkapani. Aãpoka iuamoni akiritakasaakia, kotxi peerekari iua. Aãpoka iuamoni, kotxi erekarinoka ikama. ⁴ Ikara atoko ininiã, isikaua apia erekari isikaenetakiti. Isikaenetakiti anirekakiti apiari. Ikamaenetari ikamakiti erekari ikaminaua. Teoso nirekari ikara atoko ikaminiãua, atão inakarinoka akamini ĩkapani, atão inakarinoka Teoso kamini atokotxikana. Kristo sãkire mauiãkani nirekari maerekati ĩtona nireẽkiti ikaminina. Hĩte !nirekaikari ninoa nireẽkiti iaõka hĩkamini, ininiã ikara maerekati !inokai hĩte.

⁵ Ininiã ikinika hãkixinire taparaã hãuikariko Teoso sãkire. Hãuikiniãri Teoso sãkire, hĩkamariko erekarinoka. Erekari-noka hĩkaminiã, hinirekariko Teoso sãkire iteene himarotini. ⁶ Iteene himarotiniãri Teoso sãkire, hĩito auĩte hĩtxauako. Hĩito auĩte hininiãua, himĩteenekariko himisiritiko. Himisiritiko himĩteenekiniã, hĩkamariko erekari Teoso kaminiri atokokana. ⁷ Hĩkaminiãri erekari Teoso kaminiri atokokana, hĩtiretanako hĩtariakori, Teoso sãkire auĩãkani. Hĩtariakori, Teoso sãkire auĩãkani, hĩtiretiniã, hĩtiretari ikinimane. ⁸ Ikara atoko hininiã, ikara atoko apiaãpotiniã, aãuĩte Xesosi Kristo himarotakasaaki, erekari hĩparĩka iua ĩkapani. Iuasaaki makamareti atoko !hĩtxapeuako. Himinariko ito kãkiti Kristomoni isãkire auikinina ĩkapani. ⁹ Ikara erekari mauakaniã hĩtemoni, mõiãreni atoko hĩtxaua. !Himarotari atão inakari. !Hĩxinikari Teoso kamakiti katana. Himaxinĩkaretapekari Xesosi makatxakiniri himaerekani mitxi hĩkamakiti.

¹⁰ Ininiã nitariakori, ikara atoko !hĩtxapeko. Hĩkamariko ikinipoko Teoso paniãtakiti, ininiã iteene himarotari Teoso akiritinii inakitiakori hininiua ĩkapani. Iuasaaki himarotari Teoso mereinii hĩte iua anaakori hininiua ĩkapani. Ikara atoko inakari hĩkaminiã, !hĩkamari maerekati. ¹¹ Ikara atoko

hīkaminiā, Teoso ipoxokoniritika apakapai hīte aāuīte Xesosi Kristo auītetxi ininiātaāua hāuini īkapani. Iuaā Xesosi, amaerekani makatxakakari, ātipirika ikinimane auīte itx-auako.

Atāo Inakari Teoso Sākire

¹² Ninirekari ikara noerekakiti ātipirika nisāpiretinii. Himarotapekari ikara noerekakiti, iuaritika iuaīkana nisāpiretai. Hīte imarotari ikara noerekakiti atāo inini, iuaritika kona nitakanapari ikara nisāpiretinii. ¹³ Nota auapanika ninakasaaki, notamoni atāopitika nitxīkitakinii hīte ikara noerekakiti hīxinikini. ¹⁴ Kotxi nimarotari paītiki nipinini. Aāuīte Xesosi Kristo oerekapekano paītiki nipinini. ¹⁵ Ininiā uatxa Teoso sākire nisāpiretapikai, ininiā kona himaxinīkaretari noerekakiti nipīkasaaki.

¹⁶ Asāpiretai aāuīte Xesosi Kristo posotiire. Asāpiretai iua iuaīkana kanapiriini. Ikara asāpiretakiti hītemoni kona kākiti sākireni. Kona kākiti kimarorerini xinikakitini asāpiretai. Atāo inakari ate sāpiretai hīte, kotxi ateka atamatari Xesosi ikinimane auīte ininiua. ¹⁷ Aīri Teoso oerekari iuikiniri iua. Oerekari iua ereka inini, kotxi itxari iua: “Ere namarite, nitiretakiti. Iua iteene kamapoxokonitano,” itxa Teoso kaposotiireri. ¹⁸ Ateka kenakotari ikara Teoso sākire, itixineē isākirauatakasaaki. Iuasaaki ate aua Xesosikata ōtanoxiratarari Teoso nakiti nopini.

¹⁹ Ininiā aimarotapitikari Teoso sākire sāpiretakani sāpiretakiti kitxakapirīka atāo inini. Himixinikariko ninoa sāpiretakiti. Ninoa sāpiretakiti tirikapi ipiā iopinikini atoko itxa, kākiti sinimoni atamatini īkapani, kotxi axinikasaakiri ninoa oerekakiti, aimarotari atāo inakari, atāo minakati pakini. Teoso sākire sāpiretakani sāpiretakiti hīxinikiniritika Xesosi kanapiriāko. Iuasaaki iua txīkitakai Teoso iteene himarotini. Iuasaaki atokatxi ponikini atoko itxa Xesosi apokini. Iōriki īkanōkapanika pokīkini atoko itxa iuasaaki Xesosi apokini. ²⁰ Merepanika ninirekari iteene himarotiniri Teoso sākire sāpiretakani sāpiretakiti Teoso sākire iōkatsopatakoriā. Kona ninoa sākireni. Kona ninoa xinikakitini. ²¹ Kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakani kona iōkatsopatari kākiti nireēkiti sākiretxiti. Erekari Matamatakoti txīkitakari kākiti Teoso nakitiakori sāpiretiniri atāo inakari Teoso sākire.

2

Atāo Minakati Oerekakani

¹ Kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakani auakasaaki, auari apaka atāo minakati oerekakani. Iua atokotxikana uatxa

aua atão minakati oerekakani hïte sauaki. Kãkiti mimarotakanisaakiri, oerekari atão minakati. Kona erekari nino a oerekakiti. Na atão nino a oerekari Teoso sãkire. Nino a !auikari Apiananiri ipinini kãkiti ïkapani Teoso ïkixitini ïkapani. Ikara xika mokatanitika Teoso xipokanako nino a. ² Itori kãkiti auikari isãkirena, ininiã ikamarina nino a kamakiti atokokana. Ikamarina maerekati ïtona nireëkiti, maerekati nino a kamini atokotxikana. Ininiã ikara xika, apanakini misãkirepiretari Teoso sãkire atão inakari auikiko. ³ Kapotxinanirini nino a atão minakati oerekakani. Isãkirena atão minakati xika, imisirienetai. Nino a nireëkiti iaõka ikaminiina hïte. Kitxakapirïka Teoso sãpiretapekari imisiritinina nino a imaerekanina xika. Ixipokinina õti païtiki apokapitikako. Teoso !imaka. Nino a xipokini õti apokapitikako.

⁴ Teoso nitiriakori iaxiti auakani kamakasaakiri maerekati, imisiritana. !Auritanana imitekinina. Iokanatana maerekani misiritikoatãa. Iuaã itakana kateia ãki ipiaã. Iuaã iãtaparina Teoso misiritinina nino a imaerekanina xika.

⁵ Kitxakapirïka Teoso xipokari ikinimane kãkiti iua nireëkiti manirekakani xirataãtxiã. Teoso !auritanana nino a mitekini. Noee, apikomoni setxi kãkitikata nïkataãka. Ninoanoka ! xipokaãka. Iua nïkatari Noee, kotxi atão inakari sãpiretakari itxaua.

⁶ Apaka ixipokari Sotoma sitatxiti auakani, Komoha sitatxiti auakani pakini arikatxiã. Atapaninoka kaikota iuasaaki. Ininiã ikara pinitari kãkiti Teoso nireëkiti manirekakani. ⁷ Iuasaaki Teoso makatxakari Aroo inakori imapinakani ïkapani, kotxi erekari kamakari itxaua. Maerekati kamakani txïkitakari Aroo matinaniuatini, kotxi ikiniõtika iua atamatari maerekati nino a kamakiti, maerekati nino a ïto nireëkiti. Itxiko atoko itxa nino a kamakiti. ⁸ Aroo, atão inakari kamakari, aua nino a sauaki. Ikiniõtika atamatari maerekati nino a Teoso paniãtakiti manirekakani kamakiti. Ikiniõtika ikenakotari maerekati nino a sãpiretakiti. Ininiãkara ãkixinireë Aroo maerekaxiniretinoka itxa nino a maerekani xika, kotxi iua ãkixinireë inirekari atão inakarinnoka ikamini.

⁹ Ikara atoko ininiã, Apiananiri imarotari iua nireëkiti nirekakani imaktxakini imisiritikosaakina. Iua apaka imarotari imisiritiniri atão minakati kamakani uatxa. Apaka imarotari imaïkinina nino a, kãkiti misiritiko sãpiretiko õtisaaki imisiritinina ïkapani. ¹⁰ Iteene Teoso misiritari kãkiti, maerekati ïto nireëkiti kamakani. Nino a maerekani txikotari nino a ãkixinire. Apaka iteene imisiritari auïtetxi paniãtakiti makamakani.

Nino a atão minakati oerekakani iteene iuikaua. !Ipaxitarina ãti. !Ipïkarina imisãkirepiretinirina iaxiti auakani. ¹¹ Teoso

nitiriakori iaxitikini iteene kaposotiireni. Apiataparatanana nino. Iuaritika Teoso nitiriakori !apoitana ninoa atão minakati oerekakani. !Imisãkirepiretana Teoso apisatoõ.

¹² Ninoa atão minakati oerekakani misãkirepiretari ikinika imimarotakinitina. Kaxipiri itopa auakari atoko itxana, kotxi ikamarina iitona nireẽkitinoka. Kaxipiri itopa auakari iponaniã, eereka imaikaãka, oka inaãka. Iua atokokana ninoa atão minakati oerekakani xipokaãkako imaerekanina xika.

¹³ Ininiã ninoa misiritaãka, kotxi na atão ninoa kamakiti. Kona ãkanõkananini ikamarina maerekati. Ipotxitarina maerekati iitona nireẽkiti ikaminina pokamara, ikinimane atamatini ãkapani. Ninoa kamapikari maerekati, iuaritika apotiitauana hitekata kiiniri Teoso ãkapani hãkamakasaaki. Ininiã apanakini ! auikari hãte sãkire ninoa maerekani xika. Itxiko mãkatxi kasarori nopinikiri atoko itxana ninoa. Karõtxi kãkiti toõã auakari atoko itxana ninoa.

¹⁴ Inirekapikarina sito ãtanoro minakotokatika isirĩkinina. Kona iposotarina iotokakinirina maerekati ikaminina. Anikarina kãkiti mataparaxinireni, maerekati ikaminina ãkapani. Kapotxinanixinirena ninoa. Ininiã Teoso misiritapitikanako ninoa. ¹⁵ Ninoa osipikari kimapori atão inakari. Ipĩpinanakana. Ikamarina maerekati Paraõo inakori maerekani atokokana. Iua Paraõo, Peoo inakori ãkiri. Kitxakapirĩka aua. Iua nirekaro txineiro maerekati ikamini ãkapani. ¹⁶ Txamari ipira txitari iua imaerekani xika, kotxi Teoso txĩkitakari poho sãkirauatini kãkiti sãkirauatini atokokana. Ininiã ipira iotokakari iua atão minakati sãpiretakari kaminiri maerekati miĩkiteti.

¹⁷ Ninoa atão minakati oerekakani !iposotari ikaminirina ikamaenetakitina. Aariko ãparaã mauakiniti atoko itxana. Kãkiti nirekari ãparaã, txamari !auari. Katxiãri itima anikakiti atoko itxana ninoa. Kãkiti nirekari ãparaã kipini, txamari !kipa. Teoso mereẽri ipiaãtaã ninoa ãtipirika kaikotini ãkapani. Kãkiti atamarauatini iuaãtaã !auari. ¹⁸ !Kiikiteri ninoa sãkire. Iuikauana isãkirauatakasaakina. Isãpiretarina kãkiti, erekari akaminiri aito nireẽkiti. Ininiã isikanireõtari kãkiti ikara maerekati ikamini. Imisirienetarina Teoso sãkire poiãopanika auiãkani. Ninoa !okananipanikani auikari Teoso sãkire. ! Okananipanikani imarotarina atão inakari. Atão minakati oerekakani sikanireõtana ninoa ikara maerekati ikaminina.

¹⁹ Itxana: "Kateia ãki auakani atoko hãtxaua. !Erekari ikara atoko hinini. Hãkamariko hinirekakiti. Ininiã ikara atoko hãkaminiã, hãsikakaãka," itxana. Txamari ninoaka kateia ãki auakani atoko itxauana, kotxi ninoa !iposotari itakanapinirina imaerekanina. Imaerekanina iauitena itxaua, kotxi ikamarina imaerekanina paniãtakitinoka. ²⁰ Mitxi ninoa imarotari Apiananiri Xesosi Kristo sãkire, kãkiti maerekani

makatxakakari sākire. Iuasaaki ninoa iotokakari ikamini-rina Xesosi sākire mauiaġkani kamakiti, kākiti xinire maerekati inini txīkitakakari. Txamari eereka iuaġkana ikamarina ikara maerekati. Eereka liposotaikarina ikara maerekati itakanap-inina. Ininiā uatxa apiata imisiritikona. ²¹ Erekarariko atāo inakari kamiko ninoa mimarotakanimako, kotxi nino-imarotari, iuaritika !inirekaikarina Teoso paniātakiti, iua iokanatakini sāpiretakiti. Uatxa ninoa misiritiko apiata. ²² Atāopitikara kitxakapirīka sākiretxiti:

Anāpa kanapiriā okanakakitimoni onikiniri ġkapani. Irari ipi-tikiri arokakito kanapiriā iāropemoni osirīkini ġkapani. Ininiā iuaġkana ninoa atāo minakati oerekakani kamari maerekati, mitxi ninoa takanapakiti.

3

Apiananiri Kanapiriini

¹ Nitiretakini, mitxi niokanatsopatapeka hītemoni. Iuaġkana niōkatsopatari ia aātsopa. Imakinika niōkatsopata, kotxi ninirekari hīte iuaġkana hīxinikiniri erekari mitxi himarotakiti. ² Ninirekari hīxinikiniri Teoso sākire sāpiretakani sākire kitxakapirīka, kotxi Teoso nakitiakori itxauana. Apaka ninirekari hīxinikiniri ate paniātakiti, kotxi Apiananiri iokanatakini atxaua. Kākiti maerekani makatxakakari iokanatakini atxaua.

³ Merepanika himarotariko ia: Imapotōkire ōti takote auako kākiti Teoso sākire napetakani. Ninoa kamari maerekati iītona nireġkiti. ⁴ Ia atoko itxanako: “Ītapari iua? ‘Nikanapiriāko,’ itxa iua. Txamari kona apoka. Aātokiriakorini ipīkasaakipanika, itixi kamikosaakipanika iuatxikana. Mitxi itixi, uatxa iuatxikana,” itxana.

⁵ Ninoa nirekari imaxinīkaretinirina Teoso kamakiti kitxakapirīka auakari, kotxi Teoso txīkitakari iaxiti apiko nopinixiti auini isākireġ. Apaka ikamari itixi āparaā kamakori. Ikamari itixi āparaā sauaki. ⁶ Apaka ninoa maxinīkaretari ia: Teoso iokanatarari iua āparaā, ininiā xirataātxi xipokari itixi mitxi auakari, ikinimane kākiti iuasaaki auakani apaka. ⁷ Uatxa isākireġ inīkatari iaxiti apiko nopinixiti, itixi pakini arikatxi xipokiniri ġkapani. Imakinika inīkatiniritika Teoso manirekakani misiritiko isāpiretako. Iuasaaki ninoa xipokaākkako. Iuasaaki ixipokari iaxiti apiko nopinixiti, itixi pakini.

⁸ Nitiretakini, kona himaxinīkaretapiri ia nisākire: Teosomoni āti ōti, mio anokanani atokotxikana itxa. Iuamoni mio anokanani, āti ōti atokotxikana itxa. ⁹ Apiananiri kamapitikari ikamaenetakiti. Apanakini kākiti xinikari !kati-mari ikaminiri ikamaenetakiti. Kona ikara atokoni. Iātapari

kākiti auikiniri isākire, kotxi ! inirekari kākiti sini imisiritikomoni. Inirekari ikinimane takanapiniri imaerekani.

¹⁰ Apiananiri kanapiriākasaaki, kiitiriri ikanōka apokini atokokana. Iua apoka kākiti mimarotakanisaakiri. Iuasaaki iaxiti apiko nopinixiti ereēkoka itaparakieneritika. Iuasaaki ikinipoko xipokaāka arikatxiā. Iuasaaki iteene ipataka aua. Imakinika itixi xipokako iuasaaki.

¹¹ Ikara atoko itxako ikinipoko xipokini, ininiākara natokopa itxa hāuini ikiniōtika ereka hinini? Erekarinoka hīkamako ikiniōtika, kotxi iua nakitiakori hītxaua. Teoso nireēkitinoka hīkamako ikiniōtika. ¹² Iuasaaki hiātapari hīpoxokoniritika Teoso keto apokini. Itene hinirekariko ikara ōti apokini. Iuasaaki iaxiti apiko nopinixiti xipokaāka arikatxiā. Ikinika iākokako kapatakari xika. ¹³ Iuaritika aiātapari iaxiti apiko nopinixiti amaneri, itixi amaneri apaka atāo inakari kamakani ikapani. Ikara atoko inakari Teoso sikaenetakiti.

¹⁴ Ininiā nota tirketakini, hinirekasaakiri Xesosi kanapiriini ōti apokini, iteene hīparīkauatako maerekati himakamakani ikapani. Ininiā iua kanapiriākasaaki, iua imarotari himakamakaniri maerekati. Iuasaaki imarotari hīkerokiniri !auari. Iuasaaki imarotari erekaxinire hinini. ¹⁵ !Katimari iua kanapiriini, kotxi iātapari kākiti takanapiniri maerekati ikamakiti, imisiritiko mapokakani ikapani. Iua atokokana aītari atiretakiti Paoro iōkatsopata hītemoni Teoso imaroreē. ¹⁶ Ikinika Paoro iokanatsopatakitiā isāpiretari Apiananiri kanapiriini ōti Teoso imaroreē. Ipixini iua iōkatsopatakiti pamimari kākiti imarotiniri ikapani. Aua kākiti miūkiteni. ! Apakata aūikiniri ninoa sākire. Kākiti ikara atoko inakani oerekari Paoro iōkatsopatakiti, apanakini Teoso sākire iōkatsopatakori pakini, txamari na atāo ninoa sāpiretakiti. Ipinimoni ninoa oerekakiti. Imamakarina Teoso sākire, ininiā ikara xika ixipokaākanako.

¹⁷ Nitiretakini, himarotapekari pamonōkoniri ninoa atāo minakati oerekakiti. Ininiā araōkire hītxako. Kona hāuikapiri Teoso sākire kerokakani sākire, kotxi Teoso paniātakiti makamakani itxauana. Kona hītakanapapiri Teoso sākire atāo inakari, uatxa iteene hāuikakiti. ¹⁸ Ikiniōtika himarotariko ikinipoko erekari aūiite Xesosi Kristo sikakiti hītemoni, amaerekani maktaxakari sikakiti hītemoni. Ikiniōtika himaroāpotariko iua. Ninirekari ikinimane uatxa sāpiretiniri iua: “Peerekai pite.” Ninirekari ikinimane ātipirika sāpiretiniri iua: “Peerekai pite.” Ameē.

1 XOÃO

Merepanika Xoão Iokanatsopatakiti

Xesosi “Teoso Säkire” Inakori

¹ Nota iökatsopata hïte ïkapani, iua “Teoso säkire” inakori asäpiretini ïkapani. Ätipirika auakari itxaua. Itxïkitakari ikinipoko auäki inini. Itixi kamiko apisa iua aua. Atera kenakotari isäkire. Aökiä ate atamatari iua. Auakoä amaätakari iua. Ininiä atäopitika ate imarotari iua. ² Iua ikinipoko auäki inïkitaäkari. Iuaka oerekaua atemoni. Ate imarotapekari iua, ininiä asäpiretai aätamatakiti, akenakotakiti pakini. Ate säpiretai hïte iua ätipirika auakari, käkiti auäki inïkitaäkari, ininiä käkiti auapikako Teosokata. Iua Xesosi Kristo inaäka akiritiko. Iua aua irikata, Teosokata. Iuaka oerekaua atemoni. Aätamatari iïto. ³ Ate säpiretai hïte aätamatakiti, akenakotakiti pakini, amoianatakakiniua ïkapani. Atäo nisäpiretai. Amoianatakakaua Teosokata, Xesosi Kristo pakinikata. ⁴ Ia säkiretxiti aiokanata hïtemoni, itene hïpoxokoniuatini ïkapani.

Teoso Pokamara Atoko Itxa

⁵ Teoso pokamara atoko itxa, kotxi maerekati ! ikama. Ipiä ! auari Teoso auiniätaä, kotxi maerekati ! ikama. Ikara iokanapirena imi säpiretaua ate. Ininiä ate säpiretai hïte. ⁶ Maerekati akamakasaaki, ipiaä auakani atoko atxa. Iuasaaki, “Teoso amoianata,” aniniä, paxirari asäkire. Kona atäo akamakiti iuasaaki. ⁷ Teoso aua ikamaraä, kotxi erekarinoka ikama. Ate ikamaraä aäuniä Teoso atoko aniniä, erekarinoka akaminiä, ininiä ate Teoso säkire auiäkani moianariakori atxaua, ininiä amoianatakakaua. Ikamaraä aäuniä, Teoso arokaua Xesosi arëkaä. Imaktxakari ikinika maerekati akamakiti, kotxi imi Xesosi Kristo ipina ate ïkapani. Iarëka xikepoakata ate maerekani imaktxakini ïkapani.

⁸ “Na nota kamari maerekati,” aniniä, ateka misirienetaua. Ikara atoko aniniä, ate !imarotari atäo Teoso säkire aäkixinireë. ⁹ Amaerekani Teosomoni asäpiretiniä, iua makatxakapitikari amaerekani. Oeretari ate äkixinire. Imaktxakari ikinipoko amaerekani. Ikamari ikara atoko, kotxi imaktxakaenetari amaerekani. Ikamapitikari ikamaenetakiti. Ikamapikari atäo. ¹⁰ “Uatxapiima maerekati ! nikama,” pininiä, pitemoni Teoso säkire paxirari atxiïti? Kotxi Teoso txapekari käkiti: “Maerekati kamakari käkiti.” “Maerekati ! nikama,” pininiä, !pimarotari Teoso säkire päkixinireë. !Pikamari Teoso säkire iaöka iuasaaki.

2

Kākiti Teoso Atāo Imarotakari

¹ Namariteni nota taretakini atoko hītxaua hīte. Ikara niōkatsopata, maerekati himakamakani ikapani. Maerekati akamakasaaki, masāpiretari Xesosi Kristo. Aīri Teoso misākiretakari itxaua Xesosi. Atāo inakarínoka kamakari itxaua iua. Iua misākiretari Teoso ate ikapani, amaerekani imaktxakini ikapani. ² Iua makatxakari maerekati akamakiti. Kona ate maerekaninanini imaktxaka. Ipina ikini itixiti auakani maerekani imaktxakini ikapani.

³ Teoso paniātakiti akīpitiniā, atāo aimarotari Teoso. ⁴ Teoso paniātakiti makīpitakati, “Nota imarotari Teoso,” inakari, paxirari isākire. Ākixinireē ! imarotari atāo inakari Teoso sākire. ⁵ Teoso sākire kīpitakari iteene taretari Teoso. Kininiāpa aimarotari iua nakiti aniniāua? ⁶ Akamakiti ikiniōtika Xesosi kamakiti atokokana akaminiā, iusaaki aimarotari Teoso nakiti aniniāua. “Teoso nakiti nitxaua,” pininiā, pika-mariko Xesosi kamakiti atokokana.

Iteene Matiretakakaua

⁷ Nitiretakini, Apiananiri paniātaua atiretakiniua. Ia paniātxi niōkatsopatakiti hītemoni, kona amaneriikani. Hīkenakopiretapekari ikara paniātxi merepitipanika Xesosi sākire hīkenakotakasaaki. Iusaaki hīkenakotari ikara paniātxi hītiretakiniua tīkane. Ikara paniātxi kitxakapirīkari itxaua. Hīkenakotapekari ikara paniātxi. ⁸ Iuaritika ikara paniātxi amaneri itxaua. Xesosi kīpitari ikara paniātxi, kotxi itiretari kākiti. Hīte apaka taretari kākiti, ininiā aimarotari ikara paniātxi ereka inini. Ininiā ipiā napaāpota, kotxi kākiti imaroāpotari atāo Teoso sākire. Atāo inakari kākiti imarotakasaaki, pokamarari atoko itxa kākiti ākixinireē.

⁹ “Pokamara naua,” pininiā, txamari iusaaki pomanatari pitari Xesosi sākire auīākari, ikara atoko pininiā, uatxapiima ipiā pauapanika. ¹⁰ Pitari Xesosi auīākari pitiretiniā, pokamara pauapitika. Ininiā erekari pākixinire, ininiākara pākixinireē auakari kona txīkitakai maerekati pikamini. ¹¹ Pitari Xesosi sākire auīākari pomanatiniā, ipiā auakari atoko pitxaua. Iusaaki pitīpokotapika ipiā. ! Pimarotari pisinimoni. Mōsiāreti atoko pitxaua, kotxi ! apakata patamarauatini ipiā xika.

¹² Namariteni nota taretakini, niōkatsopata hīte ikapani, kotxi Xesosi makatxakapekari himaerekani, kotxi kākiti maerekani makatxakakari itxaua.

¹³ Hīte irītxiakoripekana, niōkatsopata hīte ikapani, kotxi hīte iteene imarotari Xesosi, itixi kamikosaaki auapeka inakari.

Hīte ātokoriakoripekana, niōkatsopata hīte ikapani, kotxi homi-tikapekari Satanasi hītapararitika.

Namaritenipekana, niõkatsopata hñte ãkapani, kotxi himarotari aãri Teoso.

¹⁴ Hñte irĩtxiakoripekana, niõkatsopata hñte ãkapani, kotxi himarotari Xesosi. Itixi kamikosaaki auakaripeka itxaua.

Hñte ãtokoriakoripekana, niõkatsopata hñte ãkapani, kotxi pataparari hãkixinire. Teoso sãkire auapika hãkixinireẽ. Homitãpekari Satanasi hñtapararitika.

!Hinirekapiri Itixi Auakani Nireẽkiti

¹⁵ Itixi auakani nireẽkiti atoko inakari !hinirekape, kotxi ninoa nirekari maerekati ikaminina. Hñtiretiniãri ninoa kamakiti, !hñtoretari aãri Teoso. ¹⁶ Maerekati kãkiti kamakiti ia atoko itxapaniko: Inirekarina maerekati iĩtona nireẽkiti ikaminina. Inirekarina maerekati okina nireẽkiti ikaminina. Iuikauana, katii ininiãuana. Iuikarina ikamakitina. Ikara maerekati kãkiti kamakiti potorika ãkorapokoriti. Kona Teosomonikirini ikara. ¹⁷ Itixi xipokako. Ikinipoko tĩtxi kãkiti nireẽkiti apaka xipokako. Kãkiti Teoso nireẽkiti kamakarirako lixipoka. Auapininiika Teosokata.

Kristo Omanatakani

¹⁸ Namariteni nota tirketakini, itixi xipokini õti katananapanoka apoka. Kristo omanatakani auĩte apokako itixi xipokini õti apisa. Ikara himarotapeka. Uatxa Kristo omanatakani itomane apokapeka. ãkara atoko ininiã, aimarotari itixi xipokini õti takotepeka inini. ¹⁹ Ninoa Kristo omanatakani, mitxi atekata apotiĩtaua, Teosokata aãpotiĩtakasaakia. Txamari ninoa !auikari Xesosi sãkire ate auikiniri atokokana, ininiã ninoa sipe. Ninoa atão Xesosi sãkire auikaãkamako, atekata ikaikotapikamanako. Itakanapaua, kotxi ate auikari Xesosi sãkire. Ninoa !auikari.

²⁰ Teoso, erekarinoka kamakari, sikapekai hñte Erekar Matamatakoti himoianari tĩkane. Ininiã hñte imarotari atão inakari Xesosi sãkire. ²¹ Hñte imarotari atão inakari Xesosi sãkire, iuaritika niõkatsopata hñtemoni. Niokanatsopata hñtemoni, kotxi himarotari atão inakari. Paxiene kamakari !imarotari atão inakari sãkiretxiti.

²² Natokopa itxa iua paxiene kamakari? Paxiene kamakari txari: “Xesosi kona Teoso mereẽkitini.” Kãkiti ikara atoko inakari Kristo omanatakari itxaua iua. Iua !inirekari aãri Teoso. Imi apaka !inireka. ²³ “Xesosi kona Teoso ãkirini” inakari, na kaikota Teosokata. “Teoso ãkiripitikara Xesosi” inakarirako kaikotapitikako Teosokata.

²⁴ Hãuiritariko merepitipanika Xesosi sãkire hñkenakotakiti kaikotini hãkixinireẽ. Ikara kaikotiniã hãkixinireẽ, Teoso ãkirikata hñkaikotapikako. Aãri Teosokata hñkaikota apaka. ²⁵ Xesosi sikaenetapekaua aãuapininiika anini Teosokata.

²⁶ Niõkatsopata hïte nõtãkikini ïkapani, kotxi aua kãkiti Xesosi hïtakanapini nireẽkani. ²⁷ Erekarî Matamatakoti, Xesosi sikakiti, auapanika hïte ãkixinireẽ, ininiã hïte na nirekarî ãti korekareri. Iua Erekarî Matamatakoti oerekai ikinipoko. Iua oerekakiti atãopitika. Kona paxieneni iua. Ininiã hïkaikotako Xesosikata, Erekarî Matamatakoti oereẽkiti hïkïpitini.

²⁸ Ininiã namariteni nota tîretakini, himoianatapikariko Xesosi. Ininiã uaimoni ikanapiriãkasaaki, hïpïkaruatini !auari. Ininiã na hïpëtauata haõkitakasaakiri iua. ²⁹ Xesosi kamari atão inakarinoka. Ikara himarotapeka. Ininiãkara himarotari, kãkiti atão inakarinoka kamakani Xesosi anaakori ininiuana.

3

Teoso Anaakori

¹ Aïri Teoso iteene tîretaua ate. Hïxinikariko iua tiraõki. Iua iteene tîretaua ate, ininiã, "Namariteni," itxaua ate. Ari, atãopitikara Teoso anaakori atxaua. Ninoa Teoso anaakori minakanuia !auikari Teoso anaakori aniniu, kotxi ninoa !imarotari Teoso. ² Nitîretakini, Teoso anaakori atxapekaua uatxa. Eereka !aimarotari kanatokoako atxapaniko. Ia aimarotapitika. Xesosi kanapiriãkasaaki, Xesosi atoko atxapekauako, kotxi iuasaaki aãtamatariko iua. ³ Kãkiti ikara auiãkani, !inirekarina maerekati ikaminina, kotxi Xesosi !ikamari maerekati.

⁴ Maerekati kamakari ! ikamari Teoso paniãtakiti. Amakamakanisaakiri Teoso paniãtakiti, iuasaakipeka akamari maerekati. ⁵ Himarotari Xesosi apokapeka ïkorapokoriti maerekati akamakiti imaktxakini ïkapani. Xesosi ! ikamari maerekati. ⁶ Kãkiti Xesosi ãtipirika moianatakari !inirekaikari maerekati ikamini. Iua ãtipirika maerekati kamakari !aõkitapanikari Xesosi. !Imarotapanikari Xesosi.

⁷ Namariteni nota tîretakini, ! hãuiritapiri apanakini misirienetini hïte. Atão inakarinoka kamakari kamapitikari Teoso nireẽkitinoka, Xesosi kaminiri atokokana, kotxi Xesosi kamari atão inakarinoka. ⁸ ãtipirika maerekati kamakari Satanasi nakiti itxaua, kotxi Satanasi kamapikari maerekati. Itixi kamikosaakipekara ikamaãpokatapitiporiri maerekati. Uatxa ikamapanikari. Teoso ãkiri apoka ïkorapokoriti maerekati Satanasi parïka ixipokini ïkapani.

⁹ Teoso anaakori !inirekaikari maerekati ikaminina, kotxi Teoso aua ãkixinireẽna. Ininiã !iposotarina maerekati ikamaãpotinina, kotxi iritarina Teoso. ¹⁰ Ininiã kipa Teoso anaakori txataua? Atão inakarinoka kamakanira Teoso anaakori txaua. ãti tîretakanira Teoso anaakori txaua. Ininiã

kipa Satanasi anaakori txataua? Erekari makamakanira Satanasi anaakori txaua. Āti matiretakanira Satanasi anaakori txaua.

Kākiti Tiretakakiniua Pirena

¹¹ Matiretakakaua. Merepitipanika Xesosi sākire hīkenakotakasaaki, hīkenakotari ikara ōtākipirenatxi, hītiretakakiniua. ¹² Kaiī inakori atoko !hītxape. Maerekatinoka kamakari nakiti itxaua iua Kaiī. Satanasi nakiti itxaua. Kaiī okari atāo itarika. Kixikapa okari? Ixikotiniri xika okapiri, kotxi itari kamari erekarinoka. Kaiī kamari maerekatinoka.

¹³ Nitariakori, Xesosi sākire mauīākani omanatakasaakii hīte, !hītsorīkaātapeko. “Kixikapa ninoa omanataua ate?” ! hītxapeko, kotxi ikara atoko inakari apokapitikako.

¹⁴ Atiretiniāri aītariakori Xesosi sākire auīākani, aimarotari ! apinaika. Aāuapininiika Teosokata. Matiraōkiti ākixinire ipīkari atoko itxa. ¹⁵ Kākiti itari omanatakari, Xesosi sākire auīākari omanatakari, kokaniri atoko itxaua. Himarotari kokaniri ! auari ātipirika Teosokata.

¹⁶ Xesosi Kristo ipina amaerekani imakatzakini īkapani, ātipirika Teosokata aāuini īkapani. Ikara oerekaua atāo tiraōkitxi. Ininiā erekari aītariakori atiretini. Xesosi tiretiniua ate atokokana, erekari atiretiniri aītariakori. Atxiīti apina aītari mapinakani īkapani. ¹⁷ Pitii, pikiena pakini auiniāi, pitari, Teoso sākire auīākari tii, ikiena pakini mauakaniā, pisikariko iuamoni. Pimasikakaniāri iuamoni, Teoso tiraōki pākixinireē !auari. ¹⁸ Namariteni nota tiretakini, “Apanakini ate tireta,” atxaua, txamari kaamoni inakasaakina na asikana minakati, ininiā na atāo atiretana. Atāo matiretana apanakini. Kaamoni inakasaakina, masikana ninoa amonitakitina.

Teoso Sākire Kīpitakari

¹⁹ Ikara atoko akaminiā, aimarotari Teoso anaakori aniniāua. Aimarotari atāo inakari sākiretxiti akīpitini. Ikara atoko akaminiā, erekapitikari aākixinire. Ikara atoko akaminiā, !apīkari Teoso amisākiretini. ²⁰ “Kona erekano,” pininiā pākixinireē, mitxi pimaerekani pikamini xika, ! pipīkarauatape, kotxi Teoso iteene imarotai, iuaritika iteene iamoniāi. Poiāoka aimarotari aākixinireē auakari. Teoso imarotari ikinipoko.

²¹ Nitiretakini, pākixinireē: “Namanaāpekari Teoso imakinika nimaerekani imakatzakini,” pininiā, kataparaxinirepitikai Teoso pimisākiretini. ²² Ininiā iua sikaua aamanaākiti, kotxi ate kamari ipaniātakiti iaōka. Iua apokaerekatakitinoka akama. ²³ Teoso paniātaua ate: “Hāuikariko namarite Xesosi Kristo sākire.” Apaka Teoso paniātaua: “Hītiretakakauako.” Teoso paniātaua ikara akamini.

24 Teoso sãkire iaõka kamakari kaikotapika Teosokata ätipirika. Teoso kaikotapika iuakata ätipirika apaka. Aimarotari Teoso kaikotini atekata, kotxi iua sikaua Erekaru Matamatakoti aãkixinireẽ auini ïkapani.

4

Atamakaerakarauatini

¹ Nitiretakini, !hãuikapiri ikinimane kãkiti sãkire, “Erekaru Matamatakoti aua nota äkixinireẽ,” inakani. Hãtaerekatanako ninoa. Atão Erekaru Matamatakoti auatana atxiiti äkixinireẽna? Atxiiti matamatakoti äkixinireẽna auakari kona Teosomoni ïkarini. Itomaneri kãkiti, “Nota Teoso sãkire sãpiretakarino,” inakani, txamari na atão ninoa sãkire. Kãkiti ninoa atoko inakani aua ikini itixitika. !Isãpiretarina atão Teoso sãkire. Imisirienetarina kãkiti. ² Kãkiti sãpiretiniãua: “Teoso äkiri Xesosi Kristo apokapeka ïkorapokoriti. Kãkitipeka itxaua,” ininiã iuasaaki aimarotari Erekaru Matamatakoti auapitika iua äkixinireẽ. Ikara atoko aimarotari Erekaru Matamatakoti Teoso sikakiti auaãtotiniri kãkiti. ³ Kãkiti sãpiretiniãua: “Xesosi na atão kãkiti !itxaua,” ininiã iuasaaki aimarotari Erekaru Matamatakoti !auari iua kãkiti äkixinireẽ. Matamatakoti iua kãkiti äkixinireẽ auakari Satanasi nakiti itxaua. Kristo omanatakari nakiti itxaua. Iua Erekaru Matamatakoti Teoso nakiti itxaua. Hikenakopiretapekari: “Maerekati Matamatakoti Kristo omanatakari iokanatakiti apokapitikako ïkorapokoriti,” itxa. Uatxa apokapeka.

⁴ Hite namariteni, Teoso nakitiakori hãtxaua. Ininiã hite !aukari atão minakati sãpiretakani sãpiretakiti, kotxi Erekaru Matamatakoti hite äkixinireẽ auakari apia posotiireri itxaua iua. Maerekati matamatakoti, Xesosi sãkire mauiaãkani äkixinireẽ auakari, kaposotiireri itxaua, iuaritika Erekaru Matamatakoti hite äkixinireẽ auakari apia sikaimaroretai hite. ⁵ Ninoa atão minakati sãpiretakani xinikakiti, itixi auakani xinikakiti atokotxikana, ininiãkara itixi auakani aukari ninoa sãkire. ⁶ Atepekana, Teoso nakitiakori atxaua. Teoso imarotakari aukari asãkire. Teoso nakiti minakatiua !aukari asãkire. Ininiãkara aimarotari kãkiti Erekaru Matamatakoti auaãkixiniretakini. Iua Erekaru Matamatakoti atãonoka isãkirauata. Aimarotari kãkiti äti matamatakoti auaãkixiniretakini. Iua äti matamatakoti kamisiriennereri itxaua.

Teoso Tiraõki

⁷ Nitiretakini, matiretakakaua, kotxi tiraõkitxi Teosomoni potoriakari itxaua. Katiraõkirini Teoso anaakori itxauana. Ninoa atão imarotari Teoso. ⁸ Matiraõkiti !imarotari Teoso, kotxi Teoso tiraõkiuatapika. Tiraõkitxi Teosomoni potoriãkari itxaua. ⁹ Teoso iokanataru imatonõkari imi atemoni, Teosokata ätipirika aãuini ïkapani. Ikara atoko ininiã, Teoso

oerekaua itiretiniua. ¹⁰ Ikara tiraõkitxi atão inakari itxaua. Mitxi ate !atiretari Teoso. Iuaritika iua tiretaua ate, ininiã iokanatari imi atemoni ipinini ïkapani, maerekati akamakiti imakatzakini ïkapani.

¹¹ Nitiretakini, ikara atokorako itxa Teoso tiretiniua, ininiã matiretakakaua. ¹² !Auari Teoso atamatakari, iuaritika Teoso auari aãkixinireẽ, atiretakakiniãua. Ininiã Teoso oerekaua atão atiraõkiuatini.

¹³ Aimarotari Teosokata akaikotini ãtipirika. Aimarotari Teoso ãtipirika kaikotini atekata. Aimarotari ikara atoko inakari, kotxi iua sikari Erekaru Matamatakoti atemoni. ¹⁴ Aãtamatapekari Xesosi kamakiti. Akenakotapekari isãpiretakiti. Ininiã asãpiretari ikinimane, aãri Teoso iokanatari imi kãkitimoni, amaerekani makatzakakari ininiua ïkapani, kãkiti ãtipirika Teosokata auini ïkapani. ¹⁵ “Xesosi Teoso ãkiripitikara,” ina sãkiretakani, Teoso kaikotapika ninoakata. Apaka ninoa kaikota Teosokata ãtipirika. ¹⁶ Aimarotari Teoso tiretiniua. Aãuikapiretapitikari Teoso tiretiniua.

Teoso tiraõkiuatapika. Kãkiti katiraõkiri kaikota Teosokata ãtipirika. Teoso kaikota ãtipirika iuakata apaka. ¹⁷ Teoso oerekapekaua atão atiraõkiuatini iua tiraõkiuatini atokokana. Ininiã kataparaxinireua Kristo apisatoõ aãpokasaaki, kãkiti misiritiko õtisaaki. Aimarotari !imisiritaua iuasaaki, ininiã kataparaxinireuako, kotxi ïkorapokoriti aãuakasaaki Kristo atoko atxaua. ¹⁸ Atiraõkiuatakasaaki, !apïkarauata. Atão atiraõkiuatiniã, !auari apïkare. Apïkarauatakasaaki, amaãkaua.

¹⁹ Atiretari Teoso, kotxi mitxipeka iua tiretaua ate. ²⁰ Iua itari omanatakari, “Nota tiretari Teoso” ina sãkiretakari, paxirari isãkire. !Itiretari itari iuakata auakari. Ininiã !iposotari itiretiniri Teoso imaõkitakiniti. ²¹ Ininiã Teoso paniãtaua: “Teoso tiretakari tiretariko itari apaka.”

5

Teoso ãkiri Auikiko

¹ Xesosi Teoso mereẽkiti itxaua. Ikara auiaãkani Teoso anaakori itxauana. Aãri Teoso atiretiniã, aãtariakori apaka atireta, kotxi Teoso anaakori ninoa apaka txaua. ² Teoso atiretiniã, inireẽkiti iaõka akaminiã, aimarotari Teoso anaakori apaka atiretini. ³ Teoso atiretiniã, akïpitari ipaniãtakiti. Aposotari akaminiri ipaniãtakiti, kotxi na kamimari ipaniãtakiti. ⁴ Aposotari akaminiri iua paniãtakiti, kotxi iua anaakori atxapekaua, ininiã isikataparataua, maerekati itixi auakani nireẽkiti amakamakani ïkapani. Kininiãpa isikataparataua maerekati ninoa nireẽkiti amakamakani ïkapani? Isikataparataua, kotxi Xesosi sãkire aãuika. ⁵ Kipa posotari maerekati itixi auakani nireẽkiti

imakamakani? Kākiti auikiniāri Xesosi Teoso ākiri ininiāua, iuanokara posotari maerekati imakamakani.

⁶ Xesosi Kristo Teoso ākiri itxaua. Teoso oerekapekua Xesosi iua ākiri ininiāua. Kāuaāriā Xesosi patxisatikosaaki isāpiretaua. Iuaīkana Teoso sāpiretaua Xesosi iua ākiri ininiāua, Xesosi ipīkasaaki iarēka ixikepoatakasaaki. Teoso sāpiretaua kona Xesosi patxisatikosaakinanini. Iua oerekaua Xesosi Teoso ākiri ininiāua ipīkasaaki apaka. Erekarī Mata-matakoti sāpiretaua Xesosi Teoso ākiri ininiāua. Iua atāonoka isākire. ⁷ Teoso tixini auakani ipi, āti pakini oerekaua Xesosi Teoso ākiri ininiāua, aīri Teosoma, “Teoso Sākire” inakorima, Erekarī Matamatakotima pakini. Naia ipi, āti pakini ātinoka. ⁸ Īkorapokoriti auakani ipi, āti pakini, Erekarī Matamatakotima, Xesosi patxisatikoma, Xesosi ip-ininima pakini oerekaua Teoso ākiri ininiāua Xesosi. ⁹ Kākiti erekarinī sāpiretakiti aāuikapitika, ininiā apiata maāuikari Teoso sāpiretakiti, kotxi atāonoka isākire. Iuara sāpiretaua Xesosi iua ākiri ininiāua. ¹⁰ Teoso ākiri auīākari ākixinire imarotari ikara Teoso sāpiretakiti atāo inini. Teoso sāpiretakiti mauīākati txari: “Paxirari Teoso sākire,” kotxi !auikari Teoso sāpiretakiti Xesosi iua ākiri ininiua. ¹¹ Kiripa Teoso sāpiretaua? Iua sāpiretaua: “Nitxīkitakai auāki hinini notakata hāuapininiika hinini tīkane. Ikara atoko nitxīkitakai namarite nakitiakori hinakasaakia.” ¹² Iua Teoso ākiri nakiti Teosokata ātipirika auako. Iua Teoso ākiri nakiti minakatiua, !aupani ātipirika Teosokata.

Aāuini Ātipirika Anini Tīkane

¹³ Hīte auikari Xesosi Teoso ākiri ininiua. Niokanatsopata hītemoni, Teosokata ātipirika hāuini himarotini īkapani. ¹⁴ Teoso nireēkiti atokotxikana aamanainiāri Teoso, aimarotari ikenakotari amisākiretiniri, ininiā kataparaxinirepitikaua amisākiretiniri, kotxi aimarotari iua apakapapiretapitikaua. ¹⁵ Ikara atoko aniniā, aimarotari ikenakotari aamanaākiti, ininiā isikapitikaua.

¹⁶ Himarotakasaakiri pitari kaminiri maerekati, himisākiretari Teoso iua īkapani. Ininiā Teoso makatxakari maerekati ikamakiti. Teoso kamari iua ātipirika iuakata auini īkapani. Ikara maerekati makatxakiko auapitika, ininiā kona itxīkitakari iua xinire ipinini. Ātiāo maerekati kākiti kamakiti aua. Ikara maerekati makatxakiko !auari, ininiā itxīkitakari kākiti xinire ipinini. Nota !ōtākikai himisākiretiniri Teoso ikara atoko inakari maerekati kamakari īkapani. ¹⁷ Teoso paniātakiti amakamakaniā, iuara maerekati txaua. Iuaritika aamanainiāri Xesosi ikara maerekati imakatxakini, ininiā ikara maerekati !itxīkitakari kākiti xinire ipinini.

¹⁸ Teoso anaakori atão inakani ! inirekaikari maerekati ikaminina. Aimarotari ikara. ! Inirekaikarina maerekati ikaminina, kotxi Teoso akiri nikatana ninoa. Ininiã maerekati auite Satanasi liposotari imisiritinina.

¹⁹ Ikini itixiti auakani auite itxaua Satanasi, maerekati kamakari. Iuaritika aimarotari Teoso anaakori aniniua ate.

²⁰ Aimarotari, Teoso akiri apokapeka ikorapokoriti. Aimarotari iua sikaua imarore, ininiã aimarotari Teoso atão inakari. Akaikota iua atão inakarikata. Ari akaikota imi Xesosi Kristokata. Teoso atão inakari itxaua iua. Itxikitakaua iuakata atipirika aãuini.

²¹ Namariteni, nota tirketakini, ! hiteosonetapiri Teoso minakatiua. Ameẽ.

2 XOÃO

Iuaĩkana Xoão Iokanatsopatakiti

¹ Nota Xoão, mitxipe Xesosi imarotakarino nota. Niokanatsopata hĩte Xesosi sãkire auĩãkanimoni, hamariteakorimoni apaka. Teoso mereẽpekai hĩte inakitiakori hininiua ĩkapani. Nitiretai, kotxi hĩtiretari Teoso sãkire atão inakari. Kona notananini tiretai hĩte. Ikinimane atão inakari imarotakani tiretai hĩte apaka. ² Atiretai hĩte, kotxi atão inakari aua aãkixinireẽ. Atão inakari kaikotapika atekata ãtipirika.

³ Aĩri Teoso, imi Xesosi Kristo pakini sikari ikinipoko erekari hĩtemoni. Amonĩkai hĩte. Ikamaerekaxiniretaina hĩte. Ininiãkara himarotari atão inakari. Himarotari Teoso tiraõki.

⁴ Iteene nipoxokoniua, kotxi nimarotari apanakini hĩte kĩpitapikari Teoso sãkire. Atão inakaranoka hĩkama, kotxi aĩri Teoso paniãtaua ikara atoko inakari akamini. ⁵ Nota tirketakini, ia nipaniãtai: “Matiretakakaua.” Ikara Teoso paniãtakiti ! amanerini. Akenakopiretapekari ikara Teoso paniãtakiti, merepitipanika Xesosi sãkire akenakotakasaaki.

⁶ Kisaakipa atiraõkiuata? Teoso paniãtakiti ikiniõtika akĩpitakasaakira, iusaaki atiraõkiuata. Merepitipanika pikenakotapekari ia Xesosi paniãtakiti: “Matiraõkiuata ikiniõtika.”

Kristo Omanatakani

⁷ Kaiãopokori kamisirienererini aua ikini itixiti. Ninoa sãkire: “Na kãkiti ! itxaua Xesosi Kristo,” itxana isãkirena. Ikara atoko inakani misirienetari kãkiti. Kristo omanatakani itxauana ninoa. ⁸ Erepaniko. ! Hãuikapiri isãkirena atão minakati, kotxi ninoa nirekari ixipokinirina hĩparĩka Teoso ĩkapani. Hinirekapitikari Teoso sikinii ikinipoko hĩparĩka ĩki.

⁹ Kãkiti takanapiniãri Kristo oerekakiti sãkiretxiti, ikamari maerekati. Teoso nakiti ! itxaua. Kãkiti ãtipirika auikiniãri Kristo oerekakiti, imoianatari aĩri Teoso, imi pakini. ¹⁰ Kãkiti apokiniã paapoko, Kristo oerekakiti maukakati, sãkiretxi atão minakati oerekakari, kona paunitapiri ikaikotini paapoko. ! Papakapapiri iua. ¹¹ Iua apakapakari apaka kamari maerekati iuakata, kotxi auiritari atão minakati isãpiretini.

¹² Ninirekari ito nisãpiretinii, txamari ! ninirekari aãtsopaã nisãpiretakiti nitakini. Ninirekari naõkitinii hĩte. Iusaaki asãkirauatako aãpisatoõtakaniua, ininiã iteene apoxokoniua iusaaki.

¹³ Hĩtariakori Teoso mereẽkini uai auakani iokanapireta hĩtemoni. Ixinikamanapitaina hĩte. Ameẽ.

3 XOÃO

Iuaĩkana Xoão Iokanatsopatakiti

¹ Nota Xoão, mitxi Xesosi imarotakarino, niøkatsopata pite nitiretakiti Kaiomoni. Nitiretai pite, kotxi pite tiretari atão inakari Teoso sãkire.

² Nitiretakiti, ninirekari ereka pinini pauini. Nimarotari pãkixiniere ereka inini. Iua atokotzikana ninirekari piũto ereka inini pimamianareni ĩkapani. ³ Aĩtariakori mitxi hĩtemoni nota iokanatakini, apokapeka uai. Isãpiretanona pite iteene auikiniri atão inakari Teoso sãkire. Ikiniõtika pikamari Teoso sãkire iaõka. Atãonoka pikama. Ininiã ninoa minapiretakiti iteene kamapoxokonitano. ⁴ Namariteni atoko hĩtxaua, ininiã nikenakopiretakasaakiri ikiniõtika hĩkaminiri atão inakari Teoso sãkire iaõka, nipoxokoniua. Ikara atoko inakari minapirenatxi, ninoa minapiretakiti, apia kamapoxokonitano ñota.

⁵ Nitiretakiti peerekai pite, kotxi ikiniõtika pimoianatana aĩtariakori ereẽ apokakani. Mitxi !pimarotana ninoa, iuaritika pimoianatana. ⁶ Ninoa aĩtariakori sãpiretapekari pitiraõki Xesosi sãkire auiãkanimoni uai auakanimoni. Paapoko iuaĩkana ipotorikasaakina, erekari ninoa amonitakiti pisikinina, kotxi Teoso apokaerekatari ikara atoko pitiretinina. ⁷ Ninoa takanapari aapokona Xesosi sãkire isãpiretinina ĩkapani. Xesosi sãkire mauiãkani !isikana iamonitakitina ninoamoni. ⁸ Ininiãkara maãpakapana Xesosi sãkire sãpiretakani aãuapokoã. Ininiã amoianatana Teoso sãkire atão inakari iaripiretini ĩkapani.

Txiótepi, Temétxio Pakini

⁹ Niøkatsopatapeka Xesosi sãkire auiãkanimoni ereẽ pauiniãtaã auakanimoni. Txamari Txiótepi inakori !ikĩpitari nõtãkikare. Iua iuikapikaua. Inirekari ninoa auĩtetiniri iua, ininiã !imaãkatari nisãkire. ¹⁰ Iua kamapiretapikaua ate. Kona ikarananini ikama. Apaka !apakapana aĩtariakori, hĩtemoni sikani. Apaka !auritana apanakini apakapinina ninoa. !Auritaikari aĩtariakori nirekaãkani apotiitiniua Teoso misãkiretiko aikotiã. Ereẽ napokasaaki, iusaakiko nisãpiretai hĩte iua apisatoõ ikinika maerekati ikamakiti.

¹¹ Nitiretakiti, !pikamapiri maerekani kamakiti atoko. Erekarini kamakiti atoko inakarinanira pikamako. Erekari kamakari Teoso nakiti itxaua. Maerekati kamakari !imarotari Teoso.

¹² Temétxio inakoripekana, ikinimane sãpiretari iua ereka inini. Atão inakari Teoso sãkire oerekaua Temétxio kamakiti

atão inini. Ate apaka sãpiretari iua ereka inini. Himarotari atão inakarínoka asãpireta.

¹³ Ninirekamari ito nisãpiretinii, txamari ! ninirekari aãtsopaã nisãpiretakiti nitakini. ¹⁴ Ninirekari paĩtiki naõkitinii pite. Iuasaaki asãkirauatako aãpisatoõtakakauako.

¹⁵ Ninirekari Teoso kamaerekaxiniretinii. Aĩtariakori uai auakani sãpiretai ixinikamanapitinii. Pisãpiretana ikinikana aĩtariakori ereẽ auakani, axinikamanapitinina ninoa.

XOTA

Xota Iokanatsopatakiti

¹ Nota Xota. Xesosi Kristo nitiri amotakori nitxaua. Txiako itari nitxaua. Niokanatsopata kãkitimoni, Teoso akiritakimoni, Teoso aïri tiretakinimoni. Xesosi Kristo nïkatakiniimoni niokanatsopata.

² Teoso iteene amonïkai. Itene ikamaerekaxiniretai. Itene itiretai.

Atão Minakati Oerekakani

³ Hïte nota tiretakini, Xesosi makatxakapekari himaerekani, nota maerekani apaka. Ninirekamari niõkatsopatiniri amaerekani makatxakiko pirena hïtemoni. Iuanoka ninireka niõkatsopatini, txamari nixinikari erekape ätião niõkatsopatini. Ninirekari nõtãkikinii. Teoso oerekakiti sãkiretxiti inakitiakorimoni isïkakiti hinïkaenetariko. Teoso oerekakiti ikinika isikapekari inakitiakorimoni. !Hãuiritapiri apanakini koketiniri ikara ninoa oereëkitikata. ⁴ Hïte Xesosi sãkire auiaãkani sauaki aua Teoso mapaxitakani. Merepanika ninoa apotiitakasaakia hïtekata, !himarotari kamisirienererini ininiuana. Ninoa koketari isãkirena Teoso sãkirekata. Ninoa sãkire: "Ate sirïka anireëkitokata, kotxi Teoso katiraõkiri, ininiã iua !imisiritaua." Ikara atokora itxana ninoa. Xesosi Kristonokara aãuïte. Apiananiri itxaua. Iuaritika ninoa !inirekari Xesosi. Kitxakapirïka Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretari Teoso misiritiniri kãkiti ninoa atoko inakani.

⁵ Kitxakapirïka Exito tixini auakani misiritana Xoteoakori. Himarotapekari ikara inakari. Ninirekari iuaïkana hïxinikiniri ikara inakari pirena. Teoso moianatana Xoteoakori, ininiã ninoa miteka, Exito tixini osipikinina ïkapani. Hïxinikariko ia: Teoso makatxakana ninoa iusaaki imapinakanina ïkapani, iuaritika mapa kasiriti napa atoko Teoso okana ninoa iua sãkire mauiaãkani.

⁶ Ätipekana nisãpiretai. Hïxinikariko Teoso nitiriakori iaxitikini kitxakapirïka. Teoso txïkitakana ninoa auïtetxi ininiuana, txamari !inirekaikarina Teoso paniãtakiti ikaminina, ininiã itakanaparina auiniãtaãna Teoso tixineë. Hïxinikariko ia: Teoso paniãtana ninoa ipiaã ikaikotinina ätipirika. Itixi xipokini õtisaaki Teoso misiritanako ninoa.

⁷ Ätipekana nisãpiretai. Hïxinikariko Sotoma sitatxiti, Komoha sitatxiti, apanakini sitatxiti apaka iuaãtaã takote auakari. Iuaã auakani !inirekari Teoso paniãtakiti ikaminina, ninoa Teoso nitiriakori atokokana. Maerekatnoka inirekapikana, kiki sirïkini äti kikikata. Ininiã Teoso xipokari iuaã auakari

sitatxiniri. Ninoa maerekani xika Teoso iokanatana ninoa arikatxi maxipokatimoni. Iuaã imisiritaãkapikana. Ikara õtãkikaua maerekati amakamakani tãkane.

⁸ Ninoa maerekati kamakani, kamisirienererini hõte sauaki auakani, kitxakapirõkarini atokokana itxana. Ixiniãkitina maerekati xika ninoaka ãto imisiritauana. !Inirekarina Teoso ninoa auõte ininiua. Imisãkirepiretarina Teoso nitiriakori iaxiti auakani. ⁹ Mikeo inakori Teoso nitiriakori auõte itxaua, iuaritika !imisãkirepiretari ãti Teoso nitiri iaxitikiri. Kitxakapirõka iua Mikeo Satanasikata itaparakienatakakaua, kotxi Mikeo nirekari Moisesini ãto ikatini, txamari Satanasini nirekari Moisesini ãto iua inakiti ãkapani. Iuasaaki Mikeo !imisãkirepiretari Satanasini. Ianoka isãkire: “Teoso misiritapanikaiko pite,” itxari Satanasini. ¹⁰ Txamari ninoa kamisirienererini hõte sauaki auakani misãkirepiretari ãkinika imimarotakininitina. Ninoa ãkrite kaxipiri ãtopa auakani ãkrite atokokana, kotxi ikamarina ãtonani nireõkiti. Ikara ãkrite xipokanako ninoa.

¹¹ Teoso misiritanako ninoa. Kitxakapirõka Kaiõ inakori kamari maerekati. Iua maerekani atokokana ninoa maerekani. Kitxakapirõka Paraõo inakori kamari maerekati txineiro apakapini ãkapani. Iua maerekani atokokana ninoa maerekani. Kitxakapirõka Koree inakori !inirekari Moisesini iauõte ininiua. Iua atokokana ninoa !inirekari Teoso iauõtetini. Ininiã ixipokaãkanako Koree xipokiko atokokana.

¹² Hãpotiitakasaakia hinipokotini ãkapani, ninoa kamisirienererini apaka nipokota hõtekata. !Ipõtauatana. Itxikotarina iua kiiniri imaerekanina xika. Ninoaka itiretaua. !Itiretarina apanakini. ãtima anikari katxiãri iaxitikiri, ininiã katxiãri napiniãtaã ãparaã kipa, takari aneini ãkapani. Txamari ninoa kamisirienererini katxiãri ãki ãparaã mauakiniti atoko itxa. !Erekana kãkiti ãkapani. Mitaãsaaki aua txipokori, txamari ninoa kamisirienererini mitaãsaaki aamina mariti atokokana ninoa. Aamina mariti ipõkari atoko, kotxi !iminaua. Ninoa iua atokokana, kotxi !ikamari erekari. Aamina mariti tokaãka. Ikotsa maporokaãka, ininiã atão ipõkari itxaua. Ninoa kamisirienererini ikara aamina atoko, kotxi ipinanako. !Ikaikotana Teosokata ãtipirika.

¹³ Potxoari uiniti tsakati pamonõkoniri atoko itxa ninoa kamisirienererini. Tsakati sori txiko atoko itxa ninoa maerekani. Iõriki atoko itxana. Iua iõriki sinimoni !kimarotikori. Ninoa sariko ipiãmoni ãtipirika ãkaikotinina ãkapani. Teoso mereõri ikara ipiãtaã ninoa auini ãkapani.

¹⁴ Kitxakapirõka Enoki inakori sãpiretapekari kamisirienererini pirena. Iua Enoki Adão apika mekaniri apika mekaniri itxaua. Enoki txari:

Hâtamatariko. Apiananiri apokako itiximoni itomaneri inakitiakorikata. Mio, apikomoni mio, apikomoni mio, itxaãpokata inakitiakori iuakata ïkani.

¹⁵ Iua ikinipoko misiritiko sãpiretakari itxaua. Iua apokasaaki, isãpiretanako maerekati kamakani misiritiko, Teoso manireëkani misiritiko, kotxi Teoso !ipotxitari ninoa kamakiti. Ninoa misãkirepiretapikari Teoso. Ninoa maerekani xika, Teoso imanirekakanina xika, imisir-itaãkanako,

itxa Enoki sãpiretakiti kitxakapirïka.

¹⁶ Ninoa kamisirienererini ätipirika tsoatapika. Ätipirika apoïtapikana apanakini. Iïtona nireëkitinanira ikamana. Iuikauana. “Peerekai pite,” itxana ätimoni inireëkitinani apakapinina ïkapani.

Ötãkipirenatxi

¹⁷ Nitiretakini hïxinikariko aãuïte Xesosi Kristo iokanatakini sãpiretakiti akokaxiti. ¹⁸ Ninoa txai: “Xipokatxi öti kaïamapeka inini manapi apokanako kikiakori hïte napetakani tïkane. Ninoa kamariko ninoaka nireëkiti, Teoso manireëkiniti,” itxana Xesosi Kristo iokanatakini sãpiretakiti. ¹⁹ Ninoa maerekani xika kãkiti txitakakaua. Ninoa kamisirienererini kamari iïtona nireëkitinoka. Erekarï Matamatakoti !auinana ninoa.

²⁰ Hïtepekana nota tïretakini, iteene hãuïkapikariko Teoso oereëkiti. Ikara atoko hininiã, kataparaxinireïko hïte. Hãuïkariko Teoso oereëkiti, kotxi Teoso sãkire itxaua. Himisãkiretariko Teoso. Erekarï Matamatakoti oerekai atão hïsãkirauatini ïkapani. ²¹ Maerekati kamakaniï, iuaritika aãuïte Xesosi Kristo !imisiritai. Iua anikai ätipirika iuakata hãuini ïkapani. Ikara hiãtapakasaaki, ätipirika hïxinikapikariko Teoso tiraöki hïte ïkapani. !Hïtakanapapiri iua.

²² Apanakini !auïkapanikari ikinika Teoso oereëkiti, iuaritika ! hïtxitapena. Himoïanatanako ninoa iteene auïkiniri ïkapani. ²³ Pamonökoniri, kãkiti kamakasaakiri maerekati. Xamina tirinakari atoko itxa imisiritikona imaerekanina xika. Ininiã hïsãpiretanako Teoso sãkire, imisiritikona apokini apisapanika. Xamina tirinakari äki katxakakari pimakatxakini atokokana itxa, pisãpiretakasaakiri Teoso sãkire ninoamoni. Apanakinipekana hiamonïkako. Hiamonïkasaakina, erepaniko, kotxi pamonökoniri ninoa maerekani. Homanatariko maerekati ninoa kamakiti, hïte makamakaniri ïkapani.

Peerekari Teoso

²⁴ Teoso kaposotiireri nïkataua maerekati amakamakani ïkapani. Iua anikaua iua apisatoö apoxokoniritika. Iuasaakiko amaerekani !auaïkako. Peerekari aãuini iua

apisatoõ. ²⁵ Ñti Teoso ! auari. Iuanokara Teoso txaua. Iuanokara kimaroreri. Amaerekani makatxakakari itxaua, kotxi aãuñte Xesosi Kristo ipina ate ñkapani. Iua iotximere aua, kotxi imaerekani ! auari. Auñtetxiakori auñte itxaua iua. Kaposotiireri iua. Iposotari ikinipoko ikamini. Itixi kamiko apisapanika ikara atoko itxa Teoso. Uatxa ikara atoko itxapanika Teoso. Ikara atoko itxapikako ãtipirika Teoso. Ameñ.

APOKORÍPISI

Xesosi Kristo Iuaka Oerekiniua Pirena

Ia Aãtsopa Oerekaua Xesosi Kamakiti

¹ Ia aãtsopa oerekari Teoso nakitiakori Xesosi Kristo paítiki kamaenetakiti. Teoso iokanatari inítiri iaxitikiri Xoãomoni Xesosi Kristo kamaenetakiti oerekini íkapani. ² Ikinika Xoão atamatakiti, ikinika ikenakotakiti pakini isãpireta ia aãtsopaã. Ikara atoko isãpiretaua ate Teoso sãkire, Xesosi Kristo sãpiretakiti iuamoni. ³ Ia aãtsopa atatsopatakani Teoso takariko erekari ninoamoni. Teoso takariko erekari ia isãkire kenakotakanimoni, ia isãkire kípitananimoni, kotxi ikinika Xoão iõkatsopatakiti okatapaniri apokini.

Xoão Iõkatsopare

⁴ Nota Xoão. Niokanatari ia niõkatsopare Teoso mereëkinimoni. Setxi sitatxiti Ásia inakori tixini auakanimoni niokanata niõkatsopare.

Teoso sikari ikinípoko erekari hñtemoni. Ikamaerekaxiniretai hñte. Uatxa iua aua. Merepitipanika kitxakapiríka iua aua. Iua átipirika auapikako. Setxi matamatakoni iaxitikini Teoso topãkiniãtaã apisatoõ auakani sikari erekari hñtemoni. ⁵ Xesosi Kristo apaka sikari erekari hñtemoni. Atão inakari-noka sãpiretakari itxaua iua. Iua merepitipanika õkitikaua ipíkani sauaki. Apaka itixi auakani auñteakori auñte itxaua iua.

Iua ate tiretakari. Ipina ate íkapani amaerekani imaktxakini íkapani, ininiã isikakaua erekari akamini íkapani. ⁶ Itxíkitakaua auñtetxiakori aniniua. Itxíkitakaua sasetotxiakori aniniua, kotxi asãkirauata Teosokata. Ininiã atxari Xesosi:

“Átipirika peerekai pite. Átipirika pitenokara kaposotiireri. Ameë.”

⁷ Hãtamata, Xesosi napani. Iua inako katxiãrikata. Iuasaaki ikinimane kãkiti atamatariko. Aamina ípiriãmitakari nopini iua tokakitakani apaka atamatariko iua. Iuasaaki ikini uãkati kãkiti atapariko iua. Ninoa atapakasaakiri iua, itxiapatana, akiripoakatana maerekati ikamakitina xika. Ikara atoko apokako. Ameë.

⁸ Apiananiri txari:

—Iõkatxi merepitipanika auakari Aopa inakori atoko nitxaua. Iõkatxi imapotõkire auakari Ómika inakori atoko nitxaua. Uatxa naua. Merepitipanika naua. Katana nota auapikako. Ikini posotiiretxi aua notamoni —itxa.

Xoão Atamatari Aítari Iaxitikiri

⁹ Nota Xoão, hĩtari. Nikamari Xesosi Kristo nireẽkiti, ininiã himoianari nitxaua, kotxi ãtipirika nimĩteenekari nimisiritiko, hĩte misiritiko himĩteenekini atoko. Ikara misirikaretxi apokapitika atemoni, kotxi aãũite Xesosi Kristo nakitiakori atxaua. Nota aua Patamosi inakori pokomiriĩti. Nitakaãka uai, kotxi Teoso sãkire nisãpireta apanakinimoni. Ikinipoko nimarotakiti Xesosi Kristo pirena nisãpiretini xika kãkiti takano nota uai. ¹⁰ Kãkiti Apiananiri xinikini õtisaaki, Erekarı Matamatakoti sikaimaroretano nota. Iuasaaki nikenakotari sãkiretxi nitikinimoni. Sãkiretxi apiaenetakari, trõpetata atoko nikenakota. ¹¹ Itxari:

—Kãkiti apisapanika naua nota. Nota auapanika ikinipoko xipokaãka atoko. Piõkatsopata aãtsopaã patamatakiti tĩkane. Eereka piokanatarı iua aãtsopa kãkiti Teoso mereẽkinimoni setxi sitatxiti auakanimoni Ásia tixineẽ. Piokanatsopata Épeso sitatxiti auakanimoni, Esimina sitatxiti auakanimoni, Pékamo sitatxiti auakanimoni, Txiatxira sitatxiti auakanimoni, Satxima sitatxiti auakanimoni, Piratéopia sitatxiti auakanimoni, Araotxiséia sitatxiti auakanimoni pakini —itxa notamoni.

¹² Ininiã eereka nikirioka notakata sãkirauatakari natamatinı ĩkapani. Nikiriokasaaki, natamatari setxi tirikapi topãkini oro kamakori. ¹³ Tirikapi topãkiniãtaã, natamatari kãkiti itari iaxitikiri, iuaritika ipinimoni itxaua. Iua mãka õtanori. Iki-tiãpeka apoka. Ipakiomatatare atoko oro kamakoro aua itorotamoni. ¹⁴ Iãko iteene kasarori mapoa atoko itxa. Xamina tirinakari atoko itxa oki. ¹⁵ Ikiti mẽkorĩka pirõsi xamina ãki imẽkorĩkini atoko. Isãkire ene ãparaã torõkani atoko. ¹⁶ Iuako ikikomoni imaĩkaro setxi iõriki. Inamaã iouata mitari pokĩka. Iua iouata ipi uanaro aua. Atokatxi iotximere atoko itxa itoõ.

¹⁷ Natamatakasaakiri, nirika ikitimoni. Koriãkari atoko nitxa. Ininiã iuasaaki itakari iuako ikikomonikiri nota nopini. Itxano:

—Kona pipĩkarauatape, kotxi ikinipoko auini apisapanika nota aua. Ikinipoko xipokaãka atoko nota auapanika.

¹⁸ Nota auãkipika inakarino. Nota koriãkaripekano, iuaritika hãtamatanı. Ætipirika auãki inakarino nota. Ameẽ. Kaposotiireno nota, kotxi nipaniãtari kãkiti ipinini. Niposotiire aua niokanatiniri kãkiti maerekati kamakani misiritikoãtaã.

¹⁹ Piõkatsopatarı mitxi patamatakiti, uatxaika patamatakiti pakini. Apikomoni noerekakiti apaka piõkatsopata, kotxi noerekaiko katana itiximoni ĩkari. ²⁰ Kiripa ninoã iõriki setxi pakini niuako nikiikomoni auakani? Teoso nitiriakori itxauana. Ninoã anikari nota sãkire nisãkire auiãkanimoni ninoã setxi sitatxi auakanimoni. Kiripa ninoã setxi tirikapi topãkini oro kamakori? Nisãkire auiãkani ninoã setxi sitatxi auakani itxauana —itxa Xesosi Xoãomoni.

2

Xesosi Iokanapirena Épeso Auakanimoni

¹ Xesosi misâkiretari Xoão:

—Piokanatariko ia nisâkire Teoso nitirimoni, Teoso sâkire auiâkanikata auakarimoni Épeso sitatxitiã:

Ninoa setxi iôriki maïkakarino nota. Nimaïkari ninoa iôriki niuako nikikomoni. Ninoa setxi tirikapî topâkini oro kamakori sauaki tîpokotakarino nota. Ia nota sâkire.

² Nimarotari ikinika hîkamakiti. Nimarotari itori parîkatxi pamimari hîkama. Parîkatxi kamimari inakasaaki, kona hîtakanapari. Maerekati kamakani apokasaaki hîtemoni, kona hîte apakapana. Apokapeka apanakini kâkiti hîtemoni. Itxana: “Teoso iokanatakiniraua ate.” Txamari, kona atão ninoa sâkire. Nimarotari kona hîte auiritana ninoa kaminiri maerekati. Hîte atamakaerekatana. Eereka himarotari kona atão ninoa sâkire. ³ Himisiritaãka nisâkire hîsâpiretini xika, iuaritika himîteenekari ikinipoko nota îkapani. Kona hîsâpaka hîparîkauatini nota îkapani.

⁴ Ikara hîkamakiti erekari, txamari hîtakanapari hîtiretinino. Merepanika hîtiretano. ⁵ Hîxinikariko merepitipanika hîtiretinino. Uatxa poiãoka hîtiretano. Iuaïkana hîkamariko merepitipanika hîkamakiti atoko. Himatakanapakaniãri ikara himaerekani, patimari napokini hîtemoni. Nimakatzakariko hîtirikapite topâkini. Ininiã Teoso sâkire auiâkani !auaika ereë, himatakanapakaniãri ikara himaerekani. ⁶ Auapitika atão hîkamakiti, kotxi hîte omanatari Nikoraito inakoni kamakiti. Nota apaka omanatari ninoa kamakiti.

⁷ Kakenakokii hîte, ininiã hîkenakotariko Erekari Mata-matakoti sâkire Teoso sâkire auiâkanimoni. Maerekati makamakati nauiritako amãtiiri Teoso tixine apanîkaki auakari itximini. Iua amãtiiri tximakari auapika âtipirika Teosokata, —itxa Xesosi Épeso auakanimoni.

Xesosi Iokanapirena Esimina Auakanimoni

⁸ —Piokanatariko ia nisâkire Teoso nitirimoni, Teoso sâkire auiâkanikata auakarimoni Esimina sitatxitiã:

Ikinipoko auini apisapanika nota aua. Ikinipoko xipokaãka atoko, nota auapanika. Nipîpe, iuaritika iuaïkana nôkitikaua. Uatxa !nipinaika. Ia nota sâkire. ⁹ Nimarotari hâtatsiire. Nimarotari hîte minakati !auari. Iuaritika ikinipoko erekari aua hîtemoni. Nimarotari apanakini misâkirepiretini hîte. Ninoa txa: “Xoteoakorira ate.” Txama kona atão Xoteoni !itxauana. Ninoa apotiitiniãtaãua Satanasi nakiti. ¹⁰ Kona hîpîkapiri himisiritiko îkapani îkari. Satanasi takari apanakini hîte kateia âki ataerekatinii îkapani. Himisiritaãkako tesi pakini ôti. Atxiïti hîpina

nisäkire hãuikini xika, iuaritika kona h̃takanapapiri nisäkire hãuikini, ininiãkara nisikai ãtião saporiẽta. Iua saporiẽta apakapakari auapika ãtipirika Teosokata.

¹¹ Kakenakokii h̃te, ininiã h̃kenakotariko Erekarì Mata-matakoti sãkire Teoso sãkire auĩãkanimoni. Maerekati makamakati kona iuaĩkana ikoriãika,
—itxa Xesosi Esimina auakanimoni.

Xesosi Iokanapirena Pékamo Sitatxiti Auakanimoni

¹² Eereka Xesosi iuaĩkana misãkiretari Xoão:
—Piokanatariko ia nisäkire Teoso nitirimoni, Teoso sãkire auĩãkanikata auakarimoni Pékamo sitatxitiã:

Notamoni auari oa iouata ipi uana auakito. Ia nota sãkire.

¹³ Nimarotari ikinika h̃kamakiti. Nimarotari hãuiniãtaã. Ereë Satanasi kãkiti auĩte itxaua. Iuaritika h̃te auikari nota sãkire. Kona h̃te takanapari nisäkire hãuikini. Ætxipa inakori auama h̃te sauaki. Iua sãpiretapikari nisäkire kãkitimoni. Ikara xika okapeëka ereë Satanasi auiniãtaã. Iuaritika kona hãsikano. !H̃takanapari nisäkire hãuikini.

¹⁴ Txamari auapitika h̃kerokakiti. Aua kãkiti h̃te sauaki Paraão inakori sãkire auĩãkani. Kitxakapirĩka iua oerekari Paraki inakori kãkiti Isaeo auakani imisirienetini. Iua Paraki xika ikamarina maerekati, kotxi inikarina xinitxi teoso kamakorimoni sikakori. Oerekana kãkiti kaminiri maerekati iĩto nireëkiti ãti kãkiti itokata. !Apakata kãkiti auikiniri Paraão sãkire. ¹⁵ H̃te sauaki aua kãkiti Niko-raito inakoni sãkire auĩãkani. Nota omanatari ninoaua auĩãkiti sãkiretxiti. ¹⁶ H̃takanapariko ikinika himaerekani. H̃kanapiriãko notamoni. Ikara atoko himakamakaniã, patimari h̃temoni napokini. Ininiã nineenamauata maerekati kamakanikata mitaro iouataã ninamaã auakaroã.

¹⁷ Kakenakokii h̃te, ininiã h̃kenakotariko Erekarì Mata-matakoti sãkire Teoso sãkire auĩãkanimoni. Maerekati makamakati nisikariko komiri iaxitikiri kipatakori. Apaka nisikariko kai kasarori maerekati makamakanimoni. Iua kai nopini iõkataãka kãkiti uãka amaneri apanakini mimarotakiniti. Apakapakarinani imarotari iuãka amaneri,
—itxa Xesosi Pékamo auakanimoni.

Xesosi Iokanapirena Txiatxira Auakanimoni

¹⁸ Eereka Xesosi iuaĩkana misãkiretari Xoão:
—Piokanatariko ia nisäkire Teoso nitirimoni, Teoso sãkire auĩãkanikata auakarimoni Txiatxira sitatxitiã:

Teoso ãkirirano nota. Noki xamina tirinakari atoko itxa. Nikiti mẽkorĩka pirõsi atoko itxa. Ia nota sãkire.

¹⁹ Nimarotari ikinika h̃kamakiti. Nimarotari h̃tiraõki. Nimarotari iteene hãuikari nisäkire. Nimarotari iteene h̃parĩkauata nota ìkapani, apanakini ìkapani apaka. H̃parĩka nota ìkapani pasãpaniri inakasaaki, iuaritika h̃kamapanikari nota ìkapani. Uatxa apiaãpota h̃parĩka nota ìkapani.

20 Itxama, nisãpiretaiko hĩkerokakiti. Hĩte auiritaro sito, Xesapeo inakoro, maerekati okamini hĩte sauaki. Oa txa: “Teoso sãkire sãpiretakarono nota.” Otxama, omisirienetana ninitiriakori. Oa xika, ninoa kamari maerekati iĩtona nireẽkiti apanakinikata isirĩkinina. Apaka ninoa nikari nipokori teoso kamakori sikakori. 21 Niĩtapari otakanapiniri omaerekani, txamari kona onirekari otakanapiniri omaerekani. 22 Ininiã nota kamariko oa amianatini. Oakata sirĩkakani matakanapakaniãro, iteene ninoa atatsiirauata. 23 Oa anaakori nokapitikako. Ikara atoko inakasaaki, ikinimane Teoso sãkire auiãkani imarotariko nimarotari ikinika kãkiti ãkixinire, ikinika ixinikakiti pakini. Ininiã erekari nisikako erekari kamakanimoni. Apaka nimisiritari maerekati kamakani. Hĩkamakiti iaõka niĩkitxitai hĩte.

24 Uatxa nimisãkiretai hĩte apanakini Txiatxira sitatxiti auakani. Hĩte auikari Teoso sãkire. Hĩte ! auikari Xesapeo sãkire. Hĩte kona apaiaõkari Satanasi oerekakiti, iua imarore. Kona ninirekari nisikini apikomoni parĩkatxi nota ikapani, kotxi uatxa iteene hĩparĩkauata nota ikapani. 25 Ianoka ninireka hĩkamini. Hĩte auikari nisãkire, ininiã hãuikiniritika nisãkire, nikanapiriãko.

26 Iua maerekati makamakati, ãtipirika nipaniãtakiti kamakari, iuamoni nisikariko niposotiire itixi auakani auĩte ininiua. 27 Teoso sãkire kitxakapirĩkari txari:

Auĩtetxi itxauako. Itapararitika ipaniãtana ninoa inireẽkiti ikaminina. Imakamakaniãrina inireẽkiti, imisiritana ninoa, tiitxi kamakari tii imanirekakiniti ipakauanakini atoko.

Niri posotiire napakapakiti atoko iua apakapa. 28 Apaka nisikariko iõriki ikanõkapanikero iuamoni, ininiã notaka nisikaua iuamoni, kotxi iua iõriki atoko nitxaua.

29 Kakenakokii hĩte, ininiã hĩkenakotariko Erekari Matamatakoti sãkire Teoso sãkire auiãkanimoni,

—itxa Xesosi Txiatxira auakanimoni.

3

Xesosi Iokanapirena Satxi Auakanimoni

¹ Iuaĩkana Xesosi misãkiretari Xoão:

—Piokanatariko ia nisãkire ninitirimoni, Teoso sãkire auiãkanikata auakarimoni, Satxi sitatxitiã:

Notamoni aua ninoa setxi Matamatakoni Teoso nakiti. Notamoni aua ninoa setxi iõriki. Ia nota sãkire. Nimarotari hĩparĩka. Apanakini sãpiretai hĩte auãki hinini hĩxinire, txamari Teosomoni koriãkanipekarai hĩte. ² Himereka. Araõkire hĩtxapaniko. Hĩsikataparatariki erekari hãkixinireẽ auakari, kotxi iua erekari ipinaariãpota. Ininiã hĩtxĩkitakari

iua erekari auãki inini iuaĩkana. Notamoni hĩparĩka Teoso apisatoõ na atão. ³ Hĩxinikariko hãpakapakiti, apaka hĩkenakotakiti. Hĩkĩpitariko hĩkenakotakiti. Hĩtakanapariko maerekati. Erekarĩ hĩkamako, kotxi kiĩtiriri apokini atoko napokako uai. Kãkiti kona imarotari kiĩtiriri apokini manapi. Ikara atokokana nitxako nikanapiriãkasaaki.

⁴ Hĩte Satxi sitatxiti auakani sauaki auapanika apanakini maerekati makamakani. Ninoa auikapitikari nisãkire. Ninoa kãkiti imãka matxikotakani atoko itxana. Ininiã notakata isanako. Imãkana kasarori. Ikara atoko nikaminana, kotxi ninoa kamari erekari nipaniãtakiti.

⁵ Maerekati makamakani ieretakariko mãkatxi kasarori. Kona noakapaniriko iuãkana naãtsopateẽ. Kãkiti iuãkana ikara aãtsopaã auakani ãtipirika auapikako Teosokata. Ikara atoko ininiã, nisãpiretari iuãkana nirimoni, initiriakori iaxitikini pakinimoni. Nitxana: “Nota nakitiakori itxauana ninoa.”

⁶ Kakenakokii hĩte, ininiã hĩkenakotariko Erekarĩ Mata-matakoti sãkire Teoso sãkire auĩãkanimoni, —itxa Xesosi Satxi auakanimoni.

Xesosi Iokanapirena Piratéopia Auakanimoni

⁷ Iuaĩkana Xesosi misãkiretari Xoão:

—Piokanatariko ia nisãkire Teoso nitirimoni, Teoso sãkire auĩãkanikata auakarimoni Piratéopia sitatxitiã:

Nota maerekati makamakatirano. Atão inakaranani sãpiretakaritarano nota. Kaposotiĩreri auĩtetxi Tavii inakori atoko nitxa, kotxi nota matakakakiti, kona ãti totari. Nota totakiti kona ãti matakakari. ⁸ Nimarotari hĩte parĩka. Hãtamata. Hĩparĩka nota ikapani aapokotxi tore matakakakori atoko itxa. Kona ãti posotari iseretiniri. Ininiã kãkiti !iposotari iotokakinii hĩte nisãkire hĩsãpiretini. Ikara atoko nikaminii hĩte, kotxi kona kataparai hĩte. Ikara atoko nikaminii hĩte, kotxi hĩkĩpitari nisãkire. Kona hĩkipatari nisãkire apanakini apisatoõ. ⁹ Apanakini txari: “Atão Xoteoakori atxaua.” Txamari Satanasi nakitiakori itxauana. Paxirari ninoa sãkire. Nikamariko ninoa kapotoreẽkiniãua hĩte apisatoõ. Iusaaki ninoa txako: “Atãopitikara Xesosi tiretapitikai.” ¹⁰ Hĩkĩpitapekari nisãkire. Kamonõkoniri inakasaaki, kona hĩtakanapari nisãkire, ininiãkara apia maerekati ikini itixiti apokasaaki, iusaaki ninĩkataiko hĩte. Iua maerekati kona misiritai hĩte. Iua maerekati apokako itixi auakani atamakaerekatini ikapani.

¹¹ Erepaniko, patimapaniriko napokini ereẽ. ãtipirika hĩkamariko erekari. Hĩtakanapapikariko maerekati. Ininiã iusaaki ãti kona posotari imaktxakiniri auĩtetxi saporietane hĩtemoni nisikakiti. !Imaktxakarina ikara hĩparĩka ĩki. ¹² Nikamariko maerekati makamakati

itĩkare mina atoko inini niTeosone misãkiretiko aikoti ãki. Auapika Teoso misãkiretiko aikoti ãki, ininiã ! itakanapari Teoso sãkire. Niõkatariko niTeosone uãka iua nopini. Apaka niõkatariko Teoso sitatxine uãka iua nopini. Ininiã apanakini imarotari Teoso nakitiakori ininiuana ninoa. Iua Teoso sitatxine Xerosareẽ amaneri iua tixine katxakakari. Iua maerekati makamakati nopini niõkatariko apaka nota uãka amaneri.

¹³ Kakenakokii hĩte, ininiã hĩkenakotariko Erekaru Mata-matakoti sãkire Teoso sãkire auĩãkanimoni, —itxa Xesosi Piratẽopia auakanimoni.

Xesosi Iokanapirena Araotxiséia Auakanimoni

¹⁴ Iuaĩkana Xesosi misãkiretari Xoão:

—Piokanatariko ia nisãkire Teoso nitirimoni, Teoso sãkire auĩãkanikata auakarimoni Araotxiséia sitatxitiã:

Niuãka “Ameẽ.” Nota atão sãkiretxiti sãpiretakarikarano. Nikamari ikinika nisãpiretakiti. Merepanika nikamari ikinipoko. Ininiã ikinipoko auĩte nitxaua nota.

¹⁵ Nimarotari ikinika hĩparĩka. Hĩtxari: “Nauikapitikari Xesosi sãkire.” Txamari kona iteene hinirekari hĩkaminiri nipaniãtakiti. Apaka kona iteene hinirekari hĩtakanapiniri nisãkire. Kona kapatakari atokoni hĩtxaua hĩte. Kona katxĩkareri atokoni hĩtxaua hĩte. Poomari atoko hĩtxaua. Notamoni apiaerekata kapatakari atoko hininiuã hĩte. Iuasaaki iteene hinirekari hĩparĩkauatini nota ĩkapani. Iteene himanirekakaniãri hĩparĩkauatini nota ĩkapani, apiaerekata katxĩkareri atoko hininiuã hĩte, nisãkire ikinika hĩtakanapini. ¹⁶ Notamoni hĩte ãparaã poomari atoko hĩtxa. Ininiã kona ãparaã kapatakaãri atoko !hĩtxa. Apaka kona ãparaã katxĩkareẽri atoko !hĩtxa. Ikara atoko inakasaaki !niniãreka. Ininiã mapara nikanakai hĩte. ¹⁷ Hĩte txa: “Katxineiroteua ate. Katiiua ate. Apikomoni anirekakiti !auari,” hĩtxa. Txama kona himarotari hãkixinireẽ iteene himatinaniuatini. Hãkixinireẽ minakati !auari. Hãkixinireẽ mokiri atoko hĩtxaua. Kasarari atoko hĩtxaua hãkixinireẽ. Ikara atoko hininiã, kona himarotari Teoso. ¹⁸ Nõtãkikai hĩte hiamotiniri notamoni auakari oro atoko inakari. Oa oro xamina oeretakito. Ikara atoko hĩkaminiã, ikinika hinirekakiti auako hĩtemoni. Hiamotariko mãkatxi kasarori notamonikiri hĩretakini ĩkapani, ininiã kona hĩpẽtauata kasara hinini xika. Ikara atoko hĩkaminiã, hãkixinire !auari maerekati. Hiamotariko apaka pinĩtxi notamoni auakari hõki ĩkapani, ininiã atão hĩposota hãtamarauatini.

¹⁹ Nitiretakini nõtãkika, apaka noerekana. Ininiã ikinipoko atão hĩkamako maerekati hĩtakanapini ĩkapani.

²⁰ Hãtamatako. Hãkixinire toreẽ nota auapeka. Nota haãpoko maparakiri akiritakari atoko. Hĩkenakotiniãri nakiritiniã,

hōsereiniāri hākixinire tore, nūiroā hītekata nikaikotini ĩkapani. Iuasaaki ninipokota hītekata. Hīte nipokota notakata.

²¹ Nauiritari maerekati makamakati topākini notakata auītetxi topanere nopini. Iua auītetxi topanere nota nakiti. Iua atokotxikana nota topāka nirikata auītetxi topanere nopini iua nakiti nopini, kotxi maerekati makamakati nota apaka txaua. ²² Kakenakokii hīte, ininiā hīkenakotariko Erekarī Matamatakoti sākire Teoso sākire auīākanimoni, —itxa Xesosi Araotxiséia auakanimoni.

4

Iaxiti Auītetxi Topanere

¹ Eereka natamatari iaxiti tore. Itore imatakakaāka. Merepanika nikenakotari trōpeta atoko inakari. Kākiti sākire atoko itxa. Imisākiretano:

—Uai pina notamoni. Noerekaiko katana auakari tīkane.

² Iuasaakipeka Erekarī Matamatakoti anikano. Iuasaaki natamatari auītetxi topanere iaxiti. Topākakari aua iua nopini. ³ Iuaā topākakari kai peereri pomēkoriri atoko itxa. Iua kai satónia inakori atoko. Apaka āti kai sátxio inakori atoko itxa iua topākakari. Kisi ākitari iua auītetxi topanere. Iua kisi kai esimeráota inakori atoko itxa.

⁴ Iua ĩtinikata aua vītxi koatro pakini topaneretxi. Vītxi koatro pakini totiakori topāka iua topaneretxi nopini. Ninoa māka kasarori. Ikiina aua saporīēta oro kamakori. ⁵ Auītetxi topanereātaā atamataāka ito mēkokari. Iotxira, iokaamori aua iuaātaā. Iteene poenexitiri. Iua auītetxi topanere apisatoō aua setxi tirikapi. Setxi Matamatakoni Teoso nakitiakori itxauana ninoa setxi tirikapi.

⁶ Iua auītetxi topanere apisatoō ipoa ātakaāri atoko itxa. Auītetxi topanere ĩtinikata aua koatro Teoso tixine auakani. Ninoa okītxinoka xāpokaītotakini. Auana okina ikini ĩtoāna. Itorotaāna aua okina. Iporikiāna apaka aua okina.

⁷ Okītxinoka xāpokaītotakiti āti, ākiti atoko itxa. Ātipekana kema auīte atoko itxa. Ātipekana aua kiki toō atoko. Ātipekana kokoi araākari atoko itxa. ⁸ Ninoa ikininape aua imīkitana seisi pakini. Imīkitana nopini, ipatapi apaka okina aua. Kona ĩtomatana. Ikini pokamarariti, ikini ĩkanōkati itxana:

“Erekai. Erekai. Erekai. Teoso Apiananiri pitxaua. Kaposotiireri pitxaua. Ātipirika auakarii. Kitxakapirīka auakarii. Uatxa auakarii. Katana apaka pite aua-panika,”

itxana ātipirika.

⁹ Ninoa okītxinoka xāpokaītotakini xipoātakasaaki, ixikaretarina Teoso paxitiko pirena. Ixikaretarina: “Ikinipoko

ikamakiti ate ìkapani erekarinoka. Peerekari iua auõtetxi topanere topãkakari, ãtipirika auapika inakari.” Ninoa xikaretari ikara Teoso ìkapani. ¹⁰ Ninoa vïtxi koatro pakini totiakori xikarauatakasaaki, ikapotoreẽkauana ixitimoni iua auõtetxi topanere nopini topãkakari apisatoõ. “Ateosone,” itxana iua ãtipirika auapika inakarimoni. Itakarina isaporiẽtane Apiananiri apisatoõ, kotxi Teosonokara ikinimane auïte. Iuasaaki itxana:

¹¹ “Apiananiri, aTeosone pitxaua. Erekai pite, ininiã apakatapitika apaxitinii. Apakatapitika ikinimane sãpiretinii: ‘Peerekai.’ Apakatapitika pite apakapiniri ikini posotiiretxi. Ikara atão, kotxi pite kamari ikinika. Pite kamari ikinika, kotxi pite nirekari pikaminiri. Pite nirekari ikinipoko auini,” itxana ninoa vïtxi koatro pakini totiakori.

5

Aãtsopa Iapiriãkori Pirena

¹ Iuasaaki natamatari aãtsopa iapirikakori iua auõtetxi topanere nopini topãkakari uakoã. Iuako ikikomonikiriã aua. Iua aãtsopa auari iõka ãkiriko, inopinimoni pakini. Iua aãtsopa aua setxi popitari kãkiti makatamẽkakaniri ìkapani. ² Iuasaaki natamatari ãti Teoso nitiri iaxitikiri. Kataparari iua. Itaparasãkireritika itxa:

—Kiripa apakata imakatzakiniri ia popitari? Kiripa posotari ikatamẽkiniri ia aãtsopa? —itxa.

³ Itxama, kona auari iaxiti auakari, kona auari itixi auakari, apaka kona auari itixi patapi auakari, iua aãtsopa katamẽkakari ! auari. Ninoa ! iposotari ikatamẽkinirina iua aãtsopa. ! Iposotarina atamatinirina iua aãtsopa ãki.

⁴ Ininiã iteene nitxiapata, kotxi iua aãtsopa iapiriãkori katamẽkakari ! auari. Erekari kamakari ! apokaãka ikatamẽkiniri ìkapani, atatsopatiniri ìkapani. ⁵ Iuasaaki ninoa totiakori ãti txari notamoni:

—Kona pitxiapatape. Patamata ikiraã. ãkiti atoko inakari iua. Xotaa apika mekaniriakori auïte iua. Tavii apika mekaniri iua. Oerekapekari Satanasi poiãori inini. Iua apiata. Ininiã iuanani posotari ikatamẽkiniri iua aãtsopa iapiriãkori. Iuanani posotari imakatzakiniri ninoa setxi popitari —itxa iua toti.

⁶ Iuasaaki natamatari soti auïte okakori atoko. Iua itima iua auõtetxi topanere apisatoõ. Ninoa ipi ipi pakini okïtxinoka xãpokaïtotakini, ninoa totiakori pakini ãkitari iua. Setxi iko, setxi oki pakini aua iuamoni. Setxi oki aua iuamoni, kotxi setxi Matamatakoni Teoso nakitiakori aua. Teoso iokanatanana ninoa ikini itixitimoni. ⁷ Iua soti auïte atoko inakari sari

iua auñtetxi topaneremoni. Imañkari añtsopa topaneretxi nopini topañkakari uakoñ auakari. Iuako ikikomonikiriñ aua.
⁸ Imañkasaakiri, ninoa koatro okñtxinoka xañpokañtotakini, ninoa vñtxi koatro totiakori pakini patimari ipamakinina soti auñte apisatoñ. Ikinikana auari arpa inakori xikari ikaminina ñkapani. Imakinikana auari kopitipaki oro kamakori. Naia kopitipaki xañpoka koria atoko inakari peeremariri. Ia kamariñro Teoso sñkire auiñkani sñkire iuamoni.

Amaneri Xikariti

⁹ Iuasaaki ninoa xikaretari amaneri xikariti. Ixikaretarina:

“Pitenani apakata papakapiniri iua añtsopa iapiriñkari. Pitentani apakata pimakatxakiniri popitari, kotxi pitentanira erekari. Pite okañka. Piarēkañ piamotaua ate Teoso ñkapani. Piamotapekaua ikini uñkati kñkiti sauaki. Ikini ãti uñka sñkire sñkiretakani sauaki piamotapekaua. Ikinika itixiti auakani sauaki piamotapekaua ate.

¹⁰ Pite txñkitakaua ate auñtetxiakori aniniua, sasetotxiakori apaka aniniua, Teoso ñkapani aparñkauatini. Ininiñ itixi auakani auñte atxauako ate.”

¹¹ Iuasaaki natamatari itomaneri Teoso nitiriakori. Nike-nakotari ninoa sñkire. Kaiñopokori ninoa. Señ mio, apikomoni señ mio, apikomoni señ mio itxañpokatana. ! Apakata ninoa iañtiko. Ninoa ãkitari iua auñtetxi topanere, okñtxinoka xañpokañtotakini, totiakori pakini. ¹² Itapasñkiretitika ixikarautana. Itxana:

“Soti auñte okañka kñkiti ñkapani. Ininiñ ãtipirika apakata iua apakapiniri posotiiretxi, ikinika erekari, imaroretxi, taparñtxi pakini. Apakata ikinimane paxitiniri iua. Apakata ikinimane sñpiretiniri iua ereka inini. Apakata ikinimane iuikiniri iua.”

Ikara atoko ninoa xikarauata.

¹³ Ikara eereka nikenakotari ikinika iaxiti auakani, ikinika ñkorapokoriti auakani, ikinika itixi patapi auakani, ikinika potxoari uiniti nopini auakani, ikinika potxoari uiniti ãki auakani pakini xikarauatini. Itxana:

“Ikinika erekari ãtipirika aua iua auñtetxi topanere topañkakarimoni, iua soti auñte pakinimoni. Ikinika ãtipirika paxitana. Ikinika ãtipirika txari: ‘Peerekana ninoa.’ Ikinika taparñtxi ãtipirika aua ninoamoni.”

¹⁴ Ininiñ ninoa koatro, okñtxinoka xañpokañtotakini txana:

—Ameñ.

Iuasaaki ninoa vñtxi koatro totiakori patimari pamakini.

—ATEosone pitxaua —itxana iua ãtipirika auakarimoni.

6

Soti Auñte Makatxakari Popitari

1 Natamatari soti auíte makatxakiniri áti popitari. Ikara natamatakasaaki, nikenakotari okĩtxinoka xãpokaĩtotakiti sãkire. Isãkire ikarokirauatini atoko itxa.

—Uai pinako. Patamata —itxa.

2 Iuasaaki natamatari kavaro kasarori. Kiki aua oporikiã. Iua tapotxi aua. Auĩtetxi saporietane sikaãka iuamoni. Iua sari ikini itixitimoni kãkiti auíte ininiua ĩkapani.

Áti Popitari Makatxakiko

3 Eereka soti auíte makatxakari áti popitari aãtsopaã, ininiã ipi auape. Iuasaaki nikenakotari átipekana, okĩtxinoka xãpokaĩtotakiti sãkire:

—Uai pinako. Patamata —itxa.

4 Ikara eereka natamatari kavaro põkamarari. Kiki aua oporikiã. Iua kiki sikaãka posotiiiretxi neenamatchi ikamini ikini itixitiã, ininiã neenamatchi mauakaniãtaã ! auari. Itxĩkitakari kãkiti okakakiniua. Isikaãka iouata mitapoari inenamauatini ĩkapani.

Áti Popitari Makatxakiko

5 Eereka soti auíte makatxakari áti popitari, ininiã ipi áti auape. Iuasaaki átipekana, okĩtxinoka xãpokaĩtotakiti txari:

—Uai pina. Patamata —itxa.

Ininiã iuasaaki natamatari kavaro pomamari. Kavaro nopini topãkakari aua minari iaõtiko iuakoã. 6 Eereka nikenakotari áti sãkirauatini okĩtxinoka xãpokaĩtotakini sauaki. Itxa:

—Ipixini kiro triko ĩki, áti õti kãkiti parĩka ĩkitxikana. Áti, ipixini pakini kiro atarokiri atoko inakari ĩki, áti õti kãkiti parĩka ĩkitxikana. Iĩtxiã ĩki, ovaã ĩki pakini poiãopanikako.

Áti Popitari Makatxakiko

7 Eereka soti auíte makatxakari áti popitari, ininiã ipi ipi pakini auape. Iuasaaki nikenakotari imapotõkirekiri, okĩtxinoka xãpokaĩtotakiti sãkire. Itxari:

—Uai pina. Patamata —itxa.

8 Iuasaaki natamatari kavaro posetakarari. Inopini topãkakari uãka “Ipĩkitxi” inaãka. Áti iua tikini sa. Iua akiritaãka “Maerekani Misiritikoãtaã” inaãka. Isikaãkana posotiiiretxi kaiãopokori itixi auakani okiniua ĩkapani, ininiã koatro kãkiti auiniãtaã áti okaãka. Ninoa okana kãkiti neenamatchiã, natxiã, amianariã, kaxipiri kaneenamariã pakini.

Áti Popitari Makatxakiko

9 Ininiã soti auíte iuaĩkana makatxakari áti popitari, ininiã ipi ipi áti pakini auape. Iuasaaki natamatari Teosomoni sikakori takikoãtaã patapi kãkiti okakoni. Ninoa okaãka Teoso sãkire isãpiretinina xika. Kona itakanaparina isãpiretinina

Teoso kamakiti ninoa ìkapani, ininiã ikara xika okaãkana.
¹⁰ Itapasãkiretika akirikatarina Teoso. Itxana:

—Apiananiri, àtipirika erekari kamakarii pite. Atãonoka pisãkire. Kirisaakipa pimisiritari itixi auakani? Kirisaakipa pixikatxitaua ate, kotxi ninoa okaua ate? —itxana.

¹¹ Ininiã mãkatxi kasarori sikaãka ninoamoni. Eereka isãpiretaãkana:

—Hiãtapariko apikomoni. Teoso nirekari apanakini hõtariakori, initiriakori okiko hïte atoko iniko. Hõtariakori okaãka atoko, Teoso xikatxitai hïte. Hiãtapariko ikara õti —itxa.

Ãti Popitari Makatxakiko

¹² Eereka nitikari soti auïte makatxakiniri ãti popitari, ininiã seisi pakini auape. Iuusaakipeka itixi iteene iakeẽkata. Atokatxi mamãka, sako mata pomamari potxi iãko kamakori atoko. Kasiri kamarãka arẽkatxi atoko. ¹³ Iõriki itori iaxiti auakaro irika ìkorapokoritimoni. Amãtiiri ìtima iokatxaãkiti atoko otxa. ¹⁴ Natamatari iaxiti aãtsopa iapirikiniua atoko. Ikinika ixirata mitari, ikinika ipokomiriĩ pakini makatx-akaãka. Ætiãtaã itakaãka.

¹⁵ Iuusaaki ìkorapokoriti auõtetiakori, kãkiti kaposotiirerini, katiirini, sotato auïteakori, kãkiti katapararini, nitiritxi amotakoni, nitiritxi minakaniua pakini kipataua aarikoã, kai mitari sauaki ixirataã. ¹⁶ Iuusaaki itxana ixirata auïtemoni apaka kai mitarimoni:

—Hïrikako ate nopini. Hikipataua, kotxi topaneretxi nopini topãkakari, soti auïte pakini nirekari imisiritiniua ate. ¹⁷ Soti auïte misirikare õti manapi apopeka. Kona kãkiti mïteenekari ikara misirikaretxi.

7

Sẽto Koarẽta Koatro Mio Teoso Nitiriakori Itixi Auakani

¹ Eereka natamatari Teoso nitiri iaxitikiri timini atokatxi pokĩkinimoni, ãti atokatxi ereẽkokinimoni, ãti atokatxi kimapore sanaremoni, ãti atokatxi kimapore kikomoni. Ininiã ipi ipi pakinipe ninoa. Ninoa mãkari ìtima ipi ipi pakini itixi auakari ìtimati. Ininiã ìtima kona inapaika itixiã. Kona kãuaãriã ! inapaika ìtima. Kona aaminaã ! inapaika ìtima. ² Natapari ãti Teoso nitiri iaxitikiri inaãpotini atokatxi pokĩkinimoni. Teoso àtipirika auakari takaõtxikare aua iuamoni. Itapasãkiretika akiritana ninoa ipi ipi pakini Teoso nitiriakori. Ninoa parika itixi, potxoari uiniti pakini imisiritinina. ³ Iua Teoso takaõtxikare auakiti txari ninoamoni:

—Uatxa kona himisiritapiri itixi, potxoari uiniti, aamina pakini. Himisiritinina apisa, ate takari Teoso takaõtxikare initiriakori itixi auakani teẽtaã.

⁴ Eereka nimarotari Teoso takaõtxikare apakapakani. Itakaõtxikaãkana sêto koarêta koatro mio kãkiti. Ikini uãka Isaeo tixinikini takaõtxikaãka.

⁵ Tosi mio Xotaa apika mekani takaõtxikaãka.

Tosi mio Hopê apika mekani takaõtxikaãka.

Tosi mio Katxi apika mekani takaõtxikaãka.

⁶ Tosi mio Asee apika mekani takaõtxikaãka.

Tosi mio Natarii apika mekani takaõtxikaãka.

Tosi mio Manasee apika mekani takaõtxikaãka.

⁷ Tosi mio Simião apika mekani takaõtxikaãka.

Tosi mio Arevii apika mekani takaõtxikaãka.

Tosi mio Isakaa apika mekani takaõtxikaãka.

⁸ Tosi mio Seporõ apika mekani takaõtxikaãka.

Tosi mio Xosee apika mekani takaõtxikaãka.

Tosi mio Pêxamiĩ apika mekani takaõtxikaãka.

Itomaneri Kãkiti Teoso Apisatoõ

⁹ Ikara eereka natamatari itomaneri kãkiti apotiitakaniua. ! Apakata kãkiti iaõtiniri ikinikana. Aua kãkiti ikini itixitini, kãkiti ikini sereti. Aua ikini uãka sãkire sãkiretakani. Ikinikana ninoa timanãta Apiananiri apisatoõ, soti auĩte pakini apisatoõ. Ninoa mãka kasarori. Aãtape aua iuakoãna.

¹⁰ Itapasãkireritika itxana:

—ATEosone topãka auĩttxi topanere nopini. Iuara, soti auĩte pakini makatxakapekari amaerekani.

¹¹ Iuasaaki ikinika Teoso nitiriakori iaxiti auakani tima. Ninoa ãkitana auĩttxi topanere, totiakori, ninoa ipi ipi okĩtxinoka xãpokaĩtotakini pakini. Ikapotoreẽkauana itoõna xitimoni, auĩttxi topanere apisatoõ. “Ateosone pite,” itxana Teosomoni. ¹² Ixipoãtana Teosomoni:

—Ameẽ. ãtipirika ikinimane sãpiretai ereka pinini. Peerekai. Kimarorei. Erekari pikamakiti ate ìkapani. Ikinimane paxitai. Kaposotiirei. Pataparai. ãtipirika ikara atoko atxai. Ameẽ.

¹³ Ininiã eereka ninoa totiakori ãti pimaãno nota:

—Kiripa ninoa kãkiti mãkatxi kasarori ieretakakani? Namonipa inana ninoa? —itxa iua.

¹⁴ Ininiã nota txari iua:

—Pitera imarotari.

Ininiã iua txano:

—Ninoa iteene misiritaãkapeka. Uatxa ixipope ninoa misiritiko. Soti auĩte makatxakapekari imaerekanina. Ininiã imãkana soti auĩte arẽkaã arokakori atoko itxauana. Uatxa kasarori imãkana, kotxi itxiko ! auari. Soti auĩte makatxakapekari kãkiti maerekani ipĩkasaaki, ininiã mãkatxi kasarori atoko itxa ninoa ãkixinire.

15—Ininiã ninoa aua Teoso topanere apisatoõ. Imisãkiretiko aikoti ãki iparĩkauatana Teoso ĩkapani ĩkiniõtika pokamara, ĩkanõka pakini. Ininiã iua auĩtetxi topanere nopini topãkakari auapikako ninoa sauaki. 16 Ninoa kona natxitaika. Kona iposonataikana. Atokatxi kona arikana ninoa. Kona kapatakari kona arikana. 17 Kotxi soti auĩte auĩtetxi topanereãtaã auakari nĩkatanako ninoa. Iua anikana ninoa sõtoãrimoni. Iuaã auakari sõtoãri iãtakani ãtipirika auapikako. Teoso maktxakariko ĩkinika iãsaãna. !Itxiapataikana.

8

Imapotõkire Popitari Maktxakiko

1 Imapotõkire popitari imaktxakasaaki, ĩkinipoko tsorĩkaxitita Teoso tixineẽ. Ikara atoko ipixini oara. 2 Eereka natamatana setxi Teoso nitiriakori, iua apisatoõ timakani. Isikaãkana setxi xikari kamiko trõpetana inakori.

3 Eereka ãti Teoso nitiri apoka. Itima Teosomoni sikakori takikoãtaã. Kamariãro arikiko koanati oro kamakori iuamoni aua. Kamariãro ito sikaãka iuamoni, Teosomoni isikini ĩkapani, ĩkinika Teoso nakitiakori amanaãkiti sãkiretxitikata. Ininiã arikari iua kamariãro Teosomoni sikakori takikoãtaã nopini. Oro kamakori iua Teosomoni sikakori takikoãtaã auĩtetxi topanere apisatoõ. 4 Ininiã iuakoã kamariãro txiã, Teoso nakitiakori amanaãkiti sãkiretxitikata kanĩka Teoso apisatoõ. 5 Ininiã eereka iua Teoso nitiri kosekari okoana. Ixãpokakari xaminaminiki mẽkorĩkakariã, Teosomoni sikakori takikoãtaã nopini auakariã. Eereka okari itiximoni. Iuasaakipeka aua karokirauari, mẽkokari pakini. Apaka iuasaaki itixi iakeẽkata.

Koatro Trõpetana Pirena

6 Ininiã ninoa setxi Teoso nitiriakori setxi trõpetana auakini iposope itrõpetane ixõkinina ĩkapani.

7 Ininiã ninoa Teoso nitiriakori ãti xikarauata itrõpetaneẽ. Iuasaaki katxĩkareri kai soro atoko inakari, apaka xaminaminiki mẽkorĩkakari arẽkatxiã koketakori okaãka itiximoni. Ikara xika apanakini aamina itixi auakari arika, ininiã ipi ãti pakini aamina auiniãtaã ãtika arikaãka. ĩkinika katsotati arika apaka.

8 Eereka ãti Teoso nitiri xikarauata itrõpetaneẽ. Ininiã ĩxirata auĩte atoko inakari arikatxikata okaãka potxoari uiniti moni. Ininiã ipixini potxoari uiniti arẽkatxi itxapekaua. 9 Ininiã apanakini potxoari uiniti ãki auakani ipĩpe, ininiã ipi ãti pakini potxoari uiniti auakani auiniãtaã ãtika ipĩpe. Iuasaaki apanakini maporoni apaka xipokaãka, ininiã ipi ãti maporo auiniãtaã ãtoka xipokaãka.

¹⁰ Eereka äti Teoso nitiri xikarauata itrõpetaneë, ininiã ipi äti pakini initiriakori xikarauatape. Iuasaaki iõriki mitari iaxitikero katxaãkata. Otirika tirikapi atoko. Oõrika ipixini uini nopini. Oõrika ipixini sõtoãri nopini apaka. ¹¹ Iõriki uãka, “Kapixiro,” otxaua. Ininiã ipixini ãparaã kapixiã. Ipi äti pakini sõtoãri auiniãtaã, ätinoka sõtoãri kapixiã. Ito kãkiti iãtari iua ãparaã, eereka ikoriãna, kotxi kapixiãri ãparaã.

¹² Ininiã äti Teoso nitiri xikarauata itrõpetaneë, ininiã ipi ipi pakini initiriakori xikarauatape. Iuasaaki atokatxi ponikare, kasiri, iõriki pakini kona iteene !iponikaika. Imamãkapeka. Ininiãkara pokamara ipi ipi pakini oara atokatxi !iponikaika. Iua atokotxikana ãkanõka ipi ipi pakini oara kasiri, iõriki pakini !iponikaika. ¹³ Ininiã eereka nitikarauatakasaaki, nikenakotari äti Teoso nitiri sãkire. Iua araaãpota Teoso tixine. Itapasãkireritika itxari:

—Erepaniko. Erepaniko. Erepaniko itixi auakanii. Aua-panika apikomoni ipi, äti pakini trõpeta Teoso nitiriakori xõkini ãkapani.

9

Äti Trõpeta Xõkiko

¹ Ininiã äti Teoso nitiri xikarauata itrõpetaneë. Iuasaaki nitikari äto iõriki iaxitikero katxakini itiximoni. Iõrikimoni osikaãka xavi aariko mamapotõkire irikoti tore ãkapani.

² Ininiã iõriki atoko inakari mataakari iua aariko. Eereka katxiãri kaiãopoko pokõka. Katxiãri tokori arikikosaaki atoko itxa. Eereka iaxiti, atokatxi pakini piãka itxiã xika.

³ Iposo atoko txõtxiri atoko inakari pokõka itxiã. Posotiiretxi isiãkana, ininiã kaxipiro itixi auakari posotiire atoko aua txõtxirimoni, kãkiti ioãkini ãkapani. ⁴ Ipaniãtaãkana katsotati imokakanina, apaka takari, aamina pakini imokakanina. Ipaniãtaãkana imisiritinina Teoso takaõtxikare iteëtaã mauakini.

⁵ Kona isikaãkana posotiiretxi kãkiti okinina ãkapani. Sõko kasiritinanira ninoa paniãtaãka imisiritinina ninoa. Imisiritarina kaxipiro ioãkini atoko. ⁶ Iuasaaki kãkiti nirekariko ipinini. Itxama, kona iposotarina ikoriinina. Initarina ipõkitxi, txamari iuasaaki ipõkitxi mitekapeka.

⁷ Iua txõtxiri kavaro atoko itxana. Kavaro neenamatzhi kamakani atoko itxana. Ikiãna aua saporieãta atoko oro kamakori. Itoõna kãkiti toõ atoko itxana. ⁸ Ninoa iãko sito iãko atoko itxana. Itsiriãna ãkiti tsiriã atoko itxana. ⁹ Itorota ipatinina koana metao kamakori atoko. Imõkitana ene kavaro itomaneri miteëkani ene atoko. Mitekaã ene atoko itxana. ¹⁰ Ninoa xipi kaxipiro xipi atoko itxana. Oko aua ixipiãna. Ni-noa posotari kamatsiitiniri kãkiti sõko kasiriti. ¹¹ Ninoa auãte aua. Iua Satanasi nitiri. Mitxi aariko mamapotõkire irikoti

ãki auakari iua. Xoteo sãkireẽ iua uãka Apatõ itxaua. Kreko sãkireẽ iua uãka Aporioõ itxaua. Popĩkari sãkireẽ “Ikinipoko Xipokakari,” itxaua.

¹² ãti misirikaretxi napapeka. Txama auapanikako apikomoni ipi misirikaretxi.

ãti Trõpeta Xõkiko

¹³ ãti Teoso nitiri xikarauata itrõpetaneẽ. Iuasaaki seisi trõpeta xõkapeẽkaika. Teosomoni sikakori takikoãtaã oro kamakori aua ipi ipi pakini iko. Ikara Teoso apisatoõ. Nikenakotari iko takote auakari sãkirauatini. ¹⁴ Ininiã iua txari Teoso nitiri iua trõpetaã xikarauatakari:

—Pisikakanako ipi ipi pakini Teoso nitiriakori iaxirikakoni Eoparatxi inakori uiniti auakani.

¹⁵ Naia ipi, ipi pakini Teoso nitiriakori iposopekana ia anokanani, ia kasiriti, ia õti, ia oara manapi ĩkapani. Ininiã ninoa sikakaãka kaiãopokori kãkiti okinina ĩkapani. Ininiã ipi ãti pakini kãkiti auiniãtaã auiritaãka ãtika okinina. ¹⁶ ãti sãpiretano ninoa sotatone kavaro nopini auakani tosẽtosi mirão aua. Kaiãopokori.

¹⁷ Natamatari ninoa sotatoakori kavaro nopini nitaponemoni. Natamatakasaakina ia atoko ninoa. Itorotana koana metao kamakori auana. Apanakini torota koana põkamarari xamina tirinakari atoko itxa. Apanakini poporeri. Apanakini posẽtakari ãxõpiri atoko. Ikiina ãkiti kii atoko. Inamaãna ipokĩka xamina tirika, katxiãri, ãxõpiri pakini. ¹⁸ Ikara xamina tirinakari, ikara katxiãri, ikara ãxõpiri pakini inamaãna pokĩkakari, okari kaiãopokori kãkiti itixi auakani. Ininiã ipi ãti pakini kãkiti auiniãtaã ninoa okari ãtika. ¹⁹ Kavaro posotiire inamaã, ixipiã pakini aua. Ninoa xipi imini atoko itxa. Ixipiãna aua ito kiiri. Ninoa kii misiritari kãkiti.

²⁰ Ininiã itomane kãkiti koriã ia misirikari xika. Iuaritika kãkiti mokakoni maerekati kamakani ĩnirekari itakanapinirina imaerekani. Ninoa kapotoreẽkapanikaua Satanasi nitiriakorimoni. Ikamapanikarina ninoa amanaãkiti. Iteosonetari aamina kamakori, oro kamakori, pirata kamakori, pirõsi kamakori, kai kamakori pakini. Ninoa teosone kona posotari atamarauatini. Kona iposotarina ikenakorauatini. Kona iposotarina itĩpokotinina. ²¹ Ninoa kãkiti okapanikari apanakini. Ikamapanikarina mĩiti parĩka. Isirĩkapanikana apanakinikata. Iitirĩkapanikarina apanakini kãkiti tii. Kona ĩnirekarina maerekati itakanapinina.

10

Aãtsopa Axapitiri Iapirikakori

¹ Iuasaaki natamatari Teoso nitiri iaxitikiri katxakini ĩkorapokoritimoni. Kataparari iua. Iua katxiāri iaxitikiri āki. Katxiāri imāka atoko itxa. Kisi ikii nopini aua. Itoō atokatxi atoko itxa. Itapike aātsota tirinakari atoko itxa. ² Imaĭkanātari aātsopa iapirikakori axapitiri. Iuakoā aātsopa ikatamēka. Itakari ikiti ikikomunikiri potxoari uiniti nopini. Isanaremonikiri ikiti itakari imiriī. ³ Akiripoakata ākiti atoko. Iuasaaki setxi iokaamori kenakotaāka. ⁴ Iuasaaki niōkatsopaaritari ninoa setxi iokaamori sākire. Txamari nikenakotari āti iaxitikiri sākire. Itxano:

—Kona piōkatsopatapiri ninoa setxi iokaamori sākire —itxa iaxitikiri.

Aātsopa Axapitiri Nikiko

⁵ Iuasaaki Teoso nitiri aua āti ikiti imiriī. Potxoari uiniti nopini āti ikiti aua. Iua ōtanōkari iuako iaxiti. ⁶ Iuasaaki itxa:

—Uatxa nisāpiretakiti Teoso ātipirika auakari sākire. Ikamari ikinika iaxiti, iaxiti auakani pakini. Ikamari ikinika ĩkorapokoriti, ĩkorapokoriti auakani pakini. Ikamari potxoari uiniti, ikinika iua āki auakani pakini. Teoso misiritinina maerekati kamakani !okananiikari apokini. ⁷ Apikomoni āti trōpeta xikarauatapanika. Iuasaaki kitxakapirīka Teoso kipatakiti oerekaākako. Teoso sāpiretakiti initiriakori ĩkorapokoritimoni, isākire sāpiretakanimoni paītiki oerekaākako —itxa Teoso nitiri.

⁸ Eereka iuaĭkana nikenakotari iaxitikiri sākirauatini:

—Pisa. Papariko aātsopa iapirikakori, Teoso nitiri uakoā auakari. Iua āti ikiti imiriī, āti ikiti potxoari uiniti pakini aua kititakari.

⁹ Ininiā nisa iuamoni, ininiā nitxari iua:

—Pisikano ere aātsopa iapirikakari.

Iuasaaki itxano:

—Papakapariko, nika pitxari ia aātsopa. Pitikakoā kapixiriko ia pinikakiti, iuaritika pinamaā potxoariko. Mapa atoko itxako —itxano nota.

¹⁰ Ininiā nimaĭkari ĩkora aātsopa, nika nitxari. Ninamaā potxoari. Mapa atoko itxa. Txamari nitikakoā kapixiri iua aātsopa ninikakiti. ¹¹ Iposo atoko isāpiretano:

—Iuaĭkana pisāpiretariko apikomoni Teoso sākire, kaiāopokori kākitimoni, kaiāopokori āti uākamoni, kaiāopokori āti uāka sākire sākiretakanimoni, kaiāopokori auītetxiakorimoni pakini pisāpiretariko nisākire —itxano.

11

Ipi Teoso Sākire Sāpiretakani

¹ Aāke niaōrauati ĩkapani nisikaāka. Iuasaaki Teoso nitiri txano:

—Pisa. Piaõtariko Teoso misãkiretiko aikoti. Piaõtariko Teosomoni sikakori takikoãtaã. Piaõtana Teoso misãkiretakani iuaã auakani. ² Kona piaõtapiri Teoso misãkiretiko aikoti pirikere, kotxi Xoteo minakaniua apotiitiniãtaãua iuaã. Iuaã ninoa ìkapani. Ninoa misiritariko Teoso sitatxine koarëta toisi kasiriti. Ikara Teoso sitatxine, Xerosareë inakori. ³ Nisikaposotiiiretanako ipi kiki. Teoso sãkire sãpiretakani ninoa. Ninoa ieretakariko sako mata. (Sako mata kãkiti ieretakasaaki oerekari imatinaniuatini.) Ininiã mio tosëtosi sesëta õti pakini ninoa sãpiretariko nisãkire.

⁴ Ninoa ipi oriva mina atoko itxana. Apaka ipi tirikapi topãkini atoko itxana. Ikini itixiti auakani auïte apisatoõ, Teoso apisatoõ ninoa aua. ⁵ Kãkiti nirekasaakiri imisiritinina ninoa, iuasaaki xamina tirinakari pokïka inamaãna. Ininiã iuasaaki imokaiakarini xipope. Kãkiti nirekasaakiri imisiritinina, ikara atoko itxa okikona. ⁶ Teoso sãkire isãpiretakasaakina, iposotarina iaxiti itotini. Ininiã iuasaaki ãparaã kona ikipaïka ìkorapokoriti. Ninoa posotari ãparaã arëkatxi inïkitakini. Iposotarina itxïkitakiniri ikini sereti maerekati apokini ìkorapokoriti auakanimoni. Inirekasaakina, ninoa posotari ikara ikinika ikaminina.

⁷ Teoso sãkire isãpiretinina xipoka atoko, monõkori aariko mamapotõkire irikoti ãki potoriãkari pokïka. Iuasaaki iua kamari neenamtxi ninoa ipi Teoso sãkire sãpiretakanikata. Eereka iua okapena ninoa. ⁸ Ininiã ninoa ìto sirïkako kimaporiãtaã, mitari sitatxitiã. Iua sitatxitiã Apiananiri tokakitaãka aamina ìpiriãmitakari nopini. Iua sitatxi akiriuãkataãka Sotoma, Exito pakini, kotxi Sotoma, Exito pakini atoko itxa Xerosareë. ⁹ Ininiã iuaã ikini kãkiti, ikini inirimane, ikinimane ãti uãka sãkire sãkiretakani, ikini ãti uãka atamatanako ninoa ìto kimaporiãtaã. Iuaã ikaikotanako ipi õti, ãti õti, ipixini õti pakini. Kãkiti kona auiritari ikatikona. ¹⁰ Ininiã ikini kãkiti atamatariko ninoa koriãkani ìto. Ininiãkara ikinimane enenïkako. Ninoa kamari kiiniri. Ninoa iokanatariko isikakitina apanakinimoni ipoxokoniuatini ìkapani. Ninoa kamariko ikara atoko inakari, kotxi ninoamoni naia ipi Teoso sãkire sãpiretakani misiritana ninoa. Ininiã ninoa enenïka, kotxi Teoso sãkire sãpiretakani koriãpeka.

¹¹ Iuaritika ipi õti, ãti õti, ipixini õti pakini napaka atoko, Teoso txïkitakana ninoa iuaïkana auãki ininina ìkapani. Õkitakauana. Iuasaaki kãkiti atamatana, ininiã ipïkarauatana. ¹² Ikara eereka ninoa ipi Teoso sãkire sãpiretakani kenakotari iaxitikiri sãkirauatini:

—Uaimoni hina.

Ininiã ninoa kanïka katxiãriã Teoso tixinemoni. Ninoa mokaiakariakori itikana ninoa kanïkaãpotini Teoso tixinemoni. ¹³ Iuasaakipeka itixi iteene iakeëkata. Ininiã iua si-

tatxitiã kaiãopokori aapokotxi irika. Tesi aapokotxi auiniãtaã ãtika irika. Iuasaaki setxi mio kãkiti ipina. Kãkiti auapanika inakani pïkarauata. Iuasaaki itxana:

—Teoso iaxiti auakari apiatakari itxaua —itxana.

¹⁴ Ìkora misirikaretxi xipopeka. Iuasaaki ipi misirikaretxi apiari napapeka. Iuaritika erepaniko, kotxi païtiki ãti misirikaretxi apiari apokapanikako.

Trõpeta Imapotõkirekiri Xõkiko

¹⁵ Iuasaaki Teoso nitiri mapotõkirekiri xikarauata itrõpetaneë. Itomane iaxiti auakani iteene akiritari:

—Ìkini itixiti auakani auïte itxapekaua aãuïte Teoso, Kristo pakini. Ætipirika iua ikinimane auïte itxauako —itxana.

¹⁶ Iuasaaki vïtxi koatro totiakori Teoso topãkiniãtaã apisatoõ topãkakani pamaka Teoso apisatoõ. Itxana:

¹⁷ “Erekapitikari ikinipoko pikamakiti. Apiananiri pitxaua. Kaposotiirei pite. Uatxa pite auapitika. Pite kitxakapirïka aua. Katana ãtipirika pauapika. Erekapitikai, kotxi kaposotiirei, ininiã ãtipirika ate auïte pitxaua.

¹⁸ Kãkiti ìkini itixiti auakani omanãkarauata. Uatxa piteka omanãkarauatini manapi apope. Uatxa apokapeka ipïkani misiritiko mereïko õti. Pinitiriakori, pisãkire sãpiretakani, apaka pinakitiakori pite paxitakani pakini ìkitxitiko õti apokapeka. Ikinimane kãkiti poiãorini, kãkiti kaposotiirerini pakini apakapariko ikamakitina ìki. Iuasaaki pixipokariko ìkorapokoriti xipokakani,” itxana.

¹⁹ Eereka natamatari iuaã Teoso tixineë imisãkiretiko aikoti tore imataakaãka. Iua aiko ãki natamatari Teoso kaixane, iua apokiniãtaã. Iuasaaki natamatari ito mëkokari. Nikenakotari ito okaratxirari, ito iokaamori pakini. Itixi iakeëkata. Ito ãparaã kai soro katxïkareri atoko katxaka.

12

Imini Mitapoari, Sito Pakini

¹ Eereka nitaponeë nitikoka. “Kipa atxiïti?” nitxa nãkixinireë. “Natokopa itxa Teoso oerekiniri kãkiti?” Kotxi sito tokiã Teoso tixine. Atokatxi iotximere iakirokaro oa omãka atoko inakari. Kasiri aua okiti patapi. Okiiã aua auïtetxi saporietane, tosi iõriki kamakori. ² Oa kamixiro. Oa akiripoakata oãtatsiirauatini xika, kotxi kaiamapeka amarini oãuãkitakini.

³ Eereka iuaïkana nitikoka, kotxi imini mitapoari tokiã Teoso tixineë. Põkamarari. Iua setxi ikii aua. Aua tesi iko. Ikininape ikii aua auïtetxi saporietane. ⁴ Ixipiã ikosekari kaiãopokori iõriki iaxitikero, uai ixiti oka itxarõ iõriki. Itima

oa sito apisatoõ, kotxi paítiki amarini oãuãkitaka. Inirekari iixirãkiniri amarini, amarini auakasaaki. ⁵ Eereka oa sito auãkitakari amarini, kiki. Oa sito ãkiri aneẽkasaaki ikini itixiti auakani auíte itxauako. Auítetxi kataparari itxauako iua amarini. Auakasaaki, imini !ixirãkari amarini. Patimari maĩkiko iua amarini. Teoso auinimoni anikaãka amarini. Iuaãtaã Teoso topãkanãta auítetxi itopanere nopini. ⁶ Oa sito miteka ãparaã makipakaniãtaã. Teoso oerekatapekari iuaã okaikotini ãkapani. Iuaã oinĩkataãkako mio tosẽtosi sesẽta õti. Ipi anokanani, ãti anokanani ipixini pakini itxa.

⁷ Eereka aua neenamatchi Teoso tixine. Teoso nitiri Mikeo inakori apanakinikata naiatari imini mitapoari initiriakorikata. Imini initiriakori pakini neenamauata apaka. ⁸ Teoso nitiriakori tapara apiata, ininiã imini initiriakorikata !auiritaãkaika Teoso tixine ikaikotinina. ⁹ Iua imini mitapoari iokanataãka maparamoni. Iua imini kitxakapirĩkaripekara. Iua Txiapo inakori. Iua Satanasi inakori. Iua misirienetari kãkiti ikini itixiti auakani. Maparamoni iokanatikosaaki, iua, initiriakori pakini okaãkana uai ãkorapokoritimoni.

¹⁰ Eereka nikenakotari Teoso tixinekiri sãkire kataparakieneri:

—Kãkiti maerekani makatxakiko apokapeka uatxa. Teoso makatxakari kãkiti maerekani. Uatxa Kristo posotiire oerekaãka. Uatxa oerekari ikinimane auíte ininiua. Teoso mereẽkiti ikinimane auíte itxaua uatxa, kotxi aĩtariakori kamapiretakari iokanatapeẽkaika mapara. ! Ikaikotaika Teoso tixine. Mitxi ikamapiretari aĩtariakori Teoso apisatoõ. Pokamara, ãkanõka ikamapiretana. ¹¹ Aĩtariakori iokanatapekari Satanasi isini. Ninoa posotari iokanatiniri Satanasi, kotxi Teoso Soti Auítene ipina ninoa ãkapani. Iarẽka xiketa ninoa ãkapani. Ninoa posotari Satanasi iokanatinina, kotxi ninoa sãpiretari atão inakari Teoso sãkire. Ninoa iposope okikona Teoso ãkapani. ¹² Hĩte Teoso tixine auakani hĩpoxokoniuatoko. Txamari hĩte itixi auakani, potxoari uiniti auakani, erepaniko, kotxi Satanasi apopeka ereẽ hĩte sauaki. Iua iteene naiataua, kotxi imarotari paítiki Teoso !auiritaikari iua maerekati apikomoni ikamini —itxa iua Teoso tixinekiri sãpirena.

¹³ Uai itiximoni okikosaaki, imini mitapoari asikatikinitaro oa sito amarini auãkitakakaro okiniro ãkapani. ¹⁴ Oa osikaãka ipi mĩkitatxi kokoi mitari mĩkita, oãraini ãkapani. Oa araã ãparaã makipakanimoni. Teoso oerekinimoni osa. Iuaã Teoso nĩkataro oa ipi anokanani, ãti anokanani, ipixini pakini. Iuaã imini mitapoari ! iposotari oamoni apokini. ¹⁵ Oa araãkasaaki, imini mitapoari koporikaãtari ãparaã inamaãkiri oa tikini. Uini atoko itxĩkitakari ãparaã, oa sito axãpoãtini

ĭkapani. ¹⁶ Kipatxi ! auiritari āparaã sini oamoni. Ixoreka. Ixorekasaaki, ikinika āparaã imini namaākiri kipatxi āki isa. ¹⁷ Ininiã imini iteene omanataro oa sito. Ininiã asikatikinitana apanakini oa anaakori inaiatinina ĭkapani. Kākiti Teoso paniãtakiti kamakani oa anaakori itxauana. Kākiti Xesosi Kristo sākire auĩākani oa anaakori itxauana.

13

Monōkori Potxoari Uiniti Pokĩkaãtakari

¹ Ininiã nitaponeē nitima ikipatxite nopini. Iuaã nitikari monōkori potxoari uiniti pokĩkaãtini, kanĩkĩta itxa. Iuamoni auari iko tesi pakini. Apaka ikii setxi aua. Ikinika iko aua auĩtetxi saporĩetane. Ikini ikii aua uākatxi Teoso misākirepiretakari. ² Iua monōkori nitikakiti ākiti kaiōkari atoko itxa iĩto. Ikiti oso kiti atoko itxa. Inama ākiti nama atoko itxa. Iua imini mitapoari sikari iposotiire maerekati, iua potxoari uinitikirimoni. Ininiã iua auĩtetxi itxaua. Imini auĩtetxi ininiua atoko itxa. Imini txĩkitakari iua potxoari uinitikiri sākire kaposotiire inini, isākire kākiti auikini ĭkapani. ³ Nota atamataro ikiiniri. Ikii āti ipĩpe ikaro mitari xika. Eereka ikaro tximōka. Iuaĩkana auāki itxa ikii ipinakari. Kākiti ikini itixitikini atamatakasaakiri, itsorĩkaãtana. Ininiã auikarina isākire. Iķamarina iua nireēkiti. ⁴ Ikinimane auikari imini mitapoari sākire. Iteosonetarina iua, kotxi iua sikari iposotiire iua potxoari uinitikirimoni. Apaka ninoa auikari iua potxoari uinitikiri sākire. Ninoa teosonetari iua apaka. Ninoa sākire:

—Āti kaposotiireri potxoari uiniti pokĩkaãtakari atoko inakari !uari. Kākiti !iposotari inaiatiniri iua —itxana.

⁵ Iua potxoari uinitikiri auiritaāka isāpiretiniri maerekati sākiretxiti. Imisākirepiretari Teoso. Auiritaāka auĩtetxi ininiua koarēta toisi pakini kasiriti. ⁶ Iua misākirepiretari Teoso. Imisākirepiretari Teoso uāka. Imisākirepiretari Teoso auiniãtaã. Imisākirepiretari Teoso tixine auakani. ⁷ Iua auiritaāka inaiatiniri kākiti Teoso nakitiakori. Apaka auiritaāka ninoa imaĩkini. Auiritaāka kākiti ikini uākatu auĩte ininiua, ikini itixiti auakani auĩte ininiua, ikini kākiti sākire sākiretakani auĩte ininiua. Ikinimane auĩtetari iua maerekati kamakari. ⁸ Ikini itixiti auakani, Teoso nakitiakori minakaniua, auikariko iua potxoari uiniti pokĩkaãtakari sākire, kotxi iteosonetarina iua. Itixi kamiko apisapanika ninoa uāka !iōkataāka Soti Auĩte okakori aãtsopateē. Iua aãtsopaã auauākatakani auapikako Teosokata mapĩkaninoka ininina.

⁹ Hĩte, ia atatsopatakanii kakenakokii, ininiã hĩkenakotariko nisākire. ¹⁰ Teoso nirekiniāri kateia āki pitakiko, ininiã erekapitikari kateia āki pauini. Teoso nirekiniāri pokiko iouata mitariã, erekapitikari pokiko. Ininiã pokaākako iouata

mitariã. Ininiã hĩte Teoso nakiti inakaniua himĩteenekariko himisiritiko. Kona hĩtakanapapiri Teoso kimapore. Átipirika hĩkamariko Teoso nirekakiti.

Monõkori Itixiãkiri

¹¹ Eereka nota itikari ãti monõkori. Itixiã ipokĩka. Aua ipi iko. Soti auĩte ãkiri iko atoko itxa, iuaritika isãkirauata imini sãkire atokokana. ¹² Potxoari uiniti pokĩkaãtakari nitiri itxaua iua itixiã pokĩkakari. Potxoari uinitikiri sikaposotiiretari iua, ininiã isari ikini itixitimoni. Itxĩkitakana ikinimane teosone-tiniri potxoari uinitikiri. Iua potxoari uinitikiri mitxi mita karori, eereka ikaro tximõka. ¹³ Iua itixiã pokĩkakari kamari posotiiretxi mitxi mimarotakoti. Ipaniãtari xamina tirinakari iaxiti auakari ĩkorapokoriti apokini ikinimane atamatiniri ĩkapani. ¹⁴ Iua potxoari uinitikiri auiritari itixiãkiri kaminiri posotiiretxi iua ĩkapani. Posotiiretxi xika itixiãkiri misiriene-tari ikinimane itixiã auakani. Itxĩkitakari kãkiti kaminiri potxoari uinitikiri ĩto atoko inakari kai kamakori. Ikara atoko ipaxitarina potxoari uinitikiri, kotxi ikarotaãka iouata mitariã, iuaritika iuaĩkana auapanika ikii. ¹⁵ Itixiã pokĩkakari auiritaãka itxĩkitakiniri potxoari uiniti pokĩkaãtakari atoko inakari kai kamakori kosekasinaniretinũua, ininiã iua kai kamakori posotari isãkirauatini kãkitikata. Ipaniãtari kãkiti okiko imanirekakanisaakiri iteasonetiniri iua. ¹⁶ Itixiã pokĩkakari paniãtari ikinimane kãkiti apakapiniri Satanasi takaõtxikare iuakoãna ikikomoni, minakaniã iteẽtaãna. Ipaniãtari ikini-mane kãkiti auĩtetxi inakaniua, auĩtetxi minakaniua, katiini, matiini, nitiritxi, nitiritxi minakaniua pakini, apakapiniri Satanasi takaõtxikare. ¹⁷ Kãkiti iua takaõtxikari mauakiniti ! auiritaãka iamotiitinina. !Auiritaãkana ivẽtxirauatinina. Iua takaõtxikari potxoari uinitikiri uãka. Iuãka mauakanisaaki, aua nómero iua nakiti.

¹⁸ Kimarore hĩtxako, ikara himarotini ĩkapani. Kimarore hininiã himarotari potxoari uinitikiri nomerone kiki uãka itxa. Nómero 666.

14

Soti Auĩte Sẽto Koarẽta Koatro Mio Kãkitikata

¹ Eereka nionakaãta nitaponeẽ. Natamatari Soti Auĩte. Ōtanoxiratarari nopini auanãta. Ixirata uãka Sião inaãka. Kãkiti sẽto koarẽta koatro mio pakini aua iuakata. Kaiãopokori kãkiti. Iteẽtaãna Soti Auĩte iri uãka iõkatsopatapeẽkaika. ² Eereka nikenakotari ninoa xikarauatini. Itorõkani ene atoko itxa, kotxi ama eneeneri. Ikarokirauatini ene atoko itxa ninoa xikare. Viorão ene atoko itxa iua xikari ene. ³ Ninoa kãkiti sẽto koarẽta koatro mio pakini tima auĩtetxi topanere apisatoõ, okĩtxinoka xãpokaĩtotakini ipi ipi pakini apisatoõ. Totiakori vĩtxi koatro pakini apisatoõ apaka itimana. Ninoa sẽto

koarêta koatro mio xikaretari xikari amaneri. Apanakini ! imaïkari iua xikari amaneri. Ninoa sêto koarêta koatro mio ïkorapokoriti Teoso amotakini, ninoanoka posotari ixikaretiniri iua amaneri xikariti. ⁴ Ninoa kiki ! isirïkana sitokata. !Auiritarina iïtona kaminiri maerekati. Soti Auïte sinimoni ninoa apaka sa. ïkorapokoriti auakasaakina, Teoso amotana ninoa. Ninoa merepanika sikaãka Teosomoni, Teoso Soti Auïtene pakinimoni. ⁵ !Ikamarina maxikatiïka isãkirena. Atão inakarínoka isãpiretana. !Ikerokarina isãkirena Teoso iauïtena apisatoõ.

Ipi Æti Pakini Teoso Nitiri Sãkire

⁶ Eereka nitikari Teoso nitiri araaãpotini iaxiti itanoxiti. Iua sãpiretari Teoso iokanapirena erekari kãkitimoni ikini itixiti auakanimoni. Iua iokanapirenatxi kona xipoka. Isãpiretari Teoso iokanapirena erekari ikini uãkatimoni. Æti uãka sãkire ipinimoni. Æti uãka sãkire ipinimoni. Itxaãpota, itixi auakani sãkire, iuaritika isãpiretari Teoso iokanapirena ikini uãkatimoni. ⁷ Itapasãkireritika itxari:

—Hïpïkariko Teoso. Hïsãpiretariko, iua Apiananiri ininua. Apokapeka kãkiti maerekati kamakani misiritiko õti. Hïteosonetariko Teoso, kotxi iua kamari iaxiti, ïkoraxiti, potxoari uiniti, sõtoãri pakini —itxa iua Teoso nitiri araãkari sãkire.

⁸ Iua sãkirauataka atoko, Æti Teoso nitiri txari:

—Papirónia sitatxiti xipokapeka. Iuaã auakani kaposotiirerini, iuaritika ixipokapena. Papirónia sitatxiti auakani paniãtari imakinika itixi auakani maerekati ikaminina, maerekati ïtotxi nireëkiti. Ininiã ninoa kamari maerekati Papirónia auakani paniãtakiti.

⁹ Ninoa Teoso nitiriakori ipi sãkirauataka atoko, Æti Teoso nitiri txari itapasãkireritika:

—Teoso misiritanako kãkiti potxoari uinitikiri teosonetakani, potxoari uinitikiri atoko inakari kai kamakori teosonetakani. Teoso misiritanako kãkiti Satanasi takaõtxikare iteëtaãna takakani, iuakoãna takakani. ¹⁰ Kãkiti iua atoko inakani misiritaãkako, kotxi Teoso iteene omanãkarauata maerekati ninoa kamakiti xika. Teoso misiritanako ninoa, ininiã atatsiirauatana xamina tirinakariã. Æxõpiri arikanako ninoa. Teoso nitiriakori erekarini, itixine auakani, Teoso Soti Auïtene pakini itikariko ikara kãkiti misiritiko. ¹¹ Iua xamina txïkitakari kãkiti atatsiirauatini. Iua xamina tirinapikako. !Ixipoka. Itirinapika. Itxiãkapika. Ninoa misiritiko !iotoka. Pokamara, ïkanõka auapika ninoa misiritiko. Kãkiti iua potxoari uinitikiri teosonetakani, potxoari uinitikiri atoko inakari

kai kamakori teosonetakani, iuãka iïtoãna auaitotakini misiritaãkako ikara atoko —itxa iua Teoso nitiri sãkire.

¹² Ininiã hïte Teoso nakitiakori, hïte ipaniãtakiti kïpitakani, hïte Xesosi nireëkiti ätipirika kamakani, kataparaxinire hïtxako. Himïteenekariko kãkiti misiritinïi.

¹³ Eereka nikenakotari Teoso tixine auakari sãkire. Itxano: —Nisãpiretakiti piõkatsopata. Kãkiti ipïkasaaki Apiananiri ïkapani iparïkauatakasaaki, Teoso sikari erekari iuamoni.

Iua Erekari Matamatakoti txari:

—Ia atão. Mitxi pasãpaniri Teoso parïka ikaminina. Uatxa itomatana, kotxi Teoso imarotapekari erekari ikamakitina.

Takari Amiko Pirena

¹⁴ Eereka nitaponeë nionakaãta iaxiti. Iuasaaki natamatari katxiãri kasarori iuaã. Aïtari iaxitikiri atoko inakari topãka iua katxiãri nopini. Ikiiã aua auïtetxi saporïëtane oro kamakori. Iuakoã saasara ätoião aua. Pauanaro. ¹⁵ Iposo atoko äti Teoso nitiri pokïka Teoso aapoko. Iua itapasãkïreritika akiritari iua katxiãri nopini topãkakari:

—Pikosekariko pisaasarate. Pamariko takari, kotxi takari amiko manapïpekara. Takari ikini itixitikiri amiko manapïpekara.

¹⁶ Ininiã iua katxiãri nopini topãkakari isaasarateë isauakari ikini itixiti nopini auakari. Amari takari imakinika.

¹⁷ Iposo atoko nitikari äti Teoso nitiri pokïka Teoso aapoko Teoso tixineë. Iuamoni apaka aua saasara ätoião iuakoã. Pauanaro.

¹⁸ Iuaïkana äti Teoso nitiri apoka. Teosomoni sikakori takikoãtaã ipotorika iua. Inïkatari xamina tirinakari iuaã. Iua itapasãkïreritika akiritari Teoso nitiri saasara auakiti:

—Pimaïkaroko pisaasarate. Pimakatzakaroko ova ikini itixitikero, kotxi ova oionapeka —itxa.

¹⁹ Ininiã Teoso nitiri isaasarateë isauakaro ova ikini itixitikero. Itsotakitataro ovatsa. Iposo atoko okaro ova ori ova iopetiko mitari äki. Okatsonakaãka. Teoso omanãkare iua ova iopetiko atoko itxa, kotxi Teoso iteene omanãkarauata kãkiti maerekani xika. ²⁰ Ova ori kãkiti kitiã iopetikoãtaã sitatxi mapotõkire. Txamari na ovapeëni ikara atoko itxa. Arëkatxiãra ikara atoko itxa. Iua arëkatxi uini panaã atoko itxa. Tresëtosi kirómetro arëkatxi aua. Arëkatxi ïpanaã kavaro namaãpeka apoka arëkatxi. Äti metro ipixini ïpanaã arëkatxi.

15

Teoso Misirikare Mïkani Setxi

¹ Eereka nitaponeë nitikoka iuaïkana.

—Kipa atxiïti? —nitxa iuaïkana nãkixinireë, kotxi natamatari Teoso nitiriakori setxi itixineë.

Ninoa minari misirikaretxi setxi pakini kãkitimoni. Apikomoni misirikaretxi !auaika. Ia misirikaretxi setxi inokasaakiri kãkiti, Teoso misiritana ninoa imaerekanina xika.

² Eereka natamatari ipoa atoko inakari. Ātakaãri, xamina tirinakarikata koketakori atoko itxa ipoa. Kãkiti tima ipoa ĩtinikata. Ninoa iokanatapekari Satanasi sini, kotxi !ikamarina iua potxoari uinitikiri paniãtakiti. Iua potxoari uinitikiri atoko inakari kai kamakori paniãtakiti !ikamana. !Apakaparina Satanasi takaõtxikare, iuãka nomerone. Ikininape aua viorão atoko inakari Teoso sikakiti. ³ Ninoa xikaretari Moisesi xikare, Teoso nitiri uai itixi auakari xikare. Ixikarenãtari Teoso Soti Auĩtene xikare. Ia ixikaretana. Itxana:

“Teoso Apiananiri, ikini posotiiretxi auakitii pite. Peerekari piparĩka. Pite kaposotiireri. Pite atãonani pikamakiti. Ikinini uãkati auĩte pitxaua pite.

⁴ Ikinimane paxitaiko pite ipĩkareritika, kotxi pite Apiananiri pitxaua. Ikinimane txaiko pite: ‘Peerekai,’ itxaina. Kotxi pitenoka !auari maerekati. Kãkiti ikini uãkati apokako pitemoni. Ninoa txaiko: ‘Ate teosone pitxaua,’ itxana kotxi ikinimane itikari erekari pikamakiti.”

Ikara atoko itxa ninoa xikaretakiti.

⁵ Eereka natamatari Teoso aapoko ãki. Natamatari iua auiniãtaã. ⁶ Iposo atoko ninoa Teoso nitiriakori setxi, misirikaretxi setxi mĩkani, pokĩka Teoso aapoko. Ninoa mãka katsopiri, pomẽkoriri. Ninoamoni aua oro kamakori. Itinimaĩ nopini inapa. ⁷ Ninoa ipi ipi pakini okĩtxinoka xãpokaĩtotakini iuaã aua. Okĩtxinoka xãpokaĩtotakiti sikari iãtatxi setxi pakini oro kamakori ninoa setxi Teoso nitiriakorimoni. Teoso auapininiika inakari xãpokakapekari iua setxi pakini iãtatxi omanãkareẽ. ⁸ Teoso iotximere xãpoka iua aapoko ãki. Katxiãri kasarori atoko itxa. Iuasaaki kãkiti !auritaãka Teoso aapoko ĩroini, ninoa Teoso nitiriakori, misirikaretxi mĩkani setxi pakini, misiritakasaakina kãkiti.

16

Iãtatxi Teoso Omanãkare Auakiti

¹ Eereka nikenakotari Teoso aapoko ãki auakari sãkire. Itaparakieneritika imisãkiretana ninoa Teoso nitiriakori setxi. Itxana:

—Hĩsa. Hĩkitakari Teoso omanãkare iãtatxi ãki auakari itixi auakanimoni —itxa.

² Ininiã ninoa Teoso nitiriakori sari. Merepanika ãtika iniriti kitakari iãtatxi ãkikiri itixi auakanimoni. Iuasaaki kimiti mitari, katsiiri, apoka kãkiti Satanasi takaõtxikare auakini ĩtomoni. Potxoari uinitikiri atoko inakari kai kamakori teosonetakani ĩtomoni apoka ikara atoko inakari amianari.

Āti Iātatxi

³ Iposo atoko ātipekana Teoso nitiri kitakari iātatxi ākikiri potxoari uinitimoni. Iuasaaki āparaā arēkatxi itxapekaua. Kākiti ipīkari arēka atoko itxa iuasaaki. Ininiā ikinipoko potxoari uiniti auakani iuasaaki xipoka.

Āti Iātatxi

⁴ Iposo atoko ātipekana Teoso nitiri kitakari iātatxi ākikiri uinimoni, sōtoāri pakinimoni. Iuasaaki āparaā arēkatxinoka itxapekaua. ⁵ Iuasaaki nikenakotari Teoso nitiri āparaā nīkatakari sākire. Itxari Teosomoni:

—Pite maerekati makamakatii. Ātipirika auakarīi pite. Atāo pikamakiti pimisiritinina maerekati kamakani īkora atoko. ⁶ Kotxi ninoa okari kākiti pite nakitiakori. Okarina pisākire sāpiretakani. Ninoa oxiketari ninoa arēka. Ininiā uatxa pite sikana arēkatxi iātinina. Atāo imisiritikona kotxi maerekati ikamana —itxa Teoso nitiri.

⁷ Iposo atoko nikenakotari āti sākire. Teosomoni sikakori takikoātaā auakarī iua. Itxari Teoso:

—Pite Teoso Apiananiri, Kaposotiireri pitxaua. Erekapi-tikari maerekati kamakani pimisiritini. Pite kona kerokari pikamakiti, kotxi atāo inakarīnoka pikama —itxa.

Āti Iātatxi

⁸ Eereka ātipekana Teoso nitiri kitakari iātatxi ākikiri atokatximoni. Iuasaaki atokatxi apiata patakata. Auiritaāka kākiti arikini itaparapatakaā. ⁹ Ininiā kākiti arikaāka atokatxi patakaā. Iuaritika ! inirekarina maerekati ikamakitina itakanapinina. “Peerekari Teoso,” kona itxana. Teosonoka posotari iotokakiniri iua misirikaretxi, txamari ninoa maerekati pirenaā akiritari Teoso uāka.

Āti Iātatxi

¹⁰ Ininiā ipi ipi pakini Teoso nitiriakori kitakapekari iātatxi ākikiri itiximoni. Eereka iuaīkana āti Teoso nitiri kitakari iātatxi ākikiri auītetxi topaneremoni iua potxoari uiniti pokīkaātakari topaneremoni. Iuasaakipeka iua potxoari uinitikiri auītetxi ininiātaāua patimari ipiākini. Kākiti iuaātaā auakani akatsaninitaua itsii xika. ¹¹ Iuaritika ! inirekarina maerekati ikamakitina itakanapinina. Imisākirepiretarina Teoso iaxiti apiko nopinixiti auakarī, atatsiirena xika, kimiti xika.

Āti Iātatxi

¹² Eereka iuaīkana Teoso nitiri āti kitakari iātatxi ākikiri mitari uinitimoni Eoparatxi inakorimoni. Iuasaaki uini auaā. Isonāka. Kimapori itxaua, auītetxiakori atokatxi pokīkinimoni īkani inapinina īkapani. ¹³ Iposo atoko nitikari maerekani matamatakoni ipi āti pakini. Atiniro atoko itxana. Āto

pokīka mitapoari imini namaã. ãto pokīka iua potxoari uiniti pokīkaãtakari namaã. ãto pokīka iua itixi pokīkakari namaã. Iua itixi pokīkakari iua Satanasi sãkire sãpiretakari itxaua. Na atãoene išãkire. Poxirari ikama. ¹⁴ Ninoa maerekani mata-matakoni ipi ãti pakini Satanasi nitiriakori. Ninoa kamari posotiiretxi. Isana auñtetxiakorimoni, ikini itixiti auakanimoni. Akiritana kãkiti apotiitiniua ineenamauatinina ĩkapani. Teoso kaposotiireri naiatanako ninoa itixi xipokini õtisaaki.

¹⁵ Hĩte ia atatsopatakani, Apiananiri txai hĩte:

—Erepaniko. Napokako kiĩtiriri apokini atoko, kãkiti mi-marotakinitipanika. Napokasaaki ereẽ, pikoatiniã, kamãka pininiã, pipoxokoniua. Ikara atoko pininiã, kona kasarai ĩkinimane apisatoõ pisini, ininiã kona kapẽtai —itxa Api-ananiri sãkire.

¹⁶ Eereka ninoa ipi ãti pakini Satanasi nitiriakori maerekani matamatakoni, apotiitari auñtetxiakori Amaketõ inakoriãtaã. Iuaãtaã akiritaãka Amaketõ Xoteo sãkireẽ.

Imapotõkire Iãtatxi

¹⁷ Ninoa setxi Teoso nitiriakori, seisi kitakapekari iãtatxi ãkikiri. ãtinoka ! ikitakapanikari. Iuasaakiika iua kitakari iãtatxi ãkikiri ĩtimamoni. Iuasaaki nikenakotari auñtetxi ĩtopanereãtaã auakari sãkire:

—Ixipokapeka —itxa itaparakieneritika.

¹⁸ Iposo atoko iotxira mẽkoãkata. Ikarokirauata. Pata-paraeneri. Itixi iakeẽkata. Mitxi ! auari itixi iakeẽkatini ĩkora atoko inakari. Iuasaakiikarako apiatako. ¹⁹ Iua sitatxi apiari Papirõnia inakori xoreka. Ipikata ixoreka, ininiã ipi ãti pakini sitatxiti atoko itxaua. Ikini itixiti auakari sitatxi xipokaãka iuasaaki. Teoso ! imaxinĩkaretari Papirõnia sitatxiti auakani kamakiti, ininiã iteene imisiritana ninoa, kotxi iteene omanãkarauata ĩmaerekanina xika. ²⁰ Iuasaaki ikini ipokomiriĩ ! auaiika. Oñtanoxiratari ĩkinipoko xipoka iuasaaki. ²¹ Katxĩkareri iaxiti auakari, kai mitari atoko inakari, katxaka itiximoni. Apanakini kai minani koarẽta sĩko kiro. Iua irika kãkiti nopini. Ikara katxakakari pamonõkonipaniri. Iua xika kãkiti iteene misãkirepiretari Teoso.

17

Sito Potxoari Uinitikiri Nopini Topãkakarõ

¹ Ninoa Teoso nitiriakori setxi pakini iãtatxi setxi auakini, seisi kaikota. ãtiã ina notamoni. Itxano nota:

—Notakata pisa. Noerekai sitatxi miramaneri. Sito kanokarero kaposotiirero atoko itxa iua sitatxi. Oa topãkanãta uini itori nopini. Iuaã auakani misiritiko noerekaiko pite. ² Auñtetxiakori ikini itixiti auakani kamari maerekati iua sitatxiti auakanikata isirĩkinina. Iua sitatxi

auakani txĩkitakari kãkiti ikini itixiti auakani maerekati ikaminina. Kapoãroã poãtakari nirekini atokokana, ninoa nirekari iua maerekati iua sitatxiti auakani kamakiti —itxa notamoni.

³ Eereka iua Erekari Matamatakoti paniãtano iua Teoso nitirikata nisini. Iua Teoso nitiri anikano âparaã makipakaniãtaã. Iuaã natamataro sito topãkanãta iua potxoari uinitikiri nopini. Põkamaraĩtori iua. Iĩtoã aua iõkatakori kaiãopokori Teoso imisãkirepiretini iõka. Ikii setxi aua. Iko tesi aua. ⁴Oa sito mãka pomamari ipixini. Põkamarari itxa omãka. Pakaroneri omãka. Oĩtoã aua oro, pérora, kai soro pomẽkoriri pakini aua. Omaĩkari iãkoanatchi oro kamakori. Iua iãkoanatchi ãki aua maerekati okamakiti itxiko atoko inakari. Maerekati oĩto kamakiti ikara atoko itxa. ⁵Oteẽtaã aua sãkiretxi iõkatakori. Itxari: “!Kimarotĩkori. Kanokareroakoro inoro itxaua Papirõnia sitatxiti miramaneri. Maerekati kamakani inoro itxaua Papirõnia.” ⁶Nitikaro oa sito opoãtini, Teoso nakitiakori arẽka oãtini xika. Xesosi sãkire auikinina xika, okaãkana. Natamatakasaakiro nitikoka.

—Kipa atxĩiti? —nitxa.

⁷Iua Teoso nitiri txano:

—Kininiãpa pitikoka? Nisãpiretaiko oa sito pirena. Apaka nisãpiretaiko iua potxoari uinitikiri pirena, ikii setxi, iko tesi auakiti pirena, oa porikitakari pirena nisãpiretai, kotxi kona pimarotari. ⁸Iua potxoari uinitikiri patamatakiti mitxi aua, txamari uatxa !auaika. Iua eereka ipokĩkapanikako aariko mamapotõkire irikotiã. Eereka anikaãkako ixipokikomoni. Ikini itixiti auakani Teoso aãtsopateẽ iuãkana maiõkatakoni tikokako iua potxoari uinitikiri atamatakasaakinako. Itixi kamiko apisa iuãkana !iõkatsopataãka Teoso aãtsopateẽ. Iua aãtsopaã iõkauãkatakoniinoka ãtipirika auapikako Teosokata. Kãkiti tikokako iua potxoari uinitikiri atamatakasaakina, kotxi mitxi auãki itxa, eereka !auaika, eereka iuaĩkana auãkipeka itxa.

⁹—Ikara inakari pimarotini iĩkapani, iteene pimixinikariko. Kinirepa ikii setxi aua? Kotxi õtanoxiratari setxi apaka aua. Oa sito topãkanãta iua õtanoxiratari nopini. ¹⁰Kinirepa ikii setxi aua? Kotxi auĩtetxiakori setxi apaka auako. Auĩtetxi !itxaikauana ninoa sĩko. ãtinoka auĩtetxi txapanikaua. ãti kona apokapanika. Iua apokasaaki mapaõtinoka auĩtetxi itx-auako. ¹¹Iua potxoari uinitikiri mitxi auãki inakari, iposo atoko !auaika inakari, iua apokako. Iuara auĩtetxi txauako. Iua mitxi apotiitaua ninoa setxi auĩtetxiakorikata. ãti õti iua xipokaãkako.

¹²—Patamatari iko tesi pakini. Kinirepa iko tesi aua? Kotxi auĩtetxi tesi aua. Ninoa auĩtetxiakori kãkiti auĩteakori

!Itxapanikauana. Ninoa sikaposotiiretaãkako auñtetxi inini-uana iua potxoari uinitikirikata. Ninoa auñtetxi itxauanako ãti oaranoka. ¹³ Ikininape ninoa tesi auñtetxiakori parĩkauata iua potxoari uinitikiri ïkapani. Iposotiireña, itaparaña iparĩkauatana iua potxoari uinitikiri ïkapani. ¹⁴ Inaiatarinako Teoso Soti Auñtene. Teoso Soti Auñtene iokanatana ninoa isinina, kotxi iuanani Apiananiri itxaua. Auñtetxiakori auñte itxaua. ãtipirika iuakata sikani, iua akiritakini, imereẽkini, ãtipirika iua nireẽkiti kamakani, ninoa moianatari iua Soti Auñte ineenamauatini —itxa Teoso nitiri sãkire.

¹⁵ Iua Teoso nitiri apikomoni txari notamoni:

—Pite atamataro oa kanokarero topãkanãta kãuaãri nopini. Kinirepa kãuaãri nopini oãua? Kotxi iuaãtaã kãkitipokoni, ïkini uãka, ïkini itixiti auakani, ïkini ãti uãka sãkire sãkiretakani pakini. Iua kãuaãri mitari atoko itxana. ¹⁶ Iua potxoari uinitikiri, ninoa tesi auñtetxiakori pakini omanataroko oa kanokarero. Ninoa makatzakariko ïkinipoko oa nakiti. Imakatzakarinaro omãka. Kasarapeka otxako. Oxini inikanako. Ninoa xipokaroko oa xaminaã. ¹⁷ Teoso txĩkitakari Teoso nireẽkiti ikaminina, kotxi ninoa auñtetxiakori parĩkauata iua potxoari uinitikiri ïkapani Teoso nireẽkiti iaõka. Ininiã Teoso sãkire mitxi auakari auapeka. Isãkire iaõka ikamana. Ininiã ninoa nirekari iparĩkauatinina iua potxoari uinitikiri ïkapani. Ininiã ninoa auñtetxiakori itxauana iua potxoari uinitikiri ïkapani.

¹⁸ —Oa sito kanokarero patamatakito kona atão sitoni. Sitatxi miramaneriã auakani oa sito kanokarero atoko itxana, kotxi iua sitatxiã auakani paniãtana ïkini auñtetxiakori itixi auakani maerekati inireẽkitina ikaminina.

18

Papirõnia Sitatxiti Xipokini

¹ Ikara inaãka atoko nitikari ãti Teoso nitiri Teoso tixine auakari katxakaãpotini ïkorapokoriti Teoso tixine potoriãkari. Iua kaposotiireri. Iotximere iopinikari imakinika itixi. ² Iua sãkirauata itaparasãkireritika. Itxari:

—Ixipokapeka Papirõnia sitatxiti miramaneri. !Auaika. Uatxa Satanasi nitiriakori aua iuaã. ïkini sereti maerekani matamatakoni aua iuaã. Araãkari ïkini sereti arakakari nikakani, kãkiti mapokaerekatakiniti, iuaã apoka. ³ Oa sito kanokarero atoko itxa iua sitatxi, kotxi iua sitatxi auakani txĩkitakana ïkini itixiti auakani maerekanitxi ninoa kamakiti iaõka ikaminina. Papirõnia sitatxiti auakani kamari maerekati iñtona nireẽkiti. Itixi auakani nirekari ikara maerekati ikaminina kapoãroã poãtakari nirekini atokokana. Auñtetxiakori ïkini itixiti auakani kamari ikara maerekati Papirõnia sitatxiti auakanikata. Tiitxi vëtxitakani apakaparo

txineiro kaiãopokoro, kotxi Papirónia sitatxiti auakani amotari tiitxipokoni —itxa Teoso nitiri sãkire.

⁴ Eereka nikenakotari ãti Teoso tixine auakari sãkire. Itxari: “Hĩte nota nakitiakori inakani takanapariko iua sitatxi. ! Hĩkamapiri maerekati ninoakata. Ininiã ! himisiritãka ninoakata.

⁵ Kotxi maerekati ninoa kamakiti apiaãpota. Tiitxi tsorinatakori atoko itxana ninoa maerekani. Iaxitipeka apokaãpota ninoa maerekani. Teoso xinikari ninoa maerekani, ininiã iua misiritanako ninoa.

⁶ Himisiritanako ninoa. Hĩte imisiritinina atokokana, hĩte misiritana ninoa. Ipikata himisiritanako ninoa, ninoa maerekani xika. Ninoa misiritapekari apanakini, ininiã ia imisirikarena xika ipikata himisiritanako ninoa.

⁷ Hĩtxĩkitakanako ninoa atatsiirauatinina. Hĩtxĩkitakanako ninoa maerekaxiniretinoka ininina. Ikara atoko ninoamoni hĩkaminiã, atãopitikara hĩkamakiti, kotxi iteene iulkauana ninoa. Itomaneri itiina, ininiã ninoa iarinouata. Ninoa sãkire: ‘Ate uai topãkanãta, kotxi auĩtetxi kaposotiireni atxaua. Tikinitakoro atoko !atxaua, ininiã maerekaxiniretika !atxa,’ itxana ãkixinireña.

⁸ Ikara isãkirena xika ãti õti ninoa misiritaãkako. Amianari, maerekaxinirenitxi, natxi pakini apokako ninoamoni. Arikatxi xipokanako ninoa, kotxi Teoso iusaaki misiritanako ninoa. Imisiritanako ninoa, kotxi Teoso Apiananiri Kaposotiireri itxaua,”

itxa iua Teoso tixine auakari sãkire.

Kãkiti Txiapatini Sitatxi Xipokini Xika

⁹ Auĩtetxiakori ikini itixiti auakani, Papirónia sitatxiti auakanikata sirĩkakani, ninoakata tiitxi apokaerekatakani, itikasaakirina iua sitatxi misiritiko, iteene itxiapatanako. Ninoa auĩtetxiakori txiapata iua sitatxi arikasaaki, xamina txiã itikasaakina. ¹⁰ Õtakoxiti itimana, kotxi ipĩkarina sitatxi auakani xipokini. Iusaaki itxanako:

—! Erekari. ! Erekari. Ia sitatxiti miramaneri !auaika. Papirónia sitatxiti !auaika. Kãkiti kaposotiirerini xipokapeka. Æti oaranoka arikatxi xipokapena ninoa imaerekanina xika.

¹¹ Ikini itixiti tiitxi vëtxitakani apaka txiapatako. Ninoa maerekaxinireninoka itxanako sitatxi auakani xipokasaaki.

—Kiripa amotatari atii uatxa? —itxana.

¹² Mitxi ninoa vëtxitari oro, pirata, kai soro pomëkoriri, kai soro kasarori pérora inakori. Mitxi ivëtxitarina mãkatxi mata arinio inakori, mãkatxi mata seta inakori, mãkatxi mata põkamarari, mãkatxi mata pomamari pakini, ivëtxitana. Ivëtxitarina ikini sereti aamina eremari inakari. Ivëtxitarina

ikini sereti tiitxi iko kamakori, aamina pakaroneri kamakori, pirõsi kamakori, metao kamakori, kai kamakori. ¹³ Ivêtxitarina kanera, koketxi pakini. Ivêtxitarina kamariãro miha inakori. Ivêtxitarina kamariãro pirãkîsêsi inakori. Ivêtxitarina iãriã, aseitona iï, triko, triko pani pakini. Ivêtxitarina kema auïte, soti auïte, kavaro, mîtekaï kavaro anikakiti pakini. Kãkiti apaka ivêtxitana, nitiritxi ïkapani. Kãkiti ïto, kãkiti xinire apaka inirekana ivêtxitinina. ¹⁴ Ninoa tiitxi vêtxitakani sãkire sitatximoni:

—Ikinika hîtii erekari hinireêkiti xipokaãkapeka. Ikinika hîtxineirote !auaika. !Auaika hãpokaerekatakiti. Hîtii arikapeka —itxana ninoa sãkire.

¹⁵ Ninoa tiitxi vêtxitakani katxineiroterini itxauana, kotxi kãkiti iua sitatxiti auakani mitxi amotari ninoa tii. Iua sitatxi xipokasaaki, ninoa tiitxi vêtxitakani timanãta ôtakoxiti, kotxi ipïkarina sitatxi arikini. Itxiapatana. Imatinaniuatana.

¹⁶ Itxana:

—! Erekari. Sitatxi miramaneri !auaika uatxa. Mitxi ia sitatxi peerepokori sito erero atoko itxa. Oia sito mãka pakaroneri, pomamari, pøkamarari pakini. Oïtoã aua oro, kai soro pomêkoriri. Pérora pakini aua. Oia sito atokokana ia sitatxi. ¹⁷ Æti oara napa atoko ia sitatxiã auakani tii kakaroneri xipokapeka —itxana.

Sitatxi arikasaaki, maporo auakini, maporo ãki sikani, maporo ãki parïkauatakani apaka ôtakoxiti atamatarina iua sitatxi arikini. ¹⁸ Ninoa itikasaakiri katxiãri iua sitatxi arikini, itxana:

—!a sitatxi miramaneri atoko inakari !auari —itxana ninoa.

¹⁹ Iuasaaki itakarina atapani ikiiãna imatinaniuatiniãna. Itxiapatana iuasaaki. Imatinaniuatana iuasaaki. Itxarina:

—! Erekari. ! Erekari. Kamatinanipitikari sitatxi miramaneri xipokini. Mitxi iuaã ikinimane maporo auakini apakapari kaiãopokoro txineiro, kotxi iuaã auari txineiropokoni. Eereka ãti oara napaka atoko ixipokapeka ikinika —itxana isãkirena.

²⁰ Hïtepekana Teoso tixine auakanii hïpoxokoniuatako iua sitatxi xipokiniã. Hïte Teoso nakitiakori hïpoxokoniuatako. Hïte Xesosi moianariakorii, hïte Teoso sãkire sãpiretakanii pakini hïpoxokoniuatako, kotxi Teoso arikapekari iua sitatxiã auakani hïte imisiritinina xika.

Kai Miramaneri Potxoari Uinitimoni Okiko

²¹ Eereka ãti Teoso nitiri kataparari mãkari kai meram- inapoari. Kai triko kamiriãkari atoko itxa iua kai. Okari potxoari uinitimoni. Iua txari:

—Itapararitika kai nokini atoko, Papirónia sitatxiti miramaneri xipokini. !Atamataãkaika sitatxi iuaã —itxa isãkire.

²² Itxari iua sitatximoni:

—Xikari !ikenakotaãkaika ereë. !Auaika xikari viorãokata, koitxikata, trõpeta pakinikata. Ereë kãkiti parĩkauatini !auaika. Atarokiri kamiko ene !kakenakotikoikari. ²³ Tirikapi kamara !katamatikoikari ereë. Taniriuatakani kiinirite ene !kakenakotikoikari. Ereë mitxi vëtxirauatakani apiari itxauana. Ninoa atoko inakari !auari ikini itixiti. Kãkiti ereë auakani misirienetana ikini kãkiti ikini itixiti auakani, kotxi ninoa sãkire maerekatinoka —itxa Teoso nitiri sãkire.

²⁴ Papirónia sitatxiti misiritaãka, kotxi iuaã auakani okapena Teoso sãkire sãpiretakani kãkiti Teoso nakitiakori. Ikinimane kãkiti itixi okakoni xika Papirónia sitatxiti xipokaãka.

19

Areroia, Peerekari Teoso

¹ Eereka nikenakotari kãkiti sãkire, kaiãopokori kãkiti Teoso tixine auakani. Itapasãkireritikana itxana:

—Areroia. Peerekari Teoso. Ate Teosone makatxakari kãkiti maerekani. Kaiotximereri aTeosone. Kaposotiireri.

² !Ikerokari ikamakiti, kotxi atão inakarinoka ikama, ininiã atão imisiritinina maerekati kamakani. Erekarinoka ikama aTeosone. Iua misiritari Papirónia sitatxiti. Kanokarero kaposotiirero atoko itxa iua sitatxi, kotxi iua sitatxi auakani iomatari kãkiti xinire ikini itixiti auakani xinire, kotxi oerekarina maerekati itotxi nireëkiti ikaminina. Teoso misiritana Papirónia auakani, kotxi okana Teoso nitiriakori itixi auakani —itxana ninoa sãkire.

³ Iuaĩkana itxana itaparakieneritikana:

—Areroia. Peerekari Teoso. Iua sitatxi miramaneri arikapikako. Katxiãari iuaãkiri itimatxiãtapikako ãtipirika —itxana.

⁴ Iuusaaki ninoa totiakori vĩtxi koatro pakini, ninoa okĩtxinoka xãpokaĩtotakini ipi ipi pakini apaka, ipamakana Teoso apisatoõ. Iuusaaki Teoso topãkanãta auĩtetxi topanere nopini. Ninoa misãkiretari iua:

—Pite aTeosone. Peerekai pite. Ameë, areroia —itxana ninoa.

Soti Auĩte Itanorouatini Kiiniriti

⁵ Eereka nikenakotari Teoso topanereë auakari sãkire. Itxari:

—Hĩte Teoso nitiriakori ikini itixiti auakanii, “Peerekari aTeosone” hĩtxako. Hĩte auĩtetxi inakanii, auĩtetxi minakanii apaka, hĩpĩkiniãri Teoso, “Peerekari aTeosone,” hĩtxako —itxa.

⁶ Iposo atoko nikenakotari itomaneri kãkiti sãkire ene atoko itxa, ãparaã kai auiniãtaã auakari ene atoko itxa, ikarokirauatini ene atoko itxa. Nikenakotari ninoa sãkire:

—Areroia, peerekari Teoso, kotxi aTeosone, Apiananiri, kaposotiireri, ikinimane auíte itxaua —itxana ninoa.

⁷ —Mapoxokoniuata. Apoxokoniritika masãkirauata. Matxari: “Peerekari Teoso.” Teoso Soti Auítene ãtanorouatini iketo apokapeka. ãtaniriuatakaru iua ikapani oãiamatapeka. ⁸ Osikaãka mãkatxi ereri, kasarori oieretaãkiti tãkane —itxana ninoa sãkire.

Teoso nakitiakori kamakiti atão inakari oa mãka atoko itxa.

⁹ Iposu atoko iua Teosu nitiri txano nota:

—Ia piõkatsopata. Iua Soti Auíte ãtanorouatini kiiniriti ke-mãitxitakoni poxokoniuata —itxa notamoni.

Iuaãkana itxano:

—Ia nisãpiretakiti Teosu sãkire atão itxa.

¹⁰ Ikara nikenakotakasaaki nipamaka iua Teosu nitiri apisatoõ, Teosu apisatoõ pamaãkarino atoko nitxaua. Txamari iua txano:

—Kona pipamakape nota apisatoõ. Nota Teosu nitiri pite atoko, pitariakori Xesosi sãpiretakiti auiãkani atoko. Teosu apisatoõnani pipamakako. Xesosi sãpiretakiti iopinikari Teosu sãkire sãpiretakani ãkixinire. Ininiã ninoa sãpiretari kãkiti atão Teosu sãkire —itxa.

Kavaro Kasarori Nopini Topãkakari

¹¹ Eereka natamatari Teosu tixineẽ auakari. Natamatari kavaro kasarori. Iua kavaro nopini topãkakari ikamaenetakiti kamakari itxaua. Isãkire atãonoka. Atão imereẽri kãkiti misiritiko imaerekani xika, kotxi iua imarotari ikinipoko kãkiti kamakiti, ininiã ikamari atão. Inaiatana maerekati kamakani, kotxi iua kamari atão. ¹² Oki xamina tirinakari atoko itxa. Ikiiã ito auítetxi saporietane aua. Iuãka iõkatakori iitoã aua. !Kimarotikori iua uãka. Iuanoka imarotari iuãka. ¹³ Arẽkatxinoka imãkaã aua. Iua akiritaãka, “Teosu Sãkire” inakori. ¹⁴ Isotatoneakori, Teosu nitiriakori Teosu tixine auakani, saãpota iuakata. Iua ãkiika. Ninoa apaka topãka kavaro kasarori nopini. Imãkana peereri, kasarori. ¹⁵ Iua “Teosu Sãkire” inakori namaã opokãka iouata mitaro neenamtxi ikamini ikapani. Kauanaro. Iua iouataneẽ okanako imokaiakarini ikini ãti uãka, ininiã ikini ãti uãka auíte kataparari itxauako iua. Imisiritanoko ninoa imaerekanina xika. Ova katxaratiko atoko itxako imisiritikona. Teosu kaposotiireri omanãkare ova katxaratiko atoko itxako. Teosu itene omanãkarauata iusaaki kãkiti maerekani xika. ¹⁶ Iua “Teosu Sãkire” inakori mãkaã, itapikeẽ apaka iõkatakãka: “Auítetxiakori auíte. Apiananiri,” iõkatakãka.

¹⁷ Iposu atoko natamatari ãti Teosu nitiri. Atokatxi iotximereẽ itima. Iua itaparakieneritika akiritari ikinika itano araãkani:

—Hina. Hãpoka Teoso kiiniritemoni. Mitari ikiinirite — itxa.

¹⁸ —Hina. Auñtetxiakori xini hinika. Sotatoakori auñteakori xini hinika. Sotato xini apaka hinika. Kavaro xini hinika. Hinikari kikiãkini kavaro nopini topãkakani xini apaka. Hinikari ikini kãkiti xini, nitiritxi iamotakoni xini, nitiritxi minakaniua xini, kãkiti apiatakani xini, kãkiti mapiatakani xini apaka hinika —itxari itano araãkani.

¹⁹ Eereka nitikari iua potxoari uinitikiri. Iuakata aua itixi auakani auñteakori, isotatoneakori apaka. Ninoa apotiitaua, iua kavaro kasarori nopini topãkakari isotatoneakorikata inatatinina ñkapani. ²⁰ Iua neenamtxi xipoka atoko, iua potxoari uinitikiri mañkaãka. Isãkire sãpiretakari, atão minasãkiretakati, imañkaãka apaka. Mitxi iua kamari posotiiretxi iua potxoari uinitikiri ñkapani. Ikara posotiiretxi xika imisirienetana ninoa potxoari uinitikiri takaõtxikare auañtotakini. Imisirienetana ninoa iua kai kamakori teosonetakani. Iua potxoari uiniti pokikaãtakari, isãkire sãpiretakari pakini, auãkipanika okaãka ipoa atoko inakarimoni, ãxópiri arikiniãtaã. ²¹ Isotatoneakori okapeëka iouataã, kavaro kasarori nopini topãkakari namaãkeroã. Iuasaaki ikinika maiori nikapena ninoa xini. Kamitopekana. !Iposotaikarina ikinika okakoni xini inikinina.

20

Mio Anokananisaaki

¹ Eereka nitikari Teoso nitiri katxakaãpotini Teoso tixine ñkari. Iuakoã iua minaro xavi iua mamapotõkire irikotimoni. Apaka iminari kohëtxi mitari. ² Iuasaaki imañkari iua imini mitapoari. Kitxakapirñkarikara iua imini. Iua maerekani matamatakoni auñte, Satanasi inakori. Iua mañkari Satanasi. Iaxirikari kohëtxiã, mio anokanani imatñpokotakani ñkane. ³ Iua Teoso nitiri okari Satanasi iua aarikoã, tota itxari itore. Ikakiriokari oa xavi itore sonaã, ininiã !apakata itore matakakiko. Ininiã mamapotõkire irikoti ãki ikaikota Satanasi. !Iposotaikari imisirienetiniri ikini itixiti auakani. Mio anokanani auako iriko ãki iua Satanasi. Mio ano napaãka atoko auiritaãka ipokikini. Mapaõtinoka auiritaãka mapara auni.

⁴ Eereka natamatari auñtetxiakori topanere. Kaiãopokori auari iuaã. Natamatari iua topaneretxi nopini topãkakani. Ninoa txikitaãka auñtetxi ininiuana. Iuasaaki natamatari apanakini kãkiti. Mitxi sauakanopitakoni. Okapeëkana Xesosì iokanapirena, Teoso sãkire pakini isãpiretinina xika. !Iteosone-tarina iua potxoari uinitikiri. Iua kai kamakori !iteosone-tana. Iua potxoari uinitikiri takaõtxikare !itakana iteëtaãna, iuakoãna pakini. Iuañkana auapekana. Auñtetxi itxapekauana

Kristokata. Mio anokanani auñtetxi itxauana. ⁵ Ikara ipĩkani õkitikiko merepanika ipĩkani õkitikiko. Iua mio anokanani napaãka atoko apanakini ipĩkani õkitikaãka. ⁶ Ipĩkani merepanika õkitikiko iuaĩkana auãki ininina ïkapani, Teoso nakitiakori itxauana ninoa. Teoso sikari erekari ninoamoni. !Atatsiitarina ãtião ipĩkitxi Teoso misiritakasaakina maerekati kamakani. Sasetotxi itxauana, kotxi Teoso nireẽkiti ikamana. Kristo nireẽkiti apaka ikamana. Mio anokanani auñtetxi itxauana Teosokata.

Satanasi Xamina Mitapoarimoni Okiko

⁷ Mio ano napaãka atoko, Satanasi kateia ãki auakari, sikakaãkako. Ipokĩka mapara. ⁸ Iuasaaki Satanasi ïpirixititari itixi kãkiti ikini ãti uãka imisirienetini ïkapani. Iua misãkiretari ãti uãka Koki inakori, Makoki inakori pakini. Txamari na atão isãkire. Inirekari ninoa neenamauatini iuakata. Apitiitana ninoa Teoso nakitiakori inaiatinina ïkapani. Itori kãkiti Satanasi apotiitakini. Uini ikipatxite atoko itxana.

⁹ ïpirixititarina itixi. Iakirokarina Teoso tiretakiti sitatxiti, kãkiti Teoso nakitiakori auiniãtaã. Iuasaaki xamina iaxitikiri katxaka. Ixipokana ninoa ikinikana. ¹⁰ Iuasaaki Satanasi, kãkiti misirienetakari, okaãka arikatxi mitapoarimoni ãxõpiri arikikoãtaã. Iua potxoari uinitikiri, isãkire sãpiretakari pakini okapeẽkaika iuaã. Iuaã ninoa atatsiirauatapikako pokamara, ïkanõka ãtipirika. !Ixipoka ninoa atatsiirauatini.

Ipinakani Apakapari Iparĩkana Ìki

¹¹ Eereka natamatari auñtetxi topanere kasarori mitari. Natamatari iua inopini topãkakari. Iuasaaki patimari iaxiti, itixi pakini ereẽkokini iua topãkakari apisatoõ. Iaxiti, itixi pakini kona katamatikoikari. ¹² Iposo atoko natamatari kãkiti mitxi ipinakani timini Teoso topanere apisatoõ. Kãkiti apirini, kãkiti poiãorini pakini tima Teoso apisatoõ. Iposo atoko itori aãtsopa katamẽkitataãka. Iua aãtsopaã aua ikinika kãkiti kamakiti. Apaka ãti aãtsopa katamẽkaãka. Kãkiti uãka aua iua aãtsopaã Teosokata auakani ïkapani. Iuasaaki ninoa mitxi ipinakani apakapari ikamakitina ïki uai itixiã auakasaakina. ¹³ Ninoa mitxi potxoari uiniti ãki ipinakani apoka iuaã. Mitxi kipatxiã ikatakoni apaka apoka iuaã. Ikini kãkiti ipĩkani auiniãtaã auakani apoka iuaã. Ikinika apakapari ikamakitina ïki, ikamakitina itixiã auakasaakina. ¹⁴ Eereka ipĩkitxi, ipĩkani auiniãtaã pakini okaãka iua arikatxi mitapoarimoni. Iua arikatxi mitapoarimoni iuaĩkana kãkiti ipina ãtião ipĩkitxi maxipokatimoni. ¹⁵ Kãkiti ãtipirika Teosokata auakani uãka aua Teoso aãtsopateẽ. Kãkiti iuaã mauauãkatakani okaãka iua arikatximoni.

21

Iaxiti, Itixi Pakini Amaneri Txapekaua

¹ Eereka natamatari iaxiti amaneri, itixi amaneri pakini. Iaxiti mitxiri ereëkokape. Ìkora itixi mitxiri ereëkokape. Potxoari uiniti !auaika. ² Natamatari Teoso sitatxine Xerosareë amaneri. Iua sitatxi Teoso tixinekiri. Teoso paniâtari iua sitatxi ìkorapokoriti apokini. Natamatari ikatxakaãpotini. Iua sitatxi peereri. Sito ìtaniriuatakasaaki, omãka peereri oìtanirimoni osini ìkapani. Oa sito erero atoko itxa iua sitatxi. ³ Nikenakotari Teoso topanereë auakari sãkire. Itaparasãkিরeritika itxari:

—Uatxa Teoso kamari iua auini kãkiti sauaki. Iua ni-noakata aua. Iua nakitiakori itxauana. Teosora aua ni-noakata. Ninoa Teosone itxaua. ⁴ Iuusaaki iua kaxipokariko ninoa oki ãtsaã. !Itxiapataikana. Ipìkitxi !auaika. Matinanitxi !auaika. ãtsaãtxi !auaika. Katsiiri !auaika. Ikinipoko mitxiri ereëkokapeka uatxa —itxa.

⁵ Iua auìtetxi topanere nopini topãkakari txari:

—Uatxa nikamari ikinipoko amaneri —itxa.

Apikomoni itxari notamoni:

—Piõkatsopatarì nisãkire, kotxi nisãkire atão. Nisãpiretakiti apokapitikako.

⁶ Apikomoni itxano:

—Uatxa niparìka xipopeka. !Auaika. Merepitipanika iõka Aopa inakori atoko nitxa, kotxi nota merepitipanika aua. Imapotõkire iõka Ómika inakori atoko nitxa, kotxi ikinipoko mapotõkire nitxaua apaka. Nisikari kãkiti posonatakani iãtini ìkapani. Na ninirekari iiki. Iãtarinako ãparaã amomoãkiri. Iua ãparaã txìkitakari kãkiti ãtipirika Teosokata auini. ⁷ Nisikariko iua ãparaã kãkiti Satanasi nireëkiti makamakanimoni. Ninoa Teosone nitxaua nota. Nota anaakori itxauanako ninoa. ⁸ Kãkiti mataparaxinireni okaãkako xamina mitarimoni. Teoso sãkire mauikakani apaka okaãkako iua xaminamoni. Maerekati potxitakani, kokanirini, maerekati iitoãna potxitakiti kamakani apaka okaãkako xamina mitapoarimoni. Miiti apaka okaãkako iuamoni. Teoso kamakori teosonetakani okaãkako iuamoni. Ikinika kãkiti maxikatìika sãpiretakani apaka okaãkako xamina mitarimoni. Ninoa kãkiti ikinikana misiritaãkako arikatxi mitariã, èxópiri arikikoãtaã. Iuaã kãkiti iuaikana ipina, ãtião ipìkitxi maxipokatimoni —itxa iua auìtetxi topanere nopini topãkakari sãkire.

Xerosareë Sitatxiti Amaneri

⁹ Ninoa Teoso nitiriakori setxi, iãtatxi setxi auakini, ãti ina notamoni. Iua txari:

—Uai pina. Noerekaiko pite iua Soti Auìte tìretakito ìtanoro ìkapani —itxa.

¹⁰ Iua Erekarí Matamatakoti anikano nota. Itxĩkitakarí Teoso nitirí anikinino oxiratarí nopini. Mitaxirataríã oerekano sitatxi Teoso nakiti Xerosareẽ inakori. Natamatari iua sitatxi Teoso tixine potorikakarí katxakaãpotini ñkorapokoritimoni. ¹¹ Teoso iotximeretxikana aua iua sitatxi. Kai pomẽkoriri kakaroneri xásipi inakori mẽkorĩkini atoko itxa iotximere. Iua sitatxi iotximere peereri. Kristao mẽkori atoko itxa. ¹² Pirikeri kai kamakori piriketari iua sitatxi. Iua pirikeri mitapoari, pañtanori. Iua pirikeri tosi itore aua. Teoso nitiriakori iaxitikini tosi ñĩkatari iua tosi itore. Ikinika itore nopini iõkataãka Isaeo anaakori uãka, kotxi Isaeo tosi imiakori aua. ¹³ Ipi ãti pakini iua itore atokatxi pokĩkinimoni. Ipi ãti pakini iua itore atokatxi pokĩkini sanaremoni. Ipi ãti iua itore atokatxi pokĩkini ikikomoni. Ipi ãti pakini iua itore atokatxi ereẽkokinimoni. ¹⁴ Iua sitatxi pirikere tosi kai mitari nopini ikamaãka. Ikinika iua kai nopini Soti Auĩte moianariakori uãka iõkataãka, kotxi Soti Auĩte moianariakori tosi aua.

¹⁵ Iua Teoso nitirí notakata sãkirauatakarí aua aãke oro kamakori iuakoã. Iua aãke iua sitatxi, itore, ipirikere pakini iaõtiko. ¹⁶ Sitatxi tore atokatxi pokĩkinimoni ipotorika. Itore atokatxi ereẽkokinimoni apoka. Iaõtari ipi mio, koatrosõtosi pakini kirómetro. Maioakari. Iuaĩkana ipotorika sitatxi itore atokatxi pokĩkini sanaremoni. Itore atokatxi pokĩkini ikikomoni apoka. Iaõtari iua atokotxikana ipi mio, koatrosõtosi pakini kirómetro. Eereka iaõtari sitatxi ñtano timakari. Iua atokotxikana ipi mio, koatrosõtosi pakini kirómetro. Iua Teoso nitirí iaõtari iua sitatxi iua aãkeẽ. ¹⁷ Iua Teoso nitirí iaõtari pirikeri timakari. Sesẽta metro ñtano. Teoso nitirí iaõrauata kãkiti iaõrauataini atokokana. ¹⁸ Iua pirikeri kai kamakori xásipi inakori. Iua sitatxi oro kamakori. Kristao erero atoko itxa oa oro. ¹⁹ Iua kai mitari pirikeri patapi auakari ipataãka ikini sereti kai soroã. Pomẽkoriri, kakaroneri iua kai soro.

Ñti iua kai mitari aua kai soro xásipi inakori.

Ñti iua kai mitari aua kai soro sapira inakori.

Ñti aua ákata inakori.

Ñti aua esimeráota inakori.

²⁰ Ñti kai mitari aua kai soro satónia inakori.

Ñti kai mitari aua kai soro sátxio inakori.

Ñti aua krisórigo inakori.

Ñti aua perigo inakori.

Ñti aua topásio inakori.

Ñti aua krisópraso inakori.

Ñti aua xasĩto inakori.

Ñti aua ametxísita inakori.

²¹ Iua tosi itore tosi kai kasarori kamakori. Iua kai kasarori pérora inakoro. Iua itore ãtika, pérora ãtoka kamakori. Oro

kamakori itxaua kimapori. Peereri. Pomēkoriri. Kristao atoko itxa ahoa.

²² Kona natamatari Teoso misākiretiko aikoti. !Auari iua aiko iua sitatxiā, kotxi Teoso Apiananiri kaposotiireri, iua Soti Auīte apaka iuaā auapikana. ²³ Iuaā !inirekaāka atokatxi, kasiri pakini sitatxi iopinikini ĩkapani, kotxi Teoso iotximere iopinikari ikinipoko. Iua Soti Auīte sitatxi tirikapite atoko itx-
aua. ²⁴ Kākiti maerekanitxi mauakini ikini āti uāka auari iua kamaraā. Kākiti ikini itixiti auakani auīteakori apokako iuaā Teoso ipaxitinina ĩkapani, inirekakitina Teosomoni isikinina ĩkapani. ²⁵ Iua sitatxi tore imatakakaākapika. Īroāpikana kākiti. !Itotaāka, kotxi ĩkanōkari !auari iuaā. ²⁶ Kākiti ikini itixiti auakani anikariko ikinipoko erekari iua sitatximoni Teoso ipaxitinina ĩkapani. ²⁷ Kākiti maerekati kamakani !
auritaākana ĩroinina. Ītotxi nireēkiti kamakani !auritaākana ĩroinina. Atāo masāpiretakani apaka !auritaākana ĩroinina. Kākiti Teoso iōkauākatakini aātsopateē, ninoanokara auritaāka ĩroinina iua sitatxitiā. Iua Soti Auīte aātsopateē auauākatakani auapikako Teosokata.

22

Iua Āparaā Iātakari Aua Teosokata Ātipirika

¹ Eereka iua Teoso nitiri oerekano sōtoāri. Iua sōtoāri mapotōkire ikiitaā Teoso itopanere aua. Apaka iua Soti Auīte itopanere aua iuaā. Iua āparaā peereēri. Kristao mēkori atoko itxa iua āparaā. Iua āparaā iātakari !ipina. Ātipirika auapika.

² Iua sitatxi apanīkaki aua ahoa mitapoari. Iua sōtoāri sa ahoa apanīkaki. Sōtoāri ĩtinikata aua amātiirinape. Iua amātiiri tximakani !ipina. Auapikana. !Ipinaikana. Kasiri iaōka iriuata iua amātiiri. Āti kasiriti iri ātiāo, eereka āti kasiriti ātiāo. Iuaīkana āti kasiriti ātiāo. Itxaāpota iua amātiiri iriuatini iuaxiti. Tosi pakini kasiriti amātiiri iriuata. Amātiiri tsopa sikataparatarī kākiti ĩto, ikinimane kākiti itixi auakani ĩto.

³ Teoso misiritiniri kākiti !auaika. Teoso, Soti Auīte pakini auītetxi itxauana iuaā. Teoso nitiriakori itixi auakani kamari iua nireēkiti. ⁴ Ninoa atamatariko itoō. Teoso uāka iteētaāna auako. ⁵ ĩkanōka !auaika iuaxiti. Kākiti iuaā kona nirekaikari tirikapi, atokatxi kamara pakini, kotxi Teoso Apiananiri iopinikari ikinika iuaā. Kākiti iuaā auakani auītetxiakori itx-
auana ātipirika.

⁶ Eereka iua Teoso nitiri txari notamoni:

—Atāo nisākire. Ia iaōka apokapitikako. Teoso Apiananiri sikari Erekari Matamatakoti isākire sāpiretakanimoni. Iua paniātari iniriti itixine auakari oerekinina iniritiakori itixi auakani Teoso kamakiti apokini apisapanika —itxa iua Teoso nitiri sākire.

Xesosi Kanapiriini Pirena

⁷—Hīkenakota —itxa Xesosi. —Patimariko napokini ereē. Ia aātsopa sāpiretari ereē nikanapiriini pirena. Kākiti auikiniāri Teoso sākire ia aātsopa sāpiretakiti, apakapari erekari Teoso sikakiti —itxa Xesosi.

⁸Nota Xoão sāpiretai hīte nitiākiti. Nikenakotakiti apaka nisāpiretai hīte. Ikinika nikenakotaka atoko, ikinika nata-mataka atoko, iusaaki nipamaka iua Teoso nitiri apisatoō, kotxi iua oerekari ikinipoko notamoni. Nipamaka iua apisatoō Teoso apisatoō nipamakini atokokana. ⁹Txamari iua Teoso nitiri txari notamoni:

—Kona pipamakape nota apisatoō. Nota Teoso nitiri pite atokokana nitxa. Pitariakori Teoso sākire sāpiretakani Teoso nitiriakori itxauana. Ninoa atokokana nitxa nota. Ikinika kākiti ia aātsopa sāpiretakiti auīākani Teoso nitiriakori itxauana. Ninoa atokokana nitxa nota. Teoso apisatoōnoka pipamakiniā atāo —itxa Teoso nitiri sākire.

¹⁰Iuaīkana itxano nota:

—Ia aātsopa sāpiretari Teoso kamakiti apokini apisapanika. Na pikipatapiri ia aātsopa sāpiretakiti, kotxi paītiki Teoso sākire iaōka apokapitikako. ¹¹Maerekati pikamapanika pinakasaaki, ininiā apikomoni maerekati pikama. Maerekati piīto nireēkiti pikamapanika pinakasaaki, ininiā apikomoni pikama. Atāo inakari pikaminiā, apikomoni atāo inakari pikama. Teoso nireēkitinoka pikaminiā, ininiā apikomoni Teoso nireēkitinoka pikama —itxa.

¹²—Hīkenakota —itxa Xesosi. —Patimapaniriko napokini ereē. Niminariko ikinimane parīka īki ninoa apakapini īkapani. ¹³Iōkatxi merepitipanika auakari Aopa inakori atoko nitxaua. Iōkatxi imapotōkire auakari Ómika inakori atoko nitxaua. Ikinipoko auini apisapanika nota aua. Ikinipoko xipokaāka atoko nota auapanika. Itixi kamiko apisapanika naua. Itixi xipoka atoko nauapanika nota —itxa Xesosi.

¹⁴Teoso sikari erekari iua nireēkiti kamakanimoni. Ninoa kākiti auiritaākako Teoso amātiirite itxminina auapika ininina tīkane. Auiritaākanako ĩroinina Teoso sitatxineē. ¹⁵Kākiti maerekati iītona nireēkiti kamakani ! auiritaāka ĩroinina iua sitatxitiā. Miīti, ĩtanoro minakatokatika sirīkakani, kokanirini pakini ! auiritaāka ĩroinina iua sitatxitiā. Apaka kākiti ikamakitika teosonetakani ! auiritaāka ĩroinina iua sitatxitiā. Aāpirena potxitakani, atāo minasākiretakani pakini ! auiritaāka ĩroinina iua sitatxitiā.

¹⁶—Nota, Xesosi txaua. Nota paniātari ninitiri nitixine auakari sāpiretiniri ia nisākire pitemoni, ininiā ikara pite sāpiretanako Teoso misākiretikoātaā apotiitakaniua. Tavii apika mekanirirano nota. Iōriki mitaro pokamara iatokopeka inakasaaki ĩkaro atoko nitxa nota —itxa Xesosi.

¹⁷ Erekarī Matamatakoti txari Xesosi:

—Uai pina.

Xesosi nakitiakori txari iua:

—Uai pina.

Hīte ia nisākire kenakotakanii, hītxariko:

—Uai pina.

Hīte posonatakani, uai hina. Hinirekiniāri, ia āparaā hiātako, kotxi ia āparaā kākiti auapininiika inīkitaākari. Ia āparaā Teoso sikakiti kākitimoni. Na piīkitxitari.

¹⁸ Nota, Xoão, ôtākikari kākiti ia Teoso sākire iōkatsopatakori kenakotakani. Ia Teoso sāpiretakiti apokini apisapanika, isāpiretaua. Ia aātsopa sāpiretari kākiti misiritiko. Ninoa misiritiko atokotxikana Teoso misiritai hīte, hīkoketiniāri hīteka sākire Teoso sākirekata. ¹⁹ Kākiti kipatiniāri ipixini ia Teoso sāpiretakiti iōkatsopatakori, Teoso !auiritari iua tximiniri iua amātiiri kākiti auapininiika inīkitaākari. !Auiritari iua ĩroini isitatxineē. Ia aātsopa sāpiretapekari iua amātiiri, iua sitatxiti pakini.

²⁰ Xesosi txari:

—Ia niokanapirena atāo. Iposopeka napokini tīkane.

Atxari iuamoni:

—Ameē. Ari, uai pina Xesosi, Apiananiri.

²¹ Xesosi Apiananiri sikari ikinipoko erekari ikinimane Teoso nakitiakorimoni. Ameē.